

STATISTIKAAMET
STATISTICS ESTONIA

2006

EESTI STATISTIKA AASTARAAMAT
STATISTICAL YEARBOOK OF ESTONIA

TALLINN 2006

Toimetanud Sven Maanso
Inglise keel: Elina Härsing
Küljendus ja trükiettevalmistus: Oliver Lillma, Indrek Tammeste
Kaardid: Marika Mäemets, Inge Nael, Ivari Rannama

*Edited by Sven Maanso
English by Elina Härsing
Layout & Prepress by Oliver Lillma, Indrek Tammeste
Maps by Marika Mäemets, Inge Nael, Ivari Rannama*

ISSN 1406-1783
ISBN 9985-74-364-4

Autoriõigus/*Copyright*:
Statistikaamet, 2006
Kaanefoto / *Cover photograph*: Getty Images

Väljaande andmete kasutamisel või tsiteerimisel palume viidata allikale
When using or quoting the data included in this issue, please indicate the source

Kirjastanud Statistikaamet,
Endla 15, 15174 Tallinn
Trükkinud Ofset OÜ,
Paldiski mnt 25, 10612 Tallinn

Juuli 2006

*Published by Statistics Estonia,
15 Endla Str, 15174 Tallinn
Printed by Ofset Ltd,
25 Paldiski Rd, 10612 Tallinn*

July 2006

SAATEKS

Aastaraamat esitab riiklikku statistikat Eesti keskkonna, rahvastiku, sotsiaalelu ja majanduse kohta peamiselt aastaist 1990–2005. Majandust ja sotsiaalelu iseloomustab lühidalt sotsiaals- ja majandusülevaade. Omaette peatükk annab võrdlevaid andmeid teiste riikide kohta. Trükis on mõeldud laiale kasutajaskonnale; sellest leiab mõndagi vajalikku nii ametnik, firmajuht, ajakirjanik, õpetaja, õpilane kui ka iga teine statistikahuviline.

Sellel aastal on trükisega kaasas ka aastaraamatu CD-ROM, mis varem ilmus omaette väljaandena. CD-ROM esitab pikemaid aegridu ja mahukamaid tabeleid, samuti piirkondlikku statistikat, mida trükis üldjuhul ei sisalda.

Seoses Statistikaameti uue visuaalse identiteediga on saanud aastaraamat uue kujunduse. Eelmise aastaraamatuga võrreldes käsitleb käesolev uue teemana sotsiaalset tõrjutust.

Raamatu algupool pakub keskkonna-, rahvastiku- ja sotsiaalstatistikat, järgnevad majandust käsitlevad peatükid. Peatüki struktuur on järgmine: sisukord, ülevaade, tabelid ja joonised, mõisted, meetodika ja kirjandus. Ülevaateosa iseloomustab statistika põhjal valdkonda, kusjuures rõhuasetus on viimase käsitletava aasta (üldjuhul 2005. aasta) võrdlusel varasematega. Tabeleile järgneb peatükis olevate mõistete seletus. Kirjanduse loetelu kajastab olulisemaid asjaomast teemat puudutavaid riikliku statistika 2005. aasta väljaandeid ja neid 2006. aasta väljaandeid, mis aastaraamatu ilmumise ajaks ilmunud on.

Statistikainfot leiab lisaks statistika andmebaasist veebilehelt www.stat.ee rubriigis "Statistika".

Toimetaja

FOREWORD

The yearbook provides statistics on demographic, social and economic situation as well as on environment in Estonia mainly for the years 1990–2005. Socio-economic life has been discussed in social and economic overview. A separate chapter presents comparative data for other countries. The publication is addressed to a wide range of users: a clerk, manager, journalist, teacher, student or any other person interested in statistics can find essential information there.

This year the yearbook is accompanied by the CD-ROM, which used to be a separate item. The CD-ROM includes longer time series and more detailed tables; it also presents regional statistics, which the printed matter does not generally contain.

In connection with the new visual identity of Statistics Estonia the yearbook has a new design. This yearbook also contains a new topic — social exclusion.

The first part of the yearbook provides statistics on environment, population and social life, followed by chapters describing economy. The structure of chapters is as follows: the contents, overview, tables and diagrams, definitions, methodology and publications. The overview describes the trends in the corresponding sphere on the basis of the statistical data, while emphasis has been laid on the comparison of the last year under discussion (the year 2005, as a rule) with the previous ones. Tables are followed by definitions of terms used in chapters. The list of publications contains publications of the years 2005 and 2006, which provide official statistics on corresponding topics.

More statistical information can be found in the statistical database available on the web site of Statistics Estonia (www.stat.ee) under the heading "Statistics".

Editor

Märkide seletus

...	andmeid ei ole saadud või need on avaldamiseks ebakindlad
..	mõiste pole rakendatav
-	nähtust ei esinenud
x	andmete avaldamist ei võimalda andmekaitse
0	näitaja väärtus väiksem kui pool kasutatud mõõtühikust
0,0	
M	mehed
N	naised
K	kokku

Explanation of symbols

...	<i>data not available</i>
..	<i>category not applicable</i>
-	<i>magnitude nil</i>
x	<i>data are confidential</i>
0	<i>magnitude less than half of the unit employed</i>
0,0	
M	<i>males</i>
F	<i>females</i>
T	<i>total</i>

SISUKORD

Saateks.....	3
Märkide seletus.....	4
Üldandmeid.....	7
Sotsiaal- ja majandusülevaade.....	15
Keskkond.....	21
Rahvastik.....	35
Haridus.....	63
Teadus- ja arendustegevus.....	89
Kultuur.....	101
Õigus.....	115
Sotsiaalne tõrjutus.....	125
Leibkonna elujärg.....	139
Tervishoid.....	165
Sotsiaalne kaitse.....	179
Tööturg.....	201
Palk.....	225
Hinnad.....	233
Sisemajanduse koguprodukt.....	241
Rahandus.....	253
Ettevõtete majandusnäitajad.....	267
Majandusüksused.....	285
Väliskaubandus.....	299
Kaubandus ja teenindus.....	317
Põllumajandus.....	329
Jahindus, kalandus ja metsamajandus.....	337
Tööstus.....	341
Energeetika.....	363
Ehitus.....	371
Elamumajandus.....	383
Kinnisvara.....	387
Transport.....	393
Side.....	407
Infotehnoloogia.....	411
Turism ja majutus.....	423
Riikide võrdlus.....	433
Mõisted.....	465

CONTENTS

<i>Foreword</i>	3
<i>Explanation of symbols</i>	4
<i>General data</i>	7
<i>Social and economic overview</i>	15
<i>Environment</i>	21
<i>Population</i>	35
<i>Education</i>	63
<i>Research and development</i>	89
<i>Culture</i>	101
<i>Justice</i>	115
<i>Social exclusion</i>	125
<i>Household living niveau</i>	139
<i>Public health</i>	165
<i>Social protection</i>	179
<i>Labour market</i>	201
<i>Wages and salaries</i>	225
<i>Prices</i>	233
<i>Gross domestic product</i>	241
<i>Finance</i>	253
<i>Financial statistics of enterprises</i>	267
<i>Economic units</i>	285
<i>Foreign trade</i>	299
<i>Trade and service activities</i>	317
<i>Agriculture</i>	329
<i>Hunting, fishing and forestry</i>	337
<i>Industry</i>	341
<i>Energy</i>	363
<i>Construction</i>	371
<i>Housing</i>	383
<i>Real estate</i>	387
<i>Transport</i>	393
<i>Communications</i>	407
<i>Information technology</i>	411
<i>Tourism and accommodation</i>	423
<i>Comparison of countries</i>	433
<i>Definitions</i>	472

ÜLDANDMEID

Riigi ametlik nimi	Eesti Vabariik
Iseseisvuspäev	24. veebruar (1918)
Riigikord	parlamentaarne vabariik
Pealinn	Tallinn
Riigikeel	eesti keel
Rahaühik	Eesti kroon (1 kroon = 100 senti) Kroon võeti kasutusele 20. juunil 1992, 1. jaanuarist 1999 fikseeris Eesti Pank Eesti krooni kursi euro suhtes: 1 EUR = 15,6466 EEK.
Rahvaarv	1 344 684 (1. jaanuar 2006)
Rahvastiku tihedus	30 elanikku 1 km ² kohta
indala	45 227 km ²
Haldusjaotus, 1. jaanuar 2006	15 maakonda 227 omavalitsusega haldusüksust, neist linnu 33, valdu 194 14 vallasisest linna
Saarte arv	1521
Suurimad saared	Saaremaa, 2671 km ² Hiiumaa, 989 km ² Muhu, 198 km ²
Pikimad jõed	Võhandu, 162 km Pärnu, 144 km Põltsamaa, 135 km
Suurimad järved	Peipsi, 3555 km ² (koos Venemaa Föderatsiooni kuuluva osaga) Võrtsjärv, 271 km ² Narva veehoidla, 191 km ² (koos Venemaa Föderatsiooni kuuluva osaga)
Kõrgeim punkt	Suur Munamägi, 318 m
Keskmine õhutemperatuur 2005. aastal	aastakeskmine +5,9°C jaanuaris -1,1°C juulis +18,4°C

GENERAL DATA

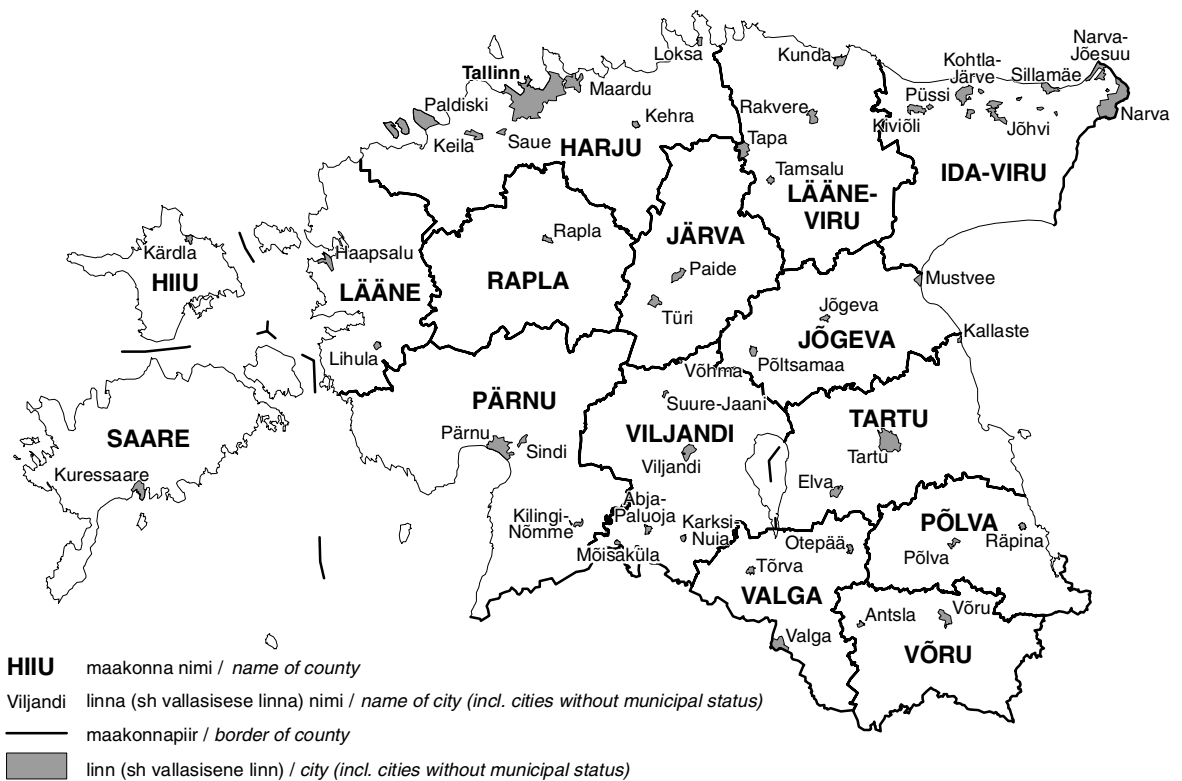
Official name of the state	<i>Republic of Estonia</i>	
Independence Day	<i>24 February (1918)</i>	
Polity	<i>parliamentary republic</i>	
Capital city	<i>Tallinn</i>	
Official language	<i>Estonian</i>	
National currency	<i>Estonian kroon (1 kroon = 100 sents)</i>	
	<i>Estonian national currency, the kroon, was introduced on 20 June 1992. On 1 January 1999, the Bank of Estonia fixed the exchange rate between the Estonian kroon and the euro: 1 EUR = 15.6466 EEK.</i>	
Population	<i>1 344 684 (as of 1 January 2006)</i>	
Population density	<i>30 inhabitants per km²</i>	
Total area	<i>45 227 km²</i>	
Administrative division, 1 January 2006	<i>15 counties, 227 administrative units with local governments, of which 33 cities, 194 rural municipalities, 14 cities without municipal status</i>	
Number of islands	<i>1521</i>	
Largest islands	<i>Saaremaa, 2671 km²</i>	
	<i>Hiiumaa, 989 km²</i>	
	<i>Muhu, 198 km²</i>	
Longest rivers	<i>Võhandu, 162 km</i>	
	<i>Pärnu, 144 km</i>	
	<i>Põltsamaa, 135 km</i>	
Largest lakes	<i>Peipus, 3555 km² (including the part belonging to Russian Federation)</i>	
	<i>Võrtsjärv, 271 km²</i>	
	<i>Narva reservoir, 191 km² (including the part belonging to Russian Federation)</i>	
	<i>Highest point</i>	
	<i>Suur Munamägi, 318 m</i>	
Average daily temperature in 2005	<i>annual mean</i>	<i>+5.9°C</i>
	<i>in January</i>	<i>-1.1°C</i>
	<i>in July</i>	<i>+18.4°C</i>

Eesti asukoht Euroopas
Location of Estonia in Europe

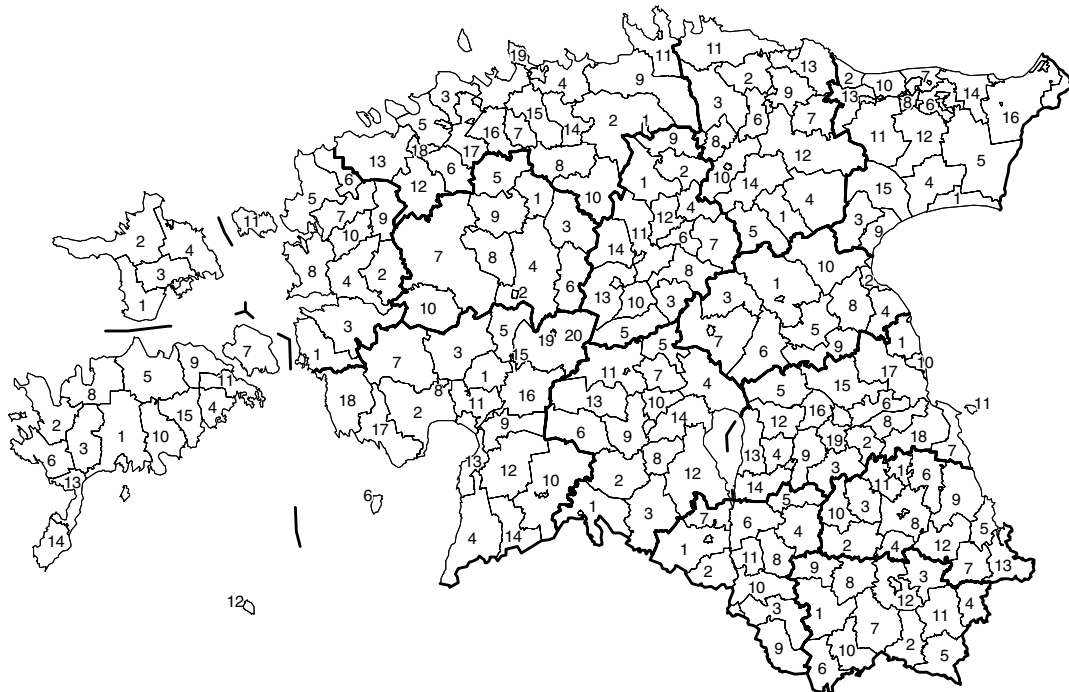
Maakonnad ja linnad, 2005
Counties and cities, 2005
 (aasta alguses – at the beginning of the year)

Vallad, 2005

Rural municipalities, 2005

(aasta alguses – at the beginning of the year)

HARJU MAAKOND

Harju county

1. Aegviidu
2. Anija
3. Harku
4. Jõelähtme
5. Keila
6. Kernu
7. Kiili
8. Kose
9. Kuusalu
10. Kõue
11. Loksa
12. Nissi
13. Padise
14. Raasiku
15. Rae
16. Saku
17. Saue
18. Vasalemma
19. Viimsi

HIIU MAAKOND

Hiiumaa county

1. Emmaste
2. Kõrgessaare
3. Käina
4. Pühalepa

IDA-VIRU

Ida-Viru county

1. Alajõe
2. Aseri
3. Avinurme
4. Iisaku
5. Illuka
6. Jõhvi
7. Kohtla
8. Kohtla-Nõmme
9. Lohusuu
10. Lüganuse

JÄRVA MAAKOND

Järva county

1. Albu
2. Ambla
3. Imavere
4. Järva-Jaani
5. Kabala
6. Kareda
7. Koeru
8. Koigi
9. Lehtse
10. Oisu
11. Paide
12. Roosna-Alliku
13. Türi
14. Väätsa

LÄÄNE MAAKOND

Lääne county

1. Hanila
2. Kullamaa
3. Lihula

JÕGEVA

Jõgeva county

1. Jõgeva
2. Kasepää
3. Pajusi
4. Pala
5. Palamuse
6. Puurmani
7. Põltsamaa
8. Saare
9. Tabivere
10. Torma

JÄRVA MAAKOND

Järva county

1. Albu
2. Ambla
3. Imavere
4. Järva-Jaani
5. Kabala
6. Kareda
7. Koeru
8. Koigi
9. Lehtse
10. Oisu
11. Paide
12. Roosna-Alliku
13. Türi
14. Väätsa

LÄÄNE MAAKOND

Lääne county

1. Hanila
2. Kullamaa
3. Lihula

LÄÄNE-VIRU

Lääne-Viru county

1. Avanduse
2. Haljala
3. Kadrina
4. Laekvere
5. Rakke
6. Rakvere
7. Rägavere
8. Saksi
9. Sõmeru
10. Tamsalu
11. Vihula
12. Vinni
13. Viru-Nigula
14. Väike-Maarja

MARTNA

Martna county

5. Noarootsi
6. Nõva
7. Oru
8. Ridala
9. Risti
10. Taebbla
11. Vormsi

LÄÄNE-VIRU

Lääne-Viru county

1. Avanduse
2. Haljala
3. Kadrina
4. Laekvere
5. Rakke
6. Rakvere
7. Rägavere
8. Saksi
9. Sõmeru
10. Tamsalu
11. Vihula
12. Vinni
13. Viru-Nigula
14. Väike-Maarja

PÕLVA MAAKOND

Põlva county

1. Ahja
2. Kanepi
3. Kõlleste
4. Laheda
5. Mikitamäe
6. Mooste
7. Orava
8. Põlva
9. Räpina
10. Valgjärve
11. Vastse-Kuuste
12. Veriora
13. Värska

PÄRNU MAAKOND

Pärnu county

1. Are
2. Audru
3. Halinga
4. Häädemeeste
5. Kaisma
6. Kihnu
7. Koonga
8. Lavassaare
9. Paikuse
10. Saarde
11. Sauga
12. Surju
13. Tahkuranna
14. Tali
15. Tootsi
16. Tori
17. Tõstamaa
18. Varbla
19. Väandra*
20. Väandra

RAPLA MAAKOND

Rapla county

1. Juuru
2. Järvakandi
3. Kaiu
4. Kehtna
5. Kohila
6. Käru
7. Märjamaa
8. Raikküla
9. Rapla
10. Vigala
1. Kaarma
2. Kihelkonna
3. Kärla
4. Laimjala

LEISI

Leisi county

6. Lümända
7. Muhu
8. Mustjala
9. Orissaare
10. Pihtla
11. Põide
12. Ruhnu
13. Salme
14. Torgu
15. Valjala

TARTU MAAKOND

Tartu county

1. Alatskivi
2. Haaslava
3. Kambja
4. Konguta
5. Laeva
6. Luunja
7. Meeksi
8. Mäksa
9. Nõo
10. Peipsiääre
11. Piirissaare
12. Puhja
13. Rannu
14. Rõngu
15. Tartu
16. Tähtvere
17. Vara
18. Võnnu
19. Ülenurme

VALGA MAAKOND

Valga county

1. Helme
2. Hummuli
3. Karula
4. Otepää
5. Palupera
6. Puka

PÖDRALA

Põdra county

8. Sangaste
9. Taheva
10. Tõlliste
11. Öru

VILJANDI

Viljandi county

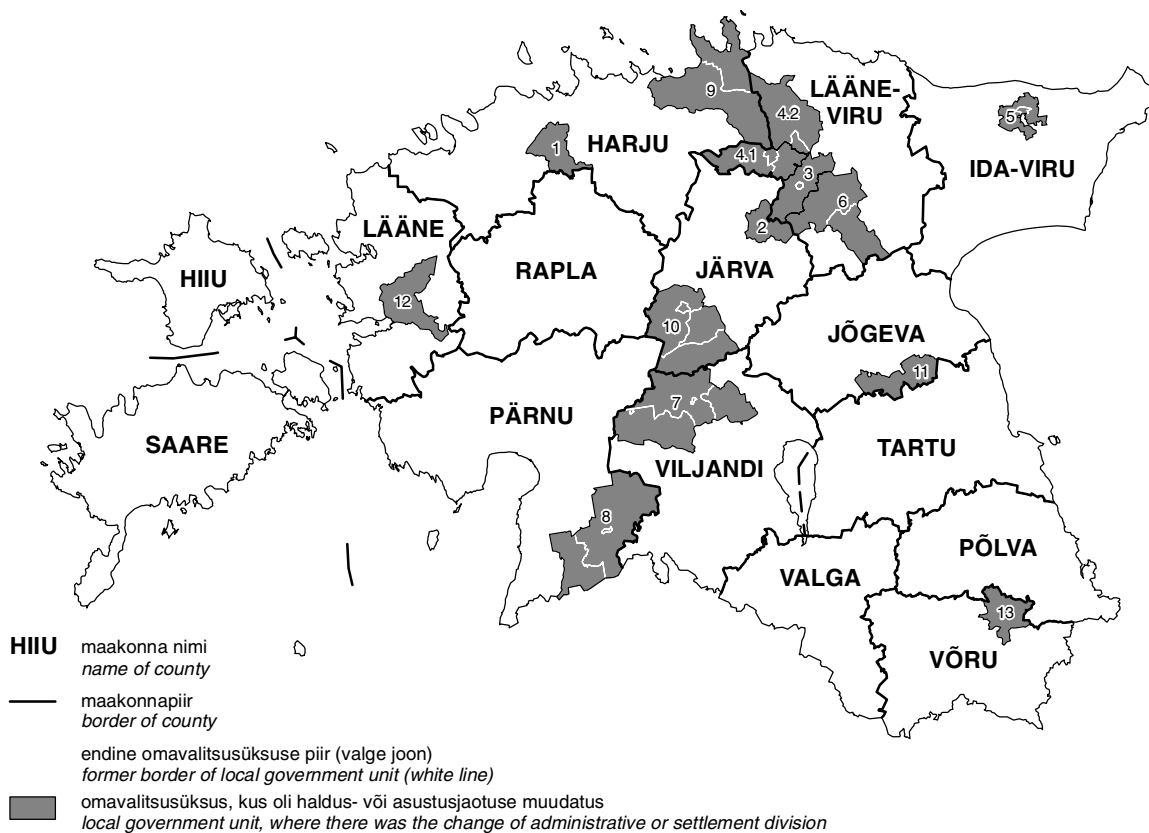
1. Abja
2. Halliste
3. Karksi
4. Kolga-Jaani
5. Kõo
6. Kõpu
7. Olustvere
8. Paistu
9. Pärsti
10. Saarepeedi
11. Suure-Jaani
12. Tarvastu
13. Vastemõisa
14. Viiratsi

VÕRU MAAKOND

Võru county

1. Antsla
2. Haanja
3. Lasva
4. Meremäe
5. Misso
6. Mõniste
7. Rõuge
8. Sõmerpalu
9. Urveste
10. Varstu
11. Vastseliina
12. Võru

Haldus- ja asustusjaotuse muudatused, 1. jaanuar – 1. november 2005
*The changes of administrative and settlement division,
 1 January – 1 November 2005*

HIUU maakonna nimi
name of county

— maakonnapiir
border of county

endine omavalitsusüksuse piir (valge joon)
former border of local government unit (white line)

■ omavalitsusüksus, kus oli haldus- või asustusjaotuse muudatus
local government unit, where there was the change of administrative or settlement division

Muudatuste selgitused

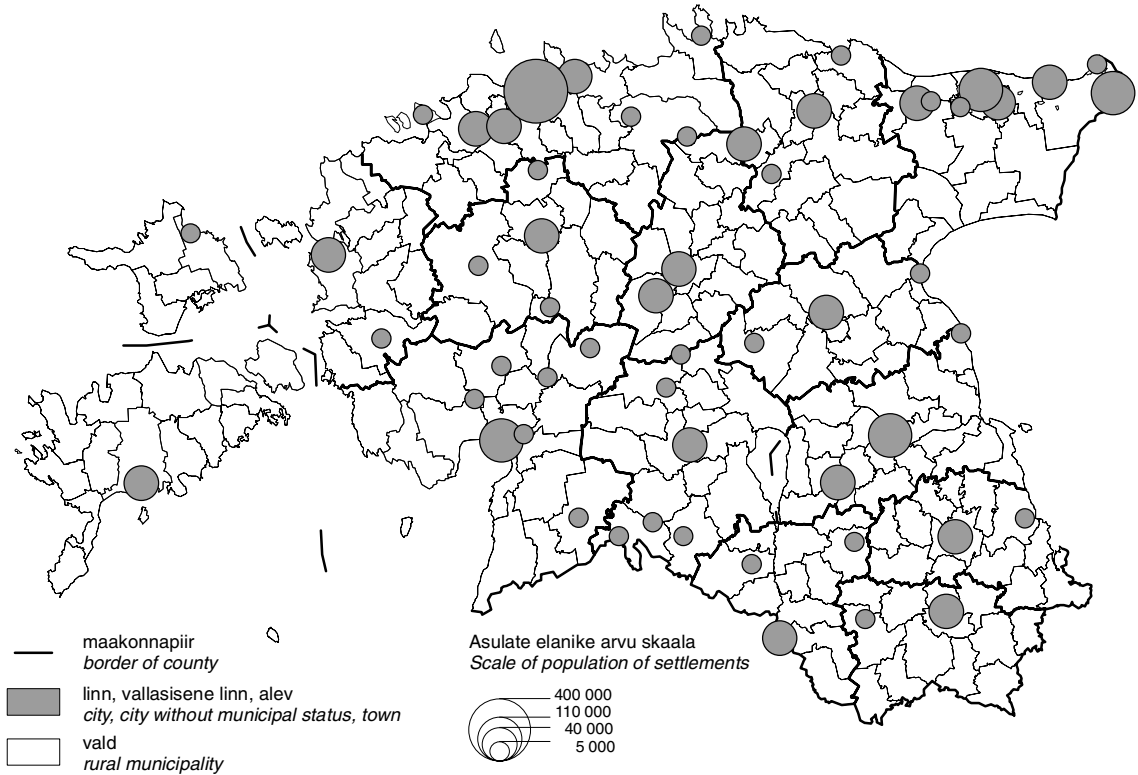
1. Saku vallas on moodustatud uus küla (Sookaera-Metsanurga).
2. Järva-Jaani vallas on Järva-Jaani alevik muudetud Järva-Jaani aleviks.
3. Tamsalu valla ja Tamsalu linna ühinemisel on moodustatud Tamsalu vald.
4. On moodustatud Tapa vald Tapa linna, Lehtse ja Saksi valla baasil. Muutus Järva ja Lääne-Viru maakonna vaheline piir.
- 4.1. Osa Saksi valla külasid (Imastu, Karkuse, Loksu, Lokuta, Moe, Nõmmküla, Nao, Piilu, Saiakopli, Saksi ja Vahakulmu küla) kuulub Tapa valda.
- 4.2. Teine osa Saksi valla külasid (Kiku, Pariisi ja Salda küla) kuulub Kadrina valda.
5. Jõhvi valla ja Jõhvi* linna ühinemisel on moodustatud Jõhvi vald.
6. Väike-Maarja valla ja Avanduse valla ühinemisel on moodustatud Väike-Maarja vald.
7. Suure-Jaani valla, Suure-Jaani linna, Olustvere ja Vastemõisa valla ühinemisel on moodustatud Suure-Jaani vald.
8. Saarde valla, Kilingi-Nõmme linna ja Tali valla ühinemisel on moodustatud Saarde vald.
9. Muudatused Kuusalu vallas.
- 9.1. Kuusalu valla ja Loksa valla ühinemisel on moodustatud Kuusalu vald.
- 9.2. Kuusalu valla Kiiu küla on nüüd Kiiu alevik ja Kolga küla on Kolga alevik.
10. Türi valla, Türi linna, Kabala ja Oisu valla ühinemisel on moodustatud Türi vald.
11. Tabivere valla Maarja küla nimi on asendatud nimega Maarja-Magdaleena küla.
12. Martna vallas on moodustatud uus küla (Kuluse küla).
13. Lasva vallas on moodustatud uus küla (Pille küla).

* Linn muutus vallasiseseks linnaks.

Explanation of changes

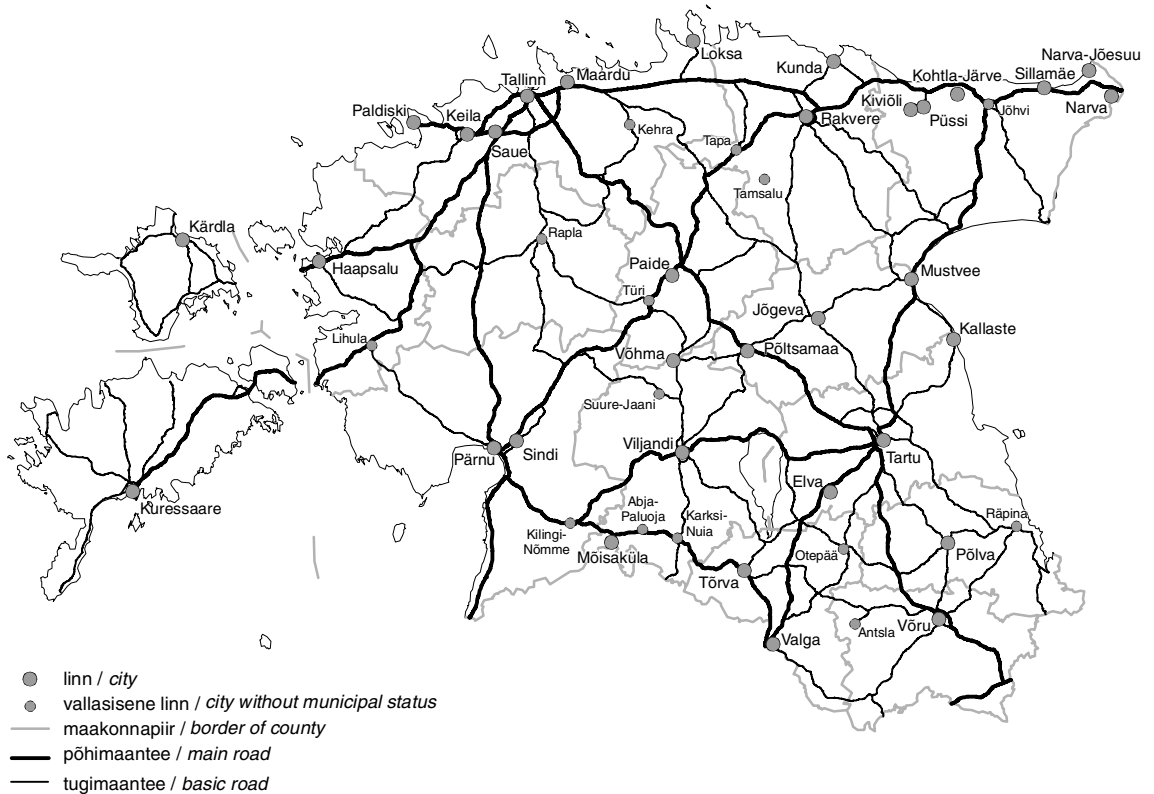
1. A new village (Sookaera-Metsanurga) has been established in Saku rural municipality (r.m).
  2. Järva-Jaani small town in Järva-Jaani r.m has been changed into Järva-Jaani town.
  3. Tamsalu r.m has been established as a result of merging of Tamsalu r.m and Tamsalu city.
  4. Tapa r.m has been established on the basis of Tapa city, Lehtse and Saksi r.m. The border between Järva and Lääne-Viru county changed.
  - 4.1. Some villages (Imastu, Karkuse, Loksu, Lokuta, Moe, Nõmmküla, Nao, Piilu, Saiakopli, Saksi and Vahakulmu village) of Saksi r.m have been included in Tapa r.m.
  - 4.2. Other villages (Kiku, Pariisi and Salda village) of Saksi r.m have been included in Kadrina r.m.
  5. Jõhvi r.m has been established as a result of merging of Jõhvi r.m and Jõhvi* city.
  6. Väike-Maarja r.m has been established as a result of merging of Väike-Maarja r.m and Avanduse r.m.
  7. Suure-Jaani r.m has been established as a result of merging of Suure-Jaani r.m, Suure-Jaani city, Olustvere and Vastemõisa r.m.
  8. Saarde r.m has been established as a result of merging of Saarde r.m, Kilingi-Nõmme city and Tali r.m.
  9. Changes in Kuusalu r.m.
  - 9.1. Kuusalu r.m has been established as a result of merging of Kuusalu r.m and Loksa r.m.
  - 9.2. Kiiu village and Kolga village in Kuusalu r.m have been changed into Kiiu small town and Kolga small town.
  10. Türi r.m has been established as a result of merging of Türi r.m, Türi city and Kabala and Oisu r.m.
  11. The name of Maarja village in Tabivere r.m has been replaced with the name of Maarja-Magdaleena village.
  12. A new village (Kuluse) has been established in Martna r.m.
  13. A new village (Pille) has been established in Lasva r.m.
- * City became a city without municipal status.

Linnaliste asulate elanike arv, 2006*
Population of urban settlements, 2006*
 (aasta alguses – at the beginning of the year)

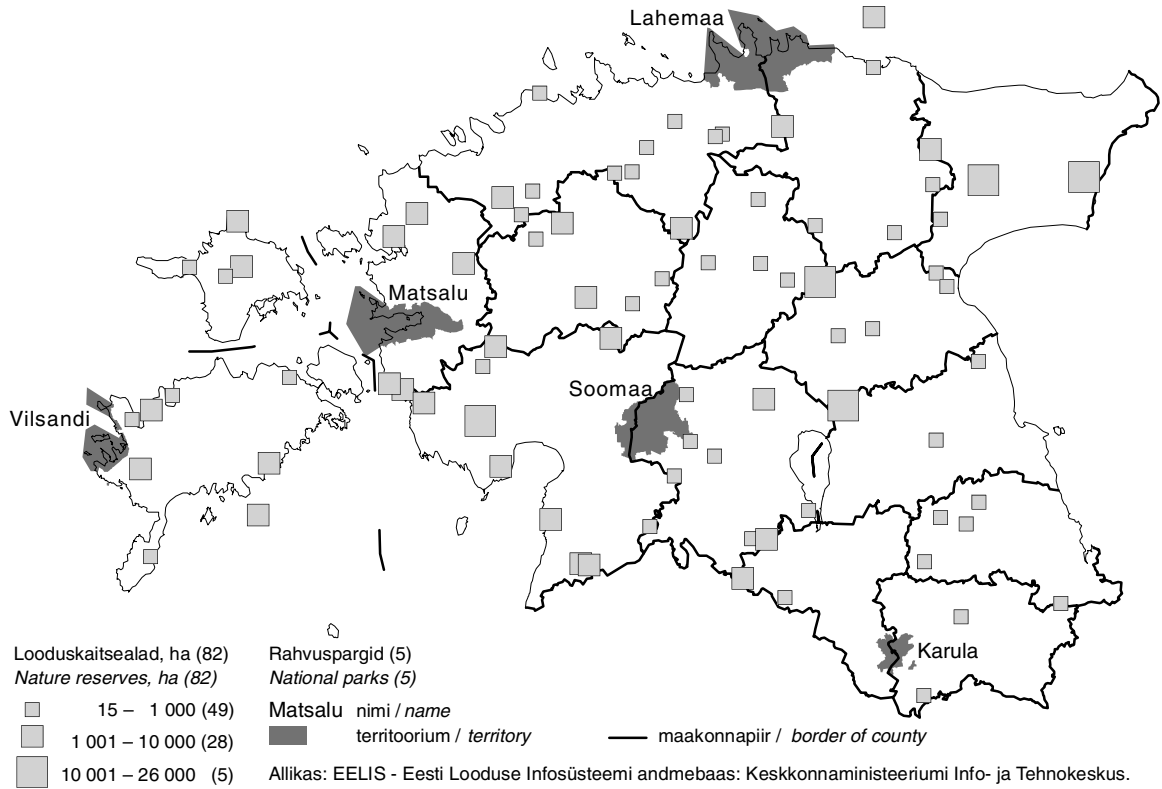
* Haldusjaotus seisuga 01.01.2005 / Administrative division of 1 January 2005

Põhi- ja tugimaanteed, 2006
Main and basic roads, 2006
 (aasta alguses – at the beginning of the year)

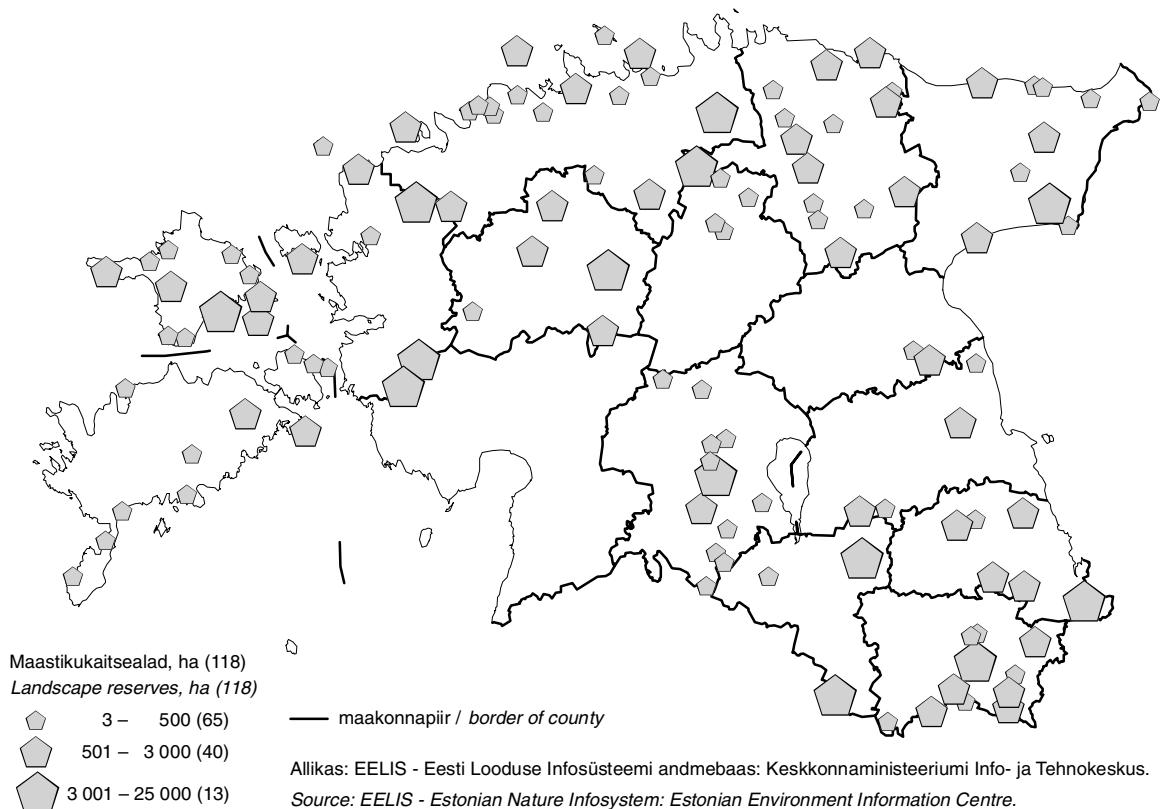
Rahvusparkid ja looduskaitsealad, 2006
National parks and nature reserves, 2006

(aasta alguses – at the beginning of the year)

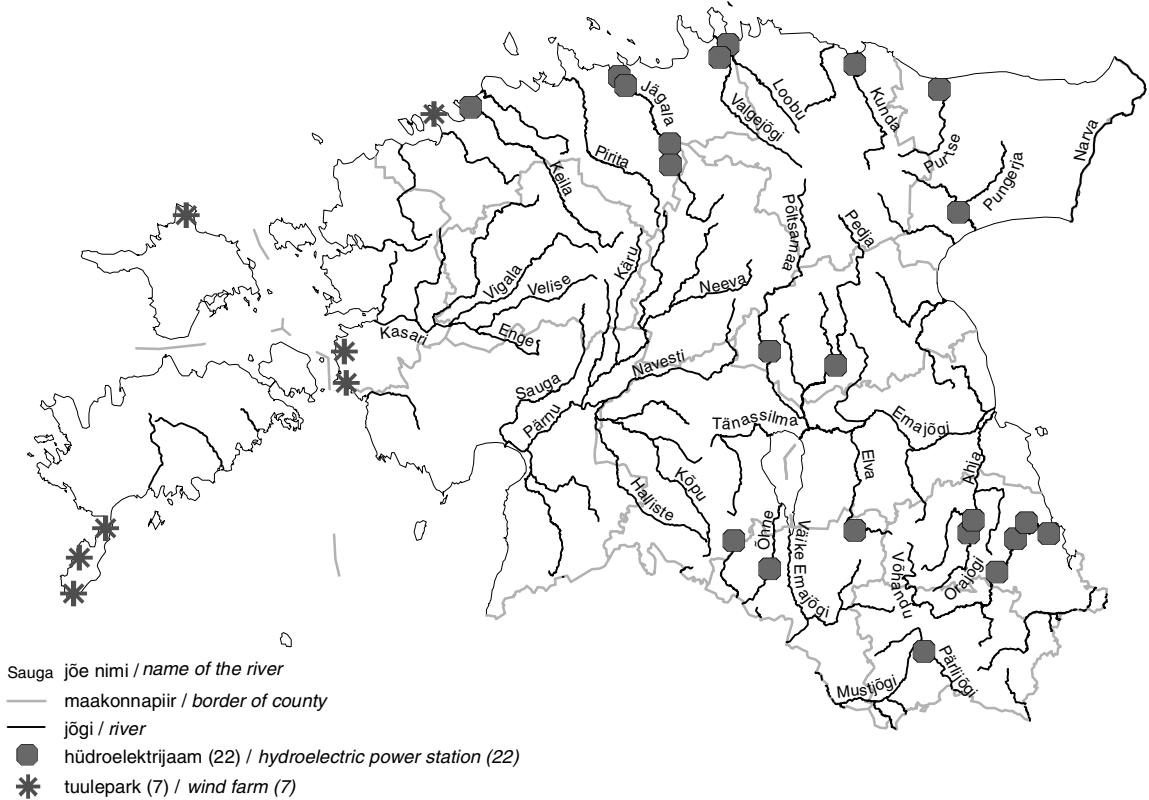

Maastikukaitsealad, 2006
Landscape reserves, 2006

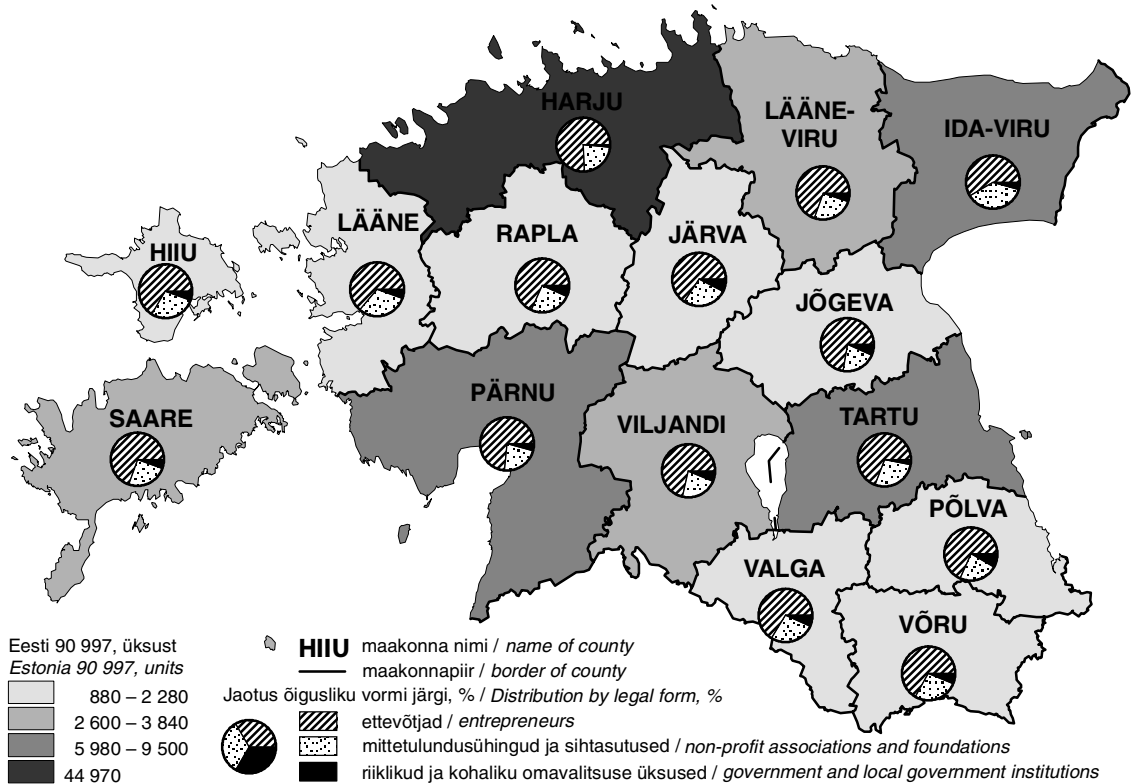
(aasta alguses – at the beginning of the year)

Hüdroelektrijaamad ja tuulepargid, 2006
Hydroelectric power stations and wind farms, 2006
 (aasta alguses – at the beginning of the year)

Statistilisse profiili kuuluvad üksused õigusliku vormi järgi maakondades, 2005
Units belonging to the statistical profile by legal form in counties, 2005

SOTSIAAL- JA MAJANDUSÜLEVAADE

Aavo Heinlo,
sotsiaalstatistika osakonna peaanalüütik

Tõnu Mertsina,
rahvamajanduse arvepidamise talituse juhataja

Ülevaade esitab olulisemaid fakte ja suundumusi Eesti sotsiaal- ja majanduselusel. Majanduse valdkonnas on vaatluse all 2005. aasta ning muutused võrreldes 2004. aastaga. Majandust käsitleb ülevaatlükult ka sisemajanduse koguprodukti peatükk. Sotsiaalvaldkonnas käsitletakse pikemat ajavahemikku.

Eestlaste osatähtsus rahvastikus on jätkuvalt suurenenud: 1989 — 61,5%, 2000 — 67,9%, 2005 — 68,5%. Samas ei ole põhjust rääkida jätkuvalt linnastumisest — sajandivahetusest alates on linnaliste asulate elanike osatähtsus jäänud 69% tasemele. Pealegi on linnades elukohajärgne töötuse määr 2002. aastast alates kõrgem kui maal, 2005. aastal 15–74-aastaste hulgas vastavalt 8,3% ja 7,0%.

Rahvaarvu vähenemine loomuliku iibe tõttu on pidurdumas. Kui 1998. aastal loendati üle 7000 surma sündidest rohkem, siis 2005. aastal vähenes see 3000-ni (täpsemalt 2966), jõudes 0,2% tasemele. Alates 1998. aastast, mil sündimus oli madalseisus ja sündis vaid 12 167 last, on leidnud aset tõusutendents: 2003. aastal sündis 13 036, 2004. aastal 13 993 ja 2005. aastal 14 350 last. Siiski tuleb märkida, et optimismi tekitanud 2004. aasta ligi tuhandene sündide juurdekasv jäi 2005. aastal samaväärsest kaks ja pool korda väiksemaks. Järjepidevalt on kasvanud ka sünnitajate vanus, seejuures lükatakse esimest sünnitust üha vanemasse ikka: Kõigi sünnitajate keskmine vanus ületas 2005. aastal 28 aastat, esmasünnitajate oma 25 aastat. Sünnimuse vanuskordaja väärtus oli 2005. aastal esimest korda 30–34-aastaste naiste seas suurem kui 20–24-aastaste seas. Samas on vähenenud jõudsalt abortide arv. 2005. aastal tehti 11 835 aborti ehk 67 aborti 100 elussünni kohta, 1997. aastal oli aborte elussünni kohta kaks korda rohkem.

Registreeritud abielust sündinute osatähtsus on viimastel aastatel langenud protsendipunkti jagu aastas ning jõudis 2005. aastal 41,5%-ni, veel 15 aastat varem oli see üle 70%. Kahanenud on nende sündinute arv, kellel isa tuvastamata. Kui sajandivahetusel tunnustati isatuks iga kuues sündinu, siis 2005. aastal vaid iga üheksas, sellegipoolest tundub 1645 isata lapse lisandumine aastas Eesti jaoks liialt suure arvuna. Eriti kui arvesse võtta, et 2005. aastal lahutati 2400 abielu, kus lahutajatel olid ühised alaealised lapsed. Abielusid sõlmiti 2005. aastal 300 enam kui aasta varem — 6009, kusjuures 30% abiellunute ei astunud abiellu esimest korda. Lahutusi oli vähem — 4158. Korduva abielu lahutasid lahutajatest 19%. Viimased suhtarvud on püsinud sajandi algusest enam-vähem samal tasemel.

Oodatav eluiga pikenes 2004. aastal meestel 0,3 ja naistel 0,9 aasta võrra, jõudes vastavalt 66,3 ja 77,8 aastani ehk oodatava eluea sooline erinevus venis 11,5 aastani. Samuti vähenes suremuse üldkordaja. Õnnetusjuhtumite, mürgistuste ja traumade ning hingamisteede haiguste arv meestel 2005. aastal surmapõhjuseks vähenes.

Õppurite vanusjaotuse võrdlemisel rahvastiku vanusjaotusega selgub, et 7–15-aastaste hulgast oli 2005. aastal õpilastena kirjas üle 99% lastest (13–15-aastaste vanuserühmas isegi 99,8%), kuid alates 16-aastastest õppetöös osalemise määr langes ja seda meeste kahjuks. 16–18-aastastest poistest õppis 88%, samaealistest tüdrukutest aga 92%. Kõrgharidusele iseloomulikus vanuserühmas 19–22 on erinevus veelgi drastilisem: noormeestest õpib 43%, neidudest 59%. Et tegemist on aastakümnete taha ulatuva tendentsiga, siis leidis selle tagajärjena 2005. aastal 15–34 aasta vanuses tööjõus 23 000 keskhariduseta meest ja vaid 10 000 keskhariduseta naist. Mõistagi oli töötuse määr nende hulgas kolm korda suurem Eesti keskmisest.

2005/2006. õppeaasta alguses omandas Eestis kõrgharidust 68 287 üliõpilast ehk vaid 527 üliõpilast rohkem kui aasta varem. Neist 53% õppis tasulistel õppekohtadel. Vastu võeti 19 620 üliõpilast, vastuvõtuarv on stabiliseerunud ning lagi hakkab kätte jõudma. Veel on vastuvõtuarvul kasvuruumi käesoleval ja järgmisel aastal gümnaasiumi lõpetavate nn laulva revolutsiooni aastakäigu laste näol — sel ajal sündis Eestis üle 25 000 lapse aastas ehk peaaegu kaks korda rohkem kui kolmel viimasel aastal keskmiselt.

2004/2005. õppeaastal ületas kõrghariduses lõpetanute arv esimest korda 11 000 piiri ning esmalõpetanute arv 10 000 piiri (täpsemalt — 10 127 esmalõpetanut). Võrreldes viimast arvu 20–29-aastaste vanuserühmaga, selgub, et Eesti haridussüsteem andis 2005. aastal sellise väljundi, mis tagab poolel elanikkonnast kõrghariduse olemasolu. Mitmed Euroopa riigid on selle eesmärgi juba saavutanud ja ründavad nüüd 60% piiri.

Leibkonnaliikme kuukeskmine väljaminek oli 2005. aastal 3189 krooni ja netosissetulek 3476 krooni. Eelmise aastaga võrreldes suurenes väljaminek 14% ja sissetulek 15%, 1996. aastaga võrreldes aga vastavalt 2,2 ja 2,4 korda.

Suurima osa väljaminekust hõlmasid 2005. aastal kulutused toidule (26%), järgnesid kulutused eluasemele (15%), transpordile (12%) ja vaba aja sisustamisele (8%). Aastaga vähenes toidukulutuste osatähtsus leibkonnaliikme kulutuste struktuuris ning suurenes mitmesugustele kaupadele ja teenustele ning riistele ja jalanõudele tehtud kulutuste osatähtsus.

2004. aastaga võrreldes suurenes kuukeskmine väljaminek kõikides kulugruppides. Kõige enam suurenesid kulutused toidukaupadele (53 krooni). Kõige kiiremini suurenesid kulutused mitmesugustele kaupadele ja teenustele (30% ehk 45 krooni) ning vaba aja sisustamisele (28%), mida mõjutas peamiselt kasvanud tarbimine. Oluliselt suurenesid transpordikulutused (12%, sealhulgas kulutused ühistranspordile 40%) ja eluasemekulutused, kus kasvu peamine põhjus oli tarbijahindade tõus. Jõukust iseloomustavad muutused koduses varas. Eelmise aastaga võrreldes kasvas püsikaupu omavate leibkondade osatähtsus järgmiselt: auto — 41%-st 44%-ni, arvuti — 33%-st 42%-ni, mikrolaineahi — 36%-st 42%-ni, mobiiltelefon — 71%-st 80%-ni.

Leibkonnaliikme kulutuste kasvu soodustasid 2005. aastal nii ligi seitsmendiku kasvanud sissetulekud kui ka enam kui kolmandiku suurenenud laenude võtmine võrreldes 2004. aastaga. Seevastu pidurdavat mõju avaldasid enam kui kahe kolmandiku võrra kasvanud investeringud kinnisvarasse ning eelmise aastaga võrreldes suurenenud laenude tagasimaksud.

Netosissetuleku erinevus leibkonna tüübiti kasvas, endiselt on see väikseim (58% Eesti keskmisest) leibkonnas, kus on üks täiskasvanu ja kaks või enam last. Maaleibkondade liikmete sissetulek suurenes pisut kiiremini kui linnaleibkonna liikmetel.

Töötuse määr, mis oli suurim 2000. aastal (13,6%), on järgmistel aastatel jõudsalt vähenenud. 2005. aastal kahanes töötuse määr 7,9%-ni, olles väikseim alates 1995. aastast. Meeste töötuse määr oli pisut kõrgem (8,8%) vastavast naiste näitajast (7,1%). Viimaste aastate suurima tööpuudusega maakonnas Ida-Virumaal vähenes töötuse määr 2005. aastal 16,2%-ni. See on Ida-Virumaa seitsme viimase aasta madalaim näitaja. Samas on Ida-Virumaa endiselt suurima tööpuudusega maakond. 2005. aastal oli töötuse määr kõrgeim Jõgeva maakonnas (16,9%), mis oli ainus maakond, kus töötus võrreldes 2004. aastaga (13,7%) märgatavalt kasvas. Peale Ida-Viru ja Jõgeva maakonna oli töötuse määr Eesti keskmisest kõrgem Põlva maakonnas (12,4%). Võrreldes 2004. aastaga töötus Põlva maakonnas siiski vähenes. Ülejäänud maakondades oli töötuse määr 2005. aastal alla 8%.

Töötus küll vähenes, kuid sealjuures suurenes pisut pikaajaliste töötute osatähtsus. 2005. aastal oli 53% kõigist töötutest tööd otsinud aasta või rohkem. 2004. aastal oli pikaajalisi töötuid 52%, 2003. aastal 46%.

Heitunud isikute (inimesed, kes on kaotanud lootuse tööd leida ja kuuluvad seetõttu mitteaktiivsete, mitte töötute hulka) arv, mis püsis 2002.–2004. aastal 18 000 ümber, vähenes 2005. aastal 14 700-ni. Viimati oli töötusloobunuid alla 15 000 1995. aastal.

Hõivatute arv suurenes 2005. aastal eelmise aastaga võrreldes 12 000 inimese võrra (2%), mis on suurim hõive kasv alates 2001. aastast. Hõivatute arvu suurenemist mõjutas eelmise aastaga võrreldes kõige rohkem tööhõive kasv Harju ja Ida-Viru maakonnas. Harjumaal oli 10 000 ja Ida-Virumaal 3500 hõivatut rohkem kui aasta tagasi. Tööhõive suurenes põhiliselt teenindussektori kasvanud hõive tõttu, seevastu tööstus- ja põllumajandussektoris hõivatute arv vähenes.

Töäjõu haridustase on alates 2000. aastast kasvanud. Kolmanda taseme haridusega töäjõu osatähtsus suurenes 30%-st 2000. aastal 34%-ni 2005. aastal, keskharidusega töäjõu osatähtsus kahanes aga samal ajal 12%-st 10%-ni. See on viimastel aastatel 10 000-le liginenud kõrghariduse lõpetanute tööturule jõudmise tagajärg. Üliõpilaste suurenenud arv peegeldub ka asjaolus, et 15–24-aastaste mitteaktiivsete arv kasvas 2005. aastal võrreldes 1997. aastaga 30 000 võrra, jõudes 137 000-ni.

Seoses murranguliste protsessidega ühiskonnas ja kultuurielus vähenes kultuuriasutuste külastatavus nii Eestis kui ka teistes Balti riikides 1990. aastate esimesel poolel oluliselt. Viimaste aastate külastajate arvust võib järeldada, et Eesti on madalseisust mõnevõrra edukamalt välja tulnud kui Läti ja Leedu, kuigi majandusareng on tõstnud Eesti kultuuriasutuste piletihinnad Baltimaade kõrgeimaks.

Kultuuriasutuste külastatavus on aastati üsna kõikum, siiski on Eesti kultuuriasutuste külastatavus elaniku kohta uuel aastatuhandel ületanud Läti ja Leedu vastavaid numbreid tublisti. Näiteks oli 2005. aastal Eestis 8 kinokülastust 10 elaniku kohta, mis on naabrite vastavast arvust kaks korda kõrgem, kuid jääb ligi kolm korda alla Euroopa Liidu keskmisele.

Kõige jõudsamalt on viimastel aastatel suurenenud muuseumikülastajate hulk (2005. aastal juba üle 13 külastuse 10 elaniku kohta), seda nii muuseumide ajakohastamise ja üha paraneva müügitöö kui ka kasvava turistide hulga arvelt. 2005. aastal oli turistide muuseumikülastajatest hinnanguliselt juba üle 30%.

2005. aastal registreeriti politseis 52 916 kuritegu, mida oli 0,2% 2004. aastaga võrreldes vähem, kuid esimese astme kuritegusid oli 2884 — 80 võrra eelmise aastaga võrreldes enam. Kuriteo sooritanud isikute kindlakstegemisel oli politsei tulemuslik — avastatud kuritegude arv kasvas 17,2% ja esimese astme kuritegude puhul koguni 28,4%.

Sisemajanduse koguprodukti (SKP) kasvutempo püsivhindades kiirenes 2005. aastal 9,8%-ni. Majanduskasv põhines peamiselt netoekspordil ja sisenõudlusel. Püsivhindades sisemajanduse nõudluse 9,6%-list kasvu toetasid eratarbimiskulutuste, valitsemissektori lõpptarbimiskulutuste ja põhivarasse tehtud kapitali kogumahutuse kasv. Kaupade eksport suurenes impordist kiiremini (kasv vastavalt 21,3% ja 17,4%) ning kaubavahetuse bilansi puudujääk SKP suhtes vähenes 18,7%-ni. Samuti vähenes märgatavalt ka jooksevkonto defitsiit, hõlmates 10,5% SKP-st.

Eratarbimise ja investeeringute reaalkasv kiirenes võrreldes 2004. aastaga vastavalt 8,1%-ni ning 13,9%-ni. Eratarbimise kasvu soodustasid positiivsed suundumused tööturul, soodsad laenuitingimused ning tarbijate paranenud kindlustunne majanduse suhtes. Investeeringute kiirenev kasv oli tingitud ettevõtete aktiivsest investeerimistegevusest. Investeeringuaktiivsus püsis suur tänu madalatele intressimarginaalidele ja suurele välisinvesteeringute sissevoolule.

Koos majanduskasvu kiirenemisega on viimastel aastatel tõusnud ka tarbijahinnaindeks. Võrreldes 2004. aastaga kerkis tarbijahinnaindeks 2005. aastal 4,1%-ni. Tarbijahinnaindeksit mõjutasid peamiselt mootorikütuse kallinemine ning eluasemekulutuste suurenemine. Keskmine brutokuupalk kasvas 10,5%. Palk kasvas kõikidel tegevusaladel. Nagu eelmiselgi aastal, oli suurim brutokuupalk finantsvahenduses — 16 380 krooni. Kõige enam suurenes keskmine brutokuupalk tervishoiu (kasv 21,0%), majutuse ja toitlustamise (18,0%) ja põllumajanduse (17,2%) tegevusalal. Hoolimata tarbijahinnaindeksi tõusust kiirenes koos brutopalga nominaalkasvuga 2004. aastaga võrreldes ka selle reaalkasv (6,4%).

SOCIAL AND ECONOMIC OVERVIEW

Aavo Heinlo,
Senior Analyst of Social Statistics Department

Tõnu Mertsina,
Head of National Accounts Service

The overview provides most important facts and trends of the social and economic life of Estonia. The year 2005 and changes compared to 2004 are observed in economic statistics and longer period of time is covered in social statistics. Economy has been discussed also in the chapter of gross domestic product.

The share of Estonians in population is steadily growing: 1989 — 61.5%, 2000 — 67.9%, 2005 — 68.5%. The same cannot be said about urbanization — since the turn of the century the share of population living in urban settlements has remained at the level of 69%. It must be added that since 2002 the unemployment rate in urban areas is higher than in rural areas, in 2005 correspondingly 8.3% and 7.0% for persons aged 15–74.

The decrease of population number due to the natural causes is haltering. There were more than 7,000 deaths more than births in 1998, this gap stayed below 3,000 in 2005 (more exactly — 2,996) reaching 0.2% level. Since 1998 when the birth rate was lowest and only 12,167 children were born the continuous tendency for the growth has been taking place: 13,036 children were born in 2003, 13,993 in 2004 and 14,350 in 2005. However the optimistic feeling over nearly a thousand additional births in 2004 was not repeated — the growth was two and a half times less in 2005. The mean age of mother at childbirth is increasing steadily and in the same time the delivering of firstborn children is postponed for older age. The mean age of mother at childbirth was over 28 in 2005 and in the case of firstborn children over 25. Since 2005 the age-specific fertility rate is bigger among 30–34-year-old woman than among 20–24-year-olds. At the same time the number of abortions has considerably decreased, there were 11,835 abortions in 2005 or 67 abortions per 100 live births. The number of abortions per live birth was twice higher in 1997.

The share of children born to parents who are legally married has decreased by a percentage point per year pace and reached 41.5% in 2005, only 15 years earlier it was over 70%. The number of born children without identified father has decreased. Every sixth born child had been registered as fatherless at the turn of the century, only every ninth in 2005. Even so the addition of 1,645 fatherless children per year seems to be too much for Estonia. Especially when taking into account that 2,400 marriages were divorced in 2005 involving common under-age children. The number of contracted marriages was by 300 higher — 6,009 — than a year before, 30% of marrying persons doing it not for the first time. The number of divorces was lower — 4,158 — and there the share of those repeating the procedure was 19%. Those proportions have been stable during the current century.

In 2004 the life expectancy grew by 0.3 years for males and 0.9 years for females reaching respectively 66.3 and 77.8 years. So, the gender gap dragged out to 11.5 years. The crude mortality rate also decreased. In 2005, the number of deaths for males caused by accidents, injuries and poisonings and diseases of the respiratory system went down.

Comparing the age distribution of pupils and students to that of population it comes out that among 7–15-year-olds 99% of children (for age group 13–15 even 99.8%) were listed among pupils in 2005. But beginning with 16-year-olds the enrolment rate is going down in favour of girls. The enrolment rate for 16–18-year-old boys is 88%, but for the girls of the same age 92%. In the age group corresponding to higher education — 19–22-year-olds — the difference is even more drastic: 43% of young men and 59% of girls are continuing studies. As this tendency is decades old then as a result the 15–34-year-old labour force included 23,000 males without secondary education in 2005, but only 10,000 females. Of course the unemployment rate among those was thrice higher than Estonian mean.

67,760 students were obtaining higher education in Estonia at the beginning of the academic year 2005/06 or only 527 students more than in the previous year. 53% of students were paying themselves for their studies. The number of admitted students equalled 19,620 and the admittance figures have stabilised reaching the ceiling. There exist some reserves for admittance when the cohorts born during the so-called singing revolution

(there were 25,000 births per year in Estonia in this years) will graduate from gymnasium in the current and next year.

In the academic year 2004/2005 the number of higher education graduates exceeded for the first time the level of 11,000 and that of first-time graduates 10,000 and (more exactly — 10,127 first-time graduates). Comparing this figure to the number of 20–29-year-olds in population one can conclude that the Estonian education system works in 2005 with such load that guarantees higher education for half of the population. Some European countries have already passed this level and are aiming for 60%.

The average monthly expenditure per household member was 3,189 kroons and the average monthly disposable income was 3,476 kroons in 2005. The expenditure increased by 14% and the income by 15% compared to that of the previous year. Since 1996 the growth is 2.2 and 2.4 times, respectively.

In 2005, the lion's share of the expenditure was connected to foodstuffs (26%), followed by dwelling (15%), transport (12%) and leisure time (8%). During the year certain changes in the structure of expenditure per household member took place: the share of expenditure on foodstuffs decreased and that on miscellaneous goods and services, and on clothing and footwear increased.

Compared to 2004, the expenditure per household member increased in all expenditure groups. The largest increase took place for foodstuffs (53 kroons). The expenditure increased most rapidly on miscellaneous goods and services (30% or 45 kroons) and leisure time (28%) and the growth was related to growing consumption. The increase of the expenditure on transport was also significant (12% of which for public transport 40%) and as well on dwellings, main reason being the growth of consumer prices. The wealth is characterised by changes in domestic property, compared to the previous year the share of households possessing the following durable items changed: car — from 41% to 44%, computer — from 33% to 42%; microwave oven — from 36% to 42%, mobile phone — from 71% to 80%.

In 2005, the growth rate of expenditure per household member was affected also by the increase in the income (nearly by one seventh), as well as by higher loans taken by people (about one third higher) compared to 2004. On the other hand, impeding factors were the growth of investments in real estate (by more than two thirds) and the increase in repayment of loans compared to the previous year.

The differences in disposable income by type of household increased, previously being lowest in a household of an adult with at least two children (58% of the average of Estonia). The disposable income per household member in rural areas was growing slightly faster than that for urban households.

The unemployment rate that peaked in 2000 (13.6%) has been steadily decreasing since then reaching 7.9% in 2005 — the lowest value since 1995. The unemployment rate among males was somewhat higher than that for females — 8.8% against 7.1%. Even in the county with the highest unemployment rate — Ida-Viru — it lowered to 16.2% in 2005. This is the lowest value for Ida-Viru county for the last seven years. Nevertheless it remained near the top of counties' list for unemployment rate. The highest was the unemployment rate in 2005 in Jõgeva county — 16.9%. It was the only county where that rate considerably increased compared to 2004 (13.7%). In addition to the two above mentioned counties the unemployment rate was higher than Estonian average only in Põlva county (12.4%). However there the rate decreased compared to 2004. In all the rest of counties the unemployment rate was lower than 8% in 2005.

Despite the reduction in unemployment the number of discouraged persons (people who do not believe in the chance of finding work and because of that are included among inactive population not among unemployed) that remained around 18,000 during 2002–2004, dropped to 14,700 in 2005. Last time the number of those who stopped job-seeking was below 15,000 in 1995.

The employment figure increased in 2005 compared to the previous year by 12,000 persons (2%) and that was the highest growth rate since 2001. The greatest impact to the growth gave Harju and Ida-Viru counties. There were 10,000 employed persons more in Harju county and 3,500 more in Ida-Viru county than a year before. The growth mostly took place

in the service sector, in industry and agriculture, on the contrary, the number of employed persons decreased.

The educational attainment of labour force has been rising since 2000. The share of tertiary educated labour force has grown from 30% in 2000 to 34% in 2005, at the same time the share of labour force without secondary education has fallen from 12% to 10%. The increasing number of higher education graduates (reaching 10 thousand per year) entering the labour market is surely the cause for such changes. As well the growth in the number of students is reflected by the fact that the amount of inactive population aged 15–24 increased by 30,000 persons compared to 1997 reaching 137,000 in 2005.

In the Baltic countries a sharp decline in cultural participation figures was seen in the early 1990s, connected to the overall changes in the society, the changing role of culture and restructuring of economy. According to cultural participation rates Estonia has gained new strength faster than Latvia or Lithuania despite the fact that the economic growth has established the highest ticket prices for cultural establishments in Baltic countries.

The attendance of cultural establishments has been fluctuating during years. Nevertheless the attendance rates per inhabitant in Estonia have considerably exceeded those in Latvia and Lithuania. For instance the number of visits to cinema per 10 inhabitants was 8 in 2005, being twice higher than for our southern neighbours, but thrice lower of the European Union average.

The growing trend of museum attendance continued, there were 13 visits per 10 inhabitants in 2005. The trend is caused both by modernization of museum work and growing numbers of foreign tourists. In 2005 over 30% of all museum visitors were foreign tourists.

52,916 criminal offences were recorded by the police in 2005 or 0.2% less than in 2004. However the number of 1st degree offences was 2,884 and 80 more than a year before. In the process of clearing criminal offences the police were successful — the number of cleared offences grew 17.2% and that of 1st degree offences even 28.4%.

In 2005 the gross domestic product (GDP) growth rate at current prices accelerated by 9.8% compared to the previous year. Economic growth was mainly influenced by net exports and domestic demand. The growth of domestic demand by 9.6% was contributed mainly by the increase in private consumption expenditure, general government final consumption expenditure and gross fixed capital formation. The growth of exports of goods was faster than the growth of imports (growth rates 21.3% and 17.4%, respectively), while in 2005 the ratio of deficit of balance of goods improved, accounting 18.7% of GDP. Current account deficit decreased remarkably as well, to the level of 10.5% of GDP.

Real growth rates of private consumption and investments accelerated compared to 2004, respectively to the level of 8.1% and 13.9%. Private consumption boomed due to the positive development at labour market, favourable loan conditions to households and consumers' improved confidence to the economy. Faster growth of investments compared to the previous year was due to the active investing by business sector. Investment activity was high due to low interests and FDI inflow.

In connection with the acceleration of the GDP growth consumer price index (CPI) has increased as well. In 2005, CPI arose by 4.1% compared to the previous year influenced mainly by the increase in fuel prices and dwelling costs. Average gross monthly wages and salaries increased by 10.5%. The wages and salaries increased in all economic activities. Like in previous year, the highest monthly gross wages and salaries were in financial intermediation (16,380 kroons). The fastest growth of wages and salaries was in health care (21.0%), hotels and restaurants (18.0%) and agriculture (17.2%) economic activities. Despite the CPI growth, gross wages and salaries increased both in real and nominal terms.

KESKKOND

Tabel 1	Veevõtt veeallika järgi, 1985, 1990, 1995–2004	23
Tabel 2	Veekasutus, 1985, 1990, 1995–2004	24
Tabel 3	Maavarade kaevandamine, 1997–2004	24
Tabel 4	Puistute pindala ja metsavaru, 1958, 1975, 2004	25
Tabel 5	Metsavaru, 1993, 1999–2004	25
Tabel 6	Hukkunud puistud, 1993–2005	25
Tabel 7	Veekogude rikastamine, 2005	26
Tabel 8	Kaitsealad, 2006	26
Tabel 9	Taimekaitsevahendite kasutamine põllumajanduslikes majapidamistes, 1998–2004	26
Tabel 10	Raskmetalliühendite kasutamine ettevõtetes, 2005	27
Tabel 11	Halogeenitud süsivesinike kasutamine ettevõtetes, 2005	27
Tabel 12	Paiksete saasteallikate tekitatud õhusaaste hulk, 1985, 1990, 1995–2004	27
Tabel 13	Jäätmete tekkimine, 2003, 2004	28
Tabel 14	Jäätmete töötlemine kõrvaldamiseks, 2004	29
Tabel 15	Jäätmete töötlemine taaskasutamiseks või energia tootmiseks, 2004	29
Tabel 16	Veeheide, 1985, 1990, 1995–2004	29
Tabel 17	Pinnaveekogudesse juhitud puhastamist vajava vee reostuskoormus, 1995–2004	30
Tabel 18	Heitvee orgaaniliste reoainete reostuskoormus (BHT ₇) valgala järgi, 1995–2004	30
Tabel 19	Ettevõtete keskkonnakaitseinvesteeringud keskkonnakaitse valdkonna järgi, 2004	31
Tabel 20	Ettevõtete keskkonnakaitseinvesteeringud, 1993–2004	31
Diagramm 1	Keskkonnatrendid võrreldes 1993. aastaga, 2004	32

ENVIRONMENT

Table 1	Water extraction by sources, 1985, 1990, 1995–2004	23
Table 2	Water consumption, 1985, 1990, 1995–2004	24
Table 3	Extraction of mineral resources, 1997–2004	24
Table 4	Area and growing stock of forest stands, 1958, 1975, 2004	25
Table 5	Growing stock, 1993, 1999–2004	25
Table 6	Destroyed forest stands, 1993–2005	25
Table 7	Replenishing of fish stock, 2005	26
Table 8	Protected areas, 2006	26
Table 9	Use of pesticides in agricultural holdings, 1998–2004	26
Table 10	Use of heavy metal compounds in enterprises, 2005	27
Table 11	Use of halogenated hydrocarbons in enterprises, 2005	27
Table 12	Pollution of air from stationary sources, 1985, 1990, 1995–2004	27
Table 13	Generation of waste, 2003, 2004	28
Table 14	Treatment of waste for waste disposal, 2004	29
Table 15	Treatment of waste for recovery or energy production, 2004	29
Table 16	Water discharge, 1985, 1990, 1995–2004	29
Table 17	Pollution load to surface water bodies, 1995–2004	30
Table 18	Pollution load of organic substances (BOD ₇) of discharged wastewater by catchment area, 1995–2004	30
Table 19	Environmental investments of enterprises by environmental protection activity, 2004	31
Table 20	Environmental investments of enterprises, 1993–2004	31
Diagram 1	Environment trends compared to 1993, 2004	32

Ülevaade

Peatükk annab ülevaate loodusressursside kasutamisest, põhiliste inimtekkeliste keskkonnanähtude kogustest ja allikatest ning keskkonnakaitse meetmetest.

Paiksetest saasteallikatest õhku paisatud saasteainete kogus väheneb — 2004. aasta heitkogus oli 1985. aastaga võrreldes ligikaudu neli korda väiksem. Vääveldioksiidi heitkogus vähenes 205 000 tonnist 85 000 tonnini, lämmastikoksiidide kogus 28 000 tonnist 16 000 tonnini ning tahkete osakeste heitkogus 309 000 tonnist 26 000 tonnini.

Puhastamata vee heide veekogudesse oli 2004. aastal 1985. aastaga võrreldes peaaegu kolmkümmend korda väiksem. Uute heitveepuhastite valmimine vähendas heitvee reostuskoormust: 2004. aastal oli heitvee BHT₇ ligikaudu seitse korda väiksem kui 1993. aastal, heljumi sisaldus üle kümne korra ja summaarse fosfori sisaldus üle nelja korra väiksem kui 1990. aastal.

Jäätmete teke vähenes üheksakümnendate aastate lõpus, ent on 2000. aastast pidevalt suurenenud. 2004. aastal tekkis eelmise aastaga võrreldes jäätmeid 5% vähem. Tekkinud 17,5 miljonit tonnist jäätmetest pärines suur osa otseselt (6 miljonit tonni põlevkivituhka) või kaudselt (5,3 miljonit tonni põlevkivi aherainet) energiatootmisest. 2004. aastal tekkis jäätmeliikide ja ohtlike jäätmete nimistule vastavaid ohtlikke jäätmeid 7,2 miljonit tonni, neist 6,9 miljonit tonni oli põlevkivi töötlemisega seotud jäätmeid.

2004. aastal ladestati prügilatesse 11,5 miljonit tonni jäätmeid. Nende jäätmete kogus aasta-aastalt suureneb, kuid kasutuses olevate prügilate arv on vähenenud 173-st 2001. aastal 47-ni 2004. aastal.

Pärast vahepealset langust on põlevkivi kaevandamine taas suurenenud — 2004. aastal kaevandati põlevkivi 11,7 miljonit tonni. Teiste maavarade kaevandamine hakkas pärast vahepealset tootmise vähenemist jälle suurenema juba 1993. aastast.

Aastatel 1993–2004 kasvas kõigi ehituses kasutatavate maavarade kaevandamine, sealhulgas ehitusliiva kaevandamine kolmteist korda ja ehitusdolomiidi kaevandamine ligikaudu viis korda.

Looduslikesse veekogudesse lasti 2005. aastal 2,7 miljonit noorkala, 27% enam kui 2001. aastal.

Eestis oli 2006. aasta alguses 5 rahvusparki, 82 looduskaitseala, 118 maastikukaitseala, 186 uuendamata kaitsekorruga kaitseala, 301 ajutiste piirangutega ala ning parki ja 543 puistut. Kaitsealad hõlmasid riigi territooriumist ligikaudu 16% (ilma merealata).

Ettevõtted investeerisid 2004. aastal keskkonnakaitseks 559 miljonit krooni, mis hõlmas sisemajanduse koguproduktist 0,4%. Välisõhu ja kliima kaitseks investeeriti 103 miljonit, heitveekäitlusse 258 miljonit, jäätmekäitlusse 144 miljonit ja muudesse keskkonnakaitse valdkondadesse 54 miljonit. Omavalitsused investeerisid 2004. aastal keskkonnakaitseks 110 miljonit krooni, millest põhiosa (59 miljonit) heitveekäitlusse. Keskkonnakaitseinvesteeringute osatähtsus kõigis investeeringutes põhivarasse oli 1,7%, töötleva tööstuse ettevõtetes 2%.

Overview

The chapter provides an overview of the use of natural resources, the amounts and sources of main environmental pollutants generated by human activity as well as measures taken to protect the environment.

The amount of pollutants emitted to air by stationary sources fell steadily — the emission of 2004 was about four times smaller compared to 1985. The amount of emitted sulphur dioxide decreased from 205,000 tons to 85,000 tons, the amount of emitted nitrogen oxides decreased from 28,000 tons to 16,000 tons and the emission of solid particles fell from 309,000 tons to 26,000 tons.

The amount of unpurified wastewater discharged into water bodies fell almost thirty times in 2004 compared to 1985. In connection with the start-up of new water purification plants, the pollution load of wastewater decreased: in 2004 the amount of BOD₇ in wastewater was

about seven times smaller than in 1993, the content of suspended solids was over ten times and the quantity of total phosphorus was over four times smaller than in 1990.

The quantity of generated waste decreased during the late nineties, but has continuously increased since 2000. 5% less waste was generated in 2004 compared to the previous year. Out of 17.5 million tons of waste generated in 2004, 6 million tons came directly (oil-shale burning ash) or indirectly — 5.3 million tons (oil shale mining waste) — from energy production.

11.5 million tons of waste was landfilled in 2004. The amount of landfilled waste is growing from year to year, but the number of landfills in use has decreased from 173 in 2001 to 47 in 2004.

The production of oil shale has increased again after interim decrease — in 2004 11.7 million tons of oil shale was produced. After the decline in the production, the extraction of other mineral resources started to increase again already since 1993.

In 1993–2004, the extraction of all mineral resources used in construction grew: the extraction of construction sand thirteen times and the extraction of construction dolomite almost five times.

In 2005, 2.7 million young fish were let into inland waters, which is 27% more than in 2001.

At the beginning of 2006, there were five national parks, 82 nature reserves, 118 landscape reserves, 186 protected areas with unrenewed protection procedure, 301 areas with temporary restrictions and 543 parks, arboretums which covered about 16% of the territory of Estonia (without water area).

In 2004, enterprises invested 559 million kroons in environmental protection, which accounted for 0.4% of GDP. 103 million kroons were spent on protection of ambient air and climate, 258 million kroons on wastewater protection, 144 million kroons on waste management and 54 million kroons on other environmental protection activities. In 2004 local governments invested 110 million kroons in environmental protection, of which 59 million kroons were spent on wastewater management.

The proportion of environmental protection investments of all investments made in fixed assets was 1.7%, in manufacturing enterprises 2%.

Tabel 1 **Veevõtt veeallika järgi, 1985, 1990, 1995–2004^a**
Table 1 **Water extraction by sources, 1985, 1990, 1995–2004^a**
(miljonit kuupmeetrit — million cubic metres)

Aasta Year	Pinnavesi Surface water	Põhjavesi Ground water	Merevesi Sea water	Kokku Total
1985	2 620	428	68	3 116
1990	2 720	495	85	3 300
1995	1 430	350	70	1 850
1996	1 373	257	70	1 700
1997	1 306	322	70	1 698
1998	1 282	316	70	1 668
1999	1 228	299	6	1 533
2000	1 216	255	16	1 487
2001	1 200	272	22	1 494
2002	1 177	236	23	1 436
2003	1 331	267	22	1 620
2004	1 439	310	23	1 772

^a Andmed kajastavad loaga veevõtjate veevõttu. Pinnavee kasutusluba tuleb taotleda siis, kui veevõtt on ööpäevas suurem kui 30 m³, ja põhjavee kasutusluba, kui veevõtt on suurem kui 5 m³.

^a The data indicate the water extraction of enterprises who have licenses for water extraction. Licenses are needed for the extraction of over 5 m³ of ground water per day and for the extraction of over 30 m³ of surface water per day.

Tabel 2 Veekasutus, 1985, 1990, 1995–2004
Table 2 Water consumption, 1985, 1990, 1995–2004
 (miljonit kuupmeetrit — million cubic metres)

Aasta Year	Olme Domestic sector	Tööstus Industry	Energeetika Energy supply	Põllumajandus ^a Agriculture ^a	Kalakasvatus, muu Aquaculture, other	Kokku Total
1985	137	...	...	42	...	2 864
1990	112	172	2 440	45	221	2 990
1995	88	62	1 237	8	172	1 567
1996	87	61	1 221	7	128	1 504
1997	76	63	1 187	6	102	1 434
1998	61	57	1 176	5	104	1 403
1999	53	52	1 124	5	40	1 274
2000	49	49	1 119	4	50	1 271
2001	46	43	1 104	4	68	1 265
2002	44	44	1 099	4	47	1 238
2003	42	43	1 232	4	70	1 391
2004	41	45	1 323	4	91	1 504

^a K.a. maaelanike majandus- ja joogivesi ning tootmisvajaduseks kasutatud vesi.

^b Maavarade kaevandamine, 1997–2004.

^a Including domestic and industrial water use in rural areas.

^a Extraction of mineral resources, 1997–2004.

Tabel 3 Maavarade kaevandamine, 1997–2004
Table 3 Extraction of mineral resources, 1997–2004

Maavara	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	Mineral resource
Põlevkivi, tuhat tonni	12 860	10 913	9 602	9 970	9 894	10 513	12 608	11 735,9	Oil shale, thousand tons
Tsemendi tooraine									Raw materials for cement
lubjakivi, 1000 m ³	420,0	455,5	394,7	367,3	345,1	366,2	372,2	430,5	limestone, 1000 m ³
savi, 1000 m ³	25,0	33,0	38,4	37,7	25,7	19,0	27,0	31,6	clay, 1000 m ³
Tehnoloogiline liiv, 1000 m ³	22,5	23,0	18,3	39,6	31,6	22,5	41,3	49,8	Technological sand, 1000 m ³
Ehitusliiv, 1000 m ³	804,2	791,9	628,4	822,5	867,2	1 380,5	3 715,2	2 256,9	Construction sand, 1000 m ³
Kruus (kruusliiv), 1000 m ³	305,2	619,4	434,2	424,3	457,6	652,0	753,2	874,1	Gravel, 1000 m ³
Tehnoloogiline lubjakivi, 1000 m ³	17,8	49,2	38,8	61,9	40,1	71,4	62,5	93,9	Technological limestone, 1000 m ³
Keraamiline savi, 1000 m ³	66,5	96,6	107,1	97,2	119,8	149,2	135,0	136,6	Ceramic clay, 1000 m ³
Ehituslubjakivi, 1000 m ³	601,6	923,5	801,3	959,7	687,9	1 072,7	1 255,0	1 547,0	Construction limestone, 1000 m ³
Tehnoloogiline dolomiit, 1000 m ³	-	-	-	-	-	75,7	150,8	171,9	Technological dolomite, 1000 m ³
Viimistlusdolomiit, 1000 m ³	0,9	1,1	1,0	0,7	0,4	0,4	3,2	1,3	Decorative dolomite, 1000 m ³
Ehitusdolomiit, 1000 m ³	165,9	201,9	155,5	212,1	233,0	262,8	291,2	323,4	Construction dolomite, 1000 m ³
Turvas, tuhat tonni	1 074,2	333,5	1 266,1	759,7	843,7	1 508,2	1 011,6	764,4	Peat, thousand tons
Meremuda, tuhat tonni	0,8	0,3	0,9	0,8	1,1	1,2	1,4	1,3	Sea mud, thousand tons
Järvemuda, tuhat tonni	0,8	0,5	-	0,5	-	0,5	0,0	0,7	Sapropel, thousand tons

Tabel 4 **Puistute pindala ja metsavaru, 1958, 1975, 2004**
Table 4 **Area and growing stock of forest stands, 1958, 1975, 2004**

	Puistute pindala, 1000 ha <i>Area of stands, 1000 ha</i>			Puistute üldvaru, mln tm <i>Growing stock, million cubic metres of solid volume</i>			
	1958	1975	2004 ^a	1958	1975	2004 ^a	
	Männikud	532,7	670,7	706,6	55,4	81,8	
Kuusikud	288,0	380,3	362,9	42,9	57,7	84,2	<i>Spruce stands</i>
Kaasikud	345,6	471,3	646,8	25,5	44,2	116,7	<i>Birch stands</i>
Haavikud	28,7	27,2	116,7	2,8	4,1	33,0	<i>Aspen stands</i>
Sanglepikud	19,9	25,4	67,5	1,6	2,7	15,8	<i>Black alder stands</i>
Hall-lepikud	47,2	65,5	199,6	2,3	4,5	37,2	<i>Grey alder stands</i>
Teised	9,0	11,9	38,4	0,7	1,1	7,8	<i>Other</i>
KOKKU	1 271,1	1 652,3	2 138,5	131,2	196,1	453,3	<i>TOTAL</i>

^a Metsade inventeerimise statistilise valikmeetodi (SMI) alusel.

^a *Forest inventory by statistical sampling (FIS) method.*

Tabel 5 **Metsavaru, 1993, 1999–2004^a**
Table 5 **Growing stock, 1993, 1999–2004^a**
(aasta alguses — at the beginning of the year)

Aasta	Metsamaa pindala, 1000 ha	Puistute üldvaru, mln m ³	Puistute keskmine hektarivaru, m ³	Territooriumi metsasus, % ^b	
Year	Area of forest and other wooded land, 1000 ha	Growing stock, million cubic metres	Growing stock per hectare, m ³	Area covered with forest, % ^b	
	puistud, 1000 ha				
	stands, 1000 ha				
1993	2 021,8	1 920,0	274,0	143,0	43,9
1999	2 187,7	2 046,5	...	...	46,8
2000	2 249,4	2 114,7	410,9	193,6	48,4
2001	2 250,7	2 091,1	462,8	221,3	47,9
2002	2 205,8	2 051,9	444,0	216,4	47,0
2003	2 267,0	2 113,0	449,0	212,4	48,0
2004	2 284,6	2 138,5	453,3	212,0	48,9

^a 1993 — Metsafondi andmed; 1999–2004 — metsade inventeerimise statistilise valikmeetodi (SMI) alusel.

^b Osatähtsus maismaa pindalas.

^a 1993 — the data of Inventory of Forest Resources; 1999–2004 — forest inventory by statistical sampling (FIS) method.

^b Proportion of the terrestrial land.

Tabel 6 **Hukkunud puistud, 1993–2005**
Table 6 **Destroyed forest stands, 1993–2005**
(hektarit — hectares)

Aasta	Putuka-kahjustused	Metsloomakahjustused	Metsahaigused	Tuuleheide ja -murd	Metsatulekahjud	Muud kahjustused
Year	Insect pests	Game damages	Forest diseases	Windfall	Forest fires	Other damages
1993	346,6	768,7	159,0	29,4	177,6	435,7
1994	242,4	345,2	148,4	...	109,3	350,9
1995	277,6	284,0	39,4	...	47,2	287,0
1996	101,4	215,0	45,4	...	37,9	338,2
1997	119,6	223,5	45,9	...	276,5	210,4
1998	16,1	244,7	169,3	512,0	18,8	125,0
1999	0,2	338,0	183,9	209,5	133,7	183,5
2000	8,6	249,5	375,9	217,7	196,8	81,8
2001	26,8	323,8	678,6	5 034,6	5,9	81,7
2002	70,1	254,4	694,7	3 923,2	302,0	392,8
2003	6,8	391,0	815,2	642,2	41,2	521,9
2004	1,3	572,9	1 027,7	673,4	128,1	396,1
2005	12,5	238,4	649,9	3 099,8	25,0	368,0

Tabel 7 **Veekogude rikastamine, 2005**
 Table 7 *Replenishing of fish stock, 2005*
 (tuhat — thousands)

Liik	Vastsed Larvae	Maimud Fry	Sama- suvine kala Same- summer fish	Üheaastane kala One-year- old fish	Kahesuvine kala Two-summer old fish	Kahe- aastane kala Two-year- old fish	Species
Angerjas	-	-	375,0	-	-	-	European eel
Haug	2000,0	-	8,2	-	-	-	Pike
Jõeforell	-	-	-	-	4,2	-	Grey trout
Jõevähk	-	-	-	3,0	-	4,5	Crayfish
Karpkala	-	-	-	-	3,9	-	Carp
Koha	-	-	7,5	1,0	3,0	-	Pike-perch
Linask	-	-	8,2	-	-	-	Tench
Lõhe	-	-	47,7	120,4	-	45,7	Salmon
Meriforell	-	-	7,0	8,0	6,0	10,0	Sea trout
KOKKU	2000,0	-	453,6	132,4	17,1	60,2	TOTAL

Tabel 8 **Kaitsealad, 2006**
 Table 8 *Protected areas, 2006*
 (aasta alguses — at the beginning of the year)

Kaitseala tüüp	Arv Number	Kaitseala üldpindala, 1000 ha Total protected area, 1000 ha	Type of protected area
Rahvuspark	5	195,6	National park
Looduskaitseala	82	174,9	Nature reserve
Maastikukaitseala	118	187,7	Landscape reserve
Uuendamata kaitsekorraga kaitseala	186	51,0	Protected area with unrenewed protection procedure
Park, dendraarium	543	4,4	Park, arboretum
Ajutiste piirangutega ala	301	776,2	Area with temporary restrictions
KOKKU	1 235	1 389,7	TOTAL

Allikas: EELIS — Eesti Looduse Infosüsteemi andmebaas: Keskkonnaministeeriumi Info- ja Tehnokeskus.
 Source: EELIS — Estonian Nature Infosystem: Estonian Environment Information Centre.

Tabel 9 **Taimkaitsevahendite kasutamine põllumajanduslikes majapidamistes, 1998–2004**
 Table 9 *Use of pesticides in agricultural holdings, 1998–2004*
 (toimeaine — active substance)

Aasta Year	Putuka- tõrjevahendid tonni kg/ha		Seenhaiguste tõrjevahendid tonni kg/ha		Umbrohu- tõrjevahendid tonni kg/ha		Puhtimis- preparaadid tonni kg/ha		Kasvu- regulaatorid tonni kg/ha		Desikandid tonni kg/ha	
	<i>Insecticides</i>		<i>Fungicides</i>		<i>Herbicides</i>		<i>Seed treatment preparations</i>		<i>Retardants</i>		<i>Desiccants</i>	
	tons	kg/ha	tons	kg/ha	tons	kg/ha	tons	kg/ha	tons	kg/ha	tons	kg/ha
1998	1,7	0,1	10,1	0,6	166,7	0,6	7,2	0,2	9,4	0,7	0,1	1,4
1999	2,7	0,1	6,6	0,8	167,2	0,6	4,2	0,1	6,2	0,8	0,1	1,5
2000	2,8	0,2	13,3	0,6	275,0	0,7	7,4	0,2	6,9	0,7	0,2	1,1
2001	2,9	0,2	11,9	0,9	298,1	0,7	6,6	0,2	8,7	0,8	0,0	0,5
2002	5,8	0,1	19,1	0,4	210,8	0,7	10,4	0,2	21,1	0,6	0,0	0,3
2003	5,6	0,1	24,1	0,6	268,4	1,1	5,4	0,1	17,8	0,6	0,0	0,5
2004	1,5	..	20,9	..	196,6	..	8,9	..	16,6	..	0,1	..

Tabel 10 **Raskmetalliühendite kasutamine ettevõtetes, 2005^a**
 Table 10 **Use of heavy metal compounds in enterprises, 2005^a**
 (kilogramm — kilograms)

Kemikaal	Kasutamine		Jäätmed ja heitmed Waste	Chemical
	tooraine või toote koostisosa	redutseerumine metalliks		
	Use as raw material or product ingredient	reduced to metal		
Antimon	-	2	-	Antimony
Kaadmium	-	0	1	Cadmium
Koobalt	1 235	161	3	Cobalt
Kroom	72 158	27	16	Chromium
Nikkel	-	5	396	Nickel
Plii	1 779	1	4	Lead
Tina	2 129	37	3	Tin
Tsink	16 373	1 985	1 574	Zinc
Vask	35 952	18	47	Copper

^a Arvestatud puhtale metallile.

^a Counted to pure metal.

Tabel 11 **Halogeenitud süsivesinike kasutamine ettevõtetes, 2005**
 Table 11 **Use of halogenated hydrocarbons in enterprises, 2005**
 (kilogramm — kilograms)

Kemikaal	Kasutamine		Jäätmed ja heitmed Waste	Jäägid ettevõtetes Stocks in enterprises	Chemical
	toote koosseisus või toorainena	muutus tootmisprotsessis			
	Use as raw material or product ingredient	change in production process			
Freoonid	13 352	-	2 517	26 752	Freons
täielikult halogeenitud ^a	103	-	2	1457	fully halogenated ^d
Haloonid	13	-	6	5269	Halons
Tetraklorometaan	-	-	69	93	Tetrachloromethane
Trikloroetaan	-	2	400	158	Trichloroethane
Diklorometaan	2 018	418	2 878	5 691	Dichloromethane
Triklorometaan	-	31	345	455	Trichloromethane
Dikloroetaan	-	-	674 793	3 552	Dichloroethane
Tetrakloroetüleen	-	790	17 177	3 020	Tetrachloroethylene
Epikloorhüdrin	-	50 449	-	21 865	Epichlorohydrine
Polütsükliilised aro- maatsed süsivesinikud	-	-	8	-	Polycyclic aromatic hydrocarbons

^a Täielikult halogeenitud freoonid: (CFC-11, CFC-12, CFC-13, CFC-113, CFC-114, CFC-212, CFC-215).

^a Fully halogenated freons: (CFC-11, CFC-12, CFC-13, CFC-113, CFC-114, CFC-212, CFC-215).

Tabel 12 **Paiksete saasteallikate tekitatud õhusaaste hulk, 1985, 1990, 1995–2004^a**
 Table 12 **Pollution of air from stationary sources, 1985, 1990, 1995–2004^a**
 (tuhat tonni — thousand tons)

Aasta Year	Tahked osakesed Solid particles	Gaasilised ja lenduvad heitmed					Kokku Total
		kokku Gaseous and volatile waste total	väävel- dioksiid sulphur dioxide	süsinik- oksiid carbon monoxide	lämmastik- oksiidid nitrogen oxides	lenduvad orgaa- nilised ühendid volatile organic compounds	
1985	309	283	205	39	28	11	592
1990	269	341	239	60	23	19	610
1995	113	160	110	27	15	6	273
1996	99	170	117	30	16	6	269
1997	78	161	111	27	16	6	239
1998	70	149	101	26	15	6	219
1999	70	137	95	21	14	5	207
2000	59	135	92	19	15	8	194
2001	56	135	87	21	16	9	191
2002	35	133	84	23	15	9	168
2003	31	142	98	25	18	9	182
2004	26	126	85	23	16	9	162

^a Andmed kajastavad õhusaasteainete emissiooni nendest paiksetest saasteallikatest, mille valdajale on väljastatud õhusaaste luba.

^a The data cover the air emission from stationary sources, whose owners have the licence for air pollution.

Tabel 13 **Jäätmete tekkimine, 2003, 2004**
 Table 13 **Generation of waste, 2003, 2004**
 (tonni — tons)

Jäätme liik	2003	2004	Kind of waste
Termilistes protsessides tekkinud jäätmed	6 465 460	6 099 685	Waste from thermal processes
põlevkivi koldetuhk	2 654 046	2 543 968	oil shale bottom ash
Maavarade ja maa-ainese uuringutel, kaevandamisel ning füüsikalise-keemilisel töötlemisel tekkinud jäätmed	6 493 021	5 287 283	Waste resulting from exploration, mining, dressing and further treatment of minerals and quarrying
mittemaaksete maavarade kaevandamisjäätmed	6 216 225	5 281 111	waste from mineral non-metalliferous excavation
Ehitus- ja lammutusjäätmed	1 261 493	1 503 504	Construction and demolition waste
pinnas, kivid ja süvenduspinnas	563 815	566 544	soil, stones and dredging spoil
metallid	376 514	454 683	metals
Nafta ja õli rafineerimisel ning põlevkivi utmisel tekkinud jäätmed	836 275	865 970	Waste from petroleum refining and fractioning and oil shale
põlevkivipoolkoks	815 714	841 567	oil shale semi-coke
Olmejäätmed	536 801	573 734	Municipal waste
Jäätmekäitlusettevõtete, ettevõtteväliste reoveepuhastite ja veevärgijäätmed	431 444	502 497	Waste from waste treatment facilities, off-site waste water treatment plants and water industry
Puidu töötlemisel, plaatide ja mööbli, tselluloosi, paberi ja kartongi tootmisel tekkinud jäätmed	1 088 823	1 222 517	Waste from wood processing, manufacture of furniture, pulp, paper and paperboard
Põllumajandus-, aiandus-, jahindus-, kalapüügi- ja vesiviljelussaaduste toormetootmisjäätmed, toiduvalmistamis- ja töötlemisjäätmed	485 054	561 682	Waste from agricultural, horticultural, hunting, fishing and aquaculture primary production, food preparation
Õli- ja vedelkütuse jäätmed	65 515	70 540	Oil and liquid fuel waste
Nimistus mujal määramata jäätmed	685 858	710 407	Waste not otherwise specified on the list
Metallide ja plastide mehaanilisel vormimisel ja pinnatöötlusel tekkinud jäätmed	22 150	37 665	Waste from mechanic shaping and surface treatment of metals and plastics
Anorgaanilistes keemiaprotsessides tekkinud jäätmed	4 092	4 499	Waste from inorganic chemical processes
Pakendid; nimistus mujal määramata absorbendid, puhastuskaltsud, filtrimaterjalid ja kaitseriietus	9 853	21 946	Packaging; absorbents, wiping cloths, filter materials and protective clothing
Inimeste ja loomade tervishoiujäätmed	3 165	1 139	Waste from human or animal health care
Naha- ja tekstiilitööstuse jäätmed	3 048	4 082	Waste from leather and textile industries
Orgaanilistes keemiaprotsessides tekkinud jäätmed	1 987	2 245	Waste from organic chemical processes
Pinnakatete, liimide, hermeetikute ja trükivärvide valmistamisel ja kasutamisel tekkinud jäätmed	1 283	922	Waste from the manufacture, formulation, supply and use of coatings (paints, varnishes and vitreous enamels), adhesives, sealants and printing inks
Metallide ja muude materjalide pinnatöötlusel ja pindamisel ning värviliste metallide hüdrometallurgias tekkinud jäätmed	854	386	Waste from metal treatment and coating of metals and from non-ferrous hydro-metallurgy
Fotograafiatööstusjäätmed	247	209	Waste from the photographic industry
Orgaaniliste lahustite, külmutusagensi- ja aerosoolikandegaasijäätmed	88	28	Waste from organic solvents, refrigerants, and aerosol carrier gases
KOKKU	18 396 511	17 470 940	TOTAL

Tabel 14 **Jäätmete töötlemine kõrvaldamiseks, 2004**
 Table 14 *Treatment of waste for waste disposal, 2004*
 (tonni — tons)

Menetlus		Treatment
Maapealne või maa-alune ladestamine (sh prügilatesse)	11 531 889	Deposit into or onto land (incl. landfill)
Füüsikaline-keemiline töötlus	81 757	Physico-chemical treatment
Vedelate või püdelate jäätmete paigutamine maapealsetesse kaevanditesse, basseinidesse, paistikidesse jne	6 149	Placement of liquid or sludge discards into pits, pounds or naturally occurring repositories, etc.
Põletamine	2 457	Thermal treatment
Bioloogiline töötlus	265	Biological treatment
Pinnasetöötlus	4 017	Land treatment

Tabel 15 **Jäätmete töötlemine taaskasutamiseks või energia tootmiseks, 2004**
 Table 15 *Treatment of waste for recovery or energy production, 2004*
 (tonni — tons)

Menetlus		Treatment
Pinnasetöötlus põllumajanduses või keskkonnaseisundi parandamiseks	1 828 694	Land treatment for agricultural purposes or for improvement of state of environment
Muude anorgaaniliste ainete ringlussevõtmine või taastväärtustamine	1 103 684	Recovery of other inorganic waste
Kasutamine kütusena või muu energiaallikana	267 874	Use as a fuel or other means to generate energy
Metallide ja metallühendite ringlussevõtmine või taastväärtustamine	9 307	Recovery and recycling of metals and metal compounds
Muude orgaaniliste ainete ringlussevõtmine või taastväärtustamine (sealhulgas kompostimine)	659 015	Recovery of other organic waste (including composting)
Õlide taastväärtustamine või korduvkasutamine	370	Waste oil recovery and reuse
Lahustite regenerereerimine	1	Regeneration of solvents

Tabel 16 **Veeheide, 1985, 1990, 1995–2004^a**
 Table 16 *Water discharge, 1985, 1990, 1995–2004^a*
 (miljonit kuupmeetrit — million cubic metres)

Aasta	Veekogudesse	Pinnasesse ja põhjavette	Kokku	puhastamist vajav vesi			
				puhastatud	ebapiisavalt puhastatud	puhastamata	
Year	Into surface water bodies	Into the soil and ground water	Total	water needing purification	purified	insufficiently purified	unpurified
1985	3 022	6	3 028	464	406	136	58
1990	3 254	4	3 258	537	498	196	39
1995	1 848	1	1 849	397	378	26	19
1996	1 692	1	1 692	316	301	25	15
1997	1 686	1	1 686	350	340	30	10
1998	1 671	1	1 671	328	319	25	9
1999	1 531	1	1 532	312	305	23	7
2000	1 494	1	1 495	282	275	19	7
2001	1 506	3	1 509	305	297	7	8
2002	1 416	1	1 427	278	271	25	7
2003	1 626	1	1 627	303	301	12	2
2004	1 721	2	1 723	356	354	8	2

^a Andmed hõlmavad neid ettevõtteid, kellel on luba heitvee juhtimiseks veekogudesse ja pinnasesse.

^a The data cover enterprises which have licenses for wastewater discharge into water bodies and soil.

Tabel 17 **Pinnaveekogudesse juhitud puhastamist vajava vee reostuskoormus, 1995–2004**

Table 17 *Pollution load to surface water bodies, 1995–2004*
(tonni — tons)

Aasta Year	Orgaanilised reained, BHT ₇ ^a Organic substances, BOD ₇ ^a	Heljum Suspended solids	Üldlämmastik Total nitrogen	Üldfosfor Total phosphorus	Naftasaadused Oil products
1995	4 481	7 490	3 503	321	93
1996	4 174	6 330	3 200	304	70
1997	3 838	5 641	3 173	303	70
1998	3 122	4 856	2 976	279	68
1999	2 308	4 071	2 739	256	52
2000	2 051	3 142	2 810	230	39
2001	1 674	2 504	3 148	193	38
2002	1 480	2 661	2 591	183	26
2003	1 657	2 670	2 348	175	55
2004	1 561	2 971	2 242	170	65

^a BHT₇ — hapniku kogus, mis on vajalik orgaaniliste ainete bioloogiliseks lagunemiseks seitsme päeva jooksul.

^a BOD₇ — quantity of oxygen consumed in the biological decomposition of organic substances within 7 days.

Tabel 18 **Heitvee orgaaniliste reoainete reostuskoormus (BHT₇^a) valgala järgi, 1995–2004**

Table 18 *Pollution load of organic substances (BOD₇^a) of discharged wastewater by catchment area, 1995–2004*
(tonni aastas — tons in a year)

Aasta Year	Soome laht Gulf of Finland	Väinameri Väinameri	Liivi laht Gulf of Riga	Läti ja Venemaa jõed Rivers in Latvia and Russia	Läänemere avaosa Open area of the Baltic Sea	Pinnas ja põhjavesi Soil and ground water
1995	3 920	155	281	6	7	113
1996	3 512	148	415	7	8	85
1997	3 380	126	246	5	6	75
1998	2 762	74	205	3	11	67
1999	2 007	60	181	3	6	51
2000	1 711	58	231	3	10	38
2001	1 438	53	145	2	4	32
2002	1 264	38	137	2	11	28
2003	1 455	35	144	1	5	17
2004	1 360	31	150	2	5	14

^a BHT₇ — hapniku kogus, mis on vajalik orgaaniliste ainete bioloogiliseks lagunemiseks seitsme päeva jooksul.

^a BOD₇ — quantity of oxygen consumed in the biological decomposition of organic substances within 7 days.

Tabel 19 **Ettevõtete keskkonnakaitseinvesteeringud keskkonnakaitse valdkonna järgi, 2004**Table 19 *Environmental investments of enterprises by environmental protection activity, 2004*

(tuhat krooni — thousand kroons)

Ettevõtte tegevusala	Välisõhu ja kliima kaitse	Heitvee- kätitus	Jäätme- kätitus	Pinnase, pinna- ja põhjavee kaitse	Muu kesk- konnakaitse valdkond	Kokku	Economic activity of enterprise
	Protection of ambient air and climate	Waste-water management	Waste management	Protection of soil, ground-water and surface water	Other environmental protection activity	Total	
Töötlev tööstus	65 312	30 116	15 641	9 333	9 529	129 931	Manufacturing
Veekogumine, -puhastus ja jaotus	52	193 105	3 472	588	2 743	199 960	Collection, purification and distribution of water
Elektri-, gaasi-, auru- ja kuumavee- varustus	3 1091	5 302	27 261	13 192	60	76 906	Electricity, gas, steam and hot water supply
Jäätmekätitus; tänavate korrashoid	0	9 377	64 443	383	880	75 083	Waste management and street care
Transpordi abitegevused; laondus	3 092	2 076	38	1 605	0	6 811	Supporting transport activities; storage
Ehitus	190	208	0	3708	80	4 186	Construction
Mäetööstus	1 561	479	0	323	717	3 080	Mining
Põllumajandus	437	352	13 197	5 528	0	19 514	Agriculture
Transport	94	0	0	701	0	795	Transport
Mootorsõidukite müük, hooldus ja remont; kütuse müük	226	0	59	296	113	694	Sale, maintenance and repair of motor vehicles; sale of fuel
Muu tegevusala ^a	1 399	16 833	19 616	23	3 918	41 789	Other activities ^a
KOKKU	103 454	257 848	143 727	35 680	18 040	558 749	TOTAL

^a Metsamajandus; kalapüük; ringlussevõtt; keskkonnakahjustuste analüüs, keskkonnakaitse projekteerimine; jäätmete ja jääkide hulgimüük; looduskaitsealade tegevus; keskkonnakaitse kõrvaltegevusega ettevõtted.

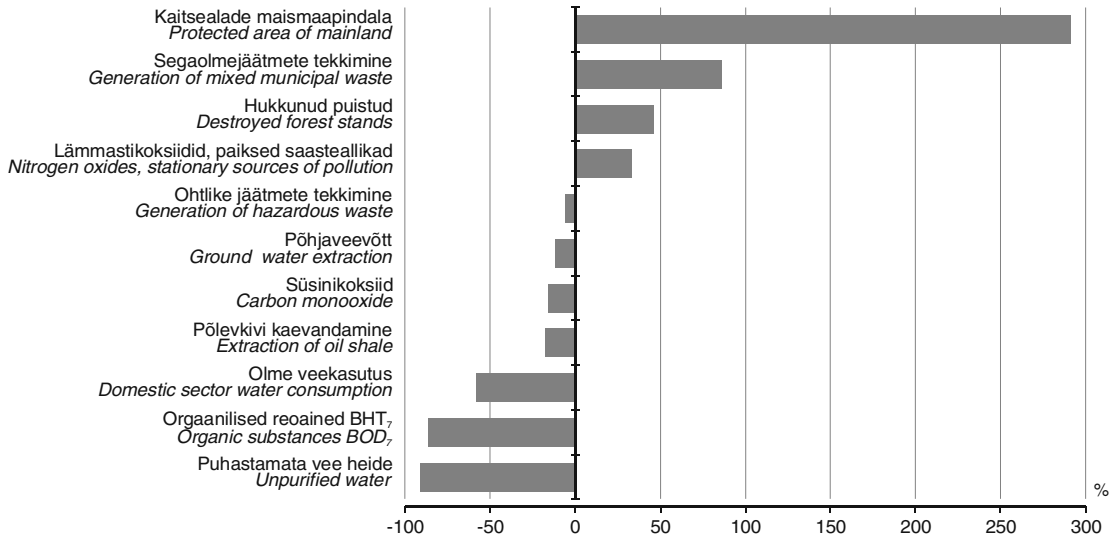
^a Forestry; fishery; recycling; analysis of environmental damages, design of environmental protection; wholesale of waste and residuals; activity of natural parks; enterprises with environmental protection as secondary activity.

Tabel 20 **Ettevõtete keskkonnakaitseinvesteeringud, 1993–2004**Table 20 *Environmental investments of enterprises, 1993–2004*

(osatähtsus investeeringutes põhivarasse, protsenti — percentage of investments in fixed assets)

Aasta	Mäetööstus	Töötlev tööstus	Elektri-, gaasi-, auru- ja kuumaveevarustus	Veekogumine, -puhastus ja jaotus
Year	Mining	Manufacturing	Electricity, steam and hot water supply	Collection, purification and distribution of water
1993	7	3	20	64
1994	0	3	4	40
1995	1	4	2	51
1996	1	3	16	57
1997	-	2	7	73
1998	2	2	9	40
1999	1	5	12	36
2000	-	4	11	51
2001	1	6	...	...
2002	2	4	7	...
2003	0	4	2	56
2004	1	2	3	51

Diagramm 1 **Keskkonnatrendid võrreldes 1993. aastaga, 2004**
 Diagram 1 *Environment trends compared to 1993, 2004*

Mõisted

- BHT₇** Hapniku kogus, mis on vajalik orgaaniliste ainete bioloogiliseks lagunemiseks seitsme päeva jooksul.
- Jäätmed** Inimtegevuses tekkinud esemed, ained või nende jäägid, mida ei saa nende tekkeprotsessis või -kohas kasutada. Jäägid, mida taaskasutatakse vahetult nende tekkeprotsessis või -kohas, samuti õhku või vette paisatud jääkained pole jäätmed.
- Keskkonnakaitse jooksevkulud** Keskkonnakaitseks vajalikud kulutused tööjõule, energiale, materjalile, remondile jms, keskkonnakaitsevahendite rent, nende liisingu ja kindlustuse maksumus, kulutused saastetaseme mõõtmiseks ja seireks; samuti maksed teistele keskkonnakaitse teenuste ja kaupade eest (näiteks saastunud pinnase puhastamise, heitvee kanaliseerimise ja puhastamise, jäätmete veo jms eest).
- Keskkonnakaitse-investeering** Kulutused maale, hinnalistele ja pika kasutusajaga seadmetele, rajatistele jms, mida kasutatakse keskkonna saastamise vähendamiseks. Kui on soetatud nn toruotsa seadmed, mis takistavad heitmete pääsu keskkonda (nt õhupuhastusseadmed, veepuhastusseadmed jms), on investeering nende soetamismaksumus ilma pangalaenu intressideta. Kui tootmisprotsessis tekkivate heitmete koguse vähendamiseks muudetakse tehnoloogiat, siis vana tehnoloogia asendamisel uuega mõistetakse investeeringuna vana ja uue tehnoloogia maksumuse vahet, tehnoloogia osalisel muutmisel keskkonnakaitseks investeeritud summat.
- Keskkonnakaitse-kulutused** Kulutused, mille peamine eesmärk on ära hoida või vähendada ettevõtte majandustegevusest tingitud keskkonna saastumist või mõnel muul viisil kahjustumist ja kõrvaldada juba tekkinud saaste. Nimetatud kulutuste hulka ei arvata loodusvarade mobiiliseerimise kulutusi ega töötingimuste parandamise kulutusi.
- Keskkonnakaitsetulud** Tulu keskkonna saastumise vähendamiseks seotud tegevuse kõrvalsaaduste ja keskkonnakaitse teenuste müügist (nt tasu jäätmeveo või heitvee puhastamise eest, tulu übertöötatud tootmisjäätmete müügist jms).
- Taimekaitsevahendi kogus** Taimekaitsevahendi toimeaine kogus, mida kasutati taimede ühe- või mitmekordsel töötlemisel. Taimekaitsevahendi toimeaine kogus arvutatakse järgmiselt: kasutatud taimekaitsevahendi (preparaadi) kogus (kaal) korrutatakse tema toimeaine sisalduse protsendiga ja jagatakse sajaga.

Metoodika

Keskkonnastatistika valdkond on lai ja hõlmab kogu keskkonna selles paikneva bioota ja inimastutusega. Keskkonnastatistika orienteerub loodusressursside kättesaadavale kvantiteedile ja kvaliteedile, inimtegevusele, mis mõjutab keskkonda, selle mõju tekitatud muutustele ning ühiskonna meetmetele inimtegevusest tingitud negatiivse mõju vähendamiseks.

Keskkonnastatistika andmeesitusviis ja kompleksnäitajad on alles väljaarendamisel. Senini on rahvusvaheliselt enam kasutatud esitusviisiks *DPSIR*-mudel (*driving forces, pressure, state, impact, response* — keskkonnaprobleeme põhjustavad tegurid, keskkonnale avaldatav mõju, keskkonnaseisund, muutunud keskkonnaseisundist tingitud negatiivne tagasimõju inimestele, keskkonnakaitse meetmed). Ligi 200 näitajat, mida sellesse raamistikku paigutatakse, pärinevad riigiti erinevatest institutsioonidest ning on saadud erinevate meetoditega, olles järelikult ka erineva katvuse ja kvaliteediga.

Euroopa Liidu statistikaamet (Eurostat) on prioriteetsete valdkondadena esile tõstnud majandustegevuse keskkonnaaspektid, inimtegevuse mõju keskkonnale ning keskkonnakaitse meetmed — valdkonnad, milles on asutud välja töötama harmoneeritud metoodikat.

Keskkonnaandmete kogujad on suures osas nende esmased ja põhilised tarbijad. Eestis kogub maavaravarude kasutuse, looduskaitse järelevalve, liigi- ja kooslustekaitse, jäätmemajanduse, veemajanduse ja õhusaaste andmeid Keskkonnaministeerium. Need andmestikud on seotud asjakohaste õigusaktide arenguga ja kajastavad ühel või teisel viisil maksustatavat looduskasutust. Valdcondades, mille kohta oleks samuti vaja statistilist teavet, kuid sellega ei tegele ükski teine institutsioon, on Statistikaamet töötnud välja andmete kogumise ja töötlemise põhiprintsiipe järgivad statistilised vaatlused (ettevõtete ja omavalitsuste keskkonnakaitsekulutused, osoonikihti kahjustavate ainete, raskmetalliühendite ja pestitsiidide kasutamine).

Kirjandust

Eesti Statistika Kuukiri. 2006. *Monthly Bulletin of Estonian Statistics*, nr 1, 4.

Keskkond. 2004. *Environment*. E-väljaanne.

Keskkond arvudes. 2004. *Environment in Figures*. Taskuteatmik. Tallinn, 2005.

Keskkonnakaitsekulutused. 2004. *Environment Protection Expenditures*. 2006. E-väljaanne.

Säästva arengu näitajad. *Indicators of Sustainable Development*. Tallinn, 2006.

Definitions

BOD₇

Quantity of oxygen consumed in the biological decomposition of organic substances within 7 days.

Current expenditures on environmental protection

Includes labour expenditures, payments for rent, leasing and insurance, expenditure on measurement and monitoring of pollution level, use of energy and other material goods and purchase of services where the main purpose is to prevent, reduce, treat or eliminate pollutants and pollution or any other degradation of environment resulting from operation activity of the company.

Environmental investments

Capital expenditure where the main purpose is to collect, treat, monitor and control, reduce, prevent or eliminate pollutants and pollution or any other degradation of the environment. In the case of end-of-pipe installations, (which collect and remove pollution and pollutants after their creation, prevent the spread of and measure the level of the pollution and treat and dispose the pollutants) the acquisition cost of installations, without interests on bank loan, is taken into account. In the case of integrated technologies, (new or adapted existing methods, technologies, processes designed to prevent or reduce the amount of pollution created at the source) the investments are shown as a difference between the cost of new and old technologies. If the technology is changed only partly, the sum invested in environmental protection is shown.

Environmental protection expenditure	<i>Investments and current expenditures where the main purpose is to collect, treat, reduce or eliminate pollutants and pollution or any other degradation of the environment resulting from operating activity of the company. These expenditures do not include mobilisation of natural resources or improvement of working conditions.</i>
Receipts from environmental protection activities	<i>Receipts from the sale of the by-products or services of environmental protection activities (for example, receipts from the waste collection or wastewater purification, sale of recycled products).</i>
Used amounts of pesticides	<i>Amounts of pesticides, which were used for the treatment of plants. For the calculation of the amounts used, the quantity of the substance is multiplied with the percentage of content of active ingredient and divided by 100.</i>
Waste	<i>Substances generated by human activity, which cannot be reused in the process or place of their generation. The residuals, which are reused in the process or place of the generation or emitted to air or water, are not considered waste.</i>

Methodology

The area of environment statistics is wide covering the surrounding environment with biota and human settlements therein. Environment statistics orientates to the quality and quantity of usable natural resources, human activities that influence environment, changes in environmental conditions and to measures taken by the society to reduce negative environmental impacts stemming from those activities.

The format of presenting environmental statistical data and the complex indicators are only at the stage of development. Internationally, the most common way of presenting environmental data is the DPSIR model (driving forces, pressure, state, impact, response). Nearly 200 indicators fitting this model are usually derived from different sources and are collected using various methodologies resulting in different quality and coverage.

Eurostat gives priority to the following areas: environmental aspects of economic activity causing environmental problems, human impact on environment and measures taken to reduce pollution — these are the areas where harmonised methodologies are being developed.

Very often those collecting environmental data are also the primary and main users of these data. In Estonia the data on the use of mineral resources, environment protection supervision, species and habitats protection, waste management, waste water and water management and air emissions are collected by the Ministry of the Environment. These data sets are closely connected with the development of the respective legislation and reflect in one or the other way the chargeable natural resource utilisation. For areas about which data collection has not yet been started in any institution and which also have to be covered with official statistics, Statistics Estonia has worked out surveys following the main principles of statistics (environmental expenditures of enterprises and local governments, use of substances that deplete the ozone layer and use of heavy metal compounds and pesticides).

Publications

Eesti Statistika Kuukiri. 2006. Monthly Bulletin of Estonian Statistics, Nos 1, 4.

Keskkond. 2004. Environment. E-publication.

Keskkond arvudes. 2004. Environment in Figures. Pocket-sized reference book. Tallinn, 2005.

Keskonnakaitsekulutused. 2004. Environment Protection Expenditures. 2006. E-publication.

Säästva arengu näitajad. Indicators of Sustainable Development. Tallinn, 2006.

RAHVASTIK

Tabel 1	Rahvaarv aasta alguses, 1990–2006	39
Tabel 2	Aastakeskmine rahvaarv, 1990–2005.....	40
Diagramm 1	Noored ja vanad rahvastikus, 1990–2005	40
Diagramm 2	Rahvastiku vanuspüramiid, 2006	40
Tabel 3	Rahvastiku rahvuskoosseis, 1989, 2000, 2005.....	41
Tabel 4	Rahvastik kodakondsuse järgi, 2000	41
Tabel 5	Rahvastik sünniriigi järgi, 1989, 2000	42
Tabel 6	Sünnid, surmad ja loomulik iive, 1990, 1995–2005.....	42
Tabel 7	Sünnid, surmad ja loomulik iive, 1990, 1995–2005. Eestlased.....	42
Diagramm 3	Sünnid ja surmad, 1990–2005.....	43
Tabel 8	Elussündinud soo järgi, 1990, 1995–2005.....	43
Tabel 9	Sünnituste arv ja mitmikesünnitused, 1990, 1995–2005.....	43
Tabel 10	Elussündinud soo ja ema rahvuse järgi, 1990, 1995–2005	44
Tabel 11	Sündimuse vanuskordajad, 1990, 1995–2005.....	44
Tabel 12	Sündimuse näitajad, 1990, 1995–2005	44
Tabel 13	Elussündinud ema vanuse järgi, 1990, 1995–2005	45
Tabel 14	Abielust ja väljaspool abielu elussündinud, 1990, 1995–2005.....	45
Diagramm 4	Abielust ja väljaspool abielu elussündinud, 1990–2005.....	46
Tabel 15	Elussündinud sünnijärjekorra järgi, 1990, 1995–2005	46
Tabel 16	Elussündinud sünnijärjekorra järgi, 1990, 1995–2005. Eestlased	46
Tabel 17	Abielust elussündinud sünnijärjekorra järgi, 1990, 1995–2005.....	47
Tabel 18	Abielust elussündinud sünnijärjekorra järgi. 1990, 1995–2005. Eestlased	47
Tabel 19	Elussündinud ema haridustaseme järgi, 1990, 1995–2005	47
Tabel 20	Elussündinud ema tööalase seisundi järgi, 1990, 1995–2005	48
Tabel 21	Elussündinud sünnijärjekorra ja ema vanuse järgi, 1990, 1995–2005	48
Diagramm 5	Ema keskmine vanus lapse sünnil, 1990–2005	49
Tabel 22	Abordid, 1995–2005	50
Diagramm 6	Elussünde ja aborte tuhande 15–49-aastase naise kohta, 1990–2005	50
Tabel 23	Perinataalsurmad, 1990–2005.....	51
Tabel 24	Imikusuremus, 1990–2005	51
Diagramm 7	Perinataal- ja imikusuremus, 1992–2005.....	52
Tabel 25	Surnud soo ja rahvuse järgi, 1990–2005	52
Tabel 26	Surnud vanuse järgi, 1990, 1995, 1998–2005	53
Tabel 27	Surnud vanuse järgi, 1990, 1995, 1998–2005. Mehed	53
Tabel 28	Surnud vanuse järgi, 1990, 1995, 1998–2005. Naised.....	54
Tabel 29	Suremuse vanuskordajad, 1990, 1995, 1998–2005	54
Tabel 30	Suremuse vanuskordajad, 1990, 1995, 1998–2005. Mehed	55
Tabel 31	Suremuse vanuskordajad, 1990, 1995, 1998–2005. Naised	55
Tabel 32	Oodatav eluiga, 1989–2004.....	55
Tabel 33	Surnud ja standarditud suremuskordaja soo ja surmapõhjuse järgi, 2004, 2005.....	56
Tabel 34	Abielud ja abielulahutused, 1990, 1995–2004	57
Tabel 35	Abielud, 1990, 1995–2004.....	57
Tabel 36	Abielulahutused, 1995–2004	57
Tabel 37	Abiellujad soo ja vanuse järgi, 1990, 1995–2004.....	58
Tabel 38	Lahutused ühiste alaealiste laste järgi, 1995–2004	58
Tabel 39	Lahutajad soo ja vanuse järgi, 1995–2004	58
Tabel 40	Lahutused abielu kestuse järgi, 1995–2004	59

POPULATION

Table 1	Population at the beginning of the year, 1990–2006.....	39
Table 2	Mean annual population, 1990–2005.....	40
Diagram 1	Young and old people in the population, 1990–2005.....	40
Diagram 2	Population age-pyramid, 2006.....	40
Table 3	Ethnic composition of the population, 1989, 2000, 2005.....	41
Table 4	Population by citizenship, 2000.....	41
Table 5	Population by country of birth, 1989, 2000.....	42
Table 6	Births, deaths and natural increase, 1990, 1995–2005.....	42
Table 7	Births, deaths and natural increase, 1990, 1995–2005. Estonians.....	42
Diagram 3	Births and deaths, 1990–2005.....	43
Table 8	Live births by sex, 1990, 1995–2005.....	43
Table 9	Number of deliveries and multiple births, 1990, 1995–2005.....	43
Table 10	Live births by sex and mother's ethnic nationality, 1990, 1995–2005.....	44
Table 11	Age-specific fertility rates, 1990, 1995–2005.....	44
Table 12	Fertility indicators, 1990, 1995–2005.....	44
Table 13	Live births by mother's age, 1990, 1995–2005.....	45
Table 14	Live births by legitimacy, 1990, 1995–2005.....	45
Diagram 4	Live births from marriage and outside marriage, 1990–2005.....	46
Table 15	Live births by birth order, 1990, 1995–2005.....	46
Table 16	Live births by birth order, 1990, 1995–2005. Estonians.....	47
Table 17	Legitimate live births by birth order, 1990, 1995–2005.....	47
Table 18	Legitimate live births by birth order, 1990, 1995–2005. Estonians.....	47
Table 19	Live births by mother's education, 1990, 1995–2005.....	47
Table 20	Live births by mother's status in employment, 1990, 1995–2005.....	48
Table 21	Live births by birth order and mother's age, 1990, 1995–2005.....	48
Diagram 5	Mean age of mother at childbirth, 1990–2005.....	49
Tabel 22	Abortions, 1995–2005.....	50
Diagram 6	Live births and abortions per 1000 women aged 15–49, 1990–2005.....	50
Table 23	Perinatal deaths, 1990–2005.....	51
Table 24	Infant mortality, 1990–2005.....	51
Diagram 7	Perinatal and infant mortality, 1992–2005.....	52
Table 25	Deaths by sex and ethnic nationality, 1990–2005.....	52
Table 26	Deaths by age, 1990, 1995, 1998–2005.....	53
Table 27	Deaths by age, 1990, 1995, 1998–2005. Males.....	53
Table 28	Deaths by age, 1990, 1995, 1998–2005. Females.....	54
Table 29	Age-specific mortality rates, 1990, 1995, 1998–2005.....	54
Table 30	Age-specific mortality rates, 1990, 1995, 1998–2005. Males.....	55
Table 31	Age-specific mortality rates, 1990, 1995, 1998–2005. Females.....	55
Table 32	Life expectancy at certain age, 1989–2004.....	55
Table 33	Number of deaths and age-standardised mortality rates by sex and cause of death, 2004, 2005.....	56
Table 34	Marriages and divorces, 1990, 1995–2004.....	57
Table 35	Marriages, 1990, 1995–2004.....	57
Table 36	Divorces, 1995–2004.....	57
Table 37	Newly married persons by sex and age, 1990, 1995–2004.....	58
Table 38	Divorces by number of common children under 18 years of age, 1995–2004.....	58
Table 39	Newly divorced persons by sex and age, 1995–2004.....	58
Table 40	Divorces by duration of marriage, 1995–2004.....	59

Ülevaade

Aastatel 2000–2003 vähenes rahvaarv loomuliku iibe tõttu 0,4% aastas. 2004. aastal vähenes rahvaarv 0,3% ja 2005. aastal 0,2%.

1. jaanuaril 2006 oli Eesti arvestuslik rahvaarv 1 344 684.

Loomulik iive oli 2004. aastal –3693, 2005. aastal –2966. Aastatel 2000–2003 oli loomuliku iibe absoluutväärtus üle viie tuhande. Kui 2004. aastal oli sündide ligi tuhande võrra rohkem kui 2003. aastal, siis 2005. aastal suurenes sündide arv eelnenud aastaga võrreldes vaid 358 võrra. Surmade arv on vähenenud väiksemate hälvetega. 2005. aastal oli 369 surmajuhtumit vähem kui 2004. aastal.

Laste osakaal rahvastikus on vähenenud ning vanade osakaal suurenenud iga aastaga üsna ühtlases tempos. 2004. aastal oli rahvastikus alla 15-aastasi 15,7% ja üle 65-aastasi 16,4%, 2005. aastal vastavalt 15,3% ja 16,2%. 15–64-aastaste osatähtsus on suurenenud viimasel ajal aasta jooksul mõne kümnendiku protsendi võrra. Naiste osatähtsus rahvastikus on olnud püsivalt 53,9%.

Linnaelanike osatähtsus on 2000. aastatel suurenenud. 2005. aasta algul elas linnades 66,7% elanikest. Samuti suureneb jätkuvalt eestlaste osakaal, 2005. aasta algul oli eestlasi 68,5%.

Viimastel aastatel on sündimus suurenenud. 2005. aastal sündis 14 350 last. Naise kohta sündis keskmiselt 1,50 last, aasta varem — 1,47. Kõige madalam oli sündimus 1998. aastal, kui naise kohta sündis keskmiselt vaid 1,28 last. Järjepidevalt on kasvanud sünnitajate vanus. Nii nagu eelmistel aastatel vähenes 2005. aastal sündimus alla 25-aastate seas ja suurenes üle 25-aastate seas. Eelmisel aastal oli esmasünnitaja keskmiselt 25-aastane, kõikide sünnitajate keskmine vanus oli 28 aastat. Viimastel aastatel on sündinud kõige rohkem lapsi 25–29-aastastel naistel. Sündimuse vanuskordaja väärtus oli 2005. aastal esimest korda 30–34-aastaste naiste seas suurem kui 20–24-aastaste seas.

2005. aastal suurenes 1,3% võrra teise lapsena sündinute osatähtsus — 34%-ni. Samas vähenes esmasündide osa protsendipunkti võrra. Siiski hõlmavad esimese lapsena sündinud kõigist sündinutest ligi poole.

Kuna abielusid sõlmitakse vähe, sünnib ka registreeritud abielus abikaasadel lapsi üha vähem. Sageli sõlmitakse abielu pärast lapse sündi. Registreeritud abielust sündinute osatähtsus on vähenenud viimastel aastatel alla 1% aastas, niisiis märgatavalt aeglasemalt kui 1990. aastatel. 2005. aastal sündis registreeritud abielus olevale emale ja isale lastest 41,5%, aasta varem 42,0%.

Kahel viimasel aastal on sünnitajate seas kiiresti suurenenud töötavate emade osatähtsus. 2005. aastal töötas sünnitajatest 71%. Aastatuhande alguses oli töötavate emade osatähtsus 10% võrra väiksem. Kõige enam on vähenenud koduste naiste osakaal, kuid ka töötuid ja üliõpilasi on praegu sünnitajate seas vähem.

1990. aastate lõpus alanud kõrgharidusbuumi tulemusel suureneb kõrgharidusega sünnitajate osatähtsus. 2005. aastal sündinud laste emadest oli kõrgharidus 27%-l.

Jätkuvalt väheneb abortide arv. 2005. aastal tehti kokku 11 835 abort, neist naise omal soovil 9610. 100 elussünni kohta tehti naise soovil 67 aborti.

Surmajuhtumeid oli 2004. aastal 17 685 ja 2005. aastal 17 316. Niisiis vähenes surmade absoluutarv jätkuvalt. Surmade arv 1000 elaniku kohta ehk suremuse üldkordaja vähenes nii meestel kui ka naistel samuti mõlemal aastal. Üle poole surmajuhtumitest on tingitud vereringeelundite haigustest, järgnevad pahaloomulised kasvaja ning traumad ja mürgistused. Selline järjekord on arenenud riikidele tüüpiline.

Imikusurmasid oli 2004. aastal 90 ja 2005. aastal 78. Imikusuremuskordaja ehk imikusurmade arv 1000 elusünni kohta oli vastavalt 6,4 ja 5,4. Hoolimata sellest, et 2002. aastal oli imikusurmade arv veelgi väiksem, on suurenenud sündimuse tõttu imikusuremuskordaja 2005. aastal väiksem kui 2002. aastal. Niisiis on imikusuremuse suurenemine aastatel 2003–2004 asendunud vähenemisega. Märkimist väärib surnultsündide arvu järsk tõus 2005. aastal.

Oodatav eluiga pikenes 2004. aastal meestel 66,3 ja naistel 77,8 aastani.

2004. aastal suurenes nii abielude kui ka lahutuste arv. Sõlmiti 6009 ja lahutati 4158 abielu. Saja abielu kohta lahutati 69,7. Abiellumuse ja lahutumuse üldkordajad, mis näitavad abielude ja lahutuste arvu 1000 elaniku kohta, olid vastavalt 4,5 ja 3,1; 2003 aastal 4,2 ja 2,9.

Nagu varasematel aastatel oli enamik sõlmitud abielusid esmasabielud. 2004. aastal abiellunud meestest 69,7% ja naistest 70,8% sõlmis esimese abielu. Jätakuvalt kasvas esmasabiellujate keskmine vanus: meestel oli see 28,69 ja naistel 26,13 aastat. Ühiseid lapsi oli 23%-l abiellujatest. Nende osatähtsus on kolmel viimasel aastal püsinud muutumatu.

2004. aastal lahutasid 80% lahutanud meestest ja 81% naistest esimese abielu, need näitarvud on samasugused kui eelmisel aastal. Sagedamini lahutati nii lühikest kui ka väga pikka aega kestnud abielusid. Kõigist lahutustest 23% olid kestnud 0–4 aastat ja 22% üle 20 aasta. Ühiseid alaealisi lapsi oli lahutanud paaridest 58%-l.

Overview

In 2000–2003 the population number decreased 0.4% per year due to natural increase. In 2004 the population number decreased 0.3% and in 2005 0.2%.

As at 1 January 2006 the estimated population number of Estonia was 1,344,684.

In 2004 the natural increase was –3,693, in 2005 –2,966. In 2000–2003 the absolute value of natural increase was over 5,000. If in 2004 the number of births was about 1,000 larger than in 2003, then in 2005 the number of births increased only by 358 compared to the previous year. The differences in the decrease of the number of deaths have been smaller. In 2005 the number of deaths were by 369 smaller than in 2004.

The share of children in the population has decreased and the share of aged people has increased at uniform pace. In 2004, the share of persons aged under 15 was 15.7% and the share of persons aged over 65 — 16.4%. In 2005 the respective indicators were 15.3% and 16.2%. During recent years the share of persons aged 15–64 has increased by some tenth of percentage in a year. The share of females in the population has been stable — 53.9%.

The share of urban population has increased in the 2000s. At the beginning of 2005 urban population accounted for 66.7% of the total population. The share of Estonians is also increasing, at the beginning of 2005 their share was 68.5%.

Fertility has increased in previous years. In 2005, 14,350 children were born. The average number of children per woman (TFR) was 1.50 in 2005 and 1.47 in 2004. Fertility was lowest in 1998, when on an average 1.28 children per woman were born. The mean age of mother at childbirth is increasing. In 2005 the mean age of mother at the birth of the first child was 25 years and the mean age of mother at childbirth was 28 years. Fertility among women under 25 years old is decreasing and among over 25-year-old women is increasing. In recent years most of children were born to 25–29-year-old mothers. Since 2005 the age-specific fertility rate is bigger among 30–34-year-old woman than among 20–24-year-olds.

In 2005 the share of second births increased by 1.3% — to 34%. At the same time the share of first births decreased by one percentage point. The share of first births was almost 50%.

Since the number of registered marriages is small, less children are born to parents who are legally married. Marriage is contracted more frequently after the birth of a child. In recent years the proportion of legitimate births has decreased less than 1% in a year, this is remarkably slower than in 1990s. In 2005 legitimate births accounted for 41.5%, in 2004 for 42.0%.

The proportion of employed mothers has increased during the two last years. In 2005, 71% of mothers were employed. At the beginning of 2000s the proportion of employed mothers was 10% smaller. The proportion of housewives has decreased the most. Also the share of the unemployed and students among mothers has decreased. Due to the boom of higher education which started at the end of 1990s the proportion of mothers with higher education is increasing. In 2005, 27% of children were born to mothers with higher education.

The number of abortions is continuously decreasing. In 2005 the number of abortions was 11,835, including 9,610 legally induced abortions. 67 abortions were induced per 100 live births.

In 2004 the number of deaths was 17,658, in 2005 — 17,316. The absolute number of deaths is continuously declining. In 2004, the number of deaths per 1,000 population (crude mortality rate) decreased in 2004–2005. The respective indicator decreased among females in 2004 and 2005. More than half of deaths are caused by the diseases of circulatory system, followed by malignant neoplasms, injuries and poisonings. This kind of order is also typical of developed countries.

The number of infant deaths was 90 in 2004 and 78 in 2005. Infant mortality rate (the number of infant deaths per 1,000 live births) was 6.4 and 5.4, respectively. Despite larger absolute number compared to 2002, the infant mortality rate in 2005 was smaller because of increased number of births. Therefore, a slight increase of infant mortality in 2003–2004 has replaced by a decrease in 2005. The number of stillbirths, however, increased sharply in 2005.

In 2004 the life expectancy grew to 66.3 years among males and to 77.8 years among females.

In 2004 the number of both marriages and divorces increased. 6,009 marriages were contracted and 4,158 marriages were divorced. There were 69.7 divorces per 100 marriages. Crude marriage and divorce rates were 4.5 and 3.1, respectively; in 2003 the corresponding values were 4.2 and 2.9.

Similar to the recent years most of the contracted marriages were first marriages. 69.7% of newly married men and 70.8% of newly married women registered their first marriage. The mean age at first marriage increased in 2004. The mean age of men at first marriage was 28,69 and of women 26,13 years. 23% of all newly married couples had at least one common child. Their proportion has been stable in last three years.

In 2004 80% of men and 81% of women divorced their first marriage. Marriages of short and of long duration were divorced more frequently: 23% of divorced marriages had lasted 0–4 years and 22% had lasted over 20 years. In 2004 couples with common under 18-year-old children accounted for 58% of the total number of divorces.

Tabel 1 **Rahvaarv aasta alguses, 1990–2006**
Table 1 *Population at the beginning of the year, 1990–2006*

Aasta Year	Kokku Total	Mehed Males	Naised Females
1990	1 570 599	734 538	836 061
1991	1 567 749	733 549	834 200
1992	1 554 878	726 755	828 123
1993	1 511 303	703 305	807 998
1994	1 476 952	686 000	790 952
1995	1 448 075	671 264	776 811
1996	1 425 192	659 355	765 837
1997	1 405 996	649 490	756 506
1998	1 393 074	642 999	750 075
1999	1 379 237	636 259	742 978
2000	1 372 071	632 709	739 362
2001	1 366 959	630 449	736 510
2002	1 361 242	627 591	733 651
2003	1 356 045	624 961	731 084
2004	1 351 069	622 450	728 619
2005	1 347 510	620 600	726 910
2006	1 344 684	619 299	725 385

Tabel 2 **Aastakeskmise rahvaarv, 1990–2005**
 Table 2 *Mean annual population, 1990–2005*

Aasta Year	Kokku Total	Mehed Males	Naised Females
1990	1 569 174	734 044	835 130
1991	1 561 314	730 152	831 162
1992	1 533 091	715 030	818 061
1993	1 494 128	694 653	799 475
1994	1 462 514	678 632	783 882
1995	1 436 634	665 310	771 324
1996	1 415 594	654 423	761 171
1997	1 399 535	646 245	753 290
1998	1 386 156	639 629	746 527
1999	1 375 654	634 484	741 170
2000	1 369 515	631 579	737 936
2001	1 364 101	629 020	735 081
2002	1 358 644	626 276	732 368
2003	1 353 557	623 705	729 852
2004	1 349 290	621 525	727 765
2005	1 346 097	619 949	726 148

Diagramm 1 **Noored ja vanad rahvastikus, 1990–2005**
 Diagram 1 *Young and old people in the population, 1990–2005*
 (aastakeskmise rahvaarv — mean annual population)

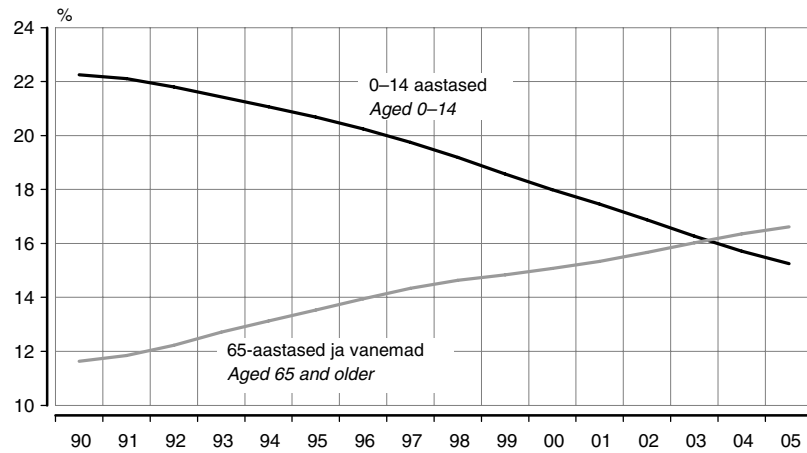
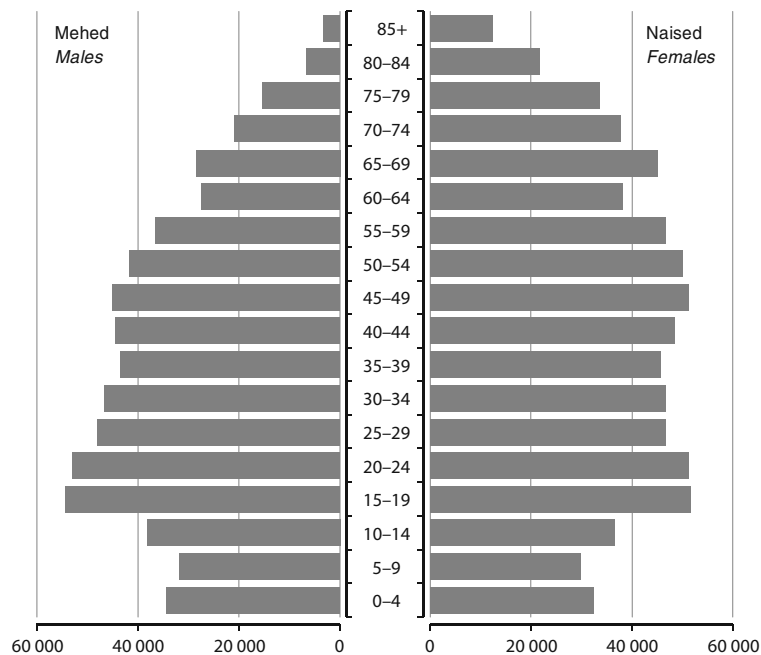

Diagramm 2 **Rahvastiku vanuspüramiid, 2006**
 Diagram 2 *Population age-pyramid, 2006*
 (aasta alguses — at the beginning of the year)

Tabel 3 **Rahvastiku rahvuskoosseis, 1989, 2000, 2005**
 Table 3 *Ethnic composition of the population, 1989, 2000, 2005*
 (aasta alguses — at the beginning of the year)

Rahvus	1989 ^a		2000 ^a		2005 ^b		Ethnic nationality
	arv	10 000 elaniku kohta	arv	10 000 elaniku kohta	arv	10 000 elaniku kohta	
	number	per 10,000 population	number	per 10,000 population	number	per 10,000 population	
Eestlased	963 281	6 153	930 219	6 790	922 989	6 850	Estonians
Venelased	474 834	3 033	351 178	2 563	346 339	2 570	Russians
Ukrainlased	48 271	308	29 012	212	28 456	211	Ukrainians
Valge-venelased	27 711	177	17 241	126	16 487	122	Belorussians
Soomlased	16 622	106	11 837	86	11 080	82	Finns
Juudid	4 613	29	2 145	16	1 971	15	Jews
Tatarlased	4 058	26	2 582	19	2 524	19	Tatars
Sakslased	3 466	22	1 870	14	1 898	14	Germans
Lätlased	3 135	20	2 330	17	2 238	17	Latvians
Poolakad	3 008	19	2 193	16	2 116	16	Poles
Leedulased	2 568	17	2 116	15	2 079	15	Lithuanians
Teised rahvused	14 095	90	9 410	69	9 333	69	Other ethnic nationalities
Rahvus teadmata	-	-	7 919	58	-	-	Unknown
KOKKU	1 565 662	10 000	1 370 052	10 000	1 347 510	10 000	TOTAL

^a 1989. ja 2000. aasta rahvaloenduse andmed.

^b Teadmata rahvusest elanikud 2005. aastal on jaotatud rahvuste vahel proportsionaalselt.

^a Data of the 1989 and 2000 Population Censuses.

^b Population of unknown ethnic nationality in 2005 is distributed proportionally.

Tabel 4 **Rahvastik kodakondsuse järgi, 2000^a**
 Table 4 *Population by citizenship, 2000^a*

Kodakondsus	Arv	10 000 elaniku kohta	Country of citizenship
	Number	per 10,000 population	
Eesti	1 095 557	7 996	Estonia
Vene	86 059	628	Russia
Ukraina	2 864	21	Ukraine
Valgevene	1 438	10	Belarus
Läti	1 412	10	Latvia
Leedu	1 105	8	Lithuania
Soome	926	7	Finland
Saksamaa	146	1	Germany
Ameerika Ühendriigid	145	1	United States of America
Rootsi	134	1	Sweden
Teised riigid	756	6	Other countries
Mitme riigi kodakondsus	209	2	Citizenship of several countries
Kodakondsus määramata	170 349	1 243	Citizenship unspecified
Kodakondsus teadmata	8 952	65	Citizenship unknown
KOKKU	1 370 052	10 000	TOTAL

^a 2000. aasta rahva ja eluruumide loenduse andmed.

^a Data of the 2000 Population and Housing Census.

Tabel 5 **Rahvastik sünniriigi järgi, 1989, 2000^a**
 Table 5 **Population by country of birth, 1989, 2000^a**

Riik	1989		2000		Country
	arv <i>number</i>	10 000 elaniku kohta <i>per 10,000 population</i>	arv <i>number</i>	10 000 elaniku kohta <i>per 10,000 population</i>	
Eesti	1 154 585	7 374	1 107 226	8 082	Estonia
Venemaa	300 430	1 919	190 599	1 391	Russia
Ukraina	46 322	296	25 185	184	Ukraine
Valgevene	25 299	162	14 883	109	Belarus
Läti	6 467	41	4 326	32	Latvia
Kasahstan	8 072	52	3 841	28	Kazakhstan
Leedu	3 386	22	2 101	15	Lithuania
Gruusia	2 328	15	1 586	12	Georgia
Aserbaidžaan	2 343	15	1 449	11	Azerbaijan
Usbekistan	2 771	18	1 091	8	Uzbekistan
Teised riigid	13 659	87	17 765	130	Other countries
KOKKU	1 565 662	10 000	1 370 052	10 000	TOTAL

^a 1989. ja 2000. aasta rahvaloenduse andmed.

^a Data of the 1989 and 2000 Population Censuses.

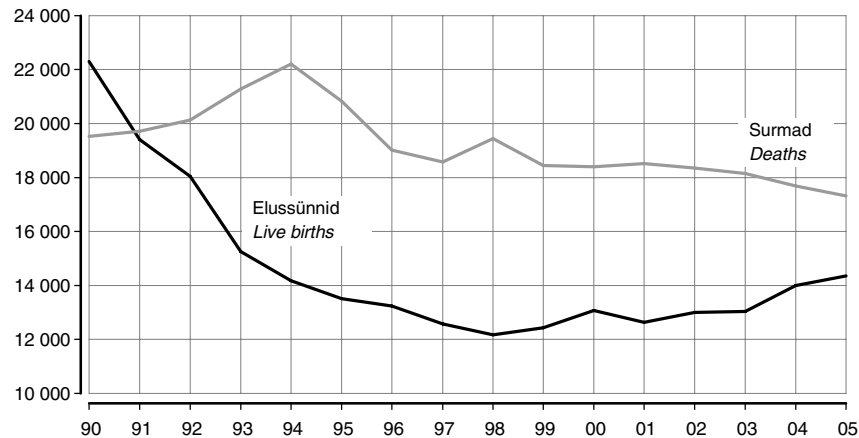
Tabel 6 **Sünnid, surmad ja loomulik iive, 1990, 1995–2005**
 Table 6 **Births, deaths and natural increase, 1990, 1995–2005**

Aasta	Elussünnid	Surmad	Loomulik iive	Sündimuse üldkordaja	Suremuse üldkordaja	Loomuliku iibe kordaja
Year	Live births	Deaths	Natural increase	Crude birth rate	Crude death rate	Rate of natural increase
1990	22 304	19 531	2 773	14,2	12,5	1,8
1995	13 509	20 828	-7 319	9,4	14,5	-5,1
1996	13 242	19 020	-5 778	9,4	13,4	-4,1
1997	12 577	18 572	-5 995	9,0	13,3	-4,3
1998	12 167	19 445	-7 278	8,8	14,0	-5,3
1999	12 425	18 447	-6 022	9,0	13,4	-4,4
2000	13 067	18 403	-5 336	9,5	13,4	-3,9
2001	12 632	18 516	-5 884	9,3	13,6	-4,3
2002	13 001	18 355	-5 354	9,6	13,5	-3,9
2003	13 036	18 152	-5 116	9,6	13,4	-3,8
2004	13 992	17 685	-3 693	10,4	13,1	-2,7
2005	14 350	17 316	-2 966	10,7	12,9	-2,2

Tabel 7 **Sünnid, surmad ja loomulik iive, 1990, 1995–2005. Eestlased**
 Table 7 **Births, deaths and natural increase, 1990, 1995–2005. Estonians**

Aasta	Elussünnid	Surmad	Loomulik iive	Sündimuse üldkordaja	Suremuse üldkordaja	Loomuliku iibe kordaja
Year	Live births	Deaths	Natural increase	Crude birth rate	Crude death rate	Rate of natural increase
1990	14 751	13 654	1 097	15,3	14,1	1,2
1995	9 860	14 088	-4 228	10,4	14,8	-4,4
1996	9 607	12 881	-3 274	10,2	13,6	-3,4
1997	9 183	12 485	-3 302	9,8	13,3	-3,5
1998	8 781	12 779	-3 998	9,4	13,6	-4,2
1999	8 848	12 042	-3 194	9,5	12,9	-3,4
2000	9 208	11 893	-2 685	9,9	12,7	-2,8
2001	8 867	12 047	-3 180	9,5	12,9	-3,4
2002	9 099	11 858	-2 759	9,8	12,8	-3,0
2003	9 183	11 889	-2 706	9,9	12,8	-2,9
2004	9 968	11 567	-1 599	10,8	12,5	-1,7
2005	10 236	11 298	-1 062	...	...	...

Diagramm 3 **Sünnid ja surmad, 1990–2005**
 Diagram 3 *Births and deaths, 1990–2005*

Tabel 8 **Elussündinud soo järgi, 1990, 1995–2005**
 Table 8 *Live births by sex, 1990, 1995–2005*

Aasta	Kokku	Poisid	Tüdrukud	Poisid 1000 tüdruku kohta
Year	Total	Boys	Girls	Boys per 1,000 girls
1990	22 304	11 482	10 822	1 061
1995	13 509	6 942	6 567	1 057
1996	13 242	6 813	6 429	1 060
1997	12 577	6 528	6 049	1 079
1998	12 167	6 283	5 884	1 068
1999	12 425	6 367	6 058	1 051
2000	13 067	6 824	6 243	1 093
2001	12 632	6 531	6 101	1 070
2002	13 001	6 619	6 382	1 037
2003	13 036	6 627	6 409	1 034
2004	13 992	7 176	6 816	1 053
2005	14 350	7 486	6 864	1 091

Tabel 9 **Sünnituste arv ja mitmikesünnitused, 1990, 1995–2005^a**
 Table 9 *Number of deliveries and multiple births, 1990, 1995–2005^a*

Aasta	Sünnitused				Mitmikesünnitusi 10 000 sünnituse kohta Multiple births per 10,000 deliveries
	kokku	üksikud	kaksikud	kolmikud	
	Deliveries total	single	twins	triplets	
1990	22 288	22 100	187	1	84,4
1995	13 468	13 330	134	4	102,5
1996	13 222	13 104	115	3	89,2
1997	12 582	12 479	102	1	81,9
1998	12 125	11 994	129	2	108,0
1999	12 374	12 239	134	1	109,1
2000	12 995	12 864	126	5	100,8
2001	12 551	12 403	146	2	117,9
2002	12 904	12 734	169	1	131,7
2003	12 948	12 798	149	1	115,8
2004	13 886	13 718	167	1	121,0
2005	14 248	14 060	186	2	131,9

^a Kaasa arvatud surnultsünnid.

^a Including stillbirths.

Tabel 10 **Elussündinud soo ja ema rahvuse järgi, 1990, 1995–2005**
 Table 10 *Live births by sex and mother's ethnic nationality, 1990, 1995–2005*

Aasta Year	Eestlased			Teised rahvused			Rahvus teadmata			Eestlaste osa- tähtsus, % % of Estonians
	kokku	poisid	tüdru- kud	kokku	poisid	tüdru- kud	kokku	poisid	tüdru- kud	
	<i>Estonians</i>			<i>Other ethnic nationalities</i>			<i>Ethnic nationality unknown</i>			
	<i>total</i>	<i>boys</i>	<i>girls</i>	<i>total</i>	<i>boys</i>	<i>girls</i>	<i>total</i>	<i>boys</i>	<i>girls</i>	
1990	14 751	7 625	7 126	7 552	3 857	3 695	1	-	1	66,1
1995	9 860	5 080	4 780	3 645	1 861	1 784	4	1	3	73,0
1996	9 607	4 942	4 665	3 629	1 866	1 763	6	5	1	72,5
1997	9 183	4 741	4 442	3 389	1 784	1 605	5	3	2	73,0
1998	8 781	4 548	4 233	3 380	1 731	1 649	6	4	2	72,2
1999	8 848	4 509	4 339	3 573	1 857	1 716	4	1	3	71,2
2000	9 208	4 749	4 459	3 855	2 073	1 782	4	2	2	70,5
2001	8 867	4 567	4 300	3 763	1 963	1 800	2	1	1	70,2
2002	9 099	4 651	4 448	3 900	1 968	1 932	2	-	2	70,0
2003	9 183	4 650	4 533	3 853	1 977	1 876	-	-	-	70,4
2004	9 968	5 165	4 803	4 017	2 007	2 010	7	4	3	71,2
2005	10 236	5 354	4 882	4 112	2 131	1 981	2	1	1	71,3

Tabel 11 **Sündimuse vanuskordajad, 1990, 1995–2005**
 Table 11 *Age-specific fertility rates, 1990, 1995–2005*

Aasta Year	Elussüünde 1000 vastavas vanuses naise kohta <i>Live births per 1,000 females at age specified</i>							
	15–19	20–24	25–29	30–34	35–39	40–44	45–49	15–49
1990	55,0	164,7	106,0	55,3	23,1	4,8	0,2	58,6
1995	37,9	106,6	77,1	36,5	14,5	3,0	0,1	38,2
1996	35,6	101,6	79,5	38,5	15,5	3,3	0,1	37,9
1997	31,1	91,7	80,1	39,7	15,9	4,0	0,1	36,3
1998	27,5	89,7	76,7	41,7	16,4	3,4	0,2	35,3
1999	26,4	91,4	78,0	44,7	17,6	3,9	0,2	36,2
2000	25,6	86,6	85,2	54,0	19,8	4,8	0,2	38,1
2001	23,8	80,6	83,1	53,1	21,9	4,2	0,2	36,9
2002	21,9	76,3	88,6	58,0	24,3	4,9	0,1	38,0
2003	20,9	74,1	88,6	59,1	25,9	4,5	0,3	38,0
2004	21,5	75,1	95,0	65,7	29,6	5,1	0,2	40,8
2005	21,5	70,4	97,6	70,7	33,0	5,7	0,2	41,9

Tabel 12 **Sündimuse näitajad, 1990, 1995–2005**
 Table 12 *Fertility indicators, 1990, 1995–2005*

Aasta Year	Summaarne sündimuskordaja <i>Total fertility rate</i>	Taaste brutokordaja <i>Gross reproduction rate</i>	Ema keskmine vanus	
			lapse sünnil <i>Mean age of mother at childbirth</i>	esimese lapse sünnil <i>at birth of the first child</i>
1990	2,05	0,994	25,56	22,73
1995	1,38	0,671	25,54	22,98
1996	1,37	0,666	25,78	23,13
1997	1,32	0,633	26,13	23,37
1998	1,28	0,621	26,32	23,60
1999	1,32	0,642	26,50	23,77
2000	1,39	0,662	26,96	24,01
2001	1,34	0,646	27,15	24,22
2002	1,37	0,673	27,53	24,63
2003	1,37	0,674	27,68	24,78
2004	1,47	0,714	27,88	24,97
2005	1,50	0,716	28,19	25,20

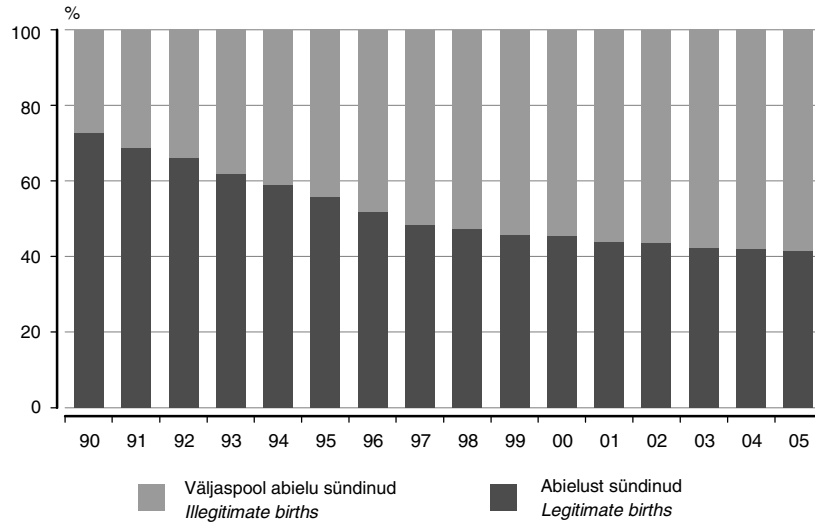
Tabel 13 **Elussündinud ema vanuse järgi, 1990, 1995–2005**
 Table 13 **Live births by mother's age, 1990, 1995–2005**

Aasta Year	Kokku Total	Ema vanus Mother's age								teadmata unknown
		-16	16-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45+	
1990	22 304	26	2 898	8 353	6 035	3 357	1 363	261	10	1
1995	13 509	46	1 801	5 197	3 632	1 874	787	161	7	4
1996	13 242	36	1 688	4 855	3 757	1 886	833	177	6	4
1997	12 577	39	1 470	4 321	3 820	1 870	845	209	3	-
1998	12 167	23	1 325	4 196	3 660	1 917	856	180	8	2
1999	12 425	17	1 307	4 256	3 699	2 034	897	204	8	3
2000	13 067	27	1 280	4 038	4 009	2 470	982	250	9	2
2001	12 632	22	1 207	3 795	3 872	2 462	1 045	219	8	2
2002	13 001	24	1 115	3 644	4 105	2 729	1 125	252	6	1
2003	13 036	17	1 080	3 612	4 104	2 798	1 178	233	14	-
2004	13 992	23	1 103	3 753	4 403	3 103	1 339	256	11	1
2005	14 350	25	1 091	3 583	4 542	3 315	1 501	282	11	-

Tabel 14 **Abielust ja väljaspool abielu elussündinud, 1990, 1995–2005**
 Table 14 **Live births by legitimacy, 1990, 1995–2005**

Aasta Year	Kokku Total	Ema vanus Mother's age								Osatähtsus, % % of all births	
		-16	16-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45+		teadmata unknown
Registreeritud abielust sündinud lapsed — <i>Legitimate births</i>											
1990	16 232	2	1 762	6 219	4 612	2 481	973	175	8	-	72,8
1995	7 541	2	683	2 792	2 300	1 201	469	93	1	-	55,8
1996	6 872	1	522	2 433	2 160	1 160	491	102	3	-	51,9
1997	6 089	2	360	1 925	2 126	1 101	453	119	3	-	48,4
1998	5 784	1	320	1 770	1 994	1 120	476	99	4	-	47,5
1999	5 689	1	303	1 651	1 957	1 150	514	108	5	-	45,8
2000	5 952	1	263	1 521	2 083	1 388	553	138	5	-	45,5
2001	5 531	1	214	1 330	1 940	1 326	598	118	4	-	43,8
2002	5 683	-	199	1 228	2 024	1 475	609	142	6	-	43,7
2003	5 498	3	195	1 144	1 921	1 504	605	120	6	-	42,2
2004	5 881	-	160	1 209	2 046	1 594	721	146	5	-	42,0
2005	5 954	-	167	1 145	2 020	1 705	751	160	6	-	41,5
Väljaspool abielu sündinud lapsed — <i>Illegitimate births</i>											
isa tuvastatud — <i>father identified</i>											
1990	4 043	13	724	1 454	942	587	262	59	2	-	18,1
1995	4 160	15	697	1 762	956	464	226	36	4	-	30,8
1996	4 562	19	737	1 809	1 189	522	231	52	3	-	34,5
1997	4 590	16	700	1 743	1 268	545	253	65	-	-	36,5
1998	4 553	9	603	1 754	1 295	568	265	55	4	-	37,4
1999	4 802	9	591	1 870	1 355	674	231	69	3	-	38,6
2000	4 796	7	552	1 683	1 412	783	288	70	1	-	36,7
2001	4 929	5	539	1 685	1 473	837	321	66	3	-	39,0
2002	5 180	10	510	1 648	1 602	972	361	76	-	1	39,8
2003	5 531	3	515	1 763	1 749	983	432	82	4	-	42,4
2004	6 280	14	584	1 933	1 935	1 255	473	81	5	-	44,9
2005	6 751	10	597	1 908	2 152	1 370	615	94	5	-	47,0
isa tuvastamata — <i>father not identified</i>											
1990	2 029	11	412	680	481	289	128	27	-	1	9,1
1995	1 808	29	421	643	376	209	92	32	2	4	13,4
1996	1 808	16	429	613	408	204	111	23	-	4	13,7
1997	1 898	21	410	653	426	224	139	25	-	-	15,1
1998	1 830	13	402	672	371	229	115	26	-	2	15,0
1999	1 934	7	413	735	387	210	152	27	-	3	15,6
2000	2 319	19	465	834	514	299	141	42	3	2	17,7
2001	2 172	16	454	780	459	299	126	35	1	2	17,2
2002	2 138	14	406	768	479	282	155	34	-	-	16,4
2003	2 007	11	370	705	434	311	141	31	4	-	15,4
2004	1 831	9	359	611	422	254	145	29	1	1	13,1
2005	1 645	15	327	530	370	240	135	28	-	-	11,5

Diagramm 4 **Abielust ja väljaspool abielu elussündinud, 1990–2005**
 Diagram 4 *Live births from marriage and outside marriage, 1990–2005*

Tabel 15 **Elussündinud sünnijärjekorra järgi, 1990, 1995–2005**
 Table 15 *Live births by birth order, 1990, 1995–2005*

Aasta	Kokku	1. laps	2. laps	3. laps	4. laps	5. laps	6. laps	7. laps	8. laps	9. laps	10. ja enam	Teadmata
Year	Total	1st child	2nd child	3rd child	4th child	5th child	6th child	7th child	8th child	9th child	10th and +	Un- known
1990	22 304	10 302	7 314	3 043	960	401	149	70	31	10	24	-
1995	13 509	6 705	4 316	1 514	524	255	96	46	24	11	14	4
1996	13 242	6 647	4 088	1 565	518	221	96	44	26	15	18	4
1997	12 577	6 197	4 070	1 429	452	212	119	43	22	10	23	-
1998	12 167	6 103	3 804	1 392	482	186	98	49	20	10	21	2
1999	12 425	6 135	4 022	1 369	499	191	102	57	24	13	10	3
2000	13 067	6 320	4 195	1 582	552	223	92	49	22	18	13	1
2001	12 632	6 099	4 106	1 542	495	191	96	43	27	14	17	2
2002	13 001	6 264	4 299	1 567	497	186	82	51	28	14	12	1
2003	13 036	6 422	4 252	1 505	495	195	86	41	17	8	15	-
2004	13 992	6 900	4 525	1 715	496	187	87	35	24	11	12	-
2005	14 350	6 945	4 825	1 738	494	170	82	47	22	10	17	-

Tabel 16 **Elussündinud sünnijärjekorra järgi, 1990, 1995–2005. Eestlased**
 Table 16 *Live births by birth order, 1990, 1995–2005. Estonians*

Aasta	Kokku	1. laps	2. laps	3. laps	4. laps	5. laps	6. laps	7. laps	8. laps	9. laps	10. ja enam	Teadmata
Year	Total	1st child	2nd child	3rd child	4th child	5th child	6th child	7th child	8th child	9th child	10th and +	Un- known
1990	14 751	6 476	4 645	2 353	756	315	107	57	20	6	16	-
1995	9 860	4 557	3 231	1 248	438	218	84	42	21	9	11	1
1996	9 607	4 495	3 047	1 289	436	179	77	38	23	11	12	-
1997	9 183	4 281	3 005	1 150	373	193	98	40	18	8	17	-
1998	8 781	4 146	2 760	1 137	410	160	84	38	18	10	18	-
1999	8 848	4 125	2 875	1 094	417	160	88	45	23	12	9	-
2000	9 208	4 214	2 921	1 262	466	190	82	37	13	15	8	-
2001	8 867	4 027	2 857	1 246	407	162	84	33	24	12	15	-
2002	9 099	4 208	2 944	1 236	408	155	67	46	20	8	7	-
2003	9 183	4 357	2 938	1 183	412	163	71	31	10	7	11	-
2004	9 968	4 776	3 137	1 366	394	159	72	30	18	8	8	-
2005	10 236	4 791	3 400	1 385	384	135	66	35	19	8	13	-

Tabel 17 **Abielust elussündinud sünnijärjekorra järgi, 1990, 1995–2005**
 Table 17 *Legitimate live births by birth order, 1990, 1995–2005*

Aasta	Kokku	1. laps	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10. ja enam
Year	Total	1st child	laps 2nd child	laps 3rd child	laps 4th child	laps 5th child	laps 6th child	laps 7th child	laps 8th child	laps 9th child	10th and +
1990	16 232	6 778	5 874	2 406	706	293	89	36	24	8	18
1995	7 541	3 136	2 827	993	326	152	49	26	16	5	11
1996	6 872	2 857	2 528	962	286	131	50	22	14	9	13
1997	6 089	2 326	2 434	845	252	112	61	25	12	4	18
1998	5 784	2 227	2 239	845	260	107	52	26	9	5	14
1999	5 689	2 172	2 248	796	276	92	53	23	15	7	7
2000	5 952	2 190	2 310	917	300	123	48	28	16	9	11
2001	5 531	2 028	2 133	887	281	100	50	28	9	6	9
2002	5 683	2 072	2 223	914	267	107	45	20	19	7	9
2003	5 498	2 011	2 224	839	258	74	49	21	8	4	10
2004	5 881	2 139	2 286	985	272	104	45	21	12	7	10
2005	5 954	2 125	2 406	968	269	84	47	28	12	5	10

Tabel 18 **Abielust elussündinud sünnijärjekorra järgi, 1990, 1995–2005. Eestlased**
 Table 18 *Legitimate live births by birth order, 1990, 1995–2005. Estonians*

Aasta	Kokku	1. laps	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10. ja enam
Year	Total	1st child	laps 2nd child	laps 3rd child	laps 4th child	laps 5th child	laps 6th child	laps 7th child	laps 8th child	laps 9th child	10th and +
1990	9 861	3 673	3 480	1 822	543	226	61	29	13	4	10
1995	5 013	1 757	1 972	799	265	129	43	23	14	3	8
1996	4 528	1 588	1 753	777	230	101	36	20	11	5	7
1997	4 047	1 320	1 662	673	200	97	51	22	8	2	12
1998	3 766	1 194	1 503	684	213	90	40	19	7	5	11
1999	3 657	1 195	1 461	611	229	76	43	16	14	6	6
2000	3 761	1 155	1 460	713	247	105	40	18	9	7	7
2001	3 464	1 056	1 314	708	223	80	44	20	7	5	7
2002	3 534	1 120	1 345	694	215	84	36	18	13	4	5
2003	3 497	1 134	1 402	635	205	56	39	16	1	3	6
2004	3 653	1 147	1 392	753	201	86	35	18	10	4	7
2005	3 706	1 102	1 518	746	208	62	33	19	9	3	6

Tabel 19 **Elussündinud ema haridustaseme järgi, 1990, 1995–2005**
 Table 19 *Live births by mother's education, 1990, 1995–2005*

Aasta	Kokku	Alg- või põhiharidus	Keskharidus	Kõrgharidus	Teadmata
Year	Total	Primary or basic education	Secondary education	Higher education	Unknown
1990	22 304	2 596	16 266	3 436	6
1995	13 509	2 163	9 492	1 809	45
1996	13 242	2 263	9 171	1 788	20
1997	12 577	2 237	8 531	1 785	24
1998	12 167	2 123	8 218	1 799	27
1999	12 425	2 267	8 268	1 882	8
2000	13 067	2 371	8 644	2 050	2
2001	12 632	2 390	8 067	2 173	2
2002	13 001	2 519	8 079	2 401	2
2003	13 036	2 586	7 673	2 777	-
2004	13 992	2 575	8 024	3 392	1
2005	14 350	2 583	7 929	3 837	1

Tabel 20 **Elussündinud ema tööalase seisundi järgi, 1990, 1995–2005**
 Table 20 **Live births by mother's status in employment, 1990, 1995–2005**

Aasta Year	Kokku Total	Ema tööalane seisund Mother's status in employment						teadmata unknown
		töötav employed	töetu unemployed	(üli)õpilane student	töövõimetu disabled	muu mittetöötav other not employed		
1990	22 304	19 874	21	1 003	25	1 372	9	
1995	13 509	8 376	1 215	617	31	3 157	113	
1996	13 242	8 184	1 192	698	32	3 060	76	
1997	12 577	7 677	1 010	736	30	3 023	101	
1998	12 167	7 483	909	794	41	2 890	50	
1999	12 425	7 419	1 081	887	45	2 972	21	
2000	13 067	7 732	958	1 039	47	3 288	3	
2001	12 632	7 554	866	1 075	36	3 091	10	
2002	13 001	7 867	848	1 132	39	3 114	1	
2003	13 036	8 144	742	1 364	42	2 743	1	
2004	13 992	9 271	623	1 041	54	2 999	4	
2005	14 350	10 210	625	962	46	2 505	2	

Tabel 21 **Elussündinud sünnijärjekorra ja ema vanuse järgi, 1990, 1995–2005**
 Table 21 **Live births by birth order and mother's age, 1990, 1995–2005**

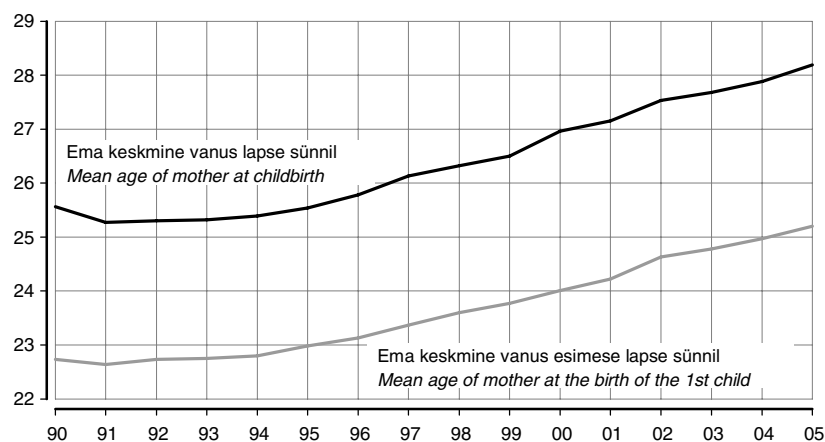
Aasta Year	Kokku Total	Ema vanus Mother's age									Osatähtsus, % % of all births
		-16	16–19	20–24	25–29	30–34	35–39	40–44	45+ teadmata unknown		
Esimese lapsena sündinud <i>First live births</i>											
1990	10 302	26	2 636	5 186	1 731	519	177	26	1	-	46,2
1995	6 705	46	1 637	3 318	1 185	383	117	17	2	-	49,6
1996	6 647	36	1 533	3 252	1 350	344	112	20	-	-	50,2
1997	6 197	38	1 344	2 927	1 405	359	106	18	-	-	49,3
1998	6 103	23	1 220	2 920	1 420	383	122	15	-	-	50,2
1999	6 135	17	1 175	2 949	1 437	410	117	28	1	1	49,4
2000	6 320	27	1 188	2 864	1 610	492	116	22	-	1	48,4
2001	6 099	22	1 106	2 699	1 635	486	128	23	-	-	48,3
2002	6 264	24	1 032	2 595	1 836	616	143	17	1	-	48,2
2003	6 422	17	1 000	2 661	1 939	644	135	25	1	-	49,3
2004	6 900	23	1 022	2 814	2 106	719	186	29	-	1	49,3
2005	6 945	25	1 018	2 671	2 231	759	212	27	2	-	48,4
Teise lapsena sündinud <i>Second live births</i>											
1990	7 314	-	253	2 648	2 736	1 244	384	47	2	-	32,8
1995	4 316	-	157	1 576	1 655	690	209	27	2	-	31,9
1996	4 088	-	138	1 298	1 673	724	221	33	1	-	30,9
1997	4 070	1	119	1 155	1 734	772	259	30	-	-	32,4
1998	3 804	-	97	1 043	1 588	792	248	35	1	-	31,3
1999	4 022	-	126	1 074	1 675	853	253	41	-	-	32,4
2000	4 195	-	90	953	1 736	1 047	318	48	3	-	32,1
2001	4 106	-	92	908	1 688	1 079	295	43	1	-	32,5
2002	4 299	-	79	870	1 721	1 216	368	45	-	-	33,1
2003	4 252	-	77	790	1 660	1 259	407	59	-	-	32,6
2004	4 525	-	76	780	1 729	1 448	436	55	1	-	32,3
2005	4 825	-	69	770	1 818	1 578	524	64	2	-	33,6

Tabel 21 **Elussündinud sünnijärjekorra ja ema vanuse järgi, 1990, 1995–2005**
 Table 21 **Live births by birth order and mother's age, 1990, 1995–2005**

Aasta Year	Kokku Total	Ema vanus Mother's age									Järg — Cont. Osatähtsus, % % of all births
		-16	16–19	20–24	25–29	30–34	35–39	40–44	45+	teadmata unknown	
Kolmanda lapsena sündinud <i>Third live births</i>											
1990	3 043	-	9	441	1 109	1 006	408	69	-	1	13,6
1995	1 514	-	7	244	538	465	217	42	1	-	11,2
1996	1 565	-	16	250	513	494	230	62	-	-	11,8
1997	1 429	-	6	197	474	464	228	60	-	-	11,4
1998	1 392	-	7	182	463	431	262	45	2	-	11,4
1999	1 369	-	6	182	415	457	263	43	3	-	11,0
2000	1 582	-	2	173	469	585	273	75	5	-	12,1
2001	1 542	-	7	145	390	592	346	59	3	-	12,2
2002	1 567	-	4	147	382	592	351	89	2	-	12,1
2003	1 505	-	2	131	354	602	358	54	4	-	11,5
2004	1 715	-	5	124	409	671	442	63	1	-	12,3
2005	1 738	-	4	112	354	706	466	94	2	-	12,1
Neljanda ja enama lapsena sündinud <i>Fourth or more live births</i>											
1990	1 645	-	-	78	459	588	394	119	7	-	7,4
1995	970	-	-	59	254	336	244	75	2	-	7,2
1996	938	-	1	55	221	324	270	62	5	-	7,1
1997	881	-	1	42	207	275	252	101	3	-	7,0
1998	866	-	1	51	189	311	224	85	5	-	7,1
1999	896	-	-	50	172	314	264	92	4	-	7,2
2000	969	-	-	48	194	346	275	105	1	-	7,4
2001	883	-	2	43	159	305	276	94	4	-	7,0
2002	870	-	-	32	166	305	263	101	3	-	6,7
2003	857	-	1	30	151	293	278	95	9	-	6,6
2004	852	-	-	35	159	265	275	109	9	-	6,1
2005	842	-	-	30	139	272	299	97	5	-	5,9

Diagramm 5 **Ema keskmine vanus lapse sünnil, 1990–2005**
 Diagram 5 **Mean age of mother at childbirth, 1990–2005**

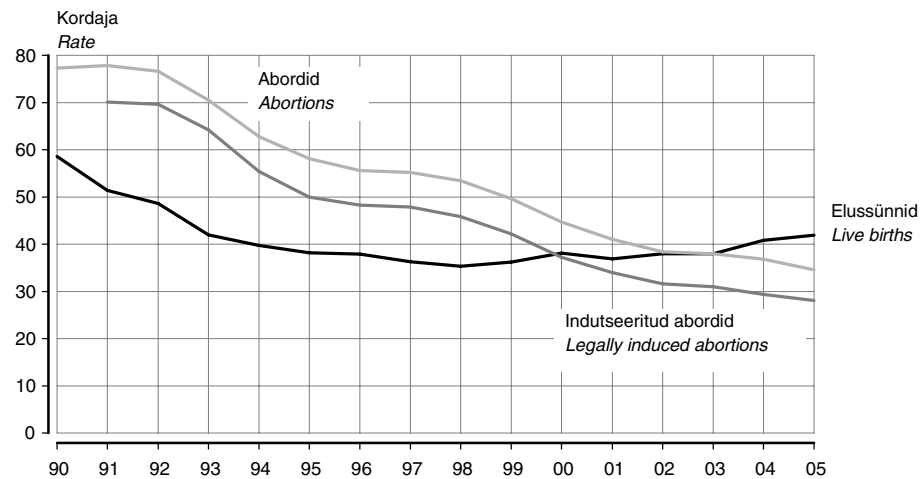
Tabel 22 **Abordid, 1995–2005^a**
 Table 22 **Abortions, 1995–2005^a**

Aasta Year	Kõik abordid <i>All abortions</i>			Leگاalselt indutseeritud abordid <i>Legally induced abortions</i>		
	arv <i>number</i>	1000 15–49-a naise kohta <i>per 1,000 women aged 15–49</i>	100 elussünni kohta <i>per 100 live births</i>	arv <i>number</i>	1000 15–49-a naise kohta <i>per 1,000 women aged 15–49</i>	100 elus- sünni kohta <i>per 100 live births</i>
1995	20 518	58,1	151,9	17 671	50,0	130,8
1996	19 464	55,6	147,0	16 887	48,3	127,5
1997	19 157	55,2	152,3	16 615	47,9	132,1
1998	18 424	53,4	151,4	15 798	45,8	129,8
1999	17 027	49,6	137,0	14 503	42,2	116,7
2000	15 331	44,7	117,3	12 743	37,2	97,5
2001	14 049	41,0	111,2	11 653	34,0	92,2
2002	13 149	38,4	101,1	10 834	31,6	83,3
2003	13 008	38,0	99,8	10 619	31,0	81,5
2004	12 625	36,8	90,2	10 074	29,4	72,0
2005	11 835	34,6	82,5	9 610	28,1	67,0

^a Raseduskatkestusandmekogu andmed.

^a *Data of the Abortion Register.*

Diagramm 6 **Elussüünde ja aborte tuhande 15–49-aastase naise kohta, 1990–2005**
 Diagram 6 **Live births and abortions per 1,000 women aged 15–49, 1990–2005**

Tabel 23 **Perinataalsurmad, 1990–2005^a**
 Table 23 **Perinatal deaths, 1990–2005^a**

Aasta Year	Hilised lootesurmad (surnultsünnid)				Varajased neonataalsurmad (0–6 päeva vanuses)			
	kokku	poisid	tüdrukud	1000 sündinu kohta	kokku	poisid	tüdrukud	1000 elus-sündinu kohta
	<i>Late foetal deaths (stillbirths)</i>				<i>Early neonatal deaths (0–6 days of age)</i>			
	total	boys	girls	per 1,000 births	total	boys	girls	per 1,000 live births
1990	173	92	81	7,7	136	76	60	6,1
1991	149	79	70	7,6	131	76	55	6,6
1992	175	86	89	9,6	185	109	76	10,2
1993	121	69	52	7,9	124	68	56	8,1
1994	124	67	57	8,6	93	54	39	6,5
1995	101	44	57	7,4	107	64	43	7,9
1996	102	52	50	7,6	73	47	26	5,5
1997	109	66	43	8,5	51	25	26	4,0
1998	91	50	41	7,4	37	19	18	3,0
1999	85	49	36	6,7	51	27	24	4,1
2000	64	35	29	4,9	50	33	17	3,8
2001	69	33	36	5,4	36	32	19	2,5
2002	74	39	35	5,7	32	19	13	2,4
2003	63	34	29	4,8	39	22	17	3,0
2004	63	25	38	4,5	47	21	26	3,4
2005	88	49	39	6,1	29	18	12	2,0

^a Alates 1992. aastast muutus Eestis sünnimääratlus (vt Metoodika).

^a Since 1992 the birth definition used in Estonia was changed (see Methodology).

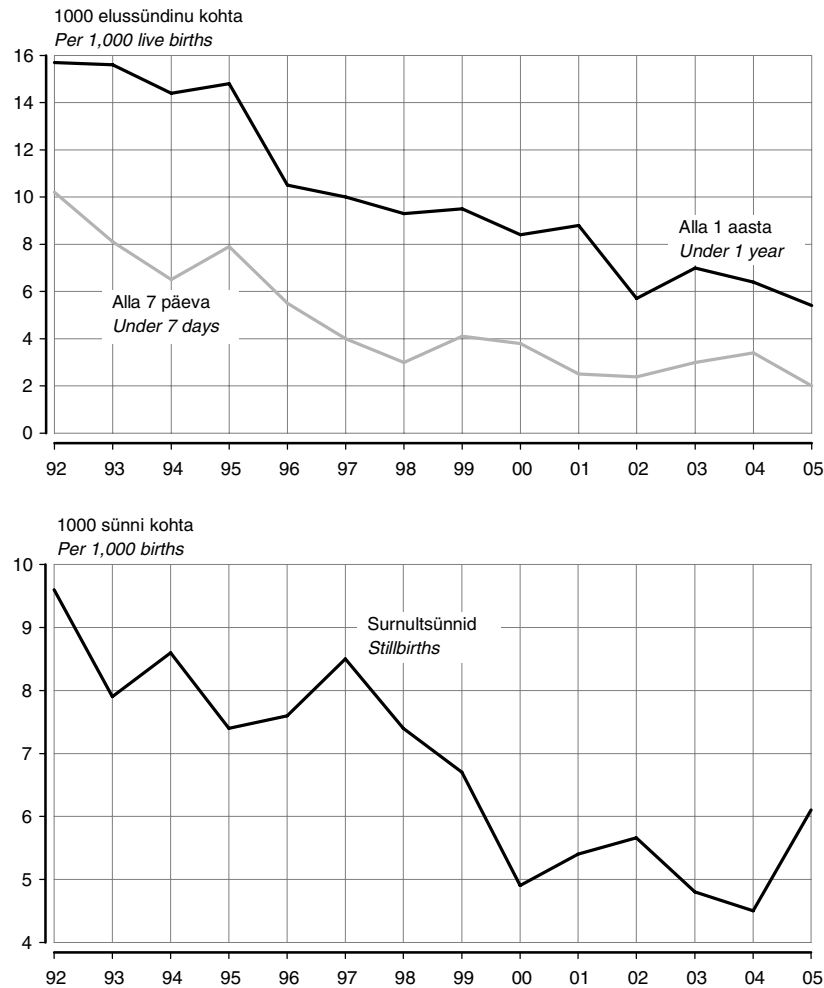
 Tabel 24 **Imikusuremus, 1990–2005^a**
 Table 24 **Infant mortality, 1990–2005^a**

Aasta Year	Alla 1 aasta vanuselt surnud			Alla 1 aasta vanuselt surnuid 1000 elussündinu kohta		
	kokku	poisid	tüdrukud	kokku	poisid	tüdrukud
	<i>Deaths under 1 year of age</i>			<i>Deaths under 1 year of age per 1,000 live births</i>		
	total	boys	girls	total	boys	girls
1990	275	165	110	12,3	14,4	10,2
1991	258	150	108	13,3	15,1	11,4
1992	283	162	121	15,7	17,5	13,8
1993	238	138	100	15,6	17,4	13,7
1994	204	115	89	14,4	15,9	12,8
1995	201	115	86	14,9	16,6	13,1
1996	139	85	54	10,5	12,5	8,4
1997	126	64	62	10,0	9,8	10,2
1998	114	63	51	9,4	10,0	8,7
1999	119	70	49	9,6	11,0	8,1
2000	110	65	45	8,4	9,5	7,2
2001	111	65	46	8,8	10,0	7,5
2002	74	46	28	5,7	7,0	4,4
2003	91	56	35	7,0	8,4	5,5
2004	90	47	43	6,4	6,6	6,3
2005	78	43	35	5,4	5,7	5,1

^a Alates 1992. aastast muutus Eestis sünnimääratlus (vt Metoodika).

^a Since 1992 the birth definition used in Estonia was changed (see Methodology).

Diagramm 7 **Perinataal- ja imikusuremus, 1992–2005**
 Diagram 7 *Perinatal and infant mortality, 1992–2005*

Tabel 25 **Surnud soo ja rahvuse järgi, 1990–2005**
 Table 25 *Deaths by sex and ethnic nationality, 1990–2005*

Aasta	Kõik rahvused			Meeste osatähtsus surnute üldarvus, %	Eestlased			Eestlaste osatähtsus surnute üldarvus ^a
	kokku	mehed	naised		kokku	mehed	naised	
Year	All ethnic nationalities			% of males	Estonians			% of Estonians ^a
	total	males	females		total	males	females	
1990	19 531	9 429	10 102	48,3	13 654	6 406	7 248	69,9
1991	19 603	9 534	10 069	48,6	13 527	6 369	7 158	69,0
1992	20 131	10 052	10 079	49,9	13 483	6 425	7 058	67,0
1993	21 291	10 728	10 563	50,4	13 940	6 673	7 267	65,5
1994	22 216	11 486	10 730	51,7	14 727	7 266	7 461	66,3
1995	20 832	10 834	9 998	52,0	14 089	7 002	7 087	67,6
1996	19 025	9 632	9 393	50,6	12 883	6 247	6 636	67,7
1997	18 572	9 415	9 157	50,7	12 485	6 121	6 364	67,2
1998	19 447	9 861	9 586	50,7	12 779	6 266	6 513	65,7
1999	18 455	9 393	9 062	50,9	12 045	5 896	6 149	65,3
2000	18 403	9 265	9 138	50,3	11 890	5 728	6 162	64,6
2001	18 516	9 527	8 989	51,5	12 047	5 962	6 085	65,1
2002	18 355	9 369	8 986	51,0	11 858	5 881	5 977	64,6
2003	18 152	9 192	8 960	50,6	11 899	5 911	5 978	65,6
2004	17 685	9 067	8 618	51,3	11 567	5 825	5 742	65,4
2005	17 316	8 834	8 482	51,0	11 298	5 644	5 654	65,2

^a Eestlaste osatähtsuse arvutamisel pole neid inimesi, kelle rahvus on teadmata, arvesse võetud.
^a When calculating the proportion of Estonians, persons of unknown ethnic nationality have not been taken into account.

Tabel 26 **Surnud vanuse järgi, 1990, 1995, 1998–2005**
 Table 26 *Deaths by age, 1990, 1995, 1998–2005*

Vanus Age	1990	1995	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
KOKKU TOTAL	19 531	20 828	19 445	18 447	18 403	18 516	18 355	18 152	17 685	17 316
0–4	383	271	153	156	140	138	98	117	107	102
5–9	65	54	34	29	29	26	24	11	11	18
10–14	53	44	29	28	28	32	19	32	16	13
15–19	132	119	79	96	69	80	95	74	79	65
20–24	180	188	136	147	137	148	172	124	134	126
25–29	208	221	181	154	150	143	162	150	148	145
30–34	266	312	244	203	196	205	225	168	199	157
35–39	363	533	396	345	306	344	293	264	232	227
40–44	474	732	558	550	560	528	518	502	432	398
45–49	630	871	823	737	792	849	773	644	692	609
50–54	981	1 086	946	886	921	1 022	997	953	926	911
55–59	1 270	1 675	1 376	1 215	1 106	1 133	980	1 053	1 037	1 096
60–64	1 869	1 936	1 739	1 717	1 648	1 633	1 616	1 533	1 426	1 227
65–69	1 976	2 404	2 261	2 025	1 953	1 968	1 885	1 863	1 877	1 815
70–74	1 853	2 274	2 528	2 458	2 630	2 464	2 536	2 453	2 257	2 132
75–79	2 789	1 927	2 278	2 277	2 420	2 450	2 524	2 687	2 652	2 675
80–84	2 957	2 728	2 152	1 925	1 811	1 896	2 100	2 248	2 324	2 421
85+	3 069	3 354	3 409	3 347	3 310	3 319	3 253	3 234	3 098	3 131
Teadmata Unknown	13	99	123	152	197	138	85	42	38	48

Tabel 27 **Surnud vanuse järgi, 1990, 1995, 1998–2005. Mehed**
 Table 27 *Deaths by age, 1990, 1995, 1998–2005. Males*

Vanus Age	1990	1995	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
KOKKU TOTAL	9 429	10 833	9 859	9 386	9 265	9 527	9 369	9 192	9 067	8 834
0–4	224	159	83	89	83	77	64	70	55	53
5–9	43	38	21	16	17	15	15	7	7	11
10–14	38	35	22	15	19	23	13	17	10	7
15–19	99	90	59	74	48	62	78	54	68	47
20–24	144	156	103	123	114	120	143	101	106	100
25–29	169	181	150	125	119	118	139	120	128	127
30–34	215	259	198	150	147	157	179	143	161	117
35–39	272	419	297	278	224	261	235	198	195	172
40–44	364	557	424	419	435	413	377	380	330	301
45–49	464	655	623	536	573	628	575	484	522	450
50–54	705	815	683	612	657	717	716	692	681	657
55–59	898	1 194	963	862	736	771	679	710	700	756
60–64	1 180	1 318	1 171	1 137	1 141	1 139	1 117	1 033	1 011	873
65–69	1 015	1 425	1 396	1 234	1 203	1 217	1 220	1 184	1 217	1 176
70–74	882	1 040	1 232	1 257	1 348	1 354	1 376	1 372	1 283	1 225
75–79	1 068	797	847	891	881	973	994	1 126	1 118	1 243
80–84	919	838	668	627	589	608	665	706	723	734
85+	723	769	809	814	769	759	712	763	718	743
Teadmata Unknown	7	88	110	127	162	115	72	32	34	42

Tabel 28 **Surnud vanuse järgi, 1990, 1995, 1998–2005. Naised**
 Table 28 **Deaths by age, 1990, 1995, 1998–2005. Females**

Vanus Age	1990	1995	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
KOKKU TOTAL	10 102	9 995	9 586	9 061	9 138	8 989	8 986	8 960	8 618	8 482
0–4	159	112	70	67	57	61	34	47	52	49
5–9	22	16	13	13	12	11	9	4	4	7
10–14	15	9	7	13	9	9	6	15	6	6
15–19	33	29	20	22	21	18	17	20	11	18
20–24	36	32	33	24	23	28	29	23	28	26
25–29	39	40	31	29	31	25	23	30	20	18
30–34	51	53	46	53	49	48	46	25	38	40
35–39	91	114	99	67	82	83	58	66	37	55
40–44	110	175	134	131	125	115	141	122	102	97
45–49	166	216	200	201	219	221	198	160	170	159
50–54	276	271	263	274	264	305	281	261	245	254
55–59	372	481	413	353	370	362	301	343	337	340
60–64	689	618	568	580	507	494	499	500	415	354
65–69	961	979	865	791	750	751	665	679	660	639
70–74	971	1 234	1 296	1 201	1 282	1 110	1 160	1 081	974	907
75–79	1 721	1 130	1 431	1 386	1 539	1 477	1 530	1 561	1 534	1 432
80–84	2 038	1 890	1 484	1 298	1 222	1 288	1 435	1 542	1 601	1 687
85+	2 346	2 585	2 600	2 533	2 541	2 560	2 541	2 471	2 380	2 388
Teadmata Unknown	6	11	13	25	35	23	13	10	4	6

Tabel 29 **Suremuse vanuskordajad, 1990, 1995, 1998–2005**
 Table 29 **Age-specific mortality rates, 1990, 1995, 1998–2005**

Vanus Age	1990	1995	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
KOKKU TOTAL	12,45	14,50	14,03	13,41	13,44	13,57	13,51	13,41	13,11	12,86
0–4	3,19	3,39	2,37	2,51	2,28	2,25	1,59	1,86	1,66	1,55
5–9	0,55	0,49	0,36	0,34	0,37	0,36	0,36	0,17	0,18	0,29
10–14	0,48	0,41	0,27	0,26	0,26	0,31	0,19	0,34	0,19	0,17
15–19	1,21	1,20	0,79	0,94	0,66	0,76	0,90	0,69	0,74	0,61
20–24	1,69	1,91	1,44	1,56	1,44	1,54	1,77	1,25	1,32	1,22
25–29	1,81	2,37	1,90	1,62	1,59	1,53	1,74	1,61	1,58	1,54
30–34	2,21	3,08	2,71	2,27	2,18	2,25	2,42	1,79	2,12	1,68
35–39	3,14	5,04	3,92	3,50	3,19	3,70	3,25	2,99	2,64	2,56
40–44	4,56	7,16	5,59	5,52	5,63	5,31	5,22	5,11	4,48	4,23
45–49	7,17	9,32	8,59	7,75	8,30	8,86	8,08	6,71	7,18	6,32
50–54	9,65	13,57	12,31	10,85	10,65	11,42	10,98	10,47	10,21	10,00
55–59	14,08	18,33	16,30	15,49	15,03	16,19	14,19	14,65	13,53	13,49
60–64	21,42	24,30	21,99	21,16	20,02	19,72	19,80	19,86	19,82	18,17
65–69	30,67	32,55	30,84	28,49	28,13	28,72	27,40	26,52	25,96	24,70
70–74	47,98	43,77	43,38	41,13	42,97	39,58	40,50	39,65	37,47	36,14
75–79	70,56	68,43	65,95	61,44	60,88	58,43	57,66	59,12	56,62	55,53
80–84	118,14	111,16	109,46	101,86	98,10	98,10	98,27	95,76	91,31	88,19
85+	204,96	211,50	200,41	193,39	188,53	193,95	199,87	204,83	197,25	200,20

Tabel 30 **Suremuse vanuskordajad, 1990, 1995, 1998–2005. Mehed**
 Table 30 **Age-specific mortality rates, 1990, 1995, 1998–2005. Males**

Vanus Age	1990	1995	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
KOKKU TOTAL	12,85	16,28	15,41	14,79	14,67	15,15	14,96	14,74	14,59	14,25
0–4	3,65	3,87	2,51	2,78	2,62	2,42	2,01	2,17	1,67	1,57
5–9	0,72	0,67	0,44	0,36	0,42	0,41	0,43	0,21	0,22	0,35
10–14	0,67	0,64	0,40	0,27	0,35	0,43	0,25	0,35	0,23	0,18
15–19	1,77	1,77	1,15	1,42	0,91	1,16	1,44	0,99	1,24	0,86
20–24	2,59	3,13	2,15	2,57	2,36	2,45	2,88	2,00	2,05	1,90
25–29	2,91	3,93	3,16	2,63	2,52	2,51	2,97	2,56	2,71	2,66
30–34	3,60	5,19	4,49	3,43	3,34	3,50	3,90	3,07	3,45	2,51
35–39	4,81	8,16	6,08	5,82	4,82	5,78	5,37	4,62	4,56	3,99
40–44	7,27	11,38	8,92	8,83	9,18	8,73	7,97	8,10	7,15	6,68
45–49	11,12	14,94	13,91	12,06	12,87	14,05	12,89	10,82	11,6	9,98
50–54	14,99	22,14	19,51	16,48	16,71	17,61	17,33	16,72	16,52	15,87
55–59	22,35	29,52	25,82	24,87	22,65	24,97	22,31	22,46	20,79	21,19
60–64	32,91	39,17	35,25	33,44	33,13	32,93	32,74	31,91	33,48	30,80
65–69	46,94	50,65	48,67	44,23	44,15	45,27	45,25	43,15	43,27	41,22
70–74	69,83	65,95	64,66	62,40	63,36	61,23	61,62	62,15	59,54	58,24
75–79	92,83	97,75	88,60	88,55	82,41	85,70	81,03	85,02	79,44	83,48
80–84	144,62	134,40	135,99	131,65	127,35	127,21	127,53	125,36	120,1	113,62
85+	234,13	232,22	226,42	226,90	210,17	212,46	210,28	231,84	219,5	228,83

Tabel 31 **Suremuse vanuskordajad, 1990, 1995, 1998–2005. Naised**
 Table 31 **Age-specific mortality rates, 1990, 1995, 1998–2005. Females**

Vanus Age	1990	1995	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
KOKKU TOTAL	12,10	12,96	12,84	12,23	12,38	12,23	12,27	13,48	11,84	11,68
0–4	2,71	2,88	2,23	2,21	1,91	2,05	1,14	1,54	1,66	1,53
5–9	0,38	0,30	0,28	0,31	0,32	0,31	0,27	0,13	0,13	0,24
10–14	0,27	0,17	0,13	0,25	0,17	0,18	0,12	0,33	0,14	0,16
15–19	0,62	0,60	0,41	0,44	0,41	0,35	0,33	0,38	0,21	0,35
20–24	0,71	0,66	0,71	0,52	0,49	0,59	0,61	0,47	0,56	0,51
25–29	0,68	0,85	0,65	0,61	0,66	0,54	0,50	0,65	0,43	0,39
30–34	0,84	1,03	1,00	1,16	1,07	1,04	0,98	0,53	0,8	0,85
35–39	1,54	2,10	1,90	1,32	1,66	1,74	1,25	1,45	0,82	1,21
40–44	2,04	3,29	2,56	2,51	2,40	2,21	2,72	2,38	2,03	1,98
45–49	3,60	4,35	3,92	3,97	4,31	4,32	3,88	3,12	3,31	3,10
50–54	5,06	6,27	6,28	6,15	5,60	6,25	5,68	5,26	4,96	5,11
55–59	7,44	9,44	8,77	8,06	9,01	9,26	7,79	8,52	7,84	7,46
60–64	13,41	13,42	12,38	12,30	10,59	10,24	10,50	11,15	9,94	9,03
65–69	22,45	21,41	19,38	18,31	17,78	18,03	15,89	15,86	14,94	14,22
70–74	37,36	34,11	33,04	30,31	32,11	27,65	28,79	27,17	25,17	23,89
75–79	61,42	56,48	57,29	51,34	52,96	48,30	48,56	48,47	46,82	43,03
80–84	109,12	103,24	100,62	91,82	88,32	88,53	88,82	86,42	82,39	80,36
85+	197,38	206,03	193,49	184,63	182,84	189,07	197,13	197,71	191,4	192,70

Tabel 32 **Oodatav eluiga, 1989–2004^a**
 Table 32 **Life expectancy at certain age, 1989–2004^a**

Aasta Year	Meeste vanus — Age of males					Naiste vanus — Age of females				
	0	1	15	45	60	0	1	15	45	60
1989	65,6	65,7	52,4	26,0	15,2	74,7	74,6	61,1	32,6	19,7
1990	64,5	64,5	51,2	25,1	14,7	74,7	74,4	61,0	32,4	19,4
1991	64,3	64,2	50,8	25,0	14,8	74,7	74,6	61,0	32,4	19,6
1992	63,4	63,5	50,2	24,6	14,5	74,6	74,6	61,1	32,5	19,7
1993	62,3	62,3	48,8	23,6	14,1	73,8	73,8	60,3	31,9	19,3
1994	60,5	60,5	46,9	22,7	13,8	72,8	72,7	59,1	31,4	19,2
1995	61,3	61,4	48,0	23,3	14,3	74,1	74,1	60,5	32,3	19,8
1996	64,1	63,9	50,3	24,4	14,7	75,4	75,0	61,4	32,8	20,1
1997	64,2	63,9	50,3	24,8	15,1	75,7	75,5	61,7	33,1	20,4
1998	63,7	63,4	49,8	24,1	14,6	75,3	74,9	61,3	32,8	20,2
1999	64,6	64,4	50,7	24,9	15,0	75,8	75,4	61,8	33,2	20,6
2000	65,1	64,8	51,1	25,0	15,2	76,0	75,5	61,9	33,3	20,7
2001	64,6	64,3	50,7	24,7	15,2	76,2	75,8	62,2	33,6	21,1
2002	65,1	64,6	51,0	25,2	15,4	77,0	76,3	62,5	33,9	21,2
2003	66,0	65,6	51,9	25,5	15,4	76,9	76,3	62,6	33,9	21,1
2004	66,3	65,7	51,9	25,6	15,4	77,8	77,3	63,5	34,6	21,7

^a 1989.–2002. aasta andmed on ümber arvutatud, lähtudes 1989. ja 2000. aasta rahvaloenduse vaheliste aastate rahvastiku korrigeeritud vanusjaotustest, samuti on muudetud elutabeli näitajate arutamise meetodikat.

^a The data for 1989–2002 have been recalculated according to the adjusted age distribution of population between the 1989 and 2000 Population Censuses and the methodology in calculating the life table indicators is changed.

Tabel 33 **Surnud ja standarditud suremuskordaja soo ja surmapõhjuste järgi, 2004, 2005**Table 33 *Number of deaths and age-standardised mortality rates by sex and cause of death, 2004, 2005*

Surmapõhjus RHK-10 järgi <i>Cause of death by ICD-10</i>	Sugu <i>Sex</i>	2004		2005	
		Arv <i>Number</i>	SSK <i>ASMR</i>	Arv <i>Number</i>	SSK <i>ASMR</i>
Kõik põhjused <i>All causes</i>	K/T	17 685	1 028,02	17 315	993,58
(A00–Y89)	M/M	9 067	1 513,68	8 833	1 469,56
Teatavad nakkus- ja parasiithaigused <i>Certain infectious and parasitic diseases</i>	N/F	8 618	706,36	8 482	687,08
(A00–B99)	K/T	152	10,66	108	7,27
Kasvajad <i>Neoplasms</i>	M/M	112	18,17	76	12,16
(C00–D48)	N/F	40	4,99	32	3,64
Pahaloomulised kasvajad <i>Malignant neoplasms</i>	K/T	3 511	200,74	3 525	199,37
(C00–C97)	M/M	1 907	307,48	1 957	311,23
Sisesekreetsiooni- ja ainevahetushaigused <i>Endocrine, nutritional and metabolic diseases and immunity disorders</i>	N/F	1 604	144,20	1 568	138,69
(D80–E90)	K/T	3 463	198,08	3 479	196,92
Vere- ja vereloomeelundite haigused <i>Diseases of blood and blood-forming organs</i>	M/M	1 889	304,72	1 937	307,89
(D50–D77)	N/F	1 574	141,53	1 542	136,78
Psüühika- ja käitumishäired <i>Mental and behavioural disorders</i>	K/T	319	17,82	259	14,31
(F01–F99)	M/M	128	20,30	97	15,78
Närvisüsteemi- ja tundeelundite haigused <i>Diseases of the nervous system and sense organs</i>	N/F	191	15,50	162	13,16
(G00–H95)	K/T	15	0,78	10	0,62
Vereringeelundite haigused <i>Diseases of the circulatory system</i>	M/M	3	0,47	1	0,14
(I00–I99)	N/F	12	0,84	9	1,00
Hingamiselundite haigused <i>Diseases of the respiratory system</i>	K/T	139	10,08	187	13,57
(J00–J99)	M/M	108	17,44	132	22,09
Seedeelundite haigused <i>Diseases of the digestive organs</i>	N/F	31	3,84	55	7,32
(K00–K93)	K/T	232	15,03	253	16,32
Kuse- ja suguelundite haigused <i>Diseases of the genito-urinary system</i>	M/M	120	20,10	137	22,59
(N00–N99)	N/F	112	11,04	116	11,71
Rasedus, sünnitus ja sünnitusjärgse periood <i>Pregnancy, childbirth and the puerperium</i>	K/T	9 402	515,39	9 231	498,19
(O00–O99)	M/M	4 127	706,12	4 078	692,02
Naha- ja nahaaluskoe haigused <i>Diseases of the skin and subcutaneous tissue</i>	N/F	5 275	392,85	5 153	377,42
(L00–L99)	K/T	574	33,47	473	27,49
Lihaskonkonna ja sidekoehaigused <i>Diseases of the musculo-skeletal system and connective tissue</i>	M/M	404	66,91	331	55,50
(M00–M99)	N/F	170	13,97	142	11,71
Kaasasündinud väärarendid <i>Congenital anomalies</i>	K/T	648	40,36	690	42,89
(Q00–Q99)	M/M	371	59,36	391	63,05
Perinataalperioodi patoloogia <i>Certain conditions originating in the perinatal period</i>	N/F	277	26,25	299	27,98
(P05–P96)	K/T	147	1,81	145	7,69
Sümptomid ja ebatäpsed seisundid <i>Symptoms, signs and ill-defined conditions</i>	M/M	71	8,00	75	12,93
(R00–R99)	N/F	76	12,03	70	5,11
Õnnetusjuhtumid, mürgistused ja traumad <i>Injuries and poisonings</i>	K/T	4	0,29	2	0,15
(V01–Y89)	N/F	4	0,59	2	0,29
	K/T	56	1,16	16	0,91
	M/M	19	1,09	7	1,08
	N/F	37	1,13	9	0,72
	K/T	56	3,17	66	3,63
	M/M	19	2,97	16	2,71
	N/F	37	3,14	50	4,11
	K/T	43	4,36	39	3,69
	M/M	20	4,20	16	3,28
	N/F	23	4,53	23	3,93
	K/T	49	5,83	29	3,29
	M/M	24	5,60	17	3,73
	N/F	25	6,08	12	2,82
	K/T	610	36,40	623	38,05
	M/M	241	46,81	226	47,56
	N/F	369	27,96	397	31,64
	K/T	1 766	124,43	1 659	116,13
	M/M	1 405	224,56	1 276	203,71
	N/F	361	43,36	383	45,83

Tabel 34 **Abielud ja abielulahutused, 1990, 1995–2004**
 Table 34 **Marriages and divorces, 1990, 1995–2004**

Aasta	Abielud	Lahutused	Kordaja 1000 elaniku kohta		Lahutusi 1000 samal aastal registreeritud abielu kohta
Year	Marriages	Divorces	abielud Rate per 1,000 population marriages	lahutused divorces	Divorces per 1,000 marriages registered in the same year
1990	11 774	5 785	7,5	3,7	491
1995	7 006	7 456	4,9	5,2	1 064
1996	5 517	5 657	3,9	4,0	1 025
1997	5 589	5 281	4,0	3,8	945
1998	5 430	4 491	3,9	3,2	827
1999	5 590	4 561	4,1	3,3	816
2000	5 485	4 230	4,0	3,1	771
2001	5 647	4 312	4,1	3,2	764
2002	5 853	4 074	4,3	3,0	696
2003	5 699	3 973	4,2	2,9	697
2004	6 009	4 158	4,5	3,1	692

Tabel 35 **Abielud, 1990, 1995–2004**
 Table 35 **Marriages, 1990, 1995–2004**

Aasta	Abielud kokku	Esmakordselt abiellunud		Korduvalt abiellunud		Teadmata, mitmendat korda abiellunud		Korduvalt abiellunute osatähtsus, %	
Year	Marriages total	mehed First marriages	naised First marriages	mehed Remarriages	naised Remarriages	mehed Unknown which	naised Unknown which	mehed % of remarriages	naised % of remarriages
		males	females	males	females	males	females	males	females
1990	11 774	8 362	8 436	3 410	3 336	2	2	29,0	28,3
1995	7 006	4 650	4 730	2 352	2 273	4	3	33,6	32,4
1996	5 517	3 721	3 670	1 796	1 847	-	-	32,6	33,5
1997	5 589	3 731	3 720	1 858	1 869	-	-	33,2	33,4
1998	5 430	3 620	3 633	1 810	1 797	-	-	33,3	33,1
1999	5 590	3 785	3 825	1 805	1 765	-	-	32,3	31,6
2000	5 485	3 711	3 706	1 774	1 778	-	1	32,3	32,4
2001	5 647	3 785	3 816	1 862	1 831	-	-	33,0	32,4
2002	5 853	4 024	4 048	1 829	1 805	-	-	31,2	30,8
2003	5 699	3 949	4 035	1 750	1 664	-	-	30,7	29,2
2004	6 009	4 189	4 257	1 820	1 752	-	-	30,3	29,2

Tabel 36 **Abielulahutused, 1995–2004**
 Table 36 **Divorces, 1995–2004**

Aasta	Registreeritud abielulahutused	Lahutasid esmase abielu		Lahutasid korduva abielu		Teadmata, mitmes abielu lahutati		Korduva abielu lahutanute osatähtsus, %	
Year	Registered divorces	mehed Divorced for the first time	naised Divorced for the first time	mehed Repeatedly divorced	naised Repeatedly divorced	mehed Unknown which marriage was divorced	naised Unknown which marriage was divorced	mehed Percentage of repeatedly divorced persons	naised Percentage of repeatedly divorced persons
		males	females	males	females	males	females	males	females
1995	7 456	6 145	6 173	1 218	1 209	93	74	16,3	16,2
1996	5 657	4 653	4 583	974	1 050	30	24	17,2	18,6
1997	5 281	4 365	4 317	910	958	6	6	17,2	18,1
1998	4 491	3 654	3 704	835	785	2	2	18,6	17,5
1999	4 561	3 753	3 742	808	819	-	-	17,7	18,0
2000	4 230	3 424	3 440	806	789	-	1	19,1	18,7
2001	4 312	3 393	3 467	918	845	1	-	21,3	19,6
2002	4 074	3 267	3 225	798	829	9	20	19,6	20,3
2003	3 973	3 156	3 201	781	744	36	28	19,7	18,7
2004	4 158	3 325	3 375	820	773	13	10	19,7	18,6

Tabel 37 **Abiellujad soo ja vanuse järgi, 1990, 1995–2004**
 Table 37 *Newly married persons by sex and age, 1990, 1995–2004*

Aasta Year	Kokku Total	Vanus Age										
		15– 19	20– 24	25– 29	30– 34	35– 39	40– 44	45– 49	50– 54	55– 59	60+ teadmata unknown	
Mehed — Males												
1990	11 774	836	4 782	2 409	1 238	809	578	311	295	213	302	1
1995	7 006	324	2 371	1 517	771	570	415	370	196	188	284	-
1996	5 517	178	1 795	1 319	690	420	324	302	145	135	209	-
1997	5 589	194	1 647	1 457	667	473	334	269	174	160	214	-
1998	5 430	158	1 512	1 434	733	454	319	259	204	125	232	-
1999	5 590	149	1 433	1 529	845	512	367	258	189	99	209	-
2000	5 485	110	1 293	1 569	898	472	382	255	191	116	199	-
2001	5 647	107	1 258	1 567	1 002	540	390	272	188	131	192	-
2002	5 853	78	1 151	1 762	1 132	590	388	292	197	114	149	-
2003	5 699	84	1 153	1 682	1 102	623	367	245	170	107	166	-
2004	6 009	90	1 102	1 720	1 255	662	408	291	178	147	156	-
Naised — Females												
1990	11 774	2 731	4 222	1 682	1 027	676	509	303	270	169	185	-
1995	7 006	1 150	2 416	1 136	672	451	364	304	170	148	195	-
1996	5 517	770	1 955	1 016	529	369	272	249	120	98	139	-
1997	5 589	723	1 938	1 095	535	408	277	239	139	99	136	-
1998	5 430	594	1 844	1 190	543	354	297	229	136	95	148	-
1999	5 590	563	1 889	1 296	609	393	303	200	138	71	128	-
2000	5 485	492	1 773	1 327	672	375	264	233	155	67	127	-
2001	5 647	475	1 737	1 426	705	423	312	240	148	75	106	-
2002	5 853	414	1 751	1 604	864	414	274	237	151	65	79	-
2003	5 699	407	1 706	1 563	835	423	289	191	118	75	92	-
2004	6 009	388	1 737	1 626	925	474	305	220	172	80	82	-

Tabel 38 **Lahutused ühiste alaealiste laste järgi, 1995–2004**
 Table 38 *Divorces by number of common children under 18 years of age, 1995–2004*

Aasta Year	Kokku Total	Ühiste laste arv Number of common children			
		0	1	2	3+
1995	7 456	2 632	3 039	1 474	311
1996	5 657	1 898	2 286	1 206	267
1997	5 281	1 809	2 158	1 089	225
1998	4 491	1 562	1 815	930	184
1999	4 561	1 609	1 784	1 003	165
2000	4 230	1 527	1 733	816	154
2001	4 312	1 663	1 690	799	160
2002	4 074	1 660	1 581	707	126
2003	3 973	1 690	1 485	658	140
2004	4 158	1 758	1 595	667	138

Tabel 39 **Lahutajad soo ja vanuse järgi, 1995–2004**
 Table 39 *Newly divorced persons by sex and age, 1995–2004*

Aasta Year	Kokku Total	Vanus Age										
		15– 19	20– 24	25– 29	30– 34	35– 39	40– 44	45– 49	50– 54	55– 59	60+ teadmata unknown	
Mehed — Males												
1995	7 456	12	604	1 382	1 552	1 316	1 055	678	339	262	253	3
1996	5 657	9	394	1 084	1 185	1 026	785	562	258	179	171	4
1997	5 281	4	309	965	1 137	968	787	490	273	194	154	-
1998	4 491	6	219	826	953	819	688	442	245	147	146	-
1999	4 561	8	246	772	876	905	719	445	272	168	150	-
2000	4 230	4	196	637	831	818	674	495	295	131	148	1
2001	4 312	5	180	597	850	826	712	497	328	152	164	1
2002	4 074	1	175	554	767	784	648	495	344	142	164	-
2003	3 973	2	146	484	735	709	719	528	334	165	149	2
2004	4 158	2	165	511	795	782	729	530	324	168	152	-
Naised — Females												
1995	7 456	68	1 120	1 477	1 408	1 206	925	588	254	214	194	2
1996	5 657	47	740	1 192	1 084	969	699	451	211	135	126	3
1997	5 281	31	637	1 099	997	949	650	450	215	147	104	2
1998	4 491	37	465	982	870	775	568	381	202	115	96	-
1999	4 561	38	451	916	896	794	627	405	194	122	118	-
2000	4 230	29	388	766	827	714	596	434	267	101	107	1
2001	4 312	24	359	783	834	737	617	452	289	104	113	-
2002	4 074	26	344	718	771	652	575	465	298	116	109	-
2003	3 973	17	299	636	755	687	613	434	308	114	110	-
2004	4 158	19	357	665	847	665	626	480	244	142	113	-

Tabel 40 **Lahutused abielu kestuse järgi, 1995–2004**
 Table 40 *Divorces by duration of marriage, 1995–2004*

Aasta Year	Kokku Total	Abielu kestus aastates Duration of marriage in years								
		<1	1	2	3	4	5–9	10–14	15–19	20+
1995	7 456	135	275	374	514	542	2 220	1 272	966	1 138
1996	5 657	118	226	287	330	404	1 738	1 067	703	784
1997	5 281	80	189	248	302	294	1 676	1 053	654	785
1998	4 491	83	149	211	224	255	1 340	977	581	671
1999	4 561	87	182	197	227	251	1 194	1 024	646	753
2000	4 230	117	151	208	158	199	1 068	969	612	748
2001	4 312	93	181	195	201	205	976	983	639	839
2002	4 074	95	177	221	179	210	868	854	633	837
2003	3 973	67	157	204	223	167	791	798	686	880
2004	4 158	91	165	232	248	209	801	802	690	920

Mõisted

Aastakeskmine rahvaarv	Pool elanike aasta alguse ja aasta lõpu arvu summast; kasutatakse ka kordajate arvutamisel.
Abiellumuse üldkordaja	Aasta jooksul registreeritud abielude arv 1000 aastakeskmise elaniku kohta.
Abielu kestus aastates	Abielu juriidiline pikkus täisaastates.
Elussünd	Elusalt sündinud lapse ilmaletoomine, st elutunnustega lapse sünd sõltumata raseduse kestusest.
Hiline lootesurm (surnultsünd)	Vähemalt 500-grammise sünnikaaluga loote üsasisene surm pärast 22. rasedusnädalat.
Imikusuremuskordaja	Imikusurmade arv 1000 sama aasta elussündinu kohta.
Imikusurm	Alla aastase elusalt sündinud lapse surm.
Isa tuvastatus	Näitab isa andmete sünniakti kandmise alust. Isa tuvastamata sünd on sünd, mis registreeriti ema avalduse alusel. Sel juhul sünniaktis andmed isa kohta puuduvad. Isa tuvastatud sünd on sünd, mis registreeriti kas abielutunnistuse, isaduse tuvastamise kohtuotsuse, vanemate ühise või isa sellekohase avalduse alusel.
Lahutumuse üldkordaja	Aasta jooksul registreeritud abielulahutuste arv 1000 aastakeskmise elaniku kohta.
Legaalset indutseeritud abort (meditsiiniline abort)	Jaguneb legaalseks ja terapeutiliseks abordiks. Legaalne abort on raseduse seaduslik katkestamine raseda naise soovil. Terapeutiline abort on raseduse katkestamine meditsiinilistel näidustustel.
Loomulik iive	Aasta jooksul sündinute ja surnute arvu vahe. Positiivne loomulik iive näitab sündide ülekaalu, negatiivne surmade ülekaalu.
Loomuliku iibe üldkordaja	Loomulik iive aasta jooksul 1000 aastakeskmise elaniku kohta. Arvutatud sündimuse ja suremuse üldkordajate vahena.
Neonataalsurm	Imiku surm nelja esimese elunädala jooksul.
Oodatav eluiga	Mingis vanuses keskmiselt elada jäävate aastate arv elutabeli järgi, kui suremus ei muutuks. 0 aasta vanuses — oodatav eluiga sünnimomendil.
Perinataalsurm	Perinataalperioodil (algab 22. rasedusnädala möödumisel ja lõpeb 0–6 päeva pärast sündi) esinenud surnultsünni või surmajuht.
Rahvus	Rahvuse andmed tuginevad isiku enesemääramisele. Lapse rahvuse määramisel on aluseks ema rahvus.
Seaduslikust abielust sündinu	Laps, kelle isa andmed on sünniakti kantud abieluakti alusel.
Standarditud suremuskordaja	Suhtarv, mida kasutatakse rahvastiku suremuse võrdlemiseks, et kõrvaldada rahvastiku soo-vanuskoosseisu erinevuse mõju. Arvutatud aastal 1976 avaldatud Euroopa standardrahvastiku vanusjaotuse alusel, et võrrelda, milline oleks suremus juhul, kui Eesti

	rahvastiku vanusjaotus oleks samasugune kui standardrahvastikul. Kordaja arvutamisel on teadmata vanusega surnud liidetud vanuserühma 85+ hulka.
Summaarne sündimuskordaja	Keskmine elussündinud laste arv naise kohta tema elu jooksul, kui kehtiksid konkreetse aasta sündimuse vanuskordajad. Summaarne sündimuskordaja on aasta vanuskordajate summa (5 aasta vanuserühmade puhul korrutatuna viiega).
Suremuse soovanuskordaja	(suremuskordaja soo ja vanuse järgi) — surmajuhtude arv 1000 või 100 000 sama vanuserühma aastakeskmise elaniku kohta.
Suremuse üldkordaja	Surmajuhtude arv aastas 1000 aastakeskmise elaniku kohta.
Surmapõhjus	Surma algpõhjus, mille Maailma Tervishoiuorganisatsioon on määratlenud kui a) haiguse või vigastuse, mis algatas vahetult surmale viivate haigusseisundite jada või b) õnnetuse või vägivalla asjaolud, mis tekitasid surmava vigastuse.
Sündimuse vanuskordaja	Elussündide arv aastas 1000 mingis vanuserühmas naise kohta. Mõõdab sündimust vanuserühmades.
Sündimuse üldkordaja	Elussündide arv aastas 1000 aastakeskmise elaniku kohta.
Sünnijärjekord	Näitab, mitmes elussündinu on vastsündinu emale, arvestamata seda, kas eelmised lapsed on sünni registreerimise ajal elus või mitte.
Sünnituste arv	Aasta jooksul toimunud sünnituste koguarv, kaasa arvatud surnultsünnid. Mitmikesünnitus loetakse üheks sünnituseks.
Taaste brutokordaja	Elu jooksul sünnitatud tütarde keskmine arv naise kohta, mis on arvatud vaadeldava ajavahemiku sündimuse vanuskordajate alusel.
Vanus	Eluaastate arv täisaastates vaadeldaval ajahetkel, s.t vanus viimasel sünnipäeval.
Varajane neonataalsurm	Imiku surm esimesel elunädalal (0 kuni 6 päeva vanuselt).

Metoodika

Rahvastikustatistika andmete allikaks on rahvaloendused ja registreeritud rahvastikusündmused. Rahvaarvu ja rahvastiku koosseisu arvestuses kasutatakse viimasel rahvaloendusel loendatud Eesti alalise rahvastiku andmeid, mida täiendatakse igal aastal sünni- ja surmajuhtumite ning elukohavahetuste andmetega. 2000. aastast võeti rahvastikuarvestuse aluseks 2000. aasta rahva ja eluruumide loenduse tulemused. Rändeandmeid rahvastikuarvestuses ebatäielikkuse tõttu praegu ei kasutata.

Sünni-, surma-, abielu- ja lahutusstatistika hõlmab perekonnaseisuasutustes registreeritud Eesti kodanike ja mittekodanike sündmusi, samuti Eesti kodanike sündmusi, mis registreeriti Eesti välisesindustes. Avaldatavad andmed sisaldavad ainult neid sündmusi, mille puhul oli isiku elukohaks märgitud Eesti. Vastsündinu elukohaks on ema elukoht.

Andmete aastatöötuse aluseks on sündmuse toimumise kuupäev.

Sündide andmed sisaldavad ainult elussünde. Andmed surnultsündide ja imikusurmade kohta esitatakse elussündide andmetest eraldi. Elussünni määratluse muutus 1992. aastal mõjutas hiliste lootesurmade (surnultsündide) ja varajaste neonataalsurmade andmeid, mistõttu ei ole 1990. ja 1991. aasta andmed hilisematega täiesti võrreldavad. Sünnituste andmed sisaldavad nii elus- kui ka surnultsünde.

Surmapõhjused kodeeriti kuni 1997. aastani rahvusvahelise haiguste klassifikatsiooni 9. väljaande (RHK-9) järgi. 1997. aastast on kasutusel RHK-10.

Perekonnaseaduse kehtestamisega 1. jaanuarist 1995 vormistatakse kohtulikud lahutused lõplikult kohtus. 2001. aasta detsembrist registreerivad abielusid ka vaimulikud. Andmeid kogutakse kõigi seaduslike abielusõlmimiste kohta.

Alates 1994. aastast pärinevad abordistatistika andmed Sotsiaalministeeriumi raseduskatkestuse andmekogust. Andmete kogumise alusdokumendiks on raseduse katkestamise meditsiiniline kaart ehk abordikaart.

Kirjandust

Eesti piirkondlik statistika. 2004. *Regional Statistics of Estonia*. Aastakogumik. E-väljaanne.

Eesti Statistika Kuukiri. 2006. *Monthly Bulletin of Estonian Statistics*, nr 1–6.

Rahvastik. 2003–2004. *Population*. Aastakogumik. Tallinn, 2006.

Definitions

Age	<i>The age of the person concerned in full years at the time of the event, i.e. the age at last birthday.</i>
Age-specific fertility rate	<i>Annual number of live births per 1,000 women of specific age. Measures fertility in age groups.</i>
Birth order	<i>The biological live-birth order of the mother.</i>
Cause of death	<i>Primary cause of death. WHO definition is used.</i>
Children born from legal marriage	<i>Children are born from legal marriage when the father's data on birth record is based on the marriage record.</i>
Crude birth rate	<i>Annual number of live-born persons per 1,000 of mean annual population.</i>
Crude death rate	<i>Annual number of dead persons per 1,000 of mean annual population.</i>
Crude divorce rate	<i>Number of registered divorces per 1,000 of mean annual population.</i>
Crude marriage rate	<i>Number of registered marriages per 1,000 of mean annual population.</i>
Crude rate of natural increase	<i>Annual natural increase per 1,000 of mid-year population. It has been calculated as the difference between crude rates of birth and death.</i>
Death rate by sex and age (age-specific death rate)	<i>Number of deaths (specified by sex) in one age group during a year per 100,000 or 1,000 mean annual population in the same age group in the same year.</i>
Duration of marriage in years	<i>Interval of time between the date marriage was contracted and the date it was divorced, expressed in completed years.</i>
Early neonatal death	<i>The deaths of infants who died during the first week of their life (aged 0–6 days).</i>
Ethnic nationality	<i>The data are based on self-determination. The ethnic nationality of the mother is taken as a basis for determining the ethnic nationality of the child.</i>
Gross reproduction rate	<i>The average number of daughters that would be born alive to a woman during her lifetime if she passed through her childbearing years conforming to the age-specific fertility rates of a given year.</i>
Identification of father	<i>Shows the basis of father's data on birth certificate. Father is not identified if the birth was registered by the application of mother and the data about father is missing in birth certificate. Father is identified if the birth was registered on the base of marriage certificate, co-application of parents, application of father or judgement about identification of paternity.</i>
Infant deaths	<i>The deaths of up to one-year-old live-born children.</i>
Infant mortality rate	<i>Infant deaths per 1,000 live births in the same year.</i>
Late foetal deaths (stillbirths)	<i>The intra-uterine deaths of foetus weighing at least 500 grams at birth, which took place after the 22nd week of pregnancy.</i>
Legally induced abortion (or medical abortion)	<i>Includes legal and therapeutic abortion. Legal abortion is the legal termination of the pregnancy at the pregnant woman's own wish. Therapeutic abortion is the termination of pregnancy on medical indications.</i>
Life expectancy at certain age	<i>The average remaining lifetime in years for persons who attain a given age, if mortality remains unchanged. Results of the life tables. At the age of 0 — life expectancy at birth.</i>
Live birth	<i>Delivery of live-born child, i.e. a child showing evidence of life irrespective of the duration of pregnancy.</i>

Mean annual population	<i>Half the sum number of the population at the beginning and end of the year; used also in calculating rates.</i>
Natural increase	<i>Excess of live births over deaths in a certain year. The positive natural increase shows the excess of live births over deaths, the negative one shows the excess of deaths over live births.</i>
Neonatal deaths	<i>Deaths of infants who died during the first four weeks of their life.</i>
Number of deliveries	<i>Total number of deliveries, including stillbirths. Multiple births are taken into account as one delivery, irrespective of the number of children born.</i>
Perinatal deaths	<i>All foetuses and infants who died within the perinatal period (commences at 22 completed weeks and ends seven days after birth).</i>
Standardised death rates	<i>Show how high the mortality would be for the Estonian population with defined age-specific death rates if the age distribution of Estonian population were the same as that of the European standard population. In calculations, the deaths of persons whose age was unknown have been included in the age group 85+.</i>
Total fertility rate (TFR)	<i>The average number of children that would be born alive to a woman during her lifetime if she passed through all her childbearing years conforming to the age-specific fertility rates of a given year. The TFR is the sum of the age-specific fertility rates (multiplied by five in the case of 5-year age groups).</i>

Methodology

The population statistics are based on censuses and on the registration of vital events. The population accounting is based on the latest Population Census data, which were supplemented each year by the data of registered vital events (births, deaths and migration data). Starting from 2000 the population accounting is based on the results of the 2000 Population and Housing Census. Migration data are not used because of their incompleteness.

Birth, death, marriage and divorce statistics include the vital events of Estonian citizens and non-citizens, which had been registered in registry offices, and also the vital events of Estonian citizens, which had been registered in the representations of Estonia in foreign states. Published vital events data include only these events, for which the place of residence had been recorded to be in Estonia. Newborn's place of residence is mother's place of residence.

The yearly data processing is based on the date of the event.

The birth tables include data only on live births. The data on stillbirths and infant deaths are presented separately from live births. The change in the definition of the live birth since 1992 influenced the number of stillbirths and perinatal deaths. The data on deliveries include both live and stillbirths.

Until 1997 the causes of death were coded by the International Classification of Diseases (ICD-9). Starting from 1997 ICD-10 is used.

With the adoption of the Family Act, starting from 1 January 1995 the judicial divorces are registered officially in courts. Since December 2001 clergymen also register marriages. Data are collected about all legal marriages.

From 1994 the register data from the Abortion Register at the Ministry of Social Affairs are used for abortion statistics.

Publications

Eesti piirkondlik statistika. 2004. Regional Statistics of Estonia. Yearbook. E-publication.

Eesti Statistika Kuukiri. 2006. Monthly Bulletin of Estonian Statistics, Nos 1–6.

Rahvastik. 2003–2004. Population. Yearbook. Tallinn, 2006.

HARIDUS

Tabel 1	Alusharidus, 1995, 2000, 2003–2005	66
Tabel 2	Koolieelsed lasteasutused tüübi järgi, 2005.....	66
Tabel 3	Lapsed koolieelsetes lasteasutustes vanuse järgi, 2005	66
Tabel 4	Laste vanuseline määr koolieelsetes lasteasutustes, 2005	66
Tabel 5	Õppijad haridusastme ja õppevormi järgi, 1995, 2000, 2003–2005.....	67
Tabel 6	Õppijaid 10 000 elaniku kohta, 1995, 2000, 2003–2005.....	68
Tabel 7	Naisõppurid, 2000, 2003–2005.....	69
Tabel 8	Hariduse omandanud, 1995, 2000, 2003–2005.....	70
Diagramm 1	Õpingute jätkamine pärast üldharidusliku põhikooli lõpetamist, 1992–2005	70
Diagramm 2	Õpingute jätkamine pärast üldharidusliku keskkooli lõpetamist, 1992–2005	71
Tabel 9	Haridusasutustes õppijate vanusejärgne määr, 2005.....	71
Tabel 10	Oodatav keskmine õpiaeg aastates, 2005/2006.....	72
Tabel 11	Üldharidus päevaõppes, 1995, 2000, 2003–2005	72
Tabel 12	Üldharidus õhtu- ja kaugõppes, 1995, 2000, 2003–2005	73
Tabel 13	Üldhariduse pedagoogid vanuserühma järgi, 2005.....	73
Tabel 14	Kutseharidus, 1995, 2000, 2003–2005.....	73
Tabel 15	Kutseõppeasutuste pedagoogid vanuserühma järgi, 2005.....	74
Tabel 16	Vastuvõtt kutsehariduses koolitusala järgi, 1995, 2000, 2003–2005	74
Tabel 17	Lõpetanud kutsehariduses koolitusala järgi, 1995, 2000, 2003–2005	74
Tabel 18	Kõrgharidus, 1995, 2000, 2003–2005.....	76
Diagramm 3	Üliõpilased õppekeele järgi, 2005/2006	76
Tabel 19	Õppijad, vastuvõetud ja lõpetanud ülikoolides, 1995, 2000, 2003–2005.....	77
Tabel 20	Õppijad, vastuvõetud ja lõpetanud riiklikes rakenduskõrgkoolides, 1995, 2000, 2003–2005.....	77
Tabel 21	Õppijad, vastuvõetud ja lõpetanud erarakenduskõrgkoolides, 1995, 2000, 2003–2005.....	78
Tabel 22	Õppijad, vastuvõetud ja lõpetanud kutseõppeasutustes kõrghariduse õppekavadel, 1995, 2000, 2003–2005.....	78
Tabel 23	Üliõpilased kõrghariduses koolitusala järgi, 1995, 2000, 2005	79
Diagramm 4	Vastuvõetud üliõpilased soo järgi, 2005/2006	81
Tabel 24	Vastuvõetud kõrghariduses koolitusala järgi, 1995, 2000, 2005.....	81
Tabel 25	Lõpetanud kõrghariduses koolitusala järgi, 1995, 2000, 2005.....	83
Diagramm 5	Lõpetanud üliõpilased, 2005	86

EDUCATION

Table 1	Preprimary education, 1995, 2000, 2003–2005.....	66
Table 2	Preschool institutions by type, 2005	66
Table 3	Children in preschool institutions by age, 2005	66
Table 4	Enrolment ratio in preschool institutions, 2005	66
Table 5	Enrolment by educational level and type of study, 1995, 2000, 2003–2005.....	67
Table 6	Pupils and students enrolled per 10,000 inhabitants, 1995, 2000, 2003–2005.....	85
Table 7	Female pupils and students, 2000, 2003–2005.....	69
Table 8	Number of graduates, 1995, 2000, 2003–2005	70
Diagram 1	Continuation of education by general basic school graduates, 1992–2005	70
Diagram 2	Continuation of education by general secondary school graduates, 1992–2005	71
Table 9	Enrolment ratio for educational institutions, 2005.....	71
Table 10	School life expectancy in years, 2005/2006.....	72
Table 11	Full-time general education, 1995, 2000, 2003–2005.....	72
Table 12	Part-time general education, 1995, 2000, 2003–2005.....	73
Table 13	Pedagogues of general education by age group, 2005	73
Table 14	Vocational education, 1995, 2000, 2003–2005.....	73
Table 15	Pedagogues of vocational institutions by age group, 2005.....	74

Table 16	Admittance at vocational education by field of study, 1995, 2000, 2003–2005.....	74
Table 17	Graduates at vocational education by field of study, 1995, 2000, 2003–2005.....	74
Table 18	Higher education, 1995, 2000, 2003–2005.....	76
Diagram 3	Students by language of instruction, 2005/2006	76
Table 19	Enrolment, admittance and graduates of universities, 1995, 2000, 2003–2005	77
Table 20	Enrolment, admittance and graduates of state professional higher schools, 1995, 2000, 2003–2005.....	77
Table 21	Enrolment, admittance and graduates of private professional higher schools, 1995, 2000, 2003–2005.....	78
Table 22	Enrolment, admittance and graduates of vocational education institutions at higher education programmes, 1995, 2000, 2003–2005	78
Table 23	Higher education students by field of study, 1995, 2000, 2005	79
Diagram 4	Admitted students by sex, 2005/2006	81
Table 24	Admitted higher education students by field of study, 1995, 2000, 2005.....	81
Table 25	Higher education graduates by field of study, 1995, 2000, 2005	83
Diagram 5	Graduate students, 2005	86

Ülevaade

Peatükk esitab statistikat haridusasutuste, õppijate arvu, vastuvõtu ja lõpetanute kohta eri haridusastmetel peamiselt aastate 1995–2005 kohta.

1990-ndate teisel poolel koolieelsete lasteasutuste laste kahanenud absoluutarv, mis oli seotud vähenenud sündimusega 1990-ndate aastate alguses, on taas tõusuteel. Järjepidevalt on suurenenud aga koolieelses lasteasutuses käivate laste osatähtsus vastava vanuserühma hulgas. Nii käis 2005. aasta lõpus 3–6-aastastest lastest koolieelses lasteasutuses 86%, 1995. aastal vaid 65%. Koolieelses lasteasutustes käivate kaheaastaste laste osatähtsus vastavas eas laste hulgas aga kasvas 1995. aasta 38%-st 2005. aasta 57%-ni. Vähenenud sündimus on ka põhjus, miks juba 2001. aastal langes I klassi õpilaste arv alla 14 000 piiri, olles veel 1996. aastal 22 000. 2005. aasta sügisel alustas kooliteed kõigest 12 000 last. Üheksakümnendatel aastatel vähenes kaheksakümnendate aastatega võrreldes oluliselt põhi- ja keskkooli lõpetanute osatähtsus vastavaealises rahvastikus. Üldhariduse näitarve mõjutab asjaolu, et aastatel 1989–1991 mindi kuueaastaselt koolimineku ealt üle seitsmeaastasele. Kolme aasta jooksul läks kooli vaid kahe aastakäigu jagu lapsi. Uue sajandi algusaastatel mõjutab nimetatud asjaolu aga gümnaasiumilõpetajate arvnäitajaid. Lõpetajate suurenenud arv sajandi alguses on tingitud ennekõike 12 aastat tagasi kooliteed alustanute arvu muutusest.

Kutseharidusreformi tulemusel oli alates 1999/2000. õppeaastast võimalik alustada õpinguid kutsekõrghariduse ja kutsekeskhariduse õppekavade järgi, kutsekeskhariduse puhul nii põhihariduse kui ka keskhariduse baasil. Seetõttu kutse- ja keskeriõppesse enam vastuvõttu ei toimunud, kuid teatud osa varasematel aastatel vastuvõetuid jätkas vanade õppekavade järgi.

Haridusseadustiku muudatusega 2002. aastal lisandus kõrgharidusse uus kategooria — rakenduskõrgharidus, mille õppekavad on seatud asendama kutsekõrghariduse ja diplomioõppe õppekavu. Vastuvõttu viimati nimetatud õppekavadele enam ei toimu, kuid üliõpilased jätkavad seal õpinguid. 2002. aastast lisandus uue kategooriana ka integreeritud bakalaureuse- ja magistriõpe. Nendel õppekavadel omandas 2005/2006. õppeaastal haridust ligi 3500 üliõpilast. Olulisi tendentse üheksakümnendate aastate teisest poolest alates on üliõpilaste arvu kasv, seda osaliselt eraülikoolide ja -kõrgkoolide arengu tulemusena. 1995. aastal õppis eraharidusasutustes vähem kui 5000 üliõpilast, 2005. aastal juba rohkem kui 14 000. Kuid ka avalik-õiguslikes ülikoolides õppis 2004. aastal 23 000 üliõpilast rohkem kui kaheksa aastat varem. Eelmise aastaga võrreldes suurenes üliõpilaste koguarv 527 võrra.

Hariduslik kihistumine süveneb. Kasvab koolilõpetamisikka jõudnud keskhariduseta (ka põhihariduseta) noorte arv, samal ajal suureneb aga oluliselt kõrgharidust omandama pürgivate noorte arv.

Kui 1995. aastal oli 6–23-aastaste oodatav õpiaeg 12 aastat, siis üliõpilaste arvu kasvades on see 2005. aastaks suurenenud enam kui 14 aastani. Sealjuures on naiste keskmine oodatav õpiaeg olnud Eestis järjepidevalt pikem kui meestel, vahe nimetatud vanuserühmas oli 2005. aastal 0,9 aastat.

Overview

The chapter presents statistics on the educational institutions, enrolment, admittance and number of graduates at different educational levels mainly for the years 1995–2005.

The absolute number of kindergarten enrolment that decreased in the second half of the nineties due to the falling birth-rate in the early nineties, is increasing again. The share of kindergarten children among the corresponding age group has continuously increased. At the end of 2005, 86% of 3–6-year-old children were enrolled in kindergartens, as against 65% in 1995. The share of 2-year-old kindergarten children among the children of the same age increased from 38% in 1995 to 57% in 2005.

The falling birth-rate was also a cause of the decrease in the enrolment in grade 1 below 14,000 already in 2001, while only in 1996 it had been 22,000. In autumn 2005, only about 12,000 children entered school. The ratio of basic and general secondary education graduates to the corresponding age group in the nineties was substantially lower than in the eighties. The indicators of general education are influenced by the fact that in the years 1989–1991 the school starting age was changed from 6 to 7. Thus, during three years the school was entered only by a two-year birth-cohort. In the first years of the new century the mentioned factor influences the indicators of the secondary level graduation. The growth in the number of graduates in the first years of the current century is primarily caused by the changes in the first grade admittance 12 years earlier.

As a result of the vocational education reform, starting from the academic year 1999/2000 it was possible to begin studies at professional higher education and vocational secondary education courses; in the last case, after either finishing basic or secondary education. Therefore no new entrants were admitted to vocational and professional secondary education courses, however, some of those enrolled in the earlier years continued to study according to old programmes.

In 2002, due to the changes in education legislation a new category — applied higher education — was added to higher education aimed to replace programmes at professional higher education and diploma levels. There was no admittance to programmes last named but the enrolment was continuing. Since 2002 a new category — the integrated bachelor and master courses — was added, about 3,500 students were studying at these programmes in the academic year 2005/2006. The most significant tendency of the late nineties — partly as a result of the development of private universities and higher schools — was the continuous growth in the number of students studying in higher education establishments. In 2005 they numbered over 14,000, as against less than 5,000 in 1995. However, in 2005 over 23,000 students more studied in public universities than eight years earlier. As compared to the previous year, the total number of students increased by 527.

The stratification of population by educational level rose: the number of young people who had not obtained general secondary education (or even basic education) despite reaching the corresponding age, grew; at the same time a substantially larger number of young people tried to obtain higher education.

In 1995 the number of expected years of schooling was 12 for 6–23-year-olds. However, due to the growth in the number of students, the school life expectancy surpassed 14 years by 2005. Females continue to study longer than males in Estonia, in 2005 the difference in school life expectancy for females and males in the above-mentioned age group was 0.9 year.

Tabel 1 **Alusharidus, 1995, 2000, 2003–2005**
 Table 1 **Preprimary education, 1995, 2000, 2003–2005**
 (aasta lõpus — at end-year)

	1995	2000	2003	2004	2005	
Koolieelsed lasteasutused	671	646	597	600	609	Preschool institutions
Lapsed lasteasutustes, tuhat	60,9	50,6	51,3	52,9	54,5	Children in child care institutions, thousands
linnas	46,6	37,8	39,8	39,5	40,5	in urban areas
maal	14,3	12,8	11,6	13,4	14,0	in rural areas
lastest õpilased	2,1	0,3	-	-	-	pupils among children
Lasteasutuste laste kogumäär 1–6-aastaste vanuserühma suhtes, %	56	67	69	70	71	Gross enrolment rate for age group 1–6 years, %
Lasteasutuste laste vanuseline määr 3–6-aastaste vanuserühmas, %	65	79	83	85	86	Net enrolment rate for age group 3–6 years, %
Lapsi lasteasutuste 100 koha kohta ^a	120	101	103	103	104	Children per 100 places in child care institutions ^a
linnas	121	102	104	105	106	in urban areas
maal	120	97	97	98	98	in rural areas

^a Ilma õpilasteta. Normkoha definitsiooni muutuste tõttu ei ole 1999.–2001. aasta suhtarvud võrreldavad varasematega.

^a Excluding pupils. Due to changes in the definition of the normative place, the ratios for 1999–2001 are not comparable with the earlier years.

Tabel 2 **Koolieelsed lasteasutused tüübi järgi, 2005**
 Table 2 **Preschool institutions by type, 2005**

Asutuse tüüp	Asutused Preschool institutions	Kohad Places	Lapsed Children	Õpilased Pupils	Type of institution
Lastesõim	9	350	422	-	Nursery-school
Lasteaed	516	49 027	50 807	-	Kindergarten
Erilasteaed	4	167	180	-	Kindergarten for children with special needs
Lasteaed-alkkool	63	2 759	2 761	-	Kindergarten-primary school
Lasteaed-põhikool	17	430	390	-	Kindergarten-basic school

Tabel 3 **Lapsed koolieelsetes lasteasutustes vanuse järgi, 2005**
 Table 3 **Children in preschool institutions by age, 2005**

Vanus, aastat	Lapsed Children	Tüdrukud Girls	Poisid Boys	Age, years
1	1 656	798	858	1
2	7 374	3 673	3 701	2
3	10 476	5 184	5 292	3
4	10 764	5 232	5 532	4
5	11 450	5 503	5 947	5
6	10 503	5 082	5 421	6
7	2 311	1 011	1 300	7
8	26	7	19	8
9–11	-	-	-	9–11

Tabel 4 **Laste vanuseline määr koolieelsetes lasteasutustes, 2005**
 Table 4 **Enrolment ratio in preschool institutions, 2005**
 (ilma õpilasteta, protsenti — excluding pupils, percentages)

Vanus, aastat	Kokku Total	Tüdrukud Girls	Poisid Boys	Age, years
1	11,92	11,79	12,04	1
2	56,99	57,63	56,36	2
3	81,18	81,73	80,65	3
4	86,05	86,56	85,57	4
5	88,69	89,09	88,33	5
6	87,30	86,46	88,10	6
7	19,69	17,81	21,46	7
Oodatav 3–6-aastaste lasteasutuses viibimise aeg, aastat	3,43	3,44	3,43	Expected years of schooling at pre-primary level for 3–6 year-olds

Tabel 5 **Õppijad haridusastme ja õppevormi järgi, 1995, 2000, 2003–2005**
 Table 5 **Enrolment by educational level and type of study, 1995, 2000, 2003–2005**
 (õppeaasta alguses, tuhat — at the beginning of the academic year, thousands)

Haridusaste, õppevorm	1995	2000	2003	2004	2005	Educational level, type of study
Üldharidus	221,1	218,6	199,1	190,9	180,9	General education
põhiharidus ^a	184,2	180,5	158,4	148,8	138,8	basic education ^a
päevaõppes	182,7	179,2	157,0	147,2	137,1	diurnal
õhtuõppes	0,6	1,0	0,7	0,7	0,6	evening
kaugõppes	0,9	0,3	0,7	0,9	1,1	correspondence
keskharidus ^a	36,8	38,0	40,7	42,1	42,1	secondary education ^a
päevaõppes	31,8	33,0	35,6	36,8	36,7	diurnal
õhtuõppes	2,5	2,9	2,8	2,7	2,5	evening
kaugõppes	2,5	2,1	2,3	2,6	2,9	correspondence
Kutseharidus	29,4	30,9	28,2	29,9	29,0	Vocational education
kutseõpe	16,9	5,9	0,3	0,3	0,0	vocational courses
päevaõppes	16,5	5,9	0,3	0,3	0,0	diurnal
õhtuõppes	0,3	0,0	-	-	-	evening
kaugõppes täis-	0,2	-	-	-	-	correspondence
koormusega õppes	..	..	..	..	-	full-time
osakoormusega õppes	..	..	..	..	-	part-time
kutsekesk-	..	22,4	27,9	29,6	29,0	vocational
haridusõpe	..	..	..	..	..	secondary
päevaõppes	..	19,7	25,5	27,7	19,5	education
õhtuõppes	..	1,4	0,2	0,1	0,0	courses
kaugõppes täis-	..	1,4	2,2	1,8	0,4	diurnal
koormusega õppes	..	..	..	..	8,3	evening
osakoormusega õppes	..	..	..	..	0,8	correspondence
keskeriõpe	12,5	2,5	0,0	-	-	full-time
päevaõppes	9,7	2,0	0,0	-	-	part-time
õhtuõppes	1,0	0,3	-	-	-	professional
Kõrgharidus	27,2	56,4	65,7	67,8	68,3	secondary
rakenduskõrg-	..	..	14,3	19,2	20,9	education
haridusõpe	..	..	11,9	15,4	2,9	courses
statsionaarses	..	..	2,4	3,8	0,6	applied higher
õppes	..	..	..	..	16,7	education
kaugõppes täis-	..	..	..	..	0,7	courses
koormusega	..	..	..	..	..	stationary
õppes osakoormu-	..	..	..	..	..	correspondence
sega õppes	..	..	..	..	..	full-time
kutsekõrg-	..	5,6	1,9	0,3	0,1	part-time
haridusõpe	..	4,8	1,8	0,2	0,1	professional higher
statsionaarses	..	0,9	0,2	0,1	0,0	education
õppes	..	..	..	..	0,0	courses
kaugõppes täis-	..	..	..	..	0,0	stationary
koormusega	..	..	..	..	..	correspondence
õppes osakoormu-	..	..	..	..	..	full-time
sega õppes	..	..	..	..	..	part-time
diplomiõpe	6,1	17,1	8,2	4,7	2,4	diploma courses
statsionaarses	5,3	12,9	5,9	3,4	1,7	stationary
õppes	0,8	4,3	2,3	1,3	0,6	correspondence
kaugõppes täis-	..	..	..	..	0,1	full-time
koormusega	..	..	..	..	0,0	part-time
õppes osakoormu-	..	..	..	..	..	..
sega õppes	..	..	..	..	..	..
bakalaureuseõpe	18,0	27,9	30,0	30,9	29,8	bachelor courses
statsionaarses	16,2	25,3	24,6	24,9	7,3	stationary
õppes	1,7	2,6	5,4	6,0	2,3	correspondence
kaugõppes täis-	..	..	..	..	18,7	full-time
koormusega	..	..	..	..	1,5	part-time
õppes osakoormu-	..	..	..	..	..	..
sega õppes	..	..	..	..	..	..

Tabel 5 **Õppijad haridusastme ja õppevormi järgi, 1995, 2000, 2003–2005**
 Tabel 5 *Enrolment by educational level and type of study, 1995, 2000, 2003–2005*
 (õppeaasta alguses, tuhat — at the beginning of the academic year, thousands)

Haridusaste, õppevorm	1995	2000	2003	2004	2005	Järg — Cont. Educational level, type of study
integreeritud bakalaureuse- ja magistriõpe	..	..	2,6	3,1	3,5	integrated bachelor and master courses
statsionaarses õppes	..	..	2,2	2,7	1,2	stationary
kaugõppes täiskooormusega	..	..	0,4	0,4	0,1	correspondence full-time
õppes osakoormusega õppes	..	..	...	...	2,1	part-time
magistriõpe	2,6	4,3	7,0	7,8	9,7	master courses
statsionaarses õppes	2,2	3,9	6,0	6,2	1,2	stationary
kaugõppes	0,4	0,5	1,0	1,6	0,3	correspondence
täiskooormusega	..	..	...	...	7,6	full-time
õppes osakoormusega õppes	..	..	...	...	0,6	part-time
doktoriõpe	0,6	1,4	1,7	1,8	2,0	doctor courses
statsionaarses õppes	0,6	1,4	1,7	1,8	0,8	stationary
kaugõppes	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	correspondence
täiskooormusega	..	..	...	...	1,2	full-time
õppes osakoormusega õppes	..	..	...	...	0,0	part-time
KOKKU	277,7	305,9	293,0	288,6	278,2	TOTAL

^a Aastast 1989 jagunevad klassid: põhiharidus — I–IX, keskharidus — X–XII.

^b Sisseastunud jaotatakse alates 2004. aastast kutsehariduses ja alates 2003. aastast kõrghariduses täis- ja osakoormusega (üli)õpilasteks, varasematel sisseastunutel on õppevormideks statsionaarne, päeva-, õhtu- ja kaugõpe. 2003. ja 2004. aastal on täis- ja osakoormusega (üli)õpilased arvestatud statsionaarse, päeva-, õhtu- ja kaugõppe hulka (ka järgnevatel tabelites).

^a From 1989 the division of grades is: basic education — grades 1–9, secondary education — grades 10–12.

^b Students entering studies at the 2004 (or later) academic year in vocational education and at the 2003 (or later) academic year in higher education, have full-time or part-time study-forms. Those, entering earlier, have the following study-forms: stationary, diurnal, evening and correspondence. In 2003 and 2004 full-time and part-time students are included in diurnal, evening and correspondence study-forms (also in following tables).

Tabel 6 **Õppijaid 10 000 elaniku kohta, 1995, 2000, 2003–2005**
 Table 6 *Pupils and students enrolled per 10,000 inhabitants, 1995, 2000, 2003–2005*
 (õppeaasta alguses — at the beginning of the academic year)

Haridusaste	1995	2000	2003	2004	2005	Educational level
Üldharidus	1 539	1 596	1 472	1 416	1 345	General education
põiharidus	1 282	1 318	1 171	1 104	1 032	basic education
keskharidus	256	278	301	312	313	secondary education
Kutseharidus	205	225	208	222	216	Vocational education
kutseõpe	118	43	2	2	0	vocational courses
kutsekeskharidusõpe	..	164	206	220	216	vocational secondary education courses
keskeriõpe	87	18	0	-	-	professional secondary courses
Kõrgharidus	191	412	485	502	508	Higher education
rakenduskõrgharidusõpe	..	..	106	142	155	applied higher education courses
kutsekõrgharidusõpe	..	41	14	2	1	professional higher education courses
diplomiõpe	43	125	60	35	18	diploma courses
bakalaureuseõpe	126	204	222	229	221	bachelor courses
integreeritud bakalaureuse- ja magistriõpe	..	..	19	23	26	integrated bachelor and master courses
magistriõpe	18	32	52	58	72	master courses
doktoriõpe	4	11	12	13	15	doctor courses
KOKKU	1 931	2 233	2 166	2 140	2 069	TOTAL

Tabel 7 Naisõppurid, 2000, 2003–2005
 Table 7 Female pupils and students, 2000, 2003–2005
 (õppeaasta alguses — at the beginning of the academic year)

Haridustase, õppevorm	Naisõppurid, tuhat Female pupils and students, thousands				Naisõppurite osatähtsus, % Share of female pupils and students, %				Educational level, type of study
	2000	2003	2004	2005	2000	2003	2004	2005	
Üldharidus	108,9	99,7	97,5	91,2	49,8	50,1	50,2	50,4	General education
põhiharidus	86,4	75,8	71,3	66,3	47,9	47,9	47,8	47,7	basic education
päevaõppes	86,0	75,3	70,5	65,7	48,0	48,0	47,9	47,9	diurnal
õhtuõppes	0,4	0,2	0,5	0,3	34,6	36,7	33,3	40,3	evening
kaugõppes	0,1	0,2	0,3	0,3	22,7	31,1	32,4	31,5	correspondence
keskharidus	22,5	23,9	26,2	24,9	59,1	58,7	58,6	59,1	secondary education
päevaõppes	19,6	20,9	21,6	21,6	59,4	58,8	58,8	58,8	diurnal
õhtuõppes	1,7	1,6	3,1	1,6	59,0	58,9	57,8	62,6	evening
kaugõppes	1,2	1,3	1,5	1,7	54,1	56,7	58,5	60,5	correspondence
Kutseharidus	14,1	12,5	13,1	13,0	45,7	44,5	43,7	44,7	Vocational education
kutseõpe	2,0	-	-	-	34,2	-	-	-	vocational courses
päevaõppes	2,0	-	-	-	33,8	-	-	-	diurnal
õhtuõppes	0,0	-	-	-	97,3	-	-	-	evening
kaugõppes	-	-	-	-	-	-	-	-	correspondence
kutsekeskharidusõpe	11,1	12,5	13,1	13,0	49,3	44,9	44,1	44,7	vocational secondary education courses
päevaõppes	9,1	10,8	11,7	6,7	46,3	42,3	42,1	34,5	diurnal
õhtuõppes	0,9	0,2	0,1	0,0	66,0	90,5	86,3	100,0	evening
kaugõppes	1,1	1,5	1,3	0,3	74,7	71,2	71,8	68,9	correspondence
täiskoormusega õppes	..	..	..	5,4	..	..	..	65,3	full-time part-time
osakoormusega õppes	..	..	..	0,6	..	..	..	69,5	
keskeriõpe	1,0	0,0	-	-	41,1	100,0	-	-	professional secondary courses
päevaõppes	0,8	0,0	-	-	40,2	100,0	-	-	diurnal
õhtuõppes	0,1	-	-	-	42,8	-	-	-	evening
kaugõppes	0,1	-	-	-	46,0	-	-	-	correspondence
Kõrgharidus	34,1	40,6	41,6	42,0	60,4	61,7	61,5	61,6	Higher education
rakendus kõrgharidusõpe	..	9,1	12,2	13,1	..	63,6	63,4	62,7	applied higher education courses
statsionaarses õppes	..	7,5	9,6	1,7	..	63,3	62,5	58,4	full-time
kaugõppes	..	1,6	2,6	0,4	..	65,2	67,1	57,9	correspondence
täiskoormusega õppes	..	..	..	10,7	..	..	..	64,5	full-time
osakoormusega õppes	..	..	..	0,3	..	..	..	42,9	part-time
kutsekõrgharidusõpe	4,7	1,5	0,1	0,1	83,6	76,9	45,7	52,9	professional higher education courses
statsionaarses õppes	4,0	1,4	0,1	0,1	83,5	76,3	50,0	60,0	full-time
kaugõppes	0,7	0,1	0,0	0,0	84,1	43,5	27,1	26,3	correspondence
täiskoormusega õppes	..	..	..	-	..	..	..	-	full-time
osakoormusega õppes	..	..	..	0,0	..	..	..	28,6	part-time
diplomiõpe	10,2	4,8	2,7	1,3	59,5	58,5	56,9	54,4	diploma courses
statsionaarses õppes	7,3	3,2	1,8	0,9	57,1	54,6	53,7	52,5	full-time
kaugõppes	2,9	1,6	0,9	0,4	66,8	68,5	65,0	59,5	correspondence
täiskoormusega õppes	..	..	..	0,0	..	..	..	56,5	full-time
osakoormusega õppes	..	..	..	0,0	..	..	..	50,0	part-time
bakalaureuseõpe	15,8	18,1	18,6	18,0	56,5	60,2	60,3	60,4	bachelor courses
statsionaarses õppes	14,2	14,4	14,6	4,0	56,0	58,6	58,8	54,8	full-time
kaugõppes	1,6	3,6	4,0	1,5	61,4	67,3	66,5	64,3	correspondence
täiskoormusega õppes	..	..	..	11,7	..	..	..	62,9	full-time
osakoormusega õppes	..	..	..	0,8	..	..	..	50,5	part-time
integreeritud bakalaureuse- ja magistriõpe	..	1,7	2,0	2,1	..	66,5	65,0	62,1	integrated bachelor and master courses
statsionaarses õppes	..	1,4	1,6	0,8	..	62,1	62,3	66,9	full-time
kaugõppes	..	0,4	0,4	0,1	..	90,5	81,2	88,4	correspondence
täiskoormusega õppes	..	..	..	1,2	..	..	..	59,1	full-time
osakoormusega õppes	..	..	..	0,0	..	..	..	40,5	part-time
magistriõpe	2,6	4,5	5,1	6,4	60,4	64,8	65,7	66,2	master courses
statsionaarses õppes	2,4	3,8	3,9	0,8	61,2	63,9	63,8	68,3	full-time
kaugõppes	0,2	0,7	1,2	0,2	54,1	70,3	72,8	78,5	correspondence
täiskoormusega õppes	..	..	..	5,0	..	..	..	66,3	full-time
osakoormusega õppes	..	..	..	0,3	..	..	..	55,4	part-time
doktoriõpe	0,8	0,9	0,9	1,0	56,1	52,1	52,6	53,5	doctor courses
statsionaarses õppes	0,8	0,9	0,9	0,4	56,2	52,1	52,6	55,9	full-time
kaugõppes	0,0	0,0	0,0	0,0	40,0	-	-	-	correspondence
täiskoormusega õppes	..	..	..	0,6	..	..	..	52,6	full-time
osakoormusega õppes	..	..	..	0,0	..	..	..	35,5	part-time

Tabel 8 **Hariduse omandanud, 1995, 2000, 2003–2005**
 Table 8 **Number of graduates, 1995, 2000, 2003–2005**
 (õppeaasta jooksul — during the academic year)

Haridusaste, õppevorm	1995	2000	2003	2004	2005	Educational level, type of study
Põhiharidus ^a	16 879	17 335	19 534	20 469	19 758	Basic education ^a
päevaõppes	16 343	16 851	18 982	19 971	19 291	full-time
õhtu- või kaugõppes	472	484	552	498	467	part-time
koos kutsega kutseõppes	64	-	-	-	-	together with profession at vocational courses
Kesküldharidus ^a	12 139	13 635	11 178	11 362	11 958	General secondary education ^a
päevaõppes	8 787	9 807	10 115	10 306	10 780	full-time
õhtu- või kaugõppes	1 139	1 256	1 063	1 056	1 178	part-time
koos kutsega kutseõppes	2 213	2 572	-	-	-	together with profession at vocational courses
Kutseharidus	7 345	8 566	8 081	7 049	7 548	Vocational education
kutse kutseõppes	5 052	3 407	152	248	9	profession at vocational courses
kutsekeskharidus	..	2 901	7 886	6 801	7 539	vocational secondary education
põhihariduse baasil	..	-	3 526	3 026	3 696	based on basic education
keskhariduse baasil	..	2 901	4 360	3 775	3 843	based on secondary education
keskeriharidus	2 293	2 258	43	..	..	professional secondary education
koos kesküld- haridusega	389	563	43	..	..	together with general secondary education
Kõrgharidus	3 355	6 048	9 877	10 235	11 793	Higher education
rakendus- kõrgharidus	..	..	568	1 768	2 461	applied higher education courses
kutsekõrgharidus	..	285	1 331	394	93	professional higher education courses
diplomiõpe	455	1 823	2 502	2 320	1 772	diploma courses
bakalaureuseõpe	2 546	3 125	3 794	3 786	5 549	bachelor courses
integreeritud bakalau- reuse- ja magistriõpe	..	..	178	286	252	integrated bachelor and master courses
magistriõpe	325	698	1 278	1 472	1 535	master courses
doktoriõpe	29	117	226	209	131	doctor courses

^a Seoses koolimineku ea muutmisega 6 aastast 7 aastani astus aastatel 1989–1991 kooli vähem õpilasi ja põhikooli lõpetajate arv vähenes 1998. aastal ning gümnaasiumi lõpetajate arv 2001. aastal.

^a Due to the change of the school entrance age from 6 to 7, the school was entered by a smaller number of pupils in 1989–1991 which resulted in decrease in the number of basic school graduates in 1998 and that of gymnasium in 2001.

Diagramm 1 **Õpingute jätkamine pärast üldharidusliku põhikooli lõpetamist, 1992–2005**
 Diagram 1 **Continuation of education by general basic school graduates, 1992–2005**

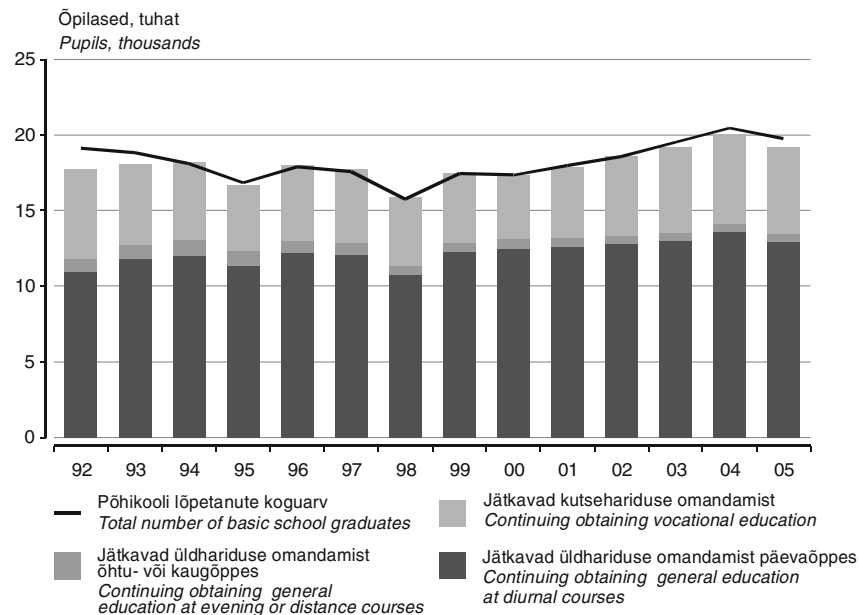
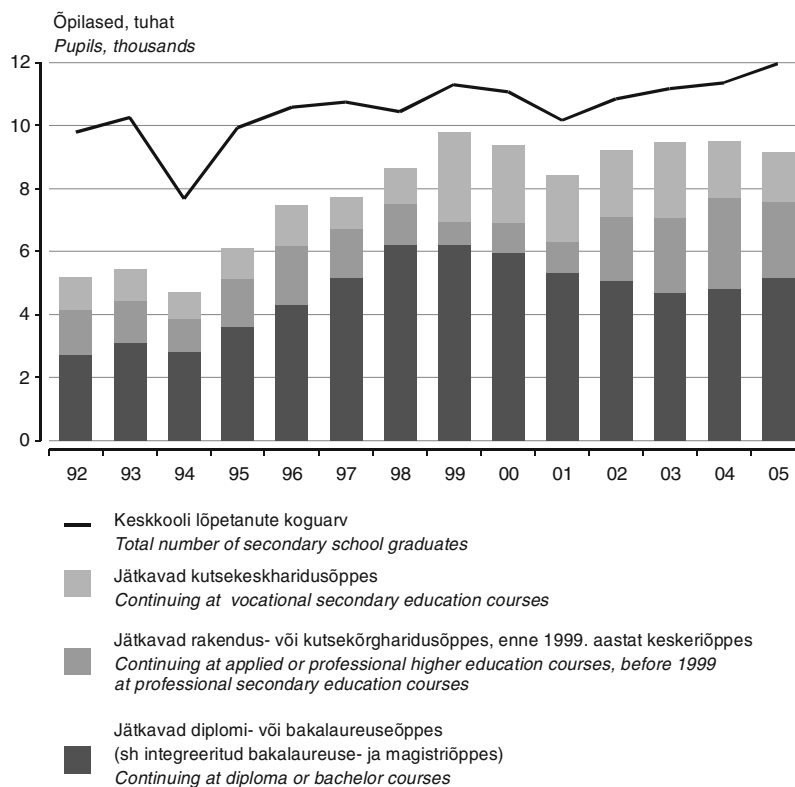

Diagramm 2 **Õpingute jätkamine pärast üldharidusliku keskkooli lõpetamist, 1992–2005**
 Diagram 2 **Continuation of education by general secondary school graduates, 1992–2005**

Tabel 9 **Haridusasutustes õppijate vanusejärgne määr, 2005**

Table 9 **Enrolment ratio for educational institutions, 2005**
 (õppeaasta alguses, protsenti — percentage at the beginning of the academic year)

Vanus, aastat	Kokku Total	Mehed Males	Naised Females	Age, years
6	14,5	11,8	17,4	6
7	96,8	96,3	97,4	7
8	99,4	99,7	99,0	8
9	100,5	99,8	101,2	9
10	99,6	99,8	99,3	10
11	98,6	97,6	99,6	11
12	100,8	101,6	99,9	12
13	98,9	98,9	98,8	13
14	99,3	99,1	99,5	14
15	101,0	101,0	101,0	15
16	95,8	95,2	96,4	16
17	93,0	90,8	95,3	17
18	81,3	77,8	85,1	18
19	64,4	56,5	72,6	19
20	55,7	45,6	66,0	20
21	46,2	37,8	54,9	21
22	38,4	33,1	43,8	22
23	27,9	25,1	30,9	23
24	21,4	17,9	25,2	24
25	17,7	14,7	20,9	25
Vanuseline määr tasemetele vastavates vanuserühmades:				Net enrolment rate in age groups corresponding to levels:
7–12 — esimene tase	99,3	99,2	99,4	primary level — 7–12
13–15 — teise taseme alumine aste	99,8	99,8	99,8	lower secondary level — 13–15
16–18 — teise taseme ülemine aste	90,1	87,9	92,3	upper secondary level — 16–18
19–22 — kolmas tase	51,1	43,2	59,3	tertiary level — 19–22

Tabel 10 **Oodatav keskmine õpiaeg aastates, 2005/2006^a**
 Table 10 **School life expectancy in years, 2005/2006^a**

Vanuserühm	Kokku Total	Mehed Males	Naised Females	Age group
6–23	14,12	13,68	14,58	6–23
6–25	14,51	14,00	15,04	6–25
6–40	16,03	14,99	17,08	6–40

^a Ilma alushariduseta.

^a Excluding preprimary education.

Õppijate vanuseline määr arvutatakse, võrreldes vastavas vanuses õppijate arvu samas vanuses elanike arvuga. Kasutatud on 2000. aasta rahvaloendusel põhinevat rahvaarvu, mille alakaetus võib olla vanuserühmades keskmiselt 1,2%. Seetõttu ulatub õpilaste määr mõnes vanuserühmas üle 100%.

Summeerides vanusejärgset määra üle vanuse, saame õppeaastat iseloomustava sünteetilise indikaatori — oodatava keskmise õpiaja. Kui haridussüsteem töötaks muutumatute, kindlale õppeaastale omaste määradega, kulutaksid haridustee lõpetanud keskmiselt hariduse omandamisele vastava hulga aastaid.

The enrolment ratio is the ratio of pupils of a given age to the same age population. The population number based on the 2000 Population Census has been used, the undercoverage of which in the age groups can be 1.2% on average. Therefore, for some age groups the rate exceeds 100%.

Summing up the ratios over the age one gets the synthetic indicator for the given academic year — school life expectancy in years. Providing that the educational system would operate with constant ratios, the mean years spent to obtain the education for system leavers would be equal to the found number of years.

Tabel 11 **Üldharidus päevaõppes, 1995, 2000, 2003–2005**
 Table 11 **Full-time general education, 1995, 2000, 2003–2005**
 (õppeaasta alguses — at the beginning of the academic year)

	1995	2000	2003	2004	2005	
Päevakoolid						Diurnal schools
Algkoolid	196	153	106	96	91	Primary schools
Põhikoolid	269	247	236	227	225	Basic schools
Keskikoolid ja gümnaasiumid	228	237	235	234	238	Secondary schools and gymnasiums
Erivajadustega laste koolid	49	48	48	46	46	Schools for children with special needs
algkoolid	6	2	4	2	2	primary schools
põhikoolid	39	42	40	40	40	basic schools
keskikoolid	4	4	4	4	4	secondary schools
KOKKU	742	685	625	603	604	TOTAL
erakoolid	23	31	29	26	35	private schools
Muud tüüpi õppeasutused, kus on üldharidusklassid	1	1	0	1	1	Other educational institutions having general education classes
Õpilased, tuhat						Pupils, thousands
Põhikooli alumisel astmel ^a	125,6	117,3	92,1	85,5	79,6	At lower level of basic school ^a
I klassis	22,8	15,2	13,0	12,4	12,0	in grade 1
Põhikooli ülemisel astmel ^a	57,0	62,0	64,9	61,7	57,5	At higher level of basic school ^a
Gümnaasiumiastmel ^a	31,8	33,0	35,6	36,8	36,7	At gymnasium level ^a
KOKKU	214,6	212,2	192,6	184,0	173,8	TOTAL
erakoolides	2,2	3,6	3,9	3,9	4,4	in private schools
erivajadustega laste koolides ja klassides	5,3	5,8	5,6	5,6	4,8	in schools and classes for children with special needs
Lõpetanud, tuhat						Graduates, thousands
Põhikooli lõputunnistusega	16,3	16,9	19,0	20,0	19,3	With basic school leaving certificate
Keskikooli lõputunnistusega	8,8	9,8	10,1	10,3	10,8	With secondary school leaving certificate

^a Alates 1989. aastast: põhikooli alumine aste I–VI, põhikooli ülemine aste VII–IX, gümnaasiumiaste X–XII.

^a From 1989: lower level of basic school — grades 1–6; higher level of basic school — grades 7–9; gymnasium level — grades 10–12.

Tabel 12 **Üldharidus õhtu- ja kaugõppes, 1995, 2000, 2003–2005**
 Table 12 **Part-time general education, 1995, 2000, 2003–2005**
 (õppeaasta alguses — at the beginning of the academic year)

	1995	2000	2003	2004	2005	
Õhtukoolid	21	18	15	16	16	Evening schools
Õhtu- ja kaugõppeosakonnad päevakoolide juures	13	13	23	21	19	Evening and correspondence departments at diurnal schools
Õpilased	6 498	6 371	6 514	6 890	7 141	Pupils
gümnaasiumiastmel	4 999	5 062	5 109	5 249	5 419	at gymnasium level
Lõpetanud:						Graduates:
põhikooli lõputunnistusega	472	484	552	498	467	with basic school leaving certificate
keskkooli lõputunnistusega	1 139	1 256	1 063	1 056	1 178	with secondary school leaving certificate

Tabel 13 **Üldhariduse pedagoogid vanuserühma järgi, 2005**
 Table 13 **Pedagogues of general education by age group, 2005**

Vanus, aastat	Pedagoogid Pedagogues	Naised Females	Mehed Males	Age, years
Alla 25	575	450	125	Younger than 25
25–29	1 313	1 106	207	25–29
30–39	3 503	3 041	462	30–39
40–49	4 850	4 217	633	40–49
50–55	2 349	1 995	354	50–55
Üle 55	3 237	2 730	507	56 and older

Tabel 14 **Kutseharidus, 1995, 2000, 2003–2005**
 Table 14 **Vocational education, 1995, 2000, 2003–2005**
 (õppeaasta alguses — at the beginning of the academic year)

	1995	2000	2003	2004	2005	
Õppeasutused	85	78	71	68	61	Educational institutions
üldharidus- või kõrgkoolid	4	2	-	-	-	general or higher educational institutions
eraõppeasutused	7	16	17	16	14	private institutions
Õppijad	29 438	30 872	28 183	29 915	29 013	Students
kutseõppes	16 946	5 904	264	267	28 ^a	vocational courses
päevaõppes	16 540	5 867	264	267	28	full-time students
õhtuõppes	255	37	-	-	-	evening students
kaugõppes	151	-	-	-	-	correspondence students
kutsekeskharidusõppes	..	22 435	27 917	29 648	28 985	vocational secondary education courses
päevaõppes	..	19 650	25 548	27 733	19 540	full-time students
õhtuõppes	..	1 358	189	139	14	evening students
kaugõppes	..	1 427	2 180	1 776	380	correspondence students
täiskoormusega õppes	..	..	..	..	8 255	students full-time
osakoormusega õppes	..	..	..	..	796	part-time
keskeriõppes	12 492	2 533	2	..	..	professional secondary education courses
päevaõppes	9 669	1 987	2	..	..	full-time students
õhtuõppes	991	285	-	..	..	evening students
kaugõppes	1 832	261	-	..	..	correspondence students
Õppijad eraõppeasutustes	1 059	1 920	1 171	1 135	1 187	Students in private educational institutions
Lõpetanud	7 345	8 566	8 081	7 049	7 548	Graduates
omandasad:						who obtained:
kutse kutseõppes	5 052	3 407	152	248	9	profession at vocational courses
kutsekeskhariduse	..	2 901	7 886	6 801	7 539	vocational secondary education
põhihariduse baasil	..	-	3 526	3 026	3 696	based on basic education
keskhariduse baasil	..	2 901	4 360	3 775	3 843	based on secondary education
keskerihariduse	2 293	2 258	43	..	..	professional secondary education
koos kesküldharidusega	389	563	43	..	..	together with general secondary education

^a Ilma Rummu Erikutsekooli kutseõppes õppijateta.

^a Without students of Rummu Special Vocational School.

Tabel 15 **Kutseõppeasutuste pedagoogid vanuserühma järgi, 2005**
Table 15 *Pedagogues of vocational institutions by age group, 2005*

Vanus, aastat	Pedagoogid Pedagogues	Naised Females	Mehed Males	Age, years
Alla 25	69	45	24	Younger than 25
25–29	185	119	66	25–29
30–39	425	316	109	30–39
40–49	696	523	173	40–49
50–55	384	248	136	50–55
Üle 55	744	435	309	56 and older

Tabel 16 **Vastuvõtt kutsehariduses koolitusala järgi, 1995, 2000, 2003–2005**
Table 16 *Admittance at vocational education by field of study, 1995, 2000, 2003–2005*
(õppeaasta alguseks — by the beginning of the academic year)

Koolitusala	1995	2000	2003	2004	2005	Field of study
Õpetajakoolitus ja kasvatusteadus	127	-	-	-	-	Teacher training and education science
Kunstid	291	252	373	389	427	Arts
Humanitaaria	-	-	10	11	-	Humanities
Ärindus ja haldus	2 691	2 250	1 942	1 908	1 711	Business and administration
Õigus	240	-	-	-	-	Law
Arvutiteadused	287	1 369	956	680	549	Computing
Tehnikaalad	2 297	2 613	3 185	3 495	2 938	Engineering and engineering trades
Tootmine ja töötlemine	1 717	1 726	1 656	1 399	1 141	Manufacturing and processing
Arhitektuur ja ehitus	1 233	1 162	1 299	1 505	1 597	Architecture and building
Põllumajandus, metsandus ja kalandus	602	354	773	802	644	Agriculture, forestry and fishery
Veterinaaria	29	-	-	-	-	Veterinary medicine
Tervis	432	149	280	261	255	Health
Sotsiaalteenused	286	172	113	155	111	Social services
Isikuteenindus	1 480	2 013	2 115	2 220	2 038	Personal services
Transporditeenused	356	296	267	253	242	Transport services
Keskkonnakaitse	33	30	82	119	100	Environmental protection
Turvamine	417	185	366	420	182	Security services
KOKKU	12 518	12 571	13 417	13 617	11 935	TOTAL

Tabel 17 **Lõpetanud kutsehariduses koolitusala järgi, 1995, 2000, 2003–2005**
Table 17 *Graduates at vocational education by field of study, 1995, 2000, 2003–2005*
(õppeaasta jooksul — during the academic year)

Koolitusala	1995	2000	2003	2004	2005	Field of study
Õpetajakoolitus ja kasvatusteadus	131	74	-	-	-	Teacher training and education science
Kunstid	215	292	136	173	210	Arts
Humanitaaria	-	23	11	6	12	Humanities
Ajakirjandus ja infolevi	21	-	-	-	-	Journalism and information
Ärindus ja haldus	1 215	1 761	1 418	1 307	1 085	Business and administration
Õigus	36	130	-	-	-	Law
Arvutiteadused	42	455	650	476	491	Computing
Tehnikaalad	1 239	1 692	1 561	1 561	1 493	Engineering and engineering trades
Tootmine ja töötlemine	1 242	1 110	1 075	950	1 010	Manufacturing and processing
Arhitektuur ja ehitus	625	694	739	756	806	Architecture and building
Põllumajandus, metsandus ja kalandus	424	207	349	293	291	Agriculture, forestry and fishery
Tervis	360	102	102	75	124	Health
Sotsiaalteenused	101	167	108	80	92	Social services
Isikuteenindus	1 062	1 397	1 377	818	1 337	Personal services
Transporditeenused	307	188	168	221	147	Transport services
Keskkonnakaitse	-	16	31	59	53	Environmental protection
Turvamine	325	258	356	274	397	Security services
KOKKU	7 345	8 566	8 081	7 049	7 548	TOTAL

Tabel 18 **Kõrgharidus, 1995, 2000, 2003–2005**
 Table 18 **Higher education, 1995, 2000, 2003–2005**
 (õppeaasta alguses — at the beginning of the academic year)

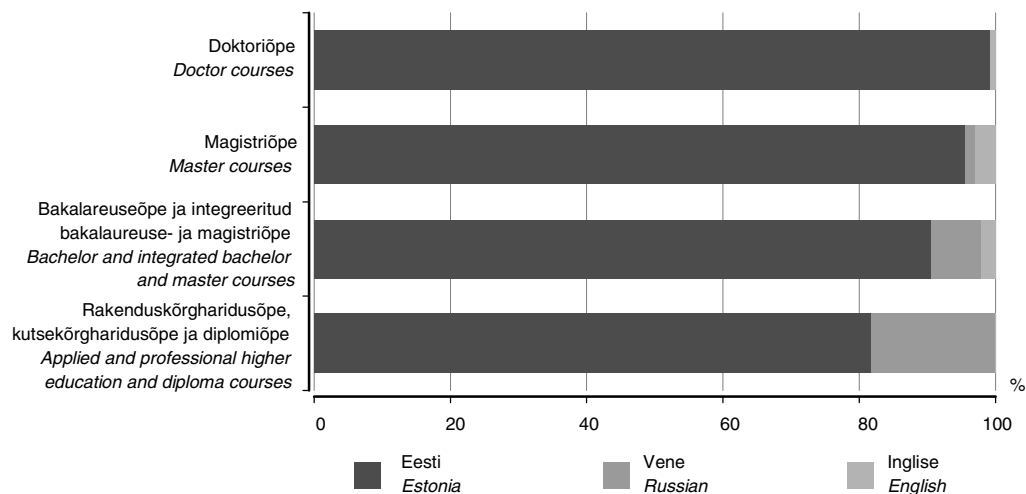
	1995	2000	2003	2004	2005	
Õppeasutused	26	46	47	46	39	Educational institutions
ülikoolid	7	15	12	12	11	universities
avalik-õiguslikud	6	6	6	6	6	public
eraülikoolid	1	9	6	6	5	private
rakenduskõrgkoolid	18	19	25	24	21	professional higher schools
riiklikud	8	8	7	7	8	state
erakõrgkoolid	10	11	18	17	13	private
kutseõppeasutused	1	12	10	10	7	vocational education institutions
Õppijad	27 234	56 437	65 659	67 760	68 287	Enrolment
rakenduskõrgharidusõpe	..	..	14 296	19 214	20 911	applied higher education courses
statsionaarses õppes	..	..	11 940	15 427	2 906	full-time
kaugõppes	..	..	2 356	3 787	655	correspondence
täiskoormusega õppes	..	..	..	..	16 684	full-time
osakoormusega õppes	..	..	..	..	666	part-time
kutsekõrgharidusõpe	..	5 623	1 928	258	121	professional higher education courses
statsionaarses õppes	..	4 824	1 775	210	95	full-time
kaugõppes	..	799	153	48	19	correspondence
täiskoormusega õppes	..	..	..	..	-	full-time
osakoormusega õppes	..	..	..	..	7	part-time
diplomiõpe	6 063	17 136	8 177	4 706	2 384	diploma courses
statsionaarses õppes	5 250	12 854	5 895	3 387	1 695	full-time
kaugõppes	813	4 282	2 282	1 319	629	correspondence
täiskoormusega õppes	..	..	..	..	46	full-time
osakoormusega õppes	..	..	..	..	14	part-time
bakalaureuseõpe	17 959	27 892	29 976	30 895	29 773	bachelor courses
statsionaarses õppes	16 223	25 288	24 575	24 930	7325	full-time
kaugõppes	1 736	2 604	5 401	5 965	2 299	correspondence
täiskoormusega õppes	..	..	..	..	18 651	full-time
osakoormusega õppes	..	..	..	..	1 498	part-time
integreeritud bakalaureuse- ja magistriõpe	..	..	2 614	3 111	3 463	integrated bachelor and master courses
statsionaarses õppes	..	..	2 188	2 658	1 158	full-time
kaugõppes	..	..	426	453	121	correspondence
täiskoormusega õppes	..	..	..	..	2 053	full-time
osakoormusega õppes	..	..	..	..	131	part-time
magistriõpe	2 588	4 339	7 015	7 776	9 663	master courses
statsionaarses õppes	2 163	3 886	5 993	6 141	1 172	full-time
kaugõppes	425	453	1 022	1 635	256	correspondence
täiskoormusega õppes	..	..	..	..	7 620	full-time
osakoormusega õppes	..	..	..	..	615	part-time
doktoriõpe	624	1 447	1 653	1 800	1 972	doctor courses
statsionaarses õppes	600	1 442	1 652	1 799	768	full-time
kaugõppes	24	5	1	1	-	correspondence
täiskoormusega õppes	..	..	..	..	1 159	full-time
osakoormusega õppes	..	..	..	..	45	part-time
Vastuvõetud	7 292	17 193	18 855	18 923	19 620	Admittance
rakenduskõrgharidusõpe	..	..	7 259	7 080	6 530	applied higher education courses
statsionaarses õppes	..	..	5 690	5 617	..	full-time
kaugõppes	..	..	1 569	1 463	..	correspondence
täiskoormusega õppes	..	..	..	..	6 415	full-time
osakoormusega õppes	..	..	..	..	115	part-time
kutsekõrgharidusõpe	..	2 637	..	..	..	professional higher education courses
statsionaarses õppes	..	2 217	..	..	..	full-time
kaugõppes	..	420	..	..	..	correspondence
diplomiõpe	2 081	5 152	..	..	..	diploma courses
statsionaarses õppes	1 957	3 640	..	..	..	full-time
kaugõppes	124	1 512	..	..	..	correspondence
bakalaureuseõpe	3 934	6 960	7 473	7 738	7 619	bachelor courses
statsionaarses õppes	3 812	5 882	6 010	6 242	..	full-time
kaugõppes	122	1 078	1 463	1 496	..	correspondence
täiskoormusega õppes	..	..	..	..	7 554	full-time
osakoormusega õppes	..	..	..	..	65	part-time
integreeritud bakalaureuse- ja magistriõpe	..	..	875	811	834	integrated bachelor and master courses
statsionaarses õppes	..	..	677	693	..	full-time
kaugõppes	..	..	198	118	..	correspondence
täiskoormusega õppes	..	..	..	..	822	full-time
osakoormusega õppes	..	..	..	..	12	part-time
magistriõpe	1 027	2 074	2 894	2 866	4 197	master courses
statsionaarses õppes	914	1 797	2 403	2 003	..	full-time
kaugõppes	113	277	491	863	..	correspondence
täiskoormusega õppes	..	..	..	..	4 150	full-time
osakoormusega õppes	..	..	..	..	47	part-time
doktoriõpe	250	370	354	428	440	doctor courses
statsionaarses õppes	242	370	353	428	..	full-time
kaugõppes	8	-	1	-	..	correspondence
täiskoormusega õppes	..	..	..	..	430	full-time
osakoormusega õppes	..	..	..	..	10	part-time

Tabel 18 **Kõrgharidus, 1995, 2000, 2003–2005**
 Table 18 *Higher education, 1995, 2000, 2003–2005*
 (õppeaasta alguses — at the beginning of the academic year)

Järg — Cont.

	1995	2000	2003	2004	2005	
Lõpetanud	3 355	5 988	9 877	10 235	11 793	<i>Graduates</i>
rakenduskõrgharidusõpe	..	..	568	1 768	2 461	<i>applied higher education courses</i>
statsionaarses õppes	..	..	395	1 321	1 607	<i>full-time</i>
kaugõppes	..	..	173	447	140	<i>correspondence</i>
täiskoormusega õppes	..	..	...	...	711	<i>full-time</i>
osakoormusega õppes	..	..	...	...	3	<i>part-time</i>
kutsekõrgharidusõpe	..	285	1 331	394	93	<i>professional higher education courses</i>
statsionaarses õppes	..	285	1 019	315	68	<i>full-time</i>
kaugõppes	..	-	312	79	9	<i>correspondence</i>
täiskoormusega õppes	..	..	...	...	1	<i>full-time</i>
osakoormusega õppes	..	..	...	...	15	<i>part-time</i>
diplomiõpe	455	1 823	2 502	2 320	1 772	<i>diploma courses</i>
statsionaarses õppes	244	1 514	1 874	1 757	1 090	<i>full-time</i>
kaugõppes	211	309	628	563	565	<i>correspondence</i>
täiskoormusega õppes	..	..	...	...	99	<i>full-time</i>
osakoormusega õppes	..	..	...	...	18	<i>part-time</i>
bakalareuseõpe	2 546	3 065	3 794	3 786	5 549	<i>bachelor courses</i>
statsionaarses õppes	2 201	2 953	3 486	3 361	4 523	<i>full-time</i>
kaugõppes	345	112	308	425	779	<i>correspondence</i>
täiskoormusega õppes	..	..	...	...	182	<i>full-time</i>
osakoormusega õppes	..	..	...	...	65	<i>part-time</i>
integreeritud bakalaureuse- ja magistriõpe	..	..	178	286	252	<i>integrated bachelor and master courses</i>
statsionaarses õppes	..	..	178	209	205	<i>full-time</i>
kaugõppes	..	..	-	77	29	<i>correspondence</i>
täiskoormusega õppes	..	..	...	...	7	<i>full-time</i>
osakoormusega õppes	..	..	...	...	11	<i>part-time</i>
magistriõpe	325	698	1 278	1 472	1 535	<i>master courses</i>
statsionaarses õppes	292	628	1 098	1 286	511	<i>full-time</i>
kaugõppes	33	70	180	186	167	<i>correspondence</i>
täiskoormusega õppes	..	..	...	...	757	<i>full-time</i>
osakoormusega õppes	..	..	...	...	100	<i>part-time</i>
doktoriõpe	29	117	226	209	131	<i>doctor courses</i>
statsionaarses õppes	18	113	225	205	101	<i>full-time</i>
kaugõppes	11	4	1	4	24	<i>Correspondence</i>
täiskoormusega õppes	..	..	...	...	6	<i>full-time</i>
osakoormusega õppes	..	..	...	...	-	<i>part-time</i>

Diagramm 3 **Üliõpilased õppekeele järgi, 2005/2006**
 Diagram 3 *Students by language of instruction, 2005/2006*
 (õppeaasta alguses — at the beginning of the academic year)

Tabel 19 **Õppijad, vastuvõetud ja lõpetanud ülikoolides, 1995, 2000, 2003–2005**
 Table 19 *Enrolment, admittance and graduates of universities, 1995, 2000, 2003–2005*
 (õppeaasta alguses — at the beginning of the academic year)

	1995	2000	2003	2004	2005	
Õppijad	20 894	42 248	47 120	47 955	49 334	<i>Enrolment</i>
rakenduskõrgharidus- õppes	..	..	1 162	1 669	3 082	<i>at applied higher education courses</i>
diplomiõppes	601	8 570	4 700	2 704	1 391	<i>at diploma courses</i>
bakalaureuseõppes	17 082	27 892	29 976	30 895	29 773	<i>at bachelor courses</i>
integreeritud bakalau- reuse- ja magistriõppes	..	..	2 614	3 111	3 463	<i>at integrated bachelor and master courses</i>
magistriõppes	2 587	4 339	7 015	7 776	9 653	<i>at master courses</i>
doktoriõppes	624	1 447	1 653	1 800	1 972	<i>at doctor courses</i>
Vastuvõetud	5 006	11 857	12 250	12 464	14 221	<i>Admittance</i>
rakenduskõrgharidus- õppes	..	..	654	621	1 141	<i>to applied higher education courses</i>
diplomiõppes	77	2 453	..	..	..	<i>to diploma courses</i>
bakalaureuseõppes	3 652	6 960	7 473	7 738	7 619	<i>to bachelor courses</i>
integreeritud bakalau- reuse- ja magistriõppes	..	..	875	811	834	<i>to integrated bachelor and master courses</i>
magistriõppes	1 027	2 074	2 894	2 866	4 187	<i>to master courses</i>
doktoriõppes	250	370	354	428	440	<i>to doctor courses</i>
Lõpetanud	3 127	4 740	6 777	7 076	8 504	<i>Graduates</i>
rakendus- kõrgharidusõppes	..	..	..	7	78	<i>from applied higher education courses</i>
diplomiõppes	229	800	1 301	1 316	959	<i>from diploma courses</i>
bakalaureuseõppes	2 544	3 125	3 794	3 786	5 549	<i>from bachelor courses</i>
integreeritud bakalau- reuse- ja magistriõppes	..	..	178	286	252	<i>from integrated bachelor and master courses</i>
magistriõppes	325	698	1 278	1 472	1 535	<i>from master courses</i>
doktoriõppes	29	117	226	209	131	<i>from doctor courses</i>

Tabel 20 **Õppijad, vastuvõetud ja lõpetanud riiklikes rakenduskõrgkoolides, 1995, 2000, 2003–2005**
 Table 20 *Enrolment, admittance and graduates of state professional higher schools, 1995, 2000, 2003–2005*
 (õppeaasta alguses — at the beginning of the academic year)

	1995	2000	2003	2004	2005	
Õppijad	2 591	3 998	4 648	5 140	7 142	<i>Enrolment</i>
rakenduskõrg- haridusõppes	..	..	2 915	4 173	6 651	<i>at applied higher education courses</i>
kutsekõrg- haridusõppes	..	180	219	99	45	<i>at professional higher education courses</i>
diplomiõppes	2 591	3 818	1 514	868	436	<i>at diploma courses</i>
magistriõppes	-	-	-	-	10	<i>at master courses</i>
Vastuvõetud	793	1 272	1 456	1 459	1 988	<i>Admittance</i>
rakenduskõrg- haridusõppes	..	..	1 456	1 459	1 978	<i>to applied higher education courses</i>
kutsekõrg- haridusõppes	..	101	..	..	..	<i>to professional higher education courses</i>
diplomiõppes	793	1 171	..	..	..	<i>to diploma courses</i>
magistriõppes	-	-	-	-	10	<i>to master courses</i>
Lõpetanud	196	520	712	612	1 209	<i>Graduates</i>
rakenduskõrg- haridusõppes	..	..	55	72	841	<i>from applied higher education courses</i>
kutsekõrg- haridusõppes	..	-	59	97	52	<i>from professional higher education courses</i>
diplomiõppes	196	520	598	443	316	<i>from diploma courses</i>

Tabel 21 **Õppijad, vastuvõetud ja lõpetanud erarakenduskõrgkoolides, 1995, 2000, 2003–2005^a**
 Table 21 *Enrolment, admittance and graduates of private professional higher schools, 1995, 2000, 2003–2005^a*
 (õppeaasta alguses — at the beginning of the academic year)

	1995	2000	2003	2004	2005	
Õppijad	3 618	5 226	6 634	7 399	7 452	<i>Enrolment</i>
rakenduskõrg- haridusõppes	..	..	4 488	6 179	6 846	<i>at applied higher education courses</i>
kutsekõrg- haridusõppes	..	480	183	86	49	<i>at professional higher education courses</i>
diplomiõppes	2 740	4 746	1 963	1 134	557	<i>at diploma courses</i>
bakalaureuseõppes	877	-	-	-	-	<i>at bachelor courses</i>
magistriõppes	1	-	-	-	-	<i>at master courses</i>
Vastuvõetud	1 362	1 645	2 344	2 516	2 109	<i>Admittance</i>
rakenduskõrg- haridusõppes	..	..	2 344	2 516	2 109	<i>to applied higher education courses</i>
kutsekõrg- haridusõppes	..	117	..	..	..	<i>to professional higher education courses</i>
diplomiõppes	1 080	1 528	..	..	..	<i>to diploma courses</i>
bakalaureuseõppes	282	-	-	-	-	<i>to bachelor courses</i>
Lõpetanud	32	674	725	804	874	<i>Graduates</i>
rakenduskõrg- haridusõppes	..	139	49	189	357	<i>from applied higher education courses</i>
kutsekõrg- haridusõppes	..	121	73	54	20	<i>from professional higher education courses</i>
diplomiõppes	30	414	603	561	497	<i>from diploma courses</i>
bakalaureuseõppes	2	-	-	-	-	<i>from bachelor courses</i>

^a Andmed esitatakse litsentsi saamise õppeaastast alates. Ülikooli staatuse saamise õppeaastast alates on andmed esitatud ülikoolide tabelis.

^a The data are presented from the academic year the institution was licensed. Starting from the academic year the institution was granted a status of university, the data are presented in the table for universities.

Tabel 22 **Õppijad, vastuvõetud ja lõpetanud kutseõppeasutustes kõrghariduse õppekavadel, 1995, 2000, 2003–2005**
 Table 22 *Enrolment, admittance and graduates of vocational education institutions at higher education programmes, 1995, 2000, 2003–2005*
 (õppeaasta alguses — at the beginning of the academic year)

	1995	2000	2003	2004	2005	
Õppijad	131	4 963	7 257	7 266	4 359	<i>Enrolment</i>
rakenduskõrg- haridusõppes	..	..	5 731	7 193	4 332	<i>at applied higher education courses</i>
kutsekõrg- haridusõppes	..	4 963	1 526	73	27	<i>at professional higher education courses</i>
diplomiõppes	131	-	-	-	-	<i>at diploma courses</i>
Vastuvõetud	-	2 419	2 805	2 484	1 302	<i>Admittance</i>
rakenduskõrg- haridusõppes	..	..	2 805	2 484	1 302	<i>to applied higher education courses</i>
kutsekõrg- haridusõppes	-	2 419	..	..	..	<i>to professional higher education courses</i>
Lõpetanud	..	285	1 663	1 743	1 206	<i>Graduates</i>
rakenduskõrg- haridusõppes	..	..	464	1 500	1 185	<i>from applied higher education courses</i>
kutsekõrg- haridusõppes	..	285	1 199	243	21	<i>from professional higher education courses</i>

Tabel 23 Üliõpilased kõrghariduses koolitusala järgi, 1995, 2000, 2005
 Table 23 Higher education students by field of study, 1995, 2000, 2005
 (õppeaasta alguses — at the beginning of the academic year)

Koolitusala	1995	2000	2005	1995	2000	2005	Field of study
				Rakendus- kõrgharidusõpe <i>Applied higher education courses</i>			Kutse- kõrgharidusõpe <i>Professional higher education courses</i>
Õpetajakoolitus ja kasvatusteadus	..	..	393	..	583	3	Teacher training and education science
Kunstid	..	..	741	..	66	-	Arts
Humanitaaria	..	..	256	..	-	-	Humanities
Sotsiaal- ja käitumisteadused	..	..	1 175	..	-	1	Social and behavioural sciences
Ajakirjandus ja infolevi			300		-	-	Journalism and information
Ärindus ja haldus	..	..	6 663	..	1 309	38	Business and administration
Õigus	..	..	1 137	..	366	2	Law
Bioteadused	..	..	-	..	-	-	Life sciences
Füüsikalised loodusteadused			116		-	-	Physical sciences
Matemaatika ja statistika	..	..	-	..	-	-	Mathematics and statistics
Arvutiteadused	..	..	1 182	..	192	20	Computing
Tehnikaalad	..	..	952	..	124	17	Engineering and engineering trades
Tootmine ja töötlemine	..	..	559	..	210	6	Manufacturing and processing
Arhitektuur ja ehitus	..	..	790	..	56	9	Architecture and building
Põllumajandus, metsandus ja kalandus	..	..	81	..	-	-	Agriculture, forestry and fishery
Veterinaaria	..	..	-	..	-	-	Veterinary medicine
Tervis	..	..	2 213	..	1 892	14	Health
Sotsiaalteenused	..	..	1 315	..	782	4	Social services
Isikuteenindus	..	..	743	..	-	-	Personal services
Transporditeenused			1 022		-	7	Transport services
Keskonnakaitse	..	..	348	..	43	-	Environmental protection
Turvamine	..	..	925	..	-	-	Security services
KOKKU	..	..	20 911	..	5 623	121	TOTAL
				Diplomiõpe <i>Diploma courses</i>			Bakalaureuseõpe <i>Bachelor courses</i>
Õpetajakoolitus ja kasvatusteadus	1 180	3 019	443	1 715	1 645	2 453	Teacher training and education science
Kunstid	112	952	26	897	1 173	1 879	Arts
Humanitaaria	230	384	100	2 082	3 072	3 549	Humanities
Sotsiaal- ja käitumisteadused	767	836	121	1 350	1 674	3 061	Social and behavioural sciences
Ajakirjandus ja infolevi	102	256	13	218	324	701	Journalism and information
Ärindus ja haldus	687	5 362	680	3 161	5 778	5 448	Business and administration
Õigus	1 235	1 474	132	656	2 856	2 393	Law
Bioteadused	-	122	16	249	559	781	Life sciences
Füüsikalised loodusteadused		170	8	489	706	605	Physical sciences
Matemaatika ja statistika	104	-	-	370	225	314	Mathematics and statistics
Arvutiteadused	-	677	161	472	1 401	1 942	Computing
Tehnikaalad	393	581	175	2 626	2 805	2 004	Engineering and engineering trades
Tootmine ja töötlemine	42	198	67	367	229	598	Manufacturing and processing
Arhitektuur ja ehitus	240	519	133	932	1 574	508	Architecture and building
Põllumajandus, metsandus ja kalandus	41	37	-	664	850	997	Agriculture, forestry and fishery
Veterinaaria	-	-	-	179	210	-	Veterinary medicine
Tervis	50	106	11	1 018	1 297	188	Health
Sotsiaalteenused	77	354	21	138	420	317	Social services
Isikuteenindus	26	509	87	332	467	850	Personal services
Transporditeenused	280	683	160	43	61	243	Transport services
Keskonnakaitse	-	68	5	1	566	942	Environmental protection
Turvamine	497	829	25	-	-	-	Security services
KOKKU	6 063	17 136	2 384	17 959	27 892	29 773	TOTAL

Tabel 23 **Üliõpilased kõrghariduses koolitusala järgi, 1995, 2000, 2005**
 Table 23 *Higher education students by field of study, 1995, 2000, 2005*
 (õppeaasta alguses — at the beginning of the academic year)

Koolitusala	1995	2000	2005	1995	2000	2005	Field of study
	Integreeritud bakalaureuse- ja magistriõpe <i>Integrated bachelor and master courses</i>			Magistriõpe <i>Master courses</i>			
Õpetajakoolitus ja kasvatusteadus	..	..	635	147	529	1 182	Teacher training and education science
Kunstid	..	..	-	158	201	340	Arts
Humanitaaria	..	..	-	248	442	669	Humanities
Sotsiaal- ja käitumisteadused	..	..	-	152	407	836	Social and behavioural sciences
Ajakirjandus ja infolevi	..	..	-	53	43	147	Journalism and information
Ärindus ja haldus	..	..	-	424	1 263	2 801	Business and administration
Õigus	..	..	-	53	130	537	Law
Bioteadused	..	..	-	92	131	297	Life sciences
Füüsikalised loodusteadused	..	..	-	139	153	255	Physical sciences
Matemaatika ja statistika	..	..	-	29	50	74	Mathematics and statistics
Arvutiteadused	..	..	-	138	142	537	Computing
Tehnikaalad	..	..	-	221	258	538	Engineering and engineering trades
Tootmine ja töötlemine	..	..	-	36	53	216	Manufacturing and processing
Arhitektuur ja ehitus	..	..	1 286	89	110	272	Architecture and building
Põllumajandus, metsandus ja kalandus	..	..	-	107	124	218	Agriculture, forestry and fishery
Veterinaaria	..	..	277	16	2	20	Veterinary medicine
Tervis ^a	..	..	1 265	392	165	87	Health ^a
Sotsiaalteenused	..	..	-	40	74	252	Social services
Isikuteenindus	..	..	-	47	41	88	Personal services
Transporditeenused	..	..	-	1	-	48	Transport services
Keskonnakaitse	..	..	-	6	21	239	Environmental protection
Turvamine	..	..	-	-	-	10	Security services
KOKKU	..	..	3 463	2 588	4 339	9 663	TOTAL

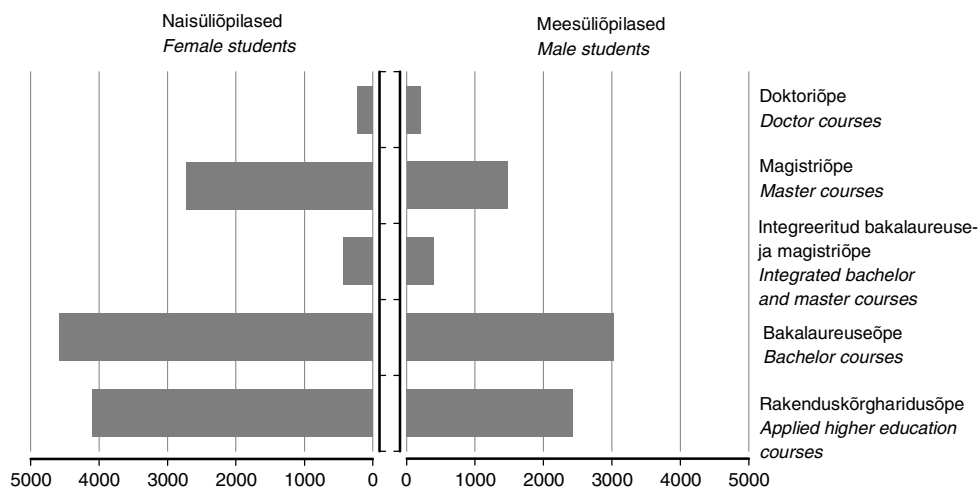
Koolitusala	1995	2000	2005	Field of study
	Doktoriõpe <i>Doctor courses</i>			
Õpetajakoolitus ja kasvatusteadus	10	33	73	Teacher training and education science
Kunstid	1	14	59	Arts
Humanitaaria	60	141	283	Humanities
Sotsiaal- ja käitumisteadused	12	74	259	Social and behavioural sciences
Ajakirjandus ja infolevi	6	13	20	Journalism and information
Ärindus ja haldus	6	51	93	Business and administration
Õigus	1	18	47	Law
Bioteadused	80	144	191	Life sciences
Füüsikalised loodusteadused	84	140	214	Physical sciences
Matemaatika ja statistika	12	27	30	Mathematics and statistics
Arvutiteadused	31	44	117	Computing
Tehnikaalad	41	113	222	Engineering and engineering trades
Tootmine ja töötlemine	4	5	8	Manufacturing and processing
Arhitektuur ja ehitus	4	23	52	Architecture and building
Põllumajandus, metsandus ja kalandus	28	54	84	Agriculture, forestry and fishery
Veterinaaria	5	17	26	Veterinary medicine
Tervis ^a	223	505	119	Health ^a
Sotsiaalteenused	4	8	17	Social services
Isikuteenindus	9	11	21	Personal services
Transporditeenused	-	-	-	Transport services
Keskonnakaitse	3	12	37	Environmental protection
Turvamine	-	-	-	Security services
KOKKU	624	1 447	1 972	TOTAL

^a Magistrantide hulgas on internatuuris ja doktorantide hulgas residentuuris (enne 2001. aastat vastuvõetud) õppijad.

^a Master courses include internship enrolment and doctor courses include residency (admitted before 2001) enrolment.

Diagramm 4 **Vastuvõetud üliõpilased soo järgi, 2005/2006**
 Diagram 4 **Admitted students by sex, 2005/2006**
 (õppeaasta alguses — at the beginning of the academic year)

Tabel 24 **Vastuvõetud kõrghariduses koolitusala järgi, 1995, 2000, 2005**
 Table 24 **Admitted higher education students by field of study, 1995, 2000, 2005**
 (õppeaasta alguses — at the beginning of the academic year)

Koolitusala	1995	2000	2005	1995	2000	2005	Field of study
				Rakenduskõrgharidusõpe Applied higher education courses			
				Kutsekõrgharidusõpe Professional higher education courses			
Õpetajakoolitus ja kasvatusteadus	..	..	147	..	307	..	Teacher training and education science
Kunstid	..	..	217	..	50	..	Arts
Humanitaaria	..	..	52	..	-	..	Humanities
Sotsiaal- ja käitumisteadused	..	..	349	..	-	..	Social and behavioural sciences
Ajakirjandus ja infolevi			77		-	..	Journalism and information
Ärindus ja haldus	..	..	2 135	..	721	..	Business and administration
Õigus	..	..	361	..	186	..	Law
Bioteadused	..	..	-	..	-	..	Life sciences
Füüsilised loodusteadused			34		-	..	Physical sciences
Matemaatika ja statistika	..	..	-	..	-	..	Mathematics and statistics
Arvutiteadused	..	..	401	..	188	..	Computing
Tehnikaalad	..	..	365	..	75	..	Engineering and engineering trades
Tootmine ja töötlemine	..	..	169	..	122	..	Manufacturing and processing
Arhitektuur ja ehitus	..	..	227	..	26	..	Architecture and building
Põllumajandus, metsandus ja kalandus			21		-	..	Agriculture, forestry and fishery
Veterinaaria	..	..	-	..	-	..	Veterinary medicine
Tervis	..	..	693	..	576	..	Health
Sotsiaalteenused	..	..	397	..	343	..	Social services
Isikuteenindus	..	..	225	..	-	..	Personal services
Transporditeenused	..	..	268	..	-	..	Transport services
Keskkonnakaitse	..	..	160	..	43	..	Environmental protection
Turvamine	..	..	232	..	-	..	Security services
KOKKU	..	..	6 530	..	2 637	..	TOTAL

Tabel 24 **Vastuvõetud kõrghariduses koolitusala järgi, 1995, 2000, 2005**
 Table 24 **Admitted higher education students by field of study, 1995, 2000, 2005**
 (õppeaasta alguses — at the beginning of the academic year)

Järg — Cont.

Koolitusala	1995	2000	2005	1995	2000	2005	Field of study
	Diplomiõpe <i>Diploma courses</i>			Bakalaureuseõpe <i>Bachelor courses</i>			
Õpetajakoolitus ja kasvatusteadus	343	933	..	314	477	540	Teacher training and education science
Kunstid	28	310	..	205	293	497	Arts
Humanitaaria	65	99	..	402	748	1 108	Humanities
Sotsiaal- ja käitumisteadused	245	273	..	343	426	852	Social and behavioural sciences
Ajakirjandus ja infolevi	12	91	..	35	110	227	Journalism and information
Ärindus ja haldus	308	1 250	..	715	1 263	1 099	Business and administration
Õigus	510	340	..	150	603	586	Law
Bioteadused	-	68	..	40	214	287	Life sciences
Füüsikalised loodusteadused	31	57	..	113	222	149	Physical sciences
Matemaatika ja statistika	-	-	..	90	67	108	Mathematics and statistics
Arvutiteadused	-	374	..	-	357	493	Computing
Tehnikaalad	164	286	..	802	596	477	Engineering and engineering trades
Tootmine ja töötlemine	15	87	..	22	50	177	Manufacturing and processing
Arhitektuur ja ehitus	80	171	..	283	293	83	Architecture and building
Põllumajandus, metsandus ja kalandus	13	-	..	116	273	249	Agriculture, forestry and fishery
Veterinaaria	-	-	..	28	51	-	Veterinary medicine
Tervis	10	36	..	125	350	73	Health
Sotsiaalteenused	42	104	..	85	137	65	Social services
Isikuteenindus	-	162	..	66	174	193	Personal services
Transporditeenused	70	194	..	-	60	56	Transport services
Keskkonnakaitse	-	30	..	-	196	300	Environmental protection
Turvamine	145	287	..	-	-	-	Security services
KOKKU	2 081	5 152	..	3 934	6 960	7 619	TOTAL
	Integreeritud bakalaureuse- ja magistriõpe <i>Integrated bachelor and master courses</i>			Magistriõpe <i>Master courses</i>			
Õpetajakoolitus ja kasvatusteadus	..	..	107	44	319	650	Teacher training and education science
Kunstid	..	..	-	57	81	137	Arts
Humanitaaria	..	..	-	111	182	304	Humanities
Sotsiaal- ja käitumisteadused	..	..	-	56	176	278	Social and behavioural sciences
Ajakirjandus ja infolevi	..	..	-	18	16	66	Journalism and information
Ärindus ja haldus	..	..	-	141	544	826	Business and administration
Õigus	..	..	-	21	66	224	Law
Bioteadused	..	..	-	40	64	182	Life sciences
Füüsikalised loodusteadused	..	..	-	49	58	121	Physical sciences
Matemaatika ja statistika	..	..	-	11	22	33	Mathematics and statistics
Arvutiteadused	..	..	-	31	78	311	Computing
Tehnikaalad	..	..	-	78	118	334	Engineering and engineering trades
Tootmine ja töötlemine	..	..	-	15	21	142	Manufacturing and processing
Arhitektuur ja ehitus	..	..	430	39	60	119	Architecture and building
Põllumajandus, metsandus ja kalandus	..	..	-	44	50	120	Agriculture, forestry and fishery
Veterinaaria	..	..	67	5	-	4	Veterinary medicine
Tervis ^a	..	..	230	230	144	22	Health ^a
Sotsiaalteenused	..	..	-	9	31	90	Social services
Isikuteenindus	..	..	-	23	24	55	Personal services
Transporditeenused	..	..	-	-	-	33	Transport services
Keskkonnakaitse	..	..	-	5	20	136	Environmental protection
Turvamine	..	..	-	-	-	10	Security services
KOKKU	..	..	834	1 027	2 074	4 197	TOTAL

Tabel 24 **Vastuvõetud kõrghariduses koolitusala järgi, 1995, 2000, 2005**
 Table 24 **Admitted higher education students by field of study, 1995, 2000, 2005**
 (õppeaasta alguses — at the beginning of the academic year)

Koolitusala	1995	2000	2005	Field of study
	Doktoriõpe Doctor courses			
Õpetajakoolitus ja kasvatusteadus	1	15	13	Teacher training and education science
Kunstid	1	7	19	Arts
Humanitaaria	20	26	67	Humanities
Sotsiaal- ja käitumisteadused	5	21	68	Social and behavioural sciences
Ajakirjandus ja infolevi	1	2	4	Journalism and information
Ärindus ja haldus	3	16	17	Business and administration
Õigus	-	4	11	Law
Bioteadused	26	38	38	Life sciences
Füüsikalised loodusteadused	30	34	51	Physical sciences
Matemaatika ja statistika	6	7	9	Mathematics and statistics
Arvutiteadused	11	6	34	Computing
Tehnikaalad	13	32	56	Engineering and engineering trades
Tootmine ja töötlemine	-	-	-	Manufacturing and processing
Arhitektuur ja ehitus	1	10	7	Architecture and building
Põllumajandus, metsandus ja kalandus	10	15	16	Agriculture, forestry and fishery
Veterinaaria	1	12	3	Veterinary medicine
Tervis ^a	116	117	17	Health ^a
Sotsiaalteenused	4	3	1	Social services
Isikuteenindus	1	2	5	Personal services
Transporditeenused	-	-	-	Transport services
Keskkonnakaitse	-	3	4	Environmental protection
Turvamine	-	-	-	Security services
KOKKU	250	370	440	TOTAL

^a Magistrantide hulgas on internatuuri ja doktorantide hulgas residentuuri (kuni 2001. aastani) vastuvõetud.

^a Master courses include internship admittance and doctor courses include residency (until 2001) admittance.

Tabel 25 **Lõpetanud kõrghariduses koolitusala järgi, 1995, 2000, 2005**
 Table 25 **Higher education graduates by field of study, 1995, 2000, 2005**
 (õppeaasta jooksul — during the academic year)

Koolitusala	1995	2000	2005	1995	2000	2005	Field of study
	Rakenduskõrg- haridusõpe Applied higher education courses			Kutsekõrg- haridusõpe Professional higher education courses			
Õpetajakoolitus ja kasvatusteadus	..	..	176	..	22	-	Teacher training and education science
Kunstid	..	..	59	..	-	1	Arts
Humanitaaria	..	..	12	..	-	-	Humanities
Sotsiaal- ja käitumisteadused	..	..	45	..	-	-	Social and behavioural sciences
Ajakirjandus ja infolevi	..	..	17	..	-	-	Journalism and information
Ärindus ja haldus	..	..	753	..	-	14	Business and administration
Õigus	..	..	89	..	-	2	Law
Bioteadused	..	..	-	..	-	-	Life sciences
Füüsikalised loodusteadused	..	..	14	..	-	-	Physical sciences
Matemaatika ja statistika	..	..	-	..	-	-	Mathematics and statistics
Arvutiteadused	..	..	144	..	-	6	Computing
Tehnikaalad	..	..	42	..	-	7	Engineering and engineering trades
Tootmine ja töötlemine	..	..	82	..	-	4	Manufacturing and processing
Arhitektuur ja ehitus	..	..	4	..	-	14	Architecture and building

Tabel 25 **Lõpetanud kõrghariduses koolitusala järgi, 1995, 2000, 2005**
 Table 25 *Higher education graduates by field of study, 1995, 2000, 2005*
 (õppeaasta jooksul — during the academic year)

Koolitusala	1995			2000			2005			Field of study
	1995	2000	2005	1995	2000	2005	1995	2000	2005	
Põllumajandus, metsandus ja kalandus	..	..	-	..	-	-	..	-	-	Agriculture, forestry and fishery
Veterinaaria	..	..	-	..	-	-	..	-	-	Veterinary medicine
Tervis	..	..	601	..	234	4	..	234	4	Health
Sotsiaalteenused	..	..	241	..	29	7	..	29	7	Social services
Isikuteenindus	..	..	62	..	-	-	..	-	-	Personal services
Transporditeenused	..	..	9	..	-	15	..	-	15	Transport services
Keskkonnakaitse	..	..	33	..	-	2	..	-	2	Environmental protection
Turvamine	..	..	78	..	-	17	..	-	17	Security services
KOKKU	..	..	2 461	..	285	93	..	285	93	TOTAL
		Diplomiõpe Diploma courses			Bakalaureuseõpe Bachelor courses					
Õpetajakoolitus ja kasvatusteadus	281	269	294	248	283	491				Teacher training and education science
Kunstimajandus	26	29	54	255	210	369				Arts
Humanitaaria	14	44	34	207	287	572				Humanities
Sotsiaal- ja käitumisteadused	50	87	63	129	181	359				Social and behavioural sciences
Ajakirjandus ja infolevi	24	17	30	33	47	100				Journalism and information
Ärindus ja haldus	-	772	647	358	729	1 054				Business and administration
Õigus	-	157	93	106	262	410				Law
Bioteadused	-	23	15	51	55	216				Life sciences
Füüsikalised loodusteadused	-	21	8	71	72	147				Physical sciences
Matemaatika ja statistika	-	-	-	64	38	57				Mathematics and statistics
Arvutiteadused	-	3	91	51	123	303				Computing
Tehnikaalad	20	47	76	196	242	410				Engineering and engineering trades
Tootmine ja töötlemine	11	11	41	85	43	96				Manufacturing and processing
Arhitektuur ja ehitus	-	56	59	127	152	144				Architecture and building
Põllumajandus, metsandus ja kalandus	-	9	-	124	81	226				Agriculture, forestry and fishery
Veterinaaria	-	-	-	56	9	-				Veterinary medicine
Tervis	17	-	10	234	127	42				Health
Sotsiaalteenused	-	20	37	20	49	87				Social services
Isikuteenindus	6	57	60	101	54	148				Personal services
Transporditeenused	-	75	95	30	2	74				Transport services
Keskkonnakaitse	6	-	4	-	19	244				Environmental protection
Turvamine	-	126	61	-	-	-				Security services
KOKKU	455	1 823	1 772	2 546	3 065	5 549				TOTAL

Tabel 25 **Lõpetanud kõrghariduses koolitusala järgi, 1995, 2000, 2005**
 Table 25 **Higher education graduates by field of study, 1995, 2000, 2005**
 (õppeaasta jooksul — during the academic year)

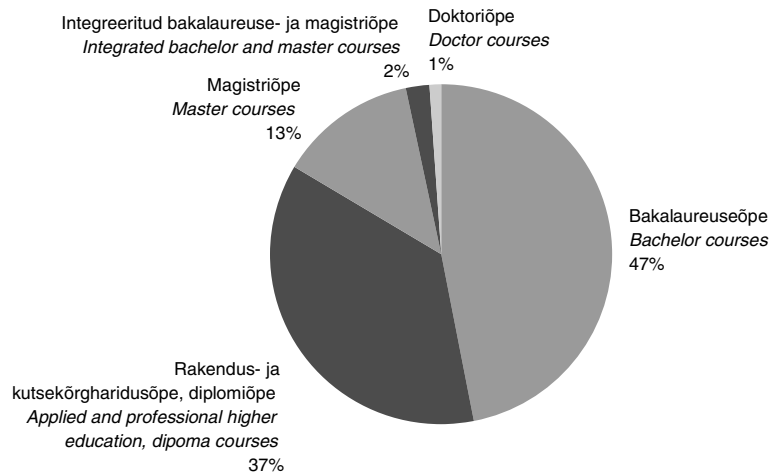
Järg — Cont.

Koolitusala	1995	2000	2005	1995	2000	2005	Field of study
	Integreeritud bakalaureuse- ja magistriõpe <i>Integrated bachelor and master courses</i>			Magistriõpe <i>Master courses</i>			
Õpetajakoolitus ja kasvatusteadus	..	..	46	4	121	258	<i>Teacher training and education science</i>
Kunstid	..	..	-	11	33	60	<i>Arts</i>
Humanitaaria	..	..	-	18	44	126	<i>Humanities</i>
Sotsiaal- ja käitumisteadused	..	..	-	2	47	109	<i>Social and behavioural sciences</i>
Ajakirjandus ja infolevi	..	..	-	5	8	39	<i>Journalism and information</i>
Ärindus ja haldus	..	..	-	24	123	422	<i>Business and administration</i>
Õigus	..	..	-	-	2	61	<i>Law</i>
Bioteadused	..	..	-	23	32	69	<i>Life sciences</i>
Füüsikalised loodusteadused	..	..	-	22	30	68	<i>Physical sciences</i>
Matemaatika ja statistika	..	..	-	12	10	19	<i>Mathematics and statistics</i>
Arvutiteadused	..	..	-	9	18	56	<i>Computing</i>
Tehnikaalad	..	..	-	10	48	82	<i>Engineering and engineering trades</i>
Tootmine ja töötlemine	..	..	-	1	2	18	<i>Manufacturing and processing</i>
Arhitektuur ja ehitus	..	..	6	5	10	23	<i>Architecture and building</i>
Põllumajandus, metsandus ja kalandus	..	..	-	7	16	23	<i>Agriculture, forestry and fishery</i>
Veterinaaria	..	..	21	2	3	2	<i>Veterinary medicine</i>
Tervis ^a	..	..	179	165	120	18	<i>Health^a</i>
Sotsiaalteenused	..	..	-	3	7	30	<i>Social services</i>
Isikuteenindus	..	..	-	2	23	23	<i>Personal services</i>
Transporditeenused	..	..	-	-	-	3	<i>Transport services</i>
Keskkonnakaitse	..	..	-	-	1	26	<i>Environmental protection</i>
Turvamine	..	..	-	-	-	-	<i>Security services</i>
KOKKU	..	..	252	325	698	1 535	TOTAL
				Doktoriõpe <i>Doctor courses</i>			
Õpetajakoolitus ja kasvatusteadus			-	-	2		<i>Teacher training and education science</i>
Kunstid			-		2		<i>Arts</i>
Humanitaaria			1	10	15		<i>Humanities</i>
Sotsiaal- ja käitumisteadused			-	4	8		<i>Social and behavioural sciences</i>
Ajakirjandus ja infolevi			-	-	-		<i>Journalism and information</i>
Ärindus ja haldus			-	3	5		<i>Business and administration</i>
Õigus			-	-	4		<i>Law</i>
Bioteadused			-	14	15		<i>Life sciences</i>
Füüsikalised loodusteadused			-	16	15		<i>Physical sciences</i>
Matemaatika ja statistika			-	1	3		<i>Mathematics and statistics</i>
Arvutiteadused			-	5	5		<i>Computing</i>
Tehnikaalad			3	6	19		<i>Engineering and engineering trades</i>
Tootmine ja töötlemine			1	-	2		<i>Manufacturing and processing</i>
Arhitektuur ja ehitus			-	-	4		<i>Architecture and building</i>
Põllumajandus, metsandus ja kalandus			7	5	7		<i>Agriculture, forestry and fishery</i>
Veterinaaria			1	1	-		<i>Veterinary medicine</i>
Tervis ^a			16	52	10		<i>Health^a</i>
Sotsiaalteenused			-	-	-		<i>Social services</i>
Isikuteenindus			-	-	1		<i>Personal services</i>
Transporditeenused			-	-	-		<i>Transport services</i>
Keskkonnakaitse			-	-	1		<i>Environmental protection</i>
Turvamine			-	-	-		<i>Security services</i>
KOKKU			29	117	118		TOTAL

^a Magistrantide hulgas on internatuuri ja doktorantide hulgas residentuuri lõpetanud.

^a Master courses include internship graduates and doctor courses include residency graduates.

Diagramm 5 **Lõpetanud üliõpilased, 2005**
 Diagram 5 **Graduate students, 2005**
 (õppeaasta jooksul — during the academic year)

Mõisted

Oodatav õpiaeg aastates

Õppeaasta vanusejärgsetest määradest tulenev õppija oodatav keskmine hariduse omandamisele kulutatav aeg aastates. Oodatav õpiaeg leitakse õppijate vanusejärgsete määrade summana üle kõikide haridusliikide üheaastase sammuga. Õpiaja hulka ei ole arvestatud alusharidusele kulutatud aastaid. Niisiis on see näitaja suurem riikides, kus kooliminekuiga on varasem.

Õppijate kogumäär

Haridustaseme või -astme õppijate koguarv võrreldes sellele tasemele või astmele vastavas vanuses rahvastikuga.

Õppijate vanusejärgne määr

Õppijate arvu osatähtsus ühe aasta vanuserühmades.

Õppijate vanuseline määr

Haridustasemel või -astmel sellele tasemele või astmele vastavasse vanuserühma kuuluvate õppijate arvu osatähtsus samas vanuses rahvastikus.

Metoodika

Esitatud haridusstatistika hõlmab kõik vastava koolituslooga asutused olenemata omandivormist. Võrreldes enne 2001. aastat ilmunud aastaraamatutega, on peatüki sisus kaks olulist muutust, mille tõttu on muutunud ka mitmete varasemate aastate arvnäitajate väärtus. Esiteks on kasutusele võetud varasemast detailsem rahvusvahelise ühtse haridusliigituse (*ISCED, International Standard Classification of Education*) 1997. aasta versiooni koolitusala liigitus. Teiseks on kõik rahvaarvuga seotud näitajad aastateks 1995–2001 arvatud ümber 2000. aasta rahvaloenduse alusel korrigeeritud rahvastiku vanusjaotuse põhjal.

Andmete rahvusvahelise võrreldavuse jälgimiseks on järgnevas tabelis esitatud Eesti õppekavade liigituse vastavus rahvusvahelise ühtse haridusliigituse tasemetele. Seoses muutustega Eesti õigusaktides lisandusid 1999. aastal liigitusse kutsekeskhariduse ja kutsekõrghariduse aste ning 2002. aastal rakenduskõrghariduse aste. Ka rahvusvahelisse liigitusse lisandus võrreldes *ISCED*-i eelmise versiooniga (1976) teise ja kolmanda taseme vahele uus tasemekategooria — 4. aste.

EESTI ÕPPEKAVADE LIIGITUS	ISCED-97 TASEMEKATEGOORIAD
0-aste — alusharidus	Esimesele tasemele eelnev haridus, 0-aste
1. aste — põhikooli I–VI klass	Esimese taseme haridus, 1. aste
2. aste — põhikooli VII–IX klass	Teise taseme alumise astme haridus, 2. aste
3. aste — kutseõpe erivajadustega ja põhihariduseta noortele	Teise taseme alumise astme haridus, 2. aste
3. aste — gümnaasium (X–XII klass)	Teise taseme ülemise astme haridus, 3. aste
3. aste — kutsekeskharidusõpe ja kutseõpe põhiharidusega noortele	Teise taseme ülemise astme haridus, 3. aste
3. aste — kutsekeskharidusõpe ja kutseõpe keskharidusega noortele	Teise taseme järgne. kolmanda taseme eelne haridus, 4. aste
4. aste — keskeriõpe põhiharidusega noortele	Teise taseme ülemise astme haridus, 3. aste
4. aste — keskeriõpe keskharidusega noortele	Kolmanda taseme haridus, 5. aste
5. aste — rakenduskõrgharidusõpe	Kolmanda taseme haridus, 5. aste
5. aste — kutsekõrgharidusõpe	Kolmanda taseme haridus, 5. aste
5. aste — diplomiope	Kolmanda taseme haridus, 5. aste
6. aste — bakalaureuseõpe	Kolmanda taseme haridus, 5. aste
7. aste — magistriõpe	Kolmanda taseme haridus, 5. aste
8. aste — doktoriõpe	Kolmanda taseme haridus, 6. aste

Kirjandust

Eesti piirkondlik statistika. 2004. *Regional Statistics of Estonia*. Aastakogumik. E-väljaanne. Haridus. 2003/2004. *Education*. Aastakogumik. Tallinn, 2004.

Definitions

Gross enrolment rate	<i>The total enrolment at a given level, regardless of age, divided by the population of the age group corresponding to that level.</i>
Net enrolment rate	<i>The proportion of enrolment at a given level for the age group corresponding to that level in the population of the same age group.</i>
Net enrolment ratio	<i>The proportion of pupils of a given age to the population of the same age (by one-year step).</i>
School life expectancy	<i>The total number of years in schooling which the person can expect to receive in future, assuming that the probability of his or her being enrolled is equal to the current school-year enrolment rate. It is equal to the sum of enrolment ratios of all levels by one-year step. Preprimary education is not taken into account, therefore, the value of this indicator is higher for those countries where the school starting age is lower.</i>

Methodology

The survey population of education statistics includes all institutions who have an activity license for providing education regardless of their form of ownership.

Compared to the yearbooks published in 2001 and earlier, the content of the chapter has two basic changes due to which the value of some indicators for previous years has changed. First, more detailed classification of study fields is used according to the ISCED (International Standard Classification of Education) 1997 version. Secondly, the values of indicators connected with the population figures have been recalculated using the revised age distribution of the population based on the 2000 Population Census.

To allow international comparability of the published data, the correspondence of the level categories of the Estonian Classification of Education to those of the international standard classification has been given. In 1999, as a result of changes made in legislation, new level categories — vocational secondary education courses and professional higher education courses — were added, in 2002 — applied higher education courses. A new level category — post-secondary non-tertiary — was added to ISCED compared to the previous version (1976).

<i>ESTONIAN CLASSIFICATION</i>	<i>ISCED LEVELS</i>
<i>0 — preprimary education</i>	<i>Level 0 — preprimary education</i>
<i>1 — grades 1–6 of basic school</i>	<i>Level 1 — primary education or first stage of basic education</i>
<i>2 — grades 7–9 of basic school</i>	<i>Level 2 — lower secondary or second stage of basic education</i>
<i>3 — vocational courses for youth with special needs or without basic education</i>	<i>Level 2 — lower secondary or second stage of basic education</i>
<i>3 — gymnasium (grades 10–12)</i>	<i>Level 3 — (upper) secondary education</i>
<i>3 — vocational secondary education and vocational courses for youth with basic education</i>	<i>Level 3 — (upper) secondary education</i>
<i>3 — vocational secondary education and vocational courses for youth with secondary education</i>	<i>Level 4 — post-secondary non-tertiary education</i>
<i>4 — professional secondary education courses for youth with basic education</i>	<i>Level 3 — (upper) secondary education</i>
<i>4 — professional secondary education courses for youth with secondary education</i>	<i>Level 5 — first stage of tertiary education</i>
<i>5 — applied higher education courses</i>	<i>Level 5 — first stage of tertiary education</i>
<i>5 — professional higher education courses</i>	<i>Level 5 — first stage of tertiary education</i>
<i>5 — diploma courses</i>	<i>Level 5 — first stage of tertiary education</i>
<i>6 — bachelor courses</i>	<i>Level 5 — first stage of tertiary education</i>
<i>7 — master courses</i>	<i>Level 5 — first stage of tertiary education</i>
<i>8 — doctor courses</i>	<i>Level 6 — second stage of tertiary education</i>

Publications

Eesti piirkondlik statistika. 2004. *Regional Statistics of Estonia. Yearbook. E-publication.*

Haridus. 2003/2004. *Education. Yearbook. Tallinn, 2004.*

TEADUS- JA ARENDUSTEGEVUS

Tabel 1	Teadus- ja arendustegevusega seotud töötajad institutsionaalse sektori järgi, 1998–2005.....	91
Tabel 2	Teadus- ja arendustegevusega seotud töötajad teadusvaldkonna järgi, 2005	91
Tabel 3	Teadus- ja arendustegevusega seotud teadlased ja insenerid teadusvaldkonna järgi, 1998–2005.....	91
Tabel 4	Teadus- ja arendustegevusega seotud töötajad ettevõtlussektoris tegevusala järgi, 2004 ..	92
Tabel 5	Kulutused asutuse- ja ettevõttesisesele teadus- ja arendustegevusele institutsionaalse sektori järgi, 1998–2005	93
Tabel 6	Kulutused asutusesisesele teadus- ja arendustegevusele kasumitaotluseta institutsionaalsetes sektorites rahastamise allika järgi, 1996–2005.....	93
Tabel 7	Ettevõtlussektori kulutused ettevõttesisesele teadus- ja arendustegevusele rahastamise allika ja tegevusala järgi, 2004.....	94
Tabel 8	Ettevõtlussektori kulutused ettevõttesisesele teadus- ja arendustegevusele liigi ja tegevusala järgi, 2004.....	95
Tabel 9	Ettevõtlussektori kulutused teadus- ja arendustegevusele rahastamise allika ja töötajate arvu järgi, 2004	96
Tabel 10	Patenditaotlused ja kasuliku mudeli registreerimise taotlused, 2000, 2004, 2005	96
Tabel 11	Tööstusomandi õiguskaitse, 2000, 2002–2005.....	97
Tabel 12	Tööstusomandi õiguskaitse taotlused riikide ühenduste ja riikide järgi, 2005.....	97

RESEARCH AND DEVELOPMENT

Table 1	<i>Personnel engaged in research and development by institutional sector, 1998–2005 .....</i>	<i>91</i>
Table 2	<i>Personnel engaged in research and development by field of science, 2005 .....</i>	<i>91</i>
Table 3	<i>Researchers engaged in research and development by field of science, 1998–2005 .....</i>	<i>91</i>
Table 4	<i>Personnel engaged in research and development in business enterprise sector by economic activity, 2004.....</i>	<i>92</i>
Table 5	<i>Intramural research and development expenditures by institutional sector, 1996–2005.....</i>	<i>93</i>
Table 6	<i>Intramural research and development expenditures in non-profit institutional sectors by source of funds, 1996–2005.....</i>	<i>93</i>
Table 7	<i>Intramural research and development expenditures in business enterprise sector by source of funds and economic activity, 2004 .....</i>	<i>94</i>
Table 8	<i>Intramural research and development expenditures in business enterprise sector by type and economic activity, 2004.....</i>	<i>95</i>
Table 9	<i>Research and development expenditures in business enterprise sector by source of funds and number of employees, 2004.....</i>	<i>96</i>
Table 10	<i>Filed patent applications and utility model registration applications, 2000, 2004, 2005.....</i>	<i>96</i>
Table 11	<i>Legal protection of industrial property, 2000, 2002–2005.....</i>	<i>97</i>
Table 12	<i>Applications for legal protection of industrial property by groups of countries and countries, 2005 .....</i>	<i>97</i>

Ülevaade

Peatükk esitab teadus- ja arendustegevuse (T&A) statistikat aastate 1998–2005 kohta. Vaadeldaval ajavahemikul pöördus varasem langustrend kasumitaotluseta institutsionaalsetes sektorites kasvuks. Kulutused T&A-le kasvasid keskmiselt 14% aastas, kuigi samas on T&A-le kulutatud tööaastate arv vähenenud. Vahepealse kasvu järel vähenes 2005. aastal võrreldes eelmise aastaga teadlaste ja inseneride arv 5%. Nende sektorite asjaomastest kulutustest rahastas 2005. aastal 74% riik, rahastamine välismaistest allikatest püsis 21% tasemel. Teadusvaldkondadest suurenes 2005. aastal rahastamine enim loodusteadustes — kolmandiku võrra.

Andmeid teadus- ja arendustegevusest ettevõtetes koguti esimest korda 1998. aasta kohta. Ettevõtlussektori kulutused teadus- ja arendustegevusele hõlmasid vastavatest kogukulutustest 1998. aastal vaid 20%, 2004. aastal juba 39%. Siit on veel pikk maa arenenud tööstusmaade tasemeni, kus ettevõtlussektori tehtavad kulutused teadus- ja arendustegevusele hõlmavad kogukulutustest kaks kolmandikku.

Teadus- ja arendustegevuse suunitus ettevõtlussektoris erineb oluliselt mitte-institutsionaalsete sektorite omast: ettevõtete teadus- ja arendustegevuse kulutustest oli 2004. aastal 92% seotud toote- ja protsessiarendustöödega, seevastu viimastes kulus lõviosa — 52% — tootearendusele.

Overview

The chapter presents statistics on research and development activities (R&D) for the years 1998–2005. During the years under observation the earlier downtrend in non-profit institutional sectors turned the scales. The average annual growth for expenditures on R&D was 14% though at the same time the working years spent on R&D have diminished. Also after years of growth the number of researchers fell by 5% in 2005 compared to the previous year. 74% of the R&D expenditures in those sectors was financed by government in 2004, the financing from foreign sources remained on the 21% level. As to the fields of science the largest increase — by one third — in financing took place for natural sciences in 2005.

The data on research and development in enterprises were collected for the first time for 1998. Business enterprise sector's (BES) expenditures on R&D accounted only for 20% of the corresponding total expenditures in 1998, but already 39% in 2004. Nevertheless there is a long way to go to reach the 2/3 value of the developed industrial countries.

The orientation of R&D in BES differs significantly from that of non-profit institutional sectors: in 2004 92% of R&D expenditure in BES was spent on product and process development, on the contrary for the latter ones the lion's share — 55% — was spent on basic research.

Tabel 1 Teadus- ja arendustegevusega seotud töötajad institutsionaalse sektori järgi, 1998–2005

Table 1 Personnel engaged in research and development by institutional sector, 1998–2005

Aasta	Riiklik sektor	Kõrgharidus-sektor	Kasumitaotluse erasektor	Ettevõtlus-sektor	Kokku
Year	Government sector	Higher education sector	Private non-profit sector	Business enterprise sector	Total
Töötajad					
Personnel					
1998	1 280	4 475	21	786	6 562
1999	1 199	4 220	26	1 114	6 559
2000	1 118	4 442	61	910	6 531
2001	945	4 647	73	1 153	6 818
2002	980	4 694	83	1 164	6 921
2003	1 145	4 813	113	1 529	7 600
2004	1 099	4 894	154	1 735	7 882
2005	991	4 591	124	...	...
Teadus- ja arendustegevusele kulutatud tööaastad (nn täistööaja ekvivalent)					
Full-time equivalent (working years spent on research and development)					
1998	1 069	3 077	14	440	4 600
1999	1 005	2 907	15	618	4 545
2000	948	2 305	40	418	3 710
2001	750	2 319	50	626	3 745
2002	793	2 565	69	702	4 129
2003	829	2 585	97	763	4 274
2004	810	2 752	90	1 084	4 736
2005	696	2 176	92	...	...

Tabel 2 Teadus- ja arendustegevusega seotud töötajad teadusvaldkonna järgi, 2005^aTable 2 Personnel engaged in research and development by field of science, 2005^a

Teadusvaldkond	Teadlased ja insenerid			Tehnikud			Abipersonal			Field of science
	kokku	naised	mehed	kokku	naised	mehed	kokku	naised	mehed	
	Researchers total	females	males	Technicians total	females	males	Other supporting staff total	females	males	
Loodus-teadused	1 415	885	530	362	147	215	..	..	..	Natural sciences
Tehnika-teadused	719	537	182	34	23	11	..	..	..	Engineering
Arstiteadus	394	148	246	83	17	66	..	..	..	Medical sciences
Põllumajandus-teadused	223	122	101	76	24	52	..	..	..	Agricultural sciences
Sotsiaal-teadused	795	350	445	72	12	60	..	..	..	Social sciences
Humanitaar-teadused	786	291	495	117	28	89	..	..	..	Humanities
KOKKU	4 332	2 333	1 999	744	251	493	630	141	489	TOTAL

Tabel 3 Teadus- ja arendustegevusega seotud teadlased ja insenerid teadusvaldkonna järgi, 1998–2005^aTable 3 Researchers engaged in research and development by field of science, 1998–2005^a

Aasta	Loodus-teadused	Tehnika-teadused	Arsti-teadus	Põllumajandusteadused	Sotsiaal-teadused	Humanitaar-teadused	Kokku
Year	Natural sciences	Engineering	Medical sciences	Agricultural sciences	Social sciences	Humanities	Total
1998	1 141	756	445	320	654	674	3 990
1999	1 222	697	433	282	598	680	3 912
2000	1 207	707	443	275	695	736	4 063
2001	1 196	713	422	284	762	750	4 127
2002	1 245	834	416	274	780	815	4 364
2003	1 307	784	427	260	823	870	4 471
2004	1 399	722	401	257	946	850	4 575
2005	1 415	719	394	223	795	786	4 332

^a Ei hõlma ettevõtlussektorit.^a Business enterprise sector excluded.

Tabel 4 Teadus- ja arendustegevusega seotud töötajad ettevõtlussektoris tegevusala järgi, 2004

Table 4 Personnel engaged in research and development in business enterprise sector by economic activity, 2004

Tegevusala	T&A-ga seotud töötajate arv						T&A-le kulutatud tööaastad	Kind of activity	
	kokku	teadlased ja insenerid		tehnikud		abi-personal			
		N	M	N	M				N
	Number of personnel engaged in R&D								Full-time equivalent (working years spent on R&D)
total	researchers		technicians		supporting staff				
F	M	F	M	F	M				
Mäetööstus	x	x	x	x	x	x	x	x	Mining
Töötlev tööstus	668	122	341	32	73	48	52	445,1	Manufacturing
toiduainete ja jookide tootmine	34	18	8	-	3	3	2	15,8	manufacture of food products and beverages
tekstiili ja tekstiiltoodete tootmine	26	5	1	4	7	9	-	15,8	manufacture of textiles and textile products
puidutöötlemine ja puittoodete tootmine, paberi ja paberitoodete tootmine	x	x	x	x	x	x	x	x	manufacture of wood and wood products, manufacture of pulp, paper and paper products
puhastatud naftatoodete, kemikaalide, keemiatoodete ja keemiliste kiudude tootmine	117	46	43	15	6	5	2	91,1	manufacture of coke, oil shale, nuclear fuel and chemicals and chemical products
kummi- ja plastitoodete tootmine	x	x	x	x	x	x	x	x	manufacture of rubber and plastic products
muude mitte-metallsetest mineraalidest toodete tootmine	21	2	9	2	4	2	2	5,3	manufacture of other non-metallic mineral products
metalli ja metallitoodete tootmine, mujal liigitamata masinate ja seadmete tootmine	103	5	67	2	11	1	17	56,0	manufacture of metals and metal products, manufacture of machinery and equipment not elsewhere classified
elektri- ja optikaseadmete tootmine	291	35	169	5	40	25	17	207,3	manufacture of electrical and optical instruments
transpordivahendite tootmine	37	4	21	2	-	2	8	30,6	manufacture of transport equipment
mööblitootmine; mujal liigitamata tootmine	25	5	13	2	-	1	4	14,6	manufacture of furniture; other manufacturing not elsewhere classified
Elektrienergia-, gaasi- ja veevarustus	41	1	33	1	4	2	-	21,4	Electricity, gas and water supply
Ehitus	-	-	-	-	-	-	-	-	Construction
Hulgi- ja jaekaubandus; mootorsõidukite, mootorrataste, isiklike tarbeesemete ning kodumasinade remont	33	9	16	2	6	-	-	18,2	Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods
Veendus, laondus ja side	54	9	33	2	3	-	7	21,1	Transport, storage, communication
Finantsvahendus	99	14	30	14	36	3	2	81,4	Financial intermediation
Arvutid ja nendega seotud tegevus	465	38	217	23	110	42	35	332,3	Computer and related activities
Teadus- ja arendustegevus	124	14	51	23	17	11	8	81,9	Research and development
Muu äritegevus	216	44	107	27	7	18	13	66,3	Other business activities
Muu tegevusala ^a	27	13	8	-	2	4	-	10,1	Other activity ^a
KOKKU	1 735	264	839	125	262	128	117	1 083,5	TOTAL

^a Kinnisvara, haridus, tervishoid ja sotsiaalhoolekanne, muu ühiskonna-, sotsiaal- ja isikuteenindus.

^a Real estate, education, health and social work, other community, social and personal service activities.

Tabel 5 **Kulutused asutuse- ja ettevõttesisesele teadus- ja arendustegevusele institutsionaalse sektori järgi, 1998–2005**Table 5 *Intramural research and development expenditures by institutional sector, 1998–2005*

Aasta	Riiklik sektor	Kõrgharidussektor	Kasumitaotluseta erasektor	Ettevõtlussektor	Kokku
Year	Government sector	Higher education sector	Private non-profit sector	Business enterprise sector	Total
Kulutused, miljonit krooni					
<i>Expenditures, million kroons</i>					
1998	107,5	252,7	2,0	88,8	451,0
1999	139,8	293,5	2,5	137,0	572,8
2000	134,0	303,7	11,3	130,4	579,4
2001	107,6	385,8	13,4	256,7	763,5
2002	147,9	417,2	39,2	267,2	871,5
2003	164,9	494,4	32,4	354,5	1 046,2
2004	171,6	588,5	29,7	504,2	1 294,0
2005	183,7	674,3	35,7	...	...
riigi rahastatud, %					
<i>financed by government funds, %</i>					
1998	77	77	38	7	63
1999	78	80	31	19	65
2000	70	77	21	9	59
2001	85	74	43	5	52
2002	82	76	12	10	54
2003	79	71	17	6	49
2004	82	69	22	4	44
2005	80	73	43	...	...

Tabel 6 **Kulutused asutusesisesele teadus- ja arendustegevusele kasumitaotluseta institutsionaalsetes sektorites rahastamise allika järgi, 1996–2005^a**Table 6 *Intramural research and development expenditures in non-profit institutional sectors by source of funds, 1996–2005^a*
(tuhat krooni — thousand kroons)

Aasta	Kulutused kokku	Rahastamise allikad				
		riik	ettevõtted	kasumitaotluseta organisatsioonid	kõrgharidussektor	välismaa allikad
Year	<i>Expenditures total</i>	<i>Sources of funds</i>				
		<i>government</i>	<i>enterprises</i>	<i>non-profit organizations</i>	<i>higher education sector</i>	<i>foreign funds</i>
1996	298 560	224 218	28 578	14 830	52	30 882
1997	361 760	250 225	28 329	19 452	9 091	54 664
1998	362 201	277 919	30 788	19 910	10 555	23 029
1999	435 795	344 877	41 259	9 298	3 578	36 783
2000	448 986	330 931	41 864	12 626	9 747	53 818
2001	506 734	383 881	25 910	3 559	15 378	78 006
2002	604 325	443 392	39 080	2 788	20 647	98 418
2003	691 736	488 549	36 442	4 128	29 800	132 817
2004	789 764	550 473	42 078	8 352	21 698	167 163
2005	893 750	657 102	36 992	3 024	12 317	184 315

^a Ei hõlma ettevõtlussektorit.^a *Business enterprise sector excluded.*

Tabel 7 **Ettevõtlussektori kulutused ettevõttesisesele teadus- ja arendustegevusele rahastamise allika ja tegevusala järgi, 2004**
 Table 7 *Intramural research and development expenditures in business enterprise sector by source of funds and economic activity, 2004*

Tegevusala	Kulutused, tuhat krooni	Rahastamise allikad, %				Kind of activity
		riik	ette- võtted	kõrg- haridus- sektor	välis- maa allikad	
	<i>Expenditures, thousand kroons</i>	<i>Sources of funds, government</i>	<i>enter- prises</i>	<i>higher education sector</i>	<i>foreign funds</i>	
Mäetööstus	x	x	x	x	x	Mining
Töötlev tööstus	201 237	4,2	87,2	0,1	8,5	Manufacturing
toiduainete ja jookide tootmine	17 336	-	100,0	-	-	manufacture of food products and beverages
tekstiili ja tekstiiltoodete tootmine	3 853	-	100,0	-	-	manufacture of textiles and textile products
puidutöötlemine ja puittoodete tootmine, paberimassi, paberi ja pabertoodete tootmine	x	x	x	x	x	manufacture of wood and wood products, manufacture of pulp, paper and paper products
puhastatud nafta- toodete, kemikaalide, keemiatoodete ja keemiliste kiudude tootmine	51 325	1,5	74,2	-	24,3	manufacture of coke, oil shale, nuclear fuel and chemicals and chemical products
kummi- ja plasttoodete tootmine	x	x	x	x	x	manufacture of rubber and plastic products
muude mittemetalsetes mineraalidest toodete tootmine	5 504	-	100,0	-	-	manufacture of other non- metallic mineral products
metalli ja metalltoodete tootmine, mujal liigitamata masinate ja seadmete tootmine	16 075	12,6	75,3	-	12,1	manufacture of metals and metal products, manufacture of machinery and equipment not elsewhere classified
elektri- ja optika- seadmete tootmine	77 551	1,4	94,9	0,3	3,5	manufacture of electrical and optical instruments
transpordivahendite tootmine	21 170	21,8	78,2	-	-	manufacture of transport equipment
mööblitootmine; mujal liigitamata tootmine	5 032	-	100,0	-	-	manufacture of furniture; other manufacturing not elsewhere classified
Elektrienergia-, gaasi- ja veevarustus	4 963	-	100,0	-	-	Electricity, gas and water supply
Ehitus	-	-	-	-	-	Construction
Hulgi- ja jaekaubandus; mootorsõidukite, mootorrataste ja isiklike tarbeesemete ning kodumasinade remont	5 355	-	100,0	-	-	Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods
Veendus, laendus ja side	50 204	-	100,0	-	-	Transport, storage and communication
Finantsvahendus	63 545	-	100,0	-	-	Financial intermediation
Arvutid ja nendega seotud tegevus	110 147	4,9	70,5	0,1	24,5	Computer and related activities
Teadus- ja arendustegevus	22 192	2,3	62,6	-	35,2	Research and development
Muu äritegevus	19 249	27,8	66,1	1,4	4,8	Other business activities
Muu tegevusala ^a	10 791	9,9	89,8	-	0,3	Other activity ^a
KOKKU	504 240	4,1	85,3	0,1	10,5	TOTAL

^a Kinnisvara, haridus, tervishoid ja sotsiaalhoolekanne, muu ühiskonna-, sotsiaal- ja isikuteenindus.

^a Real estate, education, health and social work, other community, social and personal service activities.

Tabel 8 Ettevõtlussektori kulutused ettevõttesisesele teadus- ja arendustegevusele liigi ja tegevusala järgi, 2004

Table 8 Intramural research and development expenditures in business enterprise sector by type and economic activity, 2004

(protsenti — percentages)

Tegevusala	Alus- uuritud	Rakendus- uuritud	Katse- ja arendustöö			Economic activity
			toode, materjal, teenus	tehnoloogiline protsess või süsteem	muu	
	Basic research	Applied research	Experimental product, material, service	technological process or system	other	
Mäetööstus	x	x	x	x	x	Mining
Töötlev tööstus	-	3	45	44	8	Manufacturing
toiduainete ja jookide tootmine	-	-	13	86	1	manufacture of food products and beverages
tekstiili ja tekstiil- toodete tootmine	-	-	87	13	-	manufacture of textiles and textile products
puidutöötlemine ja puittoodete tootmine, päberimassi, paberi ja pabertoodete tootmine	x	x	x	x	x	manufacture of wood and wood products, manufacture of pulp, paper and paper products
puhastatud nafta- toodete, kemikaalide, keemiatoodete ja keemiliste kiudude tootmine	-	2	38	41	19	manufacture of coke, oil shale, nuclear fuel and chemicals and chemical products
kummi- ja plasttoodete tootmine	x	x	x	x	x	manufacture of rubber and plastic products
muude mittemetalse- test mineraalidest toodete tootmine	-	-	65	29	6	manufacture of other non- metallic mineral products
metalli ja metalltoodete tootmine, mujal liigitamata masinate ja seadmete tootmine	-	2	79	11	8	manufacture of metals and metal products, manufacture of machinery and equipment not elsewhere classified
elektri- ja optika- seadmete tootmine	1	5	43	50	2	manufacture of electrical and optical instruments
transpordivahendite tootmine	-	4	56	30	11	manufacture of transport equipment
mööblitootmine; mujal liigitamata tootmine	-	9	62	18	11	manufacture of furniture; other manufacturing not elsewhere classified
Elektrienergia-, gaasi- ja veevarustus	8	76	4	12	-	Electricity, gas and water supply
Ehitus	-	-	-	-	-	Construction
Hulgi- ja jaekaubandus; mootorsõidukite, mootorrataste ja isiklike tarbeesemete ning kodumasinade remont	-	39	7	54	-	Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods
Veondus, laondus ja side	-	-	97	3	-	Transport, storage and communication
Finantsvahendus	-	-	78	22	-	Financial intermediation
Arvutid ja nendega seotud tegevus	1	9	51	16	23	Computer and related activities
Teadus- ja arendustegevus	2	20	38	40	-	Research and development
Muu äritegevus	4	29	42	21	4	Other business activities
Muu tegevusala ^a	1	11	-	88	1	Other activity ^a
KOKKU	1	7	52	32	8	TOTAL

^a Kinnisvara, haridus, tervishoid ja sotsiaalhoolekanne, muu ühiskonna-, sotsiaal- ja isikuteenindus.^a Real estate, education, health and social work, other community, social and personal service activities.

Tabel 9 **Ettevõtlussektori kulutused teadus- ja arendustegevusele rahastamise allika ja töötajate arvu järgi, 2004**

Table 9 *Research and development expenditures in business enterprise sector by source of funds and number of employees, 2004*

Ettevõtte töötajate arv	Kulutused, tuhat krooni	Rahastamise allikad, %			
		riik	ettevõtted	kõrgharidussektor	välismaa allikad
Enterprise's number of employees	Expenditures, thousand kroons	Sources of funds, %			
		government	enterprises	higher education sector	foreign funds
Ettevõttesisesed kulutused					
<i>Intramural expenditures</i>					
0–19	97 021	8	79	1	12
20–49	77 961	2	60	-	38
50–199	95 055	11	77	-	12
>199	234 203	-	100	-	-
KOKKU	504 240	4	85	-	11
TOTAL					
Ettevõttevälised kulutused					
<i>Extramural expenditures</i>					
0–19	8 080	7	93	-	-
20–49	3 744	-	100	-	-
50–199	10 906	17	82	-	1
>199	52 118	-	71	-	29
KOKKU	74 848	3	76	-	21
TOTAL					

Tabel 10 **Patenditaotlused ja kasuliku mudeli registreerimise taotlused, 2000, 2004, 2005^a**

Table 10 *Filed patent applications and utility model registration applications, 2000, 2004, 2005^a (osatahtsus, % — percentage share)*

	Patendid <i>Patents</i>			Kasulikud mudelid <i>Utility models</i>			
	2000	2004	2005	2000	2004	2005	
Inimeste elulised vajadused	22,8	36,3	15,8	26,0	22,4	25,3	<i>Human necessities</i>
Tehnoprotsessid; transport	5,5	10,5	23,7	20,0	25,9	13,8	<i>Performing operations; transport</i>
Keemia; metallurgia	31,1	31,5	7,9	8,0	-	5,7	<i>Chemistry; metallurgy</i>
Tekstiil; paber	0,2	-	-	-	-	1,1	<i>Textiles; paper</i>
Ehitus ja mäendus	2,3	4,8	13,2	16,0	3,5	11,5	<i>Fixed constructions</i>
Mehaanika; küte, relvad	1,6	4,0	5,3	8,0	8,2	3,4	<i>Mechanical engineering; heating, weapons</i>
Füüsika	8,0	3,2	2,6	18,0	15,3	11,5	<i>Physics</i>
Elekter	28,5	4,8	10,5	4,0	4,7	4,6	<i>Electricity</i>
Liigitamata taotlused	-	4,8	21,0	-	20,0	23,0	<i>Applications not classified</i>

^a Patendiameti andmed rahvusvahelise patendiklassifikatsiooni järgi (osad A–H).

^a Data of the Estonian Patent Office by International Patent Classification (Parts A–H).

Tabel 11 Tööstusomandi õiguskaitse, 2000, 2002–2005^a
 Table 11 Legal protection of industrial property, 2000, 2002–2005^a

	2000	2002	2003	2004	2005	
Saabunud rahvusvahelisi registreeringuid						Received international registrations
kaubamärgid	3 733	4 263	5 327	4 460	3 447	trade marks
Esitatud taotlusi						Filed applications
kaubamärgid ^b	2 004	1 898	2 007	1 824	1 737	trade marks ^b
patendid	805	719	602	124	38	patents
kasulikud mudelid	50	72	67	85	87	utility models
tööstusdisainilahendused	90	146	157	151	93	industrial designs
mikrolülituste topoloogiad	1	-	-	-	-	layout designs of integrated circuits
geograafilised tähised	10	1	2	-	-	geographical indications
neist Eesti taotlejatelt						of which from Estonian applicants
kaubamärgid	884	1 017	1 058	1 241	1 266	trade marks
patendid	12	19	18	27	27	patents
kasulikud mudelid	47	69	61	78	74	utility models
tööstusdisainilahendused	20	32	46	71	47	industrial designs
mikrolülituste topoloogiad	1	-	-	-	-	layout designs of integrated circuits
geograafilised tähised	10	1	2	-	-	geographical indications
Registrisse kantud						Registered
kaubamärgid	3 105	1 788	1 341	1 784	1 620	trade marks
patendid	84	358	269	198	163	patents
kasulikud mudelid	40	69	74	78	81	utility models
Tööstusdisainilahendused	94	131	143	129	114	industrial designs
mikrolülituste topoloogiad	-	-	-	-	-	layout designs of integrated circuits
geograafilised tähised	-	2	2	-	-	geographical indications

Tabel 12 Tööstusomandi õiguskaitse taotlused riikide ühenduste ja riikide järgi, 2005^a
 Table 12 Applications for legal protection of industrial property by groups of countries and countries, 2005^a

(osatahtsus, % — percentage share)

	Kauba- ja teenindusmärgid ^b Trade and service marks ^b	Patendid Patents	Kasulikud mudelid Utility models	Tööstusdisainilahendused Industrial designs	
Euroopa Liit	75,6	84,2	95,4	97,8	European Union
Ameerika Ühendriigid	4,5	5,3	-	1,1	United States
Jaapan	1,1	-	-	-	Japan
Venemaa	1,5	7,9	3,4	1,1	Russia
Norra	0,4	-	-	-	Norway
Rootsi	1,0	5,3	-	1,1	Sweden
Soome	1,7	5,3	8,0	44,1	Finland
Taani	0,7	-	-	-	Denmark
Eesti	24,4	60,5	85,1	50,5	Estonia

^a Patendiameti andmed.

^b Koos saabunud rahvusvaheliste registreeringutega.

^a Data of the Estonian Patent Office.

^b Together with received international registrations.

Mõisted

Ettevõtlussektor	Kõik ettevõtted, organisatsioonid ja institutsioonid, kelle põhitegevus on kaupade või teenuste (v.a kõrgharidusalased) tootmine müügiks majanduslikult tasuva hinna eest, ning peamiselt neid teenindavad kasumitaotluseta erainstitutsioonid.
Kasumitaotluseta erasektor	Kasumitaotluseta erainstitutsioonid (seltsid, ametiühingud, tarbijate ühendused jms), mis osutavad teenuseid üldsusele.
Kõrgharidussektor	Ülikoolid, tehnikakolledžid ja muud kõrgemad õppeasutused, nende kontrolli all olevad uurimisinstituudid, katsejaamad ja kliinikud.
Riiklik sektor	Kõik riigi tegevusüksused, kes osutavad ühiskonnale üldteenuseid (v.a kõrgharidus), samuti riigi rahastatavad ja kontrollitavad kasumitaotluseta institutsioonid.
Kasumitaotluseta institutsionaalsed sektorid	Riiklik sektor, kõrgharidussektor ja kasumitaotluseta erasektor kokkuvõetuna.
Teadus- ja arendustegevus	Loov süstemaatiline töö, mille eesmärk on uute teadmiste saamine, kaasa arvatud inimest, kultuuri ja ühiskonda puudutavad teadmised, ning nende teadmiste rakendamine. Teadus- ja arendustegevuse korralduse seadus kasutab vastavaid mõisteid järgmises tähenduses:
teadustegevus	isiku loomevabadusel põhinev tegevus, mille eesmärk on teaduslike uuringutega uute teadmiste saamine inimese, looduse ja ühiskonna ning nende vastastikuse toime kohta;
arendustegevus	teadustegevuse tulemuste rakendamine praktiliste probleemide lahendamiseks, uute või täiustatud omadustega süsteemide rajamiseks, seadmete või toodete valmistamiseks, protsesside käivitamiseks jms.

Metoodika

Rahvusvahelise metoodika järgi jagatakse teadus- ja arendustegevuse üksused (asutused ja ettevõtted) nelja sektori vahel (vt mõisted) — kõrgharidussektor, riiklik sektor, kasumitaotluseta erasektor ning ettevõtlussektor. Kolme esimese sektori andmete saamiseks küsitatakse kõiki teadus- ja arendustegevusega seotud teadus-, haridus- jt asutusi (haiglad, muuseumid jms) ja -ühinguid. Rahvusvaheliselt võrreldavad andmed on olemas alates 1993. aastast.

Ettevõtlussektori andmed koguti nendelt ettevõtetelt, kes eelmistel aastatel olid aastaaruannetes näidanud arengu- ja uurimiskulusid, ning lisati kõik need ettevõtted, kelle põhitegevus on teadus- ja arendustegevus ja lisaks ettevõtted, keda finantseeris aastatel 2000–2004 EAS Tehnoloogiaagentuur. Esimest korda koguti andmeid 1998. aasta kohta. Statistika kajastab teadus- ja arendustegevusega seotud töötajaid, tehtud kulutusi ja nende kulutuste rahastamise allikaid.

Teadus- ja arendustegevuse kulutused seostatakse selle tegevusega seotud üksusega (asutuse- või ettevõttesisesed kulutused). Arvesse ei võeta kulutusi tervikuna väljastpoolt üksust tellitud või ostetud tegevusele, vastasel juhul tekiks kulutuste summeerimisel dubleerimine. Ettevõtlussektori üksustelt kogutakse siiski andmeid ka üksuseväliste kulutuste kohta, sest üksusesiseste ja -väliste kulutuste summa võrdlemine realiseerimise netokäibega lubab hinnata innovaatilisust ja tehnoloogilist taset.

Üksusesisene teadus- ja arendustegevus jaotatakse alusuuringuteks (uute teadmiste rakendamine pole kindlaks määratud), rakendusuringuteks (uute teadmiste abil konkreetse probleemi lahendamine) ning katse- ja arendustöök (jõutakse konkreetse väljundini — uus toode, teenus, tehnoloogia, materjal või juba olemasoleva täiustamine).

Kirjandust

Teadus- ja arendustegevus. 2004. *Research and Development*. Aastakogumik. Tallinn, 2006.

Eesti Statistika Kuukiri. 2006. *Monthly Bulletin of Estonian Statistics*, nr 5.

Definitions

Business enterprise sector	<i>All enterprises, organisations and institutions, whose primary activity is the production of goods or services (other than higher education) for sale to the general public at an economically rational price, and private non-profit institutes mainly serving them.</i>
Government sector	<i>All departments, offices and other bodies which furnish community with common services (other than higher education), including non-profit institutions controlled and financed mainly by government.</i>
Higher education sector	<i>Universities, technical colleges and other higher education institutions; research institutes, experimental stations and clinics operating under their direct control.</i>
Private non-profit sector	<i>Non-market, private non-profit institutions serving general public (societies, trade unions, consumers' associations, etc.).</i>
Non-profit institutional sectors	<i>Government, higher education and private non-profit sector summed up.</i>
Research and development	<i>Creative work undertaken on a systematic basis in order to increase the stock of knowledge, including knowledge of man, culture and society, and the use of this stock of knowledge to devise new applications. In the Organisation of Research and Development Act the following definitions are used:</i>
research	<i>work based on personal freedom of creativity aiming to increase the stock of knowledge, including knowledge of man, culture, society and their mutual influence, by scientific research;</i>
development	<i>application of research results to solve practical problems, to create new or improved systems, to design equipment or product, to set processes going, etc.</i>

Methodology

According to the international methodology, every statistical unit engaged in R&D is linked with one of the following four sectors (see definitions): higher education sector, government sector, private non-profit sector and business enterprise sector. To receive data about the first three sectors, all scientific, educational and other institutions (hospitals, museums, etc.) and associations performing R&D activities are completely enumerated. Data are internationally comparable starting from 1993.

The data about business enterprise sector were collected from enterprises who had reported R&D costs and also from all enterprises whose main activity was R&D as well as enterprises who in 2000–2004 had been financed by the Estonian Technology Agency. Data were collected for the first time for 1998. Data are collected about employees engaged in R&D, on expenditures on R&D and on sources of funds.

Expenditure on R&D is connected to the unit performing the R&D activity (so-called intramural expenditure). Expenditure on purchased or ordered R&D activity which is performed outside a unit is not taken into account to avoid duplication when calculating the total expenditure. However, business enterprise sector units submit also data on extramural expenditure as the comparison of the total intramural and extramural expenditure with the net sales allows to evaluate the innovativeness and technological level.

Intramural R&D is divided into basic research (no particular application or use is determined), applied research (directed primarily towards a specific practical objective) and experimental development (directed to producing new products, services and materials, to installing new processes or improving substantially the existing ones).

Publications

Teadus- ja arendustegevus. 2004. *Research and Development. Yearbook. Tallinn, 2006.*

Eesti Statistika Kuukiri. 2006. *Monthly Bulletin of Estonian Statistics, No 5.*

KULTUUR

Tabel 1	Rahvaraamatukogud, 1995, 2000, 2003–2005.....	103
Tabel 2	Eriala- ja teadusraamatukogud, 1995, 2000, 2003–2005	104
Tabel 3	Kooliraamatukogud, 1995/96, 2000/01, 2002/03–2004/05	104
Tabel 4	Muuseumid, 1995, 2000, 2003–2005	104
Tabel 5	Muuseumid omaniku liigi järgi, 2005.....	105
Tabel 6	Täispikkade mängufilmide import, 1995, 2000, 2003–2005.....	105
Tabel 7	Täispikkade mängufilmide levi, 1995, 2000, 2003–2005	105
Tabel 8	Filmitoodang, 1995, 2000, 2003–2005	106
Tabel 9	Filmitoodang liigi järgi, 2005	106
Tabel 10	Teatrietendused sihtgrupi järgi, 2005.....	106
Tabel 11	Teatrietendused liigi järgi, 2005.....	106
Diagramm 1	Kino- ja teatripileti keskmine hind, 1994–2005	107
Tabel 12	Riiklikud ja linnateatrid, 1995, 2000, 2003–2005	107
Tabel 13	Riiklike ja linnateatrite etendused liigi järgi, 2005.....	107
Tabel 14	Riiklike ja linnateatrite etendused sihtgrupi järgi, 2005	108
Diagramm 2	Kino-, muuseumi- ja teatrikülastusi 100 elaniku kohta, 1992–2005	108
Tabel 15	Eesti Kontserdi Eestis korraldatud kontserdid, 1995, 2000, 2003–2005.....	108
Tabel 16	Eesti Kontserdi Eestis korraldatud kontserdid liigi järgi, 2005.....	108
Tabel 17	Trükitoodang, 1995, 2000, 2003–2005	109
Diagramm 3	Raamatud ja brošüürid, 1992–2005	109
Tabel 18	Televiioon, 1995, 2000, 2003–2005.....	110
Tabel 19	Üleriigiliste TV-ringhäälinguajaamade saated, 2004, 2005.....	110
Tabel 20	Raadio, 1995, 2000, 2003–2005.....	111
Tabel 21	Raadiosaated, 2005.....	111
Tabel 22	Olümpiaaladel tegutsejad spordiala järgi, 1995, 2000, 2002–2004	112
Tabel 23	Olümpiaaladel tegutsevad naised spordiala järgi, 1995, 2000, 2002–2004.....	113

CULTURE

Table 1	Public libraries, 1995, 2000, 2003–2005.....	103
Table 2	Specialized and scientific libraries, 1995, 2000, 2003–2005	104
Table 3	School libraries, 1995/96, 2000/01, 2002/03–2004/05.....	104
Table 4	Museums, 1995, 2000, 2003–2005	104
Table 5	Museums by type of owner, 2005.....	105
Table 6	Imports of long feature films, 1995, 2000, 2003–2005.....	105
Table 7	Distribution of long feature films, 1995, 2000, 2003–2005.....	105
Table 8	Production of films, 1995, 2000, 2003–2005	106
Table 9	Production of films by type, 2005.....	106
Table 10	Theatre performances by target group, 2005	106
Table 11	Theatre performances by type, 2005.....	106
Diagram 1	Mean price of cinema and theatre tickets, 1994–2005	107
Table 12	State and town theatres, 1995, 2000, 2003–2005.....	107
Table 13	State and town theatre performances by type, 2005	107
Table 14	State and town theatre performances by target group, 2005.....	108
Diagram 2	Attendance of cinemas, museums and theatres per 100 inhabitants, 1992–2005	108
Table 15	Concerts arranged in Estonia by the Estonian Concert, 1995, 2000, 2003–2005	108
Table 16	Concerts arranged in Estonia by the Estonian Concert by type, 2005.....	108
Table 17	Printed matter, 1995, 2000, 2003–2005	109
Diagram 1	Publishing of books and pamphlets, 1992–2005	109
Table 18	Television, 1995, 2000, 2003–2005.....	110
Table 19	Broadcasts of national TV-broadcasters, 2004, 2005.....	110
Table 20	Radio, 1995, 2000, 2003–2005.....	111
Table 21	Radio broadcasting, 2005.....	111
Table 22	Participants in Olympic sports by field of sports, 1995, 2000, 2002–2004.....	112
Table 23	Female participants in Olympic sports by field of sports, 1995, 2000, 2002–2004	113

Ülevaade

Peatükk esitab statistikat raamatukogude, muuseumide, teatrite, filmitootmise ja -levi, raadio ja televisiooni, trükitoodangu ning spordiklubide kohta. Peamiselt on vaatluse all aastad 1995–2005.

Rahvaraamatukogudes on laenutuste arv lugeja kohta viimastel aastatel pidevalt vähenenud: 2005. aastal oli see näitarv 27 (arvesse on võetud ka laenutähtaja pikendamised). Kui üldiselt on raamatukogude fondid aasta-aastalt suurenenud, siis 2005. aastal jäi rahvaraamatukogude põhikogu suurus raamatukogu kohta (keskmiselt 20 000 arvestusüksust) võrreldes eelmise aastaga muutumatuks. Eriala- ja teadusraamatukogude kogufond kasvas vähem kui 1%. Lugejaarvuteid oli rahvaraamatukogudes 2000. aastaga võrreldes ligi viis korda rohkem — 1590.

Kuigi aasta jooksul avati, suleti ja reorganiseeriti mitu muuseumi, jäi muuseumide koguarv (koos filiaalidega) peaaegu muutumatuks (209). Nii nagu kümnel viimasel aastal muuseumikülastajate arv suurenes: 2005. aastal oli külastusi 10 elaniku kohta juba 13. Siin on põhjuseks nii muuseumide kohandamine ajakohaste muuseumitöö põhimõtetele kui ka kasvav turistide hulk. 2005. aastal oli muuseumikülastajatest turistide hinnanguliselt 30%. Muuseumide kogufond on 1995. aastaga võrreldes kasvanud peaaegu kahekordseks, 2005. aastal hoiti muuseumides iga Eesti elaniku kohta 6 eset.

Aasta jooksul toodi sisse 141 täispikka mängufilmi. Seoses Eesti astumisega Euroopa Liitu kasvas Euroopa filmide import aastaga 42%, ka Vene filme toodi varasemate aastatega võrreldes palju rohkem sisse (2005. aastal 7, varasematel aastatel 1–2). Kinodes linastus aasta jooksul 210 pikka mängufilmi, neist kolmveerand oli Ameerika Ühendriikide toodang, Eesti pikki mängufilme oli 7. Kinos käidi niisama sageli kui aasta varem, 10 elaniku kohta 8 korda.

Teatrid andsid aasta jooksul 348 lavastusega üle 4000 etenduse rohkem kui 800 000 vaatajale. Lastelavastusi oli lavastuste koguarvust rohkem kui veerand.

2005. aastal jooksul ilmus 4060 raamatut ja brošüüri. See arv on juba üle kümne aasta järjepidevalt suurenenud. Keskmine trükiarv oli ligi 1500, 1990. aastaga võrreldes viis korda väiksem. Kolmveerand ilmunud raamatutest ja brošüüridest olid eestikeelsed. Anti välja 313 ajakirja ja 138 ajalehte, sealhulgas 15 päevalehte.

Jätkus raadiojaamade koondumine kontsernidesse: 2005. aastal tegutses 17 raadio-ringhäälinguorganisatsiooni, mis edastasid kokku 32 programmi (2004. aastal vastavalt 19 ja 31). Venekeelsete programmide osatähtsus oli 2005. aastal kümne viimase aasta suurim — 24% programmide kogumahust. Tegevust alustas ka uus venekeelne raadiojaam Raadio 3.

Telekanalite arv (kolm üleriigilist ja üks kohalik) on olnud viimastel aastatel muutumatu, kuid reklaami üha kasvav osatähtsus programmis viitab sellele, et ehk on telemaastikul ruumi veel ühele telekanalile. 2005. aastal hõlmas reklaam üleriigiliste telekanalite eetriaast keskmiselt 8,3%, üle poolteise tunni päevas kanali kohta (seejuures tuleb arvestada, et ETV on juba mitu aastat reklaamivaba, niisiis on reklaamimaht eratelekanalites veelgi suurem).

Teleprogrammi tootmises on viimasel aastakümnel valitsenud suund spetsialiseerumisele: telejaamade omasaadete tähtsus väheneb ning üha suurem osa programmist ostetakse sisse programmitootjatelt. 2005. aastal omasaadete osatähtsuse langustrendi siiski peatus, jäädes võrreldes eelmise aastaga muutumatuna 17% juurde.

Overview

The chapter presents statistics on libraries, museums, theatres, film production and distribution, mass media, publishing activity and sports activity mainly in 1995–2005.

In public libraries the number of loans per library user has shown a declining trend in the past few years, being 27 in 2005 (renewing the loan deadlines has also been taken into account). Previously the main collections of libraries have been growing, but in 2005 the number of library units per public library (around 20,000) remained unchanged compared to the year before. The collections of special and research libraries increased less than 1%.

Compared to 2000 the number of computer workstations for users in public libraries has grown fivefold, totalling 1,590 in 2005.

Although several museums were opened, closed and reorganized, the total number of museums (with branches) remained quite stable, numbering 209. The growing trend of museum attendance continued, there were 13 visits per 10 inhabitants in 2005. The trend is caused both by modernization of museum work and growing numbers of foreign tourists. In 2005 over 30% of all museum visitors were foreign tourists. Compared to 1995 the total museum collections have grown almost twofold. In 2005 6 collection items per inhabitant were preserved in museums.

141 long feature films were imported. The accession to the European Union brought a 42% yearly growth in the import of European films. Also the number of Russian films imported increased rapidly (in 2005 7 films instead of the usual 1–2 in the previous years). The feature films shown in cinemas numbered 210, three fourths of them were of US origin and 7 were Estonian films. The number of visits to the cinema per 10 inhabitants was 8 (the same as in the previous year).

In theatres there were 348 different productions totalling over 4,000 performances to 800,000 spectators.

The number of titles of published books and pamphlets was 4,060. The number has been constantly increasing during the past ten years. The average circulation was 1,500, which is five times less compared to 1990. Three fourths of the books and pamphlets were in Estonian. 313 magazines and 138 newspapers (incl. 15 dailies) were issued in 2005.

Concentration trends were continuously seen in radio market, in 2005 32 programmes were transmitted by 17 broadcasting companies (the corresponding numbers in 2004 were 31 and 19). The share of programmes in the Russian language was the largest (24%) compared to the last ten years. A new Russian radio station, Radio 3, was also established.

The number of TV programmes (three national and one local) has been stable in the past few years. The growing amount of TV commercials implies that the market could be ready for one more TV programme. In 2005 the share of commercials in total broadcasting time of national programmes was already 8.3% (as the public programme does not broadcast any commercials, the share is remarkably higher in private programmes).

The share of in-house TV productions has been constantly decreasing in the past ten years, most of the programmes are purchased from special production companies. In 2005 the share of in-house production stabilized at the level of 17%.

Tabel 1 **Rahvaraamatukogud, 1995, 2000, 2003–2005**
Table 1 **Public libraries, 1995, 2000, 2003–2005**

	1995	2000	2003	2004	2005	
Raamatukogud	604	585	573	564	562	Libraries
maal	497	486	477	476	474	in rural areas
Fondi suurus, tuhat arvestusüksust	10 376	10 923	11 237	11 316	11 305	Total stock, thousand library units
maal	4 798	5 341	5 632	5 738	5 826	in rural areas
Fondi suurus keskmiselt raamatukogu kohta, tuhat arvestusüksust	17,2	18,7	19,6	20,1	20,1	Average stock per library, thousand library units
keskmiselt maal	9,7	11,0	11,8	12,1	12,3	average in rural areas
Lugejad, tuhat	357,5	449,5	449,4	439,8	439,7	Registered users, thousands
maal	131,5	150,7	148,0	145,4	145,6	in rural areas
Lugejaid keskmiselt raamatukogu kohta	592	768	784	780	782	Average number of users per library
keskmiselt maal	265	310	310	306	307	average in rural areas
Laenutused, tuhat arvestusüksust	12 159	14 012	12 963	12 655	11 679	Library units lent, thousands
maal	4 136	5 149	4 752	4 532	4 140	in rural areas
Laenutusi keskmiselt lugeja kohta, arvestusüksust	34,0	31,2	28,8	28,8	26,6	Average number of library units lent per user
keskmiselt maal	31,4	34,2	32,1	31,2	28,4	average in rural areas
Raamatukogutöötajad	1 541	1 607	1 680	1 678	1 665	Employees in libraries
maal	626	649	692	706	716	in rural areas

Tabel 2 **Eriala- ja teadusraamatukogud, 1995, 2000, 2003–2005**
 Table 2 *Specialized and scientific libraries, 1995, 2000, 2003–2005*

	1995	2000	2003	2004	2005	
Raamatukogud	141	94	80	75	70	<i>Libraries</i>
Fondi suurus, tuhat arvestusüksust	35 140	50 060	60 169	61 803	62 211	<i>Total stock, thousand library units</i>
Lugejad, tuhat	201,6	156,7	170,1	177,2	165,5	<i>Registered users, thousands</i>
Laenutused, tuhat arvestusüksust	4 633,3	3 244,4	2 248,3	2 198,0	2 702,6	<i>Library units lent, thousands</i>
Laenutusi keskmiselt lugeja kohta, arvestusüksust	23,0	20,7	13,2	12,4	16,3	<i>Average number of library units lent per user</i>
Raamatukogutöötajad	1 652	1 379	1 186	1 154	1 089	<i>Employees in libraries</i>

Tabel 3 **Kooliraamatukogud, 1995/96, 2000/01, 2002/03–2004/05**
 Table 3 *School libraries, 1995/96, 2000/01, 2002/03–2004/05*

	1995/96	2000/01	2002/03	2003/04	2004/05	
Raamatukogud	549	516	523	512	474	<i>Libraries</i>
Fondi suurus, tuhat arvestusüksust	12 000,2	11 299,1	11 082,8	10 606,6	9 915,2	<i>Total stock, thousand library units</i>
õpikukogu	6 165,7	5 669,4	5 559,9	5 264,9	4 788,5	<i>textbooks</i>
Lugejad, tuhat	202,3	203,3	200,2	194,4	187,5	<i>Registered users, thousands</i>
Laenutused, tuhat arvestusüksust	3 494,8	3 809,2	3 153,9	2 959,7	2 552,9	<i>Library units lent, thousands</i>
Laenutusi keskmiselt lugeja kohta, arvestusüksust	17,3	18,7	15,8	15,2	13,6	<i>Average number of library units lent per user</i>
Raamatukoguhoidjad	652	662	658	649	605	<i>Librarians in libraries</i>

Tabel 4 **Muuseumid, 1995, 2000, 2003–2005^a**
 Table 4 *Museums, 1995, 2000, 2003–2005^a*

	1995	2000	2003	2004	2005	
Muuseumid	118	183	200	210	209	<i>Museums</i>
arheoloogia- ja ajaloomuuseumid	19	32	36	38	39	<i>archaeology and history museums</i>
koduloomuuseumid	32	68	74	80	81	<i>local lore museums</i>
loodusmuuseumid	5	3	3	4	4	<i>natural history museums</i>
kunstimuuseumid	12	14	15	15	15	<i>art museums</i>
etnograafia- ja antropoloogiamuuseumid	5	6	5	6	6	<i>ethnography and anthropology museums</i>
teised muuseumid	45	60	67	67	64	<i>other museums</i>
Põhifond, mln säilikut	4.9	5.9	7.6	8.1	8.4	<i>Main collection, million museum pieces</i>
Külastajad, tuhat	975	1 539	1 636	1 726	1 762	<i>Attendance, thousands</i>
Muuseumikülastusi 1000 elaniku kohta	679	1 124	1 209	1 280	1 309	<i>Attendance per 1,000 inhabitants</i>
Näitused	754	1 250	1 417	1 392	1 378	<i>Exhibitions</i>
Töötajad	..	..	1 733	1 852	1 960	<i>Employees</i>
palgalised	1 394	1 516	1 493	1 519	1 576	<i>salaried employees</i>

^a Muuseumid koos eraldi asuvate filiaalidega, v.a ühiskondlikul alusel töötavad koolimuuseumid.

^a *Museums or their separate branches; school museums working on a voluntary basis are not included.*

Tabel 5 **Muuseumid omaniku liigi järgi, 2005^a**
 Table 5 **Museums by type of owner, 2005^a**

	Riik <i>State</i>	Kohalik oma- valitsus <i>Local government</i>	Eraõiguslik isik <i>Person in private law</i>	Kokku <i>Total</i>	
Muuseumid	83	74	52	209	<i>Museums</i>
arheoloogia- ja ajaloomuuseumid	17	14	8	39	<i>archaeology and history museums</i>
koduloomuuseumid	20	44	17	81	<i>local lore museums</i>
loodusmuuseumid	4	-	-	4	<i>natural history museums</i>
kunstimuuseumid	12	1	2	15	<i>art museums</i>
etnograafia- ja antropo- loogiamuuseumid	4	-	2	6	<i>ethnography and anthropology museums</i>
teised muuseumid	26	15	23	64	<i>other museums</i>
Põhifond, mln säilikut	7,6	0,7	0,1	8,4	<i>Main collection, million museum pieces</i>
Külastajad, tuhat	1 166,0	360,4	235,2	1 761,6	<i>Attendance, thousands</i>
Muuseumikülastusi 1000 elaniku kohta	866,2	267,7	174,7	1 308,6	<i>Attendance per 1,000 inhabitants</i>
Näitused	712	487	179	1 378	<i>Exhibitions</i>
väljaspool püsiekspositsiooni	141	96	62	299	<i>other than permanent exposition</i>
Töötajad	1 244	520	196	1 960	<i>Employees</i>
palgalised töötajad	1 139	380	57	1 576	<i>salaried employees</i>

^a Muuseumid koos eraldi asuvate filiaalidega, v.a ühiskondlikul alusel töötavad koolimuuseumid.

^a *Museums or their separate branches; school museums working on a voluntary basis are not included.*

Tabel 6 **Täispikkade mängufilmide import, 1995, 2000, 2003–2005**
 Table 6 **Imports of long feature films, 1995, 2000, 2003–2005**

Filmitootja	1995	2000	2003	2004	2005	Country of origin
Ameerika Ühendriigid	68	69	84	85	94	<i>United States</i>
SRÜ	1	1	1	2	7	<i>CIS</i>
Euroopa riigid	16	10	13	24	34	<i>European countries</i>
Muud riigid	-	1	3	6	6	<i>Other countries</i>
KOKKU	85	81	101	117	141	<i>TOTAL</i>

Tabel 7 **Täispikkade mängufilmide levi, 1995, 2000, 2003–2005**
 Table 7 **Distribution of long feature films, 1995, 2000, 2003–2005**

	1995	2000	2003	2004	2005	
Eesti ^b	3	-	3	2	7	<i>Estonia ^b</i>
Ameerika Ühendriigid	103	148	143	138	153	<i>United States</i>
SRÜ	5	1	1	3	7	<i>CIS</i>
Euroopa riigid	48	33	13	30	37	<i>European countries</i>
Muud riigid	1	1	3	8	6	<i>Other countries</i>
KOKKU	160	183	163	181	210	<i>TOTAL</i>
Vaatajad, tuhat	1 011,8	1 073,6	1 246,3	1 150,8	1 120,0	<i>Attendance, thousands</i>
Vaatajaid 100 elaniku kohta	70	78	92	85	83	<i>Attendance per 100 inhabitants</i>
Keskmine piletihind, krooni	16	46	63	63	68	<i>Mean ticket price, kroons</i>

^b 2005. aastal on arvestatud ka filmitootjate levitatud filme.

^b *In 2005 also films distributed by producing companies are included.*

Tabel 8 **Filmitoodang, 1995, 2000, 2003–2005**
Table 8 *Production of films, 1995, 2000, 2003–2005*

Kinofilmid	1995	2000	2003	2004	2005	Movies
Täispikad filmid	4	-	3	6	10	Full-length films
mängufilmid	2	-	3	3	4	feature films
Lühifilmid	21	21	11	74	8	Short films
mängufilmid ja animafilmid	6	4	11	6	6	feature films and animated cartoons

Tabel 9 **Filmitoodang liigi järgi, 2005**
Table 9 *Production of films by type, 2005*

	Kokku Total	Mängufilmid Feature films	Dokumentaalfilmid Documentaries	Animafilmid Animated cartoons	
Täispikad filmid	27	5	19	2	Full-length films
kinofilmid	10	4	4	2	movies
videofilmid	17	1	15	-	videofilms
Lühifilmid	181	6	44	3	Short films
kinofilmid	8	3	2	3	movies
videofilmid	173	3	42	-	videofilms

Tabel 10 **Teatrietendused sihtgrupi järgi, 2005^a**
Table 10 *Theatre performances by target group, 2005^a*

	Kokku Total	Lapsed Children	Noored Youth	Täiskasvanud Adults	
Lavastused	348	85	55	208	Production
uuslavastused	153	31	30	92	new
Etendused	4 288	1 360	540	2 388	Performances
külastetendused	1 320	651	165	504	guest performances
Vaatajad, tuhat	843,4	234,1	132,0	477,3	Attendance, thousands
Teatriskäike 1000 elaniku kohta	627	..	..	..	Attendance per 1,000 inhabitants

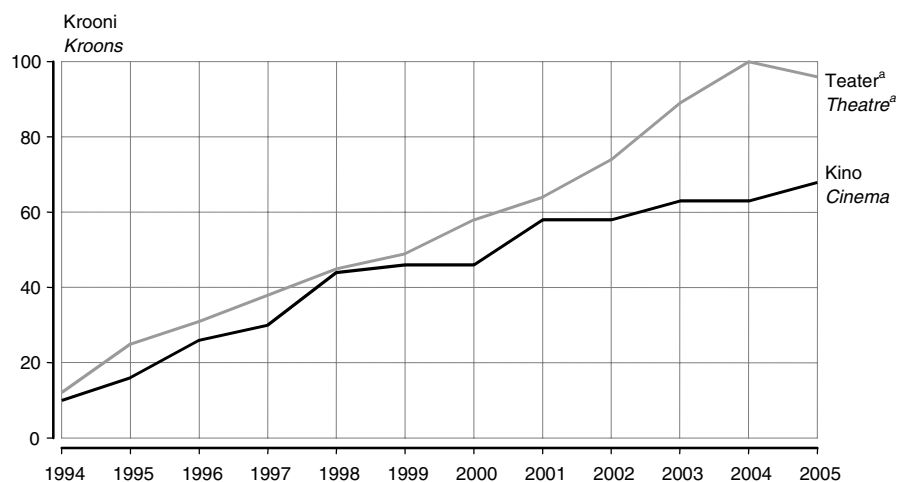
Tabel 11 **Teatrietendused liigi järgi, 2005^a**
Table 11 *Theatre performances by type, 2005^a*

	Lavastused		Etendused		Vaatajad, tuhat Attendance, thousands	
	uus- lavastused Production new		külastis- etendused Performances guest performances			
Sõnalavastus	165	64	2 335	574	406,2	Drama
Muusikalavastus	37	16	359	41	145,0	Music
ooper	19	8	114	6	50,5	opera
operett	5	1	40	2	17,6	operetta
muusikal	5	2	105	3	57,5	musical
Tantsulavastus	47	31	196	42	45,9	Dance
Lastelavastus	84	31	1 353	648	234,0	Plays for children
nukulavastus	22	5	479	236	73,3	puppet theatre
Muu	15	11	45	15	12,4	Other
KOKKU	348	153	4 288	1 320	843,4	TOTAL

^a Andmed hõlmavad Kultuuriministeeriumilt tegevustoetust saavaid teatreid, s.t peale 11 riikliku ja linnateatri 11 erateatri (Von Krahli Teater, VAT Teater, Salong-Teater, Theatrum, Teater Varius, Stuudioteater Ilmarine, Nukuteater Lepatriinu, Teater Tuuleveski, R.A.A.A.M, Eesti Teatri Festival, Kanuti Gildi saal). Salong-Teatri külastuste arv on tuletatud etenduste arvu ja 2004. aasta külastatavuse alusel.

^a Data cover the theatres receiving support from the Ministry of Culture (11 state and city theatres, 11 private theatres). In case of Salong-Theatre the number of visitors has been imputed.

Diagramm 1 **Kino- ja teatripileti keskmine hind, 1994–2005**
Diagram 1 **Mean price of cinema and theatre tickets, 1994–2005**

^a Riiklikud ja linnateatrid.

^a State and town theatres.

Tabel 12 **Riiklikud ja linnateatrid, 1995, 2000, 2003–2005^b**
Table 12 **State and town theatres, 1995, 2000, 2003–2005^b**

	1995	2000	2003	2004	2005	
Teatrid	10	11	11	11	11	Theatres
Lavastused ja muud üritused	420	426	402	..	..	Production and other events
lavastused	256	285	270	257	244	production
Etendused	3 280	3 761	3 424	3 171	3 201	Performances
külalisetendused	976	920	1 066	815	642	guest performances
Vaatajad, tuhat	758,3	807,4	936,9	820,5	716,3	Attendance, thousands
Keskmine piletihind, krooni	25	58	89	100	96	Mean ticket price, kroons
Teatriskäike 1000 elaniku kohta	528	590	692	609	532	Attendance per 1,000 inhabitants

Tabel 13 **Riiklike ja linnateatrite etendused liigi järgi, 2005^b**
Table 13 **State and town theatre performances by type, 2005^b**

	Lavastused		Etendused		Vaatajad, tuhat	
	uus-lavastused		külalis-etendused			
	Production		Performances		Attendance, thousands	
	new		guest performances			
Sõnalavastus	130	50	1 849	339	346,9	Drama
Muusikalavastus	35	15	339	33	143,8	Music
oper	19	8	114	6	50,5	opera
operett	5	1	40	2	17,6	operetta
muusikal	5	2	105	3	57,5	musicals
Tantsulavastus	16	6	97	12	37,8	Dance
Lastelavastus	52	23	904	257	186,4	Plays for children
nukulavastus	14	5	354	132	60,2	puppet theatre
Muu	11	10	12	1	1,3	Other
KOKKU	244	104	3 201	642	716,3	TOTAL

^b Andmed hõlmavad järgmisi teatreid: Rahvusooper Estonia, Eesti Draamateater, Vene Teater, NO99, Tallinna Linnateater, Eesti Riiklik Nukuteater, Tartu Vanemuine, Pärnu Endla, Rakvere teater, Viljandi Ugala, Kuressaare Linnateater.

^b Data cover the following theatres: Estonian National Opera, Estonian Drama Theatre, Russian Theatre, NO99, Tallinn City Theatre, Estonian State Puppet Theatre, Vanemuine in Tartu, Endla in Pärnu, Rakvere Theatre, Ugala in Viljandi, Kuressaare Town Theatre.

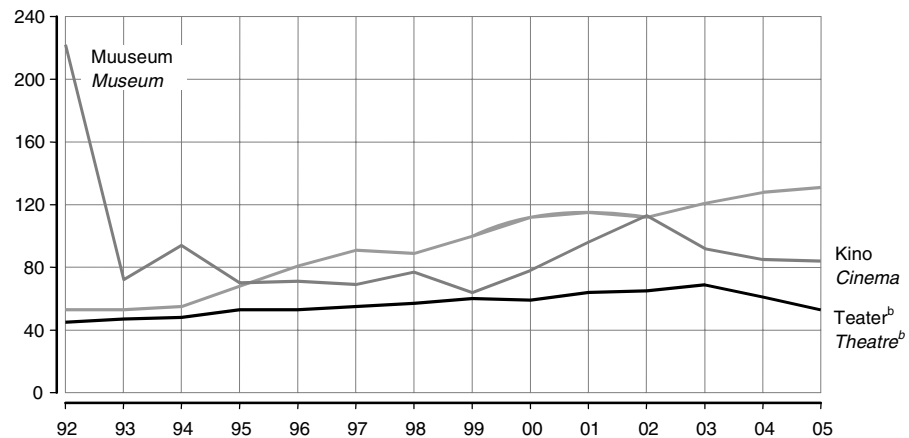
Tabel 14 **Riiklike ja linnateatrite etendused sihtgrupi järgi, 2005^a**
 Table 14 **State and town theatre performances by target group, 2005^a**

	Lavastused		Etendused		Vaatajad, tuhat	
	Production	uus-lavastused	Performances	külastis-etendused		
		new		guest performances		
Lapsed	52	23	904	257	186,4	Children
Noored	19	8	255	22	101,8	Youth
Täiskasvanud	173	73	2 042	363	428,0	Adults
KOKKU	244	104	3 201	642	716,3	TOTAL

^a Andmed hõlmavad järgmisi teatreid: Rahvusooper Estonia, Eesti Draamateater, Vene Teater, NO99, Tallinna Linnateater, Eesti Riiklik Nukuteater, Tartu Vanemuine, Pärnu Endla, Rakvere teater, Viljandi Ugala, Kuressaare Linnateater.

^a Data cover the following theatres: Estonian National Opera, Estonian Drama Theatre, Russian Theatre, NO99, Tallinn City Theatre, Estonian State Puppet Theatre, Vanemuine in Tartu, Endla in Pärnu, Rakvere Theatre, Ugala in Viljandi, Kuressaare Town Theatre.

Diagramm 2 **Kino-, muuseumi- ja teatrikülastusi 100 elaniku kohta, 1992–2005**
 Diagram 2 **Attendance of cinemas, museums and theatres per 100 inhabitants, 1992–2005**

^b Riiklikud ja linnateatrid.

^b State and town theatres.

Tabel 15 **Eesti Kontserdi Eestis korraldatud kontserdid, 1995, 2000, 2003–2005**
 Table 15 **Concerts arranged in Estonia by the Estonian Concert, 1995, 2000, 2003–2005**

	1995	2000	2003	2004	2005	
Kontserdid	572	787	869	1 091	1 078	Concerts
Kuulajad, tuhat	76,3	193,8	201,2	226,3	242,7	Attendance, thousands
Kontserdikülastusi 1000 elaniku kohta	51	142	149	168	180	Attendance per 1,000 inhabitants

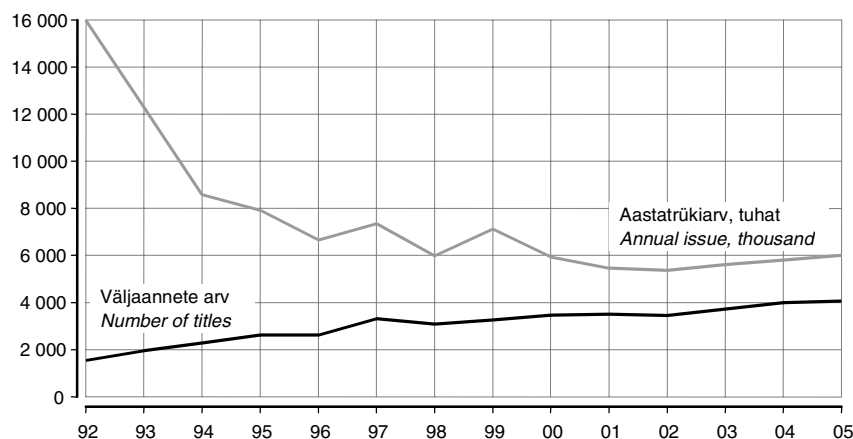
Tabel 16 **Eesti Kontserdi Eestis korraldatud kontserdid liigi järgi, 2005**
 Table 16 **Concerts arranged in Estonia by the Estonian Concert by type, 2005**

	Kontserdid	Kuulajad (piletiga), tuhat	Piletitulu, tuhat krooni	
	Concerts	Attendance (by tickets), thousands	Box-office receipts, thousand kroons	
Orkestrimuusika	94	42,6	3 720	Orchestral music
Kammermuusika	517	89,7	5 722	Chamber music
Koorimuusika	78	24,1	1 176	Choir music
Levimuusika	8	30,3	12 192	Pop music
Rahvamuusika	5	2,2	211	Folk music
Džässmuusika	6	1,4	129	Jazz music
Kontserdid lastele	370	52,3	559	Concerts for children
KOKKU	1 078	242,7	23 709	TOTAL

Tabel 17 **Trükitoodang, 1995, 2000, 2003–2005**
 Table 17 **Printed matter, 1995, 2000, 2003–2005**

Trükitoodang	1995	2000	2003	2004	2005	Publications
Raamatud ja brošüürid						Books and pamphlets
Nimetused	2 635	3 466	3 727	3 994	4 060	Number of titles
eesti keeles	2 254	2 732	2 927	3 069	3 142	in Estonian
lasteraamatud	178	416	298	392	411	children's books
kooliõpikud	236	316	337	288	305	school textbooks
Aastatrükiarv, mln eks	7,9	5,9	5,6	5,8	6,0	Annual issue, million copies
eesti keeles	6,8	4,6	4,6	4,7	5,0	in Estonian
lasteraamatud	1,0	1,0	0,5	0,8	0,9	children's books
kooliõpikud	2,0	1,6	1,5	1,1	1,2	school textbooks
Esiväljaannete nimetused	2 309	3 101	3 416	3 690	3 733	Number of titles of first editions
lasteraamatud	153	383	277	363	392	children's books
kooliõpikud	128	162	216	192	193	school textbooks
Esiväljaannete aastatrükiarv, mln eks	6,2	4,8	4,8	5,1	5,1	Annual issue of first editions, million copies
Ilmunud väljaandeid elaniku kohta, eks	5,5	4,3	4,1	4,3	4,5	Annual number of copies per inhabitant
Perioodikaväljaanded						Periodicals
Nimetused	501	956	1 180	1 171	1 190	Number of titles
eesti keeles	426	778	948	958	986	in Estonian
ajakirjad	297	251	294	310	313	magazines
eesti keeles	251	208	233	245	253	in Estonian
Aastatrükiarv, mln eks	20,2	19,8	19,8	23,5	25,3	Annual issue, million copies
eesti keeles	15,7	18,4	18,0	21,4	22,0	in Estonian
Ilmunud väljaandeid elaniku kohta	14,1	14,5	14,5	17,4	18,7	Annual number of copies per inhabitant
Ajalehed						Newspapers
Nimetused	146	109	128	133	138	Number of titles
eesti keeles	110	82	92	98	102	in Estonian
päevalehed	19	16	14	13	15	daily newspapers
eesti keeles	14	12	11	9	10	in Estonian

Diagramm 3 **Raamatud ja brošüürid, 1992–2005**
 Diagram 3 **Books and pamphlets, 1992–2005**

Tabel 18 **Televisioon, 1995, 2000, 2003–2005**
Table 18 *Television, 1995, 2000, 2003–2005*

	1995	2000	2003 ^a	2004 ^a	2005 ^a	
Ringhäälinguajaamad	9	5	3	3	3	Broadcasters
omaniku liigi järgi						by type of ownership
avalik-õiguslik	1	1	1	1	1	public
eraõiguslik	8	4	2	2	2	private
leviala järgi						by coverage
üleriigiline	1	4	3	3	3	national
piirkondlik	5	-	-	-	-	regional
kohalik	3	1	-	-	-	local
Saadete üldmaht, tundi	8 800	32 463	19 888	20 743	21 498	Total duration of broadcasting, hours
Saadete üldmaht, %						Total duration of broadcasting, %
eessti keeles	89,5	98,9	98,0	98,9	99,3	in Estonian
subtitreerituna	40,4	37,5	45,1	41,7	42,9	subtitled
Reklaami, saadete tutvustuse ja otsepakkumise osatähtsus, %	3,2	6,6	11,2	12,3	13,5	Share of advertising, presentations of programmes and teleshopping, %
Reklaami osatähtsus, %	3,1	2,7	6,3	6,7	8,3	Share of advertising, %
Teksti-TV, tundi	12 456	15 518	-	100	6 523	Text-TV, hours
Töötajad	892	545	497	495	524	Employees
loomingulised	327	200	181	186	186	programme staff
tehnilised	363	197	195	194	196	technical staff

^a Seoses konfidentsiaalsusega on alates 2003. aastast andmed esitatud ainult kolme üleriigilise TV-ringhäälinguajaama kohta, ühe kohaliku TV-ringhäälinguajaama andmed on välja jäetud.

^a For confidentiality reasons, since 2003 the data are presented only about 3 nationwide TV broadcasters, excluding the data on one local broadcaster.

Tabel 19 **Üleriigiliste TV-ringhäälinguajaamade saated, 2004, 2005^b**
Table 19 *Broadcasts of national TV-broadcasters, 2004, 2005^b*

	2004		2005		
	minutit minutes	%	minutit minutes	%	
Keskmine ööpäevane saadete maht ringhäälinguajaama kohta	994	100,0	1018	100,0	Mean daily duration of broadcasting per broadcaster
omasaated	170	17,1	177	17,4	own production
kordussaated	446	44,8	452	44,4	repeat transmissions
lastesaated	63	6,3	67	6,6	for children
noortesaated	63	6,4	97	9,6	for youth
Saadete liigi järgi					Programmes by type
uudised	72	7,3	79	7,7	news
publitsistikasaated	31	3,1	34	3,4	informative
haridussaated	3	0,3	4	0,3	educational
elusaated	67	6,8	72	7,1	of human interest
kultuuri- ja teadussaated	31	3,1	36	3,6	culture and science
ususaated	4	0,4	5	0,5	religious
muusika	31	3,1	19	1,9	music
sport	45	4,5	32	3,2	sports
infomeelelahutus	68	6,8	67	6,5	infotainment
meelelahutussaated	160	16,1	138	13,5	light entertainment
telemängud	31	3,2	28	2,7	TV-games
televõistlused	19	1,9	17	1,7	TV-contests
lavastuslikud saated	482	48,5	529	51,9	fiction
filmid	133	13,4	155	15,2	movies
seriaalid	250	25,2	287	28,2	series
multifilmid	51	5,1	45	4,4	animated cartoons
muu	1	0,1	4	0,4	other

^b Välja arvatud reklaam, otsepakkumine ja saadete tutvustus.

^b Excluding advertising, presentations of programmes and teleshopping.

Tabel 20 **Raadio, 1995, 2000, 2003–2005**
Table 20 *Radio, 1995, 2000, 2003–2005*

	1995	2000	2003	2004	2005	
Ringhäälingu-programmid	28	34	31	31	32	Broadcasters
omaniku liigi järgi						by type of ownership
avalik-õiguslik	5	5	5	5	5	public
eraõiguslik	23	29	26	26	27	private
leviala järgi						by coverage
üleriigiline	4	4	4	4	4	national
piirkondlik	11	15	15	15	16	regional
kohalik	13	12	11	11	11	local
rahvusvaheline	-	-	1	1	1	international
Saadete üldmaht, tundi	125 929	267 078	238 367	227 653	259 756	Total duration of broadcasting, hours
Saadete üldmaht, %						Total duration of broadcasting, %
eesti keeles	85,4	67,1	65,6	68,7	72,5	in Estonian
vene keeles	13,5	21,1	20,3	21,3	24,0	in Russian
Reklaami osatähtsus, %	2,3	1,6	2,6	2,9	2,6	Share of advertising, %
Töötajad ^a	749	518	437	402	432	Employees ^a
loomingulised ^a	473	229	202	183	206	programme staff ^a
tehnilised ^a	104	122	99	95	94	technical staff ^a

^a 2004. aastast vaid töölepinguga töötajad.

^a Since 2004 only employees working under employment contract.

Tabel 21 **Raadiosaated, 2005**
Table 21 *Radio broadcasts, 2005*

	Eesti Raadio (ühe programmi kohta) ^b		Ülejäänud ringhäälingujaamad		
	minutit	%	minutit	%	
	Estonian Radio (per programme) ^b		Other broadcasters		
	minutes	%	minutes	%	
Keskmine ööpäevane saadete maht ringhäälingujaama kohta	1 440	100,0	1 315	100,0	Mean daily duration of broadcasting per broadcaster
omasaated	1 097	76,2	1 292	98,3	own production
kordussaated	107	7,4	62	4,7	repeat transmissions
lastesaated	12	0,9	4	0,3	for children
noortesaated	170	11,8	6	0,5	for youth
Saadete liigi järgi					Programmes by type
uudised	372	25,8	53	4,0	news
publitsistikasaated	118	8,2	34	2,6	informative
haridussaated	19	1,3	8	0,6	educational
kultuurisaated	133	9,2	15	1,2	cultural
ettelugemised	18	1,3	3	0,3	readings
teadussaated	4	0,3	1	0,1	science
ususaated	4	0,3	48	3,6	religious
muusikasaated	621	43,1	900	68,4	music
spordisaated	14	0,9	3	0,3	sports
spordivõistlused	4	0,2	0	0,0	sports events
kuuldemängud	5	0,3	7	0,5	radio-plays
meelelahutussaated	100	7,0	176	13,4	entertainment
raadiomängud	9	0,6	55	4,2	radio-games
muu	92	6,4	120	9,2	other
meelelahutus					entertainment
muud saated	52	3,6	28	2,1	other programmes
reklaam	-	-	41	3,1	advertising

^b Avalik-õiguslikul Eesti Raadiol on 5 programmi.

^b The Estonian Radio (public radio) has 5 programmes.

Tabel 22 **Olümpiaaladel tegutsejad spordiala järgi, 1995, 2000, 2002–2004**
 Table 22 *Participants in Olympic sports by field of sports, 1995, 2000, 2002–2004*

Spordiala	1995	2000	2002	2003	2004	Field of sports
Suveolümpiaalad						Summer Olympic
Aerutamine	78	137	350	487	631	Canoeing
Džuudo	757	1 786	2 807	2 921	3 163	Judo
Iluvõimlemine	-	714	573	1 089	1 105	Rhythmic gymnastics
Jahilaskmine	-	87	57	78	175	Running target shooting
Jalgpall	2 651	6 096	9 241	10 383	13 562	Football
Jalgrattasport	457	773	878	1 588	1 610	Cycling
Kergejõustik	2 946	5 649	5 988	7 887	8 802	Athletics
Korvpall	2 748	6 375	9 065	9 162	10 895	Basketball
Käsipall	624	1 712	2 116	1 863	2 139	Handball
Laskmine	364	704	919	973	1 466	Shooting
Lauatennis	777	1 093	1 270	1 504	1 672	Table tennis
Maadlus	840	1 212	1 300	1 851	1 900	Wrestling
Moodne viievõistlus	47	128	18	118	140	Modern pentathlon
Pesapall	75	46	48	39	22	Baseball
Poks	456	711	1 357	1 673	1 627	Boxing
Purjelauasõit	-	3	15	77	49	Windsurfing
Purjetamine	284	618	1 210	1 465	1 301	Sailing
Rannavõrkpall	-	233	372	363	659	Beach volleyball
Ratsutamine	46	529	806	907	1 052	Equestrian
Riistvõimlemine	-	91	-	-	-	Gymnastics with
Sulgpall	300	561	678	765	1 113	Badminton
Sõudmine	62	341	573	626	647	Rowing
Taekwondo	4	-	338	354	674	Taekwondo
Tennis	693	1 620	2 193	3 008	3 618	Tennis
Triathlon	71	259	247	262	315	Triathlon
Tõstmine	176	239	221	301	352	Weightlifting
Ujumine	979	2 485	3 181	3 776	5 809	Swimming
Vehklemine	80	315	454	595	677	Fencing
Vettehüpped	8	-	-	-	-	Diving
Vibusport	39	110	185	258	208	Archery
Võrkpall	2 244	3 821	4 661	6 039	7 019	Volleyball
Talioolümpiaalad						Winter Olympic
Iluisutamine	179	271	597	589	630	Figure skating
Jäähoki	337	596	848	1 296	1 348	Ice hockey
Kahevõistlus	14	91	142	192	149	Nordic combined
Kelgutamine	16	40	-	72	-	Sledging
Laskesuusatamine	51	44	248	319	270	Biathlon
Lumelauasport	-	59	53	90	154	Snowboarding
Mäesuusatamine	60	55	46	64	187	Alpine skiing
Suusahüpped	-	63	110	54	103	Ski jump
Suusatamine	1 585	2 666	2 456	3 343	3 227	Cross-country skiing

Tabel 23 **Olümpiaaladel tegutsevad naised spordiala järgi, 1995, 2000, 2002–2004**
 Table 23 *Female participants in Olympic sports by field of sports, 1995, 2000, 2002–2004*

Spordiala	1995	2000	2002	2003	2004	Field of sports
Suveolümpiaalad						Summer Olympic
Aerutamine	11	28	89	160	206	Canoeing
Džuudo	46	188	286	313	361	Judo
Iluvõimlemine	-	714	844	753	528	Rhythmic gymnastics
Jahilaskmine	-	-	1	-	1	Running target
Jalgpall	91	254	475	478	751	Football
Jalgrattasport	71	80	132	254	227	Cycling
Kergejõustik	654	1 972	2 473	3 091	3 586	Athletics
Korvpall	291	1 271	1 588	1 600	1 997	Basketball
Käsipall	63	392	589	504	457	Handball
Laskmine	47	163	215	245	333	Shooting
Lauatennis	156	260	359	427	465	Table tennis
Maadlus	9	26	38	57	80	Wrestling
Moodne viievõistlus	6	19	6	38	39	Modern pentathlon
Pesapall	-	10	13	10	-	Baseball
Poks	10	55	65	75	90	Boxing
Purjelauasõit	-	-	-	4	5	Windsurfing
Purjetamine	18	63	86	218	181	Sailing
Rannavõrkpall	-	83	86	77	151	Beach volleyball
Ratsutamine	19	377	678	732	846	Equestrian
Riistvõimlemine	-	91	-	-	-	Gymnastic with
Sulgpall	92	202	255	357	586	Badminton
Sõudmine	14	89	153	174	173	Rowing
Taekwondo	2	-	77	98	141	Taekwondo
Tennis	124	540	896	1 403	1 618	Tennis
Triatlon	15	57	49	65	93	Triathlon
Tõstmine	-	12	12	19	27	Weightlifting
Ujumine	234	957	1 342	1 536	2 422	Swimming
Vehklemine	17	108	192	238	268	Fencing
Vettehüpped	5	-	-	-	-	Diving
Vibusport	11	33	73	75	60	Archery
Võrkpall	875	1 600	1 874	2 330	2 866	Volleyball
Taliolümpiaalad						Winter Olympic
Iluisutamine	53	232	499	484	497	Figure skating
Jäähoki	7	23	7	38	91	Ice hockey
Kahevõistlus	-	-	-	3	3	Nordic combined
Kelgutamine	-	12	-	9	-	Sledging
Laskesuusatamine	-	8	73	92	85	Biathlon
Lumelauasport	-	10	10	18	40	Snowboarding
Mäesuusatamine	-	16	8	18	44	Alpine skiing
Suusahüpped	-	-	18	-	4	Ski jump
Suusatamine	389	848	780	1 034	1 091	Cross-country skiing

Metoodika

Kultuuristatistika tegemiseks küsitletakse kõiki raamatukogusid, muuseume, filmiimpordi- ja filmilevi- ning filme tootvaid ettevõtteid, teatreid, ringhäälinguajaamu ja spordiklubisid.

Koondandmed raamatukogude ja trükiste kohta on saadud Rahvusraamatukogust. Trükiste arv saadakse sündeksemplaride alusel.

Alates 2004. aastast kogub teatristatistikat Statistikaameti asemel Teatriliidu Teabekeskus, haarates statistikasse Kultuuriministeeriumilt tegevustoetust saavad teatrid. Niisiis võivad muutused teatrirvaldkonna andmetes võrreldes varasemate aastatega tuleneda statistika kogumise metoodika erinevustest.

Lähtudes riikliku statistika seaduse konfidentsiaalsuse põhimõttest, on käesolevas aastaraamatus avaldatud andmed vaid kolme üleriigilise TV-ringhäälingu kohta.

Arvutustes on kasutatud 2004. aasta aastakeskmist rahvaarvu.

Kirjandust

Eesti piirkondlik statistika. 2004. *Regional Statistics of Estonia*. E-väljaanne.

Kultuur. 1994–2004. *Culture*. Analüütiline kogumik. Tallinn, 2006.

Maakonnad arvudes. 2000–2004. *Counties in Figures*. Tallinn, 2005.

Methodology

For producing statistics on culture, all libraries, museums, film distribution and film production companies, theatres, broadcasting stations and sports clubs are enumerated completely.

Aggregate data on libraries and printed matter have been received from the National Library. The number of printed matter is based on compulsory copies.

Since 2004, data on theatres have been received from the Information Centre of the Estonian Theatre Union.

For confidentiality reasons, as provided by the Official Statistics Act, data are published only about three national TV-broadcasters.

In calculations the mean annual population data for 2004 have been used.

Publications

Eesti piirkondlik statistika. 2004. *Regional Statistics of Estonia*. E-publication.

Kultuur. 1994–2004. *Culture*. Analytical publication. Tallinn, 2006.

Maakonnad arvudes. 2000–2004. *Counties in Figures*. Tallinn, 2005.

ÕIGUS

Tabel 1	Registreeritud kuriteod, 2001–2005.....	116
Tabel 2	Avastatud kuriteod, 2001–2005.....	117
Tabel 3	Avastatud kuriteod liigi järgi, 2001–2005.....	117
Tabel 4	Riigikohtu töö, 2001–2005.....	118
Tabel 5	Tollis registreeritud rikkumised, 2001–2005.....	118
Tabel 6	Vanglaasutustes viibivad isikud, 2001–2005.....	119
Tabel 7	Kinnipeetavate liikumine vanglaasutustes, 2001–2005.....	120
Tabel 8	Kriminaalhooldusalused, 2001–2005.....	120

JUSTICE

Table 1	Recorded criminal offences, 2001–2005.....	116
Table 2	Cleared criminal offences, 2001–2005.....	117
Table 3	Cleared criminal offences by type, 2001–2005.....	117
Table 4	Indicators of work of the Supreme Court, 2001–2005.....	118
Table 5	Offences recorded by customs authorities, 2001–2005.....	118
Table 6	Persons incarcerated in penal institutions, 2001–2005.....	119
Table 7	Movement of persons incarcerated in penal institutions, 2001–2005.....	120
Table 8	Offenders under probation, 2001–2005.....	120

Ülevaade

Peatükk esitab õigusstatistikat aastate 2001–2005 kohta.

Kokku oli 2005. aastal 52 916 kuritegu, millest raskeid 2884. Võrreldes 2004. aastaga oli kuritegusid 3% rohkem. Suurenenud on nii tapmist (koos tapmiskatsetega 133 juhtumit) kui ka vägistamiste üldarv (159 juhtumit). Avastatud kuritegude osatähtsus on viimastel aastatel pidevalt suurenenud. 2004. aastaga võrreldes suurenes nende avastamise protsent 17% ehk absoluutarvudes 27 964-ni, mis hõlmab kuritegude üldarvust 53%. Rasketest kuritegudest avastati 74%, võrreldes 2004. aastaga 28% rohkem. Sõidukivarguste arv suurenes 2004. aasta 628-st 2005. aasta 1625-ni, s.t 159%. Samuti suurenes oluliselt kehalise väärkohtlemise juhtumite arv — 1196-st 3047-ni. Ka oli rohkem süütegusid perekonna ja laste vastu, nende arv kasvas 213-st 432-ni. Taas suurenes ka sõiduki joores juhtimiste arv, ulatudes 3494 juhtumini. Avastatud kuritegude põhjal saab väita, et ligikaudu 40% kuritegudest on toime pannud varem karistatud isikud.

Vanglas viibis aasta lõpu seisuga 4410 inimest, kellest 1024 oli eeluurimise all. Suur osa karistatutest viibib vanglas vähemalt neljandat korda. Kriminaalhoolduse all oli 7885 isikut.

Tollis registreeriti 2213 rikkumist, trahve tehti 1,7 miljoni krooni ulatuses.

Overview

The chapter presents crime statistics for the years 2001–2005.

In 2005, the total number of criminal offences was 52,916, 2,884 of them were serious. This is 3% more than in 2004. The number of manslaughters (with attempted manslaughters 133) and rapes (159 cases) has increased. The share of cleared offences has continuously increased during last years. Compared to 2004 their clearance rate increased 17% which in absolute numbers is 27,964, accounting for 53% of the total number of criminal offences. 74% of serious offences have been cleared, the increase is 28% compared to 2004. The number of vehicle thefts increased from 628 in 2004 to 1,625 in 2005 (159%). The number of cases of physical misbehaviour increased significantly — from 1,196 to 3,047. The number of offences against family and children increased from 213 to 432. The number of cases of driving while intoxicated increased again, amounting to 3,494. On the basis of cleared offences it may be stated that about 40% of all criminal offences have been committed by persons previously sentenced.

4,410 persons were incarcerated in penal institutions at the end of year, 1,024 of them under investigation. Many inmates stay in prison for the fourth and more times. 7,885 persons stayed under probation.

2,213 offences were recorded by customs authorities, fines were imposed for 1.7 million kroons.

Tabel 1 **Registreeritud kuriteod, 2001–2005**
Table 1 *Recorded criminal offences, 2001–2005*

Kuriteo liik	2001	2002	2003	2004	2005	Type of criminal offence
KOKKU	58 497	53 293	53 595	53 048	52 916	TOTAL
I astme kuriteod	818	1 634	2 976	2 804	2 884	1st degree offences
II astme kuriteod	55 460	50 953	50 586	50 224	50 027	2nd degree offences
neist alaealiste kuriteod ^a	2 206	2 400	2 358	3 201	3 768	of which committed by juveniles ^a
Inimsuse ja rahvusvahelise julgeoleku vastased kuriteod	2	-	-	2	2	Criminal offences against humanity and international security
Isikuvastased kuriteod	1 070	1 411	1 202	2 459	4 274	Criminal offences against the person
tapmine ja tapmiskatse	164	93	130	85	102	manslaughter and attempted manslaughter
mõrv ja mõrvakatse	..	62	38	20	31	murder and attempted murder
tahtlik kehavigastuse tekitamine	427	..	..	..	..	wilful infliction of bodily injuries
raske tervisekahjustuse tekitamine	..	413	200	233	120	causing serious health damage
vägistamine	52	84	107	121	159	rape
pantvangi võtmine	3	-	2	1	2	hostage taking
Poliitiliste ja kodanikuõiguste vastased kuriteod	41	23	4	7	8	Criminal offences against political and civil rights
Rahvatervisevastased kuriteod	..	128	1 011	1 109	1 170	Criminal offences against public health
narkokuriteod	..	731	1 170	1 099	1 152	drug offences
Varavastased kuriteod	45 149	41 683	42 860	39 244	36 207	Criminal offences against property
salajane vargus	37 393	..	..	..	..	concealed theft
avalik vargus	4 109	..	..	..	..	unconcealed theft
vargus	..	34 501	34 675	31 768	30 036	larceny
eluruumist	..	7 356	6 495	5 752	4 766	from a dwelling
sõidukist	8 344	7 914	7 385	5 625	5 501	from a vehicle
sõidukivargus	770	567	460	628	1 625	of a vehicle
metsavargus	934	601	487	335	143	of forest
röövimine	366	..	..	..	..	robbery
röövimine	..	2 924	1 885	1 632	1 298	robbery
eluruumist	..	351	202	189	154	from a dwelling
omastamine	557	1 143	863	1 270	1 232	embezzlement
kelmus	2 286	1 760	2 129	2 073	2 270	fraud
asja omavoliline kasutamine	..	..	2 037	1 636	564	unauthorised use of a thing
sõiduauto omavoliline kasutamine	2 048	2 061	1 693	1 212	304	unauthorised use of a car
väljapressimine	230	193	207	164	140	extortion
Avaliku usalduse vastased kuriteod	..	192	820	1 697	1 561	Criminal offences against public trust
raha võltsimine ja valeraha kasutamine	108	200	282	607	577	counterfeiting and use of counterfeit money
Majanduskuriteod	..	..	283	260	295	Economic criminal offences
salakaubavedu	49	61	39	30	30	illicit traffic
Liikluskuriteod	..	701	2 587	3 252	3 726	Traffic criminal offences
Liiklusnõuete rikkumine ^b	1 826	1 592	293	233	229	Violation of traffic requirements ^b
Joobes juhtimine ^b	1 260	1 643	2 298	3 018	3 494	Driving while intoxicated ^b
Kuriteod kaitseteenistuses	..	1	4	0	1	Criminal offences relating to service in Defence Forces

^a Kuritegu loetakse alaealise (alla 18-aastase) sooritatuks pärast avastamist.

^b 2002.–2004. aasta andmed sisaldavad nii karistusseadustiku kui ka kriminaalkoodeksi alusel registreeritud kuritegusid, real "Liikluskuriteod" on näidatud ainult karistusseadustiku alusel registreeritud kuriteod.

^a To consider an offence as having been committed by juveniles (under 18) it must be cleared first.

^b Data on 2002–2004 include criminal offences registered on the basis of the Criminal Code and the Penal Code, while in the row "Traffic criminal offences" only those registered on the basis of the Penal Code are indicated.

Tabel 2 **Avastatud kuriteod, 2001–2005**
Table 2 *Cleared criminal offences, 2001–2005*

	2001	2002	2003	2004	2005	
Kokku	19 016	18 065	20 266	23 853	27 964	Total
Alaealiste toimepandud kuriteod	2 199	2 400	2 358	3 201	3 768	<i>By juveniles</i>
Grupi toimepandud kuriteod	4 240	3 287	2 952	3 497	4 219	<i>In a group</i>
Alkoholijoobes toimepandud kuriteod	4 076	3 681	3 929	4 565	5 383	<i>Being drunken</i>
Narkojoobes toimepandud kuriteod	1 299	732	246	255	355	<i>Being intoxicated by narcotics</i>
Varem karistatu(te) toimepandud kuriteod	7 392	6 308	7 662	8 069	10 561	<i>By previously sentenced person(s)</i>
I astme kuriteod	521	677	1 383	1 663	2 136	1st degree criminal offences
Alaealiste toimepandud kuriteod	47	88	222	353	410	<i>By juveniles</i>
Grupi toimepandud kuriteod	173	196	389	490	694	<i>In a group</i>
Alkoholijoobes toimepandud kuriteod	223	239	327	284	265	<i>Being drunken</i>
Narkojoobes toimepandud kuriteod	12	17	32	9	104	<i>Being intoxicated by narcotics</i>
Varem karistatu(te) toimepandud kuriteod	205	269	598	463	797	<i>By previously sentenced person(s)</i>
II astme kuriteod	17 142	17 101	18 839	22 168	25 819	2nd degree criminal offences
Alaealiste toimepandud kuriteod	2 073	2 274	2 133	2 844	3 358	<i>By juveniles</i>
Grupi toimepandud kuriteod	4 016	3 055	2 555	3 003	3 525	<i>In a group</i>
Alkoholijoobes toimepandud kuriteod	3 753	3 374	3 600	4 280	5 117	<i>Being drunken</i>
Narkojoobes toimepandud kuriteod	567	698	214	246	251	<i>Being intoxicated by narcotics</i>
Varem karistatu(te) toimepandud kuriteod	6 782	5 984	7 058	7 602	9 760	<i>By previously sentenced person(s)</i>

Tabel 3 **Avastatud kuriteod liigi järgi, 2001–2005**
Table 3 *Cleared criminal offences by type, 2001–2005*

Kuriteo liik	2001	2002	2003	2004	2005	Type of criminal offence
KOKKU	19 016	18 065	20 266	23 853	27 964	TOTAL
Tapmine ja tapmiskatse	142	69	85	83	102	<i>Manslaughter and attempted manslaughter</i>
Mõrv ja mõrvakatse	..	68	38	23	33	<i>Murder and attempted murder</i>
Tahtlik kehavigastuse tekitamine	254	..	..	..	..	<i>wilful infliction of bodily injuries</i>
Raske tervisekahjustuse tekitamine	..	273	115	158	104	<i>Causing serious health damage</i>
Vägistamine	30	15	82	94	137	<i>Rape</i>
Narkokuriteod	..	634	792	995	1 072	<i>Drug offences</i>
Salajane vargus	7 172	..	..	..	..	<i>Concealed theft</i>
Avalik vargus	959	..	..	..	..	<i>Unconcealed theft</i>
Vargus	..	6 799	8 934	9 584	10 216	<i>Larceny</i>
eluruumist	..	1 938	2 075	1 936	1 991	<i>from a dwelling</i>
sõidukivargus	138	121	156	128	161	<i>of a vehicle</i>
Röövimine	186	..	..	..	..	<i>Robbery</i>
eluruumist	..	952	635	622	632	<i>Robbery</i>
eluruumist	..	248	146	119	132	<i>from a dwelling</i>
Omastamine	373	954	731	802	1 038	<i>Embezzlement</i>
Kelmus	1 633	1 259	1 907	1 547	1 703	<i>Fraud</i>
Sõiduauto omavoliiline kasutamine	492	514	328	312	257	<i>Unauthorised use of a car</i>
Väljapressimine	167	119	136	111	113	<i>Extortion</i>
Raha võltsimine ja valeraha kasutamine	11	64	59	252	161	<i>Counterfeiting and use of counterfeit money</i>
Liikluskuriteod	..	..	2 197	2 999	3 441	<i>Traffic criminal offences</i>
liiklusnõuete rikkumine	1 661	1 511	179	137	146	<i>violation of traffic requirements</i>
Kuriteod kaitseteenistuses	..	-	-	0	1	<i>Criminal offences relating to service in Defence Forces</i>

Tabel 4 **Riigikohtu töö, 2001–2005**
Table 4 *Indicators of work of the Supreme Court, 2001–2005*

	2001	2002	2003	2004	2005	
Läbivaadatud põhiseadus- lõikude järelevalve taotlusi	7	18	22	23	37	<i>Reviewed petitions on constitutional review</i>
Avaldused ja kaebused	2 068	2 083	1 875	2 140	2 006	<i>Applications and complaints</i>
kuriteo- ja väärteoasjad	658	549	725	631	661	<i>criminal cases</i>
haldusasjad	514	578	440	635	567	<i>administrative cases</i>
tsiviilasjad	896	956	710	667	778	<i>civil cases</i>
Menetlusloast keeldutud	1 351	1 366	1 404	1 406	1 377	<i>Leave for proceedings not given</i>
kuriteo- ja väärteoasjad	478	399	551	427	421	<i>criminal cases</i>
haldusasjad	340	364	329	371	397	<i>administrative cases</i>
tsiviilasjad	533	603	524	464	559	<i>civil cases</i>
Kriminaalasjades esitatud kaebuste ja protestide läbivaatamine						<i>Examination of complaints and protests in criminal cases</i>
menetletud	211	185	166	169	156	<i>proceeded</i>
lahendatud	198	164	185	..	160	<i>settled with judgment</i>
neist rahuldatud	79	135	93	..	108	<i>of which satisfied</i>
Haldusasjade läbivaatamine						<i>Examination of administrative cases</i>
läbivaadatud	76	69	75	85	85	<i>examined</i>
rahuldatud	61	57	62	63	69	<i>satisfied</i>
Tsiviilasjade läbivaatamine						<i>Examination of civil complaints</i>
lahendatud	163	155	159	158	184	<i>settled with judgment</i>
rahuldatud	124	111	106	118	148	<i>satisfied</i>
I või II astme kohtu lahend tühistatud või muudetud	284	224	100	189	271	<i>Judgment of the court of 1st or 2nd instance quashed or changed</i>
kriminaalasjad	99	56	81	50	63	<i>criminal cases</i>
haldusasjad	61	57	66	68	67	<i>administrative cases</i>
tsiviilasjad	124	111	100	71	141	<i>civil cases</i>

Tabel 5 **Tollis registreeritud rikkumised, 2001–2005**
Table 5 *Offences recorded by customs authorities, 2001–2005*

	2001	2002	2003	2004	2005	
Tollieeskirja rikkumised	6 120	3 280	3 587	1 849	2 213	<i>Offences against Customs Act</i>
tolliseaduse alusel	6 045	3 129	2 946	1 473	1 265	<i>under the Customs Act</i>
kriminaalkodeksi alusel	26	48	134	58	145	<i>under the Criminal Law</i>
muude seaduste alusel	49	103	507	318	803	<i>under other laws</i>
Tolliseaduse rikkujad	6 043	3 129	2 603	2 173	2 388	<i>Offenders against Customs Act</i>
juridilised isikud	2 598	1 428	904	328	343	<i>legal persons</i>
Eestis registreeritud	2 555	1 395	650	324	340	<i>registered in Estonia</i>
füüsilised isikud	3 445	1 701	1 699	1 521	1 705	<i>natural persons</i>
kodakondsuse järgi:						<i>by citizenship:</i>
Eesti ^a	2 742	1 394	846	857	722	<i>Estonian^a</i>
Venemaa	322	207	319	594	687	<i>Russian</i>
Läti	116	41	53	17	16	<i>Latvian</i>
Leedu	75	20	28	19	17	<i>Lithuanian</i>
Soome	114	8	29	8	7	<i>Finnish</i>
Rootsi	13	6	5	0	1	<i>Swedish</i>
muu	63	25	84	26	32	<i>other</i>
Laekunud trahvisumma, miljonit krooni	9,6	7,4	6,4	3,8	1,7	<i>Collected fines, million kroons</i>
Kinni peetud aktsiisialused kaubad						<i>Seized excise goods</i>
100%-line alkohol, tuhat liitrit	23,0	52,1	35,7	40	19	<i>alcohol, of 100% vol, thousand litres</i>
sigaretid, miljonit	13,5	23,9	22,5	7,4	10,9	<i>cigarettes, millions</i>
kütus, tuhat tonni	1,7	0,1	...	...	...	<i>fuel, thousand tons</i>
Konfiskeeritud relvad						<i>Confiscated arms</i>
tulirelvad	2	2	1	2	7	<i>fire-arms</i>
külmrelvad	21	14	4	19	32	<i>cold steel</i>

^a Koos Eestis alaliselt elavate kodakondsuseta isikutega.

^a Including stateless persons residing in Estonia.

Tabel 6 **Vanglaasutustes viibivad isikud, 2001–2005**
 Table 6 *Persons incarcerated in penal institutions, 2001–2005*
 (aasta lõpus — at end-year)

	2001	2002	2003	2004	2005	
KOKKU	4 783	4 385	4 352	4 565	4 410	TOTAL
Eeluurimis- ja kohtualused	1 505	1 293	1 355	1 096	1 024	<i>Persons under investigation and prosecution</i>
Arestitud	-	-	-	-	-	<i>Persons under arrest</i>
Väljasaadetavad	8	2	2	-	-	<i>Internees</i>
Eluaegse vanglakaristusega	..	..	31	32	33	<i>Persons imprisoned for life</i>
Süüdimõistetud	3 270	3 059	3 220	3 469	3 386	Convicted offenders
naised	138	129	133	155	141	<i>females</i>
eestlased	1 324	1 231	1 367	1 524	1 538	<i>Estonians</i>
Süüdimõistetud vanuse järgi						Convicted offenders by age
13–14-aastased	1	-	-	1	0	<i>13–14 years old</i>
15–17-aastased	67	54	46	56	37	<i>15–17 years old</i>
18–21-aastased	422	268	359	435	377	<i>18–21 years old</i>
22–24-aastased	...	437	451	486	462	<i>22–24 years old</i>
22–25-aastased	641	...	...	..	..	<i>22–25 years old</i>
25–29-aastased	...	745	724	790	754	<i>25–29 years old</i>
26–30-aastased	693	...	...	..	..	<i>26–30 years old</i>
30–39-aastased	...	883	938	1 006	1 022	<i>30–39 years old</i>
31–40-aastased	814	...	...	..	..	<i>31–40 years old</i>
40–49-aastased	...	442	486	474	469	<i>40–49 years old</i>
41–50-aastased	477	...	...	..	..	<i>41–50 years old</i>
50–59-aastased	...	186	178	181	224	<i>50–59 years old</i>
51–60-aastased	114	...	...	..	..	<i>51–60 years old</i>
60-aastased ja vanemad	...	44	38	42	41	<i>60 and older</i>
61-aastased ja vanemad	41	...	...	..	..	<i>61 and older</i>
Süüdimõistetud karistusaja järgi						Convicted offenders by period of sentence
Kuni 1 aasta	205	201	247	425	328	<i>Less than 1 year</i>
1 kuni alla 2 aasta	408	453	488	518	425	<i>1 to less than 2 years</i>
2 kuni alla 3 aasta	399	371	413	453	463	<i>2 to less than 3 years</i>
3 kuni alla 5 aasta	551	528	598	696	812	<i>3 to less than 5 years</i>
5 kuni alla 10 aasta	1 224	1 092	1 026	910	948	<i>5 to less than 10 years</i>
10 kuni alla 15 aasta	342	330	340	330	314	<i>10 to less than 15 years</i>
15–30 aastat	110	53	77	106	63	<i>15–30 years</i>
Eluaegse vanglakaristusega	31	31	31	32	33	<i>Persons imprisoned for life</i>
Süüdimõistetud vabadusekaotuste arvu järgi						Convicted offenders by number of imprisonments
Esimest korda	817	702	733	770	477	<i>First time</i>
Teist korda	708	575	615	689	643	<i>Second time</i>
Kolmandat korda	641	562	502	522	600	<i>Third time</i>
Neljandat või enamat korda	1 104	1 220	1 370	1 488	1 666	<i>Fourth or more times</i>
Süüdimõistetud kuriteo liigi järgi						Convicted offenders by type of offence
Isikuvastased kuriteod	1 023	1 092	1 032	1 228	1 474	<i>Offences against a person</i>
tahtlik tapmine ja tapmiskatse	518	598	576	828	787	<i>murder and attempted murder</i>
tahtlik raske kehavigastuse tekitamine	265	276	321	158	304	<i>wilful infliction of severe bodily injuries</i>
vägistamine ja vägistamiskatse	135	132	113	128	179	<i>rape and attempted rape</i>
Varavastased kuriteod	1 676	1 813	2 218	3 448	3 542	<i>Offences against property</i>
vargus	632	973	1 283	1 468	1 913	<i>theft</i>
röövimine	546	563	666	780	982	<i>robbery</i>
Kuriteod õigusemõistmise vastu	140	86	168	338	407	<i>Offences against prosecution</i>
Valitsemiskorraldustest	52	64	..	..	..	<i>Offences against administrative order</i>
Kuriteod avaliku korra ja ühiskondliku julgeoleku vastu	382	559	206	426	586	<i>Offences against public order and public security</i>
narkokuriteod	90	...	284	291	353	<i>drug offences</i>

Tabel 7 **Kinnipeetavate liikumine vanglaasutustes, 2001–2005**
Table 7 **Movement of persons incarcerated in penal institutions, 2001–2005**

	2001	2002	2003	2004	2005	
Süüdimõistetud						Convicted offenders
Vabastatud	1 838	2 135	1 841	1 996	2 371	Released
tähtaja lõppemisel	1 351	1 568	1 444	1 571	1 533	at the end of sentence period
tingimisi enne tähtaega või seoses karistuse kergendamise	467	554	377	415	563	conditionally before the end of sentence period or due to mitigation
armuandmise korras	2	1	2	4	6	due to pardoning
ravimatu haiguse tõttu	3	2	3	1	2	due to incurable illness
muudel põhjustel	15	10	13	5	2	for other reasons
Surnud	1	8	10	10	6	Deceased
Eeluurimis- ja kohtualused						Persons under investigation and prosecution
Uued vahialused	3 411	3 411	3 388	2 867	2 646	Newly taken into custody
naised	229	229	448	320	185	females
alaealised (alla 18-aastased)	341	341	231	263	304	juveniles (under 18)
Vabastatud	1 464	647	1 188	1 996		Released
tökendi muutumisel	697	697	106	177	253	due to change of restraint
seoses kriminaalasja kohtueelse lõpetamisega	28	28	7	67	3	due to pre-court closing of criminal case
muudel põhjustel	739	739	704	425	614	for other reasons
Surnud	4	4	2	10	3	Deceased

Tabel 8 **Kriminaalhooldusalused, 2001–2005**
Table 8 **Offenders under probation, 2001–2005**
(aasta lõpus — at end-year)

	2001	2002	2003	2004	2005	
Kriminaalhooldusalused	7 077	6 682	7 277	8 084	7 885	Offenders under probation
Naised	656	516	576	656	571	Females
Alaealised (alla 18-aastased)	773	645	634	459	384	Juveniles (under 18)
tütarlapsed	90	64	59	48	30	girls
Eesti kodakondsusega	5 114	5 008	5 367	6 088	5 977	Estonian citizens
Eestlased	4 304	4 153	4 442	4 983	4 863	Estonians
Kriminaalhooldusalused katseaja järgi						Offenders under probation by probation period
Kuni 1 aasta	807	1 357	413	515	567	Less than 1 year
1 kuni alla 2 aasta	3 743	3 115	4 962	5 715	5 458	1 to less than 2 years
2 kuni alla 3 aasta	1 928	1 816	1 771	1 784	1 777	2 to less than 3 years
Üle 3 aasta	599	394	131	67	77	Over 3 years
Teadmata	-	-	-	-	6	Unknown
18–20-aastased	..	1 093	1 063	1 128	1 000	18–20 years old
21–24-aastased	..	1 254	1 359	1 493	1 439	21–24 years old
25–29-aastased	..	1 154	1 298	1 518	1 477	25–29 years old
30–39-aastased	..	1 371	1 669	1 889	1 889	30–39 years old
40–49-aastased	..	757	856	1 320	1 175	40–49 years old
50–59-aastased	..	312	301	384	426	50–59 years old
60–64-aastased	..	63	62	58	50	60–64 years old
65-aastased ja vanemad	..	33	45	35	45	65 and older
Teadmata	-	-	-	-	-	Unknown
Kriminaalhooldusalused sotsiaalse seisundi järgi						Offenders under probation by social status
Töötav	2 806	2 715	3 015	3 371	3 671	Employed
Õpib	1 048	875	861	850	684	Studying
Pensionär	231	265	280	342	386	Retired
Sõjaväeteenistuses	44	18	16	13	8	In military service
Registreeritud töötuna	623	471	538	749	645	Registered as unemployed
Juhutöödel	1 258	1 276	1 366	1 427	1 421	At odd jobs
Ei tööta ega õpi	1 067	1 062	1 116	798	667	Neither employed nor studying
Määramata	-	-	-	64	367	Not specified

Tabel 8 **Kriminaalhooldusalused, 2001–2005**
 Table 8 *Offenders under probation, 2001–2005*
 (aasta lõpus — at end-year)

	2001	2002	2003	2004	2005	Järg — Cont.
Kriminaalhooldusalused kriminaalkaristuste arvu järgi						Offenders under probation by number of criminal convictions
Esimest korda	4 197	1 357	3 716	3 716	3 385	First time
Teist korda	1 504	3 115	1 551	1 551	1 605	Second time
Kolmandat korda	665	1 816	821	821	971	Third time
Neljandat ja enamat korda	711	394	1 096	1 096	1 705	Fourth or more times
Teadmata	-	-	-	0	0	Unknown
Kriminaalhooldusalused toimepandud kuriteo järgi						Offenders under probation by offence
Isikuvastased kuriteod	493	528	418	478	742	Offences against a person
Varavastased kuriteod	4 459	3 927	2 527	4596	4 134	Offences against property
Muud kuriteod	..	3 027	1 697	1 175	944	Other offences
Ettekanded kriminaalhooldusaluste kohta						Reports on offenders under probation
Korralised ettekanded	16 957	16 723	..	16 776	17 817	Regular reports
Erakorralised ettekanded	1 485	1 739	1 696	953	971	Extraordinary reports
ettepanekuga pöörata karistus täitmisele	764	717	..	..	575	with the proposal to enforce the sentence

Mõisted

Alaealine	Alla 18-aastane isik.
Avastatud kuritegu	Kuritegu, mille toimepandud isik(ud) on välja selgitatud.
Esimese astme kohus	Maa-, linna- ja halduskohus.
Esimese astme kuritegu	Süütegu, mille eest on karistusseadustikus raskeima karistusena ette nähtud tähtajaline vangistus üle viie aasta, eluaegne vangistus või sundlõpetamine (kriminaalkoodeks — üle 8 aasta).
Jõustunud kohtuotsus	Kui apellatsioonkaebust või protesti ei esitatud, jõustub kohtuotsus nende esitamise tähtaja möödumisel. Apellatsioonkaebuse või protesti esitamisel jõustub kohtuotsus, kui seda ei tühistata, pärast kriminaalasja läbivaatamist kõrgemalseisvas kohtus.
Kriminaalhooldus- alune	Tingimisi karistatud või tingimisi karitusest enne tähtaega vabastatud süüdimõistetud, kelle kohus on katseajaks kriminaalseaduses sätestatud korras kriminaalhooldaja järelevalve alla määratud.
Kuritegu	Karistusseadustikus sätestatud süütegu, mille eest on füüsilisele isikule põhikaristusena ette nähtud rahaline karistus või vangistus ja juriidilisele isikule rahaline karistus või sundlõpetamine.
Kõrgeima astme kohus	Riigikohus.
Põhikaristus	Kohus võib mõista järgmisi põhikaristusi: rahatrahv, teataval ametikohal töötamise või teataval tegevusalal tegutsemise õiguse äravõtmine, arest, vabadusekaotus (ka tingimisi).
Tahtlik kuritegu	Tahtlus on kavatsesus, otsene ja kaudne tahtlus. Isik paneb teo toime kavatselt, kui ta seab eesmärgiks süüteo koosseisule vastava asjaolu teostamise ja teab, et see saabub, või vähemalt peab seda võimalikuks. Isik paneb teo toime kavatselt ka siis, kui ta kujutab endale ette, et süüteo koosseisule vastav asjaolu on eesmärgi saavutamise hädavajalik tingimus. Isik paneb teo toime otsese tahtlusega, kui ta teab, et teostab süüteo koosseisule vastava asjaolu, ja tahab või vähemalt mõnab seda. Isik paneb teo toime kaudse tahtlusega, kui ta peab võimalikuks süüteo koosseisule vastava asjaolu saabumist ja mõnab seda.
Teise astme kohus	Ringkonnakohus.

Teise astme kuritegu

Süütegu, mille eest on karistusseadustikus karistusena ette nähtud tähtajaline vangistus kuni viis aastat või rahaline karistus (kriminaalkodeks — vabadusekaotus mitte üle kaheksa aasta).

Metoodika

Statistikaamet saab registreeritud kuritegude, nende avastamise, eeluurimise peatamise ning kuriteo toimepannud isikute andmed Politseiametilt väljavõtena keskandmebaasist. Kuni 2002. aastani hõlmasid andmed ka kaitsepolitseis, alates 1998. aastast Kaitsejõudude Peastaabis ning alates 1999. aastast Maksu- ja Tolliametis, Piirivalveametis ja Tööinspeksioonis registreeritud kuritegusid.

Alates 1. septembrist 2002 jõustus Eestis uus karistusseadustik. Seetõttu ei ole kõikide kuritegude puhul võimalik võrrelda 2002. aasta andmeid varasematega. Samuti muutusid kuritegude raskusastmete definitsioonid. I astme kuriteo eest on nüüd raskeima karistusena ette nähtud vangistus alates 5 aastast, kriminaalkodeksis oli alampiiir 8 aastat. Alates 2003. aastast on varasema mõiste haldusõiguse rikkumised asemel kasutusel mõiste väärteoasjad.

2002. aasta ülevaates on võrreldavad kriminaalkodeksi ja karistusseadustiku järgsed andmed tinglikult summeeritud, vastupidisel juhul on aga mõiste näidatud mitterakendatavana.

2004. aastal toimus prokuratuuri otseselt puudutava kriminaalmenetluse vallas kaks suurt reformi — muudeti prokuratuuriseadust ning asendati kriminaalmenetluse kodeksi kriminaalmenetluse seadustikuga. Sellega seonduvalt ei saa prokuratuuri tööd kajastavaid andmeid varasemate aastate andmetega võrrelda.

Kuriteo toimepanija on teada vaid avastatud kuritegude puhul. Kuni 1999. aastani avaldas Politseiamet avastatud kuritegude hulgas ainult samal aastal sooritatud ja avastatud kuriteod, alates 1999. aastast ka varasematel aastatel toimepandud ja jooksva aastal avastatud kuriteod.

Justiitsministeeriumi kohtute osakonnalt on saadud esimese astme kohtute koondandmed kriminaalasjade, tsiviilasjade, haldusasjade ja väärteoasjade kohta ning koondandmed teise astme kohtute tööst, samuti kõigi astmete kohtutes jõustunud kohtuotsusega kriminaalvastutusele võetud isikutele kohaldatud karistumäärade ja süüdimõistetute kohta, sealhulgas süüdimõistetute arv üksikute paragrahvide kaupa ja alaealiste süüdimõistetute andmed.

Informatsioon aasta jooksul vanglates viibinud isikute kohta on saadud Justiitsministeeriumi vanglate osakonnalt ning andmed kriminaalhooldusaluste kohta Justiitsministeeriumi kohtute osakonna kriminaalhoolduse ja kriminaalpreventsiooni talitusest.

Riigiprokuratuurilt ja Riigikohtult on saadud andmed nende töö kohta ning Maksu- ja Tolliametilt tollieeskirja rikkumise kohta.

Õigusstatistikat mõjutavad otseselt teatud seadusemuudatused. Pidevalt on täiustatud nii kriminaalkodeksit kui ka teisi seadusi. Seda tuleb esitatud andmeid analüüsides arvestada.

Kirjandust

Eesti piirkondlik statistika. 2004. *Regional Statistics of Estonia*. Aastakogumik. E-väljaanne.

Eesti Statistika. 2005. *Estonian Statistics*. Kuukiri, nr 5.

Eesti Statistika Kuukiri. 2006. *Monthly Bulletin of Estonian Statistics*, nr 4.

Definitions

First degree offence	An offence the maximum punishment prescribed for which in the Penal Code is imprisonment for a term of more than five years, life imprisonment or compulsory dissolution (Criminal Code — imprisonment for a term exceeding eight years).
Second degree offence	An offence the punishment prescribed for which in the Penal Code is imprisonment for a term of up to five years or a pecuniary punishment (Criminal Code — imprisonment for a term not exceeding eight years).
Cleared offence	Person(s) who committed the offence has (have) been found out.
Court of 1st instance	County, city or administrative courts.
Court of 2nd instance	Circuit courts.
Court of higher instance	The Supreme Court.
Criminal offence	An offence that is provided for in the Penal Code and the principal punishment prescribed for which in the case of natural persons is a pecuniary punishment or imprisonment and in the case of legal persons, a pecuniary punishment or compulsory dissolution.
Definitively sentenced	If an appeal or protest was not filed, the court judgment enters into force upon the expiry of the time limit established for filing the appeal or protest. In case the appeal or protest was filed, the court judgment enters into force, unless it is disaffirmed, after the criminal case having been examined by the court of higher instance.
Intentionally committed criminal offence	Intent is deliberate intent, direct intent or indirect intent. A person is deemed to have committed an act with deliberate intent if the aim of the person is to create circumstances that belong to the necessary elements of an offence and is aware that such circumstances occur or if he or she at least foresees the occurrence of such circumstances. A person is also deemed to have committed an act with deliberate intent if the person assumes that the circumstances that constitute the necessary elements of an offence are an essential prerequisite for the achievement of the aim. A person is deemed to have committed an act with direct intent if the person knowingly creates circumstances that belong to the necessary elements of an offence and wants or at least tacitly accepts the creation of the circumstances.
Juvenile	Under 18-year-old person.
Offender under probation	See Probationer.
Principal penalty	Court can impose the following principal penalties: fine, deprivation of the right to be employed in a particular position or to operate in a particular area of activity, arrest, imprisonment (incl. conditional sentence).
Probationer	A convicted offender who has been given a conditional sentence or released on parole and whom a court has placed under the supervision of a probation supervisor for a probationary period pursuant to the procedure provided for in the Criminal Code.

Methodology

Statistics Estonia receives data on recorded criminal offences, their clearance and suspension of pre-trial investigation together with the data on offenders from the Police Board as an excerpt from their central database. Until 2002 the data included offences recorded at the Security Police Board, from 1998 also those recorded by the General Staff of the Defence Forces and from 1999 those recorded by the Tax and Customs Board, the Border Guard Administration and the Labour Inspectorate.

The new Penal Code entered into force on 1 September 2002. Therefore the data on some types of criminal offences are not comparable with those of the previous year. Also the definitions of the degrees of criminal offences were changed. The maximum punishment prescribed for a criminal offence in the first degree is imprisonment for a term of more than 5 years; in the Criminal Code the corresponding term was 8 years. Starting from 2003 the term 'administrative offence case' has been replaced by the term 'misdemeanour matter'.

The data for which the Criminal Code and the Penal Code are homologous are conventionally summed up in the 2002 review, if this was not the case the category is shown as not applicable.

In 2004 there were two important reforms concerning criminal procedure — the Prosecutor's Office Act was changed and the former Code of Criminal Procedure was replaced with the new Code of Criminal Procedure. That is the reason why some data on the work of the Prosecutor's Office are not comparable with the data for the previous years.

An offender is known only for cleared offences. Until 1999 among cleared offences only offences committed and cleared during the same year were shown. From 1999 offences committed in earlier years and cleared in the surveyed year were added.

The Department of Courts of the Ministry of Justice presents data on the total number of administrative, civil and criminal cases heard in courts of first and second instance together with the data on persons (separately on juveniles) definitively sentenced for criminal offences in all courts by type of offence and type of punishment imposed.

Information on persons incarcerated in prisons is received from the Department of Prisons of the Ministry of Justice and on offenders under probation from the probation supervision and crime prevention division of the Department of Courts of the Ministry of Justice.

The Public Prosecutor's Office and the Supreme Court present the data on their activities and the Tax and Customs Board present data on violations of customs rules.

Changes in legislation directly influence crime statistics. The Criminal Code and other acts are continuously being improved. When analysing the presented data this should be taken into consideration.

Publications

Eesti piirkondlik statistika. 2004. *Regional Statistics of Estonia. Yearbook. E-publication.*

Eesti Statistika. 2005. *Estonian Statistics. Monthly bulletin, No 5.*

Eesti Statistika Kuukiri. 2006. *Monthly Bulletin of Estonian Statistics, No 4.*

SOTSIAALNE TÕRJUTUS

Tabel 1	Aasta ekvivalentnetosissetulek ja suhtelise vaesuse piir, 2000–2003	129
Tabel 2	Suhtelise vaesuse määr vanuse ja soo järgi, 2000–2003	129
Tabel 3	Suhtelise vaesuse määr peamise hõiveseisundi ja soo järgi, 2000–2003	130
Tabel 4	Suhtelise vaesuse määr leibkonnatüübi järgi, 2000–2003	130
Tabel 5	Suhtelise vaesuse määr leibkonna töö intensiivsuse järgi, 2003	130
Tabel 6	Suhtelise vaesuse määr suhtelise vaesuse piiri ja soo järgi, 2000–2003	131
Tabel 7	Ajas ankurdatud vaesuse määr vanuse ja soo järgi, 2000–2003	131
Tabel 8	Leibkonnaliikmete sissetuleku ebavõrdsuse näitajad, 2000–2003	131
Tabel 9	Suhtelise vaesuse määr enne sotsiaalseid siirdeid (sh pensione) vanuse ja soo järgi, 2000–2003	131
Tabel 10	Suhtelise vaesuse määr enne sotsiaalseid siirdeid (v.a pensionid) vanuse ja soo järgi, 2000–2003	132
Diagramm 1	Suhtelise vaesuse määr enne ja pärast siirdeid vanuse järgi, 2003	132
Tabel 11	Suhtelise vaesuse süvik vanuse ja soo järgi, 2000–2003	132
Tabel 12	Pikaajalise töötuse osatähtsus soo järgi, 2000–2005	133
Tabel 13	Pikaajalise töötuse määr soo järgi, 2000–2005	133
Tabel 14	Väga pikaajalise töötuse määr soo järgi, 2000–2005	133
Tabel 15	Rahvastik mittetöötavates leibkondades vanuse ja soo järgi, 2000–2005	133
Tabel 16	Vara koolist lahkunud soo järgi, 2000–2005	133
Tabel 17	Madala haridusega rahvastiku osatähtsus vanuse ja soo järgi, 2003	134
Tabel 18	Tervis sissetuleku, vanuse ja soo järgi, 2003	134

SOCIAL EXCLUSION

Table 1	Equalised yearly disposable income and at-risk-of-poverty threshold, 2000–2003	129
Table 2	At-risk-of-poverty rate by age and sex, 2000–2003	129
Table 3	At-risk-of-poverty rate by most frequent labour status and sex, 2000–2003	130
Table 4	At-risk-of-poverty rate by household type, 2000–2003	130
Table 5	At-risk-of-poverty rate by work intensity of household, 2003	130
Table 6	At-risk-of-poverty rate by at-risk-of-poverty threshold and sex, 2000–2003	131
Table 7	At-risk-of-poverty rate anchored in time by age and sex, 2000–2003	131
Table 8	Indicators of income inequality of household members, 2000–2003	131
Table 9	At-risk-of-poverty rate before social transfers (including pensions) by age and sex, 2000–2003	131
Table 10	At-risk-of-poverty rate before social transfers (excluding pensions) by age and sex, 2000–2003	132
Diagram 1	At-risk-of-poverty rate before and after transfers by age, 2003	132
Table 11	Relative median at-risk-poverty gap by age and sex, 2000–2003	132
Table 12	Share of longterm unemployment by sex, 2000–2005	133
Table 13	Longterm unemployment rate by sex, 2000–2005	133
Table 14	Very longterm unemployment rate by sex, 2000–2005	133
Table 15	Population living in jobless households by age and sex, 2000–2005	133
Table 16	Early school leavers not in education or training by sex, 2000–2005	133
Table 17	Population with low levels of education by age and sex, 2003	134
Table 18	Health status by income, age and sex, 2003	134

Ülevaade

Sotsiaalse tõrjutuse all mõistetakse protsessi, mis tõrjub osa inimesi ühiskonna äärealadele, kus neil ei ole võimalik ühiskonnas täisväärtuslikult osaleda. Tõrjutuse põhjused võivad olla vaesus, vähene haridus, halb tervis ja muu. Olukord, kus sotsiaalsel tõrjutust kogeb igapäevaelus ühiskonnaliikmetest märkimisväärne osa, on negatiivsete tagajärgedega nii üksikindiviidile kui ka ühiskonnale tervikuna.

Viimastel aastatel on tõrjutust kui olulist sotsiaalset probleemi hakatud Euroopa tasemel üha enam teadvustama. Selle üks väljendus on ühtse sotsiaalse tõrjutuse indikaatorite süsteemi väljakujundamine (tuntud ka kui Laekeni indikaatorid), mis loob võimaluse adekvaatselt võrrelda olukorda kõigis Euroopa Liidu riikides.

Järgnevatel lehekülgedel avaldab Statistikaamet esimest korda Laekeni indikaatorid aastate 2000–2003 kohta, mõne näitaja puhul aga 2005. aastani. Vaesuse ja ebavõrdsuse näitajate puhul tuleb arvestada, et 2000.–2002. ning 2003. aasta indikaatorid ei ole täiesti võrreldavad. Kui 2000.–2002. aasta näitajad on leitud leibkonna eelarve uuringu (LEU) alusel, siis alates 2003. aastast on kasutatud Eesti sotsiaaluuringu (ESU) andmeid. Sotsiaaluuring korraldatakse sama meetodika järgi kõigis Euroopa Liidu riikides eesmärgiga koguda võrreldavaid andmeid sissetuleku ja elamistingimuste kohta. Sellega kaasneva suurema rahvusvahelise võrreldavusega väheneb aga kahjuks ajutiselt riigisisene võrreldavus. Kahe andmeallika, ESU ja LEU vahel on olulisi meetodilisi erinevusi, mistõttu võib 2003. aasta indikaatorites 2002. aastaga võrreldes olla mõningaid muutusi. Statistikasutajal on oluline meeles pidada, et sellisel juhul on tegemist meetodilistest põhjustest tingitud katkestustega ning mitte järskude muutustega ühiskondlikes protsessides endas.

Olulisim vaesuse indikaator on suhtelise vaesuse määr, mis on defineeritud kui nende isikute osatähtsus, kelle ekvivalentsissetulek on madalam kui 60% mediaansissetulekust. Suhtelise vaesuse piiriks oli 2003. aastal 24 073 krooni aastas ehk umbes 2000 krooni kuus. Sellest madalamat ekvivalentsissetulekut sai Eesti elanikest viiendik. Kõige suurem risk vaesusesse sattuda on kuni 15-aastastel lastel, kellest elas 2003. aastal suhtelises vaesuses 23%. Keskmiselt kõrgem oli suhtelise vaesuse määr ka noorte (16–24-aastaste) hulgas — 21%. 25–64-aastaste seas oli vaeseid keskmisest vähem ning vanimate, üle 65-aastaste puhul oli vaesuse risk Eesti keskmisel tasemel.

Kui koguelanikkonna tasemel on soerinevused vaesusesse sattumise tõenäosuses väikesed — suhtelises vaesuses elas 21% naistest ja 20% meestest —, siis noorte ja vanemaealiste puhul ilmnevad olulised erinevused. 16–24-aastastest naistest sai suhtelisest vaesuspiirist väiksemat sissetulekut neljandik, samas kui selles vanuses meeste sama näitaja oli Eesti keskmisest madalam. Ka üle 65-aastaste puhul on naistel meestest märksa suurem oht vaesusesse sattuda. Selle põhjuseks on asjaolu, et üksi elavaid vanemaid naisi on meeste lühema eluea tõttu märksa enam kui samas vanuses üksi elavaid mehi.

Töötamine vähendab vaesusesse langemise riski oluliselt. Töötavatest elanikest oli 2003. aastal sissetulek suhtelise vaesuse piirist madalam vähem kui kümnendikul, mittetöötava elanike puhul aga peaaegu kolmandikul. Mittetöötajatest on kõige halvemas olukorras töötud, kellest enamik on vaesuses. Vanaduspensionäridest elab allpool suhtelise vaesuse piiri veerand.

Kõige suuremas vaesusriskis on leibkonnad, kus on vaid üks täiskasvanud liige. Üheliikmelistest leibkondadest on sõltumata liikme vanusest suhtelises vaesuses enam kui kolmandik. Veelgi halvem on olukord siis, kui peale ühe täiskasvanu on leibkonnas laps või lapsed — üksikvanema leibkondadesse kuuluvatest isikutest peab suhtelise vaesuse piirist väiksema sissetulekuga toime tulema 45%. Peale üksikvanema leibkondade on vaesusesse sattumise oht suhteliselt suur ka leibkondades, kus kaks vanemat kasvatab kolme või enam last. Väiksema laste arvu puhul on ka vaesusesse sattumise tõenäosus väiksem. Samuti on vaesuse oht väiksem ilma lasteta paaridel. Pensionäripaaride liikmetest elab vaesuses vaid veidi üle kümnendiku.

Heaoluriigi efektiivsusest vaesuse vähendamisel annab hea pildi suhtelise vaesuse määra võrdlemine sama näitajaga juhul, kui sotsiaalseid siirdeid (riiklikke ja kohaliku omavalitsuse toetusi ja hüvitusi) ei ole sissetulekute hulka arvestatud. Ilma mingisuguste sotsiaalsete

siireteta elanuks 2003. aastal vaesuses kaks viiendikku elanikkonnast tegeliku ühe viiendiku asemel. Niisiis vähendasid sotsiaalsed siirded vaeste hulka poole võrra. Samas läheb lõviosa vaesuse vähenemisest vanadus- ja toitjakaotuspensionide arvele, muud hüvitised, sh töövõimetuspension, lapsetoetused ja haigusrahad töid 2003. aastal vaesusest välja 6% Eesti elanikest.

Siirete roll on vanuseti erinev. Lastest pääses tänu hüvitistele ja toetustele vaesusest 13%, neist omakorda 10% tänu muudele siiretele, suures osas peretoetustele. Kui 16–64-aastastest oleks ilma siireteta olnud vaesuses kolmandik, siis 65-aastastest ja vanematest oleks allpool suhtelise vaesuse piiri olnud enam kui 80%. Suurim roll on selle vanuserühma puhul muidugi pensionidel, mis päästavad vaesusest 58% vanemaealistest. Muude siirete osa on selle kõrval suhteliselt väike: vaid 5%-l selle vanuserühma inimestest tõuseb sissetulek vaesuse piirist kõrgemaks tänu nendele.

Vaesuse süvik näitab, kui palju erineb vaeste mediaansissetulek suhtelise vaesuse piirist, ehk teisisõnu, kui vaesed on vaesed. Allpool suhtelise vaesuse piiri elavate isikute mediaansissetulek on vaesuse piirist keskmiselt umbes veerandi võrra väiksem. Sügavaimas vaesuses on lapsed, samas kui pensioniealiste vaeste sissetulek jääb üsna vaesuspiiri lähedale.

Siiski ei ole vaesus sotsiaalse tõrjutuse ainus dimensioon, täisväärtuslikku ühiskonnas osalemist mõjutavad lisaks veel tööturul osalemine, haridus ning tervis. Töötamine on üks olulisimaid, kuigi alati mitte piisav tegur, mis aitab sotsiaalset tõrjutust vältida. Sellest aspektist on oluline nende isikute osatähtsus, kes küll soovivad tööturul osaleda, kuid ei ole pikema aja vältel olnud suutelised tööd leidma. Kui töötuse määr tervikuna on viimastel aastatel vähenenud, siis pikaajaliste töötute osatähtsus kõigi töötute hulgas on samal perioodil hoopis suurenenud, näidates, et kõik ühiskonnagrupid ei ole soodsatest muutustest võrdselt kasu lõiganud. 2005. aastal oli enam kui pool kõigist töötutest tööd otsinud aasta või kauem. Pikaajalise ning väga pikaajalise (üle kahe aasta kestva) töötuse määr on viimastel aastatel koos üldise töötuse määraga veidi langenud, olles 2005. aastal vastavalt 4% ja 3%.

Kolmas sotsiaalse tõrjutuse riski suurendav tegur on madal haridustase. 2003. aastal oli põhiharidus või sellest madalam haridus viiendikul Eesti 25-aastastel ning vanematel elanikel. Muidugi on haridustase tugevalt seotud vanusega: kui 25–49-aastaste seas oli madala haridusega vähem kui kümnendik, siis üle 65-aastaste puhul oli sama näitaja 50%. Alla 25-aastaste puhul on oluline näitaja nende osatähtsus, kellel on põhiharidus või sellest madalam haridustase ja kes ei käi enam koolis. 2005. aastal oli kuni 25-aastastest varakult haridustee katkestanuid 14%, kusjuures noormeeste hulgas oli koolist väljalangemine märksa levinum kui tütarlaste seas.

Overview

Social exclusion is understood as a process by which some people are forced to the margins of society, where they are unable to fully participate in the social life. The exclusion can be caused by poverty, low levels of education, ill health and other factors. The situation where substantial proportion society experiences social exclusion in their daily life has negative consequences both for the individuals as well as for the society at large.

In the recent years, social exclusion has been more and more recognised as a social problem on the European level. One sign of this is the development of the common system of indicators to measure social exclusion, also known as the Laeken indicators, which give the possibility to compare the situation in all of the EU countries.

In the following pages, Statistics Estonia will for the first time publish the Laeken indicators for the period of 2000–2003 and on some occasions 2000–2005. In the case of indicators relating to poverty and inequality it is important to keep in mind that the figures for 2000–2002 are calculated on the bases of the Household Budget Survey (HBS), whereas the indicators for 2003 and onwards are drawn from the Estonian Social Survey (ESS). The latter is conducted in all EU countries following the same methodological principles with the aim of collecting comparable data on income and living conditions across the EU. Enhanced international comparability of income statistics that comes with this is,

unfortunately, coupled with temporary within country reduction in data comparability across different years. The two data sources — the HBS and the ESS have several substantial methodological differences, which can lead to changes in indicators between 2002 and 2003. The user of statistical data has therefore to keep in mind that the discontinuities that may occur are methodological in nature and do not necessarily reflect underlying social changes.

The main poverty indicator is the at-risk-of-poverty rate, which is defined as the share of people receiving equalised income that is at least 60% lower than the overall median income. In 2003, the at-risk-of-poverty threshold was 24,073 kroons or about 2,000 kroons monthly. One fifth of the Estonian population received equalised income that remained below this level. By age, children aged 15 or less face the greatest risk of falling into poverty — in 2003, 23% of this age group lived in relative poverty. At-risk-of-poverty rate is also higher than the average among the youth (aged 16–24) — 21%. Persons aged 25–64 have lower probability of falling into poverty and the oldest age group (people aged 65 or over) has the same at-risk-poverty rate as the national average.

While on the overall level the gender differences in poverty are small — 21% women and 20% of men are in poverty, substantial discrepancies emerge among the youth and the elderly. One quarter of women aged 16–24 receive income that is below the at-risk-of-poverty threshold, whereas the same figure for men in this age group is below the national average. Women also run a higher risk of falling into poverty in the oldest age group. This is caused by the fact that the number of single elderly women is due to their higher life expectancy greater than the number of single elderly men.

Employment reduces the poverty risk substantially. In 2003, less than a tenth of the employed population was in poverty; among those not in employment nearly one third were in the same situation. Of the latter group, the unemployed are by far the worst off — more than half of them receive income that is below the at-risk-of-poverty threshold. Of the retired, one quarter is in poverty.

The risk of poverty is the highest in the households with only one adult member. Regardless of the age, one third of the one-person households are in poverty. The situation is even worse when there is a child or children in the household — 45% of people in single parent households are in relative poverty. In addition to single parent households, the households with two parents and three or more children also run a higher than average risk of falling into poverty. In general, the lower the number of children in two parent household the lower the share of persons in poverty. The risk of poverty is also lower among childless couples. Of the retired couples only slightly more than one tenth receive an income that remains below the at-risk-of-poverty threshold.

The efficiency of the welfare state is well reflected in the comparison of the at-risk-of-poverty rate with the same measure when the social transfers (benefits paid by state and the local authorities) are not considered as income. In 2003, without any social transfers, two fifths of the Estonian population would have lived in poverty, as opposed to one fifth when the social transfers are taken into account. Thus, the social transfers serve to reduce the number of poor by one half. Still, most of this reduction is due to old age and survivors pensions. In 2003, other benefits (disability benefits, child benefits, sickness benefits, etc.) prevented 6% of the Estonian population from falling into poverty.

The role of the social transfers varies by age. Social transfers help 13% of children to avoid poverty; 10% of this is due to other transfers, mainly family related benefits. While one third of the persons aged 16–64 would have been in poverty without social transfers, over 80% of the elderly would have had an income below the overall at-risk-of-poverty threshold. Naturally, pensions play the greatest role in this age group with 58% of people escaping poverty when the pensions are taken into account. Compared to that other transfers play a marginal part by helping 5% of the elderly to avoid poverty.

Poverty is of course not the only dimension of social exclusion. The full inclusion in society is also dependent on participation on the labour market, educational attainment and health. Employment is the most significant although not always sufficient factor, which helps people to avoid social exclusion. From this perspective, the share of people wishing to participate on the labour market but unable to find steady employment over a long period of time, is

important. While the overall unemployment rate has been decreasing in the last couple of years, the share of long-term unemployed has been increasing. This shows that some social groups have been unable to benefit from the positive changes. In 2005, more than half of all unemployed had been searching for work for a year or longer. The long-term and very long-term (two years or more) unemployment rate has decreased slightly in the past years along with the overall unemployment rate, amounting in 2005 to 4% and 3% of labour force, respectively.

The third factor increasing the risk of social exclusion is low educational attainment. In 2003, one fifth of the Estonian population aged 25 or older had basic education or less. Educational attainment is, of course, closely related to age — while less than 10% of people aged 25–49 had obtained basic education or less, in the case of people aged 65 or more the respective figure was 50%. For the population aged less than 25, the share of people with low level of education no longer enrolled in school, is a telling indicator. In 2005, 14% of young people had left school before obtaining secondary or equivalent level of education. Dropping out was more common among young men than among young women.

Tabel 1 **Aasta ekvivalentnetosissetulek ja suhtelise vaesuse piir, 2000–2003**
Table 1 **Equalised yearly disposable income and at-risk-of-poverty threshold, 2000–2003**
(krooni — kroons)

	2000	2001	2002	2003	
Keskmine aasta ekvivalentnetosissetulek	38 012	39 569	43 177	50 763	Mean equalised yearly disposable income
Mediaan aasta ekvivalentnetosissetulek	29 800	31 508	34 614	40 122	Median equalised yearly disposable income
Suhtelise vaesuse piir	17 880	18 905	20 768	24 073	At-risk-of-poverty threshold
Suhtelise vaesuse piir, kui leibkonnas on 2 täiskasvanut ja 2 last	37 548	39 700	43 613	50 554	At-risk-of-poverty threshold for household of 2 adults and 2 children

Tabel 2 **Suhtelise vaesuse määr vanuse ja soo järgi, 2000–2003**
Table 2 **At-risk-of-poverty rate by age and sex, 2000–2003**
(osatähtsus isikute hulgas, % — percentage of all persons)

Vanus, sugu	2000	2001	2002	2003	Age, sex
Kokku	18,3	18,2	17,9	20,2	Total
mehed	17,3	17,4	17,0	19,5	males
naised	19,1	18,9	18,7	20,7	females
0–15	21,3	18,9	17,9	22,9	0–15
0–64	18,7	18,2	18,3	20,1	0–64
mehed	18,5	18,5	18,4	20,3	males
naised	18,8	18,0	18,3	19,9	females
16 ja vanemad	17,5	18,1	18,0	19,6	16 and older
mehed	16,3	16,8	16,6	18,6	males
naised	18,5	19,1	19,1	20,4	females
16–64	17,9	18,0	18,5	19,3	16–64
mehed	17,8	18,1	18,3	19,5	males
naised	17,9	18,0	18,6	19,2	females
16–24	21,7	20,5	20,9	21,1	16–24
mehed	21,4	19,0	19,9	18,7	males
naised	22,0	22,0	22,0	23,7	females
25–49	18,5	17,6	17,1	18,8	25–49
mehed	17,8	17,9	16,6	18,7	males
naised	19,1	17,3	17,6	18,9	females
50–64	13,9	17,1	19,0	19,0	50–64
mehed	14,6	17,7	20,3	21,8	males
naised	13,4	16,6	18,1	16,8	females
65 ja vanemad	16,0	18,1	15,8	20,5	65 and older
mehed	7,5	9,1	6,6	13,2	males
naised	20,6	22,9	20,8	24,1	females

Tabel 3 **Suhtelise vaesuse määr peamise hõiveseisundi ja soo järgi, 2000–2003**
 Table 3 **At-risk-of-poverty rate by most frequent labour status and sex, 2000–2003**
 (osatahtsus isikute hulgas, % — percentage of all persons)

Hõiveseisund, sugu	2000	2001	2002	2003	Labour status, sex
Hõivatud	9,6	9,5	9,0	9,1	Employed
mehed	8,6	8,7	8,3	8,5	males
naised	10,5	10,3	9,8	9,7	females
Palgatöötajad	9,0	9,1	8,7	7,0	Wage employees
mehed	7,7	8,1	7,7	5,8	males
naised	10,1	10,0	9,7	8,0	females
Ettevõtjad	...	...	...	35,4	Self-employed
mehed	...	...	...	32,3	males
naised	...	...	...	41,4	females
Mittehõivatud	26,3	27,0	27,3	30,9	Not at work
mehed	26,8	27,4	27,4	30,7	males
naised	25,9	26,8	27,3	30,9	females
Töötud	49,5	46,9	48,4	58,7	Unemployed
mehed	49,0	50,0	49,8	60,5	males
naised	50,0	43,4	46,8	55,4	females
Vanaduspensionärid	18,1	21,0	20,6	25,0	Retired
mehed	14,3	15,7	15,2	22,8	males
naised	20,0	23,7	23,4	26,2	females
Muud mitteaktiivsed	27,9	27,0	28,3	30,8	Other inactive
mehed	27,3	29,1	30,0	24,0	males
naised	28,3	25,7	27,2	34,6	females

Tabel 4 **Suhtelise vaesuse määr leibkonnatüübi järgi, 2000–2003**
 Table 4 **At-risk-of-poverty rate by household type, 2000–2003**
 (osatahtsus isikute hulgas, % — percentage of all persons)

Leibkonnatüüp	2000	2001	2002	2003	Household type
Kõik lasteta leibkonnad	16,6	18,0	18,5	19,7	All households without children
Üheliikmeline leibkond	30,1	33,3	34,9	36,8	One-person household
mehed	31,7	32,5	35,2	38,7	males
naised	29,3	33,6	34,8	35,8	females
Üksik alla 65-aastane	29,4	32,0	36,5	36,1	Single person aged under 65
Üksik vähemalt 65-aastane	31,0	34,9	32,7	37,6	Single person aged over 64
Paar, kellest vähemalt üks alla 65-aastane	11,8	13,6	14,6	14,9	Couple in which at least one partner is aged under 65
Üle 65-aastane paar	9,0	10,2	6,9	11,6	Couple aged over 64
Muu lasteta leibkond	13,5	11,5	13,1	10,1	Other household without children
Kõik lastega leibkonnad	19,5	18,3	17,5	19,9	All households with children
Ühe või enama lapsega üksikvanem	37,2	29,2	35,2	44,7	Single parent with child(ren)
Ühe lapsega paar	13,0	15,6	12,7	16,1	Couple with one child
Kahe lapsega paar	16,4	15,1	15,2	17,2	Couple with two children
Vähemalt kolme lapsega paar	22,9	20,8	20,0	26,3	Couple with at least three children
Muu lastega leibkond	19,3	18,5	15,7	11,8	Other household with children

Tabel 5 **Suhtelise vaesuse määr leibkonna töö intensiivsuse järgi, 2003**
 Table 5 **At-risk-of-poverty rate by work intensity of household, 2003**
 (osatahtsus isikute hulgas, % — percentage of all persons)

Töö intensiivsus leibkonnas		Work intensity of household
Lasteta leibkond, minimaalne töö intensiivsus	50,3	Household without children, minimum work intensity
Lasteta leibkond, mõningane töö intensiivsus	13,8	Household without children, partial work intensity
Lasteta leibkond, maksimaalne töö intensiivsus	5,7	Household without children, maximum work intensity
Lastega leibkond, minimaalne töö intensiivsus	77,7	Household with children, minimum work intensity
Lastega leibkond, madal, kuid mitte minimaalne töö intensiivsus	55,5	Household with children, low but not minimum work intensity
Lastega leibkond, kõrge kuid mitte maksimaalne töö intensiivsus	18,3	Household with children, high but not maximum work intensity
Lastega leibkond, maksimaalne töö intensiivsus	8,4	Household with children, maximum work intensity

Tabel 6 **Suhtelise vaesuse määr suhtelise vaesuse piiri ja soo järgi, 2000–2003**
 Table 6 *At-risk-of-poverty rate by at-risk-of-poverty threshold and sex, 2000–2003*
 (osatähtsus isikute hulgas, % — percentage of all persons)

Sugu	2000	2001	2002	2003	Sex
60% mediaansissetulekust	18,3	18,2	17,9	20,2	60% of median income
mehed	17,3	17,4	17,0	19,5	males
naised	19,1	18,9	18,7	20,7	females
40% mediaansissetulekust	6,4	6,7	6,9	8,3	40% of median income
mehed	6,6	7,1	7,3	8,9	males
naised	6,3	6,3	6,6	7,8	females
50% mediaansissetulekust	11,8	11,2	11,1	13,0	50% of median income
mehed	11,9	11,7	11,5	13,4	males
naised	11,8	10,9	10,8	12,7	females
70% mediaansissetulekust	26,8	26,3	25,9	28,2	70% of median income
mehed	24,9	24,6	24,0	25,7	males
naised	28,5	27,7	27,6	30,3	females

Tabel 7 **Ajas ankurdatud vaesuse määr vanuse ja soo järgi, 2000–2003**
 Table 7 *At-risk-of-poverty rate anchored in time by age and sex, 2000–2003*
 (osatähtsus isikute hulgas, % — percentage of all persons)

Vanus, sugu	2000	2001	2002	2003	Age, sex
Kokku	19,7	18,5	15,2	14,5	Total
mehed	18,5	17,7	14,7	14,8	males
naised	20,8	19,2	15,5	14,3	females
0–15	22,7	19,3	15,8	18,8	0–15
16 ja vanemad	19,0	18,3	15,0	13,6	16 and older
mehed	17,5	17,0	14,3	13,7	males
naised	20,2	19,4	15,6	13,5	females
65 ja vanemad	18,3	18,6	10,3	8,2	65 and older

Tabel 8 **Leibkonnaliikmete sissetuleku ebavõrdsuse näitajad, 2000–2003**
 Table 8 *Indicators of income inequality of household members, 2000–2003*

	2000	2001	2002	2003	
Gini koefitsient	36,2	35,3	35,2	37,4	Gini coefficient
Kvintilide suhte kordaja	6,3	6,1	6,1	7,2	Quintile share ratio

Tabel 9 **Suhtelise vaesuse määr enne sotsiaalseid siirdeid (sh pensione) vanuse ja soo järgi, 2000–2003**
 Table 9 *At-risk-of-poverty rate before social transfers (including pensions) by age and sex, 2000–2003*
 (osatähtsus isikute hulgas, % — percentage of all persons)

Vanus, sugu	2000	2001	2002	2003	Age, sex
Kokku	42,4	41,5	41,6	40,8	Total
mehed	39,5	38,7	39,4	37,8	males
naised	44,8	43,8	43,4	43,3	females
0–15	36,6	33,0	32,1	35,8	0–15
16 ja vanemad	43,8	43,5	43,8	41,8	16 and older
mehed	40,6	39,9	40,8	38,2	males
naised	46,5	46,4	46,2	44,8	females
16–64	34,6	33,6	34,1	31,6	16–64
mehed	33,1	31,9	33,1	30,6	males
naised	35,9	35,2	35,0	32,6	females
65 ja vanemad	85,8	86,0	85,9	83,7	65 and older
mehed	86,2	86,7	85,6	82,8	males
naised	85,6	85,6	86,0	84,1	females

Tabel 10 **Suhtelise vaesuse määr enne sotsiaalseid siirdeid (v.a pensionid) vanuse ja soo järgi, 2000–2003**

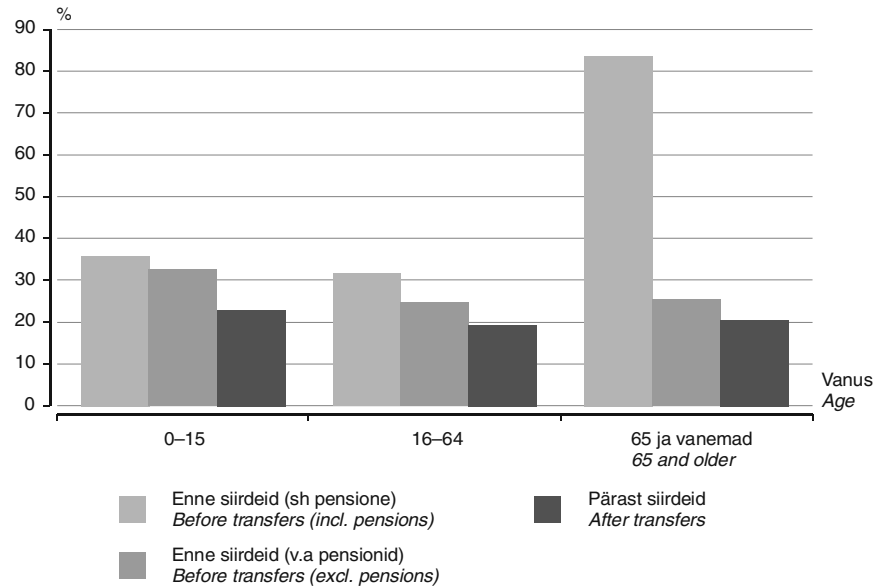
Table 10 *At-risk-of-poverty rate before social transfers (excluding pensions) by age and sex, 2000–2003*

(osatähtsus isikute hulgas, % — percentage of all persons)

Vanus, sugu	2000	2001	2002	2003	Age, sex
Kokku	25,5	25,2	25,3	26,2	Total
mehed	24,5	24,5	24,8	25,3	males
naised	26,4	25,7	25,7	26,9	females
0–15	33,2	29,7	29,2	32,5	0–15
16 ja vanemad	23,6	24,1	24,4	24,9	16 and older
mehed	22,3	22,7	23,4	23,4	males
naised	24,7	25,1	25,3	26,0	females
16–64	24,5	24,5	25,3	24,7	16–64
mehed	24,3	24,6	25,6	24,6	males
naised	24,7	24,5	25,1	24,8	females
65 ja vanemad	19,4	22,1	20,4	25,4	65 and older
mehed	9,8	12,0	10,3	16,5	males
naised	24,5	27,5	25,9	29,9	females

Diagramm 1 **Suhtelise vaesuse määr enne ja pärast siirdeid vanuse järgi, 2003**

Diagram 1 *At-risk-of-poverty rate before and after transfers by age, 2003*

Tabel 11 **Suhtelise vaesuse süvik vanuse ja soo järgi, 2000–2003**

Table 11 *Relative median at-risk-poverty gap by age and sex, 2000–2003*

(suhtelises vaesuses olevate isikute mediaansissetuleku kaugus vaesuse piirist, % — the distance of mean income of persons at-risk-of-poverty from the at-risk-of-poverty threshold)

Vanus, sugu	2000	2001	2002	2003	Age, sex
Kokku	24,7	23,8	24,0	26,3	Total
mehed	26,7	27,6	27,6	29,0	males
naised	23,2	21,7	21,9	22,5	females
0–15	26,4	26,9	27,2	33,0	0–15
16 ja vanemad	24,2	23,2	23,3	24,6	16 and older
mehed	26,4	28,3	27,8	28,1	males
naised	23,1	19,5	20,9	20,8	females
16–64	27,6	26,9	27,7	30,2	16–64
mehed	27,6	30,0	29,3	30,3	males
naised	27,5	24,2	25,9	30,2	females
65 ja vanemad	11,1	11,1	9,6	9,3	65 and older
mehed	10,1	9,7	8,1	11,8	males
naised	11,4	11,1	10,1	9,3	females

Tabel 12 **Pikaajalise töötuse osatähtsus soo järgi, 2000–2005**Table 12 *Share of longterm unemployment by sex, 2000–2005*

(osatähtsus töötute hulgas, % — percentage of the unemployed)

Sugu	2000	2001	2002	2003	2004	2005	Sex
Kokku	45,8	48,5	52,4	45,9	52,2	53,4	Total
mehed	48,3	52,4	58,3	47,4	54,2	48,2	males
naised	42,7	44,1	45,6	44,3	49,7	59,9	females

Tabel 13 **Pikaajalise töötuse määr soo järgi, 2000–2005**Table 13 *Longterm unemployment rate by sex, 2000–2005*

(osatähtsus tööjõus, % — percentage of labour force)

Sugu	2000	2001	2002	2003	2004	2005	Sex
Kokku	5,9	6,0	5,4	4,6	5,0	4,2	Total
mehed	6,7	6,6	6,3	4,8	5,6	4,2	males
naised	5,0	5,4	4,4	4,4	4,4	4,2	females

Tabel 14 **Väga pikaajalise töötuse määr soo järgi, 2000–2005**Table 14 *Very longterm unemployment rate by sex, 2000–2005*

(osatähtsus tööjõus, % — percentage of labour force)

Sugu	2000	2001	2002	2003	2004	2005	Sex
Kokku	3,4	3,9	3,5	3,0	3,3	2,8	Total
mehed	4,0	4,3	4,3	3,5	3,5	2,8	males
naised	2,9	3,4	2,7	2,6	3,0	2,7	females

Tabel 15 **Rahvastik mittetöötavates leibkondades vanuse ja soo järgi, 2000–2005**Table 15 *Population living in jobless households by age and sex, 2000–2005*

(osatähtsus isikute hulgas, % — percentage of all persons)

Vanus, sugu	2000	2001	2002	2003	2004	2005	Age, sex
0–17	8,6	11,2	10,1	9,0	9,6	9,1	0–17
18–59	9,6	11,0	10,8	10,9	9,5	8,5	18–59
mehed	9,7	10,9	10,6	11,3	10,2	10,2	males
naised	9,6	11,1	10,9	10,5	8,7	7,0	females

Tabel 16 **Vara koolist lahkunud soo järgi, 2000–2005**Table 16 *Early school leavers not in education or training by sex, 2000–2005*

(osatähtsus 18–24-aastaste hulgas, % — percentage of persons aged 18–24)

Sugu	2000	2001	2002	2003	2004	2005	Sex
Kokku	14,2	14,1	12,6	11,8	13,7	14,0	Total
mehed	16,3	17,1	15,6	16,1	20,5	(17,4)	males
naised	(12,1)	(11,0)	(9,6)	...	...	(10,7)	females

Tabel 17 **Madala haridusega rahvastiku osatähtsus vanuse ja soo järgi, 2003**
 Table 17 *Population with low levels of education by age and sex, 2003*
 (osatähtsus isikute hulgas, % — percentage of all persons)

Vanus, sugu	2003	Age, sex
25 ja vanemad	20,8	25 and older
mehed	19,3	males
naised	22,0	females
25–49	8,9	25–49
mehed	11,0	males
naised	7,0	females
50–64	17,7	50–64
mehed	19,3	males
naised	16,5	females
65 ja vanemad	50,0	65 and older
mehed	45,5	males
naised	52,2	females

Tabel 18 **Tervis sissetuleku, vanuse ja soo järgi, 2003**
 Table 18 *Health status by income, age and sex, 2003*
 (halva või väga halva tervisega isikute osatähtsus, % — percentage of persons with bad or very bad health)

Vanus, sugu	Madalaim kvintil	Kõrgeim kvintil	Age, sex
	<i>Lowest quintile</i>	<i>Highest quintile</i>	
Kokku	19,9	4,2	Total
mehed	17,7	(3,2)	males
naised	21,5	5,3	females
16-64	12,8	2,9	16-64
mehed	14,5	(2,8)	males
naised	11,3	(3,1)	females
65 ja vanemad	47,3	(22,4)	65 and older
mehed	(43,8)	...	males
naised	48,2	(32,5)	females

Mõisted

Ajas ankurdatud vaesuse määr

Isikute osatähtsus, kelle aasta ekvivalentnetosissetulek on väiksem kui inflatsiooni võrra korrigeeritud kolme aasta tagune suhtelise vaesuse piir.

Ekvivalentsissetulek

Leibkonna sissetulek, mis on jagatud leibkonnaliikmete tarbimiskaalude summaga.

Kvintilide suhte kordaja

Kõrgeimasse kvintiili kuuluvate isikute summaarse aasta ekvivalentnetosissetuleku jagatis madalaimasse kvintiili kuuluvate isikute summaarse aasta ekvivalentnetosissetulekuga.

Kõrge, kuid mitte maksimaalne tööntensiivsus

Leibkonna tööntensiivsus on suurem kui 0,5 ja väiksem kui 1.

Kõrgeim kvintil

Viiendik madalaimat ekvivalentsissetulekut saav elanikkond.

Madal, kuid mitte minimaalne tööntensiivsus

Leibkonna tööntensiivsus on suurem kui 0 ja väiksem või võrdne 0,5.

Madala haridusega rahvastik

25-aastased ja vanemad, kellel on põhiharidus või madalam haridus.

Madalaim kvintil

Viiendik kõrgeimat ekvivalentsissetulekut saav elanikkond.

Maksimaalne tööintensiivsus	Leibkonna tööintensiivsus on 1.
Minimaalne tööintensiivsus	Leibkonna tööintensiivsus on 0.
Mõningane tööintensiivsus	Leibkonna tööintensiivsus on suurem kui 0, kuid väiksem kui 1.
Netosissetulek	Palgatöö eest ja individuaalsest teisest tegevusest saadud sissetuleku, omanditulu, sotsiaalsete siirete, teistelt leibkondadelt saadud regulaarsete rahaliste maksete ja enamakstud tulumaksu tagastuse summa, kust on maha arvatud leibkonna poolt tehtud regulaarsed rahalised maksed teistele leibkondadele, varalt tasutud maksud ja tulumaksu juurdemaksed.
Peamine hõiveseisund	Hõiveseisund, mis iseloomustas isikut aastas enam kui kuuel kuul.
Pikaajalise töötuse määr	Aasta või kauem töötanud töötute osatähtsus tööjõus.
Siirded	Kollektiivsete sotsiaalkaitse skeemide, riigi või kohaliku omavalitsuse poolt leibkonnale makstud hüvitised, mille eesmärk on leevendada mitmesuguseid riske.
Suhtelise vaesuse määr	Isikute osatähtsus, kelle ekvivalentnetosissetulek on suhtelise vaesuse piirist madalam.
Suhtelise vaesuse piir	60% leibkonnaliikmete aasta ekvivalentnetosissetuleku mediaanist.
Sõltuv laps	0–15-aastane leibkonnaliige (uuringuaasta 1. jaanuari seisuga), samuti 16–24-aastane leibkonnaliige, kes elab vähemalt ühe vanemaga ning kelle peamine sotsiaalne seisund on mitteaktiivne.
Tarbimiskaal	Leibkonnaliikmele sõltuvalt tema vanusest määratud kaal, mis võtab arvesse leibkonna ühist tarbimist.
Täiskasvanu	16-aastane või vanem leibkonnaliige (uuringuaasta 1. jaanuari seisuga), kes ei ole sõltuv laps.
Tööintensiivsus leibkonnas	Leibkonna tööealiste (16–64-aastaste) liikmete poolt sissetuleku viiteperioodil töötatud kuude arv suhestatuna kuude arvu, mida leibkonnal oli maksimaalselt võimalik töötamisele kulutada. Näitaja varieerub nullist (ükski tööealine liige ei töötanud) kuni üheni (kõik tööealised liikmed töötasid kogu sissetuleku viiteperioodi jooksul). Tööealiseks liikmeks ei loeta sõltuvaid lapsi.
Vaesuse süvik	Suhtelises vaesuses olevate isikute mediaansissetuleku kaugus vaesuse piirist protsentides.
Vara koolist lahkunu	18–24-aastane isik, kellel on põhiharidus või madalam haridus ja kes ei omanda tasemeharidust.
Väga pikaajalise töötuse määr	Kaks aastat või kauem töötanud töötute osatähtsus tööjõus.

Metoodika

Vaesuse ja ebavõrdsuse näitajad 2003. aasta kohta, samuti madala haridusega rahvastiku osatähtsus ning tervise seisund sissetuleku järgi on leitud Eesti sotsiaaluuringu (ESU) baasil. 2000.–2002. aasta vaesuse ja ebavõrdsuse näitajad on arvatud leibkonna eelarve uuringu (LEU) andmete põhjal. Töötuse näitajad ning koolist vara lahkunute osatähtsus on leitud Eesti tööjõu-uuringu (ETU) andmetele tuginedes.

LEU ja ETU metoodikat kirjeldavad täpsemalt leibkonna elujärje ja tööturu peatükk.

Eesti sotsiaaluuring, ingliskeelse lühendiga *EU-SILC* (*European Union Statistics on Income and Living Conditions*), on isiku-uuring, mille eesmärk on usaldusväärselt hinnata leibkondade ja isikute sissetulekute jaotust, elamistingimusi ning sotsiaalset tõrjutust.

Uuringusse on kaasatud kõik Euroopa Liidu liikmesriigid ning mõned liitu mittekuuluvad riigid. Uuringu aluseks on riiklikul tasemel esinduslikud valimid, mis võimaldavad usaldusväärset analüüsi nii riigi kui ka Euroopa Liidu tasemel.

Kuigi uuring põhineb ühistel alustel (Euroopa Komisjoni määrused uuringute võrreldavuse tagamiseks), on liikmesriikidel võimalik valida oma uuringule sobiv disain ja korraldus. Uuringu eesmärkidest lähtuvalt on analüüsi jaoks vaja andmeid nii hetkeseisu (ristläbilõikelise analüüsi) kui ka aastate jooksul toimuvate muutuste kajastamiseks. Seetõttu küsitletakse valimisse kaasatud leibkondi ning nende liikmeid kokku nelja järjestikuse aasta jooksul.

Statistikaamet korraldab sotsiaaluuringut alates 2004. aastast, aastatel 2002–2003 toimusid pilootuuringud. Kõik hinnangud on arvatud vastava piirkonna koguelanikkonna jaoks. Vastavad mahud isikute üldkogumi ja osakogumite jaoks on leitud Statistikaametis arvatud arvestusliku rahvaarvu baasil.

Kirjandust

Sissetulek ja elamistingimused. *Income and Living Conditions*. Analüütiline kogumik. Tallinn, 2005.

Definitions

Adult	<i>A household member aged 16 or older (as at 1 January of the reference year) who is not a dependent child.</i>
At-risk-of-poverty rate	<i>Share of persons with an equalised yearly disposable income lower than the at-risk-of-poverty threshold.</i>
At-risk-of-poverty rate anchored in time	<i>Share of persons with an equalised yearly disposable income lower than the at-risk-of-poverty threshold from three years ago adjusted for inflation.</i>
At-risk-of-poverty threshold	<i>60% of equalised yearly disposable income of household members.</i>
Dependent child	<i>A household member aged 0–15 (as at 1 January of the reference year) or a household member aged 16–24 who is economically inactive and living with at least one parent.</i>
Disposable (net) income	<i>A sum of income from wage labour, benefits and losses from self-employment, property income, social transfers, regular inter-household cash transfers received and receipts for tax adjustment of which inter-household cash transfers paid, taxes on wealth and repayments for tax adjustment have been subtracted.</i>
Early school leaver	<i>Person aged 18–24 with basic education or less not in education or training.</i>
Equalised income	<i>The total household income, which is divided by a sum of equivalence scales of all household members.</i>
Equivalence scale	<i>A weight designated to a household member depending on his/her age to reflect the joint consumption of a household.</i>
High but not maximal work intensity in a household	<i>Designates a situation where the work intensity of a household is greater than 0.5 but lower than 1.</i>
Highest quintile	<i>Fifth of the population receiving the highest equalised disposable income.</i>
Longterm unemployment rate	<i>The share of people who have been unemployed for a year or longer of total labour force.</i>
Low but not minimal work intensity in a household	<i>Designates a situation where the work intensity of a household is greater than 0 but lower or equal to 0.5.</i>

Lowest quintile	<i>Fifth of the population receiving the lowest equalised disposable income.</i>
Maximal work intensity in a household	<i>Designates a situation where the work intensity of a household is 1.</i>
Minimal work intensity in a household	<i>Designates a situation where the work intensity of a household is 0.</i>
Most frequent activity status	<i>Activity status which characterised a person for more than 6 months a year.</i>
Partial work intensity in a household	<i>Designates a situation where the work intensity of a household is greater than 0 but lower than 1.</i>
Population with low levels of education	<i>Persons aged 25 or more with basic education or less.</i>
Quintile share ratio	<i>The sum of equalised yearly disposable income of the highest quintile divided by the sum of equalised yearly disposable income of the lowest quintile.</i>
Relative median risk of poverty gap	<i>The distance of mean income of people at-risk-of-poverty from the at-risk-of-poverty threshold in percentages.</i>
Transfers	<i>Payments made by collectively organised schemes, government or local authorities with the intension to relieve the households or persons from the financial burden of a number of risks.</i>
Very longterm unemployment rate	<i>The share of people who have been unemployed for two years or longer of total labour force.</i>
Work intensity in a household	<i>Defined as the total number of months spent by working age household members (aged 16–64) in employment or self-employment during income reference period relative to the maximum number of months the household members could have spent in employment or self-employment. The indicator ranges from zero (no working age member worked) to one (all working age members worked throughout the income reference period). Dependent children are not counted as working age household members.</i>

Methodology

Poverty and inequality indicators for 2003 as well as the share of population with low level of education and health status by income are calculated on the bases of the Estonian Social Survey (ESS). Poverty and inequality measures for 2000–2002 are drawn from the Household Budget Survey (HBS). Unemployment indicators as well as the share of early school leavers have been calculated on the basis of the Labour Force Survey (LFS).

Methodology description for the HBS and the LFS can be found in chapters entitled "Household Living Niveau" and "Labour Market", respectively.

Estonian Social Survey, with an English language abbreviation EU-SILC (European Union Statistics on Income and Living Conditions) is a sample survey designed to obtain comparative and reliable statistics on income distribution, living conditions and social exclusion at European level.

All Member States and a few countries not belonging to the EU are involved in the survey. The survey data are based on nationally representative probability samples to permit a detailed analysis by population subgroups.

Regulations to ensure the overall comparability of national surveys are declared by European Commission. Still the Member States have some flexibility in the design of

EU-SILC. The data are required in both cross-sectional (pertaining to a given time in a certain time period) and longitudinal (pertaining to individual-level changes over time) dimensions. Therefore households and their members are surveyed on an annual basis, maximally during 4 consecutive years.

Statistics Estonia runs the survey since the year 2004; pilot surveys were organized in the period 2002–2003. All published estimates have been calculated for the total population. The sample sizes have been determined on the basis of the estimated total population provided by Statistics Estonia.

Publications

Sissetulek ja elamistingimused. Income and Living Conditions. Analytical publication. Tallinn, 2005.

LEIBKONNA ELUJÄRG

Tabel 1	Leibkonnaliikme netosissetuleku suurus koos ja struktuur, 1996–2005.....	143
Tabel 2	Leibkonnaliikme netosissetulek koos, 1996–2005.....	143
Tabel 3	Leibkonnaliikme netosissetulek koos leibkonna tüübi järgi, 1996–2005.....	144
Tabel 4	Leibkonnaliikme netosissetulek koos leibkonnapea (vastutava liikme) haridustaseme järgi, 2000–2005.....	146
Tabel 5	Leibkonnaliikme netosissetulek koos leibkonnapea (vastutava liikme) soo järgi, 1997–2005.....	147
Tabel 6	Leibkonnaliikme kulutuste suurus ja struktuur, 1996, 1998, 2000, 2002–2005.....	148
Tabel 7	Leibkonnaliikme kulutused koos leibkonna tüübi järgi, 1996–2005.....	149
Tabel 8	Leibkonnaliikme kulutused koos leibkonnapea (vastutava liikme) haridustaseme järgi, 2000–2005.....	154
Tabel 9	Leibkonnaliikme kulutused koos leibkonnapea (vastutava liikme) soo järgi, 1997–2005....	157
Tabel 10	Toidukaupade keskmine hind ja ostukogus, 2001–2005.....	160
Tabel 11	Leibkonnad koduse vara järgi, 1996–2005.....	161

HOUSEHOLD LIVING NIVEAU

Table 1	Amount and structure of disposable income per household member in a month, 1996–2005.....	143
Table 2	Disposable income per household member in a month, 1996–2005.....	143
Table 3	Disposable income per household member by type of household in a month, 1996–2005.....	144
Table 4	Disposable income per household member by educational level of the head of the household (reference person) in a month, 2000–2005.....	146
Table 5	Disposable income per household member by sex of the head of the household (reference person) in a month, 1997–2005.....	147
Table 6	Amount and structure of expenditure per household member, 1996, 1998, 2000–2005....	148
Table 7	Expenditure per household member by type of household, 1996–2005.....	149
Table 8	Expenditure per household member by educational level of the head of the household (reference person), 2000–2005.....	154
Table 9	Expenditure per household member by sex of the head of the household (reference person), 1997–2005.....	157
Table 10	Average prices and quantities of more important foodstuffs bought, 2001–2005.....	160
Table 11	Households by domestic property, 1996–2005.....	161

Ülevaade

Peatükk esitab statistikat leibkonna sissetuleku ja kulutuste kohta koos, leibkondade jaotuse koduse vara järgi ja tähtsamate toidukaupade hinnad ning ostukogused 2005. aastal. Avaldatud on sissetuleku ja kulutuste dünaamika 1996.–2005. aasta kohta.

2005. aastal oli leibkonnaliikme keskmine netosissetulek 3476 krooni. Suurim tuluallikas oli palgatöö — 2234 krooni (66%). Leibkonnaliige kulutas keskmiselt 3189 krooni. Sellest üle veerandi kulus toidule (26%), 15% eluasemele, 12% transpordile, 8% vabale ajale ning 7% rõivastele ja jalatsitele.

2004. aastaga võrreldes suurenes keskmine väljaminek kõikides kulugruppides. Kõige enam suurenesid kulutused toidukaupadele (53 krooni). Kõige kiiremini (30% ehk 45 krooni) kasvasid kulutused mitmesugustele kaupadele ja teenustele (isikuhoolduse teenused ja kaubad, kindlustuskulutused, sotsiaalkaitse teenused jms) ning vaba aja sisustamisele (28% ehk 52 krooni), mida mõjutas eelkõige suurenenud tarbimine. Oluliselt suurenesid ka kulutused transpordile (36 krooni ehk 12%, sealhulgas kulutused ühistranspordile 40%) ja eluasemele, kus kasvu peamine põhjus oli tarbijahindade tõus.

Toidukulutuste 7%-lise kasvu tingis peamiselt lihatoodetele tehtud kulutuste (ligi kolmandik toidukulutuste kasvust) ning juustule, kohupiimatoodetele, aedviljadele ja alkoholivabadele jookidele tehtud kulutuste suurenemine.

Kulutuste kasvu pidurdasid enam kui kahe kolmandiku võrra kasvanud investeeringud kinnisvarasse ning suurenenud laenude tagasimaksed võrreldes eelnenud aastaga.

Leibkonnaliikme keskmine netosissetulek oli 2005. aastal suurim lasteta tööealise paari leibkonnas ja üksiku tööealise leibkonnas (keskmisest suurem vastavalt 42% ja 36%). Väikseim oli sissetulek kahe ja enama lapsega ühe täiskasvanu leibkonnas (58% Eesti keskmisest). Leibkonnaliikme netosissetuleku erinevus leibkonna tüübiti 2004. aastaga võrreldes suurenes.

2005. aastaks oli 1996. aastaga võrreldes leibkonnaliikme netosissetulek kasvanud 2,42 korda (2042 krooni) ning kulutused 2,23 korda (1759 krooni). Niisiis on leibkonnaliikme netosissetulek suurenenud kulutustest kiiremini. Seda mõjutas vajadus varem võetud laene tagasi maksta (laenude tagasimaksmine on vaadeldaval ajavahemikul kasvanud ligi kaheksa korda). Peale suurenenud laenukoormuse aeglustasid kulutuste kasvutempot suurenenud investeeringud, näiteks kinnisvara kapitaalremont, ehitus ja ostmine. (Laenu tagasimaksmist ja investeerimist on käsitletud säästuna, mitte kulutusena ja laenu võtmist säästu kasutamisenä, mis ei kuulu sissetuleku hulka.)

Netosissetuleku struktuuris kasvas aastatel 1996–2005 palgatöö kui suurima tuluallika osatähtsus kolme protsendipunkti võrra (1392 krooni). Siiretest (pension, lapsetoetus, elatusraha jms) saadud sissetuleku osatähtsus suurenes vaadeldaval ajavahemikul kaks protsendipunkti, hõlmates leibkonnaliikme netosissetulekust üle veerandi. Üle kolme korra vähenes individuaalsest teisest tegevusest saadava sissetuleku osatähtsus (1996. aasta 11%-st 2005. aasta 3%-ni), põllumajanduslikust ettevõtlusest saadud sissetuleku osatähtsus vähenes ligi kaheksa korda. Põllumajanduslikust ettevõtlusest saadava sissetuleku 2,8-kordse vähenemise (1996. aasta 126 kroonist 2004. aasta 45 kroonini) põhjustas põllumajandusliku ettevõtlusega tegelejate (ennekõike väiketootjate) oluliselt vähenenud arv. Ajavahemikul 1996–2005 vähenes põllumaad kasutavate leibkondade osatähtsus 15%-st 11%-ni ja aiamaad kasutavate leibkondade osatähtsus 47%-st 41%-ni. Samuti oli Eestis 2005. aastal põllumajanduslikke majapidamisi poole vähem kui 2001. aastal (sh väikesi majapidamisi 55,7% vähem) ja nendes püsivalt hõivatute arv vähenes ainuüksi nelja aastaga enam kui kolmandiku.

Linnaleibkonna liikme netosissetulek oli 1996. aastal 1501 ja 2005. aastal 3647 krooni ning maaleibkonna liikmel vastavalt 1237 ja 3133 krooni. Niisiis suurenes erinevus maal elava leibkonna liikme ja linnas elava leibkonna liikme sissetulekus vaadeldaval perioodil 3 protsendipunkti võrra.

Linnaleibkonna liikme sissetuleku struktuuris oli aastatel 1996–2005 suurim muutus individuaalsest teisest tegevusest saadava sissetuleku osatähtsuse vähenemine neli korda (8%-st 2%-ni). Oluliselt muutus maaleibkonna sissetuleku struktuur. Suurenes palgatööst saadud sissetuleku (vastavalt 51% ja 59%) ja siiretest (1996. aastal 26% ja 2005. aastal 29% netosissetulekust) osatähtsus. Viimati nimetatut mõjutas oluliselt inimeste pidevalt kasvav mobiilsus: nad on valmis asuma tööle elukohast kaugemale elukohta vahetamata. 2005. aasta tööjõu-uuringu põhjal asus vaid pooltel maal elavatel hõivatutel põhitöökoht koduvallas. Siiretest saadud sissetuleku suurenemist mõjutas peamiselt pensionist saadud sissetuleku kasv, sest maal on pensionisaajate osatähtsus rahvastikus oluliselt suurem kui linnas. Maaleibkonna liikmel vähenes ettevõtlusest saadava sissetuleku osatähtsus 21%-st ja 6%-ni. Eesti traditsioonilise ja ajalooliselt väljakujunenud maaelu muutumisele viitab selgelt põllu-, metsa- ja kalamajandusliku ettevõtluse kui tuluallika vähenenud osatähtsus maaleibkonna liikme netosissetuleku struktuuris — 20%-st nullilähedaseks. Nii vähenes maal elavate leibkondade hulgas aastatel 1996–2005 põllumaad kasutavate leibkondade osatähtsus 46%-st 29%-ni ja aiamaad kasutavate leibkondade osatähtsus 80%-st 71%-ni.

Olulisi suundumusi ajavahemikul 1996–2005 oli pidevalt vähenenud toidukulutuste osatähtsus leibkonnaliikme kulutuste struktuuris. Kuigi toidukulutused suurenesid aastatel 1996–2005 kokku vaid 1,43 korda, langes kaks kolmandiku (65%) kasvust aastatele 2003 ja 2004. Kahe viimase aasta toidukulutuste kasvu mõjutasid peamiselt toidukaupade kallinenud hinnad (kahe aastaga keskmiselt 7,2%).

Kulutustest suurenesid vaadeldaval ajavahemikul mitterahaline tarbimine 8,84 korda (näiteks mobiiltelefoni kasutamine isiklikul otstarbel tööandja arvel); kulutused sideteenustele 8,18 korda; tervishoiukulutused 4,97 korda ning transpordikulutused — 3,88 korda.

Linnaleibkonna liikme kulutused olid 1996. aastal 1482 ja 2005. aastal 3271 krooni ning maaleibkonna liikmel vastavalt 1284 ja 3027 krooni. Niisiis oli maal elava leibkonna liikme kulutuste erinevus linnas elava leibkonna liikme kulutustega võrreldes vähenenud 12%-st 7%-ni. Maa- ja linnaleibkonna liikme kulutuste struktuuri muutused olid erinevad. Linnas elava leibkonna liikme toidukulutuste osatähtsus vähenes 14 protsendipunkti (1996. aastal 39% ja 2005. aastal 25% kulutustest) ja maal elaval leibkonnal 19 protsendipunkti (vastavalt 48% ja 29%). Linnas kasvasid enam mitterahaline tarbimine (9,23 korda), kulutused sideteenustele (8,70 korda), ja tervishoiukulutused (5,51 korda). Maal suurenesid enam kulutused sideteenustele (12,58 korda), mitterahaline tarbimine (11,84 korda) ja tervishoiukulutused (8,16 korda).

Toiduainete tarbimist iseloomustab omatoodetud ja tasuta saadud toiduainete järjepidevalt vähenenud osatähtsus rahas arvestatuna (1996. aastal 21%, 2005. aastal vaid kümnendik). Linnas vähenes omatoodetud ja tasuta saadud toiduainete osatähtsus toidukulutustes 15%-st 5%-ni, maal 37%-st 18%-ni. Kõige olulisem nendest toiduainetest oli nii maal kui ka linnas kartul. Leibkonnaliikme kohta 2005. aastal tarbitud kartulist kasvatati ise või saadi sugulastelt-tuttavatelt selle eest otseselt maksmata maal 73% ja linnas 25%. Muu köögivilja osatähtsus oli maal 55%, munadel 35% ja lihal 32%. Omatoodetud ja tasuta saadud toiduainete saajate osatähtsus on pidevalt vähenenud.

Overview

The chapter presents data on household income and expenditure, distribution of households by domestic property and average prices and quantities of more important foodstuffs bought in 2005. The dynamics of income and expenditure for 1996–2005 has been presented.

In 2005 the disposable income per household member was 3,476 kroons. The main source of income was the income from labour — 2,234 kroons (66%). The expenditure per household member was 3,189 kroons, of which 26% was spent on food, 15% on dwelling, 12% on transport, 8% on leisure time and 7% on clothing and footwear.

Compared to 2004, the expenditure per household member increased in all expenditure groups. The expenditure on food increased the most (53 kroons). The expenditure increased most rapidly on miscellaneous goods and services (30% or 45 kroons) and leisure time (28% or 52 kroons). The growth in miscellaneous goods and services expenditure and in recreation, leisure and entertainment expenditure is related to growing consumption. The expenditure on transport also grew rapidly (36 kroons or 12%, of which expenditure on public transport 40%), as well as the expenditure on dwelling, where the main reason for growth rate was the increase in consumer prices.

The growth in the expenditure on food (7%) was due to the increase in the expenditure on meat and meat preparation (about one third of the growth), on cheese, curds preparation, vegetables and on non-alcoholic beverages.

Impeding factors on the growth of expenditure were the growth of investments in real estate (by more than two thirds) and the increase in repayment of loans compared to the previous year.

The disposable income per household member in 2005 was the highest in households including a working-age couple without children (42% higher than the average) and in households of single working-age persons (36% higher than the average). The disposable income per household member in 2005 was the lowest in a household of an adult with at least two children (58% of the average of Estonia). The differences in disposable income by type of household increased.

Compared to 1996, in 2005 the disposable income per household member had increased 2.42 times (by 2,042 kroons) and the expenditure had grown 2.23 times (1,759 kroons). Thus, the disposable income per household member increased faster than the expenditure. One of the reasons for this growth could have been the need to repay loans that had been

taken earlier as the repayment of loans had increased near eight times in the observed period. The steep fall of the growth rate of expenditure was influenced by the increase of investments (for example, capital repair and construction or purchase of a real estate). Repaying of loans and investments has been regarded as savings and not expenditure; taking of loans is the use of savings not included in disposable income.

In 1996–2005, the share of income from labour in the total disposable income grew by three percentage points (1,392 kroons). The share of income from transfers (pension, child benefit, alimony, etc.) in this period grew by two percentage points, accounting for about a quarter of the disposable income per household member. The income from self-employment fell more than three times (11% in 1996 and only 3% in 2005), while the share of the income from agricultural activity decreased nearly eight times (126 kroons in 1996 and 45 kroons in 2005, respectively). A nearly 2.8 times decline in the income from agricultural activity was caused by a considerable decrease in the number of persons and enterprises engaged in agriculture (first of all in the number of small producers who ceased their activity). In the years 1996–2005 the share of households using fields decreased from 15% to 11% and the share of households using kitchen gardens decreased from 47% to 41%. Thus, according to the data of the 2005 Farm Structure Survey, in Estonia the number of agricultural holdings was by a half smaller than in 2001 (the number of smaller producers by 56% smaller) and the permanent labour force in agricultural holdings decreased by about a third in the last four years.

The disposable income per household member in urban areas was 1,501 kroons in 1996 and 3,647 kroons in 2005, and in rural areas it was 1,237 kroons and 3,113 kroons, respectively. Thus, the differences in disposable income of the rural household member and the urban household member increased by three percentage points.

The most important change in the income structure of urban households in the years 1996–2004 was the decrease in the share of income from self-employment by about four times (8% and 2%, respectively). However, substantial changes took place in the income structure of rural households. The income from labour increased (51% of the disposable income in 1996 and 59% in 2005), the income from transfers also grew (26% and 29%, respectively). The growth rate of income from labour was partly affected by the trend toward job mobility without changing the place of residence. According to the 2005 Labour Force Survey, only half of working population in rural areas had the main job inside the rural municipality in which they resided. The income from transfers increased mainly due to the increase of the pensions because the percentage of old-age pensioners of the overall population was significantly higher in rural areas. The income from self-employment of a rural household member fell from 21% to 6%. The share of agriculture, forestry and fishing as a source of income in the disposable income of a rural household member has decreased from 20% near to zero, this gives evidence of changes occurred in the traditional rural life in Estonia. Thus, in the years 1996–2005 the share of rural households using fields decreased from 46% to 29% and the share of rural households using kitchen gardens decreased from 80% to 71%.

A continuous decrease in the share of food expenditure in the structure of total expenditure per household member was highly characteristic of the period 1996–2005. While the expenditure on food grew only 1.43 times during 1996–2005, two thirds (65%) of the growth was during 2003 and 2004. The main reason for the growth rate of expenditure on food in the last two years of the reference period was the increase in consumer prices for food (at an average 7.2%).

The non-monetary consumption (for example, the use of the mobile phone for personal use at the employer's expense) grew most — 8.84 times. The share of expenditure on communication services grew 8.18 times, the expenditure on health — 4.97 times and the expenditure on transport — 3.88 times.

The expenditure per household member in urban areas was 1,482 kroons in 1996 and 3,271 kroons in 2005, and in rural areas it was 1,284 kroons and 3,027 kroons, respectively. Thus, the differences of expenditure of a rural household member and of an urban household member decreased from 12% to 7%. Changes relating to the expenditure structure of rural and urban households were different. The expenditure on food in urban areas fell 14 percentage points (39% of total expenditure in 1996 and 25% in 2005) and

in rural areas 19 percentage points (48% and 29%, respectively). In urban areas, non-monetary consumption, expenditure on communication services, and expenditure on health increased most (9.23, 8.70 and 5.51 times, respectively). In rural areas, expenditure on communication services, non-monetary consumption and expenditure on health increased most (12.58, 11.84, and 8.16 times, respectively).

A continuous decrease in the share of self-produced and received free of charge food products in total food consumption was characteristic of the reference period (from 21% in 1996 to 10% in 2005). The proportion of self-produced or received free of charge food in the expenditure on food fell from 15% to 5% in urban areas and from 37% to 18% in rural areas. The share of potatoes was the largest in self-produced or received free of charge food, in urban as well as in rural areas. In monetary value, in rural areas 73% of the potatoes consumed per household member were self-produced or received free of charge, the respective indicator in urban areas was 25%. The share of other vegetables in rural areas was 55%, the share of eggs 35% and the share of meat 32%. The share of self-produced or received free of charge food has continuously decreased.

Tabel 1 **Leibkonnaliikme netosissetuleku suurus kuus ja struktuur, 1996–2005**
Table 1 **Amount and structure of disposable income per household member in a month, 1996–2005**
(krooni — kroons)

Aasta Year	Sissetulek palgatööst Income from wage labour	Tulu indivi- duaalsest töisest tegevusest Income from self- employment	Omandi- tulu Income from property	Siirded Transfers			Muu tulu Other income	Mitte- rahaline sissetulek Non- monetary income	Kokku Total
				pension pensi- ons	lapse- toetus child benefits				
1996	902,0	154,8	6,2	334,2	240,7	43,8	28,0	7,9	1 433,1
1997	1 006,2	176,0	3,7	407,1	300,5	48,6	22,9	25,6	1 641,5
1998	1 226,8	115,2	8,0	455,0	329,6	60,8	30,4	75,4	1 910,8
1999	1 231,8	109,1	12,3	544,9	408,2	65,7	32,0	85,8	2 015,8
2000	1 379,6	110,2	16,6	557,8	393,6	73,0	38,2	80,4	2 182,8
2001	1 451,6	111,5	18,1	572,6	409,6	70,8	38,0	97,0	2 288,8
2002	1 612,1	129,3	11,6	623,8	444,2	73,5	35,5	87,2	2 499,5
2003	1 785,7	124,8	16,8	693,1	505,9	73,5	65,1	103,4	2 788,9
2004	1 956,9	134,1	10,6	796,3	581,8	87,6	53,5	77,6	3 029,0
2005	2 293,5	116,8	18,2	892,4	650,6	86,0	38,8	115,8	3 475,5

Tabel 2 **Leibkonnaliikme netosissetulek kuus, 1996–2005**
Table 2 **Disposable income per household member in a month, 1996–2005**
(osatähtsus leibkondade hulgas, % — percentage of all households)

Aasta Year	Netosissetulek kuus brutopalgade alammäära suhte järgi Disposable income by minimum gross wages in a month						Brutopalka alammäär kuus, krooni Minimum gross wages in a month, kroons
	<0,5	0,5–1	1–2	2–3	3–4	>4	
1996	4,0	9,5	45,0	21,5	9,7	10,3	680
1997	4,1	11,6	50,3	17,8	7,7	8,5	845
1998	4,2	16,9	50,1	15,9	6,1	6,8	1 100
1999	5,7	18,5	49,9	14,4	5,5	5,9	1 250
2000	6,0	22,5	47,7	13,5	5,0	5,3	1 400
2001	10,1	28,5	41,7	11,4	4,8	3,5	1 600
2002	11,9	32,6	38,5	9,9	4,1	3,0	1 850
2003	9,5	36,5	38,1	9,8	3,5	2,6	2 160
2004	9,2	39,5	36,7	9,4	2,9	1,8	2 480
2005	7,9	34,5	42,0	10,6	2,8	2,4	2 690

Tabel 3 Leibkonnaliikme netosissetulek kuus leibkonna tüübi järgi, 1996–2005
 Table 3 Disposable income per household member by type of household in a month, 1996–2005
 (krooni — kroons)

Sissetulek	1 täis-	2 täis-	1 täis-	2 täiskasvanut			Muu	Income
	kasvanu	kasvanut	kasvanu ja	1	2	3 ja enama	Other	
	1 adult	2 adults	laps(ed)	2 adults	with 1	with 2	with 3 and more	
			and	with 1	children	children	children	
			child(ren)	child				
1996								1996
Sissetulek	800,3	958,7	632,0	1 229,5	996,4	557,6	898,7	Income from wage labour
palgatööst								
Tulu individuaalsest	216,0	169,9	103,3	155,4	135,9	221,6	134,2	Income from self-
töisest tegevusest								employment
Siirded	701,1	597,6	294,2	122,6	126,6	181,8	255,6	Transfers
pension	614,0	562,2	41,7	24,0	9,4	12,9	182,6	pensions
lapsetoetus	2,5	2,7	103,4	54,0	79,0	125,2	39,0	child benefits
Muu sissetulek ^a	51,4	54,1	21,4	85,6	41,7	45,5	27,4	Other income ^a
KOKKU	1 768,8	1 780,4	1 050,9	1 593,1	1 300,6	1 006,5	1 315,9	TOTAL
1997								1997
Sissetulek	869,7	1 032,9	788,4	1 366,2	1 194,4	623,5	1 006,2	Income from wage labour
palgatööst								
Tulu individuaalsest	169,8	329,6	111,0	143,4	113,2	263,5	141,0	Income from self-
töisest tegevusest								employment
Siirded	864,6	673,5	345,0	139,6	147,0	221,2	295,1	Transfers
pension	784,4	641,8	46,0	23,5	7,5	12,9	207,1	pensions
lapsetoetus	2,2	1,3	122,0	58,1	93,4	140,1	45,2	child benefits
Muu sissetulek ^a	53,7	55,2	50,7	93,8	58,6	30,6	42,7	Other income ^a
KOKKU	1 957,7	2 091,2	1 295,1	1 743,0	1 513,2	1 138,7	1 485,0	TOTAL
1998								1998
Sissetulek	1 179,9	1 280,2	854,9	1 751,0	1 300,4	1 055,5	1 181,2	Income from wage labour
palgatööst								
Tulu individuaalsest	135,1	142,9	67,3	107,3	116,4	68,9	112,1	Income from self-
töisest tegevusest								employment
Siirded	844,9	778,0	380,1	142,9	168,6	266,8	338,0	Transfers
pension	763,7	730,5	53,8	24,4	12,0	7,0	225,4	pensions
lapsetoetus	0,7	1,2	145,1	73,7	124,0	175,6	59,9	child benefits
Muu sissetulek ^a	132,1	80,9	107,7	215,0	133,2	161,7	85,8	Other income ^a
KOKKU	2 292,0	2 281,9	1 410,0	2 216,2	1 718,5	1 552,9	1 717,0	TOTAL
1999								1999
Sissetulek	1 215,0	1 156,3	885,9	1 649,1	1 548,8	756,8	1 198,7	Income from wage labour
palgatööst								
Tulu individuaalsest	114,9	110,8	82,0	78,2	141,3	179,8	100,4	Income from self-
töisest tegevusest								employment
Siirded	1 002,2	1 000,9	429,0	173,8	193,4	313,5	418,6	Transfers
pension	911,5	944,1	84,9	22,8	14,6	21,9	297,6	pensions
lapsetoetus	3,7	5,3	165,1	94,3	121,3	208,9	59,6	child benefits
Muu sissetulek ^a	176,0	124,0	122,6	252,3	131,3	96,9	93,4	Other income ^a
KOKKU	2 508,1	2 392,1	1 519,6	2 153,4	2 014,9	1 347,0	1 811,0	TOTAL
2000								2000
Sissetulek	1 225,8	1 452,9	990,3	1 940,5	1 490,0	878,6	1 316,8	Income from wage labour
palgatööst								
Tulu individuaalsest	99,2	128,0	73,9	92,6	89,0	277,0	104,0	Income from self-
töisest tegevusest								employment
Siirded	1 084,0	1 003,6	471,6	209,5	261,4	324,9	417,8	Transfers
pension	959,8	891,8	60,3	25,8	17,9	20,9	282,4	pensions
lapsetoetus	0,5	1,2	197,9	97,1	171,3	245,3	64,4	child benefits
Muu sissetulek ^a	110,8	158,8	123,1	266,9	165,8	75,9	100,9	Other income ^a
KOKKU	2 519,8	2 743,3	1 658,9	2 509,5	2 006,2	1 556,4	1 939,5	TOTAL
2001								2001
Sissetulek	1 197,2	1 480,8	1 037,1	1 980,4	1 634,4	1 063,5	1 402,8	Income from wage labour
palgatööst								
Tulu individuaalsest	102,3	144,9	79,2	81,4	102,2	161,3	110,1	Income from self-
töisest tegevusest								employment
Siirded	1 120,0	1 010,8	539,9	236,7	232,5	375,6	434,1	Transfers
pension	993,7	942,2	95,9	25,1	18,0	22,5	287,6	pensions
lapsetoetus	0,8	0,7	209,8	102,3	152,0	262,9	63,5	child benefits
Muu sissetulek ^a	141,9	196,7	106,3	248,1	146,5	310,0	111,1	Other income ^a
KOKKU	2 561,4	2 833,2	1 762,5	2 546,6	2 115,6	1 910,4	2 058,1	TOTAL

Tabel 3 **Leibkonnaliikme netosissetulek kuus leibkonna tüübi järgi, 1996–2005**
 Table 3 *Disposable income per household member by type of household in a month, 1996–2005*
 (krooni — kroons)

Järg — Cont.

Sissetulek	1 täis-	2 täis-	1 täis-	2 täiskasvanut			Muu	Income
	kasvanu	kasvanut	kasvanu ja	1 lapsega	2 lapsega	3 ja enama		
	1 adult	2 adults	1 adult	2 adults	with 1	with 2	with 3 and	Other
			and	with 1	with 2	with 3 and		
			child(ren)	child	children	more children		
2002								
Sissetulek palgatööst	1 371,7	1 615,7	1 272,6	2 115,7	1 964,4	1 256,4	1 539,4	Income from wage labour
Tulu individuaalsest	130,5	128,1	101,8	122,7	86,7	176,0	139,8	Income from self-
töisest tegevusest ^b								employment ^b
Siirded	1 226,4	1 083,9	575,3	268,0	281,2	393,8	461,3	Transfers
pension	1 058,8	990,5	69,8	39,9	19,7	30,1	317,4	pensions
lapsetoetus	0,2	0,5	196,5	113,3	174,5	258,5	64,3	child benefits
Muu sissetulek ^a	100,8	147,4	156,7	226,2	193,0	194,4	98,2	Other income ^a
KOKKU	2 829,4	2 975,1	2 106,4	2 732,6	2 525,3	2 020,6	2 238,7	TOTAL
2003								
Sissetulek palgatööst	1 486,3	1 772,2	1 542,6	2 459,3	1 944,8	1 236,2	1 736,3	Income from wage labour
Tulu individuaalsest	148,0	98,1	59,7	104,0	57,7	152,8	153,3	Income from self-
töisest tegevusest ^b								employment ^b
Siirded	1 376,4	1 248,1	534,2	323,8	277,9	412,1	495,7	Transfers
pension	1 237,8	1 156,1	42,4	26,3	11,6	40,7	340,6	pensions
lapsetoetus	0,3	0,8	194,6	101,7	184,3	274,6	68,0	child benefits
Muu sissetulek ^a	175,5	260,7	248,3	261,5	287,3	72,5	117,9	Other income ^a
KOKKU	3 186,2	3 379,1	2 384,8	3 148,6	2 567,7	1 873,6	2 503,2	TOTAL
2004								
Sissetulek palgatööst	1 436,0	2 121,7	1 508,2	2 733,3	2 132,3	1 696,8	1 894,0	Income from wage labour
Tulu individuaalsest	140,6	100,9	62,9	142,2	233,7	124,3	128,1	Income from self-
töisest tegevusest ^b								employment ^b
Siirded	1 557,0	1 307,8	592,8	352,9	355,8	643,1	590,1	Transfers
pension	1 412,8	1 246,1	111,1	22,9	26,8	50,5	390,1	pensions
lapsetoetus	0,0	1,9	249,0	131,7	198,9	316,9	86,0	child benefits
Muu sissetulek ^a	100,1	120,0	136,6	376,5	259,7	101,1	91,2	Other income ^a
KOKKU	3 233,7	3 650,4	2 300,5	3 604,9	2 981,5	2 565,3	2 703,4	TOTAL
2005								
Sissetulek palgatööst	1 944,4	2 442,3	1 487,1	3 131,5	2 293,7	1 539,2	2 284,9	Income from wage labour
Tulu individuaalsest	116,4	153,6	25,3	19,0	118,7	153,3	124,7	Income from self-
töisest tegevusest ^b								employment ^b
Siirded	1 710,7	1 500,5	875,6	432,5	395,4	560,1	647,1	Transfers
pension	1 534,6	1 387,9	20,7	42,1	43,0	73,7	444,2	pensions
lapsetoetus	0,0	0,0	249,2	140,9	194,0	328,4	82,5	child benefits
Muu sissetulek ^a	203,6	146,0	177,0	319,9	285,1	164,7	129,0	Other income ^a
KOKKU	3 975,1	4 242,4	2 565,0	3 902,9	3 092,9	2 417,3	3 185,7	TOTAL

^a Sisaldab omanditulu, mitterahalist sissetulekut ja muud tulu.

^b Sisaldab ka omatoodetud toiduaineid rahalisse väärtusse hinnatult.

^a Includes property income, non-monetary income and other income.

^b Includes also self-produced foodstuffs estimated in monetary value.

Tabel 4 **Leibkonnaliikme netosissetulek kuus leibkonnapea (vastutava liikme) haridustaseme järgi, 2000–2005^a**
 Table 4 *Disposable income per household member by educational level (ISCED 97) of the head of the household (reference person) in a month, 2000–2005^a*
 (krooni — kroons)

Sissetulek	Esimene tase või madalam <i>Below upper secondary education</i>	Teine tase <i>Upper secondary education</i>	Kolmas tase <i>Tertiary education</i>	Income
2000				2000
Sissetulek palgatööst	528,6	1 319,8	2 021,9	<i>Income from wage labour</i>
Tulu individuaalsest töisest tegevusest	93,7	116,6	108,1	<i>Income from self-employment</i>
Siirded	904,7	481,6	487,6	<i>Transfers</i>
pension	790,9	298,1	329,4	<i>pensions</i>
lapsetoetus	50,1	82,0	69,9	<i>child benefits</i>
Muu sissetulek ^b	56,3	122,8	207,8	<i>Other income^b</i>
KOKKU	1 583,3	2 040,8	2 825,4	<i>TOTAL</i>
2001				2001
Sissetulek palgatööst	550,2	1 398,8	2 098,3	<i>Income from wage labour</i>
Tulu individuaalsest töisest tegevusest	104,4	102,0	134,2	<i>Income from self-employment</i>
Siirded	931,9	498,7	499,8	<i>Transfers</i>
pension	816,5	324,8	329,4	<i>pensions</i>
lapsetoetus	52,3	78,7	66,6	<i>child benefits</i>
Muu sissetulek ^b	33,5	148,6	234,1	<i>Other income^b</i>
KOKKU	1 620,0	2 148,1	2 966,4	<i>TOTAL</i>
2002				2002
Sissetulek palgatööst	616,5	1 552,9	2 325,2	<i>Income from wage labour</i>
Tulu individuaalsest töisest tegevusest	113,2	141,5	117,1	<i>Income from self-employment</i>
Siirded	1 059,2	523,3	542,7	<i>Transfers</i>
pension	934,8	331,8	350,8	<i>pensions</i>
lapsetoetus	49,9	81,1	73,9	<i>child benefits</i>
Muu sissetulek ^b	43,3	118,6	217,8	<i>Other income^b</i>
KOKKU	1 832,2	2 336,3	3 202,8	<i>TOTAL</i>
2003				2003
Sissetulek palgatööst	716,2	1 663,3	2 654,1	<i>Income from wage labour</i>
Tulu individuaalsest töisest tegevusest	79,8	124,8	150,5	<i>Income from self-employment</i>
Siirded	1 168,2	606,4	596,7	<i>Transfers</i>
pension	1 048,9	408,0	393,4	<i>pensions</i>
lapsetoetus	55,3	81,1	68,2	<i>child benefits</i>
Muu sissetulek ^b	141,0	126,3	332,2	<i>Other income^b</i>
KOKKU	2 105,2	2 520,8	3 733,5	<i>TOTAL</i>
2004				2004
Sissetulek palgatööst	876,2	1 792,5	2 823,8	<i>Income from wage labour</i>
Tulu individuaalsest töisest tegevusest	114,1	123,3	164,0	<i>Income from self-employment</i>
Siirded	1 263,6	683,9	740,8	<i>Transfers</i>
pension	1 103,9	464,6	505,4	<i>pensions</i>
lapsetoetus	61,0	95,8	87,5	<i>child benefits</i>
Muu sissetulek ^b	70,9	116,7	223,3	<i>Other income^b</i>
KOKKU	2 324,8	2 716,4	3 951,9	<i>TOTAL</i>
2005				2005
Sissetulek palgatööst	950,0	2 111,0	3 266,1	<i>Income from wage labour</i>
Tulu individuaalsest töisest tegevusest	118,9	124,0	103,5	<i>Income from self-employment</i>
Siirded	1 418,4	791,5	809,0	<i>Transfers</i>
pension	1 242,6	510,5	601,4	<i>pensions</i>
lapsetoetus	63,5	94,7	82,3	<i>child benefits</i>
Muu sissetulek ^b	44,2	165,8	248,2	<i>Other income^b</i>
KOKKU	2 531,5	3 192,3	4 426,8	<i>TOTAL</i>

^a Haridustasemed (ISCED 97): esimene tase — alg- ja põhiharidus; teine tase — üldkeskharidus, kutseharidus, keskeriharidus pärast põhiharidust; kolmas tase — keskeriharidus pärast üldkeskharidust, kõrgharidus, magistri- või doktorikraad.

^b Sisaldab omanditulu, mitterahalist sissetulekut ja muud tulu.

^a *ISCED 97 educational level: below upper secondary — primary and basic education; upper secondary — general secondary education, vocational education, vocational secondary education after basic education; tertiary — vocational secondary education after general secondary education, higher education, master's or doctor's degree.*

^b *Includes property income, non-monetary income and other income.*

Tabel 5 Leibkonnaliikme netosissetulek kuus leibkonnapea (vastutava liikme) soo järgi, 1997–2005

Table 5 Disposable income per household member by sex of the head of the household (reference person) in a month, 1997–2005

(krooni — kroons)

Sissetulek	Mees Males	Naine Females	Income
1997			1997
Sissetulek palgatööst	1 175,9	800,4	Income from wage labour
Tulu individuaalsest teisest tegevusest	200,7	146,0	Income from self-employment
Siirded	314,3	519,6	Transfers
pension	222,0	395,7	pensions
lapsetoetus	50,1	46,8	child benefits
Muu sissetulek ^a	59,2	43,8	Other income ^a
KOKKU	1 750,1	1 509,8	TOTAL
1998			1998
Sissetulek palgatööst	1 444,4	978,3	Income from wage labour
Tulu individuaalsest teisest tegevusest	111,7	119,2	Income from self-employment
Siirded	358,1	565,7	Transfers
pension	257,3	412,2	pensions
lapsetoetus	62,6	58,8	child benefits
Muu sissetulek ^a	133,5	91,3	Other income ^a
KOKKU	2 047,7	1 754,5	TOTAL
1999			1999
Sissetulek palgatööst	1 401,6	1 024,5	Income from wage labour
Tulu individuaalsest teisest tegevusest	107,8	110,6	Income from self-employment
Siirded	446,8	664,6	Transfers
pension	321,1	514,5	pensions
lapsetoetus	68,7	62,0	child benefits
Muu sissetulek ^a	130,6	129,6	Other income ^a
KOKKU	2 086,8	1 929,3	TOTAL
2000			2000
Sissetulek palgatööst	1 527,3	1 203,8	Income from wage labour
Tulu individuaalsest teisest tegevusest	116,8	102,3	Income from self-employment
Siirded	470,5	661,5	Transfers
pension	332,0	466,9	pensions
lapsetoetus	73,8	72,0	child benefits
Muu sissetulek ^a	157,4	109,0	Other income ^a
KOKKU			TOTAL
2001	2 272,0	2 076,6	2001
Sissetulek palgatööst	1 614,6	1 247,6	Income from wage labour
Tulu individuaalsest teisest tegevusest	116,6	105,0	Income from self-employment
Siirded	497,8	666,3	Transfers
pension	347,5	487,3	pensions
lapsetoetus	74,1	66,7	child benefits
Muu sissetulek ^a	179,6	119,9	Other income ^a
KOKKU			TOTAL
2002	2 408,6	2 138,8	2002
Sissetulek palgatööst	1 768,8	1 397,4	Income from wage labour
Tulu individuaalsest teisest tegevusest	143,4	110,0	Income from self-employment
Siirded	532,6	749,0	Transfers
pension	365,8	551,7	pensions
lapsetoetus	80,6	63,7	child benefits
Muu sissetulek ^a	148,7	114,3	Other income ^a
KOKKU	2 593,5	2 370,7	TOTAL
2003			2003
Sissetulek palgatööst	2 011,6	1 477,0	Income from wage labour
Tulu individuaalsest teisest tegevusest	120,2	130,9	Income from self-employment
Siirded	590,0	834,0	Transfers
pension	415,4	629,6	pensions
lapsetoetus	79,9	64,6	child benefits
Muu sissetulek ^a	207,9	154,2	Other income ^a
KOKKU	2 929,7	2 596,1	TOTAL
2004			2004
Sissetulek palgatööst	2 210,0	1 638,9	Income from wage labour
Tulu individuaalsest teisest tegevusest	140,8	125,8	Income from self-employment
Siirded	672,9	951,0	Transfers
pension	461,8	732,5	pensions
lapsetoetus	93,8	79,8	child benefits
Muu sissetulek ^a	145,5	137,3	Other income ^a
KOKKU	3 169,2	2 853,0	TOTAL

Tabel 5 Leibkonnaliikme netosissetulek kuus leibkonnapea (vastutava liikme) soo järgi, 1997–2005
Table 5 Disposable income per household member by sex of the head of the household (reference person) in a month, 1997–2005

(krooni — kroons)

Järg — Cont.

Sissetulek	Mees Males	Naine Females	Income
2005			2005
Sissetulek palgatööst	2 549,0	1 972,5	Income from wage labour
Tulu individuaalsest teisest tegevusest	151,5	73,2	Income from self-employment
Siirded	739,0	1 085,7	Transfers
pension	509,6	827,9	pensions
lapsetoetus	90,3	80,7	child benefits
Muu sissetulek ^a	189,9	151,3	Other income ^a
KOKKU	3 629,4	3 282,7	TOTAL

^a Sisaldab omanditulu, mitterahalist sissetulekut ja muud tulu.

^a Includes property income, non-monetary income and other income.

Tabel 6 Leibkonnaliikme kulutuste suurus ja struktuur, 1996, 1998, 2000, 2002–2005
Table 6 Amount and structure of expenditure per household member, 1996, 1998, 2000, 2002–2005

(krooni — kroons)

Kulutus	1996	1998	2000	2002	2003	2004	2005	Expenditure
Toit	589,2	638,2	716,4	752,4	754,1	790,9	844,1	Food
ostetud toiduained	466,7	520,2	598,9	639,6	648,6	699,8	761,9	foodstuffs bought
omatoodetud või tasuta saadud toit	122,5	117,9	117,5	112,8	105,5	91,1	82,2	food self-produced or received free of charge
Alkoholjoogid	27,4	35,7	47,9	51,6	52,0	51,8	59,9	Alcoholic beverages
Tubakatooted	20,5	25,6	37,3	39,5	45,6	44,0	43,6	Tobacco products
Rõivad ja jalatsid	98,0	139,6	151,1	151,8	146,8	168,8	207,8	Clothing and footwear
Eluase	254,5	341,1	341,8	388,2	401,9	431,9	479,7	Housing
Majapidamiskulud	67,0	96,0	119,7	150,7	123,8	156,7	197,4	Household equipment and operation
Tervishoid	19,6	29,5	58,0	65,3	79,6	95,1	97,4	Health care and services
Transport	88,4	121,7	183,7	187,9	208,7	307,9	343,4	Transport
Sideteenused	23,3	51,1	97,9	134,9	157,3	163,7	190,7	Communication services
Vaba aeg	74,1	136,7	141,6	165,1	170,9	187,1	239,0	Recreation, leisure and entertainment
Haridus	18,1	21,6	29,2	45,6	48,1	45,9	47,6	Education
Hotellid, kohvikud, restoranid	43,9	64,4	85,0	83,9	85,2	96,4	111,9	Hotels, cafés and restaurants
sõmine väljaspool kodu	43,6	63,7	82,4	83,2	81,9	94,3	107,5	eating out
Mitmesugused kaubad ja teenused	67,9	102,5	135,7	150,3	158,4	149,1	194,4	Miscellaneous goods and services
Mitterahaline tarbimine	7,9	44,0	45,2	51,3	55,9	45,8	69,8	Non-monetary consumption
Muud kulutused	31,0	33,4	43,9	46,5	51,5	64,1	62,6	Other expenditure
KOKKU	1 430,8	1 880,9	2 234,4	2 465,0	2 539,8	2 799,2	3 189,3	TOTAL

Tabel 7 Leibkonnaliikme kulutused kuus leibkonna tüübi järgi, 1996–2005
 Table 7 Expenditure per household member by type of household in a month, 1996–2005
 (krooni — kroons)

Kulutus	1 täis- kasvanu <i>1 adult</i>	2 täis- kasva- nut <i>2 adults</i>	1 täis- kasvanu ja laps(ed) <i>1 adult and child(ren)</i>	2 täiskasvanut			Muu <i>Other</i>	Expenditure
				1 lapsega <i>with 1 child</i>	2 lapsega <i>with 2 children</i>	3 või enama lapsega <i>with 3 and more children</i>		
1996								1996
Toit	806,7	733,8	469,1	555,2	488,1	432,2	543,4	Foodstuffs
ostetud toiduained	634,5	584,7	382,1	447,2	385,9	307,1	432,2	foodstuffs bought
omatoodetud või tasuta saadud toit	172,2	149,1	86,9	108,0	102,2	125,1	111,3	self-produced or received free of charge
Alkoholjoogid	35,8	40,1	15,0	34,6	29,6	19,6	20,7	Alcoholic beverages
Tubakatooted	26,5	26,9	14,1	25,5	17,3	10,2	18,5	Tobacco products
Rõivad ja jalatsid	99,9	98,0	90,0	115,5	103,3	77,3	95,8	Clothing and footwear
Eluase	425,9	319,9	212,4	234,8	194,9	123,6	221,1	Housing
Majapidamiskulud	78,8	87,6	46,3	93,3	70,7	52,2	53,5	Household equipment and operation
Tervishoid	33,9	29,6	10,0	16,9	14,3	8,1	16,5	Health care and services
Transport	60,3	120,1	31,9	165,1	75,9	57,6	84,8	Transport
Sideteenused	36,0	26,0	21,1	24,9	20,8	11,5	20,4	Communication services
Vaba aeg	83,1	85,5	65,6	93,2	67,9	63,2	67,2	Recreation, leisure and entertainment
Haridus	9,0	5,6	18,0	26,7	22,3	21,9	21,9	Education
Hotellid, kohvikud, restoranid	53,9	40,5	44,5	58,5	51,5	25,9	38,4	Hotels, cafés and restaurants
söömine väljaspool kodu	53,9	40,4	43,6	58,3	51,3	25,7	38,1	eating out
Mitmesugused kaubad ja teenused	78,5	72,1	79,4	85,3	77,7	54,8	55,7	Miscellaneous goods and services
Mitterahaline tarbimine	5,8	9,4	5,8	6,8	12,9	14,9	6,1	Non-monetary consumption
Muud kulutused	48,1	53,3	14,9	32,2	20,6	11,0	25,4	Other expenditure
KOKKU	1 882,1	1 748,6	1 138,1	1 568,4	1 267,9	984,0	1 289,4	TOTAL
1997								1997
Toit	785,3	776,5	496,0	588,0	518,5	473,8	556,9	Foodstuffs
ostetud toiduained	650,0	619,0	396,6	491,0	424,1	338,6	449,2	foodstuffs bought
omatoodetud või tasuta saadud toit	135,3	157,5	99,5	97,0	94,4	135,2	107,6	self-produced or received free of charge
Alkoholjoogid	45,6	42,0	13,5	38,2	35,3	28,7	23,6	Alcoholic beverages
Tubakatooted	29,0	27,4	12,4	30,1	19,3	12,9	21,1	Tobacco products
Rõivad ja jalatsid	114,5	123,9	85,7	124,8	137,9	94,9	118,8	Clothing and footwear
Eluase	478,7	394,1	278,7	309,2	260,5	175,1	254,7	Housing
Majapidamiskulud	69,8	122,1	69,3	84,1	132,8	93,4	73,2	Household equipment and operation
Tervishoid	33,0	32,9	14,9	24,8	25,6	19,8	18,3	Health care and services
Transport	78,4	140,5	39,9	169,8	87,5	138,1	91,4	Transport
Sideteenused	54,6	37,3	27,4	38,7	29,5	17,0	28,9	Communication services
Vaba aeg	92,1	129,8	75,1	117,3	119,4	101,6	80,9	Recreation, leisure and entertainment
Haridus	15,7	17,9	34,2	30,8	33,6	17,0	23,8	Education
Hotellid, kohvikud, restoranid	69,1	37,6	40,0	61,8	58,8	40,5	38,4	Hotels, cafés and restaurants
söömine väljaspool kodu	67,9	37,3	39,6	61,4	58,7	39,2	38,3	eating out
Mitmesugused kaubad ja teenused	87,5	79,1	91,5	100,1	105,5	75,8	79,3	Miscellaneous goods and services
Mitterahaline tarbimine	32,7	17,8	36,7	44,8	35,5	20,7	17,6	Non-monetary consumption
Muud kulutused	42,6	58,7	10,2	32,9	19,2	35,6	29,2	Other expenditure
KOKKU	2 028,6	2 037,6	1 325,7	1 795,3	1 618,8	1 345,0	1 456,1	TOTAL

Tabel 7 **Leibkonnaliikme kulutused kuus leibkonna tüübi järgi, 1996–2005**
 Table 7 *Expenditure per household member by type of household in a month, 1996–2005*
 (krooni — kroons)

Järg — Cont.

Kulutus	1 täis-	2 täis-	1 täis-	2 täiskasvanut			Muu	Expenditure
	kasvanu	kasva- nut	kasvanu ja laps(ed)	1 lapsega	2 lapsega	3 või enama lapsega		
	1 adult	2 adults	1 adult and child(ren)	2 adults with 1 child	with 2 children	with 3 and more children	Other	
1998								1998
Toit	789,7	797,2	481,6	619,0	534,6	518,7	584,6	Foodstuffs
ostetud toiduained	652,0	653,2	384,6	515,8	438,9	380,5	475,3	foodstuffs bought
omatoodetud või tasuta saadud toit	137,7	143,9	97,0	103,1	95,7	138,2	109,3	self-produced or received free of charge
Alkoholjoogid	51,1	48,3	14,3	44,2	32,7	28,1	27,7	Alcoholic beverages
Tubakatooted	29,7	32,8	15,2	35,1	22,4	12,3	23,3	Tobacco products
Rõivad ja jalatsid	138,4	136,6	112,3	190,2	145,6	125,1	135,5	Clothing and footwear
Eluase	543,0	437,1	312,9	311,3	205,8	161,5	285,5	Housing
Majapidamiskulud	86,5	128,0	72,8	108,7	109,0	113,4	82,6	Household equipment and operation
Tervishoid	41,2	45,0	18,8	25,3	25,0	18,4	23,6	Health care and services
Transport	108,3	159,1	45,5	213,8	92,7	96,5	117,0	Transport
Sideteenused	63,8	61,9	41,5	53,8	45,4	38,7	45,4	Communication services
Vaba aeg	147,9	146,2	118,0	161,6	142,0	159,1	121,4	Recreation, leisure and entertainment
Haridus	29,3	14,5	10,0	19,5	5,7	1,8	30,9	Education
Hotellid, kohvikud, restoranid	99,1	40,7	50,5	81,1	73,4	54,9	56,8	Hotels, cafés and restaurants
söömine väljaspool kodu	98,5	40,4	50,4	79,2	73,1	54,5	55,9	eating out
Mitmesugused kaubad ja teenused	105,6	103,8	89,4	145,9	113,1	127,6	86,9	Miscellaneous goods and services
Mitterahaline tarbimine	48,8	34,1	42,5	65,5	46,6	121,5	30,3	Non-monetary consumption
Muud kulutused	89,7	41,0	9,5	20,8	12,6	10,8	21,7	Other expenditure
KOKKU	2 372,2	2 226,4	1 435,0	2 095,8	1 606,4	1 588,5	1 673,2	TOTAL
1999								1999
Toit	808,3	801,3	503,6	589,2	536,9	445,6	576,1	Foodstuffs
ostetud toiduained	688,6	667,3	406,0	505,0	446,5	323,7	481,3	foodstuffs bought
omatoodetud või tasuta saadud toit	119,7	134,1	97,6	84,2	90,4	121,9	94,7	self-produced or received free of charge
Alkoholjoogid	51,1	54,3	18,7	41,5	36,1	19,7	30,2	Alcoholic beverages
Tubakatooted	38,5	42,6	14,8	29,9	24,8	16,8	28,5	Tobacco products
Rõivad ja jalatsid	153,6	140,2	116,0	147,3	148,1	84,0	132,8	Clothing and footwear
Eluase	591,9	407,6	273,8	302,7	242,8	138,1	282,1	Housing
Majapidamiskulud	96,1	134,3	58,6	103,8	115,3	141,0	89,8	Household equipment and operation
Tervishoid	73,6	56,3	30,2	25,1	27,2	15,9	28,7	Health care and services
Transport	95,0	139,8	54,4	160,8	155,7	80,9	113,9	Transport
Sideteenused	83,1	69,6	62,4	82,8	63,1	39,2	63,3	Communication services
Vaba aeg	155,9	157,3	112,4	173,5	157,8	112,3	123,5	Recreation, leisure and entertainment
Haridus	13,1	2,7	22,5	9,6	21,9	3,0	30,1	Education
Hotellid, kohvikud, restoranid	67,8	39,8	63,6	61,7	82,5	48,5	53,3	Hotels, cafés and restaurants
söömine väljaspool kodu	67,0	38,5	63,1	61,4	79,5	48,4	52,2	eating out
Mitmesugused kaubad ja teenused	120,3	104,1	86,9	146,1	128,1	104,0	93,1	Miscellaneous goods and services
Mitterahaline tarbimine	88,3	45,7	70,4	78,3	71,3	33,0	31,8	Non-monetary consumption
Muud kulutused	87,4	60,1	10,0	20,2	25,2	4,3	22,8	Other expenditure
KOKKU	2 523,9	2 256,0	1 498,4	1 972,6	1 836,7	1 286,3	1 700,0	TOTAL

Tabel 7 **Leibkonnaliikme kulutused kuus leibkonna tüübi järgi, 1996–2005**
 Table 7 *Expenditure per household member by type of household in a month, 1996–2005*
 (krooni — kroons)

Järg — Cont.

Kulutus	1 täis-	2 täis-	1 täis-	2 täiskasvanut			Muu	Expenditure
	kasvanu	kasva- nut	kasvanu ja laps(ed)	1 lapsega	2 lapsega	3 või enama lapsega		
	1 adult	2 adults	1 adult and child(ren)	2 adults with 1 child	with 2 children	with 3 and more children	Other	
2000								
Toit	856,4	891,3	581,4	697,7	617,7	530,9	666,7	2000
ostetud toiduained	728,8	745,6	478,4	611,5	509,2	399,3	553,6	Foodstuffs
omatoodetud või tasuta saadud toit	127,6	145,7	103,0	86,2	108,5	131,6	113,1	foodstuffs bought self-produced or received free of charge
Alkoholjoogid	728,8	745,6	478,4	611,5	509,2	399,3	553,6	Alcoholic beverages
Tubakatooted	59,8	66,6	12,8	65,5	46,4	33,5	38,1	Tobacco products
Rõivad ja jalatsid	44,4	41,3	14,7	50,5	36,9	25,1	33,9	Clothing and footwear
Eluase	178,4	128,9	168,9	194,9	155,5	106,9	143,4	Housing
Majapidamiskulud	568,5	423,3	316,9	341,5	246,9	168,6	287,4	Household equipment and operation
Tervishoid	99,3	180,1	89,4	118,4	153,3	78,3	100,2	Health care and services
Transport	87,8	92,8	47,2	61,3	37,7	16,8	44,8	Transport
Sideteenused	164,6	218,7	87,0	256,5	170,5	203,4	169,1	Communication services
Vaba aeg	113,5	101,8	87,5	129,5	94,2	67,0	89,4	Recreation, leisure and entertainment
Haridus	144,3	162,2	141,9	157,8	168,5	143,8	122,1	Education
Hotellid, kohvikud, restoranid	88,4	75,5	91,7	115,2	103,8	68,6	76,9	Hotels, cafés and restaurants
söömine väljaspool kodu	87,1	74,1	91,7	110,2	95,9	68,4	74,9	eating out
Mitmesugused kaubad ja teenused	137,2	142,2	172,6	199,8	142,5	97,9	115,9	Miscellaneous goods and services
Mitterahaline tarbimine	48,7	58,9	40,9	69,8	63,0	30,1	30,5	Non-monetary consumption
Muud kulutused	67,9	79,5	14,8	50,4	26,1	14,3	31,3	Other expenditure
KOKKU	2 664,8	2 672,3	1 930,7	2 552,3	2 092,5	1 606,3	1 987,5	TOTAL
2001								
Toit	884,8	911,9	624,4	684,0	643,0	554,4	685,4	2001
ostetud toiduained	758,4	761,2	517,2	599,9	539,0	428,0	573,2	Foodstuffs
omatoodetud või tasuta saadud toit	126,4	150,7	107,2	84,1	104,0	126,4	112,2	foodstuffs bought self-produced or received free of charge
Alkoholjoogid	56,6	65,0	14,0	51,1	43,9	29,6	36,0	Alcoholic beverages
Tubakatooted	45,5	42,9	19,5	44,1	34,1	25,5	31,9	Tobacco products
Rõivad ja jalatsid	140,5	143,6	123,8	173,7	182,9	125,6	137,8	Clothing and footwear
Eluase	567,5	455,7	315,3	330,1	234,8	168,2	288,9	Housing
Majapidamiskulud	132,2	228,8	109,8	119,0	145,0	126,5	92,6	Household equipment and operation
Tervishoid	89,4	95,2	39,9	47,0	46,0	31,5	44,4	Health care and services
Transport	164,6	213,2	155,0	231,7	236,7	159,4	188,1	Transport
Sideteenused	126,9	120,8	108,4	134,6	102,2	76,4	103,9	Communication services
Vaba aeg	145,3	174,5	147,9	155,6	176,0	181,0	145,3	Recreation, leisure and entertainment
Haridus	5,0	39,2	21,6	58,9	35,1	26,4	44,0	Education
Hotellid, kohvikud, restoranid	69,4	69,0	96,1	104,1	105,5	81,7	74,8	Hotels, cafés and restaurants
söömine väljaspool kodu	69,3	67,3	76,3	101,6	103,8	81,7	74,0	eating out
Mitmesugused kaubad ja teenused	141,8	171,3	123,2	193,5	159,8	126,1	120,8	Miscellaneous goods and services
Mitterahaline tarbimine	48,1	97,7	34,4	104,1	49,7	74,4	38,0	Non-monetary consumption
Muud kulutused	60,0	72,7	20,1	61,7	16,9	9,9	24,1	Other expenditure
KOKKU	2 677,6	2 901,5	1 953,4	2 493,2	2 211,6	1 796,6	2 056,0	TOTAL

Tabel 7 Leibkonnaliikme kulutused kuus leibkonna tüübi järgi, 1996–2005
 Table 7 Expenditure per household member by type of household in a month, 1996–2005
 (krooni — kroons)

Kulutus	1 täis-	2 täis-	1 täis-	2 täiskasvanut			Muu	Expenditure
	kasvanu	kasva- nut	kasvanu ja laps(ed)	1 lapsega	2 lapsega	3 või enama lapsega		
	1 adult	2 adults	1 adult and child(ren)	2 adults with 1 child	with 2 children	with 3 and more children	Other	
2002								2002
Toit	920,4	901,2	641,0	744,9	634,3	568,7	702,3	Foodstuffs
ostetud toiduained	787,6	768,2	550,8	646,5	541,3	462,2	592,7	foodstuffs bought
omatoodetud või tasuta saadud toit	132,8	133,0	90,2	98,4	93,0	106,5	109,6	self-produced or received free of charge
Alkoholjoogid	62,1	69,2	28,8	65,6	46,1	29,3	44,0	Alcoholic beverages
Tubakatooted	45,7	52,8	31,1	50,5	32,0	23,3	34,1	Tobacco products
Rõivad ja jalatsid	137,7	137,4	202,7	168,8	190,3	151,7	143,9	Clothing and footwear
Eluase	663,0	455,4	383,3	389,8	288,0	231,4	320,6	Housing
Majapidamiskulud	185,3	156,7	222,5	183,8	160,6	138,9	124,1	Household equipment and operation
Tervishoid	105,7	107,8	46,7	46,1	40,4	31,8	52,1	Health care and services
Transport	124,1	193,6	91,6	261,2	194,8	247,3	190,5	Transport
Sideteenused	140,7	130,8	151,3	142,9	139,7	105,9	132,7	Communication services
Vaba aeg	138,1	171,9	171,6	227,6	207,7	177,3	145,3	Recreation, leisure and entertainment
Haridus	12,7	50,2	35,0	68,4	39,3	9,2	53,5	Education
Hotellid, kohvikud, restoranid	88,5	67,8	86,7	112,8	94,7	86,1	79,4	Hotels, cafés and restaurants
söömine väljaspool kodu	88,4	67,7	81,0	112,5	94,5	83,7	78,5	eating out
Mitmesugused kaubad ja teenused	144,1	152,9	137,9	214,1	186,2	123,5	131,6	Miscellaneous goods and services
Mitterahaline tarbimine	41,2	63,8	68,5	90,3	80,7	36,6	33,8	Non-monetary consumption
Muud kulutused	103,7	78,0	38,7	40,5	31,7	13,1	26,4	Other expenditure
KOKKU	2 913,0	2 789,5	2 337,4	2 807,3	2 366,5	1 974,1	2 214,3	TOTAL
2003								2003
Toit	920,1	898,7	666,4	739,9	638,0	622,4	696,5	Foodstuffs
ostetud toiduained	800,4	787,8	567,7	652,4	545,5	489,0	590,9	foodstuffs bought
omatoodetud või tasuta saadud toit	119,7	110,9	98,7	87,5	92,5	133,4	105,6	self-produced or received free of charge
Alkoholjoogid	75,3	70,6	27,5	60,8	35,3	39,9	43,0	Alcoholic beverages
Tubakatooted	49,4	57,3	33,2	47,1	47,8	29,3	41,3	Tobacco products
Rõivad ja jalatsid	138,3	131,0	196,7	160,9	139,4	108,3	150,9	Clothing and footwear
Eluase	702,8	522,4	389,9	362,7	282,1	166,7	321,6	Housing
Majapidamiskulud	147,8	179,4	100,7	113,2	116,9	74,0	104,4	Household equipment and operation
Tervishoid	134,2	134,8	54,1	51,2	29,5	52,6	64,7	Health care and services
Transport	161,1	239,4	122,4	222,3	272,2	148,9	204,3	Transport
Sideteenused	166,8	175,0	148,4	178,1	146,1	91,9	150,1	Communication services
Vaba aeg	190,6	168,1	176,7	256,0	172,0	123,7	149,0	Recreation, leisure and entertainment
Haridus	13,4	17,2	6,3	110,2	132,2	0,9	43,6	Education
Hotellid, kohvikud, restoranid	83,6	60,3	95,9	111,7	100,5	60,4	86,3	Hotels, cafés and restaurants
söömine väljaspool kodu	81,3	59,7	95,9	101,7	99,4	58,1	82,4	eating out
Mitmesugused kaubad ja teenused	151,9	164,7	203,4	238,6	167,7	146,4	134,0	Miscellaneous goods and services
Mitterahaline tarbimine	61,9	60,0	53,1	87,2	60,8	20,8	46,7	Non-monetary consumption
Muud kulutused	100,9	88,7	59,4	30,3	30,0	11,6	34,5	Other expenditure
KOKKU	3 098,1	2 967,6	2 334,1	2 770,2	2 370,5	1 697,8	2 270,9	TOTAL

Table 7 **Leibkonnaliikme kulutused kuus leibkonna tüübi järgi, 1996–2005**
 Table 7 *Expenditure per household member by type of household in a month, 1996–2005*
 (krooni — kroons)

Järg — Cont.

Kulutus	1 täis-	2 täis-	1 täis-	2 täiskasvanut			Muu	Expenditure
	kasvanu	kasva- nut	kasvanu ja laps(ed)	1 lapsega	2 lapsega	3 või enama lapsega		
	1 adult	2 adults	1 adult and child(ren)	2 adults with 1 child	with 2 children	with 3 and more children	Other	
2004								
Toit	898,5	947,3	684,4	764,8	648,4	582,7	758,6	Foodstuffs
ostetud toiduained	811,2	854,7	620,2	700,0	574,3	474,5	657,2	foodstuffs bought
omatoodetud või tasuta saadud toit	87,3	92,6	64,2	64,8	74,1	108,2	101,4	self-produced or received free of charge
Alkoholjoogid	58,1	85,3	29,4	52,3	42,8	42,1	41,4	Alcoholic beverages
Tubakatooted	45,0	58,5	31,8	50,4	29,3	26,8	42,0	Tobacco products
Rõivad ja jalatsid	166,0	185,5	156,8	165,8	164,8	101,1	170,1	Clothing and footwear
Eluase	772,5	523,2	433,3	416,8	352,0	211,4	335,3	Housing
Majapidamiskulud								Household equipment and operation
	138,4	202,9	136,7	212,7	162,2	153,9	133,3	
Tervishoid	202,7	153,6	61,8	48,7	52,8	37,6	67,1	Health care and services
Transport	195,6	304,9	100,5	822,2	308,3	274,3	251,6	Transport
Sideteenused	158,0	161,1	171,9	192,2	161,3	133,6	162,4	Communication services
Vaba aeg								Recreation, leisure and entertainment
	174,3	216,8	194,9	256,7	226,4	180,4	156,7	
Haridus	66,7	12,3	12,0	56,5	36,7	52,8	54,4	Education
Hotellid, kohvikud, restoranid	94,6	92,3	58,8	107,8	93,0	61,8	101,7	Hotels, cafés and restaurants
söömine väljaspool kodu	93,7	84,5	58,2	102,4	92,4	61,8	101,5	eating out
Mitmesugused kaubad ja teenused	154,4	179,9	141,9	165,9	200,2	131,1	123,5	Miscellaneous goods and services
Mitterahaline tarbimine	21,3	27,7	39,2	91,3	73,9	17,4	46,7	Non-monetary consumption
Muud kulutused	96,5	106,3	19,6	44,9	43,4	19,9	53,2	Other expenditure
KOKKU	3 242,6	3 257,6	2 273,0	3 449,0	2 595,5	2 026,9	2 498,0	TOTAL
2005								
Toit	1 014,0	989,1	648,0	790,5	730,5	559,9	809,8	Foodstuffs
ostetud toiduained	928,9	891,2	575,9	741,4	671,7	483,4	723,1	foodstuffs bought
omatoodetud või tasuta saadud toit	85,1	97,9	72,1	49,1	58,8	76,5	86,7	self-produced or received free of charge
Alkoholjoogid	69,1	82,9	22,7	72,1	54,4	24,3	52,9	Alcoholic beverages
Tubakatooted	58,5	56,1	40,3	42,0	30,8	31,6	38,6	Tobacco products
Rõivad ja jalatsid	247,1	193,0	206,4	267,1	186,2	186,8	196,6	Clothing and footwear
Eluase	825,7	651,8	437,4	414,4	325,2	233,4	384,0	Housing
Majapidamiskulud								Household equipment and operation
	271,6	266,3	118,2	292,3	132,7	97,8	157,6	
Tervishoid	176,6	157,5	62,2	61,3	47,8	45,6	75,4	Health care and services
Transport	217,7	415,1	146,3	393,0	387,8	267,9	352,5	Transport
Sideteenused	184,5	189,7	232,8	219,7	175,3	131,0	192,2	Communication services
Vaba aeg								Recreation, leisure and entertainment
	231,2	307,7	210,3	273,5	307,0	206,7	203,2	
Haridus	20,3	19,5	7,5	99,5	37,8	35,3	60,4	Education
Hotellid, kohvikud, restoranid	130,9	87,8	101,0	107,5	80,7	60,4	126,5	Hotels, cafés and restaurants
söömine väljaspool kodu	128,8	87,0	100,9	94,1	77,8	59,8	121,0	eating out
Mitmesugused kaubad ja teenused	183,2	191,8	160,0	297,9	214,8	209,0	176,2	Miscellaneous goods and services
Mitterahaline tarbimine	33,6	92,8	51,7	125,8	108,1	69,0	55,3	Non-monetary consumption
Muud kulutused	125,4	94,8	6,6	52,6	26,9	21,6	48,3	Other expenditure
KOKKU	3 789,3	3 795,9	2 451,4	3 509,2	2 846,0	2 180,3	2 929,5	TOTAL

Tabel 8 Leibkonnaliikme kulutused kuus leibkonnapea (vastutava liikme) haridustaseme järgi, 2000–2005^a

Table 8 Expenditure per household member by educational level (ISCED 97) of the head of the household (reference person) in a month, 2000–2005^a
(krooni — kroons)

Kulutus	Esimene tase või madalam <i>Below upper secondary education</i>	Teine tase <i>Upper secondary education</i>	Kolmas tase <i>Tertiary education</i>	Expenditure
2000				2000
Toit	671,5	684,5	804,9	Foodstuffs
ostetud toiduained	548,0	564,3	696,2	<i>foodstuffs bought</i>
omatoodetud või tasuta saadud toit	123,5	120,2	108,7	<i>self-produced or received free of charge</i>
Alkoholjoogid	33,8	44,6	62,9	Alcoholic beverages
Tubakatooted	38,3	41,8	28,1	Tobacco products
Rõivad ja jalatsid	65,0	140,8	223,8	Clothing and footwear
Eluase	333,3	307,0	413,2	Housing
Majapidamiskulud	78,5	110,2	163,1	Household equipment and operation
Tervishoid	52,5	47,3	81,6	Health care and services
Transport	100,0	175,5	251,0	Transport
Sideteenused	60,5	95,0	126,5	Communication services
Vaba aeg	71,4	123,3	219,7	Recreation, leisure and entertainment
Haridus	3,3	24,9	53,3	Education
Hotellid, kohvikud, restoranid	25,5	79,1	132,8	Hotels, cafés and restaurants
söömine väljaspool kodu	25,0	77,7	126,6	<i>eating out</i>
Mitmesugused kaubad ja teenused	65,9	122,4	203,9	Miscellaneous goods and services
Mitterahaline tarbimine	14,0	39,1	76,2	Non-monetary consumption
Muud kulutused	38,1	33,8	66,6	Other expenditure
KOKKU	1 651,6	2 069,3	2 907,6	TOTAL
2001				2001
Toit	691,6	703,4	824,3	Foodstuffs
ostetud toiduained	562,1	587,1	715,1	<i>foodstuffs bought</i>
omatoodetud või tasuta saadud toit	129,5	116,3	109,2	<i>self-produced or received free of charge</i>
Alkoholjoogid	30,1	45,2	52,4	Alcoholic beverages
Tubakatooted	34,9	40,9	28,0	Tobacco products
Rõivad ja jalatsid	66,4	133,0	221,8	Clothing and footwear
Eluase	306,9	325,9	408,2	Housing
Majapidamiskulud	70,2	117,9	187,7	Household equipment and operation
Tervishoid	57,0	44,3	85,2	Health care and services
Transport	93,1	203,1	247,7	Transport
Sideteenused	68,2	113,7	134,3	Communication services
Vaba aeg	87,9	131,5	243,0	Recreation, leisure and entertainment
Haridus	8,9	24,7	80,0	Education
Hotellid, kohvikud, restoranid	26,5	70,3	133,0	Hotels, cafés and restaurants
söömine väljaspool kodu	26,5	69,2	128,8	<i>eating out</i>
Mitmesugused kaubad ja teenused	73,1	135,2	202,5	Miscellaneous goods and services
Mitterahaline tarbimine	8,1	54,8	94,9	Non-monetary consumption
Muud kulutused	27,7	39,0	45,9	Other expenditure
KOKKU	1 650,6	2 182,9	2 988,9	TOTAL

Tabel 8 Leibkonnaliikme kulutused kuus leibkonnapea (vastutava liikme) haridustaseme järgi, 2000–2005^a

Table 8 Expenditure per household member by educational level (ISCED 97) of the head of the household (reference person) in a month, 2000–2005^a
(krooni — kroons)

				Järg — Cont.
Kulutus	Esimene tase või madalam <i>Below upper secondary education</i>	Teine tase <i>Upper secondary education</i>	Kolmas tase <i>Tertiary education</i>	Expenditure
2002				2002
Toit	711,4	731,9	813,6	Foodstuffs
ostetud toiduained	585,7	615,3	716,2	<i>foodstuffs bought</i>
omatoodetud või tasuta saadud toit	125,7	116,6	97,4	<i>self-produced or received free of charge</i>
Alkoholjoogid	33,2	48,8	67,8	<i>Alcoholic beverages</i>
Tubakatooted	37,6	46,0	29,1	<i>Tobacco products</i>
Rõivad ja jalatsid	70,2	136,1	228,7	<i>Clothing and footwear</i>
Eluase	320,2	370,0	461,7	<i>Housing</i>
Majapidamiskulud	83,9	138,3	213,1	<i>Household equipment and operation</i>
Tervishoid	78,3	55,4	75,3	<i>Health care and services</i>
Transport	101,2	174,6	263,6	<i>Transport</i>
Sideteenused	83,0	127,1	179,9	<i>Communication services</i>
Vaba aeg	92,1	133,5	265,6	<i>Recreation, leisure and entertainment</i>
Haridus	36,0	31,4	76,9	<i>Education</i>
Hotellid, kohvikud, restoranid	20,7	74,2	139,5	<i>Hotels, cafés and restaurants</i>
söömine väljaspool kodu	20,7	73,8	137,8	<i>eating out</i>
Mittesugused kaubad ja teenused	65,2	133,8	230,7	<i>Miscellaneous goods and services</i>
Mitterahaline tarbimine	14,0	49,3	77,5	<i>Non-monetary consumption</i>
Muud kulutused	41,4	38,4	64,1	<i>Other expenditure</i>
KOKKU	1 788,4	2 288,8	3 187,1	TOTAL
2003				2003
Toit	694,4	724,5	847,4	Foodstuffs
ostetud toiduained	578,1	616,4	753,6	<i>foodstuffs bought</i>
omatoodetud või tasuta saadud toit	116,3	108,1	93,8	<i>self-produced or received free of charge</i>
Alkoholjoogid	36,3	52,1	60,6	<i>Alcoholic beverages</i>
Tubakatooted	51,4	49,6	34,3	<i>Tobacco products</i>
Rõivad ja jalatsid	83,2	127,3	221,8	<i>Clothing and footwear</i>
Eluase	368,0	361,5	502,0	<i>Housing</i>
Majapidamiskulud	96,7	108,3	170,0	<i>Household equipment and operation</i>
Tervishoid	93,6	62,4	106,2	<i>Health care and services</i>
Transport	153,8	183,3	290,7	<i>Transport</i>
Sideteenused	98,1	156,0	193,7	<i>Communication services</i>
Vaba aeg	86,8	144,0	272,4	<i>Recreation, leisure and entertainment</i>
Haridus	1,4	47,1	76,8	<i>Education</i>
Hotellid, kohvikud, restoranid	32,4	69,8	145,8	<i>Hotels, cafés and restaurants</i>
söömine väljaspool kodu	32,4	69,7	134,3	<i>eating out</i>
Mittesugused kaubad ja teenused	67,2	137,6	251,9	<i>Miscellaneous goods and services</i>
Mitterahaline tarbimine	6,6	35,5	124,2	<i>Non-monetary consumption</i>
Muud kulutused	42,6	46,1	67,4	<i>Other expenditure</i>
KOKKU	1 912,5	2 305,1	3 365,2	TOTAL

Tabel 8 Leibkonnaliikme kulutused kuus leibkonnapea (vastutava liikme) haridustaseme järgi, 2000–2005^a
Table 8 Expenditure per household member by educational level (ISCED 97) of the head of the household (reference person) in a month, 2000–2005^a
 (krooni — kroons)

Kulutus	Esimene tase või madalam <i>Below upper secondary education</i>	Teine tase <i>Upper secondary education</i>	Kolmas tase <i>Tertiary education</i>	Järg — Cont. <i>Expenditure</i>
2004				2004
Toit	691,3	755,9	904,9	Foodstuffs
ostetud toiduained	596,0	659,0	826,3	<i>foodstuffs bought</i>
omatoodetud või tasuta saadud toit	95,3	96,9	78,6	<i>self-produced or received free of charge</i>
Alkoholjoogid	37,3	49,3	64,0	<i>Alcoholic beverages</i>
Tubakatooted	49,2	47,5	35,2	<i>Tobacco products</i>
Rõivad ja jalatsid	89,4	154,9	235,6	<i>Clothing and footwear</i>
Eluase	387,2	388,3	532,2	<i>Housing</i>
Majapidamiskulud	88,9	141,9	218,8	<i>Household equipment and operation</i>
Tervishoid	122,1	85,6	97,2	<i>Health care and services</i>
Transport	116,8	263,8	487,3	<i>Transport</i>
Sideteenused	110,2	156,9	204,2	<i>Communication services</i>
Vaba aeg	104,9	155,3	286,6	<i>Recreation, leisure and entertainment</i>
Haridus	2,5	53,6	55,7	<i>Education</i>
Hotellid, kohvikud, restoranid	32,0	90,4	140,9	<i>Hotels, cafés and restaurants</i>
söömine väljaspool kodu	32,0	87,4	139,3	<i>eating out</i>
Mitmesugused kaubad ja teenused	86,3	134,1	209,0	<i>Miscellaneous goods and services</i>
Mitterahaline tarbimine	22,7	45,8	59,0	<i>Non-monetary consumption</i>
Muud kulutused	39,0	60,3	84,0	<i>Other expenditure</i>
KOKKU	1 979,8	2 583,6	3 614,6	TOTAL
2005				2005
Toit	777,8	812,6	930,7	Foodstuffs
ostetud toiduained	686,8	717,3	875,5	<i>foodstuffs bought</i>
omatoodetud või tasuta saadud toit	91,0	95,3	55,2	<i>self-produced or received free of charge</i>
Alkoholjoogid	44,4	62,3	63,3	<i>Alcoholic beverages</i>
Tubakatooted	45,0	48,0	35,3	<i>Tobacco products</i>
Rõivad ja jalatsid	102,8	184,7	298,0	<i>Clothing and footwear</i>
Eluase	401,3	445,6	576,0	<i>Housing</i>
Majapidamiskulud	110,4	167,8	290,2	<i>Household equipment and operation</i>
Tervishoid	111,2	84,9	112,3	<i>Health care and services</i>
Transport	174,6	311,3	479,9	<i>Transport</i>
Sideteenused	116,4	188,2	230,8	<i>Communication services</i>
Vaba aeg	101,4	208,8	357,6	<i>Recreation, leisure and entertainment</i>
Haridus	10,5	34,2	88,7	<i>Education</i>
Hotellid, kohvikud, restoranid	26,0	91,9	188,7	<i>Hotels, cafés and restaurants</i>
söömine väljaspool kodu	25,7	88,6	180,4	<i>eating out</i>
Mitmesugused kaubad ja teenused	87,6	169,1	289,4	<i>Miscellaneous goods and services</i>
Mitterahaline tarbimine	15,1	73,5	90,0	<i>Non-monetary consumption</i>
Muud kulutused	49,9	60,5	72,2	<i>Other expenditure</i>
KOKKU	2 174,4	2 943,4	4 103,1	TOTAL

^a Haridustasemed (ISCED 97): esimene tase — alg- ja põhiharidus; teine tase — üldkeskharidus, kutseharidus, keskeriharidus pärast põhiharidust; kolmas tase — keskeriharidus pärast üldkeskharidust, kõrgharidus, magistri- või doktorikraad.

^a ISCED 97 educational level: below upper secondary — primary and basic education; upper secondary — general secondary education, vocational education, vocational secondary education after basic education; tertiary — vocational secondary education after general secondary education, higher education, master's or doctor's degree.

Tabel 9 Leibkonnaliikme kulutused kuus leibkonnapea (vastutava liikme) soo järgi, 1997–2005

Table 9 Expenditure per household member by sex of the head of the household (reference person) in a month, 1997–2005

(krooni — kroons)

Kulutus	Mees Males	Naine Females	Expenditure
1997			1997
Toit	614,6	614,0	Foodstuffs
ostetud toiduained	499,0	493,1	foodstuffs bought
omatoodetud või tasuta saadud toit	115,6	120,9	food self-produced or received free of charge
Alkoholjoogid	39,0	23,0	Alcoholic beverages
Tubakatooted	25,9	19,1	Tobacco products
Rõivad ja jalatsid	126,4	107,9	Clothing and footwear
Eluase	302,5	322,8	Housing
Majapidamiskulud	101,9	71,8	Household equipment and operation
Tervishoid	25,1	22,6	Health care and services
Transport	126,9	73,2	Transport
Sideteenused	35,0	33,1	Communication services
Vaba aeg	114,9	77,5	Recreation, leisure and entertainment
Haridus	25,3	21,6	Education
Hotellid, kohvikud, restoranid	55,1	37,8	Hotels, cafés and restaurants
söömine väljaspool kodu	54,5	37,7	eating out
Mittesugused kaubad ja teenused	88,3	82,6	Miscellaneous goods and services
Mitterahaline tarbimine	27,5	23,2	Non-monetary expenditure
Muud kulutused	38,8	28,3	Other expenditure
KOKKU	1 747,1	1 558,5	TOTAL
1998			1998
Toit	649,4	625,4	Foodstuffs
ostetud toiduained	534,9	503,5	foodstuffs bought
omatoodetud või tasuta saadud toit	114,5	121,8	food self-produced or received free of charge
Alkoholjoogid	45,3	24,7	Alcoholic beverages
Tubakatooted	29,8	20,8	Tobacco products
Rõivad ja jalatsid	155,1	121,8	Clothing and footwear
Eluase	316,6	369,1	Housing
Majapidamiskulud	106,9	83,6	Household equipment and operation
Tervishoid	27,0	32,3	Health care and services
Transport	151,2	88,0	Transport
Sideteenused	52,1	49,9	Communication services
Vaba aeg	150,4	121,1	Recreation, leisure and entertainment
Haridus	24,5	18,3	Education
Hotellid, kohvikud, restoranid	77,7	49,2	Hotels, cafés and restaurants
söömine väljaspool kodu	76,8	48,7	eating out
Mittesugused kaubad ja teenused	108,6	95,5	Miscellaneous goods and services
Mitterahaline tarbimine	51,7	35,2	Non-monetary expenditure
Muud kulutused	39,2	26,7	Other expenditure
KOKKU	1 985,4	1 761,5	TOTAL
1999			1999
Toit	625,1	639,5	Foodstuffs
ostetud toiduained	522,7	532,7	foodstuffs bought
omatoodetud või tasuta saadud toit	102,5	106,8	food self-produced or received free of charge
Alkoholjoogid	45,1	28,0	Alcoholic beverages
Tubakatooted	32,9	27,5	Tobacco products
Rõivad ja jalatsid	138,3	134,8	Clothing and footwear
Eluase	320,8	360,1	Housing
Majapidamiskulud	109,4	92,4	Household equipment and operation
Tervishoid	31,6	47,3	Health care and services
Transport	148,9	80,9	Transport
Sideteenused	69,1	66,0	Communication services
Vaba aeg	149,5	128,8	Recreation, leisure and entertainment
Haridus	18,6	19,8	Education
Hotellid, kohvikud, restoranid	64,8	49,1	Hotels, cafés and restaurants
söömine väljaspool kodu	63,5	48,0	eating out
Mittesugused kaubad ja teenused	109,7	104,4	Miscellaneous goods and services
Mitterahaline tarbimine	51,1	55,4	Non-monetary expenditure
Muud kulutused	38,0	35,0	Other expenditure
KOKKU	1 952,8	1 868,8	TOTAL

Tabel 9 Leibkonnaliikme kulutused kuus leibkonnapea (vastutava liikme) soo järgi, 1997–2005

Table 9 Expenditure per household member by sex of the head of the household (reference person) in a month, 1997–2005

(krooni — kroons)

Järg — Cont.

Kulutus	Mees Males	Naine Females	Expenditure
2000			2000
Toit	714,6	718,6	Foodstuffs
ostetud toiduained	598,3	599,6	foodstuffs bought
omatoodetud või tasuta saadud toit	116,3	119,0	food self-produced or received free of charge
Alkoholjoogid	57,2	36,7	Alcoholic beverages
Tubakatooted	40,8	33,0	Tobacco products
Rõivad ja jalatsid	157,5	143,6	Clothing and footwear
Eluase	333,2	352,1	Housing
Majapidamiskulud	126,7	111,3	Household equipment and operation
Tervishoid	56,1	60,2	Health care and services
Transport	212,1	150,0	Transport
Sideteenused	100,7	94,6	Communication services
Vaba aeg	146,2	136,1	Recreation, leisure and entertainment
Haridus	27,1	31,7	Education
Hotellid, kohvikud, restoranid	92,1	76,3	Hotels, cafés and restaurants
söömine väljaspool kodu	88,9	74,4	eating out
Mitmesugused kaubad ja teenused	138,1	132,9	Miscellaneous goods and services
Mitterahaline tarbimine	53,3	36,0	Non-monetary expenditure
Muud kulutused	44,1	43,6	Other expenditure
KOKKU	2 299,8	2 156,7	TOTAL
2001			2001
Toit	749,7	718,1	Foodstuffs
ostetud toiduained	630,8	604,3	foodstuffs bought
omatoodetud või tasuta saadud toit	118,9	113,8	food self-produced or received free of charge
Alkoholjoogid	55,1	31,7	Alcoholic beverages
Tubakatooted	40,6	30,9	Tobacco products
Rõivad ja jalatsid	158,5	132,3	Clothing and footwear
Eluase	323,1	374,6	Housing
Majapidamiskulud	141,5	114,6	Household equipment and operation
Tervishoid	55,0	61,8	Health care and services
Transport	239,3	144,2	Transport
Sideteenused	116,3	106,2	Communication services
Vaba aeg	165,7	143,1	Recreation, leisure and entertainment
Haridus	35,0	41,0	Education
Hotellid, kohvikud, restoranid	89,5	69,6	Hotels, cafés and restaurants
söömine väljaspool kodu	87,9	67,6	eating out
Mitmesugused kaubad ja teenused	155,6	128,9	Miscellaneous goods and services
Mitterahaline tarbimine	66,5	47,4	Non-monetary expenditure
Muud kulutused	42,6	34,5	Other expenditure
KOKKU	2 434,0	2 178,9	TOTAL
2002			2002
Toit	752,8	751,8	Foodstuffs
ostetud toiduained	640,4	638,6	foodstuffs bought
omatoodetud või tasuta saadud toit	112,4	113,2	food self-produced or received free of charge
Alkoholjoogid	62,5	36,7	Alcoholic beverages
Tubakatooted	42,9	34,9	Tobacco products
Rõivad ja jalatsid	161,1	138,8	Clothing and footwear
Eluase	371,9	410,9	Housing
Majapidamiskulud	165,8	129,9	Household equipment and operation
Tervishoid	60,0	72,6	Health care and services
Transport	230,1	129,5	Transport
Sideteenused	137,4	131,5	Communication services
Vaba aeg	171,6	156,3	Recreation, leisure and entertainment
Haridus	57,2	29,6	Education
Hotellid, kohvikud, restoranid	92,3	72,4	Hotels, cafés and restaurants
söömine väljaspool kodu	91,9	71,1	eating out
Mitmesugused kaubad ja teenused	156,0	142,3	Miscellaneous goods and services
Mitterahaline tarbimine	54,8	46,7	Non-monetary expenditure
Muud kulutused	46,7	46,3	Other expenditure
KOKKU	2 563,1	2 330,2	TOTAL

Tabel 9 Leibkonnaliikme kulutused kuus leibkonnapea (vastutava liikme) soo järgi, 1997–2005

Table 9 Expenditure per household member by sex of the head of the household (reference person) in a month, 1997–2005

(krooni — kroons)

Järg — Cont.

Kulutus	Mees Males	Naine Females	Expenditure
2003			2003
Toit	751,6	757,4	Foodstuffs
ostetud toiduained	648,2	649,2	foodstuffs bought
omatoodetud või tasuta saadud toit	103,4	108,2	food self-produced or received free of charge
Alkoholjoogid	61,5	38,8	Alcoholic beverages
Tubakatooted	49,8	39,8	Tobacco products
Rõivad ja jalatsid	146,5	147,2	Clothing and footwear
Eluase	366,5	450,6	Housing
Majapidamiskulud	132,2	112,2	Household equipment and operation
Tervishoid	73,8	87,7	Health care and services
Transport	229,1	180,7	Transport
Sideteenused	160,9	152,5	Communication services
Vaba aeg	179,0	159,5	Recreation, leisure and entertainment
Haridus	55,4	38,1	Education
Hotellid, kohvikud, restoranid	98,5	66,7	Hotels, cafés and restaurants
söömine väljaspool kodu	93,5	65,8	eating out
Mitmesugused kaubad ja teenused	160,3	155,9	Miscellaneous goods and services
Mitterahaline tarbimine	65,2	43,2	Non-monetary expenditure
Muud kulutused	49,3	54,5	Other expenditure
KOKKU	2 579,6	2 484,8	TOTAL
2004			2004
Toit	783,4	800,4	Foodstuffs
ostetud toiduained	690,3	711,8	foodstuffs bought
omatoodetud või tasuta saadud toit	93,1	88,6	food self-produced or received free of charge
Alkoholjoogid	61,3	39,8	Alcoholic beverages
Tubakatooted	47,8	39,2	Tobacco products
Rõivad ja jalatsid	175,7	160,0	Clothing and footwear
Eluase	406,2	464,5	Housing
Majapidamiskulud	171,3	138,1	Household equipment and operation
Tervishoid	82,8	110,6	Health care and services
Transport	392,8	200,3	Transport
Sideteenused	166,6	160,0	Communication services
Vaba aeg	192,1	180,9	Recreation, leisure and entertainment
Haridus	42,1	50,7	Education
Hotellid, kohvikud, restoranid	110,4	78,7	Hotels, cafés and restaurants
söömine väljaspool kodu	106,8	78,5	eating out
Mitmesugused kaubad ja teenused	153,8	143,1	Miscellaneous goods and services
Mitterahaline tarbimine	54,6	34,9	Non-monetary expenditure
Muud kulutused	62,3	66,3	Other expenditure
KOKKU	2 903,2	2 667,5	TOTAL
2005			2005
Toit	848,7	838,3	Foodstuffs
ostetud toiduained	760,2	764,2	foodstuffs bought
omatoodetud või tasuta saadud toit	88,5	74,1	food self-produced or received free of charge
Alkoholjoogid	73,6	42,5	Alcoholic beverages
Tubakatooted	48,5	37,4	Tobacco products
Rõivad ja jalatsid	213,9	200,0	Clothing and footwear
Eluase	443,3	525,5	Housing
Majapidamiskulud	192,4	203,7	Household equipment and operation
Tervishoid	83,9	114,5	Health care and services
Transport	379,3	298,0	Transport
Sideteenused	196,4	183,5	Communication services
Vaba aeg	250,9	224,3	Recreation, leisure and entertainment
Haridus	53,3	40,5	Education
Hotellid, kohvikud, restoranid	119,6	102,3	Hotels, cafés and restaurants
söömine väljaspool kodu	114,0	99,3	eating out
Mitmesugused kaubad ja teenused	210,8	173,7	Miscellaneous goods and services
Mitterahaline tarbimine	92,5	40,9	Non-monetary expenditure
Muud kulutused	62,4	62,8	Other expenditure
KOKKU	3 269,5	3 087,9	TOTAL

Tabel 10 **Toidukaupade keskmine hind ja ostukogus, 2001–2005**
 Table 10 **Average prices and quantities of more important foodstuffs bought, 2001–2005**
 (leibkonnaliikme kohta aastas — per household member in a year)

Toidukaup	2001		2002		2003		2004		2005		Foodstuff
	kogus quan- tity	hind price	kogus quan- tity	hind price	kogus quan- tity	hind price	kogus quan- tity	hind price	kogus quan- tity	hind price	
Piim, l	5,0	5,68	4,9	5,38	4,9	5,04	4,8	6,03	4,6	6,31	Milk, l
Rõõsk koor, l	0,1	22,91	0,1	21,84	0,2	20,86	0,2	22,65	0,2	23,31	Cream, l
Hapukoor, kg	0,7	16,83	0,7	15,66	0,7	15,01	0,7	16,6	0,7	18,08	Sour cream, kg,
Keefir, hapupiim, l	0,5	7,94	0,5	8,01	0,6	8,09	0,6	8,36	0,6	8,76	Kephir, l
Pett, l	0,1	5,75	0,2	6,16	0,1	6,45	0,1	6,87	0,1	6,83	Buttermilk, l
Kohupiim, kg	0,4	35,87	0,4	38,02	0,4	39,09	0,4	42,18	0,5	44,95	Curds, kg
Juust, kg	0,4	63,54	0,4	64,43	0,4	62,35	0,4	65,9	0,4	70,59	Cheese, kg
Sealiha, kg	0,7	43,19	0,7	42,42	0,8	36,56	0,9	37,65	0,8	42,69	Pork, kg
Linnuliha, kg	0,6	27,63	0,6	27,61	0,6	27,48	0,5	30,15	0,5	33,79	Poultry, kg
Keeduvorst, kg	0,5	40,40	0,5	40,36	0,5	39,18	0,5	39,81	0,5	42,48	Cooked sausages, kg
Suitsuliha- tooted, kg	0,5	54,71	5,5	56,00	0,6	55,00	0,6	54,99	0,6	59,39	Smoked meat preparations, kg
Viinerid, sardellid, kg	0,3	39,41	0,3	39,50	0,3	37,96	0,3	38,57	0,3	39,84	Frankfurters, kg
Värske kala, kg	0,7	14,81	0,7	16,07	0,6	20,65	0,6	23,98	0,5	27,40	Fresh fish, kg
Suitsukala, kg	0,1	41,28	0,1	44,54	0,1	46,52	0,1	50,37	0,1	52,34	Smoked fish, kg
Soolakala, kg	0,2	27,36	0,2	33,86	0,2	37,99	0,2	35,33	0,1	45,29	Salted fish, kg
Või, kg	0,2	37,75	0,2	37,21	0,2	37,98	0,2	42,48	0,2	46,84	Butter, kg
Margariin, kg	0,4	22,59	0,4	22,39	0,4	22,57	0,3	22,46	0,3	22,34	Margarine, kg
Taimeõli, kg	0,7	14,35	0,7	16,02	0,7	16,21	0,6	17,01	0,5	17,14	Vegetable oil, l
Munad, tk	11,7	1,31	11,7	1,24	11,0	1,27	10,7	1,26	10,9	1,19	Eggs, number
Kartul, kg	3,7	2,90	3,4	4,36	3,5	3,72	3,2	4,11	3,6	4,02	Potatoes, kg
Peakapsas, kg	0,7	3,50	0,6	5,53	0,9	3,03	0,6	4,35	0,5	4,76	Cabbages, kg
Porgand, kg	0,3	6,03	0,3	7,19	0,3	7,72	0,3	6,42	0,3	7,61	Carrots, kg
Punapeet, kg	0,1	5,53	0,1	6,36	0,1	7,40	0,1	6,70	0,1	6,76	Beets, kg
Kaalikas, kg	...	6,25	...	6,46	...	8,65	...	7,80	...	8,13	Swedes, kg
Sibul, kg	0,4	5,98	0,3	7,37	0,3	7,00	0,3	6,92	0,3	4,91	Onions, kg
Õunad, kg	0,6	9,53	0,6	9,02	0,7	9,26	1,0	8,16	0,9	8,38	Apples, kg
Nisujahu, kg	0,9	6,08	0,8	5,97	0,8	5,61	0,7	5,83	0,6	4,94	Wheat flour, kg
Tangained, kg	0,9	12,06	1,0	11,11	0,8	12,37	0,9	13,18	0,9	13,71	Cereals, kg
Makaronid, kg	0,5	13,36	0,5	13,52	0,5	13,57	0,5	14,21	0,4	15,01	Pasta products, kg
Leib, kg	2,6	11,80	2,5	12,15	2,3	12,37	2,2	13,16	2,0	13,68	Bread, kg
Sai, kg	1,8	13,88	1,8	13,91	1,7	13,94	1,6	14,36	1,5	14,71	White bread, kg
Suhkur, kg	2,0	7,25	2,0	6,63	2,3	5,42	1,5	7,32	0,9	14,11	Sugar, kg
Kohv, kg	0,2	82,19	0,3	73,01	0,3	70,19	0,3	67,30	0,3	71,81	Coffee, kg
Viin, l ^a	0,1	99,52	0,1	99,53	0,1	98,22	0,1	97,92	0,1	98,06	Vodka, l
Õlu, l ^a	0,9	17,16	1,0	17,32	1,0	17,09	1,1	15,85	1,1	15,61	Beer, l
Sigaretid, tk ^a	62,4	0,58	65,2	0,60	69,2	0,65	62,3	0,70	53,1	0,80	Cigarettes, number

^a Tuleb arvestada ka, et valikuuringuga kogutud andmetel põhinevad koguselised hinnangud alkoholjookidele ja tubakotoodetele on alahinnatud, sest inimesed ei taha avalikustada enda alkoholi tarbimist ühelt poolt ja teiselt poolt marginaalid ei osale uuringutes.

^a The amounts of alcoholic beverages and tobacco products based on the data collected by sample survey are underestimated as on the one hand people are not eager to reveal the consumption of alcohol and on the other hand marginals do not participate in the surveys.

Tabel 11 **Leibkonnad koduse vara järgi, 1996–2005**
 Table 11 *Households by domestic property, 1996–2005*
 (osatahtsus leibkondade hulgas, % — percentage of households)

Püsikaup	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	Durable item
Auto	33	32	33	34	39	39	39	40	41	44	Car
Värvitelero	74	77	82	85	91	92	94	93	94	95	Colour TV
Videomakk	14	16	18	21	28	31	34	35	37	39	Videotape recorder
Arvuti	3	4	5	7	12	17	22	29	33	42	Personal computer
Pesumasin	75	73	75	75	76	77	78	78	79	81	Washing machine
Nõudepesumasin	1	1	1	1	2	2	2	3	3	4	Dish washer
Mikrolaineahi	9	12	15	18	22	26	30	33	36	42	Microwave oven
Mobiiltelefon	...	...	...	...	36	48	58	67	71	80	Mobile telephone
Kodune Interneti-ühendus	...	...	...	...	7	10	14	17	24	34	Access to the Internet (at home)
DVD-süsteem	...	...	...	...	...	...	...	...	...	14	DVD-player

Mõisted

Laps	0–15-aastane leibkonnaliige.
Leibkond	Ühises põhieluruumis (ühisel aadressil) elavate isikute rühm, kes kasutab ühiseid raha- ja/või toiduressursse ja kelle liikmed ka ise tunnistavad end ühes leibkonnas olevaks. Leibkonna võib moodustada ka üksikisik.
Leibkonnapea (vastutav leibkonnaliige)	Täisealine leibkonnaliige, kes on pikema aja jooksul toonud leibkonda suurima sissetuleku.
Linnaleibkond	Linnas või alevis elav leibkond.
Maaleibkond	Alevikus või külas elav leibkond.
Mediaan	Niisugune väärtus, millest pool väärtustest on suuremad ja pool väiksemad.
Mediaanleibkonna sissetulek/kulutused	keskmise leibkonna sissetulek/kulutused leibkonnaliikme kohta, kui leibkonnad on leibkonnaliikme kohta saadava sissetuleku või tehtud kulutuste kasvamise järgi järjestatud (nn variatsioonrida).
Mitterahaline sissetulek	Palgatöö eest, teise tegevuse eest või kingitusena saadud tarbekaubad ja teenused arvestatuna rahalisse väärtusesse.
Mitterahaline tarbimine	Mitterahalise sissetuleku ja omatoodetud toiduainete tarbimine arvestatuna rahalisse väärtusesse.
Muud kulutused	Väljaminek annetustele, raha kinkimine ja alimentide maksmine väljapoole leibkonda, mitmesugused trahvid jms.
Muu tulu	Isiklike asjade müügi tulu, tagasisaadud tulumaks, muude maksude tasaarvestus, kindlustussumma tagasimaksmine ja loteriivõidud jms.
Netosissetulek (disponeeritav tulu)	Rahaline ja mitterahaline netosissetulek palgatöö eest ning põllumajandusliku ja mittepõllumajandusliku individuaalse teise tegevuse eest, omanditulu, pension ja mitmesugused sotsiaaltoetused, abiraha, stipendium ja muu tulu (vt Muu tulu).
Omanditulu	Sissetulek kinnisvara rentimisest, nii hoiuste kui ka väärtpaberite (aktsiad, võlakirjad) kasvikutulu ning tulu intellektuaalselt omandilt (autoriõigus jms).
Põhiline eluruum	Eluruum, kus isik veedab või on pikema aja jooksul veetnud (suurema aja aastast või suurema osa töö- või õpinguvabast ajast). Abielus või vabaabielus isiku põhiline eluruum on see, kus ta veedab suurema osa partneri või/ja lastega koos oldud ajast.
Siirded	Ressursside ümberjaotamine. Siirded jaotatakse kaheks: riigi ja/või kohaliku omavalitsuse raha ümberjaotamine (pensionid, töötu abiraha, lastetoetus, töövõimetushüvitis jms) ja eraomandusse kuuluvate vahendite ümberjaotamine (alimentid, elatusrahad, kingitud raha jms).

Sissetulek palgatööst	Töötasu (palk, avanss, preemia) põhitöökohast ja kohakaaslusest, puhkusetasu ilma tulumaksuta.
Tulu individuaalsest teisest tegevusest	Põllu- ja metsamajanduslikust tegevusest saadud tulu (rahaline ja mitterahaline) ning mitte-põllumajanduslikust individuaalsest teisest tegevusest saadud tulu (rahaline ja mitterahaline), kusjuures mõlemal juhul on maha arvatud varem tehtud kulutused. Hinnang on negatiivne, kui kulutused kuus ületavad sissetuleku.
Täiskasvanu	16-aastane või vanem leibkonnaliige.

Metoodika

Leibkonna sissetuleku ja kulutuste statistika iseloomustab kõiki Eestis alaliselt elavaid leibkondi. Statistika ei hõlma institutsioonilistes üksustes (vanadekodud jms) viibijaid.

Hinnangud leitakse valikuuringuga kogutud andmete alusel. Iga leibkond osaleb küsitluses kaks korda, kahel järjestikusel aastal samal kuul. 2005. aasta jooksul küsitleti kokku 4979 erinevat leibkonda.

Andmed hinnangute leidmiseks kogutakse kolmes osas: üldandmed kõigi leibkonnaliikmete kohta kahe intervjuuna, kulutuste ja sissetuleku ülesmärkimiseks jäetakse leibkonda kaks päevikut. Neist ühte, toidupäevikut täidab iga leibkond pool kuud: üks osa kuuvalimist täidab päevikut kuu esimesel poolel ja teine osa kuu teisel poolel. Sissetuleku, maksude ja kulutuste päevikut täidab leibkond kuu aega.

Kõik tabelites esitatavad sissetuleku ja kulutuste hinnangud on arvestatud keskmisena leibkonnaliikme kohta. Leibkonna struktuurierinevusi ei ole arvestatud (tarbimiskaalud 1:1:1)

Leibkonna eelarve uuringu tüüpiline probleem on väike vastamisprotsent (Eurostati andmeil Euroopa Liidu riikides aastatel 1999–2000 korraldatud küsitluste puhul 10–77%). Eesti uuringus oli intervjuudele vastamise protsent 69 ja päevikute täitjate protsent 49.

Et muuta kulutuste väljundtabelid võrreldavaks teiste riikide tabelitega, kasutatakse rahvusvahelist klassifikaatorit (individuaalse tarbimise klassifikaator otstarbe järgi — *Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP)*).

Aastal 2000 uuendati uuringut, mis võimaldas valimi tulemuste laiendamisel kogu riigile täpsemate hinnangute leidmist. Leibkonnapea mõiste asendati mõistega vastutav leibkonnaliige.

Kõik aastaraamatus avaldatud hinnangud on arvatud 2000. aasta rahvaloenduse andmetel leitud arvestusliku rahvaarvu baasil.

Kirjandust

Eesti piirkondlik statistika. 2004. *Regional Statistics of Estonia*. Aastakogumik. E-väljaanne.

Eesti Statistika. 2005. *Estonian Statistics*. Kuukiri, nr 3, 4.

Eesti Statistika Kuukiri. 2006. *Monthly Bulletin of Estonian Statistics*, nr 3.

Leibkonna elujärg. 2004. *Household Living Niveau*. Aastakogumik. Tallinn, 2005.

Definitions

Adult	A household member 16 years old or older.
Child	A household member between 0 and 15 years old.
Disposable income (net)	Monetary and non-monetary net income which is received as earnings from employment, income from self-employment (agricultural and non-farm self-employment), property income, pensions and different social benefits, grants, scholarships and other income (see <i>Other income</i>).
Head of zthe household (reference person)	An adult member of the household with the largest long-term contribution to the household income.
Household	A group of people who live in a common dwelling (at the same address) and share joint financial and/or food resources and whose members consider themselves to be members of one household. A household may also consist of one member only.
Income from labour	Includes earnings received from employment (wages and salaries, advance payments and premiums), holiday compensations without income tax.
Income from self-employment	Includes income from agricultural and forestry activity (monetary and non-monetary) and income from non-farm self-employment. Calculations of income from self-employment include only net income — current expenditure is deducted. The estimate is negative, if the expenditures of the current month are bigger than income.
Main dwelling	The dwelling where the person spends / has spent over a longer period most of the year or most of the time free from work or studies.
Median	A level of value such that half of the values is above the level and half below it.
Income/expenditures of a median household	Represents the income/expenditures per household member in a household such that, if ranked in order of increasing income/expenditures (a variation series), half of the households are above it and half of the households are below it.
Non-monetary consumption	Includes consumption of non-monetary income and own-produced foodstuffs calculated into monetary value.
Non-monetary income	Includes income from wage labour, as well as income for labour or goods and services received as a gift and calculated into monetary value.
Other expenditure	Includes various monetary expenditures such as alimonies, maintenance costs, fines, gifts, etc.
Other income	Includes income from the sale of personal goods, personal income tax returned, settlement of other taxes, refunded insurance premiums and lottery prizes.
Property income	Includes income from the rent of real estate, income from interests, income from dividends and income from intellectual property (copyright, etc.).
Rural households	Households who live in small towns or villages.
Transfers	Redistribution of funds from one part of the society to another. Transfers divided into two categories: redistribution of state and/or municipal funds to residents (pensions, unemployment benefits, child benefits, sickness benefits, etc.) and redistribution of private funds (maintenance allowance, support payments, gifts, etc.).
Urban households	Households who live in cities or towns.

Methodology

All households who live permanently in Estonia are considered the population to be studied. Persons who live in institutions (e.g., homes for the elderly, etc.) are not covered.

The estimates are based on the data collected by sample survey. Each selected household participates in the survey two times: in the same month of two consecutive years. In 2005, 4,979 different households were interviewed.

The survey consists of a family picture, food diary, income, taxes and expenditures diary and post interview. The family picture and post interview contain general information about

all household members. Each household fills in the food expenditures diary during half a month: the first half of the monthly sample completes it during the first half of the month and the other half of the monthly sample during the other half of the month. The income, taxes and expenditures diary is completed by households during the whole month.

In tables, all the estimates of income and expenditures have been calculated as average per household member. Equivalence scales 1:1:1.

A typical problem of household budget surveys is the very low response rate (according to the Eurostat data, in 1999–2000 it was 10–77% in the case of surveys conducted in EU countries). In the Estonian survey, the response rate for face-to-face interviews was 69% and the proportion of persons who completed the diary was 49%.

In order to make the expenditure tables comparable with those of other countries, the Eurostat Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP) is used.

All estimates in the yearbook have been calculated using the population number estimated on the basis of the 2000 Population Census results.

Publications

Eesti piirkondlik statistika. 2004. *Regional Statistics of Estonia. Yearbook. E-publication.*

Eesti Statistika. 2005. *Estonian Statistics. Monthly bulletin, No 3, 4.*

Eesti Statistika Kuukiri. 2006. *Monthly Bulletin of Estonian Statistics, No 3.*

Leibkonna elujärg. 2004. *Household Living Niveau. Yearbook. Tallinn, 2005.*

TERVISHOID

Tabel 1	Statsionaarsed tervishoiuasutused, 1990–2004	168
Tabel 2	Tervishoiutöötajad, 1998–2004.....	168
Tabel 3	Elanikke tervishoiutöötaja kohta, 1990–2004	169
Tabel 4	Ambulatoorne ja statsionaarne arstiabi, 1990, 1995, 2000–2004.....	169
Tabel 5	Vereteenistus, 1990, 1995–2004.....	170
Tabel 6	Kiirabi, 1990–2004.....	170
Tabel 7	Taastusravikeskused, 2000–2005	171
Tabel 8	Tuberkuloos, 1998–2004.....	171
Diagramm 1	Aktiivse tuberkuloosi haigestumus, 1970–2004.....	172
Tabel 9	Uued aktiivse tuberkuloosi haigusjuhud haige soo ja vanuse järgi, 1998–2004	172
Tabel 10	Aktiivse tuberkuloosi haigestumuskordajad haige soo ja vanuse järgi 100 000 elaniku kohta, 1998–2004.....	172
Tabel 11	Esmashaigestumine nakkushaigustesse, 1998–2004	173
Tabel 12	Nakkushaiguste esmashaigestumuskordaja 100 000 elaniku kohta, 1998–2004.....	173
Tabel 13	Pahaloomulised kasvajad, 1990–2003	174
Diagramm 2	Pahaloomuliste kasvajate esmashaigestumuskordaja 100 000 elaniku kohta, 1990–2003	174
Tabel 14	Psüühika- ja käitumishäired, 1998–2004.....	175
Diagramm 3	Psüühika- ja käitumishäireid 100 000 elaniku kohta, 1991–2004	175

PUBLIC HEALTH

Table 1	Inpatient health care institutions, 1990–2004	168
Table 2	Health care personnel, 1998–2004.....	168
Table 3	Inhabitants per one health care worker, 1990–2004.....	169
Table 4	Outpatient and inpatient medical care, 1990, 1995, 2000–2004.....	169
Table 5	Blood service, 1990, 1995–2004	170
Table 6	Emergency care, 1990–2004.....	170
Table 7	Health resorts, 2000–2005	171
Table 8	Tuberculosis, 1998–2004	171
Diagram 1	Active tuberculosis incidence rate, 1970–2004.....	172
Table 9	New cases of active tuberculosis by sex and age of the patient, 1998–2004.....	172
Table 10	Incidence rate of active tuberculosis by sex and age of the patient per 100,000 inhabitants, 1998–2004	172
Table 11	New cases of infectious diseases, 1998–2004.....	173
Table 12	Incidence rate of infectious diseases per 100,000 inhabitants, 1998–2004.....	173
Table 13	Malignant neoplasms (cancer), 1990–2003.....	174
Diagram 2	Incidence rate of malignant neoplasms per 100,000 inhabitants, 1990–2003	174
Table 14	Mental and behavioural disorders, 1998–2004.....	175
Diagram 3	Mental and behavioural disorders per 100,000 inhabitants, 1991–2004.....	175

Ülevaade

Peatükk esitab statistikat tervishoiutöötajate, haiglate ja taastusravikeskuste, haigestumuse ja ambulatoorse ning statsionaarse arstiabi kohta.

Statsionaarset arstiabi osutas 2004. aasta lõpus 51 haiglat. Aasta varem oli haiglaid 50. Iseseisvusaastatel on haiglate arv vähenenud 60%. See on toimunud peamiselt väikehaiglate sulgemise ning haiglate ühendamise tõttu. Aastatel 2000–2002 sai alguse haiglavõrgu reform, mille tulemusena koondati ajakohast kallist tehnoloogiat ja kõrget kvalifikatsiooni nõudvad meditsiinerialad piirkondlikesse haiglatesse ning hakati

väikehaiglaid ümber kujundama pikaravi- ja hooldushaiglateks. 2002. aastaks haiglate arv stabiliseerus, kuid jätkus haiglate reorganiseerimine.

Tervishoiusüsteemi ümberkorraldustega on ravivoodite arv haiglates samuti järjepidevalt vähenenud. Aastatel 1991–2004 vähenes voodikohtade arv ligikaudu kaks korda. Veidi vähenes ravivoodite arv ka 2004. aastal — eelnenud aastaga võrreldes 2%. 2004. aasta lõpus oli haiglates 7850 ravivoodit.

Hoolimata ravivoodite arvu kahekordsest vähenemisest, pole haiglaravil olnud inimeste arv 1000 elaniku kohta kuigivõrd muutunud, sest Eesti elanike arv on samuti pidevalt vähenenud ning voodikohti on hakatud intensiivsemalt kasutama.

Aastatel 1990–2004 vähenes keskmine haiglaravi kestus enam kui poole võrra (17 päevast 8-ni). Samas on viimastel aastatel suurenenud voodikohtade kasutamise intensiivsust iseloomustavad näitajad (voodikäive, voodikoormus ja voodihõive). 2004. aastal kasvas voodikäive võrreldes 2003. aastaga 6% ning voodikoormus 4%.

Ambulatoorseste vastuvõttude arv suurenes 2004. aastal eelmise aastaga võrreldes 2%. Inimese kohta registreeriti keskmiselt 6,2 arstikülastust. Jätakuvalt vähenes koduviisiite arv — 2003. aastaga võrreldes 20%. Arsti koduviisiite oli inimese kohta aastas vaid 0,1. Hambaarsti juures käis Eesti elanik keskmiselt 1,2 korda aastas, kusjuures kogu vaadeldava perioodi (1990–2004) jooksul toimunud hambaarsti vastuvõttude arvu vähenemine 2004. aastal peatus.

2004. aasta lõpus töötas Eestis 10 000 elaniku kohta 32 arsti ja 8,6 hambaarsti. Hambaarstide arv on alates 1992. aastast pidevalt suurenenud, samuti suurenes aastatel 2002–2004 veidi arstide arv, kuid õendustöötajate ja teiste meditsiinikooli lõpetanute arv 10 000 elaniku kohta vähenes 2004. aastal eelnenud aastaga võrreldes 76-st 74-ni. Ühe arsti kohta on Eestis keskmiselt kaks õendustöötajat.

Taastusravikeskuste arv 2005. aastal ei muutunud. Taheva Lastesaanatoorium lõpetas tegevuse, kuid avati üks uus taastusravikeskus. Võrreldes 2004. aastaga suurenes taastusravikeskustes majutatud inimeste arv nii Eesti elanike kui ka välismaalaste arvelt. Voodipäevade arv Eesti elanikel aga kahanes, mis näitab keskmise majutuskestuse lühenemist.

Olulisi rahva tervise näitajaid on aktiivsesse tuberkuloosi haigestumus ja tuberkuloosi levimus. Kuigi tuberkuloosi levimuskordaja 100 000 elaniku kohta 2004. aastal pisut vähenes, on see viimastel aastatel püsinud suhteliselt samal tasemel. Võrreldes 1990-ndate keskpaigaga, kus tuberkuloosi levijuhtude arv ulatus üle kahe tuhande, on see näitarv vähenenud peaaegu neli korda. 2004. aastal vähenes jätkuvalt ka aktiivse tuberkuloosi esmashaigestumus. Eestis haigestuvad mehed tuberkuloosi 2–3 korda sagedamini kui naised, kusjuures suurimasse riskirühma kuuluvad nii 55–64-aastased mehed kui ka naised.

Pahaloomuliste kasvajate arv on Eestis aasta-aastalt suurenenud. Et vähahaigestumus suureneb vanuse kasvades, siis järjepidevalt suurenenud uute vähijuhtude arv on tingitud eelkõige rahvastiku vananemisest. Mõningane vähahaigestumuse tõusutrendi seiskumine aastatel 2001–2003 võib olla seotud asjaoluga, et nimetatud aastate kohta on vähiregistri andmed esialgsed.

2004. aastal suurenes psühhiaatrite aasta jooksul konsulteeritud psüühika- ja käitumishäirete haigusjuhtude arv 100 000 elaniku kohta 18%, sealhulgas esmaste psüühika- ja käitumishäirete arv suurenes 3%. Siinjuures peab arvestama, et Eesti Haigekassa andmetel diagnoosivad peale psühhiaatrite ligi poole psüühika- ja käitumishäirete esmasjuhtudest mittpsühhiaatrid (peamiselt perearstid), mida aga käesolev peatükk ei kajasta.

Paljudele nakkushaigustele on iseloomulik haigestumuskordaja kõikumine. Grippi registreeriti 2004. aastal viis korda vähem kui 2003. aastal. Märkimisväärselt vähenes haigestumus ülemiste hingamisteede nakkustesse, läkakõhasse ja sarlakitesse, suurenes tuulerõugetesse haigestunute arv. Haigestumine viirushepatiiti on kolme viimase aasta jooksul oluliselt vähenenud.

2001. aasta HIV-nakkuse plahvatuslikule tõusule järgnenud langustendents jätkus ka 2004. aastal, kuid aidi registreeriti juba 27 juhtumit, peaaegu kolm korda rohkem kui eelmisel, 2003. aastal.

Overview

The chapter presents statistics on medical staff, hospitals and health resorts, morbidity, as well as outpatient and stationary medical service.

At the end of 2004, 51 hospitals provided inpatient health care services. A year earlier there were 50 hospitals in Estonia. During the years of independence, the number of hospitals has decreased by 60%. The main reasons are closing small hospitals and uniting hospitals. In 2000–2002, according to the Hospital Development Plan, medical specialities requiring expensive technology and highly qualified specialists were concentrated in regional hospitals and the reorganisation of small hospitals for providing rehabilitation and nursing care started. The number of hospitals was stable already by 2002, but the reorganisation of small hospitals continued.

During the reorganisation of health care system the number of hospital beds has continuously decreased. In 1991–2004 the number of beds decreased nearly two times. In 2004 compared to 2003, the number of hospital beds also slightly decreased — by 2%. At the end of 2004 there were 7,850 hospital beds for inpatient health care services.

Despite the decrease of hospital beds the number of hospitalised persons per 1,000 inhabitants has not significantly changed, as the population of Estonia has also constantly decreased and the use of hospital beds has intensified.

In 1990–2004 the average length of stay at hospitals decreased more than two times (from 17 days to 8). During last years the indicators characterising the use of hospital beds (bed occupancy, bed occupancy rate and bed turnover) have improved. In 2004 compared to 2003 the bed turnover increased 6% and bed occupancy 4%.

In 2004 compared to the previous year, the number of outpatient visits increased 2%. In 2004 there were on an average 6.2 visits per inhabitant. The number of home visits continuously decreased — 20% compared to 2003. The number of home visits per inhabitant per year was only 0.1. The number of visits to the dentist was on an average 1.2 visits per inhabitant per year, whereby the decline tendency of the last decade stopped in 2004.

At the end of 2004, in Estonia there were 32 practising physicians and 8.6 dentists per 10,000 inhabitants. Since 1992 the number of dentists has continuously increased. In 2002–2004 the number of doctors also slightly increased, but in 2004 compared to 2003 the nursing staff per 10,000 inhabitants decreased from 76 to 74.

In 2005 the number of health resorts remained the same. The Taheva Children Sanatorium was closed, and one new resort was opened. Compared to 2004, the number of persons accommodated in health resorts grew on account of both residents of Estonia and foreign visitors. The number of bed-days of residents of Estonia decreased, which indicates to the shortened average length of stay.

Important public health indicators are the active tuberculosis incidence and prevalence rates. In comparison with the middle of 1990s the number of cases of active tuberculosis has decreased nearly four times. Although in 2004 compared to 2003 the prevalence rate slightly decreased, during recent years the morbidity of tuberculosis remained relatively on the same level. In 2004 the number of new cases of active tuberculosis also decreased. In Estonia the frequency of new cases of active tuberculosis is 2–3 times higher among males than among females, whereby the highest risk groups are both males and females aged 55–64.

The incidence rate of malignant neoplasms has increased year by year. As the incidence rate of cancer is increasing with the age, the continuous growth of cancer incidence rate is largely related to the population ageing. In 2001–2003 a certain stagnation in the growth trend of cancer morbidity might be connected to the data quality, as the data about malignant neoplasms for 2001–2003 are preliminary.

In 2004 the cases of mental and behavioural disorders (per 100,000 inhabitants) consulted by psychiatrists increased 18%, of which the incidence rate of new cases increased 3%. It is important to mention that according to the Estonian Health Insurance Fund almost a half

of new mental and behavioural disorders are registered by non-psychiatrists (mostly by family doctors). Those cases of incidence are not included in the present chapter.

The typical fluctuation in the incidence rate of several infectious diseases can be noticed. In 2004 compared to 2003, the incidence rate of influenza decreased five times. There was also a remarkable decrease in the cases of acute upper respiratory infections, whooping cough and scarlatina. The incidence rate of chickenpox increased. The morbidity of viral hepatitis has also remarkably decreased during the last three years.

The explosive growth of HIV infection in 2001 which significantly decreased in 2002, also showed a decline tendency in 2003–2004, but in 2004 there were 27 new cases of AIDS in Estonia — nearly three times more compared to 2003.

Tabel 1 **Statsionaarsed tervishoiuasutused, 1990–2004**

Table 1 **Inpatient health care institutions, 1990–2004**

(aasta lõpus — at the end of the year)

Aasta	Haiglad	Ravivoodid haiglates	Ravivoodeid 10 000 elaniku kohta	Ravivoodid päevastatsionaaris ^a
Year	Hospitals	Hospital beds	Hospital beds per 10,000 inhabitants	Day-care beds ^a
1990	125	19 044	121,5	90
1991	120	17 626	113,4	140
1992	118	14 843	98,2	146
1993	115	14 377	97,3	211
1994	107	12 521	86,5	173
1995	83	11 994	84,2	143
1996	79	11 184	79,5	165
1997	79	10 794	77,5	320
1998	78	10 509	76,2	385
1999	78	10 358	75,5	373
2000	68	9 828	71,9	380
2001	68	9 320	68,5	395
2002	51	8 248	60,8	403
2003	50	8 017	59,3	375
2004	51	7 850	58,3	...

^a Päevastatsionaari ravivoodeid ei arvestata haiglavoodite üldarvus. Nii haiglate kui ka ambulatoorsete tervishoiuasutuste juures asuvate päevastatsionaaride ravivoodid.

^a Day-care beds are excluded from the total number of hospital beds; day-care beds both at hospitals and outpatient health care institutions.

Tabel 2 **Tervishoiutöötajad, 1998–2004**

Table 2 **Health care personnel, 1998–2004**

(aasta lõpus — at the end of the year)

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	
Arstid	4 461	4 504	4 477	4 354	4 236	4 277	4 312	Physicians
Arste 10 000 elaniku kohta	32,3	32,8	32,8	32,0	31,2	31,7	32,0	Physicians per 10,000 inhabitants
Hambaarstid	1 015	1 036	1 034	1 108	1 078	1 127	1 165	Dentists
Hambaarste 10 000 elaniku kohta	7,4	7,6	7,6	8,1	8,0	8,3	8,6	Dentists per 10,000 inhabitants
Õendustöötajad ja teised meditsiinikooli lõpetanud	10 419	10 196	10 095	9 945	9 976	10 268	10 021	Nursing staff and other graduates of medical schools
õendustöötajad laborandid	9 055	8 887	8 661	8 547	8 716	8 815	8 676	nursing staff clinical laboratory assistants
	654	635	653	611	547	590	561	
Õendustöötajaid ja teisi meditsiinikooli lõpetanud 10 000 elaniku kohta	75,5	74,3	73,9	73,1	73,6	76,0	74,4	Nursing staff and other graduates of medical schools per 10,000 inhabitants
Proviisorid	777	805	815	784	754	776	845	Pharmacists

Tabel 3 **Elanikke tervishoiutöötaja kohta, 1990–2004**
 Table 3 *Inhabitants per one health care worker, 1990–2004*
 (aasta lõpus — at end-year)

Aasta Year	Arst Physician	Hambaarst Dentist	Õendustöötaja Nursing staff	Laborant Clinical laboratory assistant
1990	275	1 950	114	1 972
1991	273	1 889	118	1 905
1992	289	1 778	124	1 864
1993	292	1 688	122	1 817
1994	292	1 623	125	1 815
1995	295	1 534	125	1 816
1996	296	1 403	129	1 769
1997	307	1 389	131	1 870
1998	309	1 359	132	2 109
1999	305	1 324	135	2 161
2000	305	1 322	135	2 093
2001	313	1 229	137	2 228
2002	320	1 258	136	2 479
2003	316	1 199	132	2 290
2004	313	1 157	134	2 402

Tabel 4 **Ambulatoorne ja statsionaarne arstiabi, 1990, 1995, 2000–2004**
 Table 4 *Outpatient and inpatient medical care, 1990, 1995, 2000–2004*

	1990	1995	2000	2001	2002	2003	2004	
Arsti ambulatoorsed vastuvõttud, tuhat	11 085,4	8 004,6	8 151,1	8 013,3	7 955,2	8 111,9	8302,6	<i>Outpatient visits, thousands</i>
elaniku kohta	7,1	5,6	6,0	5,9	5,9	6,0	6,2	<i>per inhabitant</i>
Arsti koduviisidid, tuhat	1 065,8	689,1	503,0	398,5	291,8	223,1	177,8	<i>Home visits, thousands</i>
elaniku kohta	0,7	0,5	0,4	0,3	0,2	0,2	0,1	<i>per inhabitant</i>
Hambaarsti vastuvõttud, tuhat	2 614,8	2 053,3	1 890,8	1 824,5	1 728,2	1 631,3	1 658,0	<i>Visits to dentist's, thousands</i>
elaniku kohta	1,7	1,4	1,4	1,3	1,3	1,2	1,2	<i>per inhabitant</i>
Hospitaliseeritud haiged, tuhat	290,0	266,3	279,5	268,7	259,8	260,1	258,8	<i>Inpatients, thousands</i>
1000 elaniku kohta	184,8	185,4	204,1	197,0	191,2	192,2	191,8	<i>per 1,000 inhabitants</i>
Keskmine ravi kestus statsio- naaris, päeva	17,4	12,7	9,2	8,7	8,4	8,2	8,0	<i>Average length of stay at hospitals per inpatient, days</i>
Voodikoormus, päeva	274,5	280,6	256,1	249,6	247,0	255,6	265,0	<i>Bed occupancy, days</i>
Voodihõive, %	75,2	76,9	70,0	68,1	67,7	71,8	74,4	<i>Bed occupancy rate, %</i>
Voodikäive	15,8	22,1	27,7	28,7	29,5	31,3	33,2	<i>Bed turnover</i>

Tabel 5 **Vereteenistus, 1990, 1995–2004**
 Table 5 *Blood service, 1990, 1995–2004*

Aasta Year	Veredoonorid		Plasmadoonorid Plasma donors	Vereandmise korrad Blood donations
	kokku <i>Blood donors total</i>	esmakordsed doonorid <i>donors for the first time</i>		
1990	35 866	8 669	1 253	77 392
1995	26 324	8 939	1 188	51 247
1996	26 252	8 920	2 031	46 056
1997	24 393	8 269	399	43 825
1998	26 201	8 827	339	48 017
1999	27 109	10 624	56	49 524
2000	28 660	9 547	22	50 879
2001	29 134	8 937	8	49 979
2002	32 153	10 319	22	53 716
2003	34 012	10 122	3	57 347
2004	34 142	9 997	-	57 797

Tabel 6 **Kiirabi, 1990–2004**
 Table 6 *Emergency care, 1990–2004*

Aasta Year	Kiirabi-asutused ja kiirabi-osakonnad <i>Emergency aid stations and wards</i>	Kiirabitöötajad			Kiirabi väljakutsed		Abi saanud inimesed		
		kokku <i>Emergency personnel total</i>	arstid <i>physicians</i>	õendus-töötajad <i>nursing staff</i>	kokku <i>Emergency calls total</i>	täidetud väljakutsed <i>fulfilled calls</i>	kokku <i>Persons who received aid total</i>	Ambula-toorselt abi saanud <i>outpatient aid</i>	1000 elaniku kohta <i>per 1,000 inhabitants</i>
1990	37	1 115	277	540	335 217	322 084	365 639	39 298	233,0
1991	37	982	232	445	312 229	229 619	345 647	43 152	221,4
1992	40	884	221	445	272 227	262 110	301 870	36 389	196,9
1993	42	887	202	431	292 337	281 484	327 552	39 408	219,2
1994	44	823	169	422	288 296	280 438	322 564	39 633	220,6
1995	45	825	164	400	282 864	276 099	326 244	49 481	227,1
1996	44	806	142	350	241 174	234 381	294 662	56 805	208,2
1997	43	906	154	396	228 812	223 274	287 180	61 919	205,2
1998	42	902	147	391	233 146	226 301	286 549	61 027	206,7
1999	42	881	145	380	224 523	217 677	269 765	53 486	196,1
2000	43	877	133	376	238 746	232 618	286 163	54 108	209,0
2001	32	958	148	424	249 874	243 071	287 263	45 202	210,6
2002	28	1 061	143	451	251 103	244 508	267 372	28 710	196,7
2003	25	1 091	120	489	260 482	253 811	254 301	21 216	187,9
2004	26	1 082	115	468	252 980	246 611	232 516	9 157	172,3

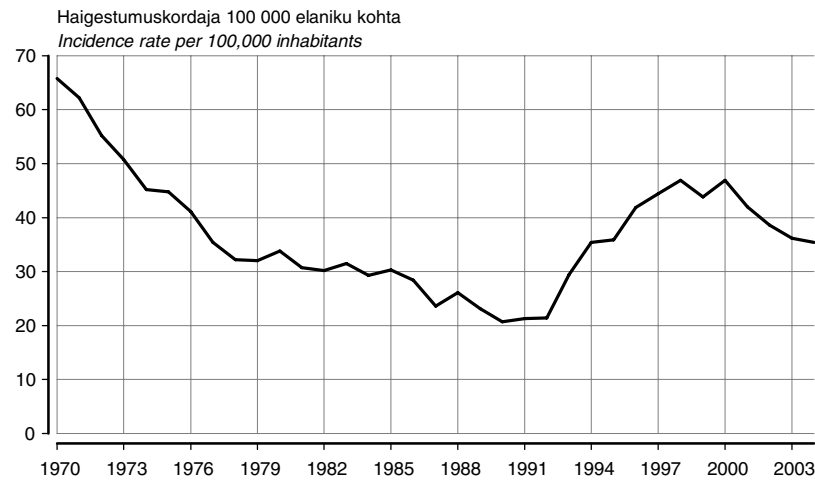
Tabel 7 **Taastusravikeskused, 2000–2005**
 Table 7 *Health resorts, 2000–2005*

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	
Taastusravi-keskused	13	14	15	16	16	16	Health resorts
lasteasutused	1	1	1	1	1	-	for children
Kohad, aasta keskmine	2 304	2 379	2 705,5	3 299	3 695	4 095	Beds (yearly average)
lasteasutustes	55	55	55	55	55	-	for children
Arstid	49	55	60	69	69	68	Physicians
Majutatud	82 758	101 429	133 714	182 313	247 562	268 489	Persons accommodated
Eesti elanikud	23 258	24 951	44 182	50 152	86 352	87 803	residents of Estonia
välismaalased	59 500	76 478	89 532	131 161	161 210	180 686	foreigners
välismaalaste osatähtsus, %	71,9	75,4	67,0	71,9	65,1	67,3	share of foreigners, %
Majutatud ravi eesmärgil	62 922	76 538	93 430	125 980	160 229	174 698	Persons accommodated with the aim of getting treatment
Eesti elanikud	14 532	13 116	16 595	27 128	35 298	45 301	residents of Estonia
välismaalased	48 390	63 422	76 835	97 897	124 931	129 395	foreigners
Majutatud ravi eesmärgita	19 836	24 891	39 968	56 333	87 333	93 796	Persons accommodated without the aim of getting treatment
Eesti elanikud	8 726	11 835	27 272	23 069	37 438	42 942	residents of Estonia
välismaalased	11 110	13 056	12 696	33 264	49 895	50 854	foreigners
Voodipäevad	499 026	574 740	657 621	919 237	1 027 941	1 045 821	Bed days
ravi eesmärgil	454 333	522 358	578 635	706 903	824 977	845 833	with the aim of getting treatment
Eesti elanikud	133 292	86 779	96 643	189 388	204 699	165 149	residents of Estonia
välismaalased	321 041	435 579	481 992	527 515	620 278	680 684	foreigners
ravi eesmärgita	44 693	52 382	78 986	212 334	203 512	201 534	without the aim of getting treatment
Eesti elanikud	20 852	22 802	29 546	58 398	70 635	68 298	residents of Estonia
välismaalased	23 841	29 580	49 440	153 936	132 877	133 236	foreigners
Voodikoormus, päeva	217	242	243	279	278	255	Bed occupancy, days

Tabel 8 **Tuberkuloos, 1998–2004**
 Table 8 *Tuberculosis, 1998–2004*

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	
Uued aktiivse tuberkuloosi haigusjuhud	650	602	642	573	525	490	477	New cases of active tuberculosis
mehed	448	411	448	396	348	338	330	males
naised	202	191	194	177	177	152	147	females
Aktiivse tuberkuloosi haigestumuskordaja 100 000 elaniku kohta	46,9	43,8	46,9	42,0	38,6	36,2	35,4	Incidence rate of active tuberculosis per 100,000 inhabitants
mehed	70,0	64,8	70,9	63,0	55,6	54,2	53,1	males
naised	27,1	25,8	26,3	24,1	24,2	20,8	20,2	females
Aktiivse tuberkuloosi levijuhud aasta lõpus	1 657	1 495	804	615	514	550	532	Persons with active tuberculosis at end-year
mehed	1 201	1 064	623	462	361	384	383	males
naised	456	431	181	153	153	166	149	females
Aktiivse tuberkuloosi levimuse määr aasta lõpus 100 000 elaniku kohta	120,1	109,0	58,8	45,2	37,9	40,7	39,8	Point prevalence rate of active tuberculosis at end-year per 100,000 inhabitants
mehed	188,8	168,2	98,8	73,6	57,8	61,7	61,7	males
naised	61,4	58,3	24,6	20,9	20,9	22,8	20,5	females

Diagramm 1 **Aktiivse tuberkuloosi haigestumus, 1970–2004**
 Diagram 1 *Active tuberculosis incidence rate, 1970–2004*

Tabel 9 **Uued aktiivse tuberkuloosi haigusjuhud haige soo ja vanuse järgi, 1998–2004**
 Table 9 *New cases of active tuberculosis by sex and age of the patient, 1998–2004*

Aasta Year	Kokku Total	Vanuserühm Age group									
		0–4	5–14	15–19	20–24	25–34	35–44	45–54	55–64	65–74	75+
Mehed — Males											
1998	448	-	4	13	21	68	110	116	67	35	14
1999	411	-	6	9	29	65	100	103	60	29	10
2000	448	3	6	4	25	72	123	106	67	30	12
2001	396	1	8	10	19	59	89	101	62	38	9
2002	348	1	2	3	19	48	109	93	42	21	10
2003	338	-	-	4	19	60	82	84	57	26	6
2004	330	-	-	4	11	54	90	94	42	27	8
Naised — Females											
1998	202	2	4	10	18	35	50	33	27	17	6
1999	191	2	6	8	18	31	46	41	11	18	10
2000	194	4	6	13	14	33	35	35	16	23	15
2001	177	3	3	4	16	29	37	42	13	20	10
2002	177	-	1	13	11	37	36	34	18	15	12
2003	152	2	2	4	17	27	31	32	9	17	11
2004	147	1	1	8	7	30	21	35	16	18	10

Tabel 10 **Aktiivse tuberkuloosi haigestumuskordajad haige soo ja vanuse järgi 100 000 elaniku kohta, 1998–2004**

Table 10 *Incidence rate of active tuberculosis by sex and age of the patient per 100,000 inhabitants, 1998–2004*

Aasta Year	Kokku Total	Vanuserühm Age group									
		0–4	5–14	15–19	20–24	25–34	35–44	45–54	55–64	65–74	75+
Mehed — Males											
1998	70,0	-	0	7,8	27,2	22,9	70,5	137,9	164,5	140,4	194,0
1999	64,8	-	0	11,5	18,8	31,8	68,2	122,6	150,0	124,9	157,5
2000	70,9	0	3,2	11,3	8,3	27,4	76,7	146,7	158,3	138,1	158,1
2001	63,0	0	1,1	15,0	20,4	20,7	63,8	104,2	154,3	126,5	192,8
2002	55,6	0	1,2	3,7	6,0	20,5	52,7	126,9	144,1	85,2	100,6
2003	54,2	-	-	0	7,9	20,3	66,8	95,2	131,3	115,1	117,3
2004	53,1	-	-	0	7,7	11,7	60,7	104,4	147,2	84,6	115,6
Naised — Females											
1998	27,1	0	2,0	8,1	21,4	19,2	33,5	53,8	35,5	32,2	32,0
1999	25,8	0	2,1	12,0	17,2	19,4	30,1	48,3	45,1	13,3	32,8
2000	26,3	0	4,4	11,8	27,9	15,1	32,5	35,7	39,3	19,5	40,5
2001	24,1	0	3,5	5,8	8,5	17,2	29,0	37,1	48,1	15,9	34,1
2002	24,2	-	0	1,9	27,2	11,8	37,7	35,8	39,5	21,9	24,8
2003	20,8	0	2,6	3,8	8,2	18,2	27,9	30,8	37,6	10,9	27,2
2004	20,2	0	1,4	1,9	16,0	7,5	31,4	20,8	41,3	19,3	27,9

Tabel 11 **Esmashaigestumine nakkushaigustesse, 1998–2004**
 Table 11 *New cases of infectious diseases, 1998–2004*

Nakkushaigus	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	Infectious disease
Salmonelloosid	437	462	556	304	337	184	135	Salmonella infections
Šigelloosid	273	145	195	431	336	142	149	Shigellosis
Teetanus	1	1	1	1	-	1	-	Tetanus
Difteeria	-	-	2	2	-	-	-	Diphtheria
Läkakõha	344	235	503	319	215	623	455	Whooping cough
Sarlakid	2 515	578	329	651	1 314	401	254	Scarlatina
Meningokokk-nakkus	7	6	11	22	10	11	11	Meningococcal infection
Puukentsefaliit	387	185	272	215	90	237	182	Tick-borne encephalitis
Tuulerõuged	7 123	6 848	7 893	6 199	6 250	5 053	6 873	Chickenpox
Leetrid	17	12	9	-	-	-	-	Measles
Punetised	458	238	370	274	96	48	22	German measles
Viirushepatiit	1 986	1 039	1 070	1 090	676	542	469	Viral hepatitis
Mumps	1 127	409	63	45	36	35	132	Mumps
Ülemiste hingamisteede ägedad nakkused	245 802	231 917	267 794	256 273	221 602	245 585	226 646	Acute upper respiratory infections
Gripp	82 544	30 938	30 118	7 363	2 796	7 194	1 400	Influenza
Sügelised	3 793	3 979	3 767	3 959	4 031	3 139	3 005	Scabies
Süüfilis	1 050	804	587	418	287	212	152	Syphilis
Gonokokk-nakkus	1 577	1 146	867	686	538	457	484	Gonococcal infection
HIV-kandlus	9	9	390	1 474	899	828	743	HIV carrying
HIV-tõbi	4	2	3	2	4	10	27	AIDS

Tabel 12 **Nakkushaiguste esmashaigestumuskordaja 100 000 elaniku kohta, 1998–2004**

Table 12 *Incidence rate of infectious diseases per 100,000 inhabitants, 1998–2004*

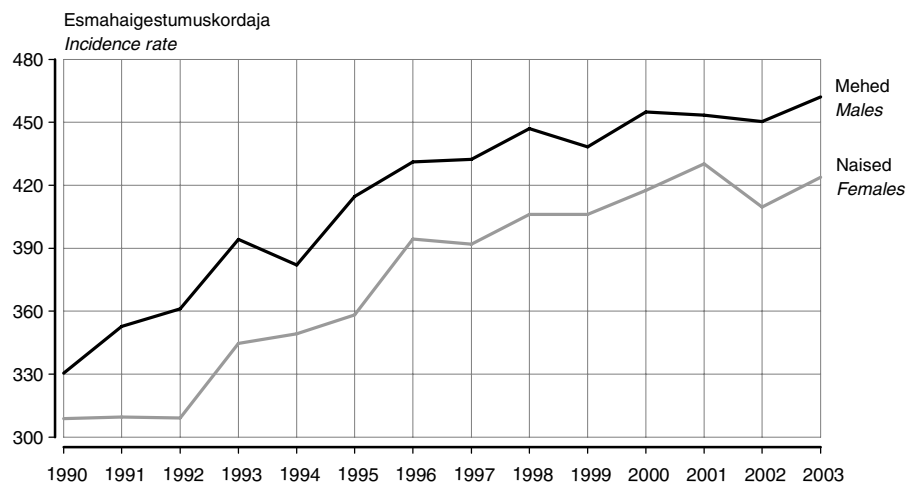
Nakkushaigus	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	Infectious disease
Salmonelloosid	31,5	33,6	40,6	22,3	24,8	13,6	10,0	Salmonella infections
Šigelloosid	19,7	10,5	14,2	31,6	24,7	10,5	11,0	Shigellosis
Teetanus	0,1	0,1	0,1	0,1	-	0,1	-	Tetanus
Difteeria	-	-	0,1	0,1	-	-	-	Diphtheria
Läkakõha	24,8	17,1	36,7	23,4	15,8	46,0	33,7	Whooping cough
Sarlakid	181,4	42,0	24,0	47,7	96,7	29,6	18,8	Scarlatina
Meningokokk-nakkus	0,5	0,4	0,8	1,6	0,7	0,8	0,8	Meningococcal infection
Puukentsefaliit	27,9	13,4	19,9	15,8	6,6	17,5	13,5	Tick-borne encephalitis
Tuulerõuged	513,9	497,8	576,3	454,4	460,0	373,3	509,4	Chickenpox
Leetrid	1,2	0,9	0,7	0,0	-	-	-	Measles
Punetised	33,0	17,3	27,0	20,1	7,1	3,5	1,6	German measles
Viirushepatiit	143,3	75,5	78,1	79,9	49,8	40,0	34,8	Viral hepatitis
Mumps	81,3	29,7	4,6	3,3	2,6	2,6	9,8	Mumps
Ülemiste hingamisteede ägedad nakkused	17 732,6	16 858,7	19 553,9	18 787,0	16 310,5	18 143,7	16 797,4	Acute upper respiratory infections
Gripp	5 954,9	2 249,0	2 199,2	539,8	205,8	531,5	103,8	Influenza
Sügelised	273,6	289,2	275,1	290,2	296,7	231,9	222,7	Scabies
Süüfilis	75,7	58,4	42,9	30,6	21,1	15,7	11,3	Syphilis
Gonokokk-nakkus	113,8	83,3	63,3	50,3	39,6	33,8	35,9	Gonococcal infection
HIV-kandlus	0,6	0,7	28,5	108,1	66,2	61,2	55,1	HIV carrying
HIV-tõbi	0,3	0,1	0,2	0,1	0,3	0,7	2,0	AIDS

Tabel 13 **Pahaloomulised kasvajakasv, 1990–2003^a**
 Table 13 **Malignant neoplasms (cancer), 1990–2003^a**

Aasta Year	Pahaloomuliste kasvajakasvate esmasjuhud			Esmahaigestumuskordaja 100 000 elaniku kohta		
	kokku	mehed	naised	kokku	mehed	naised
	New cancer cases			Incidence rate per 100,000 inhabitants		
	total	males	females	total	males	females
1990	4 952	2 410	2 542	315,6	328,3	304,4
1991	5 117	2 559	2 558	327,7	350,5	307,8
1992	5 112	2 581	2 531	333,4	361,0	309,4
1993	5 505	2 749	2 756	368,4	395,7	344,7
1994	5 330	2 587	2 743	364,4	381,2	349,9
1995	5 532	2 764	2 768	385,1	415,4	358,9
1996	5 863	2 836	3 027	414,2	433,4	397,7
1997	5 851	2 845	3 006	418,1	440,2	399,0
1998	5 954	2 885	3 069	429,5	451,0	411,1
1999	5 906	2 841	3 065	429,3	447,8	413,5
2000	6 008	2 897	3 111	438,7	458,7	421,6
2001	6 014	2 852	3 162	440,9	453,4	430,2
2002	5 821	2 821	3 000	428,4	450,4	409,6
2003	5 976	2 882	3 094	441,5	462,1	423,9

Diagramm 2 **Pahaloomuliste kasvajakasvate esmahaigestumuskordaja 100 000 elaniku kohta, 1990–2003^a**

Diagram 2 **Incidence rate of malignant neoplasms per 100,000 inhabitants, 1990–2003^a**

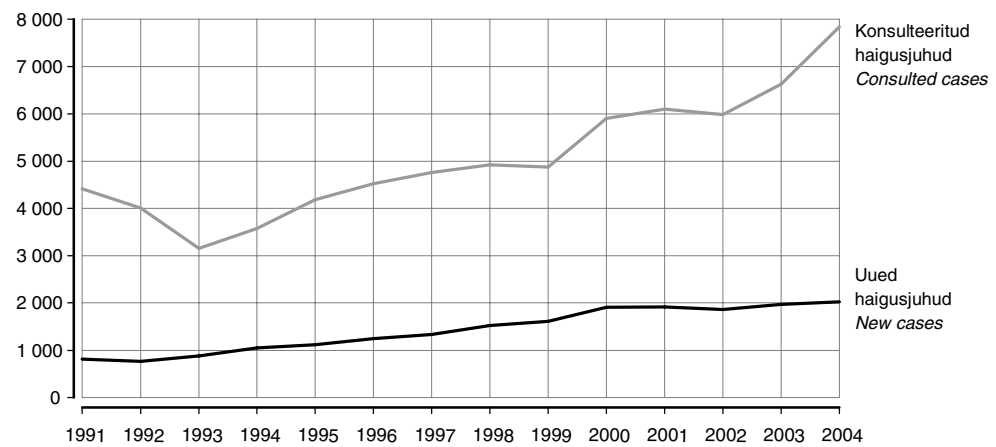
^a Andmed pahaloomuliste kasvajakasvate kohta põhinevad Eesti vähiregistri andmebaasil. Aastate 1990–2000 andmeid on täpsustatud. Isikuandmete kaitse seaduse muudatustest tulenevalt puudub alates 2001. aastast võimalus vähiregistri andmete võrdlemiseks Statistikaameti surmapõhjuste andmebaasiga. Seetõttu on vähenenud pahaloomuliste kasvajakasvate statistika usaldusväärsus ning aastate 2001–2003 andmed avaldatakse esialgsena.

^a Data about malignant neoplasms come from the database of the Estonian Cancer Register. The data for the years 1990–2000 have been revised. Due to amendments made in the Personal Data Protection Act the comparisons of the Cancer Register data and mortality database of Statistics Estonia are not available. Therefore the data about malignant neoplasms for 2001–2003 are preliminary.

Tabel 14 **Psüühika- ja käitumishäired, 1998–2004**
 Table 14 **Mental and behavioural disorders, 1998–2004**
 (psühhiaatri ambulatoorne vastuvõtt — outpatient psychiatric care)

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	
Aasta jooksul konsulteeritud haigusjuhud	68 223	67 066	80 837	83 112	81 358	89 639	105 720	Cases consulted during the year
100 000 elaniku kohta	4 921,7	4 875,2	5 902,6	6 092,8	5 988,2	6 622,5	7 835,2	per 100,000 inhabitants
uued haigusjuhud	21 049	22 122	26 052	26 041	25 224	26 628	2 7251	new cases
100 000 elaniku kohta	1 518,5	1 608,1	1 902,3	1 909,0	1 856,6	1 967,3	2 019,7	per 100,000 inhabitants

Diagramm 3 **Psüühika- ja käitumishäireid 100 000 elaniku kohta, 1991–2004**
 Diagram 3 **Mental and behavioural disorders per 100,000 inhabitants, 1991–2004**

Mõisted

- Ambulatoorne abi** Mittestatsionaarne tervishoiuteenus, mille korral patsiendi visiit tervishoiuasutusse on piiratud mõne tunniga ja ei ole vajalik ööpäevaringne viibimine haiglas.
- Arsti ambulatoorne vastuvõtt** Meditsiiniabi (tervishoiuteenust) vajava isiku pöördumine arsti poole tema vastuvõtuajal.
- (Esmas)haigestumus** Protsess, mis näitab haiguse tekkimise kiirust rahvastikus
 Seda mõõdetakse:
 absoluutarvuga — uute haigusjuhtude ehk esmasjuhtude arv mingil ajavahemikul;
 suhtarvuga — haigestumuskordaja, mis väljendab haigusjuhtude arvu rahvaarvu suhtes mingil ajavahemikul.
 Nakkushaiguste puhul registreeritakse iga haigusjuht kui esmasjuht.
- Haigla** Asukoha, ehitise, administratiivse korralduse ja personali suhtes kehtestatud nõuetele vastav meditsiini-asutus ööpäevaseks statsionaarse arstiabi andmiseks. Haiglad võivad anda ka ambulatoorset ja päevastatsionaarset arstiabi.
- Keskmine ravikestus statsionaaris** Keskmine voodipäevade arv kõigi haigla statsionaarist lahkunute kohta aruandeaastal (sh teise haiglasse üleviidud ja surnud) sõltumata haiglaravi põhjusest.
- Levimus** Protsess, mis näitab uute (ehk esmasjuhtude) ja vanade haigusjuhtude esinemust rahvastikus mingil ajamomendil.
- Päevastatsionaar** Haigla või ambulatoorse arstiabi-asutuse juures asuv tervishoiuasutuse allüksus, kus antakse arstiabi haigetele, kes vajavad terviseuringuid, raviprotseduure (sh operatsioone) ning nendejärgset jälgimist. Haige viibib päevaravil rohkem kui 6 tundi päevas.
- Tervishoiutöötajad (praktiseeriv tervishoiupersonal)** Tervishoiuteenust osutavad eriharidusega töötajad.

Vereteenistus	Haiglate õigeaegne varustamine kvaliteetsete verekomponentidega.
Vere- ja plasmadoonor	Inimene, kes vabatahtlikult ja tasuta loovutab oma verd. Plasma on verekomponent.
Voodihõive	Ravivoodi aasta jooksul kasutusel olnud päevade osatähtsus aasta päevade arvus (protsentides).
Voodikoormus	Päevade arv aastas, mille jooksul ravivoodit kasutatakse.
Voodikäive	Hospitaliseeritud haigeid ravivoodi kohta aastas.
Õendustöötaja	Õde, ämmaemand ja velsker (isik, kes on läbinud vähemalt 3-aastase õendusala baaskursuse).

Metoodika

Tervishoiustatistika tegemiseks küsitletakse kõiki tervishoiuteenust osutavaid ambulatoorse ja statsionaarse ravi asutusi ja nende allüksusi. Andmeid kogub ja töötleb Sotsiaalministeerium.

Eraldi kogub ja töötleb mitmeid erialaseid andmeid vastavalt oma valdkonnale Eesti Vähiregister, Tuberkuloosiandmekogu, Tervisekaitseinspeksioon (nakkushaigused), Põhja-Eesti Verekeskus jt.

Taastusravi andmeid kogub taastusravikeskustelt Statistikaamet.

Seoses Sotsiaalministeeriumi andmekogumissüsteemi reorganiseerimisega 2004. aastal esitatakse tervishoiustatistika andmed aastase nihkega — 2004. aasta andmed 2006. aastal.

Alates 2001. aastast kajastavad tervishoiutöötajate arvud Keskvangla haigla ning alates 2002. aastast taastusravikeskuste ja Eesti Kohtuarstliku Ekspertiisibüroo andmeid ning haigestumuse andmed sisaldavad ka vanglates registreeritud haigusjuhte.

Pahaloomuliste kasvajate andmed põhinevad Eesti Vähiregistri andmebaasil. Isikuandmete kaitse seaduse muudatustest tulenevalt puudub alates 2001. aastast võimalus vähiregistri andmete linkimiseks Statistikaameti surmapõhjuste andmebaasiga. Sellest tulenevalt on vähenenud pahaloomuliste kasvajate statistika usaldusväärsus ning aastate 2001–2003 andmed avaldatakse esialgsena.

Haigestumusandmete esitamiseks on Eestis alates 1997. aastast kasutusel rahvusvaheline haiguste ja tervisega seotud probleemide statistiline klassifikatsioon (RHK-10).

Statistikaamet esitab tervishoiu kohta vaid põhiandmeid. Üksikasjalikumat informatsiooni saab Statistikaameti elektroonilisest andmebaasist, Sotsiaalministeeriumi tervishoiustatistika aastaraamatutest, veebilehelt ja meditsiiniregistrite väljaannetest.

Kirjandust

Maakonnad arvudes. 2000–2004. *Counties in Figures*. Tallinn, 2005.

Eesti piirkondlik statistika. 2004. *Regional Statistics of Estonia*. Aastakogumik. E-väljaanne.

Sotsiaaltrendid 3. Analüütiline kogumik. Tallinn, 2004.

Definitions

Average length of stay at hospital (ALOS)	Average number of hospital bed-days of all discharged patients (including transferred to another hospital and dead) within a given period, not depending on the cause of hospital care.
Bed occupancy	Number of days a bed is in use per year.
Bed occupancy rate	Average number of days when hospital bed was occupied as percentage of available 365 days (utilized bed-days / available bed days during the calendar year).
Bed turnover	Number of hospital admissions per hospital bed per year.
Blood and plasma donors	Persons who give their blood voluntarily and for free. Plasma is a blood component.
Blood service	Timely supply of hospitals with high quality blood components.
Day care department	Department located by an inpatient or outpatient health care institution, where the patient has to stay for treatment or examination for more than 6 hours.
Health care personnel	Active health care professionals providing health care services.
Hospital	Residential establishment equipped with inpatient facilities for 24-hour care, staffed with professionally trained medical personnel. Hospital may also provide services on an outpatient basis.
Incidence	Occurrence of new cases of a specified disease during a specified period of time.
Incidence rate	Occurrence of new cases of a specified disease per population during a specified period of time. All infectious diseases are registered as incidence.
Nursing staff	Nurses, medical assistants and midwives.
Outpatient care	Outpatient medical care, when a patient's visit to health care institution is confined only a few hours and accommodation and overnight in inpatient facility is not needed.
Outpatient visit (in doctor's office)	Outpatient contact of a person who needs medical consultation in the doctor's working time.
Prevalence	A measure of the total number of existing cases of disease or condition at a specified point in time.

Methodology

To receive statistical data on health care all health care institutions providing health care service and their subdivisions are enumerated. The Ministry of Social Affairs collects and processes the data.

Several special data are collected and processed separately following their speciality by the Estonian Cancer Register, Tuberculosis Database, the Health Protection Inspectorate (infectious diseases), the North-Estonian Blood Centre, etc.

As a result of reorganization of the data collection system of the Ministry of Social Affairs in 2004, the health statistics for 2004 are presented one year after the reference year — in 2006.

Since 2001 the staff of the Central Prison Hospital and since 2002 the staff of the health resorts and Bureau of the Forensic Medical Expertise are included. Since 2002 the morbidity registered in prisons is included.

Data about malignant neoplasms come from the database of the Estonian Cancer Register. Due to amendments made in the Personal Data Protection Act, the comparisons of the Cancer Register data and mortality database of Statistics Estonia are not available. Therefore the data about malignant neoplasms for 2001–2003 are publicated as preliminary.

Since 1997 the International Statistical Classification of Diseases and Health Related Problems, 10-th Revision (ICD-10) is used in Estonia for reporting of morbidity data.

Statistics Estonia provides only the basic data about health statistics. More detailed information can be found in publications and on the website of the Ministry of Social Affairs and in publications of special medical registers.

Publications

Maakonnad arvudes. 2000–2004. Counties in Figures. Tallinn, 2005.

Eesti piirkondlik statistika. 2004. Regional Statistics of Estonia. Yearbook. E-publication.

Social Trends 3. Analytical publication. Tallinn, 2004.

SOTSIAALNE KAITSE

Tabel 1	Riikliku pensioni saajad pensioniliigi järgi, 1990, 1995, 2004–2006	182
Tabel 2	Pensionärid pensioni määramise aasta järgi, 1990, 1995, 2003–2005.....	183
Tabel 3	Pensionärid ja toitjakaotuspensionini saavad pereliikmed soo ja vanuse järgi, 2004–2006 ..	183
Tabel 4	Riiklikud pensionid, 1994–2006	184
Tabel 5	Riiklike peretoetuste saajad, 2002–2005	184
Tabel 6	Väljamakstud riiklikud peretoetused, 2002–2005.....	186
Tabel 7	Puudega inimeste sotsiaaltoetused, 2003–2005	186
Tabel 8	Sotsiaaltoetused ja väljamaksed, 2001–2005.....	187
Tabel 9	Ravikindlustus, 2002–2005.....	188
Tabel 10	Toimetulekutoetused, 2002–2005.....	188
Tabel 11	Töötü sotsiaalne kaitse, 2001–2005	189
Tabel 12	Töötuskindlustus, 2005.....	189
Tabel 13	Arstlik ekspertiis, 1990, 1995, 2003–2005.....	190
Tabel 14	Hoolekandeesutused, 1990, 1995, 2003–2005	191
Tabel 15	Varjupaigas ja rehabilitatsioonikeskuses viibimise põhjused, 2003–2005	191
Tabel 16	Täiskasvanute hoolekandeteenuste kasutajad, 2004, 2005	191
Tabel 17	Varjupaigategenust ja vangist vabananutele rehabilitatsiooniteenust osutavad asutused, 2004, 2005.....	192
Tabel 18	Vanemliku hoolitsuseta lapsed ning kuni 18-aastased noored, 1995, 2002–2005	193
Tabel 19	Tööõnnetused tegevusala järgi, 2001–2005.....	194
Tabel 20	Tööõnnetustes kannatanud soo ja vanuse järgi, 2005.....	196

SOCIAL PROTECTION

Table 1	Recipients of state pension by classes of pension, 1990, 1995, 2004–2006.....	182
Table 2	Persons who were granted a pension during the reference year, 1990, 1995, 2003–2005.....	183
Table 3	Pensioners and family members receiving survivor's pension by sex and age, 2004–2006.....	183
Table 4	State pensions, 1994–2006	184
Table 5	Recipients of state family benefits, 2002–2005.....	184
Table 6	Amount of payments of state family benefits, 2002–2005	186
Table 7	Social benefits for disabled persons, 2003–2005	186
Table 8	Social benefits and payouts, 2001–2005.....	187
Table 9	Health insurance, 2002–2005.....	188
Table 10	Subsistence benefits, 2002–2005.....	188
Table 11	Social protection of the unemployed, 2001–2005.....	189
Table 12	Unemployment insurance, 2005	189
Table 13	Disability assessment, 1990, 1995, 2003–2005.....	190
Table 14	Social welfare institutions, 1990, 1995, 2003–2005.....	191
Table 15	Reasons for staying in shelters and rehabilitation centres, 2003–2005.....	191
Table 16	Persons having used services of social welfare institutions for adults, 2004, 2005	191
Table 17	Institutions providing sheltering and rehabilitation services for ex-convicts, 2004, 2005	192
Table 18	Children and under 18-year-olds left without parental care, 1995, 2002–2005.....	193
Table 19	Occupational accidents by economic activity, 2001–2005.....	194
Table 20	Persons suffered in occupational accidents by sex and age, 2005.....	196

Ülevaade

Peatükk esitab sotsiaalse kaitse statistikat aastate 1990–2006 kohta.

Sotsiaalne kaitse on avaliku sektori või erasektori rakendatavate sotsiaalkindlustuse ja hoolekande meetmete kogum, mille ülesanne on kergendada üksikisiku/leibkonna toimetulekut sissetuleku osalise või täieliku kaotuse puhul teatud kindlaksmääratud riskide või vajaduste ilmnemisel. Peatükk sisaldab järgmisi alateemasid:

- pensionärid ja pensionid;
- peretoetused, toimetulekutoetus;
- puuetega inimeste toetused;
- ravikindlustushüvitised;
- töötu sotsiaalne kaitse;
- töövõimetus ja arstlik ekspertiis;
- laste ja täiskasvanute hoolekandeesutused;
- varjupaiga- ja rehabilitatsiooniteenused;
- vanemliku hoolitsuseta lapsed;
- tööõnnetused.

Pensionäre oli 2006. aasta alguses aasta varasemaga võrreldes niisama palju, võrreldes 2004. aastaga oli neid 1% rohkem. Huvitavam on aga trend vanaduspensionäride ja töövõimetuspensionäride puhul. Nimelt on töövõimetuspensionäride arv järjepidevalt suurenenud: 2005. aastal 5%, 2004. aastal 7% ja 2003. aastal 8%. Vanaduspensionäride arv aga on püsinud suhteliselt stabiilne või isegi vähenenud. Võimalik, et see näitab inimeste tervise halvenemist või arstiabi preventatiivse poole puudumist.

Kokku jäi aasta jooksul pensionile 17 321 inimest, neist vanaduspensionäre oli 7877. Keskmine kuupension oli 2006. aasta alguses 2315 krooni, keskmine vanaduspension oli 2558 krooni. Pensionid suurenesid eelmise aastaga võrreldes 13%. Mehi oli pensionäride üldarvust 37%.

Peretoetuste puhul võis 2005. aastal taas täheldada koolitoetuse saajate arvu vähenemist, mis kajastab kooliealiste laste vähenenud arvu. Kokku maksti peretoetusi 2,2 miljardit krooni, millest veerandi hõlmas vanemahüvitis: seda maksti 9994 lapsevanemale. Sünnitoetus igale lapsele ja lapsendamistoetus suurenes 5000 kroonini.

Puudega inimeste sotsiaaltoetusteks makstavad summad vähenesid 2005. aastal võrreldes eelnenud aastaga 9%. Endiselt on kogukulutustes suurim osatähtsus puudega 16-aastase ja vanema isiku toetusel (463 miljonit krooni). Hooldajatoetus läks alates aprillist kohalike omavalitsuste pädevusse ja sellekohaseid 2005. aasta andmeid riigieelarvest makstavates kulutustes ei kajastata.

Muid sotsiaaltoetusi maksti 149 miljonit krooni, pool sellest kulus matusetootustele ja töötraumade ning kutsehaiguste peale.

Toimetulekutoetusi maksti 13% rohkem kui 2004. aastal, kokku 279 000 korral, kokku 252 miljonit krooni. Sellest kulus toimetulekupiiri tagamiseks 208 miljonit. Täiendavat toimetulekutoetust maksti 241% rohkem, 44 miljonit krooni eest.

Ravikindlustuse väljamakseid tehti 2005. aastal 1,3 miljardit krooni. Hüvitiisi maksti 7,7 miljoni haiguspäeva eest. Töövõimetuslehti väljastati 533 000, lisaks hüvitati 235 000 korda hambaravi.

Registreeritud tööta töötajaid oli kokku 71 700, abiraha maksti 31 300 korral. Abiraha suurus, 400 krooni, on püsinud muutumatuna. Tööta töötajate arv on 2004. aastaga võrreldes vähenenud 19%.

Arstliku ekspertiisi komisjonides vaadati esimest korda läbi 12 644 inimest, kellest tunnistati püsivalt töövõimetuks 11 539. Taasläbivaadatud vaegureid oli 31 323, neist ei tunnustatud vaeguriks 21 inimest.

2005. aastal kasutas varjupaiga- ja rehabilitatsiooniteenust 2606 inimest. Peamine varjupaigas või rehabilitatsioonikeskuses viibimise põhjus oli endiselt kinnipidamiskohast vabanemine. Üha sagedamini satuvad inimesed varjupaika või rehabilitatsioonikeskusesse puuduva elukoha ja narkootikumide tarvitamise tõttu.

Orbudele ja vanemliku hoolitsuseta lastele hooldamisteenust osutavaid asutusi oli 2005. aasta lõpus 38, täiskasvanutele hooldamisteenust ja psüühiliste erivajadustega inimestele hoolekandeteenuseid osutavaid asutusi oli 200. Peale erihooldekodude, mis seni pakkusid ainult ööpävast hooldamisteenust kohapeal, lisandusid 2003. aastast ka asutused, mis osutavad teenuseid kodus elavatele psüühiliste erivajadustega täiskasvanutele. Samuti on arendamisel kogukonnas elamise teenus. Sellest tulenevalt on nimetatud sihtrühmale teenuste osutajate ja ka teenuste saajate arv viimastel aastatel oluliselt suurenenud.

Tööõnnetusi oli 2005 aastal 3425, keskmiselt juhtus tuhande töötaja kohta 5,6 õnnetust. Enim õnnetusi nii absoluut- kui suhtelises arvestuses juhtus traditsiooniliselt töötleva tööstuse majandusharus, suhteliselt kõige vähem õnnetusi juhtub hariduses, tervishoius ja sotsiaalhoolekandes.

Overview

The chapter presents statistics on social protection for 1990–2006.

Social protection encompasses all interventions from public or private bodies intended to relieve households and individuals of the burden of a defined set of risks or needs, provided that there is neither a simultaneous reciprocal nor an individual arrangement involved. The chapter of social protection includes the following subject matters:

- pensioners and pensions;
- family benefits, subsistence benefits;
- social benefits for disabled persons;
- health insurance, social benefits;
- social protection of the unemployed;
- disability, incapacity for work and disability assessment;
- social welfare institutions for children and for adults;
- shelters and social rehabilitation centres;
- children without parental care;
- occupational accidents.

At the beginning of 2006 compared to 2005, the number of pensioners remained the same, compared to 2004 it increased by 1%. More interesting trend is among old age and disability pensioners. The number of old age pensioners has been more or less constant or even decreased, but the number of disability pensioners has continuously increased: 5% in 2005, 7% in 2004 and 8% in 2003. This may reflect the worsening health of persons and the absence of preventive health care.

During the year a total of 17,321 persons retired, 7,877 of them because of old age. At the beginning of 2006 the average monthly pension was 2,315 kroons, the average old age pension — 2,558 kroons. Compared to the previous year, pensions increased by 13%. Males accounted for 37% of the total number of pensioners.

In 2005, family benefits showed a falling trend — the decrease in the number of receivers of school benefits indicated the decrease in the number of school-age children. Family benefits were paid for 2.2 billion kroons, of which parental benefit accounted for a quarter — 9,994 parents received it. Birth grant for each child and adoption grant increased up to 5,000 kroons.

The total amount of benefits for disabled persons decreased 9% in 2005 compared to the previous year. Benefits for disabled persons aged 16 and older still account for the largest share of the total amount of benefits for the disabled. Since April 2005 the caregivers' allowance is included in local government budget and therefore it is not reflected in state budget.

Other social benefits were paid for 149 million kroons, half of it was spent on funeral benefits and occupational accidents.

Subsistence benefits were paid on 279,000 occasions in the total amount of 252 million kroons (13% more than in 2004), of which 208 million kroons for guaranteeing the minimum living standard. Additional subsistence benefits were paid for 44 million kroons, 241% more than in 2004.

In 2005 the Health Insurance Fund made payments in the total amount of 1.3 billion kroons. 7.7 million sick-leave days were reimbursed. The number of beneficiaries was 533,000 and additional 235,000 had dental care reimbursement.

Registered unemployed job-seekers totalled 71,700 persons, unemployment benefit was paid on 31,300 occasions. The amount of unemployment benefit has remained stable at 400 kroons. The number of unemployed job-seekers has decreased by 19% compared to 2004.

The Disability Assessment Committee examined 12,644 persons for the first time, 11,539 of them were certified as permanently disabled. Re-examined disabled numbered 31,323, 21 of them were certified as non-disabled.

In 2005, 2,606 persons were staying in shelters and rehabilitation centres. The main reason for stay was the release from prison, also lack of dwelling and drug abuse.

At the end of 2005, 38 institutions were providing services for orphans and children without parental care. 200 institutions were providing services for adults and adults with special needs. In addition to special care institutions which provided only 24-hour care services, since 2003 there are also some institutions providing services for adults with psychic special needs living at home. A new service is under development — living in community. Therefore the number of service providers and persons who are provided with services has significantly increased during last years.

In 2005, occupational accidents numbered 3,425 — on an average 5.6 accidents per 1,000 employees. Most of accidents happened in industrial sector, relatively less accidents happened in education, health care and social welfare.

Tabel 1 **Riikliku pensioni saajad pensioniliigi järgi, 1990, 1995, 2004–2006**
 Table 1 **Recipients of state pension by classes of pension, 1990, 1995, 2004–2006**
 (aasta alguses — at the beginning of the year)

	1990	1995	2004	2005	2006	
Pensionisaajad kokku	360 511	376 236	377 343	381 096	380 423	Persons receiving pension
mehed	114 047	119 795	135 938	138 480	139 285	males
naised	246 464	256 441	241 405	242 616	241 138	females
Pensionäride osatähtsus rahvastikus, %	23,0	26,0	27,5	28,3	28,3	Share of pensioners in total population, %
Vanaduspensionärid	287 465	302 099	294 063	294 736	291 777	Old-age pensioners
ennetähtaegse vanaduspensionisaajad	-	-	7 715	9 437	10 704	early-retirement old age pension
soodustatud tingimustel vanaduspensionisaajad	38 883	43 256	47 344	48 161	49 350	receiving old-age pension under favourable conditions
Väljateenitud aastate eest pensionisaajad	1 671	4 168	2 820	2 821	2 848	Persons receiving pension for full length of service required
Töövõimetuspensionisaajad	-	-	55 480	59 174	61 921	Persons receiving pension for incapacity for work
töövõime kaotus 100%	-	-	7 538	7 830	8 169	100% loss of capacity for work
töövõime kaotus 80–90%	-	-	24 297	21 913	25 052	80–90% loss of capacity for work
töövõime kaotus 40–70%	-	-	23 645	26 454	28 700	40–70% loss of capacity for work
Toitjakaotuspensionisaajad (perekonnad) ^a	17 248	15 810	7 924	9 312	9 766	Persons (families) receiving survivor's pension ^a
Pereliikmed, kellele on määratud toitjakaotuspensionisaajad	20 841	21 283	11 613	13 131	13 500	Family members receiving survivor's pension
Rahvapensioni saajad	-	1 787	11 012	9 438	8 110	Persons receiving national pension
Rahvapensioni saajad (toitjakaotuspensionisaajate puhul pereliikmed)	-	-	13 367	11 234	9 184	Persons receiving national pension (in case of surviving, family members)
Invaliidsuspensionärid	40 683	52 339	-	-	-	Persons receiving disability pension
Muud	13 444	33	-	-	-	Other

^a 1990. ja 1995. aastal — toitjakaotuspensionisaavate perekondade arv.

^a In 1990 and 1995 — the number of families receiving survivor's pension.

Tabel 2 Pensionärid pensioni määramise aasta järgi, 1990, 1995, 2003–2005
 Table 2 Persons who were granted a pension during the reference year, 1990, 1995, 2003–2005

	1990	1995	2003	2004	2005	
Pensionärid kokku	24 466	18 521	17 406	20 420	17 321	Pensioners total
Vanaduspensionärid	15 405	9 830	7 745	10 127	7 877	Old-age pensioners
Väljateenitud aastate eest pensioni saajad	2 414	296	270	333	279	Persons receiving pension for full length of service required
Töövõimetuspensioni saajad	-	-	7 366	7 984	7 393	Persons receiving pension for incapacity for work
töövõime kaotus 100%	-	-	895	797	740	100% loss of capacity for work
töövõime kaotus 80–90%	-	-	2 095	2 276	1 959	80–90% loss of capacity for work
töövõime kaotus 40–70%	-	-	4 376	4 911	4 694	40–70% loss of capacity for work
Toitjakaotuspensioni saajad (perekonnad) ^a	1 224	2 204	894	905	792	Survivor's pensioners (families) ^a
Pereliikmed, kellele on määratud toitjakaotuspension	...	3 381	1 403	1 365	1 147	Family members receiving survivor's pension
Rahvapensioni saajad	-	77	599	599	608	Persons receiving national pension
Rahvapensioni saajad (toitjakaotuspensioni saajate puhul pereliikmed)	-	-	622	611	625	Persons receiving national pension (in case of surviving, family members)
Invaliiduspensionärid	4 127	6 114	-	-	-	Persons receiving disability pension
Muud	1 296	-	-	-	-	Other

^a 1990. ja 1995. aastal — toitjakaotuspensioni saavate perekondade arv.

^a In 1990 and 1995 — the number of families receiving survivor's pension.

Tabel 3 Pensionärid ja toitjakaotuspensioni saavad pereliikmed soo ja vanuse järgi, 2004–2006

Table 3 Pensioners and family members receiving survivor's pension by sex and age, 2004–2006

(aasta alguses — at the beginning of the year)

	Vanus									kokku	Total
	Age										
	alla 18	18–39	40–54	55–59	60–62	63–64	65–69	70+			
	under 18										
Kokku											
2004	13 570	20 409	30 087	28 256	35 715	31 192	71 483	146 631	377 343	2004	
2005	12 949	21 645	31 197	30 025	31 440	31 671	73 865	148 304	381 096	2005	
2006	11 940	21 708	31 706	29 861	29 528	30 519	74 249	150 912	380 423	2006	
mehed											
2004	7 083	10 617	15 487	9 439	10 505	12 627	27 366	42 814	135 938	2004	
2005	6 766	11 295	16 098	10 413	9 366	12 839	28 290	43 413	138 480	2005	
2006	6 251	11 437	16 308	11 218	8 847	12 406	28 489	44 329	139 285	2006	
naised											
2004	6 487	9 792	14 600	18 817	25 210	18 565	44 117	103 817	241 405	2004	
2005	6 183	10 350	15 099	19 612	22 074	18 832	45 575	104 891	242 616	2005	
2006	5 689	10 271	15 398	18 643	20 681	18 113	45 760	106 583	241 138	2006	

Tabel 4 Riiklikud pensionid, 1994–2006
Table 4 State pensions, 1994–2006
 (aasta alguses, krooni — at the beginning of the year, kroons)

Aasta Year	Keskmise kuupension ^a kokku mehed naised <i>Monthly average pension^a total males females</i>			Keskmine pension eelmise aastaga võrreldes, % <i>Monthly average pension compared to previous year, %</i>	Keskmine vanadus- pension <i>Average old-age pension</i>	Keskmine töövõimetus- pension ^b <i>Average pension for incapacity for work^b</i>	Keskmine rahva- pension <i>Average national pension</i>
	1994	359	367	354	160	373	306
1995	586	605	577	163	612	482	360
1996	879	892	873	150	930	689	450
1997	1 037	1 061	1 026	118	1 100	809	554
1998	1 096	1 119	1 085	106	1 160	863	595
1999	1 453	1 479	1 441	133	1 540	1 143	800
2000	1 459	1 447	1 482	100	1 551	1 141	800
2001	1 461	1 467	1 458	100	1 552	1 057	954
2002	1 508	1 519	1 503	103	1 620	1 037	945
2003	1 687	...	...	112	1 832	1 110	839
2004	1 816	...	...	108	1 985	1 199	989
2005	2 041	...	...	112	2 244	1 342	989
2006	2 315	...	...	113	2 558	1 522	1 013

^a Keskmise kuupension on pensioniseadusele vastav arvutuslik pension. Tegelikult väljamakstud keskmine pension oli 1996. aasta septembrini väiksem töötavatele pensionäridele makstud osalise pensioni tõttu.

^b Aastatel 1993–2000 oli töövõimetuspensioni asemel invaliidisuspension.

^a The monthly average pension is the estimated average pension according to the Pension Act. The average pension which was actually paid was lower until September 1996, as working pensioners received partial pension.

^b In 1993–2000 disability pension instead of the pension for incapacity for work.

Tabel 5 Riiklike peretoetuste saajad, 2002–2005
Table 5 Recipients of state family benefits, 2002–2005
 (aasta lõpus — at end-year)

	2002	2003	2004	2005	
Lapse sünnitoetus, aastas	12 986	13 100	14 402	14 245	Childbirth allowance, in a year
sünnitoetus esimesele lapsele	6 418	6 555	7 278	7 099	childbirth allowance for the 1st child
sünnitoetus igale järgmisele lapsele	6 229	6 249	6 782	6 823	childbirth allowance for the 2nd and each subsequent child
sünnitoetus mitmikule	339	296	342	323	childbirth allowance for multiple births
Lapsetoetus esimesele lapsele	194 173	190 670	189 007	187 397	Child allowance for the 1st child
Lapsetoetus teisele lapsele	80 903	78 311	76 872	75 994	Child allowance for the 2nd child
Lapsetoetus kolmandale ja igale järgmisele lapsele	25 939	24 899	24 402	24 068	Child allowance for the 3rd and each subsequent child
Üksikvanema lapsetoetus üksikvanemad lapsed	24 124	24 335	24 332	23 841	Single parent's child allowance single parents children
Ajateenija lapse toetus pered lapsed	27 958	28 432	28 540	28 126	Conscript's child allowance families children
Kolme ja enama lapsega pere ning kolmikuid kasvatava pere toetus ^a					Maintenance allowance to a family raising three or more children or raising triplets ^a
pered	5 532	5 230	20 134	20 961	families
lapsed	24 997	23 670	68 061	71 483	children
Lapsehooldustasu kuni 3-aastase lapse eest ^b					Child care allowance for an up to 3-year-old child ^b
pered	36 708	36 925	27 711	28 756	families
lapsed	38 834	39 039	28 601	29 628	children

Tabel 5 **Riiklike peretoetuste saajad, 2002–2005**
 Table 5 *Recipients of state family benefits, 2002–2005*
 (aasta lõpus — at end-year)

	2002	2003	2004	2005	Järg — Cont.
Lapsehooldustasu kuni 3-aastaste lastega peredele 3–8-aastaste laste eest					<i>Child care allowance for each child between 3 and 8 years of age in families with up to 3-year-old children</i>
pered	9 687	9 594	9 805	9 989	<i>families</i>
lapsed	11 087	11 000	11 219	11 722	<i>children</i>
Lapsehooldustasu 3 ja enama lapsega peredele 3–8-aastaste laste eest					<i>Child care allowance for each child between 3 and 8 years of age in families with 3 and more children</i>
pered	6 531	6 504	6 469	6 453	<i>families</i>
lapsed	8 841	8 761	8 723	9 167	<i>children</i>
Koolitoetus, üks kord aastas	213 253	205 509	200 097	190 479	<i>Child's school allowance, once in a year</i>
Eestkostetoetus pered	2 397	2 353	2 258	2 078	<i>Foster care allowance families</i>
lapsed	2 982	2 949	2 835	2 507	<i>children</i>
Elluastumistoetus	88	71	108	123	<i>Start in independent life allowance</i>
Lapsendamistoetus pered	20	28	24	26	<i>Adoption allowance families</i>
lapsed	20	30	32	29	<i>children</i>
Vanemahüvitis	-	-	9 968	9 994	<i>Parental Benefit</i>

^a Kuni aastani 2003 (kaasa arvatud) nelja ja enama lapsega pere ning kolmikuid kasvatava pere toetus.

^b Lapsehooldustasu ei makstakse alla 1-aastase lapse kohta, kelle sünniga seoses makstakse vanemahüvitisit.

^a Until 2003 (included) maintenance allowance to a family raising four or more children or raising triplets.

^b Child care allowance not available per child under 1 year if parental benefit is being paid.

Tabel 6 **Väljamakstud riiklikud peretoetused, 2002–2005**
 Table 6 *Amount of payments of state family benefits, 2002–2005*
 (tuhat krooni — thousand kroons)

	2002	2003	2004	2005	
Väljamakstud riiklikud peretoetused	1 400 093	1 386 382	2 106 015	2 195 777	<i>Amount of payments of state family benefits</i>
lapse sünnitoetus, ühekordne	44 002	44 438	48 922	48 293	<i>childbirth allowance, one-time</i>
sünnitoetus esimesele lapsele	24 061	24 581	27 293	26 616	<i>childbirth allowance for the 1st child</i>
sünnitoetus igale järgmisele lapsele	18 673	18 747	20 346	20 466	<i>childbirth allowance for the 2nd and each subsequent child</i>
sünnitoetus mitmikele	1 268	1 110	1 283	1 211	<i>childbirth allowance for multiple births</i>
lapsetoetus esimesele lapsele ^a	360 621	352 478	686 608	674 643	<i>child allowance for the 1st child ^a</i>
lapsetoetus teisele lapsele	298 988	288 088	281 729	273 591	<i>child allowance for the 2nd child</i>
lapsetoetus kolmandale ja igale järgmisele lapsele	94 447	89 417	89 636	86 646	<i>child allowance for the 3rd and each subsequent child</i>
üksikvanema lapsetoetus	100 566	103 019	103 678	102 586	<i>single parent's child allowance</i>
ajateenija lapse toetus	270	149	74	103	<i>conscript's child allowance</i>
kolme ja enama lapsega pere ning kolmikuid kasvatava pere toetus ^b	13 550	12 840	37 310	54 657	<i>maintenance allowance to a family raising three or more children or raising triplets ^b</i>
lapsehooldustasu kuni 3-aastase lapse eest ^c	278 105	291 280	218 922	211 466	<i>child care allowance for an up to 3-year-old child ^c</i>
lapsehooldustasu kuni 3-aastaste lastega peredele 3–8-aastaste laste eest	41 587	41 084	41 452	42 200	<i>child care allowance for each child between 3 and 8 years of age in families with up to 3-year-old children</i>

Tabel 6 **Väljamakstud riiklikud peretoetused, 2002–2005**
 Table 6 **Amount of payments of state family benefits, 2000–2005**
 (tuhat krooni — thousand kroons)

	2002	2003	2004	2005	
lapsehooldustasu 3 ja enama lapsega peredele 3–8-aastaste laste eest	34 353	33 665	33 151	33 001	child care allowance for each child between 3 and 8 years of age in families with 3 and more children
koolitoetus, üks kord aastas	95 893	92 518	90 476	85 825	child's school allowance, once in a year
eestkostetoetus	32 442	32 633	31 998	29 405	foster care allowance
elluastumistoetus, ühekordne	501	408	639	712	start in independent life allowance, one-time
lapsendamistoetus	60	90	96	87	adoption allowance
lapsetoetus lastekodust kutseõppeasutusse õppima läinud lapsele	1	-	-	-	child allowance to a child who has left a children's home to study in a vocational school
vanemahüvitis	-	-	441 325	552 562	parental benefit

Järg — Cont.

- ^a Alates 2004. aastast on lapsetoetus pere esimesele lapsele 300 krooni kuus (endise 150 krooni asemel).
^b Kuni aastani 2003 (kaasa arvatud) nelja ja enama lapsega pere ning kolmikuid kasvatava pere toetus.
^c Lapsehooldustasu ei maksta alla 1-aastase lapse kohta, kelle sünniga seoses makstakse vanemahüvitiist.
^a Since 2004 child care allowance for the first child is 300 kroons per month instead of previous 150 kroons.
^b Until 2003 (included) maintenance allowance to a family raising four or more children or raising triplets.
^c Child care allowance not available per child under 1 year if parental benefit is being paid.

Tabel 7 **Puudega inimeste sotsiaaltoetused, 2003–2005**
 Table 7 **Social benefits for disabled persons, 2003–2005**

	Toetuse saajad aasta lõpus Recipients of benefits, end of the year			Väljamakstud summa, tuhat krooni Amount of payments, thousand kroons			
	2003	2004	2005	2003	2004	2005	
Puudega inimeste sotsiaaltoetused kokku	..	..	..	658 566	630 101	571 317	Social benefits for disabled persons total
Puudega lapse toetus	5 125	5 302	5 357	59 670	62 799	64 424	Disabled child allowance
keskmise puudega lapse toetus	1 783	1 812	1 822	18 765	19 383	19 689	for a child with a moderate disability
raske ja sügava puudega lapse toetus	3 342	3 490	3 535	40 905	43 416	44 735	for a child with a severe or profound disability
Puudega 16-aastase ja vanema inimese toetus	92 605	98 032	10 2263	407 979	436 640	462 798	Disability allowance to a person of 16 and more years of age
keskmise puudega inimese toetus	32 038	31 486	32 945	77 319	76 540	78 334	to a person with a moderate disability
raske puudega inimese toetus	48 038	52 945	55 742	232 397	257 653	278 742	to a person with a severe disability
sügava puudega inimese toetus	12 529	13 601	13 576	98 264	102 448	105 722	to a person with a profound disability
Puudega vanema toetus	1 525	1 521	1 535	5 349	4 908	4 946	Disabled parent's allowance
Hooldajatoetus lapse ühele mittetöötavale vanemale või eestkostjale ning 18-aastase või vanema inimese hooldajale või eestkostjale ^a	35 230	38 060	..	114 241	124 001	..	Caregiver's allowance to one non-working parent or guardian who is raising a disabled child, and to guardian of a disabled person of 18 and more years of age ^a
3–16-aastase lapse eest	2 024	1 975	1 868	7 194	7 189	6 716	for a child of 3–16 years of age
raske puudega isiku eest	24 381	26 738	..	64 788	73 359	..	for a person with severe disability
sügava puudega isiku eest	8 825	9 347	..	42 259	43 453	..	for a person with profound disability
Õppetootus mitte-töötavale puudega õppurile	31	27	16	96	87	85	Education allowance to a non-working disabled student
Rehabilitatsioonitoetus, ühekordne	1 614	1 815	1 848	1 241	1 476	1 450	Rehabilitation allowance, one-time allowance
Täienduskoolitustoetus, ühekordne	52	34	56	175	190	271	In-service training allowance, one-time allowance

- ^a Alates 2005. aasta 1. aprillist on hooldajatoetus kohaliku omavalitsuse pädevuses ja andmed puuduvad.
^a Since 1 April 2005 caregiver's allowance is in the competence of local government and data are missing.

Tabel 8 **Sotsiaaltoetused ja väljamaksed, 2001–2005**
 Table 8 **Social benefits and payouts, 2001–2005**

	2001	2002	2003	2004	2005	
Hüvitiste ja väljamaksete saajaid aastas / aasta lõpus						<i>Recipients of benefits and payout in a year / at end-year</i>
matusetootus	18 147	18 239	17 976	17 626	17 150	<i>burial benefit</i>
kahjuhüvitised töötrauma ja kutsehaiguse puhul	1 386	1 553	1 646	1 745	2 216	<i>compensation for occupational accident or occupational disease</i>
sanatoorse ravi toetus	447	782	1 471	0	0	<i>benefit for medical treatment in health resorts</i>
alaealiste, vaegurite ja täiendava lapsepuhkuse päevade tasu	50 487	53 663	44 026	42 645	41 650	<i>payout for additional child care leave for under 18-year-old or disabled children</i>
lisapuhkepäev puudega lapse vanemale	273	321	636	779	831	<i>additional child care leave of one day to a parent of a disabled child</i>
tasuline lapsetoitmise vaheaeg	134	156	228	196	128	<i>paid breaks for feeding the child</i>
16-aastaste ja vanemate isikute rehabiliteerimise teenused (sh rehabilitatsiooniplaani koostamine)	..	..	..	6 142	8 119	<i>rehabilitation services for persons 16 and older (incl. preparation of rehabilitation plan)</i>
õppelaenu kustutamine	..	..	..	2 050	4 364	<i>compensation of study loan</i>
muud toetused	655	1 134	2 805	14 518	35 779	<i>other benefits</i>
Hüvitised, tuhat krooni	79 557	88 820	94 794	112 458	149 273	<i>Benefits, thousand kroons</i>
matusetootus	32 262	32 830	32 357	35 180	37 675	<i>burial benefit</i>
kahjuhüvitised töötrauma ja kutsehaiguse puhul	29 678	34 612	36 916	38 302	36 025	<i>compensation for occupational accident or occupational disease</i>
sanatoorse ravi toetus	1 000	2 000	4 000	0	0	<i>benefit for medical treatment in health resorts</i>
alaealiste, vaegurite ja täiendava lapsepuhkuse päevade tasu	12 587	13 510	11 914	12 902	13 338	<i>payout for additional child care leave for under 18-year-old or disabled children</i>
lisapuhkepäev laps-invaliidi vanemale	632	836	1 130	1 456	1 839	<i>additional child care leave of one day to a parent of a disabled child</i>
tasuline lapsetoitmise vaheaeg	912	1 055	1 243	1 036	662	<i>paid breaks for feeding the child</i>
16-aastaste ja vanemate isikute rehabiliteerimise teenused (sh rehabilitatsiooniplaani koostamine)	..	..	..	6 939	17 049	<i>rehabilitation services for persons 16 and older (incl. preparation of rehabilitation plan)</i>
õppelaenu kustutamine	..	..	..	3 819	13 062	<i>compensation of study loan</i>
muud toetused	2 486	3 862	7 234	23 582	59 736	<i>other benefits</i>

Tabel 9 **Ravikindlustus, 2002–2005**
Table 9 *Health insurance, 2002–2005*

	2002	2003	2004	2005	
Ravikindlustushüvitist saanud					<i>Recipients of health insurance benefits</i>
haigus- või vigastushüvitis	345 877	382 707	412 363	433 944	<i>compensation for illness or injury</i>
rasedus- ja sünnitushüvitis	12 339	11 244	11 537	11 441	<i>maternity benefit (compensation for pregnancy or childbirth)</i>
töötrauma hüvitis	7 587	6 871	5 863	5 996	<i>compensation for occupational accident</i>
hooldushüvitis	64 489	69 191	73 325	81 850	<i>care allowance</i>
muu hüvitis	2 850	0	0	0	<i>other benefits</i>
Hambaraviteenuse hüvitis	..	184 460	205 765	262 775	<i>Adult dental care benefits</i>
Täiendav ravimihüvitis	..	561	1 138	1 101	<i>Additional drug benefit</i>
Päevad, mille eest on saadud ravikindlustushüvitist	6 485 701	6 717 278	7 321 490	7 685 148	<i>Days for which health insurance benefit has been received</i>
haigus- või vigastushüvitis	4 503 983	4 732 748	5 222 195	545 390	<i>compensation for illness or injury</i>
rasedus- ja sünnitushüvitis	1 177 729	1 252 850	1 356 258	1 414 096	<i>maternity benefit (compensation for pregnancy or childbirth)</i>
töötrauma hüvitis	171 850	146 411	118 941	125 314	<i>compensation for occupational accident</i>
hooldushüvitis	557 545	585 269	624 096	691 348	<i>care allowance</i>
muu hüvitis	74 594	0	0	0	<i>other benefits</i>
Ravikindlustuse väljamaksed, tuhat krooni	819 257	923 929	1 101 980	1 265 063	<i>Payments from health insurance fund, thousand kroons</i>
haigus- või vigastushüvitis	522 426	604 217	723 458	817 636	<i>compensation for illness or injury</i>
rasedus- ja sünnitushüvitis	182 022	204 727	253 219	297 413	<i>maternity benefit (compensation for pregnancy or childbirth)</i>
töötrauma hüvitis	25 177	23 108	20 413	22 900	<i>compensation for occupational accident</i>
hooldushüvitis	82 229	91 877	104 890	127 114	<i>care allowance</i>
muu hüvitis	7 403	0	0	0	<i>other benefits</i>
Hambaraviteenuse hüvitis	..	65 354	69 617	77 020	<i>Adult dental care benefits</i>
Täiendav ravimihüvitis	..	2 122	2 820	2 741	<i>Additional drug benefit</i>

Tabel 10 **Toimetulekutoetused, 2002–2005**
Table 10 *Subsistence benefits, 2002–2005*

	2002	2003	2004	2005	
Rahuldatud taotlused kokku	434 091	350 622	248 017	279 285	<i>Applications satisfied total</i>
toimetulekupiiri tagamiseks	385 705	313 360	214 540	174 406	<i>to guarantee the minimum subsistence level</i>
eluasemekulude katteks	203 845	175 433	115 261	77 107	<i>to cover housing expenditure</i>
täiendava toetuse saamiseks	48 386	37 262	33 477	104 879	<i>for supplementary subsistence benefit</i>
Makstud toetust toimetulekutoetuste vahenditest kokku, tuhat krooni	347 862	325 153	235 023	251 748	<i>Benefits paid from subsistence benefit funds total, thousand kroons</i>
toimetulekupiiri tagamiseks	326 556	308 249	216 794	207 831	<i>to guarantee the minimum subsistence level</i>
eluasemekulude katteks	82 824	82 597	54 548	36 533	<i>to cover housing expenditure</i>
täiendava toetuse saamiseks	21 306	16 904	18 229	43 918	<i>supplementary subsistence benefit</i>

Tabel 11 **Töötü sotsiaalne kaitse, 2001–2005**
Table 11 *Social protection of the unemployed, 2001–2005*

	2001	2002	2003	2004	2005	
Registreeritud tööta töötajaid aastas	136 861	108 006	99 048	88 535	71 735	Registered unemployed job seekers in a year
Töötü abiraha saanud aastas	70 438	56 895	47 454	39 338	31 347	Recipients of unemployment benefits in a year
Töötü abiraha saanud keskmiselt kuus	28 908	23 544	22 472	14 417	11 594	Average number of recipients of unemployment benefits per month
Töötü väljaõppele suunatud	10 248	10 021	8 994	8 393	13 000	Sent to vocational training
Hädaabitöödel osalenud	125	453	634	353	188	Participants in community placements
Ettevõtluse alustamise toetust saanud	425	375	380	296	320	Recipients of the employment subsidy to start a business
Töötü riikliku abiraha suurus kuus	400	400	400	400	400	Amount of unemployment benefit per month
Väljamakstud töötü abiraha, tuhat krooni	132 660	104 087	81 154	55 040	42 522	Unemployment benefits disbursed, thousand kroons
Töötü väljaõppe maksumus, tuhat krooni	42 304	47 525	46 511	41 600	62 730	Expenditure on the training of the unemployed, thousand kroons
Stipendium väljaõppes osalenule	7 317	7 148	7 225	5 372	10 241	Grants to unemployed persons who participated in the training
Hädaabitööde maksumus, tuhat krooni	-	-	-	-	-	Expenditure on community placements, thousand kroons
Ettevõtluse alustamiseks makstud toetus, tuhat krooni	4 150	4 186	6 421	5 846	8 916	Employment subsidy disbursed to start a business, thousand kroons
Makstud subsiidiumi korras tööandjale, tuhat krooni	3 219	3 088	3 767	7 173	14 227	Subsidy payment to employer, thousand kroons
Sotsiaalmaks töötute eest, tuhat krooni	80 202	25 212	16 203	9 541	10 199	Social tax for the unemployed, thousand kroons

Tabel 12 **Töötuskindlustus, 2005**
Table 12 *Unemployment insurance, 2005*

	Isikute arv <i>Number of persons</i>	Keskmine hüvitise suurus <i>Average amount of benefit, kroons</i>	Makstud hüvitised <i>Paid benefits, kroons</i>	Juhtumite arv <i>Number of cases</i>	
Pankrotihüvitis				..	Bankruptcy benefit
mehed	1 108	13 817,86	15 310 188,9	..	males
naised	1 075	10 803,79	11 614 074,3	..	females
kokku	2 183	12 333,61	26 924 266,3	216	total
Koondamishüvitis					Redundancy benefit
mehed	962	10 121,41	9 736 786,8	..	males
naised	1 463	7 592,17	11 107 344,7	..	females
kokku	2 425	8 595,52	20 844 142,7	102	total

Tabel 13 **Arstlik ekspertiisi, 1990, 1995, 2003–2005**
 Table 13 *Disability assessment, 1990, 1995, 2003–2005*
 (aasta lõpus — at end-year)

	1990	1995	2003	2004	2005	
Arstliku ekspertiisi komisjonid	16	19	4	4	4	<i>Disability assessment committees</i>
Arstiametikohad arstliku ekspertiisi komisjonides	36.0	63.0	29.5	31.75	33	<i>Places for physicians in disability assessment committees</i>
Esmakordselt komisjonis läbivaadatud inimesed	8 051	8 748	10 770	12 034	12 644	<i>Number of first-time examinations</i>
tunnistati püsivalt töövõimetuks	5 584	7 427	9 760	10 982	11 539	<i>were declared permanently incapacitated for work</i>
mehed	...	4 222	5 396	6 093	6 182	<i>males</i>
naised	...	3 205	4 364	4 889	5 357	<i>females</i>
I grupp / töövõimetus 100%	786	988	1 490	1 500	1 770	<i>1st category / 100% incapacity for work</i>
mehed	...	517	1 005	1 084	1 133	<i>males</i>
naised	...	471	485	416	637	<i>females</i>
II grupp / töövõimetus 80–90%	3 623	4 677	2 749	3 174	3 135	<i>2nd category / 80–90% incapacity for work</i>
mehed	...	2 799	1 647	1 887	1 835	<i>males</i>
naised	...	1 878	1 102	1 287	1 300	<i>females</i>
III grupp / töövõimetus 40–70%	1 175	1 762	5 079	5 773	6 059	<i>3rd category / 40–70% incapacity for work</i>
mehed	...	906	2 544	2 869	2 961	<i>males</i>
naised	...	856	2 535	2 904	3 098	<i>females</i>
töövõimetus 10–30%	-	-	442	535	575	<i>10–30% incapacity for work</i>
mehed	-	-	200	253	253	<i>males</i>
naised	-	-	242	282	322	<i>females</i>
tunnistati ajutiselt töövõimetuks	2 149	874	922	972	1 041	<i>were declared temporarily incapacitated for work</i>
Taasläbivaadatud vaegurid	13 856	17 542	28 969	29 439	31 323	<i>Disabled persons who were re-examined</i>
tunnistati vaeguriks	13 444	17 194	28 932	29 407	31 302	<i>were declared disabled</i>
I grupp / töövõimetus 100%	540	1 271	3 724	3 699	3 444	<i>1st category / 100% incapacity for work</i>
II grupp / töövõimetus 80–90%	9 151	11 863	12 376	12 098	12 186	<i>2nd category / 80–90% incapacity for work</i>
III grupp / töövõimetus 40–70%	3 753	4 060	12 458	13 180	15 402	<i>3rd category / 40–70% incapacity for work</i>
töövõimetus 10–30%	-	-	374	430	291	<i>10–30% incapacity for work</i>
ei tunnistatud vaeguriks / tunnistati töövõimeliseks	412	280	37	32	21	<i>re-examined persons who were not declared disabled</i>
Esmase puudega vaegurid (kõik vanuserühmad) ^a	-	-	17 237	18 045	17 505	<i>First-time disability (all age groups)^a</i>
mehed	-	-	7 055	7 492	7 517	<i>males</i>
naised	-	-	10 182	10 553	9 988	<i>females</i>

^a Puudega inimeste sotsiaaltoetuste seadus jõustus 2000. aastast.

^a *Social Benefits for Disabled Persons Act entered into force for the first time in 2000.*

Tabel 14 **Hoolekandeesutused, 1990, 1995, 2003–2005**
 Table 14 **Social welfare institutions, 1990, 1995, 2003–2005**
 (aasta lõpus — at end-year)

	1990	1995	2003	2004	2005	
Laste hoolekandeesutused	26	31	37	38	38	Social welfare institutions for children
Hoolealused laste hoolekandeesutustes	1 523	1 470	1 539	1 549	1 567	Wards in social welfare institutions for children
Täiskasvanute hoolekandeesutused ^a	37	82	168	181		Social welfare institutions for adults ^a
üldhooldekodud	22	68	108	112	114	general care homes
erihooldekodud	15	14	71	81	86	special care homes
Hoolealused täiskasvanute hoolekandeesutustes ^b	4 795	4 961	..	..	..	Inmates in social welfare institutions for adults ^b
üldhooldekodudes	1 545	2 453	3 890	4 175	4 479	in general care homes
erihooldekodudes	3 250	2 508	4 118	4 247	4 324	in special care homes

^a Alates 2003. aastast on hõlmatud kõik asjakohast teenust osutanud asutused.

^b Alates 2003. aastast on hõlmatud kõik asjakohase teenuse kasutajad. Üks inimene võib olla kasutanud mitut teenust.

^a From 2003 including all institutions providing relevant services.

^b From 2003 including all persons having used relevant services. One person can have separate services.

Tabel 15 **Varjupaigas ja rehabilitatsioonikeskuses viibimise põhjused, 2003–2005**
 Table 15 **Reasons for staying in shelters and rehabilitation centres, 2003–2005**

Varjupaigas ja rehabilitatsioonikeskuses viibimise põhjus	Viibimiste arv Number of stays			Reasons for staying in shelters and rehabilitation centres
	2003	2004	2005	
KOKKU	3 243	2 580	2 606	TOTAL
Vägivald	359	269	317	Violence
Hulkurlus	368	302	369	Vagrancy
Kodune hoolimatus	238	221	204	Negligence at home
Alkoholi kuritarvitamine	380	271	148	Abuse of alcohol
Narkootikumide kuritarvitamine	211	122	207	Drug abuse
Elukoha puudumine	595	365	414	Lack of dwelling-place
Raske majanduslik olukord	..	..	..	Difficult economic situation
Kinnipidamiskohast vabanemine	698	559	579	Release from prison
Põhjus teadmata	394	471	314	Reason unknown

Tabel 16 **Täiskasvanute hoolekandeteenuste kasutajad, 2004, 2005**
 Table 16 **Persons having used services of social welfare institutions for adults, 2004, 2005**

Vanus	2004			2005			Age
	kokku total	mehed males	naised females	kokku total	mehed males	naised females	
Hoolekandeteenused							Services of social welfare
Kasutajad kokku ^a	4 175	1 562	2 613	4 479	1 706	2 773	Total number of persons ^a
alla 29	42	20	22	41	18	23	under 29
30–39	45	31	14	45	32	13	30–39
40–49	155	111	44	159	109	50	40–49
50–59	348	242	106	398	257	141	50–59
60–64	298	140	118	315	187	128	60–64
65–74	933	514	419	961	531	430	65–74
75 ja vanemad	2 354	464	1 890	2 560	572	1 988	75 and older

Tabel 16 **Täiskasvanute hoolekandeteenuste kasutajad, 2004, 2005**
 Table 16 *Persons having used services of social welfare institutions for adults, 2004, 2005*

Järg — Cont.

Vanus	2004			2005			Age
	kokku <i>total</i>	mehed <i>males</i>	naised <i>females</i>	kokku <i>total</i>	mehed <i>males</i>	naised <i>females</i>	
Psüühiliste erivajadustega inimeste hoolekandeteenused							<i>Services of social welfare for persons with special psychical needs</i>
Kasutajad kokku ^b	4 693	2 490	2 203	4 901	2 593	2 308	<i>Total number of persons^b</i>
alla 29	1 046	602	444	1 063	608	455	<i>under 29</i>
30–39	912	505	407	1 025	462	563	<i>30–39</i>
40–49	961	516	445	997	547	450	<i>40–49</i>
50–59	859	438	421	897	449	448	<i>50–59</i>
60–64	294	167	127	268	145	123	<i>60–64</i>
65–74	417	207	210	437	226	211	<i>65–74</i>
75 ja vanemad	204	55	149	214	159	55	<i>75 and older</i>

^a Teenuse kasutajad aasta lõpus.

^b Teenuse kasutajad aasta jooksul. Üks inimene võib olla kasutanud mitut teenust.

^a *Service users at end-year.*
^b *Service users during a year. One person can have separate services.*

Tabel 17 **Varjupaigateenust ja vangist vabanenutele rehabilitatsiooniteenust osutavad asutused, 2004, 2005**

Table 17 *Persons having used services of social welfare institutions for adults, 2004, 2005*

	2004	2005	
Teenust osutavate asutuste arv kokku	27	27	<i>Institutions providing services</i>
vangist vabanenutele rehabilitatsiooniteenust osutavad asutused	7	4	<i>rehabilitation for ex-convicts</i>
Teenust kasutanud isikute arv kokku	2 580	2 606	<i>Total amount of persons</i>
mehed	1 732	1 663	<i>males</i>
naised	848	943	<i>females</i>
Õöpäevast teenust kasutanute arv aasta jooksul kokku	2 129	2 197	<i>Persons having services more than 24 hours</i>
kuni 1 nädal	765	751	<i>up to 1 week</i>
1–4 nädalat	381	398	<i>1–4 weeks</i>
1–3 kuud	408	467	<i>1–3 months</i>
3–6 kuud	347	337	<i>3–6 months</i>
üle 6 kuu	228	244	<i>more than 6 months</i>
Teenuse saajatest vanuses			<i>Age of persons</i>
kuni 6	339	402	<i>up to 6</i>
7–17	1 015	835	<i>7–17</i>
18–24	202	142	<i>18–24</i>
25–49	682	502	<i>25–49</i>
50–64	293	265	<i>50–64</i>
65 ja vanemad	49	51	<i>65 and older</i>

Tabel 18 Vanemliku hoolitsuseta lapsed ning kuni 18-aastased noored, 1995, 2002–2005

Table 18 Children and under 18-year-olds left without parental care, 1995, 2002–2005

	1995	2002	2003	2004	2005	
Jäid vaadeldava aasta alguseks paigutamata	170	331	281	230	249	Children who were not placed into social welfare institutions by the beginning of the reference year
poisid	77	185	162	151	148	boys
tüdrukud	93	146	119	79	101	girls
Aasta jooksul arvele võetud lapsed	1 134	1 249	1 276	1 092	858	Children registered during the year
poisid	617	703	685	602	431	boys
tüdrukud	517	546	591	490	427	girls
kuni 3-aastased lapsed	165	206	216	192	192	up to 3 years old
poisid	87	117	110	100	92	boys
tüdrukud	78	89	106	92	100	girls
Arvele võetud lastest olid tähtajalise elamisloaga	...	78	82	125	43	Registered children who had a temporary residence permit
poisid	...	45	48	68	24	boys
tüdrukud	...	33	34	57	19	girls
Arvel olevatest lastest paigutati	890	1 301	1 326	1 073	979	Registered children who were placed into social welfare institutions
poisid	493	725	696	606	506	boys
tüdrukud	397	576	630	467	473	girls
perekonda	296	392	381	266	261	to foster families
poisid	157	187	190	136	126	boys
tüdrukud	139	205	191	130	135	girls
bioloogilisse perekonda	...	441	453	371	416	to biological families
poisid	...	240	219	212	224	boys
tüdrukud	...	201	234	159	192	girls
laste hoolekande-asutusse	239	238	184	226	175	to social welfare institutions for children
poisid	125	147	101	128	90	boys
tüdrukud	114	91	83	98	85	girls
varjupaika	260	230	308	210	127	to shelters
poisid	148	151	186	130	66	boys
tüdrukud	112	79	122	80	61	girls
Lapsendatud lapsed ühe bioloogilise vanema juures elav laps, kelle on lapsendanud kasuema või kasuisa	270	131	130	165	152	Adopted children step-adoptions, one of the parents is a biological parent and stepmother or stepfather adopts the child
välisriigi kodaniku poolt lapsendatud lapsed	188	53	63	63	121	
välisriigi kodaniku poolt lapsendatud lapsed	25	32	15	28	16	number of international adoptions
Lapsed, kelle vanematelt on kohus vanemaõigused ära võtnud või kes on kohtuotsusega perekonnast eraldatud	239	431	396	388	236	Children whose parents have been deprived of parental rights by court decision or who have been isolated from family by legal decision
poisid	114	240	208	200	125	boys
tüdrukud	125	191	188	188	111	girls
Lapsed, kelle puhul on kohus või eestkoste-asutus lahendanud lapse kasvatamisega seotud vaidluse	1 932	2 512	2 945	4 049	3 142	Children, in the case of whom a court or supervisory guardian has settled the dispute concerning the raising of the child
poisid	1 083	1 428	1 284	2 275	1 711	boys
tüdrukud	849	1 084	1 661	1 774	1 431	girls

Tabel 19 Tööõnnetused tegevusala järgi, 2001–2005
 Tabel 19 Occupational accidents by economic activity, 2001–2005

	2001	2002	2003	2004	2005	
KOKKU						TOTAL
Töötajad	577 700	585 500	594 300	595 500	607 400	Employed persons
Tööõnnetused	3 293	3 115	3 230	3 326	3 425	Occupational accidents
surmaga lõppenud	36	35	31	34	24	fatal accidents
Tööõnnetusi 100 000 töötaja kohta	570	532	543	558	564	Occupational accidents per 100,000 employed persons
Põllumajandus, jahindus, kalandus ja metsamajandus						Agriculture, hunting, fishing and forestry
Töötajad	40 000	40 700	36 700	35 000	32 200	Employed persons
Tööõnnetused	274	203	195	199	224	Occupational accidents
surmaga lõppenud	3	3	2	2	1	fatal accidents
Tööõnnetusi 100 000 töötaja kohta	721	512	555	624	696	Occupational accidents per 100,000 employed persons
Mäetööstus						Mining and quarrying
Töötajad	5 800	5 700	5 700	8 000	5 900	Employed persons
Tööõnnetused	73	60	47	60	48	Occupational accidents
surmaga lõppenud	1	2	1	-	1	fatal accidents
Tööõnnetusi 100 000 töötaja kohta	1 259	1 053	807	750	814	Occupational accidents per 100,000 employed persons
Töötlev tööstus						Manufacturing
Töötajad	134 100	128 200	134 100	140 900	139 500	Employed persons
Tööõnnetused	1 316	1 312	1 370	1 460	1 364	Occupational accidents
surmaga lõppenud	13	6	8	5	4	fatal accidents
Tööõnnetusi 100 000 töötaja kohta	986	1 023	1 021	1 036	978	Occupational accidents per 100,000 employed persons
Elektrienergia-, gaasi- ja veevarustus						Electricity, gas and water supply
Töötajad	11 400	10 500	10 200	12 000	12 500	Employed persons
Tööõnnetused	51	44	41	34	30	Occupational accidents
surmaga lõppenud	2	-	1	2	1	fatal accidents
Tööõnnetusi 100 000 töötaja kohta	447	419	402	283	240	Occupational accidents per 100,000 employed persons
Ehitus						Construction
Töötajad	39 300	38 900	42 900	46 800	48 700	Employed persons
Tööõnnetused	240	250	264	255	300	Occupational accidents
surmaga lõppenud	6	9	4	5	1	fatal accidents
Tööõnnetusi 100 000 töötaja kohta	610	643	606	545	616	Occupational accidents per 100,000 employed persons
Hulgi- ja jaekaubandus; mootorsõidukite, mootorrataste, isiklike tarbeesemete ning kodumasinate remont						Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods
Töötajad	83 600	86 300	80 800	80 000	80 600	Employed persons
Tööõnnetused	292	283	334	301	364	Occupational accidents
surmaga lõppenud	4	5	2	2	4	fatal accidents
Tööõnnetusi 100 000 töötaja kohta	316	328	411	376	452	Occupational accidents per 100,000 employed persons

Tabel 19 Tööõnnetused tegevusala järgi, 2001–2005
Table 19 Occupational accidents by economic activity, 2001–2005

Järg — Cont.

	2001	2002	2003	2004	2005	
Hotellid ja restoranid						
Hotels and restaurants						
Töötajad	17 400	17 900	17 400	16 200	22 100	Employed persons
Tööõnnetused	55	57	63	60	74	Occupational accidents
surмага lõppenud	-	-	-	2	0	fatal accidents
Tööõnnetusi 100 000 töötaja kohta	316	318	362	370	335	Occupational accidents per 100,000 employed persons
Veondus, laondus ja side						
Transport, storage and communication						
Töötajad	53 700	54 500	56 200	51 500	54 600	Employed persons
Tööõnnetused	296	262	250	265	260	Occupational accidents
surмага lõppenud	2	5	8	7	6	fatal accidents
Tööõnnetusi 100 000 töötaja kohta	551	481	431	514	485	Occupational accidents per 100,000 employed persons
Finantsvahendus, kinnisvara						
Financial intermediation, real estate						
Töötajad	45 400	52 200	52 000	47 300	53 300	Employed persons
Tööõnnetused	166	161	214	173	208	Occupational accidents
surмага lõppenud	-	2	3	4	3	fatal accidents
Tööõnnetusi 100 000 töötaja kohta	366	308	411	366	390	Occupational accidents per 100,000 employed persons
Avalik haldus ja riigikaitse; kohustuslik sotsiaalkindlustus						
Public administration and defence; compulsory social security						
Töötajad	34 800	33 200	34 500	36 900	37 200	Employed persons
Tööõnnetused	208	215	212	246	277	Occupational accidents
surмага lõppenud	2	2	1	3	0	fatal accidents
Tööõnnetusi 100 000 töötaja kohta	598	648	611	667	745	Occupational accidents per 100,000 employed persons
Haridus, tervishoid ja sotsiaalhoolekanne						
Education, health and social work						
Töötajad	81 900	87 200	93 300	92 000	90 000	Employed persons
Tööõnnetused	230	172	158	184	184	Occupational accidents
surмага lõppenud	2	-	1	1	1	fatal accidents
Tööõnnetusi 100 000 töötaja kohta	280	197	169	200	204	Occupational accidents per 100,000 employed persons
Muu ühiskonna-, sotsiaal- ja isikuteenindus						
Other community, social and personal service activities						
Töötajad	30 400	30 100	30 400	28 800	31 100	Employed persons
Tööõnnetused	92	101	82	89	92	Occupational accidents
surмага lõppenud	1	1	-	1	2	fatal accidents
Tööõnnetusi 100 000 töötaja kohta	303	336	269	309	296	Occupational accidents per 100,000 employed persons

Tabel 20 Töönnetustes kannatanud soo ja vanuse järgi, 2005
 Table 20 Persons suffered in occupational accidents by sex and age, 2005

	Kokku	alla 18	18-24	25-34	35-44	45-54	55-64	üle 65	
	Total	under 18						over 65	
KOKKU									TOTAL
Kokku	3 425	22	627	779	745	758	412	82	Total
Mehed	2 341	18	491	611	494	446	227	54	Males
Naised	1 084	4	136	168	251	312	185	28	Females
Põllumajandus, jahindus ja metsamajandus, kalapüük									Agriculture, hunting, forestry, fishing
Kokku	224	1	20	33	62	70	37	1	Total
Mehed	126	1	15	26	31	37	15	1	Males
Naised	98	0	5	7	31	33	22	0	Females
Mäetööstus									Mining and quarrying
Kokku	48	1	6	2	12	20	6	1	Total
Mehed	44	1	6	2	11	17	6	1	Males
Naised	4	0	0	0	1	3	0	0	Females
Töötlev tööstus									Manufacturing
Kokku	1 364	6	278	311	299	297	147	26	Total
Mehed	978	5	223	237	198	190	101	24	Males
Naised	386	1	55	74	101	107	46	2	Females
Elektrienergia-, gaasi- ja veevarustus									Electricity, gas and water supply
Kokku	30	0	0	7	6	9	8	0	Total
Mehed	26	0	0	6	6	7	7	0	Males
Naised	4	0	0	1	0	2	1	0	Females
Ehitus									Construction
Kokku	300	1	67	80	54	61	32	5	Total
Mehed	290	1	67	79	53	54	31	5	Males
Naised	10	0	0	1	1	7	1	0	Females
Hulgi- ja jaekaubandus; mootorsõidukite, mootorrataste, isiklike tarbeesemete ning kodumasinade remont									Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods
Kokku	364	4	83	91	78	70	33	5	Total
Mehed	225	3	53	66	49	36	15	3	Males
Naised	139	1	30	25	29	34	18	2	Females
Hotellid ja restoranid									Hotels and restaurants
Kokku	74	4	33	11	11	7	6	2	Total
Mehed	23	2	12	4	2	0	2	1	Males
Naised	51	2	21	7	9	7	4	1	Females
Veondus, laondus ja side									Transport, storage and communication
Kokku	260	1	17	37	81	76	36	12	Total
Mehed	194	1	16	32	67	52	17	9	Males
Naised	66	0	1	5	14	24	19	3	Females
Finantsvahendus; kinnisvara, rentimine ja äritegevus									Financial intermediation; real estate and business activities
Kokku	208	3	39	45	38	37	34	12	Total
Mehed	136	3	27	40	23	21	17	5	Males
Naised	72	0	12	5	15	16	17	7	Females
Avalik haldus ja riigikaitse; kohustuslik sotsiaalkindlustus									Public administration and defence; compulsory social security
Kokku	277	1	61	109	53	35	14	4	Total
Mehed	213	1	55	97	39	17	2	2	Males
Naised	64	0	6	12	14	18	12	2	Females
Haridus, tervishoid ja sotsiaalhoolekanne									Education, health and social work
Kokku	184	0	5	29	38	60	43	9	Total
Mehed	35	0	3	8	8	10	5	1	Males
Naised	149	0	2	21	30	50	38	8	Females
Muu ühiskonna-, sotsiaal- ja isikuteenindus									Other community, social and personal service activities
Kokku	92	0	18	24	13	16	16	5	Total
Mehed	51	0	14	14	7	5	9	2	Males
Naised	41	0	4	10	6	11	7	3	Females

Mõisted

Arstliku ekspertiisi komisjon	Raviasutuse juurde moodustatud komisjon, mille ülesanne on kindlaks määrata töövõime kaotus ja puude raskusaste.
Elukoha puudumine	Isikul ei ole kindlat elukohta, sellest tulenevalt ei tule ta eluga toime.
Erihooldekodu	Vaimuhaigete ja raske vaimupuudega isikute elamis-, hooldamis- ja rehabilitatsiooniasutus.
Hulkurlus	Elukohast ilma eesmärgita lahkumine ja seetõttu jäämine peavarju ja toiduta.
Invaliidsuspension	vt Töövõimetuspension.
Keskmine puue	Inimese anatoomilise, füsioloogilise või psüühilise struktuuri või funktsiooni kaotus või kõrvalekalle, millest tingituna vajab isik regulaarselt kõrvalabi või juhendamist vähemalt kord kuus.
Kodune hoolimatus	Olukord, kus omaksed suhtuvad isikusse hoolimatult, ükskõiksel, mistõttu isik vajab kõrvalabi.
Koolkodu	Puudega kooliealiste laste elamise, hooldamise ja õpetamise asutus.
Lastekodu ja perelastekodu	Orbude ja vanemliku hoolitsuseta laste asenduskodu.
Noortekodu	Lastekodust, hälvikute erikoolist, koolkodust pärit või vanemliku hoolitsuseta üle 15-aastaste noorte elamis- ja rehabilitatsiooniasutus.
Orb	Laps, kelle mõlemad vanemad on surnud.
Puue	Inimese anatoomilise, füsioloogilise või psüühilise struktuuri või funktsiooni kaotus või kõrvalekalle.
Rahvapension	Pension, mis määratakse isikule, kellel ei ole õigust vanadus-, töövõimetus- või toitjakaotuspensionile nõutava pensioniõigusliku või pensionikindlustusstaaži puudumise tõttu.
Raske majanduslik olukord	Olukord, kus inimene ei tule eluga toime seoses tulude puudumisega, õnnetusega peres, pereliikme surmaga jms.
Raske puue	Inimese anatoomilise, füsioloogilise või psüühilise struktuuri või funktsiooni kaotus või kõrvalekalle, millest tingituna vajab isik kõrvalabi, juhendamist või järelevalvet kogu ööpäeva.
Ravikindlustus	Tervise säilitamise, haigusest või vigastusest tingitud ajutise töövõimetus kulude ja ravikulude tasumise ning raseduse ja sünnituse korral hüvitise maksmise riiklikult tagatud süsteem.
Rehabilitatsiooni-keskus	Erivajadustega isikutele ööpäevast või päevast aktiivset rehabiliteerimist osutav asutus.
Segatüüpi hoolekandeaustus	Asutus, kus erinevat hooldamist vajavatele inimestele on ette nähtud eraldi osakonnad.
Sügav puue	Inimese anatoomilise, füsioloogilise või psüühilise struktuuri või funktsiooni kaotus või kõrvalekalle, millest tingituna vajab isik pidevat kõrvalabi, juhendamist või järelevalvet kogu ööpäeva.
Toitjakaotuspension	Töövõimetus perekonnaliikmete ja nendega võrdsustatud isikute pension ajal, mil isik vastab selle pensioni saamiseks ettenähtud tingimustele.
Töövõimetuspension	Kuni vanaduspensionini ikka jõudnud isikute pension, kes on vähemalt 16-aastased ja kes on tunnistanud püsivalt töövõimetuks.
Vanaduspension	Nende isikute pension, kellel on vähemalt 15-aastane Eestis omandatud pensionistaaž ja kes on jõudnud vanaduspensionini ikka.
Vanemliku hoolitsuseta laps	Laps, kelle vanemad on kuulutatud teadmata kadunuks, teovõimetuks või kelle vanematelt on vanemaõigused ära võetud, samuti laps, kes on jäänud vanemliku hoolitsuseta mõnel muul põhjusel.
Varjupaik	Asutus, mis pakub isikutele ajutist ööpäevast või päevast abi, tuge ja kaitset.

Väljateenitud aastate pension

Nende kutsealade töötajate pension, kes teevad sellist tööd, millega kaasneb enne vanaduspensioni ikka jõudmist kutsealase töövõime kaotus või vähenemine, mis takistab sellel kutsealal või ametikohal edasitöötamist.

Üldhooldekodu

Vanurite ja puudega isikute elamis-, hooldamis- ja rehabilitatsiooniasutus.

Metoodika

Sotsiaalse kaitse statistika saamiseks küsitletakse kõiki institutsioone, mille tegevusvaldkond on Eesti majanduse tegevusalade klassifikaatori (EMTAK) järgi kas sotsiaalkindlustus (pensionid, sotsiaaltoetused, ravikindlustus); sotsiaalhoolekanne (hoolekandetasutused, vanemliku hoolitsuseta lapsed) või muud teenused (arstliku ekspertiisi komisjonid). Sotsiaalkindlustuse statistikat mõjutavad otseselt seadusemuudatused. Niisiis muutuvad sotsiaalkindlustuse näitarvud vastavalt seaduste uuendamisele ja parandamisele. Seda tuleb esitatud statistikat analüüsides arvestada.

2002. aastast muutus ka Sotsiaalministeeriumi andmekogumise metoodika. Mindi üle asutusekeskselt statistikalt isikukesksele.

Sellest tulenevalt jagunevad endiste hoolekandeteenust osutavate asutuste 2003. aasta aruanded kaheks: teenuse ja asutuse aruandeks. Teenuse aruandega saadakse infot aasta jooksul hoolekandeteenuseid kasutanud isikute, teenust osutava personali ja teenuse finantseerimise kohta.

Asutuse aruanne sisaldab andmeid asutuse tulude ja kulude kohta tervikuna, kogu asutuse personali, nende haridustaseme, vanuse ja soo kohta, samuti asutuse poolt peale põhitegevuse osutatavate lisateenuste kohta.

2002. aastast ei registreerita enam tööteel juhtunud õnnetusi.

2003. aasta andmed kajastavad ainult varjupaikade ja vangist vabanenute rehabilitatsiooniteenust. Varasemad andmed sisaldasid ka öömajateenuse ja teiste sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse (peamiselt sõltuvushaigete rehabilitatsiooniteenuse) kasutajaid.

Pensioniseaduse järgi on alates 1994. aastast pensioniõiguslik iga aastati erinev. 2001. aastal jõudsid pensioniikka 58-aastased naised ja 63-aastased mehed. Alates aprillist 2000 määratakse töövõimetuspensionäridele (varem invaliidsuspensionärid) vanaduspensioniiikka jõudmisel vanaduspension või pensionistaaži puudumisel rahvapension.

Vaegurlus/töövõimetus määratakse rahvusvahelise haiguste klassifikaatori RHK-10 alusel. Komisjoni suunatakse töörealised inimesed. Laste vaegurluse määrab tervishoiuasutus. Alla 40-protsendise töövõime kaotuse korral töövõimetuspensioni ei määrata.

Kirjandust

Eesti piirkondlik statistika. 2004. *Regional Statistics of Estonia*. Aastakogumik. E-väljaanne.

Definitions**Children's homes and children's homes of family type**

Institutions established as substitute homes for orphans and children left without parental care.

Children without parental care

Children whose parents are declared to be missing, deprived of parental rights or without active legal capacity as well as children who have been left without parental care for any other reason.

Difficult economic situation

Situation when a person does not cope with one's life for the reason of having no income, due to an accident in a family, death of a member of the family, etc.

Disability	<i>The loss of or an abnormality in an anatomical, physiological or mental structure or function of a person.</i>
Disability pension	<i>See Pension for incapacity for work.</i>
Disability assessment committee	<i>Committee at a health care institution whose task is to determine the degree of the incapacity for work, category and cause of disability.</i>
General care homes	<i>Institutions established for living, care and rehabilitation for the elderly and disabled persons.</i>
Health insurance	<i>A state warrant system for paying compensation to the residents of the Republic of Estonia for retaining health, paying the expenses of temporary incapacity for work and costs of medical treatment, and paying pregnancy and maternity benefits.</i>
Lack of dwelling-place	<i>A person does not have a permanent dwelling-place and, as a result of this, he/she does not cope with his/her life.</i>
Mixed-care social welfare institutions	<i>Institutions where separate departments are provided for persons in need of different care.</i>
Moderate disability	<i>Moderate disability is the loss of or an abnormality in an anatomical, physiological or mental structure or function of a person as a result of which the person needs regular personal assistance or guidance outside his or her residence at least once a week.</i>
National pension	<i>Pension granted to persons who do not have the right to receive an old-age pension, pension for incapacity for work or survivor's pension because they have not completed a sufficient number of years of pensionable service or their accumulation period is insufficient.</i>
Negligence at home	<i>Situation in the case of which person's family has an indifferent, careless attitude towards the person, and therefore the person needs secondary assistance.</i>
Old-age pension	<i>Pension granted to persons who have attained pensionable age and who have completed at least fifteen years of pensionable service or whose accumulation period acquired in Estonia is at least fifteen years.</i>
Orphan	<i>A child whose both parents are dead.</i>
Pension for full length of service required	<i>Pension granted to persons in such professions that bring about the loss of or reduction in the professional capacity for work before attaining the pensionable age and thus persons cannot continue to work in that profession.</i>
Pension for incapacity for work	<i>Pension granted to persons from the age of 16 years until attaining the pensionable age if he or she is declared permanently incapacitated for work.</i>
Profound disability	<i>Profound disability is the loss of or an abnormality in an anatomical, physiological or mental structure or function of a person as a result of which the person needs constant personal assistance, guidance or supervision twenty-four hours a day.</i>
Residential educational institutions	<i>Institutions established for living, care, development and education for disabled school-age children.</i>
Severe disability	<i>The loss of or an abnormality in an anatomical, physiological or mental structure or function of a person as a result of which the person needs personal assistance, guidance or supervision in every twenty-four hour period.</i>
Shelters	<i>Institutions offering to persons temporary twenty-four hour assistance, support and protection.</i>
Social rehabilitation centre	<i>Institutions established for intensive rehabilitation of persons with special needs.</i>
Special care homes	<i>Institutions established for persons of unsound mind or with severe mental disabilities for living, care and rehabilitation.</i>
Survivor's pension	<i>Upon the death of a provider, a survivor's pension shall be granted to family members who were maintained by him/her and who are incapacitated for work.</i>
Vagrancy	<i>Aimless departure from one's dwelling-place and thus becoming deprived of home and food.</i>
Youth homes	<i>Institutions established for living and rehabilitation for youths over the age of fifteen who come from children's homes, schools for the disabled, residential educational institutions or have been left without parental care.</i>

Methodology

To receive statistics on social protection all institutions are enumerated whose field of activity according to the Estonian Classification of Economic Activities (EMTAK) is social insurance (pensions, social insurance benefits, health insurance), social welfare (social welfare institutions, children left without parental care) or other services (disability assessment committees). Statistics of social insurance is directly influenced by changes in the legislation and for that reason the statistical indicators change due to amendments made in laws. This should be taken into account when analysing the data.

Since 2002 there was a significant change in the data collection methodology in the Ministry of Social Affairs. The main difference is the transition from the institution-based statistics to a person-based statistics. The 2003 questionnaires submitted by social welfare institutions divide into two: services and institution questionnaires. The services questionnaire collects information about persons who have been provided social welfare services, about the service-providing personnel and about financing of the service. The institution questionnaire include information about the institution's revenue and expenditure as a whole, about the total personnel, their level of education, age and sex, as well as information about incidental services provided in addition to main activity.

Since 2002 commuting accidents are not registered any more. Rehabilitation services for 2003 include only those provided by shelters and to persons released from prison. The relevant data for previous years included also data on persons who had used accommodation and other social rehabilitation services (mainly rehabilitation of addicts).

According to the State Pension Insurance Act, the pensionable age is different for each year starting from 1994. In 2001 the retirement age for women was 58 years, and for men it was 63 years. From April 2000 persons who received a pension for incapacity for work (formerly disability pension) receive old-age pension after attaining the pensionable age or national pension if their years of pensionable service or the accumulation period is not sufficient for the grant of an old-age pension.

Disability/incapacity for work is determined according to the International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems (ICD-10). The disability assessment committees are intended for working-age (i.e. at least 16 years old) persons. Health care institutions determine the disability category for children. The pension for incapacity for work is not granted if the incapacity for work is less than 40%.

Publications

Eesti piirkondlik statistika. 2004. Regional Statistics of Estonia. Yearbook. E-publication.

TÖÖTURG

Joonis 1	Tööealised hõiveseisundi järgi, 2004, 2005.....	205
Tabel 1	15–74-aastased soo ja hõiveseisundi järgi, 1999–2005.....	206
Diagramm 1	15–74-aastased hõiveseisundi järgi, 2001–2005.....	206
Tabel 2	15–74-aastased linnaelanikud soo ja hõiveseisundi järgi, 1999–2005.....	207
Diagramm 2	Töötuse määr soo järgi, 1997–2005.....	207
Tabel 3	15–74-aastased maaelanikud soo ja hõiveseisundi järgi, 1999–2005.....	208
Diagramm 3	Töötuse määr vanuserühma järgi, 1997–2005.....	208
Tabel 4	Tööjõud soo ja vanuserühma järgi, 1997, 2002–2005.....	209
Tabel 5	Tööjõus osalemise määr soo ja vanuserühma järgi, 1997, 2002–2005.....	209
Tabel 6	Hõivatud soo ja vanuserühma järgi, 1997, 2002–2005.....	210
Tabel 7	Tööhõive määr soo ja vanuserühma järgi, 1997, 2002–2005.....	210
Tabel 8	Hõivatud tegevusala järgi, 1997, 2002–2005.....	211
Tabel 9	Hõivatud soo ja tegevusala järgi, 1997, 2002–2005.....	212
Tabel 10	Hõivatud soo ja majandussektori järgi, 1997, 2002–2005.....	213
Diagramm 4	Hõivatud majandussektori järgi, 1997–2005.....	213
Tabel 11	Hõivatud elukoha ja majandussektori järgi, 1997, 2002–2005.....	214
Tabel 12	Hõivatud rahvuse ja majandussektori järgi, 1997, 2002–2005.....	214
Tabel 13	Hõivatud soo ja ametiala järgi, 1997, 2002–2005.....	215
Tabel 14	Töötud soo ja vanuserühma järgi, 1997, 2002–2005.....	216
Diagramm 5	Töötud soo järgi, 1997–2005.....	216
Tabel 15	Töötuse määr soo ja vanuserühma järgi, 1997, 2002–2005.....	217
Tabel 16	Töötud soo ja töötusperioodi kestuse järgi, 1997, 2002–2005 (aastakeskmise, tuhat).....	217
Tabel 17	Töötud soo ja töötusperioodi kestuse järgi, 1997, 2002–2005 (aastakeskmise, protsenti).....	218
Diagramm 6	Töötuse määr hariduse järgi, 1997–2005.....	218
Tabel 18	15–74-aastased hariduse ja hõiveseisundi järgi, 1999–2005.....	219
Tabel 19	Mitteaktiivsed soo ja vanuserühma järgi, 1997, 2002–2005.....	220
Tabel 20	15–74-aastased mitteaktiivsed mitteaktiivsuse põhjuse järgi, 2000–2005.....	220

LABOUR MARKET

Chart 1	Working-age population by labour status, 2004, 2005.....	205
Table 1	Population aged 15–74 by sex and labour status, 1999–2005.....	206
Diagram 1	Population aged 15–74 by labour status, 2001–2005.....	206
Table 2	Urban population aged 15–74 by sex and labour status, 1999–2005.....	207
Diagram 2	Unemployment rate by sex, 1997–2005.....	207
Table 3	Rural population aged 15–74 by sex and labour status, 1999–2005.....	208
Diagram 3	Unemployment rate by age group, 1997–2005.....	208
Table 4	Labour force by sex and age group, 1997, 2002–2005.....	209
Table 5	Labour force participation rate by sex and age group, 1997, 2002–2005.....	209
Table 6	Employed persons by sex and age group, 1997, 2002–2005.....	210
Table 7	Employment rate by sex and age group, 1997, 2002–2005.....	210
Table 8	Employed persons by economic activity, 1995, 2002–2005.....	211
Table 9	Employed persons by sex and economic activity, 1997, 2002–2005.....	212
Table 10	Employed persons by sex and sector of economy, 1997, 2002–2005.....	213
Diagram 4	Employed persons by sector of economy, 1997–2005.....	213
Table 11	Employed persons by place of residence and sector of economy, 1997, 2002–2005.....	214
Table 12	Employed persons by ethnic nationality and sector of economy, 1997, 2002–2005.....	214
Table 13	Employed persons by sex and occupation, 1997, 2002–2005.....	215
Table 14	Unemployed persons by sex and age group, 1997, 2002–2005.....	216
Diagram 5	Unemployed persons by sex, 1997–2005.....	216
Table 15	Unemployment rate by sex and age group, 1997, 2002–2005.....	217
Table 16	Unemployed persons by sex and duration of unemployment, 1997, 2002–2005 (annual average, thousands).....	217
Table 17	Unemployed persons by sex and duration of unemployment, 1997, 2002–2005 (annual average, percentages).....	218
Diagram 6	Unemployment rate by education, 1997–2005.....	218
Table 18	Population aged 15–74 by education and labour status, 1999–2005.....	219
Table 19	Inactive population by sex and age group, 1997, 2002–2005.....	220
Table 20	Inactive population aged 15–74 by reason of inactivity, 2000–2005.....	220

Ülevaade

Peatükk käsitleb aastatel 1997–2005 rahvastiku tööalases käitumises toimunud muutusi.

2005. aastal oli 15–74-aastastest tööga hõivatuid 607 400, töötuid 52 200 ja mitteaktiivseid 389 000. Võrreldes 2004. aastaga suurenes hõivatute arv (+11 900) ja vähenes töötute arv (-11 400) üsna märkimisväärselt. Vaid mitteaktiivsete arv jäi samale tasemele. 15–74-aastaste töötajate osalemine määr oli nagu 2004. aastal 62,9%.

Tööhõive on suurenenud ja töötus vähenenud alates 2001. aastast. Hõivatute arv oli viimati üle 600 000 1998. aastal. Töötuse määr oli 2005. aasta tasemel (7,9%) viimati 1994. aastal (7,6%).

Majandussektoritest on primaarsektoris (põllumajandus, jahindus, metsamajandus, kalapüük) hõive vähenenud kolm viimast aastat, jõudes 32 200-ni, mis hõlmab 5,3% koguhõivest. Ka sekundaarsektoris (mäetööstus, töötlev tööstus, elektrienergia-, gaasi- ja veevarustus, ehitus) vähenes hõive 2005. aastal, jõudes 206 600-ni, mis on koguhõivest 34%. Tertsiaarsektori (kaubandus, teenindus jms) hõive jõudis 368 700-ni, mis on koguhõivest 60,7%.

Primaarsektori hõive väheneb nii maal kui ka linnas. Maal on primaarsektoris hõivatud 15,3% inimestest, linnas 1,3%. Maal on tertsaarsektori hõive kasvanud 2003. aastast, jõudes 91 300-ni, mis on 52,9% kõigist maal hõivatud inimestest. Linnas on tertsaarsektoris hõivatuid 63,8%. Primaarsektori hõive on vähenenud nii eestlaste kui ka muulaste hulgas. Eestlastest töötas 2005. aastal primaarsektoris 28 800 inimest (7%), muulastest 3300 (1,7%).

Tegevusalati suurenes hõivatute arv kõige rohkem hotellide ja restoranide alal. Suhteliselt suur oli ka hõive juurdekasv kinnisvara, rentimise ja äritegevuse alal. Suurim langus oli mäetööstuses, millele järgnes kalapüük.

Ametialati suurenes hõivatute arv kõige enam ametnike hulgas, samuti suurenes see näitarv märgatavalt tippspetsialistide seas. Hõivatute arv vähenes lihttööliste ning põllumajanduse ja kalanduse oskustööliste hulgas.

2005. aastal vähenes nii meeste kui ka naiste töötus. Meeste töötuse määr oli 8,8%, naistel 7,1%. Töötus on meeste hulgas olnud suurem kui naiste hulgas alates 1995. aastast.

Töötus vähenes 2005. aastal kõigis vanuserühmades: 15–24-aastaste töötuse määr oli 15,9%, 25–49-aastastel 7,5% ja 50–74-aastastel 5,8%. Kõigis vanuserühmades jäi meeste töötus naiste omast suuremaks, mis oli noorimas vanuserühmas uudne nähtus — viimati oli noorte meeste töötuse määr naiste omast kõrgem 2000. aastal.

Töötuse määra erinevus piirkonniti on kahel viimasel aastal olnud enam kui kolmekordne. 2004. aastal oli töötuse määr madalaim Lääne-Eestis (5,6%) ja kõrgeim Kirde-Eestis (17,9%). 2005. aastal oli see näitarv väikseim Kesk-Eestis (5,1%) ja suurim taas Kirde-Eestis (16,2%). Siiski on Kirde-Eesti näit seitsme viimase aasta madalaimal tasemel. Eelmise aastaga võrreldes tõusis töötuse määr 2005. aastal ainult Lääne-Eestis.

Töötus 2005. aastal vähenes, kuid pikaajaliste töötute osatähtsus suurenes: aasta või kauem oli kõigist töötutest (27 900 inimest) tööd otsinud 53% (2004. aastal 52%). Enam kui aasta tööd otsinud mehi (13 900) oli 2005. aastal vähem kui naisi (14 000), 2004. aastal oli olukord vastupidine. Pikaajalise töötuse osatähtsus suurenes naiste hulgas 50%-st 60%-ni, meeste vastav näitarv vähenes 54%-st 48%-ni. Noorte töötute hulgas oli aasta või rohkem tööd otsinud kolmandik, niisama palju kui eelnenud aastal. Vanemaealiste hulgas oli pikaajalise töötuse osatähtsus jätkuvalt kõrge — 62%.

Töötajate haridustase on viimastel aastatel kasvanud. Kolmanda taseme haridusega töötajate osatähtsus on suurenenud 30%-st 2000. aastal 34%-ni 2005. aastal. Esimese taseme haridusega töötajate osatähtsus vähenes samal ajal 12%-st 10%-ni. Tööpuudus vähenes madalama haridustasemega inimeste hulgas: 2004. aastal oli põhiharidusega või madalama haridustasemega töötajatest töötuid 18,4%, ent 2005. aastal vaid 14,5%. Kõige väiksem oli tööpuudus kõrg- ja kraadiharidusega inimeste hulgas. Nende töötuse määr oli 2005. aastal 3,9% ehk samal tasemel kui 2004. aastal.

Mitteaktiivsete noorte arv suurenes 2005. aastal 137 000-ni. 25–49-aastaste mitteaktiivsete arv suurenes 64 700-ni, 50–74-aastaste mitteaktiivsete arv, mis oli vähenenud alates

1997. aastast, jõudis 187 300-ni. Mitteamiivsuse olulisim põhjus on pensioniiga. 2005. aastal oli pensioniea tõttu mitteamiivseid 145 400. Teine suurem põhjus on õpingud — sel põhjusel oli mitteamiivseid 126 100.

Heitunute arv, mis 2001. aastani pidevalt kasvas, vähenes 2002. aastal ja jäi samale tasemele (18 000) ka 2003. ja 2004. aastal. 2005. aastal vähenes töötisugutest loobunute arv 14 700-ni.

Overview

The chapter presents changes in the labour market in the years 1997–2005.

In 2005, 607,400 of the population aged 15–74 were employed, 52,200 were unemployed and 389,000 were economically inactive. Compared to 2004, the number of the employed increased (+11,900) and the number of the unemployed decreased (-11,400) quite remarkably. Only the number of inactive persons stayed on the same level. The labour force participation rate for the population aged 15–74 was 62.9% as in 2004.

The employment has increased and the unemployment decreased since 2001. The number of the employed was over 600,000 last in 1998. The unemployment rate was on the level of 2005 (7.9%) last in 1994 (7.6%).

By sector of economy employment has decreased last three years in primary sector (agriculture, hunting, forestry, fishing) reaching 32,200, which is 5.3% of the total employment. Also in the secondary sector (mining, manufacturing, electricity, gas and water supply, construction) employment fell in 2005 reaching 206,600, which is 34% of total employment. In the tertiary sector (trade, services, etc.) employment reached 368,700, which accounts for 60.7% of the total employment.

Employment in the primary sector falls both in rural and urban areas. In rural area 15.3% and in urban area 1.3% of people work in primary sector. In rural area the employment in the tertiary sector has increased from 2003 to 91,300, which is 52.9% of all employed persons in rural area. In urban area 63.8% of people are working in the tertiary sector. The employment in the primary sector has decreased both among Estonians and non-Estonians. In 2005 28,800 Estonians (7%) worked in the primary sector, and 3,300 (1.7%) non-Estonians.

By economic activity, the employment increased most in hotels and restaurants. The employment growth was relatively big in real estate, renting and business activities. The biggest fall was in mining and quarrying, followed by fishing.

By occupation the employment increased mostly among clerks, also the number of professionals increased remarkably. The decrease occurred among elementary occupations and skilled agricultural and fishery workers.

In 2005 unemployment decreased among men and women. The unemployment rate of men was 8.8%, and that of women 7.1%. The men's unemployment has been higher than that of women's since 1995.

In 2005 the unemployment fell in all age groups, the figure for 15–24-year-olds was 15.9%, for 25–49-year-olds 7.5% and for 50–74-year-olds 5.8%. In all age groups men's unemployment rate was higher than women's, which was a new phenomenon in the youngest age group — young men's unemployment rate was higher than women's rate in 2000.

The difference of unemployment rate between regions has been threefold in the last couple of years. In 2004 the lowest unemployment rate was in Western Estonia (5.6%) and highest in Northeastern Estonia (17.9%). In 2005 the lowest figure was in Central Estonia (5.1%) and highest in Northeastern Estonia (16.2%). Still the figure for Northeastern Estonia is lowest for the last seven years. In comparison with 2004 unemployment rate rose only in Western Estonia.

Unemployment fell in 2005 but long-term unemployment increased. In 2004 the share of long-term unemployed was 52%, in 2005 it was 53% (27,900 persons) whose duration of job seeking had lasted for a year or more. In 2005, the number of men (13,900) looking for a job for a year or longer fell lower than the number of women (14,000) looking for a job for a year

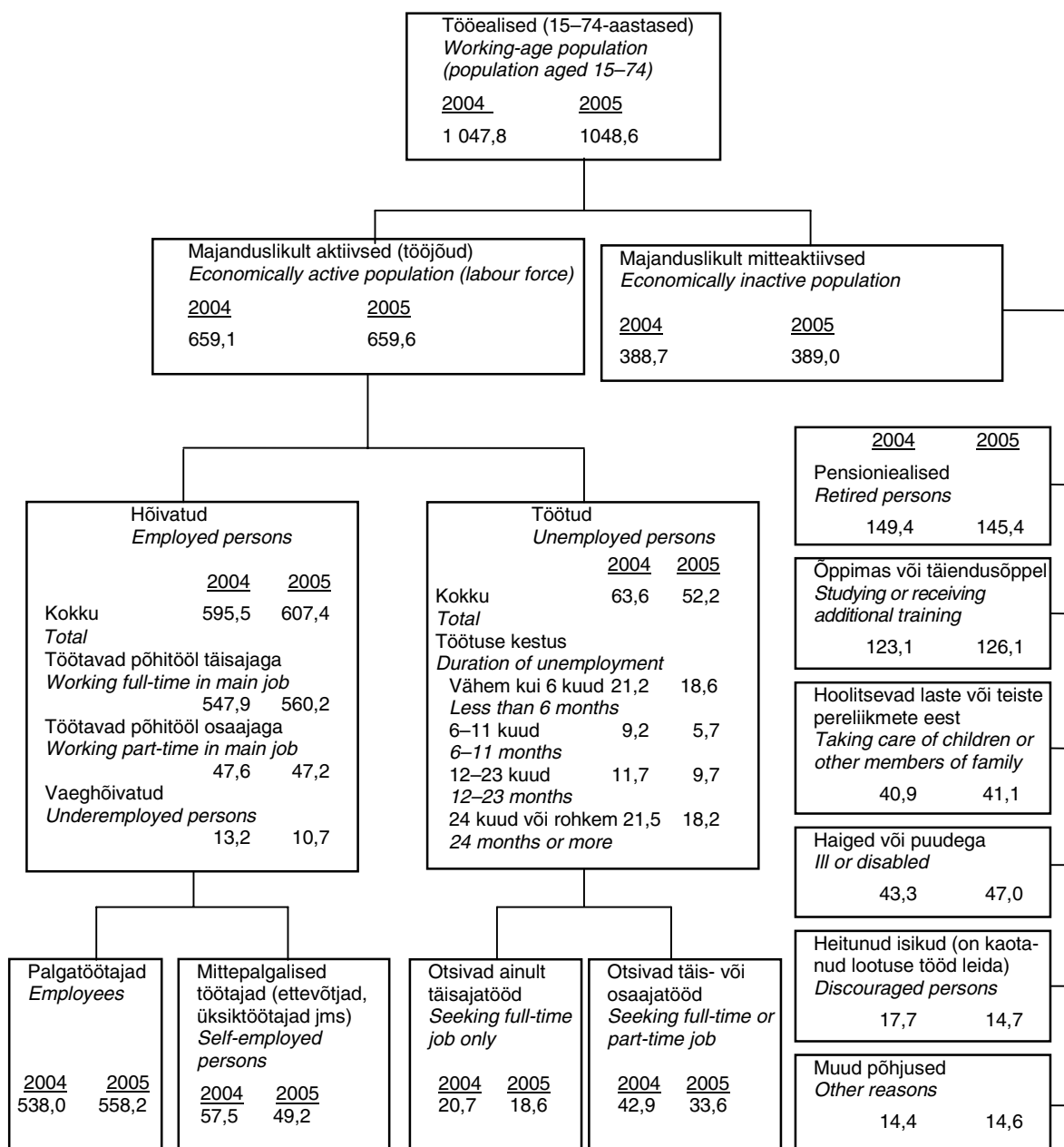
or longer. The share of long term unemployment grew from 50% to 60% among women, among men the indicator fell from 54% to 48%. One third of young people had been looking for a job for longer than a year as in 2004. Among elderly people the share of long-term unemployment stayed high — 62%.

The education level of the labour force has grown during last years. The share of the labour force with tertiary education rose from 30% in 2000 to 34% in 2005. At the same time the share of labour force with below upper secondary education fell from 12% to 10%. In 2005 also persons with low level of education found jobs — while in 2004 18.4% of people with below upper secondary education were unemployed, in 2005 their share fell to 14.5%. The unemployment rate is the lowest for persons with higher education, master's of doctor's degree. Their unemployment rate stayed at 3.9% as in 2004.

The number of inactive young people grew to 137,000 in 2005. The number of 25–49-year-olds increased to 64,700. The number of 50–74-year-olds that had fallen from 1997 reached 187,300. The most important reason for inactivity is pension age. In 2005 145,400 persons were inactive due to pension age. Another important reason is studies — in 2005 126,100 persons were inactive due to that reason.

The number of discouraged persons which increased continuously until 2001, decreased in 2002 and remained on the same level (18,000) in 2003–2004. The number of discouraged persons fell to 14,700 in 2005.

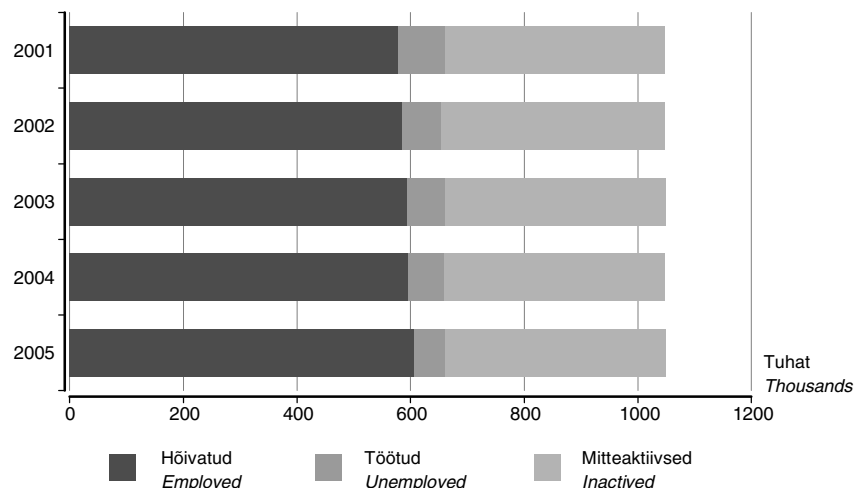
Joonis 1 **Tööealised hõiveseisundi järgi, 2004, 2005**
 Chart 1 *Working-age population by labour status, 2004, 2005*
 (aastakeskmine, tuhat — annual average, thousands)

Tabel 1 **15–74-aastased soo ja hõiveseisundi järgi, 1999–2005**
 Tabel 1 *Population aged 15–74 by sex and labour status, 1999–2005*
 (aastakeskmise, tuhat — annual average, thousands)

Aasta Year	Tööjõud Labour force			Mitte- aktiivsed Inactive persons	Tööealised kokku Working- age population total	Tööjõus osalemise määr, % Labour force participation rate, %	Tööhõive määr, % Employment rate, %	Töötuse määr, % Unemploy- ment rate, %
	kokku total	hõivatud employed	töötud unemployed					
Mehed								
<i>Males</i>								
1999	339,9	294,2	45,7	144,7	484,6	70,1	60,7	13,4
2000	340,6	291,1	49,5	144,7	485,2	70,2	60,0	14,5
2001	337,6	293,9	43,7	148,7	486,4	69,4	60,4	12,9
2002	333,6	297,5	36,1	153,4	487,0	68,5	61,1	10,8
2003	336,7	302,5	34,2	151,0	487,7	69,0	62,0	10,2
2004	333,9	299,1	34,7	153,8	487,7	68,5	61,3	10,4
2005	329,3	300,5	28,9	159,2	488,5	67,4	61,5	8,8
Naised								
<i>Females</i>								
1999	319,9	285,1	34,8	242,3	562,1	56,9	50,7	10,9
2000	321,8	281,4	40,5	239,4	561,3	57,3	50,1	12,6
2001	323,1	283,8	39,3	237,7	560,8	57,6	50,6	12,2
2002	319,1	288,1	31,0	241,0	560,2	57,0	51,4	9,7
2003	323,8	291,8	32,0	236,4	560,1	57,8	52,1	9,9
2004	325,3	296,4	28,9	234,9	560,1	58,1	52,9	8,9
2005	330,3	306,9	23,3	229,8	560,0	59,0	54,8	7,1
Mehed ja naised								
<i>Males and females</i>								
1999	659,8	579,3	80,5	387,0	1 046,8	63,0	55,3	12,2
2000	662,4	572,5	89,9	384,1	1 046,5	63,3	54,7	13,6
2001	660,8	577,7	83,1	386,4	1 047,2	63,1	55,2	12,6
2002	652,7	585,5	67,2	394,4	1 047,2	62,3	55,9	10,3
2003	660,5	594,3	66,2	387,4	1 047,8	63,0	56,7	10,0
2004	659,1	595,5	63,6	388,7	1 047,8	62,9	56,8	9,7
2005	659,6	607,4	52,2	389,0	1 048,6	62,9	57,9	7,9

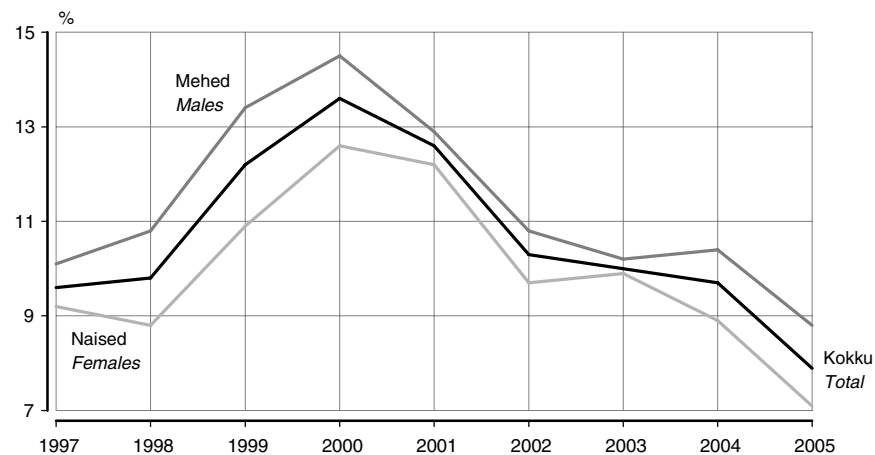
Diagramm 1 **15–74-aastased hõiveseisundi järgi, 2001–2005**
 Diagram 1 *Population aged 15–74 by labour status, 2001–2005*
 (aastakeskmise — annual average)

Tabel 2 **15–74-aastased linnaelanikud soo ja hõiveseisundi järgi, 1999–2005**
 Table 2 *Urban population aged 15–74 by sex and labour status, 1999–2005*
 (aastakeskmine, tuhat — annual average, thousands)

Aasta	Tööjõud			Mitte-aktiivsed	Tööealised kokku	Tööjõus osalemise määr, %	Tööhõive määr, %	Töötuse määr, %
Year	<i>Labour force total</i>	<i>employed</i>	<i>unemployed</i>	<i>Inactive persons</i>	<i>Working-age population total</i>	<i>Labour force participation rate, %</i>	<i>Employment rate, %</i>	<i>Unemployment rate, %</i>
Mehed								
<i>Males</i>								
1999	232,8	202,7	30,2	89,1	321,9	72,3	63,0	13,0
2000	234,7	201,3	33,4	88,1	322,9	72,7	62,4	14,2
2001	232,6	203,4	29,2	92,8	325,4	71,5	62,5	12,6
2002	235,4	208,2	27,2	95,5	330,9	71,2	62,9	11,5
2003	238,9	211,6	27,3	93,8	332,6	71,8	63,6	11,4
2004	234,1	209,0	25,1	95,1	329,2	71,1	63,5	10,7
2005	232,1	209,9	22,2	96,4	328,5	70,6	63,9	9,6
Naised								
<i>Females</i>								
1999	235,1	209,5	25,7	162,1	397,2	59,2	52,7	10,9
2000	238,5	208,0	30,5	159,6	398,1	59,9	52,2	12,8
2001	238,6	210,1	28,5	159,0	397,6	60,0	52,8	11,9
2002	236,9	214,0	23,0	159,7	396,6	59,7	54,0	9,7
2003	239,0	214,8	24,2	158,1	397,1	60,2	54,1	10,1
2004	240,1	217,4	22,7	155,7	395,9	60,7	54,9	9,5
2005	241,6	224,8	16,9	153,2	394,9	61,2	56,9	7,0
Mehed ja naised								
<i>Males and females</i>								
1999	468,0	412,1	55,8	251,2	719,1	65,1	57,3	11,9
2000	473,2	409,3	63,9	247,7	721,0	65,6	56,8	13,5
2001	471,2	413,5	57,7	251,8	723,0	65,2	57,2	12,2
2002	472,4	422,2	50,2	255,1	727,5	64,9	58,0	10,6
2003	477,9	426,4	51,5	251,9	729,8	65,5	58,4	10,8
2004	474,2	426,4	47,8	250,8	725,0	65,4	58,8	10,1
2005	473,7	434,6	39,1	249,7	723,4	65,5	60,1	8,3

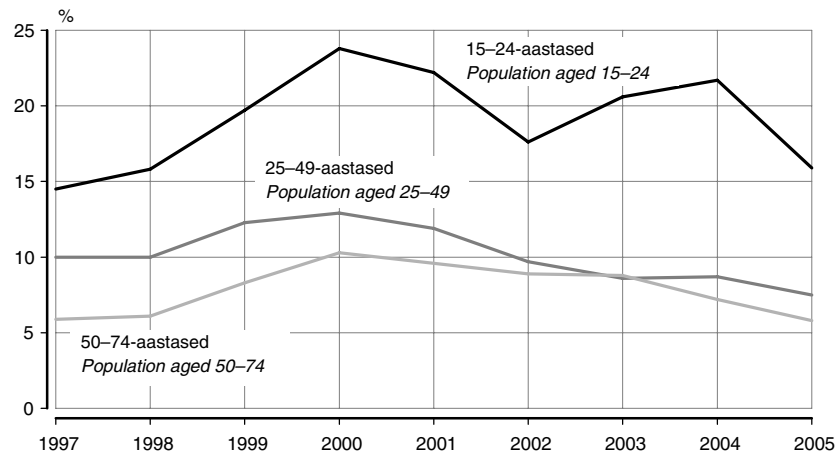
Diagramm 2 **Töötuse määr soo järgi, 1997–2005**
 Diagram 2 *Unemployment rate by sex, 1997–2005*
 (aastakeskmine, protsenti — annual average, percentages)

Tabel 3 **15–74-aastased maaelanikud soo ja hõiveseisundi järgi, 1999–2005**
 Table 3 *Rural population aged 15–74 by sex and labour status, 1999–2005*
 (aastakeskmine, tuhat — annual average, thousands)

Aasta Year	Tööjõud Labour force			Mitte- aktiivsed Inactive persons	Tööealised kokku Working- age population total	Tööjõus osalemise määr, % Labour force participation rate, %	Tööhõive määr, % Employment rate, %	Töötuse määr, % Unemploy- ment rate, %
	kokku total	hõivatud employed	töötud unemployed					
Mehed <i>Males</i>								
1999	107,1	91,5	15,6	55,6	162,7	65,8	56,3	14,5
2000	105,9	89,8	16,1	56,5	162,4	65,2	55,3	15,2
2001	105,0	90,5	14,5	55,9	160,9	65,3	56,3	13,8
2002	98,2	89,2	8,9	57,9	156,1	62,9	57,2	9,1
2003	97,8	90,9	6,9	57,2	155,0	63,1	58,6	7,1
2004	99,8	90,1	9,6	58,7	158,5	62,9	56,9	9,7
2005	97,2	90,6	6,6	62,8	160,0	60,8	56,6	6,8
Naised <i>Females</i>								
1999	84,7	75,6	9,1	80,2	164,9	51,4	45,8	10,7
2000	83,3	73,4	9,9	79,8	163,1	51,1	45,0	11,9
2001	84,5	73,6	10,9	78,7	163,2	51,8	45,1	12,8
2002	82,2	74,1	8,1	81,4	163,6	50,2	45,3	9,8
2003	84,8	77,0	7,8	78,2	163,0	52,0	47,2	9,2
2004	85,1	79,0	6,2	79,1	164,3	51,8	48,1	7,3
2005	88,6	82,2	6,5	76,5	165,2	53,7	49,7	7,3
Mehed ja naised <i>Males and females</i>								
1999	191,8	167,2	24,7	135,8	327,6	58,6	51,0	12,9
2000	189,2	163,2	26,0	136,4	325,5	58,1	50,1	13,7
2001	189,5	164,2	25,3	134,7	324,2	58,5	50,6	13,4
2002	180,4	163,3	17,0	139,3	319,7	56,4	51,1	9,4
2003	182,6	167,9	14,7	135,5	318,1	57,4	52,8	8,1
2004	184,9	169,1	15,8	137,9	322,8	57,3	52,4	8,6
2005	185,9	172,8	13,1	139,3	325,2	57,2	53,1	7,0

Diagramm 3 **Töötuse määr vanuserühma järgi, 1997–2005**
 Diagram 3 *Unemployment rate by age group, 1997–2005*
 (aastakeskmine — annual average)

Tabel 4 **Töõjõud soo ja vanuserühma järgi, 1997, 2002–2005**
 Table 4 **Labour force by sex and age group, 1997, 2002–2005**
 (aastakeskmine, tuhat — annual average, thousands)

	Vanus Age				KOKKU 15–74 TOTAL 15–74	16 kuni pensioniiga 16 until pension age	15–64	15–69
	15–24	25–49	50–69	50–74				
Mehed								
<i>Males</i>								
1997	51,1	220,5	80,7	82,8	354,4	341,0	346,7	352,3
2002	40,7	207,7	82,8	85,2	333,6	319,7	324,6	331,2
2003	43,8	206,7	83,1	86,1	336,7	319,3	326,3	333,6
2004	42,2	206,4	81,1	85,2	333,9	316,8	322,3	329,8
2005	40,9	205,5	80,5	83,0	329,3	312,3	319,3	326,8
Naised								
<i>Females</i>								
1997	36,9	215,7	73,9	76,1	328,6	298,3	323,1	326,5
2002	27,6	196,6	91,1	95,0	319,1	285,0	307,5	315,2
2003	30,6	198,4	91,5	94,7	323,8	289,7	312,6	320,5
2004	27,8	199,6	95,0	97,9	325,3	293,2	314,1	322,4
2005	29,9	199,1	98,0	101,3	330,3	300,0	318,5	327,0
Mehed ja naised								
<i>Males and females</i>								
1997	87,9	436,2	154,7	158,9	683,0	639,4	669,8	678,8
2002	68,3	404,2	173,9	180,2	652,7	604,7	632,0	646,5
2003	74,4	405,2	174,6	180,9	660,5	609,0	638,9	654,1
2004	70,0	406,0	176,1	183,1	659,1	610,0	636,4	652,1
2005	70,7	404,6	178,6	184,3	659,6	612,3	637,9	653,8

Tabel 5 **Töõjõus osalemise määr soo ja vanuserühma järgi, 1997, 2002–2005**
 Table 5 **Labour force participation rate by sex and age group, 1997, 2002–2005**
 (aastakeskmine, protsenti — annual average, percentages)

	Vanus Age				KOKKU 15–74 TOTAL 15–74	16 kuni pensioni- iga 16 until pension age	15–64	15–69	15 ja vane- mad 15 and older
	15–24	25–49	50–69	50–74					
Mehed									
<i>Males</i>									
1997	51,5	93,5	59,4	54,2	72,6	82,2	78,5	74,8	70,1
2002	39,5	90,8	62,3	54,9	68,5	77,3	74,1	71,3	65,8
2003	42,0	90,6	62,6	55,5	69,0	76,7	74,5	71,7	66,1
2004	40,4	90,5	61,1	55,0	68,5	76,3	73,5	70,9	65,6
2005	38,6	90,1	60,7	53,7	67,4	75,2	72,8	70,0	64,4
Naised									
<i>Females</i>									
1997	38,6	85,5	40,7	34,6	57,9	75,3	66,7	61,7	53,1
2002	27,8	80,8	51,3	43,6	57,0	69,7	64,3	60,6	51,5
2003	30,5	82,0	51,6	43,5	57,8	70,5	65,5	61,7	52,1
2004	27,7	82,5	53,6	44,9	58,1	70,7	65,8	62,0	52,3
2005	29,3	82,5	55,1	46,7	59,0	71,1	66,7	62,8	53,0
Mehed ja naised									
<i>Males and females</i>									
1997	45,2	89,3	48,7	42,6	64,7	78,8	72,3	67,8	60,7
2002	33,8	85,7	56,0	48,3	62,3	73,5	69,0	65,7	57,9
2003	36,3	86,2	56,3	48,5	63,0	73,6	69,8	66,4	58,4
2004	34,2	86,4	56,8	49,1	62,9	73,5	69,5	66,2	58,3
2005	34,0	86,2	57,5	49,6	62,9	73,1	69,6	66,2	58,1

Tabel 6 Hõivatud soo ja vanuserühma järgi, 1997, 2002–2005
Table 6 Employed persons by sex and age group, 1997, 2002–2005
 (aastakeskmine, tuhat — annual average, thousands)

	Vanus Age				KOKKU 15–74 TOTAL 15–74	16 kuni pensioniiga 16 until pension age	15–64	15–69
	15–24	25–49	50–69	50–74				
Mehed								
<i>Males</i>								
1997	42,9	199,3	74,5	76,6	318,8	305,5	311,1	316,7
2002	34,9	187,2	73,0	75,4	297,5	284,5	289,0	295,1
2003	36,4	188,3	74,7	77,7	302,5	285,3	292,2	299,4
2004	33,2	187,3	74,5	78,6	299,1	282,6	287,7	295,0
2005	34,1	189,2	74,7	77,2	300,5	284,0	290,7	298,0
Naised								
<i>Females</i>								
1997	32,3	193,2	70,9	73,0	298,5	268,6	293,0	296,3
2002	21,4	178,0	84,9	88,8	288,1	255,0	276,6	284,2
2003	22,6	181,9	84,1	87,2	291,8	258,6	280,8	288,7
2004	21,6	183,5	88,5	91,3	296,4	265,0	285,6	293,6
2005	25,4	185,0	93,2	96,5	306,9	277,3	295,5	303,7
Mehed ja naised								
<i>Males and females</i>								
1997	75,2	392,5	145,3	149,6	617,2	574,1	604,1	613,0
2002	56,3	365,1	157,9	164,1	585,5	539,5	565,6	579,3
2003	59,1	370,3	158,7	164,9	594,3	543,9	572,9	588,1
2004	54,8	370,7	163,1	170,0	595,5	547,6	573,3	588,6
2005	59,5	374,2	167,9	173,7	607,4	561,4	586,3	601,6

Tabel 7 Tööhõive määr soo ja vanuserühma järgi, 1997, 2002–2005
Table 7 Employment rate by sex and age group, 1997, 2002–2005
 (aastakeskmine, protsenti — annual average, percentages)

	Vanus Age				KOKKU 15–74 TOTAL 15–74	16 kuni pensioniiga 16 until pension age	15–64	15–69	15 ja vanemad 15 and older
	15–24	25–49	50–69	50–74					
Mehed									
<i>Males</i>									
1997	43,3	84,5	54,8	50,1	65,3	73,6	70,4	67,2	63,0
2002	33,9	81,9	54,9	48,5	61,1	68,8	66,0	63,5	58,7
2003	34,9	82,5	56,2	50,1	62,0	68,5	66,7	64,3	59,4
2004	31,8	82,1	56,1	50,7	61,3	68,1	65,7	63,4	58,7
2005	32,2	83,0	56,3	49,9	61,5	68,4	66,2	63,9	58,8
Naised									
<i>Females</i>									
1997	33,8	76,5	39,0	33,2	52,6	67,8	60,5	56,0	48,2
2002	21,6	73,1	47,8	40,7	51,4	62,4	57,8	54,7	46,5
2003	22,6	75,2	47,4	40,0	52,1	62,9	58,8	55,5	46,9
2004	21,5	75,8	49,9	41,9	52,9	63,9	59,8	56,5	47,7
2005	25,0	76,7	52,4	44,5	54,8	65,7	61,9	58,3	49,2
Mehed ja naised									
<i>Males and females</i>									
1997	38,6	80,4	45,8	40,1	58,5	70,8	65,2	61,3	54,9
2002	27,8	77,4	50,9	44,0	55,9	65,6	61,7	58,8	52,0
2003	28,8	78,8	51,2	44,2	56,7	65,8	62,6	59,7	52,6
2004	26,8	78,8	52,6	45,6	56,8	66,0	62,6	59,7	52,7
2005	28,6	79,7	54,1	46,7	57,9	67,0	64,0	60,9	53,5

Tabel 8 **Hõivatud tegevusala järgi, 1997, 2002–2005^a**
 Table 8 *Employed persons by economic activity, 1997, 2002–2005^a*
 (aastakeskmise, tuhat — annual average, thousands)

Tegevusala	1997	2002	2003	2004	2005	Economic activity
Põllumajandus, jahindus ja metsamajandus	50,0	38,8	34,4	31,4	29,4	Agriculture, hunting and forestry
põllumajandus, jahindus ja neid teenindavad tegevusalad	41,9	30,1	25,9	24,2	23,4	agriculture and hunting
metsamajandus, metsavarumine ja neid teenindavad tegevusalad	8,1	8,7	8,5	7,2	6,0	forestry
Kalapüük	6,8	1,9	2,3	3,6	2,8	Fishing
Mäetööstus	7,1	5,7	5,7	8,0	5,9	Mining
Töötlev tööstus	136,5	128,2	134,1	140,9	139,5	Manufacturing
toiduainete, jookide ja tubaka tootmine	27,7	20,2	21,5	21,3	20,3	manufacture of food, beverages and tobacco products
tekstiilitootmine	8,4	8,3	9,7	10,4	8,1	manufacture of textiles
rõivatootmine; karusnaha töötlemine ja värvimine	15,7	16,2	12,7	11,5	13,7	manufacture of wearing apparel
nahatöötlemine ja nahktoodete tootmine	4,4	3,0	2,1	3,2	3,6	tanning and dressing of leather, manufacture of leather products
puidutöötlemine ja puittoodete tootmine	19,8	19,8	22,0	22,9	21,2	manufacture of wood and of products of wood
paberimassi, paberi ja pabertoodete tootmine; kirjastamine ja trükkimine	5,0	6,9	4,9	7,0	9,6	manufacture of pulp, paper and paper products; publishing and printing
koksi, puhastatud naftatoodete, kemikaalide ja keemiatoodete tootmine	8,3	2,9	2,5	3,4	4,1	manufacture of coke, refined petroleum products, nuclear fuel, chemicals and chemical products
kummi- ja plasttoodete tootmine	2,1	1,2	2,5	3,6	2,9	manufacture of rubber and plastic products
muude mittemetalletest mineraalidest toodete tootmine	3,8	5,4	4,9	4,1	5,1	manufacture of other non-metallic mineral products
metalli ja metalltoodete tootmine	5,6	15,0	15,4	14,4	15,4	manufacture of basic metals and fabricated metal products
mujal liigitamata masinate ja seadmete tootmine	8,1	3,9	2,7	3,4	3,4	manufacture of machinery and equipment not elsewhere classified
elektri- ja optikaseadmete tootmine	6,7	9,4	10,8	12,9	12,9	manufacture of electrical machinery and apparatus
transpordivahendite tootmine	3,2	5,1	6,1	7,3	5,7	manufacture of transport equipment
mujal liigitamata tootmine	17,7	10,9	16,1	15,3	13,6	manufacture not elsewhere classified
Elektrienergia-, gaasi- ja veevarustus	16,6	10,5	10,2	12,0	12,5	Electricity, gas and water supply
Ehitus	44,8	38,9	42,9	46,8	48,7	Construction
Hulgi- ja jaekaubandus; mootorsõidukite, mootorrataste, isiklike tarbeesemete ning kodumasinate remont	86,1	86,3	80,8	80,0	80,6	Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods
mootorsõidukite ja mootorrataste müük, hooldus ja remont; mootorikütuse jaemüük	13,9	15,7	13,4	12,6	16,7	sale, maintenance and repair of motor vehicles and motorcycles; retail sale of automotive fuel
hulgi- ja vahenduskaubandus	20,2	12,6	12,0	14,4	12,7	wholesale trade
jaekaubandus, isiklike tarbeesemete ja kodumasinate parandus	52,0	58,0	55,4	53,1	51,2	retail trade
Hotellid ja restoranid	14,0	17,9	17,4	16,2	22,1	Hotels and restaurants
Veondus, laondus ja side	56,6	54,5	56,2	51,5	54,6	Transport, storage and communication
veondus ja veondusega seotud tegevusalad; reisibüroode tegevus	45,7	46,1	48,6	43,9	46,3	transport and supporting transport activities
postside ja telekommunikatsioon	10,9	8,3	7,6	7,6	8,3	post and telecommunication
Finantsvahendus	7,0	7,9	7,6	7,9	6,9	Financial intermediation
Kinnisvara, rentimine ja äritegevus	34,0	44,3	44,4	39,4	46,4	Real estate, renting and business activities
Avalik haldus ja riigikaitse, kohustuslik sotsiaalkindlustus	32,6	33,2	34,5	36,9	37,2	Public administration and defence
Haridus	56,7	55,6	56,9	54,5	54,9	Education
Tervishoid ja sotsiaalhoolekanne	35,8	31,6	36,4	37,5	35,0	Health and social work
Muud tegevusalad	32,6	30,1	30,4	28,8	31,1	Other
KOKKU	617,2	585,5	594,3	595,5	607,4	TOTAL

^a 1997: ettevõtte või asutuse põhitegevusala; 2002–2005: ettevõtte või asutuse allüksuse (toimla) tegevusala. 15–74-aastased.

^a 1997: main economic activity of the enterprise; 2002–2005: economic activity of the local unit of the enterprise. population aged 15–74.

Tabel 9 **Hõivatud soo ja tegevusala järgi, 1997, 2002–2005^a**
 Table 9 *Employed persons by sex and economic activity, 1997, 2002–2005^a*
 (aastakeskmise, tuhat — annual average, thousands)

Tegevusala	1997	2002	2003	2004	2005	Economic activity
Mehed						Males
Põllumajandus, jahindus ja metsamajandus	31,7	26,8	23,3	21,1	19,0	Agriculture, hunting and forestry
Kalapüük	5,9	1,7	2,2	3,1	2,5	Fishing
Mäetööstus	5,8	5,0	5,0	6,5	5,4	Mining and quarrying
Töötlev tööstus	75,3	72,2	73,6	75,1	73,2	Manufacturing
Elektrienergia-, gaasi- ja veevarustus	12,1	8,6	8,0	8,5	9,4	Electricity, gas and water supply
Ehitus	40,0	35,7	39,9	42,1	44,2	Construction
Hulgi- ja jaekaubandus; mootorsõidukite, mootorrattaste, isiklike tarbesemete ning kodumasinat remont	38,8	35,8	32,7	33,4	33,0	Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods
Hotellid ja restoranid	2,4	4,5	3,6	4,3	4,7	Hotels and restaurants
Veondus, laondus ja side	40,4	36,1	36,7	35,3	38,7	Transport, storage and communication
Finantsvahendus	1,8	2,4	2,6	2,2	1,2	Financial intermediation
Kinnisvara, rentimine ja äritegevus	19,7	25,5	27,4	22,6	27,3	Real estate, renting and business activities
Avalik haldus ja riigikaitse; kohustuslik sotsiaalkindlustus	17,0	17,0	19,0	18,4	17,5	Public administration and defence; compulsory social security
Haridus	12,5	10,8	10,7	10,4	9,1	Education
Tervishoid ja sotsiaalhoolekanne	4,7	5,1	5,6	5,6	4,9	Health and social work
Muud tegevusalad	10,8	10,3	12,1	10,7	10,3	Other
KOKKU	318,8	297,5	302,5	299,1	300,5	TOTAL
Naised						Females
Põllumajandus, jahindus ja metsamajandus	18,3	11,9	11,1	10,3	10,4	Agriculture, hunting and forestry
Kalapüük	...	...	...	...	...	Fishing
Mäetööstus	...	...	...	1,5	...	Mining and quarrying
Töötlev tööstus	61,2	56,0	60,6	65,8	66,2	Manufacturing
Elektrienergia-, gaasi- ja veevarustus	4,6	2,0	2,2	3,5	3,1	Electricity, gas and water supply
Ehitus	4,9	3,2	3,0	4,7	4,5	Construction
Hulgi- ja jaekaubandus; mootorsõidukite, mootorrattaste, isiklike tarbesemete ning kodumasinat remont	47,4	50,5	48,1	46,7	47,7	Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods
Hotellid ja restoranid	11,6	13,4	13,8	11,9	17,3	Hotels and restaurants
Veondus, laondus ja side	16,2	18,4	19,5	16,2	15,8	Transport, storage and communication
Finantsvahendus	5,3	5,5	5,0	5,7	5,7	Financial intermediation
Kinnisvara, rentimine ja äritegevus	14,3	18,8	17,0	16,9	19,2	Real estate, renting and business activities
Avalik haldus ja riigikaitse; kohustuslik sotsiaalkindlustus	15,5	16,2	15,5	18,5	19,6	Public administration and defence; compulsory social security
Haridus	44,2	44,8	46,1	44,1	45,8	Education
Tervishoid ja sotsiaalhoolekanne	31,1	26,4	30,8	32,0	30,2	Health and social work
Muud tegevusalad	21,8	19,8	18,3	18,2	20,7	Other
KOKKU	298,5	288,1	291,8	296,4	306,9	TOTAL

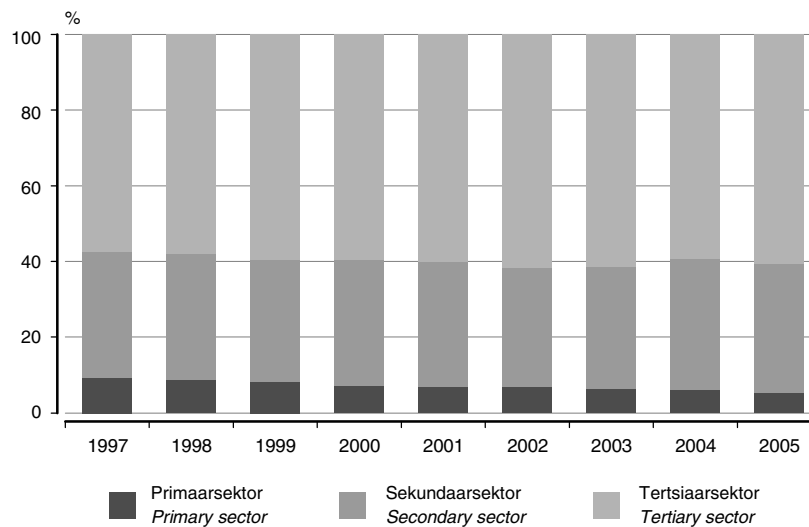
^a 1997: ettevõtte või asutuse põhitegevusala; 2002–2005: ettevõtte või asutuse allüksuse (toimla) tegevusala. 15–74-aastased.

^a 1997: main economic activity of the enterprise; 2002–2005: economic activity of the local unit of the enterprise. Population aged 15–74.

Tabel 10 **Hõivatud soo ja majandussektori järgi, 1997, 2002–2005**
 Table 10 *Employed persons by sex and sector of economy, 1997, 2002–2005*
 (aastakeskmine, tuhat — annual average, thousands)

Aasta Year	Primaarsektor tuhat Primary sector thousands		Sekundaarsektor tuhat Secondary sector thousands		Tertsiaarsektor tuhat Tertiary sector thousands		Kokku tuhat Total thousands		
	%	%	%	%	%	%	%	%	
Mehed <i>Males</i>									
1997	37,6	11,8	133,1	41,8	148,0	46,4	318,8	100,0	
2002	28,5	9,6	121,4	40,8	147,6	49,6	297,5	100,0	
2003	25,6	8,5	126,4	41,8	150,5	49,8	302,5	100,0	
2004	24,2	8,1	132,2	44,2	142,8	47,7	299,1	100,0	
2005	21,5	7,2	132,2	44,0	146,8	48,9	300,5	100,0	
Naised <i>Females</i>									
1997	19,1	6,4	71,9	24,1	207,4	69,5	298,5	100,0	
2002	12,2	4,2	62,0	21,5	213,9	74,3	288,1	100,0	
2003	11,1	3,8	66,5	22,8	214,1	73,4	291,8	100,0	
2004	10,8	3,6	75,5	25,5	210,1	70,9	296,4	100,0	
2005	10,7	3,5	74,3	24,2	221,9	72,3	306,9	100,0	
Mehed ja naised <i>Males and females</i>									
1997	56,8	9,2	205,0	33,2	355,4	57,6	617,2	100,0	
2002	40,7	6,9	183,3	31,3	361,5	61,7	585,5	100,0	
2003	36,7	6,2	192,9	32,5	364,6	61,4	594,3	100,0	
2004	35,0	5,9	207,7	34,9	352,8	59,3	595,5	100,0	
2005	32,2	5,3	206,6	34,0	368,7	60,7	607,4	100,0	

Diagramm 4 **Hõivatud majandussektori järgi, 1997–2005**
 Diagram 4 *Employed persons by sector of economy, 1997–2005*
 (aastakeskmine — annual average)

Tabel 11 Hõivatud elukoha ja majandussektori järgi, 1997, 2002–2005
Table 11 Employed persons by place of residence and sector of economy, 1997, 2002–2005
 (aastakeskmise, tuhat — annual average, thousands)

Aasta Year	Primaarsektor tuhat % Primary sector thousands %		Sekundaarsektor tuhat % Secondary sector thousands %		Tertsiaarsektor tuhat % Tertiary sector thousands %		Kokku tuhat % Total thousands %	
Linn								
<i>Urban areas</i>								
1997	10,2	2,3	158,7	35,1	282,8	62,6	451,7	100,0
2002	7,1	1,7	133,9	31,7	281,2	66,6	422,2	100,0
2003	5,9	1,4	139,9	32,8	280,7	65,8	426,4	100,0
2004	5,8	1,4	152,9	35,9	267,7	62,8	426,4	100,0
2005	5,7	1,3	151,6	34,9	277,4	63,8	434,6	100,0
Maa								
<i>Rural areas</i>								
1997	46,5	28,1	46,3	28,0	72,7	43,9	165,5	100,0
2002	33,6	20,6	49,5	30,3	80,3	49,1	163,3	100,0
2003	30,8	18,4	53,1	31,6	83,9	50,0	167,9	100,0
2004	29,2	17,3	54,8	32,4	85,1	50,3	169,1	100,0
2005	26,5	15,3	54,9	31,8	91,3	52,9	172,8	100,0

Tabel 12 Hõivatud rahvuse ja majandussektori järgi, 1997, 2002–2005
Table 12 Employed persons by ethnic nationality and sector of economy, 1997, 2002–2005
 (aastakeskmise, tuhat — annual average, thousands)

Aasta Year	Primaarsektor tuhat % Primary sector thousands %		Sekundaarsektor tuhat % Secondary sector thousands %		Tertsiaarsektor tuhat % Tertiary sector thousands %		Kokku tuhat % Total thousands %	
Eestlased								
<i>Estonians</i>								
1997	48,8	11,8	116,8	28,2	249,0	60,1	414,6	100,0
2002	37,4	9,4	106,6	26,9	253,0	63,7	397,0	100,0
2003	32,8	8,2	112,3	28,0	255,2	63,8	400,2	100,0
2004	31,4	7,9	121,8	30,5	245,8	61,6	399,0	100,0
2005	28,8	7,0	124,3	30,3	257,5	62,7	410,6	100,0
Muulased								
<i>Non-Estonians</i>								
1997	7,9	3,9	88,3	43,6	106,4	52,5	202,6	100,0
2002	3,3	1,7	76,7	40,7	108,5	57,6	188,5	100,0
2003	3,9	2,0	80,7	41,6	109,4	56,4	194,0	100,0
2004	3,5	1,8	85,9	43,7	107,1	54,5	196,5	100,0
2005	3,3	1,7	82,3	41,8	111,2	56,5	196,8	100,0

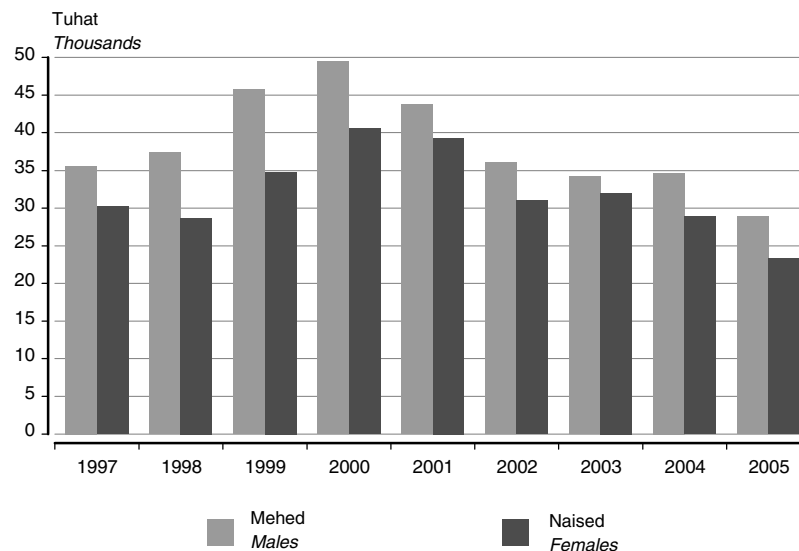
Tabel 13 **Hõivatud soo ja ametiala järgi, 1997, 2002–2005**
 Table 13 *Employed persons by sex and occupation, 1997, 2002–2005*
 (aastakeskmise, tuhat — annual average, thousands)

Sugu, ametiala	1997	2002	2003	2004	2005	Sex, occupation
Mehed						Males
Seadusandjad, kõrgemad ametnikud ja juhid	55,5	43,8	45,4	47,5	48,5	Legislators, senior officials and managers
Tippspetsialistid	21,2	28,7	29,9	27,9	28,2	Professionals
Keskastme spetsialistid ja tehnikud	24,9	21,4	17,6	23,8	22,3	Technicians and associate professionals
Ametnikud	4,9	10,3	9,3	6,0	9,6	Clerks
Teenindus- ja müügitöötajad	15,8	13,8	20,0	16,4	16,7	Service workers and shop and market sales workers
Põllumajanduse ja kalanduse oskustöölised	15,9	13,0	9,4	9,2	8,4	Skilled agricultural and fishery workers
Oskus- ja käsitöölised	80,3	77,7	80,7	78,8	78,7	Craft and related trades workers
Seadme- ja masinaoperaatorid	68,1	58,5	58,5	59,0	59,5	Plant and machine operators and assemblers
Lihttöölised	30,2	27,5	28,4	27,7	25,1	Elementary occupations
Relvajõud	...	...	..	...	...	Armed forces
KOKKU	318,8	297,5	302,5	299,1	300,5	TOTAL
Naised						Females
Seadusandjad, kõrgemad ametnikud ja juhid	29,1	25,7	24,4	26,0	28,4	Legislators, senior officials and managers
Tippspetsialistid	47,9	55,4	52,7	50,9	57,7	Professionals
Keskastme spetsialistid ja tehnikud	57,6	53,3	54,1	54,7	58,4	Technicians and associate professionals
Ametnikud	23,5	20,0	20,9	19,9	19,8	Clerks
Teenindus- ja müügitöötajad	51,2	53,5	56,3	55,3	56,8	Service workers and shop and market sales workers
Põllumajanduse ja kalanduse oskustöölised	12,4	6,2	5,6	6,2	6,0	Skilled agricultural and fishery workers
Oskus- ja käsitöölised	25,5	11,0	12,9	15,3	14,1	Craft and related trades workers
Seadme- ja masinaoperaatorid	12,8	22,9	24,6	24,2	24,6	Plant and machine operators and assemblers
Lihttöölised	38,2	40,0	40,0	43,7	40,8	Elementary occupations
Relvajõud	...	...	..	...	...	Armed forces
KOKKU	298,5	288,1	291,8	296,4	306,9	TOTAL
Mehed ja naised						Males and females
Seadusandjad, kõrgemad ametnikud ja juhid	84,6	69,6	69,8	73,6	76,9	Legislators, senior officials and managers
Tippspetsialistid	69,0	84,0	82,6	78,9	85,9	Professionals
Keskastme spetsialistid ja tehnikud	82,5	74,8	71,7	78,5	80,7	Technicians and associate professionals
Ametnikud	28,4	30,2	30,2	25,9	29,4	Clerks
Teenindus- ja müügitöötajad	67,0	67,3	76,3	71,6	73,5	Service workers and shop and market sales workers
Põllumajanduse ja kalanduse oskustöölised	28,3	19,2	15,0	15,4	14,4	Skilled agricultural and fishery workers
Oskus- ja käsitöölised	105,8	88,7	93,6	94,1	92,7	Craft and related trades workers
Seadme- ja masinaoperaatorid	80,9	81,4	83,0	83,2	84,1	Plant and machine operators and assemblers
Lihttöölised	68,4	67,5	68,4	71,4	65,9	Elementary occupations
Relvajõud	...	...	..	...	...	Armed forces
KOKKU	617,2	585,5	594,3	595,5	607,4	TOTAL

Tabel 14 **Töötud soo ja vanuserühma järgi, 1997, 2002–2005**
 Table 14 *Unemployed persons by sex and age group, 1997, 2002–2005*
 (aastakeskmine, tuhat — annual average, thousands)

	Vanus Age			KOKKU 15–74 TOTAL 15–74	16 kuni pensioniiga 16 until pension age	15–64
	15–24	25–49	50–74			
Mehed <i>Males</i>						
1997	8,2	21,2	6,3	35,6	35,6	35,6
2002	5,8	20,5	9,8	36,1	35,2	35,6
2003	7,4	18,4	8,4	34,2	34,0	34,2
2004	9,0	19,2	6,6	34,7	34,2	34,5
2005	6,8	16,2	5,8	28,9	28,3	28,6
Naised <i>Females</i>						
1997	4,6	22,5	3,1	30,2	29,7	30,2
2002	6,2	18,6	6,2	31,0	30,1	30,9
2003	8,0	16,5	7,6	32,0	31,1	31,8
2004	6,2	16,1	6,5	28,9	28,2	28,6
2005	4,4	14,1	4,8	23,3	22,7	23,0
Mehed ja naised <i>Males and females</i>						
1997	12,7	43,7	9,4	65,8	65,2	65,7
2002	12,0	39,1	16,0	67,2	65,2	66,5
2003	15,4	34,9	16,0	66,2	65,1	66,0
2004	15,2	35,3	13,1	63,6	62,4	63,1
2005	11,2	30,4	10,6	52,2	50,9	51,6

Diagramm 5 **Töötud soo järgi, 1997–2005**
 Diagram 5 *Unemployed persons by sex, 1997–2005*
 (aastakeskmine — annual average)

Tabel 15 **Töötuse määr soo ja vanuserühma järgi, 1997, 2002–2005**
 Table 15 **Unemployment rate by sex and age group, 1997, 2002–2005**
 (aastakeskmine, protsenti — annual average, percentages)

	Vanus Age			KOKKU 15–74 TOTAL 15–74	16 kuni pensioniiga 16 until pension age	15–64
	15–24	25–49	50–74			
Mehed <i>Males</i>						
1997	16,0	9,6	7,6	10,1	10,4	10,3
2002	14,3	9,9	11,5	10,8	11,0	11,0
2003	16,9	8,9	9,8	10,2	10,6	10,5
2004	21,2	9,3	7,7	10,4	10,8	10,7
2005	16,6	7,9	7,0	8,8	9,1	9,0
Naised <i>Females</i>						
1997	12,4	10,4	4,0	9,2	9,9	9,3
2002	22,5	9,5	6,6	9,7	10,6	10,1
2003	26,0	8,3	8,0	9,9	10,7	10,2
2004	22,4	8,1	6,7	8,9	9,6	9,1
2005	14,9	7,1	4,7	7,1	7,6	7,2
Mehed ja naised <i>Males and females</i>						
1997	14,5	10,0	5,9	9,6	10,2	9,8
2002	17,6	9,7	8,9	10,3	10,8	10,5
2003	20,6	8,6	8,8	10,0	10,7	10,3
2004	21,7	8,7	7,2	9,7	10,2	9,9
2005	15,9	7,5	5,8	7,9	8,3	8,1

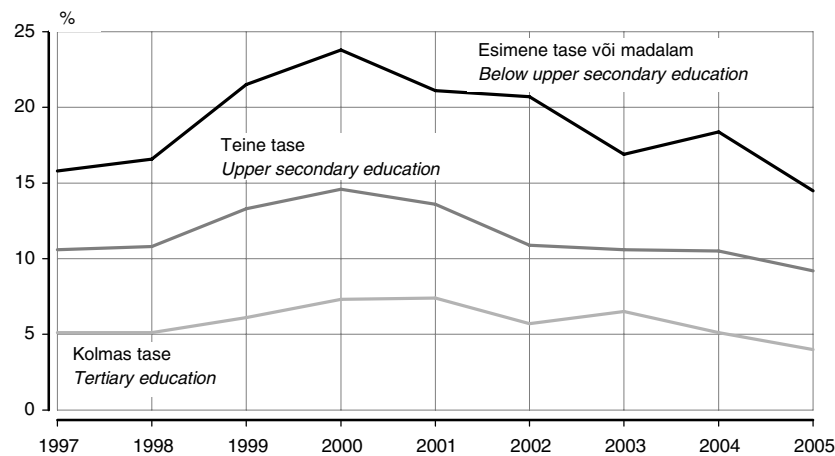
Tabel 16 **Töötud soo ja töötusperioodi kestuse järgi, 1997, 2002–2005**
 Table 16 **Unemployed persons by sex and duration of unemployment, 1997, 2002–2005**
 (aastakeskmine, tuhat — annual average, thousands)

	Vähem kui 6 kuud <i>Less than 6 months</i>	6–11 kuud <i>6 to 11 months</i>	12 kuud või rohkem <i>12 months or more</i>	sh 24 kuud või rohkem <i>of which 24 months or more</i>	KOKKU <i>TOTAL</i>
	Mehed <i>Males</i>				
1997	12,1	8,1	15,5	8,6	35,6
2002	10,4	4,5	21,3	14,3	36,1
2003	13,5	4,5	16,2	11,8	34,2
2004	11,5	4,4	18,8	11,8	34,7
2005	11,9	3,0	13,9	9,2	28,9
Naised <i>Females</i>					
1997	9,6	5,9	14,7	9,1	30,2
2002	10,9	5,9	14,3	8,8	31,0
2003	12,1	5,7	14,2	8,4	32,0
2004	9,7	4,8	14,4	9,7	28,9
2005	6,7	2,7	14,0	9,0	23,3
Mehed ja naised <i>Males and females</i>					
1997	21,7	14,0	30,1	17,8	65,8
2002	21,3	10,4	35,5	23,0	67,2
2003	25,6	10,2	30,4	20,1	66,2
2004	21,2	9,2	33,2	21,5	63,6
2005	18,6	5,7	27,9	18,2	52,2

Tabel 17 **Töötud soo ja töötusperioodi kestuse järgi, 1997, 2002–2005**
 Table 17 *Unemployed persons by sex and duration of unemployment, 1997, 2002–2005*
 (aastakeskmise, protsenti — annual average, percentages)

	Vähem kui 6 kuud <i>Less than 6 months</i>	6–11 kuud <i>6 to 11 months</i>	12 kuud või rohkem <i>12 months or more</i>	sh 24 kuud või rohkem <i>of which 24 months or more</i>	KOKKU <i>TOTAL</i>
Mehed <i>Males</i>					
1997	34,0	22,8	43,5	24,2	100,0
2002	28,7	12,4	58,9	39,4	100,0
2003	39,5	13,0	47,4	34,4	100,0
2004	33,1	12,7	54,2	34,1	100,0
2005	41,2	10,4	48,1	31,8	100,0
Naised <i>Females</i>					
1997	31,8	19,5	48,7	30,1	100,0
2002	35,1	18,9	46,0	28,2	100,0
2003	37,8	17,9	44,3	26,1	100,0
2004	33,5	16,7	49,7	33,5	100,0
2005	28,8	11,6	60,1	38,6	100,0
Mehed ja naised <i>Males and females</i>					
1997	33,0	21,3	45,7	27,1	100,0
2002	31,7	15,4	52,9	34,3	100,0
2003	38,7	15,4	45,9	30,4	100,0
2004	33,3	14,5	52,2	33,8	100,0
2005	35,6	10,9	53,4	34,9	100,0

Diagramm 6 **Töötuse määr hariduse järgi, 1997–2005^a**
 Diagram 6 *Unemployment rate by education, 1997–2005^a*
 (aastakeskmise — annual average)

^a Eesti haridustase: esimene tase — alg- ja põhiharidus; teine tase — üldkeskharidus, kutseharidus, keskeriharidus pärast põhiharidust; kolmas tase — keskeriharidus pärast üldkeskharidust, kõrgharidus, magistri- või doktorikraad.

^a ISCED 97 educational level: below upper secondary — primary and basic education; upper secondary — general secondary education, vocational education, vocational secondary education after basic education; tertiary — vocational secondary education after general secondary education, higher education, master's or doctor's degree.

Tabel 18 15–74-aastased hariduse ja hõiveseisundi järgi, 1999–2005^a
 Table 18 Population aged 15–74 by education and labour status, 1999–2005^a
 (aastakeskmise, tuhat — annual average, thousands)

Eesti haridustase <i>ISCED 97 educational level</i>	Tööjõud			Mitte- aktiivsed <i>Inactive persons</i>	Tööealised kokku <i>Working-age population total</i>	Tööjõus osalemise määr, % <i>Labour force participation rate, %</i>	Tööhõive määr, % <i>Employ- ment rate, %</i>	Töötuse määr, % <i>Unemploy- ment rate, %</i>
	kokku	hõivatud	töötud					
	<i>Labour force total</i>	<i>employed</i>	<i>unemployed</i>					
Esimene tase või madalam <i>Below upper secondary education</i>								
1999	82,7	64,9	17,8	190,5	273,1	30,3	23,8	21,5
2000	81,6	62,2	19,4	181,8	263,5	31,0	23,6	23,8
2001	76,0	60,0	16,0	177,1	253,1	30,0	23,7	21,1
2002	68,0	53,9	14,0	186,4	254,4	26,7	21,2	20,7
2003	71,6	59,5	12,1	177,7	249,2	28,7	23,9	16,9
2004	73,2	59,8	13,4	172,2	245,4	29,8	24,4	18,4
2005	65,1	55,7	9,5	170,5	235,7	27,6	23,6	14,5
Teine tase <i>Upper secondary education</i>								
1999	381,4	330,6	50,8	149,5	530,9	71,8	62,3	13,3
2000	384,3	328,2	56,1	154,0	538,3	71,4	61,0	14,6
2001	382,2	330,1	52,0	158,9	541,0	70,6	61,0	13,6
2002	379,4	338,0	41,3	160,3	539,7	70,3	62,6	10,9
2003	383,7	342,9	40,8	159,6	543,3	70,6	63,1	10,6
2004	375,6	336,1	39,5	164,3	539,9	69,6	62,3	10,5
2005	367,4	333,8	33,7	161,1	528,5	69,5	63,2	9,2
Kolmas tase <i>Tertiary education</i>								
1999	195,7	183,7	12,0	47,0	242,7	80,6	75,7	6,1
2000	196,5	182,1	14,4	48,3	244,7	80,3	74,4	7,3
2001	202,6	187,6	15,0	50,4	253,0	80,1	74,1	7,4
2002	205,4	193,6	11,8	47,7	253,1	81,2	76,5	5,7
2003	205,1	191,8	13,3	50,1	255,2	80,4	75,2	6,5
2004	210,3	199,6	10,7	52,2	262,5	80,1	76,0	5,1
2005	227,0	218,0	9,1	57,4	284,4	79,8	76,6	4,0
keskeriharidus pärast üldkeskharidust <i>non-university tertiary education</i>								
1999	71,2	64,8	6,4	20,8	92,0	77,4	70,4	9,0
2000	74,1	67,7	6,4	21,0	95,1	77,9	71,2	8,6
2001	76,0	68,1	7,9	19,5	95,5	79,5	71,3	10,4
2002	71,9	66,0	5,9	21,8	93,7	76,7	70,4	8,2
2003	71,0	65,4	5,6	23,9	94,9	74,8	68,9	7,8
2004	70,0	64,8	5,2	21,8	91,8	76,2	70,6	7,4
2005	67,6	64,8	2,8	23,2	90,8	74,5	71,4	4,1
kõrgharidus, magistri- või doktorikraad <i>university-level education, master's or doctor's degree</i>								
1999	124,5	118,9	5,6	26,2	150,7	82,6	78,9	4,5
2000	122,4	114,3	8,0	27,3	149,7	81,8	76,4	6,6
2001	126,6	119,5	7,1	30,9	157,5	80,4	75,9	5,6
2002	133,5	127,6	5,9	25,9	159,4	83,8	80,1	4,4
2003	134,1	126,4	7,7	26,2	160,3	83,7	78,9	5,8
2004	140,4	134,9	5,5	30,3	170,7	82,2	79,0	3,9
2005	159,5	153,2	6,3	34,2	193,6	82,3	79,1	3,9
KOKKU <i>TOTAL</i>								
1999	659,8	579,3	80,5	387,0	1 046,8	63,0	55,3	12,2
2000	662,4	572,5	89,9	384,1	1 046,5	63,3	54,7	13,6
2001	660,8	577,7	83,1	386,4	1 047,2	63,1	55,2	12,6
2002	652,7	585,5	67,2	394,4	1 047,2	62,3	55,9	10,3
2003	660,5	594,3	66,2	387,4	1 047,8	63,0	56,7	10,0
2004	659,1	595,5	63,6	388,7	1 047,8	62,9	56,8	9,7
2005	659,6	607,4	52,2	389,0	1 048,6	62,9	57,9	7,9

^a Eesti haridustase: esimene tase — alg- ja põhiharidus; teine tase — üldkeskharidus, kutseharidus, keskeriharidus pärast põhiharidust; kolmas tase — keskeriharidus pärast üldkeskharidust, kõrgharidus, magistri- või doktorikraad.

^a *ISCED 97 educational level: below upper secondary — primary and basic education; upper secondary — general secondary education, vocational education, vocational secondary education after basic education; tertiary — vocational secondary education after general secondary education, higher education, master's or doctor's degree.*

Tabel 19 **Mitteaktiivsed soo ja vanuserühma järgi, 1997, 2002–2005**
 Table 19 *Inactive population by sex and age group, 1997, 2002–2005*
 (aastakeskmine, tuhat — annual average, thousands)

	Vanus Age				KOKKU 15–74 TOTAL 15–74	16 kuni pensioniiga 16 until pension age	15–64	15–69	15 ja vanemad 15 and older
	15–24	25–49	50–69	50–74					
Mehed									
<i>Males</i>									
1997	48,0	15,4	55,2	70,1	133,5	73,8	95,0	118,7	151,2
2002	62,3	21,0	50,1	70,1	153,4	93,9	113,3	133,4	173,5
2003	60,6	21,5	49,7	68,9	151,0	97,0	111,9	131,8	172,6
2004	62,3	21,7	51,7	69,8	153,8	98,3	116,0	135,7	175,4
2005	65,1	22,6	52,2	71,6	159,2	103,0	119,6	139,8	182,0
Naised									
<i>Females</i>									
1997	58,7	36,7	107,6	143,8	239,2	97,9	161,0	203,1	290,4
2002	71,5	46,7	86,5	122,8	241,0	123,8	171,0	204,7	300,7
2003	69,8	43,6	85,8	123,0	236,4	121,2	165,0	199,2	297,8
2004	72,6	42,4	82,4	119,9	234,9	121,8	163,4	197,4	296,3
2005	72,0	42,1	79,8	115,7	229,8	122,2	158,9	193,9	293,4
Mehed ja naised									
<i>Males and females</i>									
1997	106,8	52,1	162,9	213,9	372,8	171,7	256,0	321,7	441,7
2002	133,8	67,7	136,6	192,9	394,4	217,8	284,2	338,1	474,3
2003	130,4	65,0	135,5	191,9	387,4	218,2	276,9	331,0	470,4
2004	134,9	64,1	134,0	189,7	388,7	220,1	279,4	333,0	471,7
2005	137,0	64,7	132,0	187,3	389,0	225,2	278,4	333,7	475,4

Tabel 20 **15–74-aastased mitteaktiivsed mitteaktiivsuse põhjuse järgi, 2000–2005**
 Table 20 *Inactive population aged 15–74 by reason of inactivity, 2000–2005*
 (aastakeskmine, tuhat — annual average, thousands)

Mitteaktiivsuse põhjus	2000	2001	2002	2003	2004	2005	Reason of inactivity
Õpingud	100,0	104,4	125,6	119,5	123,1	126,1	<i>Studies</i>
Haigus või vigastus	45,9	44,2	47,2	44,9	43,3	47,0	<i>Illness or disability</i>
Rasedus-, sünnitus- või lapsehoolduspuhkus	20,8	21,4	22,8	22,7	27,2	27,1	<i>Pregnancy, maternity or parental leave</i>
Vajadus hoolitseda laste või teiste pereliikmete eest	15,6	15,7	21,0	14,8	13,7	14,0	<i>Need to take care of children or other members of the family</i>
Pensioniiga	171,0	163,9	148,8	152,8	149,4	145,4	<i>Pension age</i>
Heitunud (kaotanud lootuse tööd leida)	19,1	22,4	17,7	18,1	17,7	14,7	<i>Discouraged persons (lost hope to find work)</i>
Muu	11,8	14,5	11,4	14,5	14,4	14,6	<i>Other</i>
KOKKU	384,1	386,4	394,4	387,4	388,7	389,0	<i>TOTAL</i>

Mõisted

Heitunud isik	Mittetöötav isik, kes sooviks töötada ja oleks valmis töö olemasolu korral ka kohe tööle asuma, kuid ei otsi aktiivselt tööd, sest on kaotanud lootuse seda leida.
Majanduslikult aktiivne rahvastik ehk tööjõud	Isikud, kes soovivad töötada ja on võimelised töötama (hõivatute ja töötute summa).
Majanduslikult passiivne ehk mitteaktiivne rahvastik	Isikud, kes ei soovi töötada või ei ole selleks võimelised.
Primaarsektor	Põllumajandus, jahindus, metsamajandus, kalapüük.
Sekundaarsektor	Mäetööstus, töötlev tööstus, elektrienergia-, gaasi- ja veevarustus, ehitus.
Tertsiaarsektor	Kaubandus, teenindus jms.
Tööealine rahvastik	Rahvastiku majandusliku aktiivsuse uurimisel aluseks võetavas ehk tööjõu-uuringu objektiks olevas vanusevahemikus rahvastik (15–74-aastased).
Tööhõive määr	Hõivatute osatähtsus tööealises rahvastikus.
Tööjõus osalemise määr (aktiivsuse määr)	Tööjõu osatähtsus tööealises rahvastikus.
Töötaja ehk (tööga) hõivatu	Isik, kes uuritava perioodil 1) töötas ja sai selle eest tasu kas palgatöötajana, ettevõtjana või vabakutselisena; 2) töötas otsese tasuta pereettevõttes või oma talus; 3) ajutiselt ei töötanud.
Töötü	Isik, kelle puhul on üheaegselt täidetud kolm tingimust: 1) on ilma tööta (ei tööta mitte kusagil ega puudu ajutiselt töölt); 2) on töö leidmisel valmis kohe (kahe nädala jooksul) tööd alustama; 3) otsib aktiivselt tööd.
Töötuse määr ehk tööpuuduse määr	Töötute osatähtsus tööjõus.

Metoodika

Statistikaamet korraldas esimese Eesti tööjõu-uuringu küsitluse 1995. aasta alguses (ETU 95).

1997.–1999. aastal toimus küsitlus II kvartalis. Alates 2000. aastast on tööjõu-uuring kvartali- ja aastaväljundiga pidevuuring. Valimisse sattunud leibkondade uuringunädalad on jaotatud ühtlaselt üle terve aasta, s.t aasta iga nädala kohta korraldatakse võrdne arv küsitlusi.

Kuni 2000. aasta II kvartalini koosnes ETU küsimustik kahest osast:

— uuringunädala osa, milles koguti tööalast infot küsitlusele eelnenud nädala kohta;

— tagasivaateline osa, milles koguti andmeid töömuutuste kohta uuringule eelnenud aastatel.

Kvartalitulemusi saadakse pidevuuringu põhjal alates 2000. aasta I kvartalist, aga sarnaselt eelmiste küsitlustega koguti I ja II kvartalis lisaks tagasivaatelisi andmeid 1999. aasta kohta, sest siis toimus küsitlus vaid II kvartalis. Alates 2000. aasta III kvartalist tagasivaatelisi andmeid enam ei koguta. Selle järele puudub vajadus, sest küsitlus toimub pidevalt ja kõik andmed saadakse uuringunädala järgi. Aastakeskmised on kvartalitulemuste aritmeetilised keskmised.

Küsitletavate valiku aluseks oli 1995. aastal 1989. aasta rahvaloenduse andmebaas, 1997.–2001. aastal AS Andmevara rahvastiku andmebaas (rahvastikuregister), 2002. aastast on aluseks 2000. aasta rahva ja eluruumide loenduse aadressbaas.

Tööjõu-uuringuga kogutakse andmeid tööealistelt isikutelt (15–74-aastased). Enne 2002. aastat arvestati küsitletava vanuse määramisel vaid sünniaastat: tööealised on inimesed, kes uuringuaasta 1. jaanuaril olid 15–74-aastased. 2002. aastast alates

arvestatakse ka sünnikuupäeva: tööealised on inimesed, kes uuringunädalal olid 15–74-aastased.

Sünnikuupäeva arvestamine vanuse arvutamisel alates 2002. aastast võimaldab täpselt arvutada ka vanuserühma “16 kuni pensioniiga” andmeid. Enne 2002. aastat arvestati tööjõu-uuringus pensioniiga ainult täisaastates. Tööjõu-uuringus kasutatud pensioniiga on esitatud järgnevas tabelis.

	Vanus, aastat	
	mehed	naised
1989–1994	60	55
1995–1996	61	56
1997–1998	62	57
1999–2001	63	58
2002–2003	63	58,5
2004	63	59
2005	63	59,5

Et ETU 95 ja ETU 97 uuringunädala andmed on isikute kohta, kes uuringuaasta 1. jaanuaril olid 15–74-aastased, ja tagasivaatelise osa andmed on kogutud täpselt samadelt isikutelt, kes olid aga varasematel aastatel teistes vanusevahemikes, siis tagamaks andmete võrreldavust aastate kaupa ning tavapäraselt rahvastikuandmete esitust viie aasta vanuserühmadena, on 1995.–1996. aasta kohta tagasivaatelisel kogutud andmed käesolevas kogumikus esitatud 15–69-aastaste kohta.

Alates 1998. aastast kuni 2000. aasta II kvartalini küsitleti tööjõu-uuringus ka 75-aastasi inimesi. Nii saadi tagasivaatelised andmed 1997.–1999. aasta kohta, mis hõlmavad 15–74-aastast rahvastikku. Kõik üle 74-aastased inimesed on 1997. ja järgmiste aastate andmetes loetud mitteaktiivseks, varasemate aastate puhul üle 69-aastased.

Maa- ja linnarahvastikuks jaotamise aluseks on küsitleva elukoht. Linnaelanikud loetakse linnarahvastikuks ja vallaelanikud maarahvastikuks. Valla koosseisus olevate linnade elanikud loetakse samuti linnarahvastikuks. Tööjõu-uuringus küsitakse inimese tegelikku, mitte sissekirjutusjärgset elukohta. Niisiis määrab maa- ja linnarahvastiku jaotuse tegelik elukoht.

Tööjõu-uuringu andmete laiendamisel on aluseks arvestuslik rahvaarv uuringuaasta 1. jaanuari seisuga. Laiendustegurid arvutatakse vastavalt maakonnale, soole ja viie aasta vanuserühmadele.

2005. aasta andmete laiendamisel oli aluseks arvestuslik rahvaarv 2004. aasta 1. jaanuari seisuga, sest isikuandmete kaitse seaduse muudatustest tulenevalt oli rahvastikustatistika tootmine ajutiselt peatatud.

Valimi laiendamisel üldkogumi kohta saadud andmed on kõik tegelike parameetrite hinnangud. Hinnanguid, mis põhinevad valimi vähem kui 20 isikul, ei ole avaldatud (tabelites tähistus “..”), sest need ei ole usaldusväärsed.

Ümardamise tõttu ei võrdu tabelites arvude liitmise tulemus alati summaarse näitavuga. Erinevus võib olla kuni paar viimase koha ühikut.

Kirjandust

Eesti piirkondlik statistika. 2004. *Regional Statistics of Estonia*. Aastakogumik. E-väljaanne.

Eesti Statistika. 2005. *Estonian Statistics*. Kuukiri, nr 1, 2, 4, 7, 10.

Eesti Statistika Kuukiri. 2006. *Monthly Bulletin of Estonian Statistics*, nr 1, 2, 4.

Tööturg. 2004. *Labour Market*. Aastakogumik. Tallinn, 2005.

Definitions

Discouraged persons	<i>Non-working persons who would like to work and would be available for work as soon as there was work, but who are not actively seeking work because they do not believe in the chance of finding any.</i>
Economically active population / labour force	<i>Persons who wish and are able to work (total of employed and unemployed persons).</i>
Economically passive / inactive population	<i>Persons who do not wish or are not able to work.</i>
Employed	<i>A person who during the reference period</i> <i>1) worked and was paid as a wage earner, entrepreneur or a free-lancer;</i> <i>2) worked without direct payment in a family enterprise or on his / her own farm;</i> <i>3) was temporarily absent from work.</i>
Employment rate	<i>The share of the employed in the working-age population.</i>
Labour force participation rate / activity rate	<i>The share of the labour force (total number of the employed and unemployed) in the working-age population.</i>
Primary sector	<i>Agriculture, hunting, forestry, fishing.</i>
Secondary sector	<i>Mining, manufacturing, electricity, gas and water supply, construction.</i>
Tertiary sector	<i>Trade, services, etc.</i>
Unemployed	<i>a person who fulfils the following three conditions:</i> <i>1) he or she is without work (does not work anywhere at the moment and is not temporarily absent from work);</i> <i>2) he or she is currently (in the course of two weeks) available for work if there should be work;</i> <i>3) he or she is actively seeking work.</i>
Unemployment rate	<i>The share of the unemployed in the labour force.</i>
Working-age / labour-age population	<i>The part of the population that is used as the basis when examining the economic activity of the population, or in other words, the population of the age that is the object of the labour force survey (persons aged 15–74).</i>

Methodology

Statistics Estonia conducted the first labour force survey at the beginning of 1995 (ELFS 95). In 1997–1999 the survey was conducted in the 2nd quarter. Starting from the year 2000, the survey is a continuous survey providing quarterly and annual results. The reference weeks for households in the sample are spread evenly throughout the whole year, i.e. the same number of interviews are conducted in every week of the year.

Until the 2nd quarter of 2000, the questionnaire of ELFS consisted of two parts:

the part of the reference week in which the data were collected about the week preceding the survey;

the retrospective part in which the data were collected about the changes of work in the years preceding the survey.

The quarterly results are received on the basis of the continuous survey since the 1st quarter of 2000, however, in the 1st and 2nd quarters the retrospective data were collected for the year 1999, as the survey was conducted in the 2nd quarter only. Since the 3rd quarter of 2000, the retrospective data are no longer collected. There is no need for that as the survey is conducted continuously. The annual averages are calculated as an arithmetical mean of quarters.

The 1989 Population Census database served as a sample frame in 1995, in 1997–2001 the population database of the Andmevara Ltd (population register) and since 2002 the address database of the 2000 Population and Housing Census is used.

The target population of the survey are the working-age residents of Estonia (aged 15–74). Up to 2002, the respondents were classified as falling in or out of the working-age

population only according to the year of birth: the working age population is the population between the ages of 15 and 74 on 1 January of the reference year. Since 2002, the date of birth is taken into account when calculating the age of the respondent: the working-age population is the population between the ages of 15 and 74 in the reference week.

As since 2002 the age of the respondent is calculated according to the date of birth, the data for the age group "16 until pension age" are also much more precise. Before 2002 the pension age was calculated only in full-years. Pension age used in the ELFS is presented in the following table.

	Age, years	
	males	females
1989–1994	60	55
1995–1996	61	56
1997–1998	62	57
1999–2001	63	58
2002–2003	63	58.5
2004	63	59
2005	63	59.5

The data of the ELFS 95 and ELFS 97 survey week are based on the population who on 1 January of the survey year were 15–74 years old and the data in the retrospective part also covers the same part of the population who were in different age groups in the previous years. Thus, in order to guarantee the comparability of the data of different years and the usual presentation of the data in 5-year age groups, the retrospectively collected data for 1995–1996 have been presented in the current yearbook for the population aged 15–69.

Starting from 1998 to the 2nd quarter of 2000, 75-year-old people were interviewed as well. Thus, the retrospective data for 1997–1999 were collected about the population aged 15–74. In the data starting for 1997 all persons aged over 74 are considered as inactive, in the case of earlier years inactive are all those aged over 69.

The distinction between rural and urban population is made according to the place of residence. The citizens of cities are considered urban population and the citizens of rural municipalities — rural population. The citizens of cities which are in the territory of a rural municipality are also considered urban population. The labour force survey inquires about the actual, not the registered place of residence. Thus, the actual place of residence determines the distribution into rural and urban population.

The expansion of the data of the Labour Force Survey is based on the estimated population of 1 January of the reference year. The expansion coefficients have been calculated according to county, sex and 5-year age groups.

The expansion of the data for the 2005 was based on the estimated population of 1 January 2004 because due to amendments made in the Personal Data Protection Act, the production of population statistics was suspended.

All the data received through the expansion of the sample are the estimates of actual parameters. The estimates that are based on less than 20 persons of the sample have not been published (in tables, the symbol "..") as they are not reliable.

Due to rounding, the total sums in tables do not always equal the total. The difference can be up to some last decimal places.

Publications

Eesti piirkondlik statistika. 2004. *Regional Statistics of Estonia. Yearbook. E-publication.*

Eesti Statistika. 2005. *Estonian Statistics. Monthly bulletin, Nos 1, 2, 4, 7, 10.*

Eesti Statistika Kuukiri. 2006. *Monthly Bulletin of Estonian Statistics, Nos 1, 2, 4.*

Tööturg. 2004. *Labour Market. Yearbook. Tallinn, 2005.*

PALK

Diagramm 1	Täistööajaga töötajad brutopalgagrupi järgi, oktoobri lõpp 2003, 2004	228
Diagramm 2	Miinumbrutopalka ja sellest väiksemat brutopalka saanud täistööajaga töötajad, oktoobri lõpp 2003, 2004	229
Diagramm 3	Naiste keskmise brutotunnipalga suhe meeste keskmisesse brutotunnipalka, oktoober 2003, 2004.....	229
Tabel 1	Keskmine brutokuupalk tegevusala järgi, 2001–2005.....	230
Diagramm 4	Brutopalka kogusumma koostisosad tegevusala järgi, 2005	230

WAGES AND SALARIES

Diagram 1	Full-time employees by gross wage and salary group, end of October 2003, 2004	228
Diagram 2	Full-time employees who received minimum or lower gross wages and salaries, end of October 2003, 2004	229
Diagram 3	The females' average hourly gross wages as a proportion of males' average hourly gross wages, October 2003, 2004.....	229
Table 1	Average monthly gross wages and salaries by economic activity, 2001–2005.....	230
Diagram 4	Amount components of gross wages (salaries) by economic activity, 2005	230

Ülevaade

Peatükk käsitleb töötajate arvu jaotust brutopalgagrupi järgi, miinumbrutopalka saajaid, naiste ja meeste keskmise brutotunnipalkade võrdlust, keskmist brutokuupalka, tegevusala keskmist brutokuupalka ja selle muutust.

Alates 1994. aastast korraldatakse uuringut meeste ja naiste oktoobrikuu brutopalkade kohta ametialade järgi. Alates 1997. aastast kogutakse sama uuringu raames andmeid ka töötajate arvu jaotuse kohta brutopalgagrupi järgi ning miinumbrutopalka saajate arvu kohta.

Vaatluse all on aastad 2003–2004. Palgagrupidesse on jaotatud need töötajad, kes töötasid terve oktoobri. Välja on jäetud need töötajad, kes töötasid töövõtulepinguga või puudusid oktoobris mingil põhjusel töölt (puhkus, haigus, lapsehoolduspuhkus jt). Samuti on välja jäetud osalise tööajaga töötajad, keda oli 2003. aastal 13,0% ja 2004. aastal 14,6%. Osalise tööajaga töötajate brutokuupalka ei saa võrrelda täistööajaga töötajate brutokuupalgaga, sest nad töötavad 1 kuni 38 tundi nädalas. Järgnev osa käsitleb täistööajaga töötajate andmeid.

2003. aastal oli keskmine rahaline brutokuupalk 6645 krooni ning miinumbrutopalk (palga alammäär) 2160 krooni. Täistööajaga töötajate üldarvust oli 6000 krooni ja vähem brutopalka saanud 57,9%, enam kui 6000 krooni saanud 42,1%. Täistööajaga töötajate üldarvust oli 2000 krooni ja vähem brutopalka saanud 0,4%. Miinumbrutopalka ja sellest vähem palka saanud oli täistööajaga töötajate üldarvust 6,4%. Enam kui 10 000 krooni brutopalka saanud oli täistööajaga töötajate üldarvust 14,7%.

2004. aastal oli keskmine rahaline brutokuupalk 7213 krooni ning miinumbrutopalk (palga alammäär) 2480 krooni. Täistööajaga töötajate üldarvust oli 7000 krooni ja vähem brutopalka saanud 63,3%, enam kui 7000 krooni saanud oli 36,7%. Täistööajaga töötajate üldarvust oli 2000 krooni ja vähem brutopalka saanud 0,1%. Miinumbrutopalka ja sellest vähem palka saanud oli täistööajaga töötajate üldarvust 5,7%. Enam kui 10 000 krooni brutopalka saanud oli täistööajaga töötajate üldarvust 17,4%.

Võrreldes 2003. ja 2004. aasta andmeid, suurenes kõige enam 10 001–20 000 krooni brutopalka saanute arv — 12,2%-st kuni 14,3%-ni.

Võrreldes 2003. ja 2004. aasta andmeid, suurenes miinumbrutopalka ja sellest vähem palka saanute arv tunduvalt hulgi- ja jaemüügis — 20,3%-st 25,0%-ni miinumbrutopalka saanute arvust. Miinumbrutopalka ja sellest vähem palka saanute arv kahanes muu

ühiskonna-, sotsiaal- ja isikuteeninduse tegevusalal — 13,6%-st 6,9%-ni miinimumbrutopalka saanute arvust.

Naiste ja meeste keskmiste brutotunnipalkade arvutamisel on hõlmatud ka osalise tööajaga töötajad, sest siin erinev tööaja pikkus mõju ei avalda ning andmed on võrreldavad.

Võrreldes 2003. ja 2004. aasta naiste ja meeste keskmisi brutotunnipalku, järeldeb, et kõigis üheksas ametiala pearühmas oli naiste tunnipalk meeste tunnipalgast väiksem.

2003. aastal oli naiste tunnipalga suhe meeste tunnipalka 75,8%. Kõige suurem erinevus mees- ja naistöötajate tunnipalgas oli keskastme spetsialistide ja tehnikute pearühmas, kus naistöötajate tunnipalga suhe meeste tunnipalka oli 68,5%. Kõige väiksem erinevus mees- ja naistöötajate tunnipalgas oli seadme- ja masinaoperaatorite pearühmas, kus nimetatud suhe oli 86,1%.

2004. aastal oli naiste tunnipalga suhe meeste tunnipalka 76,5%. Kõige suurem erinevus mees- ja naistöötajate tunnipalgas oli keskastme spetsialistide ja tehnikute pearühmas, kus naistöötajate tunnipalga suhe meeste tunnipalka oli 68,1%. Kõige väiksem erinevus mees- ja naistöötajate tunnipalgas oli põllumajanduse ja kalanduse oskustöölise pearühmas, kus nimetatud suhe oli 84,4%.

Aasta keskmist brutokuupalka arvutatakse lühiajastatistika alusel. Vaatluse all on aastad 2001–2005.

Vaadeldaval ajavahemikul on brutopalka juurdekasvutempo kõikunud 8,4%-st 11,5%-ni. 2001., 2002., 2003., 2004. ja 2005. aastal kasvas brutopalk võrreldes eelnenud aastaga vastavalt 12,3%, 11,5%, 9,4%, 8,4% ja 10,8%.

Keskmine brutopalk tõusis 2005. aastal 2004. aastaga võrreldes kõige enam tervishoiu ja sotsiaalhoolekande tegevusalal (21,1%).

Keskmine brutopalk tõusis 2005. aastal 2004. aastaga võrreldes kõige vähem mäetööstuse tegevusalal (0,5%).

2001.–2005. aastal oli keskmisest brutopalgast üle kahe korra suurem brutopalk finantsvahenduses (2005. aastal keskmisest brutopalgast 202,9%). Finantsvahenduse palk tõusis järsult 1990. aastal ja kõrgtase on püsinud senini.

Kõige väiksem brutopalk oli 2001. aastal põllumajanduses ja jahinduses, vastavalt 3,7 korda väiksem kui finantsvahenduses. 2002. ja 2003. aastal oli kõige väiksem brutopalk hotellide ja restoranide tegevusalal — vastavalt 3,7 ja 3,5 korda väiksem kui finantsvahenduses. 2004. ja 2005. aastal oli kõige väiksem brutopalk kalapüügi tegevusalal, vastavalt 3,4 ja 3,6 korda väiksem kui finantsvahenduses.

Overview

The chapter presents data on the distribution of employees by wage and salary group, employees who received minimum or lower gross wages and salaries, comparison of the average hourly gross wages of males and females, average monthly gross wages and salaries, average gross wages and salaries and their change by economic activity.

The survey of average gross wages and salaries of males and females by occupations for October started in 1994. Since 1997 the data of distribution of employees by wage and salary group and the data on employees who received minimum or lower gross wages and salaries are collected in the framework of the same survey.

The years 2003–2004 are under observation. Only the employees who had worked for the whole October were divided between wage and salary groups. Employees with a contract of agreement and who were absent from work for some reason (vacation, illness, childcare leave, etc.) were excluded. Likewise the part-time employees have been excluded. In 2003 and 2004 the share of part-time employees was 13.0% and 14.6%, respectively. The average monthly gross wages and salaries of part-time employees are not compared with the average monthly gross wages and salaries of full-time employees, irrespective of the length of working time.

In 2003 the average monthly gross wages and salaries in cash were 6,645 kroons and the minimum gross wages and salaries were 2,160 kroons. Full-time employees whose

average gross wages and salaries were 6,000 kroons or less accounted for 57.9% of the total number of full-time employees. 42.1% received more than 6,000 kroons. Full-time employees whose average gross wages and salaries were 2,000 kroons or less accounted for 0.4% of the total number of full-time employees. Full-time employees whose average gross wages and salaries were minimum gross wages and salaries or less accounted for 6.4% of the total number of full-time employees. Full-time employees whose average gross wages and salaries were more than 10,000 kroons accounted for 14.7% of the total number of full-time employees.

In 2004 the average monthly gross wages and salaries in cash were 7,213 kroons and the minimum gross wages and salaries were 2,480 kroons. Full-time employees whose average gross wages and salaries were 7,000 kroons or less accounted for 63.3% of the total number of full-time employees. 36.7% received more than 7,000 kroons. Full-time employees whose average gross wages and salaries were 2,000 kroons or less accounted for 0.1% of the total number of full-time employees. Full-time employees whose average gross wages and salaries were minimum gross wages and salaries or less accounted for 5.7% of the total number of full-time employees. Full-time employees whose average gross wages and salaries were more than 10,000 kroons accounted for 17.4% of the total number of full-time employees.

While comparing the data for 2003 and 2004, the share of employees who received 10,001–20,000 kroons increased from 12.2% to 14.3%.

While comparing the data of employees who received minimum gross wages and salaries by economic activity in the years 2003 and 2004, it appears that in wholesale and retail trade the share of employees who received minimum gross wages and salaries or less increased from 20.3% to 25.0%. At the same time in other community, social and personal service activities the share of employees who received minimum gross wages and salaries or less decreased from 13.6% to 6.9%.

In calculations of males' and females' average hourly gross wages and salaries part-time employees are included. The length of working time does not influence the calculations of average hourly gross wages and salaries and the data are comparable.

Comparing the average hourly gross wages and salaries of males and females by major occupational groups in the years 2003 and 2004, the average wages and salaries of females turn out to be lower than the males' average hourly wages and salaries.

In 2003 the females' average hourly gross wages and salaries as a proportion of the males' average hourly gross wages and salaries were 75.8%. The biggest difference between the hourly wages of male and female employees was in the major group of occupation of technicians and associate professionals where the hourly wages of females accounted for only 68.5% of that of males. The smallest difference between the hourly wages of male and female employees was in the major group of occupation of plant and machine operators and assemblers where the hourly wages of females accounted for 86.1% of that of males.

In 2004 the females' average hourly gross wages and salaries as a proportion of the males' average hourly gross wages and salaries were 76.5%. The biggest difference between the hourly wages of male and female employees was in the major group of occupation of technicians and associate professionals where the hourly wages of females accounted for only 68.1% of that of males. The smallest difference between the hourly wages of male and female employees was in the major group of occupation of skilled agricultural and fishery workers where the hourly wages of females accounted for 84.4% of that of males.

In calculations of the average annual gross wages and salaries the data of short-term statistics are used.

In 2001–2005, the rate of increase for the average gross wages and salaries has fluctuated between 8.4%–11.5%. In 2001, 2002, 2003, 2004 and 2005 compared to the previous year, the average gross wages and salaries rose 12.3%, 11.5%, 9.4%, 8.4% and 10.8%, respectively.

In 2005 compared to 2004, the increase in the average gross wages and salaries was the highest in health and social work (21.1%).

In 2005 compared to 2004, the increase in the average gross wages and salaries was the lowest in mining and quarrying (0.5%).

In 2001–2005 the gross wages and salaries in financial intermediation were more than two times higher than the total average gross wages and salaries (in 2005 the gross wages and salaries in financial intermediation accounted for 202.9% of the total average gross wages). The wages and salaries in financial intermediation rose steeply in 1990 and this high level has been maintained until now.

In 2001 the average gross wages and salaries were the lowest in agriculture and hunting — 3.7 times lower than in financial intermediation. In 2002 and 2003 the average gross wages and salaries were the lowest in hotels and restaurants — 3.7 and 3.5 times lower than in financial intermediation. In 2004 and 2005 the average gross wages and salaries were the lowest in fishing — 3.4 and 3.6 times lower than in financial intermediation.

Diagramm 1 **Täistööajaga töötajad brutopalgagrupi järgi, oktoobri lõpp 2003, 2004**
 Diagram 1 **Full-time employees by gross wage and salary group, end of October 2003, 2004**
 (täistööajaga töötajate arv = 100% — number of full-time employees = 100%)

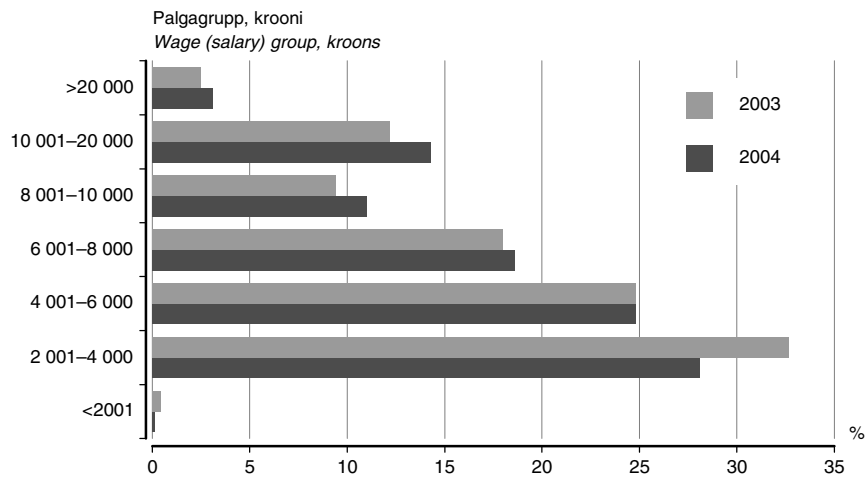

Diagramm 2 **Miinumbrutopalka ja sellest väiksemat brutopalka saanud täistööajaga töötajad, oktoobri lõpp 2003, 2004**

Diagram 2 *Full-time employees who received minimum or lower gross wages and salaries, end of October 2003, 2004*

(tegevusalad kokku = 100% — economic activities total = 100%)

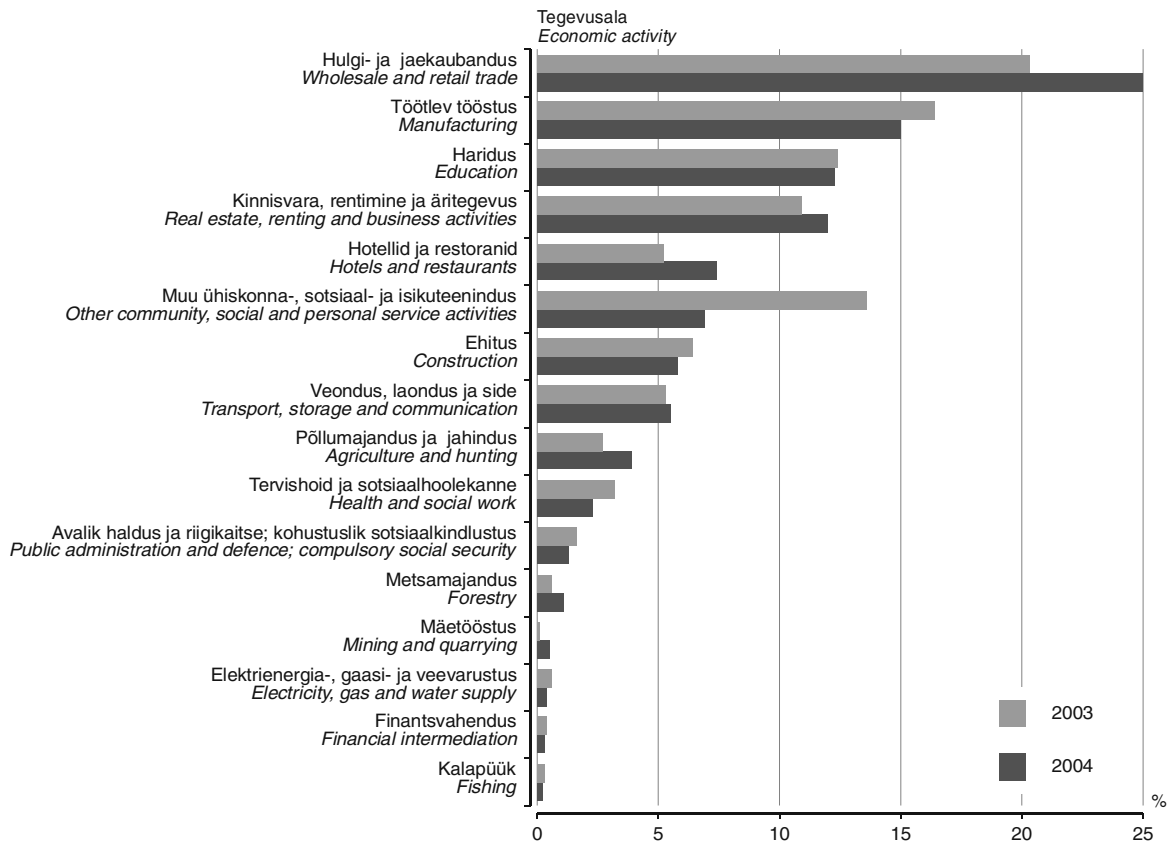
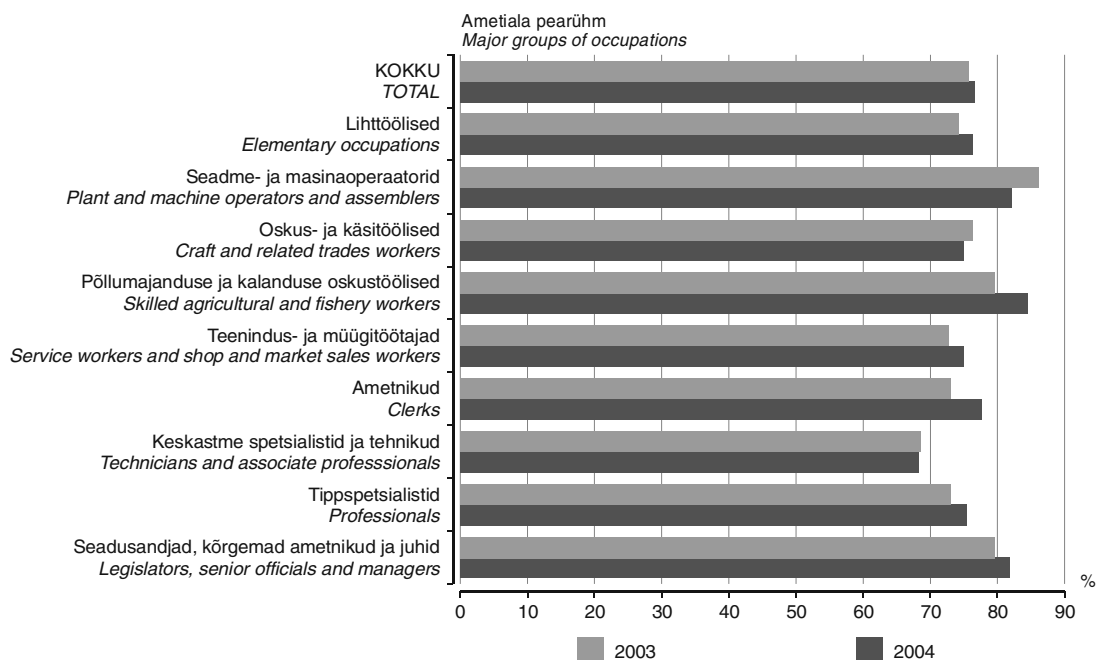

Diagramm 3 **Naiste keskmise brutotunnipalga suhe meeste keskmisesse brutotunnipalka, oktoober 2003, 2004**

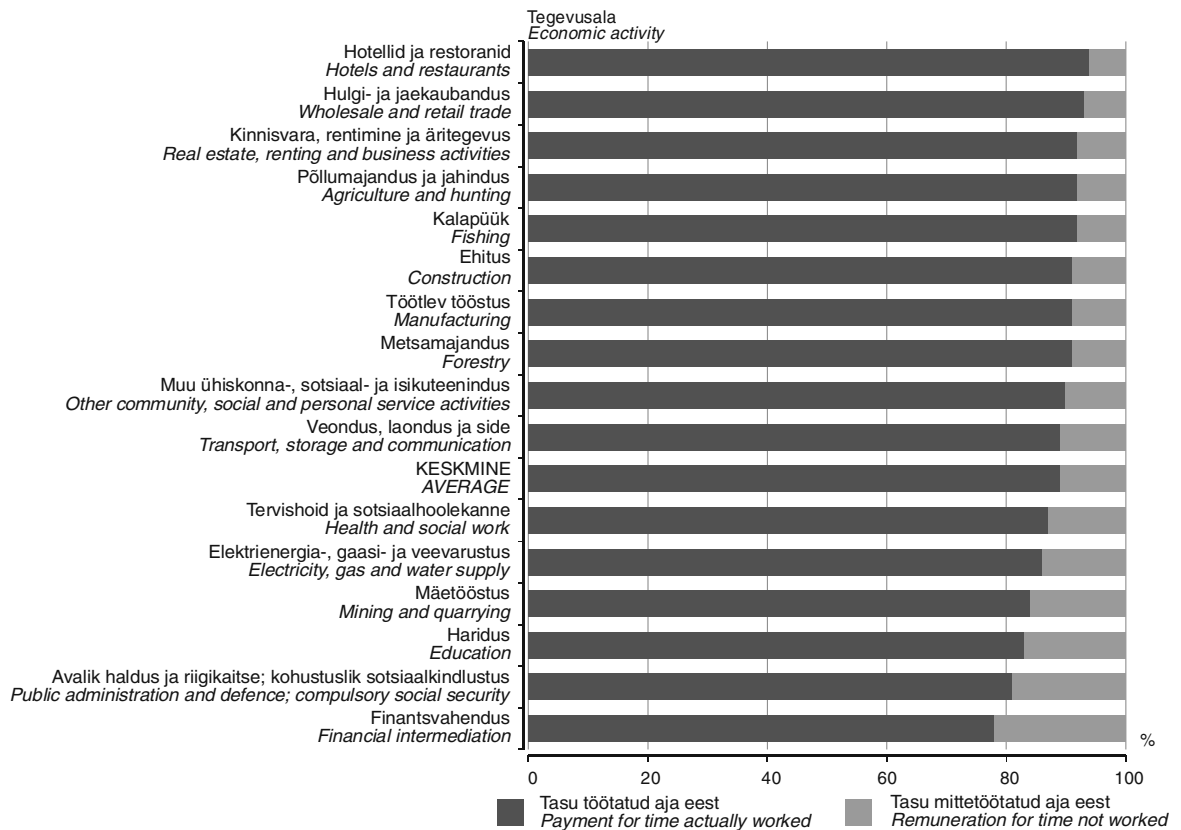
Diagram 3 *The females' average hourly gross wages as a proportion of males' average hourly gross wages, October 2003, 2004*

Tabel 1 **Keskmine brutokuupalk tegevusala järgi, 2001–2005**
 Table 1 **Average monthly gross wages and salaries by economic activity, 2001–2005**

Tegevusala	Brutokuupalk, krooni					Keskmise brutokuupalga muutus võrreldes eelmise aastaga, %				Economic activity
	Monthly gross wages and salaries, kroons					Change in average monthly gross wages and salaries over previous year, %				
	2001	2002	2003	2004	2005	2002	2003	2004	2005	
Põllumajandus ja jahindus	3 293	3 896	4 242	4 799	5 626	118,3	108,9	113,1	117,2	Agriculture and hunting
Metsamajandus	5 048	5 219	5 912	7 267	8 365	103,4	113,3	122,9	115,1	Forestry
Kalapüük	3 936	4 701	4 493	4 430	4 575	119,5	95,6	98,6	103,3	Fishing
Mäetööstus	6 843	7 458	8 149	8 687	8 734	109,0	109,3	106,6	100,5	Mining and quarrying
Töötlev tööstus	5 149	5 665	6 177	6 696	7 526	110,0	109,0	108,4	112,4	Manufacturing
Elektrienergia-, gaasi- ja veevarustus	6 727	7 321	8 000	8 482	9 630	108,8	109,3	106,0	113,5	Electricity, gas and water supply
Ehitus	5 232	5 891	6 684	7 468	8 480	112,6	113,4	111,7	113,5	Construction
Hulgi- ja jaekaubandus; mootorsõidukite, mootorrataste ja isiklike tarbesemete ning kodumasinatate remont	5 359	5 885	6 737	6 915	7 401	109,8	114,5	102,6	107,0	Wholesale and retail trade, repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods
Hotellid ja restoranid	3 771	3 551	4 180	4 535	5 421	94,2	117,7	108,5	119,5	Hotels and restaurants
Veondus, laondus ja side	6 468	7 074	7 362	8 048	8 859	109,4	104,1	109,3	110,1	Transport, storage and communication
Finantsvahendus	12 249	13 258	14 556	14 998	16 384	108,2	109,8	103,0	109,2	Financial intermediation
Kinnisvara, rentimine ja äritegevus	6 299	8 122	8 090	9 332	9 724	128,9	99,6	115,4	104,2	Real estate, renting and business activities
Avalik haldus ja riigikaitse; kohustuslik sotsiaalkindlustus	6 958	7 844	8 524	9 224	10 101	112,7	108,7	108,2	109,5	Public administration and defence; compulsory social security
Haridus	4 770	5 366	5 873	6 475	7 219	112,5	109,5	110,2	111,5	Education
Tervishoid ja sotsiaalhoolekanne	4 768	4 983	5 729	6 524	7 900	104,5	115,0	113,9	121,1	Health and social work
Muu ühiskonna-, sotsiaal- ja isikuteenindus	4 696	5 044	5 463	6 244	6 970	107,4	108,3	114,3	111,6	Other community, social and personal service activities
Palgatöötajatega kodumajapidamised	...	...	...	...	...	...	...	...	...	Private households with employed persons
KOKKU	5 510	6 144	6 723	7 287	8 073	111,5	109,4	108,4	110,8	TOTAL

Diagramm 4 **Brutopalka kogusumma koostisosad tegevusala järgi, 2005**
 Diagram 4 **Amount components of gross wages (salaries) by economic activity, 2005**

Mõisted

Keskmine brutokuupalk

Tasu tegelikult töötatud aja eest ja tasu mittetöötatud aja eest, mille summa on jagatud täistööajale taandatud töötajate keskmise arvuga.

Tasu tegelikult töötatud aja eest

Ajatööpalgad ja tükitööpalgad, lisatasud ületundide, õhtuse töö, öötöö ja puhkepäevadel töötamise eest, lisatasud rasketes ja tervisekahjulikes tingimustes töötamise eest, kvalifikatsiooni-, keele- ja staažitasu jt regulaarselt makstavad lisatasud. Siia kuuluvad ka lisatasud ja preemiad (kuu-, kvartali- ja aastapremia, jõulutoetus, elukalliduse kompensatsioon jms), kui nende arvestamise aluseks on töötatud aeg.

Tasu mittetöötatud aja eest

Puhkusetasud (kompensatsioonid) ja toetused, tööseisakutasud, streigi ja töösulu ajal makstavad tasud, osaliselt tasustatava puhkuse tasud töömahu või tellimuse ajutisel vähenemisel, tasemekoolitusel või tööalasel koolitusel viibimise ajal makstud tasud. Siia kuuluvad ka lisatasud ja toetused (jõulutoetus, kvartali lisatasu, aasta lisatasu, elukalliduse kompensatsioon jms), kui nende arvestamise aluseks ei ole töötatud aeg, ja mitterahaline tasu (loonustasu).

Metoodika

Meeste ja naiste brutotunnipalkade uuring ametialade järgi korraldatakse kord aastas. Vaadeldakse oktoobrikuu palkasid. Valikuuring hõlmab Eestis tegutsevaid ettevõtteid, asutusi ja organisatsioone. Tasu mittetöötatud aja eest, samuti mitterahaline tasu ja ebaregulaarsed preemiad ja lisatasud brutotunnipalkades ei kajastu.

Palga lühiajastatistika hõlmab Eestis tegutsevaid ettevõtteid, asutusi ja organisatsioone, v.a osa mittetulundusühinguid. Aastatel 1994–1996 küsitleti kord kvartalis kõiki riigi- ja munitsipaalettevõtteid, -asutusi ja -organisatsioone ning lisaks nendele ettevõtteid, kus oli enam kui 19 töötajat. Ülejäänud ettevõtteid uuriti valikuliselt lihtsa juhusliku valiku põhimõttel. 1997. aastal metoodikat muudeti. Nüüd kogutakse palgaandmeid kuu kaupa. Uuritakse kõiki riigi- ja munitsipaalasutusi ning -organisatsioone ja lisaks nendele ettevõtteid, kus on enam kui 49 töötajat. Ülejäänud ettevõtteid uuritakse valikuliselt.

Alates 2002. aastast ei arvestata keskmise brutokuupalga hulka tööandja hüvitist haigestumise ja tööõnnetuse puhul. Keskmist brutotunnipalka see muudatus ei mõjuta.

Avaldatavad keskmised brutokuupalgad on taandatud täistööajaga töötaja kohta, et oleks võimalik võrrelda palkasid tööaja pikkusest olenemata. Keskmine brutokuupalk ei hõlma töövõtulepinguliste töötajate töötasu, sest nende töötajate töötunde on raske mõõta. Samuti on nende tööaega raske taandada täistööajale, sest Eesti seadused ei nõua töövõtulepinguliste töötajate tööaja arvestuse pidamist.

Kirjandust

Eesti Statistika. 2005. *Estonian Statistics*. Kuukiri, nr 2, 5, 8, 11.

Eesti Statistika Kuukiri. 2006. *Monthly Bulletin of Estonian Statistics*, nr 2, 5.

Tunnipalk. 2004. *Hourly wages and salaries*. Tallinn, 2005.

Definitions

Average monthly gross wages (salaries)

Payments to employees for time actually worked and remuneration to employees for time not worked divided by average number of employees converted to full-time units.

Payments to employees for time actually worked

The time-rated and piece-rated payments; premium pay for overtime, shift work, night work and holiday work; premium pay for unhealthy conditions of work, length of service, qualifications and special knowledge. This also includes premiums, premium pay, if the calculation of these payments is based on the time actually worked.

Remuneration to employees for time not worked

Includes vacation pay, compensation and pay for stoppage of work, pay for strikes and lockouts, pay for short-time working, pay for assimilated leave in the event of vocational training and obtaining formal education. This also includes benefits, premiums, if the calculation of these payments is not based on the time actually worked and payments in kind.

Methodology

The survey of males' and females' hourly gross wages and salaries by occupations is conducted once a year. Wages and salaries for October are under observation. The sample survey includes enterprises, institutions and organisations operating in Estonia. Hourly gross wages and salaries do not reflect remuneration for time not worked, payments in kind, irregular premiums and premium pays.

The short-term survey population of wages statistics includes all enterprises, institutions and organisations, except some non-profit associations, operating in Estonia. In 1994–1996 the data on wages were collected by quarters. All state and municipal enterprises, institutions, organisations and enterprises with more than 19 employees were enumerated completely. The rest of enterprises were sampled. In 1997 the methodology was changed and the data on wages and salaries are now collected monthly. Since 1997 all state and municipal institutions and organisations and enterprises with more than 49 employees are enumerated completely. The rest of enterprises are sampled.

Since 2002 employer's pay in the event of sickness and guaranteed remuneration in the event of occupational accident are excluded. The average hourly gross wages are not affected by those changes in the methodology.

The published average monthly gross wages and salaries have been calculated with number of employees in full-time units, which allows comparing different average wages regardless of the length of working time. The average gross wages and salaries exclude payments to employees with contract of agreement as it is difficult to measure the working time of those employees and the Estonian laws do not require measuring it.

Publications

Eesti Statistika. 2005. Estonian Statistics. Monthly bulletin, Nos 2, 5, 8, 11.

Eesti Statistika Kuukiri. 2006. Monthly Bulletin of Estonian Statistics, Nos 2, 5.

Tunnipalk. 2004. Hourly wages and salaries. Tallinn, 2005.

HINNAD

Tabel 1	Hinnaindeksite muutus võrreldes eelmise aastaga, 1992–2005	234
Tabel 2	Tarbijahinnaindeksi muutus võrreldes eelmise aastaga, 1992–2005	234
Tabel 3	Tarbijahinnaindeksi muutus kaubagrupi järgi võrreldes eelmise aastaga, 2003–2005	235
Tabel 4	Tööstustoodangu tootjahinnaindeksi muutus võrreldes eelmise aastaga, 1993–2005	235
Tabel 5	Ehitushinnaindeksi muutus võrreldes eelmise aastaga, 1996–2005	236
Tabel 6	Remondi- ja rekonstrueerimistööde hinnaindeksi muutus võrreldes eelmise aastaga, 1998–2005	237

PRICES

Table 1	Price indices, change over previous year, 1992–2005	234
Table 2	Consumer price index, change over previous year, 1992–2005	234
Table 3	Consumer price index by commodity groups, change over previous year, 2003–2005	235
Table 4	Producer price index of industrial output, change over previous year, 1993–2005	235
Table 5	Construction price index, change over previous year, 1996–2005	236
Table 6	Repair and reconstruction work price index, change over previous year, 1998–2005	237

Ülevaade

Tarbijahinnaindeksi muutus oli 2005. aastal 2004. aastaga võrreldes 4,1%. Sealhulgas muutusid kaupade hinnad 4,0% (toidukaubad 3,7%, tööstuskaubad 4,3%) ja teenuste hinnad 4,2%.

Tarbijahinnaindeksit mõjutasid 2005. aastal 2004. aastaga võrreldes peamiselt kallinenud mootorikütus ning suurenenud eluasemekulutused.

Tööstustoodangu tootjahinnaindeks tõusis 2005. aastal eelmise aastaga võrreldes 2,1%, sealhulgas töötlevas tööstuses 2,5%.

Ehitushinnaindeks tõusis 2005. aastal 2004. aastaga võrreldes 7,3%, remondi- ja rekonstrueerimistööde indeks 6,8%.

Ekspordihinnaindeks tõusis 2005. aastal 2004. aastaga võrreldes 2,9%.

Impordihinnaindeks tõusis 2005. aastal 2004. aastaga võrreldes 3,9%.

Overview

The percentage change of the consumer price index in 2005 compared to 2004 was 4.1%. The prices of goods changed by 4.0% (foodstuffs 3.7%, manufactured goods 4.3%) and the prices of services 4.2%.

The change in the consumer price index in 2005 compared to the average of 2004 was mainly influenced by the increase in the prices of motor fuel, as well as by the increase in the expenditure on housing.

In 2005 compared to 2004, the producer price index of industrial output increased 2.1%, of which in manufacturing the index increased 2.5%.

In 2005 compared to 2004, the construction price index increased 7.3%, and the repair and reconstruction work index increased 6.8%.

In 2005 the export price index increased 2.9% compared to 2004.

In 2005 the import price index increased 3.9% compared to 2004.

Tabel 1 **Hinnaindeksite muutus võrreldes eelmise aastaga, 1992–2005**
Table 1 **Price indices, change over previous year, 1992–2005**
(protsenti — percentages)

Aasta	Tarbija-hinnaindeks	Tööstus-toodangu tootjahinnaindeks	Ehitushinnaindeks	Remondi- ja rekonstrueerimistöde hinnaindeks	Ekspordi-hinnaindeks	Impordi-hinnaindeks
Year	Consumer price index	Producer price index of industrial output	Construction price index	Repair and reconstruction work price index	Export price index	Import price index
1992	1 076,0	...	...	...	...	...
1993	89,8	75,2	...	...	...	...
1994	47,7	36,3	...	...	...	...
1995	29,0	25,6	36,1	...	15,2	...
1996	23,1	14,8	18,7	...	11,4	...
1997	11,2	8,8	10,1	...	7,5	...
1998	8,2	4,2	7,7	7,8	2,1	...
1999	3,3	-1,2	2,0	1,9	-0,4	0,4
2000	4,0	4,9	2,5	2,2	7,8	6,1
2001	5,8	4,4	5,7	5,2	32,9	0,6
2002	3,6	0,4	4,0	4,0	-0,6	-0,4
2003	1,3	0,2	3,7	3,8	6,6	-1,7
2004	3,0	2,9	6,5	5,6	2,2	1,2
2005	4,1	2,1	7,3	6,8	2,9	3,9

Tabel 2 **Tarbijahinnaindeksi muutus võrreldes eelmise aastaga, 1992–2005**
Table 2 **Consumer price index, change over previous year, 1992–2005**
(protsenti — percentages)

Aasta	Kokku	Kaubad		Teenused	
		toidukaubad	tööstuskaubad		
					Goods
Year	Total	foodstuffs	manufactured goods	Services	
1992	1 076,0	1 004,0	921,0	1 152,0	1 785,0
1993	89,8	79,0	70,1	91,8	135,7
1994	47,7	31,0	32,0	29,3	82,0
1995	29,0	18,0	16,3	20,8	45,3
1996	23,1	19,6	21,2	17,0	27,2
1997	11,2	8,5	5,4	13,7	14,2
1998	8,2	6,2	6,0	6,5	12,7
1999	3,3	0,3	-2,2	3,5	9,7
2000	4,0	3,3	2,6	4,2	5,4
2001	5,8	4,9	7,1	2,4	7,6
2002	3,6	1,9	2,7	1,1	6,8
2003	1,3	-0,2	-0,6	0,3	4,3
2004	3,0	2,9	3,7	2,2	3,3
2005	4,1	4,0	3,7	4,3	4,2

Tabel 3 **Tarbijahinnaindeksi muutus kaubagrupi järgi võrreldes eelmise aastaga, 2003–2005**Table 3 *Consumer price index by commodity groups, change over previous year, 2003–2005 (protsenti — percentages)*

Kaubagrupp	2003	2004	2005	Commodity group
KOKKU	1,3	3,0	4,1	TOTAL
Toit ja mittealkohoolsed joogid	-1,7	4,2	3,5	Food and non-alcoholic beverages
Alkohoolsed joogid ja tubakatooted	3,0	2,1	4,2	Alcoholic beverages and tobacco
Riietus ja jalatsid	1,3	-0,4	1,9	Clothing and footwear
Eluase	3,0	4,1	7,0	Housing
Majapidamine	-0,5	-1,0	0,3	Household goods
Tervishoid	13,6	4,7	2,2	Health
Transport	-0,3	5,4	9,3	Transport
Side	5,2	-1,6	-4,1	Communication
Vaba aeg	0,2	0,0	0,7	Recreation, entertainment
Haridus ja lasteasutused	3,8	2,8	3,4	Education
Söömine väljaspool kodu, majutus	4,0	4,1	4,0	Hotels, cafés, restaurants
Mitmesugused kaubad ja teenused	2,8	3,7	2,9	Miscellaneous goods and services

Tabel 4 **Tööstustoodangu tootjahinnaindeksi muutus võrreldes eelmise aastaga, 1993–2005**Table 4 *Producer price index of industrial output, change over previous year, 1993–2005 (protsenti — percentages)*

Aasta	Kokku	Energeetika	Mäetööstus	Töötlev tööstus
Year	Total	Energy supply	Mining	Manufacturing
1993	75,2	56,8	78,9	77,4
1994	36,3	33,0	42,4	35,7
1995	25,6	65,3	34,2	18,9
1996	14,8	14,6	17,2	14,7
1997	8,8	17,6	5,9	7,3
1998	4,2	9,7	8,6	3,0
1999	-1,2	2,7	6,9	-2,5
2000	4,9	0,0	1,7	6,1
2001	4,4	10,6	-0,5	3,5
2002	0,4	13,2	-0,1	-1,1
2003	0,2	2,8	2,2	-0,2
2004	2,9	3,5	1,6	2,8
2005	2,1	-1,5	2,6	2,5

Tabel 5 **Ehitushinnaindeksi muutus võrreldes eelmise aastaga, 1996–2005**
 Table 5 **Construction price index, change over previous year, 1995–2005**
 (protsenti — percentages)

Aasta Year	Koond- indeks Overall index	Eramu- indeks Detached house index	Korrala- muindeks Apartment building index	Tööstus- hooneindeks Industrial building index	Ametihoone- indeks Office building index	
1996 KOKKU	18,7	17,7	20,8	19,6	20,6	TOTAL
Töäjõud	24,1	23,9	23,9	25,2	25,0	Labour force
Ehitusmasinad	19,4	19,6	19,5	19,6	19,7	Building machines
Ehitusmaterjal	17,1	15,9	19,8	17,8	17,4	Building materials
1997 KOKKU	10,1	10,9	10,6	9,6	9,4	TOTAL
Töäjõud	12,9	13,3	13,7	12,4	12,5	Labour force
Ehitusmasinad	13,6	13,5	13,1	14,6	13,2	Building machines
Ehitusmaterjal	8,9	10,1	9,4	8,5	7,9	Building materials
1998 KOKKU	7,7	8,3	8,0	7,7	7,5	TOTAL
Töäjõud	11,9	11,4	11,5	12,0	12,0	Labour force
Ehitusmasinad	10,2	11,3	9,8	10,3	9,9	Building machines
Ehitusmaterjal	5,9	6,7	6,4	5,8	5,5	Building materials
1999 KOKKU	2,0	2,1	2,4	1,8	2,0	TOTAL
Töäjõud	1,7	0,3	0,9	2,8	1,7	Labour force
Ehitusmasinad	3,3	4,2	3,1	3,6	3,0	Building machines
Ehitusmaterjal	1,7	2,7	2,9	1,2	2,0	Building materials
2000 KOKKU	2,5	2,3	2,3	2,8	2,5	TOTAL
Töäjõud	2,9	2,4	2,6	3,2	2,9	Labour force
Ehitusmasinad	7,0	6,7	6,9	6,8	7,2	Building machines
Ehitusmaterjal	2,0	1,8	1,7	2,3	2,0	Building materials
2001 KOKKU	5,7	5,4	5,8	6,8	5,0	TOTAL
Töäjõud	8,7	8,7	9,1	8,8	8,4	Labour force
Ehitusmasinad	6,8	6,7	6,9	6,8	6,9	Building machines
Ehitusmaterjal	4,3	3,9	4,4	5,9	3,4	Building materials
2002 KOKKU	4,0	3,7	4,2	4,0	4,1	TOTAL
Töäjõud	8,9	9,4	9,3	8,6	8,8	Labour force
Ehitusmasinad	4,3	3,9	4,4	4,2	4,6	Building machines
Ehitusmaterjal	2,0	1,3	2,0	2,1	2,1	Building materials
2003 KOKKU	3,7	3,3	3,6	4,2	3,7	TOTAL
Töäjõud	9,4	8,3	9,1	10,6	9,3	Labour force
Ehitusmasinad	4,3	4,6	4,0	4,3	4,2	Building machines
Ehitusmaterjal	1,3	1,0	1,1	1,5	1,3	Building materials
2004 KOKKU	6,5	4,8	5,6	7,3	7,0	TOTAL
Töäjõud	9,3	8,4	8,8	10,1	9,4	Labour force
Ehitusmasinad	5,9	6,0	5,9	5,9	6,0	Building machines
Ehitusmaterjal	5,2	3,0	4,1	6,2	6,1	Building materials
2005 KOKKU	7,3	5,9	6,5	8,4	7,6	TOTAL
Töäjõud	10,5	9,9	10,2	11,0	10,6	Labour force
Ehitusmasinad	10,0	8,4	9,7	9,8	11,1	Building machines
Ehitusmaterjal	5,5	3,6	4,3	7,0	5,9	Building materials

Tabel 6 **Remondi- ja rekonstrueerimistööde hinnaindeksi muutus võrreldes eelmise aastaga, 1998–2005**Table 6 *Repair and reconstruction work price index, change over previous year, 1998–2005 (protsenti — percentages)*

Aasta Year	Kokku Total	Töäjõud Labour force	Ehitusmasinad Building machines	Ehitusmaterjal Building materials
1998	7,8	11,7	9,5	5,6
1999	1,9	0,8	2,4	2,3
2000	2,2	2,7	6,7	1,1
2001	5,2	9,2	6,3	3,0
2002	4,0	9,8	4,0	1,2
2003	3,8	9,3	3,8	1,0
2004	5,6	9,0	5,7	3,6
2005	6,8	10,3	7,8	4,6

Mõisted

Ehitushinnaindeks	Indeks, mis väljendab baasaastale iseloomuliku ehitustegevuse maksumuse muutust ehitusplatsi otsekulude tasemel. Otsekuludes arvestatavad ressursid hõlmavad kolme põhigrupi — töäjõud, ehitusmasinad ja -materjal.
Ekspordihinnaindeks	Indeks, mis iseloomustab eksporditud kaupade hindade arengut.
Impordihinnaindeks	Indeks, mis iseloomustab imporditud kaupade hindade arengut.
Remondi- ja rekonstrueerimistööde hinnaindeks	Indeks, mis iseloomustab nimetatud töödele iseloomuliku ehitustegevuse maksumuse muutust ametihoonete puhul ehitusplatsi otsekulude tasemel.
Tarbijahinnaindeks	Indeks, mis iseloomustab tarbekaupade ja tasuliste teenuste hindade muutust.
Tööstustoodangu tootjahinnaindeks	Indeks, mis iseloomustab Eestis valmistatud tööstustoodete hindade muutust. Tootjahinnaindeks hõlmab nii kodumaisele kui ka mittekodumaisele turule valmistatud tööstustooteid.

Metoodika

Tarbijahinnaindeksi kaalusüsteemi ning arvutuste aluseks olevaid baashindu ajakohastab Statistikaamet igal aastal alates 2001. aastast. 2005. aastal olid tarbijahinnaindeksi arvutuste aluseks olevateks baashindadeks 2004. aasta detsembri hinnad. Arvutused tehti baasil detsember 2004 = 100. Kaalusüsteem vastas elanikkonna 2004. aasta keskmisele kulutuste struktuurile. Võimaldamaks võrdlusi varasemate perioodidega jätkati tarbijahinnaindeksi avaldamist baasil 1997 = 100. Ühendavaks kuuks on detsember 2004. Kulutuste grupeerimise aluseks on rahvusvaheline klassifikaator *COICOP (Classification of Individual Consumption by Purpose)*. Kaupade ja teenuste hindu registreeritakse iga kuu kümnes Eesti linnas. Vaatlusperiood on nädal, kuhu jääb 15. kuupäev.

Tarbijahinnaindeks avaldatakse iga kuu vaadeldavale kuule järgneva kuu viiendal tööpäeval. Aastaindeks on leitud 12 kuu keskmisena.

Tööstustoodangu tootjahinnaindeksi kaalusüsteemi ning arvutuste aluseks olevaid baashindu ajakohastab Statistikaamet igal aastal alates 2002. aastast. 2005. aastal olid tootjahinnaindeksi arvutuste aluseks olevateks baashindadeks 2004. aasta detsembri hinnad. Kaalusüsteem vastas ettevõtete 2003. aasta tööstustoodangu müügistruktuurile. Võimaldamaks võrdlusi varasemate perioodidega jätkati tootjahinnaindeksi avaldamist baasil 1995 = 100. Ühendavaks kuuks on detsember 2004.

Tootjahinnaindeks avaldatakse iga kuu vaadeldavale kuule järgneva kuu 20. kuupäeval või sellele järgneval tööpäeval.

Aastaindeks on leitud 12 kuu keskmisena.

Ehitushinnaindeksi kaalusüsteemi ning arvutuste aluseks olevaid baashindu ajakohastati 2002. aastast. Indeks arutamisel kaasatakse neli ehitisegrupi — eramud, korruselamud,

tööstushooned ja ametihooned. Otsekuludes arvestatavad ressursid jaotatakse kolme põhigruppi: tööjõud, ehitusmasinad ja -materjal.

Ehitushinnaindeksiga väljendatakse ehitustegevuse maksumuse muutust ehitusplatsi otsekulude tasemel. Alates 2002. aasta I kvartalist vastab ehitushinnaindeksi arvutamisel kasutatav ehitusplatsi otsekulude struktuur 2000. aasta kulude struktuurile ja ehitushinnaindeksis arvesse võetavate ehitisegruppide osatähtsus 2000. aastal käiku antud pindade osatähtsusele. Indeks arvestamata jäetud ehitiste maht on liidetud olemasolevatele ehitistele, arvestades konstruktsiooni eripära.

Võimaldamaks võrdlusi varasemate perioodidega jätkati ehitushinnaindeksi avaldamist baasil 1994 = 100. Ühendavaks kuuks oli detsember 2001.

Hinnainformatsioon kogutakse valikuuringuga, mis hõlmab ehitus- ja hulгимүүгифirmasid ning kümne linna jaemүүгiettevoitteid.

Ehitushinnaindeks avaldatakse kord kvartalis, kvartalile järgneva kuu 20. kuupäeval või sellele järgneval tööpäeval.

Aastaindeks on leitud nelja kvartali keskmisena.

Remondi- ja rekonstrueerimistöode hinnaindeksit ajakohastati analoogiliselt ehitushinnaindeksiga 2002. aastast.

Remondi- ja rekonstrueerimistöode hinnaindeks avaldatakse kord kvartalis, kvartalile järgneva kuu 20. kuupäeval või sellele järgneval tööpäeval.

Aastaindeks on leitud nelja kvartali keskmisena.

Ekspordihinnaindeksit arvutatakse alates 1994. aastast. Indeks arutamisel on baas-hindadena kasutusel eelmise aasta detsembri hinnad. Indeks arutamisel on aluseks suurematelt ekspordijatelt saadud hinnaandmed. Kaaludena kasutatakse üle-eelmise aasta ekspordi mahtusid.

Ekspordihinnaindeks avaldatakse iga kuu vaadeldavale kuule järgneva kuu 20. kuupäeval või sellele järgneval tööpäeval.

Aastaindeks on leitud 12 kuu keskmisena.

Impordihinnaindeksit arvutatakse alates 1998. aastast. Indeks arutamisel on baas-hindadena kasutusel eelmise aasta detsembri hinnad. Indeks arutamisel on aluseks suurematelt importijatelt saadud hinnaandmed. Kaaludena kasutatakse üle-eelmise aasta impordi mahtusid.

Impordihinnaindeks avaldatakse iga kuu vaadeldavale kuule järgneva kuu 20. kuupäeval või sellele järgneval tööpäeval.

Aastaindeks on leitud 12 kuu keskmisena.

Kirjandust

Eesti Statistika. 2005. *Estonian Statistics*. Kuukiri, nr 1–12.

Eesti Statistika Kuukiri. 2006. *Monthly Bulletin of Estonian Statistics*, nr 1–6.

Definitions

Consumer price index	<i>Expresses the change in the prices of consumer goods and paid services.</i>
Construction price index	<i>Expresses the change in the cost of construction characteristic of the base year taking into consideration the price changes of basic inputs (labour force, building materials and building machines).</i>
Export price index	<i>Expresses the development in the prices of exported goods.</i>
Import price index	<i>Expresses the development in the prices of imported goods.</i>
Producer price index of industrial output	<i>Expresses the development in the producer prices of goods manufactured in Estonia. Producer price index of industrial output includes both goods manufactured for domestic market and for non-domestic market.</i>
Repair and reconstruction work price index	<i>Expresses the change in the cost of expressed kinds of works for office buildings taking into consideration the price changes of basic inputs.</i>

Methodology

Since 2001 Statistics Estonia updates every year the weights system of the consumer price index and base prices for calculation. In 2005 the base prices for the calculation of the consumer price index were the December prices of the year 2004. The calculations were made on the base December 2004 = 100. The weights system corresponded to the average expenditure structure of the population in the year 2004. To ensure the comparison with previous periods, the consumer price index was continued to be published on the base 1997 = 100. December 2004 was the linking month. The breakdown into groups of consumption is based on the Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP). Prices of goods and services are registered in ten Estonian towns every month. The observation period is the week including the 15th day of the month.

The consumer price index is published monthly on the 5th working day of the month following the end of the reference month.

The annual index has been calculated as the average of 12 months.

Since 2002 Statistics Estonia updates every year the weights system of the producer price index of industrial output and base prices for calculation. In 2005 the base prices for the calculation of the producer price index were the December prices of the year 2004. The weights system corresponded to the industrial sales structure of enterprises in the year 2003. To ensure the comparison with previous periods, the producer price index was continued to be published on the base 1995 = 100. December 2004 was the linking month.

The producer price index of industrial output is published monthly on the 20th day of the month following the end of the reference month or on the next business day.

The annual index has been calculated as the average of 12 months.

Since 2002 Statistics Estonia has updated the weights system and base prices for the calculation of the construction price index. The calculation of the construction price index covers four groups of buildings — detached houses, apartment buildings, industrial buildings and office buildings. Basic inputs are divided into three main groups: labour force, building materials and building machines.

Construction price index expresses the change in the cost of construction taking into consideration the price changes of basic inputs. Starting from the 1st quarter of 2002, the structure of direct expenses at the building site, used in calculating the construction price index, corresponds to the structure of expenses of the year 2000 and the proportions of groups of buildings taken into account in the construction price index correspond to the proportion of buildings completed in 2000. The volume of buildings, which has not been taken into account in the index, has been added to the existing buildings taking into consideration the specific character of the construction.

To ensure the comparison with previous periods the construction price index was continued to be published on the base 1994 = 100. December 2001 was the linking month.

Price information is collected by sample survey, which includes Estonian construction and wholesale enterprises and retail trade enterprises of ten towns.

The construction price index is published quarterly on the 20th day of the month following the end of the reference quarter or on the next business day.

The annual index has been calculated as the average of four quarters.

The repair and reconstruction work price index was updated similar to the construction price index from 2002.

The repair and reconstruction work price index is published quarterly on the 20th day of the month following the end of the reference quarter or on the next business day.

The annual index has been calculated as the average of four quarters.

The export price index is calculated since 1994. The base prices in calculating the index are the prices of the last December. The price data are collected directly from main exporters. The weight structure of the export price index is based on the value of exports of the year t-2.

The export price index is published monthly on the 20th day of the month following the end of the reference month or on the next business day.

The annual index has been calculated as the average of 12 months.

The import price index is calculated since 1998. The base prices in calculating the index are the prices of the last December. The price data are collected directly from main importers. The weight structure of the import price index is based on the value of imports of the year t-2.

The import price index is published monthly on the 20th day of the month following the end of the reference month or on the next business day.

The annual index has been calculated as the average of 12 months.

Publications

Eesti Statistika. 2005. Estonian Statistics. Monthly bulletin, Nos 1–12.

Eesti Statistika Kuukiri. 2006. Monthly Bulletin of Estonian Statistics, Nos 1–6.

SISEMAJANDUSE KOGUPRODUKT

Tabel 1	Sisemajanduse koguprodukt institutsionaalse sektori järgi jooksevhindades, 2002–2005.....	244
Tabel 2	Lisandväärtuse osatähtsus institutsionaalse sektori järgi jooksevhindades, 2002–2005.....	244
Tabel 3	Sisemajanduse koguprodukt institutsionaalse sektori järgi 2000. aasta püsivhindades, 2002–2005.....	244
Tabel 4	Sisemajanduse koguprodukti muutus võrreldes eelmise aastaga institutsionaalse sektori järgi 2000. aasta püsivhindades, 2002–2005.....	245
Tabel 5	Sisemajanduse koguprodukt tegevusala järgi jooksevhindades, 2002–2005.....	245
Tabel 6	Lisandväärtuse osatähtsus tegevusala järgi jooksevhindades, 2002–2005.....	246
Tabel 7	Sisemajanduse koguprodukt tegevusala järgi 2000. aasta püsivhindades, 2002–2005.....	246
Tabel 8	Sisemajanduse koguprodukti muutus võrreldes eelmise aastaga tegevusala järgi 2000. aasta püsivhindades, 2002–2005.....	247
Tabel 9	Sisemajanduse koguprodukt tarbimise meetodil jooksevhindades, 2002–2005.....	247
Tabel 10	Sisemajanduse koguprodukti komponentide osatähtsus tarbimise meetodil jooksevhindades, 2002–2005.....	248
Tabel 11	Sisemajanduse koguprodukt tarbimise meetodil 2000. aasta püsivhindades, 2002–2005.....	248
Tabel 12	Sisemajanduse koguprodukti muutus võrreldes eelmise aastaga tarbimise meetodil 2000. aasta püsivhindades, 2002–2005.....	249
Tabel 13	Sisemajanduse koguprodukt sissetulekute meetodil jooksevhindades, 2002–2005.....	249
Tabel 14	Sisemajanduse koguprodukti komponentide osatähtsus sissetulekute meetodil jooksevhindades, 2002–2005.....	249

GROSS DOMESTIC PRODUCT

Table 1	Gross domestic product by institutional sectors at current prices, 2002–2005.....	244
Table 2	Share of value added by institutional sectors at current prices, 2002–2005.....	244
Table 3	Gross domestic product by institutional sectors at constant 2000 prices, 2002–2005.....	244
Table 4	Change in gross domestic product compared to previous year by institutional sectors at constant 2000 prices, 2002–2005.....	245
Table 5	Gross domestic product by economic activity at current prices, 2002–2005.....	245
Table 6	Share of value added by economic activity at current prices, 2002–2005.....	246
Table 7	Gross domestic product by economic activity at constant 2000 prices, 2002–2005.....	246
Table 8	Change in gross domestic product compared to previous year by economic activity at constant 2000 prices, 2002–2005.....	247
Table 9	Gross domestic product by expenditure approach at current prices, 2002–2005.....	247
Table 10	Share of components of gross domestic product by expenditure approach at current prices, 2002–2005.....	248
Table 11	Gross domestic product by expenditure approach at constant 2000 prices, 2002–2005.....	248
Table 12	Change in gross domestic product compared to previous year by expenditure approach at constant 2000 prices, 2002–2005.....	249
Table 13	Gross domestic product by income approach at current prices, 2002–2005.....	249
Table 14	Share of components of gross domestic product by income approach at current prices, 2002–2005.....	249

Ülevaade

Sisemajanduse koguprodukt (SKP) oli 2005. aastal jooksevhindades 164,9 miljardit krooni ja 2000. aasta püsivhindades 134,0 miljardit krooni, kasvades eelmise aastaga võrreldes 9,8%. Majanduskasv põhines peamiselt netoekspordil ja sisenõudlusel. Sisemajanduse nõudluse suhe SKP-sse vähenes jooksevhindades 2005. aastal eelmise aastaga võrreldes 106,2%-st 103,8%-ni, mida mõjutas peamiselt kaupade ekspordi kiirem kasv võrreldes kaupade impordiga (vastavalt 21,3% ja 17,4%). Püsivhindades sisemajanduse nõudluse 9,6%-lise suurenemise tingisid eratarbimiskulutuste, valitsemissektori lõpptarbimiskulutuste

ja põhivarasse mahutatud kapitali kogumahutuse kasv. Kaubavahetuse bilansi puudujääk küll mõnevõrra suurenes, kuid suhtena SKP-sse see näitaja 2005. aastal paranes, hõlmates SKP-st 18,7%. Samuti vähenes märgatavalt jooksevkonto defitsiit, olles SKP-st 10,5%. Kõige enam suurenes 2004. aastaga võrreldes masinate ja seadmete, mineraalsete toodete, metalli ja metalltoodete ning transpordivahendite eksport ning masinate ja seadmete, mineraalsete toodete, metalli ja metalltoodete, keemiatööstuse tooraine ja toodete ning põllumajandussaaduste ja toidukaupade import. Euroopa Liidu riikide osatähtsus oli ekspordis 77,7% ja impordis 75,9%.

Eratarbimise ja investeeringute reaalkasv kiirenes võrreldes 2004. aastaga vastavalt 8,1%-ni ning 13,9%-ni. Eratarbimise kasvu soodustasid positiivsed suundumused tööturul, soodsad laenuitingimused ning tarbijate paranenud kindlustunne majanduse suhtes. Investeeringute kiirenev kasv oli tingitud ettevõtete aktiivsest investeerimistegevusest. Investeerimisaktiivsus püsis suur tänu madalatele intressimarginaalidele ja suurele välisinvesteeringute sissevoolule.

Kõige enam suurenes lisandväärtus finantsvahenduses (29,2%), majutuses ja toitlustamises, ehituses ning hulgi- ja jaekaubanduses. Lisandväärtus vähenes põllumajanduse, metsamajanduse ning kalapüügi tegevusalal.

Majutuse ja toitlustamise tegevusalal suurenes lisandväärtus 2005. aastal eelmise aastaga võrreldes 20,4%. Ettevõtete investeeringud materiaalsesse põhivarasse vähenesid eelmise aastaga võrreldes 7,3%. Majutuskohtade täitumus jäi samale tasemele ning majutatute arv suurenes 7,8%. 2005. aastal käis Eestis reisifirmade vahendusel enam kui 2,2 miljonit väliskülastajat.

Ehituses suurenes lisandväärtus 2005. aastal 13,6%. Uut elamispiinda anti kasutusse 26,5% rohkem ning ehitusloa saanud eluruumide arv kahanes 0,9 korda. Kasutusse lubatud mitteiluruumide arv vähenes 17,2%. Hulgi- ja jaekaubanduse lisandväärtus kasvas 13,2%. Kaubanduses soodustasid müügikasvu võrreldes 2004. aastaga valmisriiete, kangaste ja jalatsite ning toiduainete müük. Jaekaubandusettevõtete käive suurenes eelmise aastaga võrreldes 12,4%. Investeeringud kaubandusse suurenesid 21,2%.

Tegevusalati mõjutasid SKP kasvu kõige enam töötlev tööstus, kinnisvara, rentimine ja äritegevus, veondus, laondus ja side ning hulgi- ja jaekaubandus. Kokku oli nende tegevusalade lisandväärtuse osatähtsus lisandväärtuse kogusummas 61,8%.

Töötlevas tööstuses, mis hõlmab tegevusaladest kõige suurema osa (18,5%) ning mille kasv mõjutab SKP-d kõige enam, kasvas lisandväärtus 12,1%. Tööstustoodangu mahuindeks suurenes 2005. aastal eelmise aastaga võrreldes 9,1%. Seda mõjutasid enim raadio-, televisiooni- ja sideseadmete ning -aparatuuri tootmise, kuid ka elektrimasinate ja -aparatuuride tootmise kasvunumbrid.

Veonduse, laonduse ja side tegevusalal suurenes lisandväärtus 2004. aastaga võrreldes 9,2%. 2005. aastal vedasid õhustranspordi- ja raudteetranspordiettevõtted mahuliselt vastavalt 25% ja 3,9% rohkem kaupa kui eelnenud aastal. Mere- ja maanteetranspordi ettevõtetele kaubaveo maht vähenes – vastavalt 45,9% ja 2,6%. Sõitjatevedu suurenes õhustranspordis (kasv 56,3%) ning raudteetranspordis (kasv 2,4%). Siseveetranspordis vähenes sõitjatevedu 33,6% võrra. Naftasaaduste veomaht Eesti sadamate kaudu suurenes 16,9%.

Kinnisvara, rentimise ja äritegevuse tegevusala lisandväärtuse kasv oli 2005. aastal mõõdukas (6,2%).

Valitsemissektori tulud suurenesid 15,2% ja kulutused 14,9%. Saavutati eelarve ülejääk, mis oli SKP-st 1,7%. Suurimad tulud saadi 2005. aastal nagu eelmistelgi aastatel sotsiaalmaksu ja käibemaksu laekumisest, mis hõlmasid kogumaksutuludest vastavalt 34% ja 28,5%. 2004. aastaga võrreldes suurenes maksude laekumine 16,4%. Valitsemissektori võlakoorem oli 4,8% SKP-st.

Overview

In 2005 the gross domestic product (GDP) at current prices was 164.9 billion kroons and at constant 2000 prices it was 134.0 billion kroons, increasing by 9.8% compared to the last year. Economic growth was mainly influenced by net exports and domestic demand. Compared to the previous year, the ratio of the domestic demand to GDP decreased from 106.2% to 103.8%, influenced mainly by more rapid growth of exports of goods than the growth of the imports of goods (growth rates 21.3% and 17.4%, respectively). Calculations at constant prices showed an increase in private consumption expenditure, general government final consumption expenditure and gross fixed capital formation that contributed to the growth of domestic demand by 9.6%. The deficit of the balance of goods increased somewhat, but the respective ratio to GDP (18.7%) improved in 2005. Current account deficit decreased remarkably as well, to the level of 10.5% of GDP. Both exports and imports of machinery and equipment, mineral goods, metal and metal products and raw materials for chemical industry increased the most. The share of the European Union was 77.7% of exports and 75.9% of imports.

Real growth rates of private consumption and investments accelerated compared to 2004, to the level of 8.1% and 13.9%, respectively. Private consumption boomed due to the positive development at labour market, favourable loan conditions to households and consumers improved confidence to the economy. Faster growth of investments compared to the previous year was due to the active investing by business sector. Investment activity was high due to low interests and inflow of foreign direct investments (FDI).

In 2005 compared to 2004, value added increased at constant prices the most in financial intermediation (29.2%), followed by hotels and restaurants, construction and wholesale and retail trade. Value added decreased in agriculture, forestry and fishing.

Value added increased by 20.4% in hotels and restaurants activity. Business investments in fixed assets decreased by 7.3%. The occupancy rate of accommodation establishments remained on the same level as in 2004 and the number of accommodated persons grew by 7.8%. In 2005, more than 2.2 million foreigners visited Estonia.

Value added in construction sector increased by 13.6%. The floor area of dwelling completions increased by 26.5%, while the number of building permits for construction of dwellings decreased by 0.9 times. The number of non-residential building completions decreased by 17.2% compared to the previous year.

Value added in wholesale and retail trade increased by 13.2%. The sales growth was induced mostly by the increase in sales of clothes, footwear and foodstuffs. The turnover of retail trade companies increased by 12.4% compared to the previous year. Investments in trade increased by 21.2%.

By economic activities, GDP growth was mainly influenced by manufacturing, real estate, renting and business activities, transport, storage and communication and wholesale and retail trade. The total share of these activities accounted for 61.8% of the total value added.

Value added of the manufacturing that accounts the biggest share of all economic activities in Estonia (18.5% of total value added), increased by 12.1%. In 2005, industrial production volume index grew by 9.1% compared to the previous year, influenced mainly by the production growth of radio, television and communication equipment and apparatus, and also of electrical machinery and apparatus.

In 2005, transport of goods and passengers by air and oil transit via Estonian seaports contributed the most to the increase in value added in transport, storage and communication sector (growth by 9.2% compared to 2004).

The growth rate of value added in real estate, renting and business activities was moderate (6.2%).

Compared to the previous year, general government revenues and expenditures increased by 15.2% and 14.9%, respectively. General government budget was in surplus of 1.7% of GDP. Biggest revenues came from social security contributions and value added tax, which accounted for respectively 34% and 28.5% of total tax revenues. Tax revenues increased by 16.4% compared to 2004. General government debt was 4.8% of GDP.

Tabel 1 **Sisemajanduse koguprodukt institutsionaalse sektori järgi jooksevhindades, 2002–2005**

Table 1 *Gross domestic product by institutional sectors at current prices, 2002–2005*
(miljonit krooni — million kroons)

Institutsionaalne sektor	2002	2003	2004	2005	Institutional sector
Kaupu ja mittefinants-teenuseid tootvad ettevõtted	71 698,9	78 592,1	88 243,8	103 284,4	Non-financial corporations
Finantsinstitutsioonid	4 021,1	4 268,0	5 129,1	5 594,7	Financial corporations
Valitsemissektor	13 763,9	15 360,5	16 688,2	18 627,7	General government
Kodumajapidamisi teenindavad kasumi- taotluseta institutsioonid	797,1	929,0	1 097,5	1 280,6	Non-profit institutions serving households
Kodumajapidamised	13 275,6	13 613,6	14 502,3	15 510,8	Households
LISANDVÄÄRTUS KOKKU	103 556,6	112 763,2	125 660,9	144 298,2	VALUE ADDED TOTAL
Neto-tootemaksud	13 358,7	14 570,6	15 832,5	20 620,2	Net taxes on products
SKP TURUHINDADES	116 915,3	127 333,8	141 493,4	164 918,4	GDP AT MARKET PRICES

Tabel 2 **Lisandväärtuse osatähtsus institutsionaalse sektori järgi jooksevhindades, 2002–2005**

Table 2 *Share of value added by institutional sectors at current prices, 2002–2005*
(protsenti — percentages)

Institutsionaalne sektor	2002	2003	2004	2005	Institutional sector
Kaupu ja mittefinants-teenuseid tootvad ettevõtted	69,2	69,7	70,2	71,6	Non-financial corporations
Finantsinstitutsioonid	3,9	3,8	4,1	3,9	Financial corporations
Valitsemissektor	13,3	13,6	13,3	12,9	General government
Kodumajapidamisi teenindavad kasumi- taotluseta institutsioonid	0,8	0,8	0,9	0,9	Non-profit institutions serving households
Kodumajapidamised	12,8	12,1	11,5	10,7	Households
LISANDVÄÄRTUS KOKKU	100,0	100,0	100,0	100,0	VALUE ADDED TOTAL

Tabel 3 **Sisemajanduse koguprodukt institutsionaalse sektori järgi 2000. aasta püsivhindades, 2002–2005**

Table 3 *Gross domestic product by institutional sectors at constant 2000 prices, 2002–2005*
(miljonit krooni — million kroons)

Institutsionaalne sektor	2002	2003	2004	2005	Institutional sector
Kaupu ja mittefinants-teenuseid tootvad ettevõtted	65 675,5	70 778,8	76 406,7	85 095,7	Non-financial corporations
Finantsinstitutsioonid	4 135,9	4 991,2	6 452,6	8 339,2	Financial corporations
Valitsemissektor	12 176,5	12 266,6	12 437,9	12 631,0	General government
Kodumajapidamisi teenindavad kasumi- taotluseta institutsioonid	730,6	843,3	970,9	1 094,2	Non-profit institutions serving households
Kodumajapidamised	11 348,3	11 329,8	11 452,7	11 429,9	Households
LISANDVÄÄRTUS KOKKU	94 066,8	100 209,7	107 720,8	118 590,0	VALUE ADDED TOTAL
Neto-tootemaksud	12 044,1	12 998,5	14 328,5	15 395,2	Net taxes on products
SKP TURUHINDADES	106 110,9	113 208,2	122 049,3	133 985,2	GDP AT MARKET PRICES

Tabel 4 **Sisemajanduse koguprodukti muutus võrreldes eelmise aastaga institutsionaalse sektori järgi 2000. aasta püsivhindades, 2002–2005**

Table 4 *Change in gross domestic product compared to previous year by institutional sectors at constant 2000 prices, 2002–2005*
(protsenti — percentages)

Institutsionaalne sektor	2002	2003	2004	2005	Institutional sector
Kaupu ja mittefinants-teenuseid tootvad ettevõtted	8,8	7,8	8,0	11,4	Non-financial corporations
Finantsinstitutsioonid	20,1	20,7	29,3	29,2	Financial corporations
Valitsemisector	0,8	0,7	1,4	1,6	General government
Kodumajapidamisi teenindavad kasumitaotluseta institutsioonid	18,3	15,4	15,1	12,7	Non-profit institutions serving households
Kodumajapidamised	-1,2	-0,2	1,1	-0,2	Households
LISANDVÄÄRTUS KOKKU	6,9	6,5	7,5	10,1	VALUE ADDED TOTAL
Neto-tootemaksud	9,7	7,9	10,2	7,4	Net taxes on products
SKP TURUHINDADES	7,2	6,7	7,8	9,8	GDP AT MARKET PRICES

Tabel 5 **Sisemajanduse koguprodukt tegevusala järgi jooksevhindades, 2002–2005**

Table 5 *Gross domestic product by economic activity at current prices, 2002–2005*
(miljonit krooni — million kroons)

Tegevusala	2002	2003	2004	2005	Economic activity
Põllumajandus ja jahindus	2 732,4	2 773,7	3 224,9	3 453,8	Agriculture and hunting
Metsamajandus	1 937,3	1 845,8	2 061,7	2 111,2	Forestry
Kalapüük	185,2	126,0	133,7	143,0	Fishing
Mäetööstus	980,7	1 144,2	1 098,3	1 241,3	Mining and quarrying
Töötlev tööstus	18 015,2	20 205,8	23 133,6	26 716,5	Manufacturing
Elektrienergia-, gaasi- ja veevarustus	2 959,7	3 384,9	3 616,1	4 250,7	Electricity, gas and water supply
Ehitus	6 587,1	7 205,0	8 358,0	10 277,4	Construction
Hulgi- ja jaekaubandus; mootorsõidukite ja kodumasinade remont	13 447,2	14 680,3	16 013,6	18 974,3	Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles etc.
Hotellid ja restoranid	1 466,3	1 610,1	1 894,7	2 345,0	Hotels and restaurants
Veondus, laondus ja side	14 998,5	16 189,6	17 562,6	19 764,1	Transport, storage and communication
Kinnisvara, rentimine ja äritegevus	17 765,4	18 805,7	20 851,8	23 879,1	Real estate, renting and business activities
Finantsvahendus	4 021,1	4 268,0	5 129,1	5 594,7	Financial intermediation
Avalik haldus ja riigikaitse; kohustuslik sotsiaalkindlustus	5 991,9	6 802,2	7 268,1	8 005,1	Public administration and defence; compulsory social security
Haridus	5 167,7	5 712,3	6 212,6	6 817,0	Education
Tervishoid ja sotsiaalhoolekanne	2 821,8	3 225,1	3 731,3	4 456,4	Health and social work
Muu ühiskonna-, sotsiaal- ja isikuteenindus	4 479,1	4 784,5	5 370,8	6 268,6	Other community, social and personal service activities
LISANDVÄÄRTUS KOKKU	103 556,6	112 763,2	125 660,9	144 298,2	VALUE ADDED TOTAL
Neto-tootemaksud	13 358,7	14 570,6	15 832,5	20 620,2	Net taxes on products
SKP TURUHINDADES	116 915,3	127 333,8	141 493,4	164 918,4	GDP AT MARKET PRICES

Tabel 6 **Lisandväärtuse osatähtsus tegevusala järgi jooksevhindades, 2002–2005**
 Table 6 **Share of value added by economic activity at current prices, 2002–2005**
 (protsenti — percentages)

Tegevusala	2002	2003	2004	2005	Economic activity
Põllumajandus ja jahindus	2,6	2,5	2,6	2,4	Agriculture and hunting
Metsamajandus	1,9	1,6	1,6	1,5	Forestry
Kalapüük	0,2	0,1	0,1	0,1	Fishing
Mäetööstus	0,9	1,0	0,9	0,9	Mining and quarrying
Töötlev tööstus	17,4	17,9	18,4	18,5	Manufacturing
Elektrienergia-, gaasi- ja veevarustus	2,9	3,0	2,9	2,9	Electricity, gas and water supply
Ehitus	6,4	6,4	6,7	7,1	Construction
Hulgi- ja jaekaubandus; mootorsõidukite ja kodumasinat remont	13,0	13,0	12,7	13,1	Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles etc.
Hotellid ja restoranid	1,4	1,4	1,5	1,6	Hotels and restaurants
Veondus, laondus ja side	14,5	14,4	14,0	13,7	Transport, storage and communication
Kinnisvara, rentimine ja äritegevus	17,2	16,7	16,6	16,5	Real estate, renting and business activities
Finantsvahendus	3,9	3,8	4,1	3,9	Financial intermediation
Avalik haldus ja riigikaitse; kohustuslik sotsiaalkindlustus	5,8	6,0	5,8	5,5	Public administration and defence; compulsory social security
Haridus	5,0	5,1	4,9	4,7	Education
Tervishoid ja sotsiaalhoolekanne	2,7	2,9	3,0	3,1	Health and social work
Muu ühiskonna-, sotsiaal- ja isikuteenindus	4,3	4,2	4,3	4,3	Other community, social and personal service activities
LISANDVÄÄRTUS KOKKU	100,0	100,0	100,0	100,0	VALUE ADDED TOTAL

Tabel 7 **Sisemajanduse koguprodukt tegevusala järgi 2000. aasta püsivhindades, 2002–2005**

Table 7 **Gross domestic product by economic activity at constant 2000 prices, 2002–2005**
 (miljonit krooni — million kroons)

Tegevusala	2002	2003	2004	2005	Economic activity
Põllumajandus ja jahindus	2 351,0	2 397,3	2 545,5	2 539,4	Agriculture and hunting
Metsamajandus	1 746,0	1 615,9	1 539,3	1 457,3	Forestry
Kalapüük	153,8	100,9	97,1	92,7	Fishing
Mäetööstus	1 011,7	1 116,4	1 033,2	1 123,0	Mining and quarrying
Töötlev tööstus	17 366,1	19 183,2	21 234,0	23 811,3	Manufacturing
Elektrienergia-, gaasi- ja veevarustus	2 693,3	2 939,4	2 976,3	3 083,9	Electricity, gas and water supply
Ehitus	5 907,4	6 279,6	6 940,0	7 882,9	Construction
Hulgi- ja jaekaubandus; mootorsõidukite ja kodumasinat remont	12 482,0	13 626,8	14 356,2	16 249,7	Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles etc.
Hotellid ja restoranid	1 296,2	1 362,5	1 554,7	1 871,9	Hotels and restaurants
Veondus, laondus ja side	13 534,7	14 803,5	15 873,2	17 334,0	Transport, storage and communication
Kinnisvara, rentimine ja äritegevus	15 261,2	15 490,3	16 348,9	17 361,6	Real estate, renting and business activities
Finantsvahendus	4 135,9	4 991,2	6 452,6	8 339,2	Financial intermediation
Avalik haldus ja riigikaitse; kohustuslik sotsiaalkindlustus	5 498,6	5 629,5	5 637,7	5 799,8	Public administration and defence; compulsory social security
Haridus	4 374,8	4 399,8	4 462,2	4 536,1	Education
Tervishoid ja sotsiaalhoolekanne	2 301,4	2 223,3	2 333,4	2 407,9	Health and social work
Muu ühiskonna-, sotsiaal- ja isikuteenindus	3 952,7	4 050,1	4 336,5	4 699,3	Other community, social and personal service activities
LISANDVÄÄRTUS KOKKU	94 066,8	100 209,7	107 720,8	118 590,0	VALUE ADDED TOTAL
Neto-tootemaksud	12 044,1	12 998,5	14 328,5	15 395,2	Net taxes on products
SKP TURUHINDADES	106 110,9	113 208,2	122 049,3	133 985,2	GDP AT MARKET PRICES

Tabel 8 **Sisemajanduse koguprodukti muutus võrreldes eelmise aastaga tegevusala järgi 2000. aasta püsivhindades, 2002–2005**

Table 8 *Change in gross domestic product compared to previous year by economic activity at constant 2000 prices, 2002–2005*
(protsenti — percentages)

Tegevusala	2002	2003	2004	2005	Economic activity
Põllumajandus ja jahindus	-4,7	2,0	6,2	-0,2	Agriculture and hunting
Metsamajandus	7,4	-7,5	-4,7	-5,3	Forestry
Kalapüük	-14,5	-34,4	-3,8	-4,5	Fishing
Mäetööstus	15,8	10,3	-7,5	8,7	Mining and quarrying
Töötlev tööstus	13,9	10,5	10,7	12,1	Manufacturing
Elektrienergia-, gaasi- ja veevarustus	5,2	9,1	1,3	3,6	Electricity, gas and water supply
Ehitus	20,5	6,3	10,5	13,6	Construction
Hulgi- ja jaekaubandus; mootorsõidukite ja kodumasinat remont	9,2	9,2	5,4	13,2	Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles etc.
Hotellid ja restoranid	5,0	5,1	14,1	20,4	Hotels and restaurants
Veondus, laondus ja side	-0,3	9,4	7,2	9,2	Transport, storage and communication
Kinnisvara, rentimine ja äritegevus	2,3	1,5	5,5	6,2	Real estate, renting and business activities
Finantsvahendus	20,1	20,7	29,3	29,2	Financial intermediation
Avalik haldus ja riigikaitse; kohustuslik sotsiaalkindlustus	3,3	2,4	0,1	2,9	Public administration and defence; compulsory social security
Haridus	3,6	0,6	1,4	1,7	Education
Tervishoid ja sotsiaalhoolekanne	2,0	-3,4	5,0	3,2	Health and social work
Muu ühiskonna-, sotsiaal- ja isikuteenindus	6,1	2,5	7,1	8,4	Other community, social and personal service activities
LISANDVÄÄRTUS KOKKU	6,9	6,5	7,5	10,1	VALUE ADDED TOTAL
Neto-tootemaksud	9,7	7,9	10,2	7,4	Net taxes on products
SKP TURUHINDADES	7,2	6,7	7,8	9,8	GDP AT MARKET PRICES

Tabel 9 **Sisemajanduse koguprodukt tarbimise meetodil jooksevhindades, 2002–2005**

Table 9 *Gross domestic product by expenditure approach at current prices, 2002–2005*
(miljonit krooni — million kroons)

Tarbimine	2002	2003	2004	2005	Consumption
Eratarbimiskulutused	66 438,5	71 880,2	76 790,5	85 877,8	Private consumption expenditure
Valitsemissektori lõpptarbimiskulutused	22 425,2	24 643,1	26 870,1	30 090,3	General government final consumption expenditure
Kodumajapidamisi teenindavate kasumitaotluseta institutsioonide lõpptarbimiskulutused	1 815,3	2 085,3	2 409,7	2 783,4	Final consumption expenditure of non-profit institutions serving households
Kapitali kogumahutus põhivarasse	33 554,7	36 760,5	40 179,7	48 065,8	Gross fixed capital formation
Varude muutus	3 610,2	3 990,8	3 985,0	4 435,5	Change in inventories
SISEMAJANDUSE NÕUDLUS	127 843,9	139 359,9	150 235,0	171 252,8	DOMESTIC DEMAND
Kaupade ja teenuste eksport (FOB)	86 830,2	94 667,4	110 964,6	138 874,5	Exports of goods and services (f.o.b.)
kaupade eksport	58 333,6	63 599,7	75 061,0	98 718,2	exports of goods
teenuste eksport	28 496,6	31 067,7	35 903,6	40 156,3	exports of services
Kaupade ja teenuste import (FOB)	95 152,4	104 250,1	121 814,7	148 938,5	Imports of goods and services (f.o.b.)
kaupade import	76 329,2	85 082,9	99 864,1	121 775,9	imports of goods
teenuste import	18 823,2	19 167,2	21 950,6	27 162,6	imports of services
Statistiline vahe	-2 606,4	-2 443,4	2 108,5	3 729,6	Statistical discrepancy
SKP TURUHINDADES	116 915,3	127 333,8	141 493,4	164 918,4	GDP AT MARKET PRICES

Tabel 10 **Sisemajanduse koguprodukti komponentide osatähtsus tarbimise meetodil jooksevhindades, 2002–2005**

Table 10 *Share of components of gross domestic product by expenditure approach at current prices, 2002–2005*
(protsenti — percentages)

Tarbimine	2002	2003	2004	2005	Consumption
Eratarbimiskulutused	56,8	56,5	54,3	52,1	Private consumption expenditure
Valitsemissektori lõpptarbimiskulutused	19,2	19,4	19,0	18,2	General government final consumption expenditure
Kodumajapidamisi teenindavate kasumitaotluseta institutsioonide lõpptarbimiskulutused	1,6	1,6	1,7	1,7	Final consumption expenditure of non-profit institutions serving households
Kapitali kogumahutus põhivarasse	28,7	28,9	28,4	29,1	Gross fixed capital formation
Varude muutus	3,1	3,1	2,8	2,7	Change in inventories
SISEMAJANDUSE NÕUDLUS	109,3	109,4	106,2	103,8	DOMESTIC DEMAND
Kaupade ja teenuste eksport (FOB)	74,3	74,3	78,4	84,2	Exports of goods and services (f.o.b.)
kaupade eksport	49,9	49,9	53,0	59,9	exports of goods
teenuste eksport	24,4	24,4	25,4	24,3	exports of services
Kaupade ja teenuste import (FOB)	81,4	81,9	86,1	90,3	Imports of goods and services (f.o.b.)
kaupade import	65,3	66,8	70,6	73,8	imports of goods
teenuste import	16,1	15,1	15,5	16,5	imports of services
Statistiline vahe	-2,2	-1,9	1,5	2,3	Statistical discrepancy
SKP TURUHINDADES	100,0	100,0	100,0	100,0	GDP AT MARKET PRICES

Tabel 11 **Sisemajanduse koguprodukt tarbimise meetodil 2000. aasta püsivhindades, 2002–2005**

Table 11 *Gross domestic product by expenditure approach at constant 2000 prices, 2002–2005*
(miljonit krooni — million kroons)

Tarbimine	2002	2003	2004	2005	Consumption
Eratarbimiskulutused	60 725,3	65 191,6	67 905,0	73 397,6	Private consumption expenditure
Valitsemissektori lõpptarbimiskulutused	20 257,8	21 444,9	22 921,9	24 635,4	General government final consumption expenditure
Kodumajapidamisi teenindavate kasumitaotluseta institutsioonide lõpptarbimiskulutused	1 622,0	1 902,3	2 148,4	2 433,5	Final consumption expenditure of non-profit institutions serving households
Kapitali kogumahutus põhivarasse	31 475,2	34 155,2	36 208,4	41 230,2	Gross fixed capital formation
Varude muutus	3 473,9	3 827,7	3 765,2	4 034,6	Change in inventories
SISEMAJANDUSE NÕUDLUS	117 554,2	126 521,7	132 948,9	145 731,3	DOMESTIC DEMAND
Kaupade ja teenuste eksport (FOB)	82 662,3	87 461,3	101 471,8	123 066,8	Exports of goods and services (f.o.b.)
kaupade eksport	55 296,5	58 621,3	68 816,3	88 435,7	exports of goods
teenuste eksport	27 365,8	28 840,0	32 655,5	34 631,1	exports of services
Kaupade ja teenuste import (FOB)	90 591,0	100 226,8	114 870,3	134 871,9	Imports of goods and services (f.o.b.)
kaupade import	73 307,3	82 992,6	95 901,7	112 946,6	imports of goods
teenuste import	17 283,7	17 234,2	18 968,6	21 925,3	imports of services
Statistiline vahe	-3 514,6	-548,0	2 498,9	59,0	Statistical discrepancy
SKP TURUHINDADES	106 110,9	113 208,2	122 049,3	133 985,2	GDP AT MARKET PRICES

Tabel 12 **Sisemajanduse koguprodukti muutus võrreldes eelmise aastaga
tarbimise meetodil 2000. aasta püsivhindades, 2002–2005**

Table 12 *Change in gross domestic product compared to previous year by expenditure
approach at constant 2000 prices, 2002–2005*
(protsenti — percentages)

Tarbimine	2002	2003	2004	2005	Consumption
Eratarbimiskulutused	10,3	7,4	4,2	8,1	Private consumption expenditure
Valitsemissektori lõpptarbimiskulutused	6,2	5,9	6,9	7,5	General government final consumption expenditure
Kodumajapidamisi teenindavate kasumitaotluseta institutsioonide lõpptarbimiskulutused	25,6	17,3	12,9	13,3	Final consumption expenditure of non-profit institutions serving households
Kapitali kogumahutus põhivarasse	17,2	8,5	6,0	13,9	Gross fixed capital formation
Varude muutus	53,5	10,2	-1,6	7,2	Change in inventories
SISEMAJANDUSE NÕUDLUS	12,5	7,6	5,1	9,6	DOMESTIC DEMAND
Kaupade ja teenuste eksport (FOB)	0,8	5,8	16,0	21,3	Exports of goods and services (f.o.b.)
kaupade eksport	3,9	6,0	17,4	28,5	exports of goods
teenuste eksport	-4,8	5,4	13,2	6,0	exports of services
Kaupade ja teenuste import (FOB)	3,8	10,6	14,6	17,4	Imports of goods and services (f.o.b.)
kaupade import	5,2	13,2	15,6	17,8	imports of goods
teenuste import	-1,9	-0,3	10,1	15,6	imports of services
SKP TURUHINDADES	7,2	6,7	7,8	9,8	GDP AT MARKET PRICES

Tabel 13 **Sisemajanduse koguprodukt sissetulekute meetodil jooksevhindades, 2002–2005**

Table 13 *Gross domestic product by income approach at current prices, 2002–2005*
(miljonit krooni — million kroons)

Sissetulek	2002	2003	2004	2005	Income
Hüvitised töötajatele	53 852,9	59 745,3	65 763,0	76 290,0	Compensation of employees
palk	40 643,5	45 045,8	49 722,1	57 666,1	wages and salaries
tööandja sotsiaalmaksed	13 209,4	14 699,5	16 040,9	18 623,9	employers' social contributions
Põhivara kulum	18 690,5	17 981,2	18 096,1	22 739,0	Consumption of fixed capital
Tootmis- ja impordimaksud	15 288,0	16 520,0	18 341,3	23 583,3	Taxes on production and imports
Subsiidiumid (-)	1 110,1	1 145,5	2 161,6	2 495,8	Subsidies (-)
Tegevuse ülejääk ja segatulu	30 194,0	34 232,8	41 454,6	44 801,9	Operating surplus and mixed income
SKP TURUHINDADES	116 915,3	127 333,8	141 493,4	164 918,4	GDP AT MARKET PRICES

Tabel 14 **Sisemajanduse koguprodukti komponentide osatähtsus sissetulekute meetodil jooksevhindades, 2002–2005**

Table 14 *Share of components of gross domestic product by income approach at current prices, 2002–2005*
(protsenti — percentages)

Sissetulek	2002	2003	2004	2005	Income
Hüvitised töötajatele	46,1	46,9	46,5	46,3	Compensation of employees
palk	34,8	35,4	35,1	35,0	wages and salaries
tööandja sotsiaalmaksed	11,3	11,5	11,3	11,3	employers' social contributions
Põhivara kulum	16,0	14,1	12,8	13,8	Consumption of fixed capital
Tootmis- ja impordimaksud	13,1	13,0	13,0	14,3	Taxes on production and imports
Subsiidiumid (-)	0,9	0,9	1,5	1,5	Subsidies (-)
Tegevuse ülejääk ja segatulu	25,8	26,9	29,3	27,2	Operating surplus and mixed income
SKP TURUHINDADES	100,0	100,0	100,0	100,0	GDP AT MARKET PRICES

Mõisted

Eratarbimiskulutused	Residentide kulutused (sh arvestuslikud) kaupadele ja teenustele lõpptarbimise eesmärgil, sh kulutused nendele kaupadele ja teenustele, mis on müüdnud majanduslikult mitteoluliste hindadega.
FOB-väärtus	Kauba maksumus, mis sisaldab tootmishinda ja neid kulutusi, mis on seotud kauba veoga eksportiva maa riigipiirini.
Jooksevhinnad	Vaadeldaval ajavahemikul kehtivad hinnad.
Kaudselt mõõdetavad finantsvahendusteenused (FISIM)	Nende finantsvahendusteenuste kaudne väärtus, mille eest finantsinstitutsioonid ei võta otseselt teenustasu.
Lisandväärtus	1. Toodang rahalises väljenduses, millest on maha arvatud vahetarbimine. 2. Lisandunud väärtus, mis on loodud tootmisprotsessis ja mis on kirjendatud kas tegevusala järgi või kõigi residentide ulatuses.
Neto-tootemaksud	Tootemaksud, millest on maha arvatud tootesubsiidiumid.
Püsivhinnad	Hinnaindeksiga deflateeritud jooksevhinnad.
Resident	Institutsionaalne üksus, millel on riigis majanduslikke huvisid. Majanduslik huvi tähendab majanduslikku seotust riigi majandusterritooriumiga (nt seal asuvad tootmishooned).
Sisemajanduse koguprodukt (SKP) tootmise meetodil turuhindades	Residentide toodetud lisandväärtuste summa kogurahvamajanduse ulatuses, millele on lisatud netto-tootemaksud.
Toodang	Residentide toodetud kaupade ja teenuste väärtus. Hõlmab turutoodangut, enda tarbeks toodetud toodangut, valitsemissektori turuvälisest toodangut ja kasumitaotluseta institutsioonide teenuseid kodumajapidamistele.
Vahetarbimine	Kaupade ja teenuste tootmiseks kulunud, tootmisprotsessi sisendina kasutatud kaupade ja turuteenuste väärtus, välja arvatud põhikapital, mille tarbimine on kirjendatud kui põhivara kulum.

Metoodika

Rahvamajanduse arvepidamise süsteemi *SNA (System of National Accounts)* peamine eesmärk on hinnata majanduse arengut riigi majandusterritooriumil. Hinnangu põhiline agregaatnäitaja on sisemajanduse koguprodukt (SKP, ingliskeelne lühend *GDP*), mis leitakse kolmel meetodil:

- tootmise meetodil, mille aluseks on kogutoodangust vahetarbimise mahaarvamine;
- tarbimise meetodil, kus aluseks on lõpptarbimine, investeeringud ja ekspordi-impordi saldo;
- sissetulekute meetodil, mille puhul leitakse SKP järgmiste komponentide summana: hüvitised töötajatele, põhivara kulum, tootmis- ja impordimaksud (neto), tegevuse ülejääk ja segatulu.

Makromajanduse puhul arvestatakse ka varjatud majandustegevust. Statistikaamet annab hinnangu varimajanduse kohta kõikide institutsionaalsete sektorite ning kõikide tegevusalade (nagu metsamajandus, töötlev tööstus, ehitus, kaubandus, kinnisvara, üürimis- ja äritegevus jne) kaupa.

SKP arvestustes tootmise meetodil leitakse tegevusalades loodud lisandväärtuste summa. Lisandväärtuse summa ei sisalda netto-tootemakse, mida arvestatakse tervikuna kogu rahvamajanduse ulatuses. Neto-tootemaksude lisamisel lisandväärtusele saadakse SKP turuhindades.

Sisemajanduse koguprodukti hinnatakse vastavalt selle kasutusala jooksev- või püsivhindades. Püsivhindades väljendatud SKP võimaldab võrrelda eri perioode. Jooksevhindades SKP sobib eelkõige mitmesuguste struktuuri- ja suhtnäitajate arutamiseks. Püsivhindade aluseks on praegu võetud 2000. aasta keskmised hinnad.

Eestis on väljatöötamisel rahvamajanduse pakkumise-kasutamise tabelite süsteem, mille juurutamise järel hakatakse sisemajanduse koguprodukti arvestama uuendatud metoodilisel alusel. Pakkumise-kasutamise tabelid on maatriksid, mis näitavad, kuidas majandusharu toodang on jaotatud tooteliigiti ja kuidas kaupade ja teenuste kodumaine pakkumine ning import on jaotatud vahe- ja lõpptarbimise ning ekspordi vahel. Kasutamise tabelid näitavad ka tootmiskulude struktuuri ja tulu moodustamist majandusharuti. Euroopa Nõukogu määruse nr 2223/96 järgi on pakkumise-kasutamise tabelid koordineerivaks raamistikuks kõikidele tabelitele, mis on koostatud majandusharuti või toodete kaupa, kaasa arvatud regulaarsetele SKP arvestustele. Seoses sellega korrigeerib Statistikaamet 2006. aastal SKP aegridu alates 2000. aastast. Aegread 1995.–1999. aasta kohta korrigeerib Statistikaamet 2007.aastal.

Lisaks majandusanalüütilisele vahendile on pakkumise-kasutamise tabelite üks statistiline ülesanne leida baasandmeallikates mitteühilduvusi. Seetõttu on erinevalt senisest regulaarsest SKP arvestusest pakkumise-kasutamise tabelites tootmise meetodil ja tarbimise meetodil arvatud SKP omavahel täielikult balansseeritud, mistõttu kaob lõplikest aastastest tarbimise meetodil arvatud SKP-st statistiline vahe. SKP muudatus hõlmab nii metoodikatäpsustusi kui ka täiendavate detailsemate administratiivsete andmeallikate kasutamist.

Kirjandust

Eesti rahvamajanduse arvepidamine. 2003. *National Accounts of Estonia*. Aastakogumik. Tallinn, 2005.

Eesti sisemajanduse koguprodukt. 1/93–2/04. *Gross Domestic Product of Estonia*. E-väljaanne.

Definitions

Constant prices	<i>Current prices deflated by price index.</i>
Current prices	<i>Prices in the reference period.</i>
Financial intermediation services indirectly measured (FISIM)	<i>An indirect measure of the value of financial intermediation services provided but for which financial institutions do not charge explicitly.</i>
F.o.b. value	<i>Cost of commodity that includes the production and transportation costs up to the border of the exporting country.</i>
Gross domestic product (GDP) by production approach at market prices	<i>The sum of the gross value added of all resident producers at basic prices, plus taxes less subsidies on products.</i>
Intermediate consumption	<i>Value of the goods and services consumed as inputs by a process of production, excluding fixed assets whose consumption is recorded as consumption of fixed capital.</i>
Net taxes on products	<i>Taxes on products less subsidies on products</i>
Output	<i>Value of goods or services produced by resident. Comprises market production, production for own use, general government's non-market production and services rendered by non-profit institutions to private households.</i>
Private consumption expenditure	<i>Expenditure of residents (including estimated) on goods and services for final consumption, i.e. expenditure on those goods and services, which have been sold for economically irrelevant prices.</i>
Resident	<i>An institutional unit with economic interests in the country. Economic interest means economic ties with the economic territory of the country (for example, there are buildings for production activity).</i>
Value added	<ol style="list-style-type: none"> <i>Value of output less the value of intermediate consumption.</i> <i>Measure of the contribution to GDP made by an individual producer, industry or sector.</i>

Methodology

The main object of the System of National Accounts (SNA) is estimating the economic development in the economic territory of the country. The result of the production activity of resident producer units is represented in SNA by the gross domestic product (GDP), which is compiled by three methods:

- production approach on the basis of excluding intermediate consumption from gross output;
- expenditure approach on the basis of final consumption, investments and net value of exports and imports;
- income approach on the basis of summing the following components: compensation of employees, consumption of fixed capital, net taxes on products and imports, operating surplus and mixed income.

Also the hidden economy is taken into account. Statistics Estonia estimates hidden economy in all institutional sectors and economic activities (e.g. forestry, manufacturing, construction, trade and real estate, renting and business activities).

In calculations of GDP by production approach the value added created by economic activities is calculated first. Value added does not include net taxes. In Estonia the net taxes consist of taxes on product from which subsidies are deducted. By adding net taxes to value added, one gets GDP at market prices.

GDP is estimated at either current or constant prices. GDP at constant prices allows making comparisons between different periods. GDP at current prices is suitable for estimating various indicators of structure. Currently the constant prices are based on the average prices of the year 2000.

The supply and use framework is currently under development in Estonia, after which the calculations of gross domestic product will be made on the basis of the renewed methodology. Supply and use tables are matrices showing how the output of industries is broken down by type of products and how the domestic and imported supply of goods and services is allocated between various intermediate or final uses, including exports. The use table also shows by industry the structure of production costs and the income generated. Pursuant to the Regulation of the Council of Europe No 2223/96 the supply and use tables are the coordinating framework for all tables by industry and (or) by product, including provisional GDP estimates. In connection with this, in 2006 Statistics Estonia revises the time series of GDP since 2000. Years 1995–1999 will be revised in 2007.

In addition to the analytical purposes, the supply and use tables serve also statistical purpose by identifying gaps and inconsistencies in basic data sources. Unlike provisional GDP estimates, production and expenditure approaches of GDP are totally balanced in the supply and use tables. Therefore, statistical discrepancy in the expenditure approach will disappear in the final estimates of GDP. Other changes in GDP estimates concern improved methodology and use of more detailed administrative data sources.

Publications

Eesti rahvamajanduse arvepidamine. 2003. *National Accounts of Estonia. Yearbook. Tallinn, 2005.*

Eesti sisemajanduse koguprodukt. 1/93–2/04. *Gross Domestic Product of Estonia. E-publication.*

RAHANDUS

Tabel 1	Valitsemissektori tulude ja kulude tasakaal sektori järgi, 2004–2005	255
Tabel 2	Valitsemissektori konsolideeritud tulud ja kulud, 2001–2005	256
Tabel 3	Valitsemissektori kulude struktuur, 2001–2005	256
Tabel 4	Valitsemissektori kulude muutus, 2001–2005	257
Tabel 5	Riiklike ja kohalike maksude laekumine, 2001–2005	257
Tabel 6	Valitsemissektori võlg, 2001–2005	258
Tabel 7	Otseinvesteeringud, 2001–2005	258
Tabel 8	Kommertspankade koondbilanss, 2003–2005	259
Tabel 9	Kroonilaenude intressimäär kliendigrupi ja tähtaja järgi, 2001–2005	260
Tabel 10	Tähtajaliste kroonihoiuste intressimäär kliendigrupi ja tähtaja järgi, 2001–2005	260
Tabel 11	Maksebilanss, 2001–2005	261
Tabel 12	Kindlustuspreemiad ja -nõuded liigi järgi, 2001–2005	262
Diagramm 1	Elukindlustuse brutopreemiad ja -nõuded, 1994–2005	262
Diagramm 2	Kahjukindlustuse brutopreemiad ja -nõuded, 1994–2005	263

FINANCE

Table 1	General government balance of revenues and expenditures by sector, 2004–2005	255
Table 2	General government consolidated revenues and expenditures, 2001–2005	256
Table 3	Structure of general government expenditure, 2001–2005	256
Table 4	Change in general government expenditure, 2001–2005	257
Table 5	Central and local government tax revenue, 2001–2005	257
Table 6	General government debt, 2001–2005	258
Table 7	Direct investments, 2001–2005	258
Table 8	Consolidated balance sheet of commercial banks, 2003–2005	259
Table 9	Weighted average annual interest rates of kroon loans by groups of customers and maturity, 2001–2005	260
Table 10	Weighted average annual interest rates of kroon time deposits by groups of customers and maturity, 2001–2005	260
Table 11	Balance of payments, 2001–2005	261
Table 12	Insurance premiums and claims by line of business, 2001–2005	262
Diagram 1	Life insurance premiums and claims, 1994–2005	262
Diagram 2	Non-life insurance premiums and claims, 1994–2005	263

Ülevaade

Peatükk annab ülevaate riigi tuludest, kuludest ja eelarve tasakaalust aastatel 2001–2005. Esitatud on ka peamised kommertspankasid ja kindlustusseltse iseloomustavad koondnäitajad ning maksebilanss.

Valitsemissektori konsolideeritud tulude kasv oli vaadeldaval ajavahemikul järjepidev. Esialgsetel andmetel olid valitsemissektori kogutulud 2005. aastal 61,8 miljardit krooni ehk 15,2% suuremad kui 2004. aastal. Põhilised tulud olid 2005. aastal nagu eelmistel aastatel sotsiaalmaks, käibemaks, üksikisiku ja ettevõtte tulumaks ning aktsiisid. Maksutulused oli 53,5 miljardit krooni. 2004. aastaga võrreldes suurenes maksude laekumine 7,5 miljardit krooni ehk 16,4%. Toetusi saadi 2,9 miljardit krooni ehk 1,1 korda rohkem kui 2004. aastal.

Valitsemissektori konsolideeritud kogukulud olid 2005. aastal 59,2 miljardit krooni, suurenedes eelmise aastaga võrreldes 14,9%. Kulud kaupadele ja teenustele hõlmasid kogukuludest 47,7%, subsiidiumid ja siirded 40,2%. Kapitali kogumahutusteks kasutati 6,3 miljardit krooni ehk 10,6% kogukuludest.

Aastatel 2001–2005 täideti valitsemissektori koondeelarve ülejäägiga. Tulude ülejääk kuludest oli suurim 2003. aastal — 2,4 miljardit krooni (2005. aastal 1,6 miljardit krooni).

Valitsemissektori koguvõlg oli 2005. aasta lõpus 7,9 miljardit krooni, sealhulgas välislaenude maht 1,7 miljardit. Välislaenukoormus oli sisemajanduse koguproduktist 1,1%.

Kommertspankasid iseloomustab järjepidev väljastatud laenude ja kogutud hoiuste mahu kasv. 2005. aasta lõpus oli kommertspankade koondbilanss 185,1 miljardit krooni. See suurenes 2004. aastaga võrreldes 38,6%. 2005. aasta lõpus oli Eestis seitse kommertspanka ja neli välispanga filiaali.

Eestis tegutses 12 kindlustusandjat, neist 5 elukindlustuses. Kogutud brutopreemiate summa suurenes 2004. aastaga võrreldes 23,9% ja rahuldatud nõuete summa 26,4%.

Ajavahemikul 2001–2005 oli Eesti maksebilansi jooksevkonto puudujäägiga. 2005. aastal oli puudujääk 17,3 miljardit krooni ehk 10,5% sisemajanduse koguproduktist.

2005. aasta lõpuks ulatusid Eestisse tehtud välisotseinvesteeringud 162,3 miljardi kroonini. Võrreldes 2004. aasta lõpuga oli kasv 48,4%.

Overview

The chapter provides an overview of the government revenue, expenditure and budget balance in 2001–2005. The main aggregate indicators characterising the activities of commercial banks and insurance corporations as well as the balance of payments have been presented.

The general government consolidated revenue grew steadily in the years under observation. According to preliminary data, the general government total revenue in 2005 was 61.8 billion kroons, which is 15.2% more than in 2004. Same as in previous years, in 2005 the main sources of revenue were social security contribution, VAT, personal and corporate income tax and excise duties. The total tax revenue was 53.5 billion kroons in 2005. Compared to 2004, the income from taxes increased by 7.5 billion kroons or 16.4%. The total amount of grants was 2.9 billion kroons or 1.1 times more than in the previous year.

In 2005 the general government consolidated expenditure was 59.2 billion kroons, which represents an increase of 14.9% since the previous year. The purchase of goods and services accounted for 47.7% and subsidies and transfers made up 40.2% of the total expenditure. 6.3 billion kroons or 10.6% of total expenditures was used for gross capital formations.

In 2001–2005 the general government budget was in surplus. The surplus was the highest in 2003, when the revenue exceeded the expenditure by 2.4 billion kroons (in 2005 — 1.6 billion kroons.)

At the end of 2005 the general government total debt was 7.9 billion kroons, of which foreign loans accounted for 1.7 billion kroons. The proportion of foreign loans of the gross domestic product was 1.1%.

The amount of issued loans and collected deposits of commercial banks has shown a stable growth. By the end of 2005, the consolidated balance sheet of commercial banks amounted to 185.1 billion kroons, which is 38.6% more than a year earlier. There were seven commercial banks and four branches of a foreign bank in Estonia at the end of 2005.

12 companies in Estonia were engaged in insurance activities, five of which were life insurance companies. Compared to 2004, the amount of gross premiums increased 23.9% and the amount of claims paid grew 26.4%.

In 2001–2005 the current account of balance of payments of Estonia was in deficit. In 2005 the current account deficit was 17.3 billion kroons, which was 10.5% of the gross domestic product.

At the end of 2005, the foreign direct investment stock in Estonia was 162.3 billion kroons. Compared to the end of 2004 the growth was 48.4%.

Tabel 1 **Valitsemissektori tulude ja kulude tasakaal sektori järgi, 2004–2005^a**
 Table 1 **General government balance of revenues and expenditures by sector, 2004–2005^a**
 (miljonit krooni — million kroons)

	2004			
	valitsemissektor kokku (konsolideeritud) <i>general government (consolidated)</i>	keskvalitsus kokku <i>central government (consolidated)</i>	kohalikud omavalitsused <i>local government⁵</i>	sotsiaal- kindlustus- fondid <i>social security funds</i>
Kokku tulud ja toetused	53 652,6	41 043,5	12 520,2	6 961,3
Tulud maksudest	45 928,8	32 896,4	6 108,6	6 923,8
Mittemaksuline tulu	5 085,3	3 806,6	1 253,7	25,0
Toetused	2 638,5	4 340,5	5 157,9	12,5
valitsemissektori teistelt tasanditelt	-	1 823,8	5 048,6	-
Kokku kulud	51 512,3	39 154,5	12 760,1	6 470,1
Kulud kaupadele ja teenustele	25 318,3	15 639,4	9 540,1	138,8
hüvitatud töötajatele	14 519,0	8 748,7	5 681,4	88,9
muud kaupade ja teenuste ostud	10 799,3	6 890,7	3 858,7	49,9
Subsiidiumid ja muud siirded	20 871,8	19 362,7	1 406,5	6 193,3
Kapitali kogumahutus	3 993,9	2 437,4	1 554,9	1,6
Kapitalisiirded	929,1	1 460,3	116,5	134,0
Muud kulud	399,2	254,7	142,1	2,4
Ülejääk (+) / puudujääk (-)	2 140,3	1 889,0	-239,9	491,2

^a Esialgsed andmed.

^a Preliminary data.

Järg — Cont.

2005				
valitsemissektor kokku (konsolideeritud) <i>general government (consolidated)</i>	keskvalitsus kokku <i>central government (consolidated)</i>	kohalikud omavalitsused <i>local governments</i>	sotsiaal- kindlustus- fondid <i>social security funds</i>	
61 823,2	46 929,9	14 373,7	8 015,1	<i>Total revenue and grants</i>
53 458,9	38 491,2	6 991,6	7 976,1	<i>Tax revenue</i>
5 513,6	4 156,3	1 341,9	15,4	<i>Nontax revenue</i>
2 850,7	4 282,4	6 040,2	23,6	<i>Grants</i>
-	2 059,7	5 435,8	-	<i>from other levels of national government</i>
59 196,8	44 590,4	14 809,1	7 292,8	<i>Total expenditure</i>
28 227,9	17 263,9	10 825,7	138,3	<i>Expenditure on goods and services</i>
16 225,5	9 786,5	6 355,5	83,5	<i>compensation of employees</i>
12 002,4	7 477,4	4 470,2	54,8	<i>other purchase of goods and services</i>
23 791,8	22 180,7	1 645,5	7 003,2	<i>Subsidies and other transfers</i>
6 275,0	4 267,5	1 997,8	9,7	<i>Gross capital formation</i>
533,0	637,1	212,2	141,6	<i>Capital transfers</i>
369,1	241,2	127,9	-	<i>Other expenditures</i>
2 626,4	2 339,5	-435,4	722,3	Surplus (+) / deficit (-)

Tabel 2 **Valitsemissektori konsolideeritud tulud ja kulud, 2001–2005^a**
 Table 2 **General government consolidated revenues and expenditures, 2001–2005^a**
 (miljonit krooni — million kroons)

	2001	2002	2003	2004	2005 ^a	
Tulud kokku	39 099,3	44 211,8	49 763,5	53 652,6	61 823,2	Total revenue
Tulud maksudest	33 139,7	37 992,5	42 052,3	45 928,8	53 458,9	Tax revenue
otsesed maksud	19 746,3	22 704,5	25 532,3	27 850,7	30 346,7	direct taxes
maksud tulult, kasumilt ning omandilt	7 905,1	9 194,1	10 979,7	12 037,8	12 232,3	taxes on income, profits and on property
sotsiaalkindlustusmaksed	11 841,2	13 510,4	14 552,6	15 812,9	18 114,4	social security contributions
kaudsed maksud	13 393,4	15 288,0	16 520,0	18 078,1	23 112,2	indirect taxes
käibemaks	8 861,2	10 178,4	11 141,4	11 637,7	15 175,9	VAT
aktsiisimaks	3 270,9	3 937,5	4 159,9	5 244,4	6 524,5	excise duty
hasartmängumaks	114,1	168,2	174,5	204,4	290,8	gambling tax
tollimaks	40,0	38,3	53,4	213,0	347,6	customs duty
Mittemaksuline tulu	3 496,6	4 144,4	4 804,9	5 085,3	5 513,6	Nontax revenue
tulu varadelt	1 090,5	1 430,0	1 458,8	1 597,2	1 734,9	property income
muu mittemaksuline tulu	2 406,1	2 714,4	3 346,1	3 488,1	3 778,7	other nontax revenue
Toetused	2 463,0	2 074,9	2 906,3	2 638,5	2 850,7	Grants
Kulud kokku	38 786,1	43 007,0	46 744,8	51 512,3	59 196,8	Total expenditure
Kulud kaupadele ja teenustele	19 413,7	20 817,9	23 426,3	25 318,3	28 227,9	Expenditure on goods and services
hüvitised töötajatele	10 858,8	11 843,4	13 330,1	14 519,0	16 225,5	compensation of employees
muud kaupade ja teenuste ostud	8 554,9	8 974,5	10 096,2	10 799,3	12 002,4	other purchase of goods and services
Subsiidiumid ja muud siirded	13 303,4	15 053,5	16 693,9	20 871,8	23 791,8	Subsidies and other transfers
subsiidiumid	1 031,2	1 110,1	1 145,5	2 065,6	1 699,1	subsidies
sotsiaalsiirded	11 254,2	13 167,3	14 532,1	16 956,8	19 057,5	social benefits
muud siirded	1 018,0	776,1	1 016,3	1 849,4	3 035,2	other transfers
Kapitali kogumahutus	4 253,9	5 472,1	5 164,6	3 993,9	6 275,0	Gross capital formation
Kapitalisiirded	1 603,1	1 382,8	1 109,1	929,1	533,0	Capital transfers
Muud kulud	212,0	280,7	350,9	399,2	369,1	Other expenditures
Ülejääk (+) / puudujääk (-)	313,2	1 204,8	3 018,7	2 140,3	2 626,4	Surplus (+) / deficit (-)
Ülejääk (+) / puudujääk (-), protsenti SKP-st	0,3	1,0	2,4	1,5	1,6	Surplus (+) / deficit (-) as percentage of GDP

^a Esialgsed andmed.
^a Preliminary data.

Tabel 3 **Valitsemissektori kulude struktuur, 2001–2005**
 Table 3 **Structure of general government expenditure, 2001–2005**
 (osatähtsus kogukuludes — percentage of total expenditure)

	2001	2002	2003	2004	2005	
Kulud kokku	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	Total expenditure
Kulud kaupadele ja teenustele	50,1	48,4	50,1	49,2	47,7	Expenditure on goods and services
hüvitised töötajatele	28,0	27,5	28,5	28,2	27,4	compensation of employees
muud kaupade ja teenuste ostud	22,1	20,9	21,6	21,0	20,3	other purchase of goods and services
Subsiidiumid ja muud siirded	34,3	35,0	35,7	40,5	40,2	Subsidies and other transfers
subsiidiumid	2,7	2,6	2,5	4,0	2,9	subsidies
sotsiaalsiirded	29,0	30,6	31,1	32,9	32,2	social benefits
muud siirded	2,6	1,8	2,2	3,6	5,1	other transfers
Kapitali kogumahutus	11,0	12,7	11,0	7,8	10,6	Gross capital formation
Kapitalisiirded	4,1	3,2	2,4	1,8	0,9	Capital transfers
Muud kulud	0,5	0,7	0,8	0,8	0,6	Other expenditure
Ülejääk (+) / puudujääk (-)	0,8	2,8	6,5	4,2	4,4	Surplus (+) / deficit (-)

Tabel 4 **Valitsemissektori kulude muutus, 2001–2005**
 Table 4 **Change in general government expenditure, 2001–2005**
 (muutus võrreldes eelmise aastaga, protsenti — change over previous year, percentages)

	2001	2002	2003	2004	2005	
Kulud kokku	12,1	10,9	8,7	10,2	14,9	Total expenditure
Kulud kaupadele ja teenustele	5,8	7,2	12,5	8,1	11,5	Expenditure on goods and services
hüvitised töötajatele	6,1	9,1	12,6	8,9	11,8	compensation of employees
muud kaupade ja teenuste ostud	5,6	4,9	12,5	7,0	11,1	other purchase of goods and services
Subsiidiumid ja muud siirded	20,1	13,2	10,9	25,0	14,0	Subsidies and other transfers
subsiidiumid	7,3	7,7	3,2	80,3	-17,7	subsidies
sotsiaalsiirded	9,8	17,0	10,4	16,7	12,4	social benefits
muud siirded	22,2	-23,8	30,9	82,0	64,1	other transfers
Kapitali kogumahutus	16,7	28,6	-5,6	-22,7	57,1	Gross capital formation
Kapitalisiirded	27,4	-13,7	-19,8	-16,2	-42,6	Capital transfers
Muud kulud	-21,2	32,4	25,0	13,8	-7,5	Other expenditure
Ülejääk (+) / puudujääk (-)	-46,4	284,7	150,6	-29,1	22,7	Surplus (+) / deficit (-)

Tabel 5 **Riiklike ja kohalike maksude laekumine, 2001–2005**
 Table 5 **Central and local government tax revenue, 2001–2005**
 (miljonit krooni — million kroons)

	2001	2002	2003	2004	2005	
Maksud tulult, kasumilt	7 867,4	9 154,4	10 974,6	12 037,3	12 232,2	Taxes on income, profits
üksikisiku tulumaks	7 099,1	7 806,4	8 818,2	9 515,2	9 735,8	personal
ettevõtte tulumaks	768,3	1 348,0	2 156,4	2 522,1	2 496,4	corporate
Sotsiaalkindlustusmaksed	11 841,2	13 510,4	14 552,6	15 812,9	18 114,4	Social security contributions
Maksud omandilt	434,9	461,4	454,4	533,1	561,5	Taxes on property
kinnisvaralt (maamaks)	397,5	421,7	449,2	475,2	505,8	on immovable property (land tax)
üksikisiku varalt (mootorsõiduki-, paadi-, loomapidamismaks)	37,4	39,7	5,2	57,9	55,7	on individual net wealth (motor vehicle tax, boat tax, cattle tax)
Kodumaised maksud kaupadelt ja teenustelt	12 442,0	14 293,8	15 518,9	17 343,6	22 047,6	Domestic taxes on goods and services
käibemaks	8 861,2	10 178,4	11 141,4	11 637,7	15 175,9	VAT-type taxes
müügimaks	3,2	3,1	3,1	3,0	3,0	sales tax
aktsiisimaksud kokku	3 434,1	3 910,5	4 161,6	5 244,2	6 524,5	excise duties
alkoholiaktsiis	1 003,0	1 217,7	1 294,2	1 690,1	1 937,2	on alcohol
tubakaaktsiis	564,3	722,5	785,5	917,9	1 235,5	on tobacco
mootorikütuseaktsiis	1 707,4	1 821,8	2 072,5	2 635,2	3 349,9	on motor fuel
muud aktsiisid	159,4	175,5	9,5	1,0	1,9	other excises
muud maksud kaupadelt või tegutsemise loa eest	143,5	201,8	212,7	245,7	344,2	other taxes on goods or permission to perform an activity
hasartmängumaks	114,1	168,2	174,5	204,4	290,8	gambling tax
reklaamimaks	25,8	28,0	31,7	34,6	35,1	advertising tax
teede, tänavate sulgemise maks	3,6	5,6	6,5	6,7	18,3	roads and streets closing tax
Maksud rahvusvaheliselt kaubanduselt, tehingutelt	40,0	38,3	53,4	213,0	347,6	Taxes on international trade and transactions
tollimaks	40,0	38,3	53,4	213,0	347,6	customs duties
Muud maksud	0,4	0,7	-	-	-	Other taxes
Maksutulud kokku	32 625,9	37 459,0	41 553,9	45 939,9	53 303,3	Tax revenue total
Muutus võrreldes eelmise aastaga, protsenti	10,4	14,8	10,9	10,6	16,0	Change over previous year, percentages
Maksutulud kokku, protsenti SKP-st	31,2	32,0	32,6	32,5	32,3	Tax revenue total as percentage of GDP

Tabel 6 **Valitsemissektori võlg, 2001–2005^a**
 Table 6 **General government debt, 2001–2005^a**
 (miljonit krooni — million kroons)

	Kesk- valitsus <i>Central government</i>	Kohalikud omavalitsused <i>Local governments</i>	Valitsemissektor (konsolideeritud) <i>General government (consolidated)</i>	Osatähtsus SKP-s, % <i>Percentage of GDP</i>	
2001					2001
Võlg kokku	2 928,0	1 910,0	4 845,0	4,6	Total debt
välislaenu	2 411,1	198,1	2 609,2	2,5	foreign loans
2002					2002
Võlg kokku	3 713,0	2 750,0	6 469,0	5,5	Total debt
välislaenu	1 576,6	197,3	1 773,9	1,5	foreign loans
2003					2003
Võlg kokku	4 199,0	3 525,0	7 588,0	6,0	Total debt
välislaenu	1 722,1	424,8	2 146,9	1,7	foreign loans
2004					2004
Võlg kokku	4 144,0	3 597,0	7 605,0	5,4	Total debt
välislaenu	1 657,8	294,2	1 952,0	1,4	foreign loans
2005					2005
Võlg kokku	3 636,0	4 343,0	7 894,0	4,8	Total debt
välislaenu	1 035,6	744,0	1 779,6	1,1	foreign loans

^a Esialgsed andmed.

^a Preliminary data.

Tabel 7 **Otseinvesteeringud, 2001–2005^b**
 Table 7 **Direct investments, 2001–2005^b**
 (miljonit krooni — million kroons)

	2001	2002	2003	2004	2005	
Välisriikide otseinvesteeringute jääk Eestis	55 905,3	63 127,3	86 880,8	115 483,2	162 275,1	Stock of foreign direct investments in Estonia
Jääk elaniku kohta (krooni)	40 897,6	46 374,8	64 069,3	85 475,4	120 425,9	Stock per capita (kroons)
Välisotseinvesteeringud Eestisse (vood)	9 429,6	4 800,2	12 865,9	13 111,3	34 920,9	Foreign direct investments in Estonia (flows)
Välisotseinvesteeringute jäägi osatähtsus SKP-s, protsenti	53,6	54,0	68,2	81,6	98,4	Foreign direct investment stock as percentage of GDP
Eesti otseinvesteeringud välismaal	7 815,7	10 097,6	12 761,0	16 275,0	26 023,4	Estonian direct investments abroad

^b Eesti Panga andmed.

^b Data of the Bank of Estonia.

Tabel 8 **Kommertspankade koondbilanss, 2003–2005^a**
 Table 8 **Consolidated balance sheet of commercial banks, 2003–2005^a**
 (miljonit krooni — million kroons)

	2003	2004	2005	
Sularaha	1 426,6	1 447,7	1 743,9	Cash
Nõuded keskpangale	5 058,6	7 694,9	11 972,7	Claims on central bank
Nõuded krediidiasutustele	11 537,3	19 192,6	30 654,8	Claims on credit institutions
välisriikide krediidiasutustele	11 444,0	18 880,9	29 900,9	on foreign credit institutions
Nõuded klientidele	69 174,6	92 558,7	125 479,6	Claims on customers
nõuded valitsemissektorile	2 701,9	2 820,5	2 875,4	claims on general government
keskvalitsusele	345,4	406,5	391,7	on central government
kohalikele omavalitsustele	2 292,3	2 346,7	2 407,5	on local governments
nõuded	23 913,7	27 798,9	19 912,5	claims on financial institutions
finantseerimisasutustele				
laenud riigi ja kohaliku omavalitsuse äriühingutele	212,3	720,3	772,6	loans to commercial undertakings of state and local governments
laenud muudele äriühingutele	23 107,8	31 917,5	52 108,2	loans to other commercial undertakings
laenud mittetulundusühingutele	178,2	450,8	1 203,2	loans to non-profit associations
laenud eraisikutele	19 060,6	28 850,7	48 607,6	loans to individuals
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded	-552,3	-666,4	-544,4	Allowance for uncollectible claims
Väärtpaberid	9 067,8	10 704,9	12 712,8	Securities
võlakirjad ja fikseeritud tulumääraga väärtpaberid	4 877,4	4 424,4	4 042,2	debt securities and fixed income securities
aktsiad ja osad	4 190,5	5 840,2	8 328,3	shares
Immateriaalne põhivara	436,1	390,2	414,8	Intangible assets
Materiaalne põhivara	897,6	784,1	769,0	Tangible assets
Muu vara	1 561,2	1 388,2	1 813,4	Other assets
Varad kokku	98 607,5	133 580,5	185 102,3	Total assets
KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL				LIABILITIES AND CAPITAL
Võlgnevus krediidiasutustele ja keskpangale	16 631,3	27 088,0	45 888,8	Liabilities to credit institutions and central bank
välisriikide krediidiasutustele	16 500,4	26 768,1	45 096,8	to foreign credit institutions
Võlgnevus klientidele	53 512,5	64 816,6	95 262,5	Liabilities to customers
nõudmiseni hoiused	35 843,9	42 040,8	59 687,7	demand deposits
tähtajalised ja säästuhoiused	16 879,6	22 016,4	33 766,3	time and savings deposits
võlgnevus valitsemissektorile	3 624,7	5 104,5	7 267,5	liabilities to general government
keskvalitsusele	2 247,1	3 275,2	5 140,3	to central government
kohalikele omavalitsustele	585,6	602,8	1 019,9	to local governments
võlgnevus	3 025,9	3 631,5	4 128,3	liabilities to financial institutions
finantseerimisasutustele				
võlgnevus riigi ja kohaliku omavalitsuse äriühingutele	1 271,0	1 540,9	2 839,9	liabilities to commercial undertakings of state and local governments
võlgnevus muudele äriühingutele	22 082,6	27 257,8	45 071,2	liabilities to other commercial undertakings
võlgnevus mittetulundusühingutele	1 058,1	1 242,2	1 622,9	liabilities to non-profit associations
võlgnevus eraisikutele	22 450,1	26 039,7	34 332,8	liabilities to individuals
Valitsuse laenufondid ja välisabifondid	205,7	126,9	91,7	Government lending funds and counterpart funds
Väljaantud võlakirjad	13 399,9	25 353,9	22 699,8	Issued debt securities
Muud kohustused	2 634,9	2 421,2	3 582,9	Other liabilities
Allutatud kohustused	1 179,7	574,3	1 461,0	Subordinated liabilities
Eraldised	75,7	92,2	117,2	Provisions
Aktsiakapital	6 268,4	6 412,7	6 683,4	Share capital
Reservid	726,0	731,2	977,2	Reserves
Kogu kasumi/kahjumi jääk	3 973,6	5 963,6	8 337,7	Profit or loss retained
Kohustused ja omakapital kokku	98 607,5	133 580,5	185 102,3	Total liabilities and capital

^a Eesti Panga andmed.

^a Data of the Bank of Estonia.

Tabel 9 **Kroonilaenude intressimäär kliendigrupi ja tähtaja järgi, 2001–2005^a**
 Table 9 *Weighted average annual interest rates of kroon loans by groups of customers and maturity, 2001–2005^a*
 (aasta lõpus, protsenti — at end-year, percentages)

	2001	2002	2003	2004	2005	
KOKKU	9,79	5,90	5,35	5,98	7,41	KROON LOANS TOTAL
valitsemissektor	7,29	5,22	3,89	2,93	2,71	<i>general government</i>
finantseerimisasutused	9,08	3,45	4,29	2,28	2,46	<i>financial institutions</i>
äriühingud	9,26	7,40	5,82	5,16	4,69	<i>commercial undertakings</i>
eraisikud	11,28	8,50	5,82	7,69	15,00	<i>individuals</i>
Lühiajalised laenud kokku	9,42	5,60	6,84	5,57	4,94	Short-term kroon loans total
valitsemissektor	6,20	5,10	–	3,00	2,59	<i>general government</i>
finantseerimisasutused	9,08	3,43	7,50	2,28	2,46	<i>financial institutions</i>
äriühingud	9,34	7,14	6,64	5,45	4,80	<i>commercial undertakings</i>
eraisikud	10,75	7,45	7,20	7,42	15,79	<i>individuals</i>
Kuni 3 kuud	9,39	4,90	7,13	5,58	4,46	<i>Up to 3 months</i>
3 kuni 6 kuud	9,13	6,64	6,16	6,38	6,65	<i>3–6 months</i>
6 kuud kuni 1 aasta	9,69	8,86	6,79	5,26	5,37	<i>6–12 months</i>
Pikaajalised laenud kokku	10,14	6,56	5,13	6,16	9,16	Long-term kroon loans total
valitsemissektor	7,66	9,20	3,89	2,93	2,77	<i>general government</i>
finantseerimisasutused	–	3,47	4,29	–	–	<i>financial institutions</i>
äriühingud	9,13	8,02	5,50	4,91	4,56	<i>commercial undertakings</i>
eraisikud	11,38	10,43	5,66	7,71	14,95	<i>individuals</i>
1 kuni 5 aastat	10,54	5,85	7,92	9,53	11,56	<i>1–5 years</i>
5 kuni 10 aastat	9,43	8,49	4,56	4,53	7,73	<i>5–10 years</i>
Üle 10 aasta	9,67	7,79	4,51	3,77	5,32	<i>Over 10 years</i>

Tabel 10 **Tähtajaliste kroonihoiuste intressimäär kliendigrupi ja tähtaja järgi, 2001–2005^a**
 Table 10 *Weighted average annual interest rates of kroon time deposits by groups of customers and maturity, 2001–2005^a*
 (aasta lõpus, protsenti — at end-year, percentages)

	2001	2002	2003	2004	2005	
KOKKU	2,70	3,07	2,17	2,25	2,32	TOTAL
valitsemissektor	3,07	3,18	2,17	2,27	2,39	<i>general government</i>
finantseerimisasutused	2,40	2,78	2,21	2,38	2,42	<i>financial institutions</i>
äriühingud	2,46	3,06	2,20	2,24	2,28	<i>commercial undertakings</i>
eraisikud	3,27	3,14	2,09	2,05	2,18	<i>individuals</i>
Kuni 3 kuud	2,57	2,98	2,14	2,22	2,28	<i>Up to 3 months</i>
3 kuni 6 kuud	3,60	3,41	2,28	2,49	2,58	<i>3–6 months</i>
6 kuud kuni 1 aasta	4,02	3,47	2,53	2,58	2,64	<i>6–12 months</i>
Üle 1 aasta	4,46	3,68	2,42	2,06	2,95	<i>Over 1 year</i>

^a Eesti Panga andmed.

^a Data of the Bank of Estonia.

Tabel 11 **Maksebilanss, 2001–2005^a**
 Table 11 **Balance of payments, 2001–2005^a**
 (miljonit krooni — million kroons)

	2001	2002	2003	2004	2005	
Jooksevkonto	-5 889,5	-11 882,9	-15 401,9	-17 963,0	-17 285,8	Current account
Kaupade ja teenuste bilanss	-3 623,7	-8 318,2	-9 700,5	-11 064,7	-10 504,9	<i>Goods and services balance</i>
Kaubandusbilanss	-13 783,9	-17 995,6	-21 483,1	-24 803,2	-23 057,7	<i>Trade balance</i>
kaupade eksport (FOB)	58 667,1	58 333,6	63 599,8	75 061,0	98 718,3	<i>merchandise: exports f.o.b.</i>
kaupade import (FOB)	-72 451,0	-76 329,2	-85 082,8	-99 864,2	-121 775,9	<i>merchandise: imports f.o.b.</i>
Teenuste bilanss	10 160,2	9 677,4	11 782,6	13 738,5	12 552,7	<i>Services: net</i>
teenused: krediid	28 866,5	28 279,7	30 819,9	35 591,3	39 697,2	<i>services: credit</i>
teenused: deebet	-18 706,3	-18 602,3	-19 037,3	-21 852,8	-27 144,5	<i>services: debit</i>
Tulude bilanss	-4 926,1	-5 423,1	-7 411,2	-8 979,6	-8 186,3	<i>Income: net</i>
tulud: krediid	2 994,7	3 339,3	3 422,1	5 453,6	8 168,2	<i>income: credit</i>
tulud: deebet	-7 920,8	-8 762,4	-10 833,3	-14 433,2	-16 354,5	<i>income: debit</i>
Ülekannete bilanss	2 660,3	1 858,4	1 709,7	2 081,2	1 405,5	<i>Transfers: net</i>
ülekanded: krediid	3 174,1	2 876,3	3 221,4	5 734,7	6 170,8	<i>transfers: credit</i>
ülekanded: deebet	-513,8	-1 017,9	-1 511,7	-3 653,4	-4 765,4	<i>transfers: debit</i>
Kapitali- ja finantskonto	4 863,1	12 739,6	18 232,9	22 447,3	21 944,0	Capital and financial account
Kapitalikonto	90,0	320,7	655,7	1 054,7	1 755,2	<i>Capital account</i>
Finantskonto	4 773,1	12 418,9	17 577,2	21 392,6	20 188,7	<i>Financial account</i>
Otseinvesteeringud välismaal	5 901,3	2 611,8	10 716,7	9 722,7	27 286,9	<i>Direct investment abroad</i>
Eestis	9 429,6	4 800,2	12 865,9	13 111,3	34 920,9	<i>Estonia</i>
Portfelli-investeeringud	-699,7	2 378,7	2 431,7	9 130,5	-26 600,1	<i>Portfolio investment</i>
nõuded	-2 100,2	-3 182,9	-5 351,6	-4 751,6	-10 230,1	<i>assets</i>
omandi- väärtpaberid	236,5	9,1	-1 028,9	-2 893,5	-4 350,2	<i>equity securities</i>
võla- väärtpaberid	-2 336,7	-3 192,0	-4 322,7	-1 858,1	-5 879,9	<i>debt securities</i>
kohustused	1 400,5	5 561,6	7 783,3	13 882,1	-16 370,0	<i>liabilities</i>
omandi- väärtpaberid	568,4	912,2	1 526,9	2 205,3	-16 203,3	<i>equity securities</i>
võla- väärtpaberid	832,1	4 649,4	6 256,3	11 676,8	-166,7	<i>debt securities</i>
Muud investeeringud	-428,5	7 428,4	4 448,1	2 547,8	19 588,8	<i>Other investment</i>
nõuded	-3 716,7	695,1	-2 284,6	-11 168,8	-10 868,4	<i>assets</i>
pikaajaline kapital	-322,7	-1 083,0	-565,7	-6 052,6	5 583,8	<i>long-term</i>
lühiajaline kapital	-3 394,0	1 778,1	-1 718,9	-5 116,1	-16 452,1	<i>short-term</i>
kohustused	3 288,2	6 733,3	6 732,7	13 716,5	30 457,2	<i>liabilities</i>
pikaajaline kapital	1 814,4	1 829,0	4 310,4	3 740,6	16 021,9	<i>long-term</i>
lühiajaline kapital	1 473,8	4 904,3	2 422,3	9 975,9	14 435,3	<i>short-term</i>
Vead ja täpsustused	296,2	70,1	-518,9	-1 058,9	225,7	Errors and omissions
Üldbilanss	-730,2	926,8	2 312,1	3 425,4	4 883,9	Overall balance
Reservid	730,2	-926,8	-2 312,1	-3 425,4	-4 883,9	Reserve assets

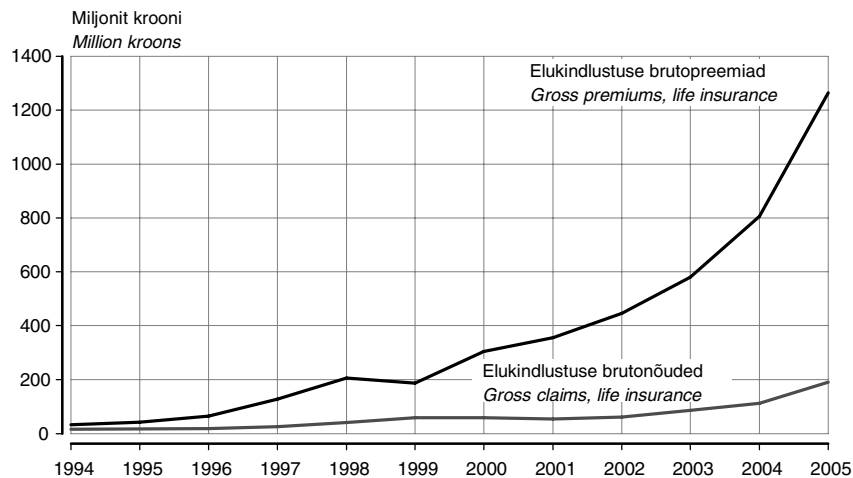
^a Eesti Panga andmed.

^a Data of the Bank of Estonia.

Tabel 12 **Kindlustuspreemiad ja -nõuded liigi järgi, 2000–2005^a**
 Table 12 **Insurance premiums and claims by line of business, 2000–2005^a**
 (miljonit krooni — million kroons)

	Brutopreemiad Gross premiums									
	2001		2002		2003		2004		2005 ^a	
		%		%		%		%		%
KINDLUSTUS KOKKU	1 839,5	100,0	2 188,8	100,0	2 649,6	100,0	3 195,3	100,0	3 961,7	100,0
Elukindlustus	355,9	100,0	446,2	100,0	579,8	100,0	806,4	100,0	1 264,9	100,0
kindlustus surmajuhtumiks	12,4	3,5	13,9	3,1	16,7	2,9	21,4	2,7	27,5	2,2
kapitalikogumiskindlustus	203,9	57,3	271,9	60,9	373,8	64,5	396,1	49,1	458,6	36,3
pensionikindlustus	65,1	18,3	86,9	19,5	81,9	14,1	87,1	10,8	3,6	0,3
sünni- ja abielukindlustus	5,7	1,6	5,3	1,2	4,7	0,8	4,2	0,5	88,4	7,0
investeerimisriskiga elukindlustus	52,6	14,8	48,9	11,0	80,3	13,9	271,2	33,6	656,4	51,9
lisakindlustused	16,2	4,5	19,3	4,3	22,3	3,9	26,4	3,3	30,5	2,4
Kahjukindlustus	1 427,4	100,0	1 718,3	100,0	2 056,1	100,0	2 366,5	100,0	2 696,7	100,0
liikluskindlustus	456,6	32,0	516,6	30,1	619,6	30,1	689,0	29,1	797,0	29,6
õnnetusjuhtumi- ja haigusekindlustus	35,7	2,5	37,1	2,2	38,7	1,9	40,8	1,7	44,0	1,6
reisikindlustus	43,2	3,0	47,8	2,8	54,5	2,6	61,4	2,6	68,9	2,6
maismaasõidukite kindlustus	476,6	33,4	600,1	34,9	747,8	36,4	894,1	37,8	1 031,7	38,3
muude sõidukite kindlustus	7,4	0,5	9,7	0,5	11,0	0,5	12,5	0,5	13,1	0,5
kaupade transpordikindlustus	21,1	1,5	20,3	1,2	22,9	1,1	23,8	1,0	23,6	0,9
varakindlustus	317,3	22,2	393,0	22,9	456,4	22,2	527,9	22,3	603,9	22,4
sõiduki valdaja vastutuskindlustus	22,3	1,6	24,5	1,4	25,6	1,2	26,0	1,1	24,4	0,9
tsiviilvastutuskindlustus	27,1	1,9	44,2	2,6	53,8	2,6	58,5	2,5	60,1	2,2
rahalise kaotuse vastu kindlustamine	19,9	1,4	26,1	1,5	25,8	1,3	32,6	1,4	30,1	1,1

Diagramm 1 **Elukindlustuse brutopreemiad ja -nõuded, 1994–2005^a**
 Diagram 1 **Life insurance premiums and claims, 1994–2005^a**

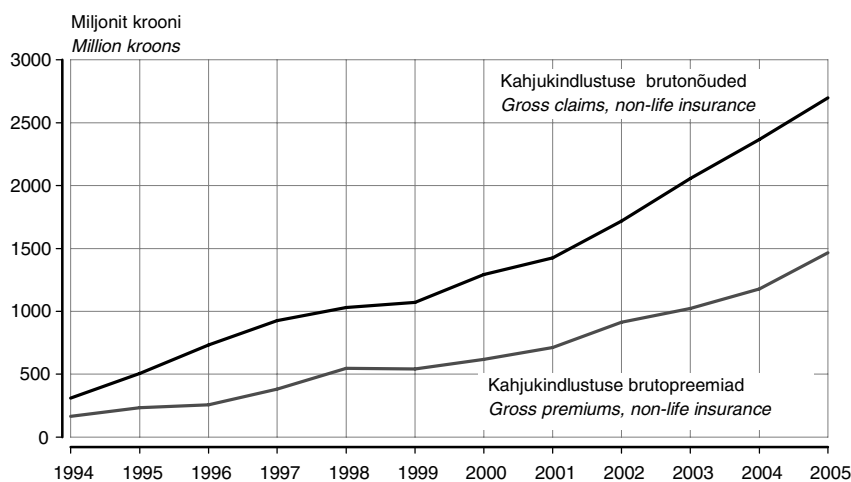

^a 2005. aasta andmed on esialgsed.

^a Data for 2005 are preliminary.

Brutonõuded Gross claims										
2001	%	2002	%	2003	%	2004	%	2005 ^a	%	
797,2	100,0	994,0	100,0	1 120,8	100,0	1 311,2	100,0	1 657,5	100,0	INSURANCE TOTAL
54,5	100,0	61,2	100,0	86,7	100,0	112,2	100,0	191,1	100,0	<i>Life insurance</i>
0,7	1,3	1,2	2,0	1,3	1,5	2,2	2,0	1,8	0,9	<i>term and whole life assurance</i>
38,4	70,5	44,2	72,2	61,8	71,4	70,5	62,8	102,7	53,8	<i>endowment</i>
1,7	3,1	2,6	4,2	3,8	4,3	5,1	4,6	14,1	7,4	<i>annuity</i>
2,2	4,0	2,5	4,1	2,9	3,3	3,5	3,1	3,9	2,0	<i>birth and marriage</i>
8,1	14,9	7,0	11,4	12,8	14,8	25,3	22,5	61,8	32,3	<i>unit-linked life</i>
3,4	6,2	3,7	6,0	4,0	4,6	5,6	5,0	6,8	3,6	<i>supplementary</i>
712,8	100,0	912,4	100,0	1 022,3	100,0	1 176,5	100,0	1 466,4	100,0	<i>Non-life insurance</i>
264,0	37,0	345,0	37,8	370,4	36,2	450,7	38,3	484,0	33,0	<i>motor TPL insurance</i>
16,0	2,2	16,9	1,9	14,8	1,4	17,8	1,5	13,4	0,9	<i>accident and sickness</i>
11,0	1,5	11,4	1,2	16,7	1,6	16,7	1,4	20,9	1,4	<i>travel insurance</i>
277,0	38,9	370,5	40,6	408,7	40,0	463,6	39,4	583,3	39,8	<i>land vehicles</i>
3,2	0,5	3,3	0,4	4,1	0,4	4,9	0,4	3,7	0,3	<i>other vehicles</i>
3,5	0,5	7,1	0,8	4,4	0,4	14,5	1,2	4,5	0,3	<i>goods in transit</i>
119,7	16,8	142,0	15,6	172,1	16,8	174,5	14,8	321,5	21,9	<i>property insurance</i>
5,6	0,8	4,3	0,5	7,8	0,8	5,9	0,5	12,6	0,9	<i>vehicles liability</i>
4,9	0,7	4,7	0,5	20,1	2,0	14,4	1,2	7,0	0,5	<i>general liability</i>
8,0	1,1	7,3	0,8	3,3	0,3	13,5	1,1	15,3	1,0	<i>insurance for pecuniary loss</i>

Diagramm 2 **Kahjukindlustuse brutopreemiad ja -nõuded, 1994–2005^a**
 Diagram 2 *Non-life insurance premiums and claims, 1994–2005^a*

^a 2005. aasta andmed on esialgsed.
^a Data for 2005 are preliminary.

Mõisted

Hüvitatud töötajatele	Töötasu, töötaja eest tasutav sotsiaalmaks ning töötuskindlustusmaksed.
Kahjunõue	Kindlustusvõtja poolt lepingu täitmise kohustuse sissenõudmine kindlustusandjalt.
Kapitali kogumahutus	Põhivara soetamiseks tehtud kulude ja põhivarade müügist saadud tulude vahe ning varude muutus. Varude muutust mõõdetakse lisandunud varude ja kasutatud varude ning varuna hoitud kaupadega seotud kahjude väärtuse vahena.
Kapitalisiirded	Rahalised ja mitterahalised siirded, mis on seotud vara soetamise või käsutamisega.
Kindlustusmaks	Summa, mida kindlustusvõtja maksab kindlustuse eest. Kasutatakse ka ajalooliselt kujunenud mõistet "preemia".
Konsolideeritud koondeelarve	Eelarve, mille puhul on eelarvete tuludest ja kuludest lahutatud valitsemissektorisisesed sotsiaalmaksu ja muud jooksvad siirded.
Maksebilanss	Statistiline aruanne, mis summeerib konkreetse riigi teatud perioodil sooritatud majandustehingud ülejäänud maailmaga.
Muu mittemaksuline tulu	Tulu, mida saadakse teenuste osutamisest või kaupade müügist.
Muud siirded	Siirded, mis tehakse teistele valitsemissektori tasanditele, rahvusvahelise koostöö raames välismaailma valitsustele või rahvusvahelisele organisatsioonidele, mittetulundusorganisatsioonidele ja kodumajapidamistele (v.a sotsiaalsiirded).
Otseinvesteering	Rahapaigutus, millega kaasneb investori oluline osalus ning otsustav hääleõigus otseinvesteeringu ettevõtja juhtimisel ning mis hõlmab 10% või enam ettevõtja aktsia- või osakapitalist. Vastavalt rahvusvahelisele standardile kajastatakse otseinvesteeringutena ka laenusuhteid ja muid rahapaigutusi ettevõtja ja temas olulist osalust omavate investorite vahel, k.a kaubanduskrediit.
Sotsiaalkindlustusmaksed	Sisaldavad sotsiaalmaksu ja töötuskindlustusmaksu.
Sotsiaalsiirded	Kodumajapidamistele makstavad rahalised või mitterahalised siirded, et vabastada neid sotsiaalsete riskide või vajadustega seotud rahalisest koormusest.
Subsiidiumid	Maksud, mida valitsemissektor teeb tootjatele eesmärgiga mõjutada nende tootmistaset, hindu või kompenseerida tootmisteguritega seotud kulusid.
Toetused	Rahvusvahelise koostöö raames välismaailma valitsustelt ja rahvusvahelistelt organisatsioonidelt saadud abi, teistelt sektoritelt saadud toetused ja annetused ning mitteelukindlustuse netopreemiad.
Tulude ja kulude tasakaal	Tulud ja toetused kokku, millest on maha arvatud kulud ja antud netolaenud. Tulude ülekaal kuludest väljendab ülejääki, kulude ülekaal tuludest puudujääki.
Tulu varadelt	Koosnevad intressitulud, dividendid ning maa- ja maavarade kasutamise tasud.
Valitsemissektor	Institutsionaalsed üksused, mis on põhitegevusala järgi mitteturutootjad. Valitsemissektor jagatakse allsektoriteks järgmiselt: keskvalitsus (riigieelarvelised asutused ja eelarvevälised fondid, sihtasutused, avalik-õiguslikud juriidilised isikud), kohalikud omavalitsused (linna- ja vallavalitsusasutused koos allasutustega, sihtasutused) ja sotsiaalkindlustusfondid (Haigekassa ja Töötukassa).

Metoodika

Valitsemissektori finantsstatistika on koostatud Statistikaametis kooskõlas Euroopa rahvamajanduse arvepidamise süsteemi 1995 (*ESA95*) metoodikaga ning tulude ja kulude klassifikatsiooniga. Finantsstatistika koostamise aluseks on riigi- ja kohalike eelarvete täitmise ning muude valitsemissektori üksuste majandusaasta aruannete detailsed andmed.

Kirjandust

Eesti Statistika. 2005. *Estonian Statistics*. Kuukiri, nr 1–12.

Eesti Statistika Kuukiri. 2006. *Monthly Bulletin of Estonian Statistics*, nr 1–6.

Definitions

Balance of payments	<i>Statistical report which sums the economic transactions of the concrete country with the rest of the world during the specific time-period.</i>
Balance of revenues and expenditures	<i>Revenue and grants minus expenditure and net lending. The excess of revenue over expenditure means surplus and the excess of expenditure over revenue means deficit.</i>
Capital transfers	<i>Transfers in cash or in kind which involve the acquisition or disposal of an asset, or assets, by at least one of the parties to the transaction.</i>
Claim	<i>A demand made by the insured, or the insured's beneficiary, for payment of the benefits provided by the contract.</i>
Compensation of employees	<i>Consists of wages and salaries, social tax and unemployment insurance tax.</i>
Consolidated budget	<i>Social security contributions and other intragovernmental transfers have been eliminated from the budget revenue and expenditure.</i>
Foreign direct investments	<i>Investments involving qualifying holding being 10% or more of the share capital or voting power of the investment enterprise. According to the international standards, loans and other investments (incl. credits) between the investment enterprise and investors with qualifying holding are also treated as foreign direct investments.</i>
General government	<i>General Government sector consists of the institutional units, which, in addition to fulfilling their political responsibilities and their role of economic regulation, produce principally non-market goods or services. The General Government sector comprises the following sub-sectors: Central Government (State budget units and extra-budgetary funds, foundations, public-legal institutions), Local Governments (city and commune administrations with their subsidiary units, foundations) and Social Security Funds (Health Insurance Fund, Unemployment Insurance Fund).</i>
Grants	<i>Consist of aid received from foreign governments and international organisations, grants and donations from other sectors and net non-life insurance premiums.</i>
Gross capital formation	<i>Consists of acquisitions, less disposals, of fixed assets and changes in inventories. Changes in inventories are measured by the value of the entries into inventories less the value of withdrawals and the value of any recurrent losses of goods held in inventories.</i>
Other non-tax revenue	<i>Revenue received from sale of goods and services.</i>
Other transfers	<i>Consist of transfers given to other levels of government, to foreign governments and international organisations, to non-profit institutions and households (except social benefits).</i>
Premium	<i>The price of insurance protection for a specified risk for a specified period of time.</i>
Property income	<i>Consists of income from interests, dividends and rents on land and on sub-soil assets.</i>
Social benefits	<i>Transfers to households, in cash or in kind, intended to relieve them from the financial burden or a number of social risks or needs.</i>
Social security contributions	<i>Consist of social tax and unemployment insurance tax.</i>
Subsidies	<i>Payments which general government makes to producers, with the objective of influencing their levels of production, their prices or the remuneration of the factors of production.</i>

Methodology

General government finance statistics are compiled by Statistics Estonia according to the methodology of the European System of Accounts 1995 (ESA95) and classification of revenue and expenditure. Government finance statistics are based on the detailed data about the budget execution of central and local governments and other general government units' annual financial statements.

Publications

Eesti Statistika. 2005. *Estonian Statistics. Monthly bulletin, Nos 1–12.*

Eesti Statistika Kuukiri. 2006. *Monthly Bulletin of Estonian Statistics, Nos 1–6.*

ETTEVÖTETE MAJANDUSNÄITAJAD

Diagramm 1	Põhinäitajad ettevõtete suuruse järgi, 2004	273
Diagramm 2	Ettevõtete puhaskasum (-kahjum) tegevusala järgi, 2003, 2004	273
Tabel 1	Ettevõtete vara, kohustused ja omakapital, 2000–2004	274
Tabel 2	Ettevõtete bilansimaht tegevusala järgi, 2000–2004.....	274
Tabel 3	Ettevõtete tulud, kulud ja kasum, 2000–2004	275
Tabel 4	Ettevõtete realiseerimise netokäive tegevusala järgi, 2000–2004	275
Tabel 5	Ettevõtete kulude, palga ja puhaskasumi osatähtsus netokäibes tegevusala järgi, 2004 ...	276
Tabel 6	Ettevõtete bilansimaht tegevusala järgi, 2004	277
Tabel 7	Realiseerimise netokäibe kontsentratsioon tegevusala järgi, 2003, 2004.....	278
Tabel 8	Ettevõtete investeeringud põhivarasse tegevusala järgi, 2000–2004	280
Tabel 9	Ettevõtete investeeringud põhivara liigi järgi, 1996–2004.....	280
Tabel 10	Ettevõtete sõlmitud kapitalirendi lepingud tegevusala järgi, 2000–2004.....	281
Diagramm 3	Ettevõtete investeeringud põhivara liigi järgi, 1996–2004	281

FINANCIAL STATISTICS OF ENTERPRISES

Diagram 1	Main indicators by size of enterprises, 2004	273
Diagram 2	Net profit (loss) of enterprises by economic activity, 2003, 2004	273
Table 1	Assets, liabilities and equity of enterprises, 2000–2004	274
Table 2	Balance sheet total of enterprises by economic activity, 2000–2004.....	274
Table 3	Sales, costs and profit of enterprises, 2000–2004	275
Table 4	Net sales of enterprises by economic activity, 2000–2004	275
Table 5	Share of costs total, wages and salaries and net profit in net sales by economic activity, 2004.....	276
Table 6	Balance sheet total of enterprises by economic activity, 2004.....	277
Table 7	Concentration of net sales by economic activity, 2003, 2004	278
Table 8	Enterprises' investments in fixed assets by economic activity, 2000–2004	280
Table 9	Enterprises' investments by kind of fixed assets, 1996–2004.....	280
Table 10	Enterprises' financial leasing by economic activity, 2000–2004	281
Diagram 3	Enterprises' investments by kind of fixed assets, 1996–2004	281

Ülevaade

Peatükk esitab Eestis registreeritud äriühingute (edaspidi: ettevõtted) vara, kohustuste ja omakapitali, tulude, kulude ja kasumi ning realiseerimise netokäibe kontsentratsiooni andmeid, samuti investeeringute ning sõlmitud kapitalirendi lepingute andmeid.

2004. aasta oli Eesti ettevõtetele jätkuvalt edukas. Käibekasv oli kiirem kui eelmisel aastal, mis tulenes nii sisenõudlusest kui ka ekspordi kasvust. Ettevõtete puhaskasum oli viimaste aastate suurim — üle 31 miljardi krooni, s.o neljandik suurem kui 2003. aastal. Ettevõtete loodud lisandväärtus kasvas 16%.

Ettevõtete sektor on Eesti sisemajanduse koguprodukti loomisel suurim lisandväärtuse tootja. 2004. aastal oli ettevõtete loodud lisandväärtus 16% suurem kui 2003. aastal, ulatudes ligi 86 miljardi kroonini. Keskmiselt tootis üks ettevõtte lisandväärtust üle 2 miljoni krooni, s.o 8% rohkem kui aasta varem. Iga ettevõtluses hõivatud töötaja kohta toodeti lisandväärtust keskmiselt 205 000 krooni, 13% enam kui 2003. aastal.

Kõige enam mõjutasid ettevõtete sektoris majanduskasvu töötlev tööstus, kaubandus, kinnisvara ja äritegevus, veondus, laondus ja side ning ehitus. Need viis tegevusala andsid 2004. aastal 84% ettevõtete loodud lisandväärtusest.

Eestis oli 2004. aastal 39 623 tegutsevat ettevõtet. 81% nendest olid rahvusvahelise klassifikaatori järgi mikroettevõtted, s.t neis töötas alla 10 tööga hõivatud isiku. Keskmisi (50–249 hõivatuga) ja suurettevõtteid (250 ja enama hõivatuga) oli alla 4%. 2004. aastal alustas või taasalustas tegevust üle 2700 ettevõtte, mis olid valdavalt mikroettevõtted. Viimastel aastatel on suurenenud just mikroettevõtete arv, nende osatähtsus on tõusnud nii tööhõives kui majandustulemustes. Mikroettevõtetel on Eesti ettevõtluses oluline osa, andes tööd viiendikule ettevõtetes hõivatud isikutest.

Eesti ettevõtetes töötas 2004. aastal 428 000 tööga hõivatut, s.o 11 000 isikut rohkem kui eelmisel aastal. Enim annavad tööd töötleva tööstuse ettevõtted, kus on rakendatud 31% kõigist ettevõtluses hõivatud isikutest. Viiendik töötajatest töötab kaubanduses. 2003. aastaga võrreldes suurenes tööhõive mikroettevõtetes, aga ka suuremates 100 ja enama hõivatuga ettevõtetes, kuid vähenes 10–99 hõivatuga ettevõtetes. Uusi töökohti loodi enam hulgikaubandus- ja äriteenindustevõtetes, samuti jätkuvalt arenevas ehitussektoris ja mõnes töötleva tööstuse harus.

Ettevõtetel oli 2004. aasta 31. detsembri seisuga varasid üle 361 miljardi krooni väärtuses, 29% rohkem kui 2003. aasta lõpul. Käibevara hõlmas aasta lõpul 37% ettevõtete varadest ja oli üle 135 miljardi krooni. Lühiajalisi nõudeid oli käibevarast peaaegu pool. Varasid oli ettevõtetel 41 miljardi krooni eest, s.o 30% käibevarast. Suurim osa ettevõtete varudes oli edasimüügiks ostetud kaubavarudel, mis olid kolmandiku suuremad kui 2003. aasta lõpul.

Ettevõtete põhivara väärtus ulatus 2004. aasta lõpul 226 miljardi kroonini, olles kolmandiku suurem kui aasta varem. Tänu ettevõtete investeerimisaktiivsusele on põhivara kasv viimastel aastatel jätkuvalt kiirenud. 28% ettevõtete põhivarast hõlmasid pikaajalised finantsinvesteeringud, mis olid aasta lõpul poole suuremad kui 2003. aastal. Seda mõjutas osaluse kasv tütar- ja sidusettevõtetes, teiste ettevõtete aktsiate ja osade omandamine, samuti muud pikaajalised nõuded. 2003. aasta raamatupidamise aastaaruannetes esimest korda kajastamist leidnud kinnisvarainvesteeringuid oli aasta lõpul 14% ettevõtete põhivarast ja nende kasv oli materiaalse põhivara kasvust kiirem. See on tingitud ka 2004. aastal jätkunud protsessist renditulu teenimise või turuväärtuse suurenemise eesmärgil hoitava materiaalse põhivara ümberklassifitseerimisel kinnisvarainvesteeringuks. Seetõttu vähenes materiaalse põhivara osakaal põhivaras 2003. aastaga võrreldes, hõlmates aasta lõpul sellest siiski üle poole — 57%.

Ettevõtetel oli 2004. aasta lõpu seisuga kohustusi enam kui 179 miljardi krooni eest, s.o 29% rohkem kui 2003. aasta lõpul. Kohustustest 45% olid pikaajalised ja 55% lühiajalised. Ettevõtted võtsid aasta jooksul rohkem pikaajalisi kohustusi.

Ettevõtete omakapital oli aasta lõpul 182 miljardit krooni. Eelmiste aastate jaotamata kasumi ja aruandeaasta suure puhaskasumi tulemusel suurenes omakapital 2003. aasta lõpuga võrreldes 29%. Eelmiste perioodide jaotamata kasumi kasvu mõjutas ka materiaalse põhivara ümberhindlus. Ettevõtete põhikapital oli aasta lõpus 48 miljardit krooni.

Ettevõtete realiseerimise netokäive oli 2004. aastal üle 417 miljardi krooni, s.o 18% suurem kui eelnenud aastal. Ettevõtete käibekasv kiirenes pärast 2000. aastale järgnenud stabiilset majanduskasvu. Keskmine käive ettevõtte kohta oli 10,5 miljonit krooni, mis oli kümnendik suurem kui aasta varem.

Kolm tegevusala — kaubandus, töötlev tööstus ning veondus, laondus ja side —, andsid 2004. aasta kõigi ettevõtete müügitulust 75%. Kaubanduse osa oli Eesti ettevõtete kogukäibes suurim, hõlmates 42%. Kaubandusettevõtete realiseerimise netokäive oli 2004. aastal 175 miljardit krooni, viiendik suurem kui 2003. aastal. 60% kaubanduse käibest andsid põhitegevusalana hulgimüügiga tegelevad ettevõtted, 24% jaemüügiettevõtted ning 16% mootorsõidukite ja mootorikütuse müügi ettevõtted. Aasta oli edukas kõigile kaubanduse allharudele. Kaubanduskäibe kasvu mõjutas kaupade tarbijahindade tõus. Toidukaubad kallinesid eelmise aastaga võrreldes 3,7% ja tööstuskaubad 2,2%. Mootorikütuse hinnatõus ja aktiivne uute autode müük suurendasid mootorsõidukite ja mootorikütuse müügi ettevõtete käivet 23%. Ehitustegevuse laienemine tagas ehitusmaterjalide hulgimüügi kasvu, mida mõjutasid ka ehitusmaterjali kallinenud hinnad. Jaekaubandusettevõtete müügitulu suurenes aastaga 16%. Kiiremini kasvas farmaatsiakaupade jaemüük. Euroopa Liiduga ühinemine tõi kaasa seadusandlikud

muudatused ravimite sisse- ja väljaveol ning registreerimisel, millega kaasnes ravimituru korrastumine ja laienemine.

Töötleva tööstuse realiseerimise netokäive oli poole väiksem kui kaubandusel, kuid andis viiendiku kõigi ettevõtete käibest. Töötleva tööstuse ettevõtete käive suurenes 2003. aastaga võrreldes 15%, see saavutati nii toodangu ekspordi kui ka kodumaise nõudluse kasvu tulemusel. Tööstusharudest toetasid toodangu müügi kasvu enam puidutöötlemine, toiduainetööstus, raadio-, tele- ja sideseadmete tootmine ning metalltoodete tootmine. Keskmisest kiiremini suurenes netokäive keemiatööstuses, piimatoodete tootmises ning ehitusmaterjali tootmise ettevõtetes. Mitteresidentidele müüdud tööstustoodang hõlmas toodangu kogumüügitulust 54% — 15% rohkem kui 2003. aastal. Välisturgudele müüki toetasid enam raadio-, tele- ja sideseadmete tootmine, puidu-, keemiatööstus, metalltoodete tootmine.

Realiseerimise netokäibelt oli kolmas suur tegevusala veondus, laondus ja side. Selle tegevusala ettevõtete realiseerimise netokäive oli 2004. aastal ligi 53 miljardit krooni, 15% suurem kui eelmisel aastal. Enam tingisid tegevusala käibekasvu transpordi abitegevusaladel tegutsevad ja kaupade maismaaveondusega tegelevad ettevõtted.

Netokäibe kontsentratsioonitase on olnud läbi aastate kõrgeim põhiliselt mäetööstuse või elektrienergia-, gaasi- ja veevarustuse tegevusalal. Seda on mõjutanud suuretegevõtete restruktureerimine. 2004. aastal oli tegevusaladest kõrgeim kontsentratsioon mäetööstuses, kus neli suurima netokäibega ettevõtet andsid tegevusala netokäibest 74%. 2003. aastal kõrgeima netokäibe kontsentratsioonitasemega elektrienergia-, gaasi- ja veevarustuses toimus 2004. aastal struktuurimuudatus eesmärgiga saavutada vastavus Euroopa Liidu energiasüsteemi direktiividega. Neli suurima netokäibega energeetikaettevõtet andsid tegevusala netokäibest 69%. Eelmise aastaga võrreldes suurenes netokäibe koondumine käibelt suurimatesse ettevõtetesse kõige rohkem kalanduses.

2003. aastaga võrreldes kasvas netokäive kõigis 20 suurima käibega ettevõtete nelikutes, kuid käibekasv kiirenes üksnes viiendas nelikus. 2004. aasta pingerea viiendasse nelikusse kuuluvate ettevõtete netokäive kokku kasvas eelmise aastaga võrreldes 35%. Vaadeldes kogu ettevõtluse 20 suurima käibega ettevõtet, selgus, et kõige arvukamalt on esindatud selles seltskonnas kaubandusettevõtted (9 ettevõtet) ja veondus-, laondus- ja sideettevõtted (5 ettevõtet). Kaubandusettevõtete summaarne netokäive oli 18 miljardit krooni. Peale nimetatud tegevusalade ettevõtete on kahekümne esimese hulgas ka tööstus-, energeetika-, ehitus- ning metsandusettevõtteid. Võrreldes eelmise aastaga lisandus 20 esimese hulka energeetikaettevõtte asemel kaubandusettevõtte.

Ettevõtted lõpetasid 2004. aasta viimaste aastate suurima, üle 31 miljardi kroonise puhaskasumiga, mis oli neljandik suurem kui 2003. aastal. Kõik tegevusalad, v.a kalapüük ning teadus- ja arendustegevus, lõpetasid majandusaasta kasumiga. Tegevusaladest oli aasta suurim puhaskasum kinnisvaras, rentimises ja äritegevuses — 9,7 miljardit krooni. Kaubandusettevõtted lõpetasid aasta 7,3 miljardi kroonise kasumiga. Ligi 5 miljardi kroonine puhaskasum oli majandustegevuse tulemuseks nii veonduse, laonduse ja side tegevusalal kui ka töötlevas tööstuses. Nimetatud neli tegevusala andsid kõigi ettevõtete 2004. aasta puhaskasumist 84%. Kasumiga lõpetas 2004. aasta 73% ettevõtetest. Kahjumiga töötas 10 783 ettevõtet. Ettevõtete majandustegevuse kasumlikkus paranes 2004. aastal jätkuvalt, kuid eelmiste aastatega võrreldes kasv aeglustus.

2004. aasta investeerimisaktiivsust soodustasid nii ettevõtete kasumlikkuse tõus kui ka madalad intressimäärad. Suuri investeeringuid põhjustas ka liitumine Euroopa Liiduga.

2004. aastal investeerisid ettevõtted põhivarasse 32 miljardit krooni — 16% rohkem kui eelmisel aastal. Suurima panuse investeeringute kasvu andis kinnisvara, rentimise ja äritegevuse tegevusala, mis suurendas investeeringuid enam kui poole võrra. Selle tegevusala ettevõtted andsid investeeringute kasvust kokku 62%. Üle neljandiku suurenesid investeeringud ehituses. Kinnisvara ja ehituse investeeringute kasvu taga oli kinnisvaraturu jätkuv tõus. Pärast kaheaastast madalseisu suurenesid taas märgatavalt investeeringud kaubanduses, töötlevas tööstuses ning muu ühiskonna-, sotsiaal- ja isikuteeninduse alal.

Investeeringute kasvu tingisid põhiliselt investeeringud uuehitusse ja ehitiste rekonstrueerimisse — need suurenesid aastaga 38%. Investeeringud ehitiste soetamiseks kasvasid veel kiiremini — 62%. Selle tulemusel suurenes investeeringutes ehitiste osa

aastaga 10 protsendipunkti ja oli 2004. aastal 53%. Pärast eelmiste aastate pidevat kasvu vähenesid investeringud masinatesse ja seadmetesse. Viidiku võrra vähem soetati transpordivahendeid. Ettevõtted hakkasid rohkem kasutama renditud transpordivahendeid.

Liisingu kasutamine põhivara soetamiseks on Eestis viimasel ajal kiiresti laienenud. Soodsad liisingutingimused suurendasid ettevõtete võimalusi soetada põhivara kapitalirendiga. Levinumad liisinguobjektid olid tootmis- ja transpordivahendid. Ettevõtted sõlmisid 2004. aastal kapitalirendilepinguid 7,4 miljardi krooni eest — 28% rohkem kui eelmisel aastal. Sellest ligi poole hõlmasid liisingulepingud transpordivahendite soetamiseks, 30% masinate ja seadmete ning viidiku ehitiste ja maa soetamiseks.

Kõige enam kasutasid põhivara soetamisel liisingut endiselt veondus-, laondus- ja sideettevõtted transpordivahendite soetamiseks.

Overview

The chapter presents the main financial data of non-financial corporations (hereinafter enterprises) registered in Estonia. The data presented cover the assets, liabilities and equity of enterprises, as well as their sales, costs, profit and investments. Also, the concentration of net sales has been published.

The year 2004 was continually a good one for Estonian enterprises. The increase of the net sales was bigger than a year before. It was a result of the increase in domestic demand as well as in exports. Enterprises reported the largest profit received so far — more than 31 billion kroons, which is a fourth bigger than in 2003. The value added generated by enterprises increased 16% compared to the previous year.

Enterprises produce the largest proportion of the gross domestic product. In 2004 the value added generated by enterprises amounted to 86 billion kroons. It was 16% more than in 2003. The value added generated by one enterprise was on an average more than 2 million kroons, 8% bigger than the average in 2003. Value added per employee in enterprises was on an average 205,000 kroons, 13% more than in 2003.

The biggest influence on the economic growth in enterprises sector was given by manufacturing, trade, real estate, renting and business services, transport, storage and telecommunication and construction activities. In 2004 these five activities accounted for 84% of the value added created by enterprises.

There were 39,623 enterprises operating in Estonia at the end of 2004. According to the international classification, 81% of enterprises were micro enterprises, i.e. with less than 10 persons employed. Only 4% of enterprises were medium or big enterprises, i.e. with 50 or more persons employed. In 2004 the number of enterprises grew by 2,700, of which the majority were micro enterprises. During recent years the micro enterprises played an important role in the development of Estonian entrepreneurship. Their number has increased, their importance has grown in employment as well as in economic values. Micro enterprises were employers with approximately 20% of persons employed.

There were 428,000 persons employed in enterprises in Estonia at the end of 2004, showing an increase of 11,000 over the year 2003. 31% of all persons are employed in the industrial enterprises, and a fifth in trading enterprises. Compared to 2003, the employment increased in micro enterprises, but also in enterprises with 100 and more persons employed. At the same time employment decreased in the group of enterprises with 10–99 persons employed. Employment increased more in wholesale and business services activities, also in fast growing construction enterprises and in some manufacturing activities.

At the end of 2004, the balance sheet total of enterprises amounted to 361 billion kroons, showing an increase by 29% compared to the end of the previous year. At the end of 2004, current assets accounted for 37% of total assets, i.e. more than 135 billion kroons. Almost a half of current assets were short-term receivables. Enterprises' inventories amounted to 41 billion kroons, which accounted for 30% of current assets. The major share in inventories was goods purchased for resale, which at the end of 2004 was by a third larger than at the end of 2003.

In 2004 the fixed assets of enterprises grew by a third and their value amounted to 226 billion kroons. The increase of fixed assets has been faster because of the activity in investments in recent years. The long-term financial assets accounted for 28% of fixed assets. They increased compared to the end of 2003 due to investing in the shares and securities of subsidiaries and other companies, but also due to the increase of other long-term receivables. Investment properties accounted for 14% of the fixed assets and their growth was faster than the growth of tangible assets. It was caused by the reclassification of tangible assets, which were held in purposes to receive rental income or in hope of increase in market value, to the investments properties. As a result of that, the relative importance of tangible assets decreased compared to the end of 2003. However, the majority of fixed assets are tangible assets — 57% at the end of 2004.

At the end of 2004, enterprises had liabilities in the value of more than 179 billion kroons, i.e. 29% more than at the end of 2003. 45% of the liabilities were long-term and 55% short-term liabilities. In 2004 long-term liabilities grew more than short-term liabilities.

The enterprises' equity was 29% bigger compared to the end of 2003. Enterprises had equities in the value of 182 billion kroons. Enterprises' equity increased due to large retained earnings and profit of the reference year. The growth of retained earnings was also influenced by reassessment of tangible assets.

In 2004 the net sales of all enterprises totalled 417 billion kroons, showing an increase of 18% over the year 2003. After the stable growth in the economy in 2000, the growth rate in the net sales increased. In 2004, the average turnover of enterprise was 10.5 million kroons, showing an increase by a tenth over the year 2003.

Three activities — trade, manufacturing, transport, storage and telecommunication — accounted for 75% of total net sales of enterprises in 2004. Trading enterprises contributed the largest share — 42%. The net sales of trading enterprises totalled 175 billion kroons, which was by a fifth larger compared to the previous year. 60% of the trade enterprises' net sales were the net sales of wholesale enterprises, 24% retail enterprises and 16% enterprises whose main activity was the sale of motor vehicles and retail sale of automotive fuel. The year 2004 was successful for all these activities. The change of the consumer price index had an effect on the growth of retail sales. The prices of foodstuffs changed by 3.7% and manufactured goods 2.2% in 2004 compared to 2003. The increase in prices for automotive fuel and active sale of cars increased the net sales of enterprises whose main activity is sale of motor vehicles and retail sale of automotive fuel, by 23%. Development of building activities and increase of construction materials prices were the basis for the growth of building materials wholesale. The increase of retail enterprises net sale was 16%. Fast increase was in pharmacy goods retail sale. Due to accession to the European Union the legislative changes took place in imports, exports and registration of medicaments. It helped also to arrange and enlarge the pharmaceutical market.

Manufacturing activity's net sales were half of trading enterprises net sales but accounted for one fifth of the total net sales of all enterprises. In 2004 the net sales of manufacturing enterprises increased 15% compared to 2003. It was caused by exports but also by the increase of domestic demand. Manufacture of wood and wood products, food products and beverages, radio, television and communication equipment, metals and metal products had the biggest impact on the increase of net sales. The increase in the net sales was more rapid in enterprises engaged in the manufacture of chemicals and chemical products, dairy products, building materials. The sale to non-residents was 54% from the sale of the industrial production and it was 15% bigger compared to 2003. The biggest exporters were enterprises of manufacture of radio, television and communication equipment, wood, chemical and metal products.

The third largest economic activity with respect to the net sales was transport, storage and communication. The net sales accounted for 53 billion kroons, i.e. 15% more than 2003. The growth of this activity's net sales was influenced by supporting transport activities and road transportation enterprises.

The concentration of the net sales was over years higher in mining and electricity, gas and water supply. It is influenced by the restructuring process of large enterprises. In 2004 the highest concentration of net sales was in mining where four enterprises with the largest

net sales contributed 74% to the activity's total net sales. Electricity, gas and water supply where the concentration was the highest in 2003, had the restructuring changes due to the European Union energy directives accomplishment in 2004. Four enterprises with the largest net sales in electricity, gas and water supply contributed 69% to the activity's total net sales. The growth rate of the concentration of the net sales was the highest in fishery.

Compared to 2003, the net sales increased in all groups of TOP 20, but the growth accelerated only in the fifth group. The growth of the net sales of the fifth group was 35%. Among the 20 biggest enterprises by net sales there were more trading (9 enterprises) and transport, storage and communication enterprises (5 enterprises) in 2004. Also manufacturing, energy, construction and forestry enterprises were represented. Compared to the previous year there was one more trading enterprise instead of an energy enterprise.

In 2004 enterprises reported the biggest profit received during recent years — 31 billion kroons. It was by a fourth larger than in 2003. All activities finished the year with profit, except fishery and research and development. By economic activities the net profit of real estate, rental and business service was the largest reaching 9.7 billion kroons. Trading enterprises produced net profit for 7.3 billion kroons. The net profit — almost 5 billion kroons — was made in manufacturing enterprises and also in transport, storage and communication enterprises. These four activities accounted for 84% of the total net profit of all activities. 73% of all enterprises made profit in 2004. 10,783 enterprises made loss in 2004. Due to big profits generated in 2004, the profitability of enterprises also improved but the growth was not so rapid.

In 2004 the activity to make investments was influenced by the enterprises' increased net profits and by favourable interest rates. The investments were boosted also by reforms relating to the accession to the European Union. In 2004 enterprises invested 32 billion kroons in fixed assets, which is 16% more than in the previous year. The largest input to the growth of all enterprises' investments gave real estate, renting and business service enterprises. The share of these enterprises in the increase of investments total was 62%. The growth of investments in construction enterprises was one fourth. Behind this increase rates was the continuous growth of real estate market. After the two low level years the investments increased also in trade, manufacturing and other community, social and personal service activities.

The investments in construction and alteration of buildings and structures increased by 38% in 2004. Even more rapid was the increase in the acquisition of buildings and structures — 62%. Due to that the share of buildings and structures in investments increased by 10 percentage points — to 53%. After the growth in the previous years, the investments in the acquisition of machinery and equipment decreased. Acquisition of vehicles decreased by a fifth and enterprises started to use more leased vehicles.

The acquisition of leased fixed assets has increased rapidly during the last years. The banks' favourable leasing policies allowed enterprises to acquire the fixed assets through capital rent. The most common subjects of leasing were machinery and vehicles. In 2004 enterprises concluded capital rent contracts in the value of 7.4 billion kroons, i.e. 28% more than in the previous year. Over half of the total value of financial leasing was made in acquisition of vehicles, about 30% in equipment, machinery and inventories and a fifth in buildings and structures and land. The largest number of capital rent contracts was made by transport, storage and communication enterprises for acquisition of vehicles.

Diagramm 1 Põhinäitajad ettevõtete suuruse järgi, 2004

Diagram 1 Main indicators by size of enterprises, 2004

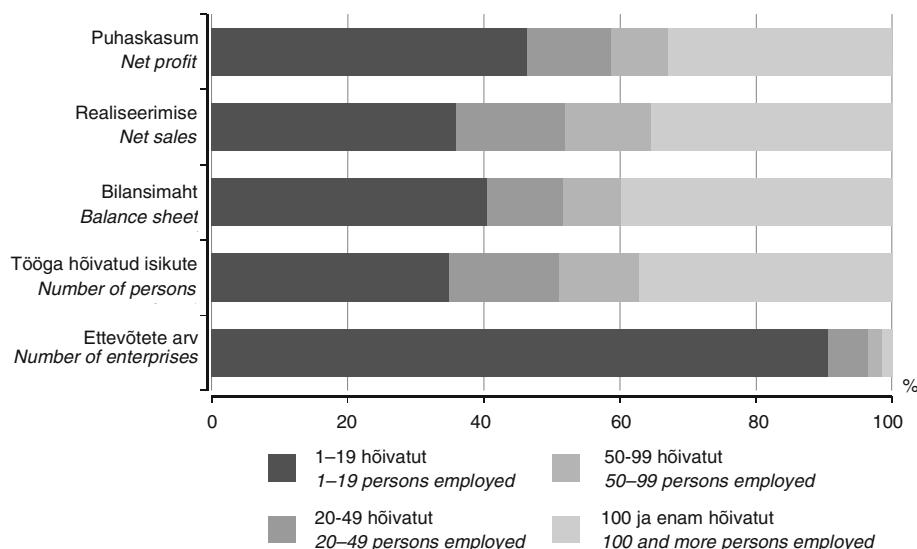
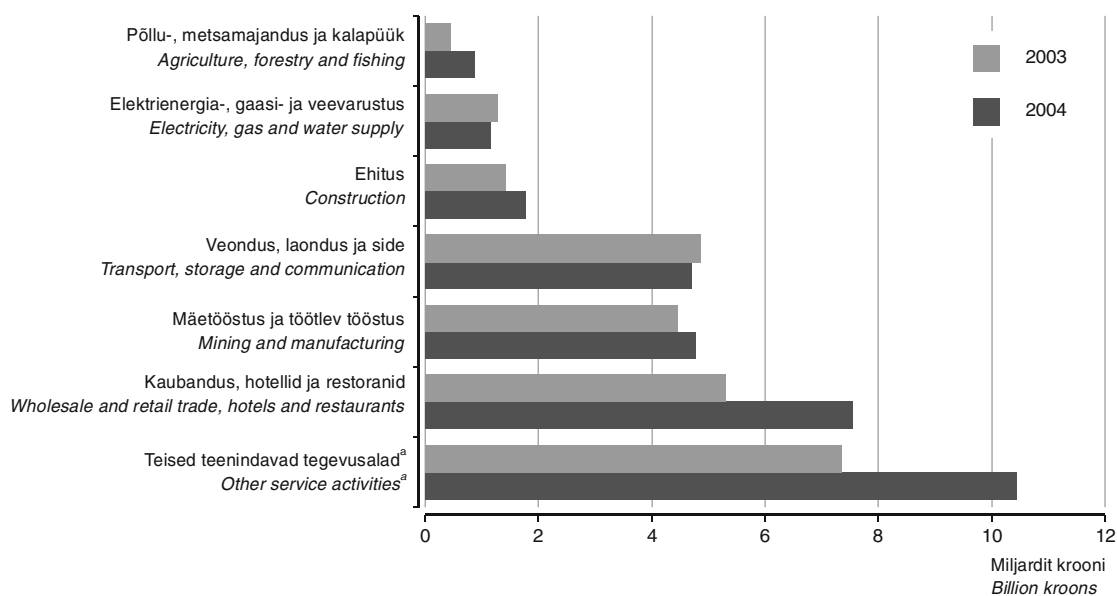

Diagramm 2 Ettevõtete puhaskasum (-kahjum) tegevusala järgi, 2003, 2004

Diagram 2 Net profit (loss) of enterprises by economic activity, 2003, 2004

^a Kinnisvara, rentimine ja äritegevus; haridus; tervishoid ja sotsiaalhoolekanne; muu ühiskonna-, sotsiaal- ja isikuteenindus.

^a Real estate, renting and business activities; education; health and social work; other community, social and personal service activities.

Tabel 1 Ettevõtete vara, kohustused ja omakapital, 2000–2004

Tabel 1 Assets, liabilities and equity of enterprises, 2000–2004

(aasta lõpus, miljonit krooni — at end-year, million kroons)

	2000	2001	2002	2003	2004	
Ettevõtete arv	30 787	32 690	34 511	36 895	39 623	Number of enterprises
Tööga hõivatud isikute arv	390 690	396 335	412 546	416 954	427 935	Number of persons employed
Töötajate arv	380 572	385 575	402 240	406 964	417 314	Number of employees
Bilansimaht	179 969	206 718	234 748	280 025	361 371	Balance sheet total
käibevara	67 458	82 779	94 522	110 510	135 334	current assets
põhivara	112 511	123 939	140 226	169 515	226 036	fixed assets
lühiajalised kohustused	59 844	68 240	72 408	83 065	99 170	current liabilities
pikaajalised kohustused	35 067	42 629	50 959	55 359	79 971	long-term liabilities
omakapital	85 058	95 850	111 382	141 601	182 229	equity

Tabel 2 Ettevõtete bilansimaht tegevusala järgi, 2000–2004

Tabel 2 Balance sheet total of enterprises by economic activity, 2000–2004

(aasta lõpus, protsenti — at end-year, percentages)

Tegevusala	2000	2001	2002	2003	2004	Economic activity
Põllumajandus, jahindus ja metsamajandus	2,5	2,9	2,9	2,8	2,5	Agriculture, hunting and forestry
põllumajandus ja jahindus	1,6	1,9	1,8	1,8	1,7	agriculture and hunting
metsamajandus	0,9	1,0	1,1	1,0	0,8	Forestry
Kalapüük	0,5	0,3	0,3	0,3	0,2	Fishing
Mäetööstus	0,9	0,7	0,7	0,7	0,6	Mining
Töötlev tööstus	18,2	18,3	18,7	18,6	17,0	Manufacturing
Elektrienergia-, gaasi- ja veevarustus	16,0	12,9	12,7	11,9	13,0	Electricity, gas and water supply
Ehitus	3,6	3,6	3,8	4,2	4,0	Construction
Hulgi- ja jaekaubandus; mootorsõidukite, mootorrataste, isiklike tarbeesemete ning kodumasinate remont	22,3	23,5	22,0	19,6	18,7	Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods
mootorsõidukite ja mootorrataste müük	2,8	3,0	2,9	2,8	2,9	sale of motor vehicles and motor-cycles
hulgi- ja vahenduskaubandus	13,7	14,5	14,0	12,5	11,8	wholesale trade and commission trade
jaekaubandus	5,8	5,9	5,1	4,4	4,0	retail trade
Hotellid ja restoranid	1,6	1,5	1,5	1,7	1,2	Hotels and restaurants
Veondus, laondus ja side	15,7	15,7	15,0	14,8	15,5	Transport, storage and communication
raudteeveondus	1,2	1,3	1,3	1,6	x	transport via railways
muu maismaaveondus	2,0	2,1	2,2	2,3	x	other land transport
veetransport	x	1,8	1,9	1,7	1,4	water transport
õhustransport	x	0,2	0,3	0,2	0,2	air transport
veonduse abitegevused; reisibüroode tegevus	6,4	7,0	6,3	6,3	7,0	supporting and auxiliary transport activities, activities of travel agencies
postside ja telekommunikatsioon	3,8	3,3	3,0	2,6	2,2	post and telecommunications
Kinnisvara, rentimine ja äritegevus	17,0	18,7	20,1	23,3	25,1	Real estate, renting and business activities
kinnisvarategevus	11,6	11,5	12,1	13,0	14,7	real estate activities
arvutid ja nendega seotud tegevus	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	computer services
muu äritegevus	4,8	6,3	6,9	8,9	8,9	other business activities
Haridus	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	Education
Tervishoid ja sotsiaalhoolekanne	0,4	0,5	0,7	0,7	0,7	Health and social work
Muu ühiskonna-, sotsiaal- ja isikuteenindus	1,1	1,2	1,2	1,2	1,3	Other community, social and personal service activities
KOKKU	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	TOTAL

Tabel 3 **Ettevõtete tulud, kulud ja kasum, 2000–2004**
 Table 3 **Sales, costs and profit of enterprises, 2000–2004**
 (miljonit krooni — million kroons)

	2000	2001	2002	2003	2004	
Realiseerimise netokäive	254 649	291 411	327 727	354 411	417 176	Net sales
Kulud kokku	243 713	280 267	312 106	333 851	393 365	Costs total
kaubad	103 156	116 582	127 894	136 082	163 223	merchandise
materjal	43 203	48 961	56 842	59 468	71 328	materials
palk	20 775	23 542	26 856	29 825	33 602	wages and salaries
kulum	10 296	14 062	13 816	12 926	14 524	depreciation
Kogukasum (-kahjum)	10 936	11 144	15 621	20 560	23 811	Total profit (loss)
Ärikasum (-kahjum)	12 581	13 515	18 483	22 749	29 074	Operating profit (loss)
Kasum (kahjum) majandustegevusest	11 771	11 373	19 615	26 487	32 762	Profit (loss) from normal operations
Puhaskasum (-kahjum)	11 802	11 614	19 673	25 107	31 247	Net profit (loss)

Tabel 4 **Ettevõtete realiseerimise netokäive tegevusala järgi, 2000–2004**
 Table 4 **Net sales of enterprises by economic activity, 2000–2004**
 (protsenti — percentages)

Tegevusala	2000	2001	2002	2003	2004	Economic activity
Põllumajandus, jahindus ja metsamajandus	2,9	3,1	2,8	2,4	2,3	Agriculture, hunting and forestry
põllumajandus ja jahindus	1,1	1,3	1,2	1,1	1,2	agriculture and hunting
metsamajandus	1,8	1,8	1,5	1,3	1,1	Forestry
Kalapüük	0,2	0,2	0,2	0,2	0,1	Fishing
Mäetööstus	0,8	0,7	0,7	0,7	0,7	Mining
Töötlev tööstus	20,6	20,8	20,8	21,2	20,7	Manufacturing
Elektrienergia-, gaasi- ja veevarustus	4,3	4,1	3,9	4,0	3,9	Electricity, gas and water supply
Ehitus	6,5	6,7	7,7	7,8	7,9	Construction
Hulgi- ja jaekaubandus; mootorsõidukite, mootorrataste, isiklike tarbesemete ning kodumasinate remont	42,2	41,2	41,3	40,9	42,0	Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods
mootorsõidukite ja mootorrataste müük	5,7	6,2	6,3	6,4	6,7	sale of motor vehicles and motorcycles
hulgi- ja vahenduskaubandus	26,0	23,6	24,8	24,4	25,3	wholesale trade and commission trade
jaekaubandus	10,5	11,3	10,2	10,0	9,9	retail trade
Hotellid ja restoranid	1,1	1,2	1,1	1,2	1,2	Hotels and restaurants
Veondus, laondus ja side	13,9	14,1	13,0	13,0	12,7	Transport, storage and communication
raudteeveondus	0,8	0,7	0,7	0,7	x	transport via railways
muu maismaaveondus	2,4	2,6	2,7	2,9	x	other land transport
veetransport	x	1,4	1,3	1,2	1,2	water transport
õhustransport	x	0,3	0,4	0,3	0,4	air transport
veonduse abitegevused; reisibüroode tegevus	6,2	6,5	5,5	5,5	5,5	supporting and auxiliary transport activities, activities of travel agencies
postside ja telekommunikatsioon	2,3	2,5	2,4	2,4	2,2	post and telecommunications
Kinnisvara, rentimine ja äritegevus	5,7	6,3	6,4	6,4	6,5	Real estate, renting and business activities
kinnisvarategevus	2,3	2,4	2,5	2,7	2,5	real estate activities
arvutid ja nendega seotud tegevus	0,5	0,6	0,6	0,6	0,7	computer activities
muu äritegevus	2,7	3,1	3,0	2,8	2,9	other business activities
Haridus	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	Education
Tervishoid ja sotsiaalhoolekanne	0,4	0,4	0,6	0,7	0,7	Health and social work
Muu ühiskonna-, sotsiaal- ja isikuteenindus	1,1	1,1	1,2	1,2	1,1	Other community, social and personal service activities
KOKKU	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	TOTAL

Tabel 5 **Ettevõtete kulude, palga ja puhaskasumi osatähtsus netokäibes tegevusala järgi, 2004**
 Table 5 *Share of costs total, wages and salaries and net profit in net sales by economic activity, 2004*

Tegevusala	Ettevõtete arv	Netokäive, miljonit krooni	Osatähtsus netokäibes, protsenti			Economic activity
			kulud kokku	palg kokku	puhaskasum (-kahjum)	
	<i>Number of enterprises</i>	<i>Net sales, million kroons</i>	<i>Share in net sales, costs total</i>	<i>wages and salaries</i>	<i>net profit (loss)</i>	
Põllumajandus, jahindus ja metsamajandus	1 285	9 673	91,6	10,3	9,0	<i>Agriculture, hunting and forestry</i>
põllumajandus ja jahindus		4 934	87,7	14,3	13,2	<i>agriculture and hunting</i>
metsamajandus	830					
metsamajandus	455	4 739	95,6	6,0	4,7	<i>forestry</i>
Kalapüük	123	606	99,1	9,5	..	<i>Fishing</i>
Mäetööstus	68	2 734	93,1	20,7	6,4	<i>Mining</i>
Töötlev tööstus	4 994	86 519	94,6	11,8	5,3	<i>Manufacturing</i>
Elektrienergia-, gaasi- ja veevarustus	269	16 218	92,2	5,9	7,1	<i>Electricity, gas and water supply</i>
Ehitus	3 119	33 138	95,2	9,0	5,3	<i>Construction</i>
Hulgi- ja jaekaubandus; mootorsõidukite, mootorrataste, isiklike tarbeesemete ning kodumasinade remont	13 650	175 067	96,5	3,9	4,2	<i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods</i>
mootorsõidukite ja mootorrataste müük	1 626	28 147	97,7	3,8	2,9	<i>sale of motor vehicles and motorcycles</i>
hulgi- ja vahenduskaubandus	7 904	105 657	95,6	3,2	5,0	<i>wholesale trade and commission trade</i>
jaekaubandus	4 119	41 263	98,0	5,9	2,9	<i>retail trade</i>
Hotellid ja restoranid	1 523	4 977	93,7	16,6	5,5	<i>Hotels and restaurants</i>
Veondus, laondus ja side	3 029	52 905	92,6	7,6	8,9	<i>Transport, storage and communication</i>
raudteeveondus	10	x	x	x	x	<i>transport via railways</i>
muu maismaaveondus	1 894	x	x	x	x	<i>other land transport</i>
veetransport	18	5 091	110,2	3,5	2,7	<i>water transport</i>
õhutransport	9	1 554	100,1	8,2	1,5	<i>air transport</i>
veonduse abitegevused; reisibüroode tegevus	986	23 018	91,0	5,8	9,0	<i>supporting and auxiliary transport activities, activities of travel agencies</i>
postside ja telekommunikatsioon	112	9 276	79,1	9,0	20,5	<i>post and telecommunications</i>
Kinnisvara, rentimine ja äritegevus	9 119	26 915	84,4	15,5	36,0	<i>Real estate, renting and business activities</i>
kinnisvarategevus	2 911	10 517	77,4	6,6	46,8	<i>real estate activities</i>
arvutid ja nendega seotud tegevus	805	2 718	92,1	21,7	9,6	<i>computer services</i>
muu äritegevus	4 966	11 999	88,2	22,7	34,9	<i>other business activities</i>
Haridus	379	733	92,9	29,1	8,6	<i>Education</i>
Tervishoid ja sotsiaalhoolekanne	782	2 965	94,1	33,9	5,9	<i>Health and social work</i>
Muu ühiskonna-, sotsiaal- ja isikuteenindus	1 283	4 726	90,4	15,1	10,8	<i>Other community, social and personal service activities</i>
KOKKU	39 623	417 176	94,3	8,1	7,5	TOTAL

Tabel 6 Ettevõtete bilansimaht tegevusala järgi, 2004
 Table 6 Balance sheet total of enterprises by economic activity, 2004

Tegevusala	Bilansimaht, miljonit krooni <i>Balance</i> <i>sheet total,</i> <i>million</i> <i>kroons</i>	Osatähtsus bilansimahus, protsenti				<i>Economic activity</i>
		käibe- vara	põhi- vara	kohustu- sed	oma- kapital	
		<i>Share in balance sheet total,</i> <i>percentages</i>				
		<i>current</i> <i>assets</i>	<i>fixed</i> <i>assets</i>	<i>liabilities</i>	<i>equity</i>	
Põllumajandus, jahindus ja metsamajandus	9 228	40,0	60,0	46,3	53,7	<i>Agriculture, hunting and forestry</i>
põllumajandus ja jahindus	6 254	37,0	63,0	46,3	53,7	<i>agriculture and hunting</i>
metsamajandus	2 974	46,3	53,7	46,4	53,6	<i>forestry</i>
Kalapüük	752	32,6	67,4	71,7	28,3	<i>Fishing</i>
Mäetööstus	2 161	30,5	69,5	43,4	56,6	<i>Mining</i>
Töötlev tööstus	61 418	47,7	52,3	50,5	49,5	<i>Manufacturing</i>
Elektrienergia-, gaasi- ja veevarustus	46 973	15,5	84,5	55,0	45,0	<i>Electricity, gas and water supply</i>
Ehitus	14 327	66,9	33,1	49,8	50,2	<i>Construction</i>
Hulgi- ja jaekaubandus; mootorsõidukite, mootorrataste, isiklike tarbeesemete ning kodumasinat remont	67 609	70,3	29,7	55,9	44,1	<i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods</i>
mootorsõidukite ja mootorrataste müük	10 317	64,9	35,1	61,8	38,2	<i>sale of motor vehicles and motorcycles</i>
hulgi- ja vahenduskaubandus	42 696	74,4	25,6	53,5	46,5	<i>wholesale trade and commission trade</i>
jaekaubandus	14 596	62,2	37,8	58,9	41,1	<i>retail trade</i>
Hotellid ja restoranid	4 301	28,1	71,9	61,0	39,0	<i>Hotels and restaurants</i>
Veondus, laondus ja side	55 895	23,6	76,4	47,4	52,6	<i>Transport, storage and communication</i>
raudteeveondus	x	x	x	x	x	<i>transport via railways</i>
muu maismaaveondus	x	x	x	x	x	<i>other land transport</i>
veetransport	5 215	19,1	80,9	49,6	50,4	<i>water transport</i>
õhustransport	714	66,8	33,2	66,8	33,2	<i>air transport</i>
veonduse abitegevused; reisibüroode tegevus	25 361	21,8	78,2	56,0	44,0	<i>supporting and auxiliary transport activities, activities of travel agencies</i>
postside ja telekommunikatsioon	8 023	37,8	62,2	24,6	75,4	<i>post and telecommunications</i>
Kinnisvara, rentimine ja äritegevus	90 820	22,3	77,7	42,6	57,4	<i>Real estate, renting and business activities</i>
kinnisvarategevus	53 231	20,2	79,8	50,0	50,0	<i>real estate activities</i>
arvutid ja nendega seotud tegevus	1 529	69,1	30,9	45,4	54,6	<i>computer services</i>
muu äritegevus	32 171	24,0	76,0	26,7	73,3	<i>other business activities</i>
Haridus	625	45,7	54,3	38,2	61,8	<i>Education</i>
Tervishoid ja sotsiaalhoolekanne	2 591	21,9	78,1	52,3	47,7	<i>Health and social work</i>
Muu ühiskonna-, sotsiaal- ja isikuteenindus	4 671	33,7	66,3	47,6	52,4	<i>Other community, social and personal service activities</i>
KOKKU	361 371	37,5	62,5	49,6	50,4	<i>TOTAL</i>

Tabel 7 **Realiseerimise netokäibe kontsentratsioon tegevusala järgi, 2003, 2004**
 Table 7 **Concentration of net sales by economic activity, 2003, 2004**
 (miljonit krooni — million kroons)

Tegevusala	Esimene nelik		Teine nelik		Kolmas nelik	
	First four		Second four		Third four	
	2003	2004	2003	2004	2003	2004
Põllumajandus, jahindus ja metsamajandus	3 159	3 807	340	371	218	222
Protsent kogu netokäibest	36,9	39,4	4,0	3,8	2,6	2,3
Kumulatiivne protsent kogu netokäibest	36,9	39,4	40,9	43,2	43,5	45,5
Kalapüük	375	373	103	98	32	31
Protsent kogu netokäibest	58,6	61,6	16,2	16,2	5,1	5,0
Kumulatiivne protsent kogu netokäibest	58,6	61,6	74,8	77,8	79,9	82,8
Mäetööstus	1 901	2 012	175	219	132	119
Protsent kogu netokäibest	73,7	73,6	6,8	8,0	5,1	4,4
Kumulatiivne protsent kogu netokäibest	73,7	73,6	80,5	81,6	85,6	85,9
Töötlev tööstus	4 002	4 878	2 652	3 539	2 302	2 710
Protsent kogu netokäibest	5,3	5,6	3,5	4,1	3,1	3,1
Kumulatiivne protsent kogu netokäibest	5,3	5,6	8,9	9,7	11,9	12,9
Elektrienergia-, gaasi- ja veevarustus	10 660	11 191	1 181	2 252	605	757
Protsent kogu netokäibest	75,2	69,0	8,3	13,9	4,3	4,7
Kumulatiivne protsent kogu netokäibest	75,2	69,0	83,5	82,9	87,8	87,5
Ehitus	4 078	5 300	1 664	2 294	1 416	1 432
Protsent kogu netokäibest	14,7	16,0	6,0	6,9	5,1	4,3
Kumulatiivne protsent kogu netokäibest	14,7	16,0	20,7	22,9	25,8	27,2
Hulgi- ja jaekaubandus; mootorsõidukite, mootorrataste, isiklike tarbeesemete ning kodumasinate remont	7 702	9 637	5 315	7 167	4 328	5 797
Protsent kogu netokäibest	5,3	5,5	3,7	4,1	3,0	3,3
Kumulatiivne protsent kogu netokäibest	5,3	5,5	9,0	9,6	12,0	12,9
Hotellid ja restoranid	660	788	253	292	214	236
Protsent kogu netokäibest	15,3	15,8	5,9	5,9	5,0	4,7
Kumulatiivne protsent kogu netokäibest	15,3	15,8	21,2	21,7	26,1	26,5
Veondus, laondus ja side	11 594	12 550	4 753	5 330	2 963	3 281
Protsent kogu netokäibest	25,2	23,7	10,3	10,1	6,4	6,2
Kumulatiivne protsent kogu netokäibest	25,2	23,7	35,5	33,8	41,9	40,0
Kinnisvara, rentimine ja äritegevus	1 066	1 462	548	681	389	573
Protsent kogu netokäibest	4,7	5,4	2,4	2,5	1,7	2,1
Kumulatiivne protsent kogu netokäibest	4,7	5,4	7,1	8,0	8,8	10,1
Haridus	195	197	82	75	46	52
Protsent kogu netokäibest	26,1	26,8	10,9	10,3	6,1	7,1
Kumulatiivne protsent kogu netokäibest	26,1	26,8	37,0	37,1	43,1	44,2
Tervishoid ja sotsiaalhoolekanne	832	942	246	281	152	200
Protsent kogu netokäibest	31,7	31,8	9,4	9,5	5,8	6,8
Kumulatiivne protsent kogu netokäibest	31,7	31,8	41,1	41,3	46,9	48,0
Muu ühiskonna-, sotsiaal- ja isikuteenindus	764	924	462	499	360	374
Protsent kogu netokäibest	18,3	19,5	11,0	10,5	8,6	7,9
Kumulatiivne protsent kogu netokäibest	18,3	19,5	29,3	30,1	37,9	38,0
Ettevõtete netokäive	15 856	17 477	8 524	9 491	7 132	8 404
Protsent kogu netokäibest	4,5	4,2	2,4	2,3	2,0	2,0
Kumulatiivne protsent kogu netokäibest	4,5	4,2	6,9	6,5	8,9	8,5

Neljas nelik		Viies nelik		Kokku netokäive		Economic activity
Fourth four		Fifth four		Net sales total		
2003	2004	2003	2004	2003	2004	
185	181	161	150	8 553	9 673	Agriculture, hunting and forestry
2,2	1,9	1,9	1,5	100,0	100,0	Percentage of total net sales
45,6	47,4	47,5	48,9	100,0	100,0	Cumulative percentage of total net sales
20	16	14	11	639	606	Fishing
3,1	2,6	2,2	1,9	100,0	100,0	Percentage of total net sales
83,0	85,4	85,3	87,3	100,0	100,0	Cumulative percentage of total net sales
86	97	74	79	2 580	2 734	Mining
3,3	3,5	2,9	2,9	100,0	100,0	Percentage of total net sales
88,9	89,5	91,8	92,3	100,0	100,0	Cumulative percentage of total net sales
1 895	2 255	1 721	2 102	74 982	86 519	Manufacturing
2,5	2,6	2,3	2,4	100,0	100,0	Percentage of total net sales
14,5	15,5	16,8	17,9	100,0	100,0	Cumulative percentage of total net sales
387	484	228	313	14 178	16 218	Electricity, gas and water supply
2,7	3,0	1,6	1,9	100,0	100,0	Percentage of total net sales
90,5	90,5	92,1	92,5	100,0	100,0	Cumulative percentage of total net sales
1 202	1 270	961	1 124	27 790	33 138	Construction
4,3	3,8	3,5	3,4	100,0	100,0	Percentage of total net sales
30,1	31,1	33,5	34,5	100,0	100,0	Cumulative percentage of total net sales
3 959	4 717	3 406	4 313	144 894	175 067	Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods
2,7	2,7	2,4	2,5	100,0	100,0	Percentage of total net sales
14,7	15,6	17,1	18,1	100,0	100,0	Cumulative percentage of total net sales
152	197	132	147	4 310	4 977	Hotels and restaurants
3,5	4,0	3,1	3,0	100,0	100,0	Percentage of total net sales
29,7	30,4	32,7	33,4	100,0	100,0	Cumulative percentage of total net sales
1 827	1 960	1 247	1 623	46 076	52 905	Transport, storage and communication
4,0	3,7	2,7	3,1	100,0	100,0	Percentage of total net sales
45,9	43,7	48,6	46,8	100,0	100,0	Cumulative percentage of total net sales
357	443	335	403	22 850	26 915	Real estate, renting and business activities
1,6	1,6	1,5	1,5	100,0	100,0	Percentage of total net sales
10,3	11,7	11,8	13,2	100,0	100,0	Cumulative percentage of total net sales
31	39	25	26	750	733	Education
4,1	5,3	3,4	3,5	100,0	100,0	Percentage of total net sales
47,2	49,4	50,6	52,9	100,0	100,0	Cumulative percentage of total net sales
107	131	75	106	2 625	2 965	Health and social work
4,1	4,4	2,8	3,6	100,0	100,0	Percentage of total net sales
51,0	52,4	53,8	56,0	100,0	100,0	Cumulative percentage of total net sales
221	291	168	225	4 184	4 726	Other community, social and personal service activities
5,3	6,2	4,0	4,8	100,0	100,0	Percentage of total net sales
43,2	44,2	47,2	48,9	100,0	100,0	Cumulative percentage of total net sales
5 829	7 135	4 787	6 446	354 411	417 176	Enterprises total
1,6	1,7	1,4	1,5	100,0	100,0	Percentage of total net sales
10,5	10,2	11,9	11,7	100,0	100,0	Cumulative percentage of total net sales

Tabel 8 **Ettevõtete investeringud põhivarasse tegevusala järgi, 2000–2004**
 Table 8 *Enterprises' investments in fixed assets by economic activity, 2000–2004*
 (jooksevhinnad, tuhat krooni — current prices, thousand kroons)

Tegevusala	2000	2001	2002	2003	2004	Economic activity
Põllumajandus, jahindus ja metsamajandus	625 713	933 866	1 163 361	1 040 323	1 235 265	Agriculture, hunting and forestry
Kalapüük	279 223	97 678	93 584	92 245	79 881	Fishing
Mäetööstus	229 873	298 200	373 922	378 842	347 641	Mining
Töötlev tööstus	3 808 897	4 556 046	4 648 615	4 783 622	5 476 052	Manufacturing
Elektrienergia-, gaasi- ja veevarustus	1 967 819	1 953 530	3 668 582	4 207 612	3 455 210	Electricity, steam, gas and water supply
Ehitus	566 173	549 333	611 497	865 688	1 102 575	Construction
Hulgi- ja jae-kaubandus; mootorsõidukite, mootorrataste, isiklike tarbeseemete ning kodumasinade remont	3 673 752	4 015 485	4 052 770	3 913 977	4 600 860	Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods
Hotellid ja restoranid	359 745	376 932	478 463	772 252	483 891	Hotels and restaurants
Veondus, laondus ja side	3 677 488	4 150 226	4 813 695	5 512 094	6 227 423	Transport, storage and communication
Kinnisvara, rentimine ja äritegevus	3 302 386	3 467 755	4 143 295	5 306 457	8 140 127	Real estate, renting and business activities
Haridus	28 959	38 701	45 650	36 238	41 471	Education
Tervishoid ja sotsiaalhoolekanne	180 126	193 387	296 763	219 593	296 484	Health and social work
Muu ühiskonna-, sotsiaal- ja isikuteenindus	267 881	603 440	414 795	360 264	536 685	Other community, social and personal service activities
KOKKU	18 968 034	21 234 580	24 804 991	27 489 208	32 023 565	TOTAL

Tabel 9 **Ettevõtete investeringud põhivara liigi järgi, 1996–2004**
 Table 9 *Enterprises' investments by kind of fixed assets, 1996–2004*
 (jooksevhinnad, tuhat krooni — current prices, thousand kroons)

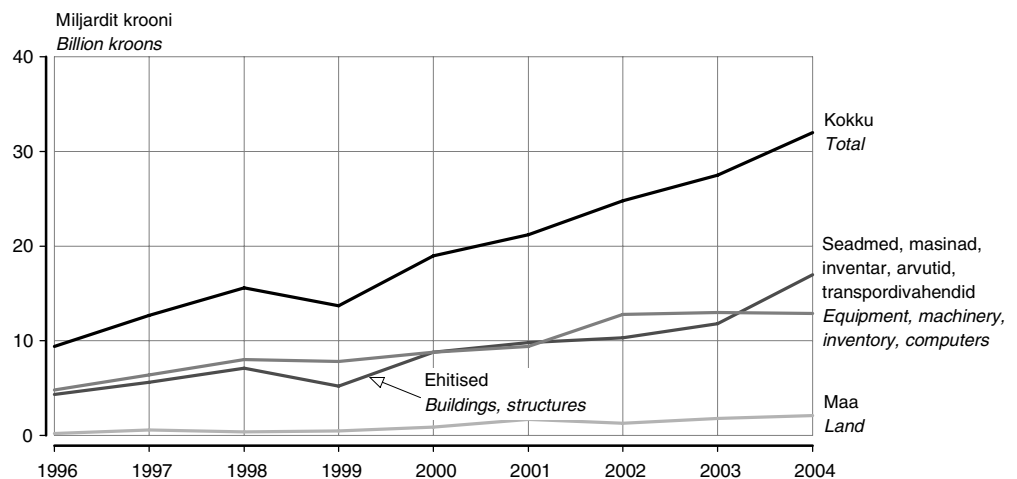
Aasta	Kokku	Ehitised	Seadmed, masinad, inventar	Transpordi- vahendid	Arvutid ja arvutisüsteemid	Maa	Muu
Year	Total	Buildings and structures	Equipment, machinery, inventory	Vehicles	Computers	Land	Other
1996	9 404 370	4 264 453	3 587 955	884 623	278 948	203 354	185 037
1997	12 723 023	5 636 815	4 546 095	1 349 485	480 861	569 302	140 465
1998	15 560 531	7 056 916	5 937 884	1 461 619	551 332	352 716	200 064
1999	13 677 930	5 193 244	5 654 965	1 311 916	801 545	529 603	186 657
2000	18 968 034	8 820 988	6 360 440	1 514 087	915 561	942 002	414 956
2001	21 234 580	9 820 964	6 573 372	1 934 359	894 663	1 680 658	330 563
2002	24 804 991	10 250 529	8 521 045	3 560 543	674 218	1 342 025	456 631
2003	27 489 208	11 791 588	9 058 062	3 243 347	713 712	1 785 735	896 765
2004	32 023 565	17 003 533	8 731 985	2 560 652	761 072	2 128 646	837 677

Tabel 10 **Ettevõtete sõlmitud kapitalirendi lepingud tegevusala järgi, 2000–2004**
 Table 10 **Enterprises' financial leasing by economic activity, 2000–2004**
 (jooksev hinnad, tuhat krooni — current prices, thousand kroons)

Tegevusala	2000	2001	2002	2003	2003	Economic activity
Põllumajandus, jahindus ja metsamajandus	255 631	416 687	550 753	430 253	529 509	Agriculture, hunting and forestry
Kalapüük	425	1 472	7 339	2 875	6 003	Fishing
Mäetööstus	12 319	14 684	49 513	61 772	56 435	Mining
Töötlev tööstus	577 715	760 214	896 794	882 362	1 177 798	Manufacturing
Elektrienergia-, gaasi- ja veevarustus	102 470	68 102	795 144	64 615	1 231 539	Electricity, steam, gas and water supply
Ehitus	107 142	250 757	371 352	435 109	359 610	Construction
Hulgi- ja jaekaubandus; mootorsõidukite, mootorrataste, isiklike tarbeesemete ning kodumasinade remont	431 166	503 507	659 201	907 635	631 928	Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods
Hotellid ja restoranid	16 589	27 044	31 673	77 222	32 179	Hotels and restaurants
Veondus, laondus ja side	920 438	864 525	1 005 663	2 178 563	2 277 311	Transport, storage and communication
Kinnisvara, rentimine ja äritegevus	419 868	393 825	473 600	542 442	879 180	Real estate, renting and business activities
Haridus	1 654	2 126	22 680	8 560	12 436	Education
Tervishoid ja sotsiaalhoolekanne	18 655	32 970	49 049	84 147	63 989	Health and social work
Muu ühiskonna-, sotsiaal- ja isikuteenindus	65 158	73 820	107 042	120 951	153 189	Other community, social and personal service activities
KOKKU	2 929 230	3 409 734	5 019 804	5 796 506	7 411 106	TOTAL

Diagramm 3 **Ettevõtete investeeringud põhivara liigi järgi, 1996–2004**
 Diagramm 3 **Enterprises' investments by kind of fixed assets, 1996–2004**

Mõisted

Bilansimaht

Käibevara pluss põhivara võrdub lühiajalised kohustused pluss pikaajalised kohustused pluss omakapital. Põhivara sisaldab finantsvara, nii materiaalsel kui ka immateriaalsel põhivara ja kinnisvarainvesteeringuid.

Ettevõtete arv

Tegutsevate ettevõtete arv ehk ettevõtted, kellel oli aruandeperioodil finantsmajanduslik tegevus (käive, kulud jne).

Investeeringud põhivarasse	Vaadeldaval ajavahemikul soetatud ehitiste, maa, masinate, seadmete, transpordivahendite, sisseseade ja muu inventari maksumus; uusehituse ning olemasoleva põhivara laiendamise, rekonstrueerimise ja renoveerimise puhul ka tehtud tööde maksumus; investeeringud immateriaalsesse põhivarasse ja väärisesemetesse.
Kapitalirent	Aruandeperioodil sõlmitud kapitalirendilepinguga omandatud materiaalse põhivara lepingujärgne koguväärtus ilma intressita.
Kasum majandustegevusest	Ärikasum pluss finantstulud miinus finantskulud.
Kogukasum	Realiseerimise netokäive miinus kulud kokku (realiseeritud toodete kulud ja tegevuskulud).
Kumulatiivne protsent kogu netokäibest	Nelikute summeeritud netokäivate osatähtsus kogu netokäibes.
Käibe puhaskasum	Mõõdab puhaskasumit müügi ühe krooni kohta. Näitaja väärtus on väljendatud protsentides; mida suurem see on, seda rohkem kasumit on teenitud müügi ühe krooni kohta.
Palk	Tasu, mida tööandja arvestab kõikidele töötajatele aruandeperioodil tehtud töö eest.
Puhaskasum	Aruandeaasta puhaskasum (-kahjum) on kasumiaruande kõigi tulusummade ja kõigi kulusummade vahe.
Realiseerimise netokäive	Kõikide nii põhi- kui ka kõrvaltegevusena valmistatud toodete, teenuste ja kaupade müügist saadud või saadaolev müügitulu, mis ei sisalda käibemaksu ega aktsiise. Müügitulu võrdub saadud või saadaoleva tasuga ja arvestatakse tekkepõhiselt. Tabelites esitatud näitaja "realiseerimise netokäive" sisaldab dotatsioone, s.o riigi- ja kohalikust eelarvest või Euroopa Liidu institutsioonidelt saadud tegevuskulude sihtfinantseerimine, finantsabi.
Tööga hõivatud isikud	Kõigi ettevõttes töötavate isikute arv olenemata nende tööaegala pikkusest. Tööga hõivatud isikute arvu mõõdetakse aastakeskmisena. Tööga hõivatud isikute hulka kuuluvad: <ul style="list-style-type: none"> — ettevõttes töötavad omanikud ja nende tasuta töötavad pereliikmed; — täis- või osatööajaga töötajad, kes on töö eest tasu saajate nimekirjas; — isikud, kes töötavad väljaspool ettevõtet (turustuspersonal jt), kuid kuuluvad ettevõtte töötajate koosseisu ja on töö eest tasu saajate nimekirjas; — ajutiselt töölt puuduvad isikud (haiguslehel, tasulisel puhkusel, õppepuhkusel olijad, streikijad jt); — hooajatöötajad, praktikandid (õpipoisid) ja kodustöötajad, kes on töö eest tasu saajate nimekirjas; — töövõtulepinguga töötavad isikud.
Töötajad	Kõik ettevõttes tööandjaga kokkuleppe (lepingu) alusel töötavad isikud, kes saavad töö eest tasu rahas (palk, töötasu, honorar, tänuraha, tükitöötasu, kompensatsioon). Töötajate arvu mõõdetakse aastakeskmisena.
Tööviljakus	Realiseerimise netokäive töötaja kohta.
Ärikasum	Kogukasum pluss muud äritulud miinus ärikulud.

Metoodika

Majandusnäitajate statistika iseloomustab ettevõtete finantsmajanduslikku tegevust. Majandusnäitajad ei sisalda eelarveliste asutuste ega organisatsioonide, füüsilisest isikust ettevõtjate ega talude andmeid, samuti finantsvahendusettevõtete andmeid, sest neil on teistest ettevõtetest erinev bilansi ja kasumiaruande skeem.

Vaadeldakse tegutsevaid ettevõtteid. Küsitletakse kõiki riigi- ja kohaliku omavalitsuse ettevõtteid ning 20 või enama töötajaga eraettevõtteid. Ülejäänud Eesti ja välismaa eraõiguslikele isikutele kuuluvatest ettevõtetest tehakse küsitlemiseks lihtne juhuslik valik. Kogutud andmed laiendatakse ettevõtete üldkogumile, s.t arvutatakse üldkogumi näitajate hinnanguline suurus.

Realiseerimise netokäibe kontsentratsiooni tabeli koostamisel võeti igalt tabelis esitatud tegevusalalt 20 suurima netokäibega ettevõtet. Need 20 ettevõtet jaotati omakorda netokäibe suuruse järgi viide gruppi, igas grupis neli ettevõtet (esimene nelik, teine nelik jne).

Kirjandust

Eesti piirkondlik statistika. 2004. *Regional Statistics of Estonia*. Aastakogumik. E-väljaanne.
Ettevõtete majandusnäitajad. 2004. *Financial Statistics of Enterprises*. Aastakogumik.
Tallinn, 2006.

Definitions

Balance sheet total	<i>Current assets + fixed assets = current liabilities + long-term liabilities + equity. The fixed assets contain financial assets, both non-current tangible assets and intangible assets, and also investment properties.</i>
Cumulative percentage of total net sales	<i>Proportion of net sales of four enterprises in total net sales.</i>
Financial leasing'	<i>Protracted lease contract according to which all risks and rewards of ownership are transferred from lessor to lessee. The value of tangible goods acquired through financial leasing corresponds to the contracting value of the good if it would have been purchased. The value should be recorded at the time when the good is delivered to the lessee. Annual payments for assets used under financial leasing should be excluded.</i>
Investments in fixed assets	<i>The cost of buildings, equipment, machinery, vehicles, installation, etc. purchased in the reference period; in the case of construction and reconstruction of the existing fixed assets, it includes also the cost of work done; investments in intangible goods and in valuables.</i>
Net profit	<i>Net sales + other revenue + financial income + extraordinary income – costs total – other expenses – financial costs – extraordinary costs – provision for taxes.</i>
Net sales	<i>The revenue from the sale of goods and services, which does not include VAT and excises. In tables the indicator 'Net sales' generally includes subsidies.</i>
Number of enterprises	<i>Enterprises, which were economically active in the reference period (had sales, expenditure, etc.).</i>
Number of persons employed	<i>Total number of persons who work in the enterprise, irrespective of the length of their working week. The number of persons employed is measured as an annual average. Employed persons include:</i> <ul style="list-style-type: none"> — <i>working proprietors and unpaid family members;</i> — <i>full- and part-time employees who are on the pay-roll;</i> — <i>persons who work outside the unit (sales representatives, delivery personnel, repair and maintenance teams, etc.) but who are in the staff list and on the pay-roll of the enterprise;</i> — <i>persons temporarily absent from work (persons on sick leave, paid leave, study leave, on strike, etc.)</i> — <i>seasonal workers, trainees (apprentices) and homeworkers who are on the pay-roll;</i> — <i>persons employed under contract for services.</i>
Number of employees	<i>Persons who work for an employer and who have a contract of employment and receive compensation in the form of wages, salaries, fees, gratuities, piecework pay or remuneration in kind. Number of employees is measured as an annual average.</i>
Operating profit	<i>Total profit + other revenue from business minus business expenses.</i>
Productivity of labour	<i>Net sales to average number of employees.</i>
Profit from normal operations	<i>Operating profit + financial revenue minus financial expenses.</i>
Profit margin	<i>Shows how much profit comes from every kroon of sales. The value of ratio is indicated in percentages.</i>
Total profit	<i>Net sales minus costs total (costs of goods sold and operating expenses).</i>
Wages and salaries	<i>The total remuneration payable to all persons counted on the payroll (including homeworkers), in return for work done during the reference period.</i>

Methodology

Financial statistics characterize the financial activity of non-financial enterprises. Financial statistics do not include the data of budgetary institutions or organisations, sole proprietors, farms and enterprises of financial intermediation, as their structure of balance and profit statement differ from that of other enterprises.

The survey population consists of economically active enterprises. All state and municipal enterprises as well as enterprises with 20 or more employees are completely enumerated. The rest of enterprises belonging to Estonian and foreign persons in private law are sampled. The data collected by sample survey were expanded to the whole population.

When drawing up the table on the concentration of net sales, 20 enterprises with the largest net sales were taken from each economic activity presented in the table. These 20 enterprises were in their turn divided into five groups by the amount of net sales, with four enterprises in each group (first four, second four, etc.).

Publications

Eesti piirkondlik statistika. 2004. Regional Statistics of Estonia. Yearbook. E-publication.

Ettevõtete majandusnäitajad. 2004. Financial Statistics of Enterprises. Yearbook. Tallinn, 2006.

MAJANDUSÜKSUSED

Tabel 1	Ettevõtjad äriregistris, mittetulundusühingud ja sihtasutused mittetulundusühingute ja sihtasutuste registris maakonna järgi, 2005.....	287
Tabel 2	Ettevõtjad äriregistris õigusliku vormi ja maakonna järgi, 2005.....	287
Tabel 3	Ettevõtjad äriregistris õigusliku vormi ja tegevusala järgi, 2005.....	288
Tabel 4	Statistilisse profiili kuuluvad üksused õigusliku vormi ja tegevusala järgi, 2005.....	289
Tabel 5	Statistilisse profiili kuuluvad ettevõtjad õigusliku vormi ja maakonna järgi, 2005.....	290
Tabel 6	Statistilisse profiili kuuluvad ettevõtjad töötajate arvu ja tegevusala järgi, 2005.....	290
Tabel 7	Statistilisse profiili kuuluvad ettevõtjad omaniku liigi ja tegevusala järgi, 2005.....	291
Tabel 8	Statistilisse profiili kuuluvad ettevõtjad töötajate arvu ja maakonna järgi, 2005.....	291
Tabel 9	Statistilisse profiili kuuluvad kasumitaotluseta üksused õigusliku vormi ja maakonna järgi, 2005.....	292
Tabel 10	Statistilisse profiili kuuluvad ettevõtjad tegevusala järgi, 1997, 2002–2005.....	292
Tabel 11	Statistilisse profiili kuuluvad ettevõtjad töötajate arvu järgi, 1997, 2002–2005.....	293
Tabel 12	Statistilisse profiili kuuluvad ettevõtjad omaniku liigi järgi, 1997, 2002–2005.....	293
Tabel 13	Statistilisse profiili kuuluvad üksused õigusliku vormi järgi, 2001–2005.....	293
Tabel 14	Statistilisse profiili kuuluvad riigi- ja kohaliku omavalitsuse asutused tegevusala järgi, 1997, 2002–2005.....	293
Tabel 15	Statistilisse profiili kuuluvad mittetulundusühingud ja sihtasutused tegevusala järgi, 1997, 2002–2005.....	294
Tabel 16	Kontsernid tegevusala ja tüübi järgi, 2004–2005.....	295

ECONOMIC UNITS

Tabel 1	<i>Entrepreneurs in commercial register, non-profit associations and foundations in non-profit associations and foundations register by counties, 2005.....</i>	<i>287</i>
Table 2	<i>Entrepreneurs in commercial register by legal form and by counties, 2005.....</i>	<i>287</i>
Table 3	<i>Entrepreneurs in commercial register by legal form and by economic activity, 2005.....</i>	<i>288</i>
Table 4	<i>Units in the statistical profile by legal form and by economic activity, 2005.....</i>	<i>289</i>
Table 5	<i>Entrepreneurs in the statistical profile by legal form and by counties, 2005.....</i>	<i>290</i>
Table 6	<i>Entrepreneurs in the statistical profile by number of employees and by economic activity, 2005.....</i>	<i>290</i>
Table 7	<i>Entrepreneurs in the statistical profile by type of owner and by economic activity, 2005...</i>	<i>291</i>
Table 8	<i>Entrepreneurs in the statistical profile by number of employees and by counties, 2005....</i>	<i>291</i>
Table 9	<i>Non-profit associations, foundations and institutions in the statistical profile by legal form and by counties, 2005.....</i>	<i>292</i>
Table 10	<i>Entrepreneurs in the statistical profile by economic activity, 1997, 2002–2005.....</i>	<i>292</i>
Table 11	<i>Entrepreneurs in the statistical profile by number of employees, 1997, 2002–2005.....</i>	<i>293</i>
Table 12	<i>Entrepreneurs in the statistical profile by type of owner, 1997, 2002–2005.....</i>	<i>293</i>
Table 13	<i>Units in the statistical profile by legal form, 2001–2005.....</i>	<i>293</i>
Table 14	<i>Government and local government institutions in the statistical profile by economic activity, 1997, 2002–2005.....</i>	<i>294</i>
Table 15	<i>Non-profit associations, foundations and institutions in the statistical profile by economic activity, 1997, 2002–2005.....</i>	<i>294</i>
Table 16	<i>Enterprise groups by the type of control and by economic activity, 2004–2005.....</i>	<i>295</i>

Ülevaade

Peatükk esitab 2005. aasta lõpu seisuga juriidilistesse registritesse registreeritud majandusüksuste ning aastatel 1997 ja 2002–2005 statistilisse profiili kuulunud üksuste andmeid, s.t andmeid tegutsevate majandusüksuste kohta.

2005. aastal oli statistilises profiilis 126 845 majandusüksust — 25 635 kasumitaotluseta üksust, 50 476 äriühingut ja välismaa äriühingute filiaali, 50 734 füüsilisest isikust ettevõtjat, kellest 14 886 oli kantud äriregistrisse ning ülejäänud olid registreeritud ainult maksukohustuslaste registris Maksu- ja Tolliametis.

Statistikaameti andmetel tegutses 2005. aastal 68% äriregistrisse registreeritud ettevõtjatest.

Aktsiaseltsid ja osaühingud olid võrreldes teiste registreeritud ettevõtluse vormidega aktiivsemad. Registreeritud aktsiaseltsidest oli majanduslikult aktiivseid 80%, osaühingutest 68%, usaldusühingutest aga vaid 23%. Maakondades oli majanduslikult aktiivseid ettevõtjaid registreeritustest üldjuhul 63–68%. Teistest eristub Pärnu maakond, kus aktiivseid ettevõtjaid oli registreeritustest 75%, järgnevad Rapla, Viljandi ja Põlva maakond (72%). Kõige vähem tegutses ettevõtjaid Hiiu ja Jõgeva maakonnas — 63% registreeritustest.

2005. aasta statistilisse profiili kuuluvate üksuste ehk aktiivsete majandusüksuste arv kasvas eelmise aastaga võrreldes 7%. Jätkuvalt suurenes majanduslikult aktiivsete osaühingute arv, võrreldes 2004. aastaga oli neid 10% rohkem. Aktsiaseltside arv on stabiilselt kahanenud, võrreldes 2004. aastaga oli neid 5% vähem. Nelja viimase aastaga on majanduslikult aktiivsete aktsiaseltside arv vähenenud neljandiku.

Plahvatuslikult kasvas 2005. aastal ehitusega tegelevate ettevõtjate arv — 880 võrra ehk 20%. Tavapäraselt suurenes kinnisvara ja muu äritegevusega tegelevate ettevõtjate arv, neid tuli juurde 14%. Kõige vähem muutunud valdkond oli 2005. aastal kaubandus, kus tegutsevate üksuste juurdekasv oli vaid 2%, kuigi veel 2004. aastal oli kaubandus üks enim kasvav valdkond.

2005. aasta riigi- ja kohaliku omavalitsuse asutuste statistiline profiil jäi peaaegu samaks, täheldatav on vaid mõneprotsendiline vähenemine viimastel aastatel. Mittetulundusühingute ning sihtasutuste arv on uute registreeritud üksuste arvelt pidevalt suurenenud. Eestis ei ole nende majandusliku aktiivsuse kindlakstegemiseks head administratiivset allikat.

Töötajate arvu järgi vaadelduna pole ettevõtjate osatähtsus aastate vältel peaaegu muutunud. 2005. aastal hõlmasid endiselt kõige suurema osa — 88% — mikroettevõtteid (alla 10 töötajat), väikesi ettevõtteid (10–49 töötajat) oli 10%, keskmise suurusega ettevõtteid (50–250 töötajat) 2% ja suuri ettevõtteid (rohkem kui 250 töötajat) alla 1%.

Overview

The chapter presents data on economic units registered in the legal registers as at the end of 2005 and the data of statistical profile, i.e. the data of economically active units in 1997 and in 2002–2005.

The statistical profile of 2005 included 126,845 economic units — 25,635 non-profit associations, foundations and institutions, 50,476 companies and branches of foreign companies, 50,734 sole proprietors, of which 14,886 were registered in the Commercial Register. Others were registered only in the Register of Taxable Persons in Tax and Customs Board.

According to the data of Statistics Estonia, in 2005 active entrepreneurs accounted for 68% of the registered entrepreneurs in the Commercial Register.

Private limited companies and public limited companies were much more active compared to other registered legal forms of entrepreneurship. Among registered public and private limited companies 80% and 68% were active, among limited partnerships only 23%. By counties the number of active entrepreneurs accounted mostly for 63–68% of the registered ones. In Pärnu county the percentage of active entrepreneurs was slightly larger — 75%, followed by Rapla, Viljandi and Põlva counties (72%). The smallest percentage of active entrepreneurs was in Hiiu and Jõgeva counties — 63%.

The number of economically active units or the statistical profile 2005 compared to the statistical profile 2004 has increased by 7%. The growth in the number of economically active private limited companies continued, compared to 2004, their number has increased by 10%. The number of public limited companies has continuously decreased — by 5% compared to 2004. During the last four years the number of economically active public limited companies has decreased by a quarter.

In 2005 the number of entrepreneurs in the field of construction increased explosively. There was a growth by 880 units (20%). As usual, the number of entrepreneurs dealing with real estate and other business activities is continually increasing (14%). But the increase in the number of entrepreneurs dealing with trade has stopped, compared to 2004 the increase is

only 2% which is the smallest change compared to the last two years although it should be admitted that trade used to be one of the most growing branches.

The statistical profile 2005 of government and local government institutions remained almost on the same level. The number of non-profit associations and foundations in the statistical profile has continuously increased, mainly on account of new registered units, because there is not yet a suitable administrative source in Estonia for determining the economic activity of units.

By number of employees, the share of enterprises has not changed much. In 2005, micro enterprises (with less than 10 employees) accounted for the largest share of enterprises (88%), small enterprises (10–49 employees) accounted for 101%, medium enterprises (50–250 employees) for 2% and large enterprises (more than 250 employees) — less than 1%.

Tabel 1 **Ettevõtjad äriregistris, mittetulundusühingud ja sihtasutused mittetulundusühingute ja sihtasutuste registris maakonna järgi, 2005^a**

Table 1 *Entrepreneurs in commercial register, non-profit associations and foundations in non-profit associations and foundations register by counties, 2005^a*
(aasta lõpus — at end-year)

Maakond County	Ettevõtjad Entrepreneurs	Mittetulundusühingud Non-profit associations	Sihtasutused Foundations	Kokku Total
Harju	51 248	10 143	333	61 724
Tallinn	43 549	7 916	298	51 763
Hiiu	936	246	9	1 191
Ida-Viru	5 446	2 376	35	7 857
Jõgeva	2 119	417	16	2 552
Järva	1 910	515	8	2 433
Lääne	1 825	590	18	2 433
Lääne-Viru	4 121	1 036	16	5 173
Põlva	1 594	390	11	1 995
Pärnu	5 857	1 331	43	7 231
Rapla	2 129	592	13	2 734
Saare	2 761	697	25	3 483
Tartu	9 330	2 623	103	12 056
Valga	1 736	509	23	2 268
Viljandi	2 998	690	24	3 712
Võru	2 002	566	12	2 580
KOKKU — TOTAL	96 012	22 721	689	119 422

Tabel 2 **Ettevõtjad äriregistris õigusliku vormi ja maakonna järgi, 2005^a**

Table 2 *Entrepreneurs in commercial register by legal form and by counties, 2005^a*
(aasta lõpus — at end-year)

Maakond County	Füüsilisest isikust ettevõtjad Sole proprietors	Äriühingud					Välismaa äriühingute filiaalid Branches of foreign companies	Kokku Total
		täis-ühingud Companies	usaldus-ühingud limited partnerships	osa-ühingud private limited companies	aktsia-seltsid public limited companies	tulundus-ühistud commercial associations		
Harju	4 295	179	253	42 096	3 791	255	379	51 248
Tallinn	3 049	152	226	36 290	3 294	182	356	43 549
Hiiu	515	1	3	365	40	12	-	936
Ida-Viru	1 930	59	51	3 012	285	104	5	5 446
Jõgeva	1 194	3	4	830	63	25	-	2 119
Järva	945	5	1	861	80	18	-	1 910
Lääne	862	12	2	843	84	20	2	1 825
Lääne-Viru	1 890	11	106	1 870	211	32	1	4 121
Põlva	703	8	4	784	69	26	-	1 594
Pärnu	2 035	6	9	3 475	280	46	6	5 857
Rapla	899	7	3	1 124	68	27	1	2 129
Saare	1 227	16	205	1 179	103	30	1	2 761
Tartu	1 969	45	38	6 660	572	31	15	9 330
Valga	792	14	4	824	83	19	-	1 736
Viljandi	1 491	5	23	1 320	130	27	2	2 998
Võru	924	7	2	957	86	23	3	2 002
KOKKU — TOTAL	21 671	378	708	66 200	5 945	695	415	96 012

^a Registre ja Infosüsteemide Keskuse keskandmebaasi andmed.

^a Data of the central database of the Centre of Registers and Infosystems.

Tabel 3 **Ettevõtjad äriregistris õigusliku vormi ja tegevusala järgi, 2005^a**
 Table 3 *Entrepreneurs in commercial register by legal form and by economic activity, 2005^a*
 (aasta lõpus — at end-year)

Tegevusala	Füüsilisest isikust ettevõtjad <i>Sole proprietors</i>	Äriühingud					Välismaa äriühingute filiaalid <i>Branches of foreign companies</i>	Kokku <i>Total</i>	<i>Economic activity</i>
		täisühingud <i>Companies general partnerships</i>	usaldusühingud <i>limited partnerships</i>	osaühingud <i>private limited companies</i>	aktsiaseltsid <i>public limited companies</i>	tulundusühistud <i>commercial associations</i>			
Põllumajandus, jahindus ja metsamajandus	11 610	10	356	2 472	143	152	1	14 744	<i>Agriculture, hunting and forestry</i>
Kalapüük	1 516	5	1	175	20	21	-	1 738	<i>Fishing</i>
Mäetööstus	5	-	-	69	35	-	-	109	<i>Mining</i>
Töötlev tööstus	625	40	42	6 343	1 174	95	30	8 349	<i>Manufacturing</i>
Elektrienergia-, gaasi- ja veevarustus	7	-	2	213	95	6	-	323	<i>Electricity, gas and water supply</i>
Ehitus	256	16	29	4 616	443	50	13	5 423	<i>Construction</i>
Hulgi- ja jaekaubandus; ootorsõidukite, mootorrataste, isiklike tarbeesemete ning kodumasinat remont	2 016	124	95	25 052	1 617	164	131	29 199	<i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods</i>
Hotellid ja restoranid	456	26	7	2 164	144	19	2	2 818	<i>Hotels and restaurants</i>
Veondus, laondus ja side	3 732	13	17	4 076	620	30	43	8 531	<i>Transport, storage and communication</i>
Finantsvahendus	15	1	6	1 390	248	19	14	1 693	<i>Financial intermediation</i>
Kinnisvara, rentimine ja äritegevus	873	115	122	16 273	1 197	98	167	18 845	<i>Real estate, renting and business activities</i>
Avalik haldus ja riigikaitse; kohustuslik sotsiaalkindlustus	-	-	-	6	1	-	-	7	<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>
Haridus	85	2	14	573	28	9	6	717	<i>Education</i>
Tervishoid ja sotsiaalhoolekanne	203	6	2	931	66	5	3	1 216	<i>Health and social work</i>
Muu ühiskonna-, sotsiaal- ja isikuteenindus	271	20	14	1 816	113	27	4	2 265	<i>Other community, social and personal service activities</i>
Palgatöötajatega kodumajapidamised	-	-	-	-	-	-	-	-	<i>Services to private households</i>
Tegevusala täpsustamata	1	-	1	31	1	-	1	35	<i>Economic activity unknown</i>
KOKKU	21 671	378	708	66 200	5 945	695	415	96 012	TOTAL

^a Registre ja Infosüsteemide Keskuse keskandmebaasi andmed.

^a *Data of the central database of the Ministry of Justice Centre of Registers.*

Tabel 4 Statistilisse profiili kuuluvad üksused õigusliku vormi ja tegevusala järgi, 2005

Table 4 Units in the statistical profile by legal form and by economic activity, 2005

Tegevusala	Füüsilisest isikust ettevõtjad		Äriühingud ja välismaa äriühingute filiaalid	Mittetulundusühingud	Sihtasutused	Riiklikud üksused	Kohaliku omavalitsuse üksused	Kokku	Economic activity
	äriregister ^a	Maksu- ja Tolliamet ^b							
	Sole proprietors		Companies and branches of foreign companies	Non-profit associations	Foundations	Government institutions	Local government institutions	Total	
	Commercial Register ^a	Tax and Customs Board ^b							
Põllumajandus, jahindus ja metsamajandus	7 518	7 320	1 900	147	2	2	-	16 889	Agriculture, hunting and forestry
Kalapüük	953	225	143	1	1	1	-	1 324	Fishing
Mäetööstus	1	13	80	-	-	-	1	95	Mining
Töötlev tööstus	462	1 768	5 770	14	5	1	-	8 020	Manufacturing
Elektrienergia-, gaasi- ja veevarustus	3	98	274	3	-	-	9	387	Electricity, gas and water supply
Ehitus	198	2 031	4 304	-	-	6	-	6 539	Construction
Hulgi- ja jaekaubandus; mootorsõidukite, mootorrataste, isiklike tarbesemete ning kodumasinatate remont	1 236	3 800	17 062	3	-	-	2	22 103	Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods
Hotellid ja restoranid	412	257	1 744	10	2	-	1	2 426	Hotels and restaurants
Veondus, laondus ja side	2 879	1 316	3 459	21	8	-	4	7 687	Transport, storage and communication
Finantsvahendus	9	400	657	2	5	2	-	1 075	Financial intermediation
Kinnisvara, rentimine ja äritegevus	751	7 818	12 323	10 961	65	32	13	31 963	Real estate, renting and business activities
Avalik haldus ja riigikaitse; kohustuslik sotsiaalkindlustus	-	-	-	46	7	238	293	584	Public administration and defence; compulsory social security
Haridus	69	530	439	258	22	90	1 221	2 625	Education
Tervishoid ja sotsiaalhoolekanne	170	673	888	422	92	40	134	2 419	Health and social work
Muu ühiskonna-, sotsiaal- ja isikuteenindus	225	7 740	1 433	10 055	424	74	895	20 846	Other community, social and personal service activities
Palgatöötajatega kodumajapidamised	-	25	-	-	-	-	-	25	Services to private households
Tegevusala täpsustamata	-	1 834	-	-	-	-	-	-	Economic activity unknown
KOKKU	14 886	35 848	50 476	21 943	633	486	2 573	126 845	TOTAL

^a Äriregistris registreeritud tegutsevad füüsilisest isikust ettevõtjad.

^b Maksukohustuslaste registris registreeritud tegutsevad füüsilisest isikust ettevõtjad, kes pole registreeritud äriregistris.

^a Economically active sole proprietors who have been registered in the Commercial Register.

^b Economically active sole proprietors who have been registered in the Register of Taxable Persons and which are not registered in the Commercial Register.

Tabel 5 Statistilisse profiili kuuluvad ettevõtjad õigusliku vormi ja maakonna järgi, 2005^{ab}Table 5 Entrepreneurs in the statistical profile by legal form and by counties, 2005^{ab}

Maakond County	Füüsilisest isikust ettevõtjad Sole proprietors	Äriühingud Companies					Välismaa äriühingute filiaalid Branches of foreign companies	Kokku Total
		täisühingud general partnerships	usaldusühingud limited partnerships	osaühingud private limited companies	aktsiaseltsid public limited companies	tulundusühistud commercial associations		
Harju	3 037	66	89	27 611	3 020	120	165	34 108
Tallinn	2 180	51	78	23 542	2 608	80	157	28 696
Hiiu	293	1	3	249	35	8	-	589
Ida-Viru	1 234	21	28	2 151	203	57	1	3 695
Jõgeva	771	2	1	618	45	16	-	1 453
Järva	560	3	1	608	74	14	-	1 260
Lääne	567	6	-	593	70	12	-	1 248
Lääne-Viru	1 134	4	4	1 346	169	19	1	2 677
Põlva	522	3	4	554	48	16	-	1 147
Pärnu	1 624	4	4	2 524	221	23	1	4 401
Rapla	659	1	-	826	55	15	1	1 557
Saare	879	3	3	839	82	15	-	1 821
Tartu	1 375	13	11	4 684	461	20	9	6 573
Valga	565	6	2	583	67	9	-	1 232
Viljandi	988	1	15	1 041	114	13	1	2 173
Võru	678	1	1	666	67	14	1	1 428
KOKKU TOTAL	14 886	135	166	44 893	4 731	371	180	65 362

Tabel 6 Statistilisse profiili kuuluvad ettevõtjad töötajate arvu ja tegevusala järgi, 2005^aTable 6 Entrepreneurs in the statistical profile by number of employees and by economic activity, 2005^a

Tegevusala	250 ja enam 250 and more	50–249	10–49	Vähem kui 10 Less than 10	Kokku Total	Economic activity
Põllumajandus, jahindus ja metsamajandus	2	54	365	8 997	9 418	Agriculture, hunting and forestry
Kalapüük	-	5	20	1 071	1 096	Fishing
Mäetööstus	2	10	32	37	81	Mining
Töötlev tööstus	74	498	1 456	4 204	6 232	Manufacturing
Elektrienergia-, gaasi- ja veevarustus	6	22	87	162	277	Electricity, gas and water supply
Ehitus	13	123	823	3 543	4 502	Construction
Hulgi- ja jaekaubandus; mootorsõidukite, mootorrataste, isiklike tarbeesemete ning kodumasinatate remont	26	189	1 586	16 497	18 298	Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods
Hotellid ja restoranid	3	50	395	1 708	2 156	Hotels and restaurants
Veondus, laondus ja side	15	121	529	5 673	6 338	Transport, storage and communication
Finantsvahendus	5	17	39	605	666	Financial intermediation
Kinnisvara, rentimine ja äritegevus	11	119	807	12 137	13 074	Real estate, renting and business activities
Avalik haldus ja riigikaitse; kohustuslik sotsiaalkindlustus	-	-	-	-	-	Public administration and defence; compulsory social security
Haridus	1	7	63	437	508	Education
Tervishoid ja sotsiaalhoolekanne	9	34	158	857	1 058	Health and social work
Muu ühiskonna-, sotsiaal- ja isikuteenindus	1	39	159	1 459	1 658	Other community, social and personal service activities
Palgatöötajatega kodumajapidamised	-	0	0	0	0	Services to private households
KOKKU	168	1 288	6 519	57 387	65 362	TOTAL

^a Äriregistris registreeritud majanduslikult aktiivsete füüsilisest isikust ettevõtjate andmed, v.a ainult maksukohustuslaste registris registreeritud füüsilisest isikust ettevõtjate andmed.

^b Ettevõtjad on jaotatud maakondadesse kontaktaadressi järgi.

^a Including the data on economically active sole proprietors registered in the Commercial Register and excluding the data on economically active sole proprietors registered only in the Register of Taxable Persons.

^b Entrepreneurs have been distributed by counties according to their contact address.

Tabel 7 Statistilisse profiili kuuluvad ettevõtjad omaniku liigi ja tegevusala järgi, 2005^a
Table 7 Entrepreneurs in the statistical profile by type of owner and by economic activity, 2005^a

Tegevusala	Riik	Kohalik oma- valitsus	Eesti era- omanik	Välis- maa omanik	Kokku	Economic activity
	State	Local government	Estonian private owner	Foreign owner	Total	
Põllumajandus, jahindus ja metsamajandus	3	1	9 311	103	9 418	Agriculture, hunting and forestry
Kalapüük	-	-	1 093	3	1 096	Fishing
Mäetööstus	1	-	64	16	81	Mining
Töötlev tööstus	7	3	5 517	705	6 232	Manufacturing
Elektrienergia-, gaasi- ja veevarustus	7	119	128	23	277	Electricity, gas and water supply
Ehitus	2	5	4 292	203	4 502	Construction
Hulgi- ja jaekaubandus; mootorsõidukite, mootorrataste, isiklike tarbeesemete ning kodu- masinate remont	8	1	16 534	1 755	18 298	Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods
Hotellid ja restoranid	2	1	2 045	108	2 156	Hotels and restaurants
Veondus, laondus ja side	14	6	6 043	275	6 338	Transport, storage and communication
Finantsvahendus	-	-	557	109	666	Financial intermediation
Kinnisvara, rentimine ja äritegevus	22	58	11 739	1 255	13 074	Real estate, renting and business activities
Avalik haldus ja riigikaitse; kohustuslik sotsiaalkindlustus	-	-	-	-	-	Public administration and defence; compulsory social security
Haridus	-	-	487	21	508	Education
Tervishoid ja sotsiaalhoolekanne	-	26	1 013	19	1 058	Health and social work
Muu ühiskonna-, sotsiaal- ja isikuteenindus	8	26	1 557	67	1 658	Other community, social and personal service activities
Palgatöötajatega kodumajapidamised	-	-	-	-	-	Services to private households
KOKKU	74	246	60 380	4 662	65 362	TOTAL

^a Ärireistris registreeritud majanduslikult aktiivsete füüsilisest isikust ettevõtjate andmed, v.a ainult maksukohustuslaste registris registreeritud füüsilisest isikust ettevõtjate andmed.

^a Including the data on economically active sole proprietors registered in the Commercial Register and excluding the data on economically active sole proprietors registered only in the Register of Taxable Persons.

Tabel 8 Statistilisse profiili kuuluvad ettevõtjad töötajate arvu ja maakonna järgi, 2005^{ab}
Table 8 Entrepreneurs in the statistical profile by number of employees and by counties, 2005^{ab}

Maakond	250 ja enam	50–249	10–49	Vähem kui 10	Kokku
County	250 and more			Less than 10	Total
Harju	97	734	3 552	29 725	34 108
Tallinn	85	609	2 989	25 013	28 696
Hiiu	-	6	39	544	589
Ida-Viru	17	101	413	3 164	3 695
Jõgeva	-	21	115	1 317	1 453
Järva	5	32	127	1 096	1 260
Lääne	1	22	107	1 118	1 248
Lääne-Viru	9	43	277	2 348	2 677
Põlva	1	20	80	1 046	1 147
Pärnu	10	63	404	3 924	4 401
Rapla	1	24	144	1 388	1 557
Saare	3	22	146	1 650	1 821
Tartu	13	104	722	5 734	6 573
Valga	4	18	106	1 104	1 232
Viljandi	4	47	167	1 955	2 173
Võru	3	31	120	1 274	1 428
KOKKU	168	1 288	6 519	57 387	65 362
TOTAL					

^a Ärireistris registreeritud majanduslikult aktiivsete füüsilisest isikust ettevõtjate andmed, v.a ainult maksukohustuslaste registris registreeritud füüsilisest isikust ettevõtjate andmed.

^b Ettevõtjad on jaotatud maakondadesse kontaktaadressi järgi.

^a Including the data on economically active sole proprietors registered in the Commercial Register and excluding the data on economically active sole proprietors registered only in the Register of Taxable Persons.

^b Entrepreneurs have been distributed by counties according to their contact address.

Tabel 9 Statistilisse profiili kuuluvad kasumitaotluseta üksused õigusliku vormi ja maakonna järgi, 2005^aTable 9 Non-profit associations, foundations and institutions in the statistical profile by legal form and by counties, 2005^a

Maakond <i>County</i>	Mittetulundus- ühingud <i>Non-profit associations</i>	Sihtasutused <i>Foundations</i>	Riiklikud üksused <i>Government institutions</i>	Kohaliku omavalitsuse üksused <i>Local government institutions</i>	Kokku <i>Total</i>
Harju	9 827	296	201	538	10 862
Tallinn	7 692	267	176	281	8 416
Hiiu	237	9	9	40	295
Ida-Viru	2 333	34	29	242	2 638
Jõgeva	401	16	15	121	553
Järva	502	8	13	129	652
Lääne	585	18	18	90	711
Lääne-Viru	955	15	23	170	1 163
Põlva	383	11	11	125	530
Pärnu	1 300	40	23	223	1 586
Rapla	556	10	14	139	719
Saare	621	22	19	123	785
Tartu	2 542	99	57	226	2 924
Valga	487	21	14	110	632
Viljandi	656	23	21	179	879
Võru	558	11	19	118	706
KOKKU	21 943	633	486	2 573	25 635
TOTAL					

^a Kasumitaotluseta üksused on jaotatud maakondadesse kontaktaadressi järgi.
Non-profit associations, foundations and institutions have been distributed by counties according to their contact address.

Tabel 10 Statistilisse profiili kuuluvad ettevõtjad tegevusala järgi, 1997, 2002–2005^aTable 10 Entrepreneurs in the statistical profile by economic activity, 1997, 2002–2005^a

Tegevusala	1997	2002	2003	2004	2005	<i>Economic activity</i>
Põllumajandus, jahindus ja metsamajandus	1 816	10 888	8 746	9 012	9 418	<i>Agriculture, hunting and forestry</i>
Kalapüük	719	1 187	963	1 142	1 096	<i>Fishing</i>
Mäetööstus	69	82	77	75	81	<i>Mining</i>
Töötlev tööstus	5 077	5 377	5 585	5 991	6 232	<i>Manufacturing</i>
Elektrienergia-, gaasi- ja veevarustus	296	276	275	282	277	<i>Electricity, gas and water supply</i>
Ehitus	2 257	2 851	3 084	3 622	4 502	<i>Construction</i>
Hulgi- ja jaekaubandus; mootorsõidukite, mootorrataste, isiklike tarbeesemete ning kodumasinade remont	17 583	16 123	16 345	17 928	18 298	<i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods</i>
Hotellid ja restoranid	1 577	1 956	1 968	1 990	2 156	<i>Hotels and restaurants</i>
Veondus, laondus ja side	1 945	5 745	5 796	6 006	6 338	<i>Transport, storage and communication</i>
Finantsvahendus	396	722	564	563	666	<i>Financial intermediation</i>
Kinnisvara, rentimine ja äritegevus	5 526	9 228	9 767	11 201	13 074	<i>Real estate, renting and business activities</i>
Avalik haldus ja riigikaitse; kohustuslik sotsiaalkindlustus	2	-	-	-	-	<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>
Haridus	392	445	455	464	508	<i>Education</i>
Tervishoid ja sotsiaalhoolekanne	465	836	924	1 007	1 058	<i>Health and social work</i>
Muu ühiskonna-, sotsiaal- ja isikuteenindus	1 231	1 467	1 486	1 599	1 658	<i>Other community, social and personal service activities</i>
Palgatöötajatega kodumajapidamised	7	-	-	-	-	<i>Services to private households</i>
KOKKU	39 358	57 183	56 035	60 882	65 362	TOTAL

Tabel 11 Statistilisse profiili kuuluvad ettevõtjad töötajate arvu järgi, 1997, 2002–2005^a
Table 11 Entrepreneurs in the statistical profile by number of employees, 1997, 2002–2005^a

Töötajate arv	1997	2002	2003	2004	2005	Number of employees
250 ja enam	165	156	156	167	168	250 and more
50–249	1 263	1 157	1 207	1 258	1 288	50–249
10–49	6 115	6 386	6 456	6 304	6 519	10–49
Vähem kui 10	31 815	49 484	48 216	53 153	57 387	Less than 10
KOKKU	39 358	57 183	56 035	60 882	65 362	TOTAL

^a Äriregistris registreeritud majanduslikult aktiivsete füüsilisest isikust ettevõtjate andmed, v.a ainult maksukohustuslaste registris registreeritud füüsilisest isikust ettevõtjate andmed.

^a Including the data on economically active sole proprietors registered in the Commercial Register and excluding the data on economically active sole proprietors registered only in the Register of Taxable Persons.

Tabel 12 Statistilisse profiili kuuluvad ettevõtjad omaniku liigi järgi, 1997, 2002–2005^a
Table 12 Entrepreneurs in the statistical profile by type of owner, 1997, 2001–2004^a

Omanik	1997	2002	2003	2004	2005	Owner
Riik	126	56	52	53	74	State
Kohalik omavalitsus	313	250	233	227	246	Local government
Eesti eraomanik	36 543	54 097	52 892	57 092	60 380	Estonian private owner
Välismaa omanik	2 376	2 780	2 856	3 510	4 662	Foreign owner
Muu	-	-	-	-	-	Other
KOKKU	39 358	57 183	56 035	60 882	65 362	TOTAL

^a Äriregistris registreeritud majanduslikult aktiivsete füüsilisest isikust ettevõtjate andmed, v.a ainult maksukohustuslaste registris registreeritud füüsilisest isikust ettevõtjate andmed.

^a Including the data on economically active sole proprietors registered in the Commercial Register and excluding the data on economically active sole proprietors registered only in the Register of Taxable Persons.

Tabel 13 Statistilisse profiili kuuluvad üksused õigusliku vormi järgi, 2001–2005
Table 13 Units in the statistical profile by legal form, 2001–2005

Õiguslik vorm	2001	2002	2003	2004	2005	Legal form
Füüsilisest isikust ettevõtjad	48 000	52 472	47 989	46 351	50 734	Sole proprietors
äriregister ^a	14 221	16 727	13 919	14 423	14 886	Commercial Register ^b
Maksu- ja Tolliamet ^b	33 779	35 745	34 070	31 928	35 848	Tax and Customs Board ^b
Äriühingud ja välismaa äriühingute filiaalid	39 793	40 456	42 116	46 459	50 476	Companies and branches of foreign companies
täisühingud	170	144	154	135	135	general partnerships
usaldusühingud	135	146	143	145	166	limited partnerships
osaühingud	32 024	33 507	35 954	40 609	44 893	private limited companies
aktsiaseltsid	6 620	5 941	5 200	4 982	4 731	public limited companies
tulundusühistud	654	542	492	412	371	commercial associations
välismaa äriühingute filiaalid	190	176	173	176	180	branches of foreign companies
Kasumitaotluseta üksused	19 483	21 333	23 144	24 615	25 635	Non-profit institutions
mittetulundusühingud	15 696	17 632	19 367	20 858	21 943	non-profit associations
sihtasutused	433	477	545	596	633	foundations
riiklikud üksused	661	626	609	508	486	government institutions
kohaliku omavalitsuse üksused	2 693	2 598	2 623	2 618	2 573	local government institutions
KOKKU	107 276	114 261	113 249	117 425	126 845	TOTAL

^a Äriregistris registreeritud tegutsevad füüsilisest isikust ettevõtjad.

^b Maksukohustuslaste registris registreeritud tegutsevad füüsilisest isikust ettevõtjad, kes pole registreeritud äriregistris.

^a Economically active sole proprietors who have been registered in the Commercial Register.

^b Economically active sole proprietors who have been registered in the Register of Taxable Persons and which are not registered in the Commercial Register.

Tabel 14 Statistilisse profiili kuuluvad riigi- ja kohaliku omavalitsuse asutused tegevusala järgi, 1997, 2002–2005
Table 14 Government and local government institutions in the statistical profile by economic activity, 1997, 2002–2005

Tegevusala	1997	2002	2003	2004	2005	Economic activity
Põllumajandus, jahindus ja metsamajandus	163	4	4	4	2	Agriculture, hunting and forestry
Kalapüük	-	1	1	1	1	Fishing
Mäetööstus	1	1	1	1	1	Mining
Töötlev tööstus	6		2	1	1	Manufacturing
Elektrienergia-, gaasi- ja veevarustus	54	11	13	9	9	Electricity, gas and water supply
Ehitus	22	9	7	6	6	Construction
Hulgi- ja jaekaubandus; mootorsõidukite, mootor-rataste, isiklike tarbe-esemete ning kodu-masinade remont	19	1	5	3	2	Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods
Hotellid ja restoranid	3	-	-	1	1	Hotels and restaurants
Veondus, laondus ja side	11	6	6	6	4	Transport, storage and communication
Finantsvahendus	2	4	4	2	2	Financial intermediation
Kinnisvara, rentimine ja äritegevus	160	72	76	60	45	Real estate, renting and business activities
Avalik haldus ja riigi-kaitse; kohustuslik sotsiaalkindlustus	729	583	606	559	531	Public administration and defence; compulsory social security
Haridus	1 096	1 341	1 348	1 340	1 311	Education
Tervishoid ja sotsiaalhoolekanne	341	214	190	178	174	Health and social work
Muu ühiskonna-, sotsiaal- ja isikuteenindus	298	977	969	990	969	Other community, social and personal service activities
Palgatöötajatega kodumajapidamised	-	-	-	-	-	Services to private households
KOKKU	2 905	3 224	3 232	3 161	3 059	TOTAL

Tabel 15 Statistilisse profiili kuuluvad mittetulundusühingud ja sihtasutused tegevusala järgi, 1997, 2002–2005
Table 15 Non-profit associations and foundations in the statistical profile by economic activity, 1997, 2002–2005

Tegevusala	1997	2002	2003	2004	2005	Economic activity
Põllumajandus, jahindus ja metsamajandus	66	98	104	102	149	Agriculture, hunting and forestry
Kalapüük	1	2	2	2	2	Fishing
Mäetööstus	-	-	-	-	-	Mining
Töötlev tööstus	3	13	14	17	19	Manufacturing
Elektrienergia-, gaasi- ja veevarustus	1	3	3	1	3	Electricity, gas and water supply
Ehitus	2	5	5	7	-	Construction
Hulgi- ja jaekaubandus; mootorsõidukite, mootor-rataste, isiklike tarbe-esemete ning kodumasinade remont	3	1	2	2	3	Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods
Hotellid ja restoranid	-	7	8	8	12	Hotels and restaurants
Veondus, laondus ja side	6	21	23	25	29	Transport, storage and communication
Finantsvahendus	-	4	3	5	7	Financial intermediation
Kinnisvara, rentimine ja äritegevus	4 650	9 344	10 161	10 648	11 026	Real estate, renting and business activities

Tabel 15 Statistilisse profiili kuuluvad mittetulundusühingud ja sihtasutused tegevusala järgi, 1997, 2002–2005

Table 15 Non-profit associations and foundations in the statistical profile by economic activity, 1997, 2002–2005

Tegevusala	1997	2002	2003	2004	2005	Järg — Cont. Economic activity
Avalik haldus ja riigikaitse; kohustuslik sotsiaalkindlustus	3	12	13	64	53	Public administration and defence; compulsory social security
Haridus	80	184	207	240	280	Education
Tervishoid ja sotsiaalhoolekanne	164	221	441	486	514	Health and social work
Muu ühiskonna-, sotsiaal- ja isikuteenindus	5 308	8 194	8 926	9 847	10 479	Other community, social and personal service activities
Palgatöötajatega kodumajapidamised	-	-	-	-	-	Services to private households
KOKKU	10 287	18 109	19 912	21 454	22 576	TOTAL

Tabel 16 Kontsernid tegevusala ja tüübi järgi, 2004–2005

Table 16 Enterprise Groups by the type of control and by economic activity, 2004–2005

Tegevusala	2004			2005			Economic activity
	Kokku Total	Eesti kont- sernid All- resident groups	Välis- kontsernid Foreign controlled groups	Kokku Total	Eesti kont- sernid All- resident groups	Väliskont- sernid Foreign controlled groups	
Põllumajandus, jahindus ja metsamajandus	77	63	14	92	73	19	Agriculture, hunting and forestry
Kalapüük	3	1	2	2	1	1	Fishing
Mäetööstus	21	10	11	21	10	11	Mining
Töötlev tööstus	587	278	309	618	294	324	Manufacturing
Elektrienergia-, gaasi- ja veevarustus	21	15	6	18	11	7	Electricity, gas and water supply
Ehitus	131	96	35	146	108	38	Construction
Hulgi- ja jaekaubandus; mootorsõidukite, mootorrataste, isiklike tarbeesemete ning kodumasinat remont	968	415	553	1 019	447	572	Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods
Hotellid ja restoranid	76	50	26	80	53	27	Hotels and restaurants
Veondus, laondus ja side	257	148	109	251	136	115	Transport, storage and communication
Finantsvahendus	65	38	27	64	35	29	Financial intermediation
Kinnisvara, rentimine ja äritegevus	862	544	318	964	585	379	Real estate, renting and business activities
Avalik haldus ja riigikaitse; kohustuslik sotsiaalkindlustus	0	0	0	0	0	0	Public administration and defence; compulsory social security
Haridus	29	18	11	27	18	9	Education
Tervishoid ja sotsiaalhoolekanne	27	19	8	33	26	7	Health and social work
Muu ühiskonna-, sotsiaal- ja isikuteenindus	97	74	23	91	69	22	Other community, social and personal service activities
Palgatöötajatega kodumajapidamised	-	-	-	-	-	-	Services to private households
KOKKU	3 221	1 769	1 452	3 426	1 866	1 560	TOTAL

Mõisted

Ettevõtja	Füüsiline isik, kes pakub oma nimel tasu eest kaupu või teenuseid ning kaupade müük või teenuste osutamine on talle püsivaks tegevuseks, ning seaduses sätestatud äriühing (täisühing, usaldusühing, osaühing, aktsiaselts, tulundusühistu), välismaa äriühingu filiaal.
Institutsionaalne üksus	Väikseim majanduslike otsuste tegemise keskus, mida iseloomustab käitumise ühetaolisus ja otsustamiste autonoomia oma põhifunktsioonide teostamisel.
Registrite ja Infosüsteemide Keskus	Riigiasutus, mis peab linna- ja maakohtute registriosakondade keskandmebaasi, Eesti ettevõttereegistrit ja nende liitude registrit.
Kasumitaotluseta üksus	Mittetulundusühing, sihtasutus, riigiasutus, kohaliku omavalitsuse asutus.
Maksukohustuslaste register	Maksu- ja Tolliameti juures peetav register, kuhu kantakse kõik maksukohustuslased alates 1999. aastast.
Mittetulundusühingute ja sihtasutuste register	Tallinna ja Tartu linnakohtu ning Pärnu ja Lääne-Viru maakohtu juures peetav register, kuhu alates 1. oktoobrist 1996 registreeritakse mittetulundusühinguid ja sihtasutusi.
Omaniku liik	Omaniku liikide jaotus on aluseks ettevõtjate klassifitseerimisele, lähtudes nende kapitaliosalusest (häälteenamuse kuuluvusest) äriühingus.
Riigi- ja kohaliku omavalitsuse asutuste riiklik register	Rahandusministeeriumi juures peetav register, kuhu alates 1999. aastast registreeritakse valitsusasutusi ja valitsusasutuste hallatavaid riigiasutusi.
Statistiline profiil	Majanduslikult aktiivsete institutsionaalsete üksuste andmebaas, mida Statistikaamet kasutab üldkogumina majandusstatistikas 1994. aastast.
Äriregister	Tallinna ja Tartu linnakohtu ning Pärnu ja Lääne-Viru maakohtu juures peetav register, kuhu alles 1. septembrist 1995 registreeritakse äriühinguid, füüsilisest isikust ettevõtjaid ning välismaa äriühingu filiaale.

Metoodika

Statistiline profiil on majanduslikult aktiivsete üksuste kogum, mida Statistikaamet kasutab üldkogumina majandusstatistikas 1994. aastast. Statistiline profiil moodustatakse majandusüksuste statistilise registri andmete põhjal.

Majandusüksuste statistiline register on loodud juriidiliste registrite — äriregistri, mittetulundusühingute ja sihtasutuste registri, maksukohustuslaste registri ning riigi- ja kohaliku omavalitsuse asutuste riikliku registri (RKOARR) — andmete alusel.

Peale äriregistrisse registreeritud füüsilisest isikust ettevõtjate andmete sisaldab majandusüksuste statistiline register maksukohustuslaste registrisse registreeritud füüsilisest isikust ettevõtjate andmeid.

Statistilist registrit uuendatakse aasta jooksul juriidiliste registrite andmete ning ettevõtjatele ja teistele üksustele saadavate spetsiaalsete küsitluslehtede põhjal. Kasutatakse ka kõikvõimalikke muid andmeallikaid: statistilised ja raamatupidamise aruanded ning meedia.

Uuendatud statistiline profiil valmib detsembriks. Seda kasutatakse sama aasta aastastatistika ja järgmise aasta lühiajastatistika koostamisel. Sinna kuuluvad kõik vaatlusperioodil tegutsenud üksused, k.a üksused, mis tegutsesid vaatlusperioodil vaid osa ajast.

Registrite ja Infosüsteemide Keskuse andmete ja statistilise profiili andmete võrdlemisel tuleb arvestada:

- Registrite ja Infosüsteemide Keskuse andmed juriidilistesse registritesse registreeritud üksuste kohta on esitatud 2005. aasta lõpu seisuga, statistilise profiili andmed on 2005. aasta majanduslikult aktiivsete ja 2006. aastal potentsiaalselt aktiivsete üksuste kohta;
- Registrite ja Infosüsteemide Keskuse ja statistilise profiili üksuste tegevusalade andmed võivad erineda, sest andmebaase uuendatakse teineteisest sõltumatult;

- Registrate ja Infosüsteemide Keskuse andmed on jaotatud maakondlikult juriidiliste aadresside järgi, statistilise profiili maakondlik jaotus põhineb kontaktaadressidel, mis on enamasti üksuste reaalne tegutsemiskoht.

Kirjandust

Eesti Statistika. 2005. *Estonian Statistics*. Kuukiri, nr 3.

Eesti Statistika Kuukiri.. 2006. *Monthly Bulletin of Estonian Statistics*, nr 3.

Definitions

Commercial Register	<i>Register maintained in the register departments of the Tallinn City Court, the Tartu County Court, the Pärnu County Court and the Lääne-Viru County Court, in which since 1 September 1995 all companies (general partnerships, limited partnerships, private limited companies, public limited companies and commercial associations), sole proprietors and branches of foreign companies are registered.</i>
Entrepreneur	<i>Natural person who offers goods or services for payment in his or her own name where the sale of goods and services is his or her permanent activity, or a company provided by law.</i>
Institutional unit	<i>An elementary economic decision-making centre characterised by uniformity of behaviour and decision-making autonomy in the exercise of its principal functions.</i>
Centre of Registers and Infosystems	<i>The holder of the Commercial Register and non-profit institutions and associations register.</i>
Non-profit associations, foundations and institution	<i>Non-profit associations, foundations, government institutions, local government institutions.</i>
Non-profit institutions and associations register	<i>Register maintained in the register departments of the Tallinn City Court, the Tartu County Court, the Pärnu County Court and the Lääne-Viru County Court, in which since 1 October 1996 all non-profit institutions and foundations are registered.</i>
Register of Taxable Persons	<i>Register maintained by Tax and Customs Board, it registers since 1999 all taxable persons.</i>
State register of state and local government agencies	<i>Register maintained by the Ministry of Finance and it registers since 1999 all state and local government agencies, and state agencies administered by government agencies.</i>
Statistical profile	<i>The database of economically active institutional units. Since 1994 Statistics Estonia uses this database as a sampling frame for all economic statistics.</i>
Type of owner	<i>Type of owner serves as a basis for the classification of entrepreneurs on the assumption of their capital involvement (majority of votes) in the company.</i>

Methodology

The statistical profile is the database of economically active units. Since 1994 Statistics Estonia uses this database as a sampling frame for all economic statistics. The statistical profile is based on the Business Register for Statistical Purposes.

The Business Register for Statistical Purposes is based on the Commercial Register, the Non-Profit Institutions and Foundations Register, Register of Taxable Persons and the State Register of State and Local Government Agencies.

Besides data on sole proprietors registered in the Commercial Register, the Business Register for Statistical Purposes includes data on sole proprietors registered in the Register of Taxable Persons.

During the year the Business Register for Statistical Purposes is updated on the basis of legal registers, a special annual survey and all the other data sources, such as the statistical surveys, annual bookkeeping accounts, newspapers and Internet are also used.

The updated statistical profile is compiled in December every year and it is used for producing structural statistics for the same year and short-term statistics for the next year. All economically active units and all units active during at least a part of the reference period are included in the statistical profile.

When comparing the data of the Centre of Registers and Infosystems of Registers and the data of statistical profile, the following should be taken into account:

- *the data of the Centre of Registers and Infosystems on units registered in legal registers have been presented as at the end of 2005 and the data of the statistical profile include all units, which were economically active in 2005 and potentially economically active in 2006;*
- *the data on the main economic activities in the Centre of Registers and Infosystems and in the statistical profile may be different due to independent updating of those databases;*
- *the data of the Centre of Registers and Infosystems have been distributed by counties by legal addresses and of the statistical profile by contact addresses, which are mostly the places where units are situated.*

Publications

Eesti Statistika. 2005. *Estonian Statistics. Monthly bulletin, No 3.*

Eesti Statistika Kuukiri. 2006. *Monthly Bulletin of Estonian Statistics, No 3*

VÄLISKAUBANDUS

Tabel 1	Eksport riigi järgi, 2001–2005	300
Tabel 2	Import riigi järgi, 2001–2005	304
Tabel 3	Eksport kaubagrupi järgi, 2001–2005	307
Tabel 4	Import kaubagrupi järgi, 2001–2005	311

FOREIGN TRADE

Table 1	Exports by countries, 2001–2005	300
Table 2	Imports by countries, 2001–2005	304
Table 3	Exports by commodity chapters, 2001–2005	307
Table 4	Imports by commodity chapters, 2001–2005	311

Ülevaade

Peatükk esitab väliskaubandusstatistikat aastate 2001–2005 kohta.

Väliskaubanduse käive suurenes 2005. aastal 2004. aastaga võrreldes 179 miljardist kroonist 225 miljardini. Eksport hõlmas käibest 43%, sissevedu 57%. Eksport suurenes 30% ja import 22%.

Väliskaubanduse puudujääk suurenes. Kui 2004. aastal oli puudujääk 30,3 miljardit krooni, siis 2005. aastal 30,8 miljardit.

Eestist eksporditi 2005. aastal kaupu peamiselt Soome, Rootsi ja Läti. Võrreldes 2004. aastaga suurenes oluliselt eksport Soome, Rootsi ja Venemaale. Samas vähenes eksport Saksamaale.

2004. aastaga võrreldes suurenes peamiselt masinate ja seadmete, mineraalsete toodete, metalli ja metalltoodete ning transpordivahendite eksport. Eksport ei vähenenud üheski kaubajaotises.

Ekspordis olid suurima osatähtsusega masinad ja seadmed — 28%. Teiste kaubajaotiste osatähtsus oli väiksem (puit ja puittooted 11%, metall ja metalltooted 9% ning mitmesugused tööstustooted 8%).

Peamised impordipartnerid olid 2005. aastal Soome, Saksamaa ja Venemaa. Oluliselt suurenes kauba import Saksamaalt, Venemaalt ja Leedust.

Suurenes peamiselt masinate ja seadmete, mineraalsete toodete, metalli ja metalltoodete, keemiatööstuse tooraine ja toodete ning põllumajandussaaduste ja toidukaupade import. Impordis olid suurima osatähtsusega samuti masinad ja seadmed (31%), järgnesid transpordivahendid (10%), metall ja metalltooted (10%) ning mineraalsed tooted (9%).

Overview

The chapter presents foreign trade statistics for 2001–2005.

The foreign trade turnover grew from 179 billion kroons in 2004 to 225 billion kroons in 2005. Exports was 43% and imports 57% of turnover. Compared to 2004 exports increased by 30% and imports by 22%.

The foreign trade deficit increased. In 2004 the foreign trade deficit was 30.3 billion kroons, in 2005 it was 30.8 billion kroons.

In 2005 goods were exported from Estonia mainly to Finland, Sweden and Latvia. Compared to the previous year exports increased significantly to Finland, Sweden and Russian Federation. At the same time exports to Germany decreased.

Compared to 2004, there was an increase mainly in the exports of machinery and equipment, of mineral products, metals and products thereof and transport equipment. There was no decrease in exports of any commodity section.

In 2005 machinery and equipment were exported most (28%). The share of other commodity sections was smaller (wood and products thereof — 11%, metals and products thereof — 9% and miscellaneous manufactured articles — 8%).

In 2005 main import trading partners were Finland, Germany and Russian Federation. Imports from Germany, Russian Federation and Lithuania increased considerably.

In imports, the largest increase occurred in the imports of machinery and equipment, of mineral products, metals and products thereof, raw materials and products of chemical industry and agricultural products and food preparations. In imports the share of machinery and equipment was also largest (31%), followed by transport equipment (10%), metals and products thereof (10%) and mineral products (9%).

Tabel 1 **Eksport riigi järgi, 2001–2005**
 Table 1 **Exports by countries, 2001–2005**
 (miljonit krooni — million kroons)

Riik	2001	2002	2003	2004	2005	Country
KOKKU	57 856,4	56 990,8	62 627,9	74 614,3	96 924,1	TOTAL
Euroopa	52 113,9	52 066,3	58 257,8	69 012,5	89 040,6	Europe
Albaania	0,0	0,0	-	0,0	2,3	Albania
Andorra	2,2	3,2	0,2	-	0,8	Andorra
Austria	287,2	320,4	367,6	325,5	418,6	Austria
Belgia	393,8	463,6	728,8	858,6	1 245,7	Belgium
Bosnia ja Hertsegoviina	0,1	1,4	1,3	0,2	4,8	Bosnia and Herzegovina
Bulgaaria	6,3	7,0	10,3	28,4	25,4	Bulgaria
Fääri saared	5,0	2,0	4,1	7,1	9,6	Faroe Islands
Gibraltar	0,0	6,9	0,8	123,0	1 496,6	Gibraltar
Hispaania	162,6	345,2	213,1	506,8	672,2	Spain
Holland	1 603,5	1 951,8	1 890,1	2 241,9	2 326,1	Netherlands
Horvaatia	3,7	9,8	21,1	32,1	44,1	Croatia
Iirimaa	218,6	353,6	550,0	442,9	422,5	Ireland
Island	69,5	81,4	120,2	150,5	243,1	Iceland
Itaalia	564,2	605,1	776,0	667,7	787,4	Italy
Jugoslaavia	1,9	4,7	-	-	-	Yugoslavia, Federal Republic of
Kosovo	-	-	-	-	1,3	Kosovo
Kreeka	59,7	74,6	82,1	125,9	256,9	Greece
Küpros	15,3	44,4	151,3	92,9	39,9	Cyprus
Leedu	1 733,8	1 987,9	2 341,6	3 306,9	4 492,4	Lithuania
Liechtenstein	1,0	0,7	0,9	1,4	1,2	Liechtenstein
Luksemburg	3,3	16,3	4,5	5,6	2,8	Luxembourg
Läti	3 983,2	4 216,7	4 395,7	5 981,4	8 441,3	Latvia
Makedoonia	0,9	3,0	1,2	2,1	1,0	Macedonia, the FYR of
Malta	18,9	33,4	19,0	20,2	15,4	Malta
Moldova	45,8	41,3	32,6	32,5	46,3	Moldova, Republic of
Monaco	1,1	0,1	0,2	-	-	Monaco
Montenegro	-	-	-	-	0,4	Montenegro
Norra	1 621,9	1 926,3	2 245,0	2 429,7	2 789,1	Norway
Poola	424,5	543,2	692,4	781,3	1 120,1	Poland
Portugal	75,7	56,0	88,4	130,8	108,7	Portugal
Prantsusmaa	629,5	774,6	1 080,5	1 118,2	1 164,6	France
Rootsi	8 117,3	8 737,5	9 523,9	11 410,2	12 747,1	Sweden
Rumeenia	6,6	9,6	10,0	32,4	42,6	Romania
Saksamaa	4 011,2	5 644,5	6 180,1	6 190,7	6 010,8	Germany
San Marino	-	-	0,3	0,1	0,1	San Marino
Serbia	-	-	-	-	16,4	Serbia
Serbia ja Montenegro	-	-	12,9	27,0	9,2	Serbia and Montenegro
Slovakkia	16,2	29,8	28,1	64,7	87,6	Slovakia
Sloveenia	5,0	8,4	13,5	18,8	29,1	Slovenia
Soome	19 587,1	14 111,6	16 215,5	17 167,2	25 796,9	Finland
Suurbritannia	2 432,7	2 749,8	2 613,8	2 786,4	3 406,7	United Kingdom
Taani	2 035,0	2 536,1	2 499,3	2 466,1	3 169,6	Denmark
Türgi	105,5	83,0	168,5	464,8	790,5	Turkey
Tšehhi	115,9	211,2	354,8	317,3	372,0	Czech Republic
Ukraina	1 166,0	969,3	1 137,9	1 257,0	1 335,2	Ukraine

Tabel 1 Eksport riigi järgi, 2001–2005
Table 1 Exports by countries, 2001–2005
(miljonit krooni — million kroons)

Järg — Cont.

Riik	2001	2002	2003	2004	2005	Country
Ungari	544,8	719,6	792,8	2 723,4	2 181,0	Hungary
Valgevene	92,8	62,8	81,5	172,1	252,7	Belarus
Vatikan	-	-	-	-	0,3	Vatican City State (Holy See)
Venemaa	1 587,1	1 900,6	2 438,4	4 178,4	6 284,2	Russian Federation
Šveits	357,5	417,9	367,5	322,3	328,0	Switzerland
Aasia	1 791,5	1 807,1	1 623,3	1 931,2	2 666,3	Asia
Afganistan	-	0,1	0,9	0,1	0,2	Afghanistan
Araabia	4,6	11,0	15,3	21,5	40,9	United Arab Emirates
Ühendemiraadid						
Armeenia	2,5	3,3	3,3	5,7	12,3	Armenia
Aserbaidžaan	1,3	2,8	19,5	20,5	72,6	Azerbaijan
Bahrein	-	0,2	0,2	0,5	0,5	Bahrain
Bangladesh	2,1	3,8	1,0	1,4	3,2	Bangladesh
Filipiinid	10,3	1,6	8,3	1,2	1,8	Philippines
Gruusia	3,8	1,6	0,9	1,3	12,8	Georgia
Hiina	257,1	320,7	421,0	448,3	528,1	China, People's Republic of
Hongkong	103,4	128,5	120,3	78,6	113,3	Hong Kong
Israael	32,5	34,7	41,7	53,9	40,9	Israel
India	28,5	33,3	65,3	37,1	201,9	India
Indoneesia	21,5	25,3	32,8	7,0	53,7	Indonesia
Iraak	32,5	124,6	0,0	0,0	9,3	Iraq
Iraan	6,1	0,4	1,4	2,2	26,4	Iran, Islamic Republic of
Jaapan	571,8	195,7	228,0	215,7	321,7	Japan
Jeemen	36,1	0,0	0,0	0,0	2,7	Yemen
Jordania	-	0,2	1,1	2,1	8,1	Jordan
Kambodža	1,6	1,9	1,5	0,5	0,3	Cambodia
Kasahstan	11,8	56,1	46,1	71,8	293,6	Kazakhstan
Katar	-	0,1	0,1	0,5	0,7	Qatar
Korea RDV (Põhja-Korea)	-	-	0,1	0,1	-	Korean DPR
Korea Vabariik (Lõuna-Korea)	371,1	462,6	402,5	636,9	526,4	Korea, Republic of
Kuveit	4,2	3,8	3,6	3,7	3,7	Kuwait
Kõrgõzstan	0,2	0,0	2,1	5,9	12,8	Kyrgyzstan
Laos	-	-	-	1,0	-	Lao People's Democratic Republic of
Liibanon	1,9	1,6	1,0	1,5	1,2	Lebanon
Malaisia	107,7	99,6	28,7	34,3	39,4	Malaysia
Mongoolia	-	-	2,6	0,3	0,4	Mongolia
Myanmar (Birma)	0,0	0,1	0,1	0,2	0,1	Myanmar
Nepaal	0,1	0,1	0,1	0,2	-	Nepal
Omaan	1,9	2,2	2,3	3,4	3,0	Oman
Pakistan	0,3	88,6	15,8	10,6	34,8	Pakistan
Palestiina	-	-	-	1,5	-	Palestinian territory, occupied
Saudi Araabia	31,9	39,2	39,5	28,0	56,3	Saudi Arabia
Singapur	10,2	17,5	12,7	15,0	61,0	Singapore
Sri Lanka	14,5	29,7	23,4	19,6	5,8	Sri Lanka
Süüria	19,8	12,3	-	16,4	0,9	Syrian Arab Republic
Tadžikistan	-	0,9	-	0,7	0,9	Tajikistan
Tai	39,3	26,1	24,2	50,1	33,7	Thailand
Taiwan	46,4	49,0	32,5	60,4	57,3	Taiwan
Türkmenistan	8,6	8,1	1,0	1,1	3,2	Turkmenistan
Uzbekistan	3,2	10,7	6,1	48,8	54,5	Uzbekistan
Vietnam	2,7	9,1	16,3	21,6	25,9	Viet Nam
Aafrika	425,6	307,6	379,8	232,7	538,0	Africa
Alžeeria	56,4	10,2	3,6	27,2	44,6	Algeria
Angola	2,1	17,0	4,0	1,8	1,0	Angola
Benin	6,7	6,5	-	1,1	26,9	Benin
Botswana	-	-	0,0	0,4	0,1	Botswana
Briti India ookeani ala	0,0	-	0,5	-	-	British Indian Ocean Territory
Cabo Verde	3,2	-	-	-	-	Cape Verde
Ceuta	-	-	-	-	0,9	Ceuta
Côte d'Ivoire	10,5	8,6	5,7	5,2	5,4	Côte d'Ivoire
Egiptus	157,5	170,5	194,2	87,1	78,6	Egypt
Ekvatoriaal- Guinea	-	-	0,0	-	-	Equatorial Guinea
Eritrea	-	0,0	-	-	-	Eritrea
Etiopia	-	-	96,5	2,7	2,9	Ethiopia
Gambia	-	0,2	-	0,2	-	Gambia

Tabel 1 Eksport riigi järgi, 2001–2005
Table 1 Exports by countries, 2001–2005
(miljonit krooni — million kroons)

Riik	2001	2002	2003	2004	2005	Country
Ghana	17,1	11,6	18,8	0,1	7,6	Ghana
Guinea	-	-	0,4	1,0	0,0	Guinea
Kamerun	11,5	2,7	0,4	7,1	12,2	Cameroon
Kenya	0,7	1,4	0,3	5,9	0,7	Kenya
Kesk-Aafrika Vabariik	-	-	-	0,1	0,0	Central African Republic
Komoorid	-	-	-	0,1	0,1	Comoros
Kongo Demokraatlik Vabariik	7,5	-	-	-	0,4	Congo, Democratic Republic of
Libeeria	5,2	8,2	8,1	8,6	18,9	Liberia
Liibüa	1,6	16,9	9,0	2,2	1,7	Libyan Arab Jamahiriya
Lõuna-Aafrika Vabariik	16,1	9,3	5,1	10,6	23,9	South Africa, Republic of
Madagaskar	-	0,1	-	3,5	-	Madagascar
Malawi	-	-	0,7	1,3	-	Malawi
Mali	-	-	-	-	0,1	Mali
Maroko	45,4	29,7	16,1	18,3	25,2	Morocco
Mauritaania	1,6	2,6	3,6	3,1	1,7	Mauritania
Mauritius	0,1	0,0	0,0	9,3	0,8	Mauritius
Mayotte	-	0,0	-	-	-	Mayotte
Mosambiik	-	0,4	0,9	2,0	0,2	Mozambique
Namiibia	-	-	0,4	0,0	-	Namibia
Nigeeria	30,3	1,7	9,2	14,8	216,7	Nigeria
Niger	1,7	-	-	0,0	0,8	Niger
Rwanda	0,9	-	-	-	-	Rwanda
Seišellid	-	-	0,7	0,4	18,1	Seychelles and dependencies
Senegal	0,3	-	0,0	0,2	2,3	Senegal
Sierra Leone	-	-	-	0,0	0,5	Sierra Leone
Sudaan	7,2	4,9	-	5,4	-	Sudan
Svaasimaa	-	-	0,1	0,1	0,1	Swaziland
São Tomé ja Príncipe	0,4	-	-	-	-	São Tomé and Príncipe
Tansaania	-	-	-	0,7	-	Tanzania, United Republic of
Togo	40,5	4,0	-	0,3	25,5	Togo
Tuneesia	0,3	0,8	0,8	11,9	19,5	Tunisia
Tšaad	0,8	-	-	-	-	Chad
Uganda	-	-	0,4	-	0,5	Uganda
Zimbabwe	-	0,3	0,3	0,0	0,1	Zimbabwe
Põhja-Ameerika	1 485,1	1 647,9	1 941,6	2 659,8	3 890,6	North America
Ameerika Ühendriigid	1 057,6	1 277,3	1 556,6	2 376,1	2 994,6	United States
Antigua ja Barbuda	1,0	35,9	10,1	1,2	23,8	Antigua and Barbuda
Aruba	-	-	0,1	2,9	0,0	Aruba
Bahama saared	1,1	5,8	5,1	1,3	2,4	Bahamas
Barbados	0,0	0,1	0,0	0,8	-	Barbados
Belize	0,6	10,2	7,3	27,9	0,8	Belize
Bermuda	0,3	3,6	0,3	34,0	0,0	Bermuda
Briti Neitsisaared	0,5	4,1	1,5	1,2	6,2	Virgin Islands, British
Costa Rica	0,0	0,0	0,0	1,7	0,4	Costa Rica
Dominica	-	10,1	6,0	0,4	0,1	Dominica
Dominikaani Vabariik	-	11,8	7,1	2,2	3,1	Dominican Republic
El Salvador	-	-	-	1,1	-	El Salvador
Gröönimaa	-	-	0,7	-	-	Greenland
Guadeloupe	0,0	-	-	0,0	-	Guadeloupe
Guatemala	2,3	0,3	0,5	0,1	0,2	Guatemala
Haiti	-	-	-	-	9,6	Haiti
Hollandi Antillid	0,2	3,1	3,7	0,1	66,4	Netherlands Antilles
Honduras	-	-	-	0,0	-	Honduras
Jamaica	1,6	0,0	0,7	-	0,0	Jamaica
Kaimanisaared	0,2	0,0	0,3	0,1	0,0	Cayman Islands
Kanada	254,1	236,9	236,0	174,1	696,5	Canada
Kuuba	0,2	-	0,3	0,7	2,3	Cuba
Mehhiko	53,1	6,4	9,5	15,6	43,5	Mexico
Montserrat	-	-	-	-	0,0	Montserrat
Nicaragua	-	-	1,2	0,2	19,3	Nicaragua
Panama	109,4	17,1	17,8	8,7	7,5	Panama
Puerto Rico	0,1	5,9	7,4	4,1	-	Puerto Rico

Järg — Cont.

Tabel 1 Eksport riigi järgi, 2001–2005
Table 1 Exports by countries, 2001–2005
(miljonit krooni — million kroons)

Riik	2001	2002	2003	2004	2005	Country
Saint Kitts ja Nevis	-	-	0,4	-	-	Saint Kitts and Nevis
Saint Vincent ja Grenadiinid	2,6	11,5	3,6	4,5	3,2	Saint Vincent and the Grenadines
Trinidad ja Tobago	0,2	5,6	1,3	0,8	10,7	Trinidad and Tobago
Turks ja Caicos	-	-	64,1	-	-	Turks and Caicos Islands
USA Neitsisaared	-	2,2	-	0,0	-	Virgin Islands, US
Lõuna-Ameerika	57,0	14,4	105,1	152,1	250,2	South America
Argentina	2,0	0,6	0,8	7,1	8,6	Argentina
Boliivia	-	0,4	0,3	-	1,5	Bolivia
Brasiilia	8,4	7,5	84,5	123,2	183,4	Brazil
Colombia	0,1	0,1	6,5	2,0	1,8	Colombia
Ecuador	0,0	0,1	0,1	3,1	2,5	Ecuador
Guyana	-	0,1	-	-	-	Guyana
Paraguay	-	0,6	-	0,0	-	Paraguay
Peruu	0,8	0,5	0,3	3,9	0,5	Peru
Tšiili	39,2	0,2	12,3	10,0	50,0	Chile
Uruguay	0,2	0,1	0,0	0,8	0,3	Uruguay
Venezuela	6,3	4,2	0,3	2,0	1,6	Venezuela
Austraalia ja Okeania	29,4	48,1	103,6	124,3	145,5	Australia and Oceania
Austraalia	26,5	31,8	45,1	119,7	141,7	Australia
Cooki saared	0,0	-	-	-	-	Cook Islands
Fidži	0,2	-	-	-	-	Fiji
Marshalli Saared	1,5	3,1	41,9	2,0	0,2	Marshall Islands
Niue	-	10,2	4,3	-	-	Niue
Paapua Uus-Guinea	-	-	-	-	0,0	Papua New Guinea
Prantsuse Polüneesia	-	-	-	-	0,2	French Polynesia
Tonga	-	0,0	-	-	-	Tonga
Tuvalu	-	-	-	-	0,3	Tuvalu
Uus-Kaledoonia	-	-	-	-	0,2	New Caledonia and dependencies
Uus-Meremaa	1,2	0,5	9,2	1,7	2,3	New Zealand
Vanuatu	0,0	0,2	0,1	0,2	0,6	Vanuatu
Ühendriikide hajasaared	-	2,3	3,0	0,7	-	U.S. Minor Outlying Islands
Riik määramata	1 953,9	1 099,4	216,7	501,7	392,9	Country unspecified

Järg — Cont.

Tabel 2 **Import riigi järgi, 2001–2005^a**
 Table 2 **Imports by countries, 2001–2005^a**
 (miljonit krooni — million kroons)

Riik	2001	2002	2003	2004	2005	Country
KOKKU	75 081,7	79 478,9	89 429,8	104 878,4	127 744,2	TOTAL
Euroopa	70 296,8	72 487,7	82 213,8	95 771,8	114 114,1	Europe
Albaania	-	-	-	-	0,0	Albania
Andorra	-	0,0	-	-	-	Andorra
Austria	782,9	906,9	982,9	1 007,2	1 520,7	Austria
Belgia	1 550,3	1 786,8	1 827,2	1 952,7	2 367,9	Belgium
Bosnia ja Hertsegoviina	1,1	-	-	0,0	0,0	Bosnia and Herzegovina
Bulgaaria	70,0	53,5	59,0	92,9	108,5	Bulgaria
Fääri saared	0,0	0,3	-	-	1,1	Faroe Islands
Gibraltar	0,2	0,5	0,0	-	-	Gibraltar
Hispaania	454,9	496,4	547,1	657,6	891,7	Spain
Holland	2 923,6	3 826,4	4 100,5	3 780,1	4 369,1	Netherlands
Horvaatia	5,2	19,6	8,3	34,0	18,0	Croatia
Iirimaa	731,5	515,2	382,8	340,1	323,1	Ireland
Island	9,3	20,8	22,8	22,8	6,9	Iceland
Itaalia	2 086,4	3 321,7	2 401,3	2 529,2	3 273,9	Italy
Jugoslaavia	1,1	0,9	-	-	-	Yugoslavia, Federal Republic of
Kreeka	66,6	89,1	86,2	87,6	98,8	Greece
Küpros	17,0	51,4	58,4	29,7	54,0	Cyprus
Leedu	2 282,3	3 026,2	3 683,3	5 612,2	7 676,7	Lithuania
Liechtenstein	1,2	2,7	1,2	2,4	1,1	Liechtenstein
Luksemburg	17,3	32,4	44,9	78,4	151,0	Luxembourg
Läti	3 004,6	3 227,2	3 789,3	4 861,8	5 966,8	Latvia
Makedoonia	0,9	0,8	0,6	0,5	0,4	Macedonia, the FYR of
Malta	47,4	58,3	111,7	51,6	3,9	Malta
Moldova	26,0	14,8	11,7	13,8	9,8	Moldova, Republic of
Monaco	1,1	7,0	1,3	0,6	-	Monaco
Norra	709,6	764,0	789,4	816,3	989,2	Norway
Poola	1 841,8	2 188,8	2 744,6	3 445,3	4 717,9	Poland
Portugal	92,1	87,9	98,1	108,1	108,6	Portugal
Prantsusmaa	1 577,4	1 776,2	1 894,4	2 047,0	2 558,1	France
Rootsi	7 521,2	8 364,6	8 782,2	10 184,2	11 207,1	Sweden
Rumeenia	19,0	24,9	25,1	38,7	48,1	Romania
Saksamaa	8 399,8	9 563,1	11 437,3	13 443,2	17 823,7	Germany
San Marino	2,1	1,3	2,7	0,7	3,8	San Marino
Serbia	-	-	-	-	10,4	Serbia
Serbia ja Montenegro	-	-	18,1	12,8	3,0	Serbia and Montenegro
Slovakkia	84,1	118,9	177,8	196,8	181,9	Slovakia
Sloveenia	74,2	72,2	99,2	128,7	184,8	Slovenia
Soome	22 487,9	18 369,7	19 270,1	23 164,6	25 060,5	Finland
Suurbritannia	1 546,0	1 886,2	1 859,4	2 330,3	2 919,6	United Kingdom
Taani	2 238,0	2 315,6	2 419,4	2 789,2	3 100,5	Denmark
Türgi	235,4	271,0	265,5	318,5	565,8	Turkey
Tšehhi	617,4	692,2	898,2	1 077,5	1 086,4	Czech Republic
Ukraina	698,5	1 041,4	3 797,7	1 414,5	1 156,7	Ukraine
Ungari	877,3	535,6	689,9	1 503,9	1 383,6	Hungary
Valgevene	754,7	597,3	866,5	1 277,3	1 623,8	Belarus
Venemaa	5 838,0	5 646,2	7 206,0	9 657,6	11 807,5	Russian Federation
Šveits	601,4	711,7	751,7	661,4	729,7	Switzerland
Aasia	3 785,2	5 504,7	5 276,1	6 887,2	10 951,4	Asia
Afganistan	-	-	-	0,2	-	Afghanistan
Aomen	-	-	-	-	2,1	Macao
Araabia Ühendemiraadid	18,5	22,5	18,7	20,3	24,8	United Arab Emirates
Armeenia	0,9	0,2	0,1	0,1	0,1	Armenia
Aserbaidžaan	6,3	1,4	1,4	2,1	7,7	Azerbaijan
Bahrein	-	0,0	-	-	1,4	Bahrain
Bangladesh	-	0,2	0,4	0,6	3,5	Bangladesh
Filipiinid	1,4	14,2	32,8	11,4	22,4	Philippines
Gruusia	2,0	6,4	0,8	4,1	35,6	Georgia
Hiina	286,0	1 353,2	1 274,5	2 000,9	2 696,5	China, People's Republic of
Hongkong	1 293,2	1 408,7	965,8	1 031,5	2 414,3	Hong Kong
Israael	31,7	26,9	71,8	42,8	52,5	Israel
India	47,2	44,9	41,7	66,0	104,9	India
Indoneesia	7,0	11,0	21,7	36,3	25,3	Indonesia

^a Impordandmed on esitatud saatjariigi järgi.

^a The data about imports are presented by country of consignment.

Tabel 2 **Import riigi järgi, 2001–2005^a**
 Table 2 **Imports by countries, 2001–2005^a**
 (miljonit krooni — million kroons)

Riik	2001	2002	2003	2004	2005	Country
Iraak	-	-	-	-	0,0	<i>Iraq</i>
Iraan	3,2	2,3	7,2	8,1	4,7	<i>Iran, Islamic Republic of</i>
Jaapan	1 185,1	1 438,1	1 348,6	1 439,9	2 502,6	<i>Japan</i>
Jeemen	-	-	-	-	0,4	<i>Yemen</i>
Jordaania	-	-	0,0	0,0	0,1	<i>Jordan</i>
Kambodža	-	-	0,1	0,0	0,1	<i>Cambodia</i>
Kasahstan	51,9	77,6	69,8	187,1	208,8	<i>Kazakstan</i>
Korea RDV (Põhja-Korea)	0,0	0,2	0,2	0,1	-	<i>Korean DPR</i>
Korea Vabariik (Lõuna-Korea)	211,8	219,5	307,1	379,5	606,5	<i>Korea, Republic of</i>
Kuveit	-	-	-	-	0,0	<i>Kuwait</i>
Kõrgõzstan	4,5	13,7	7,4	32,1	20,1	<i>Kyrgyzstan</i>
Laos	-	-	0,0	-	-	<i>Lao People's Democratic Republic of</i>
Liibanon	0,2	0,0	1,0	8,2	10,2	<i>Lebanon</i>
Malaisia	159,4	238,4	45,0	97,7	180,0	<i>Malaysia</i>
Maldiivid	-	-	-	0,0	0,0	<i>Maldives</i>
Mongoolia	-	-	-	0,1	-	<i>Mongolia</i>
Myanmar (Birma)	-	-	-	0,0	-	<i>Myanmar</i>
Nepaal	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	<i>Nepal</i>
Omaan	0,0	-	-	-	-	<i>Oman</i>
Pakistan	74,0	79,5	120,2	144,6	120,4	<i>Pakistan</i>
Saudi Araabia	0,7	-	2,9	0,0	3,3	<i>Saudi Arabia</i>
Singapur	23,3	155,4	476,2	457,2	753,5	<i>Singapore</i>
Sri Lanka	5,3	6,8	6,9	7,1	16,3	<i>Sri Lanka</i>
Süüria	0,0	31,8	0,6	-	0,4	<i>Syrian Arab Republic</i>
Tadžikistan	12,7	41,7	75,9	88,9	42,4	<i>Tajikistan</i>
Tai	44,4	54,8	92,1	158,4	138,0	<i>Thailand</i>
Taiwan	188,2	173,4	268,1	639,3	890,6	<i>Taiwan</i>
Türkmenistan	28,4	20,2	0,0	0,3	3,3	<i>Turkmenistan</i>
Usbekistan	95,8	57,5	11,8	10,2	39,0	<i>Uzbekistan</i>
Vietnam	2,1	4,2	5,3	12,0	19,5	<i>Viet Nam</i>
Aafrika	54,6	106,3	54,6	124,3	80,1	Africa
Côte d'Ivoire	-	1,2	5,8	-	6,6	<i>Côte d'Ivoire</i>
Egiptus	0,8	1,3	1,4	2,9	1,5	<i>Egypt</i>
Ekvatoriaal-Guinea	-	-	0,0	-	-	<i>Equatorial Guinea</i>
Eritrea	0,0	-	-	-	-	<i>Eritrea</i>
Ghana	24,2	29,7	24,6	26,5	20,0	<i>Ghana</i>
Guinea	-	-	0,6	0,1	-	<i>Guinea</i>
Kamerun	0,0	-	-	-	-	<i>Cameroon</i>
Kenya	0,0	0,0	0,2	0,2	0,0	<i>Kenya</i>
Libeeria	0,0	-	-	-	-	<i>Liberia</i>
Lõuna-Aafrika Vabariik	9,2	13,1	15,4	90,4	47,0	<i>South Africa, Republic of</i>
Madagaskar	-	-	-	0,2	0,1	<i>Madagascar</i>
Mali	1,3	11,7	-	-	-	<i>Mali</i>
Maroko	-	0,1	0,5	0,6	3,2	<i>Morocco</i>
Mauritaania	0,6	-	-	1,6	-	<i>Mauritania</i>
Mauritius	0,0	-	-	0,4	-	<i>Mauritius</i>
Namiibia	0,2	-	-	1,3	1,3	<i>Namibia</i>
Nigeeria	18,3	49,1	6,0	0,0	0,0	<i>Nigeria</i>
Niger	-	-	-	0,0	-	<i>Niger</i>
Saint Helena	-	-	0,0	-	-	<i>Saint Helena and dependencies</i>
Seišellid	-	-	-	0,1	0,2	<i>Seychelles and dependencies</i>
Sierra Leone	-	-	-	0,0	-	<i>Sierra Leone</i>
Sudaan	-	-	-	-	0,2	<i>Sudan</i>
Svaasimaa	0,0	-	-	-	-	<i>Swaziland</i>
Tansaania	-	0,1	-	-	-	<i>Tanzania, United Republic of</i>
Tuneesia	0,0	-	-	-	-	<i>Tunisia</i>
Uganda	-	-	0,1	-	-	<i>Uganda</i>

^a Impordandmed on esitatud saatjariigi järgi.

^a The data about imports are presented by country of consignment.

Tabel 2 **Import riigi järgi, 2001–2005^a**
 Table 2 **Imports by countries, 2001–2005^a**
 (miljonit krooni — million kroons)

Riik	2001	2002	2003	2004	2005	Country
Põhja-Ameerika	874,1	1 227,8	1 669,4	1 788,4	2 129,5	North America
Ameerika Ühendriigid	727,4	1 082,1	1 200,2	1 242,8	1 847,4	United States
Bahama saared	5,7	2,2	1,1	-	0,1	Bahamas
Barbados	-	-	-	0,5	2,8	Barbados
Belize	0,7	0,6	-	0,1	0,3	Belize
Bermuda	0,0	12,8	331,5	404,4	-	Bermuda
Briti Neitsisaared	0,3	0,1	0,6	0,6	3,9	Virgin Islands, British
Costa Rica	0,2	0,3	1,4	13,9	13,4	Costa Rica
Dominica	0,1	-	0,0	-	-	Dominica
Dominikaani Vabariik	0,0	0,0	0,2	4,2	2,4	Dominican Republic
Hollandi Antillid	0,2	-	-	-	-	Netherlands Antilles
Honduras	-	-	-	-	0,0	Honduras
Jamaica	-	0,0	0,0	-	0,0	Jamaica
Kanada	90,9	99,3	118,5	78,9	195,7	Canada
Kuuba	1,0	1,0	0,9	2,0	3,4	Cuba
Mehhiko	45,9	26,4	4,7	7,6	4,6	Mexico
Nicaragua	-	-	-	-	0,0	Nicaragua
Panama	1,5	2,3	5,0	30,7	53,7	Panama
Turks ja Caicos	-	-	5,3	2,7	-	Turks and Caicos Islands
USA Neitsisaared	0,2	0,7	-	0,0	1,8	Virgin Islands, US
Lõuna-Ameerika	42,3	88,4	87,6	256,6	416,8	South America
Argentina	9,2	48,6	25,2	49,6	52,8	Argentina
Boliivia	0,0	-	-	0,0	1,1	Bolivia
Brasiilia	18,3	11,7	37,4	153,1	265,5	Brazil
Colombia	0,5	0,5	0,0	3,3	5,6	Colombia
Ecuador	0,5	0,6	0,1	3,2	9,3	Ecuador
Peruu	4,4	4,9	5,4	6,0	8,2	Peru
Tšiili	8,7	19,6	17,6	38,1	68,5	Chile
Uruguay	0,7	2,5	1,8	3,3	5,6	Uruguay
Venezuela	0,0	-	0,1	-	0,2	Venezuela
Austraalia ja Okeania	28,7	63,8	128,2	46,0	50,3	Australia and Oceania
Austraalia	8,3	6,5	12,1	14,3	23,7	Australia
Fidži	-	-	-	0,0	-	Fiji
Guam	-	-	-	0,1	-	Guam
Niue	0,8	1,3	1,2	1,3	0,5	Niue
Norfolk	-	0,0	-	-	-	Norfolk Islands
Uus-Meremaa	18,8	55,9	114,9	30,3	26,1	New Zealand
Ühendriikide hajasaared	0,8	0,1	-	0,0	-	U.S. Minor Outlying Islands
Antarktika	-	-	-	-	0,8	Antarctic
Lõuna-Georgia ja Lõuna-Sandwich	-	-	-	-	0,8	South Georgia and South Sandwich Isle
Riik määrata	0,0	0,2	0,1	4,1	1,2	Country unspecified

^a Impordandmed on esitatud saatjariigi järgi.

^a The data about imports are presented by country of consignment.

Tabel 3 Eksport kaubagrupi järgi, 2001–2005
Table 3 Exports by commodity chapters, 2001–2005
(miljonit krooni — million kroons)

Kaubajaotis ja -grupp HS järgi	2001	2002	2003	2004	2005	Commodity section and chapter by HS
KOKKU	57 856,4	56 990,8	62 627,9	74 614,3	96 924,1	TOTAL
I JAOTIS	2 429,5	2 391,3	2 315,4	2 586,8	2 913,0	SECTION I
01 Elusloomad	112,2	160,7	101,2	77,7	74,9	Live animals
02 Liha ja toidukõlblikud subproduktid	275,6	259,8	345,8	321,7	356,2	Meat and edible meat offal
03 Kalad ja vähilaadsed, molluskid	1 069,1	968,6	939,3	977,1	1 099,0	Fish and crustaceans, molluscs
04 Piim ja piimatooted; linnumunad; naturaalne mesi	963,9	990,5	920,7	1 198,8	1 367,0	Dairy products; bird's eggs; natural honey
05 Muud loomsed tooted	8,7	11,7	8,4	11,5	15,9	Products of animal origin, not elsewhere specified or included
II JAOTIS	289,3	330,3	369,6	415,6	959,8	SECTION II
06 Eluspuud ja muud taimed; löikelilled ja dekoratiivne taimmaterjal	13,0	17,2	14,8	15,4	23,1	Live trees and other plants; cut flowers and ornamental foliage
07 Köögivilid	37,3	40,4	45,8	42,7	53,0	Edible vegetables
08 Toiduks kasutatavad puu- viljad, marjad ja pähklid	39,7	84,7	66,8	79,3	183,6	Edible fruit and nuts
09 Kohv, tee, mate ja maitseained	54,4	52,7	91,3	153,5	212,0	Coffee, tea, mate, spices
10 Teravili	37,2	55,4	15,4	13,7	180,3	Cereals
11 Jahu, tangud ja kruubid; linnased;itärklis	41,2	20,4	14,8	27,6	87,8	Products of the milling industry; malt; starches
12 Õliseemned ja viljad; muud seemned ja viljad	40,8	41,7	95,3	50,7	180,1	Oil seeds and oleaginous fruits; miscellaneous grains, seeds and fruit
13 Šellak; kummivaigud, vaigud	13,4	10,9	13,4	24,1	37,0	Shellac; gums, resins
14 Taimne punumismaterjal; mujal nimetamata taimsed tooted	12,3	6,9	12,0	8,6	2,9	Vegetable plaiting materials; vegetable products not elsewhere specified or included
III JAOTIS	112,6	206,1	183,8	223,5	292,8	SECTION III
15 Loomsed ja taimsed rasvad ning õlid	112,6	206,1	183,8	223,5	292,8	Animal or vegetable fats and oils
IV JAOTIS	1 804,7	1 785,2	1 834,3	2 366,6	2 784,5	SECTION IV
16 Lihast, kalast, vähilaad- setest, molluskitest tooted	1 120,6	1 068,0	937,3	688,9	726,2	Preparations of meat, of fish, or of crustaceans
17 Suhkur ja suhkrust kondiitritooted	59,6	49,9	59,0	341,7	164,5	Sugar and sugar confectionery
18 Kakao ja kakaotooted	35,6	33,2	33,8	58,5	66,3	Cocoa and cocoa preparations
19 Linnastest, jahust, tärglisest ja piimast valmistatud tooted; jahust kondiitritooted	57,0	41,5	33,2	49,8	48,4	Preparations of cereals, flour, starch or milk; pastycooks' products
20 Köögi- ja puuviljadest, pähklitest ning teistest taimeosadest tooted	22,4	29,5	29,2	36,7	63,4	Preparations of vegetables, fruit, nuts or other parts of plants
21 Mitmesugused toidukaubad	136,0	149,8	213,4	279,6	363,9	Miscellaneous edible preparations
22 Joogid (veed), alkohol ja äädikas	311,5	358,2	449,1	765,0	1 187,3	Beverages, spirits and vinegar
23 Toiduainete tootmise jäätgid ja jäätmed; tööstuslikult toodetud loomasööt	61,7	54,5	79,2	86,1	123,2	Residues and waste from the food industries; prepared animal fodder
24 Tubakas ja tööstuslikud tubakaasendajad	0,3	0,6	0,1	60,3	41,3	Tobacco and manufactured tobacco substitutes
V JAOTIS	1 234,3	1 535,5	1 782,1	3 388,8	7 354,4	SECTION V
25 Sool; väävel; mullad ja kivimid, lubi ja tsement	255,6	228,1	247,5	220,4	272,1	Salt; sulphur; earths and stone, lime and cement
26 Maagid, räbu ja tuhk	4,5	3,3	3,3	2,7	5,6	Ores, slag and ash
27 Mineraalne kütus, mineraalõlid ja nende destilleerimissaadused	974,2	1 304,1	1 531,3	3 165,7	7 076,7	Mineral fuels, mineral oils and products of their distillation

Tabel 3 Eksport kaubagrupi järgi, 2001–2005
Table 3 Exports by commodity chapters, 2001–2005
(miljonit krooni — million kroons)

Järg — Cont.

Kaubajaotis ja -grupp HS järgi	2001	2002	2003	2004	2005	Commodity section and chapter by HS
VI JAOTIS	2 494,8	2 543,6	3 240,8	3 490,1	4 192,5	SECTION VI
28 Anorgaanilised kemikaalid; väärismetallide, orgaanilised või anorgaanilised ühendid	308,1	245,5	277,2	394,4	408,9	Inorganic chemicals; organic or inorganic compounds of precious metals
29 Orgaanilised kemikaalid	308,2	257,3	353,3	510,0	688,3	Organic chemicals
30 Farmaatsiatooted	321,1	312,2	309,1	406,9	438,1	Pharmaceutical products
31 Väetised	362,4	310,9	604,9	435,7	608,4	Fertilizers
32 Park- ja värvainete ekstraktid; värvained, pigmendid jms; värvid ja lakid; kitt ja muud mastiksid, tint	883,2	1 061,2	1 276,3	1 174,2	1 307,7	Tanning or dyeing extracts; dyes, pigments and other colouring matter; paints and varnishes; putty and other mastics; inks
33 Eeterlikud õlid; parfümeeria- ja kosmeetikatooted ning hügieenivahendid	33,6	40,0	51,6	75,1	102,6	Essential oils and resinoids; perfumery, cosmetic or toilet preparations
34 Seep, orgaanilised pindaktiivsed ained, pesuvahendid, määrdeained, tehisevahad ja vahatooted, puhastus- ja poleerimisvahendid, küünlad	87,1	109,8	112,9	138,9	247,1	Soap, organic surface-active agents, washing and lubricating preparations, prepared waxes, polishing preparations, candles
35 Valkained; modifitseeritud tärklis; liimid; fermendid	75,8	83,8	113,9	121,1	85,2	Albuminoidal substances; modified starches; enzymes
36 Lõhkeained; pürotehnilised tooted; tuletikud	25,1	22,6	27,5	32,8	55,4	Explosives; pyrotechnic products; matches
37 Foto- ja kinokaubad	3,2	1,4	3,6	5,6	14,1	Photographic or cinematographic goods
38 Mitmesugused keemiatooted	87,0	98,9	110,5	195,4	236,7	Miscellaneous chemical products
VII JAOTIS	1 156,9	1 480,9	1 663,6	1 853,2	2 774,9	SECTION VII
39 Plastid ja plasttooted	991,2	1 253,4	1 415,8	1 529,0	2 294,8	Plastics and articles thereof
40 Kummi ja kummitooted	165,7	227,5	247,8	324,2	480,1	Rubber and articles thereof
VIII JAOTIS	674,9	696,9	609,2	694,6	701,9	SECTION VIII
41 Toornahk (v.a karusnahk) ja nahk	82,0	64,9	59,1	83,9	102,4	Raw hides and skins (other than furskins) and leather
42 Nahktooted; sadulsepatooted ja rakmed; käekotid, reisitarbed jms tooted	103,2	116,8	110,6	112,8	137,1	Articles of leather; saddlery and harness, travel goods, handbags and similar containers
43 Karusnahk ja tehiskarusnahk; tooted nendest	489,7	515,2	439,5	497,9	462,4	Furskins and artificial fur; manufactures thereof
IX JAOTIS	7 658,0	8 604,3	9 390,4	9 681,1	10 840,9	SECTION IX
44 Puit ja puittooted; puidusüsi	7 652,2	8 597,1	9 384,6	9 676,0	10 819,8	Wood and articles of wood; wood charcoal
45 Kork ja tooted sellest	0,1	0,3	0,2	0,4	0,5	Cork and articles of cork
46 Õlgedest ja muust punumismaterjalist tooted; korv- ja vitspunutised	5,7	6,9	5,6	4,7	20,6	Manufactures of straw and of other plaiting materials; basketware and wickerwork
X JAOTIS	1 132,1	1 320,5	1 313,7	1 519,9	1 933,6	SECTION X
47 Puidust või muust taimsest kiudmaterjalist paberimass; paberi- ja papijäätmed	21,8	25,0	31,4	39,1	72,2	Pulp of wood or of other fibrous cellulosic material; waste and scrap of paper or paperboard
48 Paber ja papp; paberimassist, paberist või papist tooted	937,0	1 071,9	1 035,1	1 137,5	1 273,0	Paper and paperboard; articles of paper pulp, of paper or of paperboard
49 Raamatud, ajalehed, pildid jm trükitooted; käsikirjad	173,3	223,6	247,2	343,3	588,4	Printed books, newspapers, pictures and other products of the printing industry; manuscripts

Tabel 3 Eksport kaubagrupi järgi, 2001–2005
Table 3 Exports by commodity chapters, 2001–2005
(miljonit krooni — million kroons)

Kaubajaotis ja -grupp HS järgi	2001	2002	2003	2004	2005	Järg — Cont. Commodity section and chapter by HS
XI JAOTIS	6 640,2	6 863,4	6 791,9	6 667,8	6 766,6	SECTION XI
50 Siid	0,2	0,2	0,1	0,1	0,4	Silk
51 Lamba- jt loomade vill, jāme loomakarv	62,9	88,6	81,0	57,5	47,8	Wool, fine or coarse animal hair
52 Puuvill ja puuvilltooted	837,5	831,0	829,4	780,5	526,6	Cotton and articles thereof
53 Muud taimsed tekstiilkiud; paberlõng ja -riie	498,2	533,1	471,2	393,3	352,7	Other vegetable fibres; paper yarn and woven fabrics of paperyarn
54 Keemilised filamentkiud	23,8	22,2	31,7	35,0	39,1	Man-made filaments
55 Keemilised staapelkiud	38,5	34,3	24,5	35,1	92,6	Man-made staple fibres
56 Vatt, vilt ja lausriie; erilõngad; nõõrid ja kõied	291,2	189,2	184,1	179,8	210,8	Wadding, felt and nonwovens; special yarns; twine, cordage, ropes and cables
57 Vaibad ja muud tekstiilpõrandakatted	124,7	141,8	206,1	202,5	219,0	Carpets and other textile floor coverings
58 Kootud erikangad; pitsid; gobeläänid; tikandid; viimistlusmaterjal	16,8	22,2	28,0	35,7	51,5	Special woven fabrics; tufted textile fabrics; lace; tapestries; trimmings; embroidery
59 Impregneeritud, pealstatud, kaetud või lamineeritud riie; tekstiiltooted tööstus- likuks otstarbeks	25,4	27,1	31,9	48,5	72,5	Impregnated, coated, covered or laminated textile fabrics; textile articles of a kind suitable for industrial use
60 Trikookangad (silmkoekangad)	41,4	62,2	75,3	74,1	101,5	Knitted or crocheted fabrics
61 Silmkoelised ja heegel- datud rõivad	870,5	899,1	936,4	928,1	947,5	Articles of apparel and clothing accessories; knitted or crocheted
62 Rõivad ning rõivamanused, v.a silm- koelised ja heegeldatud	2 756,6	3 006,5	2 761,7	2 721,0	3 088,2	Articles of apparel and clothing accessories, not knitted or crocheted
63 Muud tekstiilist valmistooted; kantud rõivad ja kasutatud tekstiiltooted, kaltsud	1 052,5	1 005,9	1 130,5	1 176,6	1 016,4	Other made-up textile articles; sets; worn clothing and worn textile articles; rags
XII JAOTIS	757,3	827,8	901,6	674,9	844,0	SECTION XII
64 Jalanõud jms tooted; nende toodete osad	694,8	753,5	806,6	596,7	755,0	Footwear, gaiters and the like; parts of such articles
65 Peakatted ja nende osad	59,5	69,7	89,4	73,4	85,7	Headgear and parts thereof
66 Vihmavarjud, päevavarjud, jalutuskepid, piitsad	1,5	1,7	2,1	2,4	1,2	Umbrellas, sun umbrellas, walking- sticks, seat-sticks, whips, riding-crops and parts thereof
67 Töödeldud suled ja udusuled ning tooted nendest; tehislilled; juustest tooted	1,5	2,9	3,5	2,4	2,1	Prepared feathers and down and articles made of feathers or of down; artificial flowers; articles of human hair
XIII JAOTIS	696,8	786,5	953,5	1 128,8	1 589,2	SECTION XIII
68 Kivist, kipsist, tsemendist, asbestist, vilgukivist jms materjalist tooted	181,3	231,4	250,9	339,0	512,6	Articles of stone, plaster, cement, asbestos, mica or similar materials
69 Keraamikatooted	71,4	77,6	72,6	97,1	189,8	Ceramic products
70 Klaas ja klaastooted	444,1	477,5	630,0	692,7	886,8	Glass and glassware
XIV JAOTIS	163,4	155,1	87,3	85,8	86,6	SECTION XIV
71 Looduslikud ja kultiveeritud pärlid, väärismetallid, juveeltoodete imitatsioonid; mündid	163,4	155,1	87,3	85,8	86,6	Natural or cultured pearls, precious or semi-precious stones, precious metals, metals clad with precious metal, and articles thereof; imitation jewellery; coins
XV JAOTIS	3 973,2	4 444,6	5 333,3	6 405,8	8 629,6	SECTION XV
72 Mustmetallid	1 033,6	1 102,2	1 969,4	2 902,4	4 011,0	Iron and steel
73 Mustmetalltooted	1 984,0	2 178,1	2 032,6	2 020,2	2 935,3	Articles of iron or steel
74 Vask ja vasktooted	179,9	155,4	194,2	268,7	322,6	Copper and articles thereof
75 Nikkel ja nikkeltooted	5,4	8,1	7,0	39,4	13,0	Nickel and articles thereof

Tabel 3 Eksport kaubagrupi järgi, 2001–2005
Table 3 Exports by commodity chapters, 2001–2005
(miljonit krooni — million kroons)

Järg — Cont.

Kaubajaotis ja -grupp HS järgi	2001	2002	2003	2004	2005	Commodity section and chapter by HS
76 Alumiinium ja alumiiniumtooted	474,9	519,5	649,4	593,9	563,8	Aluminium and articles thereof
78 Plii ja pliitooted	4,3	3,4	4,6	60,0	106,9	Lead and articles thereof
79 Tsink ja tsinktooted	14,7	15,5	17,0	21,8	17,4	Zinc and articles thereof
80 Tina ja tinatooted	2,8	1,5	0,9	0,7	1,0	Tin and articles thereof
81 Muud värvilised metallid; tooted nendest	51,0	224,9	182,8	195,4	253,5	Other base metals; cermets; articles thereof
82 Mitteväärismetallist tööriistad, terariistad, lusikad ja kahvlid	84,9	101,9	132,0	160,4	204,0	Tools, implements, cutlery, spoons and forks of base metal; parts thereof
83 Mitmesugused mitteväärismetallist tooted	137,7	134,1	143,4	142,9	201,1	Miscellaneous articles of base metal
XVI JAOTIS	19 127,1	14 135,1	15 652,4	20 313,1	27 325,5	SECTION XVI
84 Tuumareaktorid, katlad, masinad ja mehaanilised seadmed; nende osad	2 043,9	2 154,2	2 566,3	3 100,0	5 025,7	Nuclear reactors, boilers, machinery and mechanical appliances; parts thereof
85 Elektrimasinad ja -seadmed, nende osad; helisalvestus- ja -taasestusseadmed, videokujutise ja -heli salvestus- ja taasestusseadmed	17 083,2	11 980,9	13 086,1	17 213,1	22 299,8	Electrical machinery and equipment and parts thereof; sound recorders and reproducers, television image and sound recorders and reproducers, and parts and accessories of such articles
XVII JAOTIS	1 861,9	2 347,2	2 726,7	4 535,0	6 537,5	SECTION XVII
86 Raudtee- või trammivedurid, -veerem ja nende osad; raudteede või trammiteede seadmed, nende osad; igat liiki mehaanilised signalisatsiooniseadmed	109,4	106,9	270,7	651,5	662,3	Railway and tramway locomotives, rolling-stock and parts thereof; railway or tramway track fixtures and fittings and parts thereof; mechanical traffic signalling equipment of all kinds
87 Maismaatranspordivahendid, v.a raudteeveerem ja trammid	1 550,3	1 975,9	2 174,8	3 454,2	5 462,8	Vehicles other than railway or tramway rolling-stock, and parts and accessories
88 Lennuaparaadid, kosmoselaevad, nende osad	71,2	111,6	72,2	63,4	19,9	Aircraft, spacecraft and parts thereof
89 Laevad, paadid ja ujukonstruktsioonid	131,0	152,8	209,0	365,9	392,5	Ships, boats and floating structures
XVIII JAOTIS	953,8	1 052,6	1 284,1	1 475,5	1 829,9	SECTION XVIII
90 Optilised, foto-, kinematograafia-, mõõte-, kontroll-, täppis-, meditsiini- või kirurgjainstrumentid	904,0	1 000,5	1 224,7	1 410,7	1 767,3	Optical, photographic, cinematographic, measuring, checking, precision, medical or surgical instruments and apparatus
91 Kellad ja nende osad	8,6	8,6	7,3	10,0	6,9	Clocks and watches and parts thereof
92 Muusikariistad; nende osad	41,2	43,5	52,1	54,8	55,7	Musical instruments; parts and accessories of such articles
XIX JAOTIS	0,4	0,2	0,3	0,9	7,9	SECTION XIX
93 Relvad ja laskemoon; nende osad ja lisandid	0,4	0,2	0,3	0,9	7,9	Arms and ammunition; parts and accessories thereof
XX JAOTIS	4 672,4	5 460,5	6 164,3	6 927,3	8 036,0	SECTION XX
94 Mööbel; madratsid, madratsialused, padjad ja muud täistopitud mööblilisanad; mujal nimetamata lambid ja valgustid; sisevalgustusega sildid, valgustablood jms	4 218,8	4 995,8	5 674,9	6 284,5	7 221,2	Furniture; bedding; mattresses, mattress supports, cushions and similar stuffed furnishings; lamps and lighting fittings not elsewhere specified or included; illuminated signs, illuminated nameplates and the like; prefabricated buildings
95 Mängud, mänguasjad, spordivahendid ja -inventar; nende osad	311,3	295,6	322,8	441,4	532,7	Toys, games and sports requisites; parts and accessories thereof
96 Mitmesugused tööstustooted	142,3	169,1	166,6	201,4	282,1	Miscellaneous manufactured articles
XXI JAOTIS	22,8	23,2	29,6	19,9	51,5	SECTION XXI
97 Kunstiteosed, kollektsiooniobjektid ja antiikesemed	22,8	23,2	29,6	19,9	51,5	Works of art, collectors' pieces and antiques
XXII JAOTIS	0,0	0,0	0,0	159,3	471,5	SECTION XXII
99 Tarned välisriikide laevadele ja muud määramata kaubad	0,0	0,0	0,0	159,3	471,5	Supplies for foreign vessels and other unspecified goods

Tabel 4 **Import kaubagrupi järgi, 2001–2005**
 Table 4 *Imports by commodity chapters, 2001–2005*
 (miljonit krooni — million kroons)

Kaubajaotis ja -grupp HS järgi	2001	2002	2003	2004	2005	Commodity section and chapter by HS
KOKKU	75 081,7	79 478,9	89 429,8	104 878,4	127 744,2	TOTAL
I JAOTIS	1 516,4	1 504,8	1 824,0	1 803,4	2 127,6	SECTION I
01 Elusloomad	20,8	19,2	14,7	27,5	32,0	Live animals
02 Liha ja toidukõlblikud subproduktid	692,4	580,2	558,3	668,8	963,6	Meat and edible meat offal
03 Kalad ja vähilaadsed, molluskid	487,6	526,2	591,2	630,5	747,6	Fish and crustaceans, molluscs
04 Piim ja piimatooted; linnunad; naturaalne mesi	281,3	343,8	622,4	408,6	320,9	Dairy products; bird's eggs; natural honey
05 Muud loomsed tooted	34,3	35,4	37,4	68,0	63,5	Products of animal origin, not elsewhere specified or included
II JAOTIS	1 798,5	1 914,3	1 987,3	2 368,9	2 495,6	SECTION II
06 Eluspuud ja muud taimed; lõikelilled ja dekoratiivne taimmaterjal	118,8	123,0	127,3	143,8	198,4	Live trees and other plants; cut flowers and ornamental foliage
07 Köögiviljad	242,6	269,4	296,4	276,3	333,1	Edible vegetables
08 Toiduks kasutatavad puu- viljad, marjad ja pähklid	502,5	505,7	626,4	722,8	799,2	Edible fruit and nuts
09 Kohv, tee, mate ja maitseained	359,8	360,1	383,3	460,0	655,3	Coffee, tea, mate, spices
10 Teravili	169,0	263,2	192,5	277,7	141,3	Cereals
11 Jahu, tangud ja kruubid; linnased; tärklis	245,6	208,8	173,2	196,6	204,5	Products of the milling industry; malt; starches
12 Õliseemned ja -viljad; muud seemned ja viljad	150,7	173,0	175,9	266,5	118,9	Oil seeds and oleaginous fruits; miscellaneous grains, seeds and fruit
13 Šellak; kummivaigud, vaigud	8,9	10,3	11,6	24,2	44,2	Shellac; gums, resins
14 Taimne punumismaterjal; mujal nimetamata taimsed tooted	0,6	0,8	0,7	1,0	0,7	Vegetable plaiting materials; vegetable products not elsewhere specified or included
III JAOTIS	379,2	521,0	365,5	358,8	368,3	SECTION III
15 Loomsed ja taimsed rasvad ning õlid	379,2	521,0	365,5	358,8	368,3	Preparations of meat, of fish, or of crustaceans
IV JAOTIS	3 368,1	3 742,3	4 038,5	5 051,5	5 994,4	SECTION IV
16 Lihast, kalast, vähilaadsetest, molluskitest ja muudest veeselgrootutest tooted	122,5	141,5	147,4	178,9	332,1	Preparations of meat, of fish, or of crustaceans
17 Suhkur ja suhkrust kondiitritooted	426,4	417,1	486,6	580,4	617,1	Sugar and sugar confectionery
18 Kakao ja kakaotooted	212,3	250,7	301,1	366,1	481,7	Cocoa and cocoa preparations
19 Linnastest, jahust, tärklisest ja piimast valmistatud tooted; jahust kondiitritooted	332,1	356,4	390,4	430,6	493,1	Preparations of cereals, flour, starch or milk; pastrycooks' products
20 Köögi- ja puuviljadest, pähklitest ning teistest taimseosadest tooted	352,8	363,4	385,3	429,1	500,0	Preparations of vegetables, fruit, nuts or other parts of plants
21 Mitmesugused toidukaubad	433,4	515,7	587,7	706,6	859,0	Miscellaneous edible preparations
22 Joogid (veed), alkohol ja äädikas	744,5	863,0	909,4	1 446,0	1 738,5	Beverages, spirits and vinegar
23 Toiduainete tootmise jäägid ja jäätmed; tööstuslikult toodetud loomasööt	401,1	440,6	439,6	525,9	551,0	Residues and waste from the food industries; prepared animal fodder
24 Tubakas ja tööstuslikud tubakaasendajad	343,0	393,9	391,0	387,9	421,9	Tobacco and manufactured tobacco substitutes
V JAOTIS	4 616,2	4 853,4	5 041,3	7 244,2	11 847,4	SECTION V
25 Sool; väävel; mullad ja kivimid, lubi ja tsement	185,2	234,2	213,3	220,5	277,6	Salt; sulphur; earths and stone, lime and cement
26 Maagid, räbu ja tuhk	42,7	189,1	98,6	33,8	76,2	Ores, slag and ash
27 Mineraalne kütus, mineraalõlid ja nende destilleerimissaadused	4 388,3	4 430,1	4 729,4	6 989,9	11 493,6	Mineral fuels, mineral oils and products of their distillation

Tabel 4 **Import kaubagrupi järgi, 2001–2005**
 Table 4 *Imports by commodity chapters, 2001–2005*
 (miljonit krooni — million kroons)

Kaubajaotis ja -grupp HS järgi	2001	2002	2003	2004	2005	Järg — Cont. Commodity section and chapter by HS
VI JAOTIS	5 272,7	5 824,3	6 504,8	7 316,8	8 733,8	SECTION VI
28 Anorgaanilised kemikaalid; väärismetallide, orgaanilised või anorgaanilised ühendid	180,6	271,4	279,6	259,7	303,5	<i>Inorganic chemicals; organic or inorganic compounds of precious metals</i>
29 Orgaanilised kemikaalid	344,7	350,2	437,9	630,2	787,2	<i>Organic chemicals</i>
30 Farmaatsiatooted	1 462,4	1 671,0	1 693,9	2 172,1	2 469,6	<i>Pharmaceutical products</i>
31 Väetised	436,4	359,1	692,2	568,1	617,6	<i>Fertilizers</i>
32 Park- ja värvainete ekstraktid; värvained, pigmendid jms; värvid ja lakid; kitt ja muud mastiksid, tint	829,0	957,1	1 015,1	1 183,4	1 477,3	<i>Tanning or dyeing extracts; dyes, pigments and other colouring matter; paints and varnishes; putty and other mastics; inks</i>
33 Eeterlikud õlid; parfümeeria- ja kosmeetikatooted ning hügieenivahendid	687,8	723,9	749,7	768,0	947,3	<i>Essential oils and resinoids; perfumery, cosmetic or toilet preparations</i>
34 Seep, orgaanilised pindaktiivsed ained, pesuvahendid, määrdeained, tehisevahad ja vahatooted, puhastus- ja poleerimisvahendid, küünlad	405,1	463,3	473,7	496,2	570,7	<i>Soap, organic surface-active agents, washing and lubricating preparations, prepared waxes, polishing preparations, candles</i>
35 Valkained; modifitseeritud tärklis; liimid; fermendid	162,8	143,7	184,9	184,7	199,6	<i>Albuminoidal substances; modified starches; enzymes</i>
36 Lõhkeained; pürotehnilised tooted; tuletikud	39,3	42,8	43,6	43,3	51,5	<i>Explosives; pyrotechnic products; matches</i>
37 Foto- ja kinokaubad	139,4	147,0	138,9	128,2	133,4	<i>Photographic or cinematographic goods</i>
38 Mitmesugused keemiatooted	585,2	694,8	795,3	882,9	1 176,1	<i>Miscellaneous chemical products</i>
VII JAOTIS	3 586,9	4 026,1	4 556,7	5 011,4	6 230,5	SECTION VII
39 Plastid ja plasttooted	2 942,7	3 273,7	3 722,8	4 066,1	5 082,5	<i>Plastics and articles thereof</i>
40 Kummi ja kummitooted	644,2	752,4	833,9	945,3	1 148,0	<i>Rubber and articles thereof</i>
VIII JAOTIS	892,8	975,0	940,9	950,5	910,2	SECTION VIII
41 Toornahk (v.a karusnahk) ja nahk	270,4	319,5	311,3	312,5	297,0	<i>Raw hides and skins (other than furskins) and leather</i>
42 Nahktooted; sadulsepatooted ja rakmed; käekotid, reisitarbed jms tooted	204,4	229,1	224,3	250,5	297,9	<i>Articles of leather; saddlery and harness, travel goods, handbags and similar containers</i>
43 Karusnahk ja tehiskarusnahk; tooted nendest	418,0	426,4	405,3	387,5	315,3	<i>Furskins and artificial fur; manufactures thereof</i>
IX JAOTIS	1 712,5	1 928,1	2 468,2	3 421,7	4 385,1	SECTION IX
44 Puit ja puittooted; puidusüsi	1 705,0	1 913,6	2 449,3	3 400,8	4 365,4	<i>Wood and articles of wood; wood charcoal</i>
45 Kork ja tooted sellest	2,9	7,6	9,3	6,4	6,8	<i>Cork and articles of cork</i>
46 Õlgedest ja muust punumismaterjalist tooted; korv- ja vitspunutised	4,6	6,9	9,6	14,5	12,9	<i>Manufactures of straw and of other plaiting materials; basketware and wickerwork</i>
X JAOTIS	2 213,9	2 175,3	2 175,0	2 416,2	2 618,6	SECTION X
47 Puidust või muust taimsest kiudmaterjalist paberimass; paberi- ja papijäätmed	25,9	9,4	10,5	11,0	11,8	<i>Pulp of wood or of other fibrous cellulosic material; waste and scrap of paper or paperboard</i>
48 Paber ja papp; paberimassist, paberist või papist tooted	1 847,6	1 862,4	1 871,7	2 083,5	2 257,0	<i>Paper and paperboard; articles of paper pulp, of paper or of paperboard</i>
49 Raamatud, ajalehed, pildid jm trükitooted; käsikirjad	340,4	303,5	292,8	321,7	349,8	<i>Printed books, newspapers, pictures and other products of the printing industry; manuscripts</i>
XI JAOTIS	5 962,3	6 498,4	6 432,4	7 101,0	7 473,7	SECTION XI
50 Siid	5,4	4,4	6,1	8,4	12,3	<i>Silk</i>
51 Lamba- jt loomade vill, jäme loomakarv	200,8	213,9	178,5	181,5	219,0	<i>Wool, fine or coarse animal hair</i>
52 Puuvill ja puuvilltooted	1 147,6	1 240,5	1 169,2	1 275,7	1 022,4	<i>Cotton and articles thereof</i>
53 Muud taimsed tekstiilkiud; paberlõng ja -riie	229,9	246,3	252,8	244,3	196,7	<i>Other vegetable fibres; paper yarn and woven fabrics of paperyarn</i>
54 Keemilised filamentkiud	531,3	557,1	613,5	609,1	623,2	<i>Man-made filaments</i>

Tabel 4 **Import kaubagrupi järgi, 2001–2005**
 Table 4 *Imports by commodity chapters, 2001–2005*
 (miljonit krooni — million kroons)

Kauba jaotis ja -grupp HS järgi		2001	2002	2003	2004	2005	Järg — Cont. Commodity section and chapter by HS
55	Keemilised staapelkiud	751,6	807,8	784,1	932,9	862,6	Man-made staple fibres
56	Vatt, viilt ja lausriie; erilõngad; nõõrid ja köied	199,1	249,9	278,3	274,7	331,5	Wadding, felt and nonwovens; special yarns; twine, cordage, ropes and cables
57	Vaibad ja muud tekstiilpõrandakatted	70,6	77,7	74,5	79,2	92,9	Carpets and other textile floor coverings
58	Kootud erikangad; pitsid; gobeläänid; tikandid; viimistlusmaterjal	276,6	303,2	316,1	341,4	372,1	Special woven fabrics; tufted textile fabrics; lace; tapestries; trimmings; embroidery
59	Impregneeritud, pealstatud, kaetud või lamineeritud riie; tekstiiltooted tööstuslikuks otstarbeks	385,5	401,4	379,9	380,3	404,1	Impregnated, coated, covered or laminated textile fabrics; textile articles of a kind suitable for industrial use
60	Trikookangad (silmkoekangad)	291,9	365,5	363,7	324,4	332,1	Knitted or crocheted fabrics
61	Silmkoelised ja heegeldatud rõivad	612,9	672,9	652,2	861,0	1 133,4	Articles of apparel and clothing accessories; knitted or crocheted
62	Rõivad ning rõivamanused, v.a silmkoelised ja heegeldatud	972,7	1 007,3	965,7	1 145,5	1 455,6	Articles of apparel and clothing accessories, not knitted or crocheted
63	Muud tekstiilist valmistatud; kantud rõivad ja kasutatud tekstiiltooted, kaltsud	286,4	350,5	397,8	442,6	415,8	Other made-up textile articles; sets; worn clothing and worn textile articles; rags
XII JAOTIS		883,4	876,8	866,8	877,3	1 006,8	SECTION XII
64	Jalanõud jms tooted; nende toodete osad	821,7	812,5	808,2	813,8	935,7	Footwear, gaiters and the like; parts of such articles
65	Peakatted ja nende osad	44,0	43,8	39,5	40,8	51,5	Headgear and parts thereof
66	Vihmavarjud, päevavarjud, jalutuskepid, piitsad	9,1	10,0	8,2	9,6	8,2	Umbrellas, sun umbrellas, walking-sticks, seat-sticks, whips, riding-crops and parts thereof
67	Töödeldud suled ja udusuled ning tooted nendest; tehislilled; juustest tooted	8,6	10,5	10,9	13,1	11,4	Prepared feathers and down and articles made of feathers or of down; artificial flowers; articles of human hair
XIII JAOTIS		1 307,3	1 508,3	1 664,6	1 745,8	2 305,4	SECTION XIII
68	Kivist, kipsist, tsemendist, asbestist, vilgukivist jms materjalist tooted	474,2	547,3	612,4	648,3	905,5	Articles of stone, plaster, cement, asbestos, mica or similar materials
69	Keraamikatooted	310,8	339,9	351,9	382,6	497,3	Ceramic products
70	Klaas ja klaastooted	522,3	621,1	700,3	714,9	902,6	Glass and glassware
XIV JAOTIS		112,7	148,7	112,0	148,4	189,9	SECTION XIV
71	Looduslikud ja kultiveeritud pärlid, vääris- ja poolvääriskivid, väärismetallid, juveltoodete imitatsioonid; mündid	112,7	148,7	112,0	148,4	189,9	Natural or cultured pearls, precious or semi-precious stones, precious metals, metals clad with precious metal, and articles thereof; imitation jewellery; coins
XV JAOTIS		6 088,7	7 138,4	8 269,7	11 534,4	13 066,4	SECTION XV
72	Mustmetallid	2 149,2	2 347,3	2 911,2	5 153,4	5 651,9	Iron and steel
73	Mustmetalltooted	1 968,7	2 412,0	2 687,7	3 312,0	3 929,1	Articles of iron or steel
74	Vask ja vasktooted	205,7	251,8	315,0	381,6	356,8	Copper and articles thereof
75	Nikkel ja nikkeltooted	126,7	117,5	69,0	86,1	45,6	Nickel and articles thereof
76	Alumiinium ja alumiiniumtooted	631,5	829,4	963,9	1 083,5	1 270,7	Aluminium and articles thereof
78	Plii ja plii tooted	3,0	4,3	6,4	7,2	13,3	Lead and articles thereof
79	Tsink ja tsinktooted	67,7	68,4	107,7	242,2	200,1	Zinc and articles thereof
80	Tina ja tinatooted	6,0	4,4	3,7	6,1	7,8	Tin and articles thereof
81	Muud värvilised metallid; tooted nendest	10,1	15,5	50,2	29,5	62,6	Other base metals; cermets; articles thereof
82	Mitteväärismetallist tööriistad, terariistad, lusikad ja kahvlid	329,6	370,9	414,2	483,3	607,9	Tools, implements, cutlery, spoons and forks of base metal; parts thereof
83	Mitmesugused mitteväärismetallist tooted	590,5	716,9	740,7	749,5	920,6	Miscellaneous articles of base metal

Tabel 4 **Import kaubagrupi järgi, 2001–2005**
 Table 4 *Imports by commodity chapters, 2001–2005*
 (miljonit krooni — million kroons)

Kauba jaotis ja -grupp HS järgi		2001	2002	2003	2004	2005	Järg — Cont. Commodity section and chapter by HS
XVI JAOTIS		25 136,9	23 602,6	24 963,0	30 250,8	39 535,1	SECTION XVI
84	Tuumareaktorid, katlad, masinad ja mehaanilised seadmed; nende osad	7 183,5	9 358,9	10 022,6	10 901,3	12 947,5	<i>Nuclear reactors, boilers, machinery and mechanical appliances; parts thereof</i>
85	Elektrimasinad ja -seadmed, nende osad; helisalvestus- ja -taasesustusseadmed, videokujutise ja -heli salvestus- ja taasesustusseadmed	17 953,4	14 243,7	14 940,4	19 349,5	26 587,6	<i>Electrical machinery and equipment and parts thereof; sound recorders and reproducers, television image and sound recorders and reproducers, and parts and accessories of such articles</i>
XVII JAOTIS		6 687,2	8 589,5	13 070,8	12 528,9	13 166,7	SECTION XVII
86	Raudtee- või trammivedurid, -veerem ja nende osad; raudteede või trammiteede seadmed, nende osad; igat liiki mehaanilised signalisatsiooniseadmed	394,3	767,9	4 125,0	1 808,4	411,9	<i>Railway and tramway locomotives, rolling-stock and parts thereof; railway or tramway track fixtures and fittings and parts thereof; mechanical traffic signalling equipment of all kinds</i>
87	Maismaatranspordivahendid, v.a raudteeveerem ja trammid	5 953,6	7 359,1	8 563,5	10 325,2	12 474,2	<i>Vehicles other than railway or tramway rolling-stock, and parts and accessories</i>
88	Lennuaparaadid, kosmoselaevad, nende osad	89,0	150,1	221,4	51,3	127,3	<i>Aircraft, spacecraft and parts thereof</i>
89	Laevad, paadid ja ujukonstruktsioonid	250,3	312,4	160,9	344,0	153,3	<i>Ships, boats and floating structures</i>
XVIII JAOTIS		1 500,7	1 596,5	1 776,6	2 235,6	2 283,0	SECTION XVIII
90	Optilised, foto-, kinematograafia-, mõõte-, kontroll-, täppis-, meditsiini- või kirurgiainstrumendid	1 417,5	1 520,3	1 694,2	2 143,1	2 184,0	<i>Optical, photographic, cinematographic, measuring, checking, precision, medical or surgical instruments and apparatus</i>
91	Kellad ja nende osad	55,0	46,9	42,3	44,8	43,4	<i>Clocks and watches and parts thereof</i>
92	Muusikariistad; nende osad	28,2	29,3	40,1	47,7	55,6	<i>Musical instruments; parts and accessories of such articles</i>
XIX JAOTIS		36,2	42,8	33,6	42,5	40,1	SECTION XIX
93	Relvad ja laskemoon; nende osad ja lisandid	36,2	42,8	33,6	42,5	40,1	<i>Arms and ammunition; parts and accessories thereof</i>
XX JAOTIS		1 941,7	2 007,2	2 037,5	2 403,2	2 819,1	SECTION XX
94	Mööbel; madratsid, madratsialused, padjad ja muud täistopitud mööblilisandid; mujal nimetatamata lambid ja valgustid; sisevalgustusega sildid, valgustablood jms	1 203,8	1 320,2	1 352,2	1 611,1	1 850,6	<i>Furniture; bedding; mattresses, mattress supports, cushions and similar stuffed furnishings; lamps and lighting fittings not elsewhere specified or included; illuminated signs, illuminated nameplates and the like; prefabricated buildings</i>
95	Mängud, mänguasjad, spordivahendid ja -inventar; nende osad	468,7	394,0	410,8	492,1	635,5	<i>Toys, games and sports requisites; parts and accessories thereof</i>
96	Mitmesugused tööstustooted	269,2	293,0	274,5	300,0	333,0	<i>Miscellaneous manufactured articles</i>
XXI JAOTIS		6,1	5,1	2,5	4,4	6,2	SECTION XXI
97	Kunstiteosed, kollektiooniobjektid ja antiikesemed	6,1	5,1	2,5	4,4	6,2	<i>Works of art, collectors' pieces and antiques</i>
XXII JAOTIS		61,3	0,0	298,1	62,7	140,3	SECTION XXII
99	Tarned välisriikide laevadele ja muud määramata kaubad	61,3	0,0	298,1	62,7	140,3	<i>Supplies for foreign vessels and other unspecified goods</i>

Mõisted

CIF-väärtus	Kauba maksumus, mis sisaldab tootmishinda ja neid kulutusi, mis on seotud kauba veo ja kindlustusega importiva maa riigipiirini.
FOB-väärtus	Kauba maksumus, mis sisaldab tootmishinda ja neid kulutusi, mis on seotud kauba veoga eksportiva maa riigipiirini.
Intrastat	Euroopa Liidu riikide vahelise kaubavahetuse andmete kogumise süsteem. Andmeid kogutakse Intrastati aruannetega, ekspordi ja impordi asemel kasutatakse mõisteid kauba saabumine ja kauba lähetamine .
Extrastat	Euroopa Liitu mittekuuluvate riikidega peetava kaubavahetuse andmete kogumise süsteem. Extrastati andmed on fikseeritud tollideklaratsioonides, kasutatakse mõisteid eksport ja import . Kogu väliskaubandusstatistika (nii Extrastat kui ka Intrastat) koostamisel kasutatakse samuti mõisteid eksport ja import .

Metoodika

Metoodika muudatused, millega peab arvestama Eesti Euroopa Liiduga liitumise (1. mai 2004) eelse ja liitumise järgse statistika võrdlemisel.

Liitumiseelne väliskaubandusstatistika põhines tollideklaratsioonidel ja hõlmas peaaegu kogu kaubavahetust. Liitumisjärgse Euroopa Liidu (EL) riikide vahelise kaubavahetusstatistika koostamiseks kogutakse Intrastati kuuaruandeid, mida peavad esitama ainult need ettevõtted, kelle lähetamise või saabumise käive ELi riikidega ületas aruandeperioodile eelnenud aastal miljon krooni. Vaatlusest välja jääv osa lisatakse hinnangute põhjal. Ettevõtete aruannete esitamata jätmisest, puudulikust täitmisest ja hilinenud esitamisest tekkinud andmekadu asendatakse samuti hinnangutega.

Intrastati puhul ei ole põhikaubandussüsteemi järgi koostatav statistika samaväärne tollideklaratsioonide alusel kogutavate põhikaubandussüsteemi andmetega. Suur osa kaubast, mis varem liikus tolli järelevalve all tolliladudes ja mida põhikaubandus-

süsteemi reeglite järgi statistikas ei arvestatud, on nüüd vabas ringluses ja võetud statistikasse, sest ELi sisese kaubanduse puhul asendusid tollilaod vaheladudega.

Varasem Eesti väliskaubandusstatistika on üldjuhul avaldatud päritoluriigi järgi. Liikmesriikidevahelise kaubanduse puhul on kauba saabumisel põhiline partnerriik saatjaririk. Ekspordi puhul märgiti varem viimane teadaolev sihtriik, Intrastati puhul märgitakse esimene sihtriik.

Varem oli väliskaubandusstatistika koostamisel kasutatud statistiline väärtus tollideklaratsioonil impordi puhul *CIF*-tüüpi ja ekspordi puhul *FOB*-tüüpi. Kuna eriläve (vabastab statistilise väärtuse, tarnetingimuse ja transpordiliigi esitamise nõudest) kohustusliku kehtestamise tõttu ei ole võimalik koguda *CIF*-tüüpi impordihindu ja *FOB*-tüüpi ekspordihindu ligi 30% liikmesriikidevahelise kaubanduse puhul, kogutakse kauba väärtuse andmeid kauba arve järgi.

Valuutade konverteerimise reeglite muutus (eelmise kuu viimase päeva kursi asemel aruandekuu keskmise kursi või tehingu toimumise päeva kursi kasutamine) võib tekitada reaalseid nihkeid väljaveo- ja sisseveokäivetes, kus valuuta on kõikuvama kursiga.

Kirjandust

Eesti piirkondlik statistika. 2004. *Regional Statistics of Estonia*. Aastakogumik. E-väljaanne.

Eesti Statistika. 2005. *Estonian Statistics*. Kuukiri, nr 1–12.

Eesti Statistika Kuukiri. 2006. *Monthly Bulletin of Estonian Statistics*, nr 1–6.

Väliskaubandus. 2005. *Foreign Trade*. Aastakogumik. Tallinn, 2006.

Definitions

C.i.f. value	<i>Cost of commodity that includes the production, transportation and insurance costs up to the border of the importing country.</i>
F.o.b. value	<i>Cost of commodity that includes the production and transportation costs up to the border of the exporting country.</i>
Intrastat	<i>Is the special data system for collecting statistics on the trade in goods between the Member States of the European Union. The data are collected by Intrastat reports and the concepts arrivals and dispatches are used instead of exports and imports.</i>
Extrastat	<i>Is the data system for collecting statistics on the trade in goods between the non-Member States. The Extrastat data are collected by customs declarations and the concepts exports and imports are used.</i>

*In case of compilation of statistics on the trade in goods between the Member States of the European Union and the non-Member States the concepts **exports and imports** are used.*

Methodology

Changes in methodology that have to be taken into consideration when comparing statistics produced prior and after the accession of Estonia to the European Union (1 May 2004).

Before the accession, the production of foreign trade statistics was based on customs declarations and covered the trade almost completely. Foreign trade statistics between European Union Member States after the last accession is based on monthly Intrastat reports, which have to be submitted by only those enterprises whose value of dispatches or arrivals in trade with Member States in the year preceding the reference period exceeded 1 million kroons. The data for the remaining enterprises are estimated. Also the data missing due to non-response, insufficient completion of questionnaires and delays in sending the data are replaced by estimations.

Statistics compiled by special trade system on the basis of Intrastat reports do not coincide with the data compiled by special trade system on the basis of customs declarations. Large proportion of

goods, which moved in customs warehouses under the supervision of customs authorities and which were not taken into account in statistics according to the rules of the special trade system, are now in free circulation and included in statistics as customs warehouses were replaced by intermediate depots in the case of the internal EU trade.

3. Estonia's foreign trade statistics were previously, as a rule, published by the country of origin. In case of the trade between Member States, the main partner country at arrival of goods is the country of consignment. In case of exports, the last known country of destination used to be recorded previously, whereas Intrastat requires the recording of the first country of destination.

Previously, in production of foreign trade statistics, imports were valued CIF and exports were valued FOB. The establishment of a special threshold (which does not require the indication of the statistical value, delivery conditions and type of transport) does not allow to collect CIF import prices and FOB export prices for almost 30% of the trade between Member States, therefore the data on the value of goods are collected by the invoice of goods.

The change in the currency conversion rules (use of the average exchange rate or the exchange rate of the day of transaction instead of that of the last day of the previous month) may cause real deviations in export and import values, which are more affected by currency fluctuations.

Publications

Eesti piirkondlik statistika. 2004. Regional Statistics of Estonia. Yearbook. E-publication.

Eesti Statistika. 2005. Estonian Statistics. Monthly bulletin, Nos 1–12.

Eesti Statistika Kuukiri. 2006. Monthly Bulletin of Estonian Statistics, Nos 1–6.

Väliskaubandus. 2005. Foreign Trade. Yearbook. Tallinn, 2006.

KAUBANDUS JA TEENINDUS

Tabel 1	Kaupade hulgemüük ettevõtte tegevusala järgi, 2001–2004	320
Tabel 2	Kaupade hulgemüük hulgikaubandusettevõtetes kaubagrupi järgi, 2001–2004	320
Diagramm 1	Kaupade hulgemüük, 2002–2004	321
Tabel 3	Kaupade jaemüük ettevõtte tegevusala järgi, 2001–2004	321
Tabel 4	Kaupade jaemüük jaekaubandusettevõtetes kaubagrupi järgi, 2001–2004	322
Diagramm 2	Kaupade jaemüük, 2002–2004	322
Tabel 5	Kaupade jaemüügi mahuindeks, 2000–2004	323
Tabel 6	Jaekaubandusettevõtete kaupluste arv ja pind, 1992–2004	323
Tabel 7	Teenindusettevõtete majandusnäitajad tegevusala järgi, 2001–2004	324
Diagramm 3	Töövõljalikus töötaja kohta netokäibe alusel tegevusala järgi, 2003, 2004	325
Diagramm 4	Teenindusettevõtete puhaskasum töötaja kohta tegevusala järgi, 2003, 2004	325

TRADE AND SERVICE ACTIVITIES

Table 1	Wholesale sales by economic activity of enterprise, 2001–2004	320
Table 2	Wholesale sales of wholesale trade enterprises by commodity group, 2001–2004	321
Diagram 1	Wholesale sales of goods, 2002–2004	321
Table 3	Retail sales by economic activity of enterprise, 2001–2004	323
Table 4	Retail sales of retail trade enterprises by commodity group, 2001–2004	322
Diagram 2	Retail sales of goods, 2002–2004	322
Table 5	Retail sales volume index, 2000–2004	323
Table 6	Number and area of stores of retail trade enterprises, 1992–2004	323
Table 7	Main financial data of service enterprises by kind of activity, 2001–2004	324
Diagram 3	Labour productivity on the basis of net sales per employee by kind of activity, 2003, 2004	325
Diagram 4	Service enterprises net profit per employee by kind of activity, 2003, 2004	325

Ülevaade

Peatükk esitab kaubandus- ja teenindusstatistikat aastate 2001–2004 kohta.

Kaubandustegevus on mootorsõidukite ja mootorrataste müük, hooldus ja remont; mootorikütuse jaemüük; hulgi- ja vahenduskaubandus; jaekaubandus; isiklike tarbesemete ning kodumasinatate parandus.

Alates 2000. aastast on suurenenud kaubanduses müügitulud pidevalt. Kaubanduse arengule mõjus soodsalt Euroopa Liiduga liitumine. Käibekasv oli 2004. aastal kiirem kui varasematel aastatel. Realiseerimise netokäive suurenes viiendiku ja lisandväärtus neljandiku võrra.

Jaekaubanduse käibe kiire kasvu põhjustasid nii kasvanud eratarbimine kui ka välituristide suurenenud arv. 2004. aastal jätkus uute kaubanduskeskuste ja kaupluste avamine. Jaekaubanduse arengut iseloomustas suurte ettevõtete turuosa suurenemine. Keskmiste ja suurte jaekaubandusettevõtete turuosa suurenes aastaga 52%-st 55%-ni. Tihenev konkurents vähendas väikeste jaemüügi ettevõtete arvu, kuid hoolimata sellest suurenes nii kaupluste arv kui ka müügi pind. Oma osa on siin ka Euroopa Liiduga ühinemisel, sest kaugeltki kõik väikesed jaemüügi ettevõtted ei suuda EL nõudeid täita.

Jaekaubandusettevõtted ning mootorsõidukite ja mootorikütuse müügi ettevõtted müüsid kaupa jae 46,5 miljardi krooni eest. 2004. aastal suurenes jaemüük eelmise aastaga võrreldes viiendiku võrra. Jaemüügi kasvu mõjutas ka hinnatõus. Pärast eelmise aasta hinnalangust suurenesid kaupade hinnad 2004. aastal 2,9%, mida mõjutasid peamiselt kallinenud mootorikütus ja suhkur. Toidukaubad kallinesid 3,7%, tööstuskaubad 2,2%. Võrreldes 2000. aastaga olid kaubad 2004. aastal 9,8% kallimad. Kaupade jaemüük

püsivhindades suurenes aastaga 17%, mis oli eelmise aasta kasvust 6 protsendipunkti suurem. Jaekaubandusettevõtete müüdud kaupade hulgas oli tööstuskaupu 63%, toiduaineid 27% ja alkoholjooke ja tubakatooteid 10%. Toidukaupade jaemüük suurenes aastaga püsivhindades 15% ja tööstuskaupade jaemüük 19%. Kõige enam suurenes mootorsõidukite ja nende varuosade ning ehitusmaterjali müügimaht (püsivhindades vastavalt 43% ja 23%). Kõigi aeglasemalt kasvas valmisriiete, jalatsite ja kangaste müük (12%). Võrreldes 2000. aastaga suurenes jaemüük püsivhindades 62%.

Ka hulgimüüjatele oli 2004. aasta edukas. Hulgimüük kasvas jaemüügiga peaaegu samas tempos. Hulgikaubandus- ning mootorsõidukite ja mootorikütuse müügi ettevõtted müüsid kaupa hulgi 110,3 miljardi krooni eest, 22% rohkem kui 2003. aastal. Aastatel 2000–2004 suurenes järjepidevalt mootorsõidukite ja nende osade ning mitmesuguste seadmete ja masinate hulgimüük, oluliselt on seda mõjutanud soodsad laenu- ja liisingutingimused. Nimetatud kaupade osatähtsus suurenes hulgimüügis 17%-st 2000. aastal 25%-ni 2004. aastal. Pärast mitmeaastast langust suurenes toidukaupade hulgimüük, kuigi nende osatähtsus hulgimüügis pidevalt väheneb, sest suured kaubanduskeskused ostavad rohkem kaupu otse tootjatelt. Kui 2000. aastal oli kaupade hulgimüügis toidukaupu viiendik, siis 2004. aastal ainult 15%.

Teenindusettevõtetenä käsitletakse käesolevas peatükis äriühinguid, kelle põhitegevusala on kas rentimis-, arvuti-, äri- või isikuteenuste osutamine.

2004. aasta oli teenindusettevõtetele jätkuvalt edukas. Kõikides teenindustegevusalaades suurenesid nii ettevõtete arv ja tööhõive kui ka realiseerimise netokäive ja lisandväärtus. Teeninduse valdkonnas tegutses 2004. aastal 6700 ettevõtet, s.o 17% kõigist ettevõtetest. Aastaga suurenes teenindusettevõtete arv 12%. Võrdeliselt ettevõtete arvuga suurenes ka keskmine töötajate arv. Teenindusettevõtete realiseerimise netokäive suurenes eelmise aastaga võrreldes 22% ja oli kõigi ettevõtete realiseerimise netokäibest 4%. Teenindusettevõtete loodud lisandväärtus kasvas 2004. aastal eelmise aastaga võrreldes 31% — 15 protsendipunkti Eesti keskmisest kasvust rohkem. Tööviljakus töötaja kohta kasvas kümnendiku.

Kõige rohkem teenindusettevõtetest osutas äriteenuseid, nagu õigusabi, nõustamine, raamatupidamis-, reklaami-, tõlke- ja puhastusteenused, ning tegutses turu-uuringute, arhitekti- ja inseneritegevuse, turvatöö ja muu äritegevuse valdkonnas. Nimetatud tegevusalal tegutses 2004. aastal teenindusettevõtetest kolm neljandikku ning nende osa teenindusettevõtete käibest oli 70%. Suurima käibega tegevusala — muu äritegevuse — ettevõtete realiseerimise netokäive kasvas ligi viiendiku ja lisandväärtus 30%. Kõige kiirem oli käibe kasv rentimisettevõtetele, kus käive kasvas eelmise aastaga võrreldes 47% ja lisandväärtus suurenes poole võrra. Töötajate arv suurenes rentimisettevõtetele aeglasemalt kui realiseerimise netokäive ja see tõi kaasa üle kolmandiku suurenenud tööviljakuse. Selle tegevusala tööviljakus ületas teenindusettevõtete keskmist 3 korda.

Arvutiteenuste osutamine on kiiresti arenev tegevusala. 2004. aastal tegutses Eestis üle 800 arvutiteenuseid pakkuva ettevõtte. Nendest kolmveerand tegeles tarkvaraalse nõustamise ja tarkvara tarnimisega. Arvutiteenindusettevõtetes oli ligi 4000 tööga hõivatut. Arvutiteenindusettevõtete realiseerimise netokäive suurenes aastaga 24%, tööga hõivatute arv 15%.

Väikseima käibega, isikuteenuseid osutavate ettevõtete käive kasvas võrdeliselt teenindusettevõtete käibe keskmise kasvuga (22%). Hoolimata kiirest kasvust jäi tööviljakus isikuteeninduses endiselt kõigi ettevõtete keskmisele alla. Netokäive töötaja kohta oli isikuteenuseid osutavates ettevõtetes teenindusettevõtete keskmisest 1,7 korda väiksem, kuigi suurenes aastaga 12%.

Overview

The chapter presents statistics on trade and service activities for 2001–2004.

Trade activities are sale, maintenance and repair of motor vehicles and motorcycles; retail sale of automotive fuel; wholesale and intermediate trade; retail sales; repair of personal and household goods.

Since 2000 revenues from sales in trade have been continuously increasing. Accession to the European Union had a positive impact on the development of trade. In 2004 the increase of net sales was bigger than in the previous years. The net sales of trading enterprises increased by a fifth and the value added generated by trading enterprises by a fourth.

The fast growth in the net sales of retail trade has been caused by the growth of private consumption and the increased number of foreign tourists. In 2004 opening of new trade centres and shops continued. The development of retail trade was characterised by the increase in the share of trading network. The market share of medium and large retail trade enterprises increased from 52% to 55%. In the conditions of stiff competition the number of small retail trade enterprises decreased, but in spite of this the number of shops and their trading area increased.

In 2004 the retail trade enterprises and enterprises active in the sale of motor vehicles and automotive fuel sold goods by retail for 46.5 billion kroons. In 2004 the retail sales increased by a fifth compared to the previous year. The increase in retail sales was also affected by the rise in prices. After the fall in prices in the previous year, the prices of goods increased 2.9% in 2004. The rise in prices was mainly influenced by the increase in the prices of motor fuel and sugar. The prices of food products increased by 3.7%, the prices of manufactured goods by 2.2%. In 2004 compared to 2000, goods were 9.8% more expensive. In 2004 compared to 2003, the retail sales increased 17% in constant prices. The growth is by 6 percentage points larger than in the previous year. Industrial goods accounted for 63%, food products for 27% and alcoholic beverages and tobacco for 10% of retail sales. During the year, the retail sales of food products increased by 15% in constant prices, the retail sales of manufactured goods increased 19%. The increase was larger than average in the retail sale of motor vehicles and their parts, and in the sale of building materials (43% and 23%, respectively). The increase was slowest in the retail sale of textiles, clothing and footwear (12%). Compared to 2000, the retail sales in constant prices increased by 62%.

The year 2004 was successful for wholesale trade as well. Wholesale trade enterprises and enterprises active in the sale of motor vehicles and automotive fuel sold goods by wholesale for 110.3 billion kroons, i.e. 22% more than in 2003. In 2000–2004, the share of motor vehicles, their parts, and of all kinds of machinery, equipment, their parts and accessories has increased mainly due to favourable leasing conditions. The share of these goods in wholesale trade has increased from 17% in 2000 to 25% in 2004. After a long-term falling the wholesale of food products has increased, but their share in wholesale is constantly decreasing, as large trade centres buy more goods directly from manufacturers.

In this chapter service enterprises are enterprises whose main economic activity is rendering renting, computer, business or personal services.

For service enterprises the year 2004 was successful. Both the number of enterprises and the number of employees, as well as net sales and value added increased. In 2004 6,700 service enterprises were operating in Estonia, i.e. 17% of all enterprises. The number of service enterprises increased by 12%. The number of persons employed has also proportionally increased. In 2004 the turnover of service enterprises increased 22% compared to 2003 and accounted for 4% of the total turnover of all enterprises in Estonia. The value added generated by enterprises increased 31% compared to the previous year. It was 15 percentage points more than the average growth of Estonia. The labour productivity (net sales per employee) grew by a tenth.

Business enterprises accounted for the largest share of net sales of service enterprises. Other business activities accounted for 70% of the net sales. At the same time the growth of the net sales was the fastest in renting enterprises, where net sales increased 47% and value added increased more than a half compared to the previous year. Computer and related activities is a fast developing field of activity. Computer and related activities net sales increased 24%, the number of persons employed by 15%.

Personal service activities accounted for the smallest share of net sales of service enterprises. The sales of these activities grew proportionally with the average growth of the sales of service enterprises (22%). The net sales per employee in enterprises of personal service activities was 1.7 times smaller than the average of service enterprises, however, the net sales increased 12% during the year.

Tabel 1 **Kaupade hulгимүүk ettevõtte tegevusala järgi, 2001–2004**
 Table 1 **Wholesale sales by economic activity of enterprise, 2001–2004**
 (jooksevhinnad, miljonit krooni — current prices, million kroons)

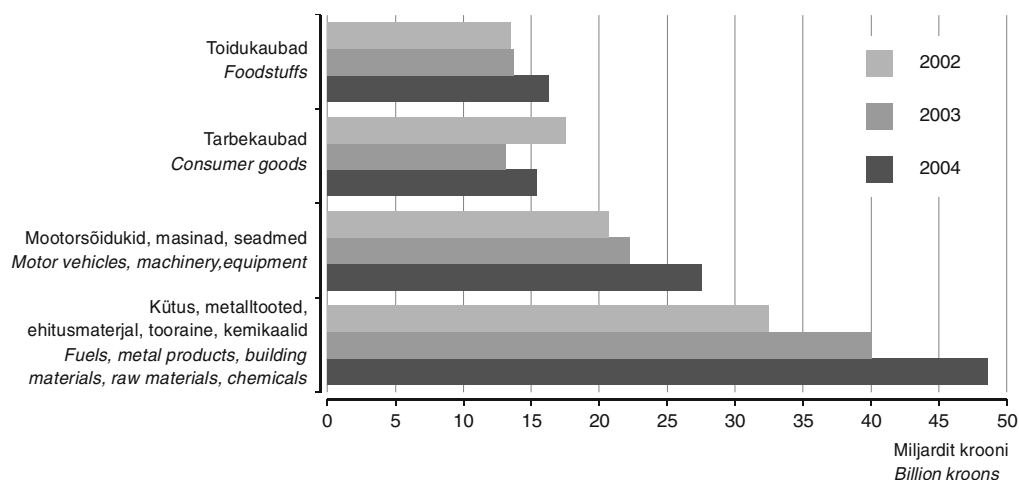
Ettevõtte tegevusala	2001	2002	2003	2004	Economic activity of enterprise
Hulgi- ja vahendus-kaubandus hulgi-kaubandusettevõtetes (k.a mootorsõidukite ning nende osade ja kütuse müügi ettevõtetes)	70 868	85 943	90 665	110 348	Wholesale and intermediate trade in wholesale trade enterprises (including enterprises engaged in the sale of motor vehicles, their parts and automotive fuel)
hulgikaubandus vahendustasu või lepingute alusel	2 643	2 260	2 191	3 282	wholesale on a fee or contract basis
põllumajandustoorme ja elusloomade hulгимүүk	563	989	903	1 511	wholesale of agricultural raw materials and live animals
toidukaupade, jookide ja tubakatoodete hulгимүүk	13 812	13 437	13 050	15 458	wholesale of food, beverages and tobacco products
tekstiiltoodete, rõivaste ja jalatsite hulгимүүk	807	1 162	1 230	1 548	wholesale of textiles, clothing and footwear
majatarvete hulгимүүk	8 459	10 902	10 392	10 930	wholesale of household goods
tahke-, vedel- ning gaaskütuse jms toodete hulгимүүk	13 942	16 075	15 354	19 175	wholesale of solid, liquid and gaseous fuels
mootorsõidukite ja nende osade hulгимүүk	6 730	9 790	11 118	13 076	wholesale of motor vehicles, their parts and accessories
metallide, ehitusmaterjali, keemiatoodete ja jäätmete hulгимүүk	12 927	16 409	18 539	25 372	wholesale of metals, building materials, chemical products and waste
masinate ja seadmete hulгимүүk	8 026	9 744	11 391	13 056	wholesale of machinery and equipment
muu hulгимүүk	2 959	5 175	6 497	6 941	other wholesale
Hulгимүүk jaekaubandusettevõtetes	6 810	4 941	4 632	4 653	Wholesale sales in retail trade enterprises
Hulгимүүk teistes ettevõtetes	1 635	1 655	1 612	1 368	Wholesale sales in other enterprises
KOKKU	79 313	92 539	96 909	116 369	TOTAL

Tabel 2 **Kaupade hulгимүүk hulgikaubandusettevõtetes kaubagrupi järgi, 2001–2004**
 Table 2 **Wholesale sales of wholesale trade enterprises by commodity group, 2001–2004**
 (jooksevhinnad, miljonit krooni — current prices, million kroons)

Kaubagrupp	2001	2002	2003	2004	Commodity group
Hulgi müüdnud kaubad	70 149	85 535	90 379	109 836	Goods sold by wholesale
toidukaubad	13 991	13 414	13 719	16 277	foodstuffs
tarbekaubad	13 993	17 467	13 106	15 392	consumer goods
põllumajandustoore ja elusloomad	877	1 602	1 377	2 034	agricultural raw materials and live animals
tahke-, vedel- ja gaaskütus; metalltooted, ehitusmaterjal, tooraine ja kemikaalid	27 191	32 402	39 998	48 602	solid, liquid and gaseous fuels; metal products, building materials, raw materials and chemicals
mootorsõidukid, masinad ja seadmed ning nende osad ja tarvikud	14 097	20 650	22 179	27 531	motor vehicles, machinery, equipment, their parts, and accessories
Vahendatud kaubad	719	408	286	512	Intermediate goods
KOKKU	70 868	85 943	90 665	110 348	TOTAL

Diagramm 1 **Kaupade hulгимүүк, 2002–2004**
 Diagram 1 **Wholesale sales of goods, 2002–2004**
 (jooksevhinnad — current prices)

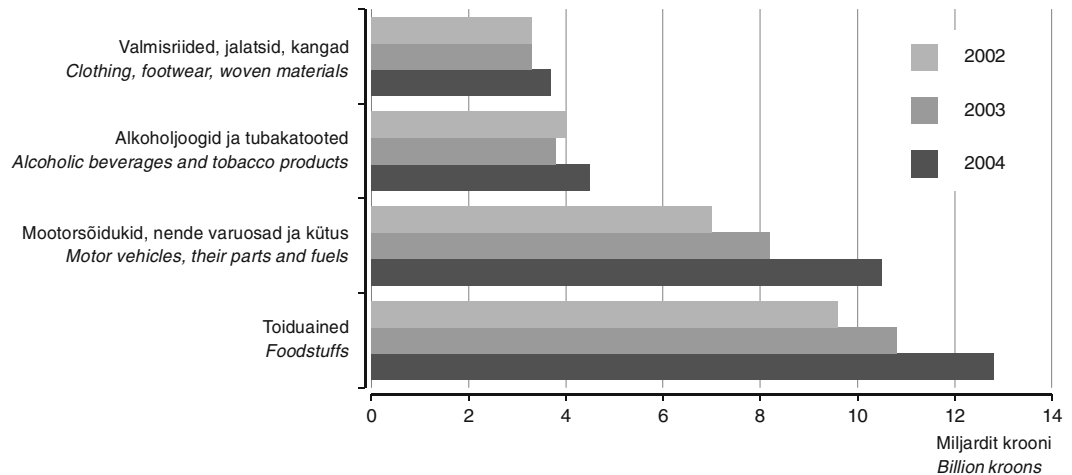
Tabel 3 **Kaupade jaemүүк ettevõtte tegevusala järgi, 2001–2004**
 Table 3 **Retail sales by economic activity of enterprise, 2001–2004**
 (jooksevhinnad, miljonit krooni — current prices, million kroons)

Ettevõtte tegevusala	2001	2002	2003	2004	Economic activity of enterprise
Jaemүүк jaekaubandusettevõtetes (k.a mootorsõidukite ning nende varuosade ja kütuse müügi ettevõtted)	31 444	34 772	38 470	46 481	Retail sales in retail trade enterprises (including enterprises engaged in the sale of motor vehicles, their parts and accessories, and automotive fuel)
jaemүүк toidukaupade spetsialiseerimata kauplustes	11 007	12 942	14 580	17 856	retail sale of food, beverages and tobacco in non-specialised stores
jaemүүк tööstuskaupade spetsialiseerimata kauplustes	2 883	2 854	2 338	2 512	retail sale of manufactured goods in non-specialised stores
jaemүүк toidukaupade spetsialiseeritud kauplustes	664	968	848	921	retail sale of food, beverages and tobacco in specialised stores
apteegikaupade ja kosmeetikavahendite jaemүүк	1 484	1 724	2 064	2 501	retail sale of pharmaceutical goods and cosmetic articles
tekstiiltoodete, rõivaste ja jalatsite jaemүүк	1 218	1 316	1 329	1 535	retail sale of textiles, clothing and footwear
majatarvete, kodumasinade, rauakaupade, ehitusmaterjali jaemүүк	3 196	3 380	4 391	4 969	retail sale of household goods and appliances, hardware and building materials
mootorikütuse jaemүүк	3 504	3 873	3 886	4 681	retail sale of automotive fuel
mootorsõidukite ja nende osade jaemүүк	3 575	3 769	4 829	6 459	retail sale of motor vehicles, their parts and accessories
muu jaemүүк	3 913	3 946	4 205	5 047	other retail sale
Jaemүүк hulgikaubandusettevõtetes	3 897	3 873	4 667	4 379	Retail sales in wholesale trade enterprises
Jaemүүк teistes ettevõtetes	998	887	993	975	Retail sales in other enterprises
KOKKU	36 339	39 532	44 130	51 835	TOTAL

Tabel 4 **Kaupade jaemüük jaekaubandusettevõtetes kaubagrupi järgi, 2001–2004**
 Table 4 *Retail sales of retail trade enterprises by commodity group, 2001–2004*
 (jooksevhinnad, miljonit krooni — current prices, million kroons)

Kaubagrupp	2001	2002	2003	2004	Commodity group
Toidukaubad	11 435	13 656	14 580	17 381	Food
toiduained	8 626	9 630	10 801	12 837	foodstuffs
alkoholjoogid ja tubakatooted	2 809	4 026	3 779	4 544	alcoholic beverages and tobacco products
Tööstuskaubad	20 009	21 116	23 890	29 100	Manufactured goods
valmisriided, jalatsid, kangad	2 256	3 284	3 339	3 710	clothing, footwear, woven materials
mootorsõidukid, nende osad ja kütus	6 510	7 039	8 247	10 459	motor vehicles, their parts and fuel
muud kaubad	11 243	10 793	12 304	14 931	other goods
KOKKU	31 444	34 772	38 470	46 481	TOTAL

Diagramm 2 **Kaupade jaemüük, 2002–2004**
 Diagram 2 *Retail sales of goods, 2002–2004*
 (jooksevhinnad — current prices)

Tabel 5 **Kaupade jaemüügi mahuindeks, 2000–2004**Table 5 *Retail sales volume index, 2000–2004*

(püsivhinnad, 2000 = 100 — constant prices, 2000 = 100)

Aasta Year	Toidukaubad			Tööstuskaubad			Kokku Total
	toiduained	alkoholjoogid ja tubakatooted	valmisriided, jalatsid, kangad	mootorsõidukid, nende osad ja kütus	muud kaubad		
	<i>Food</i>	<i>alcoholic beverages and tobacco products</i>	<i>Manufactured goods</i>	<i>clothing, footwear, woven materials</i>	<i>motor vehicles, their parts and fuel</i>	<i>other goods</i>	
2000	100	100	100	100	100	100	100
2001	117	118	115	115	107	113	118
2002	136	127	162	120	150	126	110
2003	146	146	148	136	150	149	124
2004	168	166	174	162	168	179	150

Tabel 6 **Jaekaubandusettevõtete kaupluste arv ja pind, 1992–2004^a**Table 6 *Number and area of stores of retail trade enterprises, 1992–2004^a*

Kauplemiskoht	Aasta	Arv	Müügipind, 1000 m ²	Kaupluse keskmine müügipind, m ²	Trading place
	Year	Number	Sales area, 1000 m ²	Average sales area of a store, m ²	
Kauplused kokku	1992	2 805	281	100	Stores total
	1993	3 168	314	99	
	1994	3 564	358	100	
	1995	4 523	428	95	
	1996	4 135	422	102	
	1997	3 989	450	113	
	1998	4 753	521	110	
	1999	5 366	654	122	
	2000	5 615	747	133	
	2002	6 198	985	159	
	2004	6 293	1 075	171	
Kioskid	1992	386	..	..	Kiosks
	1993	952	..	..	
	1994	609	..	..	
	1995	1 060	..	..	
	1996	834	..	..	
	1997	731	..	..	
	1998	762	..	..	
	1999	986	..	..	
	2000	1 418	..	..	
	2002	1 921	..	..	
	2004	1 057	..	..	

^a V.a mootorsõidukite ja mootorrattaste müük.^a Except sale of motor vehicles and motorcycles.

Tabel 7 Teenindusettevõtete majandusnäitajad tegevusala järgi, 2001–2004
Table 7 Main financial data of service enterprises by kind of activity, 2001–2004

Näitaja <i>Indicator</i>	Masinate rentimine operaatorita ja kodumasinate väljaüürimine <i>Renting of machinery and equipment without operator</i>	Arvutid ja nendega seotud tegevus <i>Computer and related activities</i>	Muu äritegevus <i>Other business activities</i>	Muu teenindus <i>Other service activities</i>	Teenindus- ettevõtte kokku <i>Service enterprises total</i>	Teenindusette- võtete osatähtsus kõikide ettevõtete hulgas, % <i>Service enterprises share of all enterprises, %</i>
Ettevõtete arv <i>Number of enterprises</i>						
2001	224	534	3 776	466	5 000	15
2002	293	666	4 122	470	5 551	16
2003	323	738	4 435	501	5 997	16
2004	399	805	4 966	524	6 694	17
Töötajate arv <i>Number of employees</i>						
2001	672	2 622	24 776	2 704	30 774	8
2002	1 044	3 073	27 581	2 874	34 572	9
2003	1 089	3 424	28 816	2 877	36 206	9
2004	1 178	3 954	31 818	3 140	40 090	10
Investeeringud, miljonit krooni <i>Investments, million kroons</i>						
2001	111	63	755	32	961	5
2002	251	68	689	34	1 042	4
2003	873	81	860	65	1 879	7
2004	548	149	850	95	1 642	5
Realiseerimise netokäive, miljonit krooni <i>Net sales, million kroons</i>						
2001	556	1 692	9 111	357	11 716	4
2002	832	1 837	9 850	494	13 013	4
2003	1 072	2 187	10 075	637	13 971	4
2004	1 573	2 718	11 999	780	17 070	4
Eksport, miljonit krooni <i>Export, million kroons</i>						
2001	40	301	1 515	28	1 884	3
2002	38	385	1 591	79	2 093	3
2003	103	423	1 422	70	2 018	3
2004	318	563	1 919	82	2 883	3
Palgakulu, miljonit krooni <i>Wages and salaries, million kroons</i>						
2001	43	340	1 794	77	2 254	10
2002	72	406	2 134	95	2 707	10
2003	93	502	2 327	112	3 034	10
2004	122	591	2 730	142	3 585	11
Puhaskasum (-kahjum), miljonit krooni <i>Net profit (loss), million kroons</i>						
2001	66	133	1 437	23	1 659	14
2002	183	53	1 996	41	2 273	12
2003	232	102	3 266	75	3 675	15
2004	324	262	4 186	62	4 834	15
Lisandväärtus, miljonit krooni <i>Value added, million kroons</i>						
2001	229	629	3 449	151	4 458	8
2002	374	654	4 156	201	5 385	8
2003	470	870	4 329	261	5 930	8
2004	710	1 114	5 614	306	7 744	9

Diagramm 3 **Töövõljalikus töötaja kohta netokäibe alusel tegevusala järgi, 2003, 2004**
 Diagram 3 *Labour productivity on the basis of net sales per employee by kind of activity, 2003, 2004*

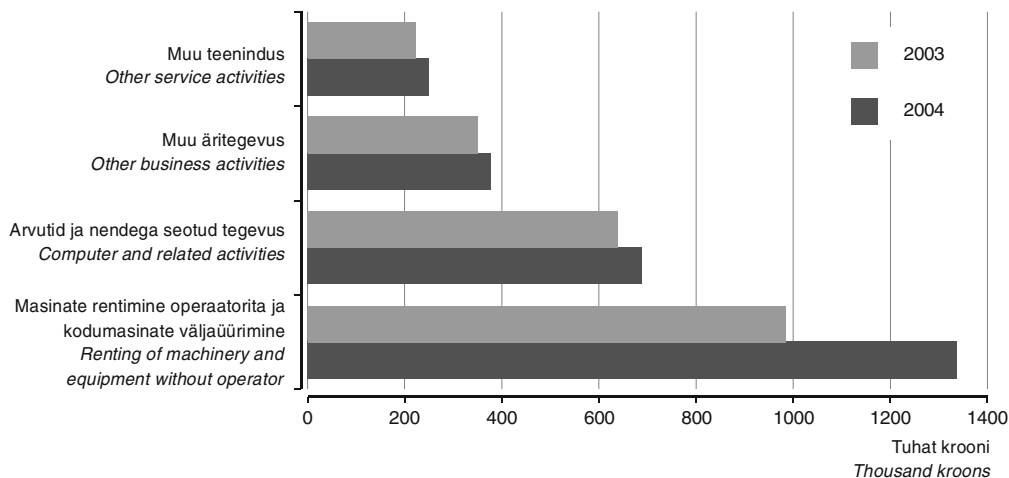
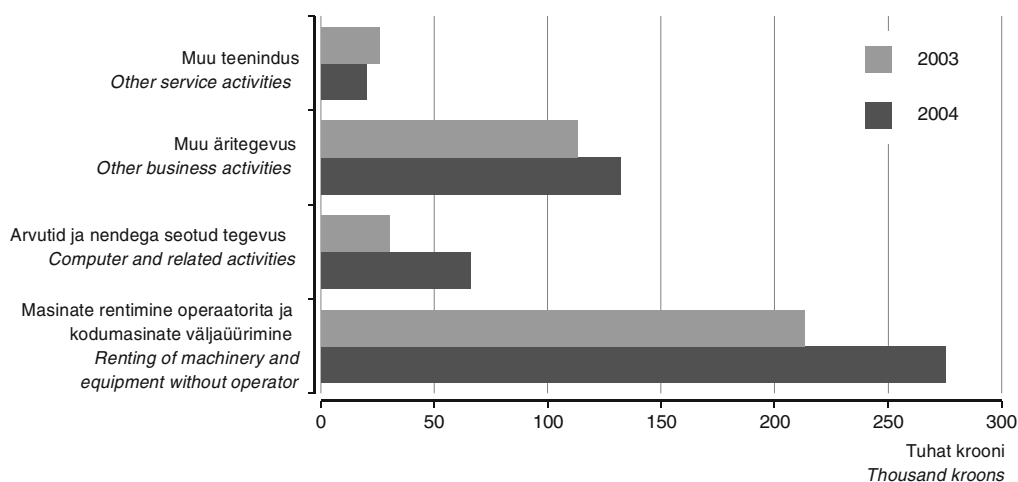

Diagramm 4 **Teenindusettevõtete puhaskasum töötaja kohta tegevusala järgi, 2003, 2004**
 Diagram 4 *Service enterprises net profit per employee by kind of activity, 2003, 2004*
 (jooksevhinnad — current prices)

Mõisted

Aastakeskmine tööga hõivatud isikute arv	Kõigi ettevõttes töötavate isikute arv, olenemata nende tööandala pikkusest, sellest kas nad saavad tasu töö eest või mitte. Samuti ettevõttes töötavad omanikud ja nende tasuta töötavad pereliikmed, äriühingute juhatus ja nõukogu liikmed, ajutiselt töölt puuduvad inimesed, töövõtulepinguga töötavad isikud ja muud isikud, kes on töö eest tasu saajate nimekirjas.
Aastakeskmine töötajate arv	Isikud, kes töötavad tööandjale kokkuleppe (lepingu) alusel ja saavad töö eest tasu.
Investeeringud põhivarasse	Vaadeldaval ajavahemikul soetatud ehituste, maa, masinate, seadmete, transpordivahendite, sisseseade ja muu inventari maksumus; uusehituse ning olemasoleva põhivara laiendamise, rekonstrueerimise puhul ka tehtud tööde maksumus; investeeringud immateriaalsesse põhivarasse ja väärisesemetesse.
Jooksevhinnad	Vaadeldaval ajavahemikul kehtivad hinnad.
Kaupade hulgemüük	Müügitulu kaupade edasimüümise eest tööstus- ja kaubandustarbijatele, asutustele ja organisatsioonidele, k.a liisinguettevõtetele, kes müüvad kaupu edasi, kasutavad oma vajaduseks või tööstuslikuks tarbimiseks.
Kaupade jaemüügi mahuindeks püsivhindades	Aruandeperioodi kaupade müük baasperioodi hindades väljendatuna protsentides; erinevate perioodide kaupade müügi võrreldavaks tegemisel on kasutatud tarbijahinnaindeksi vastava kaubagrupi hinnaindekseid.
Kaupade jaemüük	Müügitulu kaupade edasimüümise eest kaupluste, kioskite, müügiletide, postimüügikaupluste ja oksjonite kaudu üksikisikutele isiklikuks tarbimiseks või majapidamises kasutamiseks.
Palk	Tasu, mida tööandja arvestab kõikidele isikutele aruandeperioodil tehtud töö eest.
Püsivhinnad	Hinnaindeksiga deflateeritud jooksevhinnad.
Teenindustegevõtted	Ettevõtlusega tegelevad äriühingud, kelle põhitegevusalaks on kas rentimis-, arvuti-, äri- või isikuteenuste osutamine. Masinate rentimine ilma operaatorita ja kodumasinate väljaüürimine — autode väljaüürimine, muude transpordivahendite ning masinate ja seadmete rentimine; tarbeesemete ja kodumasinate väljaüürimine. Arvutid ja nendega seotud tegevus — nõustamine riistvara ja tarkvara alal, andmetöötlus, andmebaasiteenused, arvutite hooldus ja remont. Muu äritegevus — õigusabi, raamatupidamine ja auditeerimine; nõustamine; turu-uuringud; reklaamindus; turvatöö ja puhastustegevus. Muu teenindus — tekstiil- ja karusnahktoodete pesu ja keemiline puhastus; juuksuri- ja muu iluteenindus; matuseteenindus; füüsilise heaoluga seotud teenindus ja muud isikuteenused.

Metoodika

Kaubandusstatistika iseloomustab kõiki Eestis tegutsevaid kaubandusettevõtteid, s.t ettevõtteid, mille tegevusala kood on Eesti majanduse tegevusalade klassifikaatori (EMTAK) järgi 50–52.

Teenindusstatistika iseloomustab kõiki rentimis-, arvuti-, äri- ja isikuteenuseid osutavaid ettevõtteid, mille tegevusala kood on 71, 72, 74 ja 93.

Vaadeldakse tegutsevaid ettevõtteid. Küsitletakse kõiki riigi- ja kohaliku omavalitsuse ettevõtteid ning 20 või enama tööga hõivatuga eraettevõtteid. Ülejäänud Eesti ja välismaa eraõiguslikele isikutele kuuluvatest ettevõtetest tehakse küsitlemiseks lihtne juhuslik valik. Kogutud andmed laiendatakse ettevõtete üldkogumile, s.t arvatatakse üldkogumi näitajate hinnanguline suurus.

Kõik rahalised näitajad tabelites on avaldatud vastaval aastal kehtinud hindades (jooksevhinnad) ilma käibemaksuta.

Kirjandust

Eesti piirkondlik statistika. 2004. *Regional Statistics of Estonia*. Aastakogumik. E-väljaanne.
Ettevõtete majandusnäitajad. 2004. *Financial Statistics of Enterprises*. Aastakogumik.
Tallinn, 2006.

Definitions

Constant prices	<i>Current prices deflated by price index.</i>
Current prices	<i>Prices in the reference period.</i>
Investments in fixed assets	<i>The cost of buildings, equipment, machinery, vehicles, installation, etc. purchased in the reference period; in the case of construction and reconstruction of the existing fixed assets, it includes also the cost of work done; investments in intangible goods and in valuables.</i>
Number of employed persons as an annual average	<i>The total number of persons who work in the observation unit (inclusive of working proprietors, partners working regularly in the unit and unpaid family workers), as well as persons who work outside the unit, who belong to it and are paid by it.</i>
Number of employees as an annual average	<i>Those persons who work for an employer and who have a contract of employment and receive compensation in the form of wages, salaries, fees, gratuities, piecework pay or remuneration in kind.</i>
Retail sales	<i>Sales revenue from the resale of goods by stores, kiosks, outlets, mail order houses and auctions to households.</i>
Retail sales volume index in constant prices	<i>Sales of goods of the reference period in prices of the base period expressed in percentages; the sales of goods of different periods are made comparable with the price index of the respective commodity group of the consumer price index.</i>
Service enterprises	<i>Enterprises, whose main economic activity is rendering renting, computer, business or personal services. Renting activities — renting of machinery and equipment without operator and of personal and household goods. Computer and related activities — hardware and software consultancy; data processing; database activities; maintenance and repair of computing machinery. Other business activities — legal, accounting, and auditing activities; consultancy; market research; advertising; security activities and industrial cleaning. Other service activities — washing and dry-cleaning of textile and fur products; hairdressing and other beauty treatment; funeral and related activities; physical well-being activities; other personal service activities.</i>
Wages and salaries	<i>Remuneration paid by employer to all persons for work done in the reference period.</i>
Wholesale sales	<i>Sales revenue from the resale of goods to industrial and commercial consumers, institutions and organisations for resale, own use or for industrial consumption.</i>

Methodology

Trade statistics cover all trade enterprises active in Estonia whose activity code according to the Estonian Classification of Economic Activities (EMTAK) is 50–52.

Service statistics cover all enterprises rendering renting, computer; business and personal services whose activity code is 71, 72, 74 or 93.

The survey population consists of economically active enterprises. All state and municipal enterprises as well as enterprises with 20 or more persons employed are completely enumerated. The rest of enterprises belonging to Estonian and foreign persons in private law are sampled. The data collected by sample survey were expanded to the whole population.

All monetary indicators in the tables are expressed in current prices of the reference year with value added tax excluded.

Publications

Eesti piirkondlik statistika. 2004. *Regional Statistics of Estonia. Yearbook. E-publication.*

Ettevõtete majandusnäitajad. 2004. *Financial Statistics of Enterprises. Yearbook. Tallinn, 2006.*

PÕLLUMAJANDUS

Tabel 1	Kasutatav põllumajandusmaa, 2001–2005	331
Tabel 2	Põllukultuuride kasvupind, 2001–2005	331
Tabel 3	Põllukultuuride kogusaak, 2001–2005	332
Tabel 4	Põllukultuuride saagikus, 2001–2005	332
Tabel 5	Viljapuude ja marjakultuuride istandike pindala, 2001–2005	333
Tabel 6	Puuvilja- ja marjasaak, 2001–2005	333
Tabel 7	Viljapuude ja marjakultuuride saagikus, 2001–2005	333
Tabel 8	Loomad ja linnud, 2001–2005	333
Tabel 9	Loomakasvatussaaduste toodang, 2001–2005	334
Tabel 10	Lihatoodang, 2001–2005	334
Tabel 11	Loomade ja lindude produktiivsus, 2001–2005	334
Tabel 12	Põllumajandussaaduste toodang elaniku kohta, 2001–2005	334
Diagramm 1	Loomad, 1991–2005	335
Diagramm 2	Piimatoodang, 1991–2005	335

AGRICULTURE

Table 1	Utilised agricultural land, 2001–2005	331
Table 2	Sown area of field crops, 2001–2005	331
Table 3	Production of field crops, 2001–2005	332
Table 4	Average yield of field crops, 2001–2005	332
Table 5	Area of orchards and berry plantations, 2001–2005	333
Table 6	Production of fruits and berries, 2001–2005	333
Table 7	Average yield of fruits and berries, 2001–2005	333
Table 8	Livestock and poultry, 2001–2005	333
Table 9	Livestock production, 2001–2005	334
Table 10	Production of meat, 2001–2005	334
Table 11	Livestock and poultry productivity, 2001–2005	334
Table 12	Agricultural production per inhabitant, 2001–2005	334
Diagram 1	Livestock, 1991–2005	335
Diagram 2	Milk production, 1991–2005	335

Ülevaade

Peatükk esitab põllumajandusstatistikat aastate 2001–2005 kohta.

Kasutatav põllumajandusmaa vähenes vaadeldavatel aastatel 6%. 2005. aastal oli kasutatavat põllumajandusmaad 833 900 hektarit, 8% rohkem kui aasta varem. Põllukultuuride kasvupind oli 560 700 hektarit, 13% suurem kui aasta varem. Põllukultuuride kasvupinna arvestus muutus 2003. aastal: haritavale maale rajatud üle viie aasta vanune pikaajaline rohumaa arvestatakse nüüd loodusliku rohumaa hulka.

Teravilja kasvupind oli 2005. aastal 282 100 hektarit, mis andis saaki 760 100 tonni (25% rohkem kui 2004. aastal) ehk 2694 kilogrammi hektarilt (2004. aastal 2330). Elaniku kohta toodeti 2005. aastal 565 kilogrammi teravilja (2004. aastal 451 kilogrammi).

Kartuli kasvupind oli 2005. aastal 14 000 hektarit, millelt saadi 209 800 tonni kartulit (26% rohkem kui 2004. aastal) ehk 15 028 kilogrammi hektarilt (2004. aastal 10 342). Elaniku kohta toodeti 2005. aastal 156 kilogrammi kartulit (2004. aastal 123 kilogrammi).

Rapsi kasvupind oli 2005. aastal 46 600 hektarit, millelt saadi 83 100 tonni rapsiseemet (21% rohkem kui 2004. aastal) ehk 1781 kilogrammi hektarilt (2004. aastal 1362).

Köögililja saadi 2005. aastal 62 700 tonni, 17% rohkem kui eelnenud aastal. Elaniku kohta toodeti 2005. aastal 47 kilogrammi köögivilja (2004. aastal 40 kilogrammi).

Viljapuude ja marjakultuuride istandike pindala oli 11 700 hektarit, millelt saadi 16 800 tonni puuvilju ja marju. Elaniku kohta toodeti 12 kilogrammi puuvilju ja marju (2004. aastal 6 kilogrammi).

Ühe- ja mitmeaastastest söödakultuuridest saadi haljasmassi 2 325 600 tonni, 11 241 kilogrammi hektarilt. Looduslikult rohumaalt saadi haljasmassi 2 403 600 tonni, 10 406 kilogrammi hektarilt.

2005. aasta lõpus oli Eestis 249 500 veist (2004. aastal 249 800), neist 112 800 piimalehma (2004. aastal 116 500). Sigu oli 346 500 (2004. aastal 340 100), lambaid ja kitsi 52 400 (2004. aastal 41 000), linde 1 878 700 (2004. aastal 2 183 000).

Tapaloomade ja -lindude elusmass oli 2005. aastal 102 300 tonni. Neist saadi 67 100 tonni liha, 6% vähem kui eelnenud aastal. Liha toodeti vähem eelkõige veise- ja linnuliha vähenenud toodangu tõttu. Elaniku kohta toodeti 50 kilogrammi liha (2004. aastal 53 kilogrammi).

Piima toodeti 2005. aastal 670 400 tonni (2004. aastal 652 400 tonni) ehk 5886 kilogrammi keskmiselt lehma kohta aastas (2004. aastal 5528 kilogrammi). Elaniku kohta toodeti piima 498 kilogrammi (2004. aastal 484 kilogrammi).

Mune toodeti 209,0 miljonit, 9% vähem kui aasta varem. Elaniku kohta toodeti 155 muna, 2004. aastal 171.

Overview

The chapter provides agricultural statistics for the years 2001–2005.

Utilised agricultural land decreased 6% in the years under observation. In 2005 the area of utilised agricultural land totalled 833,900 hectares, 8% more than a year earlier. The sown area of field crops was 560,700 hectares, 13% larger than in 2004. The accounting of the sown area of field crops has changed in 2003: over five-year-old seeded grassland is considered permanent grassland.

In 2005 the sown area of cereals was 282,100 hectares and the cereal production amounted to 760,100 tons (25% more than in 2004) or 2,694 kilograms per hectare (2,330 kilograms in 2004). In 2005, 565 kilograms of cereals were produced per inhabitant (451 kilograms in 2004).

In 2005 the area under potatoes was 14,000 hectares, which gave 209,800 tons of potatoes (26% more than in 2004) or 15,028 kilograms per hectare (10,342 kilograms in 2004). The production of potatoes per inhabitant was 156 kilograms (123 kilograms in 2004).

The sown area of rape was 46,600 hectares in 2005 and the rapeseed production amounted to 83,100 tons (21% more than in 2004) or 1,781 kilograms per hectare (1,362 kilograms in 2004).

The production of vegetables was 62,700 tons in 2005, 17% more than in 2004. The production of vegetables per inhabitant was 47 kilograms (40 kilograms in 2004).

The area of orchards and berry plantations was 11,700 hectares, which gave 16,800 tons of fruits and berries. In 2005, 12 kilograms of fruit and berries per inhabitant were produced (6 kilograms in 2004).

The production of green fodder from annual and multiannual forage crops totalled 2,325,600 tons — 11,241 kilograms per hectare. Permanent grasslands produced 2,403,600 tons of green fodder — 10,406 kilograms per hectare.

At the end of 2005, the number of cattle in Estonia was 249,500 (249,800 in 2004), of which dairy cows numbered 112,800 (116,500 in 2004). The number of pigs was 346,500 (340,100 in 2004), the number of sheep and goats was 52,400 (41,000 in 2004) and the number of poultry was 1,878,700 (2,183,000 in 2004).

In 2005 the live weight of slaughtered animals and poultry was 102,300 tons, which gave 67,100 tons of meat (6% less than in 2004). The decrease in the meat production was mainly caused by the decrease in the production of beef and poultry meat. In 2005, 50 kilograms of meat was produced per inhabitant (53 kilograms in 2004).

In 2005 the production of milk was 670,400 tons (in 2004 652,400 tons) or, on an average, 5,886 kilograms per cow in a year (5,528 kilograms in 2004). 498 kilograms of milk was produced per inhabitant (484 kilograms in 2004).

209.0 million eggs were produced (9% less than in 2004). The production of eggs per inhabitant was 155 eggs (171 eggs in 2004).

Tabel 1 **Kasutatav põllumajandusmaa, 2001–2005**

Table 1 **Utilised agricultural land, 2001–2005**

(tuhat hektarit — thousand hectares)

	2001	2002	2003	2004	2005	
Põllumajandusmaa	890,4	698,3	828,7	770,5	833,9	Agricultural land
põllumaa ^a	677,8	613,7	545,0	518,3	590,9	arable land ^a
viljapuude ja marjakultuuride istandikud	18,9	17,6	15,7	15,9	12,0	orchards and berry plantations
looduslik rohuma	193,7	67,0	268,0	236,3	231,0	permanent grassland

Tabel 2 **Põllukultuuride kasvupind, 2001–2005**

Table 2 **Sown area of field crops, 2001–2005**

(tuhat hektarit — thousand hectares)

Põllukultuur	2001	2002	2003	2004	2005	Field crop
Teravili	274,1	259,2	263,2	261,0	282,1	Cereals
taliteravili	50,6	51,0	48,0	38,0	33,7	winter crops
rukis	20,9	17,9	15,2	8,1	7,4	rye
nisu	25,5	27,8	25,5	23,2	19,6	wheat
oder	...	...	0,1	0,2	0,5	barley
tritik	4,2	5,3	7,2	6,5	6,2	triticale
suviteravili	223,5	208,2	215,2	223,0	248,4	spring crops
nisu	34,1	36,7	41,7	55,2	65,8	wheat
oder	134,3	129,9	131,3	127,0	143,7	barley
kaer	48,1	35,2	36,5	35,4	33,7	oats
segavili	6,3	6,3	5,6	5,1	4,5	mixed grain
tatar	0,7	0,1	0,1	0,3	0,7	buckwheat
Kaunvili	3,7	2,4	4,4	4,3	4,4	Legumes
Tehnilised kultuurid	28,3	33,2	46,7	50,6	47,1	Industrial crops
kiulina	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	fibre flax
õilina	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2	oil flax
raps	27,5	32,9	46,3	50,4	46,6	rape
Köögivili	3,3	3,0	3,4	3,5	3,0	Vegetables and greens
Kartul	22,1	16,0	17,0	16,1	14,0	Potatoes
Söödakultuurid	312,7	274,3	182,6	160,1	210,1	Forage crops
söödajuurvili	1,4	0,4	0,3	0,2	0,2	fodder roots
ühe- ja mitmeaastased söödakultuurid ^a	311,3	273,9	182,3	159,9	209,9	annual and multiannual forage crops ^a
seemnekasvatus	3,7	3,2	2,3	2,1	3,0	seeds
KOKKU	644,2	588,1	517,3	495,6	560,7	TOTAL

^a Alates 2003. aastast arvestatakse haritavale maale rajatud üle viie aasta vanune pikaajaline rohuma loodusliku rohuma hulka.

^a Since 2003 over five-year-old seeded grassland is considered permanent grassland.

Tabel 3 **Põllukultuuride kogusaak, 2001–2005**
 Table 3 *Production of field crops, 2001–2005*
 (tuhat tonni — thousand tons)

Põllukultuur	2001	2002	2003	2004	2005	Field crop
Teravili	558,4	524,7	505,7	608,1	760,1	Cereals
taliteravili	109,2	128,4	78,4	101,1	107,9	winter crops
rukis	42,9	41,5	23,3	18,1	20,4	rye
nisu	57,3	74,0	45,2	66,4	71,4	wheat
oder	...	...	0,0	0,6	1,1	barley
trititik	9,0	12,9	9,9	16,0	15,0	triticale
suviteravili	449,2	396,3	427,3	507,0	652,2	spring crops
nisu	75,6	74,4	99,7	130,2	192,0	wheat
oder	270,0	249,4	253,6	292,9	365,6	barley
kaer	91,4	61,7	63,4	72,7	84,2	oats
segavili	11,6	10,7	10,5	11,1	9,9	mixed grain
tatar	0,6	0,1	0,1	0,1	0,5	buckwheat
Kaunvili	6,5	5,0	5,0	3,3	5,7	Legumes
Leotamata linavarred	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	Flax stalks
Õililina	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2	Oil flax
Raps	41,3	63,9	69,2	68,6	83,1	Rape
Köögivilid	54,0	39,3	57,5	53,6	62,7	Vegetables and greens
avamaaköögivilid	40,0	27,3	50,4	44,1	50,7	open-field vegetables
Kartul	343,1	210,9	244,4	166,5	209,8	Potatoes
Söödajuurvili	36,1	7,3	7,2	6,7	3,1	Forage roots
Ühe- ja mitmeaastaste söödakultuuride haljasmassisaak ^a	3 756,7	2 987,4	2 348,8	1 898,9	2 325,6	Green fodder from annual and multiannual forage crops ^a

Tabel 4 **Põllukultuuride saagikus, 2001–2005**
 Table 4 *Average yield of field crops, 2001–2005*
 (kilogrammi hektarilt — kilograms per hectare)

Põllukultuur	2001	2002	2003	2004	2005	Field crop
Teravili	2 037	2 024	1 922	2 330	2 694	Cereals
taliteravili	2 157	2 516	1 636	2 658	3 203	winter crops
rukis	2 047	2 313	1 531	2 228	2 747	rye
nisu	2 249	2 666	1 771	2 869	3 634	wheat
oder	...	...	569	2 867	2 521	barley
trititik	2 145	2 418	1 387	2 439	2 430	triticale
suviteravili	2 010	1 903	1 985	2 274	2 625	spring crops
nisu	2 216	2 027	2 394	2 357	2 917	wheat
oder	2 011	1 919	1 930	2 306	2 544	barley
kaer	1 899	1 752	1 738	2 057	2 496	oats
segavili	1 841	1 706	1 856	2 183	2 222	mixed grain
tatar	847	985	1 988	623	718	buckwheat
Kaunvili	1 780	2 115	1 131	757	1 282	Legumes
Leotamata linavarred	1 180	1 971	0	0	0	Flax stalks
Õililina	931	916	532	831	1 282	Oil flax
Raps	1 499	1 944	1 494	1 362	1 781	Rape
Avamaaköögivilid	12 023	9 050	14 867	12 548	16 874	Open-field vegetables
Kartul	15 503	13 160	14 393	10 342	15 028	Potatoes
Söödajuurvili	25 838	18 087	21 809	30 825	19 686	Forage roots
Ühe- ja mitmeaastaste söödakultuuride haljasmassisaak ^a	12 215	11 038	13 048	12 040	11 241	Green fodder from annual and multiannual forage crops ^a

^a Alates 2003. aastast arvestatakse haritavaid maale rajatud üle viie aasta vanune pikaajaline rohumaad loodusliku rohumaa hulka.

^a Since 2003 over five-year-old seeded grassland is considered permanent grassland.

Tabel 5 **Viljapuude ja marjakultuuride istandike pindala, 2001–2005**
 Table 5 **Area of orchards and berry plantations, 2001–2005**

(tuhat hektarit — thousand hectares)

Aasta Year	Õuna- ja pirnipuud Apple and pear trees	Kirsi- ja ploomipuud Cherry and plum trees	Marjakultuurid Berries	Kokku Total
2001	10,5	2,6	5,4	18,5
2002	9,9	2,5	5,2	17,6
2003	8,6	2,2	4,8	15,6
2004	8,9	2,1	4,7	15,7
2005	6,5	1,4	3,8	11,7

Tabel 6 **Puuvilja- ja marjasaak, 2001–2005**
 Table 6 **Production of fruits and berries, 2001–2005**

(tuhat tonni — thousand tons)

Aasta Year	Õunad ja pirnid Apples and pears	Kirsid ja ploomid Cherries and plums	Marjad Berries	Kokku Total
2001	15,1	3,1	8,8	27,0
2002	17,2	3,9	7,3	28,4
2003	4,9	0,1	4,8	9,8
2004	2,2	1,0	5,0	8,2
2005	10,7	0,7	5,4	16,8

Tabel 7 **Viljapuude ja marjakultuuride saagikus, 2001–2005**
 Table 7 **Average yield of fruits and berries, 2001–2005**

(kilogrammi kandeealise istandiku hektarilt — kilograms per one plantation hectare of carrying age)

Aasta Year	Õunad ja pirnid Apples and pears	Kirsid ja ploomid Cherries and plums	Marjad Berries	Kokku Total
2001	1 610	1 521	2 037	1 715
2002	1 767	1 598	1 640	1 708
2003	578	61	1 133	663
2004	248	478	1 169	541
2005	1 701	514	1 795	1 579

Tabel 8 **Loomad ja linnud, 2001–2005**
 Table 8 **Livestock and poultry, 2001–2005**

(aasta lõpus, tuhat — at end-year, thousands)

Aasta Year	Veised Cattle	piima- lehmad dairy cows	Sead Pigs	Lambad ja kitsed Sheep and goats	Hobused Horses	Linnud Poultry
2001	260,5	128,6	345,0	32,4	5,5 ^a	2 294,9
2002	253,9	115,6	340,8	33,8	5,3	2 096,3
2003	257,2	116,8	344,6	34,3	5,8	1 945,2
2004	249,8	116,5	340,1	41,0	5,1	2 183,0
2005	249,5	112,8	346,5	52,4	4,8	1 878,7

^a 15. juuli (2001. aasta põllumajandusloenduse andmetel).

^a 15 July 2001 (data of the 2001 Agricultural Census).

Tabel 9 **Loomakasvatussaaduste toodang, 2001–2005**
 Table 9 *Livestock production, 2001–2005*

Aasta Year	Liha, tuhat tonni eluskaalus tapakaalus		Piim, tuhat tonni Milk, thousand tons	Munad, mln tk Eggs, million pieces	Vill (füüsilises kaalus), tonni Wool, tons	Mesi, tonni Honey, tons
	live weight	slaughter weight				
	Meat, thousand tons					
2001	90,7	57,3	684,0	277,9	65	291
2002	107,9	68,3	611,6	252,8	70	771
2003	105,4	67,5	611,5	234,3	57	535
2004	109,2	71,3	652,4	230,9	82	555
2005	102,3	67,1	670,4	209,0	93	508

Tabel 10 **Lihatoodang, 2001–2005**
 Table 10 *Production of meat, 2001–2005*

(tapakaalus, tuhat tonni — slaughter weight, thousand tons)

Aasta Year	Veiseliha Beef	Sealiha Pork	Lamba- ja kitseliha Lamb and goat meat	Linnuliha Poultry meat	Küüliku- ja nutrialiha Rabbit and coypu meat	Kokku Total
2001	14,2	33,6	0,3	9,2	0,0	57,3
2002	16,5	40,0	0,3	11,5	0,0	68,3
2003	13,1	39,5	0,4	14,4	0,1	67,5
2004	15,2	40,9	0,3	14,8	0,1	71,3
2005	13,4	39,5	0,3	13,8	0,1	67,1

Tabel 11 **Loomade ja lindude produktiivsus, 2001–2005**
 Table 11 *Livestock and poultry productivity, 2001–2005*

Aasta Year	Keskmine piimatoodang lehma kohta, kg Average milk yield per cow, kg	Keskmine villatoodang kohta (füüsilises kaalus), kg Average wool yield per sheep, kg	Keskmine munatoodang kana kohta (juriidiliste isikute põllumajanduslikud majapidamised) Average egg yield per hen (agricultural holdings of legal persons)
2001	5 152	2,3	295
2002	5 138	2,4	303
2003	5 176	1,8	290
2004	5 528	2,1	275
2005	5 886	1,9	288

Tabel 12 **Põllumajandussaaduste toodang elaniku kohta, 2001–2005**
 Table 12 *Agricultural production per inhabitant, 2001–2005*
 (kilogrammi — kilograms)

Aasta Year	Teravili Cereals	Kartul Potatoes	Köögiviljad Vegetables	Liha Meat	Piim Milk	Munad, tk Eggs, pieces
2001	409	252	40	42	501	204
2002	386	155	29	50	450	186
2003	374	181	43	50	452	173
2004	451	123	40	53	484	171
2005	565	156	47	50	498	155

Diagramm 1 **Loomad, 1991–2005**
Diagram 1 *Livestock, 1991–2005*

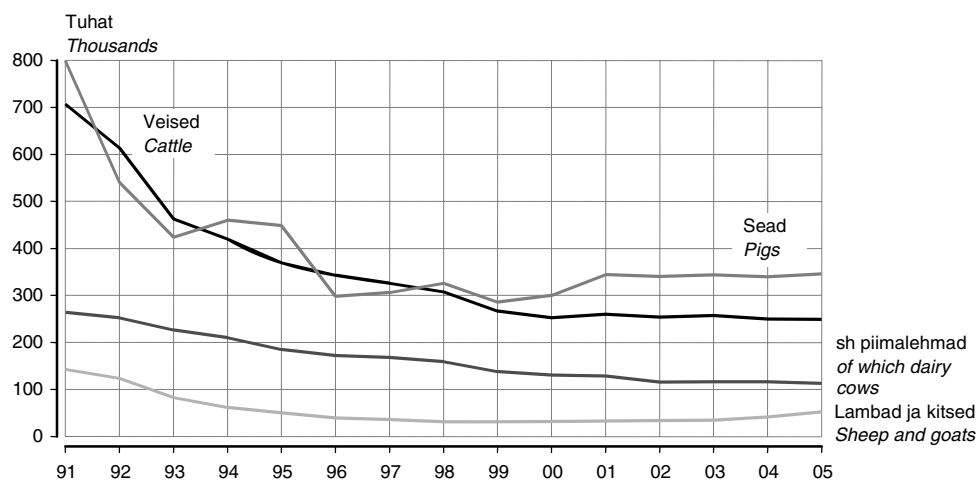
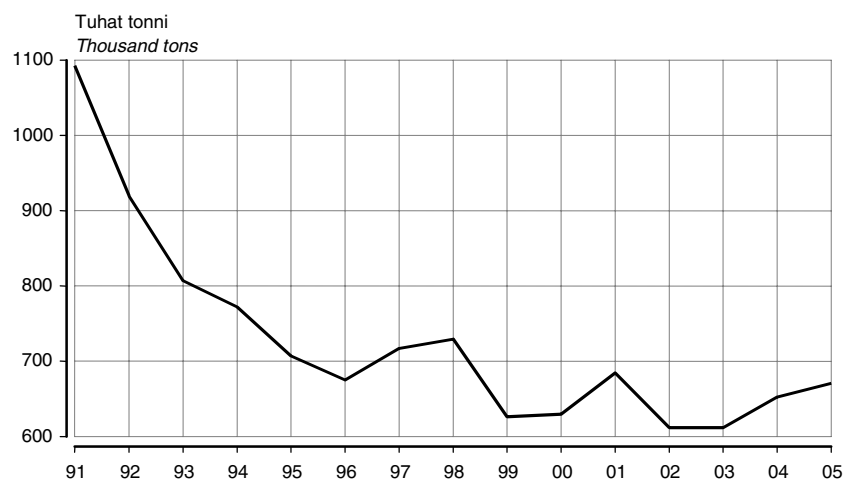

Diagramm 2 **Piimatoodang, 1991–2005**
Diagram 2 *Milk production, 1991–2005*

Mõisted

Juriidiline isik

Täisühing, usaldusühing, osaühing, aktsiaselts, tulundusühistu, mittetulundusühing.

Põllumajanduslik kodumajapidamine

Majandusüksus, kus põllumajandusmaad on vähem kui üks hektar, kuid on vähemalt 50 ruutmeetrit köögiviljamaad või kolm viljapuud või kuus marjapõõsast või kümme küülikut või kümme kodulindu või teisi põllumajandusloomi või kolm mesipuud ja kus toodetakse põllumajandussaadusi peamiselt oma tarbeks.

Põllumajanduslik majapidamine

Ühtse tehnilise ja majandusliku juhtimisega tootmisüksus, kus on vähemalt üks hektar põllumajandusmaad või kus toodetakse põllumajandussaadusi peamiselt müügiks (olenemata maa suurusest).

Metoodika

Põllumajandusstatistika iseloomustab kõiki põllumajandustootjaid.

Põllumajanduslikelt majapidamistelt koguti andmed valikvaatlusega. Kogutud andmete alusel arvutati kõigi majapidamiste koondnäitajad.

Põllumajanduslike kodumajapidamiste andmed on hinnangulised, lähtudes põllumajandusloenduse ja majapidamiste andmetest.

Kirjandust

Eesti piirkondlik statistika. 2004. *Regional Statistics of Estonia*. Aastakogumik. E-väljaanne.

Eesti Statistika. 2005. *Estonian Statistics*. Kuukiri, nr 1–12.

Eesti Statistika Kuukiri. 2006. *Monthly Bulletin of Estonian Statistics*, nr 1–6.

Põllumajandus. 2005. *Agriculture*. Aastakogumik. Tallinn, 2006.

Põllumajanduslikud majapidamised. 2005. *Agricultural Holdings*. Tallinn, 2006.

Definitions

Agricultural holding	<i>A production unit which has a single management, both technically and economically, and where there is at least one hectare of agricultural land or where agricultural products are produced mainly for sale (irrespective of the size of land).</i>
Household plot	<i>A production unit, where there is less than one hectare of agricultural land, but where there are at least 50 square metres of kitchen garden or at least three fruit trees or six berry bushes or ten rabbits, ten domestic fowls or other farm animals or at least three beehives and where agricultural products are produced mainly for own use.</i>
Legal person	<i>General partnership, limited partnership, private limited company, public limited company, commercial association, non-profit organisation.</i>

Methodology

Agricultural statistics refer to all agricultural producers.

The data on agricultural holdings were collected by sample survey, which served as a basis for the calculations of the aggregate data about all holdings.

The data on household plots have been estimated based on the Agricultural Census and household data.

Publications

Eesti piirkondlik statistika. 2004. *Regional Statistics of Estonia*. Yearbook. E-publication.

Eesti Statistika. 2005. *Estonian Statistics*. Monthly bulletin, Nos 1–12.

Eesti Statistika Kuukiri. 2006. *Monthly Bulletin of Estonian Statistics*, Nos 1–6.

Põllumajandus. 2005. *Agriculture*. Yearbook. Tallinn, 2006.

Põllumajanduslikud majapidamised. 2005. *Agricultural Holdings*. Tallinn, 2006.

JAHINDUS, KALANDUS JA METSAMAJANDUS

Tabel 1	Jahiipiirkonnad, 1995, 2002–2005	338
Tabel 2	Jahiulukid, 1995, 2004, 2005	338
Tabel 3	Kalapüük, 1995, 2002–2005	339
Tabel 4	Kaubakala kasvatamine ja müük, 2004, 2005	339
Tabel 5	Metsaraie, 1993, 2000–2003	339
Tabel 6	Metsa uuendamine, 1994–2005	339

HUNTING, FISHING AND FORESTRY

Table 1	Hunting grounds, 1995, 2002–2005	338
Table 2	Wild game, 1995, 2004, 2005	338
Table 3	Nominal catch, 1995, 2002–2005	339
Table 4	Commercial catch and realisation in fish farms, 2004, 2005	339
Table 5	Gross felling, 1993, 2000–2003	339
Table 6	Reforestation, 1994–2005	339

Ülevaade

Peatükk annab lühiülevaate jahindusest, kalandusest ja metsamajandusest aastatel 1993–2005.

Suurte jahiloomade (põder, metssiga, metskits) arvukus on vaadeldaval ajavahemikul aeglaselt suurenenud. Huntide arvukus on 1995. aastaga võrreldes kaheksa korda vähenenud. Olulise osa jahimajanduse tuludest annab jahiturism.

Aastatel 1992–2005 muutusid Eesti kalurite peamised püügipiirkonnad. Kui 1992. aastal saadi põhiosa saagist ookeanipüügist ja 42% kogusaagist hõlmas stauriid, siis 2005. aastal saadi põhiosa saagist Läänemerele ja peamised püütud kalaliigid olid kilu (56% kogusaagist) ja räim (22%).

Kalakasvandused kasvasid 2005. aastal 493 tonni kaubakala, peamiselt vikerforelli (82%). Kasvandused müüsid kaubakala 428 tonni (210 tonni rohkem kui 2004. aastal). Toidukalamarja müüsid kalakasvandused 5,4 tonni — 2,3 tonni rohkem kui 2004. aastal.

Metsaraie suurenes 2,4 miljonist tihumeetrist 1993. aastal 9,9 miljoni tihumeetrini 2003. aastal. Uuendusraie osatähtsus koguraies suurenes 44%-st 1993. aastal 66%-ni 2003. aastal.

Overview

The chapter provides a short overview of hunting, fishing and forestry for the years 1993–2005.

The population of big game (elk, wild boar, roe deer) has been slowly increasing during the period under observation. The population of wolves has decreased eight times compared to 1995. Hunting tourism accounts for a significant share of income from hunting.

The main fishing regions of Estonian fishermen changed in 1992–2005. In 1992 the ocean catch gave most of the fish catch and 42% of the total catch was that of Atlantic horse mackerel, whereas in 2005 the Baltic Sea gave most of the fish catch and the main species caught were European sprat (56% of the total catch) and Atlantic herring (22% of the total catch).

In 2005, 493 tons of commercial fish, of which rainbow trout accounted for 82%, was grown in the fish farms. Fish farms sold 428 tons of commercial fish in 2005 (210 tons more than in 2004). Fish farms sold 5.4 tons of caviar — 2.3 tons more than in 2004.

Gross felling increased from 2.4 million cubic metres of solid volume in 1993 to 9.9 million cubic metres of solid volume in 2003. The proportion of regeneration felling of the total felling volume increased from 44% in 1993 to 66% in 2003.

Tabel 1 **Jahipiirkonnad, 1995, 2002–2005**
Table 1 **Hunting grounds, 1995, 2002–2005**

	1995	2002	2003	2004	2005	
Jahipiirkonna pindala, tuhat hektarit	4 077	4 142	4 153	4 106	4 149	Area of hunting district, thousand hectares
Jahindustöötajad	138	79	78	71	67	Employees engaged in hunting
Arvel olevad jahimehed	19 495	14 198	14 544	14 930	14 387	Registered hunters
Jahimajad ja -baasid	71	57	66	77	81	Hunting houses and hunting bases
Jahitunnistused välisriikide kodanikele	...	2 060	1 910	2 400	2 670	Hunting certificates for the citizens of foreign countries
Jahilasketiirud	49	38	41	40	41	Shooting ranges
Söödasõimed ja söimsöödahoidlad	4 699	3 499	3 211	3 155	3 103	Provender mangers and provender storages
Metssigade söötmise kohad	2 137	2 848	2 886	3 153	3 222	Feeding places for wild boars
Kõrgistmed ja jahikantslid	2 990	2 839	3 105	3 213	3 314	High-seats and hunting pulpits
Muud ulukihoolderajatised	3 426	5 345	5 766	6 397	6 705	Number of other game maintenance buildings
Rajatud söödapõldude pindala, hektarit	918	1 212	1 392	1 514	1 511	Area of founded deer pastures, hectares
Jahimajanduse tulud kokku, tuhat krooni	8 846	17 474	21 841	22 723	27 725	Total income from hunting, thousand kroons
jahiturismi tulud	...	7 406	8 020	8 193	11 389	income from hunting tourism
Jahimajanduse kulud kokku, tuhat krooni	8 811	17 726	20 740	20 737	25 182	Total expenditure on hunting, thousand kroons
jahiturismi kulud	...	4 156	5 630	4 908	7 965	expenditure on hunting tourism
ulukihoolduse kulud	1 886	3 1426	3 697	4 402	5 842	expenditure on care of game
ulukikaitse kulud	727	782	753	818	1 230	expenditure on game protection

Tabel 2 **Jahiulukid, 1995, 2004, 2005**
Table 2 **Wild game, 1995, 2004, 2005**

Uluk	Loendatud Counted			Kütitud Hunted			Game
	1995	2004	2005	1995	2004	2005	
Hunt	700	90	85	302	37	18	Wolf
Ilves	1 100	900	700	108	84	86	Lynx
Jänes	47 000	...	...	3 161	1 697	1 566	Hare
Kobras	6 700	17 000	17 500	838	4 384	5 758	European beaver
Kährik	7 200	...	...	1 723	3 516	3 992	Raccoon dog
Metskits	37 000	49 000	55 000	6 354	7 669	10 215	Roe deer
Metsnugis	7 100	...	...	817	1 195	1 181	Pine marten
Metssiga	11 000	17 000	17 500	3 896	8 122	11 332	Wild boar
Mink	1 400	...	...	157	224	213	American mink
Mäger	2 700	...	...	46	69	110	Eurasian badger
Ondatra	8 000	...	...	47	4	0	Muskrat
Punahirv	1 200	1 500	1 700	131	123	130	Red deer
Pruunkaru	660	550	530	34	12	23	Brown bear
Pöder	6 200	11 700	12 000	1 195	3 848	4 612	Elk
Rebane	8 900	...	...	3 326	4 376	7 806	Red fox
Tuhkur	900	...	...	139	202	233	Western polecat
Hani	...	...	...	...	1 655	2 681	Goose
Jahifaasan	...	...	...	...	1 942	651	Pheasant
Kaelustuvi	...	...	...	...	246	374	Woodpigeon
Laanepüü	19 000	...	...	132	55	170	Hazel grouse
Lauk	...	...	...	...	17	73	Coot
Metskurvits	...	...	...	...	659	750	Woodcock
Nurmkana	15 000	...	...	61	23	111	Partridge
Part	...	...	...	...	15 755	14 109	Duck

Tabel 3 **Kalapüük, 1995, 2002–2005**
 Table 3 **Nominal catch, 1995, 2002–2005**
 (toorkala tonni — live weight in metric tons)

Piirkond	1995	2002	2003	2004	2005	Area
Merepiirkond	129 278	96 091	75 386	81 722	96 300	Marine areas
Atlanti ookean	129 278	96 091	75 386	81 722	96 300	Atlantic Ocean
loodeosa	3 242	15 020	15 897	16 820	14 690	northwest Atlantic
edelaosa	-	-	-	-	1 355	southwest Atlantic
kirdeosa	92 025	81 071	59 489	64 902	80 255	northeast Atlantic
Läänemeri	59 170	79 035	59 378	64 902	79 761	Baltic Sea
keskvööndi	5 175	-	-	-	-	eastern central Atlantic
idaosa	-	-	-	-	-	Atlantic
kaguosa	28 836	-	-	-	-	southeast Atlantic
Siseveed ^a	2 365	4 580	3 592	2 368	2 400	Inland waters ^a
KOKKU	131 643	100 671	78 978	84 090	98 700	TOTAL

^a Ilma kaubakala püügita kalakasvandustest.
 Excluding commercial catch from aquaculture.

Tabel 4 **Kaubakala kasvatamine ja müük, 2004, 2005**
 Table 4 **Commercial catch and realisation in fish farms, 2004, 2005**
 (toorkala tonni — live weight metric tons)

Kalaliik	Kalakasvatamine, tonni		Müük, tonni		Müük, tuhat krooni		Fish species
	Aquaculture, tons		Realisation, tons		Realisation, thousand kroons		
	2004	2005	2004	2005	2004	2005	
Angerjas	-	40	7	40	819	4 895	European eel
Haug	1	1	0	-	4	-	Pike
Jöevähk	15	2	0	1	303	699	Crayfish
Karpkala	47	44	37	37	1 021	1 089	Carp
Vikerforell	194	405	173	350	8 269	18 632	Rainbow trout
Muu	1	1	-	1	15	100	Other
KOKKU	258	493	218	428	10 186	24 870	TOTAL
Toidukalamari	..	..	3	5	1 215	2 038	Caviar

Tabel 5 **Metsaraie, 1993, 2000–2003**
 Table 5 **Gross felling, 1993, 2000–2003**
 (tuhat tihumeetrit — thousand cubic metres of solid volume)

Aasta	Uuendusraie	Hooldusraie	Muu raie	Koguraie	Raie intensiivsus, m ³ /ha	Raie osatähtsus puistute üldvarus, %
Year	Regeneration felling	Maintenance felling	Other felling	Total felling	Felling intensity, cubic metres of sol. vol. per ha	Share of felling in total growing stock, %
1993	1 074	1 181	184	2 439	1,2	0,9
2000 ^a	8 531	3 038	1 180	12 748	5,7	3,1
2001 ^a	8 040	3 002	934	11 976	5,3	2,6
2002 ^a	8 186	2 480	859	11 525	5,2	2,6
2003 ^a	6 603	2 788	562	9 953	5,1	2,6

^a Metsade inventeerimise statistilise valikmeetodi (SMI) alusel.
 Forest inventory by statistical sampling (FIS) method.

Tabel 6 **Metsa uuendamine, 1994–2005**
 Table 6 **Reforestation, 1994–2005**
 (hektarit — hectares)

Aasta	Metsakülv	Metsaistutus	Metsa looduslikule uuenemisele kaasaaitamine
Year	Sowing	Planting	Contribution to natural forest renewal
1994	1 252	2 934	628
1995	1 303	2 982	968
1996	1 392	3 003	1 012
1997	1 441	3 494	1 129
1998	1 679	3 814	1 347
1999	1 623	4 513	1 999
2000	1 698	4 961	2 503
2001	1 280	5 805	2 727
2002	1 204	5 649	3 152
2003	1 695	6 029	3 583
2004	1 304	6 420	2 643
2005	1 311	6 027	845

Mõisted

Hooldusraie	Metsakasvatustlik võte, mille eesmärk on reguleerida puistu liigilist koosseisu ja tihedust ning parandada kvaliteeti.
Jahipiirkond	Jahimaa, mille pindala ühes ring-piiris on vähemalt 5000 hektarit.
Uuendusraie	Raie, mida tehakse mis tahes vanusega puistutes, mida on vaja uuendada.

Metoodika

Jahimajanduse ja metsamajanduse andmeid kogub Keskkonnaministeerium. Alates 2001. aastast kogub kalakasvatuse andmeid Statistikaamet. Alates 2006. aastast kogub kalapüügi andmeid Põllumajandusministeerium.

Kirjandust

- Eesti Statistika. 2005. *Estonian Statistics*. Kuukiri, nr 5, 6.
- Eesti Statistika Kuukiri. 2006. *Monthly Bulletin of Estonian Statistics*, nr 5, 7.
- Keskkond. 2004. *Environment*. E-väljaanne.
- Keskkond arvudes. 2004. *Environment in Figures*. Taskuteatmik. Tallinn, 2005.
- Säästva arengu näitajad. *Indicators of Sustainable Development*. Tallinn, 2006.

Definitions

Hunting district	<i>Hunting ground with an area of at least 5,000 hectares within a circular boundary.</i>
Maintenance felling	<i>Silvicultural treatment which purpose is regulation and quality improvement of tree species mixture and tightness of forest stands.</i>
Regeneration felling	<i>Felling accomplished in forest stands of any age that come under reforestation.</i>

Methodology

The data on hunting and forestry are collected by the Ministry of the Environment. From the year 2001 Statistics Estonia collects the data on aquaculture. From the year 2006 the Ministry of Agriculture collects the data on fish catch.

Publications

- Eesti Statistika. 2005. *Estonian Statistics. Monthly bulletin, Nos 5, 6.*
- Eesti Statistika Kuukiri. 2006. *Monthly Bulletin of Estonian Statistics, Nos 5, 7.*
- Keskkond. 2004. *Environment. E-publication.*
- Keskkond arvudes. 2004. *Environment in Figures. Pocket-sized reference book. Tallinn, 2005.*
- Säästva arengu näitajad. *Indicators of Sustainable Development. Tallinn, 2006.*

TÖÖSTUS

Tabel 1	Tööstustoodang tegevusala järgi, 1995, 2000, 2003, 2004 (jooksevhinnad, miljonit krooni)	344
Diagramm 1	Töötleva tööstuse toodang tegevusala järgi, 1992–2004	345
Diagramm 2	Töötleva tööstuse toodangu mahuindeksid, 1992–2004	346
Tabel 2	Tööstustoodangu mahuindeksid, 1995, 2000, 2003, 2004 (eelmine aasta = 100)	346
Tabel 3	Tööstustoodangu mahuindeksid, 1995, 2000, 2003, 2004 (2000 = 100)	347
Tabel 4	Tööstustoodang töötaja kohta, 1995, 2000, 2003, 2004 (jooksevhinnad, krooni)	349
Tabel 5	Tööstustoodang töötaja kohta, 1995, 2000, 2003, 2004 (püsivhinnad, eelmine aasta = 100)	350
Tabel 6	Tööstustoodangu müük tegevusala järgi, 1995, 2000, 2003, 2004 (jooksevhinnad, miljonit krooni).....	351
Tabel 7	Tööstustoodangu müügiindeksid, 1995, 2000, 2003, 2004 (eelmine aasta = 100)	352
Tabel 8	Tööstustoodangu eksport tegevusala järgi, 1995, 2000, 2003, 2004 (jooksevhinnad, miljonit krooni).....	353
Tabel 9	Ekspordi osatähtsus tööstustoodangu müügis, 1995, 2000, 2003, 2004 (protsenti).....	355
Tabel 10	Materiaalne põhivara soetamismaksumuses, 1995, 2000, 2003, 2004 (aasta lõpus, miljonit krooni)	356
Tabel 11	Materiaalne põhivara jääkmaksumuses, 1995, 2000, 2003, 2004 (aasta lõpus, miljonit krooni)	357
Tabel 12	Kütusetootmine, 1995, 2000, 2003, 2004	357
Tabel 13	Metalltoodete ja masinate tootmine, 1995, 2000, 2003, 2004	357
Tabel 14	Arvute, elektriseadmete ja täppisinstrumentide tootmine, 1995, 2000, 2003, 2004	357
Tabel 15	Ehitusmaterjali tootmine, 1995, 2000, 2003, 2004	357
Tabel 16	Plasttoodete tootmine, 1995, 2000, 2003, 2004	358
Tabel 17	Metsa-, puit-, tselluloos- ja pabertoodete tootmine, 1995, 2000, 2003, 2004	358
Tabel 18	Kultuuri- ja olmekaupade tootmine, 1995, 2000, 2003, 2004	358
Tabel 19	Kemikaalide ja keemiatoodete tootmine, 1995, 2000, 2003, 2004	359
Tabel 20	Kergetööstustoodete tootmine, 1995, 2000, 2003, 2004	359
Tabel 21	Toiduainete tootmine, 1995, 2000, 2003, 2004	360

INDUSTRY

Table 1	Industrial production by economic activity, 1995, 2000, 2003, 2004 (current prices, million kroons)	344
Diagram 1	Production of manufacturing by economic activity, 1992–2004	345
Diagram 2	Volume indices of manufacturing, 1992–2004	346
Table 2	Volume indices of industrial production, 1995, 2000, 2003, 2004 (previous year = 100) ...	346
Table 3	Volume indices of industrial production, 1995, 2000, 2003, 2004 (2000 = 100)	347
Table 4	Industrial production per employee, 1995, 2000, 2003, 2004 (current prices, kroons)	349
Table 5	Industrial production per employee, 1995, 2000, 2003, 2004 (constant prices, previous year = 100)	350
Table 6	Industrial sales by economic activity, 1995, 2000, 2003, 2004 (current prices, million kroons).....	351
Table 7	Indices of industrial sales, 1995, 2000, 2003, 2004 (previous year = 100)	352
Table 8	Industrial exports by economic activity, 1995, 2000, 2003, 2004 (current prices, million kroons).....	353
Table 9	Share of exports in industrial sales, 1995, 2000, 2003, 2004 (percentages)	355
Table 10	Tangible fixed assets at acquisition cost, 1995, 2000, 2003, 2004 (at end-year, million kroons)	356
Table 11	Tangible fixed assets at residual cost, 1995, 2000, 2003, 2004 (at end-year, million kroons)	357
Table 12	Manufacture of fuels, 1995, 2000, 2003, 2004	597
Table 13	Manufacture of metal products and machinery, 1995, 2000, 2003, 2004	357
Table 14	Manufacture of computers, electrical machinery and precision instruments, 1995, 2000, 2003, 2004.....	357
Table 15	Manufacture of building materials, 1995, 2000, 2003, 2004	357
Table 16	Manufacture of plastic products, 1995, 2000, 2003, 2004	358
Table 17	Manufacture of timber, wood, pulp and paper products, 1995, 2000, 2003, 2004	358
Table 18	Manufacture of articles of cultural need and household appliances, 1995, 2000, 2003, 2004.....	358
Table 19	Manufacture of chemicals and chemical products, 1995, 2000, 2003, 2004	359
Table 20	Manufacture of light industry, 1995, 2000, 2003, 2004	359
Table 21	Manufacture of foodstuffs, 1995, 2000, 2003, 2004.....	360

Ülevaade

Peatükk esitab tööstustoodangu statistikat aastate 1995–2004 kohta. Pärast 1991. aastal alanud madalseisu elavnes tööstus alates 1995. aastast, millele järgnes iga-aastane toodangu juurdekasv 2–4% võrreldes eelnenud aastaga. Erandiks oli 1997. aasta, kui tööstustoodang suurenes ligi 15%. 1998. aastal toodangu kasv aeglustus tingituna peamiselt idaturule orienteeritud ettevõtete turustusraskustest. Venemaa kriisi järelmõju ilmnis kõige enam 1999. aasta toodangu mahus, mis oli üle 3% väiksem kui 1998. aastal. Alates 2000. aastast elavnes tööstus taas, jõudes kriisieelse, 1997. aasta tasemele. 2001. ja 2002. aastal stabiliseerus toodangu kasv 8% piiresse. 2004. aastal jätkus sarnaselt 2003. aastale 11% tööstustoodangu kasv, mille tingis soodne turukonjunktuur maailmaturul ning suurenenud sisenõudlus.

Võrreldes 2000. aastaga iseloomustab 2004. aastat toodangu kasv kõigis tööstusharudes, v.a nahatöötlemine ja nahktoodete tootmine. Kõige enam suurenes kontorimasinate ja arvutite ning elektrimasinate ja -aparaatide toodang. Märkimisväärselt kasvas transpordivahendite, ning kummi- ja plasttoodete toodang.

2003. aastaga võrreldes suurenes tööstustoodang enamikus harudes. Vähenemine toimus mäetööstuses, nahatöötlemise ja nahktoodete tootmises ning rõivatootmises. Kõige rohkem kasvas toodang elektrimasinate ja -aparaatide, raadio-, televisiooni- ja sideseadmete ning kontorimasinate ja arvutite tootmises.

Toiduainetööstuse toodang vähenes aastail 1995–1999 eelnenud aastaga võrreldes igal aastal, välja arvatud 1997. Aastail 2000–2004 suurenes toodang peamiselt suurenenud sisenõudluse tõttu, mida soodustas eelkõige toodangu paranenud kvaliteet ja laienuvad sortiment. 2004. aastal laienes piimatoodete eksport Euroopa Liidu riikidesse. 2004. aasta oli hea enamikule toiduainetööstuse allharudele. Eelmise aastaga võrreldes suurenes oluliselt piima-, liha- ning joogitootjate toodang. Piimatööstuses kasvas enamiku toodete tootmine, välja arvatud juustutoodang. Sellesse tööstusharusse on tehtud hulgaliselt investeringuid, tulemuslik on olnud tootearendus, oluliselt on laienuvad toodangu sortiment. Lihatööstusettevõtete toodangu kasvu tingis eelkõige suurenenud riigisisene nõudlus kvaliteetsete lihatoodete järele. Rohkem toodeti liha ning mitmesuguseid lihapooltooteid ja suitsulihatootmeid. Joogitootmises suurenes kangete alkoholjookide, lahjade karastavate alkoholjookide ning õlletootmine.

Kala ja kalatoodete tootmises jätkus langus. Vähenes nii kalakonservide kui valmiskalatoodete toodang.

Pärast paigalseisu aastatel 1998–1999 suurenes 2000–2003. aastal oluliselt tekstiilitööstuse toodang. 2004. aasta toodang jäi eelmise aasta tasemele. Mõnevõrra vähenes puuvillase, villase ja linase riide toodang. Kasvas õmmeldud tekstiiltoodete tootmine, seda peamiselt tekkide ja patjade jätkuvalt suurenenud toodangu tõttu.

2004. aastal vähenes eelmise aastaga võrreldes rõivatööstuse ettevõtete toodang. Peamiselt mõjutas toodangu langust Aasia odavate rõivatoodete importimine Euroopa Liidu riikidesse, tugevnenud konkurents väliseturul ning siseturu vähenenud nõudlus.

Puidu- ja paberitööstuse ning mööblitööstuse toodang suurenes ajavahemikul 1995–2001 igal aastal. 2002.–2003. aastal toodangu kasvutendents mõnevõrra aeglustus. 2004. aasta oli puidutööstusele hoolimata toormenappusest hea. Aktiivne ehitustegevus on suurendanud nõudlust puidutööstuse toodangu järele. Oluliselt kasvas vineeri, puitkiud- ja puitlaastplaatide ning liimpuidu toodang. Suurenes kokkupandavate puitehitiste tootmine. Pärast eelmise aasta paigalseisu suurenes ka paberitööstuse toodang.

Olenemata suurtest muudatustest keemiatööstuse struktuuris üheksakümnendatel aastatel, mis väljendus vähenenud tootmismahus ja mõningate toodete, nagu benseen ja toluen, fosforvætised, tootmise lõpetamises, on viimastel aastatel keemiatööstus säilitanud tootmise stabiilsuse. 2003. aastal jätkus pärast seisakut taas ammoniaagi ja karbamiidi tootmine. 2004. aastal oli keemiatööstuse ettevõtete toodang veerandi suurem kui 2003. aastal. Eelmise aastaga võrreldes kahekordistus toodangu kasvutempo. Oluliselt on suurenenud ehituskeemiatoodete, nagu laki-värvitoodete, vaikude ja plastide, ehituslike kuivsegude ning polüuretaanvahu tootmine.

Suurenes ka kummi- ja plasttoodete tootmine hoolimata 2003. aasta kõrgeist tootmistasemest. 2004. aastal suurenes plastist ehitusdetailide, soojusisolatsioonimaterjali, sanitaarseadmete, plastpakendi ja -taara tootmine.

Metallitööstuse tootmise kasv 2004. aastal pidurdus tingituna eelkõige eelmise aasta kõrgeist tootmistasemest. Metallitööstust mõjutas 2004. aastal metalli kallinenud hind maailmaturul. Tootjahinnad tõusid 5%. Aktiivne ehitustegevus tõi kaasa nõudluse kasvu metallitööstuse toodete järele. Suurenes metallist kokkupandavate ehitiste ning metallkonstruktsiooniliste toodete tootmine.

Overview

The chapter presents statistics on industrial production for 1995–2004. The decrease, which started in 1991, was replaced by an increase in 1995. Since 1995 every year the total industrial production exceeded the level of the previous year by 2–4%. As an exception, the growth in industrial production in 1997 was about 15%. The rise was slower in 1998 mainly due to marketing difficulties in enterprises orientated to eastern market. The economic crisis in Russia had the greatest effect on industrial production in 1999 when the production decreased over 3% compared to 1998. The growth in industrial production continued since 2000 and reached the pre-crisis level of 1997. The growth stabilized in 2001 and 2002 and was in range of 8%. In 2004 as in 2003 the growth in industrial production was 11%, which was based on the competitiveness of own production in foreign markets and on the growth in domestic demand.

Compared to 2000, there was an increase in almost all the branches of industry, except in the manufacture of radio, television and communication equipment and apparatus, medical, precision and optical instruments, treatment of leather and manufacture of leather products. The largest increase was in the manufacture of machinery and equipment, and rubber and plastic products. There was also a considerable growth in the manufacture of electrical machinery and apparatus, motor vehicles and of rubber and plastic products.

Compared to 2003, in 2004 the industrial production grew in all the branches of industry except in the mining, tanning and dressing of leather and in the manufacture of leather products. The largest growth was in the manufacture of electrical machinery and apparatus, manufacture of radio, television and communication equipment and apparatus also in the manufacture of office machinery and computers.

In 1995–1999, the production of food industry decreased every year compared to the previous year, except in 1997. In 2000–2004, the production increased mainly owing to the growth in domestic demand, which resulted first of all from the improved quality and wider assortment of production. The year 2004 was successful for most branches of food industry. Compared to the previous year the main increase was in the manufacture of dairy, meat and meat products, and beverages. In the dairy industry the growth covered all dairy products, except the production of cheese. Much was invested in the dairy industry. At the same time production innovation was very fruitful and assortment of production increased substantially. The domestic demand for high-quality meat products influenced the successful growth in the manufacture of different semi-finished meat products and smoked meat products. In the manufacture of beverages the growth was in the production of distilled spirits, of light alcoholic drinks and beer. The decrease continued in the fish and fish products industry, in the production of canned fish and prepared fish products.

After a standstill in 1998–1999, the production of textile industry increased significantly in 2000–2003. In 2004 the production stayed on the level of 2003. A certain decrease was in the production of cotton, woollen and flax fabrics. There was a considerable increase in the production of sewn textile articles, mainly in the production of cushions and pillows.

The production of wearing apparel slightly decreased compared to the previous year. The decrease was mainly influenced by the imports of low-price wearing apparel from Asian countries to the European Union countries and also by the decrease in domestic demand. The competitiveness in foreign markets strengthened.

In 1995–2001, the production of wood and paper, and the manufacture of furniture grew every year. In 2002–2003 there was a little delay in the rising tendency. Despite the deficit of

raw material, the year 2004 was good for the manufacture of wood. Active construction increased the need for the wooden products. The production of plywood, particle board and fibreboard increased substantially. There was also increase in the production of prefabricated buildings of wood. After a standstill in 2003 the production of paper industry in 2004 increased.

In spite of big modifications in the structure of chemical industry in the nineties, which were expressed in the delay of production output and in disappearance of some basic chemicals like benzene and toluene and phosphorus fertilizer, the chemical industry has kept the stability of production. After a standstill, the production of ammonia and carbamide continued in 2003. The production of the chemical industry increased by a quarter compared to 2003. The growth rate of output doubled. The substantial increase was in the production of paints and varnishes, resin and plastics and non-refractory surfacing preparations.

In spite of the high level in 2003 there was an increase in the production of rubber and plastic products in 2004. There was an increase in the production of plastic constructions, sanitary installations of plastics and of various packaging of plastic.

The production of metal industry restrained in 2004 mainly due to the high level of production in 2003. In 2004 the metal industry was affected by the rise of metal prices in international market. Producer prices rose 5%. There was an increase in the production of metal structures and parts of structures due to the active construction activities.

Tabel 1 **Tööstustoodang tegevusala järgi, 1995, 2000, 2003, 2004**
Table 1 **Industrial production by economic activity, 1995, 2000, 2003, 2004**
(jooksehinnad, miljonit krooni — current prices, million kroons)

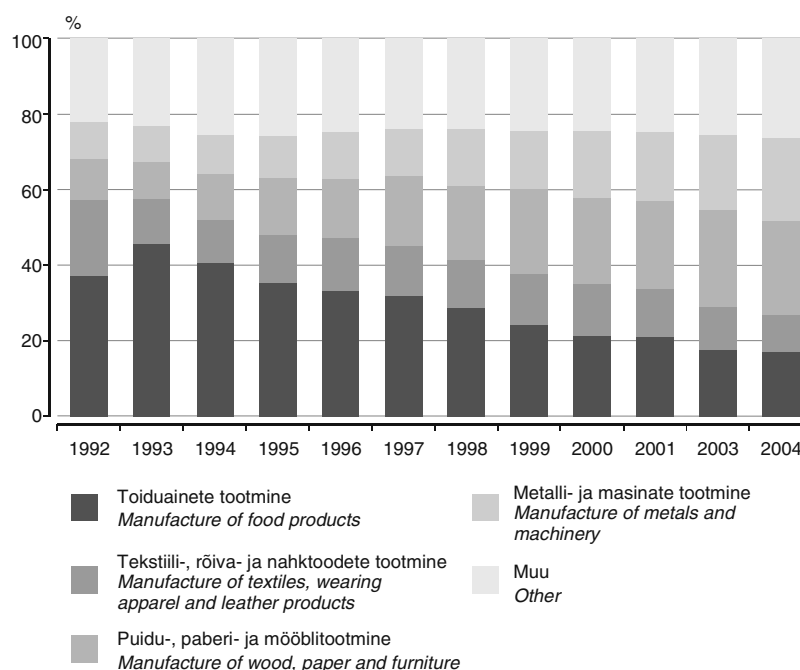
Tegevusala	1995	2000	2003	2004	Economic activity
Elektrienergia-, auru- ja kuumaveevarustus	3 530	5 186	7 281	6 591	Electricity, steam and hot water supply
Mäetööstus	1 188	1 884	2 487	2 507	Mining
põlevkivi kaevandamine ja rikastamine	976	1 210	x	x	mining and agglomeration of oil shale
turbatootmine	183	412	572	492	extraction of peat
Töötlev tööstus	21 400	45 513	66 409	77 203	Manufacturing
toiduainete ja jookide tootmine	7 554	9 776	11 737	13 268	manufacture of food products and beverages
liha ja lihatoodete tootmine, töötlemine ja säilitamine	1 241	1 500	2 073	2 314	production, processing and preserving of meat and meat products
kala ja kalatoodete töötlemine ja säilitamine	1 039	1 514	1 448	1 381	processing and preserving of fish and fish products
piimatoodete tootmine	1 883	2 557	2 930	3 892	manufacture of dairy products
jahu ja tangainete tootmine	79	56	180	202	manufacture of grain mill products
valmisloomasööda tootmine	292	240	308	358	manufacture of prepared animal feeds
leivatootmine; pagaritoodete tootmine	756	1 010	1 275	1 352	manufacture of bakery products
joogitootmine	1 546	1 893	2 134	2 278	manufacture of beverages
tekstiilitootmine	1 546	3 356	4 361	4 419	manufacture of textiles
rõivatootmine; karusnaha töötlemine ja värvimine	901	2 093	2 474	2 471	manufacture of wearing apparel; dressing and dyeing of fur
nahatöötlemine ja nahktoodete tootmine	315	711	736	467	tanning and dressing of leather; manufacture of leather products
jalatsitootmine	220	581	595	294	manufacture of footwear
puidutöötlemine ja puittoodete tootmine	1 743	6 252	10 858	12 877	manufacture of wood and wood products
paberimassi, paberi ja pabertoodete tootmine	265	1 088	1 490	1 427	manufacture of pulp, paper and paper products
kirjastamine, trükindus ja salvestiste paljudus	936	2 230	3 122	3 404	publishing, printing and reproduction of recorded media

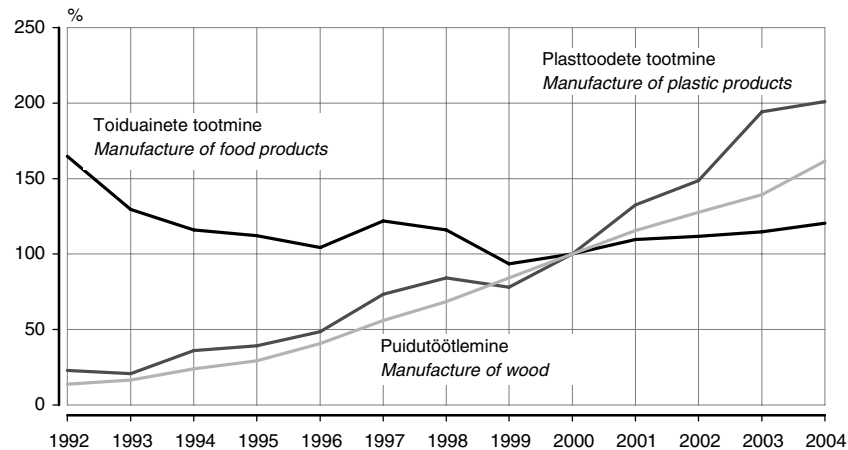
Tabel 1 **Tööstustoodang tegevusala järgi, 1995, 2000, 2003, 2004**
 Table 1 **Industrial production by economic activity, 1995, 2000, 2003, 2004**
 (jooksevhinnad, miljonit krooni — current prices, million kroons)

Tegevusala	1995	2000	2003	2004	Economic activity
kemikaalide ja keemiatoodete tootmine	2 102	2 374	2 893	3 747	manufacture of chemicals and chemical products
kummi- ja plasttoodete tootmine	307	1 369	2 828	3 042	manufacture of rubber and plastic products
muude mittemetallsetest mineraalidest toodete tootmine	983	2 229	3 428	4 064	manufacture of other non-metallic mineral products
klaasi ja klaastoodete tootmine	271	667	1 121	1 243	manufacture of glass and glass products
metalli ja metalltoodete tootmine	990	3 343	5 969	6 966	manufacture of metals and fabricated metal products
masinate ja seadmete tootmine	534	1 388	2 191	2 540	manufacture of machinery and equipment
kontorimasinate ja arvutite tootmine	131	244	370	455	manufacture of office machinery and computers
elektrimasinate ja -aparatuuride tootmine	421	1 027	1 940	2 790	manufacture of electrical machinery and apparatus
raadio-, televisiooni- ja sideseadmete ja -aparatuuri tootmine	95	1 177	1 805	3 038	manufacture of radio, television and communication equipment and apparatus
meditsiinitehnika, optika-riistade ja täppisinstrumendide tootmine	161	1 082	1 172	1 320	manufacture of medical, optical and precision instruments
mootorsõidukite, haagiste ja poolhaagiste tootmine	469	845	1 546	1 727	manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers
muude transpordivahendite tootmine	484	887	1 561	2 317	manufacture of other transport equipment
mööblitootmine; mujal liigitamata tootmine	1 380	3 415	5 085	5 429	manufacture of furniture; manufacturing not elsewhere classified
mööblitootmine	1 235	2 970	4 585	4 865	manufacture of furniture
muu	83	627	843	1 255	other manufacturing
KOKKU	26 118	52 583	76 177	86 121	TOTAL

Diagramm 1 **Töötleva tööstuse toodang tegevusala järgi, 1992–2004**
 Diagram 1 **Production of manufacturing by economic activity, 1992–2004**

Digramm 2 **Töötleva tööstuse toodangu mahuindeksid, 1992–2004**
 Diagram 2 **Volume indices of manufacturing, 1992–2004**
 (2000 = 100)

Tabel 2 **Tööstustoodangu mahuindeksid, 1995, 2000, 2003, 2004**
 Table 2 **Volume indices of industrial production, 1995, 2000, 2003, 2004**
 (eelmine aasta = 100 — previous year = 100)

Tegevusala	1995	2000	2003	2004	Economic activity
Elektrienergia-, auru- ja kuumaveevarustus	98,0	100,5	114,2	102,1	Electricity, steam and hot water supply
Mäetööstus	95,6	105,5	105,1	91,2	Mining
põlevkivi kaevandamine ja rikastamine	92,7	109,7	119,6	94,2	mining and agglomeration of oil shale
turbatootmine	109,8	84,2	79,7	75,2	extraction of peat
Töötlev tööstus	102,9	116,6	110,8	112,1	Manufacturing
toiduainete ja jookide tootmine	96,7	107,1	102,5	105,1	manufacture of food products and beverages
liha ja lihatoodete tootmine, töötlemine ja säilitamine	100,1	110,8	110,0	109,0	production, processing and preserving of meat and meat products
kala ja kalatoodete töötlemine ja säilitamine	90,8	108,3	83,1	79,4	processing and preserving of fish and fish products
piimatoodete tootmine	88,1	112,6	104,0	116,5	manufacture of dairy products
jahu ja tangainete tootmine	101,4	106,9	147,0	104,2	manufacture of grain mill products
valmisloomasööda tootmine	65,0	75,5	96,1	109,1	manufacture of prepared animal feeds
leivatootmine; pagari- toodete tootmine	94,8	88,6	102,2	103,9	manufacture of bakery products
joogitootmine	130,2	106,8	105,9	106,5	manufacture of beverages
tekstiilitootmine	128,0	121,8	109,6	100,7	manufacture of textiles
rõivatootmine; karu- naha töötlemine ja värvimine	102,3	113,8	99,8	97,1	manufacture of wearing apparel; dressing and dyeing of fur
nahatöötlemine ja nahktoodete tootmine	95,2	114,3	104,0	59,2	tanning and dressing of leather; manufacture of leather products
jalatsitootmine	100,0	114,7	105,7	46,9	manufacture of footwear
puidutöötlemine ja puittoodete tootmine	122,2	118,8	109,1	116,0	manufacture of wood and wood products
paberimassi, paberi ja pabertoodete tootmine	146,5	145,8	99,4	104,3	manufacture of pulp, paper and paper products
kirjastamine, trükindus ja salvestiste paljundus	95,8	106,2	118,5	114,1	publishing, printing and reproduction of recorded media
kemikaalide ja keemiatoodete tootmine	108,2	100,8	114,1	125,4	manufacture of chemicals and chemical products
kummi- ja plasttoodete tootmine	108,4	128,1	130,6	103,5	manufacture of rubber and plastic products

Table 2 **Tööstustoodangu mahuindeksid, 1995, 2000, 2003, 2004**Table 2 Volume indices of industrial production, 1995, 2000, 2003, 2004
(eelmine aasta = 100 — previous year = 100)

Järg — Cont.

Tegevusala	1995	2000	2003	2004	Economic activity
muude mittemetallsetest mineraalidest toodete tootmine	91,0	114,7	114,6	113,7	manufacture of other non-metallic mineral products
klaasi ja klaastoodete tootmine	151,3	109,1	124,8	105,8	manufacture of glass and glass products
metalli ja metalltoodete tootmine	113,2	126,7	129,3	108,3	manufacture of metals and fabricated metal products
masinate ja seadmete tootmine	111,2	149,2	104,0	105,4	manufacture of machinery and equipment
kontorimasinate ja arvutite tootmine	114,1	89,0	145,4	137,5	manufacture of office machinery and computers
elektrimasinate ja -aparatuuride tootmine	98,4	118,7	121,2	145,4	manufacture of electrical machinery and apparatus
raadio-, televisiooni- ja sideseadmete ja -aparatuuri tootmine	92,8	155,9	119,1	145,0	manufacture of radio, television and communication equipment and apparatus
meditsiinitehnika, optikariistade ja täppisinstrumentide tootmine	85,4	133,0	124,2	128,9	manufacture of medical, optical and precision instruments
mootorsõidukite, haagiste ja poolhaagiste tootmine	82,1	110,8	100,1	107,2	manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers
muude transpordivahendite tootmine	81,9	110,6	114,7	144,4	manufacture of other transport equipment
mööblitootmine; mujal liigitamata tootmine	111,7	115,8	103,3	106,1	manufacture of furniture; manufacturing not elsewhere classified
mööblitootmine	112,9	115,7	102,8	105,2	manufacture of furniture
KOKKU	101,9	114,6	110,9	110,5	TOTAL

Tabel 3 **Tööstustoodangu mahuindeksid, 1995, 2000, 2003, 2004**Table 3 Volume indices of industrial production, 1995, 2000, 2003, 2004
(2000 = 100)

Tegevusala	1995	2000	2003	2004	Economic activity
Elektrienergia-, auru- ja kuumaveevarustus	106,0	100,0	116,3	118,7	Electricity, steam and hot water supply
Mäetööstus	109,0	100,0	125,8	114,7	Mining
põlevkivi kaevandamine ja rikastamine	110,7	100,0	126,6	119,3	mining and agglomeration of oil shale
turbatootmine	124,2	100,0	142,3	107,0	extraction of peat
Töötlev tööstus	68,8	100,0	132,7	148,8	Manufacturing
toiduainete ja jookide tootmine	112,3	100,0	114,8	120,7	manufacture of food products and beverages
liha ja lihatoodete tootmine, töötlemine ja säilitamine	104,6	100,0	130,4	142,2	production, processing and preserving of meat and meat products
kala ja kalatoodete töötlemine ja säilitamine	97,5	100,0	78,8	62,5	processing and preserving of fish and fish products
piimatoodete tootmine	107,1	100,0	96,9	112,9	manufacture of dairy products
jahu ja tangainete tootmine	147,7	100,0	313,0	326,1	manufacture of grain mill products
valmisloomasööda tootmine	260,1	100,0	142,5	155,5	manufacture of prepared animal feeds

Tabel 3 **Tööstustoodangu mahuindeksid, 1995, 2000, 2003, 2004**
 Table 3 *Volume indices of industrial production, 1995, 2000, 2003, 2004*
 (2000 = 100)

Tegevusala	1995	2000	2003	2004	Economic activity
leivatootmine; pagaritoodete tootmine	118,4	100,0	116,1	120,6	manufacture of bakery products
joogitootmine	138,3	100,0	129,3	137,7	manufacture of beverages
tekstiilitootmine	49,4	100,0	141,9	142,9	manufacture of textiles
rõivatootmine; karusnaha töötlemine ja värvimine	84,2	100,0	111,5	108,3	manufacture of wearing apparel; dressing and dyeing of fur
nahatöötlemine ja nahktoodete tootmine	68,1	100,0	90,8	53,8	tanning and dressing of leather; manufacture of leather products
jalatsitootmine	57,0	100,0	90,0	42,2	manufacture of footwear
puidutöötlemine ja puittoodete tootmine	29,4	100,0	139,5	161,8	manufacture of wood and wood products
paberimassi, paberi ja pabertoodete tootmine	34,1	100,0	128,4	133,9	manufacture of pulp, paper and paper products
kirjastamine, trükindus ja salvestiste paljundus	76,7	100,0	151,2	172,5	publishing, printing and reproduction of recorded media
kemikaalide ja keemiatoodete tootmine	128,3	100,0	128,0	160,5	manufacture of chemicals and chemical products
kummi- ja plasttoodete tootmine	39,2	100,0	194,4	201,2	manufacture of rubber and plastic products
muude mittemetallsetest mineraalidest toodete tootmine	72,0	100,0	135,2	153,8	manufacture of other non-metallic mineral products
klaasi ja klaastoodete tootmine	65,4	100,0	148,5	157,1	manufacture of glass and glass products
metalli ja metalltoodete tootmine	45,9	100,0	166,3	180,1	manufacture of metals and fabricated metal products
masinate ja seadmete tootmine	68,6	100,0	168,1	177,2	manufacture of machinery and equipment
kontorimasinate ja arvutite tootmine	66,7	100,0	204,4	281,1	manufacture of office machinery and computers
elektrimasinate ja -aparaatide tootmine	54,3	100,0	173,9	252,9	manufacture of electrical machinery and apparatus
raadio-, televisiooni- ja sideseadmete ja -aparatuuri tootmine	29,0	100,0	70,1	101,7	manufacture of radio, television and communication equipment and apparatus
meditsiinitehnika, optika-riistade ja täppisinstrumentide tootmine	27,3	100,0	111,5	143,7	manufacture of medical, optical and precision instruments
mootorsõidukite, haagiste ja poolhaagiste tootmine	80,3	100,0	141,2	151,4	manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers
muude transpordivahendite tootmine	68,2	100,0	179,7	259,5	manufacture of other transport equipment
mööblitootmine; mujal liigitamata tootmine	54,9	100,0	131,5	139,5	manufacture of furniture; manufacturing not elsewhere classified
mööblitootmine	54,0	100,0	131,0	137,9	manufacture of furniture
KOKKU	73,6	100,0	130,7	144,4	TOTAL

Järg — Cont.

Tabel 4 Tööstustoodang töötaja kohta, 1995, 2000, 2003, 2004
 Table 4 Industrial production per employee, 1995, 2000, 2003, 2004
 (jooksev hinnad, krooni — current prices, kroons)

Tegevusala	1995	2000	2003	2004	Economic activity
Elektrienergia-, auru- ja kuumaveevarustus	264 982	601 909	1 120 714	1 136 808	Electricity, steam and hot water supply
Mäetööstus	118 046	277 445	408 440	423 501	Mining
põlevkivi kaevandamine ja rikastamine	126 919	261 662	x	x	mining and agglomeration of oil shale
turbatootmine	88 366	290 727	346 560	330 119	extraction of peat
Töötlev tööstus	159 742	388 336	529 036	605 724	Manufacturing
toiduainete ja jookide tootmine	280 082	487 713	640 410	759 146	manufacture of food products and beverages
liha ja lihatoodete tootmine, töötlemine ja säilitamine	293 148	600 871	758 440	847 467	production, processing and pre-servicing of meat and meat products
kala ja kalatoodete töötlemine ja säilitamine	128 333	294 440	376 279	408 311	processing and preserving of fish and fish products
piimatoodete tootmine	456 346	759 710	1 120 018	1 445 024	manufacture of dairy products
jahu ja tangainete tootmine	184 275	373 857	1 061 327	2 122 726	manufacture of grain mill products
valmisloomasööda tootmine	306 171	403 822	1 272 047	1 592 347	manufacture of prepared animal feeds
leivatootmine; pagaritoodete tootmine	176 480	226 036	267 206	297 360	manufacture of bakery products
joogitootmine	623 579	940 776	1 005 424	1 096 382	manufacture of beverages
tekstilitootmine	145 435	386 615	388 480	404 903	manufacture of textiles
rõivatootmine; karusnaha töötlemine ja värvimine	65 089	157 639	195 578	206 087	manufacture of wearing apparel; dressing and dyeing of fur
nahatöötlemine ja nahktoodete tootmine	85 528	257 633	303 313	223 175	tanning and dressing of leather; manufacture of leather products
jalatsitootmine	94 468	289 492	337 715	213 103	manufacture of footwear
puidutöötlemine ja puittoodete tootmine	133 020	446 082	615 269	707 449	manufacture of wood and wood products
paberimassi, paberi ja pabertoodete tootmine	199 281	709 637	873 623	860 926	manufacture of pulp, paper and paper products
kirjastamine, trükindus ja salvestiste paljundus	165 452	430 897	586 808	611 727	publishing, printing and reproduction of recorded media
kemikaalide ja keemiatoodete tootmine	256 648	762 599	1 079 173	1 377 539	manufacture of chemicals and chemical products
kummi- ja plasttoodete tootmine	185 382	477 429	775 062	725 361	manufacture of rubber and plastic products
muude mittemetallsetest mineraalidest toodete tootmine	150 748	527 556	707 747	798 104	manufacture of other non-metallic mineral products
klaasi ja klaastoodete tootmine	318 449	871 972	1 078 680	1 140 577	manufacture of glass and glass products
metalli ja metalltoodete tootmine	130 376	384 757	575 921	608 010	manufacture of metals and fabricated metal products
masinate ja seadmete tootmine	79 250	276 544	440 866	509 239	manufacture of machinery and equipment
kontorimasinate ja arvutite tootmine	109 057	1 635 866	1 396 577	1 337 660	manufacture of office machinery and computers
elektrimasinate ja -aparatuuride tootmine	109 518	390 342	554 808	648 234	manufacture of electrical machinery and apparatus
raadio-, televisiooni- ja sideseadmete ja -aparatuuri tootmine	56 457	208 819	399 198	524 058	manufacture of radio, television and communication equipment and apparatus
meditsiinitehnika, optikariistade ja täppisinstrumentide tootmine	59 353	420 613	497 980	797 737	manufacture of medical, optical and precision instruments
mootorsõidukite, haagiste ja poolhaagiste tootmine	193 756	630 402	842 841	856 922	manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers
muude transpordivahendite tootmine	129 706	345 026	613 023	842 863	manufacture of other transport equipment
mööblitootmine; mujal liigitamata tootmine	116 031	291 833	382 760	432 717	manufacture of furniture; manufacturing not elsewhere classified
mööblitootmine	134 668	291 356	383 734	438 275	manufacture of furniture
muu	150 382	544 986	653 219	927 659	other manufacturing
KOKKU	166 016	396 724	551 815	620 336	TOTAL

Tabel 5 Tööstustoodang töötaja kohta, 1995, 2000, 2003, 2004
 Table 5 Industrial production per employee, 1995, 2000, 2003, 2004
 (püsivhinnad, eelmine aasta = 100 — constant prices, previous year = 100)

Tegevusala	1995	2000	2003	2004	Economic activity
Elektrienergia-, auru- ja kuumaveevarustus	97,2	144,2	118,4	115,2	Electricity, steam and hot water supply
Mäetööstus	99,0	123,4	106,8	93,4	Mining
põlevkivi kaevandamine ja rikastamine	96,4	136,9	124,5	95,2	mining and agglomeration of oil shale
turbatootmine	113,2	82,2	76,3	81,8	extraction of peat
Töötlev tööstus	110,4	115,3	111,4	110,9	Manufacturing
toiduainete ja jookide tootmine	103,1	114,3	109,4	109,8	manufacture of food products and beverages
liha ja lihatoodete tootmine, töötlemine ja säilitamine	102,4	113,2	105,4	111,5	production, processing and preserving of meat and meat products
kala ja kalatoodete töötlemine ja säilitamine	105,3	116,9	105,2	91,1	processing and preserving of fish and fish products
piimatoodete tootmine	93,0	120,0	109,2	113,0	manufacture of dairy products
jahu ja tangainete tootmine	95,4	220,6	153,9	188,6	manufacture of grain mill products
valmisloomasööda tootmine	76,4	96,7	123,6	118,7	manufacture of prepared animal feeds
leivatootmine; pagaritoodete tootmine	90,4	92,8	106,5	106,1	manufacture of bakery products
jooGITootmine	131,6	105,8	102,3	108,8	manufacture of beverages
tekstiilitootmine	157,8	114,8	106,2	104,7	manufacture of textiles
rõivatootmine; karusnaha töötlemine ja värvimine	100,6	118,0	104,4	101,8	manufacture of wearing apparel; dressing and dyeing of fur
nahatöötlemine ja nahktoodete tootmine	110,8	114,6	105,7	72,0	tanning and dressing of leather; manufacture of leather products
jalatsitootmine	119,1	115,5	107,8	60,6	manufacture of footwear
puidutöötlemine ja puittoodete tootmine	123,2	127,5	105,3	112,3	manufacture of wood and wood products
paberimassi, paberi ja pabertoodete tootmine	104,4	125,3	103,6	107,3	manufacture of pulp, paper and paper products
kirjastamine, trükindus ja salvestiste paljundus	95,5	114,3	119,7	109,0	publishing, printing and reproduction of recorded media
kemikaalide ja keemiatoodete tootmine	127,2	99,8	130,8	125,2	manufacture of chemicals and chemical products
kummi- ja plastitoodete tootmine	114,1	108,7	120,3	91,3	manufacture of rubber and plastic products
muude mittemetalletest mineraalidest toodete tootmine	98,8	109,3	113,2	108,7	manufacture of other non-metallic mineral products
klaasi ja klaastoodete tootmine	144,5	101,2	109,4	101,4	manufacture of glass and glass products
metalli ja metallitoodete tootmine	116,8	110,6	123,4	105,5	manufacture of metals and fabricated metal products
masinate ja seadmete tootmine	126,6	156,4	110,8	105,6	manufacture of machinery and equipment
kontorimasinate ja arvutite tootmine	80,9	97,9	118,5	110,4	manufacture of office machinery and computers
elektrimasinate ja -aparatuuride tootmine	124,2	97,3	111,7	118,0	manufacture of electrical machinery and apparatus
raadio-, televisiooni- ja sideseadmete ja -aparatuuri tootmine	91,1	108,5	116,8	113,0	manufacture of radio, television and communication equipment and apparatus
meditsiinitehnika, optikariistade ja täppisinstrumentide tootmine	109,4	125,1	124,6	122,2	manufacture of medical, optical and precision instruments
mootorsõidukite, haagiste ja poolhaagiste tootmine	89,0	115,7	94,7	98,8	manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers
muude transpordivahendite tootmine	79,0	121,9	116,6	133,7	manufacture of other transport equipment
mööblitootmine; mujal liigitamata tootmine	117,7	112,8	105,9	113,8	manufacture of furniture; manufacturing not elsewhere classified
mööblitootmine	118,7	112,0	106,2	115,1	manufacture of furniture
KOKKU	108,4	117,6	111,8	110,2	TOTAL

Tabel 6 Tööstustoodangu müük tegevusala järgi, 1995, 2000, 2003, 2004
 Table 6 Industrial sales by economic activity, 1995, 2000, 2003, 2004
 (jooksev hinnad, miljonit krooni — current prices, million kroons)

Tegevusala	1995	2000	2003	2004	Economic activity
Elektrienergia-, auru- ja kuumaveevarustus	3 429	5 182	7 268	6 585	Electricity, steam and hot water supply
Mäetööstus	1 226	1 885	2 405	2 547	Mining
põlevkivi kaevandamine ja rikastamine	1 015	1 220	x	x	mining and agglomeration of oil shale
turbatootmine	183	403	551	520	extraction of peat
Töötlev tööstus	21 349	45 361	66 345	76 498	Manufacturing
toiduainete ja jookide tootmine	7 609	9 768	11 807	13 158	manufacture of food products and beverages
liha ja lihatoodete tootmine, töötlemine ja säilitamine	1 232	1 498	2 076	2 307	production, processing and preserving of meat and meat products
kala ja kalatoodete töötlemine ja säilitamine	1 072	1 522	1 503	1 372	processing and preserving of fish and fish products
piimatoodete tootmine	1 886	2 545	2 962	3 856	manufacture of dairy products
jahu ja tangainete tootmine	80	55	179	201	manufacture of grain mill products
valmisloomasööda tootmine	294	240	306	339	manufacture of prepared animal feeds
leivatootmine; pagaritoodete tootmine	756	1 010	1 274	1 350	manufacture of bakery products
joogitootmine	1 563	1 885	2 123	2 253	manufacture of beverages
tekstiilitootmine	1 549	3 357	4 342	4 419	manufacture of textiles
rõivatootmine; karusnaha töötlemine ja värvimine	893	2 084	2 488	2 475	manufacture of wearing apparel; dressing and dyeing of fur
nahatöötlemine ja nahktoodete tootmine	317	700	757	487	tanning and dressing of leather; manufacture of leather products
jalatsitootmine	221	574	615	306	manufacture of footwear
puidutöötlemine ja puittoodete tootmine	1 711	6 219	10 793	12 717	manufacture of wood and wood products
paberimassi, paberi ja pabertoodete tootmine	226	1 082	1 472	1 427	manufacture of pulp, paper and paper products
kirjastamine, trükindus ja salvestiste paljundus	928	2 200	3 105	3 390	publishing, printing and reproduction of recorded media
kemikaalide ja keemiatoodete tootmine	2 081	2 367	2 863	3 757	manufacture of chemicals and chemical products
kummi- ja plastitoodete tootmine	303	1 353	2 824	3 018	manufacture of rubber and plastic products
muude mittemetalletest mineraalidest toodete tootmine	994	2 236	3 397	4 036	manufacture of other non-metallic mineral products
klaasi ja klaastoodete tootmine	270	678	1 100	1 249	manufacture of glass and glass products
metalli ja metallitoodete tootmine	993	3 317	6 005	6 946	manufacture of metals and fabricated metal products
masinate ja seadmete tootmine	529	1 405	2 196	2 521	manufacture of machinery and equipment
kontorimasinate ja arvutite tootmine	130	244	369	455	manufacture of office machinery and computers
elektrimasinate ja -aparaatide tootmine	419	1 020	1 935	2 738	manufacture of electrical machinery and apparatus
raadio-, televisiooni- ja side-seadmete ja -aparatuuri tootmine	94	1 173	1 797	3 008	manufacture of radio, television and communication equipment and apparatus
meditsiinitehnika, optikariistade ja täppisinstrumentide tootmine	179	1 080	1 176	1 301	manufacture of medical, optical and precision instruments
mootorsõidukite, haagiste ja poolhaagiste tootmine	460	840	1 544	1 713	manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers
muude transpordivahendite tootmine	483	898	1 557	2 267	manufacture of other transport equipment
mööblitootmine; mujal liigitamata tootmine	1 368	3 396	5 075	5 411	manufacture of furniture; manufacturing not elsewhere classified
mööblitootmine	1 219	2 956	4 577	4 852	manufacture of furniture
muu	83	622	843	1 254	other manufacturing
KOKKU	26 004	52 428	76 018	85 630	TOTAL

Tabel 7 **Tööstustoodangu müügiindeksid, 1995, 2000, 2003, 2004**
 Table 7 *Indices of industrial sales, 1995, 2000, 2003, 2004*
 (eelmine aasta = 100 — previous year = 100)

Tegevusala	1995	2000	2003	2004	Economic activity
Elektrienergia-, auru- ja kuumaveearustus	130,2	85,1	116,3	107,3	Electricity, steam and hot water supply
Mäetööstus	134,0	94,7	110,9	106,2	Mining
põlevkivi kaevandamine ja rikastamine	131,0	81,4	112,7	107,6	mining and agglomeration of oil shale
turbatootmine	150,5	134,3	108,5	95,9	extraction of peat
Töötlev tööstus	124,6	120,4	110,8	114,2	Manufacturing
toiduainete ja jookide tootmine	114,7	108,0	103,4	110,8	manufacture of food products and beverages
liha ja lihatoodete tootmine, töötlemine ja säilitamine	105,6	113,2	105,1	109,2	production, processing and preserving of meat and meat products
kala ja kalatoodete töötlemine ja säilitamine	97,6	111,7	86,9	86,7	processing and preserving of fish and fish products
piimatoodete tootmine	117,3	111,3	105,5	130,4	manufacture of dairy products
jahu ja tangainete tootmine	110,8	103,2	138,3	112,0	manufacture of grain mill products
valmisloomasööda tootmine	85,0	90,4	94,4	109,8	manufacture of prepared animal feeds
leivatootmine; pagaritoodete tootmine	116,5	95,1	103,3	109,0	manufacture of bakery products
joogitootmine	145,0	103,7	108,0	106,1	manufacture of beverages
tekstiilitootmine	148,2	130,7	107,3	101,3	manufacture of textiles
rõivatootmine; karusnaha töötlemine ja värvimine	128,5	120,3	98,8	99,7	manufacture of wearing apparel; dressing and dyeing of fur
nahatöötlemine ja nahktoodete tootmine	117,6	117,1	103,4	62,6	tanning and dressing of leather; manufacture of leather products
jalatsitootmine	130,7	116,5	106,1	49,2	manufacture of footwear
puidutöötlemine ja puittoodete tootmine	150,4	118,9	112,3	117,2	manufacture of wood and wood products
paberimassi, paberi ja pabertoodete tootmine	180,0	141,8	97,1	97,0	manufacture of pulp, paper and paper products
kirjastamine, trükindus ja salvestiste paljundus	135,8	104,4	106,3	109,2	publishing, printing and reproduction of recorded media
kemikaalide ja keemiatoodete tootmine	131,1	132,2	108,0	130,6	manufacture of chemicals and chemical products
kummi- ja plasttoodete tootmine	148,8	130,5	129,6	103,9	manufacture of rubber and plastic products
muude mittemetalletest mineraalidest toodete tootmine	110,3	121,0	118,0	117,8	manufacture of other non-metallic mineral products
klaasi ja klaastoodete tootmine	147,0	118,2	128,3	112,1	manufacture of glass and glass products
metalli ja metalltoodete tootmine	139,5	124,9	127,9	112,3	manufacture of metals and fabricated metal products
masinate ja seadmete tootmine	112,0	155,8	106,5	113,6	manufacture of machinery and equipment
kontorimasinate ja arvutite tootmine	149,7	94,3	109,2	116,9	manufacture of office machinery and computers
elektrimasinate ja -aparaatide tootmine	128,0	119,5	124,4	142,5	manufacture of electrical machinery and apparatus
raadio-, televisiooni- ja sideseadmete ja -aparatuuri tootmine	121,1	157,7	123,6	147,0	manufacture of radio, television and communication equipment and apparatus
meditsiinitehnika, optikariistade ja täppisinstrumentide tootmine	120,2	132,7	135,9	128,0	manufacture of medical, optical and precision instruments
mootorsõidukite, haagiste ja poolhaagiste tootmine	106,3	109,4	104,7	109,3	manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers
muude transpordivahendite tootmine	108,1	120,7	114,2	145,6	manufacture of other transport equipment
mööblitootmine; mujal liigitamata tootmine	125,7	115,5	104,4	105,8	manufacture of furniture; manufacturing not elsewhere classified
mööblitootmine	125,9	115,9	103,9	105,0	manufacture of furniture
KOKKU	125,7	115,2	111,3	113,4	TOTAL

Tabel 8 Tööstustoodangu eksport tegevusala järgi, 1995, 2000, 2003, 2004
 Table 8 Industrial exports by economic activity, 1995, 2000, 2003, 2004
 (jooksev hinnad, miljonit krooni — current prices, million kroons)

Tegevusala	1995	2000	2003	2004	Economic activity
Elektrienergia-, auru- ja kuumaveearustus	257	384	98	100	Electricity, steam and hot water supply
Mäetööstus	101	316	431	426	Mining
põlevkivi kaevandamine ja rikastamine	1	-	x	x	mining and agglomeration of oil shale
turbatootmine	98	273	376	366	extraction of peat
Töötlev tööstus	9 295	23 215	35 513	40 917	Manufacturing
toiduainete ja jookide tootmine	2 162	2 794	3 222	3 570	manufacture of food products and beverages
liha ja lihatoodete tootmine, töötlemine ja säilitamine	121	191	300	283	production, processing and preserving of meat and meat products
kala ja kalatoodete töötlemine ja säilitamine	897	1 212	1 099	930	processing and preserving of fish and fish products
piimatoodete tootmine	783	740	886	1 415	manufacture of dairy products
jahu ja tangainete tootmine	1	4	7	19	manufacture of grain mill products
valmisloomasööda tootmine	4	10	3	3	manufacture of prepared animal feeds
leivatootmine; pagaritoodete tootmine	2	26	31	26	manufacture of bakery products
joogitootmine	179	255	434	402	manufacture of beverages
tekstiilitootmine	646	1 569	3 543	3 626	manufacture of textiles
rõivatootmine; karusnaha töötlemine ja värvimine	549	1 454	1 732	1 745	manufacture of wearing apparel; dressing and dyeing of fur
nahatöötlemine ja nahktoodete tootmine	241	605	654	370	tanning and dressing of leather; manufacture of leather products
jalatsitootmine	184	518	553	237	manufacture of footwear
puidutöötlemine ja puittoodete tootmine	944	4 170	6 486	7 449	manufacture of wood and wood products
paberimassi, paberi ja pabertoodete tootmine	79	775	949	934	manufacture of pulp, paper and paper products
kirjastamine, trükindus ja salvestiste paljundus	53	103	200	340	publishing, printing and reproduction of recorded media
kemikaalide ja keemiatoodete tootmine	1 464	1 711	2 179	2 953	manufacture of chemicals and chemical products
kummi- ja plasttoodete tootmine	115	706	1 579	1 520	manufacture of rubber and plastic products
muude mittemetallsetest mineraalidest toodete tootmine	433	779	1 004	1 171	manufacture of other non-metallic mineral products
klaasi ja klaastoodete tootmine	170	353	546	633	manufacture of glass and glass products
metalli ja metalltoodete tootmine	401	1 328	2 884	3 337	manufacture of metals and fabricated metal products
masinate ja seadmete tootmine	323	698	1 254	1 515	manufacture of machinery and equipment
kontorimasinate ja arvutite tootmine	82	16	1	4	manufacture of office machinery and computers
elektrimasinate ja -aparatuuride tootmine	122	555	1 219	1 963	manufacture of electrical machinery and apparatus
raadio-, televisiooni- ja sideseadmete ja -aparatuuri tootmine	61	1 040	1 654	2 892	manufacture of radio, television and communication equipment and apparatus
meditsiinitehnika, optikariistade ja täppisinstrumentide tootmine	128	906	935	1 016	manufacture of medical, optical and precision instruments
mootorsõidukite, haagiste ja poolhaagiste tootmine	409	749	1 333	1 492	manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers
muude transpordivahendite tootmine	255	585	772	871	manufacture of other transport equipment
mööblitootmine; mujal liigitamata tootmine	819	2 377	3 472	3 477	manufacture of furniture; manufacturing not elsewhere classified
mööblitootmine	744	2 122	3 125	3 059	manufacture of furniture
muu	9	295	441	672	other manufacturing
KOKKU	9 653	23 915	36 042	41 443	TOTAL

Tabel 9 **Ekspordi osatähtsus tööstustoodangu müügis, 1995, 2000, 2003, 2004**
 Table 9 *Share of exports in industrial sales, 1995, 2000, 2003, 2004*
 (protsenti — percentages)

Tegevusala	1995	2000	2003	2004	Economic activity
Elektrienergia-, auru- ja kuumaveearustus	7,5	7,4	1,3	1,5	Electricity, steam and hot water supply
Mäetööstus	8,2	16,8	17,9	16,7	Mining
põlevkivi kaevandamine ja rikastamine	0,1	-	x	x	mining and agglomeration of oil shale
turbatootmine	53,6	67,7	68,2	70,3	extraction of peat
Töötlev tööstus	43,5	51,2	53,5	53,5	Manufacturing
toiduainete ja jookide tootmine	28,4	28,6	27,3	27,1	manufacture of food products and beverages
liha ja lihatoodete tootmine, töötlemine ja säilitamine	9,8	12,8	14,5	12,3	production, processing and preserving of meat and meat products
kala ja kalatoodete töötlemine ja säilitamine	83,7	79,6	73,1	67,8	processing and preserving of fish and fish products
piimatoodete tootmine	41,5	29,1	29,9	36,7	manufacture of dairy products
jahu ja tangainete tootmine	1,3	7,8	4,2	9,2	manufacture of grain mill products
valmisloomasööda tootmine	1,4	4,0	0,8	1,0	manufacture of prepared animal feeds
leivatootmine; pagaritoodete tootmine	0,3	2,6	2,4	1,9	manufacture of bakery products
joogitootmine	11,5	13,5	20,4	17,8	manufacture of beverages
tekstiilitootmine	41,7	46,7	81,6	82,1	manufacture of textiles
rõivatootmine; karusnaha töötlemine ja värvimine	61,5	69,7	69,6	70,5	manufacture of wearing apparel; dressing and dyeing of fur
nahatöötlemine ja nahktoodete tootmine	76,0	86,5	86,5	76,0	tanning and dressing of leather; manufacture of leather products
jalatsitootmine	83,3	90,3	89,8	77,5	manufacture of footwear
puidutöötlemine ja puittoodete tootmine	55,2	67,1	60,1	58,6	manufacture of wood and wood products
paberimassi, paberi ja pabertoodete tootmine	35,0	71,6	64,4	65,5	manufacture of pulp, paper and paper products
kirjastamine, trükindus ja salvestiste paljundus	5,7	4,7	6,4	10,0	publishing, printing and reproduction of recorded media
kemikaalide ja keemiatoodete tootmine	70,4	72,3	76,1	78,6	manufacture of chemicals and chemical products
kummi- ja plasttoodete tootmine	38,0	52,2	55,9	50,4	manufacture of rubber and plastic products
muude mittemetallsetest mineraalidest toodete tootmine	43,6	34,8	29,6	29,0	manufacture of other non-metallic mineral products
klaasi ja klaastoodete tootmine	63,0	52,1	49,6	50,7	manufacture of glass and glass products
metalli ja metalltoodete tootmine	40,4	40,0	48,0	48,0	manufacture of metals and fabricated metal products
masinate ja seadmete tootmine	61,1	49,7	57,1	60,1	manufacture of machinery and equipment
kontorimasinate ja arvutite tootmine	63,1	6,5	0,4	0,9	manufacture of office machinery and computers
elektrimasinate ja -aparatuuride tootmine	29,1	54,5	63,0	71,7	manufacture of electrical machinery and apparatus
raadio-, televisiooni- ja sideseadmete ja -aparatuuri tootmine	64,9	88,7	92,0	96,1	manufacture of radio, television and communication equipment and apparatus
meditsiinitehnika, optikariistade ja täppisinstrumentide tootmine	71,5	83,9	79,5	78,0	manufacture of medical, optical and precision instruments
mootorsõidukite, haagiste ja poolhaagiste tootmine	88,9	89,1	86,3	87,1	manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers
muude transpordivahendite tootmine	52,8	65,2	49,6	38,4	manufacture of other transport equipment
mööblitootmine; mujal liigitamata tootmine	59,9	70,0	68,4	64,3	manufacture of furniture; manufacturing not elsewhere classified
mööblitootmine	61,0	71,8	68,3	63,0	manufacture of furniture
muu	10,8	47,4	52,3	53,6	other manufacturing
KOKKU	37,1	45,6	47,4	48,4	TOTAL

Tabel 10 **Materiaalne põhivara soetamismaksumuses, 1995, 2000, 2003, 2004**
 Table 10 **Tangible fixed assets at acquisition cost, 1995, 2000, 2003, 2004**
 (aasta lõpus, miljonit krooni — at end-year, million kroons)

Tegevusala	1995	2000	2003	2004	Economic activity
Elektrienergia-, auru- ja kuumaveevarustus	3 511	21 032	27 892	14 022	Electricity, steam and hot water supply
Mäetööstus	952	1 663	2 526	2 882	Mining
põlevkivi kaevandamine ja rikastamine	794	1 196	x	x	mining and agglomeration of oil shale
turbatootmine	151	295	529	645	extraction of peat
Töötlev tööstus	10 089	23 105	36 408	41 595	Manufacturing
toiduainete ja jookide tootmine	3 252	5 722	7 793	8 191	manufacture of food products and beverages
liha ja lihatoodete tootmine, töötlemine ja säilitamine	772	1 022	1 280	1 361	production, processing and preserving of meat and meat products
kala ja kalatoodete töötlemine ja säilitamine	497	559	829	825	processing and preserving of fish and fish products
piimatoodete tootmine	481	1 245	1 679	1 819	manufacture of dairy products
jahu ja tangainete tootmine	39	81	161	150	manufacture of grain mill products
valmisloomasööda tootmine	115	191	169	163	manufacture of prepared animal feeds
leivatootmine; pagaritoodete tootmine	291	620	848	952	manufacture of bakery products
joogitootmine	672	1 450	1 957	2 071	manufacture of beverages
tekstiilitootmine	402	1 154	2 531	2 952	manufacture of textiles
rõivatootmine; karusnaha töötlemine ja värvimine	374	723	953	979	manufacture of wearing apparel; dressing and dyeing of fur
nahatöötlemine ja nahktoodete tootmine	138	249	185	198	tanning and dressing of leather; manufacture of leather products
jalatsitootmine	116	205	125	136	manufacture of footwear
puidutöötlemine ja puittoodete tootmine	1 290	3 761	6 026	6 884	manufacture of wood and wood products
paberimassi, paberi ja pabertoodete tootmine	298	820	1 367	2 139	manufacture of pulp, paper and paper products
kirjastamine, trükindus ja salvestiste paljundus	259	972	1 586	1 858	publishing, printing and reproduction of recorded media
kemikaalide ja keemiatoodete tootmine	797	897	1 409	1 716	manufacture of chemicals and chemical products
kummi- ja plasttoodete tootmine	98	622	1 241	1 429	manufacture of rubber and plastic products
muude mittemetallsetest mineraalidest toodete tootmine	1 100	2 381	3 049	3 359	manufacture of other non-metallic mineral products
klaasi ja klaastoodete tootmine	154	503	772	885	manufacture of glass and glass products
metalli ja metalltoodete tootmine	283	1 144	3 508	4 074	manufacture of metals and fabricated metal products
masinate ja seadmete tootmine	266	614	974	1 010	manufacture of machinery and equipment
kontorimasinate ja arvutite tootmine	37	13	24	36	manufacture of office machinery and computers
elektrimasinate ja -aparatuuride tootmine	205	342	724	1 028	manufacture of electrical machinery and apparatus
raadio-, televisiooni- ja sideseadmete ja -aparatuuri tootmine	82	519	821	1 182	manufacture of radio, television and communication equipment and apparatus
meditsiinitehnika, optikariistade ja täppisinstrumentide tootmine	108	379	446	264	manufacture of medical, optical and precision instruments
mootorsõidukite, haagiste ja poolhaagiste tootmine	152	336	711	810	manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers
muude transpordivahendite tootmine	170	861	444	541	manufacture of other transport equipment
mööblitootmine; mujal liigitamata tootmine	754	1 556	2 405	2 480	manufacture of furniture; manufacturing not elsewhere classified
mööblitootmine	676	1 424	2 218	2 224	manufacture of furniture
muu	24	40	211	465	other manufacturing
KOKKU	14 552	45 800	66 826	58 499	TOTAL

Table 11 **Materiaalne põhivara jääkmaksumuses, 1995, 2000, 2003, 2004**
 Table 11 *Tangible fixed assets at residual cost, 1995, 2000, 2003, 2004*
 (aasta lõpus, miljonit krooni — at end-year, million kroons)

Tegevusala	1995	2000	2003	2004	Economic activity
Elektrienergia-, auru- ja kuumaveearustus	1 765	18 055	18 540	9 495	Electricity, steam and hot water supply
Mäetööstus	426	1 112	1 221	1 334	Mining
põlevkivi kaevandamine ja rikastamine	359	829	x	x	mining and agglomeration of oil shale
turbatootmine	63	166	316	373	extraction of peat
Töötlev tööstus	6 979	15 535	23 954	27 160	Manufacturing
toiduainete ja jookide tootmine	2 314	3 601	4 843	5 072	manufacture of food products and beverages
liha ja lihatoodete tootmine, töötlemine ja säilitamine	467	493	716	763	production, processing and preserving of meat and meat products
kala ja kalatoodete töötlemine ja säilitamine	336	359	527	505	processing and preserving of fish and fish products
piimatoodete tootmine	352	867	1 157	1 274	manufacture of dairy products
jahu ja tangainete tootmine	27	63	118	102	manufacture of grain mill products
valmisloomasööda tootmine	77	130	131	118	manufacture of prepared animal feeds
leivatootmine; pagaritoodete tootmine	229	357	481	566	manufacture of bakery products
joogitootmine	538	931	1 157	1 174	manufacture of beverages
tekstiilitootmine	176	883	1 700	1 945	manufacture of textiles
rõivatootmine; karusnaha töötlemine ja värvimine	249	432	541	536	manufacture of wearing apparel; dressing and dyeing of fur
nahatöötlemine ja nahktoodete tootmine	97	129	97	101	tanning and dressing of leather; manufacture of leather products
jalatsitootmine	86	108	70	71	manufacture of footwear
puidutöötlemine ja puittoodete tootmine	942	2 696	4 004	4 536	manufacture of wood and wood products
paberimassi, paberi ja pabertoodete tootmine	274	677	1 080	1 804	manufacture of pulp, paper and paper products
kirjastamine, trükindus ja salvestiste paljundus	183	655	1 018	1 270	publishing, printing and reproduction of recorded media
kemikaalide ja keemiatoodete tootmine	461	530	822	952	manufacture of chemicals and chemical products
kummi- ja plasttoodete tootmine	68	426	818	931	manufacture of rubber and plastic products
muude mittemetallsetest mineraalidest toodete tootmine	811	1 535	1 809	1 943	manufacture of other non-metallic mineral products
klaasi ja klaastoodete tootmine	109	287	476	545	manufacture of glass and glass products
metalli ja metalltoodete tootmine	208	814	2 856	3 065	manufacture of metals and fabricated metal products
masinate ja seadmete tootmine	177	441	683	663	manufacture of machinery and equipment
kontorimasinate ja arvutite tootmine	32	7	13	22	manufacture of office machinery and computers
elektrimasinate ja -aparatuuride tootmine	105	219	518	743	manufacture of electrical machinery and apparatus
raadio-, televisiooni- ja sideseadmete ja -aparatuuri tootmine	38	339	553	768	manufacture of radio, television and communication equipment and apparatus
meditsiinitehnika, optikariistade ja täppisinstrumentide tootmine	69	248	275	169	manufacture of medical, optical and precision instruments
mootorsõidukite, haagiste ja poolhaagiste tootmine	77	164	406	437	manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers
muude transpordivahendite tootmine	113	619	256	299	manufacture of other transport equipment
mööblitootmine; mujal liigitamata tootmine	570	1 084	1 499	1 540	manufacture of furniture; manufacturing not elsewhere classified
mööblitootmine	517	1 006	1 372	1 359	manufacture of furniture
muu	15	36	163	364	other manufacturing
KOKKU	9 170	34 702	43 715	37 989	TOTAL

Tabel 12 **Kütusetootmine, 1995, 2000, 2003, 2004**
Table 12 **Manufacture of fuels, 1995, 2000, 2003, 2004**

Aasta	Põlevkivi, mln t	Põlevkivikütteeõli, tuhat t	Turvas, tuhat t	Turbabrikett, tuhat t	Elektroodkoks, tuhat t
Year	Oil shale, million t	Oil shale fuel oil, thousand t	Peat, thousand t	Peat briquette, thousand t	Electrode coke, thousand t
1995	13,3	...	1 051,8	153,0	40,3
2000	11,7	238,5	775,7	86,2	23,0
2003	14,8	317,6	1 088,6	120,3	30,0
2004	14,0	338,5	778,5	65,1	35,6

Tabel 13 **Metalltoodete ja masinate tootmine, 1995, 2000, 2003, 2004**
Table 13 **Manufacture of metal products and machinery, 1995, 2000, 2003, 2004**

Aasta	Malmivalu, tuhat t	Terasevalu, tuhat t	Metallist kokku- pandavad ehitised, mln krooni ^a	Konstruksiooni- lised metalltooted ja nende osad, tuhat t	Metallüksed, -aknad, -raamid, tuhat t	Tahma- puhurid, tuhat tk
Year	Casting of iron, thousand t	Casting of steel, thousand t	Metal dismantable constructions, million kroons ^a	Metal structures and parts of structures, thousand t	Metal doors, windows, frames, thousand t	Soot- blowers, thousand units
1995	3,3	1,9	...	...	...	1,5
2000	3,8	1,1	103,9	104,6	3,2	0,9
2003	2,4	1,3	83,3	150,7	8,4	0,8
2004	2,2	0,5	140,9	158,7	7,4	1,2

Tabel 14 **Arvutite, elektriseadmete ja täppisinstrumentide tootmine, 1995, 2000, 2003, 2004**
Table 14 **Manufacture of computers, electrical machinery and precision instruments, 1995, 2000, 2003, 2004**

Aasta	Arvutid, tuhat tk	Trafod, induktiiv- poolid jm elektriseadmed, mln tk	Elektrijaotus- seadmed ja juhtaparatuur, mln tk	Elektron- komponendid, mln tk	Mõõte-, kontroll-, katse-, navigatsiooni- jms -instrumendid ja -seadmed, mln krooni ^a
Year	Computers, thousand units	Transformers, inductors and other electrical machinery, million units	Electricity distribution and control apparatus, million units	Electronic components, million units	Instruments and appliances for measuring, checking, testing, navigating and other purposes, million kroons ^a
1995	...	...	...	...	...
2000	22,3	4,0	30,4	2,3	271,6
2003	52,6	15,4	6,1	1,9	527,0
2004	62,0	11,4	11,2	2,6	732,0

^a Müügihinnas ilma käibe- ja aktsiisimaksuta.

^a In sale price without VAT and excise duty.

Tabel 15 **Ehitusmaterjali tootmine, 1995, 2000, 2003, 2004**
Table 15 **Manufacture of building materials, 1995, 2000, 2003, 2004**

Aasta	Ehitusdetailid elamu- ja tsiviilehitusele, tuhat m ³	Seinamaterjal, mln tingtelist ^a ehitustellised	Tsement, tuhat t	Klinker (kaubaks), tuhat t	Katusekivid, tuhat m ² kaetud pinda	Betoon ja mört, tuhat m ³	Lubi, tuhat t
Year	Prefabricated structural compo- nents for civil engi- neering, thousand m ³	Wall materials, million conventional bricks ^a building bricks	Cement, thousand t	Clinker (for sale), thousand t	Roofing slates, thousand m ²	Concrete and mortar, thousand m ³	Lime, thousand t
1995	106,5	78,0	31,2	417,6	238,0	305,5	...
2000	135,3	134,1	16,9	329,1	349,6	377,0	308,9
2003	211,4	325,6	24,0	506,2	157,3	564,0	517,9
2004	268,2	474,7	24,4	614,6	113,1	597,0	566,9

^a 1 m³ plokke = 500–1000 tellist.

^a 1 m³ of blocks = 500–1000 bricks.

Tabel 16 **Plasttoodete tootmine, 1995, 2000, 2003, 2004**
 Table 16 *Manufacture of plastic products, 1995, 2000, 2003, 2004*

Aasta Year	Plastist sanitaarseadmed, tuhat tk <i>Sanitary installations of plastic, thousand units</i>	Plastist torud, voolikud ja liitmikud, tuhat t <i>Tubes, hoses and fittings thereof, of plastic, thousand t</i>	Kile, plastist ribad, tuhat t <i>Film, strips of plastic, thousand t</i>	Soojus-isolatsioonimaterjal, tuhat t <i>Thermal insulating materials, thousand t</i>	Plastuksed, -aknad, -raamid, tuhat tk <i>Plastic doors, windows, frames, thousand units</i>
1995	...	...	...	...	...
2000	357,2	1,6	2,5	1,5	...
2003	1 431,5	2,6	3,6	2,7	...
2004	2 085,2	3,4	4,1	4,3	3 833,6

Tabel 17 **Metsa-, puit-, tselluloos- ja pabertoodete tootmine, 1995, 2000, 2003, 2004**
 Table 17 *Manufacture of timber, wood, pulp and paper products, 1995, 2000, 2003, 2004*

Aasta Year	Saematerjal, tuhat m ³ <i>Sawn timber, thousand m³</i>	Liimitud vineer, tuhat m ³ <i>Plywood, thousand m³</i>	Puitkiudplaadid, mln m ² <i>Fibreboard, million m²</i>	Puitlaastplaadid, tuhat m ³ <i>Particle board, thousand m³</i>	Tselluloos, tuhat t <i>Cellulose, thousand t</i>	Paber, tuhat t <i>Paper, thousand t</i>	Paberkaubad, mln krooni ^a <i>Paper goods, million kroons^a</i>
1995	363,8	11,2	11,0	128,4	6,7	5,9	77,5
2000	1 436,5	18,4	17,7	175,8	54,4	52,4	209,3
2003	1 954,0	32,9	17,5	187,3	67,1	64,0	274,1
2004	2 029,4	45,6	20,4	217,6	68,6	65,7	264,2

^a Müügihinnas ilma käibe- ja aktsiisimaksuta.

^a In sale price without VAT and excise duty.

Tabel 18 **Kultuuri- ja olme kaupade tootmine, 1995, 2000, 2003, 2004**
 Table 18 *Manufacture of articles of cultural need and household appliances, 1995, 2000, 2003, 2004*

Aasta Year	Elektri- radiaatorid, tuhat tk <i>Electric radiators, thousand units</i>	Lambid ja valgustid, tuhat tk <i>Lamps and lighting fittings, thousand units</i>	Tuletikud, tuhat t <i>Matches, thousand t</i>	Harja- ja pintslitooted, tuhat tk <i>Brooms and brushes, thousands units</i>	Suusad, tuhat paari <i>Skis, thousand pairs</i>	Kontsertklaverid, tk <i>Grand pianos, units</i>	Kabinetklaverid, tk <i>Upright pianos, units</i>
1995	27,6	...	...	...	320,0	33	36
2000	76,1	1 134,6	1,3	1 187,8	322,2	9	312
2003	68,7	3 357,0	1,0	1 247,0	148,0	8	372
2004	57,6	4 454,8	1,0	1 192,8	170,5	13	383

Tabel 19 **Kemikaalide ja keemiatoodete tootmine, 1995, 2000, 2003, 2004**
 Table 19 *Manufacture of chemicals and chemical products, 1995, 2000, 2003, 2004*

Toode	1995	2000	2003	2004	Product
Benseen, tuhat t	49,3	13,5	-	-	Benzene, thousand t
Tolueen, tuhat t	21,1	4,6	-	-	Toluene, thousand t
Väetisesevad (fosforit, kaaliumi ja lämmastikku sisaldavad), tuhat t	...	26,8	48,8	37,0	Fertilizers (containing nitrogen, phosphorus and potassium), thousand t
Formaliin (37%-line), tuhat t	11,0	21,4	15,7	23,4	Formalin 37%, thousand t
Laki- ja värvitooded, tuhat t	11,7	13,1	18,8	19,9	Paints and varnishes, thousand t
Seep, pesemis-, puhastus- ja poleerimisvahendid, tuhat t	...	4,0	4,0	4,0	Soap, detergents, cleaning and polishing preparations, thousand t
pesupulber	1,9	0,6	0,7	0,6	washing powders

Tabel 20 **Kergetööstustoodete tootmine, 1995, 2000, 2003, 2004**
 Table 20 *Manufacture of light industry, 1995, 2000, 2003, 2004*

Toode	1995	2000	2003	2004	Product
Puuvillane lõng, tuhat t	16	23	20,5	16,2	Cotton yarn, thousand t
Villane lõng, t	118	598	819	978,3	Woollen yarn, t
Puuvillane riie, tuhat m ²	90 346	121 409	115 935	106 569	Cotton fabrics, thousand m ²
Mittekoitud materjal, t	...	856	1 558	2 089,5	Nonwovens, t
Trikootooded, tuhat tk	5 989	10 027	11 452	9 861	Knitwear, thousand units
Õmmeldud rõivad, miljonit krooni ^a	...	1 731	2 251	2 230	Sewn clothes, million kroons ^a
Õmmeldud tekstiilitooded, miljonit krooni ^a	...	626	1 888	2 124	Sewn textile articles, million kroons ^a
Mantlid, poolmantlid, tuhat tk	217	448	520	600	Overcoats, thousand units
Ülikonnad, tuhat tk	58	54	48	72	Suits, thousand units
Kleidid, tuhat tk	168	435	298	244	Dresses, thousand units
Sukad ja sokid, tuhat paari	5 660	4 544	7 054	7 622	Hosiery, thousand pairs
Kroomnahktooded, mln dm ²	29	21	-	-	Chrome leather articles, million dm ²
Jalatsid, tuhat paari	1 478	1 443	2 038	1 963	Footwear, thousand pairs
nahkjalsid	682	653	1 002	1 222	leather footwear
Nahkgalanteriitooded, miljonit krooni ^a	18	56	87	77	Leather articles, million kroons ^a
Vaibad ja vaipitooded, tuhat m ²	2 350	1 866	2 572	1 997	Carpets, thousand m ²

^a Müügihinnas ilma käibe- ja aktsiisimaksuta.

^a In sale price without VAT and excise duty.

Tabel 21 **Toiduainete tootmine, 1995, 2000, 2003, 2004**
 Table 21 **Manufacture of foodstuffs, 1995, 2000, 2003, 2004**

Toiduaine	1995	2000	2003	2004	Foodstuffs
Liha (k.a toidurupskid), tuhat t	41,3	37,5	47,5	49,6	Meat (incl. edible offal), thousand t
veise- ja vasikaliha	17,0	9,3	10,0	10,3	beef and veal
sealiha	18,4	19,9	30,2	30,7	pork
linnuliha	4,6	6,8	4,6	5,9	poultry meat
Vorsttooted, tuhat t	32,8	29,7	38,7	37,5	Sausages, thousand t
Suitsulihatooted, tuhat t	4,0	5,4	7,6	8,6	Smoked meat products, thousand t
Sulatatud toidurasvad, tuhat t	1,1	0,5	0,5	1,1	Defrosted food fats, thousand t
Kalatooted (v.a konservid), tuhat t	63,9	54,7	87,6	65,3	Fish products (excl. canned fish), thousand t
Piim, tuhat t	38,4	59,1	76,2	73,4	Milk, thousand t
Või, tuhat t	12,1	8,7	9,4	10,7	Butter, thousand t
Taimeõliga segarasvatooted, tuhat t	3,6	0,8	1,0	3,3	Mixed cooking fats, thousand t
Lõssi-, vadakupulber, TPA, tuhat t	19,6	11,1	11,1	13,8	Skim milk and whey powder, thousand t
Täispiima- ja koorepulber, tuhat t	0,2	4,1	5,0	8,5	Milk and cream powder, thousand t
Juust, tuhat t	8,6	9,9	14,1	12,8	Cheese, thousand t
Jäätis, tuhat t	1,7	6,1	7,5	9,5	Ice-cream, thousand t
Konservid, tuhat t					Canned food, thousand t
lihakonservid	1,2	0,3	0,1	0,8	canned meat
kalakonservid	35,6	44,4	20,5	14,6	canned fish
Mahl, tuhat hl	74,9	56,1	134,7	136,7	Juices, thousand hl
Pagaritooted, tuhat t	99,7	76,5	72,4	72,8	Bread and pastry, thousand t
Suhkrukondiitritooted, tuhat t	2,3	3,2	3,0	2,9	Sugar confectionery, thousand t
Jahust kondiitritooted, tuhat t	5,0	4,4	7,9	9	Flour confectionery, thousand t
Šokolaaditooted, t	5,4	4,8	4,0	5,1	Chocolate confectionery, t
Jahu, tuhat t	37,5	30,3	67,2	63,9	Flour, thousand t
nisujahu	20,2	11,9	43,3	43,9	wheat flour
rukkijahu	16,9	18,4	20,0	19,9	rye flour
Tangained, tuhat t	2,7	1,0	2,4	2,9	Groats, thousand t
Segasööt, tuhat t	162,8	133,3	199,5	207,3	Concentrated feeding stuffs, thousand t
Makarontooted, tuhat t	0,7	-	0,5	0,4	Pasta products, thousand t
Tärklis, tuhat t	0,1	0,1	0	0	Starch, thousand t
Siirup, tuhat dal	...	128,2	143,7	450,7	Syrup, thousand dal
Majonees, emulgeeritud kastmed, tuhat t	1,0	2,7	3,6	5,1	Mayonnaise, emulsified sauces, thousand t
Karastusjoogid, tuhat hl	435,0	698,5	801,6	828,5	Soft drinks, thousand hl
Mineraalvesi, tuhat hl	36,0	37,9	75,5	73,6	Mineral water, thousand hl
Gaseeritud ja gaseerimata vesi, tuhat hl	...	134,0	293,4	313,0	Areated or non-areated water, thousand hl
Rektifitseeritud etanool, tuhat hl	91,0	20,4	38,3	40,0	Crude spirits, thousand hl
Viin ja teised piiritusjoogid, tuhat hl	176,0	86,4	173,1	187,9	Distilled spirits, thousand hl
Puuvilja- ja marjavein, tuhat hl	14,0	32,6	34,5	60,7	Wine of fruits and berries, thousand hl
Õlu, tuhat hl	499,6	950,1	1 040,2	1 202,8	Beer, thousand hl
Lahjad karastavad alkohoolsed joogid, tuhat hl	...	31,3	51,4	92,5	Light alcoholic drinks, thousand hl

Mõisted

Jooksevhinnad	Vaadeldaval ajavahemikul kehtivad hinnad.
Materiaalne põhivara soetamismaksumuses	Maa, ehitised (hooned ja rajatised), masinad ja seadmed, tööriistad, sisseseade ja muu inventar, lõpetamata ehitised, ettemaksed materiaalse põhivara eest, arvestades ümberhindlusi.
Materiaalse põhivara jääkmaksumus	Soetamismaksumus, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum.
Püsivhinnad	Hinnaindeksiga deflateeritud jooksevhinnad.
Tööstustoodang	Tööstustoodangu müük pluss/miinus valmistoodangu laojääkide muutus.
Tööstustoodangu mahuindeks	Vaadeldava aasta toodang võrreldes baasperioodi toodanguga väljendatuna protsentides.
Tööstustoodangu müük	Ettevõttes valmistatud ja arvestusperioodil realiseeritud (müüdnud) ja ostjale üleantud või talle lähetatud toodangu ning tööstusliku iseloomuga teenuste maksumus, sõltumata raha laekumise ajast.

Metoodika

Tööstusstatistika iseloomustab kõiki Eestis tegutsevaid tööstusettevõtteid, samuti elektri- ja soojusenergiat tootvaid ettevõtteid.

Vaadeldakse tegutsevaid ettevõtteid. Küsitletakse kõiki riigi- ja munitsipaalettevõtteid ning vähemalt 20 töötajaga eraettevõtteid. Ülejäänud ettevõtete hulgast tehakse küsitlemiseks lihtne juhuslik valik.

Valikuuringut kasutatakse 1992. aastast. Toodetud ja müüdnud tööstustoodangu andmed on esitatud müügihindades ilma käibe- ja aktsiisimaksuta. Tööstustoodangu mahuindeksite leidmiseks tehakse 1994. aastast püsivhindades andmed võrreldavaks tootjahinnaindeksi abil. Varem küsiti püsivhindades toodangu andmeid ettevõtetest.

Kirjandust

Eesti Statistika. 2005. *Estonian Statistics*. Kuukiri, nr 1–12.

Eesti Statistika Kuukiri. 2006. *Monthly Bulletin of Estonian Statistics*, nr 1–6.

Definitions

Constant prices	<i>Current prices deflated by price index.</i>
Current prices	<i>Prices in the reference period.</i>
Index of industrial production	<i>Production of the reference year compared to the production of the base period in percentages.</i>
Industrial production	<i>Industrial sales plus/minus inventory change.</i>
Industrial sales	<i>The cost of production and services of industrial type which were produced in enterprise and which had been realized (sold) and delivered to purchaser in the reference period regardless of the time when the payment for the production was received.</i>
Tangible fixed assets at acquisition cost	<i>Land, constructions (buildings and structures), machinery and equipment, tools, installations and other inventory, uncompleted constructions, prepayments for fixed assets taking into consideration reassessments.</i>
Tangible fixed assets at residual cost	<i>Acquisition cost of fixed assets from which accumulated depreciation is deducted.</i>

Methodology

Industrial statistics characterise all enterprises operating in Estonia as well as enterprises producing electricity and heat.

The survey population consists of economically active enterprises. All state and municipal enterprises and private enterprises with at least 20 employees are enumerated completely. The rest of enterprises are sampled.

The method of sample survey has been used since 1992. The data on industrial production have been shown in selling value without the value added tax and excise tax. Since 1994, in order to find the volume index of industrial production, the data are deflated by producer price index. Earlier, the production data in constant prices were collected from enterprises.

Publications

Eesti Statistika. 2005. Estonian Statistics. Monthly bulletin, Nos 1–12.

Eesti Statistika Kuukiri. 2006. Monthly Bulletin of Estonian Statistics, Nos 1–6.

ENERGEETIKA

Tabel 1	Energiaseadmed, 2000, 2002–2005.....	364
Tabel 2	Energiabilanss, 2000, 2002–2005	365
Tabel 3	Elektrienergia bilanss, 2000, 2002–2005.....	366
Diagramm 1	Eksport, 1995–2005	366
Tabel 4	Soojuse bilanss, 2000, 2002–2005.....	367
Diagramm 2	Hüdro- ja tuuleenergia tootmine, 2000–2005	367
Tabel 5	Energia lõpptarbimine, 2000, 2002–2005	368
Diagramm 3	Kütuse sissevedu liigi järgi, 2003–2005	368
Tabel 6	Kütuse tarbimine, 2000, 2002–2005.....	369

ENERGY

Table 1	Energy equipment, 2000, 2002–2005.....	364
Table 2	Energy balance sheet, 2000, 2002–2005	365
Table 3	Electricity balance sheet, 2000, 2002–2005	366
Diagram 1	Exports, 1995–2005	366
Table 4	Heat balance sheet, 2000, 2002–2005.....	367
Diagram 2	Production of hydro and wind energy, 2000–2005	367
Table 5	Final energy consumption, 2000, 2002–2005.....	368
Diagram 3	Imports by kind of fuels, 2003–2005	368
Table 6	Consumption of fuels, 2000, 2002–2005.....	369

Ülevaade

Peatükk esitab kütuse ja energia tootmise ja tarbimise statistikat aastate 2000–2005 kohta.

2005. aastal kasvas primaarenergia tootmine ligi 4%. Kõige enam mõjutas seda suurenenud põlevkivitoodang, kuid kasvas ka küteturba toodang. Põlevkivi kasutati peamiselt kahel eesmärgil — kütusena elektrienergia ja soojuse tootmisel ja põlevkiviõli tootmiseks. Alates 2000. aastast on põlevkiviõli tootmine olnud pidevas kasvutrendis ja see jätkus ka 2005. aastal. Võrreldes 2004. aastaga toodeti põlevkiviõli ligi 8% rohkem. Üle poole põlevkiviõlist eksporditakse.

2003. aastast alates pole elektrienergia toodangu maht oluliselt muutunud. 2005. aastal toodeti elektrienergiat 10 205 GWh, eelmise aastaga võrreldes ligi 1% vähem. Jätkuvalt suurenes väljavedu Lähti, hõlmates üle 15% toodangust. Alates 2005. aastast alustati elektri väljavedu Leetu. Uued käikulastud hüdro- ja tuulejaamad on suurendanud alternatiivenergia osatähtsust. 2005. aastal hõlmas hüdro- ja tuuleenergia toodang kogu toodetud elektrist ligi 0,7%, eelmise aastaga võrreldes ligi kaks korda rohkem. Oluliselt kasvas tuuleenergia toodang.

Soojuselektrijaamades rakendati jätkuvalt keskkonnasäästlikumat elektrienergia ja soojuse koostootmist. 2005. aastal töötas Eestis 17 koostootmise printsiibil elektrijaama. Energiat toodeti vasturõhu- ja kondensatsiooniturbiinil ning sisepõlemismootoril põhinevaid tehnoloogiaid kasutades. 2005. aastal toodeti koostootmisrežiimis 10% elektri- ja 30% soojusenergiast.

Aastatel 2004–2005 säilitas soojusetoodang sama taseme. Elektriijaamades kasutati kõige rohkem soojuse tootmiseks põlevkivi ja maagaasi. Katlamajades kasutati kütusena enim maagaasi ja küttepuitu. Küttepuidust toodetud soojuse kogus kasvas üle 3%. Suurenenud on gaaskütusel ja puidul töötavate katelde arv ja soojusvõimsus. Samal ajal vähenes kivisöest ja raske kütteõlist toodetud soojuse maht. Tingituna elektrihinna tõusust on elektrikatelde arv aastaga vähenenud viiendiku võrra.

Energiatoodete sissevedu kahanes 2005. aastal eelnenud aastaga võrreldes ligi 10% peamiselt põlevkivi ja raske kütteõli vähenenud sisseveo tõttu. Ainsana kasvas imporditavatest kütustest maagaasi sissevedu, 2004. aastaga võrreldes üle 3%.

Kahel viimasel aastal on energiatoodete väljaveo kogumaht püsinud enam-vähem samal tasemel. 2005. aastal kasvas 2004. aastaga võrreldes mõnevõrra põlevkiviõli ja -koksi väljavedu, samal ajal turbabriketi väljavedu kahanes.

Overview

The chapter presents statistics on fuel and energy production and consumption for 2000–2005.

In 2005 the primary energy production increased about 4%. The increase was mainly caused by the growth in oil shale production, but peat production also increased. Oil shale was used as a fuel in the production of electricity and heat, and also in the production of shale oil. Since 2000 the production of shale oil increased. In 2005 compared to 2004, 8% more shale oil was produced. More than a half of production of shale oil is exported.

Since 2003 the production of electricity remained on the same level. In 2005 the production of electricity totalled 10,205 GWh, which was 1% less than in the previous year. Exports to Latvia continuously increased, accounting for about 15% of production. New hydro- and wind power stations started to produce electricity, contributing to the increase in the share of renewable energy supply in the total energy production. In 2005 hydro and wind energy production accounted for about 0.7% of the total electricity production, which is about two times more than 2004. The production of wind energy increased significantly.

In 2005 17 power stations produced energy as CHP-stations in Estonia. Types of CHP units are backpressure and condensing turbines and internal combustion engine. 10% of electricity and 30% of heat energy was produced under cogeneration regime.

The heat production remained on the same level during 2004–2005. Mainly oil shale and natural gas were used in the production of heat in power stations. Mostly natural gas and firewood was used in boiler-houses. The production of heat from firewood increased more than 3%. During the last year the number of boilers and the heat capacity of wood and gas boilers also increased. At the same time there was a decrease in the production of heat based on coal and heavy fuel oil. Due to the increase in the price of electricity the number of electricity boilers decreased by a fifth during the year.

In 2005 compared to 2004, the imports of energy products decreased about 10% mainly due to the decrease of imports of oil shale and heavy fuel oil. Only the imports of natural gas increased over 3% compared to 2004.

In the last two years the total exports of energy products remained on the same level. In 2005 compared to 2004 the exports of shale oil and coke increased, the exports of peat briquette decreased.

Tabel 1 **Energiaseadmed, 2000, 2002–2005**
Table 1 **Energy equipment, 2000, 2002–2005**
(aasta lõpus — at end-year)

	2000	2002	2003	2004	2005	
Elektrijaamade võimsus, MW ^a						Capacity of power plants, MW ^a
elektrivõimsus ^b	3 213	3 019	3 019	3 051	2 733	electrical ^b
soojusvõimsus ^b	2 931	2 865	2 793	2 655	5 593	thermal ^b
Katlamajad, MW ^b	6 752	5 758	5 547	5 440	5 439	Heating plants, MW ^b
tahkekütusel	1 061	1 010	1 018	993	973	working with solid fuels
vedelkütusel	2 546	1 939	1 744	1 580	1 516	working with liquid fuels
gaaskütusel	3 083	2 780	2 762	2 845	2 928	working with gaseous fuels
elektrienergial	62	29	23	22	22	working with electricity
Gaasitorustiku pikkus, km	2 226	2 105	2 148	2 175	2 194	Pipelines for gas transport, km
ülekanDETORUSTIK ^c	849	820	820	830	830	transmission pipelines ^c
jaotustORUSTIK ^d	1 377	1 285	1 328	1 345	1 364	distribution systems ^d

^a Paigaldatud võimsus.

^b Põhi- ja kõrvaltegevusega energiatootjad.

^c D-kategooria jaotustorustik: töö rõhk üle 16 baari.

^d Siia kuuluvad A-kategooria jaotustorustik (töö rõhk kuni 0,01 baari), B-kategooria jaotustorustik (töö rõhk 0,01–5 baari), C-kategooria jaotustorustik (töö rõhk 5–16 baari).

^a Installed capacity.

^b Public plants and autoproducers.

^c Pipelines of category D: working pressure is above 16 bars.

^d Includes pipelines of category A (working pressure is below 0.01 bars), pipelines of category B (working pressure is 0.01–5 bars), and pipelines of category C (working pressure is 5–16 bars).

Tabel 2 **Energiabilanss, 2000, 2002–2005**
 Table 2 *Energy balance sheet, 2000, 2002–2005*
 (teradžauli — terajoules)

	2000	2002	2003	2004	2005	
Varu aasta alguses	20 713	14 578	15 620	19 289	15 074	<i>In stocks at beginning of year</i>
Primaarenergia tootmine	132 389	140 265	160 020	152 027	157 544	<i>Production of primary energy</i>
põlevkivi	108 330	111 103	132 096	124 121	129 423	<i>oil shale</i>
turvas	3 345	6 416	3 531	2 678	3 550	<i>peat</i>
küttepuit ^a	20 617	22 608	24 212	25 036	24 151	<i>firewood^a</i>
muu kütus	76	112	113	84	150	<i>other fuels</i>
hüdro- ja tuuleenergia	21	26	68	108	270	<i>hydro- and wind-energy</i>
Import	74 161	74 327	79 076	88 500	81 113	<i>Imports</i>
kivisüsi ja koks	2 737	1 650	1 572	1 210	1 457	<i>coal and coke</i>
põlevkivi	10 960	5 750	8 924	9 597	1443	<i>oil shale</i>
maagaas	27 757	24 963	27 509	32 458	33 481	<i>natural gas</i>
vedelgaas	411	248	285	296	286	<i>liquefied gas</i>
raske kütteõli	5 632	5 176	3 462	4 513	3 534	<i>heavy fuel oil</i>
kerge kütteõli ja diislikütus	16 314	22 371	24 090	25 533	24 939	<i>gas/diesel oil</i>
autobensiin	7 982	11 876	12 062	12 495	12 691	<i>motor gasoline</i>
lennukikütus	1 022	811	838	1 149	2 041	<i>aviation fuels</i>
elektrienergia	1 346	1 482	334	1 249	1 241	<i>electricity</i>
Ekspord	11 915	14 746	19 873	21 598	21 409	<i>Exports</i>
põlevkivi	115	115	77	77	39	<i>oil shale</i>
põlevkivikoks	597	885	825	989	1 050	<i>oil shale coke</i>
turvas ja turbabrikett	1 507	2 795	2 408	1 566	703	<i>peat and peat briquette</i>
küttepuit	190	713	2 947	3 347	3 893	<i>firewood</i>
põlevkiviõli	4 817	6 270	6 455	7 913	8 693	<i>shale oil</i>
elektrienergia	4 689	3 968	7 161	7 706	7 031	<i>electricity</i>
Merelaevade punkerdamine	4 394	4 956	4 711	6 249	5 004	<i>Marine bunkering</i>
Varu aasta lõpus	20 064	15 620	19 289	15 074	15 250	<i>In stocks at end-year</i>
Primaarenergiaga varustus	190 891	193 848	210 843	216 895	212 068	<i>Supply of primary energy</i>
Tarbitud muundamiseks teisteks energialiikideks ^b	159 019	157 854	177 037	178 640	174 934	<i>Consumption for conversion to other forms of energy^b</i>
Muundatud energia tootmine ^c	82 038	88 694	98 174	99 861	100 845	<i>Production of converted energy^c</i>
Energiasektori omatarve	7 456	7 220	8 896	8 274	8 126	<i>Own use by energy sector</i>
Tarbitud tooraineks ^d	7 751	3 864	4 926	8 526	8 188	<i>Consumption for non-energy purposes^d</i>
Kütuse ja energia kadu ^e	9 483	9 792	8 951	8 856	8 180	<i>Losses of fuels and energy^e</i>
Lõpptarbimine ^f	89 220	103 812	109 207	112 460	113 485	<i>Final consumption^f</i>

^a K.a puiduhake ja -jäätmed.

^b Elektrienergia, soojuse, põlevkivikoksi, põlevkiviõli, põlevkivigaasi ja turbabriketi tootmiseks.

^c Elektrienergia, soojuse, põlevkivikoksi, põlevkiviõli, põlevkivigaasi ja turbabriketi tootmine.

^d Keemiatoodete ja mittekütteõli tootmiseks.

^e Elektrienergia, soojuse ja kütuse kadu transportimisel, hoidmisel ja jaotamisel.

^f Tarbitud vahetult ilma muundamata teisteks energialiikideks (elektrienergia, soojus, kütus).

^a Including wood chips and wood waste.

^b For the production of electricity, heat, oil shale coke, shale oil, oil shale gas and peat briquette.

^c Production of electricity, heat, oil shale coke, shale oil, oil shale gas and peat briquette.

^d For the production of chemical products and non-fuel oils.

^e Losses of electricity, heat and fuels in transport, preservation and distribution.

^f Immediate consumption without conversion into other forms of energy (electricity, heat, fuels).

Tabel 3 **Elektrienergia bilanss, 2000, 2002–2005**
 Table 3 **Electricity balance sheet, 2000, 2002–2005**
 (gigavatt-tundi — gigawatt-hours)

	2000	2002	2003	2004	2005	
Tootmine						<i>Production</i>
bruto ^a	8 513	8 527	10 159	10 304	10 205	<i>gross^a</i>
neto ^b	7 591	7 634	9 101	9 232	9 114	<i>net^b</i>
Sissevedu	374	412	93	347	345	<i>Imports</i>
Venemaa	138	76	-	-	-	<i>Russia</i>
Läti	116	200	38	297	165	<i>Latvia</i>
Leedu	120	136	55	50	180	<i>Lithuania</i>
Tarbimine	5 422	5 686	6 013	6 326	6 403	<i>Consumption</i>
tööstus ^c	2 157	2 189	2 361	2 460	2 434	<i>industry^c</i>
ehitus	102	94	96	96	97	<i>construction</i>
põllumajandus	224	200	210	224	222	<i>agriculture</i>
transport	93	96	98	101	103	<i>transport</i>
kodumajapidamine	1 466	1 584	1 594	1 618	1 620	<i>households</i>
muud harud	1 380	1 523	1 654	1 828	1 927	<i>other branches</i>
Elektrijaamade omatarve	922	893	1 058	1 072	1 091	<i>Own use by power plants</i>
Kadu ^d	1 240	1 258	1 192	1 112	1 103	<i>Losses^d</i>
Väljavedu	1 303	1 102	1 989	2 141	1 953	<i>Exports</i>
Venemaa	374	396	667	713	172	<i>Russia</i>
Läti	929	706	1 322	1 428	1 565	<i>Latvia</i>
Leedu	-	-	-	-	216	<i>Lithuania</i>

^a K.a elektrijaamade omatarve.

^b V.a elektrijaamade omatarve.

^c K.a mäetööstus, v.a elektrijaamade omatarve.

^d Kadu elektrivõrkudes ja ettevõtete seadmetes.

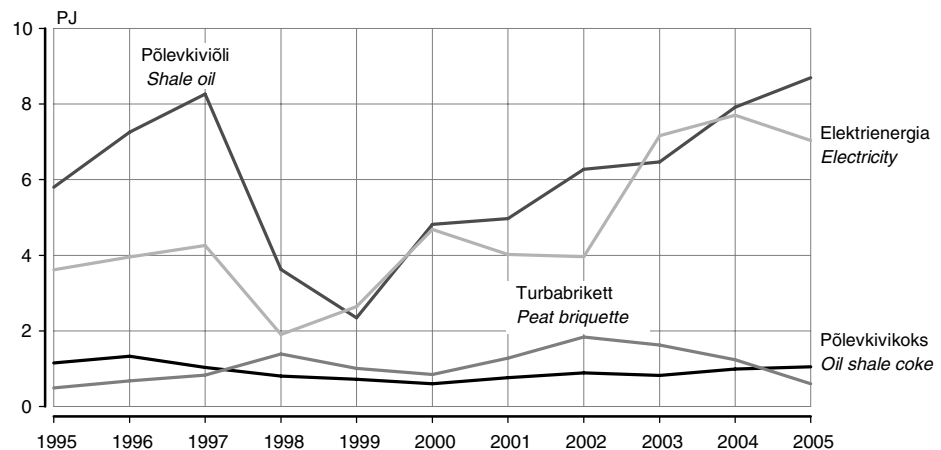
^a Including own use by power plants.

^b Excluding own use by power plants.

^c Including mining industry, excluding own use by power plants.

^d Losses in electric networks and equipment.

Diagramm 1 **Eksport, 1995–2005**
 Diagram 1 **Exports, 1995–2005**

Tabel 4 **Soojuse bilanss, 2000, 2002–2005**
 Table 4 **Heat balance sheet, 2000, 2002–2005**
 (gigavatt-tundi^a — gigawatt-hours^a)

	2000	2002	2003	2004	2005	
Tootmine	9 826	10 533	10 256	10 617	10 514	Production
elektrijaamad ^b	3 782	4 026	3 951	3 809	3 750	power plants ^b
katlamajad	6 044	6 507	6 305	6 808	6 776	heating plants
Kaugküte ^c	7 383	7 500	7 112	7 491	7 638	District heating ^c
Tarimine	8 527	9 146	8 982	9 282	9 351	Consumption
tööstus ^d	2 637	2 847	2 949	3 013	3 004	industry ^d
ehitus	60	52	48	52	50	construction
põllumajandus	117	127	130	128	133	agriculture
kodumajapidamine	4 376	4 574	4 340	4 320	4 389	households
muud harud	1 337	1 546	1 515	1 770	1 775	other branches
Kadu ^e	1 299	1 388	1 274	1 335	1 163	Losses ^e

^a 1 GWh = 0,8598 Tcal = 3,6 TJ.

^b V.a elektrijaamade omatarve elektrienergia tootmiseks.

^c Tarbijatele müüdüd soojus (toodangu üldkogusest).

^d K.a mäetööstus ja energeetika.

^e Kadu soojusvõrgus.

^a 1 GWh = 0.8598 Tcal = 3.6 TJ.

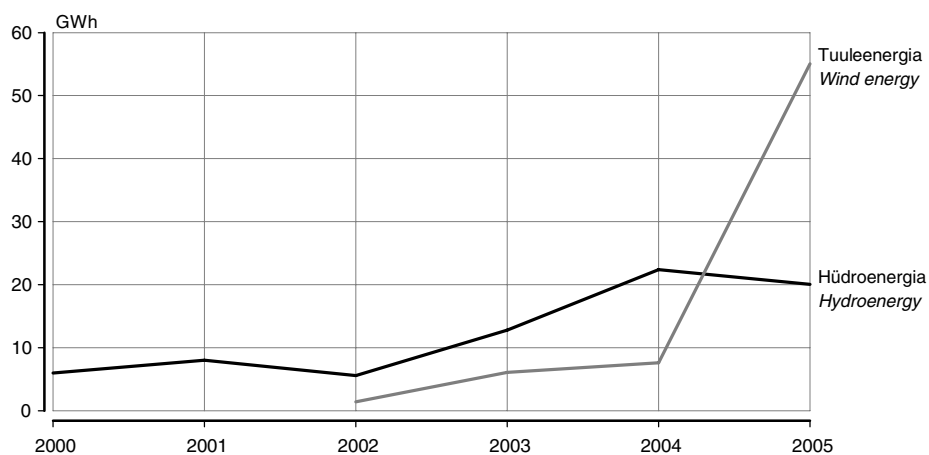
^b Excluding own use by power plants for electricity generation.

^c Heat sold to consumers (out of total production).

^d Including mining industry and energy sector.

^e Losses in transmission networks.

Diagramm 2 **Hüdro- ja tuuleenergia tootmine, 2000–2005**
 Diagram 2 **Production of hydro- and wind energy, 2000–2005**

Tabel 5 **Energia lõpptarbimine, 2000, 2002–2005^a**
 Table 5 **Final energy consumption, 2000, 2002–2005^a**

	2000	2002	2003	2004	2005	
Teradžauli						Terajoules
Tahkekütus ^b	18 019	16 732	19 215	19 594	18 305	Solid fuels ^b
Vedelkütus ^c	20 732	32 657	34 465	35 813	37 523	Liquid fuels ^c
Gaaskütus ^d	3 259	3 944	2 400	3 920	4 328	Gaseous fuels ^d
Elektrienergia	17 897	18 979	20 057	21 212	21 112	Electricity
Soojus	29 313	31 500	30 771	31 921	32 217	Heat
KOKKU	89 220	103 812	106 908	112 460	113 485	TOTAL
Protsenti						Percentages
Tahkekütus ^b	20	16	18	17	16	Solid fuels ^b
Vedelkütus ^c	23	31	32	32	33	Liquid fuels ^c
Gaaskütus ^d	4	4	2	4	4	Gaseous fuels ^d
Elektrienergia	20	18	19	19	19	Electricity
Soojus	33	31	29	28	28	Heat
KOKKU	100	100	100	100	100	TOTAL

^a V.a kütuse tarbimine mitteenergeetiliseks vajaduseks, kaod transportimisel, hoidmisel ja jaotamisel.

^b Kivisüsi, koks, põlevkivi, turvas, küttepuid, puiduhake ja -jäätmel.

^c Kütteõlid ja mootorkütus.

^d Maagaas, vedelgaas, põlevkivigaas.

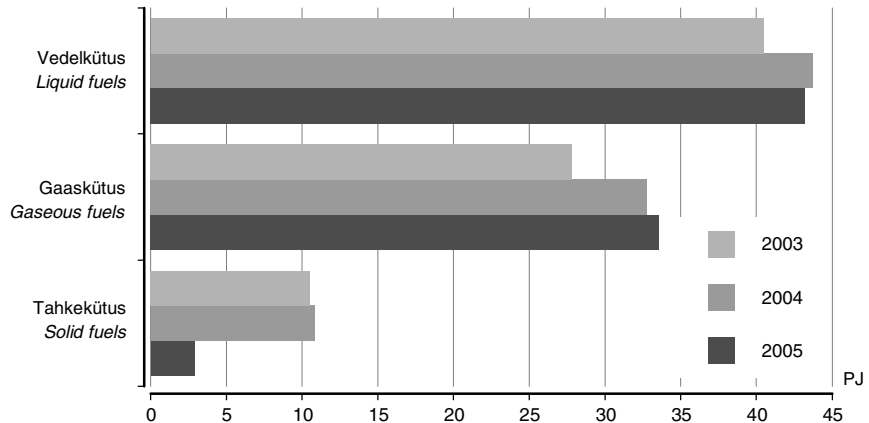
^a Excluding consumption of fuels for non-energy use, losses in transport, preservation and distribution.

^b Coal, coke, oil shale, peat, firewood, wood chips, wood waste.

^c Heavy fuel oil, light fuel oil, motor fuels.

^d Natural gas, liquefied gas, oil shale gas.

Diagramm 3 **Kütuse sissevedu liigi järgi, 2003–2005**
 Diagram 3 **Imports by kind of fuels, 2003–2005**

Tabel 6 **Kütuse tarbimine, 2000, 2002–2005**
 Table 6 **Consumption of fuels, 2000, 2002–2005^a**
 (tuhat tonni — thousand tons)

	2000	2002	2003	2004	2005	
Kivisüsi ja koks	88	60	45	58	55	Coal and coke
Põlevkivi	13 254	13 077	15 474	15 501	14 803	Oil shale
Turvas	302	450	425	299	289	Peat
Turbabrikett	30	19	20	15	13	Peat briquette
Küttepuu, 1000 tm ^b	3 065	3 187	3 522	3 708	3 583	Firewood, 1,000 m ³ of solid volume ^b
Maagaas, mln m ³	826	743	847	966	996	Natural gas, million m ³
Vedelgaas	8	5	6	6	7	Liquefied gas
Raske kütteõli	93	60	30	17	13	Heavy fuel oil
Põlevkiviõli	108	123	122	130	121	Shale oil
Kerge kütteõli ja diislikütus	408	521	548	559	578	Gas/Diesel oil
Autobensiin	306	311	306	288	290	Motor gasoline
Lennukikütus	21	19	18	29	47	Aviation fuels
Muu kütus, 1000 tce ^c	158	197	205	195	204	Other fuels, 1,000 tce ^c

^a Elektrienergia ja soojuste tootmiseks, muundamiseks teisteks kütuseliikideks, tooraineks, vahetuks tootmistarbeks, transpordivajaduseks ettevõtetes ja elanike tarbimine. Naturaalühikutes arvestatud kütusetarbimine ei sisalda kadu.

^b K.a puiduhake ja -jätmed.

^c Tonni kivisüsi ekvivalendis.

^a Consumption for electricity and heat generation, for conversion to other forms of fuels, for non-energy purposes, for production needs, for transport in enterprises and private consumption in households. Consumption of fuels in natural units does not include losses.

^b Including wood chips and waste.

^c Tonnes in coal equivalent.

Mõisted

Elektrienergia netotootmine

Kogutoodang (brutotootmine), millest on maha arvatud elektrijaamade omatarve.

Energiabilanss

Energiaga varustatuse ja tarbimise tasakaalustatus.

Energia lõpptarbimine

Energia, mis on saadud ja tarbitud pärast kõiki vahepealseid muundamisi teisteks energialiikideks (elektrienergia, soojus, kütus). Lõpptarbimisse ei kuulu energia kasutamine tooraineks, elektrijaamade omatarve ja kadu. Energiabilanss on lõpptarbimine primaarenergiaga varustatus, millele on lisatud muundatud energia tootmine, millest on maha arvatud tarbimine muundamiseks teisteks energialiikideks, energiasektori omatarve, tarbimine tooraineks ja kadu.

Merelaevade punkerdamine

Laevade kütusetarbimine välisvetes.

Muundatud energia

Energia, mis on saadud primaarenergiaga muundamisel. Siia kuuluvad elektrienergia ja soojus ning kütusest turbabrikett, põlevkiviõli, põlevkivikoks ja generaatorigaas.

Primaarenergia

Naturaalsest allikast saadud energia, mida tarbitakse teisteks energialiikideks muundamata. Eestis toodetavast kütusest kuuluvad siia põlevkivi, küteturvas, küttepuu, puidujätmed ja biogaas; imporditavast kütusest kivisüsi, maagaas, vedelgaas, raske kütteõli, kerge kütteõli, diislikütus, autobensiin ja lennukipetrol.

Primaarenergiaga varustatus

Kogutarbimine, kaasa arvatud kadu hoidmisel ja jaotamisel. Energiabilanss on primaarenergiaga varustatus varu aasta alguses, millele on lisatud primaarenergiaga tootmine ja import, millest on maha arvatud eksport, merelaevade punkerdamine ja varu aasta lõpus.

Metoodika

Energia tootmise andmete saamiseks küsitletakse kõiki primaar- ja muundatud energiat tootvaid ettevõtteid.

Energia ja kütuse tarbimise andmed saadakse valikuuringuga. Küsitletakse kõiki energiat tootvaid ettevõtteid ja vähemalt 50 töötajaga ettevõtteid. Ülejäänud ettevõtetest tehakse küsitlemiseks lihtne juhuslik valik.

Elanike energiatarbimise andmed on kogutud kütust müüvatelt ettevõtetelt ja täpsustatud kasutades leibkonna eelarve uuringuga kogutud andmeid energiakulutuste osas. Talude kütuse tarbimine põllutöödel on saadud arvutuslikult lähtudes põllukultuuride külvipindadest.

1991. aastani saadi kütuse ja energia impordi ning ekspordi andmed vahetult ettevõtetelt.

1992.–2004. aasta kohta kasutati tollistatistika andmeid. Eesti ühinemisel Euroopa Liiduga 1. mail 2004 võeti kasutusele liidu riikide vahelise kaubavahetuse andmete kogumise

süsteem Intrastat. Euroopa Liitu mittekuuluvate riikidega peetava kaubavahetuse andmed põhinevad tollideklaratsioonidel.

Naturaalkütuse kogused on teradžaulidesse ümber arvatud kütust tootvatelt ja sissevedavatelt ettevõtelt saadud keskmiste kütteväärtuste alusel.

Kirjandust

Eesti Statistika. 2005. *Estonian Statistics*. Kuukiri, nr 1–12.

Eesti Statistika Kuukiri. 2006. *Monthly Bulletin of Estonian Statistics*, nr 1–6.

Energiabilanss. 2004. *Energy Balance*. Aastakogumik. Tallinn, 2005.

Definitions

Converted energy (transformation output)

Energy received in converting the primary energy. These include electricity and heat, and, of fuels, peat briquette, shale oil and oil shale coke and generator gas.

Energy balance

Equilibrium between the supply and consumption of energy.

Final consumption of energy

Energy, which is received and consumed after conversion into other forms of energy (electricity, heat, fuel). Final consumption excludes the use of energy for non-energy purposes, own use by power plants and losses. On the energy balance sheet, final consumption = supply of primary energy + production of converted energy – consumption for conversion into other forms of energy – own use by energy sector – consumption for non-energy purposes – losses.

Marine bunkering

Fuel consumption of vessels in foreign waters.

Net production of electricity

Gross production from which own use by power plants is deducted.

Primary energy

Energy, which is consumed directly without converting it previously into other forms of energy. Primary energy sources in Estonia are oil shale, peat, firewood, wood chips, wood waste and biogas, but also coal, natural gas, liquefied gas, heavy fuel oil, light fuel oil, diesel oil, motor gasoline and aviation gasoline, which are imported.

Supply of primary energy

Equivalent to total consumption including losses in transport and in distribution. On the energy balance sheet, the supply of primary energy = in stocks at the beginning of the year + production of primary energy + imports – exports – marine bunkering – in stocks at the end of the year.

Methodology

All enterprises, which produce primary or converted energy, are enumerated completely.

Data on energy and fuels consumption are received by sample survey. All enterprises, which produce energy and enterprises with at least 50 employees are enumerated completely. The rest of enterprises are sampled.

Data on household consumption of energy and fuels are collected from energy sale enterprises and they are adjusted using the data of the household budget survey. The consumption of fuels on farms is calculated based on the sown area.

Until 1991 data concerning the imports and exports of fuels and energy were received directly from enterprises. For 1992–2004, data of customs statistics were used. On 1 May 2004 after the accession to the EU, the system of Intrastat was applied. Data on imports and exports for non-EU countries are based on customs declarations (Extrastat).

The quantity of fuels in natural units has been recalculated into terajoules by average calorific values, which have been obtained from the producers and importers of fuels.

Publications

Eesti Statistika. 2005. *Estonian Statistics*. Monthly bulletin, Nos 1–12.

Eesti Statistika Kuukiri. 2006. *Monthly Bulletin of Estonian Statistics*, Nos 1–6.

Energiabilanss. 2004. *Energy Balance*. Yearbook. Tallinn, 2005.

EHITUS

Tabel 1	Ehitustööd, 1995–2004.....	373
Tabel 2	Omavalitsustel tehtud ehitustööd, 1995–2004.....	373
Tabel 3	Omavalitsustel tehtud ehitustööd ehitise tüübi järgi, 1998–2004.....	374
Tabel 4	Elamuehitus, 1950–2005.....	375
Diagramm 1	Ehitatud eluruumid, 1950–2005.....	375
Tabel 5	Kasutusse lubatud eluruumide arv, 1995–2005.....	376
Tabel 6	Kasutusse lubatud eluruumide pind, 1995–2005.....	376
Tabel 7	Kasutusse lubatud eluruumid, 1995–2005.....	376
Tabel 8	Kasutusse lubatud eluruumid omaniku järgi, 1995–2005.....	377
Tabel 9	Kasutusse lubatud eluruumide pind omaniku järgi, 1995–2005.....	377
Tabel 10	Kasutusse lubatud eluruumid tubade järgi, 1995–2005.....	377
Tabel 11	Kasutusse lubatud eluruumid elamu tüübi järgi, 1995–2005.....	378
Tabel 12	Ehitusloa saanud eluruumid, 1995–2005.....	378
Tabel 13	Kasutusse lubatud mitteeluhooned, 2001–2005.....	379
Tabel 14	Ehitusloa saanud mitteeluhooned, 2001–2005.....	380

CONSTRUCTION

Table 1	Construction activities, 1995–2004.....	373
Table 2	Construction production in Estonia, 1995–2004.....	373
Table 3	Construction production in Estonia by type of construction, 1998–2004.....	374
Table 4	Construction of new dwellings, 1950–2005.....	375
Diagram 1	Construction of new dwellings, 1950–2005.....	375
Table 5	Number of dwelling completions, 1995–2005.....	376
Table 6	Floor area of dwelling completions, 1995–2005.....	376
Table 7	Dwelling completions, 1995–2005.....	376
Table 8	Dwelling completions by type of owner, 1995–2005.....	377
Table 9	Floor area of dwelling completions by type of owner, 1995–2005.....	377
Table 10	Dwelling completions by number of rooms, 1995–2005.....	377
Table 11	Dwelling completions by type of residential building, 1995–2005.....	378
Table 12	Building permits granted for construction of dwellings, 1995–2005.....	780
Table 13	Non-residential building completions, 2001–2005.....	379
Table 14	Building permits granted for construction of non-residential buildings, 2001–2005.....	380

Ülevaade

Peatükk esitab statistikat Eesti ehitusettevõtete tegevusest aastatel 1995–2004. Avaldatud on ka andmed aastatel 1995–2005 kasutusse lubatud eluruumide ja mitteeluhoonete ning ehituslubade kohta.

2004. aasta oli ehitusettevõtetele jätkuvalt tulemuslik. Pärast 1999. aasta majanduskriisi on ehitustegevus aasta-aastalt laienenud, mida toetab üldine stabiilne majanduskasv. Ettevõtete püsiv investeerimisaktiivsus, pankade soodsad laenuitingimused, inimeste laienenud võimalused elamistingimusi parandada on taganud püsiva nõudluse ehitustööde järele.

2004. aastal tegutses 3119 ehitusettevõtet, ligi 400 enam kui aasta varem. Ehituses sai tööd 36 600 inimest. Kuigi ehitus on uute töökohtade loomisel viimaste aastate edukaimad tegevusalasid, on pärast 2001. aastat tööhõive ehituses suurenenud aeglasemalt kui ettevõtete arv. Tegevust on alustanud või taasalustanud valdavalt mikroettevõtted ning probleemiks on sobiva tööjõu puudumine.

Ehitusettevõtete realiseerimise netokäive ületas 33 miljardit krooni, millest põhiosa saadi ehitustööde müügist kohalikul turul. Välisriikidesse müüdi ehitustöid rohkem kui 2003. aastal, kuid see andis ehitustegevuse tulust vaid 4%.

Ehitusettevõtted ehitasi omal jõul Eestis üle 18 miljardi krooni eest — püsivhindades 11% rohkem kui 2003. aastal. Ehitustegevus oli keskmiselt 6,5% kallim kui aasta varem. Enim

mõjutas ehitustöö hinnatõusu kallinenud tööjõud, samuti keskmiselt 5,2% kõrgemad ehitusmaterjalide hinnad.

Aktiivse nõudluse tulemusena on 2000-ndatel aastatel elamuehitus laienenud, jõudes ligi viiendikuni 2004. aasta ehitustööde mahust. Eluhooneid ehitati 3,4 miljardi krooni eest, s.o jooksevhindades 37% rohkem kui eelnenud aastal. Ehitustöid tehti peamiselt korterelamutes. Mitteeluhooneid ehitati 8 miljardi krooni eest, mille hulgas oli suurem osatähtsus tööstus- ja laohoonetel ning ühiskasutatavatel meelelahutus-, haridus-, tervishoiu- jm avalikel hoonetel. Rajatise ehitati jooksevhindades 29% enam kui aasta varem. Ligi poole rajatiste ehitustöödest hõlmas teede ja tänavate hooldusremont ning rekonstrueerimine. Võrreldes 2003. aastaga kasvas teedeehitus kolmandiku, mis oli seotud Euroopa Liidu finantsvahendite jagamise menetlemise käivitumisega 2004. aastal.

2005. aastal elamuehituse kasv jätkus. Ehitisregistri andmetel lubati kasutusse 3928 uut eluruumi, neljandik rohkem kui 2004. aastal. Ajavahemikul 1995–2001 ehitati peamiselt ühepere- ja kahepereelamuid ning ridaelamute seksioone. Alates 2002. aastast on korterelamutes asuvate eluruumide osa järjest suurenenud. 2005. aastal oli kolmveerand valminud eluruumidest korterelamutes. See on toonud kaasa ka eluruumide keskmise pinna vähenemise. Eelmise aastaga võrreldes olid 2005. aastal valminud eluruumid keskmiselt kuus ruutmeetrit väiksemad. Enam kui pooled kasutusse lubatud eluruumidest olid 2–3-toalised. Viimastel aastatel on enim kasvanud 2-toaliste eluruumide osatähtsus. Jätakuvalt ehitatakse linnas rohkem kui maal. Ligi pool 2005. aastal kasutusse lubatud eluruumidest asub Tallinnas ning viiendik Tartus ja Pärnus. Enamik neis linnades kasutusse lubatud eluruumidest paikneb korterelamutes.

Mitteeluhoonetest valmis 2005. aastal enim kaubandushooneid. Aastatel 2001–2005 lisandus kõige enam kaubandus-, tööstus- ja laohoonete kasulikku pinda.

Hoolimata üha kasvavatest ehitushindadest ja oodatavast eluasemelaenu kallinemisest püsib nõudlus uute eluruumide järele. 2005. aastal väljastati ehitusluba 9151 eluruumi ehitamiseks, mis on küll ligi 300 võrra vähem kui 2004. aastal, kuid 2002. ja 2003. aastal ehitusloa saanud eluruumide arv ületati mitu korda. Samuti suurenes eelmise aastaga võrreldes mitteeluhoonete kavandatud kasulik pind ja kubatuur.

Overview

The chapter presents statistics on construction activities of Estonian construction enterprises for 1995–2004. There are also data on dwelling completions and new non-residential buildings, as well as building permits granted in 1995–2005.

The year 2004 was continually productive for construction enterprises. After the decrease in 1999 construction has expanded from year to year due to the stable development of the whole economy. The enterprises' continuous investments in construction and alteration of buildings and structures, favourable loan policies and improved living standards ensured the growth of construction.

In 2004 3,119 construction enterprises were operating in Estonia, about 400 more than in 2003. 36,600 persons were employed in construction. Although construction is one of the biggest creators of new work places in recent years, the increase of construction enterprises has been quicker than the growth of their employment since 2001. Mostly micro-enterprises were established and also the availability of suitable labour has been problematic.

The net sales of construction enterprises totalled over 33 billion kroons, of which the majority was formed from construction activities sales. The revenue from construction activities in foreign countries increased compared to 2003, but accounted only for 4% of the construction activities sales total.

Construction production grew by 11% in constant prices compared to 2003 and amounted to 18 billion kroons. Construction activity was 6.5% more expensive than a year before. The change in the construction price index in 2004 compared to the average of 2003 was mainly influenced by the increase of labour force costs, but also by higher prices (5.2%) of construction materials.

Due to active demand the construction of residential buildings has developed after the year 2000, amounting to a fifth of the construction production in 2004. Construction of residential buildings accounted for 3.4 billion kroons showing a growth of 37% in current prices compared to 2003. The growth was achieved due to the increase of construction of new blocks of flats. The construction production of non-residential buildings was 8 billion kroons,

in which the biggest share were industrial buildings and warehouses, and public entertainment, educational, hospital and institutional care buildings. The civil engineering production increased 29% in current prices compared to the previous year, which was influenced by the repair and reconstruction of roads financed from the European Union funds.

In 2005 the number of dwelling completions continued to increase. According to the data of the Construction Works Register, the number of dwelling completions in 2005 was 3,928, which is over a quarter more than in 2004. In 1995–2001 mainly one- and two-family houses and terraced houses were built. Since 2002 the share of dwellings situated in blocks of flats has increased. In 2005 three quarters of dwellings were completed in blocks of flats. As a result of the more active construction of blocks of flats, the average floor area per completed dwelling decreased. Compared to the previous year, in 2005 the completed dwellings were on an average 6 square metres smaller. More than a half of completed dwellings had 2–3 rooms. Recently the share of the dwellings with 2 rooms has increased the most.

More dwellings were completed in urban than in rural areas. In 2005, 67% of completed dwellings were in cities. About half of completed dwellings were in Tallinn, one fifth in Pärnu and Tartu.

Of non-residential buildings, in 2005 the useful floor area of commercial buildings increased the most. In the period under observation, the useful floor area of commercial, industrial and storage buildings increased most.

In spite of the rise of construction prices the demand for new dwellings is continuously high. In 2005 building permits were granted for the construction of 9,151 dwellings which is about 300 dwellings less than in 2004, but the number of building permits granted in 2002 and 2003 was surpassed by many times. Also the planned useful floor area and the cubic capacity of non-residential buildings increased compared to the previous year.

Tabel 1 **Ehitustööd, 1995–2004**Table 1 **Construction activities, 1995–2004**

(jooksevhinnad, miljonit krooni — current prices, million kroons)

Aasta	Ehitustööd Eestis	Ehitustööd välisriikides	Ehitusettevõtete ehitustööd kokku	Omal jõul Eestis tehtud ehitustööd	Ehitustoimlate ehitustööd
Year	Construction activities in Estonia	Construction activities in foreign countries	Construction enterprises' construction activities total	Construction production in Estonia	Construction activities of construction establishments
				kokku	remont
				total	repair work
1995	5 382	870	6 252	4 200	2 582
1996	7 551	684	8 235	5 682	3 074
1997	10 087	781	10 868	7 147	3 743
1998	14 429	1 469	15 898	9 502	5 484
1999	12 239	546	12 785	8 396	4 886
2000	14 317	744	15 061	9 689	5 116
2001	16 450	1 488	17 938	10 755	6 368
2002	22 117	1 199	23 316	13 984	8 524
2003	24 793	1 152	25 946	15 595	8 764
2004	29 877	1 180	31 057	18 430	9 887

Tabel 2 **Omal jõul Eestis tehtud ehitustööd, 1995–2004**Table 2 **Construction production in Estonia, 1995–2004**

Aasta	Ehitustööd, jooksevhinnad, mln krooni	Ehitusmahuindeks	Ehitusmahuindeksi muutus võrreldes eelmise aastaga, %
Year	Production value, current prices, million kroons	Construction volume index	Change in construction volume index over previous year, %
		2000 = 100	
1995	4 200	64	..
1996	5 682	73	114
1997	7 147	83	114
1998	9 502	103	123
1999	8 396	89	87
2000	9 689	100	113
2001	10 755	105	105
2002	13 984	131	125
2003	15 595	141	108
2004	18 430	157	111

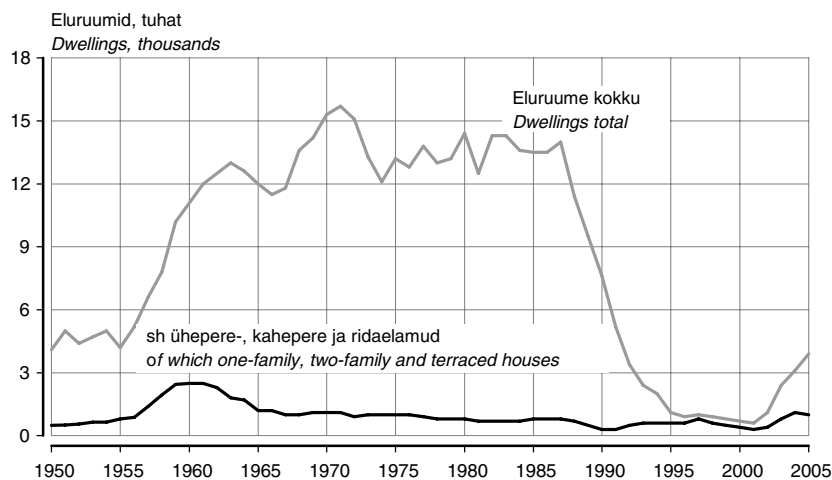
Tabel 3 **Omal jõul Eestis tehtud ehitustööd ehitise tüübi järgi, 1998–2004**
 Table 3 **Construction production in Estonia by type of construction, 1998–2004**
 (jooksevhinnad, miljonit krooni — current prices, million kroons)

Ehitise tüüp	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	Type of construction
Eluhooned								Residential buildings
Ühe- ja kahepereelamud	358	230	305	353	586	777	801	One- and two-family houses
Ridaelamud	89	79	72	104	202	137	166	Terraced houses
Korterelamud	441	482	406	522	933	1 423	2 315	Blocks of flats
Sotsiaalhoolekandeesutused ja ajutise elamise majad	..	..	102	119	205	150	128	Social welfare institutions and premises for temporary accommodation
KOKKU	888	791	885	1 099	1 926	2 487	3 410	TOTAL
remont	513	460	510	663	989	979	1 246	repair work
Mitteeluhooned								Non-residential buildings
Büroohooned	1 933	1 329	905	966	1 175	1 362	1 336	Office buildings
Kaubandus- ja teenindushooned	832	522	815	865	1 342	1 492	1 282	Commercial and service buildings
Hotellid, samalaadsed majutus- ja toitlustushooned	291	395	725	438	520	603	445	Hotels and similar buildings for accommodation and catering services
Transpordihooned	354	481	..	..	..	..	..	Transport buildings
Transpordi- ja sidehooned	..	..	259	192	250	373	330	Transport and communication buildings
Tööstushooned	975	797	..	..	..	..	..	Industrial buildings
Tööstus- ja laohooned	..	..	1 299	1 466	1 885	2 107	2 251	Industrial buildings and warehouses
Meelelahutus-, haridus-, tervishoiu- jm ühiskondlikud hooned	1 161	1 137	927	1 126	1 345	1 243	1 720	Public entertainment, educational, hospital and institutional care buildings
Muud mitteeluhooned	324	224	229	390	484	501	661	Other non-residential buildings
KOKKU	5 870	4 885	5 159	5 443	7 002	7 680	8 025	TOTAL
remont	3 593	3 046	2 706	3 293	4 261	4 407	4 451	repair work
Rajatised								Civil engineering works
Torujuhtmed, side- ja elektriliinid	1 044	993	1 452	1 807	2 022	2 073	2 583	Pipelines, communication and electricity lines
Heitvee- ja jäätmekäitlusrajatised	184	131	235	150	214	310	380	Constructions for sewerage and waste treatment
Transpdirajatised	949	1 212	1 434	1 602	2 223	2 423	3 283	Roads, streets and other constructions for transport services
Muud rajatised	567	384	524	655	597	621	749	Other civil-engineering works
KOKKU	2 744	2 720	3 645	4 213	5 055	5 428	6 995	TOTAL
remont	1 378	1 380	1 900	2 412	3 275	3 378	4 190	repair work
KOKKU	9 502	8 396	9 689	10 755	13 984	15 595	18 430	TOTAL
remont	5 484	4 886	5 116	6 368	8 524	8 764	9 887	repair work

Tabel 4 **Elamuehitus, 1950–2005^a**
 Table 4 **Construction of new dwellings, 1950–2005^a**

Aasta Year	Ühepere-, kahepere- ja ridaelamud tuhat eluruumi		Kokku tuhat eluruumi	
	One-family, two-family and terraced houses thousand dwellings	eluruumide pind, 1000 m ² floor area, 1000 m ²	Total thousand dwellings	eluruumide pind, 1000 m ² floor area, 1000 m ²
1950–1954	2,9	147	23,2	1 012
1955–1959	7,5	492	34,0	1 704
1960–1964	10,8	802	61,2	2 853
1965–1969	5,5	412	63,1	2 943
1970–1974	5,1	403	71,5	3 676
1975–1979	4,5	388	66,0	3 713
1980–1984	3,6	331	69,1	3 929
1985–1989	3,6	356	61,9	3 680
1990	0,3	35	7,6	468
1991	0,3	35	5,2	329
1992	0,5	57	3,4	240
1993	0,6	71	2,4	181
1994	0,6	77	2,0	159
1995	0,6	76	1,1	105
1996	0,6	82	0,9	104
1997	0,8	108	1,0	122
1998	0,6	78	0,9	99
1999	0,5	65	0,8	87
2000	0,4	56	0,7	79
2001	0,3	49	0,6	71
2002	0,4	66	1,1	113
2003	0,8	111	2,4	217
2004	1,1	154	3,1	277
2005	1,0	149	3,9	326

Diagramm 1 **Ehitatud eluruumid, 1950–2005^a**
 Diagram 1 **Construction of new dwellings, 1950–2005^a**

^a Ehitisregistri andmed.

^a Data of the Construction Works Register.

Tabel 5 **Kasutusse lubatud eluruumide arv, 1995–2005^a**
 Table 5 **Number of dwelling completions, 1995–2005^a**

Aasta Year	Ühepereelamud One-family houses	Kahepereelamud Two-family houses	Ridaelamud Terraced houses	Eluruumid kokku Dwellings total
1995	505	8	101	1 149
1996	469	6	141	935
1997	725	16	108	1 003
1998	500	4	112	882
1999	384	21	71	785
2000	308	14	52	720
2001	248	19	38	619
2002	364	8	48	1 135
2003	659	50	107	2 435
2004	918	87	93	3 105
2005	790	145	84	3 928

Tabel 6 **Kasutusse lubatud eluruumide pind, 1995–2005^a**
 Table 6 **Floor area of dwelling completions, 1995–2005^a**
 (tuhat ruutmeetrit — thousand m²)

Aasta Year	Ühepereelamud One-family houses	Kahepereelamud Two-family houses	Ridaelamud Terraced houses	Eluruumide pind kokku Total floor area of dwellings
1995	61,5	0,6	13,6	104,9
1996	59,5	1,0	21,7	103,5
1997	90,2	2,9	14,8	121,6
1998	64,0	0,6	13,8	99,3
1999	52,4	3,0	9,4	87,1
2000	46,1	2,0	7,5	78,9
2001	40,6	3,4	5,1	70,7
2002	59,1	1,1	5,5	112,7
2003	90,6	6,6	14,1	217,0
2004	130,3	12,1	11,5	277,1
2005	120,5	18,4	10,2	325,6

Tabel 7 **Kasutusse lubatud eluruumid, 1995–2005^a**
 Table 7 **Dwelling completions, 1995–2005^a**

Aasta Year	Kasutusse lubatud eluruume 1000 inimese kohta Dwelling completions per 1000 inhabitants	Eluruumide pind 1000 inimese kohta, m ² Floor area of dwellings per 1000 inhabitants, m ²	Eluruumi keskmine suurus, m ² Average floor area of dwellings, m ²
1995	0,8	73,0	91,3
1996	0,7	73,1	110,7
1997	0,7	86,9	121,2
1998	0,6	71,6	112,6
1999	0,6	63,3	110,9
2000	0,5	57,6	109,5
2001	0,5	51,8	114,2
2002	0,8	83,0	99,2
2003	1,8	160,3	89,1
2004	2,3	205,4	89,2
2005 ^b	2,9	241,9	82,9

^a Ehitisregistri andmed.

^b Aastakeskmise rahvaarv 2005. aasta kohta on esialgne (arvutatud kui keskmine rahvaarv seisuga 1. jaanuar 2006 (esialgne) ja 1. jaanuar 2005).

^a Data of the Construction Works Register.

^b Mean annual population for 2005 is preliminary (calculated as a mean population as at 1 January 2006 (preliminary) and 1 January 2005).

Tabel 8 **Kasutusse lubatud eluruumid omaniku järgi, 1995–2005^a**
 Table 8 *Dwelling completions by type of owner, 1995–2005^a*

Aasta Year	Kohalik omavalitsus Local government	Eraisik Private person	Muu Other	Eluruumid kokku Dwellings total
1995	58	472	619	1 149
1996	30	500	405	935
1997	1	739	263	1 003
1998	-	525	357	882
1999	-	402	383	785
2000	1	314	405	720
2001	-	273	346	619
2002	98	381	656	1 135
2003	126	1 397	912	2 435
2004	163	1 421	1 521	3 105
2005	1	1 522	2 405	3 928

Tabel 9 **Kasutusse lubatud eluruumide pind omaniku järgi, 1995–2005^a**
 Table 9 *Floor area of dwelling completions by type of owner, 1995–2005^a*
 (tuhat ruutmeetrit — thousand m²)

Aasta Year	Kohalik omavalitsus Local government	Eraisik Private person	Muu Other	Eluruumide pind kokku Total floor area of dwellings
1995	3,9	56,6	44,4	104,9
1996	2,3	64,2	37,0	103,5
1997	0,1	90,8	30,7	121,6
1998	-	66,5	32,8	99,3
1999	-	53,7	33,4	87,1
2000	0,1	45,1	33,7	78,9
2001	-	42,7	28,0	70,7
2002	3,0	58,2	51,5	112,7
2003	6,3	138,9	71,8	217,0
2004	7,6	155,8	113,7	277,1
2005	0,0	168,6	156,9	325,6

Tabel 10 **Kasutusse lubatud eluruumid tubade järgi, 1995–2005^a**
 Table 10 *Dwelling completions by number of rooms, 1995–2005^a*
 (protsenti — percentages)

Aasta Year	1 toaga 1 room and kitchen	2 toaga 2 rooms and kitchen	3 toaga 3 rooms and kitchen	4 toaga 4 rooms and kitchen	5 toaga 5 rooms and kitchen	Vähemalt 6 toaga 6 or more rooms and kitchen	Eluruumid kokku Dwellings total
1995	7	15	22	30	20	6	100
1996	6	15	16	28	22	13	100
1997	2	7	17	28	27	19	100
1998	4	12	22	27	21	14	100
1999	3	17	22	28	19	11	100
2000	6	15	25	24	16	14	100
2001	8	25	16	21	16	14	100
2002	11	22	28	18	12	9	100
2003	9	35	24	19	8	5	100
2004	10	34	24	17	10	5	100
2005	10	39	25	14	7	5	100

^a Ehitisregistri andmed.

^a Data of the Construction Works Register.

Tabel 11 **Kasutusse lubatud eluruumid elamu tüübi järgi, 1995–2005^a**
 Table 11 **Dwelling completions by type of residential building, 1995–2005^a**
 (protsenti — percentages)

Aasta	Ühepere- elamud	Kahepere- elamud	Rida- elamud	Korterelamud				Elu- ruumid kokku
				1–2-korruse- lised	3–5- korruse- lised	6–8- korruse- lised	vähemalt 9-korruselised	
Year	One-family dwellings	Two-family dwellings	Terraced houses	Blocks of flats				Dwel- lings total
				1–2- storeyed	3–5- storeyed	6–8- storeyed	9- and more storeyed	
1995	42	1	10	4	28	9	6	100
1996	50	1	15	3	23	4	4	100
1997	72	2	11	0	11	4	-	100
1998	57	0	13	-	18	1	11	100
1999	49	3	9	0	11	7	21	100
2000	43	2	7	1	47	-	-	100
2001	40	3	6	4	36	9	2	100
2002	32	1	4	1	43	19	-	100
2003	27	2	4	2	45	9	11	100
2004	29	3	3	6	40	19	-	100
2005	20	4	2	5	42	26	1	100

^a Ehitisregistri andmed.

^a Data of the Construction Works Register.

Tabel 12 **Ehitusloa saanud eluruumid, 1995–2005^a**
 Table 12 **Building permits granted for construction of dwellings, 1995–2005^a**

Aasta	Eluruumide pind, 1000 m ²	Eluruumi keskmine suurus	Eluruumid kokku
Year	Floor area of dwellings, 1000 m ²	Average floor area of dwellings, m ²	Dwellings total
1995	117,6	139,2	845
1996	135,8	136,5	995
1997	155,0	116,2	1 334
1998	152,1	134,3	1 133
1999	126,9	128,4	988
2000	135,8	126,2	1 076
2001	167,0	116,8	1 430
2002	340,4	107,8	3 156
2003	413,1	120,8	3 419
2004	943,6	99,9	9 447
2005	918,7	100,4	9 151

^a Ehitisregistri andmed.

^a Data of the Construction Works Register.

Tabel 13 **Kasutusse lubatud mitteeluhooned, 2001–2005^a**
 Table 13 **Non-residential building completions, 2001–2005^a**

Hoone	2001	2002	2003	2004	2005	Building
Hoonete arv						Number of buildings
Kaubandus- ja toitlustushooned	45	51	143	149	137	Buildings for catering facilities and commercial buildings
Tööstushooned	46	30	74	80	69	Industrial buildings
Büroohooned	10	12	37	40	32	Office buildings
Kultuuri-, spordi- ja meelelahutushooned	10	14	25	23	24	Cultural, entertainment and sports buildings
Haridushooned	6	3	6	13	10	Educational buildings
Tervishoiu- ja hooldus- asutuste hooned	2	6	3	7	4	Buildings for hospital and institutional care
Põllu-, kala-, jahi- ja metsamajandushooned	9	17	209	180	133	Buildings for agriculture, forestry, fishing and hunting
Hoidlad ja laohooned	24	26	80	78	55	Buildings for storage
Transpordihooned	192	60	134	101	84	Buildings for transport
Muud mitteeluhooned ^b	187	263	844	878	734	Other non-residential buildings ^b
KOKKU	531	482	1 555	1 549	1 282	TOTAL
Hoone kasulik pind, 1000 m²						Useful floor area of the building, 1000 m²
Kaubandus- ja toitlustushooned	72,2	132,7	92,0	267,6	142,1	Buildings for catering facilities and commercial buildings
Tööstushooned	55,6	36,0	106,8	130,6	108,6	Industrial buildings
Büroohooned	6,2	28,9	44,4	66,1	104,4	Office buildings
Kultuuri-, spordi- ja meelelahutushooned	53,8	36,2	24,8	41,8	54,3	Cultural, entertainment and sports buildings
Haridushooned	8,9	4,2	4,4	26,1	12,0	Educational buildings
Tervishoiu- ja hooldus- asutuste hooned	2,6	17,6	5,3	40,8	5,3	Buildings for hospital and institutional care
Põllu-, kala-, jahi- ja metsamajandushooned	2,6	12,0	93,1	88,8	118,5	Buildings for agriculture, forestry, fishing and hunting
Hoidlad ja laohooned	25,8	25,4	91,6	121,2	75,4	Buildings for storage
Transpordihooned	27,1	40,3	93,1	21,1	27,0	Buildings for transport
Muud mitteeluhooned ^b	54,3	66,7	83,7	148,4	96,3	Other non-residential buildings ^b
KOKKU	309,1	400,0	639,2	952,5	743,9	TOTAL
Hoone kubatuur, 1000 m³						Cubic capacity of the building, 1000 m³
Kaubandus- ja toitlustushooned	460,6	866,2	601,8	1 656,4	834,0	Buildings for catering facilities and commercial buildings
Tööstushooned	331,9	332,4	808,9	1 147,8	772,4	Industrial buildings
Büroohooned	25,7	141,1	212,4	340,2	425,4	Office buildings
Kultuuri-, spordi- ja meelelahutushooned	381,4	252,5	152,9	307,0	400,0	Cultural, entertainment and sports buildings
Haridushooned	51,3	21,6	51,8	115,7	54,1	Educational buildings
Tervishoiu- ja hooldus- asutuste hooned	10,6	84,4	25,9	204,0	23,0	Buildings for hospital and institutional care
Põllu-, kala-, jahi- ja metsamajandushooned	13,5	84,3	398,7	485,8	681,6	Buildings for agriculture, forestry, fishing and hunting
Hoidlad ja laohooned	246,1	200,3	776,1	829,7	602,0	Buildings for storage
Transpordihooned	97,5	141,6	383,7	86,3	91,6	Buildings for transport
Muud mitteeluhooned ^b	219,2	279,9	354,5	701,6	481,8	Other non-residential buildings ^b
KOKKU	1 837,8	2 404,3	3 766,7	5,874,5	4 365,9	TOTAL

^a Ehitisregistri andmed.

^b Teenindus-, majutus-, kultus- ja sidehooned jt.

^a Data of the Construction Works Register.

^b Buildings for service, accommodation, worship, communications and other buildings.

Tabel 14 **Ehitusloa saanud mitteeluhooned, 2001–2005^a**
 Table 14 **Building permits granted for construction of non-residential buildings, 2001–2005^a**

Hoone	2001	2002	2003	2004	2005	Building
Hoonete arv						Number of buildings
Kaubandus- ja toitlustushooned	59	73	109	102	312	Buildings for catering facilities and commercial buildings
Tööstushooned	70	91	93	88	90	Industrial buildings
Büroohooned	22	21	50	36	40	Office buildings
Kultuuri-, spordi- ja meelelahutushooned	15	29	34	34	32	Cultural, entertainment and sports buildings
Haridushooned	4	8	9	15	17	Educational buildings
Tervishoiu- ja hooldus-asutuste hooned	17	5	12	3	10	Buildings for hospital and institutional care
Põllu-, kala-, jahi- ja metsamajandushooned	35	60	137	142	256	Buildings for agriculture, forestry, fishing and hunting
Hoidlad ja laohooned	37	60	72	82	48	Buildings for storage
Transpordihooned	67	43	42	46	49	Buildings for transport
Muud mitteeluhooned ^b	497	677	1 032	1 368	1 563	Other non-residential buildings ^b
KOKKU	823	1 067	1 590	1 916	2 417	TOTAL
Hoone kasulik pind, 1000 m²						Useful floor area of the building, 1000 m²
Kaubandus- ja toitlustushooned	125,2	229,9	97,7	112,1	141,3	Buildings for catering facilities and commercial buildings
Tööstushooned	50,2	81,9	107,3	137,5	138,7	Industrial buildings
Büroohooned	32,2	57,6	45,2	76,2	64,4	Office buildings
Kultuuri-, spordi- ja meelelahutushooned	38,4	98,5	30,3	49,3	38,6	Cultural, entertainment and sports buildings
Haridushooned	6,0	9,5	7,8	46,6	29,8	Educational buildings
Tervishoiu- ja hooldus-asutuste hooned	9,4	31,4	23,1	0,9	5,8	Buildings for hospital and institutional care
Põllu-, kala-, jahi- ja metsamajandushooned	24,4	30,6	57,2	96,3	184,1	Buildings for agriculture, forestry, fishing and hunting
Hoidlad ja laohooned	28,7	81,5	76,8	85,2	116,5	Buildings for storage
Transpordihooned	36,7	11,3	7,8	9,5	22,6	Buildings for transport
Muud mitteeluhooned ^b	83,6	79,7	142,3	244,0	234,7	Other non-residential buildings ^b
KOKKU	434,8	711,9	595,5	857,6	976,5	TOTAL
Hoone kubatuur, 1000 m³						Cubic capacity of the building, 1000 m³
Kaubandus- ja toitlustushooned	751,0	1 547,1	672,7	652,5	952,1	Buildings for catering facilities and commercial buildings
Tööstushooned	341,3	621,2	1 088,3	1 050,0	1 112,6	Industrial buildings
Büroohooned	152,5	254,7	287,7	356,1	287,2	Office buildings
Kultuuri-, spordi- ja meelelahutushooned	250,8	763,8	223,8	378,9	245,3	Cultural, entertainment and sports buildings
Haridushooned	39,2	60,1	42,2	229,8	144,3	Educational buildings
Tervishoiu- ja hooldus-asutuste hooned	41,1	166,5	106,8	4,2	21,3	Buildings for hospital and institutional care
Põllu-, kala-, jahi- ja metsamajandushooned	161,5	161,0	405,4	591,1	1 093,9	Buildings for agriculture, forestry, fishing and hunting
Hoidlad ja laohooned	311,8	710,1	793,7	670,9	782,8	Buildings for storage
Transpordihooned	130,3	59,4	39,5	42,3	110,1	Buildings for transport
Muud mitteeluhooned ^b	336,7	312,1	845,3	1 084,2	1 710,2	Other non-residential buildings ^b
KOKKU	2 516,2	4 656,0	4 505,4	5 060,0	6 459,8	TOTAL

^a Ehitisregistri andmed.

^b Teenindus-, majutus-, kultus- ja sidehooned jt.

^a Data of the Construction Works Register.

^b Buildings for service, accommodation, worship, communication and other buildings.

Mõisted

Ehitusmahuindeks	Iseloomustab omal jõul Eestis tehtud ehitustööde maksumuse muutust püsivhindades.
Ehitustoimlad	Mitteehitusettevõtete struktuuriüksused, mis tegelevad ehitusega.
Ehitustööd	Ehitusplatside ettevalmistamine; hoonete, rajatiste või nende osade ehitamine ja remont; ehitistesse seadmete paigaldamine; välis- ja siseviimistlus; ehitus- ja lammutusseadmete rentimine koos operaatoriga.
Ehitustööde maksumus	Tellijatele müüdüd ja oma tarbeks tehtud ehitustööde maksumus, mis sisaldab topeltarvestust alltöövõtutööde puhul.
Eluruum	Alaliseks elamiseks sobiv ühepereelamu, kahepere- ja ridaelamu sektsioon või korter, mis koosneb ühest või mitmest toast ja vastab sanitaartechnilistele nõuetele.
Eramu	Eraisiku omanduses olev eluruum, mis võib olla ühepereelamu, kahepereelamu sektsioon või ridaelamu sektsioon.
Hoone	Maapinnaga püsikindlalt ühendatud, katuse, välispiirete ja siseruumiga ehitus.
Jooksevhinnad	Vaadeldaval ajavahemikul kehtivad hinnad.
Omavalitsustes tehtud ehitustööd	Ehitustööde maksumus ilma Eestis ostetud alltöövõtutööde ja välisriikidesse tehtud ehitustööde maksumuseta, pluss/miinus lõpetamata ehituse varude muutus.
Püsivhinnad	Hinnaindeksiga deflateeritud jooksevhinnad.
Remonttööd	Ehitustööd hoone/rajatise või selle konstruktsioonide (alused, kandekonstruktsioonid, piirdekonstruktsioonid, tehnosüsteemid jm) taastamiseks. Remondi tulemusena pikeneb remonditud põhivara eluiga ja/või suureneb selle väärtus.

Metoodika

Ehitusstatistika iseloomustab kõiki Eestis tegutsevaid ehitusettevõtteid ja neid mitteehitusettevõtete struktuuriüksusi, mis tegelevad ehitusega.

Vaadeldakse tegutsevaid äriühinguid, mille põhitegevusala on ehitus, ja mitteehitusäriühingute ehitusega tegelevaid majandusüksusi. Küsitletakse kõiki riigi ja kohaliku omavalitsuse äriühinguid ning 20 või enama tööga hõivatud isikuga erasektori äriühinguid. Erasektoris kuuluvate väikeste äriühingute (1–19 tööga hõivatut) hulgast tehakse küsitlemiseks lihtne juhuslik valik. Valikuuringuga kogutud andmete põhjal hinnatakse üldkogumi näitajaid.

Rahalised näitajad on esitatud jooksevhindades. Erinevatel aastatel omal jõul Eestis tehtud ehitustööde maksumust aitab võrrelda ehitushinnaindeks.

Andmed eluruumide ning mitteleluhoonete arvu ja struktuuri kohta on aastatel 1995–2002 saadud ehitusregistrist. Alates 2003. aastast on andmed ehitusregistri ja hooneregistri baasil loodud ehitisregistrist.

Ehitusstatistika ja ehitisregistrist saadud andmete võrdlemisel on vaja arvestada järgmist:

— ehitisregistri andmed kajastavad peale ehitusettevõtete ehitatud hoonete veel eraisikute ehitatud hooneid;

— ehitusettevõtete tehtud ehitustöödest on ligi 50% remonttöid. Ehitisregistrist saadud andmed kajastavad ainult uusehitust.

Kirjandust

Eesti piirkondlik statistika. 2004. *Regional Statistics of Estonia*. Aastakogumik. E-väljaanne.

Eesti Statistika. 2005. *Estonian Statistics*. Kuukiri, nr 2, 3, 5, 6, 8, 9, 11, 12.

Eesti Statistika Kuukiri. 2006. *Monthly Bulletin of Estonian Statistics*, nr 2, 3, 5, 6.

Ettevõtete majandusnäitajad. 2004. *Financial Statistics of Enterprises*. Aastakogumik. Tallinn, 2006.

Definitions

Building	<i>A construction firmly attached to the ground, covered by a roof, surrounded by walls and containing an interior room.</i>
Constant prices	<i>Current prices deflated by price index.</i>
Construction activities	<i>Site preparation; construction or repair work of buildings and civil engineering constructions or parts thereof; installation of equipment into buildings; exterior and interior finishing; renting of construction or demolition equipment with operator.</i>
Construction activities sales	<i>The revenue from construction activities and construction for own use. There is double-account in the part of sub-contracting work.</i>
Construction production in Estonia	<i>The cost of purchased sub-contracting work in Estonia and construction activities in foreign countries have been deducted from the sales of construction activities, +/- changes in work in progress.</i>
Construction establishment	<i>Structural units of non-construction enterprises, which carry out construction work.</i>
Construction volume index	<i>Characterises the change in the production value of construction in Estonia in constant prices.</i>
Current prices	<i>Prices in the reference period.</i>
Dwelling	<i>A one-family house, section of a two-family or a terraced house or a flat, which consists of one or more rooms and meets sanitary engineering requirements and is suitable for permanent residence.</i>
Private house	<i>A dwelling in private ownership in one- or two-family houses or in a section of a terraced house.</i>
Repair work	<i>Construction work by which the utility of the building and/or its structures (load-bearing structures, enclosing structures, engineering and utility networks, etc.) is increased or at least renewed, i.e. construction work which materially extends the normal life of fixed assets and/or increases their value.</i>

Methodology

Construction statistics cover all construction enterprises and structural units of non-construction enterprises, which carry out construction work.

The population of survey consists of economically active construction enterprises. All state and municipal enterprises as well as private enterprises with 20 and more persons employed are surveyed totally. Small private enterprises are sampled. The data collected by sample survey were expanded to the whole population.

The data in tables are given in current prices. To compare the data of different years, the construction price index is used as a deflator.

The data on the number and structure of building completions for 1995–2002 have been received

from the Construction Register. Since 2003, the data are received from the Construction Works Register, established on the basis of the Construction Register and Building Register.

When comparing construction statistics with the data of the Construction Works Register the following should be taken into account:

— the data of the Construction Works Register include in addition to buildings built by construction enterprises also those built by private persons;

— repair work accounts for around 50% of the construction undertaken by construction enterprises. The data received from the Construction Works Register represent only new construction.

Publications

Eesti piirkondlik statistika. 2004. Regional Statistics of Estonia. Yearbook. E-publication.

Eesti Statistika. 2005. Estonian Statistics. Monthly bulletin, Nos 2, 3, 5, 6, 8, 9, 11, 12.

Eesti Statistika Kuukiri. 2006. Monthly Bulletin of Estonian Statistics, Nos 2, 3, 5, 6.

Ettevõtete majandusnäitajad. 2004. Financial Statistics of Enterprises. Yearbook. Tallinn, 2006.

ELAMUMAJANDUS

Tabel 1	Elamufond, 1994–2006.....	384
Tabel 2	Eluruumid linnas ja maal, 2000–2006.....	384
Tabel 3	Eluruumid omaniku liigi järgi, 1994–2006.....	384
Tabel 4	Eluruumide pind omaniku liigi järgi, 1994–2006.....	385
Tabel 5	Eluruumid ehitamisaasta järgi, 2000–2006.....	385
Tabel 6	Eluruumid tubade arvu järgi, 2000–2006.....	385

HOUSING

Table 1	Dwelling stock, 1994–2006.....	384
Table 2	Dwellings in urban and rural areas, 2000–2006.....	384
Table 3	Dwellings by type of ownership, 1994–2006.....	384
Table 4	Floor area of dwellings by type of ownership, 1994–2006.....	385
Table 5	Dwellings by period of construction, 2000–2006.....	385
Table 6	Dwellings by number of rooms, 2000–2006.....	385

Ülevaade

Peatükk esitab elamufondi statistikat aastate 1994–2006 kohta, detailsemad näitajad on aastate 2000–2006 kohta. 2006. aasta alguses oli Eestis 633 110 eluruumi, millest avalikus sektoris 25 330 ja erasektoris 607 790. Eluruumide teadaolev pind oli 38,4 miljonit ruutmeetrit.

Kuni 2000. aastani vähenes avaliku sektori elamufondi osatähtsus ning suurenes erasektori osa. 2001. aastast on avaliku sektori elamufondi osatähtsus olnud samal tasemel ning elamufond on suurenenud peamiselt erasektori arvelt.

Alates 2000. aastast on eluruumide jaotus asukoha ning tubade arvu järgi püsinud peaaegu muutumatu: 66% eluruumidest asub linnas ja 34% maal; põhiosa eluruumid on kahetoalised (36%) ning kolmetoalised (31%).

Elamistingimuste paranemist näitab üha kasvav keskmine eluruumi pind elaniku kohta ning eluruumide arv 1000 elaniku kohta. 2006. aasta alguses oli eluruumi keskmine pind 61 ruutmeetrit, elaniku kohta oli pinda 28,5 ruutmeetrit ning 1000 elaniku kohta oli 471 eluruumi.

Overview

This chapter provides main statistics on dwelling stock for the years 1994–2006 and more detailed statistics for 2000–2006. At the beginning of 2006, the total dwelling stock in Estonia included 633,110 dwellings, of which 25,330 dwellings were in public dwelling stock and 607,790 in private dwelling stock. The known total floor area of dwellings was 38.4 million square meters.

Until 2000 the share of public dwelling stock decreased from year to year and the share of private dwelling stock grew. Since 2001, public dwelling stock has remained the same; private dwelling stock, however, has continued to grow.

The distribution of dwellings by location and by number of rooms has been stable since 2000: 66% of dwellings are situated in urban areas and 34% in rural areas, and the majority of dwellings have two or three rooms and a kitchen, 36% and 31%, respectively.

Constantly rising average floor area per inhabitant and the average number of dwellings per 1,000 inhabitants show improvement of living conditions from year to year. At the beginning of 2006 the average floor area of dwellings was 61 square metres, the average floor area per inhabitant was 28.5 square metres and the average number of dwellings per 1,000 inhabitants was 471.

Tabel 1 Elamufond, 1994–2006
Table 1 Dwelling stock, 1994–2006
 (aasta alguses — at the beginning of the year)

Aasta	Eluruumid	Eluruume tuhande elaniku kohta	Eluruumide pind, 1000 m ²	Keskmiselt eluruumi pinda elaniku kohta, m ²
Year	Dwellings	Dwellings per thousand inhabitants	Floor area, 1000 m ²	Average floor area per inhabitant, m ²
1994	614 620	416	35 980	24,4
1995	617 020	426	36 130	25,0
1996	618 200	434	36 240	25,4
1997	618 830	440	36 340	25,8
1998	619 490	445	36 460	26,2
1999	620 410	450	36 560	26,5
2000	621 170	453	37 280	27,2
2001	621 890	455	37 360	27,3
2002	622 510	457	37 430	27,5
2003	623 650	460	37 540	27,7
2004	626 080	464	37 760	27,9
2005	629 190	467	38 040	28,2
2006	633 110	471 ^a	38 370	28,5

^a Arvutustes on kasutatud 2006. aasta alguse hinnangulist rahvaarvu.

^a In calculations the estimate population data at the beginning of 2006 have been used.

Tabel 2 Eluruumid linnas ja maal, 2000–2006
Table 2 Dwellings in urban and rural areas, 2000–2006
 (aasta alguses — at the beginning of the year)

Aasta	Kokku	Linnas	Maal
Year	Total	In urban area	In rural area
2000	621 170	407 580	213 590
2001	621 890	408 150	213 740
2002	622 510	408 670	213 840
2003	623 650	409 580	214 070
2004	626 080	411 350	214 730
2005	629 190	413 560	215 630
2006	633 110	416 190	216 930

Tabel 3 Eluruumid omaniku liigi järgi, 1994–2006
Table 3 Dwellings by type of ownership, 1994–2006
 (aasta alguses — at the beginning of the year)

Aasta	Kokku	Erasektor	Avalik sektor	
			riik	kohalik omavalitsus
Year	Total	Private dwelling stock	Public dwelling stock state	local government
1994	614 620	178 240	98 340	338 040
1995	617 020	271 490	49 360	296 170
1996	618 200	377 100	37 090	204 010
1997	618 830	501 250	18 570	99 010
1998	619 490	557 540	12 390	49 560
1999	620 410	576 980	6 200	37 230
2000	621 170	583 900	6 210	31 060
2001	621 890	597 010	6 220	18 660
2002	622 510	597 610	6 220	18 680
2003	623 650	598 700	6 240	18 710
2004	626 080	601 040	6 260	18 780
2005	629 190	604 020	6 290	18 880
2006	633 110	607 790	6 330	18 990

Tabel 4 **Eluruumide pind omaniku liigi järgi, 1994–2006**
 Table 4 **Floor area of dwellings by type of ownership, 1994–2006**
 (aasta alguses, 1000 m² — at the beginning of the year, 1000 m²)

Aasta Year	Kokku Total	Erasektor Private dwelling stock	Avalik sektor	
			riik Public dwelling stock state	kohalik omavalitsus local government
1994	35 980	12 330	4 690	18 960
1995	36 130	17 830	2 700	15 600
1996	36 240	23 990	1 830	10 420
1997	36 340	30 600	740	5 000
1998	36 460	33 370	560	2 530
1999	36 560	34 550	300	1 710
2000	37 280	35 650	240	1 390
2001	37 360	36 320	170	870
2002	37 430	36 390	170	870
2003	37 540	36 500	170	870
2004	37 760	36 710	170	880
2005	38 040	36 980	180	880
2006	38 370	37 300	180	890

Tabel 5 **Eluruumid ehitamisaasta järgi, 2000–2006**
 Table 5 **Dwellings by period of construction, 2000–2006**
 (aasta alguses — at the beginning of the year)

Aasta Year	Kokku Total	Enne 1919 Before 1919	1919– 1945	1946– 1960	1961– 1970	1971– 1980	1981– 1990	1991– 1995	1996 ja hiljem 1996 and later	Ehitus pooleli Under construction
2000	621 170	58 430	88 430	63 950	122 520	133 230	121 780	17 480	7 200	8 150
2001	621 890	58 500	88 530	64 020	122 660	133 390	121 920	17 500	7 210	8 160
2002	622 510	58 550	88 620	64 080	122 790	133 520	122 040	17 520	7 220	8 170
2003	623 650	58 660	88 780	64 200	123 010	133 770	122 260	17 550	7 230	8 190
2004	626 080	58 890	89 120	64 450	123 490	134 290	122 740	17 620	7 260	8 220
2005	629 190	59 180	89 570	64 770	124 110	134 960	123 350	17 700	7 290	8 260
2006	633 110	59 550	90 130	65 180	124 880	135 790	124 120	17 810	7 340	8 310

Tabel 6 **Eluruumid tubade arvu järgi, 2000–2006**
 Table 6 **Dwellings by number of rooms, 2000–2006**
 (aasta alguses — at the beginning of the year)

Aasta Year	Kokku Total	1 tuba 1 room and kitchen	2 tuba 2 rooms and kitchen	3 tuba 3 rooms and kitchen	4 tuba 4 rooms and kitchen	5 tuba 5 rooms and kitchen	Vähemalt 6 tuba 6 and more rooms and kitchen
2000	621 170	93 590	224 080	192 100	70 890	26 480	14 030
2001	621 890	93 640	224 190	192 280	71 060	26 590	14 130
2002	622 510	93 680	224 350	192 380	71 190	26 690	14 220
2003	623 650	93 810	224 600	192 690	71 400	26 830	14 320
2004	626 080	94 030	225 450	193 280	71 860	27 020	14 440
2005	629 190	94 340	226 510	194 020	72 390	27 330	14 600
2006	633 110	94 730	228 040	195 010	72 930	27 610	14 790

Mõisted

Avaliku sektori elamufond

Riigi ja munitsipaalomanduses eluruumid.

Eluruum

Alaliseks elamiseks sobiv ühepereelamu, kahepere- ja ridaelamu sektiioon või korter, mis koosneb ühest või mitmest toast ja vastab sanitaartechnilistele nõuetele.

Eluruumi pind

Kompaktse, funktsionaalselt ühendatud ja elamiseks vajaliku ning sobiva elamispinna (tubade pind) ja abiruumide (köök, esik, WC, pesemisruum, vannituba, hall, garderoob, panipaik, sisseehitatud seinakapp, veranda, sahv, vaheruum jm) põrandapinna summa.

Erasektori elamufond

Füüsilistele isikutele ja erakapitalil põhinevatele juriidilistele isikutele, sealhulgas ka korteriühistu liikmetele ja elamuühistutele kuuluvad eluruumid.

Metoodika

Kuni 1. jaanuarini 2001 küsitleti kõiki riigi- ja munitsipaaluruume omavaid või haldavaid/hooldavaid ettevõtteid ja asutusi, eluruume omavaid või haldavaid/hooldavaid eraõiguslikke juriidilisi isikuid ning korteri- ja elamuühistuid.

Andmeid füüsilistele isikutele kuuluvate ühepereelamute, kahepere- ja ridaelamu sektorite kohta ei kogutud. Andmed nende eluruumide kohta olid arvestuslikud. Arvestuse aluseks olid eelmiste aastate näitajad ja aasta jooksul kasutusse lubatud eluruumide andmed.

Alates 1. jaanuarist 2001 kasutatakse elamufondi andmebaasina 2000. aasta rahva ja eluruumide loenduse tulemusi, millele on lisatud aasta jooksul kasutusse lubatud eluruumide arv. Andmed kasutusse lubatud eluruumide kohta on saadud ehitisregistrist.

Tabelites, mis käsitlevad eluruume omaniku liigi järgi, on 2002.–2006. aasta era- ja avaliku sektori arvud leitud 2001. aasta jaotuse alusel. Tabelis "Eluruumid ehitamise aasta järgi" on 2001.–2006. aasta arvud leitud 2000. aasta jaotuse alusel.

Kirjandust

Leibkonna elujärg. 2004. *Household Living Niveau*. Tallinn, 2005.

Sotsiaaltrendid 3. Analüütiline kogumik. Tallinn, 2004.

Definitions

Dwelling	<i>A one-family house, section of a two-family or a terraced house, or a flat, which consists of one or more rooms, meets sanitary engineering requirements and is suitable for permanent residence.</i>
Floor area of dwellings	<i>Total floor area of functionally united rooms (bedrooms, dining rooms, living rooms, etc.) and secondary rooms (kitchen, hall, bathroom, toilet, pantry, storage room, built-in cupboards, etc.) necessary or suitable for living in.</i>
Private dwelling stock	<i>Dwellings owned by private persons or private property based legal persons including members of apartment and dwelling associations.</i>
Public dwelling stock	<i>Dwellings in state or municipal ownership.</i>

Methodology

Until 1 January 2001 all enterprises and institutions who owned or managed/maintained state or municipal dwellings, all legal persons in private law who owned or managed/maintained dwellings, and dwelling and apartment associations were completely enumerated.

Data were not collected about one- and two-family private houses and sections of terraced houses owned by natural persons. Data about these dwellings were estimated on the basis of the number of dwellings in previous years and data on dwellings completed during the year.

Starting from 1 January 2001 data about dwelling stock are based on the results of the 2000 Population and Housing Census which are supplemented by the number of dwellings completed during the year. Data about dwellings completed during the year have been received from the Construction Register.

In the tables covering dwellings by type of ownership, the data for private and public sector for the years 2002–2006 are based on the distribution of the year 2001. In the table Dwellings by period of construction the numbers for the years 2001–2006 are based on the distribution of the year 2000.

Publications

Leibkonna elujärg. 2004. *Household Living Niveau*. Tallinn, 2005.

Social Trends 3. Analytical publication. Tallinn, 2004.

KINNISVARA

Diagramm 1	Kinnis- ja vallasvara notariaalselt tõestatud ostu-müügilepingud, 1995–2005	389
Tabel 1	Notariaalselt tõestatud ostu-müügilepingud, 1997–2005	389
Tabel 2	Kinnisvara notariaalselt tõestatud ostu-müügilepingud, 1997–2005	390
Tabel 3	Vallasvara notariaalselt tõestatud ostu-müügilepingud, 1997–2005	390
Tabel 4	Kinnisvarana ostetud-müüdud korterite ruutmeetri hind, 2000–2005	391
Diagramm 2	Kinnisvarana ostetud-müüdud korterite keskmine väärtus, 2000–2005	391
Diagramm 3	Kinnisvarana ostetud-müüdud korterid tubade arvu järgi, 2000–2005	391
Diagramm 4	Korterite notariaalselt tõestatud ostu-müügilepingud, 2000–2005	392

REAL ESTATE

<i>Diagram 1</i>	<i>Notarised purchase-sale contracts of real estate and movable assets, 1995–2005 .....</i>	<i>389</i>
<i>Table 1</i>	<i>Notarised purchase-sale contracts, 1997–2005 .....</i>	<i>389</i>
<i>Table 2</i>	<i>Notarised purchase-sale contracts of real estate, 1997–2005 .....</i>	<i>390</i>
<i>Table 3</i>	<i>Notarised purchase-sale contracts of movable assets, 1997–2005 .....</i>	<i>390</i>
<i>Table 4</i>	<i>Purchase-sale prices per square metre of dwellings as real estate, 2000–2005 .....</i>	<i>391</i>
<i>Diagram 2</i>	<i>Average value of purchase-sale contracts of dwellings as real estate, 2000–2005 .....</i>	<i>391</i>
<i>Diagram 3</i>	<i>Purchase-sale contracts of dwellings as real estate by number of rooms, 2000–2004 .....</i>	<i>391</i>
<i>Diagram 4</i>	<i>Notarised purchase-sale contracts of dwellings, 2000–2005 .....</i>	<i>392</i>

Ülevaade

Peatükk esitab kinnis- ja vallasvara statistikat aastate 1995–2005 kohta.

Kinnisvaraturgu iseloomustas 2005. aastal kiire areng. Notariaalselt tõestati 62 905 kinnis- ja vallasvara ning hoonestusõiguse ostu-müügilepingut, 2004. aastaga võrreldes neljandik rohkem. Eriti kiiresti — 72% — suurenes lepingute koguväärtus, mis ületas 50 miljardi piiri.

Kinnisvaralepingute osatähtsus tõestatud lepingute hulgas on iga aastaga kasvanud. Soodne majanduskeskkond hoidis 2005. aastal nõudluse kinnisvaraturul kõrgel, mis omakorda mõjutas nii kinnisvaratehingute hulka kui ka väärtust. 56 131 kinnisvaralepingut hõlmas kõigist notariaalselt tõestatud ostu-müügilepingutest ligi 90%. Kinnisvaralepingute väärtus oli 47,5 miljardit krooni, mis oli lepingute koguväärtusest 94% ning 81% suurem kui 2004. aastal. Keskmine notariaalselt tõestatud kinnisvaralepingu väärtus oli 2005. aastal 850 000 krooni.

6548 vallasasjade ostu-müügilepingut hõlmas 2005. aastal kõigist notariaalselt tõestatud ostu-müügilepingutest 10%, kuid nende arv on pidevalt vähenenud. Vallasvaralepingute koguväärtus oli 2005. aastal veidi üle 2 miljardi krooni, lepingute koguväärtusest vaid 4%.

2005. aastal tõestati notariaalselt ka 226 hoonestusõiguse ostu-müügilepingut koguväärtusega 753 miljonit krooni.

Ostu-müügilepingute üldarvust hõlmas eluruumide (korterite) ost-müük 57%, hoonestamata kinnistud 19% ja eluhoonetega hoonestatud kinnistud 18%. Mitteeluhoonete osa oli võõrandamislepingutes 6%.

Kinnisvarabürood vahendasid 2005. aastal ligi 9300 kinnis- ja vallasvara ostu-müügi ning üüritehingut. Aasta tagasi sõlmiti neid ligi 6000. 46% vahendustegevusest toimus Tallinnas. Kinnisvarana ostetud-müüdud 1-toalise korteri ruutmeetri keskmine hind oli 13 100, 2-toalisel 15 000 ning 3-toalisel 14 700 krooni, 2004. aastal vastavalt 10 400, 12 200 ja 11 700 krooni.

Kinnisvarana kinnisvarabüroode vahendatud eluhoonete ruutmeetri keskmine maksumus oli 2005. aastal 9000 krooni, sh ühepereelamul 7900 krooni. Ühepereelamu keskmine suurus oli 157 m². Aasta tagasi maksis eluhoonete ruutmeeter keskmiselt 7200 krooni, sh ühepereelamul 6600 krooni. Vahendatud eluruumidest ja hoonetest üle poole olid heas

seisukorras või uued, ligi kolmandik rahuldavas seisukorras ning ligi viiendik remonti vajavad.

2005. aastal hõlmas üüri- ja rendivahendus kinnisvarabüroode vahendustegevusest viiendiku (2004. aastal 22%), kaks kolmandikku vahendustest toimus Tallinnas. Eluruumide keskmine üürihind (kommunaalteenusteta) oli 2005. aastal 95 krooni ning 2004. aastal 98 krooni ruutmeeter. Nõutavamad üürikorterid olid kahetoalised, need hõlmasid eluruumide üüri vahendusest ligi poole.

Mitteeluruumide rendilepinguid oli kinnisvarabüroode rendivahendusest 30%, kolm neljandikku neist sõlmiti Tallinnas. Bürooruumide ja -hoonete rent hõlmas mitteiluruumide renditehingutest kaks kolmandikku. 2005. aastal kujunes bürooruumi keskmiseks suuruseks 88 m² ja ruutmeetri hinnaks (ilma kommunaalteenusteta) 126 krooni, 2004. aastal olid samad näitajad 94 m² ja 117 krooni.

Overview

The chapter presents statistics of real estate and movable assets for 1995–2005.

In 2005, the real estate market was characterised by a fast growth. The number of notarised purchase-sale contracts of real estate and movable assets and contracts of building rights was 62,905 — a quarter more compared to 2004. The monetary value of these contracts grew especially fast — 72% — and overcame the line of 50 billion kroons.

The share of purchase-sale contracts of real estate has increased year by year. Because of favourable economic environment the revenue of request in the real estate market is still high. In 2005, 56,131 real estate contracts were concluded and they accounted for 90% of all purchase-sale contracts. The monetary value of real estate contracts was 47.5 billion kroons. It is 81% more than in 2004. The average value of notarised real estate contracts in 2005 was 85,000 kroons.

6,548 purchase-sale contracts of movable assets made up 10% of the total number of notarised contracts, but their number has continuously decreased. In 2005, the monetary value of contracts of movable assets was more than 2 billion kroons that accounted for only 4% of the total value of purchase-sale contracts.

In 2005, 226 contracts of building rights in the total value of 753 million kroons were notarised.

More than a half (57%) of purchase-sale contracts were concluded for the transfer of dwellings. Unimproved registered immovables and residential buildings accounted for 19% and 18% of transfer deeds, respectively. 6% of transfer deeds were those of non-residential buildings.

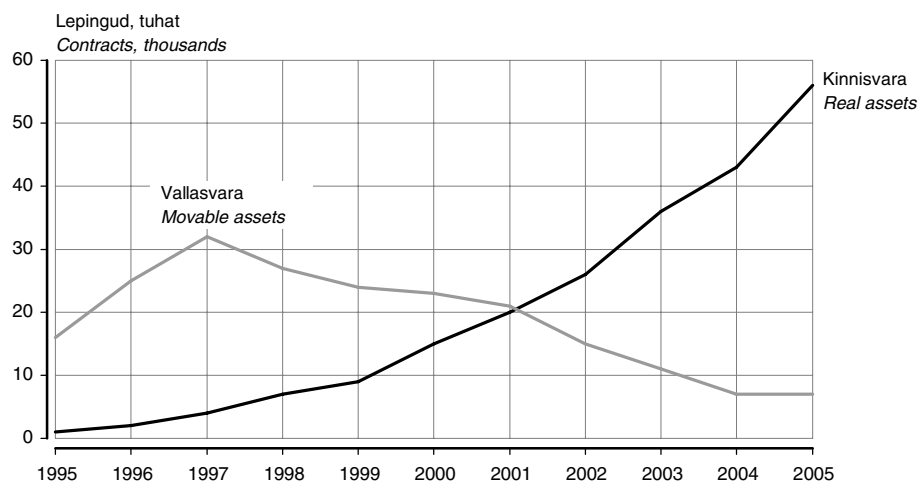
In 2005 real estate agencies intermediated about 9,300 purchase-sale contracts of real estate and movable assets and contracts of tenancy, in 2004 the same number was about 6,000. 46% of intermediary activities took place in Tallinn. According to the data of real estate agencies, in 2005 the average price per square metre of a one-roomed flat was 13,100 kroons, of a two-roomed flat 15,000 kroons and of a three-roomed flat 14,700 kroons. In 2004 the same indicators were 10,400, 12,200 and 11,700 kroons per square metre, respectively.

The average price per square metre of a residential building intermediated by real estate agencies was 9,000 in 2005, incl. of one-family dwelling 7,900 kroons. The average size of one-family dwelling was 157 m². In 2004 the average price per square metre of a residential building was 7,200 kroons, incl. of one-family dwelling 6,600 kroons.

The share of contracts of tenancy intermediated by real estate agencies accounted for a fifth in 2005, two thirds of them took place in Tallinn. In 2004 the share of contracts of tenancy intermediated was 22%. The average rent per square metre of dwellings was 95 kroons in 2005 and 98 kroons in 2004.

Contracts of tenancy of non-residential buildings accounted for 30% of intermediary activities of real estate agencies, three fourths of contracts were concluded in Tallinn. Renting of office premises accounted for two thirds of renting contracts of non-residential buildings. In 2005 the average size of office premises was 88 m² and the average price per square metre was 126 kroons. In 2004 the same indicators were 94 m² and 117 kroons, respectively.

Diagramm 1 **Kinnis- ja vallasvara notariaalselt tõestatud ostu-müügilepingud, 1995–2005**
 Diagram 1 *Notarised purchase-sale contracts of real estate and movable assets, 1995–2005*

Tabel 1 **Notariaalselt tõestatud ostu-müügilepingud, 1997–2005**
 Table 1 *Notarised purchase-sale contracts, 1997–2005*

Aasta	Kokku	Kinnisvara ostu-müügilepingud	Hoonestusõiguse ostu-müügilepingud	Vallasvara ostu-müügilepingud
Year	Total	Purchase-sale contracts of real estate	Purchase-sale contracts of right of superficies	Purchase-sale contracts of movable assets
Lepingute arv — Number of contracts				
1997	36 264	4 488	168	31 608
1998	34 040	6 918	178	26 944
1999	33 638	9 171	129	24 338
2000	38 264	14 674	136	23 454
2001	41 817	20 433	126	21 258
2002	40 523	25 718	113	14 692
2003	46 972	35 526	208	11 238
2004	50 589	42 939	207	7 443
2005	62 905	56 131	226	6 548
Väärtus, miljonit krooni — Value, million kroons				
1997	7 331	1 799	229	5 303
1998	7 454	2 754	254	4 446
1999	8 899	4 226	373	4 300
2000	11 739	6 829	151	4 759
2001	14 094	9 507	169	4 418
2002	16 902	12 807	190	3 905
2003	22 213	18 677	438	3 098
2004	29 277	26 289	922	2 066
2005	50 332	47 482	753	2 097

Tabel 2 **Kinnisvara notariaalselt tõestatud ostu-müügilepingud, 1997–2005**
 Table 2 **Notarised purchase-sale contracts of real estate, 1997–2005**

Aasta	Kokku	Hoonestamata kinnistu ostu-müügilepingud ^a	Eluhoonetega hoonestatud kinnistu ostu-müügilepingud	Eluruumide (korterite) omandi ostu-müügilepingud ^b	Mitteeluhonetega (-ruumidega) kinnistu ostu-müügilepingud
Year	Total	Purchase-sale contracts of unimproved registered immovable ^a	Purchase-sale contracts of registered immovable with residential buildings	Purchase-sale contracts of ownership of dwellings ^b	Purchase-sale contracts of registered immovable with non-residential buildings (premises)
Lepingute arv — Number of contracts					
1997 ^c	4 488	1 817	...	...	...
1998	6 918	4 160	2 102	372	284
1999	9 171	4 342	2 809	1 427	593
2000	14 674	6 085	4 096	3 610	883
2001	20 433	7 633	4 837	6 837	1 126
2002	25 718	8 668	5 354	10 321	1 375
2003	35 526	9 750	6 062	18 199	1 515
2004	42 939	11 505	7 155	22 602	1 677
2005	56 131	11 721	9 517	32 304	2 589
Väärtus, miljonit krooni — Value, million kroons					
1997 ^c	1 799	386	...	...	...
1998	2 754	1 645	623	162	324
1999	4 226	1 927	977	554	768
2000	6 829	3 016	1 874	933	1 006
2001	9 507	3 881	2 581	1 664	1 381
2002	12 807	4 657	2 806	3 487	1 856
2003	18 677	6 171	3 740	7 232	1 534
2004	26 289	7 491	4 682	11 837	2 279
2005	47 482	9 971	9 350	21 664	6 497

^a Võib sisaldada eluhoonetega hoonestatud kinnistuid.

^b Erinevalt "Ehituse" peatüki eluruumi mõistest käsitatakse siin eluruumina kitsalt korterit.

^c Eluhoonete, eluruumide ja mitteeeluhonete ostu-müügilepingute kohta eraldi arvestust ei peetud.

^a May include registered immovables with residential buildings.

^b Different from the chapter Construction, the dwelling here bears only the meaning of a flat.

^c The data on purchase-sale contracts of residential buildings, dwellings and non-residential buildings were not recorded separately.

Tabel 3 **Vallasvara notariaalselt tõestatud ostu-müügilepingud, 1997–2005**
 Table 3 **Notarised purchase-sale contracts of movable assets, 1997–2005**

Aasta	Kokku	Eluhoonete ostu-müügilepingud	Eluruumide (korterite) ostu-müügilepingud ^a	Mitteeluhonete (-ruumide) ostu-müügilepingud
Year	Total	Purchase-sale contracts of residential buildings	Purchase-sale contracts of dwellings ^a	Purchase-sale contracts of non-residential buildings
Lepingute arv — Number of contracts				
1997	31 608	7 219	21 100	3 289
1998	26 944	5 211	18 825	2 908
1999	24 338	4 255	17 405	2 678
2000	23 454	3 520	17 268	2 666
2001	21 258	3 164	15 862	2 232
2002	14 692	2 378	10 569	1 745
2003	11 238	2 326	7 314	1 598
2004	7 443	1 906	4 121	1 416
2005	6 548	1 786	6 608	1 154
Väärtus, miljonit krooni — Value, million kroons				
1997	5 303	1 364	2 122	1 817
1998	4 446	955	2 163	1 328
1999	4 300	1 021	2 150	1 129
2000	4 759	799	2 522	1 438
2001	4 418	683	2 673	1 062
2002	3 905	665	2 335	903
2003	3 098	547	1 710	839
2004	2 066	568	797	702
2005	2 097	638	691	768

^a Erinevalt "Ehituse" peatüki eluruumi mõistest käsitatakse siin eluruumina kitsalt korterit.

^a Different from the chapter Construction, the dwelling here bears only the meaning of a flat.

Tabel 4 **Kinnisvarana ostetud-müüdnud korterite ruutmeetri keskmine hind, 2000–2005**
 Table 4 *Purchase-sale prices per square metre of dwellings as real estate, 2000–2005*
 (krooni — kroons)

Aasta Year	Ruutmeetri keskmine hind Average price per square metre				
	1-toalised 1-roomed	2-toalised 2-roomed	3-toalised 3-roomed	4-toalised 4-roomed	5-toalised 5-roomed
	2000	2 800	3 800	3 900	4 500
2001	4 200	5 600	5 600	6 000	8 900
2002	6 100	6 700	7 400	8 900	7 100
2003	7 600	9 100	9 500	9 000	9 000
2004	10 400	12 200	11 700	11 600	10 900
2005	13 100	15 000	14 700	15 100	15 300

Diagramm 2 **Kinnisvarana ostetud-müüdnud korterite keskmine väärtus, 2000–2005**
 Diagram 2 *Average value of purchase-sale contracts of dwellings as real estate, 2000–2005*

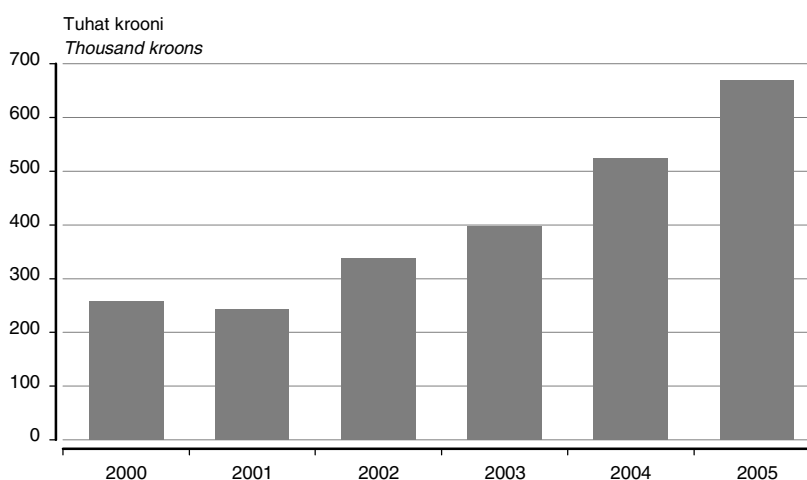

Diagramm 3 **Kinnisvarana ostetud-müüdnud korterid tubade arvu järgi, 2005**
 Diagram 3 *Purchase-sale contracts of dwellings as real estate by number of rooms, 2005*

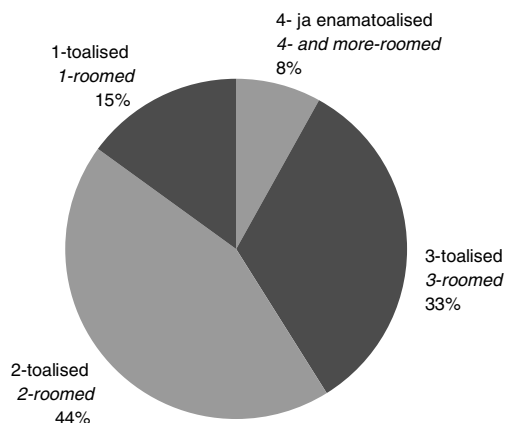
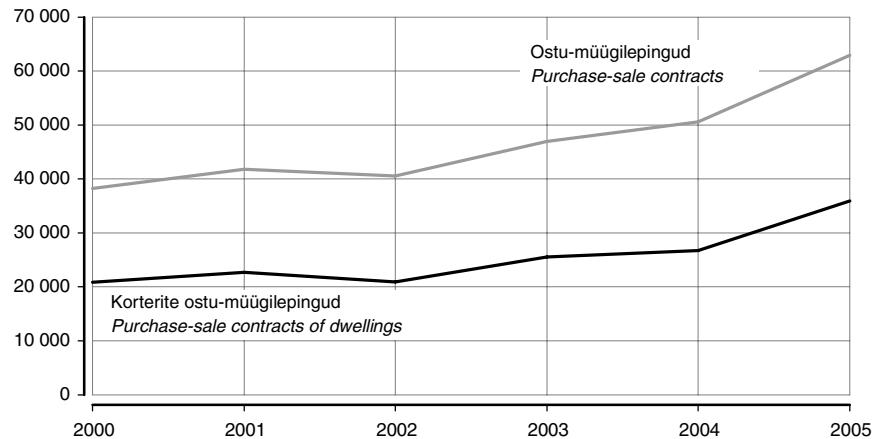

Diagramm 4 **Korterite notariaalselt tõestatud ostu-müügilepingud, 2000–2005**
 Diagram 4 **Notarised purchase-sale contracts of dwellings, 2000–2005**

Mõisted

Eluhoone

Ühepereelamu, kahepereelamu, ridaelamu või mõni teine mitmepereelamu.

Kinnisvara ostu-müügileping

Ostu-müügileping, mille objekt (maatükk või hoonestusõigus) on kinnistusraamatusse kantud.

Lepingute väärtus

Ostu-müügilepingutega võõrandatud kinnis- ja vallasvara lepingujärgne maksumus.

Mitteeluhoone

Hoone, mis ei ole mõeldud alaliseks elamiseks.

Vallasvara ostu-müügileping

Ostu-müügileping, mille objektiks on olemasolev hoone või ruum, ehitusjärgus olev hoone või ruum, mida vaadeldakse tinglikult vallasasjana.

Metoodika

Kinnisvarastatistika rajaneb kõikidelt tegutsevatest notaritelt ja kinnisvarabüroodelt kogutud andmetel.

Kirjandust

Eesti Statistika. 2005. *Estonian Statistics*. Kuukiri, nr 1, 4, 7, 10.

Eesti Statistika Kuukiri. 2006. *Monthly Bulletin of Estonian Statistics*, nr 1.

Ettevõtlus. 2005. *Business*. Kvartalibülletään. E-väljaanne.

Definitions

Non-residential building

Building not intended for permanent habitation.

Purchase-sale contract of movable assets

Purchase-sale contract the object of which is an existing building or premises that are provisionally treated as movables.

Purchase-sale contract of real estate

Purchase-sale contract the object of which (plot of land or right of superficies) has been entered into the land register.

Residential building

One-family dwelling, two-family dwelling, terraced house or any other multifamily house.

Value of contracts

Contractual value of real estate or movable assets transferred by purchase-sale contracts.

Methodology

The real estate statistics are based on the data collected from all practising notaries and from agencies of real estate.

Publications

Eesti Statistika. 2005. *Estonian Statistics*. Monthly bulletin, Nos 1, 4, 7, 10.

Eesti Statistika Kuukiri. 2006. *Monthly Bulletin of Estonian Statistics*, No 1.

Ettevõtlus. 2005. *Business*. Quarterly bulletin. E-publication.

TRANSPORT

Tabel 1	Sõitjatevedu, 2000–2005	397
Tabel 2	Sõitjakäive, 2000–2005	397
Tabel 3	Kaubavedu, 2000–2005	397
Tabel 4	Veosekäive, 2000–2005	397
Tabel 5	Raudteeveosed kaubagrupi järgi, 2000–2005	398
Tabel 6	Kauba- ja sõitjatevedu Tallinna lennujaama kaudu, 2000–2005	398
Tabel 7	Laevaliiklus sadamate kaudu, 2000, 2002–2005	398
Tabel 8	Rahvusvaheline reisiliiklus sadamate kaudu, 2000, 2002–2005	399
Tabel 9	Kaubavedu sadamate kaudu, 2000–2005	399
Diagramm 1	Kaubavedu sadamate kaudu, 1995–2005	399
Tabel 10	Kaubavedu sadamate kaudu kaubagrupi järgi, 2000, 2002–2005	400
Tabel 11	Sõidukid registris, 2000–2005	401
Diagramm 2	Esmaselt registreeritud sõidua autod, 1995–2005	401
Tabel 12	Esmaselt registreeritud uued sõidukid, 2000–2005	401
Tabel 13	Liikurmasinad ja traktorihaagised, 2001–2005	402
Tabel 14	Õhusõidukid registris, 2003–2005	402
Tabel 15	Laevad registris, 2005	402
Tabel 16	Trammid ja trollid, 2000–2005	403
Tabel 17	Avalik raudtee, 2000–2005	403
Tabel 18	Liiklusõnnetused, 2000–2005	404
Tabel 19	Liiklusteede pikkus, 2000–2005	404
Tabel 20	Jaotustorustik, 2003–2005	404

TRANSPORT

Table 1	Passenger transport, 2000–2005	397
Table 2	Passenger traffic volume, 2000–2005	397
Table 3	Transport of goods, 2000–2005	397
Table 4	Freight turnover, 2000–2005	397
Table 5	Freight carried by railway by group of goods, 2000–2005	398
Table 6	Freight and passenger traffic through Tallinn Airport, 2000–2005	398
Table 7	Shipping traffic through ports, 2000, 2002–2005	398
Table 8	International passenger traffic through ports, 2000, 2002–2005	399
Table 9	Transport of goods through ports, 2000–2005	399
Diagram 1	Transport of goods through ports, 1995–2005	399
Table 10	Transport of goods through ports by group of goods, 2000, 2002–2005	400
Table 11	Vehicles, 2000–2005	401
Diagram 2	First registrations of passenger cars, 1995–2005	401
Table 12	New vehicles registered for the first time, 2000–2005	401
Table 13	Motor driven machines and tractor (semi-)trailers, 2001–2005	402
Table 14	Aircraft in the register, 2003–2005	402
Table 15	Ships in the register, 2005	402
Table 16	Trams and trolley buses, 2000–2005	403
Table 17	Public railway, 2000–2005	403
Table 18	Road traffic accidents, 2000–2005	404
Table 19	Length of transport routes, 2000–2005	404
Table 20	Pipelines, 2002–2005	404

Ülevaade

Peatükk käsitleb 2000.–2005. aasta transpordistatistikat. Esitatakse andmeid sõitjate- ning kaubaveo, lennujaamade ja sadamate töö, registritesse kantud sõidukite, liiklusõnnetuste ja liiklusteede kohta.

Eesti transpordiettevõtted vedasid 2005. aastal ligi 210 miljonit sõitjat, eelnenud aastaga võrreldes üle 15 miljoni vähem. Alates 2000. aastast on bussi- ja rongisõitjate arv vähenenud üle neljandiku. Samas on kasvanud laeva- ja lennukisõitjate arv. Bussiettevõtted osutasid 2005. aastal veoteenust 140 miljonile reisijale. Niisiis on bussiettevõtete reisijate arv oluliselt vähenenud, hõlmates 2000. aasta tasemest 73%. Seevastu on hoogsalt suurenenud sõiduautode omanike arv. 2005. aasta lõpul oli Eesti Riikliku Autoregistrikeskuse liiklusregistris arvel 493 780 sõiduauto, 6% rohkem kui 2000. aastal. 2004. aastal oli ligi poole (45%) leibkondade kasutuses vähemalt üks sõiduauto, 15%-l leibkondadest rohkem kui üks sõiduauto.

Eesti transpordiettevõtete kaubaveo maht on kasvanud 2000. aastast viiendiku. 2005. aastal veeti kaupa 96 miljonit tonni. Enim kaupa veetakse raudteel. Alates 2000. aastast on raudteetranspordi osatähtsus olnud 70–80%. 2000-ndatel aastatel on olnud ligi pool raudteeveoste kogumahust naftasaadused. Alates 2003. aastast elavnes ka maantee-transpordiettevõtete kaubavedu, mis 2005. aastaks hõlmas veoste kogumahust 28%.

Viiel viimasel aastal kerges kasvutendentsis püsinud laevaliiklus saavutas kõrgpunkti 2004. aastal, mil Eesti sadamaid külastas 10% rohkem laevu kui aastatel 2000–2003 keskmiselt. 2005. aastal teenindasid sadamad 31 124 laeva, 756 vähem kui 2004. aastal. 35% laevadest olid Eesti ja 65% välisriikide laevad. Välismaalt saabus sadamatesse 10 805 lastiga kaubalaeva. Sadamatest lahkus 13 136 lastiga kaubalaeva.

Alates 1999. aastast suhteliselt stabiilsena püsinud rahvusvaheline reisiliiklus (keskmiselt 6,1 miljonit sõitjat aastas) elavnes 2004. aastal, mil sadamad teenindasid 6,9 miljonit sõitjat. 2005. aastal suurenes sõitjate arv 7,2 miljonini. Võrreldes 2000. aastaga oli laevaga sõitjaid 16% rohkem. Reisiliiklus Rootsi ja Eesti vahel on samal ajal kasvanud 68%.

Kaubavedu Eesti sadamate kaudu on 2000. aastaga võrreldes suurenenud 18%. 2005. aastal lastiti ja lossiti sadamates 47 miljonit tonni kaupa, 0,9 miljonit (2%) rohkem kui eelmisel aastal. Suurima osa sadamate kaubavedudest hõlmab Eestit transiidina läbiv naftatoodete väljavedu. 2005. aastal veeti transiidina välja 26 miljonit tonni naftatooteid, mis hõlmas sadamate kaubavedudest 55%.

Sõitjate arv Tallinna lennujaamas on kasvanud 2000. aastaga võrreldes 2,5 korda — 1,4 miljoni sõitjani.

Autoregistrikeskuse andmetel oli 2005. aasta lõpul liiklusregistris arvel 641 734 transpordivahendit, 49 906 liikurmasinat ja traktorihagist. Esmaselt registreeriti 2005. aastal 74 991 sõidukit — 60 629 sõiduauto, 7451 veoauto, 450 bussi, 1456 mootorratast ja 5005 haagist.

Tsiviilõhusõidukite riiklikus registris oli 2005. aasta lõpul registreeritud 106 mootoriga õhusõidukit (lennukit, väikelennukit ja helikopterit), Laevaregistris oli 123 merelaeva, 16 laevapereta prahitud laeva ja 28 siseveelaeva. Alates 2000. aastast on merelaevade arv kauba- ja kalalaevade vähenemise tõttu pidevalt kahanenud.

2005. aastal juhtus kokku 79 raudteeõnnetust, milles sai surma 21 ja viga 24 inimest. Raudteeülesõidul oli 24 rongi ja sõiduki kokkupõrget, hukkunu ei olnud. Oli 31 otsasõitu jalakäijatele, mille tagajärjel sai surma 21 inimest, 5 inimest rohkem kui 2004. aastal. Maanteedel registreeriti 2005. aastal 2336 inimkannatanuga liiklusõnnetust — 92 (4%) rohkem kui 2004. aastal. Liiklusõnnetustes hukkus 168 ja sai viga 3021 inimest. Sõiduki kokkupõrkel jalakäijaga hukkus 2005. aastal 46 ja sai viga 643 inimest. Eelnenud aastaga võrreldes suurenes joobes mootorsõidukijuhtide põhjustatud õnnetuste arv 8% Eesti laevadega juhtus 2005. aastal neli õnnetust. Eesti territoriaalvetes juhtus seitse laevaõnnetust, neist kuus välisriigi laevadega. Eesti lipu all sõitvate laevadega juhtus kolm õnnetust väljaspool Eesti territoriaalvesi. Eesti territooriumil juhtus kolm lennuõnnetust — üks purilennukiga, üks motodeltaplaaniga ja üks helikopteriga.

2005. aasta lõpus oli Eestis 33 303 kilomeetrit maanteid ja 4539 kilomeetrit tänavaid. 19 660 kilomeetrit oli muid teid, millest üle poole olid erateed. Raudteeliine oli 1486 kilomeetrit, millest avalikku raudteed 968 kilomeetrit. Elektrifitseeritud raudtee pikkus on kõigest 131,7 kilomeetrit — avalikust raudteest 13,6%. Eesti lennuteede pikkus oli 3030 meremiili. Siseveeteid oli 520 kilomeetrit, millest navigatsioonimärgistusega laevatitava osa pikkus oli 320 kilomeetrit.

Overview

The chapter presents transport statistics for 2000–2005. Data have been provided about passengers and goods carried by Estonian transport enterprises, about airports and seaports, vehicles that have been entered into the register as well as information about traffic accidents and the length of roads.

In 2005, 210 million passengers were carried by Estonian transport enterprises. Compared to 2004, the number of passengers decreased by 15 million. The decrease in the number of passengers in road and rail transport is over one fourth compared to 2000. At the same time the number of passengers carried by ships and aircraft has increased. In 2005, bus enterprises carried 140 million passengers. The number of bus passengers has significantly decreased, accounting for 73% of the level of 2000. On the other hand, the number of passenger car owners has increased rapidly during the last decade. At the end of 2005, 493,780 passenger cars were registered in the Estonian Motor Vehicles Registration Centre. According to the survey, 45% of households had a passenger car in personal usage, and 15% more than one car.

The transport of goods of Estonian transport enterprises has increased by one fifth compared to 2000. In 2005, 96 million tonnes of goods were carried. The majority of goods is transported by railways. Starting from 2000, the share of rail transport has accounted for 70–80%. In the 2000s, almost half of goods transported by railways were petroleum products. Starting from 2003, transport of goods by road transport enterprises has increased, its share was 28% of the total transport of goods in 2005.

International traffic through ports boomed in 2004, when 10% more vessels visited Estonian ports than in 2000–2003 as an average. In 2005, Estonian ports served 31,124 vessels, it is 756 vessels less than in 2004. 35% of vessels were Estonian and 65% foreign vessels. 10,805 vessels loaded with goods arrived in Estonian ports from abroad, and 13,136 loaded vessels left Estonian ports.

International passenger traffic through ports which had been relatively stable since 1999 (on an average 6.1 million passengers a year), quickened in 2004 when 6.9 million passengers were served in ports. In 2005 the number of passengers was 7.2 million. The passenger traffic through ports has increased by 16% compared to 2000. At the same time passenger traffic between Sweden and Estonia has increased by 68%.

Transport of goods through ports has been developing year by year and it has increased by 18% compared to 2000. In 2005, 47 million tonnes of goods were loaded and unloaded in Estonian ports — 0.9 million tonnes (2%) more than in 2004. Outgoing transit of petroleum products accounts for the largest share of transport of goods. In 2005, 26 million tonnes of petroleum products as transit were loaded in ports, which accounted for 55% of the total amount of goods loaded-unloaded in ports.

The number of passengers in Tallinn Airport has been growing year by year and it has increased by two and a half times compared to 2000. In 2005, there were 33,600 aircraft movements, 10,200 aircraft movements more than in 2000.

According to the data of the Estonian Motor Vehicles Registration Centre, there were 641,734 vehicles, 49,906 motor driven machines and tractor trailers registered at the end of 2005. At the same time in 2005 the number of first registrations of vehicles in Estonia was 74,991 — 60,629 passenger cars, 7,451 lorries, 450 buses, 1,456 motorcycles, 5,005 trailers.

At the end of 2005, the number of aircraft in the register was 106 (aircraft, small aircraft, helicopters). At the end of 2005, the Estonian Ship Register included 123 merchant ships, 16 bareboat chartered ships and 28 inland waterways ships. Starting from 2000, the number of ships has been decreasing, on account of merchant and fishing vessels.

In 2005, the number of railway traffic accidents in Estonia was 79, in which 21 persons were killed and 24 injured. In railway crossings there were 24 collisions with a train and a car, no persons were killed. In 2004 there were 31 collisions with pedestrians, as a result of which 21 persons were killed, 5 more than in 2004. Most accidents happened in Harju and Ida-Viru county. According to the Traffic Safety Department of the Estonian Road Administration, the number of registered casualties in the road traffic accidents during 2005 was 2,336 — 92 accidents (4%) more than in 2004. In Estonia there were 174 accidents, 12.5 persons were killed and 220 injured per 100,000 inhabitants. Since the beginning of the year, 168 persons were killed and 3,021 were injured in traffic accidents. 46 persons were killed and 643 injured in collisions with pedestrians and vehicles. Compared to 2004, the number of accidents caused by drunken drivers increased by 8% (427 accidents), in which 687 persons were killed or injured. In 2005, four accidents with Estonian ships were registered in the Estonian Maritime Administration. Seven ship accidents happened in Estonian territorial waters, of which six with foreign ships. There were three ship accidents with Estonian ships outside of Estonian territorial waters. According to the data of Estonian Civil Aviation Administration there were three aircraft accidents in Estonian territory in 2005. One of them happened with a sailplane, one with a powered hang glider and one with a helicopter.

At the end of 2005, the length of Estonian roads was 33,303 kilometres and the length of streets — 4,539 kilometres. 19,660 kilometres were other roads, of which more than half were private. The length of railways in Estonia was 1,486 kilometres, of which public railways accounted for 968 kilometres. The length of electrified railways was 131.7 kilometres — 13.6% of the public railways. The length of Estonian airlines was 3,030 sea miles. The total length of Estonian inland waterways was 520 kilometres, of which 320 kilometres were navigable.

Tabel 1 **Sõitjatevedu, 2000–2005**
 Table 1 *Passenger transport, 2000–2005*
 (miljonit sõitjat — million passenger)

Aasta Year	Maanteetransport (bussid)		Trammi- ja trollitransport <i>Electric transport</i>	Raudtee- transport <i>Railway transport</i>	Mere- transport <i>Sea transport</i>	Sisevee- transport <i>River transport</i>	Õhu- transport <i>Air transport</i>
	kokku <i>Road transport (buses) total</i>	linnasisene <i>urban</i>					
2000	188,1	154,0	80,0	7,3	4,8	0,0	0,3
2001	171,7	138,3	67,2	5,5	4,5	0,0	0,4
2002	171,1	135,2	70,8	5,2	4,8	0,0	0,4
2003	162,8	127,9	71,5	5,1	4,6	0,0	0,6
2004	149,6	114,2	63,7	5,3	5,4	0,0	1,0
2005	139,9	105,2	57,6	5,2	5,5	0,0	1,5

Tabel 2 **Sõitjakäive, 2000–2005**
 Table 2 *Passenger traffic volume, 2000–2005*
 (miljonit sõitjakilomeetrit — million passenger-kilometres)

Aasta Year	Maanteetransport (bussid)		Trammi- ja trollitransport <i>Electric transport</i>	Raudtee- transport <i>Railway transport</i>	Mere- transport <i>Sea transport</i>	Sisevee- transport <i>River transport</i>	Õhu- transport <i>Air transport</i>
	kokku <i>Road transport (buses) total</i>	linnasisene <i>urban</i>					
2000	2 630	701	267	263	455	0	303
2001	2 461	607	259	183	376	0	310
2002	2 330	591	273	177	420	0	355
2003	2 297	561	275	182	425	0	489
2004	2 469	511	245	193	556	0	725
2005	2 716	475	222	248	541	0	1 106

Tabel 3 **Kaubavedu, 2000–2005**
 Table 3 *Transport of goods, 2000–2005*
 (miljonit tonni — million tonnes)

Aasta Year	Maantee- transport <i>Road transport</i>	Raudteetransport		Mere- transport <i>Sea transport</i>	Sisevee- transport <i>River transport</i>	Õhu- transport <i>Air transport</i>
		kokku <i>Railway transport total</i>	avalik raudtee <i>public railway</i>			
2000	13,2	63,9	39,8	2,0	0,1	0,0
2001	14,1	64,7	39,0	1,5	-	0,0
2002	17,8	71,1	42,6	1,6	-	0,0
2003	27,1	65,6	42,5	1,3	-	0,0
2004	28,1	65,6	43,3	1,4	-	0,0
2005	27,3	68,2	44,9	0,8	-	0,0

Tabel 4 **Veosekäive, 2000–2005^a**
 Table 4 *Freight turnover, 2000–2005^a*
 (miljonit tonnkilomeetrit — million tonne-kilometres)

Aasta Year	Maantee- transport <i>Road transport</i>	Raudteetransport		Mere- transport <i>Sea transport</i>	Sisevee- transport <i>River transport</i>	Õhu- transport <i>Air transport</i>
		kokku <i>Railway transport total</i>	avalik raudtee <i>public railway</i>			
2000	3 932	8 102	7 789	4 304	1	5
2001	4 677	8 557	8 222	2 943	-	3
2002	4 387	9 697	9 330	1 958	-	5
2003	6 428	9 670	9 283	1 623	-	4
2004	6 837	10 488	9 567	1 927	-	3
2005	7 641	10 639	10 247	1 218	-	4

Tabel 5 **Raudteeveosed kaubagrupi järgi, 2000–2005**
 Table 5 **Freight carried by railway by group of goods, 2000–2005**
 (miljonit tonni — million tonnes)

Kaubagrupp	2000	2001	2002	2003	2004	2005	Group of goods
Teravili	1,0	0,2	1,8	1,0	0,2	0,3	Cereals
Puit, kork	1,3	1,4	1,6	1,3	1,7	2,2	Wood, cork
Kivisüsi, koks	0,7	1,5	1,4	3,2	2,8	4,3	Coal, coke
Põlevkivi	21,6	18,4	16,2	18,6	15,6	14,7	Oil shale
Naftatooted	27,9	30,0	35,5	34,6	30,5	35,7	Petroleum products
Rauamaak, raua- ja terasejätmed ning kõrgahjutolm	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	Iron ore, iron and steel waste, and blast furnace dust
Metalle sisaldavad tooted	1,3	0,7	0,5	0,6	1,0	0,9	Metal products
Tsement, lubi, valmis ehitusmaterjal	1,6	2,0	1,8	1,7	2,0	2,2	Cement, lime, manufactured building materials
Looduslikud ja keemilised väetised	2,4	3,0	3,3	2,8	2,9	3,1	Natural and chemical fertilizers
Muud kemikaalid, v.a kivisüsekemikaalid ja tõrv	0,9	0,8	0,6	0,6	0,6	0,9	Chemicals other than coal chemicals and tar
Muu	5,1	6,6	8,3	1,1	8,2	3,8	Other
KOKKU	63,9	64,7	71,1	65,6	65,6	68,2	TOTAL

Tabel 6 **Kauba- ja sõitjatevedu Tallinna lennujaama kaudu, 2000–2005**
 Table 6 **Freight and passenger traffic through Tallinn Airport, 2000–2005**

Aasta	Lennuoperatsioonid ^a	Teenindatud sihtpunktid	Lennuliinid	Sõitjad		Kaup (sisaldab ka postivedu), tonni
				kokku	siselendudel	
Year	Air operations ^a	Served destinations	Regular lines	Passengers total	on domestic flights	Freight (including mail), tonnes
2000	23 358	241	15	559 658	5 727	4 690
2001	23 633	260	16	573 493	5 232	4 544
2002	26 226	268	14	605 697	14 820	4 292
2003	25 294	270	14	715 859	16 159	5 080
2004	28 149	289	18	997 461	18 053	5 237
2005	33 610	343	23	1 401 059	23 213	9 937

^a Maandumine ja õhkutõusmine.

^a Arrivals and departures.

Tabel 7 **Laevaliiklus sadamate kaudu, 2000, 2002–2005**
 Table 7 **Shipping traffic through ports, 2000, 2002–2005**

Laevad riigi järgi (millise lipu all laev sõidab)	2000	2002	2003	2004	2005	Vessels by countries (under which flag the vessel sails)
Välismaalt saabunud laevad	14 159	14 742	14 561	15 893	15 540	Vessels coming from foreign countries
Eesti laevad	5 241	5 249	5 044	6 038	5 424	Estonian vessels
välisriigi laevad	8 918	9 448	9 517	9 855	10 116	foreign vessels
Soomest	1 846	2 113	1 961	2 149	2 380	from Finland
Rootsist	314	458	884	886	649	from Sweden
Saksamaalt	381	335	271	245	215	from Germany
Venemaalt	1 219	674	582	522	364	from Russia
mujalt	5 158	5 913	5 819	6 053	6 508	from other countries
Välismaale sõitnud laevad	14 229	14 751	14 543	15 987	15 584	Vessels going to foreign countries
Eesti laevad	5 233	5 246	5 036	6 037	5 426	Estonian vessels
välisriigi laevad	8 996	9 505	9 507	9 950	10 158	foreign vessels
Soome	1 851	2 100	1 952	2 145	2 375	to Finland
Rootsi	316	453	886	888	646	to Sweden
Saksamaale	382	338	270	250	219	to Germany
Venemaale	1 270	681	584	534	366	to Russia
mujale	5 177	5 933	5 815	6 133	6 552	to other countries

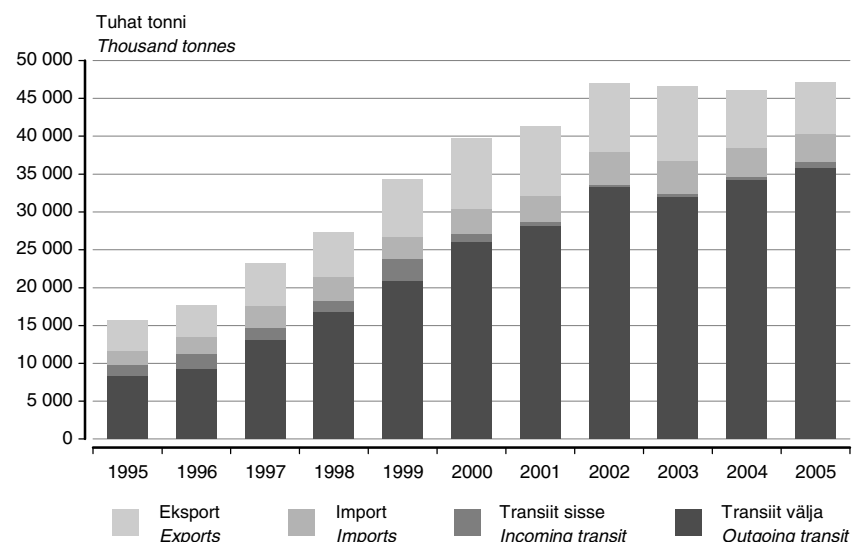
Tabel 8 **Rahvusvaheline reisiliiklus sadamate kaudu, 2000, 2002–2005**
 Table 8 *International passenger traffic through ports, 2000, 2002–2005*

Sõitjad	2000	2002	2003	2004	2005	Passengers
Välismaalt saabunud	3 508 897	3 519 706	3 417 491	3 622 012	3 760 531	Passengers coming from foreign countries
Rootsist	248 752	268 188	324 262	410 454	448 703	from Sweden
Soomest	3 130 149	3 095 922	2 907 717	3 015 650	3 052 264	from Finland
Saksamaalt mujalt	48 718	55 855	70 664	36 211	53 620	from Germany
	81 278	99 741	114 848	159 697	205 944	from other countries
Välismaalt ristluslaevaga saabunud	769 922	809 912	690 698	285 160	307 289	Cruise passengers coming from foreign countries
Välismaale sõitjad	2 682 937	2 646 571	2 663 855	3 318 566	3 431 528	Passengers going to foreign countries
Rootsi	230 827	227 114	250 510	338 216	358 650	to Sweden
Soomes	2 441 232	2 400 954	2 396 465	2 945 043	3 031 987	to Finland
Saksamaale mujale	9 954	16 644	16 682	12 267	12 542	to Germany
	924	1 859	198	23 040	28 349	to other countries
KOKKU	6 191 834	6 166 277	6 081 346	6 940 578	7 192 059	TOTAL

Tabel 9 **Kaubavedu sadamate kaudu, 2000–2005**
 Table 9 *Transport of goods through ports, 2000–2005*
 (tuhat tonni — thousand tonnes)

Aasta	Eksportkaup	Importkaup	Transiitkaup			Kokku
			kokku	välja	sisse	
Year	Export goods	Import goods	Transit goods total	outgoing	incoming	Total
2000	9 358	3 323	27 116	25 997	1 119	39 802
2001	9 158	3 524	28 632	28 201	431	41 317
2002	9 075	4 342	33 609	33 307	302	47 026
2003	9 910	4 391	32 298	32 013	285	46 671
2004	7 571	3 885	34 624	34 315	309	46 246
2005	6 794	3 644	36 667	35 856	811	47 115

Joonis 1 **Kaubavedu sadamate kaudu, 1995–2005**
 Joonis 1 *Transport of goods through ports, 1995–2005*

Tabel 10 **Kaubavedu sadamate kaudu kaubagrupi järgi, 2000, 2002–2005**
 Table 10 *Transport of goods through ports by group of goods, 2000, 2002–2005*
 (tuhat tonni — thousand tonnes)

Kaubagrupp	2000	2002	2003	2004	2005	Group of goods
Teravili	985	1 579	995	134	232	Cereals
Kartul, muu värske või külmutatud puu- ja köögivilid	-	-	-	-	-	Potatoes, other fresh or frozen fruit and vegetables
Puit, kork	4 879	4 227	4 226	3 810	3 265	Wood, cork
Tekstiilmaterjal, keemilised kiud, muu loomne ja taimne toormaterjal	11	30	23	21	20	Textiles, textile articles and man-made fibres, other than raw animal and vegetables material
Toiduained ja loomasööt	309	208	166	195	105	Foodstuffs and animal fodder
Õliseemned, -viljad ja rasvad	2	31	32	42	87	Oil seeds, industrial or medicinal plants and fats
Tahke mineraalkütus	781	1 664	2 692	2 842	4 420	Solid mineral fuels
Toornafta	3 533	6 965	7 956	7 039	2 581	Crude petroleum
Naftatooted	19 462	21 407	19 748	22 602	26 411	Petroleum products
Rauamaak, raua- ja terasejäätmelised ning kõrgahjutolm	581	315	379	643	785	Iron ore, iron and steel waste, and blast furnace dust
Mitteraudmetalli maagid ja jäägid	43	3	3	2	-	Non-ferrous ores and waste
Metalle sisaldavad tooted	1 096	255	555	981	590	Metal products
Tsement, lubi, valmis ehitusmaterjal	689	519	193	148	94	Cement, lime, manufactured building materials
Toor- ja töödeldud mineraalid	460	962	973	1 068	1 167	Crude and manufactured minerals
Looduslikud ja keemilised väetised	1 762	2 751	2 228	2 613	2 748	Natural and chemical fertilizers
Kivisöekemikaalid, tõrv	163	-	2	-	1	Coal chemicals, tar
Muud kemikaalid, v.a kivisöekemikaalid ja tõrv	7	8	11	82	261	Chemicals other than coal chemicals and tar
Paberimass ja -jäätmelised	41	15	13	1	2	Paper pulp and waste paper
Transpordivahendid, masinad, aparaadid, mootorid ja nende osad	412	582	497	47	70	Transport equipment, machinery, apparatus, engines and parts thereof
Metalltooted	34	35	50	50	73	Manufactures of metal
Klaas, klaas- ja keraamikatooted	-	4	-	2	4	Glass, glassware, ceramic products
Nahk- ja tekstiilitooted, rõivad jm tooted	19	8	6	5	22	Leather, textile, clothing, other manufactured articles
Mitmesugused tooted	136	223	47	35	49	Miscellaneous articles
Konteinerikaup	755	959	1 077	1 011	1 119	Container goods
Treilerikaup	3 642	4 276	4 800	2 873	3 010	Goods on trailers
KOKKU	39 802	47 026	46 671	46 246	47 116	TOTAL

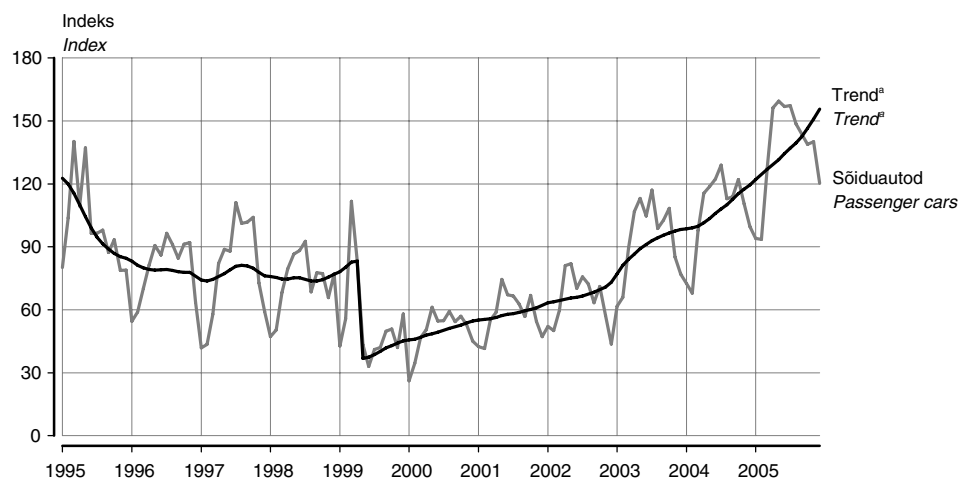
Tabel 11 **Sõidukid registris, 2000–2005**
 Table 11 **Vehicles, 2000–2005**
 (aasta lõpus, tuhat — at end-year, thousands)

Aasta Year	Sõiduaudod Passenger cars	Bussid Buses	Veoaudod Lorries	Mootorrattad Motorcycles	Haagised Trailers
2000	463,9	6,1	82,1	6,7	37,5
2001 ^a	407,3	5,5	80,5	6,8	36,8
2002	400,7	5,3	80,2	7,3	37,4
2003	434,0	5,4	83,4	8,1	39,9
2004	471,2	5,3	85,7	9,1	42,7
2005	493,8	5,2	86,2	10,2	46,3

^a Eesti Riikliku Autoregistrikeskuse andmebaasi korrastamisel jäeti välja 1. juuliks 2001 ümberregistreerimata autod.

^a Excluding vehicles that had not been re-registered in the Estonian Motor Vehicle Registration Centre by 1 July 2001.

Joonis 2 **Esmaselt registreeritud sõiduaudod, 1995–2005**
 Joonis 2 **First registrations of passenger cars, 1995–2005**
 (1995 = 100)

^a Trend — aegrea pikaajaline arengusuund.

^a Trend — the long-term general development of time series.

1999. aasta 1. aprillil jõustus mootorsõidukiaktsiisi seaduse muutmise seadus, mis suurendas aktsiisimäära. Seadus muudeti leebemaks 1. juulist 1999, mil sõidukeid hakati jälle enam arvele võtma.

The Motor Vehicle Excise Duty Act Amendment Act was entered into force on 1 April 1999 and increased the excise duty. The regulation was modified in 1 July 1999 when the number of first registrations started to grow again.

Tabel 12 **Esmaselt registreeritud uued sõidukid, 2000–2005**
 Table 12 **New vehicles registered for the first time, 2000–2005**

Aasta Year	Sõiduaudod		Bussid		Veoaudod	
	kokku	erasõidukid	kokku	erasõidukid	kokku	erasõidukid
	Passenger cars total	private	Buses total	private	Lorries total	private
2000	10 240	1 363	61	-	1 746	23
2001	12 822	1 626	90	-	2 088	29
2002	14 701	1 746	89	-	2 411	24
2003	15 824	1 800	110	-	2 847	28
2004	16 514	1 814	58	1	3 012	24
2005	19 643	1 673	96	1	3 775	23

Tabel 13 **Liikurmasinad ja traktorihaagised, 2001–2005**
 Table 13 **Motor driven machines and tractor (semi-)trailers, 2001–2005**
 (aasta lõpus — at end-year)

	2001	2002	2003	2004	2005	
Traktorid	52 441	36 072	36 697	37 178	32 281	Tractors
eravaldues	36 382	23 362	23 792	24 030	21 161	private
registreeritud vaadeldaval aastal uued	469 324	711 403	783 493	850 463	811 625	registered during the reference year new
Ekskavaatorid	2 809	2 589	2 762	2 857	2 885	Excavators
eravaldues	739	684	730	769	320	private
registreeritud vaadeldaval aastal uued	93 62	197 134	210 169	146 120	195 174	registered during the reference year new
Traktorihaagised	14 920	11 702	11 835	11 803	11 020	Tractor (semi-)trailers
eravaldues	6 286	4 898	4 986	5 092	4 793	private
registreeritud vaadeldaval aastal uued	93 35	123 55	188 72	325 131	355 290	registered during the reference year new

Tabel 14 **Õhusõidukid registris, 2003-2005**
 Table 14 **Aircraft in the register, 2003-2005**

Õhusõiduki tüüp	2003	2004	2005	Type of aircraft
KOKKU	145	145	153	TOTAL
Lennukid	25	25	33	Aircraft
Väikelennukid	72	69	68	Small aircraft
Helikopterid	6	6	5	Helicopters
Õhupallid	4	4	4	Free balloons
Purilennukid	28	28	28	Sailplanes
Motodeltaplaanid	10	13	15	Powered hang gliders

Tabel 15 **Laevad registris, 2005^a**
 Table 15 **Ships in the register, 2005^a**
 (aasta lõpus — at end-year)

Laevad	Arv Number	Kogu- mahutavus Gross tonnage	Puhas- mahutavus Net tonnage	Dedveit, ^b tonni Deadweight, ^b tonnes	Ships
Laevaregistrisse kantud laevad	123	96 138	34 415	58 474	Entered in the Register of Ships
reisilaevad	19	44 481	13 945	9 779	passenger ships
kaubalaevad	11	16 213	7 776	20 301	merchant ships
kalalaevad	51	18 366	5 693	8 307	fishing vessels
tehnilised ja abilaevad	42	17 078	7 001	20 087	technical and auxiliary ships
Laevapereta prahitud laevade registrisse kantud laevad ^c	16	196 478	94 326	40 971	Entered in the register of bareboat chartered ships ^c
reisilaevad	13	189 651	91 258	32 229	passenger ships
kaubalaevad	3	6 827	3 068	8742	merchant ships

^a Vähemalt 100-tonnise kogumahutavusega laevad.

^b Laeva vabapardamärgi suvise süvisejooneni koormatud laeval lasti, varude, kütuse, sõitjate ja laevapere kogumass tonnides.

^c Prahtimine — laeva rentimine.

^a Ships with gross tonnage of 100 tonnes and more.

^b The weight in tonnes of cargo, stores, fuel, passengers and crew carried by the ship when loaded to her maximum summer loadline.

^c Freightage — renting of ship.

Tabel 16 **Trammid ja trollid, 2000–2005**
 Table 16 *Trams and trolley buses, 2000–2005*
 (aasta lõpus — at end-year)

Aasta Year	Tramm			Troll		
	ekspluateritava trammitee pikkus, km	reisi- vagonid	sõitjad (tinglikult), mln ^a	Ekspluateri- tava trolliliini pikkus, km	trollid	sõitjad (tinglikult), mln ^a
	<i>Tram</i> length of tram- lines, km	<i>passenger</i> carriages	<i>conventional</i> number of <i>passenger</i> trips, millions ^a	<i>Trolley bus</i> length of trolley bus lines, km	<i>trolley</i> buses	<i>conventional</i> number of <i>passenger</i> trips, millions ^a
2000	39	125	34,9	76,1	137	45,1
2001	39	121	29,2	76,1	126	38,0
2002	39	116	30,8	76,5	127	40,0
2003	39	113	31,1	76,5	129	40,4
2004	39	104	27,8	76,5	129	35,9
2005	39	89	25,1	76,5	125	32,5

^a Ühe kuukaardi kohta arvestatakse 75 sõitu.

^a 75 passenger trips are registered per monthly travel card.

Tabel 17 **Avalik raudtee, 2000–2005**
 Table 17 *Public railway, 2000–2005*
 (aasta lõpus — at end-year)

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	
Raudteejaamad	78	81	79	76	74	73	<i>Railway stations</i>
kasutusel veoste veoks	45	45	45	43	43	44	<i>for freight traffic</i>
kasutusel sõitjate veoks	74	71	69	71	64	68	<i>for passenger</i> <i>traffic</i>
Peatuskohad	87	55	56	89	69	67	<i>Unmanned</i> <i>stopping-places</i>
Raudteeüle- sõidukohad	276	269	269	271	266	263	<i>Level crossings</i>
valvatavad	34	30	32	25	30	10	<i>under watch</i>
Vedurid	111	114	166	173	113	133	<i>Locomotives</i>
diiselvedurid	108	111	166	173	113	133	<i>diesel locomotives</i>
Elektrimootorrongid	...	36	-	31	27	23	<i>Electric powered</i> <i>trains</i>
Diiselmootorrongid	25	25	23	21	21	21	<i>Diesel powered</i> <i>trains</i>
Reisivagonid	132	339	260	266	152	247	<i>Passenger</i> <i>carriages</i>
elektrimootorrongi- vagonid	...	69	65	63	55	47	<i>electric powered</i>
diiselmootorrongi- vagonid	39	40	36	32	32	32	<i>diesel powered</i>
Kaubavagonid	4 154	3 562	3 448	3 748	3 533	6 092	<i>Freight carriages</i>

Tabel 18 **Liiklusõnnetused, 2000–2005**
 Table 18 *Road traffic accidents, 2000–2005*

Aasta Year	Liiklusõnnetused Road traffic accidents	Hukkunud ^a Persons killed ^a	Vigasaanud Persons injured
2000	1 504	204	1 843
2001	1 888	199	2 443
2002	2 164	223	2 868
2003	1 931	164	2 539
2004	2 244	170	2 875
2005	2 342	168	3 028

^a Hukkunu on inimene, kes suri liiklusõnnetuse sündmuskohal või liiklusõnnetuses saadud vigastuse tõttu 30 päeva jooksul pärast liiklusõnnetust.

^a *Persons killed are persons who died at the place of the traffic accident immediately or within 30 days following the traffic accident because of an injury received in the traffic accident.*

Tabel 19 **Liiklusteede pikkus, 2000–2005**
 Table 19 *Length of transport routes, 2000–2005*
 (aasta lõpus, km — at end-year, km)

Aasta Year	Maanteed, üldpikkus		Avalik raudtee, eksploatatsiooniline pikkus		Laevatatavad siseveed Navigable inland waterways
	riigimaanteed		elektrifitseeritud		
	Roads, total length		Public railways, length of lines operated		
	public roads		electrified		
2000	33 256	16 433	968	132	320
2001	33 258	16 434	967	131	320
2002	33 120	16 442	963	131	320
2003	33 753	16 452	967	131	320
2004	33 604	16 459	971	131	320
2005	33 303	16 470	968	131	320

Tabel 20 **Jaotustorustik, 2003–2005**
 Table 20 *Pipelines, 2003–2005*
 (kilomeetrit — kilometres)

Aasta Year	Jaotustorustiku pikkus kokku Total length of pipelines	Jaotustorustik kategooria järgi ^a of which by category ^a			
		A-kategooria category A	B-kategooria category B	C-kategooria category C	D-kategooria category D
2003	2 148	532	588	208	820
2004	2 175	537	629	179	830
2005	2 194	546	638	180	830

^a A-kategooria jaotustorustik: töö rõhk on kuni 0,01 baari.

B-kategooria jaotustorustik: töö rõhk on 0,01–5 baari.

C-kategooria jaotustorustik: töö rõhk on 5–16 baari.

D-kategooria jaotustorustik: töö rõhk on üle 16 baari.

^a *Pipelines of category A: working pressure is up to 0.01 bars.*

Pipelines of category B: working pressure is 0.01–5 bars.

Pipelines of category C: working pressure is 5–16 bars.

Pipelines of category D: working pressure is more than 16 bars.

Mõisted

Sõitjakäive	Sõitjate veol tehtud töö maht, mida mõõdetakse sõitjakilomeetrites. Ühele sõitjakilomeetrile vastab ühe sõitja vedu ühe kilomeetri kaugusele.
Transiitvedu	Kauba peale- ja mahalaadimise riik on välisriik. Eesti on transiitriik. Transiitkaubaks loetakse ka riigipiiril raudteetranspordivahendilt teisele transpordiliigile või teiselt transpordiliigilt raudteetranspordivahendile laaditud kaupa.
Veosekäive	Kaubaveol tehtud töö maht, mida mõõdetakse tonnkilomeetrites. Ühele tonnkilomeetrile vastab ühe tonni kauba vedu ühe kilomeetri kaugusele.

Metoodika

Kaubad on klassifitseeritud transpordistatistika kaubagruppide klassifikaatori järgi, mille aluseks on Euroopa Liidu transpordistatistika standardne kaupade klassifikaator (NST/R). See on kättesaadav Statistikaameti veebilehe www.stat.ee rubriigist "Klassifikaatorid".

Üldkogumisse kuuluvad tegutsevad transpordiettevõtted, mis on kantud äriregistri baasil moodustatud majanduslikult aktiivsete üksuste statistilisse registrisse.

Transpordistatistikas rakendatakse kõikset vaatlust ettevõtete puhul, mille põhitegevusala on raudtee-, vee- ja õhutransport, sadamate ja lennujaamade töö ning sõitjatevedu teedel. Maanteetranspordistatistika kaubaveo andmeid kogutakse kõikidelt ettevõtetest, kus on 20 või enam tööga hõivatut. Ülejäänud ettevõtete hulgast on tehtud lihtne juhuslik valik.

Valikuliselt kogutud andmete põhjal arvutatakse üldkogumi näitajate hinnanguline suurus.

Kirjandust

Eesti piirkondlik statistika. 2004. *Regional Statistics of Estonia*. Aastakogumik. E-väljaanne.

Eesti Statistika. 2005. *Estonian Statistics*. Kuukiri, nr 1–12.

Eesti Statistika Kuukiri. 2006. *Monthly Bulletin of Estonian Statistics*, nr 1–6.

Transport. Side. 2005. *Transport. Communications*. Aastakogumik. Tallinn, 2006.

Definitions

Freight turnover	<i>The volume of work done in transporting goods and measured in tonne-kilometres. One tonne-kilometre is the transport of one tonne of goods across a distance of one kilometre.</i>
Passenger traffic volume	<i>The volume of work done in transporting passengers and measured in passenger-kilometres. One passenger-kilometre is the transport of one person across a distance of one kilometre.</i>
Transit	<i>The country of loading and unloading of goods is foreign country. Estonia is a transit country. Transit is also goods loaded/unloaded at the frontier of the country onto/from another mode of transport.</i>

Methodology

Goods are classified according to Goods Classification of Transport Statistics, which is based on Standard Goods Classification for Transport Statistics/Revised (NST/R). The classification is in website of Statistics Estonia in address www.stat.ee by heading "Classifications".

The survey population consists of economically active transport enterprises which have been included into the statistical register of economically active unit.

Complete enumeration is applied in the case of enterprises whose main activities are railway transport, water and air transport services as well as passenger transport by road. Also sea and airports are included. In transport of goods by road all enterprises with 20 or more employees are enumerated completely. The rest of enterprises have been sampled.

Population totals are estimated on the basis of the sample data.

Publications

Eesti piirkondlik statistika. 2004. *Regional Statistics of Estonia. Yearbook. E-publication.*

Eesti Statistika. 2005. *Estonian Statistics. Monthly bulletin, Nos 1–12.*

Eesti Statistika Kuukiri. 2006. *Monthly Bulletin of Estonian Statistics, Nos 1–6.*

Transport. Side. 2005. *Transport. Communications. Yearbook. Tallinn, 2006.*

SIDE

Tabel 1	Postiteenused, 1990, 1995, 2001–2005	408
Tabel 2	Telekommunikatsiooniteenused, 1990, 1995, 2001–2005	408
Diagramm 1	Kõnede kestus, 2002–2005	409
Tabel 3	Kõned püsivõrgus ja telegrammid, 1999–2005	409
Tabel 4	Kõned mobiiltelefonivõrgus, 2002–2005	409

COMMUNICATIONS

Table 1	Postal services, 1990, 1995, 2001–2005	408
Table 2	Telecommunication services, 1990, 1995, 2001–2005	408
Diagram 1	Duration of calls, 2002–2005	409
Table 3	Calls in permanent network and telegrams, 1999–2005	409
Table 4	Calls in mobile phone network, 2002–2005	409

Ülevaade

Peatükk käsitleb 1990.–2005. aasta sidestatistikat. Esitatakse andmeid Eesti telekommunikatsiooni- ja postiteenuste kohta.

2005. aastal saadeti 57,2 miljonit kirja ja toimetati kätte 71,7 miljonit perioodikaväljaannet. Kirjade lähetamine vähenes aastal 1992 seoses postiteenuste tariifide tõusuga. Ajavahemikul 1997–2002 kirjade lähetamine aeglaselt suurenes, kuid kolmel viimasel aastal on olnud langustendentsis. Perioodikaväljaannete kättetoimetamine on püsinud aastail 2002–2005 stabiilselt samal tasemel.

Mobiiltelefonivõrgu klientide tihedus 100 elaniku kohta suurenes 2005. aasta jooksul 107%-ni eelmise aasta 93%-ga võrreldes. Klientideks loeti lepingulised kliendid ja kõik aktiivsed kõnekaardi kasutajad. Kõnekaardi kasutajate arv kasvas 2005. aastal eelmise aastaga võrreldes 40%. Klientide suurenenud arv põhjustas ka mobiiltelefonivõrgus algatatud kõneminutite kasvutendentsi. Kõnede kestus mobiiltelefonivõrgus ületas 2005. aastal kõnede kestuse püsivõrgus. Kiiresti kasvas ka lühisõnumite saatmine, neid saadeti eelmise aastaga võrreldes 29% rohkem.

Kaabeltelevisiooni kliente oli 2005. aastal 210 000, neljandik neist olid ka Interneti kaabelmodemi kliendid.

ADSL-liine oli 2005. aastal 101 543 (2004. aastal 78 765). Aastatel 2001–2005 suurenes nende liinide arv kiiresti. Võrreldes 2001. aastaga on ADSL-liinide arv kuuekordistunud, võrreldes 2004. aastaga oli ADSL-liine kolmandik rohkem.

Overview

The chapter provides communication statistics for 1990–2005. Data have been presented on postal and telecommunication services of Estonia.

In 2004, 57.2 million letters were sent and 71.7 million periodicals were delivered. Sending of letters decreased in 1992 due to the increase of the post tariffs. In 1997–2002, sending of letters increased slowly, but during the last three years a falling trend could be observed.

The delivery of periodicals has been stable on the same level during 2002–2005.

In 2005 there were 107% mobile subscriptions per 100 inhabitants (in 2004, 93% per 100 inhabitants). It should be noted that subscriptions include contractual mobile phone customers and active prepaid card users. In 2005 compared to 2004, the number of prepaid

card users increased 40%. The increase of subscriptions in the mobile network caused the increase in the duration of calls. In 2005, the duration of calls in mobile network surpassed the duration of calls in permanent network. Sending of short messages also increased rapidly, 29% more short messages were sent compared to the previous year.

In 2005 the number of cable-TV users was 210,000. A quarter of them were also Internet cable modem clients.

In 2005, the total number of ADSL lines was 101,543 (in 2004 — 78,765). The number of ADSL lines has increased rapidly. Compared to 2001 the number of ADSL lines has increased six times and compared to 2004 by one third.

Tabel 1 **Postiteenused, 1990, 1995, 2001–2005**
Table 1 *Postal services, 1990, 1995, 2001–2005*

	1990	1995	2001	2002	2003	2004	2005	
Lähetatud, mln:								Outgoing, millions
kirikorrespondents	72,9	31,8	71,3	78,2	70,3	59,0	57,2	letters
postipakid	0,8	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	packages
Käetetoimetatud	372,1	71,7	70,3	72,4	71,3	73,6	71,7	Delivered
periodika-								periodicals,
väljaanded, mln								millions
Väljamakstud	5,3	5,6	4,4	4,2	3,6	2,9	2,6	Paid pensions
pensionid ja								and benefits,
toetused, mln								millions
Väljasaadetud	...	0,5	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1	Postal money
rahakaardid, mln								orders, millions
Postkontorid	604	561	446	426	395	395	389	Post offices
Peapostkontorid	17	17	17	17	17	12	12	Main post offices
Tühjendatavad	4 766	3 789	3 509	3 680	3 735	3 741	3 785	Emptiable post
postkastid								boxes

Tabel 2 **Telekommunikatsiooniteenused, 1990, 1995, 2001–2005**
Table 2 *Telecommunication services, 1990, 1995, 2001–2005*

	1990	1995	2001	2002	2003	2004	2005	
Põhitelefoniiniid, tuhat	363 ^a	412	512	477	464	462	455	Basic telephone lines, thousands
linnatelefonivõrgus	281 ^a	328	416	377	369	373	369	in urban areas
maatelefonivõrgus	82 ^a	84	96	99	95	89	86	in rural areas
Erakliente teenindatavad liinid, tuhat	223 ^a	313	397	359	342	343	326	Private telephone lines, thousands
Kaarditaksosfonid	3 029	2 241	2 531	2 466	2 348	2 268	2 112	Public phones
Mobiiltelefonivõrgu kliendid, tuhat	-	30,5	738,7	882,3	1 050,2	1 257,2	1 444,3	Mobile network users, thousands
lepingulised kliendid	-	...	...	...	...	...	820	contractual mobile phone customers, thousands
ettemaksukaardi (kõnekaardi) kasutajad	-	...	...	...	...	444,6	624,3	prepaid card users, thousands
Kaabel-TV kliendid, tuhat	-	33	137	150	152	203	210	Cable-TV users, thousands
Interneti kaabelmodemi kliendid	-	...	...	...	24	52	52	Internet connection users
Telefoniini kaudu Interneti-ühenduse kliendid, tuhat	-	...	...	...	100	93	155	Internet connection by telephone lines users, thousands
püsiühenduse kliendid	-	...	...	...	52	70	142	dial up connection users
sissehelistamis-teenuse kliendid	-	...	...	...	33	23	13	modem connection users
ISDN-liinid ^b	-	...	46 358	45 589	47 758	48 114	50 846	ISDN lines ^b
ADSL-liinid ^c	-	-	17 210	31 177	51 738	78 765	101 543	ADSL lines ^c

^a Telefoniaparaadid.

^b Integreeritud sideteenuste digitaalvõrk.

^c Asümmeetriline digitaalne abonentiin.

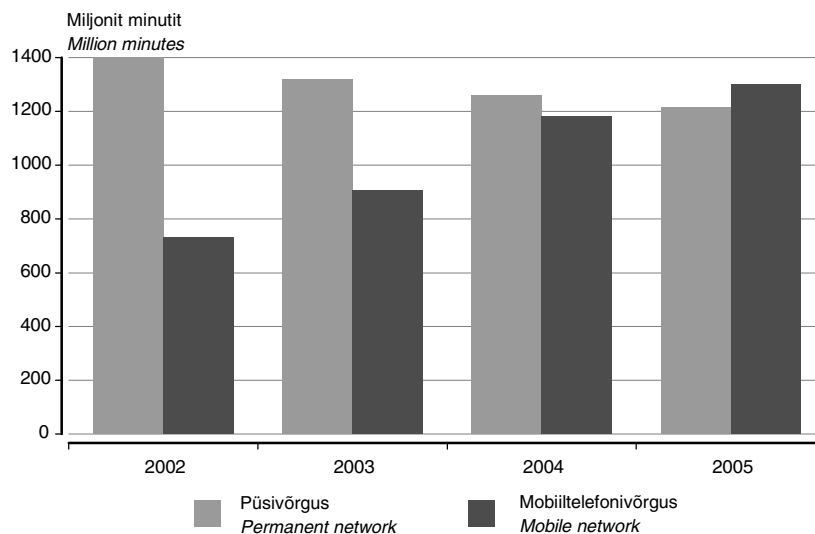
^a Telephones.

^b Integrated Services Digital Network.

^c Asymmetric Digital Subscriber Line.

Diagramm 1 **Kõnede kestus, 2002–2005**
 Diagram 1 *Duration of calls, 2002–2005*
 (miljonit minutit — million minutes)

Tabel 3 **Kõned püsivõrgus ja telegrammid, 1999–2005**
 Table 3 *Calls in permanent network and telegrams, 1999–2005*

	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	
Riigisisesed kõned, mln	...	695,1	619,3	492,1	444,4	361,4	325,0	Domestic calls, millions
soodustariifiga	...	260,0	198,5	144,3	136,3	101,8	94,1	cheap rate
öötariifiga	...	...	12,7	14,3	14,0	4,8	5,1	night rate
Rahvusvahelised kõned, mln	...	...	...	19,8	26,4	39,9	38,8	International calls, millions
väljaläinud	20,0	31,1	15,5	...	20,4	21,2	20,7	outgoing
sissetulnud	...	...	...	...	6,0	18,7	18,2	incoming
Kõned mobiiltelefonivõrku, mln	...	...	80,8	89,9	84,7	84,3	73,0	Calls into mobile network, millions
Dial-up-kõned, mln	...	...	53,5	33,6	19,5	9,7	5,9	Dial-up calls, millions
Telegrammid, tuhat	121	56	40	23	18	13	13	Telegrams, thousands
välismaale	66	36	25	20	17	12	11	to foreign countries

Tabel 4 **Kõned mobiiltelefonivõrgus, 2002–2005**
 Table 4 *Calls in mobile phone network, 2002–2005*
 (miljonit — million)

	2002	2003	2004	2005	
Kokku	823,3	970,0	1 280,1	1 290,7	Total, millions
Kõned Eesti mobiiltelefonivõrkudesse	665,4	772,8	1 055,8	1 021,8	Calls into Estonian mobile networks
võrgusisesed	...	464,2	680,2	601,2	inside one mobile network
teistesse telefonivõrkudesse	...	308,6	375,6	420,6	into other mobile networks
Kõned püsivõrku	62,7	69,1	70,1	71,1	Calls into permanent network
Kõned Eestist välismaale	7,6	9,3	12,1	14,7	Calls to foreign countries
Kõned välismaalt Eestisse	...	14,6	15,9	20,3	Calls from foreign countries
Kõned välismaal	12,2	9,9	13,8	18,0	Calls in foreign countries
Lühisõnumid	75,4	94,3	112,4	144,8	Short messages
SMS	...	...	...	143,7	SMS
MMS	...	...	...	1,1	MMS

Mõisted

ADSL
(*Asymmetric Digital Subscriber Line*)

Asümmeetriline digitaalne abonentliin; tehnoloogia, mis võimaldab tavalise telefoniliini kaudu edastada andmeid kiirusega 1,6–6,0 Mb/s, olenevalt info liikumise suunast.

ISDN
(*Integrated Services Digital Network*)

Integreeritud teenuste digitaalvõrk; rahvusvaheline sidestandard mitme andmevoos (heli, pilt jm) samaaegselt edastamiseks telefoniliinide kaudu.

Metoodika

Sidestatistika iseloomustab kõiki ettevõtteid, mille põhitegevusala on posti- ja kulleriteenistus või telekommunikatsioon ja kaugside.

Küsitletakse kõiki ettevõtteid, mille põhitegevusala on posti- või telekommunikatsiooni-teenused.

1994. aastal muutus postiteenuste andmete esitus — lähetatud perioodikaväljaannete asemel kogutakse nüüd andmeid kättetoimetatud perioodikaväljaannete kohta.

Alates 1995. aastast kogutakse andmeid põhitelefoniliinide kohta, varem koguti neid põhi-telefoniparaatide kohta.

Kirjandust

Eesti piirkondlik statistika. 2004. *Regional Statistics of Estonia*. Aastakogumik. E-väljaanne.

Eesti Statistika. 2005. *Estonian Statistics*. Kuukiri, nr 1–12.

Eesti Statistika Kuukiri. 2006. *Monthly Bulletin of Estonian Statistics*, nr 1–6.

Transport. Side. 2005. *Transport. Communications*. Aastakogumik. Tallinn, 2006.

Definitions

ADSL
(*Asymmetric Digital Subscriber Line*)

A new modem technology that converts existing twisted-pair telephone lines into access paths for high-speed communications of various sorts (1.6–6.0 Mb/s). In other words it allows to surf the Web and talk on the phone at the same time.

ISDN
(*Integrated Services Digital Network*)

Comprises digital telephony and data-transport services offered by regional telephone carriers. ISDN involves the digitization of the telephone network, which permits voice, data, text, graphics, music, video, and other source material to be transmitted over existing telephone wires.

Methodology

Communication statistics cover all enterprises whose main activities include postal, courier and telecommunication services.

Enterprises whose main activities are postal or telecommunication services are enumerated completely.

The presented reports on postal services changed in 1994 — instead of the data about sent periodicals, data are now collected about delivered periodicals.

Starting from 1995 the data are collected about main telephone lines in operation (previously, the data included main telephones).

Publications

Eesti piirkondlik statistika. 2004. *Regional Statistics of Estonia*. Yearbook. E-publication.

Eesti Statistika. 2005. *Estonian Statistics*. Monthly bulletin, Nos 1–12.

Eesti Statistika Kuukiri. 2006. *Monthly Bulletin of Estonian Statistics*, Nos 1–6.

Transport. Side. 2005. *Transport. Communications*. Yearbook. Tallinn, 2006.

INFOTEHNOLOOGIA

Tabel 1	Arvutid ettevõtte tegevusala ning tööga hõivatute järgi, 2004, 2005.....	415
Diagramm 1	Interneti-ühenduse liik, 2003–2005	415
Tabel 2	Ettevõtetes kasutatavad infotehnoloogia- ja kommunikatsioonisüsteemid, 2004, 2005.....	416
Tabel 3	Ettevõtetes kasutatavad turvameetmed, 2004, 2005.....	416
Tabel 4	Interneti kasutamise eesmärgid ettevõtetes, 2004, 2005.....	416
Tabel 5	Arvutid, Internet ja e-kaubandus ettevõtetes, 2004, 2005.....	417
Tabel 6	Infotehnoloogiaseadmete olemasolu leibkonnas, 2005	417
Diagramm 2	Interneti mitteomamise põhjused leibkonnas, 2005	418
Tabel 7	Arvuti ja Interneti kasutamine soo ja vanuse järgi, 2005.....	418
Tabel 8	Arvuti kasutamise koht soo ja vanuse järgi, 2005	418
Tabel 9	Interneti kasutamise koht soo ja vanuse järgi, 2005	419
Tabel 10	Interneti kasutamise eesmärgid, 2005	419
Tabel 11	Oskus kasutada Internetiga seotud tegevusi soo ja vanuse järgi, 2005	420

INFORMATION TECHNOLOGY

Table 1	Computers by NACE Rev. 1 and persons employed, 2004, 2005.....	415
Diagram 1	Internet connection types, 2003–2005	415
Table 2	IT- and communication systems in enterprises, 2004, 2005.....	416
Table 3	Security measures in enterprises, 2004, 2005.....	416
Table 4	Purposes of using Internet in enterprises, 2004, 2005.....	416
Table 5	Computers, Internet and e-commerce in enterprises.....	417
Table 6	Information and communication facilities in households, 2005.....	417
Diagram 2	Households by type of reasons for not having Internet at home, 2005	418
Table 7	Use of computers and Internet by sex and age, 2005	418
Table 8	Location of using computers by sex and age, 2005.....	418
Table 9	Location of using Internet by sex and age, 2005	419
Table 10	Purposes of using Internet, 2005.....	419
Table 11	Skills of using Internet related activities by sex and age, 2005.....	420

Ülevaade

Peatükk esitab 2004. ja 2005. aasta infotehnoloogiastatistikat nii ettevõtete kui ka leibkondade koha.

2005. aastal kasutas igapäevatoos arvuteid 91,4% ettevõtetest. Kõige rohkem arvuteid oli nende tegevusalade ettevõtetes, kus domineerivad suuretegevõtted: postside- ja telekommunikatsioon (keskmiselt 173 arvutit ettevõttes) ning elektrienergia-, gaasi- ja veevarustus (35). Tegevusala eripära tõttu oli arvuteid palju ka arvutiteeninduse tegevusalal (50).

Ettevõttes oli keskmiselt 12 arvutit, neist 11 Interneti-ühendusega. Ettevõtted kasutasid Interneti peamiselt info otsimiseks ja pangateenuste tarbimiseks.

Ka ettevõtete suhtlemisel töövõtjatega on üha suurem osa Internetil. Info edastamise ja töötlemise võimaluste kasvades on suurenenud kaugtöötajate ehk telemaatikute osatähtsus. Telemaatikud töötavad kodus ja suhtlevad muu maailmaga andmesidevõrgu vahendusel. Selliseid töötajaid oli 18%-l ettevõtetest.

Veebileht oli 51%-l ettevõtetest, nendest rohkem kui pooltel oli seal ka võrkeelset infot. 30%-l ettevõtetest oli olemas intranet ehk sisevõrk (kasutamiseks ettevõtte töötajatele) ning 8%-l extranet ehk suhtevõrk (ligipääs ka valitud väliskasutajatele).

Enim oli levinud Interneti ADSL- ja SDSL-püsiühendus, mis oli Interneti-ühendusega ettevõtetest kahel kolmandikul. Nende püsiühenduste populaarsus on aasta-aastalt kasvanud. Seetõttu on vähenenud sissehelistamisteenust kasutavate ettevõtete arv, mis 2005. aastal langes 12%-ni. Stabiilseks on jäänud nende ettevõtete arv, kes kasutasid Interneti

püsiühendust ISDN-liini kaudu (17%). Juhtmeta Interneti-ühendust kasutas Interneti omavatest ettevõtetest 9% ning püsiühendust kaabel-TV kaudu 5%.

Enamik ettevõtteid kasutas Interneti info otsimiseks ja pankadega arveldamiseks. Veerand ettevõtetest tegeles digitaaltoodete vastuvõtuga (telliti muusikat, videoid, mängu, arvutiprogramme ning loeti online-ajalehti) ja kasutas Interneti koolituse eesmärgil.

2004. aastal soetas Interneti vahendusel tooteid või teenuseid 22% ettevõttest. Veebis asuva vormi abil võttis tellimusi vastu 7% ettevõttest.

Et turvalisus muutub aina olulisemaks, rakendatakse selle tagamiseks mitmeid turvameetmeid. 2005. aastal täiustas või moderniseeris turvameetmeid rohkem kui poole ettevõttest. Andmebaase ja arvutivõrke on vaja kaitsta volitamata juurdepääsu eest, kuid kasutajale tuleb tagada juurdepääs talle ette nähtud andmetele. 80% ettevõttest kasutas viirusekontrolli või -tõrje tarkvara, 49%-l ettevõttest oli tulemüür ning 20%-l turvaserver. Digitaalalkirja kasutas kõigest 9% ettevõttest. Andmete krüpteerimine on üks viis kaitsta eriti olulisi andmeid, seda meetodit rakendas ettevõttest 9%.

Arvutiviirusega oli kokku puutunud 19% ettevõttest, 2% ettevõttest oli kokku puutunud volitamata ligipääsuga ettevõtte arvutisüsteemi või andmetele, 1% tunnistas andmete lekke probleemi.

2005. aastal oli kodus arvuti üle pooltel leibkondadest. 41%-l leibkondadest oli lauaarvuti ja 10%-l sülearvuti.

Internetile juurdepääs oli 39%-l leibkondadest. Selleks kasutasid modemit või ISDN-ühendust 9,4% leibkondadest. Püsiühendust kasutas leibkondadest 14,1%, mobiiltelefoniga Interneti-ühendust 5,7% ning muud püsiühendust 16,4%. Oli leibkondi, kellel oli mitu Interneti-ühenduse liiki.

Kodune Interneti-ühendus puudus siiski enam kui 60%-l leibkondadest. Interneti-ühenduse puudumise põhjustena nimetati peamiselt järgmisi: kallid seadmed ning ühenduskulud; võimalus kasutada Interneti väljaspool kodu; Interneti ei soovitud, sest see tundus keeruline olevat.

Eesti 16–74-aastastest elanikest kasutas 2005. aasta I kvartalis arvutit 60%, peaaegu kõik nendest kasutasid ka Interneti. Arvutikasutajaid oli 64% meestest ja 58% naistest. Kõige rohkem kasutasid arvutit ning Interneti 16–24-aastased noored. Kolmanda taseme haridusega ehk kõrgharidusega, magistrikraadiga või doktorikraadiga inimestest kasutas arvutit ja Interneti ligi kolmveerand, esimese ning teise taseme haridusega (alghariduseta, algharidusega, põhiharidusega, kutseharidusega, üldkeskharidusega ning keskeriharidusega pärast põhiharidust) inimesed oluliselt vähem.

Kõige enam kasutati I kvartalis 2005 arvutit kodus (71%), järgnesid kasutamine tööl (36%), haridusasutuses (14%), kellegi teise juures (11%). Mujal (nt hotellis, lennujaamas jne) kasutati juba arvutit vähem, see näitaja ei ületanud 5% piiri. Tööl kasutasid kõige enam arvutit 55–64-aastased (60%) ning haridusasutuses 16–24-aastased noored (29%).

Interneti kasutati samuti kõige enam kodus (68%) ning järgnesid kasutamine tööl (33%) ja haridusasutuses (13%).

Turvakanaleid on täiustanud või moderniseerinud 19% inimestest ning enda kui isiku autentimiseks Internetis on tarvitanud salasõna, parooli või digitaalalkirja inimestest 43%.

Kolmveerand Interneti kasutanud isikutest kasutas Interneti-panga teenuseid. Veel enam tarvitseti Interneti kirjavahetuseks e-posti teel, ajalehtede ning ajakirjade lugemiseks, 70% otsis Internetist infot toodete või teenuste kohta.

Kõige rohkem osati kasutada otsingumootorit (Interneti kasutanud isikutest 89%), järgnes meilide saatmine koos failiga (79%). Jututuppa või foorumisse oskas teadet postitada Interneti kasutanutest 63%. Mehed ja naised oskasid otsingumootorit kasutada võrdselt (89%), kuid jututubadesse või foorumitesse on teateid postitanud mehed naistest rohkem, vastavalt 69% ning 58%.

E-kaubandusega tegeles Interneti kasutanud inimestest vaid 4%, sealjuures naised kasutasid e-kaubandust veidi rohkem kui mehed, vastavalt 5% ning 3%. Peamiselt osteti või telliti Interneti vahendusel kontserdi-, kino-, teatri- jm pileteid, rõivaid või sporditarbeid, raamatuid, ajakirju, reisi- ja majutusteenused.

Raskusteks Interneti vahendusel toodete/teenuste ostmisel nimetati peamiselt näidatust pikemat kauba kättetoimetamise aega, vale ning kahjustatud kauba saamist, raskusi garantii kohta info leidmisel, kaebuste esitamise ja hüvitiste saamise keerukust ning näidatust suuremaid kättetoimetamise kulusid.

Põhjustena, miks e-kaubandust pole kasutatud, peeti harjumust külastada kauplusi, liiga pikka toote kättesaamise aega, muret isiklike andmete turvalisuse pärast, usaldamatust, liiga aeglast Interneti-ühendust jne.

Overview

The chapter provides an overview about information technology statistics for 2004 and 2005 in enterprises and in households.

In 2005, 91.4% of enterprises used computers. The number of computers was the largest in economic activities where large enterprises predominate — in post and telecommunication enterprises (on an average 173 computers in an enterprise) and in electricity, gas and water supply enterprises (35 computers), as well as in enterprises engaged in computer and related activities due to the special character of the activity (50 computers).

Enterprises had on an average 12 computers, of which 11 had an Internet connection. Enterprises used the Internet mainly for looking for information and for banking services.

Internet has a growing importance in the communication between enterprises as well as between individuals. The share of teleworkers has increased. 18% of enterprises had teleworkers.

51% of enterprises had their own web site. The web site of 62% of enterprises included information also in foreign languages. 30% of enterprises used Intranet to provide access to information to their employees, 8% of enterprises made information accessible also to some selected external users via Extranet.

ADSL and SDSL permanent Internet connection was most popular which was used by two thirds of enterprises. The popularity of these permanent connections has grown year by year. This has caused a decrease in the number of enterprises using dial-up connection, which fell to 12% in 2005. The number of enterprises who used ISDN has remained stable (17%). The enterprises used less wireless Internet connection (9%) and less broadband cable connection (5%).

Most of enterprises used Internet for looking for information and for banking services. One fourth of enterprises used digital products (ordered music, videos, games, computer software, online newspapers were read) and used Internet for training and education purposes.

In 2004, 22% of enterprises had purchased goods/services via Internet. 7% of enterprises had received orders by the order form on their web site.

As the security issue becomes more important every day, enterprises use different devices to guarantee the security. More than half of enterprises have updated their security devices. 80% of enterprises used virus checking or protection software, 49% of enterprises used firewalls and 20% used security servers. Only 9% of enterprises used electronic digital signature. Data encryption is one way to protect vitally important data from unauthorized persons, 9% of enterprises used data encryption.

19% of enterprises have had problems with computer virus, 2% of enterprises have had problems with unauthorized access to enterprises' computer systems or data, and 1% of enterprises admitted having had problems relating to data leakage.

In 2005, desktop computer was most common among households, 41% of households had a desktop computer. 10% of households had laptop computers.

39% of households had an Internet connection at home. 9.4% of households used modem or ISDN connection. 14.1% used xDSL (DSL, ADSL, SDSL, SHDSL, etc.) connection. 5.7% of households used the Internet connection via mobile phone and 16.4% used other permanent connection.

More than 60% of households had no Internet connection at home. The main reasons for not having an Internet connection were the expensive equipment and large expenditure on the Internet connection, the possibility to use the Internet outside home; some people considered it complicated, etc.

In the 1st quarter of 2005, 60% of persons aged 16–74 used computer and 59% used Internet in Estonia. Males used the computer more than females, 64% and 58%, respectively. By age groups, persons aged 16–24 used the computer and the Internet most. By educational level, three quarters of persons with tertiary educational level (higher education, master's and doctor's degree) used computers and the Internet. The number of persons with primary and secondary educational level (no primary education, primary education, basic education, secondary education, vocational education, postsecondary technical after basic education) using computers and the Internet was considerably smaller.

In the 1st quarter of 2005, computer was most used at home (71%), at work (36%), in educational institutions (14%), at another person's place (11%). In other places (e.g. at the hotel, airport, etc.) computer was used less often (5%). By age groups, persons aged 55–64 used the computer at work the most (60%) and in educational institutions, persons aged 16–24 used computer the most (29%).

Similarly, the Internet was also used most often at home (68%), at work (33%), in educational institutions (13%), at somebody else's place; in other places the Internet was used less.

19% of individuals have improved or modernised security channels, 43% of individuals have used password or digital signature to authenticate their person.

Three quarters of persons used the Internet for banking services. More persons used Internet for reading newspapers and magazines and for correspondence (e-mail). 70% of persons used Internet for looking for information about products or services.

The most common computer skills were as follows: using of search engine (89% of persons using the Internet), sending e-mails with a file attached (79%). 63% of persons have sent messages to chat rooms or forums.

Males and females used search engine equally (89%), but males have sent messages to chat rooms or forums more than females, 69% and 58%, respectively.

E-commerce was not wide-spread among the people — 4% of persons used it, whereas females used e-commerce more than males — 5% and 3%, respectively. The main products, which were bought/ordered via Internet, were theatre, cinema, concert tickets, clothes or sports goods, books, magazines, and tourism and accommodation services.

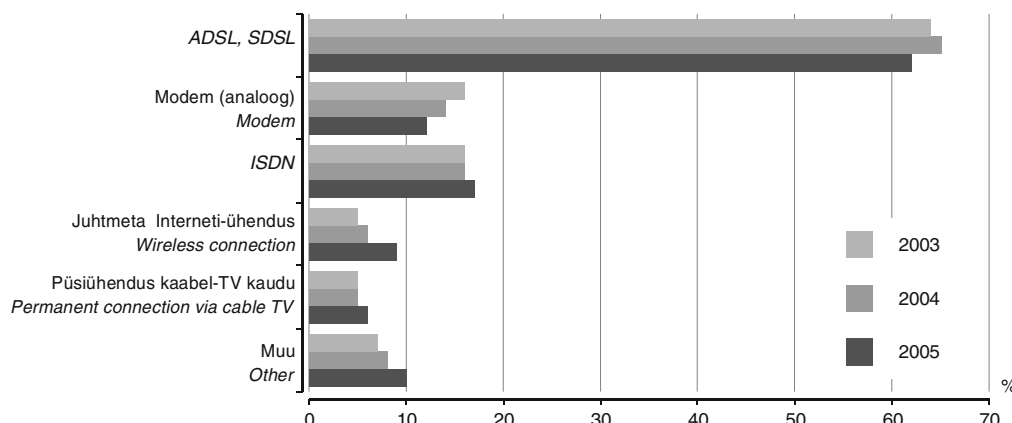
The main drawbacks of e-commerce were the following: longer delivery period of goods than indicated, damaged goods, difficulties in finding information about the warranty period of goods, complicated system of registering complaints and getting compensations, bigger expenditure on delivery of goods than indicated, etc.

The main reasons for not using e-commerce were habits to go shopping, too long delivery period, concern for security (security of personal data), Internet-connection was considered too slow, etc.

Tabel 1 **Arvutid ettevõtte tegevusala ning tööga hõivatute järgi, 2004, 2005**
 Table 1 **Computers by NACE Rev. 1 and persons employed, 2004, 2005**

	Keskmiselt arvuteid ettevõttes <i>Average number of computers in the enterprise</i>		Interneti-ühendusega arvuteite osatähtsus, % <i>Percentage of computers connected with Internet</i>		
	2004	2005	2004	2005	
Tegevusala					Economic activity
Põllumajandus, jahindus ja metsamajandus	...	3,2	...	85,6	<i>Agriculture, hunting and forestry</i>
Kalapüük	...	2,6	...	79,5	<i>Fishing</i>
Mäetööstus	10,5	11,6	93,7	94,9	<i>Mining and quarrying</i>
Töötlev tööstus	11,0	11,5	90,3	90,3	<i>Manufacturing</i>
Elektrienergia-, gaasi- ja veevarustus	37,7	34,5	97,0	96,8	<i>Electricity, gas and water supply</i>
Ehitus	7,1	7,0	89,7	93,5	<i>Construction</i>
Hulgi- ja jaekaubandus	12,4	12,9	85,8	87,2	<i>Wholesale and retail trade</i>
sõidukikaubandus	11,9	14,1	91,2	89,8	<i>vehicle trade</i>
hulgi- ja vahenduskaubandus	13,7	13,3	91,1	92,8	<i>wholesale trade and commission trade</i>
jaekaubandus	10,6	12,4	76,3	79,2	<i>retail trade</i>
Hotellid ja restoranid	4,2	5,1	78,9	86,9	<i>Hotels and restaurants</i>
Veondus, laondus ja side	19,6	18,9	90,6	97,0	<i>Transport, storage and communication</i>
postside ja telekommunikatsioon	204,6	173,0	85,3	98,0	<i>post and telecommunication</i>
Kinnisvara, rentimine ja äritegevus	16,7	17,7	90,9	93,2	<i>Real estate, renting and business activities</i>
arvutid ja nendega seotud tegevus	43,0	50,4	95,7	92,6	<i>computer and related activities</i>
Haridus, tervishoid ja sotsiaalhoolekanne, muu teenindus	12,3	12,8	93,6	94,0	<i>Education, health and social work, other community, social and personal service activities</i>
Tööga hõivatuid ettevõttes					Persons employed in the enterprise
10–19	4,7	4,4	86,7	92,4	<i>10–19</i>
20–49	9,3	8,9	92,4	92,6	<i>20–49</i>
50–99	19,0	20,0	91,5	92,1	<i>50–99</i>
100–249	36,0	37,0	89,0	91,5	<i>100–249</i>
250+	153,5	139,4	88,8	89,3	<i>250+</i>
KOKKU	12,4	12,3	89,6	91,5	<i>TOTAL</i>

Diagramm 1 **Interneti-ühenduse liik, 2003–2005^a**
 Diagram 1 **Internet connection types, 2003–2005^a**

^a 2001. aastal ei uuritud püsühendust kaabel-TV kaudu ning juhtmeta ühendust, 2004. ja 2005. aasta andmed on jaanuari kohta.

^a In 2001 the survey did not inquire about the permanent Internet connection via cable-TV or about wireless connection and the data about 2004 and 2005 are for January.

Tabel 2 **Ettevõtetes kasutatavad infotehnoloogia- ja kommunikatsioonisüsteemid, 2004, 2005^a**

 Table 2 *IT-and communication systems in enterprises, 2004, 2005^a*

Süsteem	Ettevõtete arv		IT- ja kommunikatsioonisüsteemide kasutatavate ettevõtete osatähtsus, %		System
	Number of enterprises		Share of enterprises using IT- and communication systems, %		
	2004	2005	2004	2005	
Raadiokohtvõrk	568	1 113	8,1	14,9	Wireless LAN
Extranet	493	606	7,0	8,1	Extranet
Intranet	1 902	2 203	27,0	29,5	Intranet
Kohtvõrk	3 373	2 683	47,9	36,0	LAN

 Tabel 3 **Ettevõtetes kasutatavad turvameetmed, 2004, 2005^a**

 Table 3 *Security measures in enterprises, 2004, 2005^a*

Turvameetmed	Ettevõtete arv		Turvameetmeid kasutatavate ettevõtete osatähtsus, %		Security measures
	Number of enterprises		Share of enterprises using security measures, %		
	2004	2005	2004	2005	
Digitaalallkiri	356	664	5,1	8,9	Digital signature
Krüpteerimine	731	652	10,4	8,7	Data encryption
Turvaserver	1 003	1 467	14,2	19,7	Security server
Tulemüür	3 164	3 640	44,9	48,8	Firewall
Salasõna	3 810	2 716	54,1	36,4	PIN code
Viirusekontroll ja -tõrje	5 538	5 946	78,6	79,7	Virus checking or control software

 Tabel 4 **Interneti kasutamise eesmärgid ettevõtetes, 2004, 2005^a**

 Table 4 *Purposes of using Internet in enterprises, 2004, 2005^a*

Eesmärk	Ettevõtete arv		Interneti kasutatavate ettevõtete osatähtsus, %		Purpose
	Number of enterprises		Share of enterprises using Internet, %		
	2004	2005	2004	2005	
Koolitus	1 782	1 837	27,9	27,8	Training
Digitaaltoodete vastuvõtt	1 704	1 783	26,7	26,9	Receiving of digital products
Turu-uuring	...	2 188	...	33,1	Market monitoring
Info otsimine	6 008	5 941	94,2	89,8	Search for information
Klienditeenindus pärast müügitehingut	...	1 996	...	30,2	Obtaining after-sales service
Panga- ja finantsteenused	6 099	6 362	95,6	96,1	Banking and financial services
Muu eesmärk	518	...	8,1	...	Other purpose

^a 2004. ja 2005. aasta andmed on jaanuari kohta.

^a The data about 2004 and 2005 are for January.

Tabel 5 **Arvutid, Internet ja e-kaubandus ettevõtetes, 2004, 2005^a**
 Table 5 **Computers, Internet and e-commerce in enterprises, 2004, 2005^a**

Tööga hõivatuid ettevõttes	Arvutit kasutatavate ettevõtete osatähtsus, 2005	Interneti-ühendusega ettevõtete osatähtsus, 2005	Interneti teel ostnud ettevõtete osatähtsus, 2004	Interneti teel müünud ettevõtete osatähtsus, 2004
<i>Persons employed in the enterprise</i>	<i>Percentage of enterprises which are using computers, 2005</i>	<i>Percentage of enterprises which are having Internet connection, 2005</i>	<i>Percentage of enterprises which have purchased via Internet, 2004</i>	<i>Percentage of enterprises which have sold via Internet, 2004</i>
10–19	87,2	84,0	18,4	5,7
20–49	94,6	82,0	22,7	7,6
50–99	96,2	94,9	26,9	7,3
100–249	99,2	98,8	30,4	11,1
250+	96,1	94,9	44,2	16,2
KOKKU 10+	91,4	88,8	21,9	7,0

^a 2005. aasta andmed on jaanuari kohta.

^a The data of 2005 are for January.

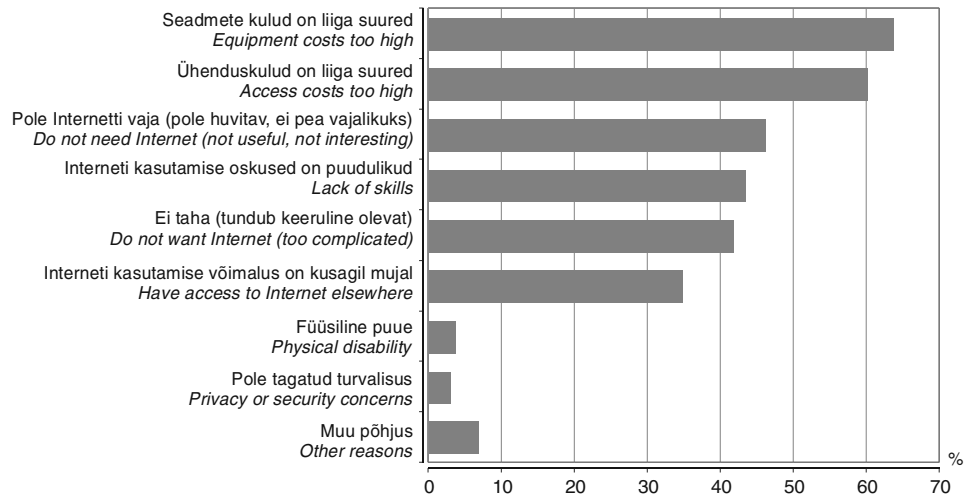
Tabel 6 **Infotehnoloogiaseadmete olemasolu leibkonnas, 2005^a**
 Table 6 **Information and communication facilities in households, 2005^a**
 (osatähtsus leibkondade hulgas, % — percentage of households)

Seadmed	Kõik leibkonnad	1 täiskasvanu ülalpeetavate lasteta	2 täiskasvanu ülalpeetavate lasteta	3 või enam täiskasvanut ülalpeetavate lasteta	Üksikvanem ülalpeetavate lastega	2 täiskasvanu ülalpeetavate lastega	3 või enam täiskasvanut ülalpeetavate lastega	Facilities
	<i>All households</i>	<i>1 adult without dependent children</i>	<i>2 adults without dependent children</i>	<i>3 or more adults without dependent children</i>	<i>Single parent with dependent children</i>	<i>2 adults with dependent children</i>	<i>3 or more adults with dependent children</i>	
Mobiiltelefon	81,1	63,3	74,5	93,8	89,3	95,7	97,7	Mobile phone
Internetile juurdepääsuga mobiiltelefon	15,5	14,3	10,2	15,9	...	21,7	20,7	Internet enabled mobile phone
TV	92,5	87,3	92,2	95,8	96,0	96,9	92,9	TV
satelliit-TV	11,9	6,8	8,2	16,9	...	18,3	19,6	satellite dish
kaabel-TV	51,6	50,0	53,2	53,7	...	51,7	45,8	cable TV
digitaal-TV	2,7	...	...	...	...	...	...	digital TV
Mängukonsool	6,5	...	...	6,1	...	11,1	15,4	Games console
Lauaarvuti	40,7	18,9	27,3	62,8	...	60,3	64,0	Desktop computer
Sülearvuti	9,6	...	...	9,7	...	17,0	...	Portable computer
Pihuarvuti	...	...	...	...	...	...	...	Handheld computer

^a I kvartali andmed.

^a Data of the 1st quarter.

Diagramm 2 **Interneti mitteomamise põhjused leibkonnas, 2005^a**
 Diagram 2 **Households by type of reasons for not having Internet at home, 2005^a**
 (osatähtsus Interneti mitteomavate leibkondade hulgas, % — percentage of households not having Internet access at home)

Tabel 7 **Arvuti ja Interneti kasutamine soo ja vanuse järgi, 2005^a**
 Table 7 **Use of computers and Internet by sex and age, 2005^a**
 (osatähtsus isikute hulgas, % — percentage of individuals)

	Kõik isikud Individuals total	Mehed Males	Naised Females	Vanuserühm Age group						
				16-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65-74	
Arvuti kasutamine	60,3	63,6	57,5	89,5	75,1	70,9	58,3	34,9	11,5	Using computers
Interneti kasutamine	59,2	62,1	56,6	89,0	73,5	70,0	57,3	32,6	10,4	Using the Internet

Tabel 8 **Arvuti kasutamise koht soo ja vanuse järgi, 2005^a**
 Table 8 **Location of using computers by sex and age, 2005^a**
 (osatähtsus arvutit kasutavate isikute hulgas, % — percentage of individuals using computer)

Asukoht	Kõik isikud Individuals total	Mehed Males	Naised Females	Vanuserühm Age group						Location
				16-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65-74	
Kodus	71,3	73,2	69,4	66,4	70,7	77,8	76,3	59,0	...	At home
Tööl	36,2	36,7	35,8	17,6	41,7	40,5	46,8	60,0	...	At work
Haridus- asutuses	14,0	14,4	13,7	29,1	...	...	...	...	...	At educational institution
Kellegi teise juures	10,8	10,2	11,4	14,4	14,9	...	...	...	...	At another person's place
Mujal (hotellis, lennujaamas, jne)	4,5	6,7	...	...	...	...	...	...	...	Other (hotel, airport, etc.)

^a I kvartali andmed.
^a Data of the 1st quarter.

Tabel 9 **Interneti kasutamise koht soo ja vanuse järgi, 2005^a**
 Table 9 **Location of using Internet by sex and age, 2005^a**
 (osatähtsus Internetti kasutavate isikute hulgas, % — percentage of individuals using Internet)

Asukoht	Kõik isikud Individuals total	Mehed Males	Naised Females	Vanuserühm Age group						Location
				16–24	25–34	35–44	45–54	55–64	65–74	
Kodus	68,1	69,0	67,3	62,3	68,3	73,5	74,8	57,6	...	At home
Tööl	33,2	32,0	34,3	14,1	38,9	38,4	42,5	59,8	...	At work
Haridus- asutuses	12,7	13,8	11,7	27,2	...	...	...	...	...	At educational institution
Kellegi teise juures	11,8	12,3	11,2	16,5	14,2	...	...	...	...	At another person's place
Mujal (hotellis, lennujaamas, jne)	5,4	7,9	...	...	...	...	...	...	...	Other (hotel, airport, etc)

Tabel 10 **Interneti kasutamise eesmärgid, 2005^a**
 Table 10 **Purposes of using Internet, 2005^a**
 (osatähtsus Interneti kasutajate hulgas, % — percentage of individuals using Internet)

Eesmärk	Osatähtsus Interneti kasutajate hulgas, % Percentage of individuals using Internet, %	
Elektronposti kasutamine	82,45	Sending/receiving e-mails
Ajalehtede/ajakirjade lugemine Internetis	77,06	Reading or downloading online newspapers/news magazines
Interneti-panga teenuste kasutamine	75,29	Internet banking
Info otsimine toodete/teenuste kohta	69,53	Finding information about goods or services
Info saamine avaliku sektori veebilehekülgedelt	49,00	Obtaining information from public authorities web sites
Meelelahutus (mängimine või mängude arvutisse allalaadimine, vm)	41,34	Playing or downloading games, images or music
Töö otsimine ja kuulutuse saatmine Internetis	30,40	Looking for a job sending a job application
Blankettide allalaadimine	29,57	Downloading official forms
Tarkvara allalaadimine	28,04	Downloading software
Täidetud blankettide tagastamine	28,02	Sending filled-in forms
Tervisega seotud info otsimine (nt trauma, haigus, toitumine jne)	27,68	Seeking health-related information (e.g. injury, disease, nutrition, etc.)
Reisiteenuse kasutamine	27,17	Using services related to travel and accommodation
Veebiraadio kuulamine/veebi-TV vaatamine	25,32	Listening to web radios/watching web television
Päring mõne tervisehäire kohta	18,35	Seeking medical advice online from a practitioner
Telefoniga rääkimine Interneti kaudu / videokonverentsid	17,28	Telephoning over the Internet / videoconferencing
Toodete/teenuste ostmine/tellimine (v.a aktsiad, finantsteenused)	14,48	Purchasing/ordering goods or services
Toodete/teenuste müümine (k.a oksjonite pidamine)	7,18	Selling goods or services (e.g. via auctions)

^a I kvartali andmed.
^a Data of the 1st quarter.

Tabel 11 **Oskus kasutada Internetiga seotud tegevusi soo ja vanuse järgi, 2005^a**
 Table 11 **Skills of using Internet related activities by sex and age, 2005^a**
 (osatähtsus Interneti kasutajate hulgas, % — percentage of individuals using Internet)

Tegevused	Kõik isikud Individuals total	Mehed Males	Naised Females	Vanuserühm Age group						Activities
				16– 24	25– 34	35– 44	45– 54	55– 64	65– 74	
Otsingumootori kasutamine	89,4	89,8	89,0	90,9	88,9	91,8	83,9	90,7	90,3	Using a search engine to find information
Meilide saatmine koos failiga (dokumendid, pildid jms manusena)	78,6	81,4	76,0	79,7	74,5	84,9	76,3	80,6	63,6	Sending e-mails with attached files
Teate postitamine foorumisse, jututuppa	63,3	68,5	58,4	77,5	60,5	63,3	51,7	55,9	...	Posting messages to chatrooms, newsgroups
Interneti kasutamine helistamiseks	40,7	45,8	35,9	48,8	44,4	43,4	30,0	...	...	Using the Internet to make telephone calls
Failivahetus-programmide kasutamine (nt eMule, iMesh)	34,1	37,1	31,3	39,1	38,4	33,8	27,4	...	...	Using peer-to-peer file sharing for exchanging movies, music, etc.
Veebilehe (kodulehekülje) koostamine	31,6	36,6	26,8	38,4	34,1	33,3	19,9	...	...	Creating a web page

^a I kvartali andmed.

^a Data of the 1st quarter.

Mõisted

Digitaaltoode	Kaup, mis kättesaamisel on digitaalkujul (allalaaditav muusikafail, mobiiltelefoni taustapilt).
E-kaubandus	Ostu-müügitehing Interneti kaudu.
Ekstranet	Intranet või selle osa, millele on võimaldatud juurdepääs üle Interneti.
Internet	Ülemaailmne arvuteid ühendav andmesidevõrk, mis võimaldab kasutada selliseid teenuseid nagu kaugsisselogimine, failiedastus, elektronpost jms. Samuti põhineb Internetil veeb.
Intranet	Internetiga samadel alustel toimiv suletud arvutivõrk (nt ettevõtte sisevõrk).
ISDN	(<i>Integrated Services Digital Network</i>) — integreeritud teenuste digitaalvõrk; rahvusvaheline sidestandard mitme andmevoo (heli, pilt jm) samaaegseks edastamiseks telefoniliinide kaudu.
Kohtvõrk (LAN)	Piiratud alal (nt hoone või hoonete grupi piires) paiknev arvutivõrk.
Krüpteerimine	Andmete teisendamine kujule, mida on võimalik kasutada vaid vastava võtme olemasolul.
Modem	Arvutit telefoniliiniga ühendav seade, mis muudab saatja poolel arvuti digitaalsignaali analoogsignaalideks ja vastuvõtja poolel muudab need digitaalseks tagasi.
Raadiokohtvõrk	(<i>Wireless LAN</i>) — andmeedastuseks raadiokanaleid kasutatav kohtvõrk.
Veebileht	Veebis (WWW) asuv dokument. Veebilehtede koostamiseks kasutatakse HTML-märgistuskeelt, mis määrab kindlaks veebilehe sisu (kujutised, tekst, hüpertekst, video- ja audiofailid) ja kujunduse.
xDSL	(... <i>Digital Subscriber Line: ADSL, SDSL</i> jms) — asümmeetriline, sümmeetriline jne digitaalne abonentliin; tehnoloogiate perekond, mis võimaldab pakkuda suurt ülekandekiirust nõudvaid teenuseid telefoniliinide kaudu.

Metoodika

Infotehnoloogia uuringute aluseks olid Eurostati küsimustikud “*Community Survey on ICT usage in enterprises (e-commerce)*” ja “*Community Survey on ICT usage in households and by individuals*”, millele tuginedes koostati küsimustikud “Infotehnoloogia ettevõttes” ning “Infotehnoloogia leibkonnas”. Uuring “Infotehnoloogia leibkonnas” korraldati tööjõu-uuringu lisana.

Eesmärk oli saada üldinfot infotehnoloogiavahendite, Interneti kasutamise, e-kaubanduse ja mitmesuguste Interneti või arvuti kasutamise oskuste kohta nii ettevõtetes, leibkonnades kui isikute lõikes.

Ettevõtted jaotati peamiste tegevusalade kaupa Eesti majanduse tegevusalade klassifikaatori (EMTAK) järgi. Infotehnoloogiastatistika iseloomustab kõiki ettevõtteid, mille põhitegevusala on põllumajandus, jahindus ja metsamajandus, kalapüük, mäe- ja töötlev tööstus, elektrienergia-, gaasi- ja veevarustus, ehitus, hulgi- ja jaemüük, veondus, laondus ja side, kinnisvara-, rentimis- ja äritegevus, muu teenindus, haridus, tervishoid ja sotsiaalhoolekanne, samuti hotellid ja restoranid.

Andmeid koguti valikuuringuga. Küsitleti kõiki 50 ja enama hõivatuga ettevõtteid. Lihtne juhuslik valik tehti küsitlemiseks 10–49 tööga hõivatud isikuga ettevõtete hulgast. Kogutud andmed laiendati ettevõtete üldkogumile, s.t. arutati üldkogumi näitajate hinnanguline suurus.

Uuringu “Infotehnoloogia leibkonnas” alla kuulusid leibkonnad ja 16–74-aastased üksikisikud. Leibkonnad jaotati koosseisu ja tüübi järgi. Üksikisikud jaotati vanuserühma, soo, haridustaseme, hõiveseisundi ja piirkonna järgi. Vaatlust korraldati valikuuringuna. Andmete laiendamisel oli aluseks arvestuslik rahvaarv uuringuaasta 1. jaanuari seisuga. Laiendustegurid arvatati vastavalt maakonnale, soole ja viie aasta vanuserühmadele. Valimi laiendamisel üldkogumi kohta saadud andmed on kõik tegelike parameetrite hinnangud. Hinnanguid, mis põhinevad valimi vähem kui 20 isikul, ei ole avaldatud.

Kirjandust

Eesti Statistika. 2005. *Estonian Statistics*. Kuukiri, nr 10.

Ettevõtete majandusnäitajad. 2004. *Financial Statistics of Enterprises*. Tallinn, 2006.

Definitions

Internet

A global system of linked computer networks that allows data communication services such as remote log in, file transfer, electronic mail, etc. The Internet is also the foundation for the World Wide Web.

ISDN (Integrated Services Digital Network)

An international telecommunications standard that allows a communications channel to carry several data streams simultaneously.

Modem

A device that converts computer's digital signals into analogue ones at the sender's end of a telephone line and vice versa at the receiver's end.

xDSL (Digital Subscriber Line: ADSL, SDSL, etc.)

A range of technologies, which allows high bandwidth services to be, carried over traditional telephone lines.

Intranet

Internal computer network operating under the same protocols as the Internet.

Extranet

Intranet or part of it, accessible via Internet.

LAN (Local Area Network)

A network for communication between computers confined to a single building or in closely located group of buildings.

Wireless LAN

Local area network using wireless transmissions instead of cabling to connect data devices.

Data encryption

The converting of information into an unusable form to prevent anyone who does not have a decryption "key" from using it.

Digital product	<i>Product, which is on the delivery time in digital form (downloaded musical file, background picture on mobile phone).</i>
Web site	<i>In (WWW) located document. Information is enclosed with specific languages HTML, which will define the content of web site (images, text, hyper text, video and audio files) and design.</i>
e-commerce	<i>Transactions take place via Internet. Accession and payment can take place through on-line or off-line.</i>

Methodology

The questionnaires of the Statistical Office of the European Communities (Eurostat) "Community Survey on ICT usage in enterprises (e-commerce)" and "Community Survey on ICT usage in households and by individuals" serve as a basis for information technology surveys. On the basis of these questionnaires the surveys "Information technology in enterprises" and "Information technology in households" were compiled. The survey "Information technology in households" was conducted as an appendix to the Labour Force Survey.

The aim to obtain general information on information technology equipment, use of the Internet, e-commerce and various skills in using the Internet for the computer in enterprises, households and by persons.

The enterprises were distributed by main economic activities according to the Estonian Classification of Economic Activities (EMTAK). Information technology statistics characterise all enterprises the main activity of which is agriculture, hunting and forestry, fishing, mining and manufacturing, gas and water supply, construction, wholesale and retail trade, transport, storage and communication, real estate, renting and business activities, education, health and social work, other community, social and personal service activities, hotels and restaurants.

The data were collected by sample survey. All enterprises with 50 and more persons employed were included. Simple random sample was made among enterprises with 10–49 persons employed.

The survey "Information technology in households" included households and persons aged 16–74. Households were distributed by composition and type of household. Age group, gender, educational level, labour status and region distributed individuals. The survey was conducted as a sample survey. The expansion of the data is based on the estimated population of 1 January of the reference year. The expansion coefficients have been calculated according to county, sex and 5-year age groups. All the data received through the expansion of the sample are the estimates of actual parameters. The estimates that are based on less than 20 persons of the sample have not been published as they are not reliable.

Publications

Eesti Statistika. 2006. Estonian Statistics. Monthly bulletin, No 10.

Ettevõtete majandusnäitajad. 2004. Financial Statistics of Enterprises. Tallinn, 2006.

TURISM JA MAJUTUS

Tabel 1	Eesti reisifirmade vastuvõtu- ja lähetusturism, 1995–2005.....	425
Diagramm 1	Eesti reisifirmade teenindatud sisekülastajad, 1995–2005	426
Tabel 2	Eesti reisifirmade teenindatud sisekülastajad, 1995, 2002–2005	426
Diagramm 2	Eesti reisifirmade teenindatud väliskülastajad, 1995–2005	426
Tabel 3	Reisile lähetatud sihtriigi ja väliskülastajad elukohariigi järgi, 2005	427
Tabel 4	Majutuskohtade mahutavus, 1995–2005.....	428
Tabel 5	Majutamine, 1995–2005	428
Diagramm 3	Majutatud, 1996–2005	428
Tabel 6	Majutatud elukohariigi järgi, 1995, 2003–2005	429
Tabel 7	Ööbimised majutatute elukohariigi järgi, 1995, 2003–2005	430

TOURISM AND ACCOMMODATION

Table 1	<i>Inbound and outbound tourism organized by Estonian travel agencies and tour operators, 1995–2005.....</i>	425
Diagram 1	<i>Domestic visitors served by Estonian travel agencies and tour operators, 1995–2005 .....</i>	426
Table 2	<i>Domestic visitors served by Estonian travel agencies and tour operators, 1995, 2002–2005.....</i>	426
Diagram 2	<i>Foreign visitors served by Estonian travel agencies and tour operators, 1995–2005.....</i>	426
Table 3	<i>Outgoing visitors by country of destination and foreign visitors by country of residence, 2005.....</i>	427
Table 4	<i>Capacity of accommodation establishments, 1995–2005.....</i>	428
Table 5	<i>Accommodation, 1995–2005.....</i>	428
Diagram 3	<i>Accommodated tourists, 1996–2005 .....</i>	428
Table 6	<i>Accommodated tourists by country of residence, 1995, 2003–2005.....</i>	429
Table 7	<i>Nights spent by country of residence of accommodated tourists, 1995, 2003–2005 .....</i>	430

Ülevaade

Peatükk esitab turismi- ja majutusstatistikat aastate 1995–2005 kohta.

Reisifirmade vahendusel käis 2005. aastal Eestis üle 2,2 miljoni väliskülastaja. Enam kui kolmandik neist jäi Eestisse mitmeks päevaks. Enamik väliskülastajatest tuli Soomest, kuid viimastel aastatel on sealt saabunud väliskülastajate osatähtsus vähenenud: 95%-st 1995. aastal 80%-ni 2005. aastal.

Järjest enam kasutavad Eesti elanikud reisi korraldamisel reisifirmade abi. 2005. aastal sõitis reisifirmade vahendusel välismaale 455 000 inimest, 17% enam kui 2004. aastal. Kõige rohkem reisis Soome (17%), Egiptusesse (8%), Venemaale (7%), Rootsi (6%) ja Lähti (5%). Naaberriigid on endiselt Eesti elanike eelistatumad sihtkohad, kuid meelsasti külastatakse ka kaugemaid riike. Soositud reisisihid on Hispaania (5%), Saksamaa ja Türgi (4%).

Kuigi Eesti piires reisivad elanikud reisifirmade vahendusel vähem kui välismaal, kasutas 2005. aastal kodumaal reisimiseks reisifirmade teenuseid juba ligi 164 000 Eesti elaniku — 6% rohkem kui 2004. aastal.

Turismi elavnemisega on suurenenud nõudlus majutusteenuste järele. 2005. aastal oli turistidele avatud 784 majutusettevõtet 38 088 voodikohaga. Aasta ringi oli avatud 14 395 tuba 30 851 voodikohaga, hooajati lisandus veel 13% tubasid ja 19% voodikohtasid. Enamik tubadest (72%) olid kahekojalised. Eelmise aastaga võrreldes lisandus üle 5000 voodikoha. Tänu märkimisväärsele sise- ja välituristide arvu kasvule püsis voodikohtade täitumus eelmise aasta tasemel.

Majutusettevõtetes teenindas külastajaid 538 toitlustuskohta, 287 spordisaali ja -väljakut, 692 sauna, 68 valuutavahetuspunkti. 188 majutusettevõttes olid avatud Interneti-punktid ja 217 majutuskohas traadita andmeside võimalus. 395 majutusettevõttes olid mittersuitsetajate toad ja 103 majutusettevõttes invatoad. Külastajatel oli majutusettevõtetes võimalus kasutada 386 konverentsisaali. Majutusettevõtetes oli tööga hõivatud üle 8000 inimese.

2005. aastal kasutas majutusettevõtete teenuseid üle 2 miljoni turisti, 150 000 võrra enam kui aasta varem. Majutusettevõtetes ööbis 2005. aastal 619 000 siseturisti. Võrreldes eelmise aastaga kasvas nende arv 13% ehk rohkem kui 71 000 turisti võrra.

70% majutatutest olid väliskülajad, nendest ligi kaks kolmandikku saabus naaberriikidest — Lätist, Soomest, Venemaalt.

Soome turistide osatähtsus Eesti majutusettevõtetes on endiselt suur, kuigi soomlaste osatähtsus välituristide hulgas vähenes eelmise aastaga võrreldes 6%. Samas kasvas teistest suurema osatähtsusega riikidest, eriti Saksamaalt, Suurbritanniast ja Venemaalt pärit turistide arv. 2005. aasta tulemusi mõjutasid positiivselt piiriületuse lihtsustumine, uute majutusettevõtete turuletulek ning mitmete odavlennuliinide avamine.

Turist peatus majutusettevõttes keskmiselt ligi 2 ööpäeva. Väliskülajad peatusid enamasti Tallinna majutusettevõtetes, Eesti elanikud aga peamiselt Lõuna- ja Lääne-Eesti majutusettevõtetes. 62% majutatutest oli puhkusereisil ja veerand tööreisil.

Majutusettevõtetes peatunud turistidest 325 000 kasutas majutusteenust pakkuvate taastusravikeskuste teenuseid. Taastusravikeskustes majutatutest 61% oli väliskülajaid.

Turist maksis ööpäeva eest majutusettevõttes keskmiselt 459 krooni, sealhulgas väliskülajaja 518 krooni ja Eesti elanik 302 krooni.

Alates 2002. aastast hõlmab majutusstatistika ka majutusteenust pakkuvad taastusravikeskusi.

Overview

The chapter presents tourism and accommodation statistics for 1995–2005.

In 2005, about 2.2 million foreign tourists visiting Estonia were served by Estonian tourist firms. More than one third of foreign visitors stayed in Estonia for more than one day. The majority of foreign visitors came from Finland, but during last years the share of foreign visitors from Finland has decreased from 95% in 1995 to 80% in 2005.

In 2005, 455,000 Estonian tourists were sent to tours to foreign countries. Compared to 2004, the number of tourists increased 17%. The destinations for outgoing visitors served by Estonian tourist firms were Finland (17%), Egypt (8%), Russia (7%), Sweden (6%) and Latvia (5%). Of other countries, also Spain (5%), Germany and Turkey (4%) were visited more frequently.

In 2005, about 164,000 Estonian residents used the services of travel agencies for their travels within Estonia — 6% more than in 2004.

The demand for accommodation services has increased as tourism became more active. In 2005, 784 accommodation establishments with 38,088 beds were available for tourists. All the year round 14,395 rooms with 30,851 beds were available, in addition 13% rooms and 19% beds were available during tourist seasons. Most of rooms (72%) were double rooms. Compared to 2004 the number of bed-places increased by 5,000. Due to the growth in the number of domestic and foreign tourists, the average use of bed-places stayed on the level of the previous year.

538 catering establishments, 287 fields and gymnasiums, 692 saunas, 68 currency exchange offices served visitors in accommodation establishments. 188 accommodation establishments had Internet Access Points and 217 accommodation establishments had WiFi. 395 accommodation establishments had rooms for non-smokers and 103 had rooms for persons with special needs. The visitors could use 386 conference rooms in accommodation establishments. More than 8,000 persons were employed in accommodation establishments.

In 2005 more than 2 million tourists used the services of accommodation establishments, which is 150,000 tourists more than a year earlier. The number of domestic visitors spending nights in the accommodation establishments was 619,000. Compared to 2004 the number of domestic visitors increased 13% or by 71,000 visitors.

70% of accommodated tourists were foreign visitors. 62% of accommodated foreign visitors came from the neighbouring countries — from Latvia, Finland and Russia.

The share of Finnish tourists is still large in Estonia however their share among foreign tourists decreased 6% compared to the previous year. At the same time the number of tourists from other countries such as from Germany, the United Kingdom and Russia has increased.

The average length of stay in an accommodation establishment was about 2 nights. Foreign tourists stayed mainly in the accommodation establishments of Tallinn, whereas the residents of Estonia stayed mainly in the accommodation establishments of Western and Southern Estonia. The purpose of stay for 62% of accommodated tourists was holiday and one quarter was on a business trip.

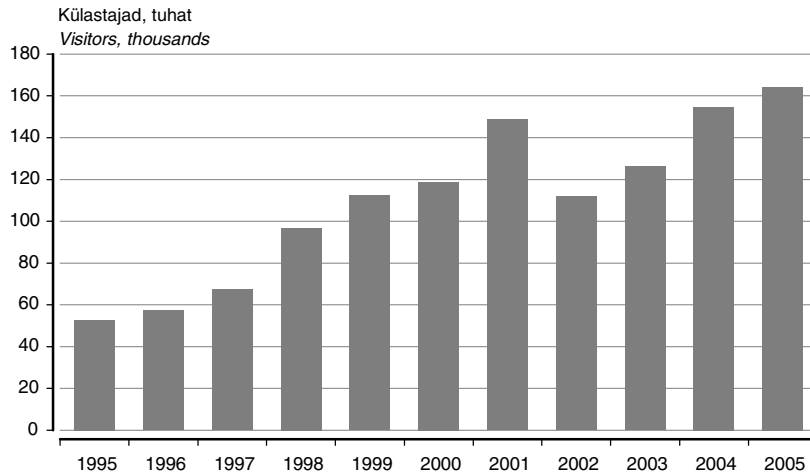
325,000 of accommodated tourists stayed in health resorts. 61% of persons accommodated in health resorts were foreign visitors. The average cost of a guest night in an accommodation establishment was 459 kroons, foreign visitors paid on an average 518 kroons and residents of Estonia 302 kroons.

Tabel 1 **Eesti reisifirmade vastuvõtu- ja lähetusturism, 1995–2005**
 Table 1 *Inbound and outbound tourism organized by Estonian travel agencies and tour operators, 1995–2005*

Külastajad	Aasta	Soome	Rootsi	SRÜ	Läti, Leedu	Ameerika Ühend- riigid, Kanada USA, Canada	Kokku	Visitors
	Year	Finland	Sweden	CIS	Latvia, Lithuania		Total	
Väliskülastajad	1995	1 123 908	13 545	1 462	2 432	7 005	1 178 537	International
	1996	1 252 430	41 158	2 245	1 890	22 106	1 354 101	visitors
	1997	1 000 112	19 607	3 861	7 148	19 074	1 099 448	
	1998	1 331 993	26 696	5 556	7 305	34 589	1 467 411	
	1999	1 199 584	33 148	4 650	10 916	32 065	1 350 366	
	2000	1 198 887	39 267	6 662	12 230	43 783	1 369 159	
	2001	1 058 386	17 664	12 022	11 243	54 541	1 231 620	
	2002	1 000 792	26 030	20 832	9 836	38 420	1 203 760	
	2003	837 308	39 766	31 505	10 702	53 219	1 126 892	
	2004	1 365 520	55 824	21 732	10 312	86 963	1 702 930	
	2005	1 788 941	65 543	..	17 578	67 509	2 244 516	
ööbivad külastajad	1995	99 723	4 936	842	1 743	2 366	123 706	overnight
	1996	120 030	6 044	1 543	1 645	3 741	153 002	visitors
	1997	178 391	7 143	3 144	3 429	2 488	219 024	
	1998	153 546	11 252	4 662	5 739	3 969	212 289	
	1999	162 443	16 551	4 448	8 839	2 911	230 767	
	2000	239 352	17 922	6 449	10 144	2 608	310 464	
	2001	209 355	11 368	10 975	8 344	2 764	283 135	
	2002	194 642	12 743	18 592	8 353	5 504	296 414	
	2003	187 420	18 747	27 354	9 160	4 827	332 491	
	2004	175 789	24 826	19 585	8 695	5 412	329 244	
	2005	491 987	33 390	..	16 312	14 480	769 399	
ühapäeva- külastajad	1995	1 024 185	8 609	620	689	4 639	1 054 831	same-day
	1996	1 132 400	35 114	702	245	18 365	1 201 099	visitors
	1997	821 721	12 464	717	3 719	16 586	880 424	
	1998	1 178 447	15 444	894	1 566	30 620	1 255 122	
	1999	1 037 141	16 597	202	2 077	29 154	1 119 599	
	2000	959 535	21 345	213	2 086	41 175	1 058 695	
	2001	849 031	6 296	1 047	2 899	51 777	948 485	
	2002	806 150	13 287	2 240	1 483	32 916	907 346	
	2003	649 888	21 019	4 151	1 542	48 392	794 401	
	2004	1 189 731	30 998	2 147	1 617	81 551	1 373 686	
	2005	1 296 954	32 153	..	1 266	53 029	1 475 117	
Lähetatud	1995	29 723	20 510	6 916	9 464	477	101 575	Outgoing
	1996	111 258	37 290	6 486	8 194	1 643	216 919	visitors
	1997	133 653	56 036	11 731	6 367	1 432	267 723	
	1998	143 171	46 932	12 822	14 529	1 012	288 957	
	1999	115 107	45 150	24 581	19 305	3 082	292 582	
	2000	141 444	52 329	26 992	23 951	6 046	359 165	
	2001	66 462	23 186	34 582	21 290	6 365	264 158	
	2002	65 698	24 368	30 536	22 566	8 417	293 843	
	2003	70 363	25 887	35 881	27 441	9 391	348 810	
	2004	75 316	25 038	28 311	34 974	14 021	387 197	
	2005	77 223	25 398	..	38 432	8 860	454 814	

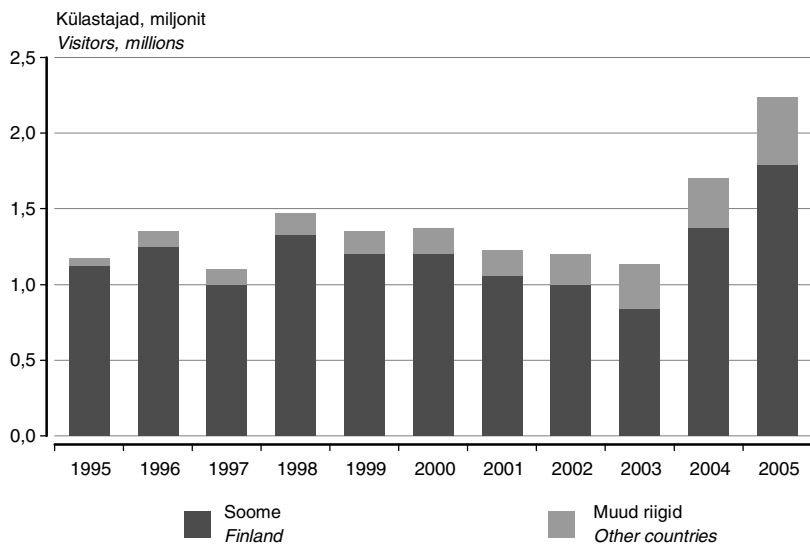
Diagramm 1 **Eesti reisifirmade teenindatud sisekülastajad, 1995–2005**
 Diagram 1 *Domestic visitors served by Estonian travel agencies and tour operators, 1995–2005*

Tabel 2 **Eesti reisifirmade teenindatud sisekülastajad, 1995, 2002–2005**
 Table 2 *Domestic visitors served by Estonian travel agencies and tour operators, 1995, 2002–2005*

Aasta / Year	Ööbivad külastajad / Overnight visitors	Ühepäevakülastajad / Same-day visitors	Kokku / Total
1995	25 220	27 511	52 731
2002	61 630	50 323	111 953
2003	70 198	55 971	126 169
2004	83 057	71 693	154 750
2005	91 376	72 834	164 210

Diagramm 2 **Eesti reisifirmade teenindatud väliskülastajad, 1995–2005**
 Diagram 2 *Foreign visitors served by Estonian travel agencies and tour operators, 1995–2005*

Tabel 3 **Reisile lähetatud sihtriigi ja väliskülastajad elukohariigi järgi, 2005**
 Table 3 *Outgoing visitors by country of destination and foreign visitors by country of residence, 2005*

Riik	Ööbivad külastajad <i>Overnight visitors</i>	Ühepäeva-külastajad <i>Same-day visitors</i>	Kokku <i>Total</i>	Reisile lähetatud <i>Outgoing visitors</i>	Country
Ameerika Ühendriigid	13 393	52 871	66 264	7 502	<i>United States</i>
Araabia Ühendemiraadid	-	-	-	3 504	<i>United Arab Emirates</i>
Austria	5 075	1 314	6 389	7 350	<i>Austria</i>
Belgia	1 815	929	2 744	10 003	<i>Belgium</i>
Bulgaaria	163	-	163	2 102	<i>Bulgaria</i>
Egiptus	55	-	55	37 469	<i>Egypt</i>
Hispaania	16 357	1 175	17 532	24 658	<i>Spain</i>
Holland	4 278	489	4 767	5 369	<i>Netherlands</i>
Horvaatia	224	10	234	4 411	<i>Croatia</i>
Iirimaa	1 314	232	1 546	2 501	<i>Ireland</i>
Israael	603	101	704	525	<i>Israel</i>
Indoneesia	1	-	1	409	<i>Indonesia</i>
Island	328	620	948	774	<i>Iceland</i>
Itaalia	13 503	20 059	33 562	13 624	<i>Italy</i>
Jaapan	2 481	613	3 094	686	<i>Japan</i>
Kanada	1 087	158	1 245	1 358	<i>Canada</i>
Kreeka	890	848	1 738	13 804	<i>Greece</i>
Küpros	41	-	41	1 788	<i>Cyprus</i>
Leedu	3 929	417	4 346	14 910	<i>Lithuania</i>
Luksemburg	134	-	134	1 360	<i>Luxembourg</i>
Läti	12 383	849	13 232	23 522	<i>Latvia</i>
Malta	97	67	164	450	<i>Malta</i>
Maroko	6	-	6	2 247	<i>Morocco</i>
Norra	21 250	1 479	22 729	6 497	<i>Norway</i>
Poola	3 857	300	4 157	4 345	<i>Poland</i>
Portugal	1 803	440	2 243	3 495	<i>Portugal</i>
Prantsusmaa	7 576	2 108	9 684	11 870	<i>France</i>
Rootsi	33 390	32 153	65 543	25 398	<i>Sweden</i>
Rumeenia	285	2	287	473	<i>Romania</i>
Saksamaa	49 591	32 957	82 548	19 892	<i>Germany</i>
Slovakkia	388	24	412	4 549	<i>Slovakia</i>
Sloveenia	393	23	416	1 431	<i>Slovenia</i>
Soome	491 987	1 296 954	1 788 941	77 223	<i>Finland</i>
Suurbritannia	21 606	23 235	44 841	13 321	<i>United Kingdom</i>
Šveits	2 408	520	2 928	3 459	<i>Switzerland</i>
Taani	4 935	269	5 204	5 719	<i>Denmark</i>
Tai	131	-	131	5 196	<i>Thailand</i>
Tšehhi	1 097	29	1 126	6 593	<i>Czech Republic</i>
Tuneesia	-	-	-	9 011	<i>Tunisia</i>
Türgi	385	22	407	17 558	<i>Turkey</i>
Ukraina	712	10	722	4 416	<i>Ukraine</i>
Ungari	1 791	46	1 837	3 333	<i>Hungary</i>
Venemaa	21 162	2 802	23 964	32 818	<i>Russia</i>
Muud riigid	26 495	992	27 487	17 891	<i>Other countries</i>
KOKKU	769 399	1 475 117	2 244 516	454 814	<i>TOTAL</i>

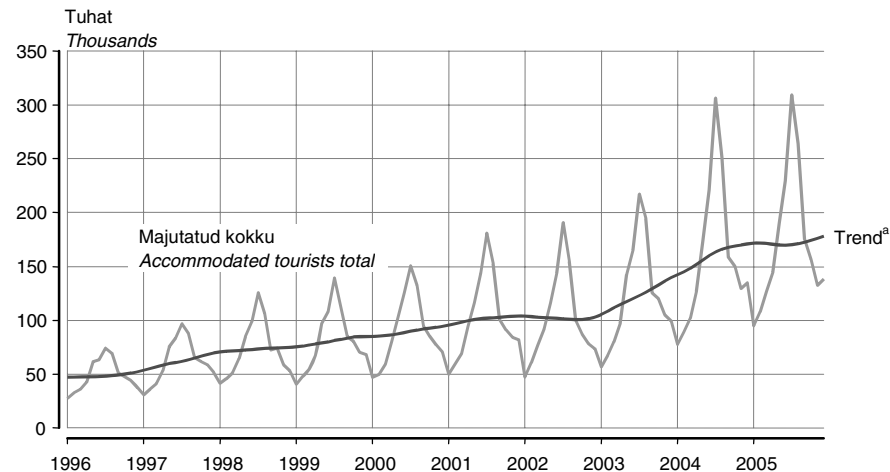
Tabel 4 **Majutuskohtade mahutavus, 1995–2005**
 Table 4 *Capacity of accommodation establishments, 1995–2005*

Aasta Year	Majutuskohad Establishments	Toad Rooms	Voodikohad Bed places
1995	160	5 182	10 576
1996	174	5 147	10 826
1997	200	5 445	11 320
1998	237	6 409	13 668
1999	329	7 323	16 034
2000	350	7 599	16 292
2001	398	8 452	17 956
2002	420	10 845	22 849
2003	543	12 445	27 487
2004	609	14 953	32 899
2005	784	16 610	38 088

Tabel 5 **Majutamine, 1995–2005**
 Table 5 *Accommodation, 1995–2005*

Aasta Year	Majutatud, tuhat Accommodated tourists, thousands	Majutatud välis- maalased, tuhat Foreign tourists, thousands	Välismaalaste osatähtsus, % Proportion of foreigners, %	Ööbimised, tuhat Nights spent, thousands
1995	522	331	63	933
1996	588	403	69	985
1997	745	540	73	1 168
1998	879	602	69	1 339
1999	972	704	72	1 484
2000	1 118	825	74	1 712
2001	1 227	908	74	1 962
2002	1 402	1 003	72	2 696
2003	1 562	1 113	71	3 084
2004	1 922	1 374	72	3 758
2005	2 073	1 453	70	4 112

Diagramm 3 **Majutatud, 1996–2005**
 Diagram 3 *Accommodated tourists, 1996–2005*

^a Aegrea pikaajaline arengusuund.

^a The long-term general development of time series.

Tabel 6 **Majutatud elukohariigi järgi, 1995, 2003–2005**
 Table 6 *Accommodated tourists by country of residence, 1995, 2003–2005*

Riik	1995	2003	2004	2005	Country
Albaania, Bulgaaria, Rumeenia	..	900	1 093	1 629	<i>Albania, Bulgaria, Romania</i>
Austria	1 277	3 487	5 757	9 368	<i>Austria</i>
Belgia	4 002 ^a	2 828	4 043	4 940	<i>Belgium</i>
Eesti	190 420	448 755	547 712	619 168	<i>Estonia</i>
Hispaania	865 ^b	7 921	12 177	15 533	<i>Spain</i>
Holland	..	7 826	10 490	12 714	<i>Netherlands</i>
Iirimaa	..	2 073	3 058	4 841	<i>Ireland</i>
Island	..	..	916	2 209	<i>Iceland</i>
Itaalia	3 233	13 127	25 642	26 712	<i>Italy</i>
Kreeka	..	1 240	1 564	1 696	<i>Greece</i>
Küpros	..	..	..	223	<i>Cyprus</i>
Leedu	8 615	14 320	20 555	24 703	<i>Lithuania</i>
Luksemburg	..	350	454	561	<i>Luxembourg</i>
Läti	10 239	29 230	40 956	51 558	<i>Latvia</i>
Malta	..	..	..	169	<i>Malta</i>
Norra	4 542	29 842	35 798	41 273	<i>Norway</i>
Poola	1 661	13 018	11 301	14 194	<i>Poland</i>
Portugal	..	1 131	2 781	3 488	<i>Portugal</i>
Prantsusmaa	2 119	8 326	15 086	16 921	<i>France</i>
Rootsi	22 748	66 751	89 042	108 234	<i>Sweden</i>
Saksamaa	23 006	68 151	85 643	109 346	<i>Germany</i>
Slovakkia	..	513	564	1 255	<i>Slovakia</i>
Sloveenia	..	478	740	1 298	<i>Slovenia</i>
Soome	185 040	706 473	843 871	799 139	<i>Finland</i>
Suurbritannia	7 739 ^c	30 151	38 903	62 926	<i>United Kingdom</i>
Šveits	1 481	3 791	4 694	5 258	<i>Switzerland</i>
Taani	6 540	2 111	4 433	15 407	<i>Denmark</i>
Tšehhi	1 003 ^d	14 894	13 915	5 046	<i>Czech Republic</i>
Ukraina	..	..	..	1 861	<i>Ukraine</i>
Ungari	691	1 489	2 267	3 464	<i>Hungary</i>
Venemaa	12 914	37 320	42 348	53 427	<i>Russia</i>
Muud Euroopa riigid	12 644 ^e	13 236	15 888	11 669	<i>Other European countries</i>
Ameerika	13 516	12 761	19 411	19 506	<i>United States</i>
Ühendriigid	..	..	..	..	..
Jaapan	..	6 901	7 362	8 066	<i>Japan</i>
Kanada	1 681	1 567	2 981	3 254	<i>Canada</i>
Muud riigid	5 297 ^g	10 540	10 681	11 530	<i>Other countries</i>
KOKKU	521 273	1 561 501	1 922 126	2 072 586	<i>TOTAL</i>

^a K.a Holland, Luksemburg.

^b K.a Portugal.

^c K.a Iirimaa.

^d K.a Slovakkia.

^e K.a Kreeka, Albaania, Bulgaaria, Rumeenia, Sloveenia.

^f K.a Island.

^g K.a Jaapan.

^a Incl. Netherlands, Luxembourg.

^b Incl. Portugal.

^c Incl. Ireland.

^d Incl. Slovakia.

^e Incl. Albania, Bulgaria, Greece, Romania, Slovenia.

^f Incl. Iceland.

^g Incl. Japan.

Tabel 7 **Ööbimised majutatute elukohariigi järgi, 1995, 2003–2005**
 Table 7 *Nights spent by country of residence of accommodated tourists, 1995, 2003–2005*

Riik	1995	2003	2004	2005	Country
Albaania, Bulgaaria, Rumeenia	..	2 739	2 685	4 151	<i>Albania, Bulgaria, Romania</i>
Austria	2 089	6 420	10 620	22 543	<i>Austria</i>
Belgia	7 925 ^a	6 324	8 458	10 269	<i>Belgium</i>
Eesti	325 139	816 560	1 010 909	1 129 118	<i>Estonia</i>
Hispaania	1 563 ^b	13 631	21 878	28 634	<i>Spain</i>
Holland	..	16 094	21 698	26 095	<i>Netherlands</i>
Iirimaa	..	4 952	6 843	12 053	<i>Ireland</i>
Island	..	..	1 915	5 953	<i>Iceland</i>
Itaalia	6 939	28 200	52 507	59 553	<i>Italy</i>
Kreeka	..	2 849	3 149	4 669	<i>Greece</i>
Küpros	..	..	..	782	<i>Cyprus</i>
Leedu	15 305	22 977	32 068	40 925	<i>Lithuania</i>
Luksemburg	..	776	1 026	1 269	<i>Luxembourg</i>
Läti	16 539	42 682	59 532	74 880	<i>Latvia</i>
Malta	..	..	..	493	<i>Malta</i>
Norra	9 942	61 381	81 288	105 432	<i>Norway</i>
Poola	3 285	77 320	22 681	26 459	<i>Poland</i>
Portugal	..	2 441	5 113	6 745	<i>Portugal</i>
Prantsusmaa	4 431	15 350	28 962	33 990	<i>France</i>
Rootsi	45 443	134 189	184 871	235 202	<i>Sweden</i>
Saksamaa	47 913	122 189	163 842	215 892	<i>Germany</i>
Slovakkia	..	1 177	1 128	3 230	<i>Slovakia</i>
Sloveenia	..	1 115	1 352	2 685	<i>Slovenia</i>
Soome	305 663	1 411 623	1 664 799	1 581 685	<i>Finland</i>
Suurbritannia	16 452 ^c	73 060	94 843	159 141	<i>United Kingdom</i>
Šveits	3 298	7 059	8 905	10 697	<i>Switzerland</i>
Taani	13 248	26 008	28 510	32 445	<i>Denmark</i>
Tšehhi	2 314 ^d	3 910	9 127	8 183	<i>Czech Republic</i>
Ukraina	..	..	..	4 492	<i>Ukraine</i>
Ungari	1 362	3 877	4 844	8 063	<i>Hungary</i>
Venemaa	23 939	81 321	101 546	138 508	<i>Russia</i>
Muud Euroopa riigid	29 611 ^e	29 909	34 668	24 745	<i>Other European countries</i>
Ameerika Ühendriigid	31 475	30 254	44 492	44 349	<i>United States</i>
Jaapan	..	12 648	14 174	15 350	<i>Japan</i>
Kanada	4 192	4 254	7 245	8 352	<i>Canada</i>
Muud riigid	14 688 ^f	21 144	22 037	24 545	<i>Other countries</i>
KOKKU	932 755	3 084 433	3 757 715	4 111 577	<i>TOTAL</i>

^a K.a Holland, Luksemburg.

^b K.a Portugal.

^c K.a Iirimaa.

^d K.a Slovakkia.

^e K.a Kreeka, Albaania, Bulgaaria, Rumeenia, Sloveenia.

^f K.a Island.

^g K.a Jaapan.

^a Incl. Netherlands, Luxembourg.

^b Incl. Portugal.

^c Incl. Ireland.

^d Incl. Slovakia.

^e Incl. Albania, Bulgaria, Greece, Romania, Slovenia.

^f Incl. Iceland.

^g Incl. Japan.

Mõisted

Igapäevane elukeskkond ehk tavakeskkond	Isikliku elu- ja töö- või õppimiskoha ning muude tihti (vähemalt kord nädalas) külastatavate kohtade (kirik, kauplus, polikliinik) vahetus läheduses asuv ala. Igapäevasesse elukeskkonda kuuluvad ka suvilad ja maakodud, kui neid külastatakse vähemalt kord nädalas.
Külastaja	Isik, kes reisib välja tavakeskkonnast mitte kauemaks kui 12 järjestikuseks kuuks ja kelle reisi peamine eesmärk ei ole sihtkohas tasustatav tegevus. Külastajad jagunevad turistideks ehk ööbivateks külastajateks ning ühepäevakülastajateks.
Lähetusturism	Eesti püsielanike reisimine Eestist välja ja viibimine väljaspool tavakeskkonda.
Majutusettevõtte	Majandusüksus, mille kaudu ettevõtja oma majandus- või kutsetegevuse raames osutab majutusteenust. Majutusettevõtteid liigitatakse järgmiselt: hotell, motell, külalistemaja, hostel, puhkeküla ja -laager, puhkemaja, külaliskorter, kodumajutus. Turistide majutamise üksused on jaotatud kahte põhigrupi: kollektiivmajutus (teenindavad turiste äriüksustena) ja eramajutus. Majutusstatistika kajastab ainult kollektiivmajutuskohtade andmeid.
Majutusteenus	Õõbimisvõimaluse ning sellega kaasneva kauba või teenuse müügiks pakkumine ja müük.
Majutusettevõttes majutatu	Turist ehk ööbiv külastaja, kes ööbib vähemalt ühe öö kollektiivmajutuse kohas.
Reisifirma	Äriregistris registreeritud ettevõtja, kelle põhi- või kõrvaltegevusala Eesti majanduse tegevusalade klassifikaatori (EMTAK) põhjal on reisibüroode ja reisikorraldajate tegevus (6330) või kes on kandnud majandustegevuse registrisse turismi tegevusalale.
Sisekülastaja	Eesti püsielanik, kes reisib Eesti piires, kuid viibib väljaspool tavakeskkonda.
Turism	Reisimine väljapoole <u>igapäevast elukeskkonda ehk tavakeskkonda</u> ja viibimine seal mitte kauem kui 12 järjestikust kuud puhkuse, äri või muul eesmärgil.
Turist ehk ööbiv külastaja	Isik, kelle reis tavakeskkonnast välja hõlmab vähemalt üht ööbimist sihtkohas, välja arvatud ööbimine sihtriigi sadamas seisvas laevas.
Turisti majutamine	Regulaarse või ajutise ööbimisvõimaluse pakkumine turistile.
Vastuvõtuturism	Väliskülastajate reisimine Eestisse ja Eestis viibimine.
Väliskülastaja	Välisriigi püsielanik, kes reisib Eesti piires.
Ühepäevakülastaja	Isik, kes külastab väljaspool tavakeskkonda asuvat paika seal ööbimata.

Metoodika

Turismi- ja majutusstatistika iseloomustab kõiki Eestis tegutsevaid üksusi, kes osutavad turismi- ja majutusteenuseid. Nende tegevusala kood Eesti majanduse tegevusalade klassifikaatori (EMTAK) järgi on 633, 551 või 552. Küsitletakse kõiki üksusi.

Kirjandust

Eesti Statistika. 2005. *Estonian Statistics*. Kuukiri, nr 1–12.

Eesti Statistika Kuukiri. 2006. *Monthly Bulletin of Estonian Statistics*, nr 1–6.

Maakonnad arvudes. 2000–2004. *Counties in Figures*. Tallinn, 2005.

Turism. Majutus. 2005. *Tourism. Accommodation*. Aastakogumik. Tallinn, 2006.

Definitions

Accommodation establishment

A business entity through which an undertaking provides accommodation services within the framework of its economic or professional activity. Accommodation establishments can be classified as follows: hotels, motels, guesthouses, hostels, holiday camps, cottages, flats, bed-and-breakfast. Tourism accommodation has been divided into two main groups:

collective accommodation establishments and private tourist accommodation. The accommodation statistics take into account only the data of collective accommodation.

Accommodation service	<i>The offer for sale or sale of sleeping accommodation and goods or services supplementary thereto.</i>
Accommodated tourist	<i>A tourist or overnight visitor who stays at least one night in a hotel, motel or any other kind of collective accommodation establishment.</i>
Domestic visitor	<i>A resident of Estonia who travels within Estonia and visits places outside his/her usual environment.</i>
Foreign or international visitor	<i>A non-resident of Estonia who travels within Estonia and visits places outside his/her usual environment.</i>
Inbound tourism	<i>The activities of non-residents of Estonia travelling to and staying in Estonia and outside their usual environment.</i>
Outbound tourism	<i>The activities of residents of Estonia travelling to and staying in places outside that country and outside their usual environment.</i>
Same-day visitor	<i>A person who visits places outside his/her usual environment and does not spend the night in the place visited.</i>
Tourism	<i>The activities of persons travelling to and staying in places outside their usual environment for not more than 12 consecutive months for leisure, business or other purposes.</i> <i>Tourist accommodation is defined as any facility that regularly or occasionally provides overnight accommodation for tourists.</i>
Tourism accommodation	<i>Facility that regularly or occasionally provides overnight accommodation for tourists.</i>
Tourist or overnight visitor	<i>A person who visits places outside his/her usual environment and stays at least one night in a collective or private accommodation in the place visited, except for nights spent on a ship at the port of the country of destination.</i>
Travel agency	<i>The enterprise as a legal person, whose main activity is defined by the Estonian Classification of Economic Activities (EMTAK) as services of travel agencies and tour operators (6330) and who have been entered in Register of Economic Activities in the areas of activity tourism.</i>
Usual environment	<i>An area in the close vicinity of a person's home and place of work or study, or other places visited at least once a week on a routine basis, such as churches, shops and clinics. Summer homes are excluded from the usual environment if they are visited at least once a week.</i>
Visitor	<i>A person travelling to a place other than that of his/her usual environment for less than 12 months and whose main purpose of visit is other than exercise of an activity remunerated from within the place visited. Visitors include tourists or overnight visitors and same-day visitors.</i>

Methodology

Tourism and accommodation statistics cover all enterprises in Estonia that provide tourism and accommodation services. The activity code of these enterprises by the Estonian Classification of Economic Activities (EMTAK) is 633, 551 or 552.

Enterprises are enumerated completely.

Publications

Eesti Statistika. 2005. Estonian Statistics. Monthly bulletin, Nos 1–12.

Eesti Statistika Kuukiri. 2006. Monthly Bulletin of Estonian Statistics, Nos 1–6.

Maakonnad arvudes. 2000–2004. Counties in Figures. Tallinn, 2005.

Turism. Majutus. 2005. Tourism. Accommodation. Yearbook. Tallinn, 2006.

RIIKIDE VÕRDLUK

Diagramm 1	Kogutud olmejäätmeid elaniku kohta, 2004	436
Tabel 1	Rahvastiku tihedus ja struktuur, 1. jaanuar 2005	437
Diagramm 2	Rahvastik soo järgi, 2004	438
Diagramm 3	Summaarne sündimuskordaja, 2004	439
Tabel 2	Sündimus, 1995, 2002–2004	440
Tabel 3	Suremus, 1995, 2002–2004	441
Diagramm 4	Loomuliku iibe kordaja, 2004	442
Tabel 4	Abielud ja abielulahutused, 1995, 2002–2004	443
Tabel 5	Haridustase, II kvartal 2005	444
Diagramm 5	Teadus- ja arendustegevuse investeeringud, 2004	445
Teemakaart 1	HIV-tõve (AIDSi) haigestumus, 2004	446
Tabel 6	Tööhõive, 2002–2004	447
Tabel 7	Hõivatud soo ja majandussektori järgi, 2005	448
Tabel 8	Töötus, 2002–2005	449
Diagramm 6	Alla 25-aastaste töötuse määr, 2005	450
Tabel 9	Tarbijahindade harmoniseeritud indeksi aastamuutus, 1998–2005	451
Tabel 10	Sisemajanduse koguprodukt (SKP), 2000–2005	452
Diagramm 7	SKP jooksevhindades elaniku kohta, 2005	453
Tabel 11	SKP komponentide osatähtsus tarbimismeetodil jooksevhindades, 2005	454
Tabel 12	Jooksevkonto, 2002–2004	455
Diagramm 8	Valitsemissektori võla osatähtsus SKP-s, 2005	456
Tabel 13	Tööpäevade arvuga korrigeeritud tööstustoodangu mahuindeks, 2002–2005	457
Tabel 14	Intressimäärad, 2003–2005	458
Tabel 15	Eksport, import ja kaubavahetuse bilanss, 2004	459
Tabel 16	Põllumajandussaaduste tootmine, 2000, 2005	460
Tabel 17	Põllumajandustoodangu indeks, 2000–2005	461
Diagramm 9	Koduse Interneti-ühendusega leibkondade osatähtsus, 2005	462
Tabel 18	Majutus, 2004	463

COMPARISON OF COUNTRIES

Diagram 1	Municipal waste collected per capita, 2004	436
Table 1	Population density and structure, 1 January 2005	437
Diagram 2	Population by sex, 2004	438
Diagram 3	Total fertility rate, 2004	439
Table 2	Fertility, 1995, 2002–2004	440
Table 3	Mortality, 1995, 2002–2004	441
Diagram 4	Natural increase rate, 2004	442
Table 4	Marriages and divorces, 1995, 2002–2004	443
Table 5	Educational attainment, 2nd quarter 2005	444
Diagram 5	Gross domestic expenditure on research and development, 2004	445
Thematic map 1	AIDS incidence, 2004	446
Table 6	Employment, 2002–2004	447
Table 7	Employed persons by sex and sector of economy, 2005	448
Table 8	Unemployment, 2002–2005	449
Diagram 6	Unemployment rate of persons aged less than 25, 2005	450
Table 9	Annual change of harmonised index of consumer prices, 1998–2005	451
Table 10	Gross domestic product (GDP), 2000–2005	452
Diagram 7	GDP per capita in current prices, 2005	453
Table 11	Share of components of GDP by expenditure approach in current prices, 2005	454
Table 12	Current account, 2002–2004	455
Diagram 8	General government consolidated gross debt as a percentage of GDP, 2005	456
Table 13	National interest rates, 2003–2005	457
Table 14	Working-day adjusted volume index of industrial production, 2002–2005	458
Table 15	Exports, imports and trade balance, 2004	459
Table 16	Agricultural production, 2000, 2005	460
Table 17	Index of agricultural production, 2000–2005	461
Diagram 9	Percentage of households who have Internet access at home, 2005	462
Table 18	Accommodation, 2004	463

Ülevaade

Peatükk esitab olulisemat sotsiaal- ja majandusstatistikat peamiselt Euroopa riikide kohta.

2005. aasta alguse seisuga hinnatakse Euroopa Liidu (EL, 25 liikmesriiki) rahvaarvuks 459,5 miljonit. Liikmesriikidest on suurima rahvaarvuga (82,5 miljonit) Saksamaa. Rahvaarvult on Eestist väiksemad riigid Küpros, Luksemburg ja Malta. Pindalalt suurimad EL riigid on Prantsusmaa ja Hispaania, väikseim on Malta. Pindalalt Eestist väiksemaid riike on 7. Kõige rohkem elanikke ruutkilomeetril elab Maltal (1274), kõige vähem Islandil (3). Naisi elab enamikus Euroopa riikides rohkem kui mehi, ainult Makedoonias ja Islandil on mehi pisut rohkem kui naisi. Kõige rohkem naisi 100 mehe kohta (117) elab Lätis ja Eestis. Rahvastiku vanuskoosseis sõltub sündimusest: riikides, kus sündimus on suurem, on suurem ka noorte osatähtsus — Türgi, Ameerika Ühendriigid, Island, Iirimaa. Üle 65-aastasi elanikke on suhteliselt rohkem Itaalias. Summaarne sündimuskordaja (keskmiselt elussündinuid naise kohta tema elu jooksul) oli kõrgeim Türgis — 2,2 —, tunduvalt suurem kui EL riikides keskmiselt (1,5). Euroopas tervikuna sündis 2004. aastal rohkem inimesi kui suri. Rahvastiku loomulik juurdekasv oli 2004. aastal jätkuvalt suur Türgis, Islandil ja Iirimaa, enamikus EL uutes liikmesriikides oli loomuliku iibe kordaja jätkuvalt negatiivne (v.a Küpros, Malta ja Slovakkia). Väljaspool abielu sündinud laste osatähtsus on riigiti väga erinev, ulatudes 3,3%-st (Küpros) 58,0%-ni (Eesti). Eestis abiellutakse vähem ja lahutatakse rohkem kui EL-s keskmiselt.

Vähemalt keskhariduse omandanute osatähtsus 20–24-aastaste hulgas oli 2005. aastal suurim EL uutes liikmesriikides. Kui noorte meeste vastav näitaja Eestis on võrreldav EL keskmisega (74,9% ja 74,6%), siis noorte naiste näitaja on Eestis EL keskmisest (87% ja 80%) oluliselt suurem. Eestis oli haridustee lõpetanud kvalifikatsioonita noorte osatähtsus 14%, EL riikides keskmiselt 14,9%.

Teadus- ja arendustegevuse investeeringute kogumaht oli 2004. aastal EL riikides 1,9% sisemajanduse koguproduktist (SKP). Näiteks Jaapani vastav näitaja oli 2003. aastal 3,15% ja Ameerika Ühendriikidel 2,59%. Eesti 0,91% on üle nelja korra väiksem kui Rootsi näitav (3,74%).

Eesti 15–64-aastaste tööhõive määr (63%) oli 2004. aastal EL keskmisel tasemel (63,3%). Sellega oleme EL uute liikmesriikide esimeste seas (Küprose 68,9%, Sloveenia 65,3% ja Tšehhi 64,2% järel), kuid veel kaugel maas EL kõrgeima tööhõivega riigi Taani näitavust — 75%. Eesti 15–64-aastaste naiste tööhõive määr (60%) oli 2004. aasta kõrgem kui EL keskmise (55,7%). Vanemaalaste (55–64-aastaste) tööhõive määr oli 2004. aastal Eestis 52,3%, mis ületab tunduvalt EL keskmist (41%).

Hõivatute jaotus majandussektori järgi on riigiti suhteliselt erinev. Primaarsektoris on Leedus hõivatud 14,8% ja Poolas 17,1%, EL riikides keskmiselt vaid 4,9%. Eesti tööhõive struktuur on erinevalt teistest Balti riikidest ligilähedaselt sama kui Lääne-Euroopas — 2005. aastal töötas primaarsektoris hõivatutest vaid 5,7%. Töötus oli 2005. aastal suurim Poolas (17,7%) ja Slovakkias (16,4%), väikseim Iirimaa (4,3%). Töötuse määr on Eestis (7,9%) väiksem kui EL keskmiselt (8,7%).

2005. aastal mõjutasid tarbijahindu enim kütuse ja energia hind. EL-s ulatus tarbijahindade keskmine aastakasv 2,2%-ni. Eestis kujunes aasta keskmiseks inflatsioonitempoks 4,1%, millest oli suurem ainult Läti tarbijahinnaindeksi aastamuutus — 6,9%.

2005. aastal saavutas Euroopa Liidu sisemajanduse koguprodukt reaalkasvuks 1,6%. EL riikidest oli suurim majanduskasv jällegi Lätis (10,2%), järgnesid Eesti (9,7%) ja Leedu (7,5%). SKP elaniku kohta oli jätkuvalt suurim Luksemburgis ja Norras. Eestis oli SKP elaniku kohta suurem kui teistes Balti riikides, kuid hõlmas EL keskmisest siiski vaid 55,6%. Jooksevkonto puudujääk SKP suhtes suurenes Eestil 12,7% tasemele. Jooksevkonto saldo oli 2004. aastal negatiivne kõigis EL uutes liikmesriikides, suurim defitsiit oli Lätil (13%).

Valitsemissektori võlakooormus oli EL riikides 2005. aastal 63,4%. Eestile on omane konservatiivne laenuoliitika, mistõttu oli laenukooormus 2005. aastal vaadeldavate riikide hulgas jätkuvalt väikseim — vaid 4,8% SKP-st. Pingerida juhtisid EL riikidest Kreeka (valitsemissektori võlg 107,5% SKP-st) ja Itaalia (106,4%).

Tööstuse kiire ja jõuline kasv aastatel 2002–2005 iseloomustas peamiselt EL uusi liikmesriike. Suurim tööstustoodangu kasv võrreldes 2000. aastaga toimus Leedus (65%), Eestis oli kasv 59% (EL keskmiselt 3,5%).

Põllumajandustoodang vähenes EL riikides 2005. aastal võrreldes 1999.–2001. aastaga 1,0%. Suurimat kasvu näitasid Läti — 12,5% — ja Leedu — 11,4%. Eesti põllumajandustoodangu kasv (8,8%) jääb alla nii Slovakkiale (kasv 10,5%), Ungarile (10,4%) kui ka Soomele (9,2%).

Koduse Interneti-ühenduse tase Eestis (39%) oli 2005. aastal kõrgem kui enamikus uutes EL riikides, kuid jääb oluliselt maha nii Põhjamaadest (Island 84%) kui ka EL keskmisest (48%).

2004. aastal oli majutuskohiti 100 000 elaniku kohta Eestis rohkem kui Lätis ja Leedus (vastavalt 20, 12 ja 9), kuid oluliselt vähem kui EL-s keskmiselt (44). Eestis majutatutest oli 79% välismaalasi.

Overview

This chapter presents some more important social and economic indicators mainly for the European countries.

At the beginning of 2005, the total population of European Union (EU, 25 Member States) is estimated at 459.5 million. Among Member States, Germany has the largest number of population (82.5 million). The smallest countries by population number are Cyprus, Luxembourg and Malta. By total area, France and Spain are the largest countries, Malta is the smallest. Seven countries are smaller than Estonia by area. The number of inhabitants per square kilometre is highest in Malta (1,274), the lowest in Iceland (3). In most European countries there are more women than men, only in Macedonia and Iceland the number of men exceeds that of women. The number of women per 100 men (117) is largest in Latvia and Estonia. The population age composition depends on fertility: in the countries with higher fertility rate the share of the youngest age groups in the total population is bigger — Turkey, Iceland, USA, Ireland. Relatively more people over 65 years of age live in Italy. The total fertility rate (the average number of life-born children to a woman during her lifetime) was the highest in Turkey — 2.2. It is significantly higher than the average of EU countries (1.5). For Europe as a whole, more people were born in 2004 than died. In 2004 the natural increase of population continued to be fast in Turkey, Iceland and Ireland. In most of the EU new Member States the natural increase rate is still negative (excl. Cyprus, Malta and Slovakia). The proportion of children born outside marriage was different by countries, extending from 3.3% (Cyprus) to 58.0% (Estonia). In Estonia the number of marriages is smaller and the number of divorces larger than the EU average.

In 2005, the percentage of young people aged 20–24 having attained at least upper secondary education was higher in EU new Member States. When the respective indicator for young men for Estonia is comparable to the EU average (74.9% and 74.6%), then the respective indicator for Estonian young women is much higher than the EU average — 87% and 80%, respectively.

Gross domestic expenditure on research and development as a percentage of gross domestic product (GDP) for the EU countries in 2004 was 1.9%. In 2003 the corresponding indicator for Japan was 3.15% and USA 2.59%. The same indicator for Estonia (0.91%) was four times smaller than for Sweden (3.74%).

In 2004 the employment rate of population aged 15–64 in Estonia (63%) was at the EU average level (63.3%). With this indicator we are in a leader group among EU new Member States after Cyprus (68.9%), Slovenia (65.3%) and Czech Republic (64.2%), but far behind the indicator with the highest employment rate among EU countries — of Denmark (75%). The employment rate for women aged 15–64 in Estonia for the year 2004 was higher than the EU average (60% and 55.7%, respectively). The employment rate for older workers (aged 55–64) for Estonia was 52.3%, which is considerably higher than the EU average (41%).

The distribution of employed persons by sectors of economy and countries is relatively different. In Lithuania 14.8% and in Poland 17.1% of the employed persons worked in the primary sector, as compared to an average of EU — only 4.9%. The structure of the employment in Estonia is similar to that of Western Europe — in 2005 only 5.7% of the employed persons worked in the primary sector. The unemployment in 2005 was the highest in Poland (17.7%) and Slovakia (16.4%), the lowest in Ireland (4.3%). The unemployment rate in Estonia (7.9%) is smaller than the EU average (8.7%).

In 2005 the consumer price index was affected by prices of fuel and energy. The annual change of consumer prices increased to 2.2% in EU. In Estonia, the change in the consumer price index in 2005 was 4.1%, the higher in EU was only in Latvia — 6.9%.

In 2005, the growth of Gross Domestic Product in the European Union was 1.6%. Among EU countries the biggest economic growth was again in Latvia (10.2%), followed by Estonia (9.7%) and Lithuania (7.5%). GDP per capita was the largest in Luxembourg and Norway. In Estonia, the GDP per capita was larger than in the other Baltic States but accounted for only 55.6% of the EU average. Current account deficit to the GDP for Estonia increased up to 12.7%. In 2004 the balance of current account was negative in all EU new Member States, the biggest deficit was in Latvia (13%).

In 2005 the general government gross debt in EU countries was 63.4% as a percentage of GDP. As a result of the government conservative loan policy, the debt compared to GDP

was the smallest in Estonia (4.8%). Among EU countries ranking was highest in Greece (the general government gross debt as a percentage of GDP 110.5%) and Italy (106.4%).

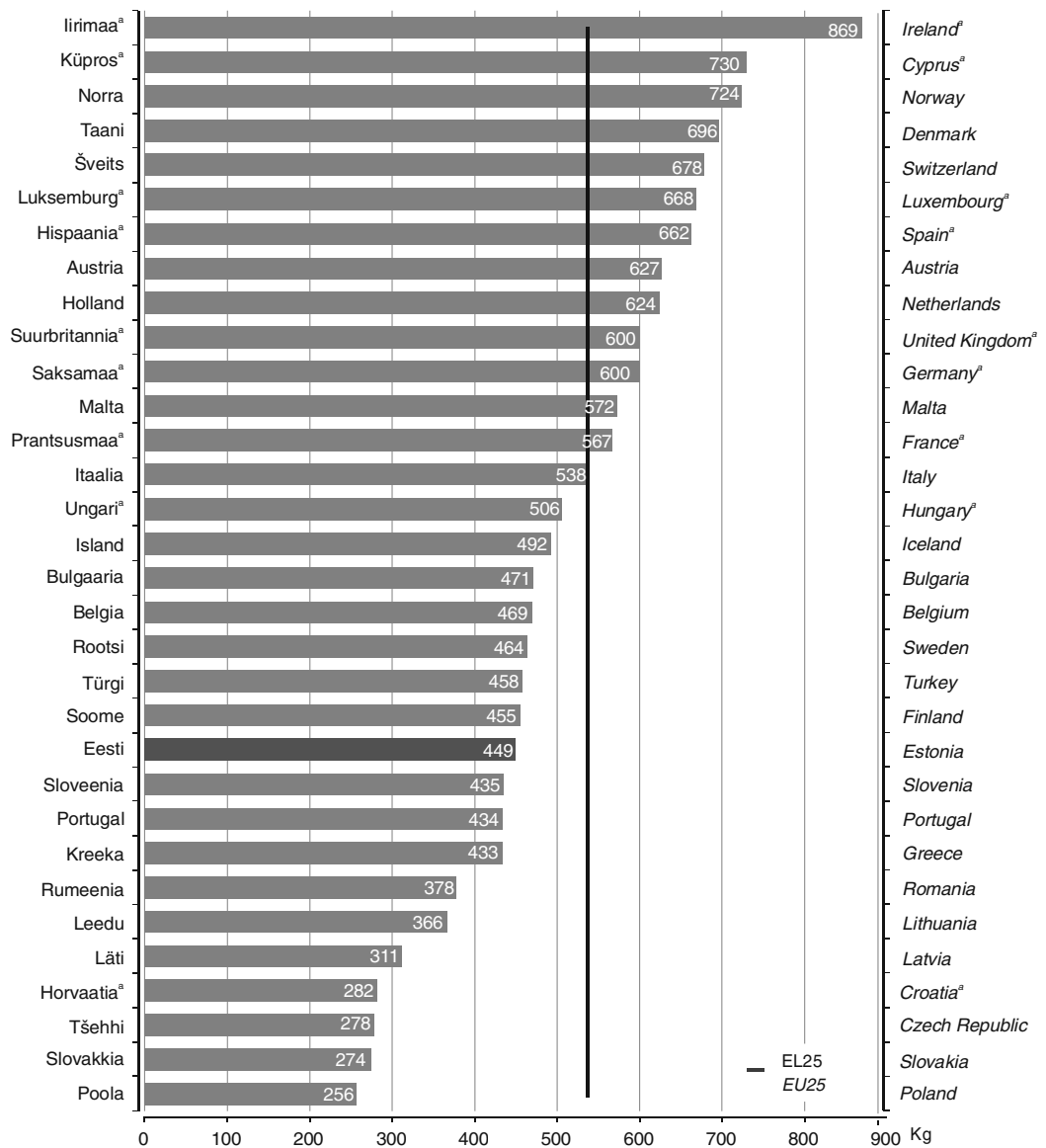
Rapid growth of industry in 2002–2005 characterised mostly EU new Member States. The biggest growth in industry compared to 2000 was in Lithuania (65%), in Estonia the growth was 59% (the EU average 3.5%).

In 2005 compared to 1999–2001, the agricultural production decreased in the EU countries by 1.0%. The growth was highest in Latvia (12.5%) and in Lithuania (11.4%). The average growth in agricultural production for Estonia (8.8%) was smaller than the growth in Slovakia (10.5%), Hungary (10.4%) and Finland (9.2%).

In Estonia the level of Internet access at home (39%) in 2005 was higher than in most of the EU new Member States but still lower than in other Nordic countries (Iceland 84%) and the EU average (48%).

In 2004 in Estonia the number of accommodation establishments per capita was larger than in Latvia and Lithuania (20, 12 and 9, respectively), but significantly smaller than the EU average (44). In Estonia 79% of accommodated tourists were foreigners.

Diagramm 1 **Kogutud olmejäätmeid elaniku kohta, 2004**
 Diagram 1 *Municipal waste collected per capita, 2004*

^a Hinnanguline.

^a Estimate.

Allikad — Sources: New Cronos. Eurostat. 8.05.2006; riiklik allikas — national source.

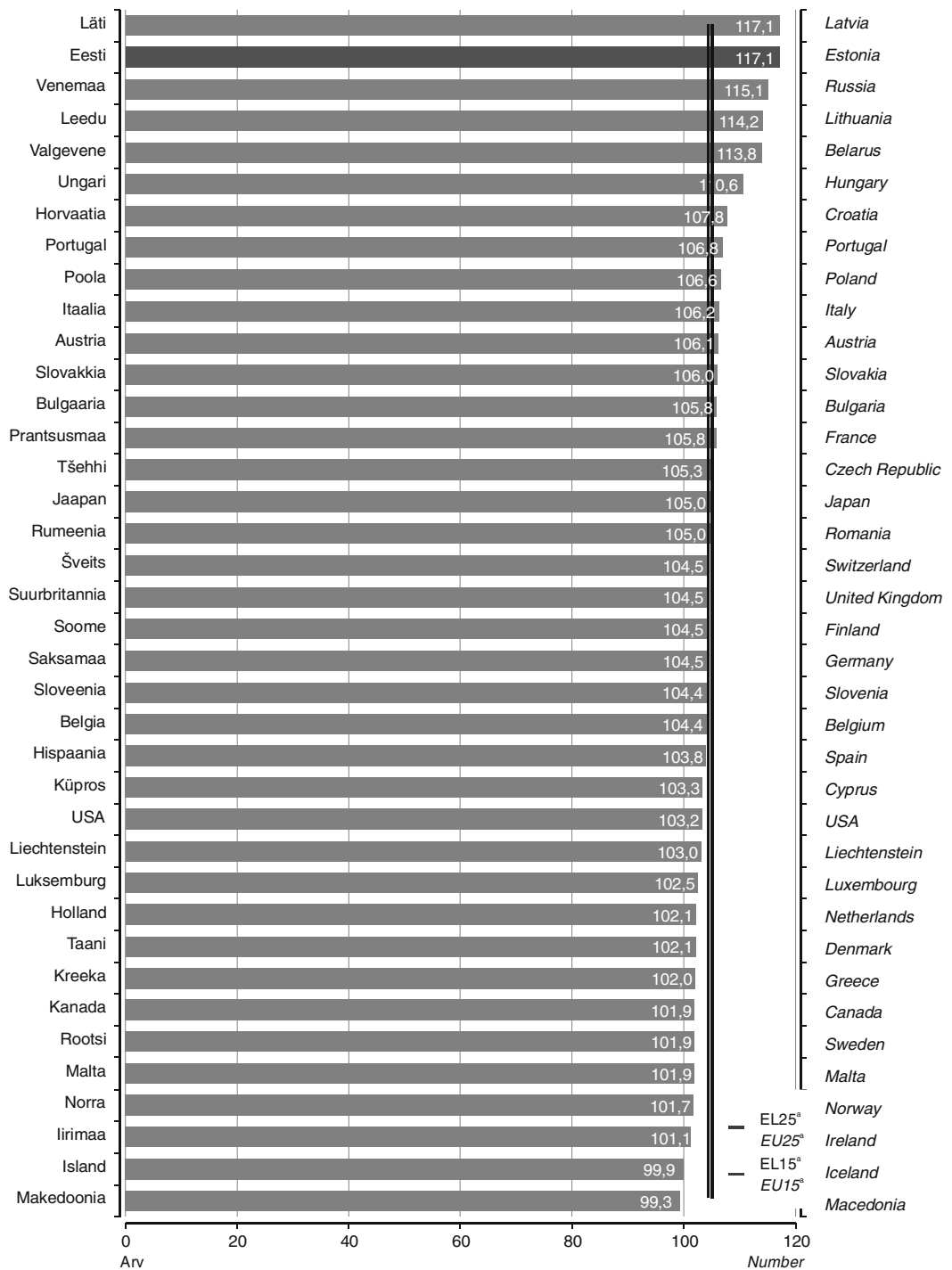
Tabel 1 **Rahvastiku tihedus ja struktuur, 1. jaanuar 2005**
 Table 1 **Population density and structure, 1 January 2005**

Riik	Pindala, km ² <i>Total area, km²</i>	Rahvaarv, tuhat <i>Population, thousands</i>	Elanikke km ² kohta <i>Inhabitants per km²</i>	Rahvastiku vanuskoosseis, % <i>Population by major age groups, %</i>				Country
				0–14	15–44	45–64	65+	
Eesti	45 227	1 347,5	30	15,4	43,1	24,9	16,5	Estonia
Austria	83 853	8 206,5	98	16,1	42,8	25,1	16,0	Austria
Belgia	30 519	10 445,9	342	17,2	40,4	25,1	17,2	Belgium
Hispaania	504 782	43 038,0	85	14,5	45,4	23,3	16,8	Spain
Holland	41 528	16 305,5	481	18,5	41,4	26,1	14,0	Netherlands
Iirimaa	70 273	4 109,2	58	20,7	46,4	21,8	11,2	Ireland
Itaalia	301 268	58 462,4	194	14,1	41,2	25,2	19,5	Italy
Kreeka	131 957	11 075,7	84	14,4	43,0	24,5	18,1	Greece
Küpros	9 251	749,2	81	19,2	45,5	23,4	11,9	Cyprus
Leedu	65 300	3 425,3	52	17,1	44,3	23,5	15,1	Lithuania
Luksemburg	2 586	455,0	176	18,7	42,6	24,4	14,3	Luxembourg
Läti	64 589	2 306,4	36	14,8	43,7	24,9	16,5	Latvia
Malta	316	402,7	1 274	17,6	42,0	27,1	13,3	Malta
Poola	312 677	38 173,8	122	16,7	44,4	25,7	13,1	Poland
Portugal	92 389	10 529,3	114	15,6	43,0	24,3	17,0	Portugal
Prantsusmaa	551 500	60 561,2	110	18,5	40,5	24,6	16,4	France
Rootsi	449 964	9 011,4	20	17,6	39,1	26,1	17,2	Sweden
Saksamaa	357 021	82 500,8	231	14,5	40,9	26,0	18,6	Germany
Slovakkia	49 035	5 384,8	110	17,1	46,5	24,9	11,6	Slovakia
Sloveenia	20 273	1 997,6	99	14,4	43,6	26,7	15,3	Slovenia
Soome	338 127	5 236,6	15	17,5	38,7	28,0	15,9	Finland
Suurbritannia	242 910	60 034,5	247	18,2 ^a	41,5 ^a	24,3 ^a	16,0 ^a	United Kingdom
Taani	43 077	5 411,4	126	18,8	39,6	26,6	15,0	Denmark
Tšehhi	78 866	10 220,6	130	14,9	43,4	27,7	14,0	Czech Republic
Ungari	93 030	10 097,5	109	15,6	41,7	27,0	15,6	Hungary
EL25	3 980 318	459 488,4	115	...	...	...	...	EU25
EL15	3 241 754	385 383,4	119	...	...	...	...	EU15
Bulgaaria	111 002	7 761,0	70	13,8	42,1	27,0	17,1	Bulgaria
Horvaatia	56 542	4 443,9	79	16,0	41,0	26,2	16,8	Croatia
Island	103 000	293,6	3	22,3	43,3	22,6	11,8	Iceland
Liechtenstein	160	34,6	216	17,6	44,1	27,2	11,1	Liechtenstein
Makedoonia	25 713	2 035,2	79	19,9	45,8	23,3	10,9	Macedonia
Norra	323 758	4 606,4	14	19,7	40,8	24,8	14,7	Norway
Rumeenia	237 500	21 658,5	91	15,9	45,2	24,2	14,7	Romania
Šveits	41 284	7 415,1	180	16,3	42,0	26,0	15,8	Switzerland
Türgi	769 604	71 607,5	93	28,6	49,5	16,1	5,8	Turkey
Jaapan ^b	377 899	127 790,0	338	13,7	38,6	27,6	20,1	Japan ^b
Kanada	9 984 670	32 270,5	3	17,6	43,1	26,2	13,1	Canada
USA ^c	9 631 418	296 410,4	31	20,7	42,8	24,1	12,4	USA ^c

^a Prognosis.^b 1. detsember 2005.^c 1. juuli 2005, vanuskoosseis 1. juuli 2004.^a Forecast.^b 1 December 2005.^c 1 July 2005, major age groups 1 July 2004.

Allikad — Sources: New Cronos. Eurostat. 18.05.2006; riiklikud allikad — national sources.

Diagramm 2 **Rahvastik soo järgi, 2004**
 Diagram 2 *Population by sex, 2004*
 (naisi 100 mehe kohta — females per 100 males)

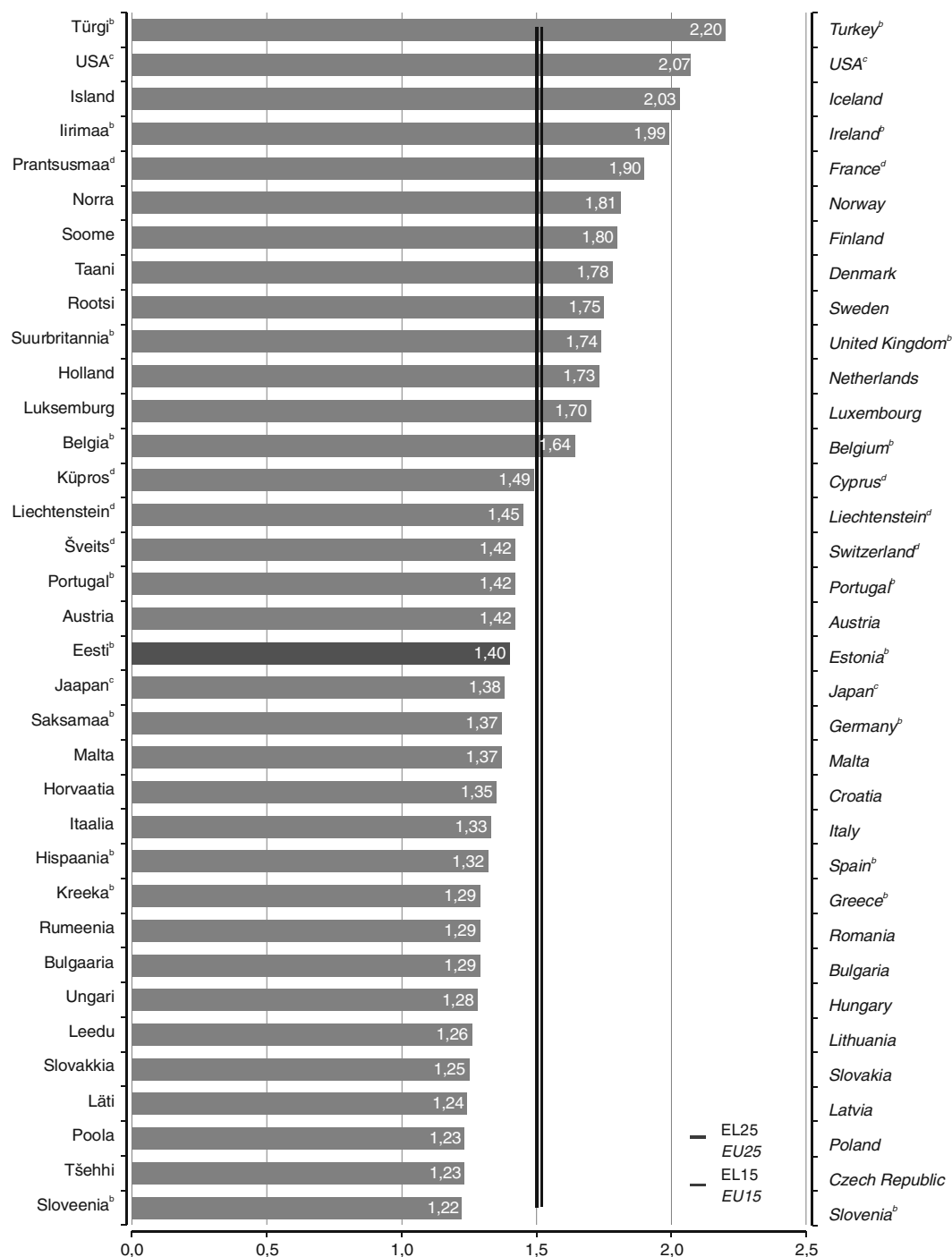

^a 2003.

^a 2003.

Allikad — Sources: New Cronos. Eurostat. 17.05.2006; riiklikud allikad — national sources.

Diagramm 3 **Summaarne sündimuskordaja, 2004**^a
 Diagram 3 **Total fertility rate, 2004**^a

^a Keskmiselt elussündinuid naise kohta tema elu jooksul.

^b Hinnanguline.

^c 2003.

^d Esialgseid andmed.

^a The average number of live-born children to a woman during her lifetime.

^b Estimate.

^c 2003.

^d Preliminary data.

Allikad — Sources: New Cronos. Eurostat. 5.05.2006.

Tabel 2 **Sündimus, 1995, 2002–2004**
 Table 2 *Fertility, 1995, 2002–2004*

Riik	Sündimuse üldkordaja ^a				Väljaspool abielu sündinud laste osatähtsus, %	Country
	<i>Crude birth rate^a</i>				<i>Percentage of births outside marriage, %</i>	
	1995	2002	2003	2004	2004	
Eesti	9,4	9,6	9,6	10,4	58,0	Estonia
Austria	11,2	9,7	9,5	9,7	35,9	Austria
Belgia	11,4	10,8	10,8	11,1	31,0 ^{bc}	Belgium
Hispaania	9,2	10,1	10,5	10,6	23,2 ^{bc}	Spain
Holland	12,3	12,5	12,3	11,9	32,5	Netherlands
Iirimaa	13,5	15,4	15,4	15,2	31,4 ^b	Ireland
Itaalia	9,2	9,4	9,4	9,7	14,9 ^c	Italy
Kreeka	9,5	9,4	9,5	9,4	4,9 ^c	Greece
Küpros	15,2	11,1	11,2	11,2	3,3	Cyprus
Leedu	11,4	8,7	8,9	8,9	28,7	Lithuania
Luksemburg	13,2	12,0	11,8	12,0	26,1	Luxembourg
Läti	8,7	8,6	9,0	8,8	45,3	Latvia
Malta	12,4	9,6	10,1	9,7	19,1	Malta
Poola	11,2	9,3	9,2	9,3	17,2	Poland
Portugal	10,7	11,0	10,8	10,4	29,1 ^d	Portugal
Prantsusmaa	12,6	12,8	12,7	12,7	45,2 ^{bd}	France
Rootsi	11,7	10,7	11,1	11,2	55,4	Sweden
Saksamaa	9,4	8,7	8,6	8,6	28,0 ^d	Germany
Slovakkia	11,5	9,5	9,6	10,0	24,8	Slovakia
Sloveenia	9,5	8,8	8,7	9,0	43,5 ^d	Slovenia
Soome	12,4	10,7	10,9	11,0	40,8	Finland
Suurbritannia	12,6	11,3	11,7	12,0	42,3 ^d	United Kingdom
Taani	13,3	11,9	12,0	12,0	45,4	Denmark
Tšehhi	9,3	9,1	9,2	9,6	30,6	Czech Republic
Ungari	10,9	9,5	9,3	9,4	34,0	Hungary
EL25	10,8	10,3	10,4	10,5	31,6 ^c	EU25
EL15	10,8	10,5	10,6	10,7	32,8 ^c	EU15
Bulgaaria	8,6	8,5	8,6	9,0	48,7	Bulgaria
Horvaatia	10,7	9,0	8,9	9,1	10,4	Croatia
Island	16,1	14,1	14,3	14,5	63,7	Iceland
Liechtenstein	13,0	11,9	10,2	10,8	17,3	Liechtenstein
Makedoonia	16,4	13,7	13,3	11,5	12,3	Macedonia
Norra	13,8	12,2	12,4	12,4	51,4	Norway
Rumeenia	10,4	9,7	9,8	10,0	29,4	Romania
Šveits	11,7	9,9	9,8	9,9	13,3	Switzerland
Türgi	...	...	19,4	19,1	...	Turkey
Jaapan	9,6	9,2	8,9	8,8	...	Japan
Kanada ^e	...	10,5	10,5	10,5	...	Canada ^e
USA	14,8	13,9	14,0	13,9	...	USA

^a Elussündide arv aasta jooksul 1000 aastakeskmise elaniku kohta.

^b 2003.

^c Hinnanguline.

^d Esialgsed andmed.

^e Päises oleva aasta 1. juulist kuni järgmise aasta 30. juunini.

^a Annual number of live births per 1,000 of mid-year population.

^b 2003.

^c Estimate.

^d Preliminary data.

^e From 1 July of the year in the heading to 30 June of the next year.

Allikad — Sources: New Cronos. Eurostat. 22.05.2006; riiklikud allikad — national sources.

Tabel 3 Suremus, 1995, 2002–2004
Table 3 Mortality, 1995, 2002–2004

Riik	Suremuse üldkordaja ^a				Imikusuremuskordaja ^b				Country
	Crude death rate ^a				Infant mortality rate ^b				
	1995	2002	2003	2004	1995	2002	2003	2004	
Eesti	14,5	13,5	13,4	13,1	14,9	5,7	7,0	6,3	Estonia
Austria	10,2	9,4	9,5	9,1	5,4	4,1	4,5	4,5	Austria
Belgia	10,3	10,2	...	...	5,9 ^c	4,4	4,3	4,3	Belgium
Hispaania	8,8	8,9	9,2	8,7	5,5	4,1	3,6	3,5	Spain
Holland	8,8	8,8	8,7	8,4	5,5	5,0	4,8	4,1	Netherlands
Iirimaa	8,9	...	...	...	6,4	5,1	5,1	4,9	Ireland
Itaalia	9,8	9,8	...	9,4	6,2	4,5	4,2	4,1	Italy
Kreeka	9,4	9,5	9,6	9,5	8,1	5,1	4,0	3,9	Greece
Küpros	8,7	...	7,2	7,1	9,7	4,7	4,1	3,5	Cyprus
Leedu	12,5	11,8	11,9	12,0	12,5	7,9	6,7	7,9	Lithuania
Luksemburg	9,3	8,4	9,0	7,9	5,6	5,1	4,9	3,9	Luxembourg
Läti	15,7	13,9	13,9	13,8	18,8	9,9	9,4	9,4	Latvia
Malta	7,3	...	...	...	8,9	6,1	5,7	5,9	Malta
Poola	10,0	9,4	9,6	9,5	13,6	7,5	7,0	6,8	Poland
Portugal	10,4	10,2	10,4	9,7	7,5	5,0	4,1	4,0	Portugal
Prantsusmaa	9,2	9,0	9,2	8,4	4,9	4,1	4,0	3,9	France
Rootsi	10,6	10,6	10,4	10,1	4,1	3,3	3,1	3,1	Sweden
Saksamaa	10,8	10,2	10,3	...	5,3	4,2	4,2	4,1	Germany
Slovakkia	9,8	9,6	9,7	9,6	11,0	7,6	7,9	6,8	Slovakia
Sloveenia	9,5	9,4	9,7	9,3	5,5	3,8	4,0	3,7	Slovenia
Soome	9,6	9,5	9,4	9,1	3,9	3,0	3,1	3,3	Finland
Suurbritannia	11,1	10,2	...	...	6,2	5,2	5,3	5,1	United Kingdom
Taani	12,1	10,9	10,7	10,3	5,1	4,4	4,4	4,4	Denmark
Tšehhi	11,4	10,6	10,9	10,5	7,7	4,1	3,9	3,7	Czech Republic
Ungari	14,1	13,1	13,4	13,1	10,7	7,2	7,3	6,6	Hungary
EL25	10,2	...	...	...	6,7	4,8	4,6	4,5 ^d	EU25
EL15	10,1	...	...	...	5,6	4,5	4,3	4,2 ^d	EU15
Bulgaaria	13,6	14,3	14,3	14,2	14,8	13,3	12,3	11,6	Bulgaria
Horvaatia	10,8	11,4	11,8	11,2	8,9	7,0	6,3	6,1	Croatia
Island	7,2	6,3	6,3	6,2	6,0	2,3	2,4	2,8	Iceland
Liechtenstein	7,3	6,4	...	5,7	0,0	2,5	2,9	2,7	Liechtenstein
Makedoonia	...	8,9	8,9	8,8	...	10,2	11,3	11,0	Macedonia
Norra	10,4	9,8	9,3	9,0	4,0	3,5	3,4	3,2	Norway
Rumeenia	12,0	12,4	12,3	11,9	21,2	17,3	16,7	16,8	Romania
Šveits	9,0	8,4	8,6	8,1	5,0	5,0	4,3	4,2	Switzerland
Türgi	...	...	7,1	6,2	...	...	22,4	21,5	Turkey
Jaapan	7,4	7,8	8,0	8,2	4,3	3,0	3,0	2,8	Japan
Kanada ^e	...	7,1	7,3	7,3	...	...	...	...	Canada ^e
USA	9,1	8,5	8,4	...	7,6	7,0	6,9	6,8	USA

^a Surmajuhumeid aasta jooksul 1000 aastakeskmise elaniku kohta.

^b Imikusurmajuhumeid 1000 elussünni kohta.

^c Esialgsed andmed.

^d Hinnanguline.

^e Päises oleva aasta 1. juulist kuni järgmise aasta 30. juunini.

^a Annual number of deaths per 1,000 of mid-year population.

^b Infant deaths per 1,000 live births.

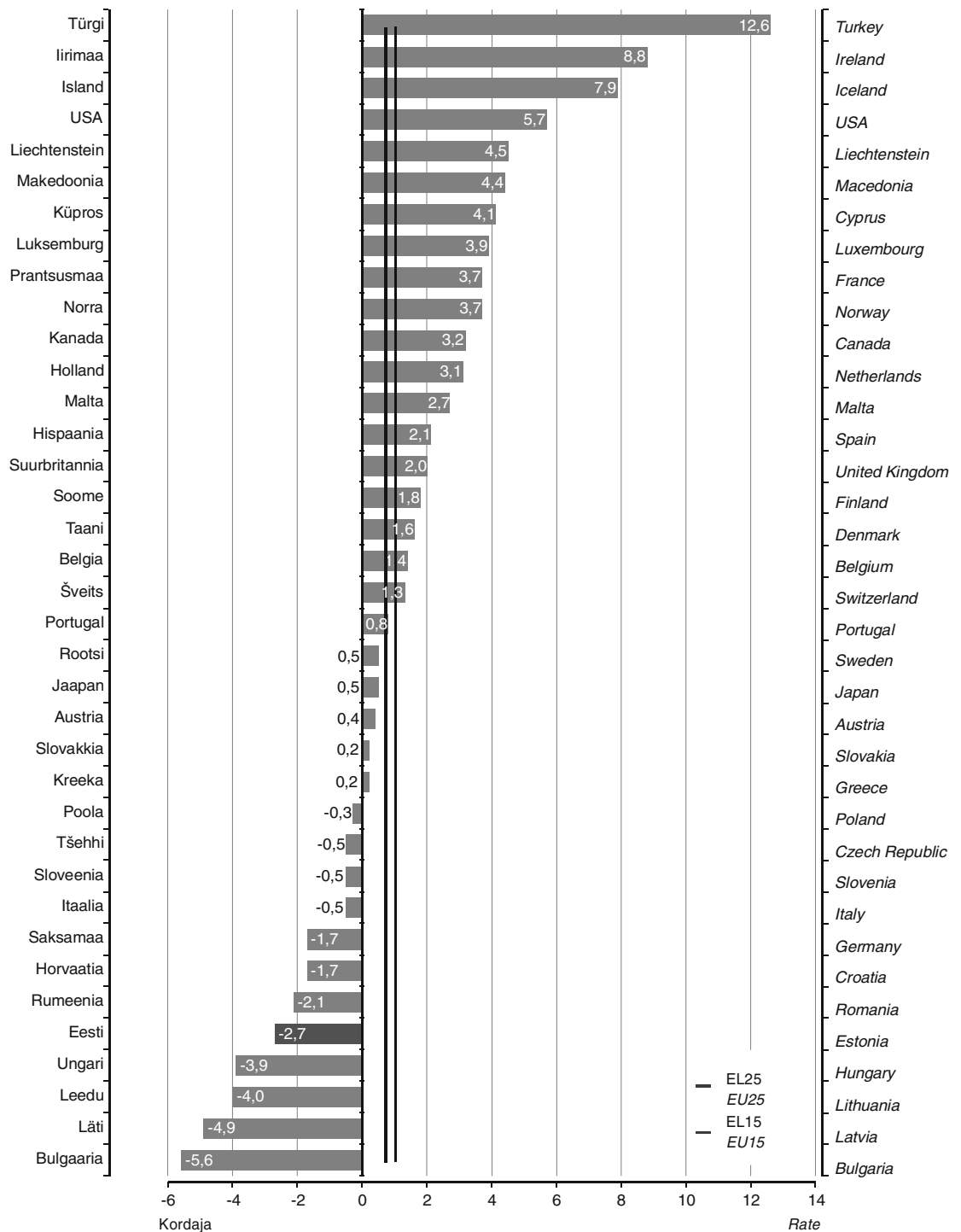
^c Preliminary data.

^d Estimate

^e From 1 July of the year in the heading to 30 June of the next year

Allikad — Sources: New Cronos. Eurostat. 17.05.2006; riiklikud allikad — national sources.

Diagramm 4 **Loomuliku iibe kordaja, 2004^a**
 Diagram 4 **Natural increase rate, 2004^a**

^a Loomulik iive aasta jooksul 1000 aastakeskmise elaniku kohta. ^a Natural increase per 1,000 of mid-year population.

Allikad — Sources: New Cronos. Eurostat. 18.05.2006; riiklikud allikad — national sources.

Tabel 4 **Abielud ja abielulahutused, 1995, 2002–2004**
 Table 4 **Marriages and divorces, 1995, 2002–2004**

Riik	Abiellumuse üldkordaja ^a				Lahutumuse üldkordaja ^b				Country
	Crude marriage rate ^a				Crude divorce rate ^b				
	1995	2002	2003	2004	1995	2002	2003	2004	
Eesti	4,88	4,31	4,20	4,50 ^c	5,2	3,0	2,9	3,1 ^c	Estonia
Austria	5,40	4,52	4,60	4,70	2,3	2,4 ^d	2,3 ^c	2,3 ^c	Austria
Belgia	5,07	3,91	4,00	4,10 ^c	3,5	3,0 ^c	3,0	3,0 ^c	Belgium
Hispaania	5,10	5,07 ^c	5,00 ^d	5,00 ^d	0,8	1,0 ^c	2,1 ^d	...	Spain
Holland	5,27	5,20	4,90	4,70	2,2	2,1 ^c	1,9	1,9	Netherlands
Iirimaa	4,32	5,10 ^d	5,10 ^d	...	...	0,7	0,7 ^d	...	Ireland
Itaalia	5,10	4,65 ^c	4,50 ^c	4,30 ^c	0,5	0,7 ^d	0,8	...	Italy
Kreeka	6,02	5,27 ^d	5,50	4,20 ^d	1,0	1,0 ^d	1,1	1,1 ^d	Greece
Küpros	10,25	14,48	7,70	7,20	1,2	1,9	2,0	2,2	Cyprus
Leedu	6,10	4,66	4,90	5,60	2,8	3,0 ^c	3,1	3,2	Lithuania
Luksemburg	5,08	4,53	4,40	4,40	1,8	2,4	2,3	2,3	Luxembourg
Läti	4,46	4,16	4,30	4,50	3,1	2,5	2,1	2,3	Latvia
Malta	6,26	5,66	5,90	6,00 ^c	0,0	...	...	...	Malta
Poola	5,37	5,02	5,10	5,00	1,0	1,2 ^d	1,3	1,5	Poland
Portugal	6,56	5,45	5,10 ^c	4,70 ^c	1,2	2,7 ^d	2,2 ^c	2,2 ^c	Portugal
Prantsusmaa	4,40	4,69	4,60 ^d	4,30 ^d	2,1	2,1 ^c	2,1 ^d	...	France
Rootsi	3,81	4,26	4,40	4,80	2,6	2,4	2,4	2,2	Sweden
Saksamaa	5,27	4,75	4,60	4,80 ^c	2,1	2,5	2,6	...	Germany
Slovakkia	5,13	4,66	4,80	5,20	1,7	2,0	2,0	2,0	Slovakia
Sloveenia	4,14	3,54	3,40	3,30 ^c	0,8	1,2 ^c	1,2	1,2 ^c	Slovenia
Soome	4,65	5,19	5,00	5,60	2,7	2,6	2,6	2,5	Finland
Suurbritannia	5,50	...	5,10 ^d	...	2,9	2,7 ^d	2,8 ^d	...	United Kingdom
Taani	6,64	6,92	6,50	7,00	2,5	2,8	2,9	2,9	Denmark
Tšehhi	5,32	5,17	4,80	5,00	3,0	3,1	3,2	3,2	Czech Republic
Ungari	5,18	4,53	4,50	4,30	2,4	2,5	2,5	2,4	Hungary
EL25	5,18	4,85 ^d	4,80 ^d	4,80 ^d	...	2,0 ^d	2,1 ^d	2,1 ^d	EU25
EL15	5,15	4,83 ^d	4,80 ^d	4,70 ^d	...	2,0 ^d	2,1 ^d	2,1 ^d	EU15
Bulgaaria	4,38	3,71	3,90	4,00	1,3	1,3 ^c	1,5	1,9	Bulgaria
Horvaatia	5,20	...	5,00	5,10 ^d	0,9	...	1,1	1,1 ^d	Croatia
Island	4,63	5,75	5,30	5,00 ^c	1,8	1,8 ^c	1,9	1,9 ^c	Iceland
Liechtenstein	13,18	7,54	6,30	7,00 ^c	1,2	3,1 ^c	3,1	3,3 ^c	Liechtenstein
Makedoonia	8,00	7,20	7,10	6,90	0,4	0,6	0,7	0,8	Macedonia
Norra	4,97	5,30	4,90	4,90	2,4	2,3	2,4	2,4	Norway
Rumeenia	6,79	5,92	6,20	6,60	1,5	1,5 ^c	1,5	1,6	Romania
Šveits	5,80	5,51	5,50	5,30	2,2	2,2 ^c	2,3	2,4	Switzerland
Türgi	...	...	6,80	...	...	...	0,7	...	Turkey
Jaapan	6,4	6,0	5,9	5,7	1,6	2,3	2,3	2,2	Japan
Kanada	...	4,7	4,6	4,7	...	2,2	2,2	...	Canada
USA	8,9	7,8	...	...	4,4	4,0	...	...	USA

^a Aasta jooksul registreeritud abielusid 1000 aastakeskmise elaniku kohta.

^b Aasta jooksul registreeritud lahutusi 1000 aastakeskmise elaniku kohta.

^c Esialgsed andmed.

^d Hinnanguline.

^a Number of registered marriages per 1,000 of mid-year population.

^b Number of registered divorces per 1,000 of mid-year population.

^c Preliminary data.

^d Estimate.

Allikad — Sources: New Cronos. Eurostat. 2.05.2006; riiklikud allikad — national sources.

Tabel 5 **Haridustase, II kvartal 2005**
 Tabel 5 *Educational attainment, 2nd quarter 2005*

Riik	Noorte haridustase ^a <i>Youth education attainment level^a</i>			Koolist varakult väljalangejad ^b <i>Early school leavers^b</i>			Country
	M/M	N/F	K/T	M/M	N/F	K/T	
Eesti	74,9	87,0	80,9	17,4	10,7	14,0	<i>Estonia</i>
Austria	84,1	87,6	85,9	9,5	8,7	9,1	<i>Austria</i>
Belgia	76,0	84,6	80,3	15,3	10,6	13,0	<i>Belgium</i>
Hispaania	54,8	68,2	61,3	36,4	25,0	30,8	<i>Spain</i>
Holland	70,6	78,9	74,7	15,8	11,2	13,6	<i>Netherlands</i>
Irilmaa ^d	83,4	88,8	86,1	14,9	9,6	12,3	<i>Ireland^d</i>
Itaalia	67,8	78,1	72,9	25,9	17,8	21,9	<i>Italy</i>
Kreeka	79,4	88,7	84,0	17,5	9,2	13,3	<i>Greece</i>
Küpros	72,0	88,9	80,7	26,6	10,6	18,1	<i>Cyprus</i>
Leedu	80,5	90,1	85,2	12,2	6,2	9,2	<i>Lithuania</i>
Luksemburg ^d	70,4	71,7	71,1	12,8	13,0	12,9	<i>Luxembourg^d</i>
Läti	77,0	86,6	81,8	15,5	8,2	11,9	<i>Latvia</i>
Malta ^d	41,7	48,4	45,0	46,2	42,8	44,5	<i>Malta^d</i>
Poola	88,4	91,7	90,0	6,9	4,0	5,5	<i>Poland</i>
Portugal	40,4	56,6	48,4	46,7	30,1	38,6	<i>Portugal</i>
Prantsusmaa	81,2	84,3	82,8	14,6	10,7	12,6	<i>France</i>
Rootsi	86,6	89,0	87,8	9,3 ^d	7,9 ^d	8,6 ^d	<i>Sweden</i>
Saksamaa ^e	71,5	74,2	72,8	12,2	11,9	12,1	<i>Germany^e</i>
Slovakkia	90,9	92,1	91,5	6,0	5,7	5,8	<i>Slovakia</i>
Sloveenia	87,8	93,5	90,6	5,7	2,8	4,3	<i>Slovenia</i>
Soome ^d	81,2	87,9	84,6	10,6	6,9	8,7	<i>Finland^d</i>
Suurbritannia	77,5	76,7	77,1	14,7 ^d	13,2 ^d	14,0 ^d	<i>United Kingdom</i>
Taani	74,5	77,5	76,0	9,4	7,5	8,5	<i>Denmark</i>
Tšehhi	90,8	89,8	90,3	6,2	6,6	6,4	<i>Czech Republic</i>
Ungari	81,3	85,4	83,3	13,5	11,1	12,3	<i>Hungary</i>
EL25 ^d	74,6	80,0	77,3	17,1	12,7	14,9	<i>EU25^d</i>
EL15 ^d	71,6	77,5	74,5	19,4	14,5	16,9	<i>EU15^d</i>
Bulgaaria	77,3	76,3	76,8	19,5	20,6	20,0	<i>Bulgaria</i>
Horvaatia	93,5 ^d	94,4 ^d	93,9 ^d	5,6	3,8	4,8	<i>Croatia</i>
Island ^d	49,4	56,9	53,0	30,5	22,0	26,3	<i>Iceland^d</i>
Norra	95,2	97,3	96,3	5,3	3,9	4,6	<i>Norway</i>
Rumeenia	74,1	76,4	75,2	21,4	20,1	20,8	<i>Romania</i>
Šveits ^e	80,4	85,6	82,9	8,8	7,3	8,1	<i>Switzerland^e</i>
Türgi	38,0	50,9	43,9	58,2	43,8	51,3	<i>Turkey</i>

^a Vähemalt keskhariduse omandanute osatähtsus 20–24-aastaste hulgas.

^b Mitteõppivate kuni teise haridustaseme alumise astme^c lõpetanute osatähtsus 18–24-aastaste hulgas.

^c Põhikooli VII–IX klass ja kutseõpe erivajadustega või põhihariduseta noortele.

^d Esialgsed andmed.

^e 2004.

^a Percentage of young people aged 20–24 having attained at least upper secondary education.

^b Percentage of persons aged 18–24 with lower secondary education^c and not in further education or training.

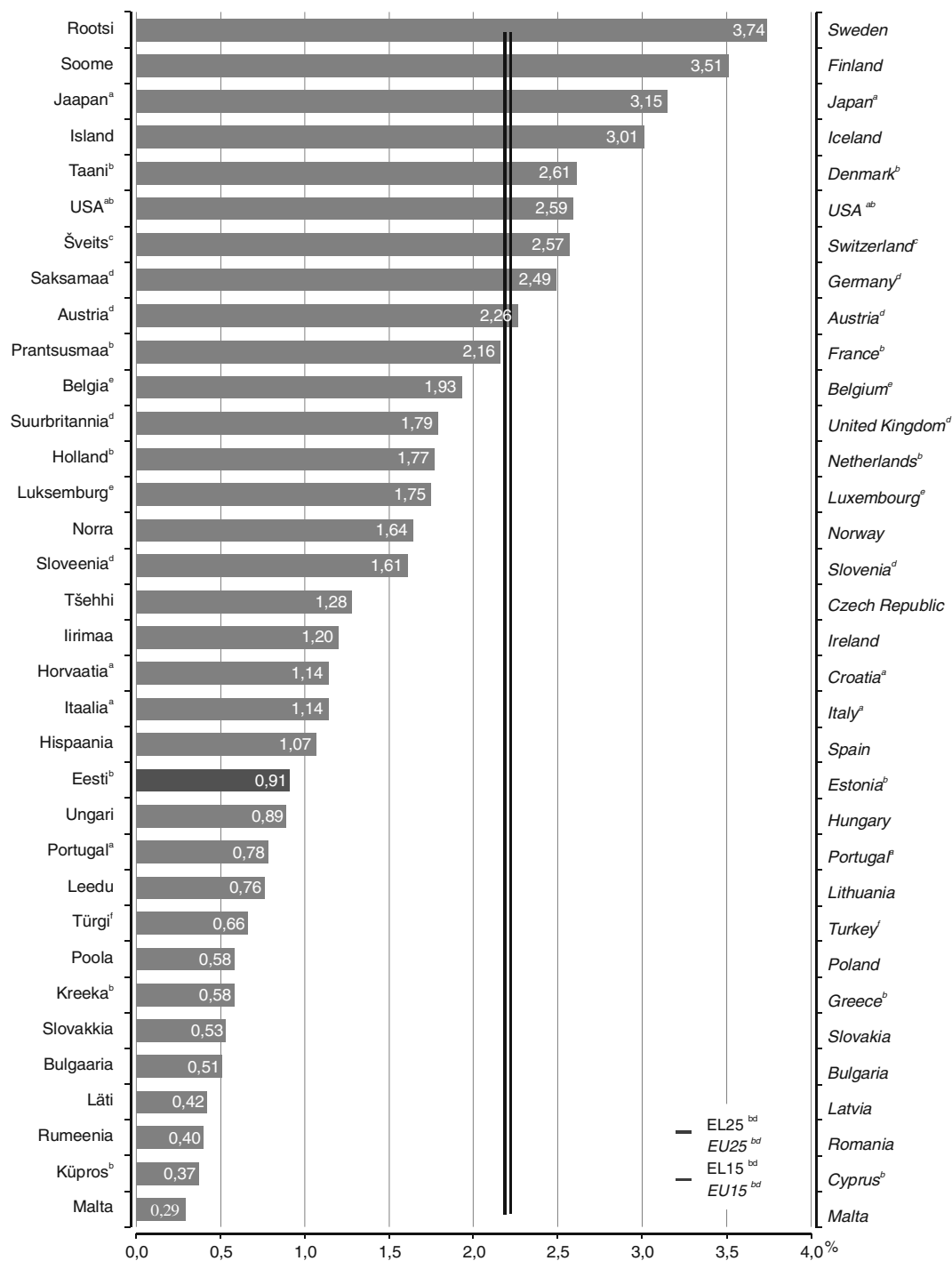
^c Grades 7–9 of basic school and vocational courses for youth with special needs or without basic education.

^d Preliminary data.

^e 2004.

Allikas — Source: New Cronos. Eurostat. 2.05.2006.

Diagramm 5 **Teadus- ja arendustegevuse investeringud, 2004**
 Diagram 5 *Gross domestic expenditure on research and development, 2004*
 (osatähtsus SKP-s — percentage of GDP)

^a 2003.

^b Esialgsed andmed.

^c 2000.

^d Hinnanguline.

^e Prognosis.

^f 2002.

^a 2003.

^b Preliminary data.

^c 2000.

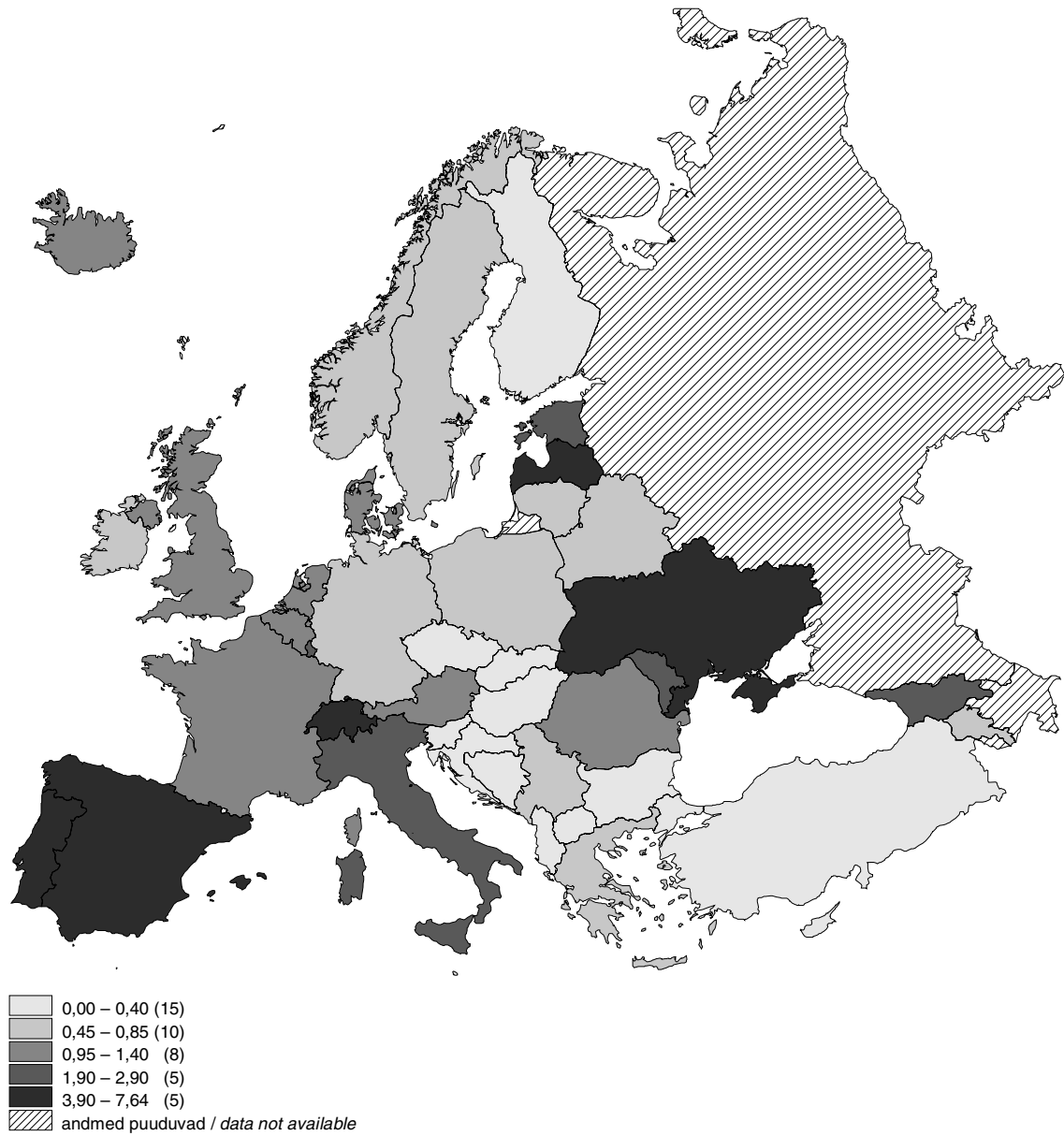
^d Estimate.

^e Forecast.

^f 2002.

Allikas — Source: New Cronos. Eurostat. 2.05.2006.

Teemakaart 1 **HIV-tõve (aidsi) haigestumus, 2004^a**
 Thematic map 1 **AIDS incidence, 2004^a**
 (100 000 elaniku kohta — *per 100,000 inhabitants*)

Allikas — *Source: HFA Statistical Database, WHO Regional Office for Europe. 8.05.2006.*

Tabel 6 **Tööhõive, 2002–2004**
 Table 6 **Employment, 2002–2004**
 (aastakeskmise, protsenti — annual average, percentage)

Riik	Tööhõive määr ^a			Naiste tööhõive määr			55–64-aastaste tööhõive määr			Country
	Employment rate ^a			Employment rate of females			Employment rate of persons aged 55–64			
	2002	2003	2004	2002	2003	2004	2002	2003	2004	
Eesti	62,0	62,9	63,0	57,9	59,0	60,0	51,6	52,3	52,4	Estonia
Austria	68,7	68,9	67,8	61,3	61,6	60,7	29,1	30,3	28,8	Austria
Belgia	59,9	59,6	60,3	51,4	51,8	52,6	26,6	28,1	30,0	Belgium
Hispaania	58,5	59,8	61,1	44,4	46,3	48,3	39,6	40,7	41,3	Spain
Holland	74,4	73,6	73,1	66,2	66,0	65,8	42,3	44,3	45,2	Netherlands
Iirimaa	65,5	65,5	66,3	55,4	55,7	56,5	48,0	49,0	49,5	Ireland
Itaalia	55,5	56,1	57,6	42,0	42,7	45,2	28,9	30,3	30,5	Italy
Kreeka	57,5	58,7	59,4	42,9	44,3	45,2	39,2	41,3	39,4	Greece
Küpros	68,6	69,2	68,9	59,1	60,4	58,7	49,4	50,4	49,9	Cyprus
Leedu	59,9	61,1	61,2	57,2	58,4	57,8	41,6	44,7	47,1	Lithuania
Luksemburg	63,4	62,7	61,6	51,6	52,0	50,6	28,1	30,0	30,8	Luxembourg
Läti	60,4	61,8	62,3	56,8	57,9	58,5	41,7	44,1	47,9	Latvia
Malta	54,4	54,2	54,0	33,9	33,6	32,7	30,1	32,5	31,5	Malta
Poola	51,5	51,2	51,7	46,2	46,0	46,2	26,1	26,9	26,2	Poland
Portugal	68,8	68,1	67,8	61,4	61,4	61,7	51,4	51,6	50,3	Portugal
Prantsusmaa	63,0	63,3	63,1	56,7	57,3	57,4	34,7	36,8	37,3	France
Rootsi	73,6	72,9	72,1	72,2	71,5	70,5	68,0	68,6	69,1	Sweden
Saksamaa	65,4	65,0	65,0	58,9	58,9	59,2	38,9	39,9	41,8	Germany
Slovakkia	56,8	57,7	57,0	51,4	52,2	50,9	22,8	24,6	26,8	Slovakia
Sloveenia	63,4	62,6	65,3	58,6	57,6	60,5	24,5	23,5	29,0	Slovenia
Soome	68,1	67,7	67,6	66,2	65,7	65,6	47,8	49,6	50,9	Finland
Suurbritannia	71,3	71,5	71,6	65,2	65,3	65,6	53,4	55,4	56,2	United Kingdom
Taani	75,9	75,1	75,7	71,7	70,5	71,6	57,9	60,2	60,3	Denmark
Tšehhi	65,4	64,7	64,2	57,0	56,3	56,0	40,8	42,3	42,7	Czech Republic
Ungari	56,2	57,0	56,8	49,8	50,9	50,7	25,6	28,9	31,1	Hungary
EL25	62,8	62,9	63,3	54,7	55,0	55,7	38,7	40,2	41,0	EU25
EL15	64,2	64,3	64,7	55,6	56,0	56,8	40,2	41,7	42,5	EU15
Bulgaaria	50,6	52,5	54,2	47,5	49,0	50,6	27,0	30,0	32,5	Bulgaria
Horvaatia	53,4	53,4	54,7	46,7	46,7	47,8	24,8	28,4	30,1	Croatia
Island	...	83,3	82,3	...	80,1	78,8	...	83,0	81,8	Iceland
Norra	76,8	75,5	75,1	73,7	72,6	72,2	66,2	66,9	65,8	Norway
Rumeenia	57,6	57,6	57,7	51,8	51,5	52,1	37,3	38,1	36,9	Romania
Türgi	46,9	45,8	46,1	27,0	25,7	24,3	35,7	33,5	33,2	Turkey
Jaapan	68,2	68,4	68,7	56,5	56,8	57,4	61,6	62,1	63,0	Japan
USA	71,9	71,2	71,2	66,1	65,7	65,4	59,5	59,9	59,9	USA

^a 15–64-aastaste hõivatute osatähtsus samas vanuses rahvastikus.

^a The share of persons aged 15–64 in employment in the total population of the same age group.

Allikad — Sources: New Cronos. Eurostat. 2.05.2006; riiklikud allikad — national sources.

Tabel 7 **Hõivatud soo ja majandussektori järgi, 2005** ^{a b}
 Table 7 **Employed persons by sex and sector of economy, 2005** ^{a b}
 (protsenti — percentage)

Riik	Mehed — Males			Naised — Females			Kokku — Total			Country
	I	II	III	I	II	III	I	II	III	
Eesti	7,7	43,5	48,8	3,9	25,2	71,0	5,7	34,2	60,1	Estonia
Austria	5,3	39,7	55,1	5,6	13,3	81,0	5,4	27,8	66,8	Austria
Belgia	2,7	35,0	62,4	1,5	10,9	87,6	2,1	24,4	73,5	Belgium
Hispaania	6,4	41,2	52,4	3,5	12,4	84,1	5,2	29,6	65,1	Spain
Holland	4,0	28,9	62,5	2,1	8,1	84,7	3,2	19,6	72,4	Netherlands
Iirimaa	9,3	39,3	51,4	1,3	12,2	86,4	5,9	27,8	66,3	Ireland
Itaalia	4,8	39,3	55,9	3,0	17,2	79,8	4,1	30,7	65,3	Italy
Kreeka	11,5	30,2	58,3	13,9	10,0	76,1	12,4	22,4	65,1	Greece
Küpros	5,6	35,0	59,4	3,3	10,6	85,4	4,6	24,4	71,0	Cyprus
Leedu	17,7	35,2	47,2	11,9	20,0	68,1	14,8	27,8	57,4	Lithuania
Luksemburg	1,8	25,7	71,7	1,2	6,2	92,6	1,5	17,0	80,4	Luxembourg
Läti	16,5	32,9	50,6	8,5	18,1	73,4	12,6	25,6	61,8	Latvia
Malta	2,0	35,3	62,7	...	19,6	80,4	2,0	30,4	68,2	Malta
Poola	17,8	39,4	42,9	16,3	17,8	65,9	17,1	29,7	53,1	Poland
Portugal	10,8	40,8	48,4	12,9	18,4	68,6	11,8	30,5	57,7	Portugal
Prantsusmaa	5,0	34,7	59,9	2,5	11,8	85,4	3,8	24,2	71,7	France
Rootsi	3,2	33,4	62,8	1,1	8,9	89,4	2,2	21,8	75,4	Sweden
Saksamaa	2,9	41,2	55,9	1,7	16,1	82,2	2,3	29,9	67,8	Germany
Slovakkia	6,7	49,8	43,3	2,8	25,3	71,8	4,9	38,8	56,1	Slovakia
Sloveenia	8,8	47,3	43,2	9,0	25,3	65,5	8,8	37,3	53,4	Slovenia
Soome	6,7	38,4	54,8	3,0	12,4	84,3	4,9	25,8	69,0	Finland
Suurbritannia	1,9	33,0	64,8	0,7	9,5	89,6	1,4	22,1	76,3	United Kingdom
Taani	4,4	33,6	61,8	1,8	13,0	85,0	3,2	24,1	72,5	Denmark
Tšehhi	5,0	49,3	45,6	2,9	26,4	70,6	4,1	39,4	56,4	Czech Republic
Ungari	6,6	41,8	51,5	2,6	21,3	76,1	4,8	32,4	62,8	Hungary
EL25	5,6	37,8	56,3	3,9	14,2	81,6	4,9	27,4	67,5	EU25
EL15	4,4	37,1	58,2	2,7	13,0	83,9	3,7	26,5	69,5	EU15
Bulgaaria	11,0	38,4	50,6	7,4	29,3	63,3	9,3	34,1	56,5	Bulgaria
Horvaatia	16,0	37,6	46,4	19,0	17,6	63,5	17,3	28,5	54,2	Croatia
Island	10,3	32,2	57,5	2,6	10,5	85,5	6,7	22,7	70,6	Iceland
Norra	4,8	32,1	63,1	1,6	8,0	90,4	3,3	20,7	75,9	Norway
Rumeenia	32,0	35,6	32,4	33,7	25,0	41,3	32,8	30,8	36,5	Romania
Šveits	4,7	31,9	60,9	2,8	10,9	83,2	3,9	22,4	71,0	Switzerland
Jaapan	...	...	...	...	...	...	4,1	26,9	69,0	Japan
Kanada	5,8	30,1	64,1	2,0	10,2	87,8	4,0	20,8	75,2	Canada
USA	2,2	29,0	68,8	0,8	9,2	90,0	1,6	19,8	78,6	USA

^a Majandussektoreid on tähistatud järgmiselt:

I — primaarsektor: põllumajandus, metsandus, jahindus, kalandus;

II — sekundaarsektor: mäetööstus, töötlev tööstus, elektrienergia-, gaasi- ja veevarustus, ehitus;

III — tertsiaarsektor: teenindus

^b Euroopa Liidu liikmesriikide puhul II kvartal 2005.

^c 2004.

^a The sectors of economy are denoted as follows:

I — primary sector: agriculture, forestry, hunting, fishing;

II — secondary sector: mining, manufacturing, electricity, gas and water supply, construction;

III — tertiary sector: service activities

^b For Member States of the European Union, the data are for the 2nd quarter of 2005.

^c 2004.

Allikad — Sources: New Cronos. Eurostat. 9.05.2006; Yearbook of Labour Statistics 2004. ILO; riiklikud allikad — national sources.

Tabel 8 **Töötus, 2002–2005**
 Table 8 **Unemployment, 2002–2005**
 (aastakeskmine, protsenti — annual average, percentages)

Riik	Töötuse määr ^a				Pikaajalise töötuse määr ^b				Country
	Unemployment rate ^a				Long-term unemployment rate ^b				
	2002	2003	2004	2005	2002	2003	2004	2005	
Eesti	10,3	10,0	9,7	7,9	5,4	4,6	5,0	4,2	Estonia
Austria	4,2	4,3	4,8	5,2	1,1	1,1	1,3	1,3	Austria
Belgia	7,5	8,2	8,4	8,4	3,7	3,7	4,1	4,4	Belgium
Hispaania	11,1	11,1	10,6	9,2	3,7	3,7	3,4	2,2	Spain
Holland	2,8	3,7	4,6	4,7	0,7	1,0	1,6	1,9	Netherlands
Irish	4,5	4,7	4,5	4,3	1,4	1,6	1,6	1,4	Ireland
Itaalia	8,6	8,4	8,0	7,7	5,1	4,9	4,0	3,9	Italy
Kreeka	10,3	9,7	10,5	9,8	5,3	5,3	5,6	5,1	Greece
Küpros	3,6	4,1	4,7	5,3	0,8	1,0	1,2	1,2	Cyprus
Leedu	13,5	12,4	11,4	8,2	7,2	6,0	5,8	4,3	Lithuania
Luksemburg	2,8	3,7	4,8	5,3	0,7	0,9	1,1	1,2	Luxembourg
Läti	12,2	10,5	10,4	9,0	5,5	4,4	4,6	4,2	Latvia
Malta	7,5	7,6	7,3	7,3	3,3	3,2	3,4	3,4	Malta
Poola	19,9	19,6	19,0	17,7	10,9	11,0	10,3	10,2	Poland
Portugal	5,0	6,3	6,7	7,6	1,7	2,2	3,0	3,7	Portugal
Prantsusmaa	8,9	9,5	9,6	9,5	3,1	3,7	3,9	3,9	France
Rootsi	4,9	5,6	6,3	7,8 ^c	1,0	1,0	1,2	0,7 ^c	Sweden
Saksamaa	8,2	9,0	9,5	9,5	3,9	4,5	5,4	5,0 ^c	Germany
Slovakkia	18,7	17,6	18,2	16,4	12,2	11,4	11,8	11,8	Slovakia
Sloveenia	6,3	6,7	6,3	6,3	3,5	3,5	3,2	3,0	Slovenia
Soome	9,1	9,0	8,8	8,4	2,3	2,3	2,1	2,2	Finland
Suur-britannia	5,1	4,9	4,7	4,7	1,1	1,1	1,0	1,0	United Kingdom
Taani	4,6	5,4	5,5	4,8	0,9	1,1	1,2	1,1	Denmark
Tšehhi	7,3	7,8	8,3	7,9	3,7	3,8	4,2	4,2	Czech Republic
Ungari	5,8	5,9	6,1	7,2	2,5	2,4	2,7	3,2	Hungary
EL25	8,8	9,0	9,1	8,7	3,9	4,1	4,1	3,9	EU25
EL15	7,6	8,0	8,1	7,9	3,1	3,3	3,4	3,3	EU15
Bulgaaria	18,1	13,7	12,0	9,9	12,0	8,9	7,2	5,9	Bulgaria
Horvaatia	14,7	14,1	13,6	...	8,9	8,4	7,3	...	Croatia
Island	...	...	...	...	...	0,2	0,3	...	Iceland
Makedoonia	31,9	36,7	37,2	36,5	...	...	...	...	Macedonia
Norra	3,9	4,5	4,4	4,6	0,5	0,6	0,8	0,9	Norway
Rumeenia	7,5	6,8	7,6	7,7	4,0	4,2	4,5	4,4	Romania
Türgi	10,3	10,5	10,3	10,3 ^c	3,1	2,5	4,0	...	Turkey
Jaapan	5,4	5,3	4,7	4,4	1,7	1,8	1,6	...	Japan
Kanada	7,7	7,6	7,2	6,8	...	...	...	...	Canada
USA	5,8	6,0	5,5	5,1	0,5	0,7	0,7	...	USA

^a Töötute osatähtsus tööjõus.

^b Pikaajaliste töötute (töötuse kestus 12 kuud ja rohkem) osatähtsus tööjõus.

^c Esialgsed andmed.

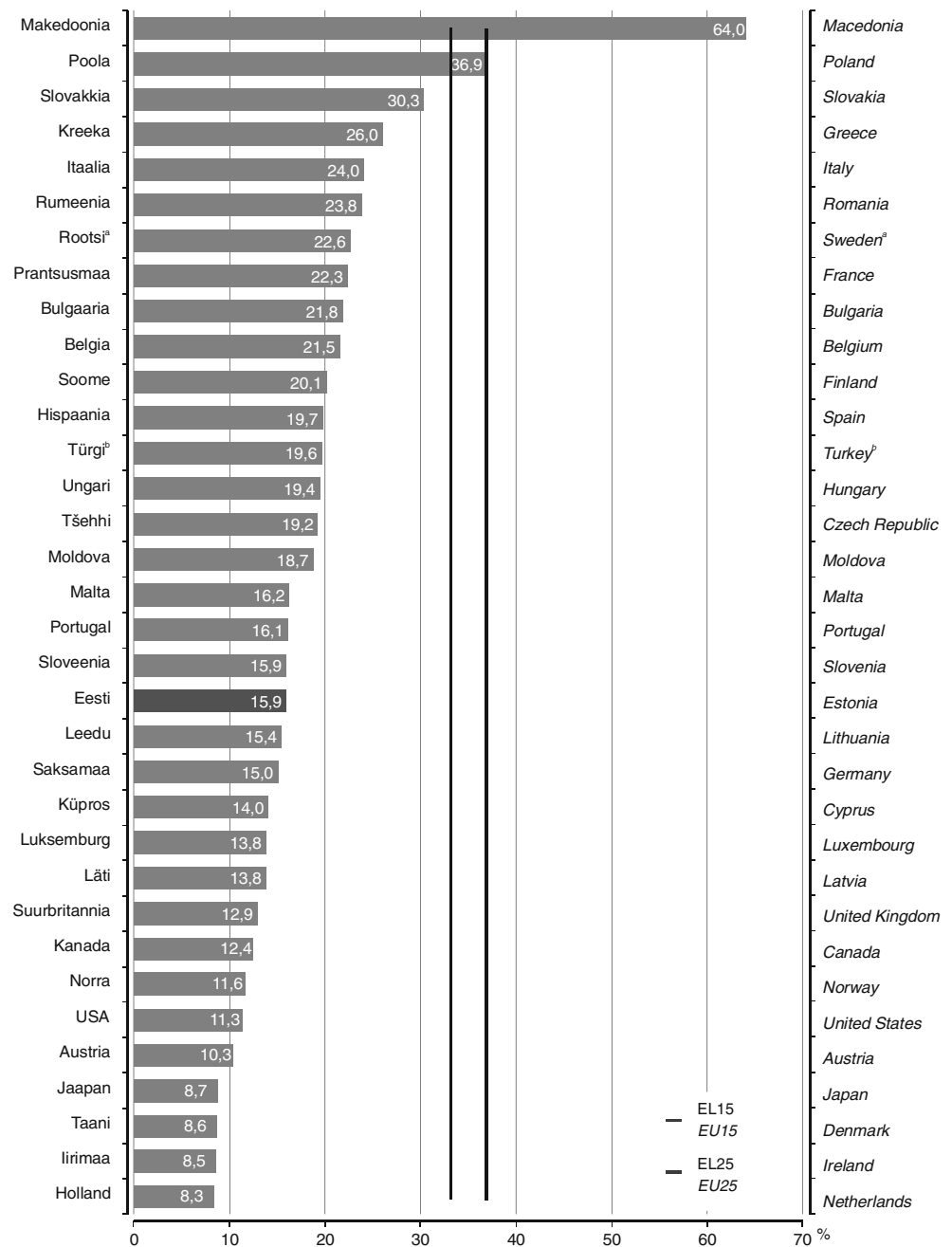
^a The share of the unemployed in the labour force.

^b The share of the long-term unemployed (duration of unemployment 12 months and over) in the labour force.

^c Preliminary data.

Allikad — Sources: New Cronos. Eurostat. 16.05.2006; ILO. International Labour Organization Browser. www.ilo.org; riiklikud allikad — national sources.

Diagramm 6 **Alla 25-aastaste töötuse määr, 2005**
 Diagram 6 **Unemployment rate of persons aged less than 25, 2005**
 (aastakeskmine, protsenti — annual average, percentages)

^a Esialgsed andmed.
^b 2004.

^a Preliminary data.
^b 2004.

Allikad — Sources: New Cronos. Eurostat. 2.05.2006; riiklikud allikad — national sources.

Tabel 9 **Tarbijahindade harmoniseeritud indeksi aastamuutus, 1998–2005**
 Table 9 *Annual change of harmonised index of consumer prices, 1998–2005*

(2005 = 100)

Riik	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	Country
Eesti	8,8	3,1	3,9	5,6	3,6	1,4	3,0	4,1	Estonia
Austria	0,8	0,5	2,0	2,3	1,7	1,3	2,0	2,1	Austria
Belgia	0,9	1,1	2,7	2,4	1,6	1,5	1,9	2,5	Belgium
Hispaania	1,8	2,2	3,5	2,8	3,6	3,1	3,1	3,4	Spain
Holland	1,8	2,0	2,3	5,1	3,9	2,2	1,4	1,5	Netherlands
Iirimaa	2,1	2,5	5,3	4,0	4,7	4,0	2,3	2,2	Ireland
Itaalia	2,0	1,7	2,6	2,3	2,6	2,8	2,3	2,2	Italy
Kreeka	4,5	2,1	2,9	3,7	3,9	3,4	3,0	3,5	Greece
Küpros	2,3	1,1	4,9	2,0	2,8	4,0	1,9	2,0	Cyprus
Leedu	5,4	1,5	1,1	1,6	0,3	-1,1	1,2	2,7	Lithuania
Luksemburg	1,0	1,0	3,8	2,4	2,1	2,5	3,2	3,8	Luxembourg
Läti	4,3	2,1	2,6	2,5	2,0	2,9	6,2	6,9	Latvia
Malta	3,7	2,3	3,0	2,5	2,6	1,9	2,7	2,5	Malta
Poola	11,8 ^a	7,2 ^a	10,1	5,3	1,9	0,7	3,6	2,2	Poland
Portugal	2,2	2,2	2,8	4,4	3,7	3,3	2,5	2,1	Portugal
Prantsusmaa	0,7	0,6	1,8	1,8	1,9	2,2	2,3	1,9	France
Rootsi	1,0	0,5	1,3	2,7	1,9	2,3	1,0	0,8	Sweden
Saksamaa	0,6	0,6	1,4	1,9	1,4	1,0	1,8	1,9	Germany
Slovakkia	6,7	10,4	12,2	7,2	3,5	8,4	7,5	2,8	Slovakia
Sloveenia	7,9	6,1	8,9	8,6	7,5	5,7	3,7	2,5	Slovenia
Soome	1,3	1,3	2,9	2,7	2,0	1,3	0,1	0,8	Finland
Suurbritannia	1,6	1,3	0,8	1,2	1,3	1,4	1,3	2,1	United Kingdom
Taani	1,3	2,1	2,7	2,3	2,4	2,0	0,9	1,7	Denmark
Tšehhi	9,7	1,8	3,9	4,5	1,4	-0,1	2,6	1,6	Czech Republic
Ungari	14,2	10,0	10,0	9,1	5,2	4,7	6,8	3,5	Hungary
EL25	2,1 ^a	1,6 ^a	2,4	2,5	2,1	1,9	2,1	2,2	EU25
EL15	1,3	1,2	1,9	2,2	2,1	2,0	2,0	2,1	EU15
Bulgaaria	18,7	2,6	10,3	7,4	5,8	2,3	6,1	5,0	Bulgaria
Island	1,3	2,1	4,4	6,6	5,3	1,4	2,3	1,4	Iceland
Norra	2,0	2,1	3,0	2,7	0,8	2,0	0,6	1,5	Norway
Rumeenia	59,1	45,8	45,7	34,5	22,5	15,3	11,9	9,1	Romania
Türgi	82,1	61,4	53,2	56,8	47,0	25,3	10,1	8,1	Turkey
Jaapan	0,6	-0,3	-0,7	-0,7	-0,9	-0,3	0,0	...	Japan
USA	1,6	2,2	3,4	2,8	1,6	2,3	2,7	...	USA

^a Hinnanguline.^a Estimate.Allikas — Source. *New Cronos. Eurostat. 10.05.2006.*

Tabel 10 Sisemajanduse koguprodukt (SKP), 2000–2005
Table 10 Gross domestic product (GDP), 2000–2005

Riik	SKP elaniku kohta jooksevhindades, 2005 GDP per capita in current prices, 2005		Muutus püsivhindades eelmise aastaga võrreldes, % Change in constant prices over previous year, %					Country	
	EUR	PPS ^a	2000	2001	2002	2003	2004	2005	
Eesti	7 800	13 000 ^b	7,9	6,5	7,2	6,7	7,8	9,8	Estonia
Austria	30 000	28 600 ^b	3,4	0,8	1,0	1,4	2,4	1,9	Austria
Belgia	28 500	27 500 ^b	3,9	1,0	1,5	0,9	2,6	1,2	Belgium
Hispaania	20 900	23 000 ^b	5,0	3,5	2,7	3,0	3,1	3,4	Spain
Holland	30 800	28 900 ^b	3,5	1,4	0,1	-0,1	1,7	1,1	Netherlands
Iirimaa	38 700 ^b	32 400 ^b	9,2	6,2	6,1	4,4	4,5	4,7	Ireland
Itaalia	24 200	24 200 ^b	3,6	1,8	0,3	0,0	1,1	-0,0	Italy
Kreeka	16 300	19 600 ^b	4,5	5,1	3,8	4,8	4,7	3,7	Greece
Küpros	17 900 ^b	19 600 ^b	5,0	4,1	2,1	1,9	3,9	3,8	Cyprus
Leedu	6 000	11 900 ^b	3,9	6,4	6,8	10,5	7,0	7,5	Lithuania
Luksemburg	62 700 ^b	56 900 ^b	8,4	2,5	3,6	2,0	4,2	4,2 ^b	Luxembourg
Läti	5 600	10 900 ^b	6,9	8,0	6,5	7,2	8,5	10,2	Latvia
Malta	11 100	16 200 ^b	6,4	0,4	1,5	-2,5	-1,5	2,5	Malta
Poola	6 300 ^b	11 600 ^b	4,2	1,1	1,4	3,8	5,3	3,2	Poland
Portugal	13 900 ^b	16 600 ^b	3,9	2,0	0,8	-1,1	1,1	0,3	Portugal
Prantsusmaa	27 200 ^b	25 500 ^b	4,1	2,1	1,2	0,8	2,3	1,5 ^b	France
Rootsi	31 900	27 700 ^b	4,3	1,1	2,0	1,7	3,7	2,7	Sweden
Saksamaa	27 200	25 300 ^b	3,2	1,2	0,1	-0,2	1,6	0,9	Germany
Slovakkia	6 900	12 900 ^b	2,0	3,8	4,6	4,5	5,5	6,0	Slovakia
Sloveenia	13 700	18 900 ^b	4,1	2,7	3,5	2,7	4,2	3,9	Slovenia
Soome	29 600	26 600 ^b	5,0	2,6	1,6	1,8	3,5	1,5	Finland
Suurbritannia	29 400 ^b	27 100 ^b	4,0	2,2	2,0	2,5	3,1	1,8	United Kingdom
Taani	38 400	28 800 ^b	3,5	0,7	0,5	0,7	1,9	3,1	Denmark
Tšehhi	9 600	17 100 ^b	3,9	2,6	1,5	3,2	4,7	6,0	Czech Republic
Ungari	8 700	14 500 ^b	6,0	4,3	3,8	3,4	4,6	4,1	Hungary
EL25	23 400	23 400	3,9	1,9	1,2	1,2	2,4	1,6	EU25
EL15	26 400	25 300 ^b	3,9	1,9	1,1	1,1	2,3	1,5	EU15
Bulgaaria	2 800	7 500 ^b	5,4	4,1	4,9	4,5	5,6	6,0 ^b	Bulgaria
Horvaatia	6 700 ^b	10 900 ^b	2,9	4,4	5,2	4,3	3,8 ^b	3,6 ^b	Croatia
Island	42 100 ^b	29 800 ^b	5,0	3,3	-1,3	3,6	6,2	6,2 ^b	Iceland
Norra	51 500	36 000 ^b	2,8	2,7	1,1	1,1	3,1	2,3	Norway
Rumeenia	3 700 ^b	7 700 ^b	2,1	5,7	5,1	5,2	8,4	4,1	Romania
Šveits	39 500 ^b	30 800 ^b	3,6	1,0	0,3	-0,3	2,1	1,9	Switzerland
Türgi	4 000 ^b	7 000 ^b	7,4	-7,5	7,9	5,8	8,9	7,4	Turkey
Jaapan	28 800 ^b	25 900 ^b	2,9	0,4	0,1	1,8	2,3	2,7	Japan
Kanada	28 100 ^b	29 500 ^c	5,3	1,9	3,3	1,7	3,1	2,7	Canada
USA	33 800	35 600 ^b	3,7	0,8	1,6	2,7	4,2	3,5	USA

^a PPS (ostujõu standard) — ostujõupariteetide (PPP) alusel Eurostati arutatav ühik, mis elimineerib hinnataseme erinevused riikide vahel ja näitab euro (EUR) tegelikku väärtust. PPP väljendab rahvusvaluuta tegelikku ostujõudu ja erineb ametlikust valuuta vahetuskursist.

^b Prognoos.

^c 2004.

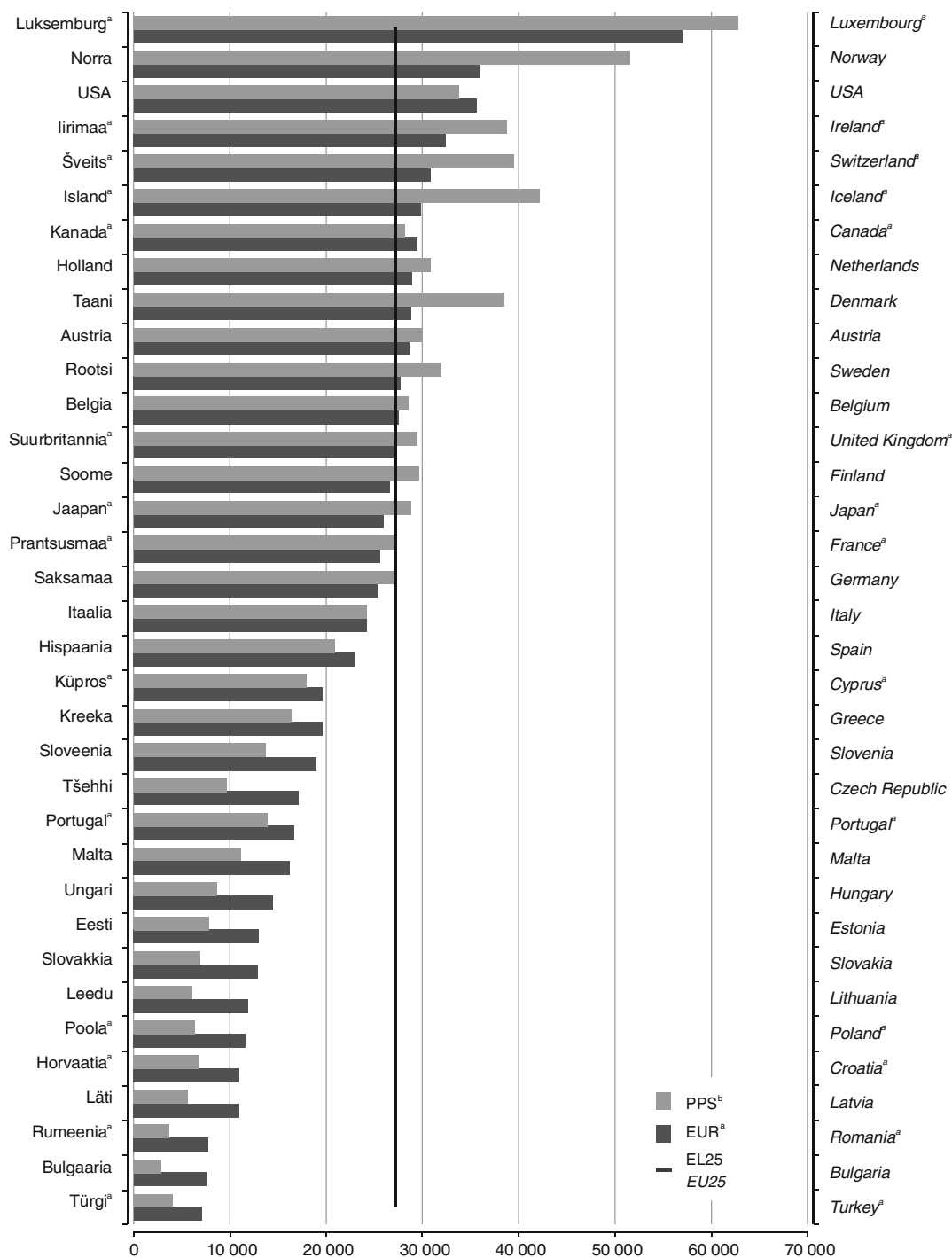
^a PPS (purchasing power standard) — a unit, which is based on the Eurostat estimates of purchasing power parities (PPP). PPS eliminates the effects caused by the differences of price levels between the countries. PPP expresses the real purchasing power of national currency and differs from the official currency exchange rate.

^b Forecast.

^c 2004.

Allikad — Sources: New Cronos. Eurostat. 10.05.2006; riiklikud allikad — national sources.

Diagramm 7 SKP jooksevhindades elaniku kohta, 2005
Diagram 7 GDP per capita in current prices, 2005

^b Prognosis.

^b PPS — ostujõu standard, vt ka lk 452. 2005. aasta andmed põhinevad prognoosil, v.a Euroopa Liit keskmiselt. Kanadal 2004. a andmed.

^a Forecast.

^b PPS — purchasing power standard, see also p 452. Data on 2005 are forecasted, excl. the European Union average. For Canada 2004 data.

Allikas — Source: New Cronos. Eurostat. 10.05.2006.

Tabel 11 **SKP komponentide osatähtsus tarbimismeetodil jooksevhindades, 2005**
 Table 11 **Share of components of GDP by expenditure approach in current prices, 2005**

(protsenti — percentages)

Riik	Eratarbimis- kulutused ^a	Valitsus- sektori lõpptarbimis- kulutused	Kapitali kogumahu- tus põhiva- rasse	Sisemajan- duse nõudlus	Kaupade ja teenuste eksport	Kaupade ja teenuste import	Country
	<i>Private consumption expenditure^a</i>	<i>Final consumption expenditure of general government</i>	<i>Gross fixed capital formation</i>	<i>Domestic demand</i>	<i>Exports of goods and services</i>	<i>Imports of goods and services</i>	
Eesti	53,8	18,2	29,1	106,1	84,2	90,3	Estonia
Austria	55,4	17,7	20,7	94,7	51,7	46,4	Austria
Belgia	53,2	23,1	19,9	97,7	87,1	84,8	Belgium
Hispaania	57,7	17,8	29,4	105,2	25,4	30,6	Spain
Holland	48,6	24,0	19,5	91,8	71,2	63,0	Netherlands
Iirimaa ^b	44,0	15,8	25,5	85,4	80,5	66,6	Ireland ^b
Itaalia	58,9	20,3	20,6	100,1	26,3	26,4	Italy
Kreeka	67,1	16,4	23,7	107,2	20,8	28,0	Greece
Küpros	65,1	18,1	19,2	103,8	47,1	50,9	Cyprus
Leedu	65,2	16,8	22,3	107,0	58,4	65,4	Lithuania
Luksemburg ^b	40,1	17,4	20,2	77,7	156,7	134,4	Luxembourg ^b
Läti	63,9	17,8	29,9	114,3	48,3	62,6	Latvia
Malta	65,7	21,7	21,3	110,5	71,2	81,7	Malta
Poola	63,6	17,8	18,3	100,4	37,0	37,4	Poland
Portugal	65,6	21,0	21,6	108,8	28,6	37,4	Portugal
Prantsusmaa ^b	56,3	24,1	19,5	100,8	26,1	26,9	France ^b
Rootsi	48,0	27,3	17,0	92,3	48,6	40,9	Sweden
Saksamaa	59,2	18,6	17,1	95,0	40,2	35,2	Germany
Slovakkia	56,9	19,0	26,2	104,4	78,7	83,0	Slovakia
Sloveenia	55,4	19,6	24,8	100,4	64,8	65,2	Slovenia
Soome	52,4	22,5	19,2	96,4	38,7	35,2	Finland
Suurbritannia	65,3	21,8	16,6	103,9	26,1	30,0	United Kingdom
Taani	48,5	25,9	20,6	95,3	48,6	43,9	Denmark
Tšehhi	49,1	22,4	26,4	97,9	72,8	70,7	Czech Republic
Ungari	55,1	23,6	23,1	101,3	67,7	69,0	Hungary
EL25	58,2	20,9	19,8	99,3	37,2	36,5	EU25
EL15	58,1	21,0	19,7	99,2	36,2	35,5	EU15
Bulgaaria	68,8 ^b	19,1 ^b	23,8	112,9 ^b	60,8	77,4	Bulgaria
Horvaatia ^b	54,2	18,7	30,4	107,5	48,9	56,4	Croatia ^b
Island ^b	57,8	24,6	27,2	109,2	35,2	44,0	Iceland ^b
Norra	41,9	20,4	18,7	82,6	45,2	27,8	Norway
Rumeenia	68,1	19,6	23,1	110,4	33,0	43,4	Romania
Šveits	60,9	11,9	21,3	93,5	47,9	41,4	Switzerland
Türgi	66,3 ^b	13,1	19,6	106,6	27,4	34,0	Turkey
Jaapan	57,5	17,9	23,2	98,6	14,3	12,9	Japan
Kanada ^b	55,7	19,0	20,1	96,0	37,8	33,9	Canada ^b
USA	70,0	15,7	19,9	105,8	10,4	16,2	USA

^a Kodumajapidamiste ja kodumajapidamisi teenindavate kasumitaotluseta institutsioonide lõpptarbimiskulutused.

^b Prognnoos.

^a Final consumption expenditure of households and non-profit institutions serving households.

^b Forecast.

Allikad — Sources: New Cronos. Eurostat. 10.05.2006; IMF. International Financial Statistics Browser. www.imfstatistics.org. 10.05.2006.

Tabel 12 **Jooksevkonto, 2002–2004**
Table 12 **Current account, 2002–2004**

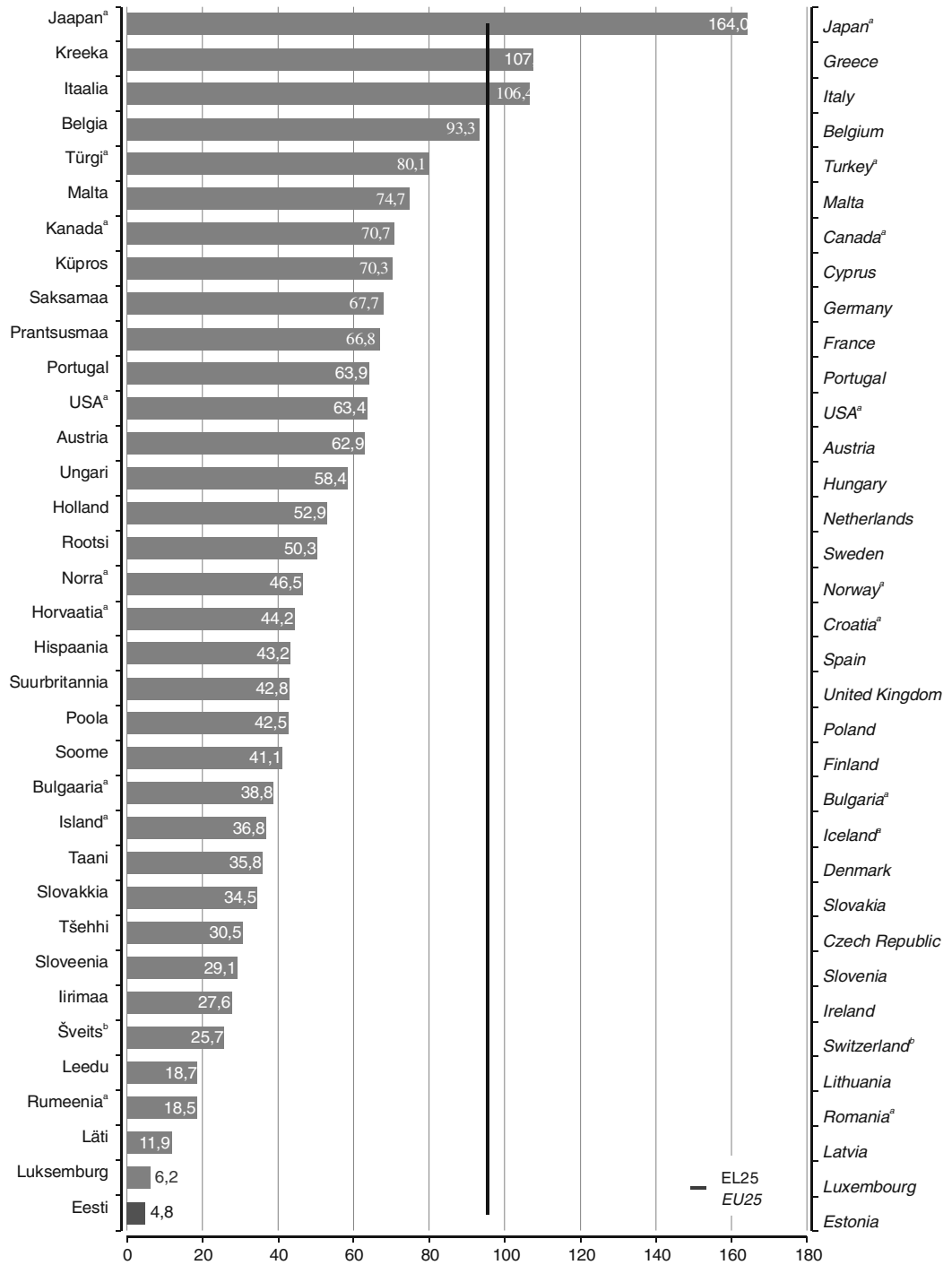
Riik	Jooksevkonto saldo, miljonit eurot			Jooksevkonto saldo osatähtsus SKP-s ^a , %			Country
	Current account balance, million euros			Current account balance as a percentage of GDP ^a			
	2002	2003	2004	2002	2003	2004	
Eesti	-745	-985	-1 148	(10,0)	(12,1)	(12,7)	Estonia
Austria	747	-1 111	...	0,3	(0,5)	...	Austria
Belgia	12 430	11 034	18 524	4,6	4,0	6,4	Belgium
Hispaania	-23 815	...	...	(3,3)	...	...	Spain
Holland	12 955	15 330	47 867	2,8	3,2	9,8	Netherlands
Iirimaa	-1 616	-2	-1 181	(1,2)	0,0	(0,8)	Ireland
Itaalia	-10 041	-17 373	-12 054	(0,8)	(1,3)	(0,9)	Italy
Kreeka	-10 300	-9 888	-8 800	(7,2)	(6,4)	(5,2)	Greece
Küpros	-575	-300	-716	(5,2)	(2,6)	(5,7)	Cyprus
Leedu	-698	-1 116	-1 393	(4,6)	(6,8)	(7,7)	Lithuania
Luksemburg	2 651	1 638	2 851	11,0	6,4	10,5	Luxembourg
Läti	-653	-805	-1 445	(6,6)	(8,1)	(13,0)	Latvia
Malta	13	-247	-437	0,3	(5,8)	(10,2)	Malta
Poola	-5 298	-3 666	...	(2,5)	(1,9)	...	Poland
Portugal	-10 252	-7 634	-10 553	(7,6)	(5,6)	(7,4)	Portugal
Prantsusmaa	15 354	7 013	-6 760	1,0	0,4	(0,4)	France
Rootsi	13 140	19 831	22 594	5,1	7,4	8,0	Sweden
Saksamaa	45 671	48 063	...	2,1	2,2	...	Germany
Slovakkia	-1 994	-244	-1 156	(7,7)	(0,8)	(3,4)	Slovakia
Sloveenia	346	-79	-542	1,5	(0,3)	(2,1)	Slovenia
Soome	10 641	6 230	7 667	7,4	4,3	5,0	Finland
Suurbritannia	-26 219	-24 207	-32 379	(1,6)	(1,5)	(1,9)	United Kingdom
Taani	4 590	6 200	4 493	2,5	3,3	2,3	Denmark
Tšehhi	-4 427	-5 028	-4 518	(5,6)	(6,3)	(5,2)	Czech Republic
Ungari	-4 967	-6 384	-7 132	(7,1)	(8,7)	(8,8)	Hungary
Bulgaaria	-929	-1 504	-1 450	(5,6)	(8,5)	(7,4)	Bulgaria
Horvaatia	-1 917	2 132	-1 895	(7,9)	(7,1)	(5,7)	Croatia
Island	128	-531	-1 202	1,4	(5,0)	(9,8)	Iceland
Norra	24 473	28 876	34 712	12,2	12,8	14,0	Norway
Rumeenia	-1 612	...	-4 313	(3,3)	...	(7,1)	Romania
Šveits	24 930	44 925	58 294	8,6	13,8	16,6	Switzerland
Türgi	-1 667	-7 083	-12 532	(0,9)	(3,3)	(5,2)	Turkey
Jaapan	119 763	120 384	138 489	2,9	3,2	3,8	Japan
USA	-502 538	-459 406	-537 085	(4,5)	(4,7)	(5,7)	USA

^a Sulgudes olevad arvud viitavad jooksevkonto puudujäägile.

^a The figures shown in the brackets refer to the current account deficit.

Allikad — Sources: New Cronos. Eurostat. 10.05.2006; IMF. International Financial Statistics Browser. www.imfstatistics.org. 10.05.2006; riiklik allikas — national source.

Diagramm 8 **Valitsemissektori võla osatähtsus SKP-s, 2005**
 Diagram 8 *General government consolidated gross debt as a percentage of GDP, 2005*

^a 2004.

^b 2002.

^a 2004.

^b 2002.

Allikas — Source: *New Cronos. Eurostat. 8.05.2006.*

Table 13 Tööpäevade arvuga korrigeeritud tööstustoodangu mahuindeks, 2002–2005
Table 13 Working-day adjusted volume index of industrial production, 2002–2005

(2000 = 100)

Riik	Tööstus kokku ^a Industry total ^a				Töötlev tööstus Manufacturing				Country
	2002	2003	2004	2005	2002	2003	2004	2005	
Eesti	119,38	132,93	145,85	159,18	121,38	135,04	150,28	165,89	Estonia
Austria	103,80	105,95	112,54	117,35	101,92	104,29	111,94	116,94	Austria
Belgia ^b	101,91	102,69	105,96	105,65	100,79	101,34	105,61	103,57	Belgium ^b
Hispaania	98,93	100,30	101,91	102,59	98,04	99,52	100,75	100,70	Spain
Holland	101,52	100,12	102,12	100,73	99,69	98,10	99,28	99,18	Netherlands
Iirimaa	117,97	123,49	123,85	127,58	118,66	124,13	124,30	128,17	Ireland
Itaalia	97,43	96,88	96,33	95,54	96,69	95,55	94,63	93,33	Italy
Kreeka	98,97	99,29	100,46	99,58	97,36	96,97	98,11	97,38	Greece
Küpros	106,13	108,27	109,57	110,15	103,77	104,42	105,12	104,01	Cyprus
Leedu	119,54	138,83	153,89	165,15	119,12	135,87	151,99	165,11	Lithuania
Luksemburg	105,66	111,38	117,95	124,90	104,64	109,03	114,24	117,18	Luxembourg
Läti	114,94	122,82	130,71	138,64	115,29	124,34	131,31	139,92	Latvia
Poola	101,94	110,48	123,95	129,66	101,67	111,97	128,33	134,43	Poland
Portugal	102,58	102,71	99,97	100,29	102,62	102,19	101,38	99,78	Portugal
Prantsusmaa	99,90	99,51	101,24	101,25	99,50	98,71	100,46	100,46	France
Rootsi	99,95	101,42	105,42	107,35	101,12	103,70	106,83	108,38	Sweden
Saksamaa	99,06	99,50	102,52	106,06	99,23	99,48	102,64	106,58	Germany
Slovakkia	113,71	119,53	124,26	129,03	119,13	128,10	133,93	140,97	Slovakia
Sloveenia	105,33	106,34	110,89	115,09	104,77	105,97	109,54	114,26	Slovenia
Soome	104,03	105,33	110,55	107,97	103,61	104,00	109,72	108,15	Finland
Suur- britannia	96,60	96,14	96,51	95,04	96,14	96,29	97,68	97,09	United Kingdom
Taani	102,99	103,05	102,96	104,83	102,93	102,08	101,73	103,69	Denmark
Tšehhi ^b	110,53	116,73	127,44	135,87	109,57	115,47	127,81	137,73	Czech Republic ^b
Ungari	106,74	113,02	120,52	129,68	108,28	115,36	124,13	134,45	Hungary
EL25	99,67	100,24	102,41	103,50	99,40	99,90	102,29	103,58	EU25
EL15	99,37	99,59	101,29	102,09	99,10	99,22	101,13	102,11	EU15
Bulgaaria ^c	106,79	121,49	142,46	152,20	108,89	129,35	156,77	169,40	Bulgaria ^c
Horvaatia	113,50	118,02	121,58	128,15	113,90	118,77	122,73	131,13	Croatia
Norra	99,57	95,52	97,43	96,92	98,12	93,91	95,29	98,16	Norway
Rumeenia ^c	112,82	116,31	122,44	125,05	116,68	120,96	128,53	131,99	Romania ^c
Šveits	94,18	94,25	98,38	100,99	93,69	93,57	98,09	101,18	Switzerland
Türgi ^c	99,79	108,48	119,07	125,85	100,45	109,78	121,15	127,25	Turkey ^c
Jaapan	92,62	95,42	100,47	101,87	91,93	94,86	100,05	101,45	Japan
USA	96,57	97,18	101,14	104,49	...	...	...	...	USA

^a Mäetööstus, elektrienergia-, auru- ja kuumaveevarustus ning töötlev tööstus.

^b Esialgsed andmed.

^c Eurostat'i hinnang.

^a Mining, electricity, steam and hot water supply, and manufacturing.

^b Preliminary data.

^c Eurostat's estimate.

Allikas — Source: New Cronos. Eurostat. 10.05.2006.

Tabel 14 **Intressimäärad, 2003–2005**
 Table 14 **National interest rates, 2003–2005**
 (aastakeskmine, protsenti — annual average, percentage)

Riik	Hoiuse intressimäär ^a			Laenu intressimäär ^b			Country
	Deposit rate ^a			Lending rate ^b			
	2003	2004	2005	2003	2004	2005	
Eesti	2,40	2,16	2,13	5,51	5,66	4,93	Estonia
Belgia	1,65	...	...	6,89	6,70	6,72	Belgium
Holland	2,49	2,31	2,34	3,00	2,75	2,77	Netherlands
Iirimaa	0,04	0,01	0,01	2,85	2,57	2,65	Ireland
Itaalia	0,95	...	...	5,03	...	...	Italy
Kreeka	2,48	2,29	2,23	6,79	...	...	Greece
Küpros	3,30	3,99	3,48	6,95	7,66	7,07	Cyprus
Leedu	1,27	1,22	...	5,84	5,74	...	Lithuania
Läti	3,02	3,27	2,78	5,38	7,45	6,11	Latvia
Malta	3,44	2,63	2,71	5,85	5,32	5,51	Malta
Poola	3,71	3,75	2,79	7,30	7,56	6,83	Poland
Prantsusmaa	2,69	2,25	2,15	6,60	6,60	...	France
Rootsi	1,51	1,00	...	4,79	4,00	...	Sweden
Slovakkia	5,33	4,14	2,44	8,46	9,07	6,68	Slovakia
Sloveenia	5,95	3,82	3,18	10,75	8,65	7,80	Slovenia
Soome	...	1,03	...	...	3,69	...	Finland
Suurbritannia	...	...	...	3,69	4,40	4,65	United Kingdom
Taani	2,40	...	...	...	...	...	Denmark
Tšehhi	1,33	1,28	1,17	5,95	6,03	5,78	Czech Republic
Ungari	10,98	9,09	5,17	9,60	12,82	8,54	Hungary
Bulgaaria	2,89	3,01	3,04	8,82	8,77	7,87	Bulgaria
Horvaatia	1,53	1,87	1,71	11,58	11,75	11,19	Croatia
Island	4,81	4,85	...	11,95	12,02	...	Iceland
Makedoonia	7,97	6,54	6,60	16,00	12,44	12,17	Macedonia
Norra	2,12	1,48	1,83	4,73	4,04	4,04	Norway
Šveits	0,17	0,39	0,76	3,27	3,20	3,12	Switzerland
Türgi	37,68	24,26	20,40	...	...	...	Turkey
Jaapan	0,04	0,08	0,27	1,82	1,77	1,68	Japan
Kanada	1,10	0,78	0,79	4,69	4,00	4,42	Canada
USA	1,15	1,56	3,51	4,12	4,34	6,19	USA

^a Residentide nõude-, tähtajalised või säästuhoiused.

^b Erasektori lühi- ja pikaajalised laenud.

^a Deposit rate usually refers to rates offered to resident customers for demand, time or saving deposits.

^b Lending rate is the bank rate that usually meets the short- and medium-term financing needs of the private sector.

Allikas — Source: IMF. International Financial Statistics Browser. www.imfstatistics.org. 10.05.2006.

Tabel 15 Eksport, import ja kaubavahetuse bilanss, 2004
Table 15 Exports, imports and trade balance, 2004

Riik	Eksport	Import	Kauba- vahetuse bilanss	Eksport	Import	Country
	miljardit eurot <i>Exports</i>	<i>Imports</i>	<i>Trade balance</i>	elaniku kohta, eurot <i>Exports</i>	<i>Imports</i>	
	<i>billion euros</i>			<i>per capita, euros</i>		
Eesti	4,79	6,75	-1,96	3 551	5 004	Estonia
Austria	94,39	94,67	-0,28	11 549	11 583	Austria
Belgia	246,41	229,48	16,93	23 645	22 021	Belgium
Hispaania	143,59	200,42	-56,84	3 363	4 695	Spain
Holland	287,96	256,72	31,24	17 686	15 767	Netherlands
Iirimaa	83,83	48,76	35,08	20 605	11 985	Ireland
Itaalia	280,69	282,20	-1,51	4 825	4 851	Italy
Kreeka	12,22	42,27	-30,05	1 105	3 823	Greece
Küpros	0,76	4,42	-3,66	1 027	5 975	Cyprus
Leedu	7,45	9,87	-2,42	2 168	2 873	Lithuania
Luksemburg	13,06	16,12	-3,05	28 811	35 561	Luxembourg
Läti	3,19	5,65	-2,46	1 379	2 443	Latvia
Malta	2,00	2,95	-0,95	4 984	7 351	Malta
Poola	60,18	71,69	-11,51	1 576	1 878	Poland
Portugal	28,75	44,15	-15,39	2 738	4 204	Portugal
Prantsusmaa	360,77	374,31	-13,55	5 975	6 199	France
Rootsi	98,69	80,06	18,63	10 973	8 902	Sweden
Saksamaa	733,39	576,35	157,03	8 888	6 985	Germany
Slovakkia	22,15	23,69	-1,55	4 115	4 401	Slovakia
Sloveenia	12,73	13,83	-1,10	6 375	6 925	Slovenia
Soome	49,46	41,36	8,10	9 460	7 911	Finland
Suurbritannia	278,85	372,59	-93,74	4 658	6 224	United Kingdom
Taani	61,88	54,77	7,11	11 450	10 134	Denmark
Tšehhi	55,20	55,88	-0,69	5 403	5 470	Czech Republic
Ungari	44,10	47,70	-3,60	4 363	4 719	Hungary
EL25	968,21	1 029,46	-61,25	2 112	2 246	EU25
EL15	1 065,73	1 091,92	-26,19	2 774	2 842	EU15
Island	2,27	2,93	-0,66	7 771	10 031	Iceland
Norra	65,06	38,23	26,83	14 168	8 325	Norway
Šveits	95,29	89,72	5,57	12 895	12 141	Switzerland
Jaapan	416,20	334,83	81,36	3 261	2 623	Japan
Kanada	250,48	216,41	34,07	7 762	6 706	Canada
USA	843,98	1 296,68	-452,70	2 847	4 375	USA

Allikad — Sources: New Cronos. Eurostat. 8.05.2006; riiklikud allikad — national sources.

Tabel 16 **Põllumajandussaaduste tootmine, 2000, 2005**
 Table 16 *Agricultural production, 2000, 2005*

(kilogrammi elaniku kohta ^a — kilograms per capita ^a)

Riik	Teravili <i>Cereals</i>		Kartul <i>Potatoes</i>		Piim <i>Milk</i>		Country
	2000	2005	2000	2005	2000	2005	
Eesti	508	563	344	167	459	498	<i>Estonia</i>
Austria	562	545	87	86	420	441	<i>Austria</i>
Belgia	245	260	285	254	360	299	<i>Belgium</i>
Hispaania	613	320	77	60	173	173	<i>Spain</i>
Holland	109	114	519	419	703	646	<i>Netherlands</i>
Iirimaa	576	452	120	122	1366	1338	<i>Ireland</i>
Itaalia	363	366	36	31	234	198	<i>Italy</i>
Kreeka	456	416	93	76	185	178	<i>Greece</i>
Küpros	69	143	169	155	281	270	<i>Cyprus</i>
Leedu	756	851	510	292	488	380	<i>Lithuania</i>
Luksemburg	352	352	54	43	610	598	<i>Luxembourg</i>
Läti	390	435	314	308	346	343	<i>Latvia</i>
Malta	31	29	92	62	136	116	<i>Malta</i>
Poola	578	688	627	288	308	325	<i>Poland</i>
Portugal	158	113	118	119	209	197	<i>Portugal</i>
Prantsusmaa	1 117	1 052	109	105	438	432	<i>France</i>
Rootsi	632	561	111	105	372	358	<i>Sweden</i>
Saksamaa	551	555	167	135	345	335	<i>Germany</i>
Slovakkia	408	673	78	71	202	214	<i>Slovakia</i>
Sloveenia	248	283	94	77	317	327	<i>Slovenia</i>
Soome	792	784	152	141	474	496	<i>Finland</i>
Suurbritannia	408	352	113	105	246	243	<i>United Kingdom</i>
Taani	1 766	1 702	309	296	886	850	<i>Denmark</i>
Tšehhi	628	790	144	98	273	261	<i>Czech Republic</i>
Ungari	982	1599	84	60	214	202	<i>Hungary</i>
EL25	...	567	...	130	...	320	<i>EU25</i>
EL15	578	...	133	...	338	...	<i>EU15</i>
Bulgaaria	536	754	49	54	208	205	<i>Bulgaria</i>
Horvaatia	606	715	121	77	135	166	<i>Croatia</i>
Island	...	...	35	41	373	381	<i>Iceland</i>
Macedonia	277	309	81	108	128	129	<i>Macedonia</i>
Norra	290	286	71	72	389	374	<i>Norway</i>
Rumeenia	468	859	155	184	206	280	<i>Romania</i>
Šveits	168	138	84	68	545	515	<i>Switzerland</i>
Türgi	478	483	80	58	145	147	<i>Turkey</i>
Jaapan	101	94	23	23	67	65	<i>Japan</i>
Kanada	1 645	1 561	147	150	261	251	<i>Canada</i>
USA	1 215	1 228	83	64	269	270	<i>USA</i>

^a Rahvastik vastava aasta 1. jaanuaril.

^a Population as of 1 January of the corresponding year.

Allikad — Sources: *Faostat. FAO. 4.05.2006; riiklik allikas — national source.*

Tabel 17 Põllumajandustoodangu indeks, 2000–2005 ^a
 Table 17 Index of agricultural production, 2000–2005 ^a
 (1999–2001 = 100)

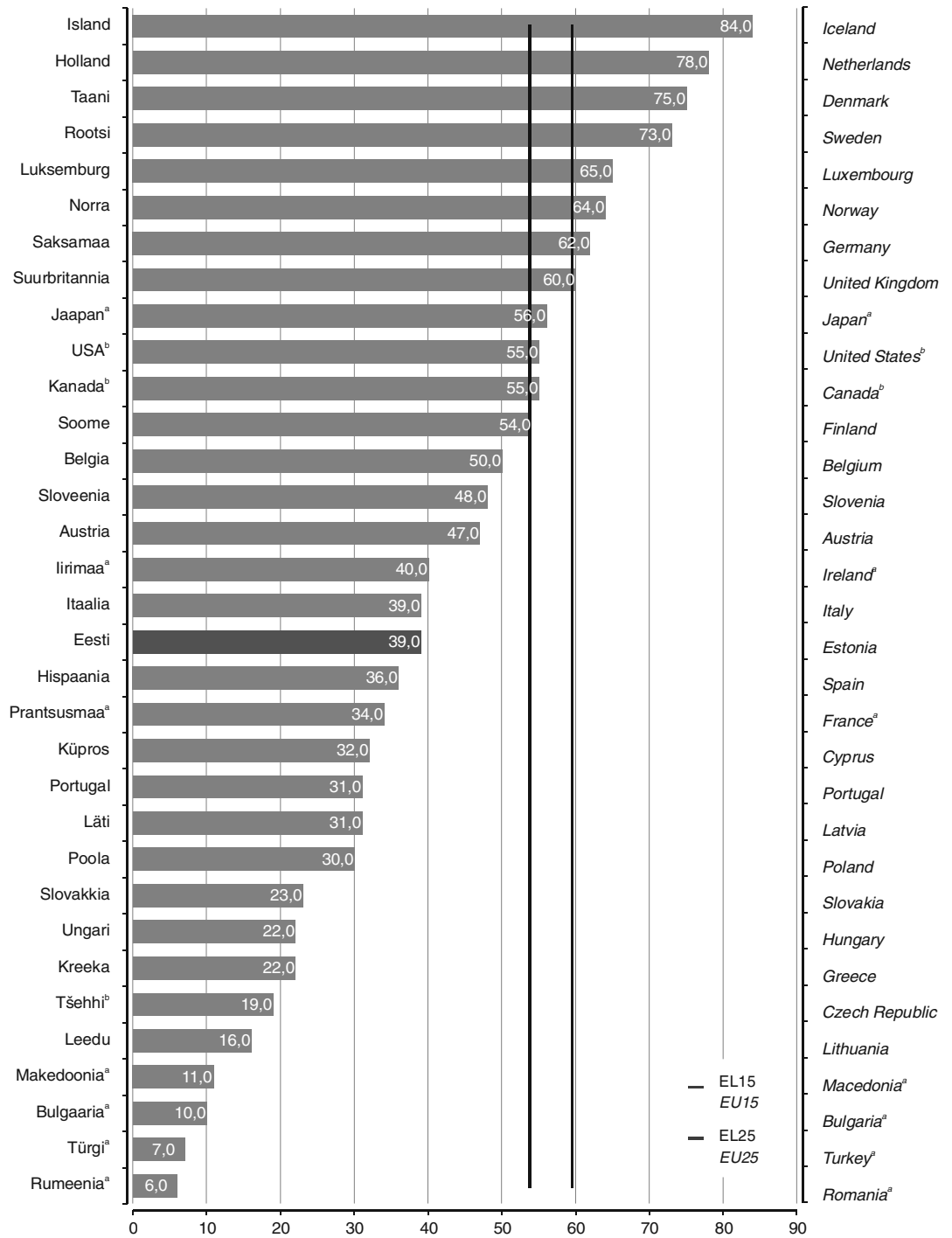
Riik	2000	2001	2002	2003	2004	2005	Country
Eesti	98,2	96,8	97,7	104,4	104,3	108,8	Estonia
Austria	97,5	100,0	99,0	96,2	101,3	98,9	Austria
Belgia	104,6	95,4	102,4	100,0	103,2	97,0	Belgium
Hispaania	102,8	102,2	102,1	112,2	106,0	94,9	Spain
Holland	100,5	94,5	96,2	91,6	96,8	93,3	Netherlands
Iiri	99,2	98,3	95,0	96,3	99,8	97,1	Ireland
Itaalia	99,7	97,7	94,2	90,5	99,9	101,2	Italy
Kreeka	101,1	99,9	93,9	84,1	90,1	89,2	Greece
Küpros	101,8	99,5	102,9	103,6	107,6	107,7	Cyprus
Leedu	109,2	91,0	105,7	116,4	117,4	111,4	Lithuania
Luksemburg	109,9	90,1	101,1	97,3	98,4	101,8	Luxembourg
Läti	98,7	98,9	107,6	108,6	109,0	112,5	Latvia
Malta	99,1	97,6	97,8	95,8	99,8	99,8	Malta
Poola	98,0	102,3	101,9	103,6	109,2	101,5	Poland
Portugal	100,8	95,2	100,8	94,9	101,8	100,2	Portugal
Prantsusmaa	101,3	95,4	102,1	94,8	101,6	97,2	France
Rootsi	101,2	99,8	100,9	99,7	100,9	100,0	Sweden
Saksamaa	100,1	99,5	96,6	92,6	103,0	97,1	Germany
Slovakkia	91,1	101,0	104,6	93,0	110,3	110,5	Slovakia
Sloveenia	105,0	97,5	104,6	100,7	103,7	103,0	Slovenia
Soome	102,9	101,7	104,8	101,4	104,7	109,2	Finland
Suurbritannia	102,6	92,0	99,4	97,4	97,8	97,1	United Kingdom
Taani	100,0	100,5	99,7	100,5	101,0	101,0	Denmark
Tšehhi	97,1	101,5	96,6	88,2	105,8	97,9	Czech Republic
Ungari	93,5	111,8	96,9	94,4	109,3	110,4	Hungary
EL25	...	...	...	...	102,9	99,0	EU25
EL15	101,0	97,6	98,7	96,2	...	...	EU15
Bulgaaria	98,3	100,2	104,0	94,5	107,9	100,8	Bulgaria
Horvaatia	95,4	98,9	113,5	87,8	94,4	93,5	Croatia
Island	101,1	100,9	103,3	104,1	105,1	102,6	Iceland
Makedoonia	103,0	93,0	84,7	94,9	105,9	106,2	Macedonia
Norra	99,2	96,8	96,6	100,3	103,2	102,4	Norway
Rumeenia	87,1	108,1	101,9	107,6	128,0	107,2	Romania
Šveits	102,7	99,0	101,0	97,9	101,6	99,8	Switzerland
Türgi	104,2	96,3	102,0	103,5	104,7	105,0	Turkey
Jaapan	100,5	98,6	99,2	95,3	96,2	96,8	Japan
Kanada	102,3	92,3	87,0	95,8	104,9	106,9	Canada
USA	101,3	99,6	98,8	101,4	107,4	106,4	USA

^a Indeksite aluseks on põllumajandustoodete väärtuseliselt kaalutud kogused, millest on maha arvatud seemneks ja loomade toitmiseks vajaminevad kogused. Põllumajandustoodete kogused on kaalutud 1999.–2001. aasta keskmiste rahvusvaheliste hindadega.

^a The FAO indices are based on the sum of price-weighted quantities of different agricultural commodities produced after deductions of quantities used as seed and feed weighted in a similar way. Production quantities of each commodity are weighted by 1999–2001 average international commodity prices and summed for each year.

Allikas — Source: Faostat. FAO. 4.05.2006.

Diagramm 9 **Koduse Interneti-ühendusega leibkondade osatähtsus, 2005**
 Diagram 9 *Percentage of households who have Internet access at home, 2005*

^a 2004.
^b 2003.

^a 2004.
^b 2003.

Allikad — Sources: New Cronos. Eurostat. 8.05.2006; riiklik allikas — national source.

Tabel 18 **Majutus, 2004^a**
 Table 18 **Accommodation, 2004^a**

Riik	Majutuskohad		Voodikohad		Välismaalaste osatähtsus ööbimistes, % Nights spent by non-residents as percentage of all nights, %	Country
	arv	100 000 elaniku kohta	arv	1000 elaniku kohta		
	Accommodation establishments		Bed places			
	number	per 100,000 inhabitants	number	per 1,000 inhabitants		
Eesti	267	20	23	17	79,0	Estonia
Austria	14 435	177	571	70	74,5	Austria
Belgia	1 922	18	122	12	71,6	Belgium
Hispaania	17 402	41	1 512	35	57,4	Spain
Holland	3 129	19	190	12	51,5	Netherlands
Iirimaa	4 554	112	145	36	70,1 ^b	Ireland
Itaalia	33 518	58	2 000	34	41,5	Italy
Kreeka	8 899	80	668	60	74,3	Greece
Küpros	803	109	92	124	92,7	Cyprus
Leedu	317	9	19	6	68,9	Lithuania
Luksemburg	297	66	14	31	93,4	Luxembourg
Läti	278	12	18	8	61,8	Latvia
Malta	194	48	41	97	96,4	Malta
Poola ^c	2 139	6	165	4	37,3	Poland ^c
Portugal	1 954	19	254	24	67,4	Portugal
Prantsusmaa	18 689	31	1 266	21	37,3	France
Rootsi	1 833	20	190	21	23,5	Sweden
Saksamaa	36 884	45	1 609	19	18,8	Germany
Slovakkia	873	16	56	10	51,1	Slovakia
Sloveenia	350	18	30	15	65,6	Slovenia
Soome	961	18	120	23	27,3	Finland
Suurbritannia	44 625	75	1 223	20	33,6	United Kingdom
Taani	480	9	69	13	49,3	Denmark
Tšehhi	4 311	42	230	23	63,7	Czech Republic
Ungari	1 952	19	158	16	59,5	Hungary
EL25	201 066	44	10 783	24	45,5	EU25
EL15	189 582	49	9 952	26	44,0	EU15
Bulgaaria	1 016	13	171	22	74,8	Bulgaria
Horvaatia	940	21	199	45	85,5	Croatia
Island	303	104	15	51	78,0	Iceland
Liechtenstein	45	131	1	29	97,1	Liechtenstein
Norra	1 079	23	141	31	28,1	Norway
Rumeenia ^d	2 681	12	199	9	14,1	Romania ^d
Šveits ^d	5 643	77	259	36	57,4	Switzerland ^d

^a Hotellid, motellid ja külastemajad.

^b 2002.

^c Esialgsed andmed.

^d 2001.

^a Hotels, motels and similar establishments.

^b 2002.

^c Preliminary data.

^d 2001.

Allikad — Sources: New Cronos. Eurostat. 29.05.2006; riiklik allikas — national source.

Metoodika

Peatüki koostamisel oli riikide ja teemade valiku põhikriteeriume andmete võrreldavus.

Riikide võrdlemise teeb keeruliseks eri metoodika ja mõistete kasutamine. Et vähendada metoodilistest erinevustest tulenevat andmete kokkusobimatust, on iga tabel koostatud peamiselt ühe rahvusvahelise väljaande või andmebaasi põhjal, kus andmed on kõige uuemad ning mida on võimaluse ja vajaduse korral täiendatud riiklikest allikatest (riikide aastaraamatud, Interneti koduleheküljed, erialaväljaanded).

Rahvusvaheliste statistikaorganisatsioonide andmete aeganõudva kogumise ja töötlemise tõttu on "Riikide võrdluse" peatüki osa andmeid aastaraamatu ülejäänud peatükkidest aasta varasemad. Üldjuhul on kõige uuemad andmed 2005. aasta kohta.

Vaatluse all on peamiselt Euroopa riigid. 2004. aasta 1. mail liitus Euroopa Liidu 15 riigiga — Austria, Belgia, Hispaania, Holland, Iiri, Itaalia, Kreeka, Luksemburg, Portugal, Prantsusmaa, Rootsi, Saksamaa, Soome, Suurbritannia ja Taani — 10 uut riiki — Eesti, Küpros, Leedu, Läti, Malta, Poola, Slovakkia, Sloveenia, Tšehhi ja Ungari. Kui tabelites ja joonistel on esitatud keskmised koondnäitajad, siis 15 vana (enne liitumist 01.05.2004) Euroopa Liidu riigi kohta on kasutatud lühendit EL15 ja pärast liitumist 25 riigi kohta lühendit EL25. Jätukuvalt on esitatud andmeid liituvate riikide (Bulgaaria ja Rumeenia), kandidaatriikide (Horvaatia, Makedoonia ja Türgi) ning Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsiooni kuuluvate riikide (Island, Liechtenstein, Norra ja Šveits) kohta. Võrdluseks on mõnede näitajate puhul lisatud ka Jaapani, Kanada ja Ameerika Ühendriikide vastavad andmed.

Eesti andmete allikas on enamasti Statistikaamet. Peatükis on kasutatud järgmisi rahvusvahelisi allikaid:

Eurostat — Statistical Office of the European Communities (Euroopa Liidu statistikaamet);

FAO — Food and Agriculture Organization (Toitlus- ja Põllumajandusorganisatsioon);

ILO — International Labour Organization (Rahvusvaheline Tööorganisatsioon);

IMF — International Monetary Fund (Rahvusvaheline Valuutafond);

WHO — World Health Organization (Maailma Tervishoiuorganisatsioon).

Methodology

The choice of countries and statistical indicators is primarily determined by the comparability of data.

It is complicated to compare the data of countries, which use different methodologies and definitions. To reduce the incompliance of data resulting from differences in methodology, each table is based mainly on one international publication or database, where data is last updated and which are supplemented, wherever possible or needed, by figures taken from national sources (yearbooks, Internet web sites, special publications).

As the data collection and processing by international statistical organizations is fairly time-consuming, the data of this chapter are a year earlier than those of the other chapters of the yearbook. In general, the most recent data are for the year 2005.

The data have been presented mainly for European countries. On 1st May 2004, 10 new countries — Cyprus, Czech Republic, Estonia, Hungary, Latvia, Lithuania, Malta, Poland, Slovakia and Slovenia acceded to the 15 Member States of the European Union (Austria, Belgium, Denmark, Finland, France, Germany, Greece, Ireland, Italy, Luxembourg, Netherlands, Portugal, Spain, Sweden, United Kingdom). If in the tables and on diagrams the average aggregates are presented, for 15 old (before acceding as at 01.05.2004) countries of the European Union the abbreviation EU15 is used and after acceding for the 25 countries the abbreviation EU25 is used. Continually the yearbook presents data on acceding countries (Bulgaria and Romania), on candidate countries (Croatia, Macedonia and Turkey) and on countries of European Free Trade Association (Iceland, Liechtenstein, Norway and Switzerland). For comparison some data have been added for Japan, Canada and USA.

The data for Estonia were mainly provided by Statistics Estonia. The international sources used in this chapter are:

Eurostat — Statistical Office of the European Communities;

FAO — Food and Agriculture Organization;

ILO — International Labour Organization;

IMF — International Monetary Fund;

WHO — World Health Organization.

MÕISTED

- A** **Aastakeskmine rahvaarv** — pool elanike aasta alguse ja aasta lõpu arvu summast; kasutatakse ka kordajate arvutamisel.
- Aastakeskmine tööga hõivatud isikute arv** — kõigi ettevõttes töötavate isikute arv, olenemata nende tööandajala pikkusest, sellest kas nad saavad tasu töö eest või mitte. Samuti ettevõttes töötavad omanikud ja nende tasuta töötavad pereliikmed, äriühingute juhatuse ja nõukogu liikmed, ajutiselt töölt puuduvad inimesed, töövõtulepinguga töötavad isikud ja muud isikud, kes on töö eest tasu saajate nimekirjas.
- Aastakeskmine töötajate arv** — isikud, kes töötavad tööandjale kokkuleppe (lepingu) alusel ja saavad töö eest tasu.
- Abiellumuse üldkordaja** — aasta jooksul registreeritud abielude arv 1000 aastakeskmise elaniku kohta.
- Abielu kestus aastates** — abielu juriidiline pikkus täisaastates.
- Ajas ankurdatud vaesuse määr** — isikute osatähtsus, kelle aasta ekvivalentnetosissetulek on väiksem kui inflatsiooni võrra korrigeeritud kolme aasta tagune suhtelise vaesuse piir.
- Alaealine** — alla 18-aastane isik.
- Ambulatoorne abi** — mittestatsionaarne tervishoiuteenus, mille korral patsiendi viisit tervishoiuasutusse on piiratud mõne tunniga ja ei ole vajalik ööpäevaringne viibimine haiglas.
- Arsti ambulatoorne vastuvõtt** — meditsiiniabi (tervishoiuteenust) vajava isiku pöördumine arsti poole tema vastuvõtuajal.
- Arstliku ekspertiisi komisjon** — raviasutuse juurde moodustatud komisjon, mille ülesanne on kindlaks määrata tööväime kaotus ja puude raskusaste.
- Avaliku sektori elamufond** — riigi ja munitsipaalomanduses eluruumid.
- Avastatud kuritegu** — kuritegu, mille toimepannud isik(ud) on välja selgitatud.
- B** **BHT₇** — hapniku kogus, mis on vajalik orgaaniliste ainete bioloogiliseks lagunemiseks seitsme päeva jooksul.
- Bilansimaht** — käibevara pluss põhivara võrdub lühiajalised kohustused pluss pikaajalised kohustused pluss omakapital. Põhivara sisaldab finantsvara, nii materiaalsel kui ka immateriaalsel põhivara ja kinnisvarainvesteeringuid.
- C** **CIF-väärtus** — kauba maksumus, mis sisaldab tootmishinda ja neid kulutusi, mis on seotud kauba veo ja kindlustusega importiva maa riigipiirini.
- D** **Digitaaltoode** — kaup, mis kättesaamisel on digitaalkujul (allalaaditav muusikafail, mobiiltelefoni taustapilt).
- E** **Ehitushinnaindeks** — indeks, mis väljendab baasaastale iseloomuliku ehitustegevuse maksumuse muutust ehitusplatsi otsekulude tasemel. Otsekuludes arvestatavad ressursid hõlmavad kolme põhigrupi — tööjõud, ehitusmasinad ja -materjal.
- Ehitusmahuindeks** — iseloomustab omal jõul Eestis tehtud ehitustööde maksumuse muutust püsivhindades.
- Ehitustoimlad** — mitteehitustevõtete struktuuriüksused, mis tegelevad ehitusega.
- Ehitustööd** — ehitusplatside ettevalmistamine; hoonete, rajatiste või nende osade ehitamine ja remont; ehitistesse seadmete paigaldamine; välis- ja siseviimistlus; ehitus- ja lammutusseadmete rentimine koos operaatoriga.
- Ehitustööde maksumus** — tellijatele müüdüd ja oma tarbeks tehtud ehitustööde maksumus, mis sisaldab topeltarvestust alltöövõtutööde puhul.
- E-kaubandus** — ostu-müügitehing Interneti kaudu.
- Ekspordihinnaindeks** — indeks, mis iseloomustab eksporditud kaupade hindade arengut.
- Ekstranet** — intranet või selle osa, millele on võimaldatud juurdepääs üle Interneti.
- Ekvivalentsissetulek** — leibkonna sissetulek, mis on jagatud leibkonnaliikmete tarbimiskaalude summaga.
- Elektrienergia netootmine** — kogutoodang (brutootmine), millest on maha arvatud elektrienergia omatarve.
- Eluhoone** — ühepereelamu, kahepereelamu, ridaelamu või mõni teine mitmepereelamu.
- Elukoha puudumine** — isikul ei ole kindlat elukohta, sellest tulenevalt ei tule ta eluga toime.
- Eluruum** — alaliseks elamiseks sobiv ühepereelamu, kahepere- ja ridaelamu sektsioon või korter, mis koosneb ühest või mitmest toast ja vastab sanitaartechnilistele nõuetele.
- Eluruum** — alaliseks elamiseks sobiv ühepereelamu, kahepere- ja ridaelamu sektsioon või korter, mis koosneb ühest või mitmest toast ja vastab sanitaartechnilistele nõuetele.
- Eluruumi pind** — kompaktselt, funktsionaalselt ühendatud ja elamiseks vajaliku ning sobiva elamispinna (tubade pind) ja abiruumide (köök, esik, WC, pesemisruum, vannituba, hall, garderoob, panipaik, sisseehitatud seinakapp, veranda, sahv, vaheruum jm) pindala summa.
- Elussünd** — elusalt sündinud lapse ilmaletoomine, st elutunnustega lapse sünd sõltumata raseduse kestusest.
- Energia lõpptarbimine** — energia, mis on saadud ja tarbitud pärast kõiki vahepealseid muundamisi teisteks energialiikideks (elektrienergia, soojus, kütus). Lõpptarbimisse ei kuulu energia kasutamine tooraineks, elektrienergia omatarve ja kadu.
- Energiabilans on lõpptarbimine primaarenergia varustatus, millele on lisatud muundatud energia tootmine, millest on maha arvatud tarbimine muundamiseks teisteks energialiikideks, energiasektori omatarve, tarbimine tooraineks ja kadu.
- Energiabilans** — energiaga varustatuse ja tarbimise tasakaalustatus.
- Eramu** — eraisiku omanduses olev eluruum, mis võib olla ühepereelamu, kahepereelamu sektsioon või ridaelamu sektsioon.
- Erasektori elamufond** — füüsilistele isikutele ja erakapitalil põhinevatele juriidilistele isikutele, sealhulgas ka korteriühistu liikmetele ja elamuühistutele kuuluvad eluruumid.
- Eratarbimiskulutused** — residentide kulutused (sh arvestuslikud) kaupadele ja teenustele lõpptarbimise eesmärgil, sh kulutused nendele kaupadele ja teenustele, mis on müüdüd majanduslikult mitteolulistest hindadega.
- Erihooldekodu** — vaimuhaigete ja raske vaimupuudega isikute elamis-, hooldamis- ja rehabilitatsiooniasutus.
- Esimese astme kohus** — maa-, linna- ja halduskohus.
- Esimese astme kuritegu** — süütegü, mille eest on karistusseadustikus raskeima karistusena ette nähtud tähtajaline vangistus üle viie aasta, eluaegne vangistus või sundlõpetamine (kriminaalkoodeks — üle 8 aasta).
- (Esmas)haigestumus** — protsess, mis näitab haiguse tekkimise kiirust rahvastikus. Seda mõõdetakse: absoluutarvuga — uute haigusjuhtude ehk esmasjuhtude arv mingil ajavahemikul; suhtarvuga — haigestumus-

- kordaja, mis väljendab haigusjuhtude arvu rahvaarvu suhtes mingil ajavahemikul. Nakkushaiguste puhul registreeritakse iga haigusjuht kui esmasjuht.
- Ettevõtete arv** — tegutsevate ettevõtete arv ehk ettevõtted, kellel oli aruandeperioodil finantsmajanduslik tegevus (käive, kulud jne).
- Ettevõtja** — füüsiline isik, kes pakub oma nimel tasu eest kaupu või teenuseid ning kaupade müük või teenuste osutamine on talle püsivaks tegevuseks, ning seaduses sätestatud äriühing (täisühing, usaldusühing, osahing, aktsiaselts, tulundusühistu), välismaa äriühingu filiaal.
- Ettevõtlussektor** — kõik ettevõtted, organisatsioonid ja institutsioonid, kelle põhitegevus on kaupade või teenuste (v.a kõrgharidusalased) tootmine müügiks majanduslikult tasuva hinna eest, ning peamiselt neid teenindavad kasumitaotluseta erainstitutsioonid.
- Extrastat** — Euroopa Liitu mittekuuluvate riikidega peetava kaubavahetuse andmete kogumise süsteem. Extrastati andmed on fikseeritud tollideklaratsioonides, kasutatakse mõisteid **eksport ja import**. Kogu väliskaubandusstatistika (nii Extrastat kui ka Intrastat) koostamisel kasutatakse samuti mõisteid **eksport ja import**.
- F** **FOB-väärtus** — kauba maksumus, mis sisaldab tootmishinda ja neid kulutusi, mis on seotud kauba veoga eksportiva maa riigipiirini.
- FOB-väärtus** — kauba maksumus, mis sisaldab tootmishinda ja neid kulutusi, mis on seotud kauba veoga eksportiva maa riigipiirini.
- H** **Haigla** — asukoha, ehitise, administratiivse korralduse ja personali suhtes kehtestatud nõuetele vastav meditsiinasutus ööpäevaseks statsionaarse arstiabi andmiseks. Haiglad võivad anda ka ambulatoorset ja päevastatsionaarset arstiabi.
- Heitunud isik** — mittetöötav isik, kes sooviks töötada ja oleks valmis töö olemasolu korral ka kohe tööle asuma, kuid ei otsi aktiivselt tööd, sest on kaotanud lootuse seda leida.
- Hiline lootesurm (surnultsünd)** — vähemalt 500-grammise sünnikaaluga loote üsasine surm pärast 22. rasedusnädalat.
- Hooldusraie** — metsakasvatustlik võte, mille eesmärk on reguleerida puistu liigilist koosseisu ja tihedust ning parandada kvaliteeti.
- Hoone** — maapinnaga püsikindlalt ühendatud, katuse, välispiirete ja siseruumiga ehitis.
- Hulkurlus** — elukohast ilma eesmärgita lahkumine ja seetõttu jäämine peavarju ja toiduta.
- Hüvitised töötajatele** — töötasu, töötaja eest tasutav sotsiaalmaks ning töötuskindlustusmaksed.
- I** **Imikusuremuskordaja** — imikusurmade arv 1000 sama aasta elussündinu kohta.
- Imikusurm** — alla aastase elusalt sündinud lapse surm.
- Impordihinnaindeks** — indeks, mis iseloomustab imporditud kaupade hindade arengut.
- Institutsionaalne üksus** — väikseim majanduslike otsuste tegemise keskus, mida iseloomustab käitumise ühetaolisus ja otsustamiste autonoomia oma põhifunktsioonide teostamisel.
- Internet** — ülemaailmne arvuteid ühendav andmesidevõrk, mis võimaldab kasutada selliseid teenuseid nagu kaugsisselogimine, failiedastus, elektronpost jms. Samuti põhineb Internetil veeb.
- Intranet** — Internetiga samadel alustel toimiv suletud arvutivõrk (nt ettevõtte sisevõrk).
- Intrastat** — Euroopa Liidu riikide vahelise kaubavahetuse andmete kogumise süsteem. Andmeid kogutakse Intrastati aruannetega, ekspordi ja impordi asemel kasutatakse mõisteid **kauba saabumine ja kauba lähetamine**.
- Invaliiduspension** — vt Töövõimetuspension.
- Investeeringud põhivarasse** — vaadeldaval ajavahemikul soetatud ehitiste, maa, masinate, seadmete, transpordivahendite, sisseseade ja muu inventari maksumus; uusehituse ning olemasoleva põhivara laiendamise, rekonstrueerimise puhul ka tehtud tööde maksumus; investeeringud immateriaalsesse põhivarasse ja väärisesemetesse.
- Isa tuvastatus** — näitab isa andmete sünniakti kandmise alust. Isa tuvastamata sünd on sünd, mis registreeriti ema avalduse alusel. Sel juhul sünniaktis andmed isa kohta puuduvad. Isa tuvastatud sünd on sünd, mis registreeriti kas abielutunnistuse, isaduse tuvastamise kohtuotsuse, vanemate ühis või isa sellekohase avalduse alusel.
- ISDN (Integrated Services Digital Network)** — integreeritud teenuste digitaalvõrk; rahvusvaheline sidestandard mitme andmevoo (heli, pilt jm) samaaegseks edastamiseks telefoniliinide kaudu.
- J** **Jahipiirkond** — jahimaa, mille pindala ühes ring-piiris on vähemalt 5000 hektarit.
- Jooksevhinnad** — vaadeldaval ajavahemikul kehtivad hinnad.
- Juriidiline isik** — täisühing, usaldusühing, osahing, aktsiaselts, tulundusühistu, mittetulundusühing.
- Jõustunud kohtuotsus** — kui apellatsioonkaebust või protesti ei esitatud, jõustub kohtuotsus nende esitamise tähtaja möödumisel. Apellatsioonkaebuse või protesti esitamisel jõustub kohtuotsus, kui seda ei tühistata, pärast kriminaalasja läbivaatamist kõrgemalseisvas kohtus.
- Jäätmed** — inimtegevuses tekkinud esemed, ained või nende jäägid, mida ei saa nende tekkeprotsessis või -kohas kasutada. Jäägid, mida taaskasutatakse vahetult nende tekkeprotsessis või -kohas, samuti õhku või vette paisatud jääkained pole jäätmed.
- K** **Kahjunõue** — kindlustusvõtja poolt lepingu täitmise kohustuse sissenõudmine kindlustusandjalt.
- Kapitali kogumahuutus** — põhivara soetamiseks tehtud kulude ja põhivarade müügist saadud tulude vahe ning varude muutus. Varude muutust mõeldakse lisandunud varude ja kasutatud varude ning varuna hoitud kaupadega seotud kahjude väärtuse vahena.
- Kapitalirent** — aruandeperioodil sõlmitud kapitalirendilepinguga omandatud materiaalse põhivara lepingujärgne koguväärtus ilma intressita.
- Kapitalisiirded** — rahalised ja mitterahalised siirded, mis on seotud vara soetamise või käsutamisega.
- Kasum majandustegevusest** — ärikasum pluss finantstulud miinus finantskulud.
- Kasumitaotluseta erasektor** — kasumitaotluseta erainstitutsioonid (seltsid, ametiühingud, tarbijate ühendused jms), mis osutavad teenuseid üldsusele.
- Kasumitaotluseta institutsionaalsed sektorid** — riiklik sektor, kõrgharidussektor ja kasumitaotluseta erasektor kokkuvõetuna.
- Kasumitaotluseta üksus** — mittetulundusühing, sihtasutus, riigiasutus, kohaliku omavalitsuse asutus.
- Kaudselt mõõdetavad finantsvahendusteenuused (FISIM)** — nende finantsvahendusteenuuste kaudne väärtus, mille eest finantsinstitutsioonid ei võta otseselt teenustasu.
- Kaupade hulgemüük** — müügitulu kaupade edasimüümisest tööstus- ja kaubandustarbijatele, asutustele ja organisatsioonidele, k.a liisinguettevõtetele, kes müüvad kaupu edasi, kasutavad oma vajaduseks või tööstuslikuks tarbimiseks.

Kaupade jaemüügi mahuindeks püsivhindades — aruandeperioodi kaupade müük baasperiodi hindades väljendatuna protsentides; erinevate perioodide kaupade müügi võrreldavaks tegemisel on kasutatud tarbijahinnaindeksi vastava kaubagrupi hinnaindeksid.

Kaupade jaemüük — müügitulu kaupade edasimüümise kauple, kioskite, müügiletide, postimüügi-kauple ja oksjonite kaudu üksikisikutele isiklikuks tarbimiseks või majapidamises kasutamiseks.

Keskonnakaitse jooksevkulud — keskkonnakaitseks vajalikud kulutused tööjõule, energiale, materjalile, remondile jms, keskkonnakaitsevahendite rent, nende liisingu ja kindlustuse maksumus, kulutused saastetaseme määramiseks ja seireks; samuti maksed teistele keskkonnakaitse teenuste ja kaupade eest (näiteks saastunud pinnase puhastamise, heitvee kanaliseerimise ja puhastamise, jäätmete veo jms eest).

Keskonnakaitseinvesteering — kulutused maale, hinnalistele ja pika kasutusajaga seadmetele, rajatistele jms, mida kasutatakse keskkonna saastamise vähendamiseks. Kui on soetatud nn toruotsa seadmed, mis takistavad heitmete pääsu keskkonda (nt õhupuhastusseadmed, veepuhastusseadmed jms), on investeering nende soetamismaksumus ilma pangalaenu intressideta. Kui tootmisprotsessis tekkivate heitmete koguse vähendamiseks muudetakse tehnoloogiat, siis vana tehnoloogia asendamisel uuega mõistetakse investeeringuna vana ja uue tehnoloogia maksumuse vahet, tehnoloogia osalisel muutmisel keskkonnakaitseks investeeritud summat.

Keskonnakaitsekulutused — kulutused, mille peamine eesmärk on ära hoida või vähendada ettevõtte majandustegevusest tingitud keskkonna saastumist või mõnel muul viisil kahjustumist ja kõrvaldada juba tekkinud saaste. Nimetatud kulutuste hulka ei arvata loodusvarade mobiiliseerimise kulutusi ega töötingimuste parandamise kulutusi.

Keskonnakaitsetulud — tulu keskkonna saastumise vähendamisega seotud tegevuse kõrvalsaaduste ja keskkonnakaitse teenuste müügist (nt tasu jäätmeveo või heitvee puhastamise eest, tulu ümbertöötatud tootmisjäätmete müügist jms).

Keskmine brutokuupalk — tasu tegelikult töötatud aja eest ja tasu mittetöötatud aja eest, mille summa on jagatud täistööajale taandatud töötajate keskmise arvuga.

Keskmine puue — inimese anatoomilise, füsioloogilise või psüühilise struktuuri või funktsiooni kaotus või kõrvalekalle, millest tingituna vajab isik regulaarselt kõrvalabi või juhendamist vähemalt kord kuus.

Keskmine ravikestus statsionaaris — keskmine voodipäevade arv kõigi haigla statsionaarist lahkunute kohta aruandeaastal (sh teise haiglasse üleviitud ja surnud) sõltumata haiglaravi põhjusest.

Kindlustusmaks — summa, mida kindlustusvõtja maksab kindlustuse eest. Kasutatakse ka ajalooliselt kujunenud mõistet "preemia".

Kinnisvara ostu-müügileping — ostu-müügileping, mille objekt (maatükk või hoonestusõigus) on kinnistusraamatusse kantud.

Kodune hoolimatus — olukord, kus omaksed suhtuvad isikusse hoolimatult, üksikõiksel, mistõttu isik vajab kõrvalabi.

Kogukasum — realiseerimise netokäive miinus kulud kokku (realiseeritud toodete kulud ja tegevuskulud).

Kohtvõrk (LAN) — piiratud alal (nt hoone või hoonete grupi piires) paiknev arvutivõrk.

Konsolideeritud koondelarve — eelarve, mille puhul on eelarvete tuludest ja kuludest lahutatud valitsemisectorisisestes sotsiaalmaksu ja muud jooksvad siirded.

Koolkodu — puudega kooliealiste laste elamise, hooldamise ja õpetamise asutus.

kord nädalas) külastatavate kohtade (kirik, kauplus, polikliinik) vahetus läheduses asuv ala. Igapäevasesse elukeskkonda kuuluvad ka suvilad ja maakodud, kui neid külastatakse vähemalt kord nädalas.

Kriminaalhooldusala — tingimisi karistatud või tingimisi karistusest enne tähtaega vabastatud süüdimõistetud, kelle kohus on katseajaks kriminaalseaduses sätestatud korras kriminaalhooldaja järelevalve alla määratud.

Krüpteerimine — andmete teisendamine kujule, mida on võimalik kasutada vaid vastava võtme olemasolul.

Kumulatiivne protsent kogu netokäibest — nelikute summeeritud netokäivete osatähtsus kogu netokäibes.

Kuritegu — karistusseadustikus sätestatud süütegu, mille eest on füüsilisele isikule põhikaristusena ette nähtud rahaline karistus või vangistus ja juriidilisele isikule rahaline karistus või sundõpetamine.

Kvintilide suhte kordaja — kõrgeimasse kvintili kuuluvate isikute summaarse aasta ekvivalentnetosissetuleku ja madalaimasse kvintili kuuluvate isikute summaarse aasta ekvivalentnetosissetuleku jagatis.

Kõrge, kuid mitte maksimaalne tööntensiivsus — leibkonna tööntensiivsus on suurem kui 0,5 ja väiksem kui 1.

Kõrgeim kvintil — viiendik kõrgeimat ekvivalentsissetulekut saav elanikkond.

Kõrgeima astme kohus — Riigikohus.

Kõrgharidussektor — ülikoolid, tehnikakolledžid ja muud kõrgemad õppeasutused, nende kontrolli all olevad uurimisinstituudid, katsejaamad ja kliinikud.

Käibe puhaskasutamine — mõõdab puhaskasumit müügi ühe krooni kohta. Näitaja väärtus on väljendatud protsentides; mida suurem see on, seda rohkem kasumit on teenitud müügi ühe krooni kohta.

Külastaja — isik, kes reisib välja tavakeskkonnast mitte kauemaks kui 12 järjestikuseks kuuks ja kelle reisi peamine eesmärk ei ole sihtkohas tasustatav tegevus. Külastajad jagunevad turistideks ehk ööbivateks külastajateks ning ühepäevakülastajateks.

Lahutumuse üldkordaja — aasta jooksul registreeritud abielulahutuste arv 1000 aastakeskmise elaniku kohta.

Laps — 0–15-aastane leibkonnaliige.

Lastekodu ja perelastekodu — orbude ja vanemliiku hoolitsuseta laste asenduskodu.

Legaalset indutseeritud abort (meditsiiniline abort) — jaguneb legaalseks ja terapeutiliseks abordiks. Legaalne abort on raseduse seaduslik katkestamine raseda naise soovil. Terapeutiline abort on raseduse katkestamine meditsiinilistel näidustustel.

Leibkond — ühises põhieluruumis (ühisel aadressil) elavate isikute rühm, kes kasutab ühiseid raha- ja/või toiduresursse ja kelle liikmed ka ise tunnistavad end ühes leibkonnas olevaks. Leibkonna võib moodustada ka üksikisik.

Leibkonnapea (vastutav leibkonnaliige) — täisealine leibkonnaliige, kes on pikema aja jooksul toonud leibkonda suurima sissetuleku.

Lepingute väärtus — ostu-müügilepingutega võõrandatud kinnis- ja vallasvara lepingujärgne maksumus.

Levimus — protsess, mis näitab uute (ehk esmasjuhtude) ja vanade haigusjuhtude esinemust rahvastikus mingil ajamomendil.

Linnaleibkond — linnas või alevis elav leibkond.

Lisandväärtus — 1. Toodang rahalises väljenduses, millest on maha arvatud vahetarbimine.

2. Lisandunud väärtus, mis on loodud tootmisprotsessis ja mis on kirjendatud kas tegevusala järgi või kõigi residentide ulatuses.
- Loomulik iive** — aasta jooksul sündinute ja surmude arvu vahe. Positiivne loomulik iive näitab sündide ülekaalu, negatiivne surmade ülekaalu.
- Loomuliku iibe üldkordaja** — loomulik iive aasta jooksul 1000 aastakeskmise elaniku kohta. Arvutatud sündimuse ja suremuse üldkordajate vahena.
- Lähetusturism** — Eesti püsielanike reisimine Eestist välja ja viibimine väljaspool tavakeskkonda.
- Maaleibkond** — alevikus või külas elav leibkond.
- Madal, kuid mitte minimaalne tööintensiivsus** — leibkonna tööintensiivsus on suurem kui 0 ja väiksem või võrdne 0,5.
- Madala haridusega rahvastik** — 25-aastased ja vanemad, kellel on põhiharidus või madalam haridus.
- Madalaim kvintil** — viiendik madalaimat ekvivalentsissetulekut saav elanikkond.
- Majanduslikult aktiivne rahvastik ehk tööjõud** — isikud, kes soovivad töötada ja on võimelised töötama (hõivatute ja töötute summa).
- Majanduslikult passiivne ehk mitteaktiivne rahvastik** — isikud, kes ei soovi töötada või ei ole selleks võimelised.
- Majutusettevõtte** — majandusüksus, mille kaudu ettevõtja oma majandus- või kutsetegevuse raames osutab majutusteenust. Majutusettevõtteid liigitatakse järgmiselt: hotell, motell, külalistemaja, hostel, puhkeküla ja -laager, puhkemaja, külaliskorter, kodumajutus. Turistide majutamise üksused on jaotatud kahte põhigruppi: kollektiivmajutus (teenindavad turistide äriüksustena) ja eramajutus. Majutusstatistika kajastab ainult kollektiivmajutuskohtade andmeid.
- Majutusettevõttes majutati** — turist ehk ööbiv külastaja, kes ööbib vähemalt ühe öö kollektiivmajutuse kohas.
- Majutusteenus** — ööbimisvõimaluse ning sellega kaasneva kauba või teenuse müügi pakkumine ja müük.
- Maksebilanss** — statistiline aruanne, mis summeerib konkreetse riigi teatud perioodil sooritatud majandustehingud ülejäänud maailmaga.
- Maksimaalne tööintensiivsus** — leibkonna tööintensiivsus on 1.
- Maksukohustuslaste register** — Maksu- ja Tolliameti juures peetav register, kuhu kantakse kõik maksukohustuslased alates 1999. aastast.
- Materiaalne põhivara soetamismaksumuses** — maa, ehitised (hooned ja rajatised), masinad ja seadmed, tööriistad, sisseseade ja muu inventar, lõpetamata ehitised, ettemaksed materiaalse põhivara eest, arvestades ümberhindlusi.
- Materiaalse põhivara jääkmaksumus** — soetamismaksumus, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum.
- Mediaan** — niisugune väärtus, millest pool väärtustest on suuremad ja pool väiksemad.
- Mediaanleibkonna sissetulek/kulutused** — keskmise leibkonna sissetulek/kulutused leibkonnaliikme kohta, kui leibkonnad on leibkonnaliikme kohta saadava sissetuleku või tehtud kulutuste kasvamise järgi järjestatud (nn variatsioonrida).
- Merelaevade punkerdamine** — laevade kütusetarbimine välisvetes.
- Minimaalne tööintensiivsus** — leibkonna tööintensiivsus on 0.
- Mitteelahoone** — hoone, mis ei ole mõeldud alaliseks elamiseks.
- Mitterahaline sissetulek** — palgatöö eest, töise tegevuse eest või kingitusena saadud tarbekaupad ja teenused arvestatuna rahalisse väärtusesse.
- Mitterahaline tarbimine** — mitterahalise sissetuleku ja omatoodetud toiduainete tarbimine arvestatuna rahalisse väärtusesse.
- Mittetulundusühingute ja sihtasutuste register** — Tallinna ja Tartu linnakohtu ning Pärnu ja Lääne-Viru maakohtu juures peetav register, kuhu alates 1. oktoobrist 1996 registreeritakse mittetulundusühinguid ja sihtasutusi.
- Modem** — arvuti telefoniliiniga ühendav seade, mis muudab saatja poolel arvuti digitaalsignaali analoogsignaaleks ja vastuvõtja poolel muudab need digitaalseks tagasi.
- Muu mittemaksumine tulu** — tulu, mida saadakse teenuste osutamisest või kaupade müügist.
- Muu tulu** — isiklike asjade müügi tulu, tagasisaadud tulumaks, muude maksude tasaarvestus, kindlustussumma tagasimaksmine ja loteriivõidud jms.
- Muud kulutused** — väljaminek annetustele, raha kinkimine ja alimentide maksmine väljapoole leibkonda, mitmesugused trahvid jms.
- Muud siirded** — siirded, mis tehakse teistele valitsemis sektori tasanditele, rahvusvahelise koostöö raames välismaailma valitsustele või rahvusvahelisele organisatsioonidele, mittetulundusorganisatsioonidele ja kodumajapidamistele (v.a sotsiaalsiirded).
- Muundatud energia** — energia, mis on saadud primaarenergia muundamisel. Siia kuuluvad elektrienergia ja soojus ning kütusest turbabrikett, põlevkiviõli, põlevkivikoks ja generaatorigaas.
- Mõningane tööintensiivsus** — leibkonna tööintensiivsus on suurem kui 0, kuid väiksem kui 1.
- Neonataalsurm** — imiku surm nelja esimese elunädala jooksul.
- Netosissetulek** — palgatöö eest ja individuaalsest teisest tegevusest saadud sissetuleku, omanditulu, sotsiaalsete siirete, teistelt leibkondadelt saadud regulaarsete rahaliste maksete ja enamakstud tulumaksu tagastuse summa, kust on maha arvatud leibkonna poolt tehtud regulaarsed rahalised maksed teistele leibkondadele, varalt tasutud maksud ja tulumaksu juurdemaksed.
- Netosissetulek (disponeeritav tulu)** — rahaline ja mitterahaline netosissetulek palgatöö eest ning põllumajandusliku ja mittepõllumajandusliku individuaalse teisest tegevuse eest, omanditulu, pension ja mitmesugused sotsiaaltoetused, abiraha, stipendium ja muu tulu (vt Muu tulu).
- Neto-tootemaksud** — tootemaksud, millest on maha arvatud tootesubsidiidid.
- Noortekodu** — lastekodust, hälvikute erikoolist, koolkodust pärit või vanemliku hoolitsuseta üle 15-aastaste noorte elamis- ja rehabilitatsiooniasutus.
- Omal jõul Eestis tehtud ehitustööd** — ehitustööde maksumus ilma Eestis ostetud alltöövõtutööde ja välisriikidesse tehtud ehitustööde maksumuseta, pluss/miinus lõpetamata ehituse varude muutus.
- Omanditulu** — sissetulek kinnisvara rentimisest, nii hoiuste kui ka väärtpaberite (aktsiad, võlakirjad) kasvikutulu ning tulu intellektuaalselt omandilt (autoriõigus jms).
- Omaniku liik** — omaniku liikide jaotus on aluseks ettevõtjate klassifitseerimisele, lähtudes nende kapitaliosalusest (hääleteenamuse kuuluvusest) äriühingus.
- Oodatav eluiga** — mingis vanuses keskmiselt elada jäävate aastate arv elutabeli järgi, kui suremus ei muutuks. 0 aasta vanuses — oodatav eluiga sünnimomendil.

- Oodatav õpiaeg aastates** — õppeaasta vanusejärgsetest määradest tulenev õppija oodatav keskmine hariduse omandamisele kulutatav aeg aastates. Oodatav õpiaeg leitakse õppijate vanusejärgsete määrade summuna üle kõikide haridusliikide üheaastase sammuga. Õpiaja hulka ei ole arvestatud alusharidusele kulutatud aastaid. Niisiis on see näitaja suurem riikides, kus kooliminekuiga on varasem.
- Orb** — laps, kelle mõlemad vanemad on surnud.
- Otseinvesteering** — rahapaigutus, millega kaasneb investori oluline osalus ning otsustav hääleõigus otseinvesteeringuettevõtja juhtimisel ning mis hõlmab 10% või enam ettevõtja aktsia- või osakapitalist. Vastavalt rahvusvahelisele standardile kajastatakse otseinvesteeringutena ka laenusuhteid ja muid rahapaigutusi ettevõtja ja temas olulist osalust omavate investorite vahel, k.a kaubanduskrediit.
- P** **Palk** — tasu, mida tööandja arvestab kõikidele isikutele aruandeperioodil tehtud töö eest.
- Peamine hõiveseisund** — hõiveseisund, mis iseloomustab isikut aastast enam kui kuuel kuul.
- Perinataalsurm** — perinataalperioodil (algab 22. rasedusnädala möödumisel ja lõpeb 0–6 päeva pärast sündi) esinenud surnultsünni või surmajuht.
- Pikaajalise töötuse määr** — aasta või kauem töötähtaeg olnud töötute osatähtsus tööjõus.
- Primaarenergia** — naturaalsest allikast saadud energia, mida tarbitakse teisteks energialiikideks muundamata. Eestis toodetavast kütusest kuuluvad siia põlevkivi, küteturvas, küttepuud, puidujäätmed ja biogaas; imporditavast kütusest kivisüsi, maagaas, vedelgaas, raske kütteõli, kerge kütteõli, diislikütus, autobensiin ja lennukipetrool.
- Primaarenergiaga varustatus** — kogutarbimine, kaasa arvatud kadu hoidmisel ja jaotamisel. Energiabilansis on primaarenergiaga varustatus varu aasta alguses, millele on lisatud primaarenergia tootmine ja import, millest on maha arvatud eksport, merelaevade punkerdamine ja varu aasta lõpus.
- Primaarsektor** — põllumajandus, jahindus, metsamajandus, kalapüük.
- Puhaskasum** — aruandeaasta puhaskasum (-kahjum) on kasumiaruande kõigi tulusummade ja kõigi kulusummade vahe.
- Puue** — inimese anatoomilise, füsioloogilise või psüühilise struktuuri või funktsiooni kaotus või kõrvalekalle.
- Põhikaristus** — kohus võib mõista järgmisi põhikaristusi: rahatrüh, teataval ametikohal töötamise või teataval tegevusalal tegutsemise õiguse äravõtmine, arest, vabadusekaotus (ka tingimisi).
- Põhiline eluruum** — eluruum, kus isik veedab või on pikema aja jooksul veetnud (suurema aja aastast või suurema osa töö- või õpinguvabast ajast). Abielus või vabaabielus isiku põhiline eluruum on see, kus ta veedab suurema osa partneri või/ja lastega koos oldud ajast.
- Põllumajanduslik kodumajapidamine** — majandusüksus, kus põllumajandusmaad on vähem kui üks hektar, kuid on vähemalt 50 ruutmeetrit kõõvilijamaad või kolm viljapuud või kuus marjapõõsast või kümme küülikut või kümme kodulindu või teisi põllumajandusloomi või kolm mesipuud ja kus toodetakse põllumajandussaadusi peamiselt oma tarbeks.
- Põllumajanduslik majapidamine** — ühtse tehnilise ja majandusliku juhtimisega tootmisüksus, kus on vähemalt üks hektar põllumajandusmaad või kus toodetakse põllumajandussaadusi peamiselt müügiks (olenemata maa suurusest).
- Päevastatsiooniar** — haigla või ambulatoorse arstiasutuse juures asuv tervishoiuasutuse allüksus, kus antakse arstiabi haigetele, kes vajavad terviseuuringuid, raviprotseduure (sh operatsioone) ning nendejärgset jälgimist. Haige viibib päevaravil rohkem kui 6 tundi päevas.
- Püsivhinnad** — hinnaindeksiga deflateeritud jooksevhinnad.
- R** **Raadiokohtvõrk** (Wireless LAN) — andmeedastuseks raadiokanaleid kasutatav kohtvõrk.
- Rahvapension** — pension, mis määratakse isikule, kellel ei ole õigust vanadus-, töövõimetus- või toitjakaotuspensionile nõutava pensioniõigusliku või pensionikindlustusstaaži puudumise tõttu.
- Rahvus** — rahvuse andmed tuginevad isiku enesemääramisele. Lapse rahvuse määramisel on aluseks ema rahvus.
- Raske majanduslik olukord** — olukord, kus inimene ei tule eluga toime seoses tulude puudumisega, õnnetusega peres, pereliikme surmaga jms.
- Raske puue** — inimese anatoomilise, füsioloogilise või psüühilise struktuuri või funktsiooni kaotus või kõrvalekalle, millest tingituna vajab isik kõrvalabi, juhendamist või järelevalvet kogu ööpäeva.
- Ravikindlustus** — tervise säilitamise, haigusest või vigastusest tingitud ajutise töövõimetuse kulude ja ravikulude tasumise ning raseduse ja sünnituse korral hüvitise maksamise riiklikult tagatud süsteem.
- Realiseerimise netokäive** — kõikide nii põhi- kui ka kõrvaltegevusena valmistatud toodete, teenuste ja kaupade müügist saadud või saadaolev müügitulu, mis ei sisalda käibemaksu ega aktsiise. Müügitulu võrdub saadud või saadaoleva tasuga ja arvestatakse tekkepõhiselt. Tabelites esitatud näitaja "realiseerimise netokäive" sisaldab dotatsioone, s.o riigi- ja kohalikust eelarvest või Euroopa Liidu institutsioonidelt saadud tegevuskulude sihtfinantseerimine, finantsabi.
- Registrite ja Infosüsteemide Keskus** — riigiasutus, mis peab linna- ja maakohtude registriosakondade keskkandmebaasi, Eesti ettevõttereegistrit ja nende liitude registrit.
- Rehabilitatsioonikeskus** — erivajadustega isikutele ööpäevast või päevast aktiivset rehabiliteerimist osutav asutus.
- Reisifirma** — äriregistris registreeritud ettevõtja, kelle põhi- või kõrvaltegevusala Eestis majanduse tegevusalade klassifikaatori (EMTAK) põhjal on reisibüroode ja reisikorraldajate tegevus (6330) või kes on kantud majandustegevuse registrisse turismi tegevusalale.
- Remondi- ja rekonstrueerimistööde hinnaindeks** — indeks, mis iseloomustab nimetatud töödele iseloomuliku ehitustegevuse maksumuse muutust ametihoonete puhul ehitusplatsi otsekulude tasemel.
- Remonttööd** — ehitustööd hoone/rajatise või selle konstruktsioonide (alused, kandekonstruktsioonid, piirdekonstruktsioonid, tehnosüsteemid jm) taastamiseks. Remondi tulemusena pikeneb remonditud põhivara eluiga ja/või suureneb selle väärtus.
- Resident** — institutsionaalne üksus, millel on riigis majanduslikke huviseid. Majanduslik huvi tähendab majanduslikku seotust riigi majandusterritooriumiga (nt seal asuvad tootmishooned).
- Riigi- ja kohaliku omavalitsuse asutuste riiklik register** — Rahandusministeeriumi juures peetav register, kuhu alates 1999. aastast registreeritakse valitsusasutusi ja valitsusasutuste hallatavaid riigiasutusi.
- Riiklik sektor** — kõik riigi tegevusüksused, kes osutavad ühiskonnale üldteenuseid (v.a kõrgharidus), samuti riigi rahastatavad ja kontrollitavad kasumitaotluseta institutsioonid.
- S** **Seaduslikust abielust sündinu** — laps, kelle isa andmed on sünniakti kantud abieluakti alusel.
- Segatüüpi hoolekandeaustus** — asutus, kus erinevat hooldamist vajavatele inimestele on ette nähtud eraldi osakonnad.
- Sekundaarsektor** — mäetööstus, töötlev tööstus, elektrienergia-, gaasi- ja veevarustus, ehitus.
- Siirded** — kollektiivsete sotsiaalkaitse skeemide, riigi või kohaliku omavalitsuse poolt leibkonnale makstud hüvitised, mille eesmärk on leevendada mitmesuguseid riske.

Siirded — ressursside ümberjaotamine. Siirded jaotatakse kaheks: riigi ja/või kohaliku omavalitsuse raha ümberjaotamine (pensionid, töötü abiraha, lastetoetus, töövõimetushüvitis jms) ja eraomandusse kuuluvate vahendite ümberjaotamine (alimendid, elatusrahad, kingitud raha jms).

Sisekülastaja — Eesti püsielanik, kes reisib Eesti piires, kuid viibib väljaspool tavakeskkonda.

Sisemajanduse koguprodukt (SKP) tootmise meetodil turuhindades — residentide toodetud lisandväärtuste summa kogurahvamajanduse ulatuses, millele on lisatud neto-tootemaksud.

Sissetulek palgatööst — töötasu (palk, avanss, preemia) põhitöökohast ja kohakaaslusest, puhkusetasu ilma tulumaksuta.

Sotsiaalkindlustusmaksed — sisaldavad sotsiaalmaksu ja töötuskindlustusmaksu.

Sotsiaalsiirded — kodumajapidamistele makstavad rahalised või mitterahalised siirded, et vabastada neid sotsiaalsete riskide või vajadustega seotud rahalisest koormusest.

Standarditud suremuskordaja — suhtarv, mida kasutatakse rahvastiku suremuse võrdlemiseks, et kõrvaldada rahvastiku soo-vanuskooiseisu erinevuse mõju. Arvutatud aastal 1976 avaldatud Euroopa standardrahvastiku vanusjaotuse alusel, et võrrelda, milline oleks suremus juhul, kui Eesti rahvastiku vanusjaotus oleks samasugune kui standardrahvastikul. Kordaja arvutamisel on teadmata vanusega surnud liidetud vanuserühma 85+ hulka.

Statistiline profiil — majanduslikult aktiivsete institutsionaalsete üksuste andmebaas, mida Statistikaamet kasutab üldkogumina majandusstatistikas 1994. aastast.

Subsidiidumid — maksed, mida valitsemissektor teeb tootjatele eesmärgiga mõjutada nende tootmistaset, hindu või kompenseerida tootmisteguritega seotud kulusid.

Suhtelise vaesuse määr — isikute osatähtsus, kelle ekvivalentnetosissetulek on suhtelise vaesuse piirist madalam.

Suhtelise vaesuse piir — 60% leibkonnaliikmete aasta ekvivalentnetosissetuleku mediaanist.

Summaarne sündimuskordaja — keskmine ellusündinud laste arv naise kohta tema elu jooksul, kui kehtiksid konkreetse aasta sündimuse vanuskordajad. Summaarne sündimuskordaja on aasta vanuskordajate summa (5 aasta vanuserühmade puhul korrutatuna viiega).

Suremuse soo-vanuskordaja — (suremuskordaja soo ja vanuse järgi) — surmajuhtude arv 1000 või 100 000 sama vanuserühma aastakeskmise elaniku kohta.

Suremuse üldkordaja — surmajuhtude arv aastas 1000 aastakeskmise elaniku kohta.

Surmapõhjus — surma algpõhjus, mille Maailma Tervishoiuorganisatsioon on määratlenud kui a) haiguse või vigastuse, mis algatas vahetult surmale viivate haigusseisundite jada või b) õnnetuse või vägivalda asjaolud, mis tekitasid surmava vigastuse.

Sõitjakäive — sõitjate veol tehtud töö maht, mida mõõdetakse sõitjakilomeetrites. Ühele sõitjakilomeetrile vastab ühe sõitja vedu ühe kilomeetri kaugusele.

Sõltuv laps — 0–15-aastane leibkonnaliige (uuringuaasta 1. jaanuari seisuga), samuti 16–24-aastane leibkonnaliige, kes elab vähemalt ühe vanemaga ning kelle peamine sotsiaalne seisund on mitteaktiivne.

Sügav puue — inimese anatoomilise, füsioloogilise või psüühilise struktuuri või funktsiooni kaotus või kõrvalekalle, millest tingituna vajab isik pidevat kõrvalabi, juhendamist või järelevalvet kogu ööpäeva.

Sündimuse vanuskordaja — ellusündide arv aastas 1000 mingis vanuserühmas naise kohta. Mõõdab sündimust vanuserühmades.

Sündimuse üldkordaja — ellusündide arv aastas 1000 aastakeskmise elaniku kohta.

Sünnijärjekord — näitab, mitmes ellusündinu on vastsündinu emale, arvestamata seda, kas eelmised lapsed on sünni registreerimise ajal elus või mitte.

Sünnituste arv — aasta jooksul toimunud sünnituste koguarv, kaasa arvatud surnultsünnid. Mitmikesünnitus loetakse üheks sünnituseks.

T

Taaste brutokordaja — elu jooksul sünnitatud tütarde keskmine arv naise kohta, mis on arvatud vaadeldava ajavahemiku sündimuse vanuskordajate alusel.

Tahtlik kuritegu — tahtlus on kavatsus, otsene ja kaudne tahtlus. Isik paneb teo toime kavatselult, kui ta seab eesmärgiks süüteokoosseisule vastava asjaolu teostamise ja teab, et see saabub, või vähemalt peab seda võimalikuks. Isik paneb teo toime kavatselult ka siis, kui ta kujutab endale ette, et süüteokoosseisule vastav asjaolu on eesmärgi saavutamise hädavajalik tingimus. Isik paneb teo toime otsese tahtlusega, kui ta teab, et teostab süüteokoosseisule vastava asjaolu, ja tahab või vähemalt mõõnab seda. Isik paneb teo toime kaudse tahtlusega, kui ta peab võimalikuks süüteokoosseisule vastava asjaolu saabumist ja mõõnab seda.

Taimekaitsevahendi kogus — taimekaitsevahendi toimeaine kogus, mida kasutati taime ühe- või mitmekordsel töötlemisel. Taimekaitsevahendi toimeaine kogus arvutatakse järgmiselt: kasutatud taimekaitsevahendi (preparaadi) kogus (kaal) korrutatakse tema toimeaine sisalduse protsendiga ja jagatakse saajaga.

Tarbijahinnaindeks — indeks, mis iseloomustab tarbekaupade ja tasuliste teenuste hindade muutust.

Tarbimiskaal — leibkonnaliikmele sõltuvalt tema vanusest määratud kaal, mis võtab arvesse leibkonna ühist tarbimist.

Tasu mittetöötatud aja eest — puhkusetasud (kompensatsioonid) ja toetused, tööseisakutasud, streigi ja töösulu ajal makstavad tasud, osaliselt tasustatava puhkuse tasud töömahu või tellimuse ajutisel vähenemisel, tasemekoolitusel või tööalasel koolitusel viibimise ajal makstavad tasud. Siia kuuluvad ka lisatasud ja toetused (jõulutoetus, kvartali lisatasu, aasta lisatasu, elukalliduse kompensatsioon jms), kui nende arvestamise aluseks ei ole töötatud aeg, ja mitterahaline tasu (loonustasu).

Tasu tegelikult töötatud aja eest — ajatööpalgad ja tükitööpalgad, lisatasud ületundide, õhtuse töö, öötöö ja puhkepäevadel töötamise eest, lisatasud rasketes ja tervisekahjulikes tingimustes töötamise eest, kvalifikatsiooni-, keele- ja staažitasu jt regulaarselt makstavad lisatasud. Siia kuuluvad ka lisatasud ja preemiad (kuu-, kvartali- ja aastapremia, jõulutoetus, elukalliduse kompensatsioon jms), kui nende arvestamise aluseks on töötatud aeg.

Teadus- ja arendustegevus — loov süstemaatiline töö, mille eesmärk on uute teadmiste saamine, kaasa arvatud inimest, kultuuri ja ühiskonda puudutavad teadmised, ning nende teadmiste rakendamine. Teadus- ja arendustegevuse korralduse seadus kasutab vastavaid mõisteid järgmises tähenduses:

teadustegevus — isiku loomevabadusel põhinev tegevus, mille eesmärk on teaduslike uuringutega uute teadmiste saamine inimese, looduse ja ühiskonna ning nende vastastikuse toime kohta;

arendustegevus — teadustegevuse tulemuste rakendamine praktiliste probleemide lahendamiseks, uute või täiustatud omadustega süsteemide rajamiseks, seadmete või toodete valmistamiseks, protsesside käivitamiseks jms.

Teenindustevõtted — ettevõtlusega tegelevad äriühingud, kelle põhitegevusalaks on kas rentimis-, arvuti-, äri- või isikuteenuste osutamine.

Masinate rentimine ilma operaatorita ja kodumasinade väljaüürimine — autode väljaüürimine, muude transpordivahendite ning masinate ja seadmete rentimine; tarbeesemete ja kodumasinade väljaüürimine.

Arvutid ja nendega seotud tegevus — nõustamine riistvara ja tarkvara alal, andmetöötlus, andmebaasiteenused, arvutite hooldus ja remont.

Muu äritegevus — õigusabi, raamatupidamine ja auditeerimine; nõustamine; turu-uuringud; reklaamindus; turvatöö ja puhastustegevus.

Muu teenindus — tekstiil- ja karusnahktoodete pesu ja keemiline puhastus; juuksuri- ja muu iluteenindus; matuseteenindus; füüsilise heaoluga seotud teenindus ja muud isikuteenused.

Teise astme kuritegu — süütegu, mille eest on karistusseadustikus karistusena ette nähtud tähtajaline vangistus kuni viis aastat või rahaline karistus (kriminaalkoodeks — vabadusekaotus mitte üle kaheksa aasta).

Tertsiaarsektor — kaubandus, teenindus jms.

Tervishoiutöötajad (praktiseeriv tervishoiupersonal) — tervishoiuteenust osutavad eriharidusega töötajad.

Toetused — rahvusvahelise koostöö raames välismaailma valitsustelt ja rahvusvahelistelt organisatsioonidelt saadud abi, teistelt sektoritelt saadud toetused ja annetused ning mitteilukindlustuse netopreemiad.

Toitjakaotuspension — töövõimete perekonnaliikmete ja nendega võrdsustatud isikute pension ajal, mil isik vastab selle pensioni saamiseks ettenähtud tingimustele.

Toodang — residentide toodetud kaupade ja teenuste väärtus. Hõlmab turutoodangut, enda tarbeks toodetud toodangut, valitsemissektori turuvälisest toodangut ja kasumitaotluseta institutsioonide teenuseid kodumajapidamistele.

Transiitvedu — kauba peale- ja mahalaadimise riik on välisriik. Eesti on transiitriik. Transiitkaubaks loetakse ka riigipiiril raudteetranspordivahendilt teisele transpordiliigile või teiselt transpordiliigilt raudteetranspordivahendile laaditud kaupa.

Tulu individuaalsest teisest tegevusest — põllu- ja metsamajanduslikust tegevusest saadud tulu (rahaline ja mitterahaline) ning mittepõllumajanduslikust individuaalsest teisest tegevusest saadud tulu (rahaline ja mitterahaline), kusjuures mõlemal juhul on maha arvatud varem tehtud kulutused. Hinnang on negatiivne, kui kulutused kuus ületavad sissetuleku.

Tulu varadelt — koosnevad intressitulud, dividendid ning maa- ja maavarade kasutamise tasud.

Tulude ja kulude tasakaal — tulud ja toetused kokku, millest on maha arvatud kulud ja antud netolaenu. Tulude ülekaal kuludest väljendab ülejääki, kulude ülekaal tuludest puudujääki.

Turism — reisimine väljapoole igapäevast elukeskkonda ehk tavakeskkonda ja viibimine seal mitte kauem kui 12 järjestikust kuud puhkuse, äri või muul eesmärgil.

Turist ehk ööbiv külastaja — isik, kelle reis tavakeskkonnast välja hõlmab vähemalt üht ööbimist sihtkohas, välja arvatud ööbimine sihtriigi sadamas seisvas laevas.

Turisti majutamine — regulaarse või ajutise ööbimisvõimaluse pakkumine turistile.

Täiskasvanu — 16-aastane või vanem leibkonnaliige (uuringuaasta 1. jaanuari seisuga), kes ei ole sõltuv laps.

Tööealine rahvastik — rahvastiku majandusliku aktiivsuse uurimisel aluseks võetavas ehk tööjõu-uuringu objektiks olevas vanusevahemikus rahvastik (15–74-aastased).

Tööga hõivatud isikud — kõigi ettevõttes töötavate isikute arv olenemata nende tööandajast pikkusest. Tööga hõivatud isikute arvu mõõdetakse aastakeskmisena.

Tööga hõivatud isikute hulka kuuluvad:

— ettevõttes töötavad omanikud ja nende tasuta töötavad pereliikmed;

— täis- või osatööajaga töötajad, kes on töö eest tasu saajate nimekirjas;

— isikud, kes töötavad väljaspool ettevõtet (turustuspersonal jt), kuid kuuluvad ettevõtte töötajate koosseisu ja on töö eest tasu saajate nimekirjas;

— ajutiselt töölt puuduvad isikud (haiguslehel, tasulisel puhkusel, õppepuhkusel olijad, streikijad jt);

— hooajatöötajad, praktikandid (õppipoisid) ja kodustöötajad, kes on töö eest tasu saajate nimekirjas;

— töövõtulepinguga töötavad isikud.

Tööhõive määr — hõivatute osatähtsus tööealises rahvastikus.

Tööintensiivsus leibkonnas — leibkonna tööaliste (16–64-aastaste) liikmete poolt sissetuleku viiteperioodil töötatud kuude arv suhestatuna kuude arvu, mida leibkonnal oli maksimaalselt võimalik töötamisele kulutada. Näitaja varieerub nullist (ükski tööealine liige ei töötanud) kuni üheni (kõik tööealised liikmed töötasid kogu sissetuleku viiteperioodi jooksul). Tööealiseks liikmeks ei loeta sõltuvaid lapsi.

Tööjõus osalemise määr (aktiivsuse määr) — tööjõu osatähtsus tööealises rahvastikus.

Tööstustoodang — tööstustoodangu müük pluss/miinus valmistoodangu laojääkide muutus.

Tööstustoodangu mahuindeks — vaadeldava aasta toodang võrreldes baasperioodi toodanguga väljendatuna protsentides.

Tööstustoodangu müük — ettevõttes valmistatud ja arvestusperioodil realiseeritud (müüdüd) ja ostjale üleantud või talle lähetatud toodangu ning tööstusliku iseloomuga teenuste maksumus, sõltumata raha laekumise ajast.

Tööstustoodangu tootjahinnaindeks — indeks, mis iseloomustab Eestis valmistatud tööstustoodete hindade muutust. Tootjahinnaindeks hõlmab nii kodumaisele kui ka mittekodumaisele turule valmistatud tööstustooteid.

Töötaja ehk (tööga) hõivatatu — isik, kes uuritava perioodil

1) töötas ja sai selle eest tasu kas palgatöötajana, ettevõtjana või vabakutselisena;

2) töötas otsese tasuta pereettevõttes või oma talus;

3) ajutiselt ei töötanud.

Töötajad — kõik ettevõttes töödandjaga kokkuleppe (lepingu) alusel töötavad isikud, kes saavad töö eest tasu rahas (palk, töötasu, honorar, tänuraha, tükitöötasu, kompensatsioon). Töötajate arvu mõõdetakse aastakeskmisena.

Töötu — isik, kelle puhul on üheaegselt täidetud kolm tingimust:

1) on ilma tööta (ei tööta mitte kusagil ega puudu ajutiselt töölt);

2) on töö leidmisel valmis kohe (kahe nädala jooksul) tööd alustama;

3) otsib aktiivselt tööd.

Töötute määr ehk tööpuuduse määr — töötute osatähtsus tööjõus.

Tööviljakus — realiseerimise netokäive töötaja kohta.

Töövõimetuspension — kuni vanaduspensioni ikka jõudnud isikute pension, kes on vähemalt 16-aastased ja kes on tunnustatud püsivalt töövõimetuks.

Uuendusraie — raie, mida tehakse mis tahes vanusega puistutes, mida on vaja uuendada.

Vaesuse süvik — suhtelises vaesuses olevate isikute mediaansissetuleku kaugus vaesuse piirist protsentides.

Vahetarbimine — kaupade ja teenuste tootmiseks kulunud, tootmisprotsessi sisendina kasutatud kaupade ja turuteenuste väärtus, välja arvatud põhikapital, mille tarbimine on kirjendatud kui põhivara kulum.

Valitsemissektor — institutsionaalsed üksused, mis on põhitegevusala järgi mitteturutootjad. Valitsemissektor jagatakse allsektoriteks järgmiselt: keskvalitsus (riigieelarvelised asutused ja eelarvevälised fondid,

sihtasutused, avalik-õiguslikud juriidilised isikud), kohalikud omavalitsused (linna- ja vallavalitsusasutused koos allasutustega, sihtasutused) ja sotsiaalkindlustusfondid (Haigekassa ja Töötukassa).

Vallasvara ostu-müügileping — ostu-müügileping, mille objektiks on olemasolev hoone või ruum, ehitusjärgus olev hoone või ruum, mida vaadeldakse tinglikult vallasasjana.

Vanaduspension — nende isikute pension, kellel on vähemalt 15-aastane Eestis omandatud pensionistaaž ja kes on jõudnud vanaduspensionini ikka.

Vanemliku hoolitsuseta laps — laps, kelle vanemad on kuulutatud teadmata kadunuks, teovõimetuks või kelle vanematelt on vanemaõigused ära võetud, samuti laps, kes on jäänud vanemliku hoolitsuseta mõnel muul põhjusel.

Vanus — eluaastate arv täisaastates vaadeldaval ajahetkel, s.t vanus viimasel sünnipäeval.

Vara koolist lahkunu — 18–24-aastane isik, kellel on põhiharidus või madalam haridus ja kes ei omanda tasemeharidust.

Varajane neonataalsurm — imiku surm esimesel elunädalal (0 kuni 6 päeva vanuselt).

Varjupaik — asutus, mis pakub isikutele ajutist ööpäevast või päevast abi, tuge ja kaitset.

Vastuvõtuturism — välisküllastajate reisimine Eestisse ja Eestis viibimine.

Veebileht — veebis (WWW) asuv dokument. Veebilehtede koostamiseks kasutatakse HTML-märgistuskeelt, mis määrab kindlaks veebilehe sisu (kujutised, tekst, hüpertext, video- ja audiofailid) ja kujunduse.

Veosekäive — kaubaveol tehtud töö maht, mida mõõdetakse tonnkilomeetrites. Ühele tonnkilomeetrile vastab ühe tonni kauba vedu ühe kilomeetri kaugusele.

Vere- ja plasmadoonor — inimene, kes vabatahtlikult ja tasuta loovutab oma verd. Plasma on verekomponent.

Vereteenistus — haiglate õigeaegne varustamine kvaliteetsete verekomponentidega.

Voodihõive — ravivoodi aasta jooksul kasutusel olnud päevade osatähtsus aasta päevade arvus (protsentides).

Voodikoormus — päevade arv aastas, mille jooksul ravivoodit kasutatakse.

Voodikäive — hospitaliseeritud haigeid ravivoodi kohta aastas.

Väga pikaajalise töötuse määr — kaks aastat või kauem töötähtaeg olnud töötute osatähtsus tööjõus.

Välisküllastaja — välisriigi püsielanik, kes reisib Eesti piires.

Väljateenitud aastate pension — nende kutsealade töötajate pension, kes teevad sellist tööd, millega kaasneb enne vanaduspensionini ikka jõudmist kutsealase töövõime kaotus või vähenemine, mis takistab sellel kutsealal või ametikohal edasitöötamist.

Õ

Õendustöötaja — õde, ämmaemand ja velsker (isik, kes on läbinud vähemalt 3-aastase õendusala baaskursuse).

Õppijate kogumäär — haridustaseme või -astme õppijate koguarv võrreldes sellele tasemele või astmele vastavas vanuses rahvastikuga.

Õppijate vanusejärgne määr — õppijate arvu osatähtsus ühe aasta vanuserühmades.

Õppijate vanuseline määr — haridustasemel või -astmel sellele tasemele või astmele vastavas vanuserühma kuuluvate õppijate arvu osatähtsus samas vanuses rahvastikus.

Ä

Ärikasum — kogukasum pluss muud äritulud miinus ärikulud.

Äriregister — Tallinna ja Tartu linnakohtu ning Pärnu ja Lääne-Viru maakohtu juures peetav register, kuhu alles 1. septembrist 1995 registreeritakse äriühinguid, füüsilisest isikust ettevõtjaid ning välismaa äriühingu filiaale.

Ü

Ühepäevaküllastaja — isik, kes külastab väljaspool tavakeskkonda asuvat paika seal ööbimata.

Üldhooldekodu — vanurite ja puudega isikute elamis-, hooldamis- ja rehabilitatsiooniasutus.

X

xDSL (... Digital Subscriber Line: ADSL, SDSL jms) — asümmeetriline, sümmeetriline jne digitaalne abonentiin; tehnoloogia perekond, mis võimaldab pakkuda suurt ülekandekiirust nõudvaid teenuseid telefoniliinide kaudu.

DEFINITIONS

A

Accommodated tourist — a tourist or overnight visitor who stays at least one night in a hotel, motel or any other kind of collective accommodation establishment.

Accommodation establishment — a business entity through which an undertaking provides accommodation services within the framework of its economic or professional activity. Accommodation establishments can be classified as follows: hotels, motels, guesthouses, hostels, holiday camps, cottages, flats, bed-and-breakfast. Tourism accommodation has been divided into two main groups: collective accommodation establishments and private tourist accommodation. The accommodation statistics take into account only the data of collective accommodation.

Accommodation service — the offer for sale or sale of sleeping accommodation and goods or services supplementary thereto.

Adult — a household member 16 years old or older.

Adult — a household member aged 16 or older (as at 1 January of the reference year) who is not a dependent child.

Age — the age of the person concerned in full years at the time of the event, i.e. the age at last birthday.

Age-specific fertility rate — annual number of live births per 1,000 women of specific age. Measures fertility in age groups.

Agricultural holding — a production unit which has a single management, both technically and economically, and where there is at least one hectare of agricultural land or where agricultural products are produced mainly for sale (irrespective of the size of land).

At-risk-of-poverty rate — share of persons with an equalised yearly disposable income lower than the at-risk-of-poverty threshold.

At-risk-of-poverty rate anchored in time — share of persons with an equalised yearly disposable income lower than the at-risk-of-poverty threshold from three years ago adjusted for inflation.

At-risk-of-poverty threshold — 60% of equalised yearly disposable income of household members.

Average length of stay at hospital (ALOS) — average number of hospital bed-days of all discharged patients (including transferred to another hospital and dead) within a given period, not depending of the cause of hospital care.

- Average monthly gross wages (salaries)** — payments to employees for time actually worked and remuneration to employees for time not worked divided by average number of employees converted to full-time units.
- B**
- Balance of payments** — statistical report which sums the economic transactions of the concrete country with the rest of the world during the specific time-period.
- Balance of revenues and expenditures** — revenue and grants minus expenditure and net lending. The excess of revenue over expenditure means surplus and the excess of expenditure over revenue means deficit.
- Balance sheet total** — current assets + fixed assets = current liabilities + long-term liabilities + equity. The fixed assets contain financial assets, both non-current tangible assets and intangible assets, and also investment properties.
- Bed occupancy** — number of days a bed is in use per year.
- Bed occupancy rate** — average number of days when hospital bed was occupied as percentage of available 365 days (utilized bed-days / available bed days during the calendar year).
- Bed turnover** — number of hospital admissions per hospital bed per year.
- Birth order** — the biological live-birth order of the mother.
- Blood and plasma donors** — persons who give their blood voluntarily and for free. Plasma is a blood component.
- Blood service** — timely supply of hospitals with high quality blood components.
- BOD₇** — quantity of oxygen consumed in the biological decomposition of organic substances within 7 days.
- Building** — a construction firmly attached to the ground, covered by a roof, surrounded by walls and containing an interior room.
- Business enterprise sector** — all enterprises, organisations and institutions, whose primary activity is the production of goods or services (other than higher education) for sale to the general public at an economically rational price, and private non-profit institutes mainly serving them.
- C**
- C.i.f. value** — cost of commodity that includes the production, transportation and insurance costs up to the border of the importing country.
- Capital transfers** — transfers in cash or in kind which involve the acquisition or disposal of an asset, or assets, by at least one of the parties to the transaction.
- Cause of death** — primary cause of death. WHO definition is used.
- Centre of Registers and Infosystems** — the holder of the Commercial Register and non-profit institutions and associations register.
- Child** — a household member between 0 and 15 years old.
- Children born from legal marriage** — children are born from legal marriage when the father's data on birth record is based on the marriage record.
- Children without parental care** — children whose parents are declared to be missing, deprived of parental rights or without active legal capacity as well as children who have been left without parental care for any other reason.
- Children's homes and children's homes of family type** — institutions established as substitute homes for orphans and children left without parental care.
- Claim** — a demand made by the insured, or the insured's beneficiary, for payment of the benefits provided by the contract.
- Cleared offence** — person(s) who committed the offence has (have) been found out.
- Commercial Register** — register maintained in the register departments of the Tallinn City Court, the Tartu County Court, the Pärnu County Court and the Lääne-Viru County Court, in which since 1 September 1995 all companies (general partnerships, limited partnerships, private limited companies, public limited companies and commercial associations), sole proprietors and branches of foreign companies are registered.
- Compensation of employees** — consists of wages and salaries, social tax and unemployment insurance tax.
- Consolidated budget** — social security contributions and other intragovernmental transfers have been eliminated from the budget revenue and expenditure.
- Constant prices** — current prices deflated by price index.
- Construction activities** — site preparation; construction or repair work of buildings and civil engineering constructions or parts thereof; installation of equipment into buildings; exterior and interior finishing; renting of construction or demolition equipment with operator.
- Construction activities sales** — the revenue from construction activities and construction for own use. There is double-account in the part of sub-contracting work.
- Construction establishment** — structural units of non-construction enterprises, which carry out construction work.
- Construction price index** expresses the change in the cost of construction characteristic of the base year taking into consideration the price changes of basic inputs (labour force, building materials and building machines).
- Construction production in Estonia** — the cost of purchased sub-contracting work in Estonia and construction activities in foreign countries have been deducted from the sales of construction activities, +/- changes in work in progress.
- Construction volume index** — characterises the change in the production value of construction in Estonia in constant prices.
- Consumer price index** expresses the change in the prices of consumer goods and paid services.
- Converted energy (transformation output)** — energy received in converting the primary energy. These include electricity and heat, and, of fuels, peat briquette, shale oil and oil shale coke and generator gas.
- Court of 1st instance** — county, city or administrative courts.
- Court of 2nd instance** — circuit courts.
- Court of higher instance** — the Supreme Court.
- Criminal offence** — an offence that is provided for in the Penal Code and the principal punishment prescribed for which in the case of natural persons is a pecuniary punishment or imprisonment and in the case of legal persons, a pecuniary punishment or compulsory dissolution.
- Crude birth rate** — annual number of live-born persons per 1,000 of mean annual population.
- Crude death rate** — annual number of dead persons per 1,000 of mean annual population.
- Crude divorce rate** — number of registered divorces per 1,000 of mean annual population.
- Crude marriage rate** — number of registered marriages per 1,000 of mean annual population.

Crude rate of natural increase — annual natural increase per 1,000 of mid-year population. It has been calculated as the difference between crude rates of birth and death.

Cumulative percentage of total net sales — proportion of net sales of four enterprises in total net sales.

Current expenditures on environmental protection — includes labour expenditures, payments for rent, leasing and insurance, expenditure on measurement and monitoring of pollution level, use of energy and other material goods and purchase of services where the main purpose is to prevent, reduce, treat or eliminate pollutants and pollution or any other degradation of environment resulting from operation activity of the company.

Current prices — prices in the reference period.

D **Data encryption** — the converting of information into an unusable form to prevent anyone who does not have a decryption "key" from using it.

Day care department — department located by an inpatient or outpatient health care institution, where the patient has to stay for treatment or examination for more than 6 hours.

Death rate by sex and age (age-specific death rate) — number of deaths (specified by sex) in one age group during a year per 100,000 or 1,000 mean annual population in the same age group in the same year.

Definitively sentenced — if an appeal or protest was not filed, the court judgment enters into force upon the expiry of the time limit established for filing the appeal or protest. In case the appeal or protest was filed, the court judgment enters into force, unless it is disaffirmed, after the criminal case having been examined by the court of higher instance.

Dependent child — a household member aged 0–15 (as at 1 January of the reference year) or a household member aged 16–24 who is economically inactive and living with at least one parent.

Difficult economic situation — situation when a person does not cope with one's life for the reason of having no income, due to an accident in a family, death of a member of the family, etc.

Digital product — product, which is on the delivery time in digital form (downloaded musical file, background picture on mobile phone).

Disability — the loss of or an abnormality in an anatomical, physiological or mental structure or function of a person.

Disability assessment committee — committee at a health care institution whose task is to determine the degree of the incapacity for work, category and cause of disability.

Disability pension — see Pension for incapacity for work.

Discouraged persons — non-working persons who would like to work and would be available for work as soon as there was work, but who are not actively seeking work because they do not believe in the chance of finding any.

Disposable (net) income — a sum of income from wage labour, benefits and losses from self-employment, property income, social transfers, regular inter-household cash transfers received and receipts for tax adjustment of which inter-household cash transfers paid, taxes on wealth and repayments for tax adjustment have been subtracted.

Disposable income (net) — monetary and non-monetary net income which is received as earnings from employment, income from self-employment (agricultural and non-farm self-employment), property income, pensions and different social benefits, grants, scholarships and other income (see Other income).

Domestic visitor — a resident of Estonia who travels within Estonia and visits places outside his/her usual environment.

Duration of marriage in years — interval of time between the date marriage was contracted and the date it was divorced, expressed in completed years.

Dwelling — a one-family house, section of a two-family or a terraced house or a flat, which consists of one or more rooms and meets sanitary engineering requirements and is suitable for permanent residence.

Dwelling — a one-family house, section of a two-family or a terraced house, or a flat, which consists of one or more rooms, meets sanitary engineering requirements and is suitable for permanent residence.

E **Early neonatal death** — the deaths of infants who died during the first week of their life (aged 0–6 days).

Early school leaver — person aged 18–24 with basic education or less not in education or training.

e-commerce — transactions take place via Internet. Accession and payment can take place through on-line or off-line.

Economically active population / labour force — persons who wish and are able to work (total of employed and unemployed persons).

Economically passive / inactive population — persons who do not wish or are not able to work.

Employed — a person who during the reference period

- 1) worked and was paid as a wage earner, entrepreneur or a free-lancer;
- 2) worked without direct payment in a family enterprise or on his / her own farm;
- 3) was temporarily absent from work.

Employment rate — the share of the employed in the working-age population.

Energy balance — equilibrium between the supply and consumption of energy.

Entrepreneur — natural person who offers goods or services for payment in his or her own name where the sale of goods and services is his or her permanent activity, or a company provided by law.

Environmental investments — capital expenditure where the main purpose is to collect, treat, monitor and control, reduce, prevent or eliminate pollutants and pollution or any other degradation of the environment. In the case of end-of-pipe installations, (which collect and remove pollution and pollutants after their creation, prevent the spread of and measure the level of the pollution and treat and dispose the pollutants) the acquisition cost of installations, without interests on bank loan, is taken into account. In the case of integrated technologies, (new or adapted existing methods, technologies, processes designed to prevent or reduce the amount of pollution created at the source) the investments are shown as a difference between the cost of new and old technologies. If the technology is changed only partly, the sum invested in environmental protection is shown.

Environmental protection expenditures — investments and current expenditures where the main purpose is to collect, treat, reduce or eliminate pollutants and pollution or any other degradation of the environment resulting from operating activity of the company. These expenditures do not include mobilisation of natural resources or improvement of working conditions.

Equalised income — the total household income, which is divided by a sum of equivalence scales of all household members.

Equivalence scale — a weight designated to a household member depending on his/her age to reflect the joint consumption of a household.

- Ethnic nationality** — the data are based on self-determination. The ethnic nationality of the mother is taken as a basis for determining the ethnic nationality of the child.
- Export price index** expresses the development in the prices of exported goods.
- Extranet** — intranet or part of it, accessible via Internet.
- Extrastat** — is the data system for collecting statistics on the trade in goods between the non-Member States. The Extrastat data are collected by customs declarations and the concepts **exports and imports** are used.
- F** **F.o.b. value** — cost of commodity that includes the production and transportation costs up to the border of the exporting country.
- F.o.b. value** — cost of commodity that includes the production and transportation costs up to the border of the exporting country.
- Final consumption of energy** — energy, which is received and consumed after conversion into other forms of energy (electricity, heat, fuel). Final consumption excludes the use of energy for non-energy purposes, own use by power plants and losses.
- On the energy balance sheet, final consumption = supply of primary energy + production of converted energy – consumption for conversion into other forms of energy – own use by energy sector – consumption for non-energy purposes – losses.
- Financial intermediation services indirectly measured (FISIM)** — an indirect measure of the value of financial intermediation services provided but for which financial institutions do not charge explicitly.
- Financial leasing** — protracted lease contract according to which all risks and rewards of ownership are transferred from lessor to lessee. The value of tangible goods acquired through financial leasing corresponds to the contracting value of the good if it would have been purchased. The value should be recorded at the time when the good is delivered to the lessee. Annual payments for assets used under financial leasing should be excluded.
- First degree offence** — an offence the maximum punishment prescribed for which in the Penal Code is imprisonment for a term of more than five years, life imprisonment or compulsory dissolution (Criminal Code — imprisonment for a term exceeding eight years).
- Floor area of dwellings** — total floor area of functionally united rooms (bedrooms, dining rooms, living rooms, etc.) and secondary rooms (kitchen, hall, bathroom, toilet, pantry, storage room, built-in cupboards, etc.) necessary or suitable for living in.
- Foreign direct investments** — investments involving qualifying holding being 10% or more of the share capital or voting power of the investment enterprise. According to the international standards, loans and other investments (incl. credits) between the investment enterprise and investors with qualifying holding are also treated as foreign direct investments.
- Foreign or international visitor** — a non-resident of Estonia who travels within Estonia and visits places outside his/her usual environment.
- Freight turnover** — The volume of work done in transporting goods and measured in tonne-kilometres. One tonne-kilometre is the transport of one tonne of goods across a distance of one kilometre.
- G** **General care homes** — institutions established for living, care and rehabilitation for the elderly and disabled persons.
- General government** — General Government sector consists of the institutional units, which, in addition to fulfilling their political responsibilities and their role of economic regulation, produce principally non-market goods or services. The General Government sector comprises the following sub-sectors: Central Government (State budget units and extra-budgetary funds, foundations, public-legal institutions), Local Governments (city and commune administrations with their subsidiary units, foundations) and Social Security Funds (Health Insurance Fund, Unemployment Insurance Fund).
- Government sector** — all departments, offices and other bodies which furnish community with common services (other than higher education), including non-profit institutions controlled and financed mainly by government.
- Grants** — consist of aid received from foreign governments and international organisations, grants and donations from other sectors and net non-life insurance premiums.
- Gross capital formation** — consists of acquisitions, less disposals, of fixed assets and changes in inventories. Changes in inventories are measured by the value of the entries into inventories less the value of withdrawals and the value of any recurrent losses of goods held in inventories.
- Gross domestic product (GDP) by production approach at market prices** — the sum of the gross value added of all resident producers at basic prices, plus taxes less subsidies on products.
- Gross enrolment rate** — the total enrolment at a given level, regardless of age, divided by the population of the age group corresponding to that level.
- Gross reproduction rate** — the average number of daughters that would be born alive to a woman during her lifetime if she passed through her childbearing years conforming to the age-specific fertility rates of a given year.
- H** **Head of the household (reference person)** — an adult member of the household with the largest long-term contribution to the household income.
- Health care personnel** — active health care professionals providing health care services.
- Health insurance** — a state warrant system for paying compensation to the residents of the Republic of Estonia for retaining health, paying the expenses of temporary incapacity for work and costs of medical treatment, and paying pregnancy and maternity benefits.
- High but not maximal work intensity in a household** — designates a situation where the work intensity of a household is greater than 0.5 but lower than 1.
- Higher education sector** — universities, technical colleges and other higher education institutions; research institutes, experimental stations and clinics operating under their direct control.
- Highest quintile** — fifth of the population receiving the highest equalised disposable income.
- Hospital** — residential establishment equipped with inpatient facilities for 24-hour care, staffed with professionally trained medical personnel. Hospital may also provide services on an outpatient basis.
- Household** — a group of people who live in a common dwelling (at the same address) and share joint financial and/or food resources and whose members consider themselves to be members of one household. A household may also consist of one member only.
- Household plot** — a production unit, where there is less than one hectare of agricultural land, but where there are at least 50 square metres of kitchen garden or at least three fruit trees or six berry bushes or ten rabbits, ten domestic fowls or other farm animals or at least three beehives and where agricultural products are produced mainly for own use.
- Hunting district** — hunting ground with an area of at least 5,000 hectares within a circular boundary.

- I**
- Identification of father** — shows the basis of father's data on birth certificate. Father is not identified if the birth was registered by the application of mother and the data about father is missing in birth certificate. Father is identified if the birth was registered on the base of marriage certificate, co-application of parents, application of father or judgement about identification of paternity.
- Import price index** expresses the development in the prices of imported goods.
- In case of compilation of statistics on the trade in goods between the Member States of the European Union and the non-Member States the concepts **exports and imports** are used.
- Inbound tourism** — the activities of non-residents of Estonia travelling to and staying in Estonia and outside their usual environment.
- Incidence** — occurrence of new cases of a specified disease during a specified period of time.
- Incidence rate** — occurrence of new cases of a specified disease per population during a specified period of time. All infectious diseases are registered as incidence.
- Income/expenditures of a median household** — represents the income/expenditures per household member in a household such that, if ranked in order of increasing income/expenditures (a variation series), half of the households are above it and half of the households are below it.
- Income from labour** — includes earnings received from employment (wages and salaries, advance payments and premiums), holiday compensations without income tax.
- Income from self-employment** — includes income from agricultural and forestry activity (monetary and non-monetary) and income from non-farm self-employment. Calculations of income from self-employment include only net income — current expenditure is deducted. The estimate is negative, if the expenditures of the current month are bigger than income.
- Index of industrial production** — production of the reference year compared to the production of the base period in percentages.
- Industrial production** — industrial sales plus/minus inventory change.
- Industrial sales** — the cost of production and services of industrial type which were produced in enterprise and which had been realized (sold) and delivered to purchaser in the reference period regardless of the time when the payment for the production was received.
- Infant deaths** — the deaths of up to one-year-old live-born children.
- Infant mortality rate** — infant deaths per 1,000 live births in the same year.
- Institutional unit** — an elementary economic decision-making centre characterised by uniformity of behaviour and decision-making autonomy in the exercise of its principal functions.
- Intentionally committed criminal offence** — intent is deliberate intent, direct intent or indirect intent. A person is deemed to have committed an act with deliberate intent if the aim of the person is to create circumstances that belong to the necessary elements of an offence and is aware that such circumstances occur or if he or she at least foresees the occurrence of such circumstances. A person is also deemed to have committed an act with deliberate intent if the person assumes that the circumstances that constitute the necessary elements of an offence are an essential prerequisite for the achievement of the aim. A person is deemed to have committed an act with direct intent if the person knowingly creates circumstances that belong to the necessary elements of an offence and wants or at least tacitly accepts the creation of the circumstances.
- Intermediate consumption** — value of the goods and services consumed as inputs by a process of production, excluding fixed assets whose consumption is recorded as consumption of fixed capital.
- Internet** — a global system of linked computer networks that allows data communication services such as remote log in, file transfer, electronic mail, etc. The Internet is also the foundation for the World Wide Web.
- Intranet** — internal computer network operating under the same protocols as the Internet.
- Intrastat** — is the special data system for collecting statistics on the trade in goods between the Member States of the European Union. The data are collected by Intrastat reports and the concepts **arrivals and dispatches** are used instead of exports and imports.
- Investments in fixed assets** — the cost of buildings, equipment, machinery, vehicles, installation, etc. purchased in the reference period; in the case of construction and reconstruction of the existing fixed assets, it includes also the cost of work done; investments in intangible goods and in valuables.
- Investments in fixed assets** — the cost of buildings, equipment, machinery, vehicles, installation, etc. purchased in the reference period; in the case of construction and reconstruction of the existing fixed assets, it includes also the cost of work done; investments in intangible goods and in valuables.
- ISDN (Integrated Services Digital Network)** — an international telecommunications standard that allows a communications channel to carry several data streams simultaneously.
- J**
- Juvenile** — under 18-year-old person.
- L**
- Labour force participation rate / activity rate** — the share of the labour force (total number of the employed and unemployed) in the working-age population.
- Lack of dwelling-place** — a person does not have a permanent dwelling-place and, as a result of this, he/she does not cope with his/her life.
- LAN (Local Area Network)** — a network for communication between computers confined to a single building or in closely located group of buildings.
- Late foetal deaths (stillbirths)** — the intra-uterine deaths of foetus weighing at least 500 grams at birth, which took place after the 22nd week of pregnancy.
- Legal person** — general partnership, limited partnership, private limited company, public limited company, commercial association, non-profit organisation.
- Legally induced abortion (or medical abortion)** — includes legal and therapeutic abortion. Legal abortion is the legal termination of the pregnancy at the pregnant woman's own wish. Therapeutic abortion is the termination of pregnancy on medical indications.
- Life expectancy at certain age** — the average remaining lifetime in years for persons who attain a given age, if mortality remains unchanged. Results of the life tables. At the age of 0 — life expectancy at birth.
- Live birth** — delivery of live-born child, i.e. a child showing evidence of life irrespective of the duration of pregnancy.
- Longterm unemployment rate** — the share of people who have been unemployed for a year or longer of total labour force.
- Low but not minimal work intensity in a household** — designates a situation where the work intensity of a household is greater than 0 but lower or equal to 0.5.
- Lowest quintile** — fifth of the population receiving the lowest equalised disposable income.
- M**
- Main dwelling** — the dwelling where the person spends / has spent over a longer period most of the year or most of the time free from work or studies.

- Maintenance felling** — silvicultural treatment which purpose is regulation and quality improvement of tree species mixture and tightness of forest stands.
- Marine bunkering** — fuel consumption of vessels in foreign waters.
- Maximal work intensity in a household** — designates a situation where the work intensity of a household is 1.
- Mean annual population** — half the sum number of the population at the beginning and end of the year; used also in calculating rates.
- Median** — a level of value such that half of the values is above the level and half below it.
- Minimal work intensity in a household** — designates a situation where the work intensity of a household is 0.
- Mixed-care social welfare institutions** — institutions where separate departments are provided for persons in need of different care.
- Modem** — a device that converts computer's digital signals into analogue ones at the sender's end of a telephone line and vice versa at the receiver's end.
- Moderate disability** — moderate disability is the loss of or an abnormality in an anatomical, physiological or mental structure or function of a person as a result of which the person needs regular personal assistance or guidance outside his or her residence at least once a week.
- Most frequent activity status** — activity status that characterised a person for more than 6 months a year.
- N** **National pension** — pension granted to persons who do not have the right to receive an old-age pension, pension for incapacity for work or survivor's pension because they have not completed a sufficient number of years of pensionable service or their accumulation period is insufficient.
- Natural increase** — excess of live births over deaths in a certain year. The positive natural increase shows the excess of live births over deaths, the negative one shows the excess of deaths over live births.
- Negligence at home** — situation in the case of which person's family has an indifferent, careless attitude towards the person, and therefore the person needs secondary assistance.
- Neonatal deaths** — deaths of infants who died during the first four weeks of their life.
- Net enrolment rate** — the proportion of enrolment at a given level for the age group corresponding to that level in the population of the same age group.
- Net enrolment ratio** — the proportion of pupils of a given age to the population of the same age (by one-year step).
- Net production of electricity** — gross production from which own use by power plants is deducted.
- Net profit** — net sales + other revenue + financial income + extraordinary income – costs total – other expenses – financial costs – extraordinary costs – provision for taxes.
- Net sales** — the revenue from the sale of goods and services, which does not include VAT and excises. In tables the indicator 'Net sales' generally includes subsidies.
- Net taxes on products** — taxes on products less subsidies on products
- Non-monetary consumption** — includes consumption of non-monetary income and own-produced foodstuffs calculated into monetary value.
- Non-monetary income** — includes income from wage labour, as well as income for labour or goods and services received as a gift and calculated into monetary value.
- Non-profit associations, foundations and institutions** — non-profit associations, foundations, government institutions, local government institutions.
- Non-profit institutional sectors** — government, higher education and private non-profit sector summed up.
- Non-profit institutions and associations register** — register maintained in the register departments of the Tallinn City Court, the Tartu County Court, the Pärnu County Court and the Lääne-Viru County Court, in which since 1 October 1996 all non-profit institutions and foundations are registered.
- Non-residential building** — Building not intended for permanent habitation.
- Number of deliveries** — total number of deliveries, including stillbirths. Multiple births are taken into account as one delivery, irrespective of the number of children born.
- Number of employed persons as an annual average** — the total number of persons who work in the observation unit (inclusive of working proprietors, partners working regularly in the unit and unpaid family workers), as well as persons who work outside the unit, who belong to it and are paid by it.
- Number of employees** — persons who work for an employer and who have a contract of employment and receive compensation in the form of wages, salaries, fees, gratuities, piecework pay or remuneration in kind. Number of employees is measured as an annual average.
- Number of employees as an annual average** — those persons who work for an employer and who have a contract of employment and receive compensation in the form of wages, salaries, fees, gratuities, piecework pay or remuneration in kind.
- Number of enterprises** — enterprises, which were economically active in the reference period (had sales, expenditure, etc.).
- Number of persons employed** — total number of persons who work in the enterprise, irrespective of the length of their working week. The number of persons employed is measured as an annual average.
Employed persons include:
— working proprietors and unpaid family members;
— full- and part-time employees who are on the pay-roll;
— persons who work outside the unit (sales representatives, delivery personnel, repair and maintenance teams, etc.) but who are in the staff list and on the pay-roll of the enterprise;
— persons temporarily absent from work (persons on sick leave, paid leave, study leave, on strike, etc.)
— seasonal workers, trainees (apprentices) and homeworkers who are on the pay-roll;
— persons employed under contract for services.
- Nursing staff** — nurses, medical assistants and midwives.
- O** **Offender under probation** — see Probationer.
- Old-age pension** — pension granted to persons who have attained pensionable age and who have completed at least fifteen years of pensionable service or whose accumulation period acquired in Estonia is at least fifteen years.
- Operating profit** — total profit + other revenue from business minus business expenses.
- Orphan** — a child whose both parents are dead.
- Other expenditure** — includes various monetary expenditures such as alimonies, maintenance costs, fines, gifts, etc.
- Other income** — includes income from the sale of personal goods, personal income tax returned, settlement of other taxes, refunded insurance premiums and lottery prizes.
- Other non-tax revenue** — revenue received from sale of goods and services.

Other transfers — consist of transfers given to other levels of government, to foreign governments and international organisations, to non-profit institutions and households (except social benefits).

Outbound tourism — the activities of residents of Estonia travelling to and staying in places outside that country and outside their usual environment.

Outpatient care — outpatient medical care, when a patient's visit to health care institution is confined only a few hours and accommodation and overnight in inpatient facility is not needed.

Outpatient visit (in doctor's office) — outpatient contact of a person who needs medical consultation in the doctor's working time.

Output — value of goods or services produced by resident. Comprises market production, production for own use, general government's non-market production and services rendered by non-profit institutions to private households.

P Partial work intensity in a household — designates a situation where the work intensity of a household is greater than 0 but lower than 1.

Passenger traffic volume — The volume of work done in transporting passengers and measured in passenger-kilometres. One passenger-kilometre is the transport of one person across a distance of one kilometre.

Payments to employees for time actually worked — the time-rated and piece-rated payments; premium pay for overtime, shift work, night work and holiday work; premium pay for unhealthy conditions of work, length of service, qualifications and special knowledge. This also includes premiums, premium pay, if the calculation of this payments is based on the time actually worked.

Pension for full length of service required — pension granted to persons in such professions that bring about the loss of or reduction in the professional capacity for work before attaining the pensionable age and thus persons cannot continue to work in that profession.

Pension for incapacity for work — pension granted to persons from the age of 16 years until attaining the pensionable age if he or she is declared permanently incapacitated for work.

Perinatal deaths — all fetuses and infants who died within the perinatal period (commences at 22 completed weeks and ends seven days after birth).

Population with low levels of education — persons aged 25 or more with basic education or less.

Premium — the price of insurance protection for a specified risk for a specified period of time.

Prevalence — a measure of the total number of existing cases of disease or condition at a specified point in time.

Primary energy — energy, which is consumed directly without converting it previously into other forms of energy. Primary energy sources in Estonia are oil shale, peat, firewood, wood chips, wood waste and biogas, but also coal, natural gas, liquefied gas, heavy fuel oil, light fuel oil, diesel oil, motor gasoline and aviation gasoline, which are imported.

Primary sector — agriculture, hunting, forestry, fishing.

Principal penalty — court can impose the following principal penalties: fine, deprivation of the right to be employed in a particular position or to operate in a particular area of activity, arrest, imprisonment (incl. conditional sentence).

Private consumption expenditure — expenditure of residents (including estimated) on goods and services for final consumption, i.e. expenditure on those goods and services, which have been sold for economically irrelevant prices.

Private dwelling stock — dwellings owned by private persons or private property based legal persons including members of apartment and dwelling associations.

Private house — a dwelling in private ownership in one- or two-family houses or in a section of a terraced house.

Private non-profit sector — non-market, private non-profit institutions serving general public (societies, trade unions, consumers' associations, etc.).

Probationer — a convicted offender who has been given a conditional sentence or released on parole and whom a court has placed under the supervision of a probation supervisor for a probationary period pursuant to the procedure provided for in the Criminal Code.

Producer price index of industrial output expresses the development in the producer prices of goods manufactured in Estonia. Producer price index of industrial output includes both goods manufactured for domestic market and for non-domestic market.

Productivity of labour — net sales to average number of employees.

Profit from normal operations — operating profit + financial revenue minus financial expenses.

Profit margin — shows how much profit comes from every kroon of sales. The value of ratio is indicated in percentages.

Profound disability — profound disability is the loss of or an abnormality in an anatomical, physiological or mental structure or function of a person as a result of which the person needs constant personal assistance, guidance or supervision twenty-four hours a day.

Property income — consists of income from interests, dividends and rents on land and on sub-soil assets.

Property income — includes income from the rent of real estate, income from interests, income from dividends and income from intellectual property (copyright, etc.).

Public dwelling stock — dwellings in state or municipal ownership.

Purchase-sale contract of movable assets — Purchase-sale contract the object of which is an existing building or premises that are provisionally treated as movables.

Purchase-sale contract of real estate — Purchase-sale contract the object of which (plot of land or right of superficies) has been entered into the land register.

Q Quintile share ratio — the sum of equalised yearly disposable income of the highest quintile divided by the sum of equalised yearly disposable income of the lowest quintile.

R Receipts from environmental protection activities — receipts from the sale of the by-products or services of environmental protection activities (for example, receipts from the waste collection or wastewater purification, sale of recycled products).

Regeneration felling — felling accomplished in forest stands of any age that come under reforestation.

Register of Taxable Persons — register maintained by Tax and Customs Board, it registers since 1999 all taxable persons.

Relative median risk of poverty gap — the distance of mean income of people at-risk-of-poverty from the at-risk-of-poverty threshold in percentages.

Remuneration to employees for time not worked — includes vacation pay, compensation and pay for stoppage of work, pay for strikes and lockouts, pay for short-time working, pay for assimilated leave in the

event of vocational training and obtaining formal education. This also includes benefits, premiums, if the calculation of these payments is not based on the time actually worked and payments in kind.

Repair and reconstruction work price index — expresses the change in the cost of expressed kinds of works for office buildings taking into consideration the price changes of basic inputs.

Repair work — construction work by which the utility of the building and/or its structures (load-bearing structures, enclosing structures, engineering and utility networks, etc.) is increased or at least renewed, i.e. construction work which materially extends the normal life of fixed assets and/or increases their value.

Research and development — creative work undertaken on a systematic basis in order to increase the stock of knowledge, including knowledge of man, culture and society, and the use of this stock of knowledge to devise new applications. In the Organisation of Research and Development Act the following definitions are used:

research — work based on personal freedom of creativity aiming to increase the stock of knowledge, including knowledge of man, culture, society and their mutual influence, by scientific research;

development — application of research results to solve practical problems, to create new or improved systems, to design equipment or product, to set processes going, etc.

Resident — an institutional unit with economic interests in the country. Economic interest means economic ties with the economic territory of the country (for example, there are buildings for production activity).

Residential building — One-family dwelling, two-family dwelling, terraced house or any other multifamily house.

Residential educational institutions — institutions established for living, care, development and education for disabled school-age children.

Retail sales volume index in constant prices — sales of goods of the reference period in prices of the base period expressed in percentages; the sales of goods of different periods are made comparable with the price index of the respective commodity group of the consumer price index.

Retail sales — sales revenue from the resale of goods by stores, kiosks, outlets, mail order houses and auctions to households.

Rural households — households who live in small towns or villages.

S **Same-day visitor** — a person who visits places outside his/her usual environment and does not spend the night in the place visited.

School life expectancy — total number of years in schooling which the person can expect to receive in future, assuming that the probability of his or her being enrolled is equal to the current school-year enrolment rate. It is equal to the sum of enrolment ratios of all levels by one-year step. Preprimary education is not taken into account, therefore, the value of this indicator is higher for those countries where the school starting age is lower.

Second degree offence — an offence the punishment prescribed for which in the Penal Code is imprisonment for a term of up to five years or a pecuniary punishment (Criminal Code — imprisonment for a term not exceeding eight years).

Secondary sector — mining, manufacturing, electricity, gas and water supply, construction.

Service enterprises — enterprises, whose main economic activity is rendering renting, computer, business or personal services.

Renting activities — renting of machinery and equipment without operator and of personal and household goods.

Computer and related activities — hardware and software consultancy; data processing; database activities; maintenance and repair of computing machinery.

Other business activities — legal, accounting, and auditing activities; consultancy; market research; advertising; security activities and industrial cleaning.

Other service activities — washing and dry-cleaning of textile and fur products; hairdressing and other beauty treatment; funeral and related activities; physical well-being activities; other personal service activities.

Severe disability — the loss of or an abnormality in an anatomical, physiological or mental structure or function of a person as a result of which the person needs personal assistance, guidance or supervision in every twenty-four hour period.

Shelters — institutions offering to persons temporary twenty-four hour assistance, support and protection.

Social benefits — transfers to households, in cash or in kind, intended to relieve them from the financial burden or a number of social risks or needs.

Social rehabilitation centre — institutions established for intensive rehabilitation of persons with special needs.

Social security contributions — consist of social tax and unemployment insurance tax.

Special care homes — institutions established for persons of unsound mind or with severe mental disabilities for living, care and rehabilitation.

Standardised death rates — show how high the mortality would be for the Estonian population with defined age-specific death rates if the age distribution of Estonian population were the same as that of the European standard population. In calculations, the deaths of persons whose age was unknown have been included in the age group 85+.

State register of state and local government agencies — register maintained by the Ministry of Finance and it registers since 1999 all state and local government agencies, and state agencies administered by government agencies.

Statistical profile — the database of economically active institutional units. Since 1994 the Statistical Office of Estonia uses this database as a sampling frame for all economic statistics.

Subsidies — payments which general government makes to producers, with the objective of influencing their levels of production, their prices or the remuneration of the factors of production.

Supply of primary energy — equivalent to total consumption including losses in transport and in distribution. On the energy balance sheet, the supply of primary energy = in stocks at the beginning of the year + production of primary energy + imports – exports – marine bunkering – in stocks at the end of the year.

Survivor's pension — upon the death of a provider, a survivor's pension shall be granted to family members who were maintained by him/her and who are incapacitated for work.

T **Tangible fixed assets at acquisition cost** — land, constructions (buildings and structures), machinery and equipment, tools, installations and other inventory, uncompleted constructions, prepayments for fixed assets taking into consideration reassessments.

Tangible fixed assets at residual cost — acquisition cost of fixed assets from which accumulated depreciation is deducted.

Tertiary sector — trade, services, etc.

Total fertility rate (TFR) — the average number of children that would be born alive to a woman during her lifetime if she passed through all her childbearing years conforming to the age-specific fertility rates of a given year. The TFR is the sum of the age-specific fertility rates (multiplied by five in the case of 5-year age groups).

Total profit — net sales minus costs total (costs of goods sold and operating expenses).

Tourism accommodation — facility that regularly or occasionally provides overnight accommodation for tourists.

Tourism — the activities of persons travelling to and staying in places outside their usual environment for not more than 12 consecutive months for leisure, business or other purposes.

Tourist accommodation is defined as any facility that regularly or occasionally provides overnight accommodation for tourists.

Tourist or overnight visitor — a person who visits places outside his/her usual environment and stays at least one night in a collective or private accommodation in the place visited, except for nights spent on a ship at the port of the country of destination.

Transfers — payments made by collectively organised schemes, government or local authorities with the intention to relieve the households or persons from the financial burden of a number of risks.

Transfers — redistribution of funds from one part of the society to another. Transfers divided into two categories: redistribution of state and/or municipal funds to residents (pensions, unemployment benefits, child benefits, sickness benefits, etc.) and redistribution of private funds (maintenance allowance, support payments, gifts, etc.).

Transit — The country of loading and unloading of goods is foreign country. Estonia is a transit country.

Transit is also goods loaded/unloaded at the frontier of the country onto/from another mode of transport.

Travel agency — the enterprise as a legal person, whose main activity is defined by the Estonian Classification of Economic Activities (EMTAK) as services of travel agencies and tour operators (6330) and who have been entered in Register of Economic Activities in the areas of activity tourism.

Type of owner — type of owner serves as a basis for the classification of entrepreneurs on the assumption of their capital involvement (majority of votes) in the company.

U

Unemployed — a person who fulfils the following three conditions:

- 1) he or she is without work (does not work anywhere at the moment and is not temporarily absent from work);
- 2) he or she is currently (in the course of two weeks) available for work if there should be work;
- 3) he or she is actively seeking work.

Unemployment rate — the share of the unemployed in the labour force.

Urban households — households who live in cities or towns.

Used amounts of pesticides — amounts of pesticides, which were used for the treatment of plants. For the calculation of the amounts used, the quantity of the substance is multiplied with the percentage of content of active ingredient and divided by 100.

Usual environment — an area in the close vicinity of a person's home and place of work or study, or other places visited at least once a week on a routine basis, such as churches, shops and clinics. Summer homes are excluded from the usual environment if they are visited at least once a week.

V

Vagrancy — aimless departure from one's dwelling-place and thus becoming deprived of home and food.

Value added — 1. Value of output less the value of intermediate consumption.

2. Measure of the contribution to GDP made by an individual producer, industry or sector.

Value of contracts — Contractual value of real estate or movable assets transferred by purchase-sale contracts.

Very longterm unemployment rate — the share of people who have been unemployed for two years or longer of total labour force.

Visitor — a person travelling to a place other than that of his/her usual environment for less than 12 months and whose main purpose of visit is other than exercise of an activity remunerated from within the place visited. Visitors include tourists or overnight visitors and same-day visitors.

W

Wages and salaries — the total remuneration payable to all persons counted on the payroll (including homeworkers), in return for work done during the reference period.

Waste — substances generated by human activity, which cannot be reused in the process or place of their generation. The residuals, which are reused in the process or place of the generation or emitted to air or water, are not considered waste.

Web site — in (WWW) located document. Information is enclosed with specific languages HTML, which will define the content of web site (images, text, hyper text, video and audio files) and design.

Wholesale sales — sales revenue from the resale of goods to industrial and commercial consumers, institutions and organisations for resale, own use or for industrial consumption.

Wireless LAN — local area network using wireless transmissions instead of cabling to connect data devices.

Work intensity in a household — defined as the total number of months spent by working age household members (aged 16–64) in employment or self-employment during income reference period relative to the maximum number of months the household members could have spent in employment or self-employment. The indicator ranges from zero (no working age member worked) to one (all working age members worked throughout the income reference period). Dependent children are not counted as working age household members.

Working-age / labour-age population — the part of the population that is used as the basis when examining the economic activity of the population, or in other words, the population of the age that is the object of the labour force survey (persons aged 15–74).

X

xDSL (Digital Subscriber Line: ADSL, SDSL, etc.) — a range of technologies, which allows high bandwidth services to be, carried over traditional telephone lines.

Y

Youth homes — institutions established for living and rehabilitation for youths over the age of fifteen who come from children's homes, schools for the disabled, residential educational institutions or have been left without parental care.